
B 1,024,213

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE

HÅNDSKRIFTSAMLING.

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT.

1. HÆFTE.

KØBENHAVN.

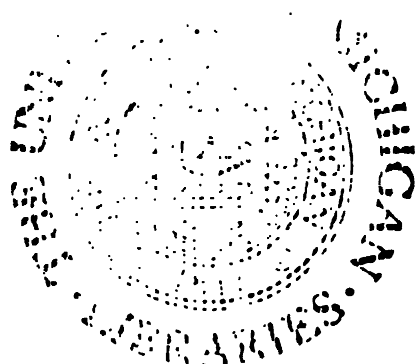
GYLDENDALSKE BOGHANDEL.

TRYKT HOS J. JÖRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER).

1888.

Foreløbigt titelblad.

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSK

HÅNDSKRIFTSAMLING.

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT.

1. HÆFTE.

KØBENHAVN.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL.

TRYKT HOS J. JÖRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER).

1888.

Foreløbigt titelblad.

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat udgiver herved første hæfte af en katalog over den på Universitetsbiblioteket i København opbevarede Arnamagnæanske håndskriftsamling, hvis vigtigste hoveddel udgöres af de af Arne Magnusson efterladte håndskrifter, hvortil senere er kommet nogle privatsamlinger, der som selvstændige afdelinger ere föjede til hovedsamlingen.

Over Arne Magnussons håndskrifter blev der straks efter hans død af hans privatsekretær Jón Ólafsson fra Grunnavík affattet en kort katalog. Senere påbegyndte i sin tid afdøde arkivar Jón Sigurðsson udarbejdelsen af en udførlig, ræsonnerende katalog, hvoraf haves fuldført fra hans hånd beskrivelsen over de første 239 numre af folianterne; dette arbejde, der var anlagt efter en temmelig stor målestok, er ikke blevet fortsat. Efter at der ifølge kommissionens andragende i året 1883 var blevet oprettet en af den danske statskasse lönnet bibliothekarpost ved den Arnamagnæanske håndskriftsamling, i hvilken stilling ansattes dr. phil. Kr. Kålund, er planen bleven lagt til udarbejdelsen og udgivelsen af en noget mere kortfattet, beskrivende katalog over den hele håndskriftsamling, affattet med en sådan omhu og nöjagtighed, som stemmer med nutidens videnskabelige fordringer så vel som med de benyttendes tarv. Denne katalog, til hvis udgivelse en understøttelse af statskassen er tilstået, og hvoraf

i dette hæfte begyndelsen, indeholdende beskrivelsen over folianterne, forelægges offenligheden, er i sin helhed udført af bibliothekar, dr. Kålund, dog med bistand af legatets stipendiarer, idet disse have deltaget i håndskrifternes foreløbige beskrivelse. Det er en selvfølge, at dr. Kålund også har benyttet det allerede foreliggende materiale, navnlig Jón Sigurðssons ovennævnte arbejde, dog således at hvert enkelt håndskrift pány er gennemgået.

I katalogen er håndskrifternes oprindelige nummer bibeholdt, hvorhos der i marginen er anført løbenummer. Det har været bestræbelsen at give dels en forestilling om hvert enkelt håndskrifts ydre ejendommeligheder — i hvilken henseende er angivet det anvendte materiale (pergament eller papir), störrelsen i centimetermål, bladtal, omtrentlig alder og udstyrelse —, dels en udtömmende indholdsangivelse, der kun for brevbøger, rækker af retterbøder og lign. ikke går i det enkelte; derimod gives som regel ingen meddelelser om håndskriftets værd eller tekstens beskaffenhed. Ved hvert håndskrift gives der de oplysninger om dets ældre historie og tidligere ejere, som kunne hentes fra selve håndskriftet eller Arne Magnussons indlagte notitssedler og hans egenhændige fortegnelse over de ham tilhørende pergamentshåndskrifter, der er indlemmet i samlingen som nr 435 a, 4to; ligeledes er der tilföjet en fortegnelse over de skrifter, hvori det pågældende håndskrift tidligere har været omtalt eller benyttet. Titlerne ere så vidt muligt affattede i det pågældende stykkes sprog; dog følges i de norske lovhåndskrifter, der ere beskrevne i Norges gamle love IV, den der anvendte benævnelse. Indholdets væsenlige dele ere fremhævede ved fede typer, titler og det fra håndskrifternes tekst optagne ved antikva, oplysende meddelelser ved kursiv; almindelige anførselstegn („—“) antyde nöjagtigst mulig gengivelse, halve

anførselstegn ('—') udtryk, der have noget tilsvarende i vedkommende håndskrift.

Det er hensigten at lade dette hæfte efterfølges af endnu et med fortsat paginering, hvilke tilsammen ville udgöre katalogens første bind. Værket vil i sin tid blive ledsaget af de nødvendige registre. Som et foreløbigt hjælpemiddel ved benyttelsen henvises til den ovennævnte af Jón Ólafsson affattede katalog, der findes i nærværende hæfte som nr 477, fol., og hvis delvis systematiske inddeling af håndskrifterne er optaget i beskrivelsen af dette nummer.

København, d. 10. februar 1888.

K. Gislason. V. Finsen. J. L. Ussing. S. Birket Smith.
Ludv. F. A. Wimmer.

Folianter.

1. **AM. 1 a, fol.** *Papir. 30,5 × 19 cm. 14 blade. Midten af 17. årh. Skrevet af præsten Jón Erlendsson til Villingaholt; fraktur.*

Bl. 12 er skrevet med en noget senere hånd og indsat som erstatning for et tabt blad.

„Saugubrot. | Aꝼ nockꝛum*m* ꝼoꝛnköngum*m* j Dana *ok* | Svia velde Jvaꝛi Vydꝼadma Hræreke | Helga inum*m* Hvafsa Harallde Hillde|tøn*n* med Bꝛavallar bardaga *ok* nockud | aꝼ Siguꝛde Hring epter þui ſem ꝼundizt | hafa ritud a nidlags Sauꝛblada ꝛifrilld-um*m* | Sun*n*durlaus“.

Efter titlen står følgende overskrift:

„1. Brot vm*m* Konbonar ꝼøꝛ Helga Hins | Hvafsa til Audar Hin*n*aꝛ Diupaudgv | Jvars döttur Vïdꝼadma j Sviaryke Og | taalfvøꝛ Jvars | vpphafslaust. | Oꝛd Audar vid fodur sin*n* ꝼram*m*berann*n*de | eiꝛinde Helga med vndeꝛhyggiu.“ *Derefter begynder håndskriftets 1ste brudstykke* „* * Se eg ad þetta mäl þarꝼ ad litt se a | a (!) lopt borid ad men*n* bidie myn.“, *som fortsættes til bl. 7ᵛ, endende med ordene* „blyþum*m* oꝛdum*m* og | fögrum*m* * * *“, *hvorefter skriveren på sidens nedre blanke halvdel har tilföjet* „Hier wan*n*tar mi*k*ed vid ꝼram*m* ad ellidogum*m* | Haralldar Hilldetan*n*ar.“

Bl. 8 *begynder 2det brudstykke, med ordene* „* * * Og a einv haufte sotte h*a*nn a ꝼun*n*d“, *og ender nederst samme side* „en*n* An*n*ar þrøndur gamli“.

Bl. 8ᵛ. „Bravallar bardagi | midli Haralld*s* kongs Hilldetan*n*ar | Og Siguꝛdar Hꝛings“. *Det med denne overskrift begyndende afsnit fortsættes til håndskriftets slutning, hvor det ender med ordene* „þuiad allt ꝼorellꝛi alꝼ“.

Herkomst og historie: *På en foran i hskr. indklæbet seddel har Arne Magnusson antegnet* „Fragment um Bravallar bardaga. Feinged til lans af Jone Þorlaks ſyne 1709. Sidan til kaups 1710. Er med hendi Sʳ Jons i Villinga hollte og var in*n*bunded i bok med ödrum sögum.“

Benyttelse og beskrivelse: *Variantor fra dette hskr. (nævnet B) meddeles i udg. af* „Sögubrot af nokkrum Fornkonungum í Dana ok Svía veldi“, *Fornaldar sögur Norðrl. I, 363—88.*

---

2. **AM. 1 b, fol.** *Pap.* $31_{,5} \times 20$ *cm. 10 bl. 17 årh. Forskellige hænder; bl. 6—10 skr. af præsten Þorleifur Clausson til Útskálar.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum i Dana ok Svía veldi.

Et af tre forskellige håndskrifter sammenstykket eksemplar af Sögubrot:

Bl. 1—4, *et læg på 4 blade (fraktur), indeh. begyndelsen, med den sædvanlige titel og overskrift, til* „figliꝛ hueꝛ til ſijns lands: og“, *viser sig som afskrift af AM. 1 a, fol. På 1ste sides margen har Arne Magnusson skrevet* „Corruptiſſimum Exemplar & nullius momenti“.

Bl. 5. *1 blad, indeh. et brudstykke, der fortsætter foregående læg, beg.* „landz og Er þetta spir Rädbert k.“ *Nederst bl. 5r findes antydning af samme lakune som i nr 1 a, med ordene* „her wantar mikid vid, ꝼramm ad elli dogum Haralldz kongſ“; *derefter fortsættes brudstykket som 1 a indtil* „þrandur hinn Gamle“, *hvor afskriverens eksemplar synes at have været defekt, da der tilföjes* „Hier effter ä ad ſetiaſt Brä vallar bardagi ſem ſeiger ꝼrä Dauda | haralldar hilldi tannar“. *På den ubeskrevne rest af siden* ($^2/_3$) *er med en anden hånd skrevet* „þeſſa bok a Heidur legur Kienne Mann ſ sra Throlffur Clauſſon“. *Bægge disse notitser har Arne Magnusson overstreget og sat derover* „Bravallar“ *som henvisning til den følgende side. — Hånden er kursiv; brudstykket må anses for en afskrift, men næppe umiddelbar, af 1 a.*

Bl. 6—10. *5 blade, hovedsagelig optagne af et brudstykke af Sögubrot, fortsættende det nærmest foregående. Overskriften (bl. 6r nederst) lyder* „Bravallaꝛ Baꝛdage mille Haꝛalldaꝛ konungs | hildetannar og Sigurdar Hrijngs“; *bl. 10r øverst ender stykket med ordene* „frydara enn Ønnur Mannkynd a Nordur|londum. Og Endar hier ſo Bravallar Bardaga“. *Skr. med Þorleifur Claussons kursivhånd.*

Bl. 6r, *sidens øvre 3/4, har oprindelig båret slutningen af* þáttr af Hálfdani svarta, *begyndende med* „vid allar j þrótter, mikid gieckft Haralldur wid“, *skrevet med samme kursivhånd som bl. 5; dette er blevet overstreget ved den af Arne Magnusson foretagne sammenstykning af håndskriftet.*

***Benyttelse og beskr.:** I udg. af Sögubrot, Fornaldar sögur Norðrl. I, ere de tre her nævnte brudstykker sammenfattede under benævnelsen C, og varianter herfra anførte.*

---

3. **AM. 1 c, fol.** *Pap. 32,8 × 19,5 cm. 5 bl. 17. årh. Fraktur.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum i Dana ok Svia veldi.

Brudstykke af Sögubrot med samme overskrift som nr 1 a og stemmende med dette, til „blijdum ordum og fögrum * *“, *hvorefter (som i a) tilföjes* „Hier vantar mikid vid“ *osv. Hermed ender dette brudstykke.*

***Benyttelse og beskr.:** Dette hskr. citeres (om end unöjagtig) i Fornaldar sögur Norðrl. I som D.*

---

4. **AM. 1 d α, fol.** *Pap. 20,1 × 16,2 cm. 31 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Arne Magnusson. Kun bladenes indre kolonner ere beskrevne. Overtrukket med perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum i Dana ok Svia veldi.

En efter pergamentshåndskriftet nr 1 e β fol. tagen afskrift, begyndende „neita. konungr ſvarar“, *endende* „er. til var sott | um alla vikina“.

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. I, s. XXIII.*

---

5. **AM. 1 d β, fol.** *Pap. 21,2 × 16,1 cm. 8 bl. Kursiv fra c. 1700. Skr. af præsten Hjalti Þorsteinsson til Vatnsfjörður.*

„Sogubrot af Nockrum fornkongum*m* J Dana og Svya | Vellde“.

En fra AM. 1 a, fol. stammende afskrift af Sögubrot.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur Num. 15. in 4to. Fra Eckiu Sal. Þormodar Torfasonar. Epter þeſſu nidlags Exemplare hafde Sal. Aſſeſſor Þormod*ur* lated Asgeir rita Exemplar in folio. og hafde Asgeir allſtadar umbreitt literatura ad methodum veteriorum. Þetta Asgeirs Mſtum stod i Num. 13 in folio. Enn var óllđ-

ungis onytt, eins *og* þetta nærverandi Exemplar med hendi Sr Hiallta, og þeim mun verra, ad Asgeir hafdi æred liber vered i at umbreita literaturå, enn orden voru eins raung i hverutveggiu. Eg reif so þetta Asgeirs avtographum i ſundur, ad eingann villa skyllde."

***Benyttelse og beskr.:** Anføres i Fornaldar sögur Norðrl. I under mærket E.*

---

6. **AM. 1 e *α*, fol.** *Pap. $21_{,3} \times 16_{,5}$ cm. 14 bl. Fraktur fra sidste del af 17. årh.*

„Sôgubꝛot af nockꝛum ꞅornkongum | i Dana og Svija vellde" osv.

Afskrift af Sögubrot, der temlig nöje følger nr 1 a, fol., og hvis afvigelser fra dette nr på mange steder ere rettede egenhændig af Arne Magnusson.

***Benyttelse og beskr.:** Svarer til det i Fornaldar sögur Norðrl. I med F betegnede hskr.*

---

7. **AM. 1 e *β* I, fol.** *Perg. 19 × 15 cm. 6 bl. C. 1300. Det læg, hvortil nævnte blade høre, har opr. indbefattet 8 bl., af hvilke de to inderste ere tabte. Smuk og regelmæssig hånd, god orthografi. Kapitelinddeling med røde overskrifter og begyndelsesbogstaver. Øvre og ydre margen helt bortskårne; første og sidste side stærkt sværtede og slidte.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum i Dana ok Svia veldi.

Dette perghskr. indeholder originalen til de i det foregående nævnte afskrifter, særlig 1 d α, hvortil henvises. Hskr. har öjensynlig hørt sammen med nogle i AM. 20, fol. opbevarede brudstykker af Knytlinga saga og — vel i forbindelse med denne — udgjort den oftere citerede **Skjöldunga saga.**

***Herkomst og hist.:** I AM. 435 a, 4to, bl. 60v & 62 sigter Arne Magnusson utvivlsomt til dette hskr. med ordene* „Skiôlldunga Sôgu fragmentum ut puto. 4 (!) blôd 4to".

***Benyttelse og beskr.:** Udg. Fornaldar sögur Norðrl. I, 361—88 (beskr. s. XXII—XXV) og Ant. Russes I, 66—86, med facs. (beskr. s. XXI—II); sml. endvidere Sturlunga saga, Oxford 1878, s. LXXXVIII—XCI og Corpus poet. bor. Oxford 1883, s. L.*

---

8. **AM. 1 e *β* II, fol.** *Pap. $21_{,6} \times 17_{,4}$ cm. 91 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—84. **Arne Magnussons egenhændige optegnelser til Skjöldunga saga,** *islandske og latinske notitser på opr. løse blade og sedler ang. sagaens håndskrifter, membranfragmentets forkortelser m. m., indlagte i et omslag med påskrift* „Skiölldunga Sögu fragment ut puto", *der utvivlsomt oprindelig har omsluttet membranbladene 1 e β I, fol.*

2) Bl. 85ᵛ—91. **„Exfcriptum trium paginarum antiqviſſimi libri pergameni in folio in Bibliotheca P. Resenii",** *indeh. et „Langfeðgatal" over gammel-engelske, samt norske, danske og svenske konger i A. M.'s egenhændige afskrift efter en 1254 skreven membran.*

[De til AM. 1 e β, fol. *en tid fejlagtig henførte* 13 membranblade af Snorra Edda *ere nu indsatte på deres rette plads i AM. 748, 4ᵗᵒ.]*

---

9. **AM. 1 f, fol.** *Pap. 21 × 17 cm. 50 bl. 17. og beg. af 18. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. *Arne Magnussons egenhændige afskrift af stykker, der alle forekomme i perghskr. AM. 415, 4ᵗᵒ:*

a) **„Lang feðga tal fra Noa til varra konun|ga",** *indbefattende fem slægtregistre over* Ynglingerne til Harald hårfagre, Skjoldungerne til Sigurd orm i öjes sön Hörda-Knut, de tre nordiske kongehuse til c. 1319. — *Bl. 1 bærer kun titlen* „Langfedgatal".

b) **Fortegnelse over fylkernes navne i Norge.**

2) Bl. 9—18 *(bl. 9 bærer kun titlen* „Längfedga-tal", *bl. 10 Arne Magnussons latinske oplysninger om håndskriftet, bl. 11 er ubeskrevet).* **„Läng-ꝼedga tal til nockurra Danmerkur og | Noregs Könga",** *indbefattende* slægtrække fra Noe til Aserne; ættbogi Noregs konunga; Harald hårfagers nedstamning fra Balder, hans regeringstid, afkom, Islands bebyggelse; slægtrække („ÆTTARBOGEN"), stemmende med de fra AM. 415, 4ᵗᵒ kendte; gl.-engelske kongerækker — *et indhold, der som det synes dels er hentet fra papirs-, dels fra pergamentshåndskrifter. Ifølge*

A. M.'s notitser bl. 10 og 20 skal dette „Langfeðgatal" være skrevet af præsten Ketill Jörundsson, sandsynligvis for biskoppen i Skálholt Gísli Oddsson (c. 1635, kursiv), fra hvem det må antages at være kommet som gave til Ole Worm; efter at det fra den Wormske slægt var erhvervet af Fr. Rostgaard, købte Arne Magnusson det på dennes avktion 1726 (nr. 723). Fra biskoppen stamme utvivlsomt forskellige, mest danske, randbemærkninger og andre oplysninger til brug for læseren, alle dog skrevne med samme hånd som selve manuskriptet.

3) Bl. 18ᵛ. **„Talbyrdijnguꝛ hinn gamle med ſijnum Prikstöꝼum"**, *omfattende årene 1140—1615, skrevet med en fra den foregående forskellig hånd.*

4) Bl. 19—28 *(bl. 19 ubeskr., bl. 20 Arne Magnussons latinske notitser om afskriften og dennes original).* **„Lang ꝼedga tal til nockurra Danmerk|uꝛ og Noregs könga"**, *indeholdende A. M.'s egenhændige afskrift af foregående stykke med tilhørende* talbyrðingr.

5) Bl. 29—36. **Angelsaksiske kongerækker,** *afskrevne af Arne Magnusson.*

6) Bl. 37—50. **Arne Magnussons samlinger til 'Langfeðgatal'** *på løse blade og sedler.*

---

10 **AM. 1 g, fol.** *Pap. 30,8 × 20,2 cm. 5 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **„Ættartala frä Adam | til b*isku*ps Jóns Ara ſonar | ok han*n*s Affpreingis".** *Fraktur, skr. af præsten Jón Erlendsson. Slægtrækken, som består af 89 led, standser med biskop Brynjólfur Sveinsson i Skálholt.*

2) Bl. 4. **„GENEALOGIA | ab Odino, ex antiquitatibus collecta et diducta".** *Slægtrækken, der er på latin, føres i 43 led ned til* „Vigfusus Gislavius *(ɔ: Vigfús Gíslason)* Præfectus Arnessysslu, Rangarvalla syslu, Insulæ Vestmanoe et Skogastrond". *Kursiv, c. 1640. Åben plads for en uudfyldt slutning.*

3) Bl. 5. **'Genealogia. | Diducta â nobilisſimis viris in Islandiâ: I° Dno. Ottone Lepp . . . , 2° Dno. Thorleifo Areſonio . . . , 3° Dno. Loptero Rika . . . , 4° Dno. Torvero Areſonio, de Klofa'.**

Fra disse fire mænd, angående hvilke de meddelte latinske oplysninger indeholde flere misforståelser, føres slægtrækken ned til den förnævnte Vigfús Gíslasons sön „Jonas“. Samme hånd som foreg. stykke.

***Benyttelse og beskr.:** Hskrs 1ste stykke findes omtalt Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 417, hvor stamtavlen er aftrykt efter et andet hskr.*

---

11. **AM. 2, fol.** *Pap.* *$28_{,7} \times 18_{,2}$ cm. 54 bl. Halvfraktur, 17. årh. Bindet overtr. med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Aꝼ Ragnar Lod|brök og mørgumm köngumm merkelegumm“.

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 60 kapitler, samt* „Kräku mäl er sumer kalla Lodbrökar qvidu“.

***Herkomst og hist.:** Ifg. to foran indklæbede notitssedler med Arne Magnussons egenhændige optegnelser synes håndskriftet skrevet af en Páll Sveinsson, afskriver for præsten Þorsteinn Björnsson.*

***Benyttelse og beskr.:** Hskr. findes under mærket E benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 85.*

---

12. **AM. 3, fol.** *Pap.* *$31_{,2} \times 19_{,7}$ cm. 90 bl. Kursiv, 17. årh. Bindet overtr. med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Af Ragnar Lod|brok ok morgum kongum | merkelegum“.

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 61 kapitler, samt* „Kräku Mäl er sumer kalla Lodbrökar qvidu“. *Varianter og rettelser tilföjede, tildels med Arne Magnussons egen hånd.*

***Benyttelse og beskr.:** Under mærket F benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 85.*

---

13. **AM. 4, fol.** *Pap.* *$33_{,2} \times 20_{,8}$ cm. 25 bl. 17. årh.*

Ragnari Lodbroci historiæ fragmentum, Latine.

Bl. 1—21. „IN RAGNARI LODBROCI | Historiam paraphrafis“, *oversat efter en* „codex ἀκέφαλος“, *hvorfor der begyndes i 1ste kap. med ordene* „Revertens autem fub vefperam domum“; *teksten slutter i kap. 17* „velorum in primis accurata spefiofaqve pictura“. *På de tre første sider er den latinske over-*

sættelse adskillige steder rettet; manuskriptet er noget beskadiget af fugtighed. På en foran indfæstet notitsseddel meddeler Arne Magnusson, at oversættelsen er forfattet af den senere præst til Gaulverjabær Torfi Jónsson, vinteren 1641—42, efter opfordring af biskop Brynjólfur Sveinsson og for de første siders vedk. forsynet med dennes rettelser. Oversættelsen antages udført efter Ny kgl. sml. 1824 b, 4to*. Störste delen af bl. 21, samt bl. 22—23 blanke.*

Bl. 24—25. Latinsk oversættelte af en del af samme saga, *fra midten af 8. til slutn. af 10. kap. På en foran bl. 24 indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson, at hånden er sira Sveins på Barð (præsten Sveinn Jónsson, † 1687).*

---

14. **AM. 5, fol.** *Pap. 31,9 × 19,3 cm. 18 bl. Sammentrængt og stærkt forkortet fraktur, 17. årh.*

„Saga áf Ragnar Lod- | brök oc ***morgum*** **kong*um* merkel*egum.*"**

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelte i 60 kapitler.*

Herkomst og hist: *Ifg. en foran indfæstet seddel med en notits af Arne Magnusson har sagaen hørt til et större hskr., erhvervet af Jón Daðason på Vallá.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket K benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

15. **AM. 6, fol.** *Pap. 30 × 20,5 cm. 91 bl. Fraktur, 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

„Saga Af Ragnar Lodbrök | Ok Mørgum*m* Köngum*m* merkelegu*m*".

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 60 kapitler*, samt „Kraku mäl, er fumer kalla | Lodbrökar qvidu" — *dette sidste med varianter fra O. Worms udg. Adskillige marginalantegnelser med en fremmed hånd (Torfæus?).*

Antages afskrevet efter Ny kgl. sml. 1824 b, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Under mærket H benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 84.*

---

16. **AM. 7, fol.** *Pap. 31,7 × 20,8 cm. 80 bl. Kursiv, 17. årh. Skr. af Th. Torfæus' håndskriver Ásgeir Jónsson.*

„Saga af Ragnar Lodbrok oc | morgum k*onun*gum me*r*kiligum."

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 61 kap., hvortil föjes som kap. 62* „Krakumal e*r* sum*ir* kalla Lodbrok*ar* kvipu" — *med varianter fra O. Worms udg.*

Herkomst og hist.: *På 1ste forsatsblad findes antegnet* „fra Salig Aſſeſſor Thormod Torvesens Enke 1720", *hvilken bemærkning utvivlsomt er hentet fra en nu forsvunden Arne Magnussonsk notitsseddel.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 85.*

---

17. **AM. 8, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 35 bl. Fraktur, 17 årh. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Aꝼ Ragn*n*ar Lod brök | og mørgum audrum kongum merke|legum".

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 60 kapitler. I marginen ere med en forskellig hånd fuldstændige varianter anførte af et andet hskr., der antages at være AM. 281, 4to.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indfæstet seddel med notitser af Arne Magnusson skulle de omtalte marginalvarianter være tagne* „ur Exemplare Sigurdar Biörnsſonar Lógmanns. var i 4to med hende Sigurdar Jonsſonar ä Knór".

[En mindre hertil fastklæbet seddel giver nogle notitser om Ragnar lodbrog.]

Benyttelse og beskr.: *Under mærket G benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

18. **AM. 9, fol.** *Pap. 30,5 × 19,5 cm. 48 bl. Fraktur, 17. årh. Skrevet af Jón Erlendsson.*

Saga Hrólfs konungs kraka ok kappa hans.

Sagaen, der antages afskrevet efter perghskr., er inddelt i kapitler uden tal og mange steder med åben plads for initialen; endv. inddeling i „þættir", af hvilke „Fröda pättur" *er den første. — For de første blades vedk. marginalhenvisninger.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel oplyser Arne Magnusson, at han har udtaget denne saga af en bog, han har købt af Jón Þorkelsson 1710,*

og ladet dem konferere med et andet ham tilhørende ekspl. i 4to; hertil ses dog intet spor.

Benyttelse og beskr.: *Dette hskr. (A) er lagt til grund for udg. i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

19. **AM. 10, fol.** *Pap. 30,8 × 21 cm. 24 bl. Fraktur, 17. årh. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Hier Byriar Sogu Af Hrolfe | konge kraka".

Indeh. Hrolv Krakes saga i 32 kapitler.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Toruesens Enke 1720."

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet ved sagaens udg. i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

20. **AM. 11, fol.** *Pap. 29 × 19 cm. 42 bl. Kursiv, 1ste halvdel af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Hier Byriaſt Sagan af Hrolfe Konge | Kraka, ſem vered hefur J Danmørk."

Indeh. Hrolv Krakes saga inddelt i „þættir", men ikke i kapitler. Da dette ekspl. af sagaen er udskilt af et större hskr., er 1ste og sidste side tilföjet ved Arne Magnussons afskriver (Þórður Þórðarson).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson, at dette ekspl. af sagaen er* „ur bok (elldre enn 1646) er eg feck af Sr Hogna Amundaſyne."

Benyttelse og beskr.: *Under mærket D benyttet i udg. Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

21. **AM. 12 a, fol.** *Pap. 31 × 19,7 cm. 13 bl. Kursiv, 17. årh. Forskellige hænder. Af bl. 13 har alene øvre rand været beskrevet, resten er bortklippet.*

„Hier Byriaſt Saga af Hrolfe Könge Kräka | hanns formonnum edur forfedurum, ſem þö leidist til hanz | vppruna, og koppum hans."

Indeh. begyndelsen af Hrolv krakes saga, uden kapitelinddeling til ordene i 24. kap. „þeir ſogdu allt vmm | ferder".

---

22. **AM. 12 b, fol.** *Pap. 31,7 × 19,7 cm. 25 bl. 17. århh. Skrevet af Jón Erlendsson. Stærkt beskadiget og fra ældre tid repareret ved påklistrede papirsstrimler.*

Saga Hrólfs konungs kraka ok kappa hans — *fragment.*

Begynder i kap. 24: „spurdu huadann þeir være adkomnir“, *slutter i sidste kap.* „Og hiellt suo hver heim til finna heimkynna“. *Uden kapitelinddeling.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket E ere AM. 12 a—b, fol. benyttede i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

23. **AM. 12 c, fol.** (*tidligere i* **Addit. 4, fol.**) *Pap. 28,5 × 18,5 cm. 15 bl. Fraktur, 17 årh.; stærkt forkortet. Ornamenteret begyndelses-initial.*

„HER BIRIAST SAG|ann af Hrölfi Kongi Kröku.“.

Indeh. Hrolv krakes saga, med kapitelinddeling, men med undtagelse af kap. 1. uden kapiteltal.

Herkomst og hist.: *Har med en del andre fra den Arnamagnæanske samling bortkomne sagaer været indlemmet i universitetets additamentsml. og indbundet med disse i et fælles bind.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket M benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

24. **AM. 13, fol.** *Pap. 29 × 18,8 cm. 48 bl. 17. årh.; Jón Erlendssons hånd.*

„Hier Byriaſt Saga aF | Joms wijkingum.“

Jómsvíkinga saga inddelt i kapitler, men uden tal.

Herkomst og hist.: *På en foran fastklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at hskr. er* „ur bok Þorbiargar Vigfuſſdottur“ *og erhvervet* „fra Sr Þorde Jonssyne a Stadarſtad“.

Benyttelse og beskr.: *Ifg. FMS XI, s. 7 og Jómsvíkinga saga, Lund 1879, s. XXVIII stammende fra mbr. AM. 510, 4to.*

---

25. **AM. 14, fol.** *Pap. 33,5 × 20,4 cm. 16 bl. Kursiv, c. 1700.*

„Her hefur vpp Jomsvikingaþatt.“

Indeh. „fyrsti þáttr“ af Jómsvíkinga saga afskrevet efter Flateyjarbók.

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS. XI, s. 7.*

---

26. **AM. 15, fol.** *Pap.* *$31_{,8}$ × $20_{,3}$ cm.* *13 bl.* *Fraktur, 17. årh.*

„Her hefur vpp Søgu | Joomsvijkinga."

Indeh. „2r þáttr" af Jómsvíkingasaga, inddelt i 40 kapitler, endende med kap. 49 i FMS XI.

Herkomst og hist.: *Hskr. viser sig ved pagineringen 119—43 som oprindelig en del af et större hele; på en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at det er* „ur bok i grænu bande er eg feck af Sr Jone Torfaſyne ä Breidabolſtad."

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS XI, s. 7. [Har ifg. Jón Sigurðsson noget tilfælles med det sammesteds nævnte hskr. R.]*

---

27. **AM. 16, fol.** *Pap.* *$30_{,2}$ × $19_{,8}$ cm.* *88 bl.* *Sidste del af 17. årh. Skr. af Asgeir Jónsson (halv-fraktur). Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Knytlinga Saga".

126 kapitler (i virkeligheden 127), hvoraf de 25 første have overskrift. Sidste del af sagaen er i marginen af Torfæus forsynet med parallelsteder fra Saxo og andre notitser.

Herkomst og hist.: *Ifg. en til bindets inderside fastklæbet seddel har Arne Magnusson erhvervet hskr. fra 'Th. Toruesens' enke 1720. På en foran indklæbet seddel oplyser A. M., at begyndelsen, til kap. 28, er afskrevet efter en kopi af A. M.'s ekspl., som denne havde sendt Torfæus, den sidste del, fra 28. kap., efter „charta Regiâ".*

---

28. **AM. 17, fol.** *Pap.* *$31_{,8}$ × 20 cm.* *88 bl.* *Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Knytlinga Saga".

129 kapitler (i virkeligheden 127). Er ifg. Arne Magnussons meddelelse på en foran indklæbet seddel afskrevet efter samme eksemplarer som foreg. nr.

---

29. **AM. 18, fol.** *Pap.* *31 × $20_{,5}$ cm.* *39 bl.* *C. 1700; Arne Magnussons hånd. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Æfi Danakonunga, vulgo Knytlingaſaga."

En af A. M. udført afskrift af Knytl. s. — uden kildeangivelse. Hele sagaens midterparti, fra i 3. kap. til ind i 82. (udg. i FMS) mangler, idet der afbrydes med ordene „eflði siðan en mestu blot i Nor'.“ *og igen begyndes med* „uarðar. ſ; Suia konungr.“ *A. M. har helt igennem rettet orthografien, på mange steder tilföjet varianter efter „membr.“ og flere håndskrifter, samt årstal, egne rettelser og anmærkninger. Nogle ere senere tilföjede af andre.*

Benyttelse og beskr.: *Benyttet i udg. FMS XI under mærket M; sml. Ant. Russes II, s. 128.*

---

30. **AM. 19, fol.** *Pap. 28 × 19 cm. 93 bl. 17. århundrede; Jón Erlendssons hånd (fraktur). Som følge af at hskr. opr. har udgjort en del af et större hele, er 1ste bl. tilföjet af Arne Magnussons skriver (vistnok Þórður Þórdarson).*

Knytlinga Saga

i en fra den sædvanlige forskellig inddeling, nemlig:

Bl. 1. **„Søgu þättur af Svei|ne vifsfyne konge j Danmörk, og hans XIII sonum*m*“**, *kap. 1—6:*

derefter:

bl. 8. **„Her byriar Knytlinga | Sögu fyrst af Knute Dana | kong“**, *kap. 1—100.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet* „Þeſſe Knytlinga ſaga er ur bok Monſieur Sveins Torfaſonar“.

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet ved udg. i FMS XI; sml. Ant. Russes II, s. 128.*

[AM. 20 a, fol. „Daniæ Regum Hiſtoria (vulgo Knytlinga - Saga) Latine reddita, manu A. M. (er Projêt ut apparet)“ *mangler*.]

---

31. **AM. 20 b I, fol.** *Perg. 24,5 × 17,7 cm. 9 bl. C. 1300. Røde initialer og overskrifter; bl. 3 stærkt sværtet og slidt, samt noget beskadiget; af bl. 8 er kun en smal rand nærmest indre margen tilbage; af bl. 9 mangle de øverste linjer.*

Knytlinga saga *(fragm.).*

Uagtet nogen indbyrdes forskellighed mellem bl. 3 & 8, 9 og resten må de her opbevarede fragmenter dog anses for at tilhøre samme håndskrift, der oprindelig viser sig at have udgjort en del af den codex, hvoraf en rest på 6 bl. er bevaret i AM. 1 e β I, fol. under benævnelsen „Sögubrot“. Den samlede codex har utvivlsomt udgjort en „Skjöldunga-saga“.

Fragmenterne ere:

Bl. 1—2 *(2 sammenhængende bl.) beg.* „danna a englandı“, *FMS XI kap. 25, s. 215 øverst, endende* „en meðan haraldr heın hafðı konungr verıt yfır danmork“, *ib. kap. 29, s. 226.*

På en hertil fastklæbet seddel bemærker Arne Magnusson „Þeſſe 2. blöd ur Knytlinga Sögu hefi eg feingit fra Sr Halldore Torfaſyne i Bæ.“

Bl. 3—9 *(7 blade, af hvilke bl. 4—7 danne et læg på 4 bl., bl. 3 hænger sammen med bladstumpen 8, medens bl. 9 er løst; oprindelig må de dog antages alle at have hørt til samme læg) beg.* „leıta vndan er þat lıkar“, *FMS XI kap. 58, s. 277, hvorefter bl. 7 ender* „fatta rof þat er bvðlungı attı“, *ib. kap. 75, s. 303; derefter indeholder bl. 8 brudstykker af det flg., ib. s. 303—8, sluttende med* „(vı)kv allır þessu tıl“; *det foroven beskadigede bl. 9 beg. nogle linjer længere nede på s. 308, med ordene* „veıta fyrır verðleık þessa ıns heılaga manns“, *slutter ib. kap. 79, s. 313* „hanum let tıl her“.

På en til bl. 7 fastklæbet seddel bemærker Arne Magnusson „Þetta hefur til forna vered vid Skalhollts kirkiu. lau medal Scalhollts boka er Mag. Þordur liedi mier.“

Herkomst og hist.: *Foruden de ovenfor anførte notitser og nogle af lignende indhold i AM. 20 c, fol. har A. M. om dette hskr. kun flg. i AM. 435 a, 4to, bl. 60* „Ur Knytlinga Sögu fragment aliqvot foliorum 4to.“

Benyttelse og beskr.: *Under mærkerne F og H ere disse brudstykker benyttede ved udg. i FMS XI; sml. Ant. Russes II, 128. — Om forholdet til „Skjöldunga saga“ se Sturl. Oxf. 1878, s. LXXXIX; sml. Corpus poet. bor. s. L.*

---

32. **AM. 20 b II, fol.** *Perg. 29 × 21,7 cm. Tospaltet. 14. årh. Røde, delvis med blåt ornamenterede initialer, røde overskrifter; de to sammenhængende blade 1—2 ere bægge noget slidte og hullede, særlig bl. 1; af bl. 3 er kun nedre halvdel bevaret; i denne et hul.*

Knytlinga saga *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „Knutr konungr var a veizlu at fævarenda“, *FMS XI kap. 47, s. 255, ender* „er til hanſ mæla vel en hinir er hanum hall“, *ib. kap. 48, s. 260 øverst.*

Bl. 2 *beg.* „er þat þikcir bettra en þeir beriaz er þat er makara“, *FMS XI kap. 78, s. 277, slutter* „elzti ſon sveins konungs. skylldi konungr vera. danir tavl(vdo)“, *ib. kap. 64, s. 281.*

Bl. 3 *beg.* „Bliðan gæddi biortum auði“ *FMS XI kap. 79, s. 313, ender* „þeira dottir hét kristin er atti eirikr“, *ib. kap. 82, s. 318, med de af den omtalte defekt følgende lakuner.*

Herkomst og hist.: *På en til bl. 2 fastklæbet seddel bemærker A. M.* „Feinged 1710. af Jone Hanneſſyne i Reykiarfirde, utanum qver. og hafdi qvered ätt Hannes Gunnlaugsſon. Kynni & blòden þeſſe leingur utanum qvered vered hafa, þvi sumt i qverenu var nærri 100. ara gamallt.“

Benyttelse og beskr.: *Under mærket G benyttet ved udg. FMS XI; sml. Ant. Russes II, 128.*

---

33. **AM. 20 c, fol.** *Pap. 20,7 × 16 cm. 35 bl. C. 1700.*

Arne Magnussons optegnelser vedrørende håndskrifter af Knytlinga saga og andet denne saga vedkommende, *nedskrevne ved ham eller hans skrivere, på oprindelig løse blade og sedler.*

---

34. **AM. 20 d, fol.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 23 bl. C. 1700. Skr. dels af Arne Magnusson selv, dels med en samtidig hånd.*

„Knytlinga saga“ *(fragm.)*

Ufuldendt afskrift af sagaen, indeholdende de første 27 kapitler, endende med ordene „þa vard hann sotdaudr“, *FMS XI, s. 223.*

Herkomst og hist.: *På et løst omslag har A. M. noteret* „Framan af Knytlinga Sògu feinged 1712 i Octobri hia Mr. Thormode Torfaſyne enn hann hafde þad fyrrum fra mier feinged.“

---

35. **AM. 20 e—g & i, fol.** *Pap. Optegnelser og udkast i forskelligt format. 18. årh.*

Materiale til udgaven af Knytlinga saga c. 1750.

Indhold:

1) *(34,8 × 21 cm. 7 bl. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík)* **'Ex Hiſtoria, qvam vocant Knytlinga saga . . . Cantilenæ'.**

„Ex avtographo ipsius authoris, Svenonis Jonæ, Sacerdotis Bardensis". *31 viser af Knytlinga saga med en latinsk kommentar af præsten Sveinn Jónsson til Barð, med tilföjede rettelser. Heri indlagt et af 6 blade i 4to bestående læg* **„De Carminibus seu Cantilenis in hac Historiâ | occurentibus"** *indeholdende en latinsk kritik over den oprindelige kommentar (Jón Ólafssons hånd).*

2) *(20,5 × 16 cm. 19 bl.)* **„Verſus Antiqvi | ex | Hiſtoria Regum Daniæ | vulgo | Knytlinga Saga Latine utcunqve expoſi|ti".**

3) *(20,5 × 16 cm. 16 bl.)* **„Ad Verſuum Knytlingicorum | interpretationem observata qvædam."**

4) *(20,8 × 16,5 cm. 6 bl. Skr. af Eggert Ólafsson 1750—60)* **„Excerpta qvædam è Knytlinga-|Saga."** *Mest geografiske og kronologiske uddrag. Heri en løs seddel med kritiske bemærkninger til udg. af Heimskringla og sammes oversættelse.*

5) *(34 × 21 cm., 3 bl. Skr. af Gram)* **Historisk-kritiske bemærkninger til kap. I—3 og 32 af Knytlinga saga,** *på Latin. Heri et blad i 8vo af samme forf. ang. eventuelt afkom efter Knud d. 6te og Gertrud.*

6) *(32,3 × 20 cm. 3 bl. Skr. af Jón Ólafsson fra Grvk)* **„Indeholden | i Fortalen".** *Udkast til en fortale til Knytlinga saga.*

7) *(21 × 17 cm. 1 bl.)* **„Recenſus aliqvot locorum ex Knytlinga-Sagâ qvorum | translatio ab ipſo textu qvomodocunq*ve* recedit".**

8) *(32 × 9 cm. 2 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Omiſſa forte in | Philologicis".** *Rettelser til udg. af Knytlinga saga.*

9) *(22 × 16,5 cm. 1 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Nogle Smaafeiler, som findes udi den nye Afs. Holbergs | Hiſtorie om Danmarks Rige, paa de Stæder, der | Knytlinge Sage bliver citeret."**

10) *(20,5 × 16 cm. 2 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Ahrærande þryckinguna ã Knytlinga | Sögu, vid Justits-Raad Gram."** *Nogle spörgsmål (på Dansk) med hensyn til den i udgaven anvendte orthografi, interpunktion etc., med korte tilföjede svar af Gram.*

11) *(33 × 21 cm. 6 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„For-maale. Præfatio“.** *Fortale til Knytlinga saga, på Islandsk og Latin, af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

12) *(32 × 20,5 cm. 3 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Errata Typographica“.** *Trykfejl i udg. af Knytlinga saga.*

13) *(33,2 × 21 cm. 1 bl. Jón Ólafssons hånd)* **Spörgsmål ang. udg. af Knytlinga saga,** *på Latin, m. h. t. orthografi etc., rettede til B. M. [Möllmann], af hvem svar ere tilföjede.*

14) *(32,7 × 21 cm. 8 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Index | in Hiſtoriam Knytlingianam | qvadripartitus“.**

15) *(33 × 20,5 cm. 6 bl.)* **„Cnutidarum Historiæ | index“.**

16) *(23 × 17 cm. 3 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Monita qvædam ad Knytlingasagam ſpectantia“.** *Underretning om Knytlinga sagas håndskrifter m. m.*

17) *(20,7 × 16 cm. 6 bl.)* **„Knytlinga-saga“.** *Latinske notater om sagaens forfatter og kronologi.*

18) *(25,3 × 19,5 cm. 1 bl. Jón Ólafssons hånd)* **Rettelser til Knytlinga saga.**

19) *(32 × 20,3 cm. 7 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Annotationes in loca qvædam | verſionis ultimæ Hiſtoriæ Knytlingorum“.**

20) *(24 × 19 cm. 4 bl. Eggert Ólafssons hånd)* **„Om Knytlinga-saga og | Dens formeente Auctoribus“.**

21) *(32,8 × 20,5 cm. 4 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Knytlinga Saga“.** *Nogle viser af denne saga med tilföjede varianter.*

22) *(31,5 × 20 cm. 35 bl., af hvilke bl. 35 kun er en stump. Jón Ólafssons hånd)* **„Index | in Hiſtoriam Knytlingorum | tripartitus“.**

23) *(33,9 × 21 cm. 48 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Æfi Dana Konunga | vulgo | Knytlinga Saga“.** *Begyndelsen af Knytl. saga til ind i kap. 41, med latinsk oversættelse på de modstående sider (lige kolonner) — denne sidste rettet af Gram og fortsat ind i kap. 42.*

---

36. AM. 20 h, fol. (*en tid lang opført som* Addit. 298, 4to) *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 217 bl. C. 1700. To forskellige kursivhænder.*

„Knytlinga Saga | feu | Rerum Danicarum Historia ab anno Christi | 1043 ad annum 1187“.

Begyndende: „Sveirn Son Ulfs Jarls tök Jarldöm af Magnufe | konge Olaffsyne“, *ledsaget af en* latinsk oversættelse *på bladenes lige kolonner.*

Herkomst og hist.: *På titelbladet bemærker A. M.* „Exfcripta, qvantum ad textum Islandicum ex chartaceo codice in 4to in Bibliotheca Wilhelmi Wormii“. *Forsatsbladet er forsynet med en latinsk notits, rimeligvis hidrørende fra etatsråd B. Thorlacius, i hvis bogsamling hskr. befandt sig ved hans død, og hvorfra det afleveredes til universitetsbibliothekets additamentsamling.*

AM. 20 i, fol. *Se s. 15.*

---

37. **AM. 20 k, fol.** *Pap. impr. 33,2 × 22 cm. 268 (269) pag.*

„Æfi Dana-Konunga | Eda | Knytlinga Saga“.

Et ekspl. af den c. 1750 trykte, men aldrig publicerede udgave af sagaen med latinsk oversættelse; den latinske oversættelse på sidste (269.) side er tilskrevet af Jón Ólafsson fra Grunnavík, også kaldet „den ældre“. Eksemplaret er forsynet med hist og her tilskrevne randnoter.

---

38. **AM. 21, fol.** *Pap. 31,5 × 20,2 cm. 133 bl. (bl. 117—20 ubeskr.) + to indlagte læg à 2 bl. i 4to. Kursiv, c. 1700. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Incipiunt gesta Danorum confcripta per qvendam Gram|maticum nomine Saxo“.

Det Thomas Gheysmer tillagte udtog af Saxo med fortsættelse til Valdemar Atterdag, samt register til hele det bind, hvorfra afskriften er tagen. Utvivlsomt afskrift efter original-membranen Univ. Addit. 49, fol. — Indlagt er:

1) „De tribus Regibus“, *en legende, 2 bl.*

2) „Haraldus Danorum Rex“ *osv., optegnelser om danske kongers forbindelser med udlandet, 2 bl.*

Herkomst og hist.: *Afskriften synes udført ved en af Arne Magnussons skrivere; til bindets inderside er fastklæbet en seddel, hvorpå A. M. har optegnet nogle angivelser om afskrifter af dette værk.*

Benyttelse og beskr.: *Anført og omtalt i Scriptores rer. Dan. II, s. 287.*

39\. **AM. 22, fol. (a og b.)** *Pap. 34 × 21,5 cm. 143 bl. 17. årh. begyndelse. Mange bl. af afvigende format; adsk. bl. ubeskrevne.*

Collectanea varia.

Excerpter og optegnelser til nordisk, særlig norsk, historie, geografi, topografi; stamtavler; afskrifter af middelalderlige diplomer og breve. Hovedindholdet på Latin; nogle aktstykker og excerpter i nordisk sprogform. — Mærkes kan:

Bl. 2. Optegnelser om danske byer.

Bl. 3. Nordiske personnavne.

Bl. 5. Om Island.

Bl. 6. Ex Nicolai Petrei de Cimbris.

Bl. 8. Blandede topografiske optegnelser.

Bl. 15 flg. Viborg bisperække *(to lister).*

Bl. 23 flg. „Collectanea Danico-Norvagica" (*blandt kilderne citeres* „Knutsbog", bl. 26) — *heribl. også et og andet til Sverigs geografi, og af naturhistorisk indhold.*

Bl. 36 flg. Samlinger til skotsk og engelsk historie.

Bl. 43. Vaticinium S. Brigittæ, A° 1363.

Bl. 44. Håndtegnet kort over Orknøerne.

Bl. 45. — — — hertugd. Slesvig.

Bl. 46. — — — Skotland.

Bl. 47 flg. Nordiske kongerækker og stamtavler.

Bl. 56 flg. „Annales Islandicj", *afskrift af en islandsk annal 542—1310.* Angelsaksiske og nordiske kongerækker, opregning af norske høvdinger, norske og islandske stamtavler (*nogle norske under fællesbetegnelsen* „af en gl. Etleg"). Orknøiske jarler.

Bl. 62 flg. Kongerne på Man og i Skotland.

Bl. 117ᵛ flg. Norske bisperækker.

Bl. 119ᵛ flg. Diplomer og breve, *hovedsagelig fra 14de årh., mest norske kongebreve, biskoppelige skrivelser, forhandlinger mellem norske og fremmede regenter, andre breve vedrørende Norge, særlig Bergen. — Bl. 137ᵛ—38 forekommer det tvivlsomme aktstykke ang. kong Magnus Erlingssons overdragelse af Norges krone til St. Olav, overskrift* „Privilegium et iuramen*tum* R. Magni q*vi* prim*us* coronatus Nidro*siæ*", MCCLXXVI (!)".

Sml. den udførlige beskrivelse Norges gl. Love IV, 467—71.

Herkomst og hist.: *I den gl. katalog benævnes dette hskr. mindre rigtig* „Varia Adversaria Hvitfeldiana“, *da det næppe står i andet forhold til Hvitfeldt end at enkelte af de deri indeholdte aktstykker hidrøre fra ham. Håndskriftet, der er skrevet i Bergen, har tilhørt dr H. Höyer († 1615).*

Benyttelse og beskr.: *Nærmere omtalt — foruden i Norges gl. Love — i Samlinger til norsk Sprog og Hist. VI, s. 186 flg., Krania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1880, nr 14, s. 15; på det første sted er tillige den gl. „ætlegg“ aftrykt. Sml. Dipl. Isl. I, s. 225; Krania. Vidsk. Selsk. Forhandl. 1875, s. 89; S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibl. för 1728, Kbh. 1882, s. 68—69.*

[AM. 23, fol. „Rerum Danicarum Fragmenta ex vetuſtiſsimis Norvegorum (ſive mavis Iſlandorum) Commentariis tranſlata anno Domini 1596. incomp.“ *mangler.*]

---

40. **AM. 24—25 a-b, fol.** *Pap. 34 × 22 cm. (3 vol.) 1174 bl. (deraf 33 små lapper). Kursiv, 17. årh.*

Historia regum Danicorum a Christiano I. usqve ad Fridericum II. (1448—1588.)

Indeh. et til trykning gennemgået og korrigeret ekspl. af den i Westphalens Monumenta rer. Germ. II udgivne Danmarks historie under kongerne af det Oldenborgske hus, af J. I. Pontanus. For Kristian IIIs historie er plads ladet åben bl. 1067ᵛ—1081.

---

41. **AM. 26, fol.** *Pap. 33 × 20 cm. 270 bl. Lat. kursiv, c. 1600 — vistnok forfatterens originalhskr.*

Nicolai Cragii Annalium libri VI.

Indeh. N. Krags ufuldendte, af Gram Kbh. 1737 udgivne Danmarks historie fra år 1533 til 1550.

---

42. **AM. 27, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 330 bl. Kursiv, sidste del af 17. årh.*

„REGES DANIÆ ET | NORVEGIÆ | COGNOMINATI. | DET ER: | DE DANSKE OC | NORSKE KONGERS | TILNAFNE: MED FUNDAMENTALISKE OC GRUN|dige Aarsager til deꝛis Til|nafne, sampt hvis notabel oc Meꝛke|ligt til ſamme mateꝛie kand

henfö|ris, aff de beste Hiftoricis, oc andre | gode autoribus, faavelfom af gam|le Runer oc antiqviteter uddrag|ne, oc med flid colligerede | ved | NIELS HANSØN WIN|DING DEGN I HOLTUG | I Stefnsherredt".

Værket, der slutter henholdsvis med Kristiern den første og Magnus den blinde, indledes med dedikation til kg. Kristian den femte (bl. 2—5), fortale til læseren dateret 1676 (bl. 6—25), samt et latinsk og et dansk rim („AUTOR AD LIBRUM", „BOGENS ORD TIL LÆSE|REN", *bl. 26—28*).

---

43. **AM. 28, fol.** *Pap. 31 × 20,2 cm. 279 bl. — hvoraf de fleste ubeskrevne; bl. 20, 35, 43—46 små lapper. Latinsk kursiv fra 1ste del af 17. årh. Bindets indersider, navnlig den forreste, beskrevne.*

„RERUM DANICA|RUM | ET | AD DANICAM HISTORI|AM | pertinentium | per | REGUM VARIORUM NOMI|na | Loci Communes dis|positi".

Samling af excerpter af Saxo, Crantz, Cilicius Cimber, Ziegler, Chytræus, Lampadius og Thuanus til de danske kongers historie fra Dan til Kristian IV incl.; Erik af Pommerns genealogi efter Chytræus, og nogle steder af adskillige forfattere, hvor Saxo omtales.

På titelbladet står samlerens (eller ejerens) navn i lönskrift, og datum 23. Maji. Anno 1636.

---

44. **AM. 29, fol.** *Perg. 27,7 × 19,8 cm. 158 bl. Skr. år 1452. Stor og smuk fraktur, røde overskrifter og initialer; fortalens initial grön; tekstens 1ste initial omsluttende slægten Frille's våben: to grönne søblade i tværdelt, hvidt og rødt felt. Vel vedligeholdt, indb. i et læderbetrukket træbind opr. forsynet med to spænder.*

Plattysk krønike.

Begyndende „Wy vynden befcreuen ȷnder fcryft dat vıer ko|nınghrıke weren de mechtıgeften", *sluttende* „Darumme wille wy ghan vanden | keyferen to den pawefen wente van

godes gnaden blyuen se | vnn regneren wente an dat ende der werlt etc."

Indeholder efter en kort indledning om verdens fire mægtigste monarkier Romernes historie fra Saturnus uafbrudt gennem det østlige romerske rige ned til Karl den store, siden dennes og Ludvig den frommes historie, og derefter de tyske kejseres ned til Frederik den 2den.

Herkomst og hist.: *Hskr. indledes med følgende fortale* „Jndem iare na godes ghebord dusent veer|hundert dar na Jndem twevndeveftigesten | iare Do let her Eggard frille Ridderr van | wrebeeck houetman to Copenhauen vnn | to hentzegauel vnn des Allirdurchluch|tigesten hochghebo͛ren ffursten vnn heren | heren Cristerns Der Ryke Dennemar|ken Norwegen Der Wende vnn Goten | koningk Greuen to Oldenborch vnn Del|menhorst Cammermeyster etc. Desse na | gescreuen Croniken beyde vanden pawesen | vnn vanden keyseren vth scryuen hyrumme | eyn ewelijk de se leset edder horet lesen bidde | dem almechtigen gode vor desse vorbenome|den heren Dat se in gotliken werken leuen | mogen in desseme leuen. Dat se myd gode leuen | mogen to ewygen tyden Jndem ewygen leuende. Des helpe vns allen de vader vnde de sone vnde de hilighe geist. Amen".

---

45. **AM. 30, fol.** *Pap. 28 × 20 cm. 56 bl. Skr. år 1472. Flygtig og stærkt abbrevieret fraktur; røde initialer og fremhævnings-mærker. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Indh.:

1. **Helmoldi presbyteri chronica Slavorum** a. 800—1172, *med forudgående* indholdsfortegnelse til dette og det nærmest følgende arbejde, *bl. 1v—51.*

2. **Arnoldi abbatis Lubecensis chronica a. 1172 1209,** *1ste bogs ni første kapitler indtil ordene* „camelos qui eas ferrent, *hvorefter følger* „Etc. queritur finis hujus opusculi anno 1472", *bl. 52—55.*

3. Gentagelse af Helmolds kap. 64 *(med en anden hånd), samt* brudstykke af en krønike, *der ligner udtog af Helmolds kap. 34, bl. 55v—56.*

Herkomst og hist.: *På 1ste side læses* „Detur dilecto fratri meo priorj Marquardo Holtzenij | Ego Petrus Heyne possessor protestor de" . . . .

Benyttelse og beskr.: *Ang. dette hskr., der er benyttet ved udg. af Helmold og Arnold i Pertz' Monumenta germ. hist. Script. XXI, samt i den derefter besørgede udg. af Helmold „in usum scholarum", Hann 1868, se navnl Mon. s. 8.*

---

46. AM. 31, fol. *Pap. 30,3 × 20 cm. 321 bl. C. 1600, med tillæg fra 17. årh. Samtidige marginalnoter; disse så vel som overskrifter o. d. l. fremhævede ved brunt og grönt blæk. Bl. 85 og 176 beskadigede foroven. Bl. 225 og 231 ere fastklæbede sedler.*

En samling på Tysk, indeholdende:

1. **Krønike ang. Braunschweig-Lüneburg og Sachsen-Bayern** *(de braunschweig-lüneburgske hertugers og Welf af Bayerns genealogi, landets topografi)* fra 1138—1592 *med adskillige* indskudte tillæg til 1612, bl. 1—127. *Første stykkes overskrift* „Von dem stoltzen Hertzog Heinrichen zu Sachſen | vnnd Beyern."

2. **„Rudolphen des | itzig regirenden | Romiſchen Keiſers | Vꝛalten ankunfft | vnd Genealogia. | Anno 1596 geſchrieben"** (*marginal-titel*), bl. 127 129^{v}.

3. **„Catalogus vnnd anzeigung, wie die | Romiſchen Keiſeꝛ nach oꝛdnung vnd | nach Chꝛisti gebuꝛt gelebt vnd | ꝛegiꝛt habenn"**, bl. 129^{v}—132. *Fra Julius Cæsar til Rudolph II, med tillæg af Matthias og Ferdinand.*

4. *Brudstykke af et* **topografisk arbejde over tyske lokaliteter** *i alfabetisk orden, omfattende navnene* **Ringelheim — Wunſsdorff**, bl. 133—135.

5. **. . Wunder-Zeichen . . in dieſem 1661 Jahr . .** Bl. 135^{v}—136; *senere tillæg.*

6. **Om stiftet Bardewick**, bl. 137—146^{r}. *Første stykkes overskrift* „Von eꝛbauwung der Stadt | Baꝛdewick aus eineꝛ | alten geſchꝛiebenen Cꝛonicken."

7. **Om slottet Lüneburg, klosteret St. Michael og dettes abbeder, samt hertug Henriks privilegium af år 1506,** bl. 146^{v}—154^{v}. *Første stykkes overskrift* „Von eꝛbauwung des Schlöſses Lüneburg | vnd deſselbigen nahmen".

8. **„Kuꝛtze eigentliche Eꝛzehlung alleꝛ | Romiſchen Keiſeꝛ, von anfang des I. | Keiseꝛs Julij, bis auff Rudolphum 2. | itzigen Regiꝛenden Keyſeꝛ"**, *en rimkrønike, der standser med den 78de kejser, Constantinus den 6te, hvorefter tilföjes* „Am ende dieſes buches findeſtu die nahme deꝛ Deutſchen Keiſeꝛs nach ein andeꝛ Voꝛtzeichnes". Bl. 155 174.

9. **Lüneburgske anliggender, særlig saltværket vedrørende,** bl. 174^{v}—309^{r}. *Første overskrift* „Waꝛhafftige Beſchꝛeibung

vnnd grundtliche | vnterrichtung des Krieges, fo die geiftlich | prelaten vnnd beguderde vp der Sulten | tho Lüneborg, mit dem Rade vnd der gemeine darfelbft gehabtt.“ *Bl. 300—304 optages dog af et stykke af en fra det øvrige forskellig karakter, nemlig* et komisk latinsk-tysk digt, *med overskrift* „Cortum Carmen | De Rothrockis atq*ve* Blowrockis hic in | Brvnswifenfium finibus liggentibus | qui omnes fere menfchos, wandren|tes beplundrunt, berofunt | beftohlunt, atq*ve* suis | fcharpis fchwerdis | stekunt atq*ve* | schlagunt. | Authore | Hennemeo (?) schelmio. Brennenburgensi | Ao. 1600.“

10. „**Cupæ vectores ab | Anno 1526.**“ Bl. 310—312.

11. „**Verzeichnüs wie die Regierung in Dennemark | A. 1660 in Sieben Collegiis beftellet**“. Bl. 312; *senere tillæg.*

12. „**Anfang der Teutfchen Keifer**“, *en rimkrønike fra Carolus Magnus til Ferdinandus (1)*, bl. 313—321.

---

47. **AM. 32, fol.** *Perg. 24,8 × 17 cm. 60 bl. C. 1400. Stor og snirklet hånd, røde og blå initialer, bred margen, pyntelig udstyring; ingen titel eller overskrift, men et stort med blåt og guld forsiret begyndelses-E.; bl. 36 rød overskrift til „liber secundus“ og rød & blå initial. Defekt ved slutningen. Bl. 1, forsatsbladet, bærer en kortere (italiensk?) notits.*

Den middelhöjtyske digtning **Laurin und Walberan.**

Beg. „Ez waz zv pern gefeffen“, *slutter* „dez man erdenken kant | mit maifter“.

***Benyttelse og beskr.:** Nyerup, Symbolæ ad literaturam Teutonicam antqv. I. Havniæ 1787. s. XVI, 1—82; Deutsches Heldenbuch I, Berlin 1866, s. XXXIII, 199—257.*

---

48. **AM. 33, fol.** *Pap. 31,3 × 21 cm. 42 bl. c. 1600.*

Dansk krønike fra kejser Augustus' død til 1632 *(brudstykke).*

Hoveddelen af denne krønike, der ved pagineringen XXIV—LXIII viser sig som fragment af et större hele, er skrevet med en og samme hånd c. 1577, men fortsat til 1632 og interpoleret af forskellige.

Herkomst og hist.: *På nogle foran indfæstede sedler (a—e) bemærker Arne Magnusson, at krøniken har tilhørt Peder Syv, „thi hans haand findes der i noteret.“*

---

49. **AM. 34, fol.** *Pap. 31,7 × 20,5 og 21,5 × 17 cm. 17. årh. Forskellige hænder.*

Hversu Noregr bygdiz, *i 7 eksemplarer, 3 i folio, 4 i 4to.*

1. Ásgeir Jónssons afskrift efter Flateyjarbók, „samannlefinn vid Membr. Anno 1695“, *erhvervet fra Torfæus, fol.*, bl. 1—7.

2. Jón Erlendssons afskrift, *opr. skreven for biskop Brynjólfur (Sveinsson), ifg. A. M.s notits* „Ur bok þorbiargar Vigfuffdottur, fem kom til min fra Sr þordi Jonsfyne.“ *Fol.*, bl. 8—14.

3. Fortællingens 6 første kapitler, *skrevne* „Ad Eyri J Seydisfirdi Anno 1664 31 Augusti“ *af præsten Sigurður Jónsson for biskop Brynjólfur Sveinsson, efter en kopi, som broderen Magnús Jónsson havde skrevet* „Effter odrum fornfrædum“. *Fol.*, bl. 15—17.

4. Ásgeir Jónssons afskrift efter Flateyjarbók *(unöjagtig), af Arne Magnusson konfereret med nr 2. 4to*, bl. 18—27.

5. Et eksemplar *opr. sammenhørende med nogle annaler i 4to* „med hendi Grims Arnafonar, er eg *(ɔ: A. M.)* feck af Monfr. Scheving“, *afviger fra de andre, især i slutningen, men stemmer med nr 7. 4to*, bl. 29—33.

6. Fortællingens 5 første kapitler, *efterfulgte af en* genealogi fra Adam til Gisle: „Hanns Son Olafur er þetta skrifade Arum epter Gudz burd MDCLXXIX“. *På en foran indhæftet seddel bemærker A. M.* „Epter nyu Exemplare skrifudu (ad eg meina) af Sr Olafi Gislafyne ä Hofi i Vopnafirde, þä hann var þienare i Skalhollte“. *4to*, bl. 35—42.

7. Et eksemplar *med stærkt abbrevieret, tydelig fraktur, erhvervet fra Torfæus. Stemmer med nr 5. 4to*, bl. 48—51.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

---

50. **AM. 35, 36, 63 fol.** *Pap. 724 bl. (3 vol.). Slutn. af 17. årh.; Ásgeir Jónssons hånd. Skrevet paa halve kolonner (overbrækkede blade), med senere tilföjede varianter i det åbne rum.*

Heimskringla eðr Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar.

Afskrift efter den ved Københavns universitetsbibliotheks brand 1728 tilintetgjorte membran „Kringla" eller „Codex Academicus primus".

Vol. I. 35. *(bl. 1—218, $31_{,8}$ × 21 cm.) har bl. 1 beskrevet med en senere hånd, der på Latin fremstiller afskriftens forhold til dens original.*

Bl. 2—5 (i 4to) indeholder den fra en anden codex hentede prolog, ligeledes med Ásg. Jónssons hånd. Bl. 7 er en indklæbet seddel med notits. af Arne Magnusson om ordet „biannak". I begyndelsen af codex findes hist og her rettelser med A. M.'s hånd, samt overskrifter tilföjede af ham — senere af andre yngre hænder, der tillige meddele varianter fra Peringskiöld og codices C, D, E. — Slutter med Olav Tryggvessöns saga.

Vol. II. 36. *(bl. 219—493, 31 × 21 cm.) er, navnlig for midterpartiets vedkommende, stærkt beskadiget af fugtighed. Bindet betrukket med beskr. perg. fra en latinsk messebog med noder. Bl. 376—77 ere afskrevne af Arne Magnusson. Bl. 474 og 493 ere indklæbede sedler. Overskrifter og varianter ere tilföjede med samme yngre hænder som i foreg. vol. Indbefatter Olav den helliges saga.*

Vol. III. 63. *(bl. 493—724, $31_{,8}$ × $20_{,3}$ cm.), velkonserveret, uden kapiteloverskrifter og marginalier, indbefatter Magnus den godes og de følgende kongers sagaer indtil slutningen af Magnus Erlingssöns saga.*

Benyttelse og beskr.: *Til grund for Københavner-udg. 1777—83 fol. er lagt AM. 35 og 36; at nr 63, fol. udgör 3dje bd af samme afskrift, er først i en senere tid bleven bemærket. På dette bd i forbindelse med nr 36 (ved en fejltagelse ikke tillige nr 35) hviler derimod Ungers udg. Christiania 1868. — Med hensyn til „Kringla" se navnlig G. Storm. Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, særl. s. 206. Sml. Grönl. hist. M. II, 231, 238; Ant. Russes I, 241; Corpus poet. bor. s. XLIX; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: altnordische, . . . Sprache, München 1867, s. 123.*

51. **AM. 37, fol.** *Pap.* $28_{,2}$ × *20 cm. 181 bl. Fraktur. Skr. 1567—68 af rektor i Oslo Jens Nilssön. De 11 første bl., skrevne af Ásgeir Jónsson, ere senere indsatte. Hskr., navnlig dettes sidste del, er plettet og skørnet af fugtighed; af bl. 181 mangler den øvre del. Flere af initialerne ere meget store, stærkt forsirede og prydede med årstal og indskrifter med oplysning om afskriverens navn, samt tid og sted for afskriften. — Af senere udgivere kaldet „Codex Wormianus“ eller „Norvegicus“.*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar *(defekt).*

Det opr. hskr., der er en afskrift af den 1728 brændte membran „Jöfraskinna“ i dennes fuldstændigere skikkelse, begynder i Ynglinga sagas 31. kap. med ordene (skat)t golldıt daunum“ *og slutter i Olav den helliges saga kap. 73 med ordene* „Vndarlıgt þykkı m*er* ær þ*er* uæꝑıt *sva* | ordſkurd um þetta mal *ok* eroð er“. *Fortalen og det første stykke af Ynglinga saga udgör den senere tilföjede del.*

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson* „Þeſſa bök hefi eg fenged af Domino Chriſtiano Wormio 1709“; „Þetta epterfylgiande er ritad epter codice Academico *[ɔ: „cod. Acad. secundus“ eller „Jöfraskinna“]*, þeim er eg liet ſetia hryggen*n* ä, og hefur h*ann* þä heille vered enn han*n* er nu. patet ex Collatione“. *Om afskriftens tilblivelse oplyser især indskriften i initialen bl. 103:* „Rıtad a Rındını ı Sa᷎nıkıvdalſokn þan. XXI Maıȷ. ar. 1567. JOANNES. NICOLAI. OSLOENSIS.“

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet og beskr. i Københavner-udg. af Heimskringla, hvor også facsimile findes (se navnlig I, s. XIX, XXIV—V), samt G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s 208; sml. Grönl. hist. M. II, s. 231, Ant. Russes I, 241, Corpus poet. bor. s. XLIX, K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: altnordische,... Sprache, s. 123.*

---

52. **AM. 38, fol.** *Pap.* $31_{,3}$ × *20 cm. 386 bl. Slutn. af 17. årh.; skr. af Ásgeir Jónsson. Bladene, navnlig i beg. af codex, plettede og skørnede af fugtighed.*

„**Noregs k*onun*ga fogr SNORA Sturluson*ar* | Skrifað*ar* eptir JofraSkin*n*u.**“

Ovennævnte titel findes på smudsbladets inderside, hvorefter selve håndskriftet begynder med overskriften „Konunga fogr ero her ritaðar“. *At membranen Jöfraskinnas huller i afskriften ere udfyldte efter to andre hskr., ses af afskriverens slutnings-notits* „Þeſsi bok var confererut (þo obiter) vid þær Membranas,

Jofraskinnu, Kringlu og Gullinskinnu sem hun er efftersḱrifud Anno 1698." *Om det nærmere forhold til originalerne oplyse afskriverens marginal-noter. Hist og her findes varianter tilföjede af andre, og enkelte marginalnotitser af Torfæus og Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket D benyttet i Københavner-udg. af Heimskringla 1777 flg; endvidere omtalt hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning. Kbh. 1873, s. 208. Sml. G. Storm, Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: altnordische,... Sprache; Grönl. hist. M. II, 237; Ant. Russes I, 241; Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856, s 155.*

---

53. **AM. 39, fol.** *Perg. Indtil 29 × 21,5 cm. 43 bl. Tospaltet. C. 1300. Fast og smuk hånd, røde kapiteloverskrifter, sorte initialer, der synes at være tilföjede i en senere tid. Bladene ere sværtede og beskadigede, navnlig de 10 første, der alle have været brugte til indbinding; disse ere også på grund af beskæring noget mindre end de andre (c. 28 × 19,5 cm.).*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar *(brudstykker).*

Slutter sig nærmest til „Kringla", dog med udeladelse af adskillige stykker, ikke alene i Olav den helliges saga, men også i Sigurd Jorsalafars og Magnus blindes sagaer.

Indhold:

Bl. 1–2 *beg.* „*sva* ſem ꝼaðır h*ans* g*er*ðı. Staðn*ar* þa cvᴇʀɪɴ" *Hák. s. Aðalst. kap. 17, ender* „Fyʀ rauð ꝼenrıſ varra" *ib. kap. 27.*

Bl. 3—4 *beg.* „ſegır *konungr* at h*ann* uılldı hafa" *Har. s. gráfeldar kap. 1, ender med udgangen af samme sagas 12. kap.*

Bl. 5 *beg.* „banvæın *ok* nær oꝛvıtı" *Ólafs s. Tryggvas. kap. 11, ender* „Sıðan ꝼylcðı J*arl* avellınom *ok* eggıaþı R*agnfreð* t*ıl*" *ib. kap. 17.*

Bl. 6 *beg. med Ólafs s. Tryggvas. kap. 29, går til udgangen af samme saga kap. 35.*

Bl. 7–8 *beg.* „Eırı*ks* drapo Mıoc let marg*ar* ſneckıoꝛ" *Ólafs s. Tryggvas. kap. 40, ender* „Sendı hæı*m* ſıþ*an* oc ꝼecc h*ann* aꝼ þvı" *ib. kap. 50.*

Bl. 9 *beg.* „eıgı hvat lıð þat var. var þa“ *Ólafs s. Tryggvas. kap. 70, ender 3 linjer inde i samme sagas 76. kap.* (*ifg. J. S.* „en er konungr kom þar sem goðin“).

Bl. 10 *beg.* „ſem ſcyndılıgaz með letti scuto ok ꝼaır menn a“ *Ólafs s. Tryggvas. 83. kap., ender* „oc varð ı þeırı ꝼerð mart þat er ıꝼraſogn er ꝼært“ *ib. kap. 87.*

Bl. 11—26 *beg.* „ſama ſtad ſem læðıt hafðı verıt“ *Ólafs s. helga kap. 259, ender* „at konungr hafðı. xvı. scıp. en. Guthormr v. þa bað“ *Haralds s. harðr. kap. 57.*

Bl. 27—31 *beg. med slutningen af Haralds s. harðr. 63. kap.* „þrænda hoꝼþıngıar var þat ok mıkıll herr ok ꝼrıðr,“ *slutter* „bana maðr hans eꝼ ec ſægða tıl hans“ *ib. kap. 94.*

Bl. 32—42 *beg.* „ok baðır ꝼoꝛvıtra voro þeır baþır“ *Har. s. harðr. kap. 102—103, ender* „Eptır þat ſotto þeır ollo lıþıno at castalanom ok ſkıpo(ðo)“ *ved slutningen af kap. 10 i Magnúss s. blinda.*

Bl. 43 *beg.* „Sıgurðr var ıbarneſko ſettr tıl bocar“ *Magnúss s. blinda kap. 14(13), ender* „at hann var ılla gengr meþan hann lıꝼðı“ *Inga s. ok brœðra hans kap. 2, hvorefter følger overskrift til et nyt kapitel.*

Herkomst og hist.: *På 4 tilhørende sedler har Arne Magnusson noteret* „þeſſe 2 blöd (*ɔ: bl. 1 & 4*) feck eg ä Skarde ä Skardzſtrönd 1708. og voru þau utanum qver er att hafdi Sʳ Jon Gudmundſon i Hitardal (helldur enn Sʳ Oddur. eg man þad öglögt)“; „þeſſe 2 blöd (*ɔ: bl. 2—3*) voru utanum Eyrbyggiu er Þorſteinn Þordarſon feck mier anno 1686. hver Eyrbyggia komin var fra Sʳ Þorde Jonſsyne i Hitardal“; „þeſſe 2 blöd“ (*ɔ: bl. 5—6*) *osv. enslydende med 1ste notits;* „þetta blad (*ɔ: bl. 8 & 10*) var utan um qver er att hafdi fader minn M I S.“ *Endvidere står skrevet med A. M.s hånd på foden af bl. 7ᵛ* „þetta blad kom til mïn ur Middölum 1704 in April“, *og på foden af bl 9ʳ* „Utan af qvere fra Sigride Erlendzdottur Olafs ſonar prests ad Melſtad.“ *Om de følgende blade (11—43), der alle bære præget af ensartet konservering og længere tids sammenhørighed, haves ingen nærmere efterretning; dem gælder rimeligvis den korte notits AM. 435 a, 4ᵗᵒ, bl. 40ᵛ* „Ur Snorra Sturlu ſonar æfe Noregs konunga fragment. folio.“

Benyttelse og beskr.: *Disse fragmenter, der hidtil ikke have været benyttede ved nogen udg., findes omtalte i G. Storms Snorre Sturlassöns Historieskrivning Kbh. 1873, S. 205, 207.*

---

54. AM. 40, fol. *Pap.* $32_{,3} \times 21_{,5}$ *cm. 195 bl. Lat. kursiv, c. 1700. Bindet betrukket med beskr. perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar *(ufuldst).*

Dette vistnok for Arne Magnusson afskrevne hskr. beg. med „Upphaf Sveins konvngs“ *(Ólafs s. helga kap. 252) og går til kongesagaernes slutning (Magnúss s. Erlingss. kap. 44). Fra beg. af Magnus den godes saga er med en yngre hånd varianter tilföjede fra flere codices. I den sidste del (fra 1130) findes årstal tilföjede med Arne Magnussons hånd. Bl. 123, 136—37, 149, 193 ere senere indklæbede sedler, af hvilke den sidste indeholder en notits af Arne Magnusson. Ved hskrs slutning findes desuden 4 løse sedler, af hvilke de tre angå hskr., den 4de indeholder et lille islandsk spottevers.*

---

55. **AM. 41, fol.** *Pap.* $32_{,8}$ × $21_{,5}$ *cm. 283 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd, med undtag. af enkelte småstykker (bl. 46, 59).*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar — *fra og med Magnus den godes saga.*

Afskrift efter AM. 66 fol. („Hulda“); den i membranen manglende begyndelse er tilsat efter et andet pergamentshskr., som det fremgår af en foran indklæbet seddel, på hvilken Arne Magnusson har noteret „þeſſe bok er ritud epter kalfſkinnsbokinne fra Vatz horne i Haukadal. I þeiri sȯmu bok vantar upphafed, og er þad tilſett hier epter kalffkinnsbok in Bibliothecâ Regiâ.“ *Afskriften er rettet af A. M., der også har tilföjet årstal og enkelte kritiske notitser. Bag i hskr. ere to sedler med en filologisk notits af A. M. indlagte.*

***Herkomst og hist.:** Hskr. er utvivlsomt afskrevet for A. M.; i alt fald fremgår det af en optegnelse i AM. 435 a, 4to, bl. 50v, at A. M. har ladet Ásgeir Jónsson afskrive et andet eksemplar af Hulda* „med ȯllum bȯndunum eins og þar ſtendur“, *der bortforæredes til Island.*

***Benyttelse og beskr.:** Under mærket B er hskr. benyttet ved udg. i FMS s. VI; det findes endvidere omtalt hos G. Storm, Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877, s. 43.*

---

56. **AM. 42, fol.** *Pap. 32 × $20_{,5}$ cm. 177 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Hist og her marginal-noter (af Torfæus?).*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Bl. 1r, *der bærer en med forskellige hænder skreven indholdsfortegnelse, har også, vistnok med Ásgeir Jónssons hånd, ordene*

„Effter Gullin skinnu", *ifg. hvilke altså afskriften skal være tagen efter den ved universitetsbibliothekets brand 1728 tilintetgjorte membran „Gullinskinna".*

Bl. 2–71. Snorres kongesagaer fra kap. 103 i Haralds saga harðráða *beg. med overskriften* „Her hefur upp Savgu Olafs konungs Kyrra | Haralldz ſonar".

Bl. 72—82. Begyndelsen af Sverris saga, *med overskrift* „Dravmr Gunnhilldar moður | Sverris konungs", *til* „ecki hofþu i birkibeinar þetta fyrr reynt" *(i alt 14 kapitler).*

Bl. 82ʳ—177. Saga Hákonar konungs gamla, *med overskrift* „Her hefur upp Saugu Hakonar konungs gamla" *osv., til* „oc efnaði þar til vetrsetu" *i kapitlet* „Tapan Sæmundarſona".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel er hskr. erhvervet fra Thormod Toruesens enke 1720.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket H benyttet og omtalt i Københavner-udg. af Heimskr. IV—V, 1813—18, samt i FMS VIII—IX. Endv. er hskr. beskrevet hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, 1873, s. 209 og Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877. Sml. Antiqv. bor observationes misc. Havniæ 1780, s. XVII og Ant. Russes II, 80*

---

57. **AM. 43, fol.** *Pap.* $30_{,9} \times 19_{,4}$ *cm. 130 bl. Fraktur, 17. årh. Skal ifg. Jón Sigurðssons angivelse være Jón Erlendssons hånd.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Indhold:

Bl. 1—74ᵛ. „Sògubròt Magnufar köngs hinns göda Olafs | Sonar hins Helga", *beg. med fortællingen om Þorgrímr Hallason, foran hvilken adskillige blanke blade findes,* Haralds saga harðráða *og* Ólafs saga kyrra — *uden adskillelse.*

Bl. 74ᵛ—85ᵛ. Magnúss s. kgs. berfætta *under titel* „Hier hefur ad feigia af Magnufe konungi Berfætta".

Bl. 85ᵛ—130. Sigurðar s. Jórsalafara, Eysteins ok Ólafs *under titel* „Hier hefur fagann Af Sigurde konungi Jorsalafara *ok* Eysteine | könge brodur hanns", Magnúss saga blinda ok Haralds gilla, Inga s. ok bræðra hans, Hákonar s. herðibreiðs *og* Magnúss s. Erlingssonar — *uden adskillelse.*

Hskr., der i indhold svarer til de i FMS VI—VII indeholdte sagaer, vides ikke at være benyttet.

---

58. **AM. 44, fol.** *Pap. 31×20 cm. 310 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Hist og her, navnlig i begyndelsen af codex, marginalnoter af Torfæus; endv. enkelte senere antegnelser.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

På det i stedet for det oprindelige forsatsblad indsatte bl. 1 har Arne Magnusson antegnet „Framanä Saurbladenu stöd med hende Asgeirs Jonsfonar. **Noregs konunga Sögur**. byriaſt a Magnuſe konunge goda. ſkrifadar epter **Morkinſkinnu** og **Hrockinſkinnu**. Nota: þad ſem innan þeſſarra merkia [ ] ſkrifad ſtendur, er ur **Hrockinſkinnu.**"

Herkomst og hist.: *Bl 1 bærer endvidere følgende notits af Arne Magnusson* „Bokina feck og 1720. fra Eckiu Sal. Aſſeſſoris Þormodar Torfaſonar, og ſtendur hun i Regiſtrenu. Num. 2." *Foruden de foran omtalte marginalnoter af Torfæus bærer bl. 2 hans egenhændige valgsprog „Δεῖ ἐν (sål.) εὐφημίᾳ ἀποθανεῖν" samt underskriften* Thormodus Torfæus.

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS VI, s. 4 som en lidet mærkelig afskrift af Morkinskinna.*

---

59. **AM. 45, fol.** *Perg. 31 × 24 cm. 124 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Elegant skrevet med røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels store og stærkt kolorerede samt forsirede med båndslyngninger og stundum dragefigurer. Velkonserveret, dog i enkelte blade (f. eks. bl. 75 og 78) större og mindre flænger. På bl. 54ᵛ–55 er 2½ spalter ubeskrevne, bl. 83ᵛ 1½. Hist og her marginalnotitser, navnlig norske og latinske fra 16. årh. (ifg. G. Storm Laurents Hanssöns), islandske fra c. 1700. Bl. 77ᵛ findes to ord (navne?) med runeskrift.*

Noregs konunga sögur: *Den såkaldte* **Codex Frisianus** (**Frissbók**) *eller* **Konungabók.**

Indeh.: De norske Kongesagaer til og med Magnus Erlingssöns saga, med undtagelse af Olav den helliges saga, *og* Hákonar saga Hákonarsonar (hins gamla). *Bogen indledes med den sædvanlige* „Prologus", *hvorefter følger som overskrift for teksten* „Her heꝼr vpp konunga bok | eptꝛr ſavgn ara preſtz ꝼroða | Oc héꝼr ꝼyrſt vm þrıþıvnga . ſkıptı | heımsıns. En ſıðan ꝼra avllvm noꝛegs konungum". *På et foran membranen indsat smudsblad anføres (med en hånd*

fra 1ste del af 18. årh.) beviser for, at denne codex virkelig er den af Arne Magnusson i hans noter til Are frode omtalte „qvi olim fuit Ottonis Frifii, nunc verò in meo Mufeo asfervatur, emptus ab hæredibus Jani Rofencrantzii".

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 37v-38r anfører A. M. om denne codex*
„Snorra Sturlufonar æfe Noregs konunga.
Hakonar faga Hakonar fonar.
folio. Bokina hefr ätt Otto Friis i Salling. Sidan Etats-Raad Jens Rofencrantz, og epter hann eignadeft eg bokina.
A faurbladi framanvid bokina ftöd, adr enn eg hana umbinda liet: Andreas Matthiæ Slangendorpius. Virdteft mier fu hònd vera hier um af anno 1600. eda kannske nockru elldre". *Derefter findes det af smudsbladet udklippede navn indklæbet Om denne mand se G. Storm.*

Benyttelse og beskr.: *Hskr. er udgivet under titel „Codex Frisianus" Chrania 1871, samt lagt til grund ved udg. af Hákonar s. Hákonarsonar i Heimskr. V, Havniæ 1818 og FMS IX Facsimile af hskr. findes i Heimskr. I, Havniæ 1777 (benyttet under mærket E), Ant. Amer. (sml. s. 191—92) og Ant. Russes I (sml. s. XXV—VI, 241 og II, s. 80). Beskr. i Frumpartar ísl túngu III—VII. Oplysninger navnlig hos G. Storm i Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, og Sigurd Ranessöns Proces, Krania, 1877. I øvrigt er hskr. benyttet og citeret: Antiqv. bor. observationes misc. Hafniæ 1780, s. XVII, FMS VII, s. 7—8, Safn t. s. Ísl. 1, Kph. 1856, s. 155, Heimskr. Chrania 1868, Corpus poet. bor. s. XLIX. Sml. K. Maurer: Ueber die Ausdrücke: Altnordische.. Sprache s. 123.*

---

60. **AM. 46, fol.** *Pap. 31 × 20,2 cm. 276 bl. Slutn. af 17. årh., Asgeir Jónssons hånd.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Duplikat af den efter Morkinskinna og Hrokkinskinna udførte afskrift AM. 44, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Feingen af Sr Olafe Olafsfyne, enn hann feck af fidara manne konu Asgeirs Jonsfonar."

---

61. **AM. 47, fol. Eirspennill.** *Perg. 29,5 × 23,4 cm. 194 (+ 1 bis) bl. 1ste del af 14. årh. To hænder. Stor og smuk skrift. Røde overskrifter, røde og grönne initialer. Det oprindelige bind — svært læderbetrukket med et metalspænde (der har givet hskr. dets navn) — bevaret. Bl. 1 er beskadiget både foroven og forneden, af bl. 92 er nedre margen afskåret, i adskillige blade findes större og mindre flænger; dog er codex i det hele velkonserveret, med*

*undtagelse af at det oprindelige 2det blad (bl. 1 bis) er helt bortskåret på inderkanten nær, langs hvis øvre halvdel en enkelt række bogstaver skimtes; endvidere mangler mellem sidste og næstsidste blad et blad, ligesom også håndskriftet slutter defekt. Indtil bl. 60 findes i marginen kapitelindholdet anført til vejledning ved indsættelsen af de røde kapitel-overskrifter; fremdeles — foruden forskellige ejernavne og notitserne bl. 1, 2, 3*ᵛ*, der nedenfor særlig omtales — randnotitser fra 16. årh. på latin, islandsk-norsk og dansk (mest udhævende enkelte momenter af fortællingen), og endelig har Arne Magnusson hist og her tilföjet årstal og rettelser.*

Indhold:

Bl. 1, *opr. ubeskrevet, bærer på sin øvre halvdel med en hånd fra 14. årh. en* „Prologus“ *ɔ:* **uddrag af abbed Nikolás' fra AM. 736, 4to kendte rejsebeskrivelse**, *beg.* „Sva (er kallat)“, *sluttende* „annaʀ hlvtr ıarðar heıter aꝼ|ꝼrıka“ *(i alt 17 linjer).*

Bl. 1ᵛ—194. **De norske kongesagaer i den under navnet „Eirspennill“ kendte bearbejdelse**, *indbefattende slutningen af Heimskringla fra kap. 252 i Olav den helliges saga, samt sagaerne om Sverre og hans efterfølgere til Håkon den gamle incl.*

Bl. 2 *bærer i nedre margen med en middelalderlig hånd* **de romerske taltegn I—M.**

Bl. 3ᵛ, *nedre margen optages af* **et brudstykke af et latinsk ritual** *(i alt 7 linjer, vistnok 14. årh.).*

Herkomst og hist.: *Bl. 57*ᵛ *øvre margen findes med en samtidig hånd følgende notits* „Iſte lıber eſt thɪondonis gerdarí Canonıcı Nıdɪofíensıs“, *hvoraf ses, at codex i sidste halvdel af 14. årh. befandt sig i Nidaros, hvor Th. G. døde som ærkebiskop 1381. På bl. 1 have to norske ejere fra 16. årh.* „Pros Lauritzönn“ *og* „Juer Jenſſen“ *antegnet deres navne. Bl. 194*ᵛ *nedre margen har Anders S Vedel skrevet* „26 Maij | Anno 70 | a B: A:“ *I AM. 435 a, 4to bl. 37*ᵛ *anfører Arne Magnusson om denne codex* „Snorra Sturluſonar æfi Noregs k*onun*ga tekr til ä Sveine Alfifuſyne. Sverris Saga.

Hakonar Saga Hakonarſonar, vantar nockud lited aptan vid.

Þeſſe bok er og *(ɔ: ligesom AM. 45, fol.)* komin fra Otto Friis til Roſencrantz, og epter h*ann* lidinn eignadizt eg bokina. er in fol.“

Benyttelse og beskr.: *Håndskriftet er lagt til grund ved udg. af „Konungasögur“, Chrania 1873, samt ligeledes lagt til grund eller benyttet ved udgaverne af de norske kongesagaer i Heimskringla, III—V, Havniæ 1783—1818, FMS VII—IX og Heimskr. Chrania 1868. Oplysninger navnlig hos G. Storm i Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, og Sigurd Ranessöns Proces,*

Krania 1877. Fremdeles er hskr. benyttet eller citeret: Antiqv. bor observationes misc. Hafniæ 1780, s. XVII: Grönl. hist. M. I, 514—15, II, 229; Ant. Russes I, 241, II, 76, 79, 80: Safn til s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 155.

---

62. **AM. 48, fol.** *Pap. 31,5 × 20,3 cm. 432 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Bl. 1 (forsatsblad) bærer en samtidig indholdsfortegnelse; bl. 317 er en seddelnotits af Arne Magnusson. Bl. 31 står blankt.*

Afskrift af en del af Flateyjarbók.

Indhold:

Bl. 2—7. þáttr Hálfdanar svarta („Her hefr upp þatt Halfdanar | Svarta").

Bl. 7—17. „Vpphaf ríkis Haralds Harfagra".

Bl. 17—24. „þattr Hauks Habrokar".

Bl. 24—26. „þattr Haralldz Grænzka".

Bl. 27—30. þáttr Ólafs Geirstaðaálfs („Her er þattr Olafs Geir|staða Alfs").

Bl. 32—342v. Saga Olafs ens helga Haraldssonar med tilhørende þættir („Her hefr vpp Sogu Olafs konungs | Haraldz funar").

Bl. 343—432v. „Orkneyinga þattr". *Bl. 432v nederst er af afskriveren tilföjet* „þeſsi Orkneyinga ſaga er ſamanleſinn vid Flateyiar bǫk þo med ſkynde Anno 1698".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved og delvis lagt til grund for udg. af Orkneyinga saga, Hafniæ 1780.*

---

63. **AM. 49, fol.** *Pap. 29,6 × 18,5 cm. 29 bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. I hskr. mgl. ét blad (mellem bl. 16 og 17).*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **þáttr Hálfdanar svarta** („Hieꝛ hefur upp þätt Hälf|danaꝛ Svaꝛta").

2) Bl. 5r—12. **„Vpphaf Rijkis Haꝛalldz Häꝛfag*ra*".**

3) Bl. 12r—16. **„þättuꝛ Hauks Häbꝛökaꝛ,"** *defekt ved slutn.*

4) Bl. 17—18v. **þáttr Haralds grænska,** *mgl. begyndelsen.*

5) Bl. 18—21. **þáttr Ólafs Geirstaðaálfs** („Hieꝛ eꝛ þättur Olafs Geiꝛ|stada Älꝼs").

6) Bl. 22—29. „**Søgu-þättuꝛ af Olaꝼe | Konge eꝛ kalladuꝛ vaꝛ‸Diguꝛbeiꝛn**".

---

64. **AM. 50 a, fol.** *Pap.* *29,8 × 19 cm.* *19. bl.* *17. årh. sidste halvdel. Første blad, hvis 2den side udfylder en defekt ved håndskriftets begyndelse, er afskreven for Arne Magnusson og senere tilsat.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—4 **þáttr Hálfdanar svarta** („Hier hefur wpp þätt Hälfdänar | Suartta").

2) Bl. 5—10ᵛ. „**Vpp=Haꝼ Rijkis Haralldz Härꝼagra**".

3) Bl. 10ᵛ—15. „**þattur Hauks Häbrokar**".

4) Bl. 15ʳ—17. „**þattur Haꝛallds Grænska**".

5) Bl. 17ʳ—19ᵛ. **þáttr Ólafs Geirstaðaálfs** („Hier er þättur Olafs Geir|stada Alfs").

Herkomst og hist.: *På en foran i hskr. indhæftet seddel angiver Arne Magnusson, at håndskriftet er* „ur bok Sʳ Hógna Amundaſonar".

---

65. **AM. 50 b, fol.** *Pap.* *33,4 × 21,8 cm.* *10 bl.* *Slutn. af 17. årh.* *Asgeir Jónssons hånd.*

„**Dravmr Gunnhilldar moður SveRis | konungs** ɔ: *Begyndelsen af Sverres saga til ind i kap. 16, sluttende med ordene* „ecki hofþo | birkibeinar þetta fyʀ reynt".

---

66. **AM. 51, fol.** *Pap.* *33,5 × 21,5 cm.* *83 bl.* *Latinsk kursiv fra c. 1700. (Samme hånd som i AM. 40, fol.)* *Afskreven efter en på flere steder defekt membran.* *Hist og her rettelser og bemærkninger af Arne Magnusson.*

Noregs konunga tal („Her hæfr upp Noregs kononga tal oc fyrft um | Halfðan Svarta"). *De norske kongesagaer i den som „Fagrskinna" kendte bearbejdelse: fra Halvdan svarte til Sigurd slembes og Magnus blindes optræden mod Inge Haraldsson.*

Herkomst og hist.: *Om originalen til denne afskrift meddeler Arne Magnusson ingensomhelst oplysning, uagtet han på flere steder i håndskriftet (bl 7, 70, 78) angiver membranens lakuner: af et i det norske rigsarkiv fundet membranbrudstykke (facs. i udg. Chrania 1847) fremgår imidlertid, at AM. 51, fol. er en afskrift af den codex, hvortil dette fragment oprindelig har hørt — et norsk pergamentshåndskrift fra slutningen af 13de århundrede.*

Benyttelse og beskr.: *Benyttet, under mærket B, ved udgaven af Fagrskinna, Christiania 1847; sml. endv. Safn til s. Ísl. I, 1856, s. 151 flg.; Ant. Russes II, 91; Jómsvikinga saga, Lund 1879 s. XI flg.; Maurer: Über die Ausdrücke: Altnordische.. Sprache s. 640 flg.*

---

67. **AM. 52, fol.** *Pap. 31 × 20,3 cm. 156 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Afskreven efter en på nogle steder defekt membran.*

Ættartal Noregs konunga („Her hefr up ættartal Noregs kononga | Oc feghir fyrzt fra Halfdane enom | Svarta"). *De norske kongesagaer i den som „Fagrskinna" kendte bearbejdelse: begyndende med Halvdan svarte, sluttende med Magnus Erlingssons saga.*

Herkomst og hist.: *Bl. 156ᵛ bærer ved håndskriftets slutning følgende notits af afskriveren* „Samanleſin vid Membr. hvorrar Sidari partur, echi er rett correct ſkrifadur og med annari hönd, enn uphafid". *Denne membran — af Torfæus på grund af dens smukke skrift og indbinding benævnt „Fagrskinna" — vides at have tilhørt universitetsbiblioteket i Kbh., hvor den ved branden 1728 må være gået til grunde.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket A lagt til grund ved udg. af Fagrskinna, Chrania 1847; endv. benyttet eller omtalt Safn til s. Ísl. I, 1856 s. 150 flg.; Ant. Russes II, 91; Maurer: Über die Ausdrücke: Altnordische.. Sprache s. 640 flg.*

---

68. **AM. 53, fol.** *Perg. 29 × 22,5 cm. 72 bl. tospaltet. Forsk. hænder fra slutn. af 14. årh. Forskellig farvede initialer, der dog ophøre fra fol. 61. Adskillige defekter, der ere fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på foregående sides nedre margen. Codex er mindre vel conserveret, idet navnlig 1ste bl. er meget mørkt og vanskeligt at læse, flere andre bl. hensmulrende eller forrevne.*

Ólafs saga Tryggvasonar *(fragm.) sluttende med* „hvarf Gautr þa aftr til herbergis ok... *(FMS III, 62²).*

Herkomst og hist.: *På en foran fastklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har fået hskr.* „fra Gudmundi Sigurdz ſyne a Alftaneſe, til eignar 1704" *(hvormed en notits i AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 39ᵛ stemmer), og at han formoder, at det er kommet til denne fra Skarð. Bl. 37 findes navnet på en ejer* „eggert Bjornsſon", *bl. 49 står navnet* „Anna Gudmundar Dottir".

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet ved udg. i FMS I—III: fremdeles benyttet og omtalt i Ant. Amer. 193, 201; Grönl. hist. M. I, 198; Ísl. sög. I, 1843, s. XXXIV; Ant. Russes I, 393; Biskupa sögur I. 1858, s. XXIV; Jómsvíkinga saga samt Jómsv.-drápa, Lund 1879, s. 126.*

---

69. **AM. 54, fol.** *Perg. 31,5 × 23,2 cm. 76 bl. tospaltet. Slutn. af 14. årh. (med nogle yngre tillæg). Røde kapitel-overskrifter, forsk. farvede initialer. Forskellige defekter, tildels fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på foregående sides nedre margen. Bl. 71 er kun en stump, omtrent udgörende bladets indre halvdel. Endel optegnelser i nedre margen fra 17. årh. give oplysning om håndskriftets omfang ved den tid (i alt 108 bl.); hist og her findes også ejer-navne.*

Indhold:

1) Bl. 1—72. **Ólafs saga Tryggvasonar** *(fragm.), begyndende* „vid vinu a einum backa".

2) Bl. 72—73. **þáttr Halldórs Snorrasonar** *(fragm.) ender* „og | ad fuo profudu geingur biskupinn vth af höll"; *hånd fra c. 1500.*

3) Bl. 74. **Brudstykke af Olav Tryggvasons saga** *(fragm.), omhandler ødelæggelsen af Freys billedstøtte, begyndende* „tiiemann þann er hann magnar ok hleypir j ad hann man ydur alla j helviti | eptir ydarn dauda", *ender* „konungr tok þa fætur | rackans ok lagdi ad styreno".

4) Bl. 74ᵛ—76. **Nornagests þáttr.**

5) Bl. 76. **þáttr Helga þórissonar** — *faderens navn er her „Þórðr".*

Stykke 3—5 med samme hånd, fra 16de årh.

Herkomst og hist.: *På bl. 71 har Arne Magnusson antegnet* „fra Magnuſe Araſyne. 1703"; *endvidere anfører han i AM. 435 a, 4to bl. 37ᵛ om dette hskr., at han har fået det af Arngrimur Þorkelsson, men denne erholdt det fra Árni Guðmundsson i Bíldudalur. Så vel af A. M.s optegnelser på dette sted* („þar liggr i Defectunum pappir med hendi Sr Jons Olafsſonar á Lambavatne") *som af den gamle katalog ses det, at der i hskr. i sin tid har været indlagt nogle løse papirsblade. Da håndskriftets nuværende omfang svarer til Jón Sigurðssons beskrivelse, er det vel kun ved unöjagtighed, at dette hskr. i FMS. I citeres lige fra sagaens begyndelse.*

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved udg. af Ólafs s. Tr. i FMS I—III (under mærket B); endvidere omtalt og citeret Ant. Amer. 193, 201; Grönl. hist. M. I, 198; Ísl. sög. 1843, I, s. XXXIV; Ant. Russes I. 393; Biskupa sögur I. 1858, s. XXIV; Jómsvíkinga saga samt Jómsv.-drápa, Lund 1879, s. 127.*

---

70. **AM. 55, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 488 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Bl. 1r bærer en dedikation, 1v en ufuldstændig indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 2—442. **Saga Olafs Tryggvasonar** („Her hefr upp Sogu Olafs Tryggva | ſunar").

2) Bl. 443—445r. „Her er **þattr Eireks Hakonar | ſunar**".

3) Bl. 445v—459v. „Her er **þattr Orms Storolfsſunar**".

4) Bl. 459—464. „**þattr Hallfreðar Vandræða skálds**".

5) Bl. 464—476. **Grænlendinga þáttr** („Her hefr Grænlendinga þatt"). *Varianter hist og her tilföjede med en anden hånd.*

6) Bl. 476r—488r. „**þattr af Sigmunde Brestis ſyne**".

Herkomst og hist.: *Håndskriftet har oprindelig tilhørt Torfæus, hvis valgsprog og navn findes bl. 2r, men er af ham år 1698 skænket til Herman Mejer, således som det fremgår af en latinsk dedikation bl. 1.*

---

71. **AM. 56—57, fol.** *Pap. 30,5 × 20 cm. 717 bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. 2 vol. Bindet betrukket med beskrevet pergament med en af A. M. påskreven titel. Hist og her findes marginal-notitser og tillæg af Arne Magnusson. 2det binds sidste halvdel viser spor af fugtighed; bl. 623 er beskadiget ved en rævne. Plads for initialerne er ladet åben.*

Ólafs saga Tryggvasonar „ur Flateyarbok", *som Arne Magnusson bemærker på rygtitlen. Bl. 1 optages af en af A. M. tilföjet alfabetisk fortegnelse over de i sagaen indskudte „þættir".*

Benyttelse og beskr.: *Håndskriftet findes omtalt Fornaldar sögur Norðrl. I, s. XX og XXV, FMS XI, 7, Ísl. Fornsögur III, 1883, s. XX.*

---

72. **AM. 58—60, fol.** *Pap. 31,3 × 20,5 cm. 571 bl., af hvilke bl. 1, 176 og 229 ere Arne Magnussons egenhændige notitssedler. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Kun de indre kolumner beskrevne. 3 vol. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra samme latinske hskr. som foreg. nr. Egenhændig rygtitel af Arne Magnusson. Enkelte senere rettelser, samt nogle årstal og ændringer af Arne Magnusson foruden de bl. 176 og 229 optagende kronologiske beregninger.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Herkomst og hist.: *Efter hvad Arne Magnusson bl. 1 meddeler må det antages, at dette håndskrift er afskrevet efter en codex i Resens bibliothek.*

---

73. **AM. 61, fol.** *Perg.* $31_{,8}$ × *23 cm. 132 (133) bl. tospaltet. C. 1400. Tre forskellige hænder. Uden kapiteloverskrifter og med åben plads for initialer, undtagen hvor disse senere ere tilsatte. Den oprindelige indbinding er et tykt træbind med læderryg og læderspænde, hvori læggene længe have ligget løse. Membranen er tildels mindre vel bevaret, navnlig er bl. 1 beskadiget og bl. 132ᵛ næsten overalt ulæseligt på grund af slid. Hskr. slutter defekt; dog synes kun ét blad at mangle, af hvilket en smal strimmel endnu ses. På adskillige steder findes personnavne, sentenser og marginal-noter, mest fra 17. årh.; navnlig optages heraf 1ste side og bl. 52ᵛ, 2den kolonne, der oprindelig ere ladte ubeskrevne, samt sidste side, hvor den oprindelige skrift er næsten bortslidt; her findes blandt andet et lykønsksningsvers i „ferskeytt“. Blandt de nævnte kan mærkes biskoppen på Hólar Gísli Þorláksson. Årstal hist og her og enkelte rettelser ere tilföjede af Arne Magnusson. Nogle rettelser og marginal-antegnelser ere samtidige med codex; mærkes må navnlig den fol. 67ᵛ efter ordene* „mınn drottınn fram fottı“ *(FMS. II, 311) anbragte notits* „† her var oı blad“. *hvoraf det ses, at dette håndskrift er afskrevet efter en ældre codex — i mindre format, som det fremgår af lakunens störrelse, der går til* „þa ꝼlugu sva þykt ſpıot *ok* oıvar“ *(FMS II, 319) —, samt henholdsvis 2 og 3 med meget fin skrift (og kun tildels læselige) i nedre margen bl. 71 og 72 anførte linjer, der indeholde* d r o t t k v æ d n e v i s e r, *til oplysning om hvilke Arne Magnusson har vedlagt to sedler.*

Indhold:

1) Bl. 1—75. **Ólafs saga Tryggvasonar.**
2) Bl. 75ᵛ—132 (133). **Ólafs saga Haraldssonar.**

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 38ᵛ—39ʳ giver Arne Magnusson følgende meddelelser om denne codex:*

„Olafs Saga Tryggvaſonar. Olafs Saga Helga. folio. Heidemann feck þeſſa bök af Odde Jonsſyne ä Reyne ſtad (interveniente, niſi fallor, Gudmunde Sigurdz ſyne ä Alftaneſe). Af Heidemann feck Bartholin bokena og eg eignadiſt hana epter Bartholin daudann.

Bokina hefr annars Magnus Biórnsſon lògmadur gefed Jorunne Henriksdottur, ſem var qvinna Benedicts Halldors ſonar.

Halldor Þorbergsſon ſkrifadi mier til 1703. ad Olafs Sógur Tryggvaſonar og Haralldz ſonar ä Kalfskinn, hefdi att Benedict Sal. Halldors ſon [Benedict var ſon Halldors lògmanns Olafs ſonar, og broder Hallgrims, biö ä Seilu, *og* atti þä iòrd, hiellt og fyrri Reyniſtadar klauſtr. hans qvinna var Jorunn Henriks dotter, þeirra dotter Ingebiòrg, Benedicts dotter, huſtru Hr. Giſla Þorlaksſonar], og vid þeirri bok hefdi tekid Sal. Herra Giſle [þetta ſtendr allt heima. Hr. Giſle hefur feinged bokina *med* qvinnu ſinne, enn Oddr Jons ſon (þä ä Holum var) hefr [imò, ſic eſt. hann feck hana þar] feinged bokina (til läns eda òdruvis) af h^r Giſla]."

Benyttelse og beskr.: *Hskr. er lagt til grund ved udg. i FMS I—IV. (i IV tillige et facs af membranens ældste hånd), samt benyttet ved udg. af Jómsv. drápa FMS XI. Fremdeles benyttet og citeret: Ant. Amer. 193, 201; Grönl hist. M. I, 198, II, 238; Ísl. sög. I, Kbh. 1843 s. XXXIV; Ant. Russes I, XXVI (med facs.), 393, 427; II, 221; Biskupa sögur I. 1858, s. XXIV; Jómsvík. saga & Jómsv. drápa, Lund 1879; Corpus poet. bor. s. XLIX—L (sml. XXX, XXXIV, XLI); Småstykker ved Samfund til udg. af gl. n. l., nr 5, Kbh. 1885, s. 114 flg.*

---

74. AM. 62, fol. *Perg. 34 × 24,5 cm. 53 bl. tospaltet. 15. årh. Forskellig farvede initialer; senere tilföjede røde kapitel-overskrifter. Mindre vel konserveret; defekt ved begyndelsen og med flere lakuner. Den sidste halve kolonne af bl. 32^r. samt de to sider 32^v og 33^r, der oprindelig ere ladte ubeskrevne, bære forskellige penneprøver: brevformularer, sentenser odl.*

Ólafs saga Tryggvasonar *(fragm.)* —

begyndende „hann gæt þo eıgı . ok er þoꝛolfr vard þeſſa varı letti hann vpp áá" *(sml. Flatb. I, 74), sluttende med* þáttr Halldórs Snorrasonar (bl. 51^v), *der i overskriften betegnes som sagaens* „ſıdastı þattr" *og ender med ordene* „þar ſem gizoꝛí þottı þeſſ vıd | þurꝼa". *(FMS III, 173), uden at man kan se, om codex nogensinde har været fuldstændigere. Af indskudte „þættir" mærkes:*

Nornagests þáttr (bl. 29^r) *uden overskrift.* þáttr Helga þórissonar (bl. 31^v) *med overskrift* „Her ſegır ꝼra godmundı konungı aꝼ glaſıſvøllum". Færeyinga þáttr (bl. 35^v).

Herkomst og hist.: *AM. 435 a, 4to, hvormed også indholdet af en foran i mbr. indklæbet AM^sk seddel stemmer, indeholder (bl. 57^r) følgende oplysninger om codex* „Fragmentum af Olafs Sògu Tryggvaſonar, i ſtoru folio: hefur til forna, öefad, heyrt Skalholltz kirkiu til. Eg feck þetta fragment i tveim ſtòdum, ä Islande, nockud þar af af Mag. Jone Widalin, *og* nockud ur òdrum ſtad".

Benyttelse og beskr.: *FMS I og III; Fornaldar sögur Norðl. I, s. XX; Grönl. hist. M. II, 223; Ant. Russes I, 393; Biskupa sögur I, 1858, s. XXIV; Norræn Fornkvæði, XLI (hvoraf det ses, at dette hskr. er lagt til grund for udg. af „Sögu þáttr af Norna-Gesti" i Norrøne Skrifter af sagnhist. Indh. 1. h. Chrania 1864).*

[**AM. 63, fol.** *udgör i forbindelse med AM. 35, 36 fol. nr 49.*]

---

75. **AM. 64, fol.** *Pap. 28,3 × 19 cm. 123 bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. Foran i hskr. findes 4 fra Arne Magnusson stammende notits-sedler (a—d), der give oplysning om håndskriftets herkomst og beskaffenhed. I hskrs begyndelse findes hist og her rettelser, ifg. Jón Sigurðsson af biskop Brynjólfur Sveinsson og Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—62r. **Magnúss saga Ólafssonar** („Hier hefur Søgu | Magnus Köngs").

2) Bl. 62r—114v. **Haralds saga harðráða** — *uden overskrift eller adskillelse.*

3) Bl. 114v—124r. **Hemings þáttr Áslákssonar** — *uden overskrift.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet har tilhørt Sveinn Torfason, hvis navn, og årstallet 1695, findes på 1ste sides nedre margen; Jón Sigurðsson formoder, at det fra biskop Brynjólfur er kommet til provst Torfi Jónsson i Gaulverjabær, fra denne til sönnen Sveinn, og fra ham til Arne Magnusson.*

---

76. **AM. 65, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 385 (ɔ: 384 + 1 bis) bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. Det opr. bind — læderbetrukket, med metalbeslag og metalspænder — er bevaret. Flere blade (177, 330—31, 345—47) stå blanke. Kapiteloverskrifter og initialer mangle. Bl. 1 optages af en overdragelsesnotits; på en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson, foruden oplysning om hskrs erhvervelse, en indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1 bis—316. **De norske kongesagaer fra Magnus den gode og Harald hårderåde til Magnus Erlingsson.**

2) Bl. 317—29. **„Sögu þätt*ur* | Af Olafe konge er kall|adur var Digurbe*irn*".**

3) Bl. 332—44. **„Hemings Sögu þättur“** *(ɔ: af Hemingi Áslákssyni).*

4) Bl. 348—63. **„Sögu-þättur Af | Norna Gest“.**

5) Bl. 364—79v. **„Fra Gauta könge inum | millda“** — *ɔ: begyndelsen af* Gautreks saga, *sluttende med ordene* „ef ſætter takizt *med* ydı | þuiat mi*er* þikir“.

6) Bl. 380—84. **Jómsvikinga-drápa** — *uden overskrift, med lakuner.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftets 1ste side indeholder følgende påtegning* „Virduglegur Herra Biſkupen, M. Brynioļfur Sveins ſon ad Skálholte, min*n* dygdarikur, og Elſkulegur Velgørda og Ætt-bröder, gaf mer þeſsa ſøgubók, en*n* eg gef hana nu dottur min*ne* Elene Hakonar dóttur til eignar, ſkrifad ad Brædratungu 31 Januarij. Anno 1675.

Helga Magnus dothir

e h“ *ɔ: kun underskriften egenhændig.*

På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson ang. hskrs erhvervelse „hia Jone Hakonar ſyne, kominne til hans ſra Latraſolke en*n* til Helgu *Magnus*dott*ur* fra M. Brynioſfe“.

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 8; Fornaldar sögur Norðrl. I, s. XX og III, s. VII; Grönl. hist. M. II, 654; Jómsvíkinga-saga & Jómsv.-drápa, Lund 1879.*

---

77. AM. 66, fol. Hulda. *Perg. 26,9 × 18,5 cm. 142 bl. (1ste og sidste smudsblad medregnede). 14. årh. Smuk og regelmæssig hånd. Røde kapiteloverskrifter, flerfarvede initialer. Det opr. bind er to svære træplader fasthæftede til membranens ryg ved tykke snore. Af de to smudsblade (bl. 1 og 142) bærer navnlig det sidste forskellige penneprøver etc. At membranen, der ved begyndelsen er defekt, længe har været i denne tilstand, ses dels af indbindingen, dels af nogle til håndskriftets bladantal svarende tal, som — med en hånd fra 17. årh. — ere anbragte bag paa hvert 20de blad indtil fol. 81 (80 sidste nr). Håndskriftets 1ste side (bl. 2r) er nu næsten ulæselig på grund af slid, adskillige blade ere mere eller mindre beskadigede af fugtighed og hullede, på nogle steder (bl. 117—18, 135—36) har man skrevet det ulæselige i marginen eller på nogle indhæftede strimler. Hist og her findes i marginen personnavne og forskellige notitser vedrørende indholdet, bl. 51v bærer en tilföjelse af Arne Magnusson.*

De norke kongesagaer til Magnus Erlingsson incl. *(defekt fortil; nu begyndende i Magnus den godes saga 16de kap.) — i den under navnet* Hulda *kendte bearbejdelse.*

***Herkomst og hist.:** I AM. 435 a, 4to (bl. 42v flg.) giver Arne Magnusson efterfølgende udførlige meddelelser om dette håndskrift* „Noregs konunga Sôgur, (incipere debent in Jarozlao Ruſſiæ Rege.) folio minori . bokina hefi eg feinged af Arna Hakonarſyne, enn hann af fôdur ſinum, Hakoni Arnaſyne ä Vatzhorne. Hakon eignadizt hana (ſem mier er ſagt) fra Stadarhöle. A Spatiunne ſtendr i einum ſtad: Jon Steinþorsſon 1624. *(Se bl. 12.)* þeſſa bok kôlludu þeir i Borgarfirde fyrrum Huldu.

Noregs konunga Sôgurnar (Huldu) feck Hakon Arnaſon ä Vatzhorne, til eignar frä Stadarhole. Liede þær sidan Sr Þorde i Hitardal. Sr Þordur liedi ut af ſier Sigurde Jonsſyne Lôgmanni, hver bokinne eigi villde leinge aptur ſkila, hverki Hakoni nie Sr Þorde. Relatio Jons Hakonarſonar. [Hier um anno 1663 utvegade þessa bok Sr Hannes Biôrnsſon þä preſtur ä Myrum, og liede hana ſira Halldore Jonsſyne i Reykhollti. Hann ſira Helga Grimsſyne ä Huſafelle, hver hana uppſkrifade 1664. Epter Exemplare Sr Helga ſkrifade Sr Halldor i Reykhollte, annad Exemplar Anno 1666. Allt þetta um bökar länen, var i pukri, og atti æred hliott ad fara.

Mag. Bryniolfur hefur lated Sr Jon i Villingahollte afskrifa þeſſa bok og ä eg þad Exemplar in folio.

Jon Hakonarſon skrifadi og eitt exemplar af bokinne, adur hun ſiglde. Þad eignadizt Gudrun Hakonardotter (Pall Amundason) og af Gudrunu feck eg (Arne Magnuſſon) bokena, er in 4to.]

Anno 1671. þä Þormodur Torfaſon var ſidarſt ä Islandi, sä hann þeſſa kalfſkinns bok hia Sigurde Jonsſyne, Lôgmanne, hver ed hana kallade Huldu . kannazt og ennnu nockrer i Borgarfirde vid þetta bokarinnar nafn. Seint ä dôgum Sigurdar Lôgmanns kom bokin aptur i hônd Hakoni Arnaſyne, og var þä vida ſkiemd og fuin. I minu (Arna Magnuſſonar) ungdæmi var hun til läns i Hvammi i Hvamms ſveit. Sidan liedi Hakon Arnaſon þeſſa bok, til Noregs, ſyne ſinum Arna Hakonarſyne, ſem þä var Amanuenſis Þormodar Torfaſonar. Arne færde fra Norege med ſier bokina til Kaupenhafnar og selldi mier 1687.

Þeſſa bok (Huldu) hafde fyrrum ätt Giſle Þordarſon Lôgmadur. Jons Steindorsſonar nafn ſtendur ä henne, og mun hann hafa þottſt hana eiga epter Steindor Giſlaſon . Giſle Magnuſſſon ä Hlidarenda villde nä til bokarinnar, ex Jure Gudrunar Giſladottur, modur ſinnar.

Biarne Petursſon mun hafa orded hand hafe ad bökinne under Jôkle, þä hann hafde Stapa umbod."

Hertil föjes på nogle indlagte oktavblade:

„Noregs konunga Sôgurnar ä pergament in 4to, *(ɔ: Hulda, sml. det foreg.)* liedi Biarne Petursſon Sigurdi Jonsſyni lôgmanne, Sr Hannes Biôrnsſon, þä preſtur i Borgarþingum, näde bokinne i Einarsneſe (volente vel inſcio Sigurdo) og liedi hana Sr Halldore i Reykhollte, Sr Halldor feck hana i hendur Sr Helga ä Huſafelle, og kôlludu þeir bokina, ut ur þeſſu, Huldu. Sr Helge ſkrifadi bokina upp fyrer sig [þad exemplar var in 4to og ä eg þad nu, feinged af Gudride Stefansdottur.] og epter þvi exemplare ſkrifadi Sr Halldor fyrer sig annad exemplar [er in 4to og ä þad nu 1711 Sr Hannes Halldorsſon.] Gudmundur Jonsſon, broder Sigurdar lôgmanns, ſkrifade og eitt exemplar firi sig, (er övist hvert hann ſkrifad hafi epter kalfſkinnsbokinne, eda bok Sr Helga). [Exemplar Gudmundar ſeiger Sr Hannes gaudrängt vered hafa, og þad er ſo i ſannleika. Epter þvi ſkrifadi Sr Magnus i Hvamme ſitt exemplar in 4to og er þad eins onytt. Exemplar

Gudmundar er i Saurbæ ä Kialarnese.] þegar Sr Helge bokina afſkrifad hafde, var henne apturſkilad til Einarsneſſ. Og tandem tok Hakon ä Vatzhorne hana þar [i Einarsneſe meinar Sr Hannes Hakon bokina teked hafa.] aptur vegna Biarna Peturſſonar. Relatio Sr Hanneſar i Reykholte 1711.

Eg liet asgeir Jonsſon uppſkrifa pergaments bokina i Kaupenhafn, med öllum böndunum eins *og* þar ſtendur . og gaf eg ſidan þad exemplar Sr þordi ä Stadarſtad, Er in folio.

Copiu af þessu, Sr þordar Exemplare ä lögmadur Pall Jonsſon Wid: med hendi Ógmundar Ógmundzſonar, er *og* in folio.

Af Noregs Konga Sögunum er Borgfirdingar fyrrum kölludu Huldu ä Lögmadurenn Sigurdur Biörnsſon Copie, ſkrifade med hendi Gudmundar Sal. Jonsſonar, er in 4to.

vidi 1703, i Saurbæ ä Kialarneſe, er vida rangt ſkrifud og ſtundum aflagislega oriett in nominibus propriis.

Efter þeſſu Sigurdar lögmannz exemplare hefur ſkrifad Sr Magnus Magnuſſon i Hvamme. er þad hans exemplar *og* i 4to. (vidi) ocorrect eins *og* hitt, og likaſt nockru verra.

Sr Magnuſſ Exemplar eignadeſt epter hann daudann Jon ſonur hans hæc ultima *(ɔ: denne sidste notits)* ſcripſi 1723.

Annadhvört Hulda eda Copian Sr Helga ſem ur henne deriveradiſt mun vera upprune til Huſafellsbökar Nafnzins, og ſo allt vera i villu umm þeſſa nafngipt, ſem fyrſt er komin frä Svium." *Dette sidste punktum er indført med en AMsk skrivers hånd*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. i FMS VI og VII (i VI et facs. af membranen), og ved udg. af stykke XXXI og tildels XXXII i K. Gislasons „Fire og fyrretyve Prøver", Kbh. 1860. Fremdeles benyttet eller beskrevet: Ant. Russes II (s. 1); G. Storm, Sigurd Ranessöns Proces, Krania. 1877; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVIII; Corpus poet. bor., s. L. Sml. K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 668—69.*

---

78. AM. 67 a, fol. *Pap. 31,5 × 20,5 cm. 11 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Navnl. bl. 3 indeholder forskellige lakuner til betegnelse af de i originalen ulæselige steder.*

Skálda saga Haralds konungs hárfagra („Her hefr Sogu Skallda Harallz | konungs Harfagra") — *utvivlsomt stammende fra Hauksbók.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „fra Eckiu Sal. þormodar Torfaſonar".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved udg. FMS III.*

79. **AM. 67 b, fol.** *Pap. 31 × 20,3 cm. 10 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Bl. 2v—3 indeholde samme lakuner som foregående nr.*

Skálda saga Haralds konungs hárfagra („Her" *osv. som foreg. nr*).

Herkomst og hist.: *Torfæus har skrevet sit græske valgsprog og sit navn på hskrs 1ste side; ifg. en foran indklæbet AMsk seddel har Arne Magnusson købt hskr. på avktionen efter etatsråd Mejers død; han erklærer det for* „apographum Exemplaris mei".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved udg. FMS III.*

---

80. **AM. 68, fol.** *Perg. 22,6 × 14,5 cm. 64 bl. (folieret af Jón Sigurðsson.) Beg. af 14. årh. Fin og sirlig skrift, samme hånd som Cod. Reg. af Snorra Edda. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hskrs 1ste side bærer en tegning af Olav den hellige, tronende iført en folderig kappe, med rigsæblet i höjre, øksen i venstre hånd; på hovedet en af en glorie omgiven krone; under hans fødder udstrakt en bönfaldende nøgen skikkelse (Satan); i baggrunden en kirke. Bladene 28, 29, 46, 52 ere noget beskadigede, enkelte andre have mindre rifter og huller. Håndskriftet ender defekt. Enkelte marginal-antegnelser på Dansk og Islandsk.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.) — ender med ordene:* „*ok* ſato at þeim svalþe ſem | betz" *FMS V, 66.*

Herkomst og hist.: *Denne codex, hvis identitet ved sml. med AM. 74 og 77, fol. bliver ganske utvivlsom, omtales af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to (bl. 40v, 42) på følgende måde* „Olafs Saga Tryggvaſonar auctore Oddo monacho. Olafs Saga Helga. 4to.

Þennan Codicem feck eg 1706 af *Domino* chriſtiano Wormio . til eignar.

Þeſſe bok er nu ſkild ad, og ſin Sagan i hveriu Volumine, med þvi þær og voru med miög ölikum höndum. Framan ä bokinne ſtöd Doct Olufs Worms hönd, og heſr han*n* (qvod certum eſt) bokina ätt". *Derefter følger indklæbet på bl. 42 den fra det oprindelige forsatsblad udklippede Wormske notits, sålydende:* „In hoc libro continentur

1. Sancti Olai Regis hiſtoria
2. Regum Norvagicorum res geſtæ.

O. W. D."

Den af Arne Magnusson omtalte Olav Tryggvasons saga, der oprindelig har været indbunden sammen med dette nr, er AM. 310, 4to. I en senere tid

har AM. 68, fol. været bortkommen fra sin rette plads i samlingen og urigtig indsat som AM. 75 d. fol. Endvidere er forvirring opstået ved, at man i dette håndskrift har indtaget nogle AMske notitssedler om 'Bæjarbók í Borgarfirði', snarest henhørende til AM. 75 a, fol.

***Benyttelse og beskr.:** FMS IV, 2—3; Ant. Russes I, 427; Antiqv. Tidsskrift 1846—48 s. 105.*

---

81. **AM. 69, fol.** *Pap. 31,5 × 20,5 cm. 433 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Med rettelser og marginal-noter af Arne Magnusson, med hvis hånd også rygtitlen er skreven. Af bl. 424 står 1½ side blanke.*

Indholdet, der viser sig at være udskrevet af „Flateyjarbók", er:

1) Bl. 1—5. **Hálfdanar þáttr svarta** („Her hef*ur* up*p* þatt Halfdan*ar* | Svarta").

2) Bl. 5—14. **„Up*p*haf rikis Har*alds* Harfagra".**

3) Bl. 14—20. **„þattr Hauks Habrokar".**

4) Bl. 20—22. **„þattr Haralldz Grænzka".**

5) Bl. 23—26. **'þattr Olafs Geir|staþa Alfs'** („Her er" *osv.*)

6) Bl. 27—334. **Saga Ólafs konungs Haraldssonar** („Her heƒ*ur* Sogu Olaƒs k*onungs* | Haraldzſun*ar*").

7) Bl. 334—40r. **„þattr ƒ*ra* þrande oc frændu*m* hans".**

8) Bl. 341—424. **„Orkneyingha þattr".**

9) Bl. 425—433. **Smáir articular úr lífssögu hins heilaga Ólafs konungs.**

---

82. **AM. 70, fol.** *Pap. 32,2 × 20,8 cm. 220 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. I marginen ere hist og her årstal tilföjede af Arne Magnusson, og med en hånd fra slutn. af 18. årh. latinske oversættelser og forklaringer til vanskelige steder, især i viserne. Hskr. viser sig at være afskrift efter en gammel membran (fra c. 1300?).*

Saga Ólafs konungs hins helga („Vpphaƒ Sogu hins helga Olafs | konungs").

***Herkomst og hist.:** Foran på bindets inderside findes med Arne Magnussons hånd følgende antegnelse* „Ex codice Academico, optimæ notæ, qvem 1.um voco".

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. I, Harniæ 1777; Grönl. hist. M. II, 238; Ant. Russes I, 241; Cod Fris. 1871 (s. IV); G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 211 (?).*

---

83. **AM. 71, fol.** *Pap. $31_{,2} \times 20_{,7}$ cm. 196 bl. Gotisk kursiv og fraktur (sål. viserne samt delvis overskrifter og kapitlernes begyndelsesord) fra c. 1700. Skr. af Magnus Einarsson (sml. under „Herkomst og hist.“). Rygtitlen er tilföjet af Arne Magnusson.*

Saga Ólafs konungs Haraldssonar („Hier heꝼ*ur* upp Sauguna Olaꝼs | konungs Harallds ſonar“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Þeſſa Olafs Sögu Helga feck eg fra Islande 1725. hana hefur ſkrifad Magnus Einarsſon ä Jörfa i Haukadal, epter bok in folio ſem liede Lögmadurenn Pall Jonsſon, og var fra Snæbirne Palsſyne ä Myrum i Dyrafirde. Su bok hafde fyrrum vered eign Aſtridar Jonsdottur, vermodur Snæbiarnar“. *Ved sammenligning med Arne Magnussons i AM. 76 b, fol. indeholdte oplysninger om membraner af Olav den helliges saga fremgår det, at dette håndskrift stammer fra en membran, som A. M. har erhvervet fra gården Bær (ɔ: Saurbær) på Rauðisandur (Bst.). (Membranens lakuner ere her udfyldte.)*

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS IV, s. 18.*

---

84. **AM. 72, fol.** *Pap. $31_{,8} \times 20_{,3}$ cm. 252 bl. (forsatsbladet incl.) Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Den indre side af forsatsbladet bærer en samtidig indholdsfortegnelse; titel er tilföjet af Arne Magnusson, af hvem også et enkelt sted en rettelse forekommer.*

Indhold:

1) Bl. 2—244. **Saga Ólafs konungs Haraldssonar** („Her heꝼr fogu Olaꝼs *konungs* Ha|ralldz ſunar“) — *ifg. indholdsfortegnelsen afskrevet efter 'Thómasskinna' (ɔ: Gl. kgl. sml. nr 1008 fol.).*

2) Bl. 244ᵛ—252. **„Geiſli er Einaʀ Skulaſon qvat um Olaf Haralds ſon“** — *ifg. indholdsfortegnelsen afskrevet efter „Flateyjarbók“.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt håndskriftet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720“.

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS IV, s. 21.*

---

85. **AM. 73 a, fol.** *Pap. 31,8 × 20,2 cm. 224 bl. C. 1700. To (eller tre?) forsk. hænder, muligvis Jón Magnússon og Jón Arnórsson (sml. under „Herkomst og hist.“). Skr. på halve kolonner (ↄ: de overbrækkede blades indre del), med åbne pladser for initialerne undtagen den 1ste. Hskrs bind er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.; rygtitel er tilföjet af Arne Magnusson.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar — *med forudskikket* Prologus.

Bl. 220 øverst på siden forekommer en lakune (sv. t. FMS V, 140[6]—144[20]), dog ikke betegnet som sådan i håndskriftet; dette må antages at være en afskrift af membranen fra Saurbær på Rauðisandur (sml. AM. 71, fol. og 76, fol.). En allerede i membranen anbragt udfyldning af en tidligere lakune (bl. 198) er derimod uden videre optaget i teksten.

Herkomst og hist.: *I det gamle katalog bemærker Jón Ólafsson om dette håndskrift* „med hende Jons Magnuſsonar i Solheimum og Jons Arnorſsonar i Liäskogom ad eg meina“. *På første side af det forreste af tre ellers ubeskrevne forsatsblade står med en hånd fra c. 1800* „þetta er exſcriptum membranæ, ſem A. Magnæus kallar Olafsſögu fra Bæ fylgir ad meſtu leiti ordrett Snorra Sturluſyni, og hefir hun allvida hialpad mer med margar godar variantes“.

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 16—18; Ant. Russes I, 427.*

---

86. **AM. 73 b, fol.** *Perg. 30 × 22,3 cm. 4 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde kapiteloverskrifter, forskellig farvede initialer. Bladene hist og her sværtede og plettede, dog fuldt læselige.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Den her bevarede del af sagaen svarer til: FMS IV, 382—V, 9, beg. „ꝼoꝛ hann tıl þóris.“, *sluttende* „hungrs noꝛeghı | þꝛungıt“, *hvorefter følger (bl. 2ᵛ nederst) kapiteloverskriften* „Olaꝼr *konungr* foꝛ ȷ leıdangꝛ“, *samt FMS V, 32—38, beg.* „olaꝼı *konungı* þott þeıı ꝼinniz.“, *sluttende* „Olaꝼr *konungr* hugſadı ꝼyr*ır* ser þetta“, *og FMS V, 56—62, beg.* „er ydꝛ þa ſızt get tıl huat þ*er* ſkulot segıa“, *sluttende* „sua vſterkr at ek geta æ*ıgı* valld*ıt*“.

Herkomst og hist.: *Disse blade, der ved sammenligning med afskrifterne AM. 71, fol., 73 a, fol. og 76 a, fol. vise sig at være den eneste bevarede rest af membranen fra Saurbær á Rauðasandi, ere skænkede samlingen af etatsråd P. G. Thorsen, efter hvis meddelelser de have haft en besynderlig skæbne. Som det fremgår af Arne Magnussons notitser har denne membran tilhørt ham, og må*

snarest antages at være identisk med det i hans fortegnelse over de ham tilhørende islandske pergamentshåndskrifter (AM. 435 a, 4to) bl. 39v anførte håndskrift

„Olafs Saga Helga, prolixa, cum præfatione.
Magnuſs Saga Eya Jarls.
Folio . komin til min fra Gudrunu Eggertsdottur ad
Bæ ä Raudaſande"

uagtet der andensteds, hvor dette hskr. omtales, ikke anføres noget om den deri indeholdte 'Magnúss saga'. Oplysninger om hskr. findes (foruden i AM. 71, fol.) navnlig i AM. 76 b, fol., hvor dog nogen forvirring er indkommen, idet Arne Magnusson længe har forvekslet dette håndskrift med et andet (vistnok AM. 325, VI 4to). Membranen er ikke opført i Jón Ólafssons katalog og måtte derefter snarest anses for at være gået til grunde ved branden 1728. Imidlertid skal etatsråd Thorsen — efter hans mundtlige meddelelser desangående — have erholdt de bevarede 4 blade fra en præst på Sælland (Jessen, 1841), ifølge hvis angivelse de i sin tid vare fundne på gaden i København efter ildebranden 1795 (!).

Benyttelse og beskr.: *Bladene findes omtalte af Gudbr. Vigfusson i en anmældelse af Björn Hitdælakappes saga Ný Félagsrit XVIII (1858), s. 159 flg.*

---

87. **AM. 74, fol.** *Pap. 31,8 × 20,5 cm. 205 bl. (forsatsbladet incl.) Latinsk halv-kursiv fra slutn. af 17. årh. Jón Eggertssons hånd(?). Plads åben for 1ste initial. Hist og her ere ord og kapiteloverskrifter udeladte, fordi afskriveren ikke har kunnet læse dem i originalen; enkelte tilföjelser af Arne Magnusson. Indb. i brunt læderbind med forgyldt ryg. Afskrift af AM. 68 fol. (= AM. 75 d, fol.), sluttende defekt med ordene* „oc sato | at þeim". *Afskriften er ifg. Jón Sigurðsson i det hele ukorrekt.*

Saga Olafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Kom fra Iisland med Admiral Raben 1720", *samt på forsatsbladets inderside (bl. 1v)* „Sancti Olai Norvegiæ | Regis | Vita | ſeu | Hiſtoria rerum Norvegicarum | ab anno chriſti 1014 ad 1030. | ex | vetuſto Codice pergameno | deſcripta." *På en i AM. 435 a, 4to bl. 158 flg indeholdt fortegnelse over de islandske håndskrifter, som Arne Magnusson købte efter etatsråd Mejers død, nævnes som nr 1* „Olafs saga Helga med hendi Jons Eggertsſonar, ex apographo Codicis Wormiani hiä mier. fol. i frönsku bande.", *hvormed utvivlsomt dette hskr. er ment.*

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS IV, 3.*

---

88. **AM. 75 a, fol.** *Perg. 26 × 20,4 cm. 43 bl. Tospaltet. C. 1300. Stor og stiv hånd med få forkortelser, røde kapiteloverskrifter, forskellig*

farvede initialer. Retskrivningen synes påvirket af norsk sprogbrug, da der skilles mellem œ og æ. Pergamentet hist og her beskadiget. Membranens defekter angives ved påtegning af Þorsteinn Helgason († 1839) på nærmest foregående blad, dennes blad-antal i 17. årh. ses af følgende notitser på i alt fire af bladene: bl. 9v „XX Blòd", *bl. 20v* „XL Blòd", *bl. 29v* „LX Blòd", *bl. 31v* „Hier er Bökinn Hälflefinn". *Flere steder ejernavne og andre marginalantegnelser.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—2, *beg.* „(gılld)rar hrıðar . gvnnreıfvm oleıfı.", *sluttende* „var þa sannspvrt andlat ſveınſ ıarls", *FMS IV, 98—107.*

Bl. 3—13, *beg.* „ſkıalgs ſonar at þeır ſkylldv ſættaz.", *sluttende* „þeır lan|gfeðgar havfðo þar langa ǿfi", *FMS IV, 116—56.*

Bl. 14—17, *beg.* „en ſu ſett ſem gıor uar ſegır hann", *sluttende* kaſ|taðı hann ſer nıðr a ſnæ. en veðr var", *FMS IV, 183—200.*

Bl. 18—23, *beg.* „er tıgnuſt er á norðr laundum", *sluttende* „þa man ek þo annarſ á leıta en", *FMS IV, 204—22.*

Bl. 24—25, *beg.* „ſætt oкaкı at þv ſkallt með mer", *sluttende* „en nu var gott korn ár au(ſtr)", *FMS IV, 228—34.*

Bl. 26—29, *beg.* „(h)eıma at buı ſíno . ok ꝼara eкı á", *sluttende* „at eıgı skylldı þetta faz. Sá þóra", *FMS IV, 270—83.*

Bl. 30—37, *beg.* „elſka þa fengv aꝼ honum ꝼullar hendr" *sluttende* „ok þottız ꝼınna hvar tıl konungr", *FMS IV, 289—316.*

Bl. 38—41, *beg.* „her ꝼara mer í mót", *sluttende* „havꝼðo þeır lıtınn mat. en ſın eın kl(æðı)", *FMS IV, 323—34.*

Bl. 42, *beg.* „tal ok raða gıorð vıðr menn ſına", *sluttende* „ok ſva norðr eptır uıkınnı", *FMS IV, 370—73.*

Bl. 43, *beg.* „(mık)ıl tuıtugſeſſa ſıglır ſv hıa mer", *sluttende* „ı dagh eptır hameſſo hvat drav(mr)", *FMS V, 337—41.*

Herkomst og hist.: *Oplysning om bogens ejere give følgende notitser* „Þeſsa bök á sera Hallur hall(uardſson) | j Mödru dal, Enn einginn (annar) | huer sem þad Bannar | MDLXXXIII" (bl. 29v), *og* „Bökarinnar Eigande Er | Sigurdur Jönſson Lögmadur | Sunnan og Auſtan ä Islande | Anno MDCLXV" (bl. 17r). *Også findes bl. 30r navnet* „Jon Marteins ſon m. E. h." *og bl. 40v*

„Hannes Olafſson"; *bl. 37v står endvidere* „Þeſse bok hefur verid lied hingad til Bæiar" — *alt med hænder fra 17. årh. — Sandsynligvis gælder følgende notits af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 39v dette hskr.* »Olafs Saga Helga, valde mutila. Folio. komin fra Þorde Jonsſyne til min, enn hann feck þad ofan ur Borgarfirde. atti heima i Bæ i Borgarfirde. Bokina hefr fyrrum ätt Arne Giſlaſon fra Galltardals tungu . vide alibi«. *I så tilfælde høre også til dette håndskrift nogle AMske sedler, som fejlagtig vare indlagte i AM. 75 d, fol. (= AM. 68, fol.), nemlig dels en seddel af omtrent samme indhold som foregående notits, dels 3 andre seddelnotitser angående denne Bæjarbók i Borgarfirði og formodede afskrifter af den.*

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 18; Ant. Russes I, 247.*

---

89. **AM. 75 b, fol.** *Perg. 22,3 × 14,5 cm. 5 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 3 og 4 — navnlig det sidste — hullede og vanskelige at læse; af bl. 5 er ydre halvdel efter længden bortskåren.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—2, *beg.* „konung oc hafði hann ıafnan ſıgr", *FMS IV, 18, sluttende* „lıkaztr hakonı aðalſteınſ foſtra ..hann uar krıſtın oc", *FMS IV, 34.*

Bl. 3, *beg.* „þau landzlog at ſa maðr er dꝛepr þıonoſtu mann konungs", *FMS IV, 268, sluttende* „ſa var hınn . xı . konungdoms hans . Aðꝛ vm", *FMS IV, 273.*

Bl. 4, *beg.* „(þá sneri Þórir í brott. ok er hann var skamt genginn) þa ueık hann aftr oc mæltı", *FMS VI, 303, sluttende* „oc mundı eıgı sva ef ek vęra", *FMS IV, 308.*

Bl. 5, *beg.* „. . . . þeſſ mvn ek hętta at lata konung raða", *FMS IV, 324, sluttende* „oc ſe ek at þer þıckır mıkıt fırı at", *FMS IV, 329.*

Herkomst og hist.: *Som eneste oplysning om hskr. findes følgende påtegning af Arne Magnusson på det omslag, hvori pergamentsbladene have været indlagte,* „Fragment ur Olafs Sögu Helga egregio Codice. feinged fra Halfdane Jons ſyne ä Reykium i Ólvese".

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 23—24; Ant. Russes I, 427.*

---

90. **AM. 75 c, fol.** *Perg. 24 × 15,5 cm. 40 bl. (og bladstumper — folieret af Jón Sigurðsson). Stor og regelmæssig hånd fra c. 1300. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Adskillige blade*

bære spor af at have været anvendte som bogbind, og på flere er skriften stærkt slidt. Bl. 18, 30, 36, 38 ere stærkt beskadigede ved beskæring og mere eller mindre svundne ind til brudstykker; mindre beskadigelser findes endvidere bl. 13, 15, 17, 21, 24, 27—28. Defekterne ere fremhævede ved påtegning på det nærmest foregående blads margen.

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—2, *beg.* „þvíat ríkr *konungr* rekka“, *FMS IV, 2, sluttende* „En Gríotgarðr ok þeir menn er“, *FMS IV, 19.*

Bl. 3—6, *beg.* „flyði í borgina. en ſumt ífvðvirkí“, *FMS IV, 50, sluttende* „Ríkr let ſer at ſękia. ſauðungſ“, *FMS IV, 73.*

Bl. 7, *beg.* „(skíp)ta at þv yrðir ifer *konungr* ínoregi“, *sluttende* „þar ſem *konungſ* bu *voro.* fyrſt *um*“, *FMS IV, 81—88.*

Bl. 8, *beg.* „ván at noregs *konungr* muní fara norðr íland“, *sluttende* „ok *var* þar um ſvmarit í víking“, *FMS IV, 119—24 — efterfulgt af overskrift til et følgende kapitel.*

Bl. 9—12. *beg.* „nokkvt líklígt at fraínkemd(!) megí. at verða þeſſo eríndí“, *sluttende* „þeſa getr Ottar ſvartí. Lytandí“, *FMS IV, 133—51.*

Bl. 13, *beg.* „ok ſeg*ir* at h*ann* víll ganga t*il* garz“, *sluttende* „Flyr þv nv Ol*afr* dígrí f*ir*ír mer“, *FMS IV, 168—73.*

Bl. 14, *beg.* „at *sva* míkla aſt ſem þv hef*ir* lagt“, *sluttende* „ok raku þeir h*ann* all*ir* ut. Síg*hvatr* q*vat*“, *FMS IV, 182—87.*

Bl. 15—16, *beg.* „*með* þokk. ok e*r* þ*ess* ván“, *sluttende* „ok erv f*ra* þeím míklar sogur.“, *FMS IV, 204—13.*

Bl. 17—18, *beg.* „Ef*tir* f*ra*fall æínarſ j*arls* tok“, *sluttende* þangat er þeír f*oro*“, *FMS IV, 221—29.*

Bl. 19—20, *beg.* „oc m*i*kíll vextí“, *sluttende* „er hans makar eru at kyn“, *FMS IV, 245—53.*

Bl. 21—22, *beg.* „guðs m*aðr.* konungr mæl*ti*“, *sluttende* „ok allrí ætt v...“, *FMS IV, 275—82.*

Bl. 23, *beg.* „ollum þottí undr at.“, *slutt.* „dró seint ſam*an* *með* þeí*m*“, *FMS IV, 300—304.*

Bl. 24, *beg.* „foru *til* skipf finf", *slutt.* „pa hvrfo iamtar ok helfin", *FMS IV, 311—15.*

Bl. 25, *beg.* „hafa við fik . Siþan fara þeir með liði finu ollv norðr til þrandheims", *slutt.* ılæıðangrf for . Skipuðvz", *FMS IV, 322—26.*

Bl. 26—27, *beg.* „fkulld fva at konungi þikki ængi vargolldet", *slutt.* „a alla vega fra bęnum . en hun", *FMS IV, 329—36.*

Bl. 28, *beg.* „(ha)fa at verkkaupi þat er mer þikkir fe nytanda", *slutt.* „hingat komit til landz með . . . nde", *FMS IV, 340—43.*

Bl. 29, *beg.* „fiþan ahofði heclo grena", *slutt.* „er þeir [gerðu samband] fitt", *FMS IV, 347—50.*

Bl. 30—35, *beg.* „(hof)um her til nað ıfriði at fitia", *FMS IV, 356; sluttende næsten ulæselig FMS IV, 379.*

Bl. 36, *beg.* „(himintun)glum fol æða tungli æða ftiornum", *slutt.* „nær at ætla en hann hvat", *FMS V, 333—37.*

Bl. 37, *beg.* „Rauðolfr fvaraðı pa . þer fyndiz roðv kroff ftanda", *slutt.* „En er þv hvgleiddir", *FMS V, 342—46.*

Bl. 38, *beg.* „Grannkell ınni ok menn hans", *slutt.* „liðv fram viþir", *FMS V, 2—6.*

Bl. 39, *beg.* „(hor)þa fair fkylldv fva foldar", *slutt.* „þa er ver komum til", *FMS V,* 16—20.

Bl. 40, *beg.* „hann hafði att morg kaup við finna", *slutt.* „þa kom til hans lið þat", *FMS V,* 42—45 — *efterfulgt af overskrift til et følgende kapitel, samt ordene* „konungs dottir."

Herkomst og hist.: ***På de foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson følgende oplysninger om disse blades erhvervelse:***

„Þetta er fragment ur Olafs Sögu Helga, er fyrrum hefur ätt Asgrimr Magnusfon i Höfda ä Höfdaftrönd.

Blödin eru ad tölu . . . . 39½.

Þar af hefi eg feinged

hia Benedict Magnuffyne, hier i Kaupenhafn,

og sidan ä Islande epter 1702 . . . . 14.

og part ur blade . . . . 1nu.

fra Jone Jonsfyne i Kroffhollte . . . . 2.

fra Sr Snorra Jonsfyne ä Helgafelle 1721 . . . . . 4.

fra Gudmunde Steinsfyne Skolameiftara, 1721 . . 5.

Hin blöden, fem fleire eru hefi eg feinged ä Islande epter 1702. ur ymfum stödum, fitt, fo ad feigia, ur hverium ftad."

Fra Lögmanneinum Pale Jonſſyne feck eg ä Islande
2 blöd samföſt ur Olafs Sögu Helga enn hann hafdi þau ſeinged af Sr Gudbrande ä Frostastödum, og qvadſt Sr Gudbrandr alldreigi hafa ätt meira ur þeire bök.
Eg sleingde þeſſum blödum ſaman vid hin, enn veit nu eige, hvert þau hafi vered ur þeſſarri bök eda ſieu nockur af þeim, er eg nu epterlits ſie ad vera ur ödrum Exemplaribus.
Eins kynni vera nockur af þeim blödum er eg ſeinged hefi fra Sr Snorra eda Gudmunde Steinsſyni, hafa vered ur ödrum Exemplaribus, enn þeſſu Asgrims bokar ſlitre.
þar ä rydr eigi mikit."

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 5—6; Ant. Russes I, 427.*

[AM. 75 d, fol. *se* AM 68, fol.]

---

91. **AM. 75 e, fol. 1—5.** *Perg. Forskellige membranbrudstykker, indeholdende brudstykker af:*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

1. *$21_{,2}$ × $14_{,5}$ cm. 2 smhg. bl. C. 1300. Har opr. haft røde initialer og overskrifter, bl. 1 beg.* „(hug)þak ſva ſnerto.", *slutt.* „Sva kom at bændr", *FMS IV, 104—8; bl. 2 beg.* „þvı at konungr mæltı", *slutt.* „Ek heꝼı spvrt, at með . . . ıgoðv", *FMS IV, 129—34.*

På en indlagt seddel meddeler Arne Magnusson, at han har fået disse 2 blade år 1719 fra Magnus Einarsson på Jörfi i Haukadalur, til hvem de vare givne af en fra Nordlandet til bygden nys indflyttet mand.

2. *$22_{,4}$ × $15_{,6}$ cm. 3 bl. C. 1300. De to første blade ere sammenhængende og godt vedligeholdte, af det tredje er et stykke udskåret. Røde initialer og overskrifter. Skriften ligner den i AM. 327, 4to. Bl. 1 beg.* „þeım monnum er hıngat pılıa sœkıa með pınatto", *slutt.* „þat ſannaſt ꝼra at ſegıa", *FMS IV, 139—43; bl. 2 beg.* „ſına æſtr þangat tıl ꝼrıþgerðar.", *slutt.* „ok heꝼır hann þar pıð allt", *FMS IV, 159—63; bl. 3 beg.* „er ſendımenn hıtto kalꝼ", *slutt.* „er hann kom a halogaland. þa ſteſndı", *FMS IV, 322—25.*

3. *22 × $14_{,2}$ cm. 2 smhg. bl. 14 årh. Af initialer og kapiteloverskrifter ses nu intet spor. Navnlig 2det bl. endel defekt ved beskæring. Beg.* „goꝛt verıt at berıa menn mína", *slutt.* „þa stoð vpp maðr a þıngınu", *FMS IV, 331—41.*

4. *22 × 15,5 cm. 1 bl. Tospaltet. 1ste del af 14. årh. Øverste linje bortskåren; røde initaler og overskrifter; endel medtaget ved slid. Beg.* „... verri. at ek ſia nær yðı ſtaddı", *slutt.* „Nv mun ec trva þvı", *FMS V, 61—68.*

Arne Magnusson har givet bladet følgende påskrift „Fra Monſr. Sigurdi Vigfusſyne 1725."

5. *14,6 × 11,5 cm. 15 blade og bladstumper, stærkt beskadigede og tildels ulæselige. 15. årh.*

a) *Brudstykke af* þáttr Ólafs Geirstaðaálfs *(bl. 1—9v.)*

b) *Brudstykke af* þáttr af Ísleifi biskupi *(bl. 9v—10.)*

c) *Brudstykke af* Fóstbræðra saga *(bl. 11—15).*

Arne Magnusson har ifølge en indlagt seddel erholdt disse blade fra Island 1715.

Indholdet af AM. 75 e, fol. betegnes af Arne Magnusson ved påskrift på et papirsomslag „Þeſſe blöd eru ur ödrum Exemplaribus Olafs Sagna Helga".

***Benyttelse og beskr.:** FMS IV, 24—25; Ant. Russes I, 427; Biskupa sögur I, 1858, XXV.*

---

92. **AM. 76 a, fol.** *Pap. 33,8 × 21,1 cm. 248 bl. C. 1700; halvkursiv og (for visernes vedk.) fraktur. Skr. af Magnus Einarsson på Jörfi.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Sagaen, der indledes med prolog, stammer, som AM. 71 og 73 a, fol., fra membranen fra Saurbær på Rauðisandur. Lakunen ved begyndelsen af kap. CCLII er betegnet ved 3¾ blanke sider; det uægte kap. CCXV er som i AM. 71 og 73 a optaget uden bemærkning, men efter sagaens slutning (bl. 246) er, bl. 247—48, tilföjet — med anden hånd — en dubletafskrift af dette mistænkelige kapitel, med oplysning om, at ifg. meddelelse fra Sr Eyulfur Jonsson 1721 har dette kapitel været skrevet på papir i den pergamentsbog, efter hvilken han skrev lagmand Lauritz' [Gottrups] eksemplar.

---

93. **AM. 76 b, fol.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 40 bl. C. 1700. Forsk. hænder. Indhold:*

1) Bl. 1—15. *En af Sr Eyjólfur Jónsson 1726 udført* afskrift af begyndelsen og slutningen af membranen fra Saurbær på Rauðisandur — *eller vel rettere af hans*

afskrift af denne. Bl. 1 indeholder en for Arne Magnusson af Jón Ólafsson fra Grunnavík nedskreven notits desangående. Bl. 2 begynder »Sagann aꝼ Ólaꝼi köngi | hinumm Helga Harallds-fyni“, *hvorefter følger prolog og de 7 første kapitler; derefter sluttes med sagaens sidste kapitler, her betegnede som cap. CCLII—CCLVII (med „ályktan“), af hvilke det første indeholder den for membranen fra Saurbær karakteristiske lakune.*

2) Bl. 16—30 *(disse blade ere i 8vo, på det sidste nær 16,6 × 10,5 cm.): Arne Magnussons egenhændige eller ved en skriver optegnede uddrag af en mellem ham og Páll Vídalín ført* korrespondence angående membranen fra Saurbær på Rauðisandur og de fra den stammende afskrifter. *Som anført under beskr. af AM. 73 b, fol. er her i A. M.s meddelelser indkommen endel forvirring, idet han længe har forvekslet dette hskr. med andre membraner (særlig AM. 325 VI, 4to?). Dette erkender A. M. selv ved følgende senere tilföjelse (bl. 30)* „Þetta er allt oriett, ſem eg nu ſie 1726 um hauſted. Bok Lauruſar lògmanns (mater þeirrar er lògmann Widalin ä med hendi Þorſteins Sigurdzſonar, og þeirrar er eg nu 1726 ä med hende Magnusar Einarsſonar). er progenies þeirrar bokar er eg eignadiſt fra Gudrunu Eggertsdottur ä Bæ ä Raudaſande. Er þar i þeirre membranâ defect i einum ſtad, og liggur innani pappir med hende Sr Jons ä Lambavatne. Þad fyrsta þar af, er translatio ex Danico. hitt er fyllt ur einnhverre rettre Olafs ſògu, forte þeirre er um hònd hòfdu: Arne Gudmundzſon, Jon Erlendzſon, Torfe Jonsſon, Amtmadur Müller. id postea inſpiciam. Nunc inſpexi, og er þad ſo.

Bok Snæbiarnar (af hverre eg hefi Copie) er af ſama ſlage og þeſſe med hende Þorſteins Sigurdzſonar. Eru badar ur Saurbæjar bokinne og badar eins fylltar epter Supplemento chartaceo med hendi Sr Jons, hvar af þad fyrſta er translatio ex Danico, og hitt annad ur membranâ in 4to Arna Gudmundzſonar (Jons Ellendzsonar, Torfa Jonsſonar) og ſyneſt, ad su bok hafi þä eins mutila vered og nu er“.

3) Bl. 31—40. *En af Arne Magnusson rettet afskrift af* et brudstykke af Saga Olafs konungs hins helga Haraldssonar *(FMS V, 67—76), utvivlsomt bestemt til erstatning af de i membranen fra Saurbær på Rauðisandur og dennes afskrifter indeholdte uægte stykker (kap. CCXV flg.).*

---

94. **AM. 77 a, fol.** *Pap. 32,8 × 21,9 cm. 219 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Hist og her findes tilföjelser af Arne Magnusson.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Papbindets forside bærer følgende fra Jón Ólafssons katalog hentede påskrift „Saga Olafs Helga ex Membr. Wormii". *Håndskriftet viser sig at være en afskrift af to forskellige membraner, nemlig fra bl. 1—175v efter AM. 68, fol., så langt denne membran går; derefter er senere sagaens slutning tilföjet efter en kilde, der ses at være Thómasskinna.*

Foran i håndskriftet findes indklæbet tre af Arne Magnussons egenhændige notitssedler, af hvilke de to første angå membranen fra Saurbær på Rauðisandur: nr 1 er en fortegnelse over „Seinuftu miracula Olafs k*onung*s ur Sògu hans frä Bæ ä Raudafandi"; *nr 2 giver samme membrans begyndelse og slutning med følgende ord:*

„Prologus.
Her hefr upp Saugu olafs konungs haraldz fonar.
Her hefr Raudulfs þattr.
Nu munum v*er* enda — utan enda amen
þetta m*ed* an*n*arri hendi.
Bæiar boc ä Raudafandi.";

nr 3 indeholder en fortegnelse over „Miracula Olafs k*onung*s" *efter et hskr. på det kgl. bibliothek, der viser sig at være Thómasskinna.*

---

95. **AM. 77 b, fol.** *Pap. 33,3 × 21,2 cm. 26 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Skr. på den indre halvdel af de ombrækkede blade.*

Supplement til AM. 77 a, fol. efter Thómasskinna — *med henvisning til de steder i håndskriftet, hvor udfyldningerne antages at passe ind.*

---

96. **AM. 78 a, fol.** *Pap. 33,8 × 21,2 cm. 46 bl. C. 1700. (Samme hånd som nr 40, 51 m. fl.).*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Om dette hskr. meddeler en egenhændig påtegning af Arne Magnusson på håndskriftets 2det forsatsblad „Ur Olafs Sògu Helga | ex Codice Refeniano. | Catalogi pag. 259". *Hskr.,*

der må være afskrift efter et på flere steder defekt fragment på løse blade, tager fat ved sagaens begyndelse, uden prolog. Bl. 12—14 er fejlagtig indsat afskriften af et blad i originalen, hvis indhold hører hjemme bl. 28, hvor plads er ladet åben for en lakune; men en virkelig lakune findes bl. 12 (FMS IV, 32—38) og bl. 28 (FMS IV, 81—88). Hskr. standser med ordene „en fe þetta vil ek nu at þu þiggir af ofs ok“ *(FMS IV, 137).*

---

97. **AM. 78 b, fol.** *Pap. 21,1 × 16,4 cm. 11 bl. C. 1700. Arne Magnussons hånd. Hskr. udgör et sammenhæftet læg på 14 blade, af hvilke de tre sidste ere ubeskrevne; endvidere stå bl. 1v, 3, 5, 7—8, 10 blanke.*

Prologus til Saga Olafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1r indeholder følgende oplysning af Arne Magnusson:

„þeſſe Prologus ſtendur framanvid | Olafs Sögu Helga i Kalfſkinnsbok in Bibliotheca Refenianâ | Capſâ VIII. ord. 1. in folio. Num. 27. | (pag. Catalogi 259.) og er hier þad'an accuratè uppſkrifadur. Fäer | einer bokſtafer eru i kalfſkinns bok|inne litt læſer ordner og eru hier under þä ſömu punctar ſetter“.

---

98. **AM. 79, fol.** *Pap. 31,3 × 20,5 cm. 249 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Skr. på de ombrækkede blades indre halvdel. Hskr., der bærer spor af fugtighed, har bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk religiøst håndskrift. Afskriften af membranens 1ste bl. er af Arne Magnusson konfereret med originalen.*

Sverris saga.

Afskrift efter AM. 327, 4to („codex optimus“), med lakunerne udfyldte, som det viser sig, efter Flateyjarbók.

På tre foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson dels en fortegnelse over codices af Sverris saga, som det synes ordnet efter disses værd, dels oplysning om denne afskrift, samt endelig oplysning om en svensk oversættelse af Rugmann. Fortegnelsen over codices lyder:

„1. Codex meus in 4to, optimus ille in calce truncatus.
2. Codex Academiæ Hafnienſis in 4to mutilus qvidem paſſim, at egregius.

3. Codex alter Academiæ Hafnienſis in 4to. et ille qvidem ſatis bonus.
4. Codex meus in folio, post partem ultimam Snorronis Sturlæi. nec ille qvidem malus.
5. Vita Sveri Regis in Codice Academiæ Hafnienſis in folio, poſt Snorronis Sturlæi Hiſtoriam Norvegicam, ſi rectè memini, mutila erat in calce. Codex nunc flammis abſumptus eſt. Torfæus hunc codicem Jofraſkinnam appellavit. Scriptura erat minutâ.
6. Codex Flateyenſis, ubi Sveri vita habetur, verboſior aliis.
7. Codex meus, olim (ut videtur) Eccleſiæ Scalholtenſis in Islandiâ.. nulli priorum comparandus, nec magnæ ætatis, nec bonitate præſtans.
8. Brevis hiſtoria Sveri Regis in Codice Academiæ Hafniensis.
9. Variorum Codicum fragmenta penes me."

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXIII; FMS VIII, s. X.*

---

99. **AM. 80, fol.** *Pap. 32 × 20,2 cm. 73 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd.*

Indhold:

1. **Sverris saga,** *uden prolog og slutning (bl. 1—7).*

2. **Hákonar saga Hákonarsonar** („Her hefur up" *osv. bl.* 7r—73) — *sluttende med kapitlet* „Tapan Sæmundar Sona" *FMS X, 46).*

De to sagabrudstykker, der ganske stemme med de tilsvarende i AM. 42, fol., må ligesom disse være afskrift af den tabte membran Gullinskinna, rimeligvis nr 8 i A. M.s, i AM. 79, fol. indeholdte, fortegnelse over codices af Sverres saga.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXV; FMS VIII, s. XXVII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 209; K. Maurer, Über die Ausdrücke: Altnordische .. Sprache, s. 671.*

---

100. **AM. 81 a, fol.** (Skálholtsbók yngsta.) *Perg. 29,6 × 22,5 cm. 120 bl. Tospaltet (folieret af Jón Sigurðsson). 15. årh.; flere forsk. hænder. Delvis åben plads for initialer og kapiteloverskrifter. 1ste side temlig sværtet og slidt. Af bl. 64 står 1½ sp. blank, og her findes navnet* „Bergfueirn Grijmfson" *med en hånd fra 17. årh. Indb. i presset sort læderbind med spor til to metalspænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—64r. **Sverris saga** *samt* **Hákonar saga Sverrissonar, Guttorms ok Inga** *(fragm.), uden adskillelse og, som det synes, ufuldført, idet fortællingen standser med ordene* „ro|um wer sem wer megum me[st]" *(FMS IX, 50), hvorefter 1⅓ spalte står blank.*

2) Bl. 64v—120r. **Hákonar saga Hákonarsonar** *(fragm.), sluttende* „erv ꝼra vidſkiptum | þeira jarls ok íſlendinga margar ꝼraſagnir þær er oſſ þic|kir eigi naudfynligt at rita i þessa ꝼra fogv. En þo menn" *(FMS X, 94).*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 57v omtaler Arne Magnusson dette hskr. på følgende måde:*

„Sverris Saga.
Hakonar Saga Sverrisſonar etc.
Hakonar Saga Hakonarſonar
Bokin er in folio, illa ſkrifud og ecki riett. Vantar nockud ſidarſt. hefur fyrrum tilheyrt Skalholltz kirkiu."

Hertil kommer en notits sammesteds bl. 186v flg., hvoraf ses, at A. M. har erholdt dette hskr. tilsendt fra Island 1699. På den i AM. 79, fol. indklæbede notitsseddel er dette hskr. nr 7.

Benyttelse og beskr.: *Antiqv. bor. observationes misc., Havniæ, 1780; Heimskr. Havniæ, 1813—18, IV, s. XXV, XXXV; V, s. XIV; FMS VIII, s. XVI—XVII; IX, s. V; Ant. Russes II, 76, 80; sml. K. Maurer, Über die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 648; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVIII.*

---

101. **AM. 81 b, fol.** *Pap. 34 × 21,7 cm. 24 bl. År 1695. Ásgeir Jónssons hånd.*

Hákonar saga Sverrissonar („Wphaꝼ Hakonar Sveʀıs | fonar er hann var til konungs tekinn").

Viser sig at være afskreven efter et fra AM. 47, fol. stammende håndskrift — uden kapiteloverskrifter.

Herkomst og hist: *Ved sagaens slutning har afskriveren tilföjet* „Shriſat effter illashriffudu Exempl. chartaceo, och Samannleſit vid þad ſama 1695".

[AM. 82, fol. *mangler. Ifg. Jón Ólafssons katalog:*

„Sverris Saga ex Codice Flateyenſi.

Hakonar Saga Sverris ſonar cum annexis ex | Codice A. Magnæi.

Hakonar Saga Hakonarſonar ex Codice | Flateyenſi, er med hende Aſgeirs."

Benyttelse og beskr.: Håndskriftet, der skal have været skrevet 1704, har været kendt af udgiverne af Heimskr. IV, Haviniæ, 1813, s. XXIV, og, som det synes, også af udg. af FMS VIII, s. XVI.]

---

102. **AM. 83, fol.** *Pap. 28,4 × 19 cm. 131 bl. 17. årh. Fraktur: Jón Erlendssons hånd. Bindet betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr. Noget beskadiget af borebiller.*

Sverris saga —

i en fra Flateyjarbók stammende afskrift.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Ur bök Sveins Torfafonar".

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXIV; FMS VIII, s. XVI.*

---

103. **AM. 84, fol.** *Pap. 31,7 × 20,7 cm. 131 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd.*

Sverris saga —

stemmende med recensionen i Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning har afskriveren tilföjet* „Samanborinn vid Membranam Ao. 1695". *Ifg. det nedenfor citerede sted i Heimskr. skal til hskr. have hørt en notitsseddel med påtegning af Arne Magnusson om at dette* „maa nedledes fra Flatøebogen, og A. 1720 blev ham oversendt fra Island ved Amiral Raben." *Sml. AM. 90, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Heimskr, IV, Havniæ 1813, s. XXIV; FMS VIII, s. XVI.*

---

104. **AM. 85, fol.** *Pap. 32,1 × 20,8 cm. 139 (138 + 1 bis) bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd.*

Sverris saga —

efter Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Foran, på bindets inderside, har Arne Magnusson skrevet* „Ex Codice Flateyenfi". *Nederst på forsiden af det ubeskrevne 1ste bl. står med tre forskellige hænder*

„Þeſse Bok heirer mier under ſkrifudum til Stadaſtad 1711 Þördur Jönſson".

„Mig foræret af Mons. Peder Windekilde (*islandsk købmand*) Kiöb. 1712 . . . Wieland".

„Anno 1715 bekom ieg denne bog af Secreterer Wielandt. Arnas Magnuſsen".

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXIV; FMS VIII, s. XVI.*

105. **AM. 86, fol.** *Pap. 30,8 × 19,4 cm. 163 bl. Slutn. af 17. årh., gotisk kursiv; to forsk. hænder. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Hist og her spor af fugtighed; bl. 9—11 beskadigede ved rifter og flænger.*

Indh.:

1) Bl. 1—138r. **Sverris saga.**

2) Bl. 138v—163v. **Hákonar saga Hákonarsonar** *(defekt ved slutn., hvor det sidste ord* „meft“. *er tillagt af Arne Magnusson).*

Afskrift af AM. 81 a, fol., således som det også fremgår af den af Arne Magnusson tilföjede rygtitel „Sverris-|Saga ex Codice | Scalholtino | una cum | Appendice“.

***Benyttelse og beskr.:** Heimskr., Havniæ 1813—18, IV, s. XXV, XXXV; V, s. XIV. FMS VIII, s. XVII.*

---

106. **AM. 87, fol.** *Pap. 32,4 × 21 cm. 138 bl. Latinsk kursiv fra c. 1700; samme hånd som nr 40, fol. o. fl. Årstal og rettelser af Arne Magnusson. På 1ste side („Prologus“) findes med en senere hånd (sml. AM. 35, 36 fol.) varianter tilföjede fra andre hskr.*

Indh.:

1) Bl. 1—117. **Sverris saga.**

2) Bl. 117v—138v. **Hákonar saga Sverrissonar, Guttorms ok Inga.**

Håndskriftet er en afskrift af AM. 47, fol. (Eirspennill), således som det også fremgår af følgende påtegning af Arne Magnusson foran på bindets inderside: „Ex codice meo membraneo, in folio, ad | calcem Snorronis Sturlæi Hiftoriæ | Norvegicæ, initio mutilæ“.

***Benyttelse og beskr.:** Heimskr., Havniæ 1813—18, IV, s. XXV, XXXIV; V, s. XIV. FMS VIII, s. XV.*

---

107. **AM. 88, fol.** *Pap. 33 × 21 cm. 138 bl. Latinsk kursiv c. 1700; samme hånd som nr. 40 fol. o. fl. Fol. 136r angives ved åben plads en lakune. Håndskriftet slutter defekt.*

Hákonar saga Hákonarsonar („Her hefr Saugu Hakonar konungs Hakonarſonar | hins krunaða") —
Afskrift af AM. 47, fol. (Eirspennill).

---

108. **AM. 89, fol.** *Pap. 32,7 × 21,5 cm. 194 bl. C. 1700. Begyndelsen afskreven af Ásgeir Jónsson, resten med samme hånd som AM. 40, fol. o. fl. Årstal, rettelser og tilföjelser af Arne Magnusson.*

„Saga Hakonar konongs Hakonarſonar".

Afskrift af AM. 45, fol. (Cod. Frisianus); overskriften er tilföjet af Arne Magnusson.

---

109. **AM. 90. fol.** *Pap. 32 × 20,6 cm. 181 bl. C. 1700; Ásgeir Jónssons hånd.*

Hákonar saga Hákonarsonar („Her heꝼr up Sogu Hak. k*onungs* | gamla").

Afskrift efter Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning har afskriveren tilföjet* „Samannleſinn vid Flateyiarboc Anno 1695". *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Hakonar Saga k*onungs* er ritud epter Flateyarbok. Kom fra Islandi 1720. med admiral Raben, og var þä bundin ſaman vid Sverris Sǫgu" *(ɔ: utvivlsomt AM. 84, fol.).*

---

110. **AM. 91, fol.** *Pap. 30,8 × 19,8 cm. 190 bl. Slutn. af 17. årh. (Samme hånd som på sidste del af AM. 86, fol.). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Hákonar saga Hákonarsonar —

defekt ved slutningen. Afskrift af AM. 81 a, fol. (Skálholtsbók, Cod. Scalholtensis), dog således at störste delen af dennes sidste kap., der er mørk og vanskelig at læse, er forbigået. Slutter med ordene: „Suo sem | kongur hafdi beitt".

---

111. **AM. 92, fol.** *Pap. 33,5 × 21 cm. 84 bl. Kursiv, 17. årh.*

Orkneyinga saga

i dansk oversættelse (132 kapitler), muligvis efter en særegen, nu tabt bearbejdelse. Indledes med en gengivelse af „Fundinn

Noregr", stemmer derefter med de pågældende partier af „Flateyjarbók" og „Niáls saga".

Beg. „En Konge Har Regiered Offuer | Hetland som ellers kaldis Findland och | Quænland", *slutter* „Nu | kunde wi intet .. entligere fortelle de Tidender ſom Ørchenøers Jarler | hører til end ſom vj har her med giort".

Versene ere skrevne i originalsproget, men forvanskede, oversættelsen mangelfuld.

---

112. **AM. 93, fol.** *Pap. 29,5 × 21 cm. 162 bl. (titelbl. incl.) Fraktur c. 1550. Skr. af Nordmanden Laurentz Hanssön. Store frakturinitialer og overskrifter; talrige marginalhenvisninger. Hskrs 1ste og sidste bl. ere berøvede margen og reparerede ved påklæbet papir. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

De norske kongesagaer *(på grundlag af Cod. Frisianus)* til Håkon jarls død *(kap. 56 i Olav Tryggvesöns saga) — i dansk oversættelse; forfs original-hskr.*

Bl. 1 *optages af en så lydende* **titel:** „Her be|ginnes thenn | Noꝛſke Kronik | Szom kal|les Konin|ge Boghen | Om Danſke Swenſke Oc Norſke Konningꝛ Och | Deris Aff Springk, No|ghet af them alle och | Meſt Af De Norske | Kon:".

Bl. 2—4r *indeholder* **dedikation** til den udvalgte konge Frederik II, *med forfs egenhændige underskrift nederst bl. 2r.*

Bl. 5—7v. Prologus Eller Fortalen til | Norske Krönicken Som kallis | Konninge Boghen", *sluttende* „Her Enndis fortalenn | Snorris Sturlesenn | vdi koninnge Boghen".

Bl. 8 *optages af det 1ste kap. af Ynglinga saga i originalsproget; derefter begynder oversættelse af* „then Noꝛſke Krönnicke".

Herkomst og hist.: *En marginal-antegnelse bl. 140v* „Meſter Hanns Suann her degenn y Ribe 1556" *— om end næppe med historiografen H. Svanings hånd — har givet anledning til den formodning, at hskr. muligvis kan stamme fra det gamle universitetsbibliothek.*

Benyttelse og beskr.: *Hskr. er udførlig beskrevet Norske Magazin, I, s. XIV flg.; endv. oplyst og omtalt: H. F. Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne i Danmark og Norge siden Reformationen, I, Kbh 1867, s. 45; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 275 flg.; S. B. Smith. Kbhs Univbibl. för 1728, s. 68—69, 79. Sammenlignes kan: Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed I, 349 og K. Maurer, Über die Ausdrücke: Altnordische.. Sprache, s. 590 flg.*

---

113. **AM. 94, fol.** *Pap. 30,4 × 19,7 cm. 141 bl. (de ubeskrevne incl.) C. 1580. Den oprindelige indbinding, brunt presset læderbind med spænder, er bevaret. Bl. 1r optages af ejernavne o. l. inscriptioner, bl. 2, 123—141 stå blanke med undtagelse af en mindre regnskabsnotits øverst bl. 141v.*

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse.*

Herkomst og hist.: *Til oplysning om hskrs alder tjæner følgende på bindets forside med forgyldte bogstaver indtrykte:* „NORSK KRÖNICH ANNO 1·5·8·3“. *Endvidere læses bl. 1r:* „1587 | Thenne bog thilhör meg Knud | Lundbeck med rette 'Thi thör | ther ingen med meg ther om thrette“. *Samme ejer har endnu to gange på samme side skrevet sit navn med tilföielse af et par andre sentenser.*

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. XII—XIII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267.*

114.* **AM. 95, fol.** *Pap. 34,3 × 22 cm. 131 bl. C. 1600. Hskr., der er defekt, har lidt meget af fugtighed og navnlig bl. 1—11, 94, 100—131 ere stærkt beskadigede.*

Indhold:

1) Bl. 1—90v. **De norske kongesagaer,** til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse, stemmende med AM. 94, fol. Begyndelsen, omtrent til 13. kap. af Ynglinga saga, mangler, ligeledes (mell. bl. 1—2) c. kap. 19—26 af samme saga.*

Umiddelbart derefter:

2) Bl. 90—131. **Kort historisk beretning om de norske konger Magnus Lagabøter og Erik Magnussön,** *efterfulgt af* **beretninger i annalform** angående de tre nordiske riger for de følgende år til 1548, og derefter på ny fra 1509 til 1569.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Compendium Hiſtoriæ Norvegicæ alika og hin ſem eg heſi. Aptan vid er

Continuatio, continens vitas Magni Lagabæters et reliqvorum Norvegiæ Regum.

Aptan vid var og (enn eg ſkilde þad þar frä:)

1. Bergens chrönicke.
2. Excerpta af den Norſke Loubog og Norſke Kongers Retteböder (er ſkadeligen raadnet oventil paa alle bladene)".

Bl. 14ʳ findes i marginen antegnet „Min gandſhe Venlig hilſsenn Nu och Altid forſsendt med gud Wor herre Kiere Peder Iffuerſsenu Egenn Haandh 1647", *og med samme hånd, og samme årstal, er kirkebönnen efter prædiken nedskreven bl. 63ʳ i nedre margen.*

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. XI—XII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning Kbh. 1873, s. 267 flg.*

---

115. **AM. 96, fol.** *Pap. 32,6 × 23,8 cm. 102 bl. Slutn. af 16. årh. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse, stemmende med AM, 94, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. XII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267.*

---

116. **AM. 97, fol.** *Pap. 29,5 × 22 cm. 114 bl. C. 1560. Papiret plettet og hist og her skørnet af fugtighed. Bindet betrukket med beskrevet perg. af et latinsk kirkeligt hskr.*

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse, stemmende med AM. 94, fol.*

Herkomst og hist.: *Bl. 114ʳ, efter indholdets slutning, er med en fra tekstens forskellig hånd skrevet* „C. Eraſ. Lætus hanc lectionem; inter 9 et 10 vesper: 27 Novuemb: | abſolvit Anno 1569".

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin, I, s. XII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267 flg.*

---

117. **AM. 98, fol.** *Pap. 31,4 × 21,1 cm. 61 bl. C. 1650; elegant latinsk kursiv. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. I marginen ere parallelsteder og literære notitser (de sidste vidnende om ukendskab til danske forhold) tilföjede af en anden, samtidig hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—34ᵛ. **'Theodori Monachi Historia de antiquitate Regum Norwagienſium'.** *En på Latin forfattet kort historie om de norske konger fra Harald hårfager til Harald gille, med for-*

udskikket prolog til ærkebispen i Nidaros. I afskriften viser sig at være optaget forskellige, dennes original tilhørende noter (citater fra ældre forf. osv.).

2) Bl. 35—61r. **'Historia de profectione Danorum in Hierosolymam',** *kortfattet latinsk fortælling om nogle danskes tog til Palæstina i slutningen af 12. årh., med forudskikket dedikation fra* 'frater x. canonicus' *til* 'dominus K.'

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund for udg. Scriptores rer. Dan. V; benyttet og behandlet af G. Storm, Monumenta hist. Norv. Krania 1880, og Krania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1875, s. 49 flg.*

---

118. **AM. 99, fol.** *Pap. 30,3 × 19,5 cm. 47 bl. Skr. 1701; Ásgeir Jónssons hånd. Hist og her marginal-notater af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Absalon Pedersens Norges beskrivelse, *forf. 1567—70.*

Bl. 1r står blank, bl. 1v gives i en, sandsynligvis fra Torfæus stammende, men af Ásgeir Jónsson nedskreven, notits meddelelse om det anonyme hskrs sandsynlige forf. Bl. 3r begynder selve værket, med overskrift „Om Norgis Riige".

Herkomst og hist.: *På den som bl. 2 indklæbede notitsseddel har Arne Magnusson skrevet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Toruesens Enke 1720". *Efter værkets slutning og en tilföjet oversigt over de gejstlige forhold i Norge har afskriveren bl. 47r tilföjet:* „Offuenskrefne Norgis Rigis korte beskrifuelſe er forfatted Aar effter *Christi* Byrd 1567 og | udi de effterfölgende, men nu paa ny udskre|fuet Anno Domini 1701".

Benyttelse og beskr.: *Suhms Smlr. II, s. 99 flg.; Norske Magazin I, s. 69.*

---

119. **AM. 100, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 37 bl. 17. årh. Nogle marginalantegnelser, af hvilke enkelte muligvis skyldes Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„**Nerigon,** sev Nori regnum | hoc est | **NORVEGIA ANTIQVA et ETHNICA** | sive | Prima initia | HISTORIÆ NORVEGICÆ | â | Primo Norvegiæ Rege Noro, usq*ve* ad Haraldum Harfagerum. | Qvam ex collatis historiarum lacunis et antiqvitatum fragmen|tis collegit, et brevifsime recenfuit | **Jonas Ramus**".

Inddelt i 7 kapitler og en fortale (36 bl. foruden tabellen nr 4), hvori forf. angiver sine kilder, blandt hvilke må bemærkes,

at han erklærer i 7. kap. („De Natalibus Haraldi Harfagrj") *alene at have fulgt Snorre og Thorarin Eiriksson,* „qvi Haldani Nigri historiam latine edidit Hafniæ A° 1658." *Til denne historiske afhandling er föjet 4 genealogiske tabeller: 1) Fra Nor og Ynglingerne til Harald hårfager, 2) Fra Harald hårfager til hertug Skule og Erling Stenvæg, 3) (Litr. A.) Fra Harald hårfager til Olav Håkonsön [hvorefter følger: Fortegnelse over de norske konger fra Harald hårfager til Olav], 4) Fuldstændigere tabel over Harald hårfagers slægt til Olav Håkonsön.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra ſal. Aſſeſſor Thormod Torvesens Enke 1720".

---

120. **AM. 101, fol.** *Pap. 32 × 21,2 cm. 66 bl. Fraktur fra slutn. af 17. årh. Marginal-notater af Torfæus.*

„Orkneyinga þattvr".

Overensstemmende med recensionen i Flateyjarbók, begynder „[O]llafur Kongur Haralldtson | feck aunga Lydſkylldu Af þorfinne Jalle" *(med åben plads for initial).*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt håndskriftet fra Torfæus' enke 1720.*

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X.*

---

121. **AM. 102, fol.** *Pap. 28,4 × 19 cm. 86 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Bl. 86r foroven overklæbet. Bindet betrukket med beskrevet og med noder forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Orkneyinga þättur"

stemmende med AM. 101, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Sveins Torfaſonar".

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X.*

---

122. **AM. 103, fol.** *Pap. 31,5 × 20,4 cm. 70 bl. Kursiv, 17. årh. Bl. 1 repareret forneden. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Orkneyinga saga

i dansk oversættelse, stemmende med AM. 92, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Dette Exemplar Hiſtoriæ Comitum Orcadenſium fick ieg Anno 1702. efter Sal. Etats Raad Rosencrantz. Det er meget uccorrect og ilde skrevet.

Item fick ieg samme gang efter bemelte Etats Raad Rofencrantz endnu et andet Exemplar, fom var fkrevet efter dette, og var endnu meer ucorrekt end dette, Var og fkrevet med en lumpen ulæflig hånd. Og som det aldeles ikke var til nøtte, og icke uden til at forføre ukyndige, faa vilde ieg icke conservere det, Men reef det i stycker.

Hæc scripsi 1719."

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X—XI, XIII.*

---

123. **AM. 104, fol.** *Pap. 30 × 20,4 cm. 103 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd. Talrige marginal-henvisninger. Bindet betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr.*

Landnámabók.

I en ved sammensætning af den egenlige Landnámabók (B) og Hauksbók dannet bearbejdelse; sammenstøbningen er på adskillige steder i marginen antydet ved tilföjelsen af et „Hawcsbok", „Landnama" *odl.*

Efterfulgt af et tildels fra Kristni-saga stammende **Tillæg,** *beg.* „Oalldar vetr mikill varð a Islandi"; *sluttende* „hann hafi verit hinn mefti merkisma|ð[r] (bl. 99—103v). *Ved dette tillægs slutning, indeholdende bemærkninger om de udenlandske biskopper, der have opholdt sig på Island, citeres i marginen* „Hawcsb.", *efter at Hauksbók ifg. den nu eksisterende afskrift er ophørt.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r, øvre margen, findes egenhændig Torfæus' valgsprog og underskrift:* „Δεῖ ἐν εὐφημίᾳ ἀποθανεῖν

Thormodus Torfæus."

Ifg. en foran indklæbet seddel med optegnelser af Arne Magnusson har „Þormodr Torfason" (ɔ: *Torfæus*) *givet dette vol. til Etatsråd Mejers sön Herman M. år 1688; A. M. købte håndskriftet på Mejers avktion og adskilte senere (1721) denne Landnáma fra* 'compendium Sturlunga Sögu', *med hvilket det var indbundet.*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udgaverne i Íslands Landnámabók, Havniæ 1774, 4to og Ísl. sög. I, Kph. 1829. Sml. Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXVIII—XXIX; Grönl. hist. M. I, s. 48, 51; Ant. Amer. s. 209; Ant. Russes II, 231.*

---

124. **AM. 105, fol.** *Pap. 31 × 20,5 cm. 97 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Initialerne samt adskillige kapiteloverskrifter udeladte. 1ste læg af dette hskr. og af AM. 107, fol. (bl. 1—10) ere — efter at ved forudgående undersøgelse en forblanding var konstateret — i nyere tid ombyttede (se herom: Íslendinga sögur I, Kbh. 1843, s. XV—XXII). Bl. 25—26 stå blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1—83r. **Landnámabók,** i Haukr Erlendssons bearbejdelse.

2) Bl. 83r—97v. **Kristni saga** („Her hefur Kriftni Søgv"). *Det i tillægget til AM. 104, fol. forekommende stykke om de udenlandske bisper på Island, hvor „Hauksbók" citeres, mangler her.*

Enkelte rester af den til grund for afskriften liggende original findes bevarede i AM. 371, 4to, men have oprindelig udgjort en del af Hauksbók (AM. 544, 4to).

Herkomst og hist.: *På tre foran indklæbede sedler (a—c) meddeler Arne Magnusson* „Þeffa Landnamabok *med* Kriftni Sógu liedi mier 1704. Sr Halldor Torfafon i Bæ i Floa. 1706 keypti eg bokina af Þuridi Sæmundz dottur, fo at hun nu er mïn" *(c); endvidere* „þetta er þeff flags landnama bok fem Biörn ä Skardzä. i finne Collection af landnamum kallar Hauksbok" *(b). På den tredje seddel (a) giver A. M. en latinsk oversigt over de forskellige Landnáma-forfattere (Sturla, Styrmir, Haukr).*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XIV flg., XXIII—IV, samt for Kristni-sagas vedk. Kristni-saga, Hafniæ 1773 og Biskupa sögur I, Kph. 1858. Sml. Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 8; Grönl. hist. M. I, s. 37, 51, 89 flg., III, s. 209; Ant. Amer. s. 209; Ant. Russes II, 231; Fornsögur, Leipzig 1860 (s. XXIX).*

---

125. **AM. 106, fol.** *Pap. 31,5 × 21,3 cm. 37 bl. Fraktur, 17. årh. (Skal ifg. Landnamabok, Havniæ 1774, b 2 være skrevet af præsten Þórður Jónsson til Hitardalur.) Af bladene, der ere noget skørnede ved ælde og slid, ere flere, navnlig bl. 1, reparerede. Talrige marginalhenvisninger.*

„LandNæma" *ɔ:*

1) Landnámabók i den under navnet (den yngre) Melabók bekendte bearbejdelse. *Af kompilator fremhæves uoverensstemmelserne mellem 'Landnáma', 'Hauksbók' og 'önnur Landnáma' (bl. 1—35).*

2) Kort underretning om Ulfljótr, Islands ældste love, de hedenske templer og de ældste ting, *efterfulgt af* en fortegnelse over Islands 'lögsögumenn' (og 'lögmenn') til 1292, *hvorefter hskr. ender uden afslutning bl. 37r nederst.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeffa landnamu hefi eg feinged af Sr Þordi Jonsfyni ä Stadarftad".

NB. Jón Jóhannesson: Gerðir landnámabókar Rvík 1941.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXV flg. Sml. Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9; Ant. Amer. s. 209; Grönl. hist. M. I, s. 51; Ant. Russes II, s. 231; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXIX—XXX.* F. Jónsson. Landnámabók Kbh. 1921.

---

126. **AM. 107, fol.** *Pap. 32,5 × 20,7 cm. 76 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Samtlige initialer udeladte. 1ste læg af dette hskr. og AM. 105, fol. (bl. 1—10) ere i nyere tid ombyttede (sml. det under AM. 105, fol. bemærkede).*

Landnámabók.

Afskrift efter en nu tabt membran, repræsenterer en af de væsenlig uinterpolerede ældste bearbejdelser, muligvis den fra Sturla Þórðarson stammende.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler bemærker Arne Magnusson* „Þeſſa landnama bok liede mier 1704. Sr Halldor Torfaſon i Bæ i Floa. 1706 keypti eg bokina af Þuride Sæmundz dottur ſo ad hun nu er min“ *(a).* „Þetta er Þeſſ ſlags landnama bok, ſem Biörn ä Skardz ä, i ſinne Collection af landnamum, kallar **Landnämu«** *(b).*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. Ísl. sög. I, Kbh. 1843. Sml. Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 8; Ant. Amer. s. 187 flg., 201, 209; Grönl. hist. M. I, s. 18, 51, 72 flg, 89 flg., 150 flg., 167—68, 172 flg. III, 209; Ant. Russes II, 231.*

---

127. **AM. 108, fol.** *Pap. 31 × 21 cm. 41 bl. 17. årh. Navnlig de sidste blade ere noget skøre og tildels reparerede. Talrige marginal-henvisninger. Bindet betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr.*

Landnámabók *med* **Tillæg.**

I det væsenlige stemmende med AM. 104, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Landnama bok ur bok Þeirre er eg ſeck af Jonas Dadaſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXX—XXXI; Ant. Amer. s. 209; Grönl. hist. M. I, 51; Ant. Russes II, 231.*

---

128. **AM. 109, fol.** *Pap. 29,9 × 18,7 cm. 92 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson.*

Indhold:

1) **Landnámabók** *med* **Tillæg** — *overensstemmende med AM. 104 og 108, fol.*

2) **„Nockrar vyfur vm*m* Jomsuykinga Bar|daga“** — *udskrevne efter Jómsvíkinga saga.* (Bl. 90ᵛ—92ᵛ).

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler angiver Arne Magnusson indholdet og afskriverens navn, samt meddeler, at hskr. er* „ur bok *þ*eirre er eg ſeck af Þorlake Þordarſyne“. ***Endv. ang. hskrs betydning*** „Landnama þeſſe er ſumſtadar betri en*n* ſu er eg ä [corrige ätt e. og gaf Grime Magnuſſyne] i folio, med hendi Sʳ Jons i Villinga hollte, ſumſtadar verre, og þarf eg hana *eigi*“.

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXX; Grönl. hist. M. I, 51; Ant. Russes II, 231.*

129. **AM. 110, fol.** *Pap. 32,8 × 21,6 cm. 23 bl. 17. årh. Talrige marginalhenvisninger.*

„Landnama“ *ɔ:*

Landnámabók *med* Tillæg, *væsenlig stemmende med de øvrige eksemplarer af den ved kompilation dannede bearbejdelse (AM. 104, 108, 109, fol.); i marginen citeres dog kun Hauksbók.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok ſem eg keypte 1711. af Sigurde ä Feriu, *og* tok ſundur i parta, var elldre en*n* 1683“.

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10: Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXXI; Grönl. hist. M. I, 48, 51; Ant. Russes II, 231.*

130. **AM. 111, fol.** *Pap. 32,3 × 21 cm. 18 bl. 17. årh. Adskillige marginalhenvisninger. 1ste forsatsblad bærer en notits ang. en herfra udtagen og i AM. 104, fol. indsat AMᵃᵏ seddel.*

Landnámabók —

i en temlig fri, men forvansket kompilation af de ældre bearbejdelser, rimeligvis på grundlag af recensionen AM. 104. fol. osv.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Landnamabok er utteken ur blòdum fra Sigurde Biòrnsſyne Lògmanne, hvar ä voru Arna *bisk*ups Saga og fleire. er grei exemplar.“

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s XXXI—XXXII; Grönl. hist. M. I, 51; Ant. Russes II, 231.*

131. **AM. 112, fol.** *Pap.* $32{,}5 \times 21{,}7$ *cm. 12 bl. 17. årh. Skr. af Þórður Jónsson i Hitardalur. Samtlige blade, med undtagelse af de to sidste, ere foroven beskadigede og det manglende udfyldt ved beskrevne papirstrimler, der oprindelig have været pålimede (nu mærkede Ad 1—8, Ad 10). Marginalhenvisninger.*

Landnámabók *(fragm.) —*

stemmende med den yngre Melabók (AM. 106, fol.) og svarende til dette hskrs bl. 1—10 og 15—16.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret, at dette fragment, der er erholdt* 'i Saurbæ ä Kialarnefe 1703', *skulde være skrevet af S*r *Helgi Grímsson på Húsafell, hvilket dog if̃g. Jón Sigurðssons undersøgelser (i hans håndskrevne katalog) må være en misforståelse.*

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s XI (hvor utvivlsomt ved unöjagtighed udtrykket „flere under Nr. 112 i Fol. opbevarede Afskrifter" forekommer), XXIV; Ant. Amer. s. 209; Grönl. hist. M. I, 51.* se. 106 fol.

---

132. **AM. 113 a, fol.** *Pap.* $29{,}3 \times 19{,}3$ *cm. 7 bl. Skr. år 1651 af Jón Erlendsson (fraktur). Åben plads for samtlige kapitel-initialer.*

„Schedæ Ara Prests Fröda".

Afskrift efter den nu tabte membran af Are frodes „Íslendingabók", af Arne Magnusson benævnt **B** *(se A. M.s notitser til AM. 113 b, fol.).*

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning har afskriveren tilföjet* „Þefsar schedæ Ara preftz fröda, *og* fräfögn er skriffud epter hanz | Eigenn handfkrifft aa Bökfelle (ad menn meina.) I Willingahollti | aff Jone p. Ellendfsyne Anno Domini 1651. manudaginn næstann | epter Dominicam jubilate. Jon Ellendfson p. Mpp." *Bl. 1*r *i nedre margen findes følgende egenhændige ejer-notits* „Bök S. Torfa Jonfsonar Dyrfyrdijngs Ad Gaulverja Bæ. pmhz." *Nærmere ang. dette hskr. se i øvrigt Arne Magnussons notitser til AM. 113 b, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. I, Kph. 1829; Ísl. sög. I, Kbh, 1843; Ant. Amer. 201, 206; Grönl. hist. M. I, 6, 168; Ant. Russes II, 229; Ares Isländerbuch, Leipzig 1869; Zeitschr. f. deutsches Alterthum, 26. Bd. 1882; Gött. gel. Anz. 1884, nr 12.*

---

133. **AM. 113 b, fol.** *Pap.* $29{,}2 \times 19$ *cm. 10 bl. C. 1650. Skr. af Jón Erlendsson (fraktur). Åben plads for samtlige kapitel-initialer. Marginalnotitser, rettelser, varianter o. a. oplysninger af Arne Magnusson. Bl. 1, beskadiget i marginen, er senere repareret.*

„Schedæ Ara prefts froda".

Ligesom forrige nr afskrift efter den nu tabte membran af Are frodes „Íslendingabók".

Herkomst og hist.: *Foran i hskr. er indklæbet 4 sedler (a—d) med egenhændige notitser af Arne Magnusson.*

a) indeholder en fortegnelse over afvigelser i retskrivningen mellem dette og foregående nr (A. M.s A og B).

b) „Þetta Exemplar hefi eg til eignar feinged af Þorde Jons fyne, enn hann fkar þad ut framan ur bok Þorbiargar Vigfuffdottur, fódur fyftur finnar. Þad er accuratiffimum allra þeirra Exemplarium, fem eg fied hefi, og eckert hygg eg betra til vera, epter þad Codex pergamenus er under lok lidinn. Eg kalla þad hia mier **Codicem A.** qvasi accuratiffimum. vel primarium.

Variæ lectiones, fem hier allftadar annoteradar eru med minne hende, eru teknar ur Exemplare ódru med hendi Sr Jons Erlendz fonar ritudu 1651. Þad hefur fyrrum ätt Sr Torfe Jonsfon i Bæ, og erft þad epter Sal. Mag. Bryniolf Sveinsfon. enn eg feck þad fra Þorlaki Þordar fyne, biskups. og var þä fyrft framan i ftörre bok, fem eg tok i fundr, og Separerade tractatus. Þetta Exemplar kalla eg hia mier **Codicem B.** poteft effe Baienfem eda og Secundum, ex ordine literarum primarum Alphabeti".

c) „Um Codicem B. er min gäta, ad Sr Jon mune hann ex membranâ fyrft uppfkrifad hafa Su fkrift mune eigi Mag. Bryniolfi likad hafa (þvi þeffe Codex er og reingre enn Codex A. fem af Collatione er ad fiä). [ä lika og fagner eru, ad til fie geinged um Sæmundar Eddu, fem Mag. Bryniolfr fkal hafa lated tvifvar fkrifa adr enn honum likade fkriften.] Mune fo Sr Jon a ny Codicem membraneum uppfkrifad hafa, og lagt fig epter ad fylgia betur literaturæ Codicis membranei, hvar um honum þö eige fynt var. og fie fo fu fidare, betre, Copia, þeffe Codex A. [Endelega kynne og vera, ad Codex A. være fyrft fkrifadur, og hefde Biskup hann annad hvert burt lied, burt gefid, eda i annann mäta eitt exemplar enn nu hafa viliad, og þar fyrer Sr Jone bokfelled ad nyu afhendt til nyrrar utfkriftar. hann fo Codicem B. epter bokfellinu fkrifad, enn flytt fier, epter vanda, og vered fuo minus accuratus.]

Sie þetta nu villt gäta, þa er þad vift, ad hverigt þeffara Exemplarium (A. eda B.) er fkrifad epter ódru. Þvi i bädum þeim finnaft einftóku ord, fem i hinu utelaten eru. Vide Collationem."

d) „I bädum þeffum Codicibus A. og B. er audur pappir aptan vid, hvar af audrädid er, at bokfelled hefur eige meira innehallded en hier er ritad".

Benyttelse og beskr.: *Som ved foreg. nr.*

---

134. AM. 113 c, fol. *Pap. 28,5 × 17,8 cm. 7 bl. Fraktur, 17. årh. Store, snirklede initialer.*

„SCHEDAE | Ara Prests fröda".

Ifg. Arne Magnussons vidnesbyrd afskrift efter AM. 113 a, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnussen noteret* „Þetta Exemplar Ara fröda er tekid framar ur bök Þorbiargar Vigfusſdottur, er eg feck af Sr Þorde Jonsſyne, og er þad progenies Codicis B.

Þad hefur Sr Þordur ſett framan vid bokina i ſtaden þess goda Exemplaris, ſem hann fyrrum ur bokinni hafde uttekid og mier gefit, hvert göda Exemplar eg kalla: Codicem. A."

---

135. **AM. 113 d, fol.** *Pap. 30 × 21 cm. 4 bl. Fraktur, 17. årh. Marginal-collation af Arne Magnusson.*

„Schedæ Ara Prestz Froda".

Herkomst og hist.: ***På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har fået dette ekspl. af Jón Daðason (sön af sysselmanden i Kjós' syssel), og at det da var indbundet sammen med biskop Arnes saga, Landnáma og excerpter af Grágás; han har konfereret det med et år 1703 lånt ekspl. i 4to tilhörende Guðmundur Þorleifsson på Narfeyri, med hvilket det næsten ganske stemte, og af hvilket han formoder det er afskrift; til grund for bægge menes „Codex A" at ligge.***

---

136. **AM. 113 e, fol.** *Pap. 29,8 × 20 cm. 7 bl. Sidste del af 17. årh. Kapitel-initialer oprindelig udeladte. Marginal- og interlinear-collation. Bl. 1^r i marginen samt ved hskrs slutning genkendes Arne Magnussons skrivers, Þórður Þórðarsons, hånd.*

„Schedæ Ara Prests Fröda".

Stammer fra AM. 113 a, fol. Samtlige varianter fra AM. 113 i, fol. ere tilföjede.

Herkomst og hist.: ***Ifg. en foran indklæbet seddel med påtegning af Arne Magnusson har han erholdt dette ekspl. fra Island 1701, af Grímur Einarsson. Det synes, som A. M. først har erholdt håndskriftet på Island 1686, derpå — efter at have ladet tage en afskrift deraf — sendt det 1687 eller 1688 til Einar Eyjólfsson, fra hvis sön han da senere har fået det tilbage.***

---

137. **AM. 113 f, fol.** *Pap. 30 × 20,3 cm. 7 bl. Fraktur fra sidste del af 17. årh. Skr. af Þorsteinn Eyjólfsson. Åben plads for initialerne. 1ste side (bl. 1^v) tilföjet af Arne Magnusson.*

„Schedæ Ara prests Fröda".

Afskrift efter AM 113 a, fol.

Herkomst og hist.: ***Af to foran indklæbede sedler med notitser af Arne Magnusson meddeler bl. a.***

a) „Ara Froda *Magnus*ar i Bræðratungu ſeigest Þorſteinn Eyolfsſon ſkrifad hafa epter hendi Sr Jons i Villinga hollti, ... er progenies Codicis B. Þetta Exemplar ſtöd aptan vid Sæmundar Eddu."
b) påviser mangler og fejl i afskriften.

---

138. **AM. 113 g, fol.** *Pap. $20{,}_5 \times 16{,}_2$ cm. 12 bl. (+ sedlen Ad 4[r]). Halvfraktur fra sidste halvdel af 17. årh. Marginalnotitser af Torfæus, samt en enkelt af Arne Magnusson. Ved bl. 4[r] er en oversprunget sætning af afskriveren tilföjet på en indhæftet papirslap (Ad 4[r]). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Schedæ ara Prests Fröda".

Afskrift efter AM. 113 a, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſar Ara froda Schedas feck er (!) 1712 i Octobri hia Monſr Þormode Torfaſyne. Monſr Þormodur hefur þær feinged fra Mag. Þorde Thorlaks ſyne *bisk*upe i Skallhollte.

Eg hefi ſied bref nefnds Mag. Þordar til Þormodar, dat*um* Skallhollte 1686. 28. Auguſti, hvarinne han*n* ſeigeſt h*onum* med brefenu ſenda fyrrnefndar Ara froda Schedas. Og var þ*ad* ſo 2. ärum ädur en*n* þær ä prent utg*en*gu."

---

139. **AM. 113 h, fol.** *Pap. $19{,}_3 \times 15{,}_3$ cm. 13 bl. C. 1675. Skr. af præsten Einar Einarsson.*

„Schedæ Ara Prestz froda".

Stammer fra AM. 113 b, fol.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson angiver på en foran indklæbet seddel hånden som* „Sr Einars Einarsſon*ar* i Gördum"; *denne mand var domkirkepræst i Skálholt 1675. Ifg. en notits på sedlens bagside har A. M. erholdt håndskriftet fra præsten Halldor (Torfason i Gaulverjabær).*

---

140. **AM. 113 i, fol.** *Pap. $20 \times 16{,}_2$ cm. 18 bl. Skr. 1681 af præsten Páll Ketilsson. Ved hskrs begyndelse og slutning findes en kronologisk notits. Håndskriftets sidste side (bl. 18[r]) er tilföjet med Arne Magnussons hånd.*

„Schedæ Ara prestz fröda".

Stammer fra AM. 113 b, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Fra Monſr Gudmundi Þorleifsſyne og var þa ſaman vid

Nockur fornyrde med sömu hendi.
Nockrar Iislendskar Sögur med hendi Sr Ketils Jörundzſonar.
Perſius rimur Gudmundar Andreſſonar.
Annala dröslur fänytar
ættartölur litelsverdar *og*
nockud annad ruſl.

Þetta Arafroda Exemplar, er progenies Codicis .A. non vero apographum Codicis B.

Þennan Ara froda mun Sr Pall ſkrifad hafa firi Pal Jonsſon.ä Skarde, þvi ä Skardi hefr Gudmundr, öefad, kvered feinged.

Þennann Ara froda hefi eg confererad vid eitt annad mitt pappirs Exemplar" *(ɔ: AM. 113 e, fol.).*

---

141. **AM. 113 k, fol.** *Pap. 19,8 × 12 cm. 12 bl. Sidste del af 17. årh.*

„Schedæ Ara prestz Fröda".

Stammer fra AM 113 b, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med notitser af Arne Magnusson er hskr. erholdt* „fra Monſr Magnuſe Araſyne 1705".

---

142. **AM. 114, fol.** *Pap. 28,7 × 19,3 cm. 296 bl. Skr. c. 1640 af Jón Gissursson. Illuminerede afsnitsinitialer. Marginal-notitser (tildels i ordsprogsform) dels af afskriveren, dels stammende fra senere læsere. Uagtsomhedsfejl i nummeringen af afsnit og kapitler. Marginalnoterne bl. 290^r og et indskud bl. 292 ere fremhævede ved rødt blæk. Bl. 3^r findes et par notitser fra forrige årh. til bedömmelse af codex. På bindets ryg har Arne Magnusson skrevet* „Islendinga Sagan mikla".

Indhold:

1) Bl. 3—253^v. **Sturlunga saga** *hvortil slutter sig som 10de (i virkelh. 11te) þáttr:*

2) Bl. 254—296^r. **Árna biskups saga**, *indeholdende to interpolationer, i kap. 72 og 73, af hvilke den første er skrevet med rødt blæk.*

3) Bl. 1^v. **To** islandske **digte,** *det ene på 5, det andet på 6 vers, omhandlende krigen mellem de danske og svenske, bægge underskrevne af præsten Jón Arason i Vatnsfjörður, og daterede henholdsvis 1645 og 1646.*

4) Bl. 2^r. *To meddelelser ang. hskrs ejere (se det flg.).*

Har for hovedindholdets vedkommende original til fælles med AM. 115, fol.

Herkomst og hist.: *Bl. 2ʳ står at læse* „Søgubækur þeſsar heffur skriffad Jön S. Gyſsurſson | Ad Gnupe I Dyrafyrde. Enn ad Gudz vilia er nu þeira | Eigande orden Torffe Jonſson p. hans ſonur Anno 1649" ***efterfulgt af et latinsk og et hebraisk valgsprog samt underskriften*** „Torffe Jonſson E. H."

Derunder læses „Þeſsa Saugubok Hef eg vnder[s]krifud Sigrijdur, Halldorsdotter fejngid syne mijnum Suejne | Torfaſyne til Eignar. Til merkis vnderſkrifad | nafn | ad Gaulveria Bæ D: | Anno 1691", ***hvorefter følger den egenhændige underskrift*** „Sigrydur Halldorz dotter".

At håndskriftet i årene 1645—46 har været hos præsten Jón Arason i Vatnsfjörður ses af det bl. 1ʳ skrevne.

Benyttelse og beskr.: ***Biskupa sögur I, 1858, s. LXXIV: Sturlunga saga, Oxford, s. CLXXVI (her ere de ovenfor nævnte digte af præsten Jón Arason aftrykte). Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.***

---

143. **AM. 115, fol.** *Pap. 30,8 × 19 cm. 502 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson (fraktur). Hist og her åben plads for initialer. Bladene i begyndelsen og slutningen af codex, der tidlig have lidt ved slid, ere reparerede ved påklæbede papirstrimler, på hvilke dels det manglende er skrevet, dels bære de forskellige af de i hskr. tilföjede notitser. Talrige marginalnoter, navnlig af Torfæus (kronologiske) og Arne Magnusson (kronologiske data, konjekturer, rettelser); blandt de andre her forekommende hænder kan mærkes Jón Ólafssons fra Grunnavík og bp. Brynjólfur Sveinssons. Bl. 502 (smudsblad) bærer på bagsiden en antegnelse ang. hskrs overdragelse til Arne Magnusson. 5 løse blade, som ifg. en på bindets indre forside med blyant skreven notits skulde ligge i håndskriftet, ere bortkomne.*

„Islendinga Saga"

omfattende

1) Bl. 1—431. Sturlunga saga — *med fejl i nummereringen af 'þættir', VI. þ. gentaget to gange; hertil slutter sig som 10ᵈᵉ þáttr:*

2) Bl. 431ᵛ—501ᵛ. Saga af Árna biskupi, *indeholdende de samme to interpolationer i kap. 72 og 73 som foreg. nr samt desuden et ligeledes uægte slutningskapitel, der ifølge en marginalnotits af bp. Brynj. Sveinsson skal skyldes præsten Jón Arason i Vatnsfjörður.*

Stemmer i det væsenlige med AM. 114, fol.

Herkomst og hist.: *I marginen bl. 1r har Torfæus skrevet* „Nobiliſſimo Viro Arnæ Magnæo, Aſſeſsorj in Collegio Conſiſtoriali, et Archivj Regij Secretario, amico intimo, hunc librum in mei memoriam cum ſincero omnimodæ felicitatis voto reliqui. Thormodus Torfæus. Stangalandiæ inſulæ Kormtis. Anno reparatæ ſalutis. 1712. die 17 Octobris". *Bp. Brynj. Sveinsson kan vel antages at have været hskrs første ejer, senere har det tilhørt* 'Þorbjorg Vygfus dotter' *(se bl. 339v) og er formodenlig fra hende gået over i Torfæus' besiddelse.*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIII; Ant. Russes II, 354; Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf., s. CLXXVI. Sml. Kr. Kålund: Hist.-topogr. Beskr. af Island, I, s. 483; Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

144. **AM. 116, fol.** *Pap. 30,9 × 19,6 cm. 306 bl. 17. årh. To forsk. hænder (fraktur) — eller egl. tre, indskuddet bl. 18 medregnet —, endv. er 1ste bl. (med Jón Ólafssons hånd) og bl. 261—306 (med den ældre Jón Sigurðssons hånd) senere [c. 1700] tilsatte. Codex, hvis blade ved begyndelsen og slutningen ere meget slidte og navnlig i randen hullede og flængede, har tidlig været underkastet en reparation ved pålimede strimler, hvor det manglende hist og her er tilskrevet af J. S. Den af J. S. tilföjede slutning er gennemgået og rettet af Arne Magnusson; også det tilföjede 1ste bl. ses at være konfereret med og rettet efter originalen. Bl. 1r øverst findes (med en hånd fra 18. årh.) codex betegnet B. Adskillige kapitler have overskrifter, tildels med rødt blæk.*

„Iſlendinga Saga | En Mikla, kiend vid Sturlunga" *osv.*

1) Bl. 1—244v. Sturlunga saga.

2) Bl. 245—306v. „Sagan af Arna b*isku*pi j Skalhollti".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Kom fra Monſr Orme Dadaſyne 1724".

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIII—XIV; Ant. Russes II, 354; Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf., s. CLXXVI; Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

145. **AM. 117—18, fol.** *Pap. 30,5 × 20,5 cm. 544 bl. (2 vol.) Fraktur fra slutn. af 17. årh. Med åben plads for kapitel-initialer. Af Arne Magnusson er tilföjet årstal, rettelser og andre oplysninger. 1ste kapitel er konfereret med 5 andre håndskrifter — i forhold til hvilke denne codex betegnes A. — og varianterne dels anførte*

i marginen, dels bl. 1v (forsatsbladet, der i øvrigt står blank) — med en hånd fra 18 årh. Bindenes sider ere betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Indhold:

1) Bl. 2—470. **Sturlunga saga.**

2) Bl. 470—544v. **Saga af Árna biskupi,** *som 10de, eller ifg. A. M.s ændring 12te, „þáttr“ af foreg. saga. I marginen ud for dennes sidste kap. har A. M. tilföjet indholdet af biskop Brynj. Sveinssons på det tilsvarende sted i AM. 115, fol. givne bemærkning om dette tillægs oprindelse fra præsten Jón Árason i Vatnsfjörður.*

Codex må antages for en afskrift af AM. 115, fol. eller dennes original.

Foran i vol. 1 er indklæbet et oktav-hæfte bestående af 5 beskrevne blade (a—e), der har tilhørt Jón Ólafsson [fra Grunnavík] og synes afskrevne af en af Arne Magnussons skrivere, indeholdende en 1696 dateret udførlig **titel** *til* „Iflendinga Sagann mikla | sem og nefneft | Sturlúnga | Saga | edur | Blomf*tur*“ osv., *hvortil slutter sig en indholdsangivelse af de forskellige „þættir“, i alt 11, hvad der stemmer med den virkelige inddeling i denne codex.*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIV; Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVI. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

146. AM. 119, fol. *Pap. 30,9 × 20,1 cm. 282 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Ifg. påskrift bl. 1r (fra 18. årh.) kaldet „Compendium A.“*

„**Islendinga Sagan*n* mikla.** | I Stutt mal faman tekin*n*, fvo Skyriz | fra þeim stæztu tilbur|dum fem a landino hafa fked I | þan*n* tima i fliotre yfer | ferd.“

Indeholder et udtog af Sturlunga saga *og* Árna biskups-saga. *Uden inddeling i „þættir“.*

Herkomst og hist.: *Af en foran indklæbet seddel med Torfæus' egenhændige (latinske) påtegning ses det, at codex er af Torfæus 1698 skænket Herman Mejer den yngre. Arne Magnusson har — som det ses dels af en denne*

seddel tilföjet egenhændig notits, dels af optegnelser AM. 435 a, 4to bl. 163 — købt dette vol., der oprindelig tillige indeholdt Landnáma (ɔ: AM. 104, fol), på avktionen efter etatsråd Mejer og, efter at bogen 1720 kom tilbage fra Island, separeret de to dele af dens indhold. Om det her pågældende hskr. udtaler han sig på sidstnævnte sted: „Islendinga Sagann Mikla i ſtutt mál ſamantekin. ex Codice in 4to, manu Biòrnonis de Scardzä exarato, qvem Thormodus Torfæus mihi poſtea dedit. Þetta Compendium nær til pag. mihi 924. verba illa: Sat Gizur Jarl heima ä Stad. eins og hitt med hendi Biòrns. Caput 17. ad 24. incluſive eru eigi þar, hverki heil ne epitomerud.

Arna b*isk*ups Sògu hefr Asgeir Epitomerad; ur þeirri Sturlunga sògu er Þormodr feck af Sr Þorde Jonsſyne. og er þad Compendium nærri lage fullkomed, og nær til 1320. eins og Sagan ſialf."

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVIII. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

147. **AM. 120, fol.** *Pap. 32,1 × 21,9 cm. 305 bl. (+ 203bis og 208bis). Slutn. af 17. årh. Snirklede initialer og hist og her årstal og marginalhenvisninger. Endv. er codex af den af Arne Magnusson som skriver benyttede skålholtske ekonom Þórður Þórðarson konfereret med et andet papirs-håndskrift, hvis varianter ere tilföjede i marginen eller mellem linjerne, indtil sammenligningen bl. 285r standser; blandt disse marginalia ere også nogle viser af præsten Jón Arason om nogle af sagaens hovedpersoner (III, 45, 67; IV, 50; V, 50). I marginen ud for sidste kapitel har Arne Magnusson tilföjet Brynj. Sveinssons i AM. 115, fol. givne kritiske bemærkning om dettes oprindelse. I håndskriftet er på to steder indlagt et blad (203bis og 208bis) med en til det pågældende sted svarende tekst af en anden codex, som nærmest stemmer med det af Þ. Þ. til konferering med AM. 120, fol. benyttede håndskrift. Ved påskrift bl. 1r af den oftere omtalte hånd fra 18. årh. har codex erholdt betegnelsen C.*

Indhold:

1) **Sturlunga saga** (bl. 1—282v), *med tillæg af*

2) **Árna biskups saga** (bl. 283—305). *For denne sidstes vedkommende er collationeringen ikke gennemført, da det til sammenligning benyttede hskr. kun har indeholdt sagaen i et stærkt differerende udtog.*

Dette håndskrift må antages at have nedstamning til fælles med AM. 114, fol. og 115, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede notitser, a) af, b) for Arne Magnusson beder han* „Rädzmannenn Þörd Þordarſon ad conferera.. þeſsa mina Sturlunga Sögu .. ordriett vid medfylgiande bok Monsr. Vigfuſs Jonſsonar ä Leyrä" *og tilföjer om dette sidste håndskrift, at V. J. har erholdt det fra Látrar, og at det stammer fra Magnús Jónsson i Vigur (Ísf. syssel). — AM. 120, fol. synes A. M. at have erholdt fra Sr Vigfús (Guðbrandsson? præst til Helgafell 1704—7).*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIV; Ant. Russes, II, 354; Biskupa sögur I, s. LXXVI; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVI. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

148. **AM. 121, fol.** *Pap.* $29_{,7} \times 19_{,6}$ *cm. 78 bl. Tospaltet. 17. årh. Som regel åben plads for initialerne; hist og her marginalhenvisninger og årstal. Adskillige blade, der alt tidlig have været skøre og flossede i kanten, ere reparerede ved pålimede papirsstrimler. Indbefatter fol. 189—266 af en större, af Arne Magnusson sønderdelt sagasamling. Er bl. 1^r — med en hånd fra 18. årh. — betegnet som „Compendium B." Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„**Islendinga sagan*n*** | **mykla** | I Tiu þætti sundurdeilld oc nidur | koplud".

ↄ: *Udtog af* Sturlunga saga *(uden Árna biskups saga), nær beslægtet med AM. 119, fol., dog med en derfra forskellig inddeling.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson håndskriftet som* „partur ur bok Sr Þorſteins Biörnſſonar — ä Setbergi —, er ſidar ätti Sigurdr Biörnsſon lögmadr".

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVIII. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

149. **AM. 122 a, fol.** *Perg. 35 × 25 cm. 110 bl. (ↄ: 109 + 70bis). Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel; mindst tre forsk. hænder. Codex har sorte, snirklede initialer, for hvilke der dog adskillige steder er ladet åben plads; et enkelt sted (bl. 91^r og 93^v) findes koloreret initial og rød kapiteloverskrift, gennemgående mangle kapitel-overskrifter. Codex, der er defekt, har lidt ved fugtighed og smuds; navnlig bl. 5, 10, 55—62, 76—84, 107—9 ere hullede og hensmulrende. Bl. 92 er halvt flænget, bl. 31, 49, 87 mangle nedre margen. Af bl. 21 er kun indre spalte bevaret, bl. 70^a er øvre halvdel af*

et blad, bl. 94 og 108 ere kun mindre brudstykker. Mærkes kan en billedlig fremstilling bl. 36r i nedre margen (en med økse bevæbnet mand, der afhugger venstre fod på en ligeoverfor stående kronet person med løftet sværd i hånden). Bl. 94v, 2den spalte, opr. ubeskreven, er senere udfyldt med viser og lignende mindre optegnelser, nu dog defekte ved bortrivning af den större del af bladet; den øverste af disse notitser er med samme hånd som marginal-antegnelsen bl. 70bisv, der senere vil blive omtalt. I marginen har Arne Magnusson tilskrevet sidetal hentede fra AM. 117—18, fol. Hist og her findes desuden andre kradserier i marginen.

Sturlunga saga *(fragm.).*

Bl. 1—66 *beg.* „at þeır þottoz keɴa þa .ıȷ. grıpı. heſt ok ſpıot“, *endende* „þeɴa dag er ſıghvatr reıð óı“ *(Sturlunga saga Oxf. I, 33—316).*

Bl. 67—69 *beg.* „ſkíotlıct vm raðagıørð hans.“, *endende* „þeıı ſkardz. ſnorre prestr ꝼròndr atto lıtt vını | faman *(ib. 324—336).*

Bl. 70(a) *beg.* „ſkulı haꝼa. þessa menn ſé ek gıòrla“, *ender* „ok ſettız níðı at ꝼótum honum sıghvatr ſpurðı hann at“ *(ib. 356—359).*

Bl. 70bis—84 *beg.* „Gızuʀ var með Ormı ſem ꝼyʀ var rítað.“, *endende* „munu þer ſpurt haꝼa at ek heꝼır eıð ſuarıt“ *(ib. I, 362—II, 7).*

Bl. 85—87 *beg.* „þvıat hvn lǽ á bavckum uppı.“, *endende* „ꝼeck hann ſanna níoſn“ *(ib. II, 39—51).*

Bl. 88—109 *beg.* „er hann ær sva mıok komınn ıgreípr þeım.“, *endende* „Eckı ꝼoı Gızurr ȷarl tıl ſkaga“ *(ib. 57—252).*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 63v anføres om dette håndskrift* „Islendingan (!) Sagann mikla, Fol. Vantar mikid ï. — Er komin til min fra Sr Pale Ketelsſyne, enn til hans fra Þorde Steindorsſyne.“ *Uddrag af A. M.s korrespondence til oplysning om denne membran findes AM. 122 c, fol.*

At membranen tidlig har hørt hjemme på Vestlandet, kan måske sluttes af en marginal-antegnelse bl. 70 bisv med en med hovedteksten omtrent samtidig hånd (aftrykt — dog ikke bogstavret — i Sturl. Oxf. I, c. CLXXIV), hvori forhold vedrørende gården 'Bær i Króksfirði' (Barðastr. syssel) omtales.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. túngu s. VII—IX; Grönl. hist. M. II, 730—31, 751; Ant. Russes II, 354; Dipl. Isl. I; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXI flg. — med tre facsimiler. Sml. Suhms Nye Saml., IV. Bd.*

150. **AM. 122 b, fol.** *Perg. 33 × 25 cm. 30 bl. Tospaltet. C. 1400; tre forsk. hænder. Intet af samtlige blade er helt ubeskadiget; de ere gennemgående sværtede, hullede eller beskårne og bære for en stor del spor af at have været anvendte som bogbind; af adskillige er kun den ene halvdel eller en enkelt spalte eller endnu mindre bevaret. Særlig fragmentariske ere bl. 10, 12, 14—16, 19, 21—23 (der have været benyttede som mønster til at skære klæder efter), 24, 28. Adskillige blade bære påskrift eller en fastklæbet seddel med oplysning om deres hjemstavn — se nedenfor. Foruden ved foliering ere fragmenterne betegnede ved bogstaverne a—i, l—s, a—þ (fragmentet k er indlemmet i AM. 122 a, fol., bl. 29 har ingen yderligere betegnelse). Codex har tildels kolorerede initialer. Enkelte steder har Arne Magnusson tilskrevet sidetal fra AM. 117—18, fol. og årstal.*

Sturlunga saga, *med tillæg af*
Árna biskups saga *og*
Guðmundar saga góða *(biskoppens jærtegn),*
alle tre fragmentariske.

Bl. 1 *beg.* „fyna huerfu mikid gaufug menni", *ender* „*ok* id mefta ftormenne j fkapi" *(Sturlunga saga Oxf. I, s. 4—8) — omtr. den halve ydre spalte tekst er bortskåren.*

Bl. 2 *beg.* „giptv madr *ok* mvn opt verda þinnar", *ender* „*ok* þa er hann geck inn j bvdina" *(ib. 22—26).* *Nogle bogstaver langs kanten af indre margen ere bortskårne.*

Bl. 3 *beg.* „Semundr inn frodi atti", *ender* „Snorí þordar fon var fadir þordar" *(ib. 189—93).*

Bl. 4—5 *beg.* „einarf foftbrodur", *endende* „*ok* fpurdi þeí hann gerdi honum flikan" *(ib. 46—54). Bl. 4 slidt og beskadiget, indre øvre hjörne afrevet.*

Bl. 6 *beg.* „trau[ff] a menn med fegiofum til lidueizlu", *ender* „uid þeirí *kono* er helga het" *(ib. 82—88).*

Bl. 7 *beg.* „en þa helt madr areipi huerıu", *ender* „hann bidr Gudmund fara" *(ib. 97—101).*

Bl. 8 *beg.* „ok uilldu (naud)ga hann til fag(na)", *ender* „*ok* uar heima nockvra ftund" *(ib. 162—166).*

Bl. 9 *beg.* „adra fırı *ok* lofadi Gudmundr þat.", *ender* „En ek fkal uelia mann til" *(ib. 171—74).*

Bl. 10 *(øvre halvdel af et blad) beg.* „ger(ır) oꝛd kolbeını", *ender* „um myꝛgınn. þa gengv" *(ib. 216—21).*

Bl. 11 *beg.* „Gallt þordꝛ þa xı tıgı .c.", *ender* „ȷ engvm radvm edr vıtordı verıt med Olafı" *(ib. 298—302).*

Bl. 12 *(indre spalte) beg.* „dꝛengıvm á heyꝛılıg bod", *ender* „þordı heımrıkſ ſon haugnı halldoꝛſ ſon bǫ(d)" *(ib. 309—14).*

Bl. 13 *beg.* „(O)rekıa var nv ıvazꝼırdı", *ender* „ok hǫꝼdu latıd ſkaꝼa" *(ib. 318—23). Nogle bogstaver langs kanten af indre margen bortskårne.*

Bl. 14 *(nedre halvdel af et blad) beg.* „yꝼır landınv. haꝼdı haꝼdı (!) hakon konungꝛ", *ender* „tıl bvdar. Tok Gudmundr" *(ib. 380—85).*

Bl. 15 *(et stykke af indre spalte) beg.* „þa menn vpp teknır", *ender* „Eptır þetta ꝼoꝛ þvrıdꝛ tıl" *(Sturl. Oxf. II, 41—48).*

Bl. 16 *(störste delen af ydre spalte bortskåren) beg.* „tokv þa medal gongvꝛ", *ender næsten ulæselig, ifg. Sturl. Oxf.* 'ok mart kom við' *(ib. 115—121).*

Bl. 17—18 *beg.* „gengv þeꝛ þorgeır ok þorgıls tıl lavgar", *endende* „ok bad hann koma" *(ib. 132—40).*

Bl. 19 *(hullet; ydre halve spalte bortskåren) beg.* „vetrı ꝼyꝛ en þetta var", *ender* „hıo hann med ſverdı ıhoꝼudıt" *(ib. 156—61).*

Bl. 20—23 *beg.* „komv tıl þıng eyra", *endende* „ner LXXX ... tıl ꝼerdar", *(ib. 170—88). Bl. 20 er hist og her i kanten ved ydre margen beskåret; af bl. 21 ere kun to brudstykker tilbage, bl. 22 har mistet en större øvre del af indre, en mindre af ydre spalte; af bl. 23 er kun en del af indre spalte tilbage.*

Bl. 24 *(øvre halvdel af et blad, meget slidt og sværtet, nogle bogstavpladser bortskårne langs indre spalte) beg.* „(ꝼra)man a brıoſtıd ȷ bardaganvm", *ender* „vılldı hann þat eıgı. Skıllduz ..." *(ib. 218—23).*

Bl. 25 *beg.* „herra Magnus ... hverſu þav ſkılldı", *ender* „erkıbıskups bodſkap. [Snerı]" *(Arna biskups saga, Biskupa sögur I, 698—703).*

Bl. 26 *(næsten hele ydre spalte bortskåren) beg.* „a kıſtvnnı en hon var eıgı vm vęttar hǫꝼga", *ender* „sva at hann gaꝼ eıgı vpp" *(ib. 712—17).*

Bl. 27. *beg.* „[M]an[udagınn ı] gagndǫgum let hann“, *ender* „ſnero ollvm ſınvm lygdvm ok rang“ *(ib. 761—66).*

Bl. 28 *beg.* „[H]er ꝼara margar ſogur ſaman“, *ender* „*Mer er sva* mıkıl ꝼoꝛvitni á at ſia“ *(Guðmundar biskups saga, Biskupa sögur I, 585—94).*

Bl. 29 *(ydre spalte af et blad, defekt for neden) beg.* „*ok* haꝼdı íaꝼnan ſıdan hegra rad en adꝛ“, *ender* „Þorkell hann var ꝼader barkar...... “ *(ib. 595—97).*

Bl. 30 *(defekt for neden) beg.* „[K]olbeınn attı Rut þann er gerſımı var ȷ“, *ender* „hakon *ok* | hılldı bꝛandꝛ“ *(ib. 465, 451—55).*

Herkomst og hist.: *En egenhændig optegnelse af Arne Magnusson — en tid fejlagtig henført til AM. 122 a, fol. — karakteriserer disse fragmenter således* „Tabulæ Naufragii Magni Chronici Islandiæ, (**Sturlunga Sógu**) qvod maximo Hiſtoriæ Islandicæ damno, paulo ante noſtra tempora (imô in pueritiâ noſtra) in occidentali Islandiâ diſcerptum eſt et diſſipatum.

Codex olim fuit Giſlonis Jonæ de Reykiarfirde.“

Fragmenterne i deres helhed betegnes i AM. 435 a, 4to bl. 63r på følgende måde „Islendinga Sògunnar miklu (alias Sturlunga Sògu) fragmenta varia, komin til mïn af Veſt fiórdum, hvar bokin nylega i ſundur riſen er, Scilicet hia Arna Gudmundzſyne i Billdudal.“

Endvidere findes adskillige oplysninger vedlagte de enkelte blade. På en seddel, der ikke med sikkerhed kan henføres til nogen enkelt del af fragmenterne, er af A. M. skrevet „Sturlungaſògu blòd þeſſi eru fra Magnuse Araſyni til mïn komin, enn hann hefur þau feinged i Billdudal hiä Arna Gudmundz ſyne, og er þar eckert meira.“

På foden af bl. 4r har A. M. skrevet „Þetta blad hefi eg 1703 fe(n)ged fra Magnuse Araſyne i Haga“.

Bl. 8 (sammenhængende med bl. 7) bærer på forsidens nedre margen påskriften „Eggert Snæbiornſson | a rijmurnar med riettu. Anno 1705 Dag 3(?) Aky:rkiuboole .. SES meh.“, *hvoraf ses, at disse to blade have været anvendte til bind om en samling rimer. Ved siden af har A. M. tilföjet en notits, hvoraf det fremgår, at han har erholdt bladene af E. S. år 1708. I øvre margen har en* „Steinþor Eggertſson“ *skrevet sit navn, utvivlsomt den samme, hvem påskriften på foden af bladet skyldes.*

I øvre margen af bl. 10v har A. M. skrevet „Fra Sigurdi Sigurdz ſyni ä Firde 1707.“

Til bl. 13 er fastklæbet en for A. M. skreven notitsseddel „Þetta blad ur Sturlunga Sògu fieck Eg ij Suefn eyum ä Breidafirde um veturinn ſkamt fyrir Jöl 1723. meinaſt frä Flatey komed äſamt bökinne ſem þad var utann um firi Saurblad.“, *hvortil A. M. har föjet* „fra Mr Ormi Dadaſyne 1724.“

På en til bl. 14 fastklæbet seddel har A. M. noteret „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1724.“

På en seddel, der nu findes fastklæbet til det med bl. 18 sammenhængende bl. 16, er af A. M. noteret „Ur Sturlunga Sògu 4. blòd circiter. komin til min 1701. fra Sr Halldori Palsſyni i Selárdal. Eru eigi ur þeirre ſem Þordr Steindorsſon atti, og nu er hia mier.“

På foden af bl. 17r har A. M. skrevet „Fra Magnuse Jons ſyne i Snoksdal 1704."

På foden af bl. 19v har A. M. skrevet „þetta blad er 1703 komid fra Billdudal til Magnuſar Araſonar enn fra honum til mïn."

En mellem de to sammenhængende blade 25 og 26 indsat egenhændig seddelnotits af A. M. meddeler „Halft annad blad ur Arna biskups Sògu Þorlaksſonar. feinged 1715. fra Monſieur Orme Dadaſyne, med hans brefi daterudu 1714."

På foden af bl. 27r har A. M. skrevet „Fra Eggert Snæbiörnsſ. ä Mula 1708."

Til bl. 29, der tidligere en tid lang har været henført til AM. 220, fol., hører en egenhændig seddelnotits af A. M. „þennann dalk ur Gudmundar Sògu feck eg 1710. af Þorde Biörns ſyne Asgeirsſonar. Er ur Gudmundar Sògu, ſem fyrrum ätte Sr Asgeir Einars ſon".

Udførligere oplysninger om denne membran og uddrag af A. M.s korrespondence angående denne findes i AM. 122 c, fol.

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. af Sturlunga saga, Oxf. 1878 (se særlig I, s. CLXXI flg.; 3 facsimiler) og Árna biskups saga (Bisk. sög. I, 1858; se særlig s. LXXII flg.). Endv. benyttet eller beskrevet Grönl. hist. M. II, 730—31, 751; Biskupa sögur I, 1858, s. LVI—VII, ved udg. af Guðmundar saga. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

151. **AM. 122 c, fol.** (*tidligere* **Addit. 5 b, 8vo**). *Pap. 16,5 × 10,5 cm. 52 bl. C. 1700; skrevet dels af, dels for Arne Magnusson.*

Optegnelser angående Sturlunga saga.

Bl. 1—5. Uddrag af Arne Magnussons brevveksling angående AM. 122 a, fol.

Bl. 6—26 *(af hvilke dog bl. 18—19 ere ubeskrevne).* Arne Magnussons brevveksling og samlinger til oplysning om AM. 122 b, fol.

Bl. 27—47 *(af hvilke bl. 33, 35, 37, 39, 47 ere blanke).* Oplysninger om forskellige codices af Sturlunga saga.

Bl. 48—52 *(af hvilke bl. 51—52 ere ubeskr.).* Almindelige bemærkninger om Sturlunga saga.

---

152. **AM. 123, fol.** *Pap. 31,8 × 18,7 cm. 81 bl. Skr. år 1664 af Arnór Eyjólfsson på Flókastaðir, fraktur. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. af et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—47r. **Laxdæla saga** („Hier Byriaſt su Saga er Laxdæla er kôllud"). *Sagaen ender — med udgs. kap. 78 — med ordene* „og lijkur hier | nu Laxdælinga Sogu. | Anno 1664."

2) Bl. 47v—81v. **Eyrbyggja saga** („Hier Byriaſt su Saga er Eyrbyggia hejter").

De tilbagestående 7 linjer af bagsiden på bl. 81 ere overklæbede med hvidt papir, men ses at have indeholdt begyndelsen af „Kialarnefinga Saga". *Dette nummer er nemlig en fraseparereret del af et större håndskrift.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er af en af A. M.s skrivere (Þórður Þórðarson) noteret de to sagaers navn og derefter* „med hende Arnors Eyolffsonar ä Flökaſtödum ur bök frä Ärbæ ſem eg ſeck af Häkone Hanneſsyne". *Derunder findes en latinsk — tildels mindre nöjagtig — notits af Th[orkelin?] om beskaffenheden af denne codex.*

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-Saga, Havniæ 1787, s. IX; Laxdæla-Saga, Hafniæ 1826, s. XVII; Grönl. hist. M. I, 513; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

---

153. **AM. 124, fol.** *Pap. 30,8 × 19 cm. 137 bl. Slutningen af 17. årh. Skr. af præsten Jón Ólafsson til Fellsmúli (Rang. syssel). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1v—83v. **Laxdæla saga.** *1ste side, skrevet med en anden hånd, er senere tilsat, og som overskrift har Arne Magnusson her tilföjet* „Hier byriar ſu ſaga, er | Laxdæla | er kôllud".

2) Bl. 84—137r. **Eyrbyggja saga.** („Hier byriaſt Saga ſu er Eyrbyggia | heiter").

Stemmer i henseende til indhold med AM. 123, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Laxdæla ſaga. Er vïda ôdruvis enn almennilegar, *og* ſumſtadar rett, *þar* hun fra hinum vikur
hun er öefad deriverud ur fragmento membraneo in 4to, ſem eg ä, hvar ä er framan af Eyrbyggia Sôgu, *og* ur Grettis Sôgu.
Þetta exemplar er med hendi Sr Jons Olafſfon*ar* i Fellzmula."
Derunder, så vel som på foden af bl. 84r, har A. M. endvidere noteret, at også Eyrbyggja saga er skrevet af samme J. O.

Benyttelse og beskr.: *Se forrige nummer.*

---

154. **AM. 125, fol.** *Pap. 33 × 21,3 cm. 38 bl. (incl. det kun en seddel udgörende bl. 28). Kompakt og stærkt abbrevieret skrift fra 17. årh. Den oprindelige foliering (bl. 78—100 og 63—76) m. m. tyder på, at dette hskr. opr. har udgjort en del af en större codex.*

Indhold:

1) Bl. 1—22ᵛ. **Laxdæla saga** („þeſse Saga Kallast Laxdæla | Af Gòmlum Islendingum“). *Sagaen slutter med to viser, en om Kjartan* „er oꝛti þordur magnuzſon“, *og en anden om Bolle. Jævnlig findes kronologiske og andre marginal-notitser, endvidere er på mange steder sidens 1ste linje afskrevet i marginen.*

2) Bl. 23—38ʳ. **Eyrbyggja saga** („Hieꝛ Byriaſt Islendinga | Saga Er Eyrbiggja heiteꝛ“). *Til bl. 27ʳ er fastklæbet en seddel (bl. 28), indeholdende en længere notits om Erik den røde. Øvre halvdel af bl. 23ʳ, der opr. har indeholdt slutningen af en anden saga, er overstreget og derefter overklæbet med hvidt papir. Sidste blad er tilföjet for Arne Magnusson af den af ham på Island som skriver benyttede Þórður Þórðarson. I marginen findes kapiteltal og en enkelt indholds-henvisning.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. skrevet de to sagaers navne; derefter har Þórður Þórðarson tilföjet (i A. M.s navn)* „Ur bök ſem eg keypte 1711. af Sigurde ä Feriu, og tök sundur j Parta, var elldre enn 1683.“

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-Saga, Havniæ 1787, s. IX; Grönl. hist. M. I, 511; Laxdæla-saga, Havniæ 1826, s. XVII; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

---

155. **AM. 126, fol.** *Pap. 29 × 19,2 cm. 116 bl. 1ste halvdel af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bl. 65 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—64ʳ. **Laxdæla saga** („þeſse Saga kallaſt Laxdæla | af gømlum Jſlendingum“). *Ved sagaens slutning findes de to under foreg. nr omtalte vers af Þórður Magnússon. Talrige marginalhenvisninger af samme art som i AM. 125, fol.*

2) Bl. 66—116. **Eyrbyggja saga** („Saga af nockrum Jslendingum | og er köllud Eyrbyggia“). *Sagaens sidste 8 linjer (bl. 116ʳ) ere tilföjede med en hånd fra c. 1700 til erstatning af den oprindelige, formodenlig ved fugtighed ødelagte slutning.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret indholdet, afskriverens navn, samt oplysningen* „ur bok i folio (elldre enn 1643.) er eg feck af Sveine Torfasyne *[fra Gaulverjabær, afskriverens sönnesön]* 1704."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 507—8, 511; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig, 1864, s. XXV.*

---

156. **AM. 127, fol.** *Pap.* $31_{,2} \times 19_{,8}$ *cm. 26 bl. 17. årh.; samme kompakte og stærkt abbrevierede skrift som i AM. 125, fol. Bl. 14 udgöres af en mindre, til bl. 13 fastklæbet, seddel med nogle i den oprindelige tekst udeglemte linjer. De ikke få marginalnoter have alle lidt ved beskæring.*

Laxdæla saga („Saga þeſse Kallaſt Lagzdæla Af | Gømlum Jſlendingum").

Stemmer med AM. 125, fol. og ender som denne med de to foran nævnte vers af Þórður Magnússon.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson codex som den Laxdæla saga*, „ſem *var* i läne hiä Jone Arnorsſyne i Liär skogum".

Benyttelse og beskr.: *Laxdæla-saga, Havniæ 1826, s. XVII; Ant. Russes II, 285.*

---

157. **AM. 128, fol.** *Perg. 28* $\times$ $24_{,5}$ *cm. 51 bl. Tospaltet. 17. årh. Utvivlsomt skrevet for biskoppen Þorlákur Skúlason. Åben plads for initialer. Flere blade udskårne. Bl. 5 ved beskæring defekt forneden. Bl. 1 forsatsblad.*

Indhold:

1) Bl. 2—6ʳ. **Laxdæla saga** *(fragm.).* Bl. 2 *går fra beg. til* „neꝼne eg tıl | þess biǫꝛn" *(udg. s. 1—14)*; bl. 3 *fra* „eptir brodur ſinn atte Ad mæla", *til* „þeıꝛa ſtꝛauma | eꝛ a bꝛeida" *(ib. 42—56)*; bl. 4 *fra* „ſetur nu bv ſaman J hiaꝛdarhollte", *til* „häſetaꝛ Olaꝼs viſtaſt þaꝛ vmm hoꝛda | land" *(ib. s. 98—112)*; bl. 5 *fra* „J bꝛokum, ſmala ſueinn ꝛeid" *til* „ſlijk Jllmenne ed næſta" *(ib. 138—52)*; bl. 6 *fra* „vaꝛ J henne ed dyꝛsta klæde" *(ib. 356) til sagaens slutning.*

Stammer fra AM. 132, fol.

2) Bl. 6ᵛ—12ʳ. **„Saga Af þorde Hredu"** *(defekt). Mellem bl. 6 og bl. 7 mangler et blad svarende til udgs bl. 7—15, fra visens 4de linje til* „þórðr var knástr" *(Nord. Oldskr. VI).*

3) Bl. 12ʳ—25ʳ. **Vatnsdæla saga** („Hjer Hefst Watnsdæla"). *Det sidste kapitel (kap. 47) er tilsat med en noget yngre hånd. Derefter* $2^1/_2$ *spalter ubeskrevne.*

4) Bl. 26—51. **Egils saga Skallagrímssonar.** *Mellem bl. 34—35 mangle 2 blade, svarende til den gl. udg. s. 167⁷—237⁷. Stemmer med Wolfenbüttel-membranen.*

Herkomst og hist.: *På en nu til bl. 21ᵛ fastklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Mer virdiſt ſama hónd ä þeſſarri bök, ſem ä Hungurvóku og Þorlaks ſógu, er Hr. Þorlakr hefur lated ſkrifa ä kalfſkinn in 4ᵗᵒ, og eg nu ä. Er so likaſt til ad geta, ad Hr. Þorlakr hafi og þeſſa bok rita läted. Kannſke hun ſe komin frä Holum med Þormodi Torfaſyne Anno 1662.

Mig minner Thomæ Bangii nafn ſtæde ä bokinne, þar ſem ſaurbladed er nu raderad. *[På forsatsbladets inderside læses virkelig, halvt udraderet, navnet* „Thomas Bangius".*]* Enn eg hefi feinged hana epter Roſencrantz, ſem eg ſie af numero 625. ſem framanä ſaurbladenu ſtendur. hæc ultima ſcripſi 1723".

Til bl. 2ʳ er fastklæbet en anden seddel, der — vistnok i afskrift med den ældre Jón Ólafssons hånd — indeholder notitser til tre af de i codex indeholdte sagaer, nemlig: „Laxdæla Sagann i þeſſare bök er progenies þeirrar Membranæ in folio, ſem Biörn Magnuſſon gaf Thomæ Bartholino og er þad vijſt. Hün kann þiena til Samburdar, þar ſem pergamentzbökenn er nü ölæs ordenn.

Eigels Saga i þeſſare bök er ecke tekenn ur nefndre Biörns Magnuſſonar Membrana, Er Sumſtadar ſtyttre, og vijda ódru vijs ordud. Syneſt annars ad vera vijda rängt ſkrifud.

Watnsdæla Sagann virdeſt mier vera eins og þær allmennelegu, id eſt, tekenn ur Vatnshornsbokenne, ſem nü ä heima in Bibliotheca Reſeniana Hafniæ, enn er hier afleittlega rängt ſkrifud.

Benyttelse og beskr.: *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812, hvor dette hskr. er lagt til grund; Laxdæla-saga, Havniæ 1826, s. XVII; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XVII; Ant. Russes I, 248.*

---

158. **AM. 129, fol.** *Pap. 30,6 × 20 cm. 26 bl. Fraktur fra 17. årh.; vistnok skrevet af Hinrik Magnússon på Saurbær. Hist og her marginal-henvisninger odl. Nogle steder åben plads for originalens ulæselige ord.*

Eyrbyggja saga („Hier Hefur Eirbiggiu").

Sagaen slutter med ordene „ei fyſunſt eg þeſs ſagde Þorſteir[n] og skildu vid so buit" *(udg. 1864, s. 104), hvorefter*

står „Hier endaſt þesse Saga Sæler alla daga“ *efterfulgt af to viser, en om Björn Ásbrandsson og en om Steinþórr på Eyri; disse ere underskrevne* „H. M. S. m. e. h.“ — *ifg. Arne Magnussons hosstående forklaring* „Henrik Magnuſſon, er biö i Saurbæ“ —, *hvilken mand med rimelighed kan antages så vel at have digtet viserne som afskrevet håndskriftet.*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel har han fået hskr.* „af Monſr Jonas Dadaſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 513; Eyrbyggja saga, Leipzig, 1864, s. XXV.*

---

159. **AM. 130, fol.** *Pap. 30,3 × 19,8 cm. 44 bl. Skr. 1675 på Skriða i Norður Múla syssel af Helgi Ólafsson (de tre sidste sider dog med en derfra forskellig, samtidig hånd). Den oprindelige foliering 260—303 vidner om, at codex oprindelig har udgjort en del af et större håndskrift. Hist og her ere nogle bogstaver forsvundne ved beskæring af nedre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—27v. **Eyrbyggja saga** („Saga | Aff Nockrum Islendingum Og Er Kollud | Eyrbyggia“).

Ved sagaens slutning findes en versificeret datering af afskriften.

2) Bl. 28—44. **Laxdæla saga** („Hier Byriar Laxdæla søgu“) — *ufuldendt; afskriften standser afbrudt bl. 44r nederst med ordene* „ogiptu ſamlega. þorl*eiki* til ha|nda“ *(udg. s. 154).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson om disse sagaer noteret* „Skrifadar af Helga Olafsſyne, ad Skridu i Januario *og* Febr. 1675. Eg feck þetta af Jone Thorlacksſyne Syſlum i Mulaþinge, i bok medal annarra Sagna“.

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-saga Havniæ 1787, s. IX; Grönl. hist. M. I, 513; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig, 1864, s. XXV.*

---

160. **AM. 131, fol.** *Pap. 31,2 × 20,2 cm. 18 bl. Tospaltet. Sidste del af 17. årh.*

Eyrbyggja saga („Hier Byrjar þa Yslendinga Søgu sem kollud | Er Eyrbiggia Edur þorneſinga Saga“).

Herkomst og hist: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bokum Oddz Sigurdzſonar ſem eg keypte ä von Nettens auction. Er grey-Exemplar.“

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-Saga, Havniæ 1787, s. IX; Grönl. hist. M. I, 513; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

---

161. **AM. 132, fol.** (Möðruvallabók.) *Perg. 34 × 24 cm. 200 bl. (folieret, men mindre nöjagtig, 1—201; bladresten 8bis er ikke medregnet; tallet 10 overspringes, ligeledes tal 19, bladtallene 20 og 18, opr. anbragte i nævnte rækkefølge, ere nu ombyttede og ville ved citaterne i det følgende blive anvendte på rette måde). Tospaltet. 1ste halvdel af 14de årh. Smuk og regelmæssig hånd. Flerfarvede initialer, røde kapiteloverskrifter; de forskellige sagaer begynde i reglen som nye kapitler, deres titler ere hyppig med en hånd fra 17. årh. angivne i øvre margen. Den bevarede del af codex er i det hele vel konserveret, når undtages, at læggenes begyndelses- og slutningsside er mere eller mindre slidt; bl. 1—9, 20 og 30 tilhøre et membranhåndskrift fra 17. årh. Det opr. bind er to svære træplader med læderryg.*

Indhold:

1) Bl. 1—61^r. **Njáls saga.** *Bl. 1—9, omfattende begyndelsen af sagaen, tilhører en yngre codex, der i sin tid er ofret til fuldstændiggörelse af det ældre håndskrift; så vel bl. 9 som de to følgende blade af samme slags (bl. 20 og 30) give derfor adskilligt, som også er bevaret i det gamle håndskrift. Bl. 9^v slutter med* „moder Joꝛunnaꝛ var Olafuꝛ(!) Aꝛ. .“ *(Njála I, kap. 26^7), hvorimod den gamle membran bl. 10 begynder* „[val]gardar hınſ gra var vlꝼr aurgoðı“ *(ib. 25^8). Bl. 18^v er udraderet, og til erstatning af det herved mistede er af samme yngre codex tilföjet et blad (bl. 20), der går fra* „þaꝛ gefıd oftur oc Smıoꝛ Hann beıddift“ *til* „enn ef yduꝛ þicker betꝛa a[t] | vier sieum“ *(ib. 49^42—51^60), uagtet bl. 18^r først standser med ordene* „nu mun ek la(ta)“ *(ib. 50^12); bl. 21 begyndes igen med ordet* „koft“ *(ib. 51^61). På bl. 28^v er af ydre spalte nogle linjer opfriskede med nyere blæk foroven og forneden. Af bl. 29 er ydre spalte bortskåren, og til erstatning af det således mistede er af förnævnte yngre membran indsat et blad (bl. 30), begyndende*

„Ranueg mælltj Fyrre munt þu bera hann“, *endende* „suo mun ofs þickia Sagdi Jall [eda hvat]“ *(ib. 79*[11]*—85*[25]*), hvorimod bl. 29*[ra] *ender* „*Jarl* mælti þv ert“ *(ib. 82*[79]*), og bl. 29*[vb] *begynder* „logðu þerr þa at þeim“ *(ib. 84*[32]*). I nedre margen af bl. 29*[r] *er skrevet nogle linjer af kap. 83 med en hånd fra 17. årh., dog fra en tid da bladet endnu var helt. Af bl. 61 stå 2*$^3/_4$ *spalter blanke; sidste side bærer en rå tegning af to kæmpende mænd, m. fl. penneprøver; ang. en påskrift bl. 18*[v] *se nedenfor. Af de den oftere omtalte, yngre codex tilhørende blade ere bl. 6 og 7 enspaltede; af bl. 8*[bis] *er kun den inderste smalle strimmel med enkelte bogstaver i kanten bevaret; den her bortskårne tekst svarer til Njála I, 21*[7]*—23*[47]*. Bl. 2 synes at være skrevet med en særlig hånd.*

2) Bl. 62—99. **Egils saga Skallagrímssonar** („her hefer upp egilf fogu“). *Bl. 62*[r]*, som opr. er ladet blank, bærer nogle penneprøver og enkelte dårlig tegnede figurer. Efter bl. 77, der ender* „þa tok at liða at ǫlun“ *(Egils saga, Hv. 1809, s. 213), mangler et blad, hvorefter bl. 78 beg.* „a *ok* matti eigi framm komaz“ *(ib. s. 231). Ligeledes mangler et blad efter bl. 83, der ender* „*ok* .xıȷ. or fygna fylke .xıȷ.“ *(ib. s. 341), hvorefter bl. 84 beg.* „(hlu)þu ı fkutuna“ *(ib. s. 360). Bl. 99*[r] *nederst ender Egils saga, hvorefter læggets sidste side (99*[v]*), hvor skriften er næsten helt afslidt, har indeholdt begyndelsen af* A r i n b j a r n a r - d r á p a — *rimeligvis skrevet med en noget yngre hånd.*

I sagaens tekst er hist og her plads ladet åben for viserne (sål. bl. 86[v]*, 93*[v]*, 95*[r]*), andre steder ses viserne at være tilsatte med andet blæk, af samme eller en omtrent samtidig hånd (f. eks. 83*[r]*, 86*[v]*, 87*[v] *o. fl.).*

3) Bl. 100—114[r]. **Finnboga saga.** *I bl. 102 en flænge.*

4) Bl. 114[r]—120[v]. **Bandamanna saga** („faga ofeigf ban|da kalf“).

5) Bl. 120[v]—129[r]. **Kormaks saga** („kormags | faga“).

6) Bl. 129[r]—141[v]. **Víga-Glúms saga** („her hefr vıga Glumf fǫgu“).

7) Bl. 141[v]—147[v]. **Droplaugarsona saga.**

8) Bl. 147[v]—149[v]. **Ölkofra þáttr** („avlkofra faga“).

9) Bl. 149ᵛ—156ʳ. **„Hallfreðar ſaga“ vandræðaskálds.** *Bl. 150 har en flænge i bladets nederste del. Sagaens sidste 10 linjer ere stærkt afslidte.*

10) Bl. 156ʳ—198ʳ. **„Laxdæla saga“.** *Skriften er hist og her opfrisket af en nyere hånd, eller det udslidte afskrevet i marginen. I enkelte blade forekomme flænger eller rævner (159, 167), eller marginen er delvis borte (158).*

11) Bl. 198ʳ—201ᵛ. **Fóstbræðra saga** („ſaga þoꝛmoðar *ok* þoꝛgeırs“). *Efter bl. 198, der ender* „at mınnı ſtoꝛmr ſtandı aꝼ þormodı“ *(Fbr., Kbh. 1852, s. 6), mangler et blad, hvorefter bl. 199 beg.* „klæðum þvıat þeꝛ attu ſaukott“ *(ib. s. 15). Sagaen standser afbrudt* „færðer goðar. lagðı ok“ *(ib. s. 30). Det mellem bl. 198—99 manglende blad så vel som 5—6 af de ved slutningen manglende blade synes, efter varianterne til udgaven Kbh. 1822 at dömme, at have eksisteret, da det håndskrift, hvorefter denne udgave tryktes, udarbejdedes.*

Vil findes udførlig beskrevet under benævnelsen „Möðruvallabók“ i Njála II, s. 659—68.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 65ᵛ optegnet håndskriftets indhold; om Niálssaga siges der, at der* „vantar i hier og hvar“, *om* „Þormodar Saga Kolbrunar ſkalldz og Þorgeirs Havarsſonar“ *(Fóstbræðra saga), at der* „vantar mikid aptanvid“. *Derefter tilföjes* „Bokina feck eg epter Bartholin daudann, enn honum gaf Biörn Magnuſſon.“ *Til oplysning om tidligere ejere tjæner følgende notits skrevet på den udraderede bladside bl. 18ᵛ:*

„Magnus Bıoꝛnſſon Med
eıgın h[ende]
Anno 1628 a kroſsmesu
sialfa wm vorid huor ed var
ſaa 3 Maij Manadar
J ſtoru Badſtofunne aa
Modruvollum.“

Håndskriftet er altså sandsynligvis ved denne lejlighed erhvervet af lagmand Magnús Björnsson, der boede på det nær Möðruvellir liggende Múnkaþverá i Øfjorden. Membranen har, på grund af en forvirring i fortalen til Sagan af Niáli Þorgeirssyni, Kph. 1772, en tid fejlagtig gået under navnet „Kálfalækjarbók“; i henhold til ovenstående notits har man foreslået benævnelsen M ö ð r u v a l l a b ó k.

Benyttelse og beskr.: *Håndskriftet er dels lagt til grund ved næsten samtlige udgaver af de deri indeholdte sagaer, dels flere andre steder i litteraturen benyttet, omtalt og beskrevet. Se således: Antk. Tidskr. 1846—48, s. 106; Ant. Russes II, 238 (Nj.), 248 (Eg.), 276 (Krm.), 285 (Laxd.), 322 (Finnb.); Arkiv for nordisk Filol. III; Sturlunga saga, Oxf. s. CLV.*

Bandamanna saga, Kbh. 1850; Corpus poet. bor. I, 271, 276 (Arinbj. dr., Sonatorrek); Droplaugarsona saga, Kbh. 1847 (sml. Arkiv for nord. Filol. III, 159—76); Egils saga, Havniæ 1809; Finnboga saga ramma, Kbh. 1812 og Halle 1879; Fornsögur, Leipzig 1860; Fóstbræðra saga, Kph. 1822 og Kbh. 1852; Grönl. hist. M. II, 525—26; Ísl. sögur Kph. II, 1830 (Viga-Gl. s.); Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880 (Viga-Gl. s.); Kormaks saga, Hafniæ 1832 og Halle 1886; Laxdæla-saga, Havniæ 1826; Nials saga, lat., Havniæ 1809; Njála I, Kbh. 1875, s. VI; Ný Félagsrit XXI, 126—27 (Arinbj. dr.); „Fire og fyrretyve Prøver“, Kbh. 1860 (Hallfr., Nj.); Sagan af Niáli Þorgeirssyni, Kph. 1772; Viga-Glúms saga, Havniæ 1786; Ölkofra þáttr, Kph. 1866; Þórhalls þáttr ölkofra i „Beiträge zur deutsch. Philol.“, Halle 1880.

---

162. **AM. 133, fol.** Kálfalækjarbók. *Perg.* $30_{9} \times 20_{9}$ *cm. 95 bl. C. 1300. Stor og regelmæssig hånd, i karakteren beslægtet med skriften i AM. 75 a, fol. Ornamenterede og forskellig farvede initialer, af hvilke et bl. 59ᵛ forekommende* **h** *omslutter fremstillingen af en kriger til hest. Røde kapiteloverskrifter. Codex, der kun er et fragment, er meget beskadiget ved fugtighed og slid, de fleste blade ere mere eller mindre hullede og hensmulrende; værst medtaget er sidste læg (bl. 92—95). Af de manglende blade synes to (efter bl. 56 og 60) først at være gåede tabte efter år 1809, da varianter fra dem anføres så vel i den ældre udg. 1772 som i den dertil hørende latinske oversættelse 1809.*

Njáls saga.

Bl. 1—15. *Sagaens begyndelse, endende med* „ærınn haꝼa“ *(Njála I,* 22^{49}*).*

Bl. 16—56. *Fra* „nð. kom helgı heım“ *(ib.* 35^{7}*) til kapiteloverskriften* „ꝼra þuı er Nıall bauð heım haꝛſkvlldı“ *incl. (ib. 94).*

Bl. 57—60 *beg.* „goðoꝛðz lòfvm mannı“, *endende* „vlꝼı vea ſymı at þeıꝛ“ *(ib.* 97^{33}*—*102^{95}*).*

Bl. 61—86 *beg.* „aðꝛa. Retz þangbrandı þa vm“, *endende* Bíarnı mælħ. Ný“ *(ib.* 103^{39}*—*138^{130}*).*

Bl. 87—90 *beg.* „at lıðı er menn þyrꝼtv meſt.“, *endende* „at þeıꝛ trvı eckı *(ib.* 139^{65}*—*142^{194}*).*

Bl. 91 *beg.* „ſkòkınnı (!)“, *ender* „vòꝛn þessa ꝼrám“ *(ib.* 142^{297} *—*143^{38}*).*

Bl. 92—95 *beg.* „ꝼelag[a]“, *endende* „bꝛoðır het hanum gııðvm; Enn ýſpácr“ *(ib.* 150^{90}*—*156^{28}*).*

Vil findes udførlig beskrevet i Njála II, s. 668—76.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 71v anfører Arne Magnusson om dette håndskrift* „Nials Saga. vantar æred miced i, folio. komin til min fra Þordi Jons ſyne, enn hann feck af Finne Jons ſyne ä Kalfalæk, enn Finne hafde feinged Þordur Steindors ſon. 1697. ante exitum Februarii hefur Sr Jon i Hitardal brukad þetta Nials Sögu fragment, og sama är feck eg þad af Þordi Jonsſyne“. *Efter den her anførte gård Kálfalækur er håndskriftet blevet benævnt.*

Af en på de følgende blade indført korrespondance ses det, at A. M. har gjort forgæves forsøg på at erfare noget mere om denne membrans tidligere skæbne. Af membranens få påskrifter mærkes (bl. 46v) „nialz saga er þetta loftur hefur lesid mic.“ *(16. årh.). Bl. 44r synes at stå* „ıeg ıonn eiolf ſonn | hefı þetta ſkıifad | a þeſa bok nniallv“ *(c. 1600). Bl. 15v er i nedre margen med en hånd fra 17. årh. angivet lakune af et ark, c XIII kapitler.*

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Niáli Þorgeirssyni, Kph. 1772; Nials saga, Havniæ 1809, s. XX flg.; Ant. Russes II, s. 237; Fornsögur, Leipzig 1860, s. IX; Fire og fyrretyve Prøver, Kbh. 1860; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXI; Njála I, Kbh. 1875, s. VI—VII.*

---

163. **AM. 134, fol.** *Pap. 29,7 × 20,5 cm. 148 bl. 17. årh. Fraktur. Skr. af Jón Erlendsson. I marginen findes varianter tilföjede fra „Gráskinna“, „Gullskinna“ og „adrar Niálur“; som kolumnetitel anvendes „Niala“. Desuden ere rettelser og genealogiske notitser tilföjede med anden hånd. Kolumnetitel så vel som marginalierne have hist og her lidt ved beskæring. Bindet er betrukket med pergament fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Njáls saga.

Vil findes beskrevet (under benævnelsen „Hofsbók“) i Njála II, s. 719—20.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel anfører Arne Magnusson* „Þeſſe Nials saga, er uttekin ur bok er eg feck fra Sr Olafi Gislaſyne ad Hofe i Vopnafirdi“. *(I henhold hertil må angivelsen Nials saga, Havniæ 1809, berigtiges.)*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809, s. XXV; Ant. Russes II, 238.*

---

164. **AM. 135, fol.** *Pap. 32 × 20,3 cm. 188 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Varianter og årstal hist og her tilföjede i marginen.*

Njáls saga („Her byriaz ſagann af Niale“).

Vil findes beskrevet i Njála II, 720—21.

Herkomst og hist.: *At håndskriftet har tilhørt Torfæus ses, foruden af hvad nedenfor meddeles, af dennes egenhændige græske valgsprog på 1ste sides øvre margen* „Δεῖ ἐν εὐφημίᾳ ἀποθανεῖν“ *med underskrift* „Thormodus Torfæus“.

På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Membranam þä, ſem þeſſe bok er epter ſkrifud, virdiſt mier Mag. Bryniolfur kalle

Gräſkinnu in margine þeirrar Nials Sögu in folio., ſem hann hefr ſkrifa läted, og eg ſeck af Sr Olafi Giſla ſyne ä Hoſe.

Membrana þeſſe (eda Membranæ, kannſke bokin ſie mixtim ritud etter fleirum) er nu in Bibliotheca Regiâ.

Þeſſa Nials Sögu hefi eg ſeinged ſra Eckiu Sal. Aſſeſſor Þormodar Torfaſonar. 1720.

Num. 10."

---

165. **AM. 136, fol.** *Pap. 29 × 19,8 cm. 89 bl. C. 1640. Skr. af Jón Gissursson. Som regel åben plads for initialerne. Hist og her marginalhenvisninger. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritual-håndskrift (tosp.).*

Njáls saga („Hier Byriast Sögu Brennu-Niäls" — *således rettet*).

Skal ifg. Jón Sigurðssons katalog være afskrift „efter den original, som biskop Br. Sveinsson har kaldet Gullskinna".

Vil findes beskrevet i Njála II, s. 721—22.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson skriverens navn og tilføjer* „Ur bok i folio (elldre enn 1643) er eg ſeck af Sveine Torfaſyne 1704."

---

166. **AM. 137, fol.** *Pap. 26,7 × 17,5 cm. 170 bl. 17. årh. Fraktur. Jón Erlendssons hånd. Åben plads for initialerne (med undtagelse af 1ste); ydre margen af de første blade repareret. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret kirkeligt hskr.*

Njáls saga.

Skal være afskrift efter „Gullskinna".

Vil findes udførlig beskrevet (under benævnelsen „Vigfúsarbók") i Njála II, s. 722—30.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel (ældre forsatsblad?) findes skrevet* „Wijgfüs Hanneſſon ä Bokena A^o 1699" *og* „Gudrydur Sigurdardotter er nü eigande | þeſsrar Bökar Anno 1700", *hvortil er føjet* „Anno 1711. gaf Monſr Vigfus Hanneſſon *[fra Bræðratunga]* mier þeſſa bok, in Maio. Arne Magnuſson".

Benyttelse og beskr.: *Nials Saga, Havniæ 1809, s. XXV; Ant. Russes II, 238.*

---

167. **AM. 138, fol.** *Pap. 29 × 19,5 cm. 40 bl. C. 1640. Skr. af Jón Gissursson. De første 11 linjer bl. 1^r — oprindelig indeholdende slutningen af „Eyrbyggja saga" — ere udslettede; sidste halve side (bl. 40^r) er tilsat for Arne Magnusson. Håndskriftet har nemlig oprindelig udgjort en del af en större codex. Åben plads*

for 1ste initial. Hist og her tilföjelse af varianter, samt enkelte marginal-notitser. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med noder fra et latinsk ritual-håndskrift.

Vatnsdæla saga („Þefse saga kallaſt Watnsdæla").

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to fra Arne Magnusson stammende sedler. På den første meddeler A. M. skriverens navn, og at håndskriftet er* „Ur bok i folio (elldre enn 1643.) er eg feck af Sveine Torfaſyne 1704. *(ɔ: AM. 136, fol.)* Er (ſem mier virdest) ſkrifud epter þeirri bok in folio med hendi Sr Jons i Villinga hollte, ſem nu er eign Jons Hakonar ſonar ä Vatzhorne." *2den seddel indeholder en opfordring fra A. M. til at collationere dette hskr. med Jón Hákonarsons bog, samt et tilhørende svar fra Magnús Einarsson om, hvorledes dette arbejde er blevet udført.*

Benyttelse og beskr.: *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812, s. XVI; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XVI.*

---

168. **AM. 139, fol.** *Pap. 30 × 19,3 cm. 27 bl. 17. årh. Fraktur. Skr. af Jón Erlendsson (dog forekommer bl. 4v—5v en anden hånd, og bl. 14r nederst atter en derfra forskellig). Spor af en ældre foliering (90—116[117]) vidner om, at dette hskr. har udgjort en del af en större codex. I marginen (8v) er en glemt periode tilföjet af skriveren. I bl. 14 et mindre hul.*

„Saga af Þórde Hredu."

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt den codex, hvortil dette håndskrift hørte,* „fra Jone Thorlakſyne".

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þórði hreðu, Kbh. 1848.*

---

169. **AM. 140, fol.** *Pap. 31,6 × 20 cm. 47 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet pergament fra et latinsk kirkeligt håndskrift (tosp.).*

Indhold:

1) Bl. 1—18. **„Bandamanna Saga."**

2) Bl. 18v—47v. **Flóamanna saga** („Her hefur floa manna ſogu").

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel er håndskriftet erhvervet* „fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Bandamanna saga, Kbh. 1850.*

---

170. **AM. 141, fol.** *Pap. 31,2 × 20 cm. 57 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. I marginen forskellige varianter og notitser til indholdet.*

Fóstbræðra saga („Wpphaf fostbrædra ſoghu").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Fostbrædra Saga er tekin ur Volumine no 9. þeirra böka er eg keypte epter Etats-Raad Mejer daudann. Deſcriptionem huius Exemplaris vide in Consignatione illorum librorum".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 257—58; Fóstbræðra-saga. Kph. 1822.*

---

171. **AM. 142, fol.** *Pap. 31,4 × 20,1 cm. 64 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 54v—56 ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift. Synes oprindelig at have tilhørt et större volumen.*

Indhold:

1) Bl. 1—54r. **Fóstbræðra saga** („Saga fra þorgeiri *ok* þormode | Kolbrunarskalldi").

2) Bl. 57—64. **„Fragment Saugu þorsteins Siþu Hallz | ſonar."**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet de to sagaers titel og derunder tilföjet* „Epter Membranâ Regia in 4to. stöd framan ä bokinni med hende Asgeirs Jons ſonar.
Ur Num. 12.
Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 259; Ant. Russes II, 349; Fóstbræðra-saga, Kph. 1822; Saga af þorsteini Síðu-Halls syni (Fire og fyrretyve Prøver, Kbh. 1860, og Analecta norr., Lpz. 1859).*

---

172. **AM. 143, fol.** *Pap. 29,8 × 21,4 cm. 34 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Kolbeinn Hannesson (fraktur). På ikke få steder ere varianter eller rettelser tilföjede [ifg. Jón Sigurðssons katalog: rettelser tilföjede af Jón Sigurðsson den ældre efter dette hskrs original AM. 160, fol.]. Bl. 5v findes en marginal-notits af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.). Ved afskriftens slutning er tilföjet* „KHS | meh".

Víga-Glúms saga („Hier byriar Gl|ums Søghu").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Fra Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke. Ur Num. 16. Er confererud vid Vigaglums Sögu i Güldenlöves bok, ſem Mag. Biorn gaf honum".

Benyttelse og beskr.: *Víga-Glúms saga, Havniæ 1786, s. XXIX; Íslendinga sögur, II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880.*

---

173. **AM. 144, fol.** *Pap. 32 × 20,1 cm. 51 bl. Slutn. af 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritual-håndskrift. Bl. 16r (sidste halvdel) og 16v ubeskrevne til betegnelse af lakune.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **„Sagann Aꝼ Wijga Glume".**

2) 12—27r. **„Svarfdæla Saga".** *Den oprindelige slutning bl. 27r er overstreget og derover klæbet en afskrift af det således manglende med en noget nyere hånd.*

3) Bl. 27v—34r. **Hrafnkels saga Freysgoða** („Hier Biriar Saugu | Af Hrafnkiele Freysgoda").

4) Bl. 34v—40v. **„Saga Af Gunnare Kielldu-|Gnupsꝼijꝼle".**

5) Bl. 40v—41r. **„Søguþattur Aꝼ Þorsteine For|vitna".**

6) Bl. 41v—44r. **„Saga Aꝼ Þorsteine Huyta".**

7) Bl. 44v—45r. **„Saga Aꝼ Þorsteine Austꝼyrd|ing".**

8) Bl. 45v. **Þáttr af Þorsteini fróða** („Enn Eitt Æfenntyr Aꝼ Audrum | Jslendskumm Austꝼyrdſkum Þorsteine").

9) Bl. 46—48r. **Þáttr „Af Þorsteine Stangar-|Högg".**

10) Bl. 48r—51v. **„Saga Af Gunnare Þid|randa-Bana".**

Antages at stamme fra AM. 156, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet indholdet og tilföjet* „Ur bok i grænu bande, er eg feck af Sr Jone Torfafyne ä Breidabolſtad".

Benyttelse og beskr.: *1) Viga-Glúms saga, Havniæ 1786, Ísl. sögur II, Kph. 1830, Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880; 2) Ísl. sögur II, Kph. 1830, Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883; 3) Hrafnkels saga, Kbh. 1839 (sml. udg. Kbh. 1847); 6) og 9) Nordiske Oldskrifter V; 10) Laxdæla saga, Hafniæ 1826.*

---

174. **AM. 145, fol.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 84 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson — med enkelte senere indskud og marginal-antegnelser af Arne Magnusson angående disse. Åben plads for 1ste initial. Bindet er betrukket med beskrevet pergament med noder fra et latinsk ritual-håndskrift (tosp.).*

Egils saga Skallagrímssonar („Hier Byriar Søguna aꝼ Þeim ꝼedgum | Kuelldulꝼe. Skallagrijme. og Eigle | Syne hans").

Blandt indskuddene er Höfuðlausn *(bl. 55v—58), optaget fra en særlig kilde, men indført med samme hånd som sagaen.*

Herkomst og hist.: *Af Arne Magnussons marginal-notitser ses det, at codex er afskrevet efter et Jón Hákonarson [på Vatnshorn] tilhørende håndskrift, der har haft flere lakuner. [Stammer ifg. Jón Sigurðsson fra AM. 132, fol.]*

Benyttelse og beskr.: *Egils-Saga, Havniæ 1809, s. XI.*

---

175. **AM. 146, fol.** *Pap. $30_{,6} \times 19_{,8}$ cm. 102 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte rettelser ere tilföjede af Arne Magnusson.*

Egils saga Skallagrímssonar („Her hefr Egils fogu").

Er ifg. Jón Sigurðsson en afskrift grundet på AM. 132, fol., muligvis da denne var noget fuldstændigere end nu (se således det i AM. 132 efter bl. 83 nu manglende blad) — med indskud af Höfuðlausn.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, der utvivlsomt angår det i sagaen indskudte, efter dennes slutning i A. M. 132, fol. følgende brudstykke af „Arinbjarnardrápa", har Arne Magnusson noteret* „þeſſe Drapa ſtendr i eingum Eigils Sògum, nema þeim er þormodr hefr lated ſkrifa. hann feck Drapuſlitred fra mier, *og* liet *þad* ſo ſetia inn i ſin Exemplaria, quæ interpolatio ferenda non eſt.

I òdru Exemplare, eins *og* þeſſu, med hendi Asgeirs, er *og* drapan, *þad* feck Etats Raad Meier hia þormodi, og eg epter Meier".

Benyttelse og beskr.: *Egils-Saga, Havniæ 1809, s. XI; Corpus poet. bor., Oxf. 1883, I, 271.*

---

176. **AM. 147, fol.** *Pap. $32_{,4} \times 21$ cm. 57 bl. Slutn. af 17. årh. (gotisk kursiv). Marginal-notitser af Torfæus. Bl. 29v—30 ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—29r. **„Saga af Gïſla Sürs ſine".**
2) Bl. 31—57r. **„Sagan af Hǫrde og Holmverium".**

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erhvervet håndskriftet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 579 (Gísla. s.); Ant. Russes II, 318 (Harðar s.); Ísl. sög. II, Kbh. 1847 (Harðar s.); Tvær sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849.*

---

177. **AM. 148, fol.** *Pap. $28_{,7} \times 18_{,5}$ cm. 40 bl. Skr. 1651 af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. Tallet for viserne er senere tilsat i marginen.*

„Saga Af Gisla Svrſſy*ne*".

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning (bl. 40r) har skriveren tilföjet* „þeſſe saga er ſkrifud efter Sögubok Þorleifs | Magnuſſonar a Hlydarenda *(ɔ: AM. 556 a, 4to)* A° 1651. ennd'ud 17. Martij. J Willingaholltte".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II. 579—80; Tvær sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849.*

---

178. **AM. 149, fol.** *Pap. 31,8 × 20,2 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Störste delen af bl. 6v samt bl. 7—11r stå blanke. Øverst på forreste blad har Thormodus Torfæus skrevet sit valgsprog og navn. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

„Saga af Giſla Surs | ſyne".

Sagaen må, som det ligelydende hskr. AM. 482, 4to, antages at være afskrevet efter en nu tabt membran „ex bibliotheca regia", der har indeholdt en större lakune.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erhvervet håndskriftet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 580; Tvær Sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849.*

---

179. **AM. 150, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 96 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 79r en marginal-rettelse af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Grettis saga Ásmundarsonar („Her byriaz Saga af Gretter | Aſmundar ſyne").

Skal ifg. Jón Sigurðsson stamme fra en særlig, ikke ellers kendt membran.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons foran indklæbede seddel-notits* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: Ant. Russes II, 297.

---

180. **AM. 151, fol.** *Pap. 28,1 × 18,9 cm. 60 bl. 1ste del af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Sidste side (bl. 60v) tilföjet af Arne Magnussons skriver Þórður Þórðarson. Marginal-notitser og henvisninger. Åben plads for 1ste initial. Bindet er betrukket med beskrevet og illumineret perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Grettis saga Ásmundarsonar („Sagan*n* af Gretter Aſmundarſyne").

Efter slutningen af sagaen (der antages at stamme fra AM. 152, fol.) følger (bl. 60ʳ) en efterskrift „Til Lefaranz“ *om Sturla Thordssons formentlige forfatterskab og sagaens tidsregning; herefter følger en kronologisk oversigt* „Hier däteraft æꝼe og alldur Gretters hins sterka“, *der bl. 60ᵛ, fra år 1024, fortsættes med Þórður Þórðarsons hånd.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson meddeler på en foran indklæbet seddel, at sagaen er* „Ur bok (elldre enn 1646.) er eg feck af Sʳ Högna Amundaſyne“.

---

81. **AM. 152, fol.** *Perg. 32 × 25 cm. 202 bl. (÷ bl. 111 ɔ: 201 bl., idet ved den af Jón Sigurðsson udførte foliering tallet 111 er oversprunget). Tospaltet. 15. årh. Ifg. Jón Sigurðssons mening skrevet med 2—3 forskellige hænder. Indtil bl. 52 røde kapiteloverskrifter og forskelligfarvede initialer; senere hen med få undtagelser åben plads for disse. Sidste bl. (bl. 202), der på bageste side er stærkt sværtet og bærer spor af at være brugt til indbinding, har oprindelig ikke hørt med til håndskriftet, men indeholder brudstykke af en latinsk homilie, skreven c. 1300 eller tidligere. Codex er ret vel bevaret; dog er bl. 1ʳ temlig slidt, og i enkelte blade forekomme mindre flænger og huller (sål. bl. 1, 84, 91, 110, 149). I øvre margen ere med en hånd fra 17. årh. på mange steder sagaernes titler skrevne; også forekomme i marginen adskillige navne (se nedenfor); bl. 96ᵛ—97ʳ i nedre margen og bl. 139ᵛ ved sagaens slutning samt bl. 64ᵛ og 72ᵛ findes skriver-fraser ang. den slette skrift og lignende småbemærkninger; bl. 57ᵛ nedre margen forekommer en strofe af en folkevise (fra c. 1500). Det oprindelige bind er træplader med læderryg.*

Indhold:

1) Bl. 1—49ᵛ. **Grettis saga Ásmundarsonar** *(ulæselig titel). Flere steder i nedre margen (bl. 2ʳ, 3ʳ, 39ʳ, 40ʳ, 41ᵛ) er tilskrevet bemærkninger af læserne, de fleste med en temlig gammel hånd, der udtrykke medfølelse med Grettir.*

2) Bl. 49ᵛ—54ᵛ. **Hálfdanar saga Brönufóstra** („Hier byrıaꝛ Saugu Hælꝼdanar ꝥ Braunu ꝼoſtꝛa“).

3) Bl. 54^v—69^v. **Flóventṣ saga Frakkakonungs** *(ulæselig titel). I øvre margen er på nogle steder urigtig skrevet* Flores saga Frackakonungs.

4) Bl. 69^v—88^r. **Sigurðar saga þögla.**

5) Bl. 88^r—98. **Þórðar saga hreðu.**

6) Bl. 98^r – 116. **Göngu-Hrólfs saga.**

7) Bl. 116^r—125^v. **Þorsteins saga Víkingssonar.**

8) Bl. 125^v—139^v. **Hectors saga ok kappa hans.** *Derefter er omtrent sidens sidste halve spalte ladet tom, men senere udfyldt med person-navne odl.*

9) Bl. 140—159^r. **Hrólfs saga Gautrekssonar.**

10) Bl. 159^v—196^r. **Mágus' saga.**

11) Bl. 196^r—201^v. **Gjafarefs saga.** *Således benævnes i membranen sagaen ved dennes slutning; i øvre margen (bl. 196) er derimod med en hånd fra 17. årh. skrevet titlen* „Frä Gauta konge inum milda etc.“ *Sidste halve spalte er oprindelig ladet blank, men senere udfyldt med forskellige optegnelser.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson meddeler om dette håndskrift AM. 435 a, 4to bl. 64^v* „Þeſſa bok hefi eg feinged fra Vigfuſe Gudbrandz ſyne, hefur bokina ätt Elen Hakonardotter i Vatzfirde. Mun vera komin fra Magnuſe Biörnsſyne lögmanne þvi Biörn M*agnus* ſon hefur ſagt mier ad Helga M*agnus*dotter hafi erft eft*er* födur þ*eir*ra Grettis Sögu ä p*er*ment i ſtoru folio“.

At ovennævnte Magnus Björnsson har besiddet håndskriftet, bekræftes ved, at hans navn to gange (bl. 57^r, 139^v) forekommer i håndskriftet, på 1ste sted egenhændig nedskrevet; på sidste sted i følgende forbindelse:

„Magnus Bioꝛnnſson Bokena aa
Byter audz *og* trygda
Helld eg han*n* | jſlandz hoꝑdingian*n*
Heill *og* Luckan ſtid*ur* þan*n*“.

Adskillige andre mandsnavne, alle — som det synes — fra 17. årh., forekomme bl. 40^v, 89^v, 104^r, 186^v, 189^r, 197^v; atter andre bl. 51^r, 65^v.

Bl. 138^v, øvre margen, står „thomas preſt*ur* ȷonſſ*on*“ ***— næppe yngre end c. 1500 —, og bl 139^v forekommer samme navn i forbindelsen*** „Þat gioꝛ eg thomas ıonſſ*on* godvm mon*num*“.

Endelig er bl. 46^v, øvre margen, af en med membranen samtidig hånd skrevet „Þeſſa ſaugu heꝑ*ur* skrıꝑath bꝛoder Bıaꝛnar Þoꝛleıꝑſſ*onar*“, ***samme hånd, som på den følgende side giver en af en tegnet mandsfigur ledsaget henvisning til*** „spes*ar* þatt*ur*“ ***— vel snarest skriverens egen.***

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II (Þorsteins s. Vík.), III (Hrólfs s. Gautr., Göngu-Hrólfs s., Hálfdanar s. Br.); Ant. Russes I, 224 (Göngu-Hr. og Hrólfs s. Gautr.), II. 297 (Grt.), 316 (Þórðar s. hr.); Sagan af Þórði hreðu, Kbh. 1848; Grettis saga, Khh. 1859; Bragða-Mágus Saga, Kph. 1858; Fornsögur Suðrlanda, s. CIV flg., CXCV.*

---

32. **AM. 153, fol.** *Pap. 32,8 × 20,2 cm. 72 bl. Skr. 1711—12. Enkelte, tildels ved beskæring beskadigede marginal-noter. Bindet er betrukket med beskrevet og illumineret perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **„Saga af Hörde og hans filgiurum þeim | Holmveriumm".**

2) Bl. 14 - 31v. **„SAGA AF ÞEIM FÓST | BRædrum ÞORGEYRe Havardz | sine, og ÞorMöde Kolbruna Skalld".** *Ved sagaens slutning meddeles efter Björn Jónsson på Skarðsá et træk af Þorgeirr Hávarsson under dennes sidste kamp, som i den her meddelte recension savnes.*

3) Bl. 31v—43v. **Víga-Glúms saga** („HIER Hefur Saugu Af Vijga Glume").

4) Bl. 44 - 72v. **Grettis saga Ásmundarsonar** („HIER HEFUR SÖGU Af GRETT|ER ASMUNDAR Sine"). *Udelader* þáttr af Önundi tréfót. *Efter sagaens slutning følger en vise om Grettir* „Sterkann nefndu bäls bo:k".

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er dateret* Hólmar *ved* Reyðarfjörður, *og skriveren undertegner sig* JGS, *hvorved ifg. Jón Sigurðssons formodning betegnes Jón Guttormsson, præst sammesteds 1725—31.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 260 (Fóstbr.); Ísl. sög. II, Kph. 1830, s. 9 (Viga-Gl.); Ísl. sög. II. Kbh. 1847 (Harðar s. Grk.); Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880 (Viga-Gl.).*

3. **AM. 154, fol.** *Pap. 31,7 × 20,4 cm. 31 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift (tosp.).*

Hrafns saga Sveinbjarnarsonar („Her hefr Sagu af Hrafne a hr|afns eyri").

Afskrift efter en ved universitetsbliothekets brand 1728 tilintetgjort membran.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Affessor Thormod Toruefens Enke 1720. Ur Num. 14."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 729 (fejlagtig anført som 4to); Biskupa sögur I, 1858.*

184. **AM. 155, fol.** *Pap. 28,8 × 18,6 cm. 31 bl. 17. årh. - Skr. af Jón Erlendsson (fraktur). Åben plads for de fleste initialer, og flere steder i teksten lakuner for originalens ulæselige ord.*

Hrafns saga Sveinbjarnarsonar („Hier byriaꝛ sogu af | Hraꝼne ä Hraꝼns Eyre").

Afskrift efter samme, nu tabte, membran som AM. 154, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „Ur bok þorbiargar Vigfuſſdottur fra S^r þorde Jons ſyne".
Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. Biskupa sögur I, 1858; sml. Grönl. hist. M. II, 729 (hvor codex fejlagtig er anført som 4to).*

---

185. **AM. 156, fol.** *Pap. 29,5 × 19,3 cm. 47 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. På bl. 1^r, störste delen af bl. 6^v, samt nederste del af bl. 11^v er det oprindelig skrevne — rimeligvis henholdsvis begyndelsen af 1 og slutningen af 2 sagaer — udstreget og pladsen overklæbet med hvidt papir. Spor af en oprindelig foliering viser, at håndskriftet er et brudstykke af en större codex; de enkelte sagaers oprindelige rækkefølge er tildels forandret. Til 1ste saga findes nogle marginalrettelser af Arne Magnusson, en, bl. 37^r i marginen skreven, periode er ved beskæring delvis tabt. Gennemgående kolumnetitler. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritual-håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1^v—6. **„Saga aꝼ þoꝛſteine Hvijta".**
2) Bl 7—11. **þáttr „Aꝼ þoꝛsteine Stän*n*g*ar* | Högg".**
3) Bl. 12—27^r. **Hrafnkels saga Freysgoða** („Hieꝛ byꝛiar Hꝛafn|kells Savgv"). *Bl. 27^v står blankt.*
4) Bl. 28–34. **„Saga Gvnnaꝛs þijdrꝛan*n*da | Bana".**
5) Bl. 35—47. **„Saga Aꝼ Gun*n*aꝛe | Kielldu Gnvps ſijꝼle".**

Antages for afskrift efter en membran; stemmer i alt væsenligt med AM. 144, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „Ur bok ſem eg ſeck ſrä Jone Thorlaksſyne."
Benyttelse og beskr.: *Hrafnkelssaga, Kbh. 1839 (sml. udg. af samme saga Kbh. 1847); Ant. Russes II, 261 (Hrafnk.); Nordiske Oldskrifter V (þorst. hv., þorst. stang.), Kbh. 1848; Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

---

186. **AM. 157 a, fol.** *Pap. 31,7 × 20,3 cm. 30 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„Saga af þorde Hredu".

---

187. **AM. 157 b, fol.** *Pap. 31,8 × 20 cm. 69 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson (med undtagelse af de yngre bl. 67—69).*

Indhold:

1) Bl. 1—30r. **„Sagan aꝼ Havardi Iſfyrding *ok* | fyni *hans* Ol*afi* Biarnyl".**

Bl. 5v, sidste halve side, og bl. 6r stå blanke, til betegnelse af en lakune i originalen. Efter sagaens slutning er det meste af bl. 30, samt bl. 31—32 ubeskrevne.

2) Bl. 33—69. **„Biarnar saga Hitdæla kappa".**

Störste delen af sagaen (bl. 33—63) har i længere tid urigtig været indlemmet i Addit. 3, fol., hvor da en slutning — svarende til de i AM. 157 b, fol. forblevne blade — er tilföjet. Nu findes samlede så vel de af A. J. skrevne slutningsblade (bl. 64—66) som nævnte senere afskrift af dette parti af sagaen.

I marginen ere hist og her varianter tilföjede.

Benyttelse og beskr.: *Hávarðar saga Ísfirðings, Kbh. 1860; Sagan af Birni Hitdælakappa, Kbh. 1847 (sml. Ant. Russes II, 338 [Addit. 3, fol.]).*

---

188. **AM. 157 c, fol.** *Pap. 31,7 × 20,8 cm. 22 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginalnoter og rettelser af Torfæus og arkivar Jón Sigurðsson.*

„Sagan*n* aꝼ Barde Snæfellz | Ass".

Benyttelse og beskr.: *Bárðar saga Snæfellsáss, Kbh. 1860, s. XIII.*

---

189. **AM. 157 d, fol.** *Pap. 31,5 × 20,3 cm. 18 bl. C. 1700. Skr. af Asgeir Jónsson.*

„Sagan*n* af Kroka Ref".

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga og Króka-Refs rimur, Kbh. 1883, s. VIII.*

---

190. **AM. 157 e, fol.** *Pap. 31,6 × 20,2 cm. 14 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte marginal-henvisninger.*

„Sagan*n* af Hrafnkeli Goða, fyne Hall | freðz Landnams man*n*z“.

***Benyttelse og beskr.:** Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Ant. Russes II, 261.*

191. **AM. 157 f, fol.** *Pap. 31 × 18,8 cm. 11 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„Sagan af Hænfa Þori“.

***Benyttelse og beskr.:** Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

192. **AM. 157 g, fol.** *Pap. 31,8 × 20,2 cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„Sagan*n* aꝼ Horde oc Holm|ve*r*iom“.

***Benyttelse og beskr.:** Ísl. sög. II, Kbh. 1847; Ant. Russes II, 318.*

193. **AM. 157 h, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Addit. 4, fol.**). *Pap. 28,8 × 18,6 cm. 23 bl. 17. årh. (fraktur). I hskrs 1ste del talrige marginal-notitser af Torfæus.*

Indhold:

1) Bl. 1—15ᵛ. **Gunnlaugs saga ormstungu** („Hier heꝼur Saugu | Aꝼ Hraꝼne og Gunnlauge Ormstungu epter ꝼyrer Sǫgn Ara preſts hins | ꝼröda Þorgils Sonar“).

2) Bl. 15ᵛ—16ʳ. **Trygðamál** (*eller* Griðamál) — *den fra Heiðarvíga-saga kendte formular for fred og sikkerhed, med overskrift* „Þorgils Ara Son fagde suo | ꝼyrer gridum epter äeggian | Snorra Goda A Helgafelle“. *Otte linjer, hvorefter resten af dette blad er ubeskrevet.*

3) Bl. 17—23. **Valla-Ljóts saga** („Hier heꝼur ſǫgu aꝼ Vallna Liot“). *Efter sagaens slutning, bl. 23ʳ øverst, har resten af siden været optaget af* „Sǫguþattur aꝼ Illuga Grijd*ar* Föstra“, *men denne er senere udstreget.*

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni, Hafniæ 1775; Ísl. sög. II, Kbh. 1847, s. XXVI (Gunnl.), XLIV (Trygðamál); Ísl. sög. II, Kph. 1830, s. 7 (Vall.); Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881, s. XIII—XIV (Vall.).*

---

94. **AM. 158, fol.** *Pap. 29,5 × 19,8 cm. 140 bl. Tospaltet. C. 1650; forskellige hænder. Fin og tæt, stærkt abbrevieret kursiv. Som regel åben plads for initialerne; enkelte steder findes dog sådanne, tildels malede (f. eks. bl. 75—77). Håndskriftet viser sig ved en ældre foliering, der begynder med tallet 44, at være brudstykke af et större hele. Som en art fælles-titel findes bl. 1r øverst* „austfyrdinga | søgur“. *Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr. Bl. 102 har ved ydre margen erholdt en mindre beskadigelse; enkelte blade lide af småflænger odl. Varianter og mærker ere hist og her tilsatte med yngre hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Hrafnkels saga Freysgoða** („Saga af Hrafnkele | Goda“).

2) Bl. 6r—10v. **„Saga af | Gunnare Kiell|dugnups Fifle“.**

3) Bl. 10v—13r. **„Sagann af | Gunnare þidran|da Bana“.**

4) Bl. 13v—15. **„Saga af þorsteine | Stangarhøgg“.**

5) Bl. 15r—15v. **„Saga af þorstei|ne forvitna“.**

6) Bl. 15v. **„Saga af þor|steine fıoda“.**

7) Bl. 15v—18. **„Saga af þorst|eine Hvijta“.**

8) Bl. 18r—18v. **„Saga af þor|steine sudurfaıa“** (ɔ: þorsteins þáttr austfirðings). *Efter bl. 18 mangle nogle linjer af fortællingens slutning; de følgende to blade (19—20) stå blanke.*

9) Bl. 21—22. **„Søguþattur Jøk|uls Buafonar“.**

10) Bl. 23—26. **„Saga af Ormi Stor|olfz fyne“.** *Efter fortællingens slutning står störste delen af bl. 26v, samt bl. 27—28 blanke.*

11) Bl. 29—37v. **„Bárdarfaga“ Snæfellsáss.**

12) Bl. 37v—66v. **Laxdæla saga** („Hier hefst Lax|dælinga Saga“). *Slutter med udgavens 78. kapitel.*

13) Bl. 67—94. **Egils saga Skallagrímssonar** („Hier Byriar Søgu | af Kuolldulfe“).

14) Bl. 94r—112v. **Eyrbyggja saga** („Hier hefst þorsneſynga | Sauga (!), ſem Audrø, nafne kallast. | Eyrbiggia“). *Derefter står bl. 113 blankt.*

15) Bl. 114—123v. **Vatnsdæla saga** („Hier Byria[r] | Sag*an* Wa|tzdæla“).

16) Bl. 124—136v. **Vemundar saga ok Víga-Skútu**. *Af overskriften er kun det ene ord* Skutu *indført.*

17) Bl. 136v—140r. **Valla-Ljóts saga** („Savgu þättur Wm*m* ua|llna Liöt“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvorpå sagaens indhold er optegnet, har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Sr Þorſteins Biornsſonar, er Sigurdr Biornnsſon lögm*adur* eignadizt“.

Benyttelse og beskr.: *Bárðar saga Snæfellsáss, Kbh. 1860; Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, sml. Grönl. hist. M. I, 508, 511; III, 517; Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866; Gunnars þáttr Þiðrandabana (Laxd. Havniæ 1826); Hrafnkels saga, Kbh. 1839 (og 1847), sml. Ant. Russes II, 261; Laxdæla saga, Hafniæ 1826; Orms þáttr Stórólfssonar (FMS III). Vem. s. ok Víga-Skútu og Valla-Lj. s. i Ísl. sög. II, Kph. 1830 og Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881, s. I—II, XIII; Þáttr af Þorst. hv. og Þ. af Þorst. sthg. i Nordiske Oldskr. V, Kbh. 1848.*

---

195. **AM. 159, fol.** *Pap. 29,2 × 19 cm. 34 bl. Slutn. af 17. årh. Skr. af Þórður Þórðarson.*

Finnboga saga ramma („Her Biriaſt ſagann af Fim Boga Hinum*m* Ram*m*a“).

Herkomst og hist.: *En for Arne Magnusson besørget optegnelse på en foran indklæbet seddel meddeler* „Ur bok er eg ſeck af Sr Gudmunde ä Helgaſelle, er med hendi Þordar Þordarſonar, þä hann var ungur“.

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Halle 1879.*

---

196. **AM. 160, fol.** *Pap. 29,8 × 19,6 cm. 344 bl. 17. årh. Forsk. hænder; hovedsagelig skrevet af Jón Erlendsson. Hist og her er ladt åben plads for lakuner, og hyppig følge efter en sagas slutning flere ubeskrevne blade. Særlig ved en enkelt saga findes marginalrettelser med en yngre hånd. Den opr. indbinding er rødt fløjel med guldsnit og i dette indpunkteret løvværk; foran forsynet med bånd til sammenknytning.*

1) Bl. 1—24r **Svarfdæla saga** („Hier byriar Suardæl|inga Saughu“). *Största delen af bl. 6, bl. 7—10, största delen af*

bl. 11v og af bl. 12v, den nedre halvdel af bl. 14r, et mindre stykke af bl. 21v ere ladte blanke til betegnelse af originalens lakuner. Efter sagaens slutning er 1½ side ubeskrevne.

2) Bl. 25—54. **„Saga Af Gisla Svrſfyne".** *Er i virkeligheden* „Saga Gísla Súrssonar hin minni".

3) Bl. 55—69v. **„Sògu þättur af Orme | Storolfs ſyne".** *Efter fortællingens slutning følge 5 ubeskrevne blade.*

4) Bl. 75—114v. **Harðar saga ok Hólmverja** („Saga af Hord og hans | fylgiòrumm þeim Hölm verium*m*").

5) Bl. 115—146v. **„Saga af Kröka | Ref".** *I de sidste kapitler adskillige marginal-rettelser. Bl. 147—148 ubeskrevne.*

6) Bl. 149—208r. **Víga-Glúms saga** („Her byriar Glums | Søghu"). *Bl. 208v ubeskrevet.*

7) Bl. 209—253v. **„Sagan*n* af Havarde Js|firdinge Og Syne Han*n*s O|lafe Biarnyl".** *Störste delen af bl. 216v samt bl. 217r ere ladte blanke som betegnelse for en lakune svarende til et ulæseligt sted i originalen; ligeledes ere efter sagaens slutning bl. 254—257 ubeskrevne.*

8) Bl. 258—298r. **„Viglundar Saga".** *Bl. 298v—299 ubeskrevne.*

9) Bl. 300—333r. **Hallfreðar saga Vandræðaskálds** („Her byriar Hall|freds Sòghu"). *Efter sagaens slutning er störste delen af bl. 333 samt bl. 334—335 ubeskrevne.*

10) Bl. 336—344v. **„þättur af Ølkofra".**

Herkomst og hist.: *Over håndskriftet, der har tilhørt den islandske stiftamtmand Gyldenløve, giver Arne Magnusson på tre sammenhæftede, foran indklæbede notitsblade (a—c) en ræsonnerende indholdsfortegnelse. Hskr. betegnes her som* „Pappirsbok i folio hia hans höj Excellence hr. Ulr. Chr. Güldenlewe". *Om Svarfdæla saga siges* „Er (ſem mier ſyneſt) med hendi Pals Sveins ſonar, ad vïſu med þeirre ſòmu hende ſem Nials Saga Bryniolfs Þordarſonar er med ritud". *Gísla saga Súrssonar er ifg. samme skreven* „med hendi Kolbeins Hanneſſonar".

De fleste af de heri indeholdte sagaer har A. M. ladet afskrive (ved Jón Torfason) eller konferere med ham tilhørende eksemplarer.

Benyttelse og beskr.: *Tvær Sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849, og Grönl. hist. M. II, 580; Harðar saga Grímkelssonar: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, og Ant. Russes II, 318; Hávarðar saga Ísf., Kbh. 1860; Króka-Refs saga, Kbh. 1883; Svarfdæla saga: Ísl. sög. II, Kph. 1830, og Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883 (s. XIII—IV); Víga-Glúms saga, Kbh. 1786, samt i Ísl. sög. II, Kph. 1830 og Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880; Víglundar saga, Kbh. 1860.*

Háv. Ísf. Kbh. 1923

197. **AM. 161, fol.** *Pap. 29,8 × 20 cm. 88 bl. (+ bl. 1[a]). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Spor af en ældre foliering vidne om, at håndskriftet er sammensat af to brudstykker af et större hele. Hist og her findes marginal-noter og rettelser, tildels med yngre hånd. På inderste forsatsblad, bl. 1[a], er af en yngre hånd indholdsfortegnelsen skreven. Flere blade slidte og beskadigede i marginen.*

Indhold:

1) Bl. 1—37. **„Svarfdæla fagha“.** *Kapiteloverskrifter ere tilföjede med en senere hånd. Bl. 10 er ladet åben plads for en lakune omfattende största delen af bl. 10[v], samt bl. 11-12, hvortil senere er föjet endnu to blade (13-14). Endvidere findes hist og her åbne pladser for mindre lakuner. Som kolumnetitel „Svarfdæla“. Efter sagaens slutning er bl. 38 ubeskrevet.*

2) Bl. 39—50. **Valla-Ljóts saga** („Saga af Vidſkiptumm | þeiꝛꝛa Svaꝛꝼdæla, Ok | Gudmundar ens Rijka“). *Efter sagaens slutning står största delen af bl. 50[v] ubeskreven.*

3) Bl. 51—88[r]. **„Saga Af Wemunde *ok* Wijga | Skuta“** *(ɔ: Reykdæla saga) — ender defekt* „Illuga *ok* B*i*rne at fara til Aulvis hi*ns*“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. II, Kbh. 1830, s. 6—8; Ísl. Fornsögur, II, Kph. 1881, s. IV, XV; III, 1883, s. VIII—X.*

---

198. **AM. 162 A, fol.** *α—χ. Perg. I alt fragmenter af 10 membran-codices af* **Egils saga Skallagrímssonar.**

α. 22,5 × 17 cm. 3 bl. 16. årh. Uden overskrifter og initialer. Bl. 3 beskadiget foroven.

Bl. 1 *beg.* „med aully ofk*yll*t“, *ender* „En eꝼ þv“, *Egils saga, Havniæ 1809, s. 10—20.*

Bl. 2 *beg.* „ſlikt ſagt en*n* þorolꝼ*ur*“, *ender* „ꝼara aꝼiall e*n* ſe*m*“, *ib. 55—68.*

Bl. 3 *beg.* „er ſ*agt*. at aꝛmenn k*onungs*“, *ender* „þv*iat* ꝼꝛiſaꝛ uor*u* þa oꝼ*an* komn*er*“, *ib. 519—32.*

Er ifg. Arne Magnussons meddelelse på en indlagt seddel „fra Lokinhǒmrum komid til Magnuſar Arasonar 1705“.

β. 21 × 17 cm. 1 bl. Sidste del af 14. årh. Afbleget og med nogle mindre beskadigelser.

Beg. „veg en*n* me*r* ſeg*er* hugı v*m*", *ender* „ætlvdv at hena (*sål!*) landıt ꝼırı [Haraldı konungı], *ib. 19—32.*

γ. 20,7 × 14,5 cm. 2 bl. Slutn. af 13. årh. Røde overskrifter og initialer. 1ste og 4de side meget afblegede og slidte ved anvendelse til indbinding. Enkelte mindre beskadigelser.

Bl. 1 *beg.* „(hamın)gıa at ver*ð*a. heꝼ*er* þu nv", *ender* „Gek þor*olfr* þar fyrſtr vt, en þar", *ib. 82—91.*

Bl. 2 *beg.* „kyr. (!) en nu e*r* Grı*mr* ꝼerr nv yꝼ*er* vatnıð", *ender* „ynglıngſ boꝛn. Flvgu", *ib. 113—24.*

På en indlagt seddel oplyser Arne Magnusson ang. fragmentets erhvervelse „Fra Sr Snorra Jonsſyne [*på Helgafell*] 1721".

δ. 22,3 × 15 cm. 8 bl. C. 1300. Spor af røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Bl. 1 noget beskadiget ved beskæring.

Fragm. beg. „þeır þar en*n* kaꝛpskıp mıkıt", *ender* „þa v*ar* þ*ar* allt meɴ ꝼyrır ꝼoꝛ", *ib. 81—218.*

På en heri indlagt (også hertil hørende?) notitsseddel oplyser Arne Magnusson „Þad fyrsta af þeſſum blòdum tok med ſier frä Islande Monſr Þorſteinn Sigurdzſon, 1715. en*n* þad kom hingad 1716. hafdi han*n* þad fenged Nordr i landi, en*n* eigi i Auſtfiòrdum". *På samme seddel har senere G. Vigfusson tilföjet nogle oplysninger om membraner, på hvilke den i fragmentet forekommende hånd genfindes. I nedre margen bl. 7v findes med én hånd fra 16. årh. navnet* „magnuz gun*n*laugſzon".

ε. 22 × 16,9 cm. 3 bl. C. 1400. Åbne pladser for overskrifter og initialer. Alle bladene synes at have været brugte til indbinding. Bl. 3v er meget slidt og vanskeligt at læse.

Bl. 1 *beg.* „[Yn]gu*ar* þektíz þ*at.*", *ender* „þo ſkal nv v*ıd* ga*n*ga", *ib. 140—65.*

Bl. 2 *beg.* „þeım endanu*m* e*r* logan*d*ı v*ar*", *ender* „þeıı dꝛuckv ꝼyꝛſt ſueıt*ar*", *ib. 238—58.*

Bl. 3 *beg.* „Eg*ı*ll e*r* engí eꝛtınga m*a*d*r*", *ib. 417*, *ender* „Baꝛ ek þeɴgılſ loꝼ oꝼ þagn*ar* .. aꝼ ıotu*n*ſ ꝼæge" *i 18—19de strofe af „Höfuðlausn".*

Ifg. en indlagt notits af G. Vigfusson er dette fragment af en membran, der ligger til grund for Ketill Jörundssons afskrift (AM. 453, 4to).

ζ. *18,6 × 12,8 cm. 4 bl. 13. årh. Farvede initialer, der synes i en senere tid opfriskede. Bladene hist og her beskadigede, bl. 2—3 tillige defekte ved beskæring; skriften afbleget og slidt, navnlig på 1ste og 4de side.*

Bl. 1 *beg.* „... er h*ann* cu*nn*ı eccı leıð", *ender* „ok hıttu þar m*enn* at malı", *ib. 149—62.*

Bl. 2—3 *beg.* „eınu*m* mıclu*m* nıðı undır halſana", *endende* „mega yðı fagna", *ib. 181—204.*

Bl. 4. *beg.* „Maðı ſa eı be þan*n* attı", *ender* „upp gongu eða eıgı", *ib. 232—42.*

η. *22,3 × 18,3 cm. 2 bl. C. 1450. Åbne pladser for kapiteloverskrifter og initialer. Navnlig 1ste side sværtet og plettet.*

Bl. 1 *beg.* „[L]ıtlu ſıd*ar* kom olaf*ur* *konungı*", *ender* „*kon-ungı* bad h*ann*", *ib. 291—319.*

Bl. 2 *beg.* „þa laund *ok* *rad* aull ȷ hendı Eırık*ı* fyní sinu*m*", *ender* „.xıȷ. sam*an* a kar*f*anvm", *ib. 367—86.*

ϑ. *24,8 × 14,4 cm. 4 bl. 13. årh. Bl. 1r har åben plads for en mindre lakune (en vise-halvdel); bl. 2 er noget beskadiget i øvre kant, samt på bageste side sværtet; af bl. 3 er øvre del (c. 10 linjer) bortskåren.*

Bl. 1 *beg.* „nu fara fyrſt", *ender* „*par* þordıſ er at(tı)", *ib. 319—33.*

Bl. 2 *beg.* „*ok* þeır brǫðr", *ender* „Eckı vıl ek ber(ıaz), *ib. 340—51.*

Bl. 3—4 *beg.* „er þeır ero ofatt*er*.", *endende* „En þo mun a*l*ualldı þyckıa u(sannlıgt)", *ib. 728—42.*

Bl. 3v, ydre margen, bærer følgende påtegning af Arne Magnusson „Fra Pet*re* Markuſsſyne 1704".

ι. 23 × 21,8 cm. 1 bl. Tospaltet. 15. årh. Beskadiget og ved beskæring defekt foroven. Aben plads for overskrifter og initialer.

Beg. „En æıgı veıt ek“, *ender* „Tygg ek fæl feger hon þvıat ek“, *ib. 574—604.*

κ. 20,8 × 16,5 cm. 2 bl. C. 1400. Næsten ulæselige ved slid og smuds, samt hullede.

Bl. 1 *beg.* „þıdvı blakkann [bord]vallar“, *ib. s. 152, ender ib. kap. 33 (s. 162—63).*

Bl. 2 *beg. ib. kap. 38, ender* „ok kuad þat mundu fırı honum“ *ib. s. 190.*

Ifg. en indlagt optegnelse af G. Vigfusson ere disse blade erholdte år 1858 eller 1859 fra stud. Páll Pálsson i Reykjavík, hvor de havde været anvendte som bind om en bog i stiftsbibliotheket.

Benyttelse og beskr.: *Under forberedelsen til udg. af Egils-Saga, Havniæ 1809, ere ovennævnte fragmenter blevne mærkede på følgende måde:* α = F (2), β = G (1), γ = E (3), δ = D (4), ι = I (6), ζ = C (5), η = H (7), ϑ = K (8). *Nærmere ang. disse se udg. s. XIII, s. XV flg. Af* ϑ *findes et facsimile i nævnte udg. tab. 1 (fejlagtig anført som no. 160),* α, β, γ, δ *fascimiler tab. 3. Sml. Ant. Russes II, 248; Corpus poet. bor. I, 267 (Höfuðlausn).*

[4 blade i 4to, papir, indeholdende prøver af fragmenterne α—ϑ*, som i Jón Sigurðssons katalog ere opførte under mærket* $\varkappa$*, mangle nu. Hertil skal ifg. samme have sluttet sig en „Draumsvitran“ om Egill — sml. Snorra Edda III, 1, Hafniæ 1880, s. 441.]*

199. **AM. 162 B, fol.** *α—κ. Perg. I alt fragmenter af 10 codices af* **Njáls saga.**

α. 20,4 × 14,9 cm. 2 bl. 15. årh. Abne pladser for kapiteloverskrifter og initialer. Endel medtaget af slid og smuds (vistnok benyttet til indbinding).

Fragm. beg. „ſem bezt“, *ender* „hallgerdar lang(brokar)“, *Njála I, Kbh. 1875, kap.* 5^{65}—9^{20}.

β. 24 × 16,8 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde kapiteloverskrifter, senere tilsatte initialer. Navnlig sidste side stærkt slidt og tilsmudsket.

Beg. „með at ꝼara“, *ender* „kvanꝼang“, *ib.* 7^{56}—9^{18}.

γ. 27,2 × 20,6 cm. 5 bl. 1ste del af 14. årh. Røde kapitel-overskrifter og flerfarvede initialer. Bladene ere på flere steder hullede, og af bl. 5 er omtrent halvdelen af ydre spalte bortskåren.

Bl. 1 *beg.* „ſva mık*ıt* ſem þu þarꝼt“, *ender* „smıþıt *ok* ſelldı ſv*m*t“, *ib.* 21^{9}—23^{18}.

Bl. 2 *beg.* „*ok* bað h*a*na raða“, *ender* „ſyꝼıaþı h*ann* míok *ok* bað“, *ib.* 59^{5}—62^{3}.

Bl. 3 *beg.* „riðv tıl *ok* lyſto“, *ender* „at v*er* ꝼarım at“, *ib.* 73^{3}—75^{68}.

Bl. 4 *beg.* „(Starka)þar. v*a*r þraſla*g*“, *ender* „þa quaddı N*ıall* ſer hoðſ“, 95^{15}—97^{116}.

Bl. 5 *beg.* „*Marðar* ſ*onar* ſınſ“, *ender* „Rıðı nv h*oskvldr* heım“, *ib.* 107^{3}—109^{84}.

I nedre margen af bl. 4^{r} *har Arne Magnusson skrevet* „Feinged 1712. frä Jone Hanneſſyne i Reykiar firdi. en*n* h*ann* ſeig*er* þ*ad* til ſin komid vera fra Asgeiri Sigurdzſyni ä Oſe i Steingrimsfirdi“. *Denne oplysning gælder de to sammenhængende blade 4—5. På et ældre, fragmentet γ tilhørende, omslag har A. M. endvidere noteret* „Ur Nials Sögu ecki þeirre, ſem ätt hefr Finnr ä Kalfalæk (Þordur Steindorsſon) observavi accuratè.“

δ. 25 × 17,5 cm. 24 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde overskrifter, mørke initialer. Flere blade ere mere eller mindre sværtede og slidte, bl. 5 beskadiget ved at en del af ydre kolonne er bortrevet.

Bl. 1—3 *beg.* „hat (ɔ: hvat) tıl tıþ*enda* er heı*ma* meðan“, *endende* „þeır ganga t*ı*l motz v*ıð*“, *ib.* 36^{8}—40^{19}.

Bl. 4—8 *beg.* „ſceg*g*laufa. en ſo*nu* h*ans*“, *endende* „ꝼ*yrı* ſtondo ſeg*ı*r *Gunnarr* en“, *ib.* 44^{45}—51^{43}.

Bl. 9—18 *beg.* „ꝼat*t* t*ı*l Gıt*sor* hv*ı*tı“, endende „ſem þv ert kall[aðr]“, *ib.* 56^{70}—77^{47}.

Bl. 19—24 *beg.* „vv*e*rða m*enn* gıallda“, *endende* „oc bıþr þa ga*n*ga“, *ib.* 88^{162}—98^{82}.

I øvre margen bl. 24r er med en hånd fra c. 1600 skrevet „þeſſa bok a ec Havgne Fimbogason", *og bl. 1r ø. m. har Torfæus antegnet* „vantar hjer ad framan i Njalu".

ε. *31 × 22 cm. 8 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde kapiteloverskrifter, forskellig farvede initialer. Bladene ere mørke, sværtede og alle mere eller mindre beskadigede; særlig bl. 2—3 og 8 ere stærkt hensmulrende.*

Bl. 1 *beg.* „þessv t*il* kapſ", *ender* „feıgna ꝼra hallgerdı", *ib.* 36^{75}—38^{19}.

Bl. 2—3 *beg.* „(ꝼarıt) t*il* v*ar*", *endende* „[enda ſkortır mık eıgı] ꝼe", *ib.* 82^{30}—87^{22}. *På grund af en större ved bortsmulring af pergamentet bevirket lakune står kun* ꝼe *tilbage.*

Bl. 4—5 *beg.* „*ok* voꝛv *med* honum", *endende* „hleypꝛ at ꝼlıotınv. ᴇɴ ꝼlío", *ib.* 89^{90}—92^{103}.

Bl. 6 *beg.* „auðꝛ*um* heı*m* hu*er*t hauſt", *ender* „foðla s*er* heft", *ib.* 97^{145}—99^{41}.

Bl. 7—8 *beg.* „v*ıd* ſtala ſtyrı", *endende* „ꝼeſtu þ[eır] m*ed* „fer", *ib,* 102^{30}—107^{29}.

Om disse blade oplyser Arne Magnusson følgende. Bl. 1r nedre margen er antegnet „Fra Radz manninum [(ɔ: *økonomen i Skálholt)* 1704". *Til bl. 2—3 hører seddel-notitsen* „A þeſſum .2. blòdum, er hònd Sr Þordar Jonsſon*ar* i Hitardal þad er teikn til, ad ha*nn* hefur blòden ätt". *Disse to blade bære, foruden de berørte notitser af præsten Þórður Jónsson, som marginal-antegnelser flere personnavne odl. Bl. 4 & 8 ere ifg. seddelnotits* „feinged fra Islandi 1717. fra Monſr Orme Dadaſyne". *Bl. 6 er ifg. påtegning på forsidens nedre margen* „utanaf qveri ä Skardi er verid h*efur* eign Sr Þordar i Hitardal". *Bl. 5 bærer et par personnavne.*

ζ. *22 × 15,5 cm. 5 bl. Beg. af 14. årh. Har oprindelig haft røde overskrifter og farvede initialer.*

Bl. 1 *beg.* „eckı þvrꝼa at þ*vı* at koſta", *ender* „ſeg*ır* h*on* h*ann*", *ib.* 36^{112}—38^{35}.

Bl. 2 *beg.* „þeır ꝼlo*sı* geng*v* nv ſkyndıl*ı*ga", *ender* „en q*v*az vel hvgꝛ", *ib.* 130^{101}—131^{79}.

Bl. 3—4 *beg.* „Eına nott bar ſva t*ıl*", *endende* „þv*ı*at flockr mın*n*", *ib.* 133^{1}—135^{119}.

Bl. 5 *beg.* „motz v*ıd* þa G*ıssurr* h*vıtı*, *ender* „*ok* lıðveızlv *ok* ſyna", *ib.* 137^{20}—138^{121}.

η. 21,6 × 14,4 cm. 3 bl. 14. årh. Røde kapiteloverskrifter og initialer. De bevarede blade ere afblegede og slidte; bl. 1 defekt i yderkanten ved bortskæring af marginen.

Bl. 1 *beg.* (skegglau)fi eckı hoꝼu uer kuenna ſkap", *ender* „[ubættr] verıt", *ib.* 44^{96}—45^{90}.

Bl. 2 *beg.* „þu mık undır ꝼotum", *ender* „rıdıt a mık", *ib.* 53^{24}—54^{89}.

Bl. 3 *beg.* „Sıdan ꝼor ȷarl", *ender* „afuardı at leıta", *ib.* 86^{1}—87^{77}.

ϑ. 20,8 × 16 cm. 2 bl. 1ste del af 14. årh. Aben plads for kapiteloverskrifter og initialer. Bægge blade have ved beskæring mistet nederste linje, endvidere mangler bl. 1 ydre del af överste linje.

Bl. 1 *beg.* „oc eꝼ þetta er pıoꝼat a þıngı", *ender* „eıgı þegar dıepıd hann", *ib.* 64^{35}—67^{29}.

Bl. 2 *beg.* „at hundı ȷarl oc", *ender* „badır þess ſem her er", *ib.* 85^{37}—87^{130}.

ι. 28 × 20 cm. 4 bl. Tospaltet. 1ste del af 15. årh. Røde kapiteloverskrifter, flerfarvede initialer. Bl. 1 & 4 ere så stærkt beskårne, at kun et fragment omfattende det midterste stykke af indre kolonne, samt den indre strimmel af det tilsvarende stykke af ydre kolonne er levnet. Af bl. 1 er yderkanten af ydre kolonne bortskåren; bl. 3 er stærkt hensmulrende med mange huller.

Bl. 1 *beg.* „randa fvdı afandı (!)", *ender* „ok neꝼndv hvarer tueoıv", *ib.* 102^{12}—105^{15}.

Bl. 2—3 *beg.* „at vıdı alla nottina", *endende* „fvarıt eıda at fkılıaz", *ib.* 109^{54-55}—117^{13}.

Bl. 4 *beg.* „bavd honum at ſıtıa, *ender* „at feuda þegar maɴ aꝼ þ[ıngı]", *ib.* 119^{102}—121^{18}.

På en her vedlagt seddel er af Arne Magnusson noteret „Ur Nials Sögu ſem Giſle Jonsſon i Reykiarfirde hefur ätt, og riſed i ſundur".

κ. 23 × 15 cm. 2 bl. Beg. af 14. årh. Røde kapiteloverskrifter og initialer. Foruden flere småbeskadigelser har sidste blads nedre del et hul af noget större omfang.

Fragmentet beg. „[vap]na ꝼıardar ok komu til hoꝼſ", *ender* „[hınn] oꝛvggaztı", *id.* 134^{86} – 137^{8}.

I Njála II, hvor disse brudstykker ville findes udførlig beskrevne (s. 676—85), benævnes γ „Óssbók", δ „Þormóðsbók", ε „Hítardalsbók", ι „Reykjarfjarðarbók".

Benyttelse og beskr.: *I den latinske oversættelse til Nials-Saga (Havniæ 1809) ere disse fragmenter, som der fejlagtig henføres til AM. 309, 4to, benyttede under følgende mærker: α = b, γ = e, β & δ = c. ε = f, ζ = i, η & κ = d, ϑ = g, ι = h. Facsimiler findes sammesteds af β, δ, ζ. ϑ. Under de her anvendte græske betegnelser (samt fællesmærket C) citeres de i Njála I, Kbh. 1875, s. VII—X. Sml. Germania XXIV, 101.*

200. AM. 162 C, fol. *Perg. C. 28 × 21 cm. (opr. störrelse). 11 bl. 15. årh. Spor til røde kapiteloverskrifter og flerfarvede initialer. Fragmenter af en saga-samling, alle mere eller mindre beskadigede og med spor af at have været benyttede som bogbind.*

1. **Ljótsvetninga saga**. *3 bl. Marginen er tildels bortskåren, adskillige mindre huller og flænger forekomme, og navnlig bl. 3^{r} er stærkt slidt.*

Bl. 1 *beg.* „at þv vıll[dır] [ı] [ra]dazt at ꝼara", *ender* „mundv þvı aller kvnna", *Ljósv. kap.* V^{52}—VII^{13} *(Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880).*

Bl. 2 *beg.* „[dottu]r þınnar . eınar kvad", *ender* „meſt [metın heꝼı] ek en[gan]", *ib.* XI^{50}—XIII^{68}.

Bl. 3 *beg.* „a eınum [ꝼıngrı] dreyra [vekıa]", *ender* „er med ockur . . . . .", *ib.* XXIV^{198-99}—XXVII^{39-40}.

2—3. **Vápnfirðinga saga,** *1 bl. og* **Droplaugarsona saga,** *1 bl. (sammenhængende); i höj grad hullede, slidte og sværtede; navnlig bladet af Dropl. s. stærkt hensmulrende.*

Bl. 1 (Vápnf.) *beg.* „. . . er ꝼe þurꝼı er", *se Ný Fèlagsrit, XXI, s. 122—25, ender* „eıgı allꝼa enn þ[v]", *Vápnf. s.* 24^{3}.

Bl. 2 (Dropl.) *beg.* „þ . . drop"[laug a arneıdar stodum værı fırı flestum konum *osv. — bortsmulret*], *ender* „fegıa monnum malvauxt þann, sem heꝼır . . ." *Se Arkiv for nord. Fil. III, 163—73.*

4. **Finnboga saga hins ramma,** *1 bl. beskadiget ved beskæring forneden.*

Beg. „þessv var okeypt“, *ender* „þrıꝼur ȷ lodkappvna“. *Se Finnb. saga Halle 1879, s. XXI—XXIV.*

5. **þáttr af þorsteini stangarhögg,** *1 bl., beskadiget ved beskæring, og med adskillige ved hensmulring bevirkede huller.*

Beg. „[ſ]kylldu leıta. ſkamt mvn“, *udg. s. 51, ender* „hann attı ſıgrıdi dottur þorgrımſ“, *udg. s. 56.*

6. **Saulus' saga ok Nikanors,** *4 bl. tildels temlig stærkt slidte, mere og mindre hullede og flængede, bl. 1 hensmulrende forneden, bl. 3 foroven. Bladene have hidtil været indlemmede blandt fragmenterne AM. 567, 4to.*

Bl. 1 *beg.* „... aꝼ ſmıo huıtv ꝼılſbeını“, *ender* „otꝛulıgt ꝼra at fegıa þvıat“, *sml. Fjórar Riddarasögur, Rkv. 1852, s. 39—42.*

Bl. 2 *beg.* „þer ſevd voꝛum ʀadvm ſ[am]þyckıanndı her vm“, *ender* „[bregdꝛ nv] vıllıꝼer ſverdı [ſınv]“, *sml. ib. s. 45—51.*

Bl. 3 *beg.* „hverſ þetta verdı ſagdı konungs ſonr“, *ender* „ſkamt ꝼra ſtadnvm ȷ bæꝛ verdur“, *sml. ib. s. 63—69.*

Bl. 4 *beg.* „unnder standa þeır at eıgı mun dvga kyrrv ꝼırı at hallda“, *ender* „hoggvanda bædı menn ok hesta“, *sml. ib. 72—76.*

På en hertil-hørende notits-seddel anfører Arne Magnusson „þeſſe 4. blöd eru ur Sögu Saulus og Nicanors.
Eg feck þau 1725. fra lögmanneнum Odde Sigurdzſyne, og voru þa utanum Domabokarſlitur in folio med hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villingaholti ætla eg Mag. Bryniolfur muni fyrrum hafa att þä bok. enn nær permentsblöden ſieu utan um bokina komin, er vant til at geta“.

***Benyttelse og beskr.:** I Sturlunga saga Oxf. I, 1878, s. CLVI ere 1—5 af disse membran-fragmenter omtalte under navnet „Liosvetninga vellum“. Omtalte eller benyttede ere de endvidere: 1) i Ísl. sög. II, Kph. 1830 (s. 5), Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, Ant. Russes II, 271; 2) i Nordiske Oldskrifter V, Kbh. 1848. Ný Félagsrit XXI, Icelandic Reader s. 89. 364; 3) i Arkiv for nord. Filol. III, 159—76; 4) i Finnboga saga, Halle, 1879; 5) i Nord. Oldskr. V.*

---

201. **AM. 162 D—E, fol.** *Perg. Fragmenter af*
Laxdæla saga og **Eyrbyggja saga.**

D. *6 bl. För 1300; tilhørende to forskellige codices af* Laxdæla saga:

1. *21,3 × 18,2 cm. 5 bl. oprindelig med meget bred nedre margen, som det synes åben plads for kapiteloverskrifter. Bl. 1 defekt ved beskæring af inderkanten og bortskæring af bladets sidste linje. Bl. 5 har kun halv bredde. Bl. 4ʳ og 5ᵛ næsten ulæselige ved slid. Bladene 4—5 ere udtagne af AM. 325 XI, 4ᵗᵒ, hvor de vare optagne blandt fragmenter af norske kongesagaer.*

Bl. 1—2 *beg.* „(ha)[lldoꝛ] vp[p] aꝼ golꝼınv“, *endende* „mey þınnı. oc haꝼ heþan“, *Laxd. s. 110³—118¹⁰.*

Bl. 3 *beg.* „(hrı)ngınn aꝼ hendı mer“, *ender* „en mıkıt er tıl“, *ib. 126¹⁵—130⁸.*

Bl. 4 *beg.* „raþa fınna vm fvm[arıt]“, *ender* „oc kolbeınn“, *ib. 176²⁶—80²².*

Bl. 5 *beg.* „ver kıartan at þv“, *ender* „fcıpı vm fvmarıt hann spyʀ nv gıaꝼ oꝛð“, *ib. 188¹⁹—190²².*

2. *1 bl. 22,3 × 15 cm. Rød initial og kapiteloverskrift.*

Beg. „oc hvarꝼ tıl Ingıbıargar, *ender* „mæltı þa ꝼa oꝛð......“, *ib. 190¹—194²⁻³.*

E. *28,5 × 17,6 cm. 7 bl. (eller bladstumper — en tid opbevarede blandt* **Addit. 20 fol.**). *C. 1300; samme hånd som på AM. 162 A δ, fol. Flerfarvede initialer, åben plads for kapiteloverskrifter. Slidte og beskadigede. Bl. 1 er ved beskæring af indre og nedre del svundet ind til et mindre fragment, forsiden kun tildels læselig. Bl. 4 og navnlig bl. 5 have adskillige huller, bl. 5ᵛ er for nedre halvdels vedkommende stærkt sværtet. Bl. 6ʳ er næsten ulæselig på grund af slid og smuds, om bl. 7ʳ gælder det samme; dette blad er ved beskæring defekt foroven.*

Indhold:

1) Laxdæla saga.

Bl. 1 *beg.* „(bı)arnar bvno hann var“, ender „þoꝛgerðar dottur þorfteınf Rauðs H(afðe)“, *ib. 2¹—10¹⁸.*

Bl. 2 *beg.* „vnnr vm alla meɴ ꝼram“, *ender* „þoꝛarın hann var rafftr maðr“, *ib. 12²²—24²⁵.*

Bl. 3 *beg.* „[afatt]er. Avrn var tıl moz“, *ender* „dottur fonr myrkıartans“, *ib. 74²¹—86³⁵.*

Bl. 4 *beg.* „oc er aleıð vetrınn“, *ib. 112⁴*, *ender* „þo hòꝼðv þeıʀ mıkıt“, *sml. ib. s. 122²².*

Bl. 5 *beg.* „vıð þvı at hafa ꝼe mıkıt", *ender* „halldoʀ haꝼðe sent menn . .", *ib.* *310*[14]—*320*[12].

2) Eyrbyggja saga.

Bl. 6 *beg.* „. . tıl þeſſ ſpvrðız eckı ſıþan langan tıma", *ender* „at eyıar vaðe oc ꝼengv mık", *Eyrb. s.* *91*[26]—*96*[26].

Bl. 7 *beg.* „þeım er ſtvrla a en", *ender* „at ꝼara at þeım er Snorrı vılldı", *ib.* *107*[2]—*111*[17].

Arne Magnusson bemærker — på en indlagt seddel — om E „Þeſſe blód eru til mı̃n komin ſitt ur hverium ſtad ä Islandi post 1702"; *endvidere er af A. M. bl. 5r i nedre margen noteret* „ur Borgarfirdi 1709".

Benyttelse og beskr.: **D**: *Laxdæla Saga, Havniæ 1826, s. XVIII.* **E.** *(Eyrb.): Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s, XXIII—XXV.*

---

202. **AM. 162 F—M, fol.** *Perg. Brudstykker af 7 forskellige membran-håndskrifter.*

F. *20,3 × 15,2 cm. 3 bl. Sidste del af 14. årh. Bl. 1 defekt ved beskæring foroven og på bægge sider. Røde kapiteloverskrifter, kolorerede initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **Bjarnar saga Hitdælakappa** *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „nott oc vm morgvn bıdıa", *ender* „oc vard heıll er ſk(ammt)", *Bj. Hitd. s.* *47*[18]—*50*[23].

Bl. 2 *(smhg. med bl. 3) beg.* „aurn oꝼ Bırnı", *ender* „eꝼ hann ſæı hroſſin", *60*[3]—*63*[17].

2) Bl. 3. **Kormaks saga** *(fragm.).*

Beg. „augun ſyſtır . þetta heyrır", *ender* „þeır haꝼa uıl at uinn", *Korm., Halle, s.* *6*[23]—*11*[26].

På en indlagt notits-seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta blad feck eg 1707. af Sr Jone i Hitardal".

G. *20,7 × 16,6 cm. 2 bl. 15. årh. Bladene ere endel sværtede og slidte, bl. 2 har et större hul. Åbne pladser for kapiteloverskrifter og initialer.*

Hænsa-Þóris saga *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „lata svo buıd", *ender* „ok helgı ꝼoſtrı hans med", *HÞ. s.* *131*[10]—*140*[9].

Bl. 2 *beg.* „(rı)dv tıl þıngſınſ", *ender* „ſatt eı þat at þv", *ib.* *175*[1]—*183*[8].

H. *21 × 16 cm. 2 bl. 15. årh. Spor til farvede initialer.*

Bárðar saga Snæfellsáss *(fragm.).*

Fragm. beg. „(skıpı)nv hıa h*onum*“, *ender* „þo v*ar* þ*at*“, *BSnf. s.* 16^{9}*—*26^{26}.

I. *18 ×* $14_{,5}$ *cm. 1 bl. 1ste del af 15. årh. Defekt ved beskæring af yderkanten samt øvre og nedre margen.*

Hrafnkels saga Freysgoða *(fragm.).*

Beg. „ætta þ*at* e*ıg*ı“, *ender* „v*ar* bod*ıt* ua*r*naꝛ ne(ma)“, *Hrk. s.* 14^{17}*—*18^{9}.

Indlagt i omslag med påtegning af Arne Magnusson, ifg. hvilken A. M. har været uvis om, hvortil dette brudstykke skulde henføres.

K. $12_{,7}$ *× 10 cm. (bl. 1 dog kun* $9_{,3}$ *×* $10_{,4}$ *cm.). 3 bl. 17. årh. Bl. 3 stærkt flænget.*

Þórðar saga hreðu *(fragm.).*

Bl. 1—2 *beg.* „havg*g* til haꝼþoꝛz“, *endende* „ꝼıoꝛa m*enn* aꝼ avſſ*uri*“, *ÞH. s.* 39^{24}*—*42^{2}.

Bl. 3 *(smhg. med bl. 2) beg.* „veried godu*m* dꝛeing“, *ender* „utan*n* vigid or*m*z“, *ib.* 47^{14}*—*49^{5}.

På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Komid til min frä Sr Biarna Einarsſyni ad Ase i Fellum 1711. til eignar.“

L. $21_{,5}$ *×* $18_{,8}$ *cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Spor til røde overskrifter og malede initialer.*

Kristinréttr Árna biskups *(fragm.).*

Beg. „ok Imbrudaghar En Imbruda|ghar“, *udg. s.* 186^{13}, *ender* „Ok mæla þeſſbı (!) orð“, *sml. udg. s.* 104^{14}.

M. $19_{,5}$ *× 16 cm. 2 bl. C. 1400. Defekte ved bortskæring af overkanten; bl. 1 slidt og afbleget.*

Indhold:

1) Bl. 1—2^r^. **Ættartölur** *(fragm.).*

Beg. „. . æſ en ſıda*r*ꝛ þꝛo*n*n*d*ꝛ“, *ender* „dott*ı*r þoꝛgeırs Steıns s*onar*“.

2) Bl. 2^v^. **Brot um fornan átrúnað** *(fragm.).*

Beg. „(. .)xt . ſvm*ı*r dyꝛkudu“, *ender* „aꝼ aſıa lande“.

Vedlagt er en egenhændig afskrift af Arne Magnusson af 2. *(bl. a—c); også* 1. *er afskrevet af ham, men udgör nu AM. 408 i, 4to. Sammen med denne sidste afskrift er indhæftet nogle bemærkninger af A. M. om membran-fragmentets formodede, oprindelige beskaffenhed.*

Benyttelse og beskr.: *F: 1) Nord. Oldskr. IV, Ant. Russes II, 338; 2) Kormaks saga, Halle 1886, s. 75—76 (citeret som 'AM. 162 a, fol.'); G: Ísl. sögur II, 1847 (med facs.); H: Nord. Oldskr. XXVII; I: Hrfnk. saga. Kbh. 1839 (sml. Nord. Oldskr. I), Ant. Russes II, 261; M: 1) Grönl hist. M. II, 27—28, Ísl. sögur I, 1843, s. 356—82, Sturl. saga, Oxf. II, 498—500; 2) Snorra Edda II, Hafniæ 1852, s. 635—636.*

---

203. **AM. 163 a, fol.** *Pap. 33 × 21,2 cm. 15 bl. Sidste halvdel af 17. årh. Bærer i den oprindelige paginering (bl. 101—112) vidnesbyrd om at være brudstykke af en större codex — samme hskr. hvortil AM. 110 og 125 fol. have hørt.*

Indhold:

1) Bl. 1—12r. **Vatnsdælą saga** („þeſse saga kallaſt vatnsdæla | Af Iſlendingum").

2) Bl. 12r—15. **Saga aꝼ Onundi tréfót** („Hier Biriaſt Saga aaf Aununde Trieꝼött | sem er sái ꝼirſte partur eda wpphaꝼ Gretterz | Sögu"). *Skrevet med en fra det foregående forskellig hånd, dels på resten af bl. 12, dels på tre senere tilföjede blade, hvoraf det sidste i 4to.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet notitsseddel giver Arne Magnusson en fortegnelse over de nu i AM. 163 a og b, fol. indhæftede sagaer, hvorefter han ved sin skriver har ladet tilföje* „Ur bok ſem eg keypte 1711. af Sigurde ä Feriu, Og tök ſundur j parta, var elldre enn 1683".

Benyttelse og beskr.: *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812. s. XVI.*

---

204. **AM. 163 b, fol.** *Pap. 32,8 × 21,4 cm. 33 bl. Sidste halvdel af 17. årh. Tilhører samme codex som forrige nr; opr. folieret bl. 113—45.*

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Grettis saga** („Hier Biriaſt sagan áaf | Gretter Aſmundar syne"). *Efter sagaens slutning følger en vise om Grettir* „Þrött oc þreck Bar Gʀetter". *I denne del af håndskriftet findes hist og her marginal-notitser; ligeledes er hyppig sidens 1ste linje afskreven i marginen.*

2) Bl. 22ᵛ—25ʳ. **„Saga aꝼ gunnare kelldu gnupz ꝼiꝼli."**

3) Bl. 25ᵛ—31ᵛ. **Þórðar saga hreðu** („Hier Biriar sögu aꝼ Þorde | Hredu").

4) Bl. 31ᵛ—32. **„Sogu þattur aꝼ Orme Storolꝼz syne".**

I marginen hist og her kronologiske notitser og varianter.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VI (ÞH.), FMS. III (OSto.).*

---

205. **AM. 163 c, fol.** *Pap. 31,7 × 20,1 cm. 6 bl. Tospaltet. Sidste halvdel af 17. årh. Har tilhørt samme codex som foreg. nr. Bl. 1—2 have opr. været folierede 77—78. 1ste sides 1ste spalte, der er overklæbet med hvidt papir, antages at have indeholdt slutningen af „Eyrbyggja saga".*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Sögu Aꝼ | Bua").

2) Bl. 5ʳ—6. **Þáttr af Jökli Búasyni** („Hier biriar Sógu äf Jokle | Bua Syne").

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

---

206. **AM. 163 d, fol.** *Pap. 33 × 21,5 cm. 37 bl. Sidste halvdel af 17. årh. Tilh. samme codex som foreg. nr. Opr. folieret 24—60. Hist og her marginal-notitser.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ᵛ. **Flóamanna saga** („Saga Aꝼ nockrum Landnamdſmønnum (!) Sunnlendinga | sierdeilis Þorgils ÞoRdar fyne kaulludum orrabeins ꝼö|ſtra. oc nockrum Flöa monnum").

2) Bl. 7ᵛ—37. **„Niæla edur Islendijnga | saga".**

Vil findes beskrevet (under benævnelsen „Ferjubók") i Njála II, s. 730—31.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret den flere gange anførte bemærkning om det fra Sigurður á Ferju erhvervede og af A. M. sønderdelte håndskrift, hvoraf også dette nr. er et brudstykke.*

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist. M. II, 18; 2) Njals-saga, Havniæ 1809, XXVI—VII, Ant. Russes II, 238.*

---

207. **AM. 163 e, fol.** *Pap.* $30{,}_5 \times 19{,}_7$ *cm. 38 bl. Sidste del af 17. årh. Opr. foliering 222—59.*

Fóstbræðra saga („Sagann ꝼra Þorgeire Ha|vardz Sine Og Þormode Kolbruna | ſkällde").

***Herkomst og hist.:** Arne Magnusson har på en foran indklæbet seddel optegnet* „Ur bok er eg ſeck af Jone Thorlaksſyne".

***Benyttelse og beskr.:** Grönl. hist. M. II, 260.*

208. **AM. 163 f, fol.** *Pap.* $29{,}_6 \times 19$ *cm. 7 bl. (+ bl. 1^a). Slutn. af 17. årh. Antages skrevet af den senere præst Þórður Þórðarson, provst i Dala syssel. Fraktur, med stor, ornamenteret begyndelses-initial.*

Króka-Refs saga.

Kroka-Refs-Saga *lyder den af Arne Magnusson på forsatsbladet (bl. 1 a) tilföjede titel; sagaen selv (bl. 1^v) har til overskrift* „Hier skriꝼaſt Saga aꝼ KrökaRef". *Bl. 1^r, nu overstreget, har indeholdt slutningen af* Viglundar saga.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet:* „Ur bok er eg feck af Sr Gudmunde ä Helgafelle, er med hendi Þordar Þordarſonar, þä hann var ungur".

***Benyttelse og beskr.:** Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

209. **AM. 163 g, fol.** *Pap.* $29{,}_8 \times 19$ *cm. 14 bl. Slutn. af 17. årh. Skal være skrevet af samme mand som foreg. nr. Slutningen (bl. 14^r, 9 linjer) er tilföjet af Jón Sigurðsson den ældre. Bl. 9^r findes åben plads for en mindre lakune.*

Þórðar saga hreðu.

En ligelydende titel er skreven af Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel; sagaen selv har til overskrift „HIER BYRIAR Sogu aꝼ ÞORDE | Hredu".

***Herkomst og hist.:** En foran indklæbet seddel bærer med Arne Magnussons hånd en notits ligelydende med den under forrige nr anførte.*

210. **AM. 163 h α, fol.** *Pap.* $31{,}_2 \times 19{,}_2$ *cm. 13 bl. 17. årh. Skr. af Arnór på Flókastaðir. Brudstykke af en större codex; de på grund af dennes sønderdeling ved begyndelsen og slutningen manglende linjer ere tilföjede i nedre margen af Jón Sigurðsson den ældre.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Kjalnesinga saga** („Hier epter fylger Kialarnesinga saga sem eignud er Bua Andrijdar syne").

2) Bl. 11ᵛ—13. **Jökuls þáttr Búasonar,** *uden særskilt titel.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok fra Ärbæ med hendi Arnors ä Flokaſtòdum, er eg ſeck af Hakone Hanneſſyne."

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

---

211. **AM. 163 h β, fol.** *Pap. 31,8 × 19 cm. 22 bl. 17. årh. Samme hånd og tilhørende samme codex som foregåaende nr. De ved sønderdeling af codex tilintetgjorte begyndelseslinjer ere som i foreg. nr, og af samme mand (J. S.), tilföjede i nedre margen. Håndskriftet har i længere tid været forlagt; sml. Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XIV.*

1) Bl. 1—11. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hier byriaſt ſagan af Barde Snæfellſ aſ").

2) Bl. 11ʳ—21ʳ. **„Saga af Hórde og hans fylgiurum. þeim Hölmverium".**

3) Bl. 21ᵛ - 22. **„Ølkofra þattur".**

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII (BSnf.).*

---

212. **AM. 163 i, fol.** *Pap. 31,4 × 19,8 cm. 60 bl. Skr. 1668 af Hinrik Magnússon. Håndskriftet er, på grund af slid i kanterne, på mange steder repareret i marginen. Bl. 1—3 ere skrevne med en særlig hånd.*

Njáls saga („Niala").

Vil findes beskrevet (under benævnelsen „Saurbæjarbók") i Njála II, s. 731.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning har afskriveren tilföjet* „Þeſsi Saga var ſkrifud epter bon velburdigs | mans Dada Jons Sonar Sem þa var kongs | vmbodz madur yfer kioſar Syſlu . 1668 . 8 Maij." *En noget senere hånd har sammesteds antegnet* „þeſsa ſògu hefur ſkriſſad Hinrich | Magnusſon j ſaurbæ a kialar | neſi Anno 1668".

Benyttelse og beskr.: *Nials-saga, Havniæ 1809, s. XXVI; Ant. Russes. II, 238.*

---

213. **AM. 163 k, fol.** *Pap.* $31{,}_2 \times 19{,}_8$ *cm.* *13 bl.* *17. årh.* *Forsk. hænder, deriblandt Hinrik Magnussons.* *Har rimeligvis tilhørt samme codex som foregående nr.* *Bl. 13ᵛ står blank.*

Hávarðar saga Ísfirðings („Saga Aꝼ Havarde enum Hallta og syne hans | Olafe Biarnil Iffirdingum").

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede sedler med Arne Magnussons hånd giver den ene sagaens titel, den anden meddeler* „ur bok er eg feck af Jonas Dadafyne".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

---

214. **AM. 163 l, fol.** *Pap.* $31{,}_7 \times 19{,}_5$ *cm.* *17 bl.* *Slutn. af 17. årh.* *Skr. af præsten Jón Ólafsson til Fellsmúli (Rang. syssel).* *Åben plads for begyndelses-initial.*

Kjalnesinga saga („Hier epter ꝼylger Kialar nefinga Saga fem | eignud er Bua Andrydar fyne").

Bl. 1ʳ nedre margen har Arne Magnusson skrevet „þetta er hönd Sʳ Jons Olafs fonar i Fellzmula".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. LIII.*

---

215. **AM. 163 m, fol.** *Pap.* $30{,}_7 \times 19{,}_6$ *cm.* *11 bl.* *Sidste del af 17. årh.* *Brudstykke af en större codex (sml. AM. 163 e, fol. og AM. 181 i, fol., på hvilket sidste sted begyndelsen findes); den opr. foliering har begyndt med tallet 357.* *Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson af Þórður Þórðarson.*

Víglundar saga („Sagann af Viglunde væna").

Ender defekt, i begyndelsen af kap. 19.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Ur bok er eg feck af Jone Thorlaks fyne".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII, s. XIV.*

---

216. **AM. 163 n, fol.** *Pap.* $30{,}_7 \times 19{,}_6$ *cm.* *16 bl.* *Sidste del af 17. årh.* *Har tilhørt samme codex som foregående nr.* *Den oprindelige foliering begynder med bl. 332.* *Bl. 1 og bl. 16 (1ste og sidste side ubeskrevne) ere tilsatte til erstatning for det ved håndskriftets sønderlemmelse tabte.*

Kjalnesinga saga, *med indlemmelse af* Jökuls þáttr Búasonar.

Håndskriftets titel er „Sagann aꝼ Bua Efiu fooftra".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok Jöns Þorlaksſonar Er afleitlega raung“.
Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847.*

---

217. **AM. 163 o, fol.** *Pap.* $33_{,3} \times 21$ *cm. 14 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af præsten Þorleifur Clausson. Brudstykke af en större codex; den oprindelige foliering er 62—74. Den större del af bl. 1*[v]*, der har indeholdt slutningen af* Egils saga, *er overstreget; bl. 14, indeholdende slutningen af Bandam. saga, er senere tilföjet i afskrift af en hånd fra c. 1700; bl. 14*[v] *blank.*

Bandamanna saga („Hier Byriar Bandamanna sogu þätt“).

På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson afskriverens navn.
Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X.*

---

218. **AM. 163 p, fol.** *Pap.* $33_{,3} \times 21_{,2}$ *cm. 12 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af præsten Þorleifur Clausson. Har tilhørt samme codex som foreg. nr. Opr. foliering 75—86. Bl. 1*[r] *øvre halvdel, nu overstreget, har indeholdt slutningen af* Bandamanna saga. *Bl. 12*[v] *ere de sidste linjer tilföjede for Arne Magnusson af Þórður Þórðarson.*

„Saga af Gysla Sürfsyne“.

På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson afskriverens navn.
Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VIII.*

---

219. **AM. 163 q, fol.** *Pap.* $31_{,5} \times 20_{,6}$ *cm. 15 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af forskellige, deriblandt Þorleifur Clausson og Guðmundur Ólafsson. Brudstykke af en större codex. Bl. 15*[v] *ere de sidste linjer tilföjede af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Kjalnesinga saga** („Saga Af Büa Andrydarfyne edur Kial|nefinga saga“).

2) Bl. 12[r]—15. **[þáttr] „Af Jokle Büafyne hinum frækna“.**

Bl. 1[r]*, øvre margen, har Arne Magnusson noteret* „med hendi Sr Þorleifs Clausſonar“. *Bl. 12*[v] *ved slutningen af Kjalnesinga saga findes underskriften* „Gudmundur Olafſson“.
Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847.*

220. **AM. 163 r, fol.** *Pap. 33,4 × 21,2 cm. 62 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Þorleifur Clausson. Brudstykke af en större codex (se 163 o), sidste side (bl. 62r) senere tilföjet.*

„Saga Af Eigle Skallagrijmſsyne sem Biö a | Borg i borgarþyrde“.

På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson afskriverens navn.

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XV.*

---

221. **AM. 163 s, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Addit. 4, fol.**). *Pap. 28,2 × 18,5 cm. 7 bl. Slutn. 17. årh. Hskr. er brudstykke af samme codex som AM. 163 f, fol. Stor ornamenteret begyndelses-initial. Sidste halve side (bl. 7v) tilsat for Arne Magnusson.*

Bandamanna saga („Hier Biriar Ban|damanna Sögu“).

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X (som Addit. 4, fol.).*

---

222. **AM. 164 a, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 29 bl. (+ bl. 1b). 1ste del af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Brudstykke af en större codex. Bl. 1a, tilföjet for Arne Magnusson, indeholder sagaens begyndelse (1/2 side), bl. 1b er et oktavblad, som ligeledes indeholder begyndelsen, dog et par linjer længere end bl. 1a og egenhændig skrevet af Arne Magnusson (efter* „chartâ Güldenlewii“). *Störste delen af bl. 29v, indeholdende begyndelsen af en ny saga, er overstreget; gennem hele håndskriftet ere varianter tilföjede for Arne Magnusson.*

Víga-Glúms saga („Hier Byriaſt Glums Saga“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok (elldre enn 1646) er eg feck af Sr Högna Amundaſyne.

Er med hendi Jons Giſſurſonar, enn variæ lectiones eru epter hende Sr Jons Erlends ſonar i Vilkinga hollte i bok ſem hans höj Excellence Güldenlewe ä in folio“ (*ɔ: AM. 160, fol.*).

Benyttelse og beskr.: *Viga-Glúms saga, Havniæ 1786; Ísl. sögur II, Kph. 1830; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880.*

---

223. **AM. 164 b, fol.** *Pap. 30,4 × 19,7 cm. 22 bl. Sidste del af 17. årh. Brudstykke af samme codex som AM. 163 n, fol. Den opr. foliering 200—221.*

„Sagann Af Wijga Gluume“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel anfører Arne Magnusson* „ur bok er eg feck af Jone Thorlaksſyne, Sy[s]lumanni i Mula þinge".
Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

224. **AM. 164 c, fol.** *Pap.* $31_{,8} \times 19_{,7}$ *cm. 8 bl. 17. årh. Brudstykke af en större codex. Sidste side bærer forskellige personnavne.*

Flóamanna saga („Saga Aꝼ nockrum Landnämz mønnum | sierdeiles þorgils þordar syne kaulludum | orrabeins foſtra. Oc nockrum Flöa monnum").

Sagaen standser bl. 8r midt på siden, hvorefter nedre halvdel af bladet har været bortskåren, men er bleven erstattet ved påklæbning af papir, taget fra et brev-omslag.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „ur bok þeirre er eg feck af Jonas Dadaſyne."
Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 18.*

---

225. **AM. 164 d, fol.** *Pap.* $31_{,6} \times 19_{,6}$ *cm. 7 bl. 17. årh. Bladenes overkant har tildels lidt ved beskæring og hensmuldren; ligeledes er det i marginen bl. 3v skrevne beskåret. Bl. 1r er overstreget. De sidste 1½ side stå blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **„Inntak þaats af þosteine skelk"** *overstreget ved to korsvis dragne streger.*

2) Bl. 1v—7r. **„Sagan af KrökaRef".**

I marginen bl. 3v er dialogen mellem Gunnarr og Barði *indført på en fra teksten selv forskellig måde. Bl. 4 (skrevet med en særlig hånd) indeholder* det samme som störste delen af bl. 5, *men i en særlig recension; störste delen af bl. 4v står blank.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „hefur vered eign Sr þordar Jonsſonar i Hitardal".
Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

---

226. **AM. 164 e α, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 19_{,7}$ *cm. 6 bl. Sidste del af 17. årh. Brudstykke af en större codex. Bl. 6v er begyndelsen af* Kjalnesinga saga *udslettet.*

„þaattvr Orms Storolꝼzſonar".

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

---

227. **AM. 164 e β, fol.** *Pap.* $29_{,7} \times 18_{,7}$ *cm.* *4 bl.* *Sidste del af 17. årh. (Ang. skriften sml. AM. 163 f, fol.).*

Orms þáttr Stórólfssonar („Hier Hefur Soguna Af | Orme Störölfsyne").

---

228. **AM. 164 e γ, fol.** *Pap.* $32 \times 20_{,6}$ *cm.* *4 bl.* *Sidste del af 17. årh. Brudstykke af en större codex; forsynet med varianter fra et andet håndskrift (AM. 160, fol).*

„þattur Orms Störolfsonar."

Herkomst og hist.: *Foruden en antegning bl. 1ʳ angående varianterne har Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel noteret* „þattur af Orme Storulfsfyne ur bok i grænu bande er eg feck af Sʳ Jone Torfafyne. ä Breidabolftad. Confereradur vid hönd Sʳ Jons Erlendzfonar i Villinga hollte".

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

---

229. **AM. 164 f, fol.** *Pap.* $31_{,2} \times 18_{,9}$ *cm.* *5 bl.* *17. årh.* *Skr. af Arnór på Flókastaðir. Brudstykke af en större codex. Bl. 1ʳ er slutningslinjerne af* Jökuls þáttr, *bl. 5ᵛ begyndelsen af* Bárðar saga Snæfellsáss *udslettet. Begyndelses-initial og overskrift kolorerede med rødt.*

„þättur af Orme Störölfsyne".

Herkomst og hist.: *På en mellem bl. 2 og 3 indsat papirslap har Arne Magnusson noteret* „hönd Arnors ä Flokaftödum."

---

230. **AM. 164 g; fol.** *Pap.* $29 \times 18_{,7}$ *cm.* *5 bl.* *Sidste del af 17. årh.*

„Sogu þättur af Herra Jöne Halldörfsyne | Byfkup i Skälhöllte".

---

231. **AM. 164 h, fol.** *Pap.* $29_{,2} \times 19_{,4}$ *cm.* *17 bl.* *1ste del af 17. årh.* *Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá (med undtagelse af det senere tilföjede bl. 17). Adskillige marginalier af afskriveren, men de fleste beskadigede ved beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1—3ʳ. **„Sagan*n* af Giafa Ref".**

2) Bl. 3ʳ—3ᵛ. **„Gauta þättur".**

3) Bl. 3ᵛ—12ʳ. **'Kialnesïnga saga'.** *Foran sagaens begyndelse går en 'dróttkveðin' vise af Björn Jónsson om Búi.*

4) Bl. 12ʳ—17ᵛ. **„Sagan Af Hälfdani Brønv Föstra".** *Störste delen af sidste side står blank.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Gautreks [eller Gjafa-Refs] saga, Hálfd. s. Brönuf); Íslendinga sögur II, Kbh. 1847 (Kjal.).*

---

232. **AM. 164 i, fol.** *Pap. 30,5 × 19 cm. 4 bl. 17. årh. To forskellige hænder (Ang. skriften i stykke 1. sml. 163 d, fol.).*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„Sagan aF þormödi Kolbrwnar Skaald“.** *Ufuldstændigt udtog af Fóstbræðra saga. Störste delen af bl. 2ᵛ står blank.*

2) Bl. 3—4. **Stúfs þáttr Kattarsonar** („HIER HEFUR SØGUÞATT AF STUF | Sine þordar Kattar“). *Nedre del af bl. 4ʳ og hele bl. 4ᵛ stå blanke.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 261.*

---

233. **AM. 164 k, fol.** *Pap. 31,6 × 20,3 cm. 21 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—4ᵛ. **„þattr af Brandkrosfa oc um uppruna | Droplaugar fona“.**

2) Bl. 4ᵛ—21ʳ. **„Sagan af Helga oc Grime Drop | laugar sonum“.** *Störste delen af bl. 21ʳ og hele bl. 21ᵛ stå blanke.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V (Brandkr.).*

---

234. **AM. 165 a, fol.** *Pap. 29,8 × 18,8 cm. 24 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Adskillige marginalier. Brudstykke af en större codex; sidste blad tilföjet for Arne Magnusson. Aben plads for begyndelses-initialen.*

„Saga aF Finnboga Rama.“

Efter sagaens slutning følger „vifa þordar aF Finnboga Rama“.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet notitsseddel med Arne Magnussons hånd* „Ur bok (elldri enn 1646.) er eg feck af Sʳ Högna Amundafyne“.

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Halle 1879.*

---

235. **AM. 165 b, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 14 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Hallfreðar saga vandræðaskálds („Hier Byriar Hallfreds saga").

Håndskriftets 1ste halve side bærer slutningen af Jökuls þáttr *udslettet; nederst bl. 14*[v] *findes begyndelsen af* Víga-Glúms saga *(sml. AM. 164 a, fol.) udslettet.*

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

236. **AM. 165 c, fol.** *Pap. 30 × 18,5 cm. 8 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Kronologiske marginalia. Sidste blad tilföjet for Arne Magnusson.*

„þättur af Orme Störolfsyne".

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

237. **AM. 165 d, fol.** *Pap. 29,8 × 18,9 cm. 4 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Sidste bl. tilföjet for Arne Magnusson. Forskellige marginalia.*

„Aulkofra þättur".

På 1ste side er slutningen af Finnboga saga ramma *(sml. AM. 165 a, fol.) udslettet.*

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

238. **AM. 165 e, fol.** *Pap. 29,6 × 18,8 cm. 21 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Sidste side (bl. 21*[r]*) tilföjet for Arne Magnusson. Enkelte marginalia. Bl. 5, hvor håndskriftet har en tilsvarende lakune, står blankt. Begyndelses-initialen udeladt.*

„Saga af Hørd og Hans fylgiur|um þeim Hölmuerjum".

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847; Ant. Russes II, 318.*

---

239. **AM. 165 f, fol.** *Pap. 28,8 × 19,4 cm. 13 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Begyndelses-linjerne så vel som slutningen (bl. 13*[r]*) tilsatte for Arne Magnusson.*

Hænsa-þóris saga („Hier Byriaft Sagan af Hænfna þörer").

[Vedlagt er: et stærkt beskadiget folio-blad af en afskrift af Hænsa-þóris saga, *med Jón Erlendssons hånd.]*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med Arne Magnussons hånd* „ur bok i folio (elldre enn 1643.) er eg feck af Sveine Torfafyne 1704“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. XVII, XVIII.*

240. **AM. 165 g, fol.** *Pap. 29,6 × 19 cm. 22 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Bárðar saga Snæfellsáss („Hier byriaſt sagan aꝼ Bærde | Snæꝼellsas“).

Foran sagaen (bl 1r) er slutningen af Harðar saga *(sml. AM. 165 e, fol.) udslettet, efter sagaen (bl. 22v) begyndelsen af en anden saga.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson om dette håndskrift det samme som om hæfterne AM. 165 a—e, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

241. **AM. 165 h, fol.** *Pap. 30 × 18,8 cm. 16 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Åben plads for begyndelses-initial.*

Víglundar saga („Saga aꝼ þorgryme pruda og syne | hans vyglunde og kietelryde“).

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

242. **AM. 165 i, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 13 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Króka-Refs saga („Hier Byriaſt Lyꝼſaga Hins Kynduga Kröka | Reꝼs“ *osv.*).

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

243. **AM. 165 k, fol.** *Pap. 30 × 18,8 cm. 17 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Forskellige marginalia.*

„Sagan*n* aꝼ þorde hredu“.

Bl. 1r *er slutningen af* Kronologi til Grettis saga *udslettet.* Bl. 1v *findes foran sagaens begyndelse* „Vyſa Biorns Jonſonar

vm | midꝼiardar skiegga" *og* „Vyfa þördar m: ꝛ: | vm*m* þord hredu". *Efter sagaens slutning (bl. 17ᵛ nederst) følger, udslettet,* „Vyfa þördar aꝼ ꝼin*n*boga ʀama".

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr*

---

244. **AM. 165 l. fol.** *Pap. 29,8 × 18,6 cm. 11 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Bandamanna saga („Hier byriaft Banda man*n*a Saga" *osv.).*

Foran sagaens begyndelse (bl. 1ʳ) er slutningen af Ölkofra þáttr *udslettet.*

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X.*

---

245. **AM. 165 m, fol.** (*i længere tid opbevaret blandt* **Addit. 4, fol.**). *Pap. 28,3 × 19 cm. 51 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Bl. 1 og 51ʳ (hvert med sin særlige hånd) senere tilföjede, det sidste for Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ. **„þATTUR EIRN LITILL AF þORSTEINE | þorvardfsine ä Islande".**

2) Bl. 1ᵛ. **Draumur þorsteins Sijdu Hallsfonar".**

3) Bl. 2—4. **'Nockrar vitraner'** („Nu epter ꝼylgia nockrar vitraner"). *Foran dette stykke (bl. 2ʳ) er slutningen af* Vatnsdæla saga *udslettet (sml. AM. 138, fol.), og efter dette (bl. 4ᵛ) begyndelsen af* Hænsa-þóris saga *(sml. AM. 165 f, fol.).*

Stykkerne 1—3 kunne ikke påvises i den ældre håndskriftfortegnelse (J. O.s).

4) Bl. 5—29. **Flóamanna saga** („Saga aꝼ nockrum Landnams mon*n*um sundlendinga | sierdeilis þorgils þordarfyne" *osv.*).

I marginen ere med en hånd fra sidste del af 18. årh. varianter tilföjede fra andre håndskrifter.

Foran sagaen (bl. 5ʳ øverst) er slutningen af Hænsa-þóris saga *udslettet.*

5) Bl. 30—46. **Kjalnesinga saga** („Nu Byriaft Bwa Saga").

6) Bl. 46^r—51^r. **Þáttr af Jökli Búasyni** („Nu Epterfylger sagann af Jøkle syne Bua A: sonar").

Benyttelse og beskr.: *Citeret under mærket Addit. 4, fol. i Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. L (Kjalnesinga saga), s. LVI (Þáttr af J. B.), sml. s. XVIII (Hænsa-Þóris saga).*

---

246. **AM. 166, fol.** *Pap. 30,6 × 19,4 cm. 46 bl. Slutn. af 17. årh. Skrevet af præsten Jón Ólafsson på Fellsmúli (Rang. syssel). Åben plads for begyndelses-initial. Brudstykke af en större codex. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr, der har haft forskellig farvede og ornamenterede initialer.*

„Sagann af Remund keifara syne og Elenu | kongs dottur".

Efter sagaens slutning er begyndelsen af en ny saga udslettet og overklæbet med hvidt papir.

---

247. **AM. 167, fol.** *Pap. 30,5 × 18,8 cm. 58 bl. C. 1660. Skr. af Arnór Eyjólfsson på Flókastaðir (Rang. syssel). Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr., hvor en af initialerne fremstiller en siddende munk med hænderne holdende om en nodestol.*

Indhold:

1) Bl. 1—35^v. **„Sagann Af Remund Keyfara Syne Og Elinu Kongs dottur".**

2) Bl. 35^v—46^v. **„Saga Af Sygurgarde Frækna".**

3) Bl. 47—58^v. **Jarlmanns saga ok Hermanns** („Hier byriar Sógu Af Jallmanne ok Hermann konge").

Herkomst og hist.: *En nu foran indklæbet seddel med Arne Magnussons egenhændige optegnelse, som Jón Sigurðsson henfører til dette håndskrift, meddeler* „Þetta er hónd Arnors Eyolfsfonar ä Flokaftódum, og ftod i bok er fyrrum hafde ätt Magnus Kortsfon, enn eg feck af Syflumannenum Hakone Hannesfyne".

---

248. **AM. 168, fol.** *Pap. 32,9 × 21,5 cm. 19 bl. Slutn. af 17. årh. (Fraktur.) Mellem bl. 10 og 11 er* Hálfdanar saga Eysteinssonar, *som ifg. ældre fortegnelser skulde findes her, bortskåren. Marginalnoter af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1 Bl. 1—10. **Egils saga einhenda** „Hier biriar Saugu af Eigle hinum Einhendta og Afmunde".

2 Bl. 11—19. **„Saga af Sorla hinumm sterka".**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet hæftets oprindelige indhold og tilföjet* „ur Num. 18. þetta Exemplar ä ad rifaſt i ſundr. vegna þess ſem þormodr herr ſkrifad ä ſpatiurnar".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

249. **AM. 169 a, fol.** *Pap.* $31_{,7} \times 19_{,8}$ *cm. 21 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Åben plads for initialer. Hist og her marginalia.*

„Sagann af Eigle Einhendta".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „lied mier af Jone þorlaksſyne 1709. og ſidann ſelld 1710. Var til forna i innbundinni bok".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

250. **AM. 169 b, fol.** *Pap.* $31_{,8} \times 19_{,5}$ *cm. 13 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Hist og her marginalia.*

„Saga af þorsteine | Bæiar magn".

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

---

251. **AM. 169 c, fol.** *Pap.* $31_{,3} \times 20$ *cm. 12 bl. Sidste del af 17. årh. Forskellige hænder. Brudstykker af forsk. håndskrifter med ældre foliering.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—5. **„Sagan af þorsteine Vijkingz ſine".**

Bl. 5ᵛ nederst, hvor sagaen afbrydes med ordene „med griotkafti | og valflong", *har Arne Magnusson skrevet* „Reliqva deerant". *Bl. 1 er senere tilsat (1ʳ blank).*

2) Bl. 6—8. **„Saga af eigle Eijnhenta"**, *standser afbrudt med ordene* „ad huor ſkal | annars".

3) Bl. 9—12. **„Saga af Gongu Hrolfe"**, *to brudstykker.* a) *fra sagaens begyndelse til* „og voru kappar hans hier | ad

mykelyrkiu", b) *beg.* „vid afa tun nordur fra fkatna stǫdum", *til sagaens slutning.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III.*

---

252. **AM. 169 d, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Addit. 3, fol.**). *Pap.* $30_{,7}$ × $19_{,7}$ *cm. 7 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Aben plads for initialer.*

„Søgu þättur af Jlluga | Gÿdar föftra".

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad er for Arne Magnusson noteret* „liedur mier af Jone þorlaksfyne 1709. og fidann felldr 1710. var tilforna i innbundinni bok."

---

253. **AM. 170, fol.** *Pap.* $30_{,5}$ × $20_{,2}$ *cm. 14 bl. C. 1690. Skr. hovedsagelig af Guðmundur Ólafsson, til dels af præsten Þorleifur Clausson, som har ejet håndskriftet og tilföjet marginalnoter.*

„Sagan Af þorfteyne Wykings | Syne".

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning findes dateringen* „Gaukftodum D. 21 December Anno 1691 Gudmundur Olafſson Meh." *Derunder* „Hiftoriu Bök þefsa A sa Ehru Göffugie | Heidurs kienne Mann *Sira* Thorleiffur Clauffufson(!) | thil Merkis vnder skriffad naffn Halldor Jonfson Egh."

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

---

254. **AM. 171 a, fol.** *Pap.* $30_{,6}$ × $19_{,1}$ *cm. 18 bl. Sidste del af 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—11^r^. **Sörla saga ens sterka** („Hier biriaft Sagann Sorla hins sterka" *osv.*). *Efter sagaens slutning følger en „ferskeytt"* vise *om denne.*

2) Bl. 11^v^—18. **„Sagan*n* af Sturlauge hinum | ftarffama".**

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

255. **AM. 171 b, fol.** *Pap.* $30_{,6}$ × $19_{,1}$ *cm. 6 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Sigurður Jónsson på Knör.*

„Sagan*n* af Kong Halfdane Suarta | Eyfteinfsyne".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med Arne Magnussons egenhændige indholdsfortegnelse skulde foran denne saga stå* „Sörla Saga fterka" *og* „Sturlaugs Saga ftarffama", *og efter denne være fulgt* „Bofa Saga (ólik ödrum)"; *disse findes dog ikke nu her.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

256. **AM. 172 a, fol.** *Pap. 31 × 20,₂ cm. 50 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **Ketils saga hængs** *og* **Gríms saga loðinkinna** („Her Byriar þatt Ketils | Hængs").

2) Bl. 17—30ʳ. **Áns saga bogsveigis** („Her byriaz Saga aꝼ An er ko|min var ꝼra Katli Hæng"), *hvorefter bl. 30ʳ står blank.*

3) Bl. 31—50. **„Sagan aꝼ Sturlaugi Ingolꝼsfyni hi|num Starffama".**

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Sal. Affeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. ur Num. 18."

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III.*

257. **AM. 172 b, fol.** (*har i længere tid været indlemmet i* **Addit. 3. fol.**). *Pap. 30,₅ × 19,₆ cm. 70 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd. Bl. 53—54 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—52. **Orvarodds saga ens víðförla** („Her er upphaꝼ a Sogu Orvar | oddz ens vidforla").

2) Bl. 55-70. **„Saga aꝼ Fridþioꝼi enum | frækna".**

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II (under mærket Addit. 3, fol.)*

258. **AM. 173, fol.** *Pap. 30 × 20 cm. 113 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—16ʳ. **Ketils saga hængs** *og* **Gríms saga loðinkinna** („Her byriar þatt Ketils hængs"). *Bl. 16ᵛ ubeskrevet.*

2) Bl. 17—65. **Orvarodds saga** („Her heꝼur Sogu Ǫrvar Oddz | ens viðꝼǫrla").

3) Bl. 66—79. **„Sagan aꝼ An er komin*n* var fra | Katle Hæng"** *ɔ:* Áns saga bogsveigis.

4) Bl. 80-95ʳ. **„Sagan aꝼ Friðþioꝼe enom | frækna".** *Bl. 95ᵛ ubeskrevet.*

5) Bl. 96-113. **„Sagan aꝼ Sturlaugi Starꝼfama Ingolꝼsfyni".**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet indholdet med angivelse af, at 1—4 ere* „ur Num 13.", *5* „ur Num. 11.", *hvorefter tilföjes* „Fra Sal. Afseffor Thormod Toruefens Enke 1720." *Ved de angivne numre menes nr XI og XIII, fol. i A. M.s egenhændige fortegnelse over Torfæus' håndskrifter (AM. 435 b, 4to).*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III, sml. Ant. Russes I, 92.*

---

259. **AM. 174, fol.** *Pap. 30 × 19,2 cm. 10 bl. Skr. 1644, af Jón Gissursson. Brudstykke af en större codex, 1ste bl. tilsat for Arne Magnusson.*

Jóns saga leikara („Saga litil af Riddara Vilkin | og hanns Syne").

260. **AM. 175, fol.** *Pap. 31,5 × 19,7 cm. 58 bl. Slutn. af 17. årh. Bl. 44 åben plads for en lakune, bl. 3r en kronologisk marginalnotits. Åben plads for begyndelsesinitialen. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Trójumanna saga („Hier Hefur Troju Ma|na Sögu fra Vpphafe til enda" *osv.*).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ex Danico Septimii. Komin til mïn fra Monfr Odde Sigurdz fyne. i Górdum."

261. **AM. 176 a, fol.** *Pap. 32,2 × 20,6 cm. 46 bl. Slutn. af 17. årh. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn udstyret perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—27. **Trójumanna saga** („Hier Biriar Tröiv Ma|nna Sógu").

2) Bl. 28—46. **Bretasögur** („Brytlands Cronica: Edr | Ennglands").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Troiomanna Saga þeffe er ur bokum Oddz Sigurdzfonar."

262. **AM. 176 b, fol.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 21 bl. Slutn. af 17. årh. Initialen bl. 1 og navnlig bl. 15 er stærkt forsiret ved allehånde pennetegning; bl. 13v og 14 ere ubeskrevne. Skal ifg. Jón Sigurðssons*

formodning være skrevet af den senere præst til Helgafell Þórður Þórðarson.

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Trójumanna saga** („Her Biriaft Troiu | Manna Saga").

2) Bl. 15—21. **Breta sögur** („BRETLANDS CRONICA | edur Einglands").

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad har Arne Magnusson noteret* „ur bok er eg feck af Sr Gudmunde Jonsſyne ä Helgafelle."

---

263. **AM. 177, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 109 bl. Skr. 1690—91. Det opr. bind er presset læder med træ-underlag.*

Þiðreks saga af Bern („Hier Hefft Su A|giæta Saga Af þeim Vijdfr|æga Herra þidrek Könge Af | Bern" *osv.*).

Ved sagaens slutning står en drottkvæden vise om Didrik af Bern.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þidreks Sögu þeſſa hefi eg feinged af Secreterer Wielandt Anno 1715. i Kaupmanna höfn. Hun er, ſem eg ſie, Copia af Auſtfiarda bökinni (Eidagás) en ecki progenies Brædratungu bokarinnar. Og er þar fyrer eigi i allann mäta ſamhlioda þeirre er Sr Jon Erlendz ſon hefer ritad fyrer Mag. Bryniolf. Þeſſe Þidreks Saga mun vera komin fra Sr Vigfuſe ä Helgafelle."

Om det ovennævnte hskr. Eiðagás, *en vistnok ved Københavns brand 1728 tabt membran, udtaler Arne Magnusson sig (AM. 435 a, 4to bl. 142v—143r) således:* „Þidreks Saga 4to majori. Þessa bok hefur ätt Magnus Einarsſon i Niardvik, auſtur, Lögrettum*adur*. og hefur hun vered köllud **Eidagas**. ſem Jon Þorlaksſon mier ſkrifar 1699. hefur *og* bokin, ſo vitt menn muna (ad visu i 20. är, ad reikna fra 1696.) vered i auſtfiördum hia nefndum Magnuſe.

Eg feck þeſſa bök af Jone ſyne Sr Bödvars Stullaſonar, ad frateknum nockrum lauſum blödum ur henne, ſem eg feck ä Islande poſt annum 1702."

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 454; Þiðreks saga, Christania 1853; Norrœn Fornkvæði s. LXVIII; G. Storm, Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern, Krania 1874 (sml. Aarb. for nord. Oldk. og Hist. 1877, s. 297 flg.); Sv. Fornskr. sällsk. saml. 1850—54, Didrik af Bern, s. III.*

---

264. **AM. 178, fol.** *Pap. 30,8 × 19,5 cm. 194 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Bl. 1 fra ældre tid beskadiget og repareret. Åben plads for initialer.*

Þiðreks saga af Bern.

Vistnok afskrift efter en membran.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* 'Þidreks Saga þeſſe (med hendi Sr Jöns Erlendz ſonar) heyrer til Sr Arna Jonsſyne i Hvitadal, og er mier af honum lied 1707. ä Alþing ... Sr Arne Jonsſon i Saurbæ, ſeger eg mege behallda Þidreks Sògunne ſem hia mier er, og ætlar þar ä möt ad eignaſt þä ſem eg ſendi hònum i vor. Ormur ſkiladi þessu vid mig hans vegna ä Alþingi 1708.'

Om originalen til dette håndskrift — formodenlig tabt ved Københavns brand 1728 — indeholder AM. 435 a, 4to bl. 142v—143r følgende oplysninger: „Þidreks Saga 4to. hana feck eg af Þormode Torfaſyne, enn hann af Helgu Magnuſſdottur i Bræðra tungu.

Eg ſynde Sigurde Gudnaſyne þeſſa bok 1704. og þeckti hann hana, hveria hann til forna ſied hafde hia Helgu Magnusdottur."

Arne Magnusson benævner, som det vil ses af hans bemærkninger til foregående nr, den pågældende membran Bræðratungubók.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 454; Diðreks saga, Chrania 1853 G. Storm, Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern, Krania 1874 (sml. Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1877, s. 297 flg.).*

---

265. AM. 179, fol. (*bl. 160—89 i længere tid henførte til* Add. 18, fol.). *Pap. 33 × 21 cm. 222 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd, med indblanding af enkelte, af andre skrevne stykker. Store partier af codex, navnlig ved begyndelsen, stærkt hensmulrende og beskadigede; ét sted en större lakune ved tab af blade. Åben plads for initialer. Synes helt igennem afskrift efter en membran.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **Eiriks saga víðförla** („Hier byriar vpp Søgu Eireks | wydfaurla").

2) Bl. 5r—21. **Konráðs saga keisarasonar** („Hier hefur vpp Søgu hins | krrteiſa Konrads Keisara sonar").

3) Bl. 22—64. **Bevers saga.** *Bl. 22 og 30 samt flere mindre lakuner ere udfyldte med en senere hånd; bl. 31v forekommer en uudfyldt lakune.*

4) Bl. 64v—90. **Ívents saga Artuskappa** („Hier byriaſt Ivents saga"). *Uudfyldte lakuner forekomme bl. 69v og 83v—84; nedre del af det ubeskrevne bl. 84 er bortskåren.*

5) Bl. 91—117. **„Saga af Parceval Riddara".**

6) Bl. 118—25r. **„Walvers þättur".** *Störste delen af bl. 125 ubeskreven.*

7) Bl. 126—48. **Mírmants saga** („Hier Hefſt Mirmanns Søgu | þättur"). *Uudfyldte lakuner forekomme bl. 136v—137r,*

samt ved slutningen, hvor störste delen af bl. 148 samt bl. 149 ere ladte ubeskrevne.

8) Bl. 150—59. **Clarus saga keisarasonar** *(defekt overskrift). En uudfyldt lakune findes bl. 156ᵛ—157; slutningen af sagaen (efter bl. 159) er gået tabt ved de pågældende blades ødelæggelse. Bl. 159ᵛ ender* „ma hun ekce annad enn vanda sinn hug til ydvar. eꝛ h . .“ *(17. kap.).*

9) Bl. 160. **Þjalar-Jóns saga** *(fragm.). Fra* „Ok sem þat var giaurtt“ *til sagaens slutning.*

10) Bl. 161—83ᵛ. **Flóvents saga** („Hieꝛ Heꝼſt Saga aꝼ þeim | Agiæta Riddara Flovent“). *Indholdet af 1ste kapitel (bl. 161), for hvilket der oprindelig har været ladet åben plads, er tilsat af en senere hånd.*

11) Bl. 183ᵛ—212. **Elis saga** („Saga hinns Agiæta Elis Riddara“). *Bl. 209 er senere tilsat til udfyldning af en lakune, for hvilken der er ladet åben plads bl. 208. Efter sagaens slutning er en del af bl. 212ᵛ samt bl. 213 ladte ubeskrevne.*

12) Bl. 214—22. **Möttuls saga** („Hieꝛ Heꝼur vpp Møttuls Søgv“).

***Benyttelse og beskr.:** 1) Fornaldar sögur Norðrl. III; 2) Konráðs saga, Kph. 1859; 2-3, 10) Fornsögur Suðrlanda s. CLVI, CXCV, CCXXXVIII; 4-7) Kölbing, Riddarasögur, Strassb. 1872, s. III, VIII, XXXIX; 8) Clarus saga, Lund 1879; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860 (XVIII); 11) Elis saga, Heilbronn, 1881; 12) Möttuls saga, Lund 1877 og Kbh. 1878.*

---

266. **AM. 180 a, fol.** *Perg. 31,8 × 23,5 cm. 60 bl. 15. årh. Flere lakuner; bl. 18, 23, 35 ere stærkt formindskede ved beskæring, så at kun et brudstykke er tilbage. Forskellig farvede initialer; afsnitstitler ere senere tilsatte i marginen.*

Karlamagnús saga *(def.).*

Ved håndskriftets begyndelse må c. 9 blade antages at mangle.

Indhold:

Bl. 1 *beg.* „enn hann vann aꝼ heıdnum monnum“, *ender* „hana eiga at konu eꝼ gud gæꝼı“ *(udg. s. 34—39). Derefter mangle 4 blade.*

Bl. 2 *beg.* „*voro* ſam*an* .x. hundꝛud ſkíalld ſueína“ *ender* „hu*er*t ſem þı*er* vılıt“, *ib. 82—87.*

Bl. 3—13 *beg.* „*ok* laugdu nv m*ed* ſpíotu*m*“, *endende* „ʀíkar kon*ur* m*ed* mıclu*m* eig-“ *(ib. 92—286), hvorefter to bl. mgl.*

Bl. 14—33 *beg.* „mercke m*ed* ymſum lítv*m*“, *endende* „þvıat þeıꝛ env“ *(ib. 286—356), hvorefter et bl. mgl.*

Bl. 34 *beg.* „v*er*a bet*ur* h*er*klædd*er*“, *ender* „ſıdan*n* þeır kvo*m*v ȷ h[eım]“ *(ib. 359—363), hvorefter 2 bl. mgl.*

Bl. 35 *beg.* „. . . aꝼ ꝼ*r*acklande . Sıdan ꝼ*or* ha*nn* apt*ur*“, *ender* „heſta uoꝛa *ok* hauka a meda(n)“ *(ib. 371—375), hvorefter et bl. mgl.*

Bl. 36—37 *beg.* „bada *ok* ʀeid ꝼram h*ar*dlíga“, *endende* „*ok* þ*ar* v*ar* ec ſt(addr)“ *(ib. 379—388), hvorefter 6 bl. mgl.*

Bl. 38—49 *beg.* „*ok* badu þeıʀ allír“, *endende* „*ok* ſu*ar*ar hon*um* oıutr(lıga)“ *(ib. 413—466), hvorefter 2 bl. mgl.*

Bl. 50—60 *beg.* „erkıbıs*ku*p ſína ȷþꝛott“, *endende* „ſínu*m* ꝼıandmo*nnum*“, *ib. 475—531.*

Herkomst og hist.: *Bl. 13, 19ʳ, 37ʳ, 40 forekomme i marginen (fra 17. årh.) personnavne, af hvilke kan mærkes* „Magnus Biornſson | Logmann“ *(bl. 37ʳ). — Om dette hskr. og det følgende, der oprindelig have udgjort én codex, meddeler Arne Magnusson (AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 139ʳ—140ʳ) følgende*

„Karla Magnuſſ Saga, vantar ſramanvid og vida i Miduna.
Aptanaf Konradz Sògu Keiſaraſonar.
Dunſtani Saga (authore fratre Arnone Laurentii f.) vantar i.
Katrinar Saga, vantar i.
Bærings Saga fagra.
Ur Knytlinga Sògu, um Knut helga, Olaf, Eirik goda, *og* Nikulas. Vantar v*id* endan.
um Svein Ulfsſon og Haralld Hein (ur Knytlinga Sògu) vant*ar* upphafed.
Vitus Saga Piſlarvottz. vantar i.
Laurentius Saga Hola b*isk*ups. vantar i.
Folio majore.
Þeſſe bok var komin i marga parta nordur i lande, *og* hefi eg hana ſeinged af ymſum. Nockurn part þar af hiä Skula Olafsſyne, nock*urn* p*art* fra M*agnus*e Jonsſyne ä Leyrá, en*n* Magnus hafde ſitt feinged i ymſum ſtödum. Nockra ſmägeira *og* mutilerud blòd hefi eg feinged a Islande epter 1702. sitt ur hverium ſtad.“

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga, Chrania 1860; G. Storm, Sagnkredsene om Karl d. store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 15.*

267. **AM. 180 b, fol.** *Perg. 32 × 23,8 cm. 52 bl. 15. årh. Adskillige lakuner; af bl. 2, 3, 7 ere kun brudstykker tilbage, disse 3 blade ere sønderskårne hvert i to stykker; bl. 6 beskadiget ved beskæring forneden. Forskellig farvede initialer. Flere blade have mindre beskadigelser, sål. bl. 28 og 31, bl. 46 flg. ere stærkt sværtede. Bl. 33 har tidligere været indlemmet i AM. 20, fol. Titlerne delvis senere tilsatte i marginen.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **Konráðs saga keisarasonar,** *slutningen, fra* „þenna mann robert mælltı opt hoꝼum vıt reynt".

2) Bl. 1r—5v. **Dunstans saga.** *Bortset fra de ved mishandlingen af bl. 2—3 foranledigede defekter er sagaen fuldstændig.*

3) Bl. 5v—8v. **Katrínar saga ennar helgu.** *Sagaen har de ved beskadigelsen af bl. 6—7 bevirkede lakuner.*

4) Bl. 8v—19v. **Bærings saga fagra.**

5) 19v—34r. **Knytlinga saga,** *to brudstykker: a) bl. 19—32 beg.* „þA er haralldʐ konungʐ" *(kap. 28, s. 223), ender* „med mıclum ꝼag(nadı)" *(kap. 88, s. 327); b) bl. 33—34 beg.* „um ſumarit ꝼoro þeıʀ magnus ok haralldr" *(kap. 22, s. 210—11), ender* „uard hann ſottdauduʀ" *(kap. 27, s. 223).*

6) Bl. 34r—36r. **Vitus saga.**

7) Bl. 36r—52. **Laurentius saga Hólabiskups** *(def.). Efter bl. 38 mgl. ét bl., efter bl. 49 to bl., efter bl. 52 ét—to bl. (Bps. I, s. 799—803 og 903). Sagaen ender* „] hınne hægrı hendı heıla|gs", *ib. s. 914.*

Herkomst og hist.: *Se foreg. nr, hvortil kan föjes, at bl. 11v findes i øvre margen et sammenslynget* GÞ, *der er det sædvanlige bomærke for biskop Guðbrandur Þorláksson (Hólar 1571—1627).*

Benyttelse og beskr.: *FMS XI; Ant. Russes II, 127; Biskupa sögur I, 1858; Heilagra manna sögur, Chrania 1877, s. VIII, XXI; Sturlunga saga, Oxford 1878, s. LXXXIX; Fornsögur Suðrlanda, s. CLV.*

---

268. **AM. 180 c, fol.** *Perg. 30 × 21,5 cm. 73 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde kapitel-overskrifter, forskellig farvede initialer. Afdelings-titlerne delvis senere tilsatte i marginen. Forskellige lakuner, 1ste og sidste side slidte; flere blade, navnl. bl. 24—25, 35 og 41, beskadigede.*

Karlamagnús saga.

Ved håndskriftets begyndelse mangle flere blade, indtil „til „balldvına“ *(udg. s. 15); efter bl. 23, der slutter* „Madkar ok“ *(udg. s. 280) er en lakune på 6 blade. Af bl. 24—25 ere omtr. 4 linjer bortskårne foroven; mellem dem mangle c. 3 bl., fra udgs kap. 36, s. 293, til* „þa mælti hann“, *ib. s. 302. Bl. 73*[v] *ender hskr. med ordene* „þa suarar hugon konungr“ *(udg. s. 480).*

Herkomst og hist.: *Navne på ejere og ihændehavere (fra yngre tid) forekomme bl. 26, 35, 39, 41, 45, 46, 47, 49, 51, 53, 56, 57; de tyde ifg. Jón Sigurðsson på, at codex har hørt hjemme i Østfjordene.*

På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at codex er kommen til ham fra monsr. Bessi Guðmundsson 1704. En lignende oplysning findes AM. 435 a, 4to *bl. 140*[v]*.*

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga, Chrania 1860; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; G. Storm, Sagnkredsene om Karl d. store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 15.*

---

269. **AM. 180 d, fol.** *Pap. 33,4 × 21,8 cm. 302 bl. — ombrækkede blade med kun de indre kolonner beskrevne. C. 1700. Tildels åben plads for initialer. Formodes i den ældre katalog skrevet af Jón Arnórsson. Fol. 15*[r]*, 217*[r]*—218, 288*[r] *findes åben plads for lakuner. Indhæftet i omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Karlamagnús saga.

Herkomst og hist.: *Under forudsætning af at Jón Ólafssons i den gamle katalog udtalte formodning om afskriverens navn er rigtigt, er dette hskr. sikkert nævnt AM. 435 a, 4*[to] *bl. 140*[v]*, hvor følgende oplysning gives om en af Jón Arnórsson afskreven membran-codex af Karlam. saga, der tillige med mindst to andre A. M. tilhørende membraner af samme saga (se smsteds. bl. 141*[v]*) må antages at være gået til grunde ved Københavns brand 1728* „Karla Magnuſſ ſaga. Folio innbundenn, med einum ſpenle. hefur fyrrum ſylgt Skalholltz kirkiu (þad er ſu ſem Jon Arnorsſon ſkriſade epter). non admodum vetuſtus Codex“. *Af en fortegnelse smsteds bl. 153 fremgår, at denne codex fandtes blandt de islandske bøger i fortegnelsen over* „Skálholltz ſtadar afhendingu til Mag. Þordar Thorlaksſonar 1674“. *Af bl. 186 flg. ses, at A. M. erholdt codex år 1699, den kaldes her* „Karla Magnuſſ Saga, sem Jön Arnorsſon minna vegna uppſkriſade.“

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga Chrania 1860; G. Storm: Sagnkredsene om Karl d. store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 67; Gering, Íslendzk Æventýri, Halle 1882.*

---

270. **AM. 180 e, fol.** *Pap. 19,2 × 15,2 cm. 9 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—6v. **„þättur af OTVEL Kongs Sine | Mäge Karlamagnus keyfara".**

2) Bl. 6v—9r. **„Geiplur | kalladar fem er eirn þättur af Søgu keyfara | Magnufar karls".**

Bl. 9v, *overklæbet med hvidt papir, har indeholdt begyndelsen af* Runzivals þáttr, *der senere er udslettet.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok Sr Jons Torfafonar ä Stad i Sugandafirde."

---

271. **AM. 181 a, fol.** *Pap. 29,7 × 19,5 cm. 20 bl. Tospaltet. C. 1650.* ***Brudstykke*** *af en större codex, bl. 1 (énspaltet) tilsat for Arne Magnusson. Åben plads for initialer. Opr. foliering 513—31.*

Indhold:

1) Bl. 1—9r. **Ívents saga** („Hier hefiaft sögur af Artus köppum, og byriaft | med Iuentz sögu"). *1/2 spalte bl. 2v samt bl. 3r have åben plads for en lakune.*

2) Bl. 9r—18r. **Parcevals saga** („Hier hefft Saga af | parceual Artus kappa"). *Næsten hele bl. 12v har åben plads for en lakune.*

3) Bl. 18r—20. **Valvers þáttur** („Hier Byriast Walver|s þättur" *osv.*). *Bl. 18v åben plads for en mindre lakune.* ***Efter*** *sagaens slutning er 1/2 spalte ubeskreven.*

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver A. M. indholdsfortegnelse til dette og nærmest følgende nummer. Ifg. Jón Sigurðsson ere samtlige hæfter AM. 181 a—l, fol. — med undtagelse af i — brudstykker af en codex, som har tilhørt præsten Þorsteinn Björnsson på Útskálar og siden lagmand Sigurður Björnsson, skreven c. 1640—50.*

Benyttelse og beskr.: *Kölbing, Riddarasögur, Strassb. 1872, s. III—IV, VIII.*

---

272. **AM. 181 b, fol.** *Pap. 29,4 × 19,3 cm. 17 bl. Tospaltet. C. 1650. Bladene tildels skøre og slidte. Opr. foliering 532—48.* ***Åben*** *plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—6ᵛ. **Erex saga** („Hier heſst | saga aſ Erex | Artus kappa").

2) Bl. 6ᵛ—13ᵛ. **Samsonar saga fagra** („Hier heſur | saga aſ Sam|ſone ſagra").

3) Bl. 14—17ʳ. **Möttuls saga** („Hier byrjar mǫ|ttulz Søgu").

På bl. 17ᵛ er begyndelsen af et nyt stykke udslettet.

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Erex saga, Kbh. 1880; G. Brynjulfson, Möttuls saga, Kbh. 1878, s. 418.*

---

273. **AM. 181 c, fol.** *Pap. 29,4 × 19,5 cm. 12 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 501—12. Aben plads for initialer. Största delen af bl. 3ʳ lader åben plads for en lakune. Efter sagaens slutning har fulgt* Ívents saga *(se AM. 181 a, fol.), hvis overskrift og første linjer (bl. 12ʳ nederst) ere bortskårne, resten af begyndelsen (bl. 12ᵛ) overstreget.*

Bevus saga („Hier Byriast | Bevus Saga) ɔ: Bevers saga.

På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet titlen „Befus saga".

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda s. CCXXXVIII.*

---

274. **AM. 181 d, fol.** *Pap. 29,7 × 19,8 cm. 15 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 402—16. Aben plads for initialer. Största delen af bl. 9ʳ lader åben plads for en lakune.*

Hektors saga ok kappa hans („Hier Byriar He|ctors saugu *ok* hanz | kappa"). *På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet titlen* „Hectors-Saga".

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol. — I øvre margen bl. 1ʳ har Arne Magnusson noteret* „Scripta olim ex Membrana qvæ hodie [1692] ſervatur penes Arnam Magnæum." *Den membran, hvorefter codex er afskreven, viser sig at være AM. 589 d, 4ᵗᵒ.*

---

275. **AM. 181 e, fol.** *Pap. 29,7 × 19,3 cm. 9 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 486—93. Bl. 1 (énspaltet) er senere tilsat for Arne*

Magnusson; bl. 2, af hvilket kun én spalte er beskreven, har muligvis heller ikke fra først af hørt til codex. Bl. 9v ubeskrevet.

Clarus saga keisarasonar („Hier Biriar Saugu aF Claro | keisara fyne").

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol. — I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret* „Syneſt vera i ſyrſtu ſkrifud epter þeirre bok i 4to. er eg feck af Mag. Birne Thorleifs ſyne." *Hermed sigtes til AM. 589 d, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Clarus saga, Lund, 1879, s. IV.*

---

276. **AM. 181 f, fol.** *Pap. 29,6 × 19,2 cm. 7 bl. Tospaltet. C. 1650. Bl. 7 tilsat for Arne Magnusson. Opr. foliering 387—92. Åben plads for initialer.*

Konráðs saga keisarasonar („Hier heFst con|radz saga").

På et foran indsat blad har A. M. noteret titlen „Konrads-Saga". *Ved hovedhåndskriftets adsplittelse er sagaens oprindelige slutning fulgt med AM. 181 l, fol.*

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Konráðs saga, Kph. 1859; Fornsögur Suðrlanda s. CLVI.*

---

277. **AM. 181 g, fol.** *Pap. 29,6 × 19,3 cm. 13 bl. Tospaltet. C. 1650. Största delen af bl. 10 har åben plads for en lakune, der udfyldes af de tre senere tilföjede (énspaltede) kvartblade bl. 11—13. Bl. 13v ubeskrevet. Opr. foliering 417—26. Åben plads for initialer.*

Mirmants saga („Hier Byriar Myrm|anz Søgv").

På et foran indsat blad har A. M. skrevet titlen „Mirmants-Saga".

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Riddarasögur 1872, s. XLI.*

---

278. **AM. 181 h, fol.** *Pap. 29,8 × 19,7 cm. 23 bl. Tospaltet. C. 1650. Bl. 14r og 15r bære hvert en pennetegning; bl. 18 synes en lignende at have været anbragt. På bl. 21r—v og bl. 22 findes påklæbede i alt 3 kolorerede billeder, der ved tilföjede vers i rimametrum henføres til sagaens personer. Bl. 21 nederst findes nu*

en mindre defekt; bl. 23ᵛ er begyndelsen af en saga udslettet. Opr. foliering 449—72. Aben plads for initialer.

„Remundar | saga".

Samme titel findes med A. M.s hånd på et foran indsat blad.

Herkomst og hist.: *Se AM. 181, a. fol.*

---

279. **AM. 181 i, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 19_{,5}$ *cm. 7 bl. C. 1670. Opr. foliering 351—00. 1ste bl. (af hvilket bl. 1ʳ ubeskrevet med undt. af en titel med A. M.s hånd) tilföjet for Arne Magnusson. Bl. 7ᵛ, indeholdende begyndelsen af* Víglundar saga *(sml. AM. 163 m, fol.), overstreget.*

Álaflekks saga („Sagann af Alafleck").

Herkomst og hist.: *Ifg. Jón Sigurðssons katalog tilhører dette håndskrift en codex, der er kommet til A. M. fra Jón Þorláksson, sysselmand i Múla syssel.*

---

280. **AM. 181 k, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 19_{,6}$ *cm. 4 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 497—500. Åben plads for initialer. De sidste 1½ spalter ubeskrevne.*

Álaflekks saga („Hier hefst Saga | Af Alafleck ɼijgardz fyne").

På et foran indsat blad har A. M. tilföjet titlen „Aláflecks Saga".

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

---

281. **AM. 181 l, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 19_{,4}$ *cm. 8 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 393—400. Aben plads for initialer. På 1ste spalte er slutningen af* Konráðs saga *udslettet (sml. AM. 181 f, fol.). Af bl. 8 er kun lidt over 1 spalte beskreven.*

Þjalar-Jóns saga ok Eiríks forvitna („Hier hefst Saga | Af Þialar Jöne Svipdagz fini | og Eyɼike foɼvitna").

På et foran tilsat blad har A. M. skrevet titlen „Þialar-Jons-Saga").

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þjalar-Jóni. Rkv. 1857.*

---

282. **AM. 181 m, fol.** (*Forhen indlemmet i* **Add. 4, fol.**). *Pap.* $28_{,9} \times 18_{,5}$ *cm. 19 bl. Slutn. af 17. årh. Skrevet med en hånd, der af Jón Sigurðsson antages at tilhøre den senere præst til Helgafell Þórður Þórðarson i hans unge dage. Store, ved pennetegning stærkt forsirede initialer. Brudstykke af en större codex. De 4 første blade senere tilsatte, og samtidig slutningen af* Bandamanna saga *bl.* 5^r *øverst udslettet. Bl.* 19^v *bærer en (urigtig) påtegning, ifg. hvilken rektor ved Hóla skole Hálfdan Einarsson skulde have været håndskriftets ejer.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. **Álaflekks saga** („Sagan*n* aꝼ Alaꝼleck").

2) Bl. 5—11. **Saulus saga ok Nikanors** („Her Biriar Sógu aꝼ Saulus | og Nikanor").

3) Bl. 12—19. **Þjalar-Jóns saga** („Hieʀ Biʀiast Sagan*n* aꝼ Þialar Jöne").

Ifg. den oprindelige, af Jón Ólafsson over samlingen affattede katalog skulde AM. 181, fol. endvidere indeholde et ekspl. af Elis saga, Flóvents saga *og* Jarlmanns saga, *men disse mangle nu.*

---

283. **AM. 182, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 19_{,5}$ *cm. 48 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Bindet er betrukket med beskrevet — og med en stor, koloreret initial udstyret — pergament fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—38. **„Sagan*n* Aꝼ Wilialme siöd |"** — *hvorefter bl. 39 er ubeskrevet.*

2) Bl. 40—48. **„Saga Aꝼ Ala Fleck".**

Herkomst og hist.: *Overskriften over den første af de to sagaer fortsættes med ordene* „Eı ꝼundeſt ſkal haꝼa J Babylon | Og ſamſett aꝼ Homero", ***hvortil biskop Brynjólfur Sveinsson egenhændig har tilföjet i parentes*** „non qvod home|rus hoc opus unqvam ſcripſerit, verum qvod ma|teriam hyperbolarum auctor ex Homero hauſerit".

På en foran indklæbet seddel meddeler A. M., at håndskriftet er „ur bok er eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde."

---

284. **AM. 183, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Add. 4, fol.**). *Pap.* $28,_2 \times 18,_4$ *cm. 12 bl. Slutn. af 17. årh. Brudstykke af en större codex. Bl. 12*[v] *ubeskrevet.*

Lais þáttr („Hier Biriaſt Sagan*n* aꝼ Lauſe Kongsſine“).

Foran denne er slutningen af Hálfs saga *udslettet.*

---

285. **AM. 184, fol.** *Pap.* $28,_8 \times 19,_3$ *cm. 27 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Er for Arne Magnusson konfereret med et andet hskr. (AM. 185, fol.) og varianter fra dette tilföjede i marginen. Aben plads for begyndelses-initial.*

„Sagan*n* aꝼ Dynus Drambläta“.

Herkomst og hist.: ***En foran indklæbet seddel indeholder, i afskrift, Arne Magnussons anvisning til at konferere dette hskr. med et af S***r ***Jón Erlendsson skrevet,*** „i bok s[r] Þordar Jonſsonar.“

---

286. **AM. 185, fol.** *Pap.* $29,_7 \times 18,_8$ *cm. 30 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. To senere tilsatte, blanke blade (bl. 5—6) betegne en större lakune i hskr., der dog, som det ses af AM. 184, fol. — der formodes at være afskrift af dette —, ikke har været oprindelig. Aben plads for initialer.*

Dínus saga drambláta („Hier Byriast Saga Aꝼ Dynuſe | Dꝛamblata“).

Herkomst og hist.: ***På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret*** „Ur bok Þorbiargar Vigfuſſdottur, er kom til min fra Sr Þorde Jons ſyne.“

[AM. 186, fol. „Magus saga med äföſtum Olantrix bardaga og þætte af Hrolfe Skuggafifle med fliotaſkr: Öin*n*bunded“ *mangler*].

---

287. **AM. 187, fol.** *Pap.* $31,_4 \times 20$ *cm. 105 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Gennemgående kolumne-titel. Aben plads for*

initialer. Bl. 104ᵛ findes en marginal-rettelse af Arne Magnusson. Brudstykke af en större codex, svage spor af den oprindelige paginering.

„Magus saga".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720", *hvortil A. M. har föjet* „Num. 17. in folio."

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga. Kph. 1858; Fornsögur Suðrlanda s. CIV flg., CVIII.*

---

288. **AM. 188, fol.** *Pap. 33 × 20,5 cm. 11 bl. Slutn. af 17. årh. (sml. AM. 144, fol.). Bl. 8 skrevet med en særlig hånd. Brudstykke af en större codex; opr. paginering 147—68.*

Mágus saga („Hier byriaſt Magus Jalls | Saga").

Herkomst og hist.: *På en foran indhæftet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok i grænu bande, er eg feck af Sʳ Jone Torfaſyne a Breidabolſtad."

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda s. CIV flg., CVIII.*

---

289. **AM. 189, fol.** *Pap. 31,5 × 20,6 cm. 62 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Som regel åben plads for initialer. Bl. 18ʳ findes en marginal-notits af Arne Magnusson.*

„Saga af Sigurde þǫgla".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720."

---

290. **AM. 190 a, fol.** *Pap. 30 × 18,7 cm. 267 bl. 1584. Skr. af Peder Pedersön Galthen. Ved hskrs begyndelse, hvor bladene ere stærkt slidte og tildels defekte, er codex i ældre tider repareret ved pålimet papir. Ejeres og ihændehaveres navne forekomme hyppig i marginen.*

Alexander den stores historie.

Bl. 1—2ʳ. *Titel (stor fraktur):* „Eenn Historie | om den Stoerm|megtige Førſtis, | Keyſer, Alexandri. | (som kaldis den | store) Konge vdi | Macedonia. Fød | *(resten af siden på enkelte bogstaver nær tabt)* . . . ‖ ninger, Handel. | Anslag, Krig, Slac |

tinger och Stoer|megtige Seyer|winding. der met | Hand vndertui|ngde den gandſke | Wer[den] *(resten af siden bortrevet)* . . . ‖ tigh at laeſe. Nu ‖ Førſt aff Tydſken | Wdſeet aff | Peder Pederſön | Galthen. | Anno M.D.LX|XXIIII".

Bl. 3—11. *Dedikation til* „Høgbaarne Førſte oc Her|re, Her Chriſtian wdua|ld Konge till Danmarck | oc Norge, Hertug vdii | Sletzuig" *osv., efterfulgt af en fortale* „Schreffuit wdi Wandkiffue | Thendt Førſte dagh Julii Aar Effter | Guds Byrdt. MDLXXXIIII".

Herkomst og hist.: *Ifg. notits af Arne Magnussen på en foran indklæbet seddel er håndskriftet erhvervet* „ex auctione Rostgardianâ Num. Mstorum 479."

---

291. **AM. 190 b, fol.** *Pap. 30,4 × 19,8 cm. 22 bl. 17. årh. Fragment, bladene beskadigede ved fugtighed og slid.*

Alexanders saga *(inddelt i kapitler).*

Bl. 1—8 *beg.* „Senatores *ok* hoꝩudmeyſtrar Bardagan . ." *(udg. s. 9), endende* „þangad ſem rumlentt | var þa ſkillde" *(ib. 32).*

Bl. 9—22 *beg.* „sercker upp heröpe mick(l)u", *endende* „j ꝩadminumm, sä madur geingur nu" *(ib. 35—78).*

Herkomst og hist.: *Bladene have været indlagte i et papirsomslag, på hvilket Arne Magnusson har skrevet*

„Ur Alexandri Magni Sögu fragment feinged af Þöru Þorſteins dottur ä Setberge.

Er ur þeirre gömlu Alexandri Magni Sögu [ſem teken er ur Carminibus Galteri Inſulenſis], enn ei ur þeim nyu translationibus, ſem ur Dönſku giördar eru."

---

292. **AM. 191, fol.** *Pap. 27,6 × 10,5 cm. 137 bl. Slutn. af 15. årh. Forskellige hænder og muligvis dele af flere opr. forsk. hskrr. Delvis røde initialer og overskrifter. Skrevet i Askaby kloster i Øster-Gøtland i Sverige. Det forholdsvis nye bind bærer rygtitlen* „Gamle | Svenske | Poesier".

Indhold:

1) Bl. 1—35. **'Skaftauils lek** (ludus ſkacorum)' *ɔ: gengivelse på svenske rim af Jacob de Casulis* Ludus Schaccorum moralisatus, *med endel, tildels ved beskæring beskadigede marginal-*

citater. Uden overskrift; ang. titlen se verslinje 8 og efterskriften. Bl. 35v—36r blanke.

2) Bl. 36r. En latinsk notits *om* „Carolus filius phillippi".

3) Bl. 37—49. **„Karl magnus konungxbok"** *ɔ: gengivelse på svensk prosa af de episoder af* Karlamagnús saga, *som i de islandske håndskrifter kaldes* Geiplu þáttr *og* Runzivals þáttr *— efterfulgt af et 4-linjet vers og en notits af håndskriftets ihændehaver.*

4) Bl. 49r—58r. **„De alexandro rege"** *ɔ: en svensk prosafortælling om Alexander den store.*

5) Bl. 58v—66. **„De amico *et* amelio duobus focijs"**, *fortælling på svensk prosa. Herefter ½ spalte blank.*

6) Bl. 67—89. **Flores og Blanzeflor,** *romanen om F. og B. på svenske rim. Bl. 86 udgör kun øvre halvdel af et blad.*

7) Bl. 89r—93r. **„De vno peccatore qvi promeruit graciam"**, *legende på svenske rim om en synders omvendelse.*

8) Bl. 93v. Annalistiske optegnelser fra år 1497.

9) Bl. 94—107r. **Svensk krønike i prosa**. *Begyndelsen fattes, da her er en defekt i håndskriftet. Beg.* „gudh ok iomffrw maria mik | nadher giffwa", *ender* „wil tu mera wetha aff danzſka | kroniken ffaar thit ſom tv faren", *hvorefter ½ spalte står blank.*

10) Bl. 107v—112r. **Den lille svenske rim-krønike,** *ender afbrudt med 2den verslinje om dronning Margrete. Derefter have opr. 5 sider været ladte ubeskrevne. Senere er her skrevet forskellige mindre optegnelser (16. årh.):*

Bl. 112v—113r. Et elegisk-erotisk digt.

Bl. 113v. Memorial-notitser.

Bl. 114v. Latinsk Maria-anråbelse.

11) Bl. 115—23. **Om den hellige Birgitta og hendes slægt** („Hær æpthir ſkriffwas aff wara | hælgha modher ſancta birgitta modhir | modher oc ſidhan the hælgha bar|nen oc barna barnen ſom wt kommen | waro aff henna hælga byrſte"). *Derefter stå resten af spalten og de to følgende blade blanke.*

12) Bl. 126—37v. **Fortællingen om de syv vise mestere,** *svensk prosa. Bl. 137 er beskadiget forneden, og fortællingen ender afbrudt i den 3dje mesters fortælling.*

Herkomst og hist.: *Til oplysning om codex tjæner følgende notits bl. 49r, med samme hånd som det nærmest foregående:* „Anno domınj mcdxcij ferıa 3a ınfra octavas | omnıum ſanctorum hora decıma ante | prandıum Et est lıber domınj johannıs | gerardi cappellanı monaſterij | aſkaby Et habentur ın ıſto lıbro | prımo de ludo ſcakanorum, lıber | blanzaflor De ſeptem ſapıenti|bus Et de rege magno karulo".

I bl. 115r nedre margen findes skrevet navnet EBrenner; *det antages at betegne oldforskeren Elias Brenner, på hvis avktion Arne Magnusson da formodes at have købt håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *Oversigt over indholdet meddeles Skandinavisk Museum I, Kbh. 1798 og Svenska Fornskriftsällskapets Samlingar 1867—68, s. 274 flg. (her tillige oversigt over den tidligere benyttelse af codex og de forsk. publikationer af dele af denne). Sml. Fornskr. sällsk. saml. 1844, s. XXVII — her tillige et facsimile —, og 1881—82, s. 528; Brandts gammel-danske Læsebog s. 65; de i Fornskr. sällsk. saml. 1867—68 anførte Svenske akademiske afhandlinger og andre i Sverige udgivne skrifter.*

---

293. **AM. 192, fol.** *Pap. 30,5 × 19,7 cm. 35 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs— *i to eksemplarer.*

1. Bl. 1—4r. „Herrvarar þättur hinn gamle", *indbefattende sagaens begyndelse til ordene* „þa streingdu heit | Arngrymſ-syner . ect", *hvorefter 1½ sider stå blanke. Åben plads for 1ste initial; en enkelt marginal-henvisning.*

2) Bl. 5—35r. „Søgu þattur af Heidreke | Könge og Hanns ættmonnumm", *indeholdende sagaen kompileret efter forskellige recensioner, samt tillige* kommentar af Björn Jónsson på Skarðsá til Heiðreks gåder. *Adskillige marginal-notitser, bl. a. med oplysning om afskriftens kilder. Bl. 34r en rettelse af Arne Magnusson. Åben plads for 1ste initial.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „lied mier af Jone Þorlacksſyne 1709, og ſidann ſelld 1710. Var tilforna i innbundinni bok."

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I; Nordiske Oldskrifter III, Kbh. 1847.*

---

294. **AM. 193 a, fol.** *Pap. 31,5 × 20,5 cm. 29 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd.*

„Hervarar saga".

Ifg. Jón Sigurðsson skreven efter membranen nr 2845 4to i gl. kgl. samling, med forandringer og tillæg efter Verelius' udgave (Ups. 1672 fol.)

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

295. **AM. 193 b. fol.** *Pap. 31,7 × 20,6 cm. 5 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd.*

Eiríks saga víðförla („Her hefr up Sogu Eiriks Widforlla").
Sidste side (bl. 5r) senere tilföjet med Arne Magnussons hånd.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl III.*

---

296. **AM. 193 c, fol.** *Pap. 32 × 20,4 cm. 6 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd.*

Ingvars saga víðförla, *fragm.* („Fragment Ingvars Sögu vidfor|la. deest initium"). *Foruden begyndelsen har originalen endvidere inde i fortællingen manglet et blad, se bl. 4v* („Her vant*ar* blad i Membr.").

Ifg. antegnelser på bindets inderside er hskr. en afskrift af nr 2845, 4to i gl. kgl. samling.

---

297. **AM. 193 d, fol.** *Pap. 30,9 × 21,1 cm. 4 bl. Slutn. af 17. årh. 1ste side (bl. 1v) og sidste side (bl. 4r) ere senere tilsatte.*

Illuga saga Gríðarfóstra („Sogupattur af Illuga grydar | Foftra").

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

298. **AM. 193 e, fol.** (*en tid indlemmet i* **Add. 3, fol.**). *30,7 × 20 cm. 8 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 1r bærer en marginalnotits, vistnok af Torfæus.*

„Saga af Hromunde Greipsfyne".

Herkomst og hist.: *Efter sagaens slutning findes følgende notits med afskriverens hånd* 'Su ſaga ſem þetta war effterſkrifad, ward naumliga leſinn, og ei ſem ſkiliannleguſt um landa edur stada heiti sum ... *(osv., om sagaens skueplads).* Svo shriſade Sra Magnus J Lauſaſe Olaffſon'.

---

299. **AM. 194 a, fol.** *Pap. 32,7 × 20,5 cm. 28 bl. Skr. år 1677.*

Gautreks (*eller* Gjafarefs) **saga** *og* **Hrólfs saga Gautrekssonar,** *under fælles titel* „Hier skrifaſt Sagann af Hrolfe Gautreks sine | og feiger fi̇rſt af Gauta konge J Gautlannde".

Herkomst og hist.: *Af en til sagaen föjet efterskrift ses, at håndskriftet er skrevet* „med meſta Flyter og Annrijke A Stafneſe *(Gb.)* Anno 1677."

En foran indklæbet seddel med A. M.s notits „Hrolfs Saga Gautreksſonar 2. Exemplaria" *gælder rimeligvis både AM. 194 a og b.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, 224.*

---

300. **AM. 194 b, fol.** *Pap. 33,8 × 21 cm. 24 bl. 17 årh.s sidste halvdel. Skr. af præsten Þorleifur Clausson.*

„Saga Af Hrölfe Konge Gautrekfsyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

301. **AM. 194 c, fol.** *Pap. 32,8 × 20,5 cm. 7 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

„Saga Gauta og Gautreks | konga". *Denne overskrift synes dog senere tilföjet, hvorimod fortællingen selv slutter* „Og enndar hier nü þätt Giafa | Reffs. Og Dala fifla".

Efter sagaens slutning (bl. 7r) har en senere ihændehaver skrevet navnet „Alfur Gilsason" *(sic!) og årstallet* 1673. *Bl. 7v optages af en af præsten Þorleifur Clausson skreven* vise af Harðar saga *(Torfi Valbrandssons vise om søsterens ægteskab); her findes ligeledes skrevet navnet* „Sölmundur Bergſueinſson".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

302. **AM. 195, fol.** *Pap. 32 × 20,8 cm. 168 bl. Skr. år 1619 af Knud Hesselbierg. Samtidig foliering. Marginal-henvisninger.*

Olai Petri Svenska Krönika.

Bl. 1v er ubeskrevet, bl. 1r indeholder forf.s hilsen til læserne, samt nedennævnte afskriver- og indehaver-notitser.

Herkomst og hist.: *Bl. 1r er (under Olai Petri hilsen) antegnet* „Knud Heſzelbierg Hör denne Bog medt ald | rette, Och hafuer ieg den Vdſchrefuet

aff en | Suenſch Crönicke. Aar 1619." *Nedenunder findes endnu en gang afskriverens navn, et af samme skrevet* tysk gudeligt vers *og endelig — med en anden hånd — navnet* „Johan Frijs *manu* propria."

---

303. **AM. 196, fol.** *Pap. 32 × 20,8 cm. 189 bl. Sidste del af 16. årh. Det opr. bd. — presset brunt læderbind med navnet* HACK HOLGERSS *og årstallet* 1577 *— er bevaret. Foran og bag i hskr. findes adskillige blanke blade. I marginen findes kongerækkens løbenumre og nogle antegnelser med en senere hånd.*

Olai Petri Svenska Krönika. *Denne standser med Svante Stures død 1512 (bl. 186v). Bl. 187r står blank. Bl. 187v—189r optages af* „Regiſter och Taffle paa for|ſkreffne, Suenſke konger" *endende med kong Hans.*

Herkomst og hist.: *På bindets forreste inderside står* „1631 | V. Sandberg | Ehandtt" *og* „Jost fris", *i marginen bl. 1r* „κτῆμα An|næ wllfeld."

---

304. **AM. 197, fol.** *Pap. 32 × 20 cm. 218 bl. Sidste del af 16. årh. Skr. af Johannes Laurentii. Hyppig røde overskrifter og initialer. Forskellige marginal-antegnelser. Ender defekt, hvorfor adskillige blade ere tilhæftede. Ældre foliering.*

Indhold:

1) Bl. 1—177. **Olai Petri Svenska Krönika.**

2) Bl. 178—80. **Kong Kristiern IIs „Dagtinga*n* | Och welkor"**, efter hvilke han erkendtes for Sveriges konge 1520, *og* hans **„stadfästelse Bref"** herpå *(svensk).*

3) Bl. 180v—181r. **Kong Kristiern IIs overenskomst med Sten Stures enke, fru Kirstin,** Vadmarsøen ved Stockholm 1520 *(svensk) — efterfulgt af et svensk* vers *om kongens falskhed. Bl. 182 står blankt.*

4) Bl. 183—218. **Krønike om Gustav Vasa** *(svensk), standser afbrudt ved år 1523—24. I nedre margen bl. 218v har Arne Magnusson tilföjet* „desunt multa".

Herkomst og hist.: *Nedenunder det bl. 181v forekommende vers har afskriveren tilföjet sit navn* „iohanes Lauerentij."

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Dette Oluf Pedersens historics Exemplar bekom ieg Anno 1716. fra Mag. Jonas Ramus paa Nörrehoug paa Ringerige i Norge, til foræring.“

„Arffue Scaryn Suenſon propria ſtod paa brettet indentil ſyntes at vere gammel haand.“

„Det ſom fattes ved enden i dette Exemplar har til viſſe været 1. ſæt, og icke meere end 2. ſæt. Det kunde mand ſee af traadene ſom ſade tilbage af det eller de ſæt ſom vare udryckte og bortrefne.“

Jón Sigurðsson gör dog opmærksom på, at der af Gustav Vasas krønike vistnok mangler mere end 2 læg, da fremstillingen ses at have omfattet år 1554.

---

305. **AM. 198, fol.** *Pap.* $32_{,5} \times 20_{,2}$ *cm. 136 bl. (135 + 1ᵃ). Skr. 1587. Daniseret sprogform. Enkelte marginalnotitser.*

Olai Petri Svenska Krönika. *Standser som AM. 196, fol. med Svante Stures død.*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladets forside (bl. 1 aʳ) er skrevet* „Suenſke Cronica Olaj | Petri ſom Jeg fich effter S. | Holger Bagge 1630.“ *Derunder er modtagerens navn udslettet.*

Ved fortalens slutning (bl. 7ᵛ) findes årstallet 1587.

---

306. **AM. 199, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 19_{,2}$ *cm. 126 bl. (125 + 1ᵃ). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginal-antegnelser af Torfæus. Daniseret sprogform. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Olai Petri Svenska Krönika. *Standser afbrudt ved år 1508.*

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet (bl. 1 aʳ) bærer følgende titel, af hvilken de to første og to sidste linjer ere skrevne med rødt blæk* „Chronographia | Det er | En kort Beſkriffuelse, om alle de Konger | Hertuger Grefuer og Adel, Borgmeſter og Raad | Biſper og Prouiſter etc. Som hafve regerit | i Sverrigs rige ind til Kong Johans tid, hvilchen nu er en Herre der ofver der | mand Skref Anno Christi 1586. | den 7 Martii. | Proverb. 28 | Propter peccata terræ multi Principes ejus.“

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720.“

---

307. **AM. 200, fol.** *Pap.* $32_{,3} \times 21_{,5}$ *cm. 136 bl. C. 1600. Marginalhenvisninger. Defekt ekspl. og meget beskadiget. Af håndskriftet mangle de første 24 blade, så at den oprindelige foliering nu*

begynder med tallet 25. Bl. 53 og 56 ere senere indsatte blanke blade, til betegnelse af lakuner i codex. Bl. 111—12 ere på lignende måde indsatte blade, uagtet her intet mangler. Bl. 122 er en notitsseddel, der bærer nogle talberegninger med Arne Magnussons hånd. Bl. 113—36 ere stærkt beskadigede af fugtighed.

Olai Petri Svenska Krönika.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel betegner A. M. håndskriftet som* „lacerum exemplar". *Et i øvre margen bl. 1r med rødkridt skrevet tal* „623" *betegner efter Jón Sigurðssons antagelse, at A. M. har købt bogen efter Rosenkrantz.*

---

308. **AM. 201, fol.** *Pap. 30,3 × 19,4 cm. 106 bl. 1ste del af 17. årh. Indb. i brunt læderbind med slægten Thotts våben på for- og bagsiden, samt rygtitel* „HIST. REGIS ERIC XIV."

Indhold:

1) Bl. 1—62. **„Konnu(n)g Ericks | den Fiortondes Crönicka wppa Rim | Eller Wdj en Wiifa forfadtad".**

2) Bl. 63—106. **Hertug Karls** *(ɔ: den senere Karl IX)* **krønike på svenske rim.** *Går til hans bryllup med prinsesse Kristiane af Holstein; beretningen er lagt i munden på hertugen selv.*

---

309. **AM. 202 a, fol.** *Pap. 30 × 18,8 cm. 8 bl. 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Enkelte marginalhenvisninger.*

„Sögu þättur af Alfe Konge og Alfsreckum" *ɔ:* Hálfs saga.

Foran sagaen (bl. 1r) er slutningen af Orms þáttr Stórólfssonar *udslettet.*

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad har Arne Magnusson noteret* „Ur bok (elldre enn 1646.) er eg feck af Sr Högna Amundafyne."

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I; Ant. Russes I. 86.*

---

310. **AM. 202 b, fol.** *Pap. 31,6 × 19,6 cm. 12 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Brudstykke af en större codex. Åben plads for enkelte mindre lakuner.*

„Søgu þättur af Alfe | Konge Og Alfs Reckum*m*" *ɔ:* Hálfs saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret om dette hskr. af sagaen* „lied mier af Jone Þorlaksſyne 1709. og ſidann ſelld 1710. var tilforna i innbundinni bok".

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

311. **AM. 202 c, fol.** *Pap. 32 × 20,5 cm. 16 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson, med rettelser af Arne Magnusson. Brudstykke af en större codex.*

„Sagan*n* aF Halfe oc Halfs | reckom".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur Num. 13. | fra Eckiu Þormodar | Torfasonar."

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

312. **AM. 202 d, fol.** *Pap. 31,7 × 20,7 cm. 10 bl. C. 1700.*

„Saga Af Hälfe og Hälfs | Reckum".

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

313. **AM. 202 e, fol.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 5 bl. 17. årh. 1ste side (bl. 1v) og de sidste linjer (bl. 5r) ere tilsatte for Arne Magnusson.*

„Sögu þättur aF AlFe Konge og | AlFs-Reckum".

Bl. 4v er en lakune antydet.

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

314. **AM. 202 f, fol.** *Pap. 20,9 × 17 cm. 16 bl. C. 1700. Skr. af Asgeir Jónsson. Talrige tilföjede varianter.*

Hálfs saga ok Hálfsrekka.

I håndskriftet er overskriften „Saga aF HalFe oc halFsreckum" *overstreget.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Gott Exemplar".

I marginen bl. 1r har A. M. skrevet „Ex Membrana 4to è Bibliotheca Regiâ qvæ omnium hodie extantium hujusmodi hiſtoriarum originalis eſt, etiamſi chartæ inter se paulum varient. Inſcriptione Membr. caret".

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

315. **AM. 202 g, fol.** *Pap. $30_{,5}$ × $19_{,7}$ cm. 11 bl. 17. årh. Brudstykker af to forskellige större codices.*

Rauðólfs þáttr — *i to eksemplarer.*

1) Bl. 1ᵛ—9. „Raudwlfs þättur og sona hans". *Skr. af Jón Gissursson. Marginal-forklaringer til de i fortællingen forekommende drömme samt flere tillæg. På bl. 1ʳ er slutningen af* Nornagests þáttr *(sml. AM. 202 i, fol.) udslettet.*

2) Bl. 10—11. „Raudölfs þättur og sona hans". *Marginal-notitser som i foreg. ekspl. Opr. foliering 147—48. Til denne afskrift hører en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken bladene ere fra et år 1711 af Sigurður á Ferju købt hskr. ældre end 1683.*

---

316. **AM. 202 h, fol.** *Pap. $20_{,7}$ × $16_{,4}$ cm. 8 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. På bl. 8ᵛ er begyndelsen af et nyt stykke udslettet.*

„Saga af Raudulfi og sonum hans". *Væsenlig af samme beskaffenhed som de i AM. 202 g, fol. indeholdte afskrifter.*

---

317. **AM. 202 i, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 12 bl. 17. årh. Brudstykker af to forskellige större codices.*

Nornagests þáttr — *i to eksemplarer.*

1) Bl. 1—8. „Søgu þättur af Norna Geft". *Skr. af Jón Gissursson. Bl. 8 tilföjet for Arne Magnusson af en af hans skrivere. Forskellige marginal-antegnelser. Bl. 5ʳ åben plads for en mindre lakune. Til denne afskrift hører en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken sagaen er udtagen af et fra præsten Högni Ámundason erholdt håndskrift, ældre end 1646.*

2) Bl. 9—12. „SØGV ÞATTVR AF | Norna Gesti". *Stemmer temlig nöje med foreg. ekspl., dog er lakunen udfyldt. På sidste halve side er begyndelsen af* Hálfs saga *udslettet (sml. AM. 202 e, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

18. **AM. 202 k, fol.** *Pap.* *32,3 × 21,3 cm.* *31 bl.* *17. årh.* *Brudstykker af to forskellige håndskrifter.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs — *i to eksemplarer.*

1) Bl. 1ᵛ—13. „Sagann Af Heidreke | kongi og hans ættmonnum". *Rettet af Arne Magnusson efter „Membrana Bibliothecæ Regiæ" og et papir-ekspl. „qvod fuit olim Brynolfi Svenonii Episcopi Scalholtenfis". Gåderne ere fjærnede fra det opr. ekspl. og tilskrevne med en senere hånd. På bl. 1ʳ er slutningen af en anden saga udslettet.*

2) Bl. 14—31ʳ. „Søguþättur aꝼ Heydreke konge og | hans ættmaunnum". *Skr. af Jón Gissursson. Nogle marginal-antegnelser. Bl. 18ᵛ—19ʳ stå (på én linje nær) blanke til betegnelse af en lakune, der går fra* „Lytt ræke eg þat Loffdunga vinur" *til* „Heidrekur var eckj katur". *Dette ekspl. af sagaen har i længere tid været indlemmet i* Add. 4, fol.

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

19. **AM. 202 l, fol.** *Pap.* *32,7 × 21,5 cm.* *13 bl.* *17. årh.* *Marginal-antegnelser.*

„Sturlaugs Saga hins | Starffama". *Titlen er af Arne Magnusson tilföjet på forsatsbladet.*

---

20. **AM. 203, fol.** *Pap.* *32 × 19,5 cm.* *149 bl.* *17. årh.* *Skr. af Jón Erlendsson. Bl. 87ʳ samt omtrent én side bl. 94ᵛ—95ʳ ere skrevne med særlige hænder. Bl. 123ᵛ ere slutningslinjerne tilsatte af Arne Magnusson. Bl. 29—30 og 87ᵛ ere ubeskrevne. De nu bag i anbragte fire sidste blade tilhøre ikke opr. dette hskr.; ved en ældre indbinding ere så vel disse indsatte som en del blade forblandede, men Jón Sigurðsson har ved påskrifter angivet den rette orden, og denne er nu ved en nyere indbinding gennemført. Flere omstændigheder, således ulige bladlængde, tyde i øvrigt på, at hskrs forskellige bestanddele næppe opr. have udgjort et samlet hele. Codex er temlig beskadiget ved slid og fugtighed, og hist og her repareret. Adskillige marginal-notitser, muligvis tildels med bp. Brynjólfur Sveinssons hånd (Herv. saga). Åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **„Søgu þättur aғ Giaғa Reғ | Og Dala ғiғlum*m*“.**

2) Bl. 11—28. **„Fra Gavta Könge | inum Millda“** ɔ: *samme fortælling som foregående, nemlig* Gjafarefs saga.

3) Bl. 31—87. **„Saga Fra Hꝛölfe | Könge Gavtꝛekſſyne“.**

4) Bl. 88—114. **Hervarar saga ok Heiðreks konungs.** *Et brudstykke forudskikkes, betitlet* „Heꝛvaꝛaꝛ þattuꝛ | hinn gamli“, *der går fra* „Svo ғin*n*ſt ꝛitad“ *til* „þa streinngdu heit Arngrimz | ſyner etc.“ *(bl. 88—89); derefter følger sagaen i sin helhed, under titel* „Sogu þattur aff Heidreke Könge, *ok* | Han*n*s Ættmónnum*m*“. *Til Heidreks-gåderne er* Björn Jónsson *på* Skarðsá's kommentar *föjet.*

5) Bl. 115—23. **þorsteins þáttr bæjarmagns** („Saga Aғ Thoꝛſtein . . | Bæiaꝛ-magn Bæ . .“).

6) Bl. 124—39. **„Sagan*n* Af Eigle Einhendta“.**

7) Bl. 140—45. **„Saga Aғ Illuga Grijd|aꝛ föſtꝛa“.**

Bl. 146—49 *indeholde* Danske oppebørselsregnskaber fra 16. årh.

Benyttelse og beskr.: *FMS III (Þorst. bæj.); Fornaldar sögur Norðrl. I (Herv.) og III (de øvrige stykker).*

---

321. **AM. 204, fol.** *Pap. 29,6 × 19,4 cm. 80 bl. Tospaltet. C. 1650. **Brudstykke** af en större codex. Opr. foliering 267—346. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Hungrvaka** („Her Byriast Hungur|vaka“).

2) Bl. 6r—27. **þorláks biskups saga ens helga.**

3) Bl. 27v—28. **„Fräfogn Hin | sierlegaſta, aғ Pa li Jonſyne Siøunda | Skalaholltz B*isku*pi“.** ɔ: *Begyndelsen af* Páls saga biskups *til* „af ſinum frændum*m* jafn*n* | gøfugur“ *(Bps. I, 133), hvoraf dog de 10 sidste linjer ere tilföjede med en særlig hånd. Hele stykket synes tilkommet ved udfyldning af tre opr. ubeskrevne sider.*

4) Bl. 29—47. **Laurentius saga Hólabiskups** („Hier Byriar Sogu af Laurentio Hola Biskupi"). *Derefter 1½ spalter ubeskrevne.*

5) Bl. 48—71. **Guðmundar saga ens góða** („Hier Hefst Saga af | Gudmunde Biskup | Arafyne Goda | þeim fimta ad | Holum").

6) Bl. 72—80. **Árna biskups saga þorlákssonar** („Hier Hefur vpp Frafogn Af | af (!) Herra Arna þorlak|fyne x Biskupi J Skalahollti").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er indholdet antegnet af Arne Magnusson. Ifg. Jón Sigurðsson har den samlede codex i sin tid tilhørt præsten Þorsteinn Björnsson på Setberg (til Útskálar), men er siden splittet ad i flere dele (sml. nr. 121, 158 og 181 fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Grönl. hist. M. I, 1858; Biskupa sögur I, 1858.*

---

322. **AM. 205, fol.** *Pap. 29 × 18,7 cm. 72 bl. 17. årh. (vistnok 1644). Skr. af Jón Gissursson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Flere steder åben plads for begyndelses-initial.*

Indhold:

1) Bl. 1—13. **Hungrvaka** („Ejrn Lytell Bæklingur af fäum Biskupum | fem verid hafa ä Iflande þeim fyrftu" *osv.*).

2) Bl. 14—32v. **„Sagann af þorläke Biskupe Helga".** *Bl. 26v—27 ere ladte ubeskrevne, til betegnelse af en lakune.*

3) Bl. 32v—33. **„Klaufa vr Sógu Gudmundar Göda Hola | Biskups"** *osv., om oprindelsen til stridighederne mellem lægmænd og gejstlighed ang. kirkegodset.*

4) Bl. 34—45r. **Páls saga biskups** („Fräsaugn hin sierligafta af Päle Jonfyne | Skalhollts Biskupe og fleyrum Biskupum"). *Derefter er omtr. 1 bl. ladet ubeskrevet.*

5) Bl. 46—71. **„Sagan af Jone Helga Øgmundarfyne | fyrfta Höla Biskupe".** *Ender* „Nu heff ec skriffad þefsa | fógu alla, Jarteijkn læt eg vndann falla, heffie | ofs Gud æ himna palla. Anno 1644".

6) Bl. 71r—v. **Notits om ældre biskopper i Skálholt og Hólar.** *Beg.* „A Jflande haffa verid marger Biskupar Jnnlender". *Ender* „Jórundur þorfteinfon hann var Biskup."

7) Bl. 72. **Fortegnelse over biskopperne i Skálholt og Hólar,** *i to parallelle kolonner, med overskrift* „þesser B*isku*par haꝼa | verid J Skalhollte" *og* „þesser Biskupar haꝼa ver|ed Nord*an*landz a Hölum | J Hialltadal".

Rækkerne have opr. sluttet med Brynjólfur Sveinsson *og* þorlákur Skúlason, *men senere er endnu et par navne tilföjede med en anden hånd.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson en udsigt over indholdet og bemærker om nr 7* „þeſſe litilsverda Series ſtöd ä bladi milli Hungrvòku og þorlaksſògu. Eg tok hana þadan, og ſetti ſidarſt i þetta volumen". *Om håndskriftet i dets helhed meddeles* „Allt med hendi Jons Giſſursſonar (fódur Sr Torfa i Bæ) og tekid ur þeire bok er eg feck af þorlake þordarſyne.

þeſſar B*isku*pa Sógur hafa vered i hòndu*m* Sr Jons Olafsſonar, preſtz ä Raudaſande, ſem ſiä er af nockru*m* fäm annotationibus in margine, hveriar med hans hende ritadar eru".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

---

323. **AM. 206, fol.** *Pap. 30,8 × 20,4 cm. 21 bl. C. 1650. Skr. af præsten Jón Ólafsson til Rauðisandur (sml. AM. 210, fol.). Brudstykke af en större codex. Arkaiserende fraktur.*

Indhold:

1) Bl. 1—7[v]. **Hungrvaka** („Eiɲ lijtill Bæklingur aꝼ ꝼaum B*isk*upum ſem veɲit | haꝼa a Islandi þeim ꝼiɲztu" *osv.*).

2) Bl. 7[v]—15[v]. **„Sagan aꝼ þorlaki b*isku*pi helga".**

3) Bl. 15[v]—21. **Páls biskups saga** („Frasagn hin seɲligazta aꝼ Pali Jonszini | Skalholltz b*isku*pi ok ꝼleiɲum ǫdɲum B*iskupum*").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok fra Birne Peturſyne (Giſla Arnaſyne) aptanvid Grágas, Hakonarbok etc."

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

---

324. **AM. 207 a, fol.** *Pap. 31,4 × 20,8 cm. 49 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginal-notitser dels med afskriverens, dels med Torfæus' hånd. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **„Hungr vaka".**

2) Bl. 12—49. **„Bifcopa annall Syra Ions | Eigilsfonar".**

Herkomst og hist.: *Ifg. notits af Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „Ur Num. 12. Fra Sal Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720", *og med Ásgeir Jónssons hånd skal opr. på bogens forside have været antegnet* „Epter Exemplari chartaceo parum accuratè ſcripto".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka Hafniæ 1778; Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856; Biskupa sögur I, 1858.*

---

325. **AM. 207 b, fol.** *Pap. 16,7 × 10,5 cm. 64 bl. C. 1700.*

Optegnelser til Hungrvaka *(isl.). Arne Magnussons notitser på løse blade, af filologisk-antikvarisk, genealogisk og topografisk indhold.*

---

326. **AM. 208, fol.** *Pap. 30,2 × 20,2 cm. 24 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af præsten Þorleifúr Clausson til Útskálar (Gb.).*

Indhold:

1) Bl. 1—23ᵛ. **Hungrvaka** *i udtog, efterfulgt af* **Jón Egilssons Biskupa-annáll**, *ligeledes udtogsvis. Overskrift* Hungur-Vaka | Eirn Bæklingur aꝼ Byſkupum a Jslande" *osv.*

2) Bl. 23ᵛ—24. **„Eytt lytid agrip vr Gómlum Frædebökum, vmm Gamlara | kiennemanna og klercka kyrkiu og helg|radaga holld".** *Svarer til* Nokkuð ágrip um gömlu siðina *i Safn til sögu Ísl. I, 667—69.*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel udtaget af en Þorleifur Clausson tidligere tilhørende bog.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Safn til sögu Ísl. I, 1856, s. 24; Biskupa sögur I, 1858.*

---

327. **AM. 209, fol.** *Pap. 30,4 × 19,7 cm. 98 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Åben plads for initialer. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—26ʳ. **„Hungurvaka".** *Adskillige, tildels overstregede marginalier.*

2) Bl. 26v—73. **„Sagann Af Þorlake | biskupe helga“.** *Til betegnelse af lakuner ere noget over halvdelen af bl. 70 og 73 samt bl. 74—76 ladte ubeskrevne. Afskriften grunder sig ifg. Jón Sigurðsson på to forskellige kilder.*

3) Bl. 77—98. **Páls biskups saga** („Frasaugn hin ſierlig-| aſta Af Pale Jonsſyne skal|holts biskupe. ok fleirum biskupum“).

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „ur bok þeirre er eg ſeck aſ Giſla Jonsſyne, enn Margret Magnuſsdotter kona hans af Sigurde Biörnsſyne Lögmanne“. *Sml. AM. 113 og 116, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I. Kph. 1858.*

---

328. **AM. 210, fol.** *Pap. 31 × 20,5 cm. 18 bl. 17. årh. Skr. — ifg. Jón Ólafssons katalog — af præsten Jón Ólafsson på Rauðisandur. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Endel marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—7v. **Hungrvaka** („Eiɴn lytill Bæklinguɼ“ *osv.*).

2) Bl. 7v—9r. **„Sagan aꝼ Þorlaki Biskupi Helga“.** *Brudstykke, kun indeholdende sagaens begyndelse (til:* „talmad hᴀɴs til kvamo; moþer hᴀɴz“), *og slutning (fra:* haꝼþo setit j skalhollti“). *Lakune mellem bl. 8 og 9.*

3) Bl. 9r—14. **Páls biskups saga** („ꝼɼasaugn hin serligasta aꝼ Pale Jonssine | “ *osv.*). *Största delen af bl. 14 ubeskrevet.*

4) Bl. 15—18. **„Sagann aꝼ Joni Helga | augmundz sine ꝼɼɼsta Hola Biskupi“.** *Bl. 15—17 skrevne med en særlig hånd.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Þeſſar Biſkupa Sögur eru, öefad, i ſyrſtu ritadar epter þeim, ſem eg nu hefi med hendi Jons Giſſurſſonar *(ɔ: AM. 205, fol.)*, og eg tok ut ur þeirre bok, ſem eg ſeck aſ Þorlaki Þordarſyne. Su bök (adur enn eg hana eignadizt og i ſundur tok) hefur ad viſu i höndum vered Sr Jone Olafs ſyne, preſte ä Raudaſande. vide Flateyar Annal, ſem er nu minn, ur þeſſarre bok, ad annum 1392. Vide et Jons Sögu Holabiskups alicubi in margine“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur I, 1858.*

---

329. **AM. 211, fol.** *Pap. 31,4 × 20 cm. 30 bl. Sidste del af 17. årh.*
Hungrvaka *i udtog, efterfulgt af* **Jón Egilssons Biskupa-annáll.** *Overskrift* „Hungur vaka“.

Efter annalens slutning findes bl. 29v—30r „Vijsa Sr Halldors Eyriksfonar af Auftfiordum | vmm þarlakslaug *(sic!)* A° 1683", *bestående af tre vers, efterfulgt af* latinsk oversættelse *(fem disticha).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Hungrvaka þeffe ftöd framan i ættartölu bok Bryniolfs Þordarfonar, in fol. þeirre fem eg liet conferera vid Exemplar Sigurdar Sigurdzfonar med hendi Sr Jons i Villingahollte".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

---

330. **AM. 212, fol.** *Pap. 29,3 × 19,3 cm. 13 bl. Skr. af Jón Erlendsson. Största delen af bl. 3 og 1½ side bl. 8 ere ubeskrevne til betegnelse af lakuner. Mellem bl. 9—10 og 11—12 er hskr. defekt ved tabet af 6 blade på hvert sted. Brudstykke af en större codex. Opr. foliering 118—43.*

„ARONS SAGHA | Hiorleiffffonar".

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 359; Biskupa sögur I, 1858.*

---

331. **AM. 213, fol.** *Pap. 31,5 × 20 cm. 31 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. I marginen findes rettelser og tillæg, tildels med Arne Magnussons hånd, A. M. har også til bl. 22r og 25v föjet mindre notitssedler; en tredje, til bl. 24r hørende seddel indeholder et brudstykke af en særlig afskrift af den i dette hskr. indeholdte annal, fra c. 1670. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Biskupa-annáll sira Jóns Egilssonar, *med overskrift* „Nockrar frafagner þeirra hluta fem ädur ä | fyrre Timumm hafa fkied j tïd þeirra bifkupa fem fyrre voru | J eitt famann fkrifad til minnis epter þui sem eg hefe heyrt gamla menn | seigia epter fogn finna forfedra. Og eg hefe einninn heyrt mina forfedur | mier fkyra. Og fyra Einar Olaffon minn Afe sa er fæddur var Anno 1497. Enn | deyde Anno 1580. Enn til fumra hluta hefe eg fialfur vitad".

Efter annalens slutning følger (bl. 31r) overskrift til et nyt stykke „Nu er vmm ætt herra Gyfla", *hvorefter 2½ bl. ere ladte ubeskrevne.*

Herkomst og hist.: På tre foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson dels oplysning om håndskriftets oprindelse (hører sammen med AM. 209 og 216, fol.), dels en vurdering af indholdet.

Benyttelse og beskr.: Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856, s. 21—22.

---

332. **AM. 214, fol.** *Pap.* $31_{,4} \times 20_{,6}$ *cm. 60 bl. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. De sidste linjer (bl. 60^r) tilföjede med en anden hånd, idet codex synes at være brudstykke af et större hskr. Endel marginal-rettelser af Arne Magnusson og Thorkelin.*

Laurentius saga Hólabiskups („Her byriar Søgu Af Laurentio | Hola bifkuppe").

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur I, 1858.

---

333. **AM. 215, fol.** *Pap.* $29_{,8} \times 18_{,7}$ *cm. 23 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Brudstykke af en större codex. Bindet betrukket med på indersiden beskrevet perg.*

Indhold:

1) Bl. 1^r. **„Vm*m* Byskup Stephan".**

2) Bl. 1^r—3^v. **„Vm*m* B*isku*p Augmund".**

3) Bl. 3^v—4^v. **„Vm høꝼudz me*nn*ena og vm*m* atrekanda vm*m* fyda fk|yptenn og adtektter J videy".**

4) Bl. 4^v—6^r. **„Vm Byfkupa skypte".**

5) Bl. 6^r—7^r. **„Vm flag Danfkra J Schalhollte".**

6) Bl. 7^r—8^v. **„Nockur ägrip vm*m* gømlu sidena".**

7) Bl. 8^v—18^v. **„þad Riettafta vm ætt og vppruna herra | Giffurar Einarfsonar"** *osv., efterfulgt af* „Enn meyra vmm herra Gifsur Einarfon" *(bl. 17^v). Heri indrykket i alt 10 breve og skrivelser fra biskopperne Ögmundur (3) og Gissur Einarsson (6), samt kong Kristian III (1).*

8) Bl. 18^v—21^r. **„Vm*m* Herra Martein Einarfon".**

9) Bl. 21^r—21^v. **„Skipta Breꝼ Barna Lopts Ryka".**

10) Bl. 21^v—23^r. **„Fryheyta Breꝼ Eggers Eggerssonar"** *osv., efterfulgt af* „Myn *(ɔ: Jón Gissurssons)* ættartala fra Eggerth Eggerthfyne".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvor Arne Magnusson har optegnet indholdet, meddeles* „toked ur bok, er eg feck af þorlaki Sal. þordar ſyne de qvo libro alibi uberius dictum vidi".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. III, 505; Safn til sögu Íslands I, 1856, s. 27, 640 flg., 651.*

---

334. **AM. 216, fol.** *Pap.* $31_{,4} \times 20_{,9}$ *cm. 49 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer.*

Afskrift af AM. 215, fol., *kun noget interpoleret i sidste afsnit, og med rettelser hist og her, tildels af Arne Magnusson og Thorkelin.*

Indhold: Se foregående nr.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvor Arne Magnusson har optegnet indholdet, meddeles om håndskriftet* „teked ur bok fra Brimneſs *(Brimils?)* vòllum er Margret Magnus dotter fieck af Sigurde Biòrnsſyne lògmanne". *Sml. AM. 209 og 213 fol.*

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands I, 1856, s. 651—52.*

---

335. **AM. 217 a, fol.** *Pap.* $33_{,8} \times 21$ *cm. 33 bl. (incl. 1ᵃ). 17. årh. Brudstykke af en större codex. Håndskriftet, navnlig dets første 11 blade, har lidt stærkt af fugtighed, og disse ere kun delvis bevarede. Flere marginal-tillæg.*

„Sagan*n* Aꝼ Árna B*isku*pe þörläkſsyne".

Efter sagaens slutning findes (bl. 33ᵛ) tre viser om biskop Árni, *digtede af præsten Jón Arason i Vatnsfjörður, år 1650.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1ᵃ, som har udgjort titelblad til hele codex, men hvoraf kun øvre halvdel er bevaret, bærer følgende titel og indholdsangivelse* „Saugubök lægmannſens Herra Sigurdar Jöns Sonar | Continens Saga *(disse to ord sål. rettede for* ... Sògur) | Árna Biskups þörlaksſonar. Landnäma. Hölm-| veria. Viga Glums. Hávards hallta og hans ſonar | Olaf's Biarnils. Sęmundar Edda hvor ed Jnnehelldur | Vælusſpá duobus modis. Hávamál med Runatals þętti Oþ|ins. Vaꝼdruþnis mál. Grimnis mál. Sk[irnis mál] | Harbarslioþ. Hymis kviþa. Egisdr[ekka]". *Af disse stykker genfindes i dette og de to følgende hæfter kun 1 og 3—5. Den her nævnte „Landnäma" er utvivlsomt AM. 111, fol.*

---

336. **AM. 217 b, fol.** *Pap.* $33_{,8} \times 21_{,3}$ *cm. 42 bl. 17. årh. Har tilhørt samme codex som foreg. nr, men er skrevet med en derfra forskellig hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **„Saga Aꝼ Hørd *ok* hanns fylgiørum | þeim Hölmverium".**

2) Bl. 12—28. **Viga-Glúms saga** („Hier byriar Glums ſógu"). *Efter sagaens slutning følger en nyere* vise *om Glúmr.*

3) Bl. 29—42. **„Sagann Aꝼ Hävarde enum hallta Isꝼird-inge | Og syne hans Ölaffe Biarnil".**

Benyttelse og beskr.: *1) Ant. Russes II, 318; 2) Ísl. sögur II, Kph. 1830; Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 3) Nordiske Oldskrifter XXVIII; Ísl. Fornsögur I, 1880.*

---

337. **AM. 217 c, fol.** *Pap. 32,6 × 20,5 cm. 8 bl. 17 årh. Har vistnok tilhørt samme codex som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ᵛ. **„þattur Aꝼ Audunne Iſlending".**

2) Bl. 2ᵛ—3ᵛ. **„þättur þorvardz Kräkunefz Iſlendings"** — *efterfulgt af*

3) Det 109. kap. af Haralds saga harðraða.

4) Bl. 3ᵛ—8. **„þættuꝛ Stuꝼz Kattarſonaꝛ Jslendings",** *med*

5) Slutningen af Haralds saga harðráða.

---

338. **AM. 218, fol.** *Pap. 32,5 × 20,8 cm. 27 bl. 17. årh. Bl. 1 beskadiget ved hensmulren og repareret.*

„Sagan Af Arna byſkupe þorlaksſyne" — *overskriften tilföjet af Arne Magnusson. Stemmer med AM. 217 a, fol. og ender med samme viser som dette håndskrift.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Arna Biſkups Saga þorlaksſonar, feingen af Jone Dadaſyne".

---

339. **AM. 219, fol.** *Perg. 32,2 × 23,2 cm. 17 bl. Tospaltet. Slutn. af 14. årh. Røde overskrifter; røde og grönne initialer. Fragmenter af en större codex. Bladene tildels mere eller mindre beskårne og beskadigede.*

Indhold:

1) **Jóns saga Hólabiskups** eptir Gunnlaug múnk, *4 blade, af hvilke et opr. har været opbevaret i AM. 220, fol.*

Bl. 1 *(bladets nedre del tildels bortsmulret). Beg.* „vars herra paſſionem“, *ender* „gıoꝛr er vıdr“, *Biskupa sögur I, 220—23.*

Bl. 2 *beg.* „godum lutum lıkt ꝼarit“, *ender* „at haꝼa yꝼer ser“, *ib. 229—32.*

Bl. 3 *(defekt ved beskæring forneden) beg.* „fetu líꝼ“, *ender* „Gunnlaugı munk læıꝼſyní. er þeſſa“, *ib. 254—57.*

Bl. 4 *beg.* „lagrı tru“, *ender* „ſtock blod oꝛ enn æıgí“, *ib. 257—60.*

2) **Þorláks saga ens helga,** *6 blade.*

Bl. 5 *beg.* „enn þar þo at“, *ender* „at hann haꝼdı sık æıgı mıok“, *ib. 269—72.*

Bl. 6—8 *beg.* „í mínnum epter“, *ender* „ok ꝼylgdı æſí(lıgr)“, *ib. 294—304.*

Bl. 9—10 *beg.* „móꝛkum vax“ *(ib. 385), ender ved sagaens slutning med ordene* „hína | blezadu bıskupa. Thorlacum ok blaſíum“.

På den endnu åbne plads nederst sp. 2 er derefter skrevet med en hånd fra c. 1600 „gudz nad og fıydur vere med ydvr | minn gode vin asmundur sæmundz'son“.

3) **Guðmundar saga ens góða** eptir Arngrím ábóta, *7 blade; nogle af disse synes oprindelig at have været opbevarede i AM. 220, fol.*

Bl. 11—12 *(af hvilke bl. 12, der har været brugt som bogbind, er stærkt beskadiget og på forsiden så godt som ulæseligt) beg.* „(fyll)az sem ek talar“, *endende* „sua grunn ꝼaſt at huarkı“, *Biskupa sögur II, 42—48.*

Bl. 13—14 *beg.* „sem þeır tękı hímín hòndum“, *endende* „tıl alþingıs ok dòmer“, *ib. 55—61.*

Bl. 15 *(beskadiget ved beskæring foroven og bortskæring af halvdelen af ydre kolonne) beg.* „lıꝼunu. þottı“, *ender* „ok huerıutna vm sínar bygder“, *ib. 126—30.*

Bl. 16 *(beskadiget ved beskæring foroven og langs ydre margen) beg.* „honum læ æıgı liettara hans vtlegd“, *ender* „hlıꝼa engum manní“, *ib. 140—43.*

Bl. 17 *(enkelte mindre huller) beg.* „(nær)ıng ok tendꝛan elldınum“, *ender* „þvıat eꝼ [nockurr]“, *ib. 177—80.*

Herkomst og hist.: *Som det af Arne Magnussons notitser fremgår, ere disse blade komne til ham fra forskellige steder på Nordlandet. På to sammenhængende kvartblade har han optegnet* „Her eru ur Jons Sögu Hola biskups 3 blöd. ur Þorlaks Sögu 6 blöd. ur Gudmundar Sögu 6 blöd. Syneſt, ad þau öll mune vera ur einu Volumine, iafnvel þott dalkarner ſieu ei fyllilega ſo langer eda breider a einu bladenu ſem ä ödru. 2. af þeſſum blödum feck eg 1705. af Sr Jone Torfaſyne, voru komin frä Storahole i Eyafirde, og voru ur Þorlaks ſögu og Jons Sögu. 3. fieck eg 1705. fra Monſr Nikulaſe Einarsſyne. Voru öll ur Þorlaksſögu. 2. blöd ur Þorlaksſögu feck eg ante annum 1702. fra Islande, ſitt ur hverium ſtad, nordan fra landinu, ef mig rett minner 2. blöd ur Gudmundar Sögu hefi eg feinged af Gudmundi Olafsſyne, lögrettumanni i Hleidargardi i Saurbæjar ſokn i Eyafirde, enn hann feck hia Sr Þorſteini Olafsſyne i Miklagardi i Eyafirde, ſem þau feinged hefr (ſi recte meminit) efter födur sinn Sr Olaf i Grimstungum. 1. blad ur Gudmundar Sögu feck eg 1708. fra Sr Þorlaki Grimsſyne, enn hann hafde þad feinged hia nefndum Sr Þorsteine Olafsſyne i Miklagarde. 1. af þeſſum blödum feck eg frä Islande ante annum 1702. hin blöden ſem fleire eru, hefi eg eigi annoterud, hvadan til min komin sieu. Þad ætla eg annars ſie viſt. ad þesse Codex hafi nordur i lande vered i ſundur rifinn“.

Til bl. 3 er fastklæbet en mindre seddel med følgende notits af Arne Magnusson „Ur Jons Sögu Hola biskups. Komid til min 1727. fra Profaſtinum, Sira Þorſteine Ketilsſyni ad Hrafnagile i Eyafirdi“.

Bl. 12 er, som en vedlagt seddel viser, år 1879 skænket til samlingen af det isl. literære selskab, hvor det havde tjænt som omslag om et fra Øfjord stammende papirs-håndskrift.

Bl. 14^r bærer i nedre margen følgende påskrift af Arne Magnusson „Fra Sr Þorlake Grimsſyne 1708. er fra Sr Þorsteini Olafsſyne i Miklagarde“.

I AM. 435 a, 4to findes bl. 60^v i al korthed dette nrs indhold optegnet.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXXVIII f., XLVI; II, 1878, s. 3.*

---

340. **AM. 220, fol.** I—VI. *Perg. Fragmenter af seks forskellige codices, indeholdende „Biskupa sögur“.*

a. **Guðmundar saga ens góða.**

Disse fragmenter, der af Jón Sigurðsson ere henførte til „Sturlunga saga“, bære på foden en tilsvarende påskrift.

I. *24 × 15 cm. 2 sammenhængende blade. 1ste del af 14. årh. Samme hånd som AM. 132, fol. Spor til røde overskrifter og farvede initialer.*

Bl. 1 *beg.* „munım ver komner. en litlu fiðarr“, *ender* „en þegar epter þat“, *Biskupa sögur I, 423—26.*

Bl. 2 *beg.* „Þoruarðz ſon *ok* hafðı“, *ender* „. . . *var* fugl-inn . . ., *ib. 433—36.*

II. *20,5 × 13 cm. 2 blade. C. 1500. Abne pladser for kapitel-overskrifter.*

Bl. 1 *beg.* „bad ha*nn* ꝛadazt ı þa*nn* flock“, *ender* „ſtıkla þeı at gaꝛdınu*m ok* upp a. bıoꝛn“, *ib. 410—14.*

Bl. 2 *beg.* „En*n* er. ííí. ukr woro tıl paſka“, *ender* „í mídfırdı. þa h*afde* G*udmundr* . íí .“, *424—28.*

Disse sidste to blade bære på foden følgende påskrift af Arne Magnusson: bl. 1r) „ur gudmundar Sögu biskups. ur auſtfiördum 1711“, ***bl. 2r)*** „ur gudmundar biskups Sögu. feinged 1707. fra Þorvalldi Stefansſyne“.

b. **Guðmundar saga** eptir Arngrim ábóta.

III. *24,6 × 19 cm. 2 bl. 15. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bl. 2 er noget beskadiget ved beskæring af ydre margen og forneden hullet, også bl. 1 har mindre huller.*

Teksten beg. „þ*at* er ek baud“, *ender* „*ok* bydꝛ fıſkı mo*nnum* at“, *Biskupa sögur II, 138—45.*

IV. *22 × 21,7 cm. 2 bl. Slutn. af 15. årh. Spor til kapitel-overskrifter og farvede initialer. Begge blade noget hullede, af bl. 2 er kun indre tredjedel bevaret.*

Teksten beg. „þv mattv eıgı at ſınnı“, *ender* „poſſıdebıtıſ“, *ib. 152—59.*

Ifg. en indlagt seddel har Arne Magnusson erholdt dette brudstykke „fra Sr Snorra Jonsſyne 1721“.

V. *23,5 × 15,6 cm. 1 bl. 15 årh. Røde kapitel-initialer. Beg.* „(eın)gin*n* hlutu*r* ſpurdízt tı*l*“, *ender* „ſmabondan*um* of-bydr“, *ib. 140—43.*

c. **Árna biskups saga Þorlákssonar.**

VI. *20 × 15 cm. 2 bl. 14. årh.*

Bl. 1 *beg.* „[þ]at ſum*ar* hıne*r* vıtruztu“, *ender* „meðan Sıguarðꝛ bıskup mattı fulla | um ſea [veıta]“, *Sturl. saga, Kph. 1820 II, 2, s. 6—9 (= Bps. I, 683—86).*

Bl. 2 *beg.* „vırðulıgan herʀa Jon erkıbıskup“, *ender* „undan ſınum epter komun|dum“, *Sturl. saga 1820, II, 2, s. 15—19 (= Bps. I, 691—94).*

***Benyttelse og beskr.:** Biskupa sögur I, 1858, s. LVII, LXXVII; II, 1878, s. 3. Sml. Grönl. hist. M. II, 751; Ant. Russes II, 363.*

---

341. **AM. 221, fol.** *Perg. Ved beskæring beskadigede fragmenter af en codex fra 13. årh. Störste bl. 28,5 × 19,8 cm. 5 bl. Tospaltet. Røde kapitel-overskrifter, farvede initialer. De på flere måder beskadigede blade ere særlig defekte ved øvre og indre margen.*

Indhold:

1) **Jóns saga Hólabiskups.**

Bl. 1—3 *beg.* „ept[er] vm moɼgonıɴ“, *endende* „ᴇɴ at gerðum þeıʀa feal[ꝼra]“, *Biskupa sögur I, 182—92.*

Bl. 4 *beg.* „[fettız] nıðɼ at ꝼotum“ *(ib. 199), hvorefter fortsættes til sagaens slutning, bl. 4v sp. 2.*

2) **Augustinus saga.**

Beg. bl. 4v *med overskriften* „Her heꝼr ſaugu hınſ mykla Auguſtın[ı] ſva ſem herra Runolꝼr abboti ſıgmund|ar ſon ſnaraðı aꝼ latıno . Prolog[us]“. *Bps. I, 202.*

Bl. 5 *beg.* „þv Gvð dɼottıɴ“, *ender* „het alıppıus ᴇɴ ᴀɴᴀʀ“, *Heilagra manna sögur I, 1877, s. 149—52.*

***Benyttelse og beskr.:** Biskupa sögur I, 1858, s. XXXVIII; Heilagra manna sögur 1877, s. VIII.*

---

342. **AM. 222, fol.** *Pap. 31,8 × 20,9 cm. 30 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„**Vita S. Johannis Epiſcopi Holenſis**“.

Arne Magnussons egenhændige oversættelse af Jóns saga Hólabiskups. *I marginen tilföjede årstal; i teksten forskellige rettelser osv.*

---

343. **AM. 223, fol.** *Pap. 31,5 × 20,1 cm. 204 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte senere rettelser.*

Thómas saga erkibiskups.

Afskrift af membranen Thómasskinna (Gl. kgl. sml. nr 1008, fol.).

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet tre sedler med egenhændige notitser af Arne Magnusson, hvori dels göres rede for sagaens latinske original, dels meddeles* „Thomas Saga Erkib*iskup*s epter Thomasſkinnu. ſtöd framan ä bokinni, med hendi Asgeirs Jons ſonar“. *(Nu er bindet brunt læderbind.)*

---

344. **AM. 224, fol.** *Pap.* $31{,}7 \times 20$ *cm. 139 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 100ᵛ—103ʳ stå blanke til betegnelse af en lakune.*

„Saga Thomæ Erkib*iskup*s“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Num. 1“.

---

345. **AM. 225, fol.** *Perg.* $38{,}6 \times 26$ *cm. 140 bl. (139 + 1 a). Tospaltet. 1ste del af 15. årh.; forsk. hænder. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Enkelte af initialerne ere meget store og stærkt ornamenterede, andre indeholde billedlige fremstillinger (sål. bl. 8ᵛ, 23ʳ, 49ʳ, 50ᵛ, 55ʳ, 61ᵛ). Bl. 1 a og 139 ere opr. ubeskrevne smudsblade, bl. 1 b, der foruden tekst bærer et stort billede af Adam og Eva, er først udført og tilsat i 17. årh. Flere blade mangle nedre margen, hist og her findes marginal-notitser, på andre steder plumpe skibstegninger. Det opr. bind er to svære, plumpt ornamenterede træplader med læderryg.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵇ—74ʳ. **Stjórn.**

2) Bl. 74ʳ—88ᵛ. **Rómverja sögur** („h*er* byrıaz vpp romveria ſög*ur*“ *osv.*).

3) Bl. 88ᵛ—101ʳ. **Alexanders saga.**

4) Bl. 101ʳ—110ʳ. **Gyðinga saga.**

5) Bl. 110ʳ—138ᵛ. **Vitæ patrum** *i islandsk oversættelse* („her byrıaz wpp | ſu bok er kallaz Wıtæ patrum“).

Störste delen af bl. 138ᵛ samt 139 står blank; bl. 139ʳ bærer en skibstegning fra 17. årh.

Håndskriftet er en afskrift af AM. 226, fol. (bortset fra et senere indskud i denne sidste codex).

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 3v—6r omtaler Arne Magnusson denne membran på følgende måde*

„Hiſtoria Biblica vulgo Stiorn, deſinit qvemadmodum liber 4tus Regum.

Romveria Sôgur, etc.

Saluſtii bellum Jugurthinum *et* Catilinarium.

Lucani Pharſalia, og ſo aukid hier *og* hvar nockru vid.

Alexandri Magni Saga.

Historia Judaica, incipiens velut liber 1us Macabæorum, deſumta ex Bibliis ſacris *et* Joſepho.

De Juda Jſchariote *et* Pilato, nonnulla. [Hingad til er þeſſe Codex eins og Codex Bryniolfs Þordarſònar, ſem eg nu ä.]

Hieronymi Vitas Patrum.

Folio magno.

Þeſſa bok hefi og feinged af Ara Þorkelsſyne anno 1697. hann af Eggert Sæmundzſyne; Sæmundur Eggertzſon fader Eggerts, feck bokina af Magnuſe Jonsſyne i Midhlid (födur Þorleifs Magnuſſonar i Haga) til gefins ſeigia ſumir, eu adrer ſeigia (ſem og sannara mun vera) ad hann hafe keypt hana af Magnuſe firi 5. hundrud i lauſafe. Magnuſe hafde bokina gefed Ormur Jonsſon i fremra (?) Guſudal circa vel ante ann. 1612".

Hertil föjes på en særlig seddel „þeſsa bök ä med riettu yngre Magnus Jönſſon, og var honum gefin med öllum virtum af Ormi Jonſſyni ad fremra (?) Gufudal etc Pſalmo XXXVII. Þeir munu eckj ſem gud öttaſt verda. til skammar. Anno 1612.

Þetta ſtod aptan ä Saurbladinu".

Af nogen sådan påskrift ses nu intet spor; derimod findes bl. 1 av følgende antegnelse „Þessi Bok hefur Juni Ad Hallda storrt Hundrad og 17 Blod og a | Eg magnus Jonſson hana med riettu giefinn mier Af saaluga Ormi | [i]tan fe Enn epttir minn dag A hana Ad Eignastt Sæmundur Eggertt-[sson] Skrifad ad Haga Anno 1661 þann 24 Januarij".

Om bogens tidligere ejere og ihændehavere oplyse to marginalnotitser, rimeligvis fra 16. årh. „Hier gaf ormur wpp wid at lesa | gud lene þier firi ſkemtunena ormur | minn godur oc ſæll ſeiger biarne | kalfſſon" *(bl. 95r) og* „þetta er fin bok teitur aa mig ſeiger | bokin . . ." *(bl. 107r).*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. túngu s. IX; Stjórn, Chrania 1862; Postola sögur 1874, s. XVII; Heilagra manna sögur 1877, s. VIII, XXIII; Gyðinga saga, Kbh. 1881; Arkiv f. nord. Filologi III, s. 245 flg.*

———

346. AM. 226, fol. *Perg. 38 × 28,2 cm. 158 bl. Tospaltet. Sidste del af 14. årh. (Bl. 62—69 dog yngre: 15. årh.). Henholdsvis mellem bl. 98—99 og 99—100 mangler 1 blad. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Codex er forholdsvis stærkt illumineret; mange initialer omslutte miniatur-billeder, der sigte til indholdet (sål. bl. 1v, 12r, 22r, 30v, 34v, 70r, 79r, 81v, 88r, 96v, 110r, 129r), og fra flere af disse brede sig over marginen slyngninger, der bære menneskelige afbildninger samt fantastiske planter og dyr.*

Hist og her har codex lidt ved beskæring. Enkelte marginalnotitser.

Indhold:

1) Bl. 1—110r. **Stjórn.** *Bl. 1r efter prologens slutning står en halv spalte tom, ligeledes bl. 62v og 69v — før og efter det senere indskudte stykke.*

2) Bl. 110r—129r. **Rómverja sögur** („her byrıaz | vpp romueria ſogur“), *med forangående kort* indledning.

3) Bl. 129r—146v. **Alexanders saga** („her heꝼr vpp ſogu Alexandꝛo | magno (!)“).

4) Bl. 146v—158r. **Gyðinga saga.** *Sidste side (bl. 158v) stod opr. blank, en her senere anbragt påskrift er nu udraderet.*

Herkomst og hist.: *Et foran indklæbet papirsblad indeholder følgende* „Syne Mynum Thorlake þordarſyne | Gief eg Undſkrifadur (!) þeſsa Bok | Hvoria Mier gaf Mynn Eruverdugur | Konu Fader Giſle Magnuſson, og | fieck hann hana ad Erfdüm epter sijn | fodur Magnus Biornsſon Løgmann, | So Bokenn er Vel under komen, og | Vafalaus ad mynu vite. Tilſkil eg ad | Thorlakur þordarſon frænde mijnn fare | vel med þeſsa bok, og Liäe hana Brodur | ſynum Brinjolfe þordarſine. | Skallhollte þann 2 Decembris | Anno 1689. þordur Thorlakſson mp.“

Derunder har A. M. tilföjet „Anno 1708. ſidarſt i Majo eignadiſt eg under ſkrifadur þeſſa bok af Monſieur Bryniolfe þordarſyne Arne Magnuſson“.

I AM. 435 a, 4to bl. 1r—3v giver Arne Magnusson en udførlig angivelse af håndskriftets indhold og anfører dernæst, hvad han véd om dets erhvervelse og tidligere ejere; til det allerede bekendte föjes her „Magnus Biörnsſon ætladi Biörn Magnuſſon (broder Giſla) bokina feinged hafa af Eggert Biörnsſyne ä Skarde“.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. tungu S. IX—X; Alexanders saga, Chrania 1848; Ant. Russes II, s. XIV (med facsim.); Safn til sögu Ísl. I, 1856, s. 137 flg.; Stjórn, Chrania 1862; K. Gislason, 44 Pröver (Rómv.); Postola sögur 1874, s. XII, XVII, XXIII; Gyðinga saga, Kbh. 1881; Arkiv f. nord. Filologi III, 245.*

---

347. **AM. 227, fol.** *Perg. 35,5 × 27,5 cm. 128 bl. (folieret 1—129, med forbigåelse af tallet 82.) Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, af hvilke adskillige ere smukt illuminerede og udstyrede med billedlige, tildels til indholdet sigtende fremstillinger (se sål. bl. 1v, 14v, 23v, 33v, 38r, 46r, 71v, 83v, 96r (yngre), 115r). Codex er på ikke få steder defekt; af de tabte blade ere bl. 68, 80—83 (i fragmentarisk tilstand), 129 senere atter komne tilstede, erhvervede af Arne Magnusson fra forskellige ihændehavere. Bl.*

1r og 70v er ½ spalte ubeskreven, bl. 71r står blank. Hist og her findes marginal-henvisninger og lign., tildels på latin.

Stjórn.

Efter bl. 8 mangle 2 bl., efter bl. 10 2, efter bl. 59 1, efter bl. 65 2, efter bl. 67 1, efter bl. 80 2 [af bl. 80 mangler et stort stykke foroven, af bl. 81 ere kun to brudstykker af bladets nedre halvdel tilbage], mellem bl. 81—83 1 bl. [af bl. 83 mgl. et stykke foroven og af ydre spalte; blad-tallet 82 har ved fejlagtig foliering været tillagt det ene brudstykke af 81], efter bl. 103 2 bl., efter bl. 123 1 bl., efter bl. 128 3 bl. Efter bl. 129, der ender „ok þu reiꝼt kleði þin með sorg“ *(Stjórn s. 649), mangle endnu 2 blade.*

Herkomst og hist.: *Om denne codex meddeles AM. 435 a, 4to bl. 6v* „Stiorn. folio magno. Vantar i hier og hvar. og endaſt med II. Regum XI. versu 13. Þetta volumen hefur fyrrum tilheyrt Skalholltz kirkiu“. *Af en notits bl. 186 flg. ses, at dette hskr. med flere andre er kommet A. M. i hænde år 1699. Om håndskriftets sidste blad (bl. 129) meddeler han på en hertil fastklæbet notitsseddel følgende* „Þetta hreina blad ur Stiorn var utanum bardar | Sögu Snæfellz áſs med hendi Sr Torſa i Bæ ſkrifada 1644. hveria Bar|dar Sögu att hafdi Doctor Olaus Worm. og feck eg bædi *þad og* Bardar Sögu af Chr. Worm 1706“.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. túngu s. XI—XIV; Stjórn, Chrania 1862; Arkiv f. nord. Filologi III, s. 245 flg.*

---

348. **AM. 228, fol.** *Perg. 32 × 22,5 cm. 101 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter og initialer, for så vidt der ikke står åben plads for disse, eller initialerne senere ere tilsatte. Defekt ved begyndelsen og slutningen, samt manglende 2 blade inde i teksten. Enkelte blade noget beskadigede.*

Stjórn.

Beg. „iordanar oc ſva yꝼer ana *til* ꝼvndar *við* io|ſve“ *(Stjórn s. 352), ender* „oc varðvæita h[ans] | lögmal oc boðorð oc hatiðir aꝼ ollv“ *(ib. 650).*

Mellem bl. 57—58 og 67—68 mangler 1 bl.

Herkomst og hist.: *Af ejernavne forekomme* „Þorðr Byornſon“ (bl. 78v) *og* „Jon Jonſson“ (? 77v). *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Stiorn þeſſa eignadeſt eg Arne Magnuſſon epter Thomam Bartholinum andadann. Thomæ Bartholino gaf Þormodr Torfaſon Bökina, enn Þormodi hafdi hana gefid Giſle Magnuſſon ä Hlidarenda“. *Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to, bl. 6v, der blot tillægger, at Torfæus erhvervede bogen år 1671, da han var på Island.*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. túngu s. XIV—XVI; Stjórn, Chrania. 1862; Arkiv f. nord. Filologi III, s. 245 flg.*

---

49. **AM. 229, fol.** I—V. *Perg. (og pap.) Fragmenter af 4 forskellige perg.-codices, samt tilhørende seddel-notitser på papir.*

a. **Stjórn.**

I. *C. 27 × 22 cm. (nuværende störrelse). 16 bl. 14. årh. Tospaltet. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Samme hånd som i AM. 227, fol. Samtlige blade mere eller mindre beskårne, slidte og sværtede, med spor af anvendelse til bogbind etc. Af bl. 8 er kun øvre halvdel tilbage, af det dermed sammenhængende bl. 9 kun 6—8 bogstaver i hver linje af øvre halvdels indre kolonne; af bl. 16 er både foroven og forneden et stykke afskåret.*

Bl. 1 *beg.* „(elfkh)uga. þ*v*ıat þ[effı]r ıŋ. [lutır] erv eın *ver*an *ok* eıtt", *ender* „ykkr t*ı*l ꝼæðıf *ok*" *(Stjórn s. 19—22).*

Bl. 2 *beg.* „þetta la*n*d allt", *ender* „aꝼkuemı *ok* kynkuıslu*m*" *(ib. 112—15).*

Bl. 3 *beg.* „fegıa [þa bygt] haꝼa", *ender* „þ*at* pláız eðı engh" *(ib. 131—33).*

Bl. 4 *beg.* „(oꝼꝼ*ı*an)dı þat fua guðı", *ender* „þıonaðı ha*n*n ꝼ*ır*ı rachelar fkylld onn*ur*" *(ib. 170—73).*

Bl. 5 *beg.* „(hall)d um allar ydıar", *ender* „*æ*r þeır hoꝼðu fva gıım(mır)" *(ib. 280—82).*

Bl. 6 *beg.* „„fem (?) vatnı*t* ... ggr uıð haꝼıt", *ender* „huar aꝼ er mık[ıll]" *(ib. 287).*

Bl. 7 *beg.* „(hver)ıu*m*. *sva* fkulut þ*er* g*e*ra. vı. dagha", *ender* „leyn eı*gı* lengr" *(ib. 359—63).*

Bl. 8—9: *Bl. 8 beg.* „(gyðın)gum. xl. *æ*ra *ok* andaz sıðan", *endende* „en*n* sua beȧ" *(ib. 382—84). Af den hermed sammenhængende bladstump ses kun enkelte bogstaver i hver spalte (beg.* „gıa. En", *ender* „anrath *ok*"*).*

Bl. 10 *beg.* „(herb)uder a ꝼiallı eınu", *ender* „vansynaða vıkıngı man" *(ib. 461—63).*

Bl. 11—13 *beg.* „famıel fu*a*rade. hu*at* fpyr", *endende* „hafðı nauðıgr ꝼellt ı. ." *(ib. 492—500).*

Bl. 14 *beg.* „... þrſtrenda ok tuær hurðer", *ender* „heyr bęn mína er" *(ib. 563—66)*.

Bl. 15 *beg.* „(pun)da ok . lx. ok xıȷ. pund gullz", *ender* „þara til mınſ" *(ib. 572—575)*.

Bl. 16 *beg.* „[ıllsku þına] yþer þık *ok* eyða", *ender* „harða myrkua . ſtoþu *sva*" *(ib. 601—604)*.

På foden af bl. 2r har Arne Magnusson skrevet „Utan af Reikningsquere fra Hvole, communicavit Sigurdus Sigurdius". *Til bl. 8 er fastklæbet en seddel, hvorpå A. M. har noteret* „Fra Sr Snorra Jonsſyne 1721". *Bl. 11 og 12 bære med A. M.s hånd påskriften* „Fra Sigurdi Sigurd[z]ſyne i Eyum 1707".

Til disse blade hører følgende omslagsnotits med A. M.s hånd „Nockur af þeſſum blödum heti og fengit af Monſr Sigurde Sigurdzſyne, og munu þetta vera fragmenta ur bök ſem nockrer meina Þorlak Araſon foinged hafa hia Tumaſo Þorſteinsſyne."

II. *26,5 × 21 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, farvede initialer. Bladene, der hænge sammen to og to, ere foroven endel hullede.*

Bl. 1 *beg.* „nv ſegı ek þer þetta", *ender* „þoꝛmına heþðı moꝛen" *(Stjórn s. 425—30)*.

Bl. 2 *beg.* „yngſtı. hann var [vır]ðꝛ mınzt", *ender* „heþer talað koma" *(ib. 458—63)*.

Bl. 3—4 *beg.* „þa latıt þö", *ender* „a þessı nott þaðan ſem" *(ib. 521—31)*.

III. *26,6 × 21 cm. 1 bl. C. 1400. Røde initialer.*

Beg. „(ſtan)dı þer ı [avg]lıtı", *ender* „ok kom vpp hlutr Jonathe" *(ib. 448—55)*.

På foden af bladet har Arne Magnusson antegnet „Fra Sr Snorra Jonsſyne 1721".

---

b. Gyðinga saga *og brudst. af* Elucidarius.

IV. *27,2 × 19 cm. 2 bl. C. 1400. Bl. 2 beskadiget, navnlig ved beskæring af yderkanten.*

Bl. 1 *beg.* „graþin voro vm borgına", *ender* „lıknefkiu epter ser ſem" *(Gyð. saga s. 65—77)*.

Bl. 2 *beg.* „[ſıalþ] hans ſkrıþada" *(Gyð. saga s. 96)*, *hvorefter fortsættes til sagaens slutning bl. 2r nederst.*

Bl. 2^v. Elucidarius *fra skriftets begyndelse (dog ere de første ord bortskårne) til* „med honum voro þeir a brott“.

På foden af bl. 2 er med en hånd fra 16. årh. skrevet „heidarligre kvinnu ſigríde arnna dottur“.

c. **Om håndskrifterne af „Stjórn“,** *optegnelser på islandsk af og for Arne Magnusson.*

V. *16,8 × 11 cm. 27 bl. Opr. løse læg og oktavblade, dog ikke alle beskrevne.*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. túngu s. XVI—XVII; Annaler f. n. Oldk. 1858, s. 172 (Eluc.); Stjórn, Chrania 1862; Postola sögur, 1874, s. XVII; Gyðinga saga, Kbh. 1881.*

---

350. **AM. 230, fol.** *Perg. 26 × 17 cm. 80 bl. 14. årh. (?) Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bladene tildels beskårne og beskadigede. Codex adskillige steder defekt.*

Barlaams saga ok Jósaphats.

Foran i codex er indhæftet en pergamentsstrimmel (1 a), hvis bagside i marginen og langs dennes inderkant bærer enkelte skrevne ord og bogstaver; på forsiden har Arne Magnusson skrevet „þetta er hit ſyrſta kverit ſramanaſ | Barlaams Sögu“.

Bl. 1 er meget flænget og beskadiget, og navnlig forneden nærmest ydre margen er et större stykke bortrevet; det herved tabte har Arne Magnusson udfyldt på en mellem bl. 1 og 2 indsat seddel; endvidere er af og for A. M. bladets første $1^1/_2$ sider afskrevne og afskriften indhæftet foran i håndskriftet. Også af bl. 23 er et stykke bortrevet langs ydre margen.

Efter bl. 6 — hvor en defekt findes — mangler sandsynligvis 1 blad, efter bl. 36 1, efter bl. 38 1, efter bl. 46 8—9, efter bl. 50 1, efter bl. 53 9—10, efter bl. 54 c. 5, efter bl. 55 c. 20, efter bl. 64 1 bl.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Barlaams Sögu hefe eg feinged ur Skagafirde ä Islande.

3 blöd ur henne hefe eg ſidan feingod fra einum i Skagafirde. voro Convolut utan um bök og bref.

2. blöd ſidan poſt annum 1702. nærre Skalhollte. Sagde ſä er mier feck, ad þau være nordan ad komen.

Mier þyker hönden ä þeſſari bok, lik hendi Magnuſſ Þorkelsſonar, Gudbiartzſonar“ *(c. 1500).*

I AM. 435 a, 4to, bl. 9v, hvor dette håndskrift omtales, tilföjes „Er komin til min ur Skagafirde. Bökina hefur fyrr ätta Eggert Jonsſon ä Ókrum. Er in folio minori".

Hist og her i marginen findes navne på ejere og ihændehavere fra 17. årh.

Benyttelse og beskr.: *Barlaams ok Josaphats saga, Chrania 1851, s. XIX—XX.*

---

351. **AM. 231, fol.** I—X. *Perg. Fragmenter — med bogstavmærkerne a—t — af, ifg. Jón Sigurðsson, 10 forkellige håndskrifter af*

Barlaams saga ok Jósaphats.

I. (a, d, e, l, p). *23 × 18 cm. 12 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Bladene tildels beskadigede ved beskæring. Af bl. 10 mangler nedre halvdel. Flere af bladene have været brugte som bind om bøger. Ifg. udg. udgör* l, p *frgm. af et særligt hskr.*

Bl. 1—2 *beg.* „t*ıl* þers hins ꝼullkomna ꝼagnadar", *ender* „bæðe goðum ok ıllum".

Bl. 3 *beg.* „vılıa ſinna uuına", *ender* „bꝛáttr berg hamaʀ".

Bl. 4—5 *beg.* „ock fum*er* er aꝼ andſkotans æeggıan*n*", *endende* „lyckter þın*n*a liꝼs(daga)".

Bl. 6 *beg.* „ıhc xpc ſon hans", *ender* „hvılldar ok ꝼın*n*r on(ga)".

Bl. 7 *beg.* „hefu*er* gott gertt", *ender* „hug mın*n* *ok* hıarta *med*".

Bl. 8 *beg.* „(ko)mi ꝼurʀ daude ꝼ*ur* dyr*r*", *ender* „ok þ*at* hæꝼu*er* at ept*er*".

Bl. 9 *beg.* „þaa æſtız h*ann* þuı ollu meır", *ender* „*ok* ı ſınum ſuoꝛu*m* tekı*t*".

Bl. 10 *beg.* „ſakada meðꝛ athyglı þeıra vıs dom *ok* tru", *bl. 10v er næsten ulæseligt.*

Bl. 11 *beg.* „lutum ſannara", *ender* „verıth ſva lengı ǎǎ".

Bl. 12 *beg.* „Rıddarar woꝛo þar tıll vpp ſtıgande", *ender* „reınum *ok* ꝼlekklauſum".

Bl. 1—5 ere ifg. Arne Magnussons notits på en indlagt seddel komne fra præsten Ólafur Guðmundsson, bl. 6—7 fra præsten Snorri Jónsson 1721, bl. 8—9 fra præsten Stephán Þorvaldsson 1704, bl. 11—12, ifg. A. M.s påskrift i øvre margen bl. 11r, fra præsten Hannes [Halldórsson] i Reykholt; i marginen bl. 7r findes to gange (med en hånd fra 17. årh.) navnet

„Stephan Olaffson"; *bl. 8ᵛ i nedre margen er skrevet* „Þetta blad vonaſt komid frä Muncka Þverä" *(17. årh.).*

II (b). *23 × 18 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Spor til røde overskrifter og initialer. En del af ydre kolonne foroven er afrevet. Forbindes i udg. med frgm.* s.

Beg. „(aun)gaꝛı grvnſæmd væra", *ender* „En þo vrðv þeıra lıkamı ſıðan".

III (c, g, o). *31 × 23,5 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter og initialer. Af bl. 4 er kun øvre tredjedel tilbage, og selv denne kun tildels læselig. I udg. nævnes ikke frgm.* g.

Bl. 1 *beg.* „ſegır ſalomon at huarkı", *ender* „þa ı oðꝛu ſınnı þann rıka dom(ara)".

Bl. 2 *beg.* „ekkı mela ne gera", *ender* „ꝼatękır. En þeır ſem aðꝛ".

Bl. 3 *beg.* „Konvngſ *son* sv*arar*. Ger ſua vel", *ender* „Eꝼ ek vıſſı at goð vǫꝛı"

Bl. 4 *beg.* „ǫðꝛum þola þeır bıðıa", *ender* „Nv lagða ek hug a at haꝼa . . .".

IV (f). *23,4 × 15,5 cm. 1 bl. 15. åh. Åben plads for overskrifter og initialer.*

Beg. „[B]aꝛlam ſuarar þat kalla ek ſıalꝼ ræde", *ender* „er oſſ megı gagn aꝼ ſtan|da".

V (h, m, r). *28 × 21 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Alle bladene ere beskadigede, bl. 1 hullet foroven og langs indre margen, bl. 2 hullet, samt defekt ved beskæring foroven og ved at midterste del af indre kolonne er bortreven, bl. 3 hullet, samt defekt ved beskæring foroven og langs indre kolonne. I udg. forbindes* m *med* i, r, *medens* h *opfattes som et særligt fragment.*

Bl. 1 *beg.* „Herra konungr v[er] e[rum] ængı ſkylder", *ender* „moꝛg lond oc ſtoꝛ rıkı".

Bl. 2 *beg.* „Hɪɴ ſky[nſam]aſtı konungs ſon", *ender* „herrar ok hoꝼþıngıar heımſın[ſ]".

Bl. 3 *beg.* „oc tıl ꝼyſt tıl þeꝛꝛa ꝼagnaða“, ***ender*** „**þvıat** ſteínguð yðart ſ*kal* ver*ð*a at.d . . .“.

Ifg. notits af Arne Magnusson har han erholdt bl. 2 fra præsten Snorri Jónsson (til Helgafell) år 1721.

VI (i, n). *28,6 × 19,7 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh.* ***Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bægge blade noget hullede og beskadigede: I udg. forbindes*** i ***med*** m, r, ***medens*** n ***opfattes som et særligt fragment.***

Bl. 1 *beg.* „ſyndi ſık ımıkıllı ʀeıðı uıð ſun ſıɴ“, ***ender*** „tıl ſınnar dyrdar uara nattuʀo *ok*“.

Bl. 2, *defekt i begyndelsen, beg. i stykket* 'Einn mætr **guð** þeira heitir Apollo', *ender* „Enn ſpadomſ menn **þeıra** | ***ok*** ſpekıngar gırkıa *ok* chall|deoꝛum. *ok* egypta landz mᴀɴᴀ“.

Ifg. påskrift på bl. 2v er dette erhvervet fra Skeljavík i Steingrímsfjörður (Str.).

VII (k). *Nuværende störrelse 20,6 × 17 cm. 2 bl. 14. årh. De to sammenhængende blade ere bægge beskadigede ved beskæring forneden. Åbne pladser for initialer og overskrifter.*

Bl. 1 *beg.* „komaz aꝼ natu*r*vlıgꝛı ꝼrendſemı“, ***ender*** „ek þo*tt*umz eıgı me*r* eın*n* ærın*n*“.

Bl. 2 *beg.* „en eın*n* e*r* raþın*n*“, ***ender*** „en k*onungs* **ſun** heꝼı ek eıgı“.

En seddelnotits af Arne Magnusson meddeler „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1727. og hafdi hann þeſſe blöd feinged ur Iſafiardar Syſlu“.

VIII (q). *22 × 15 cm. 2 bl. 15. årh. Af bl. 1 er ydre halvdel bortskåren. Åbne pladser for initialer. Forbindes i udg. med* t.

Bl. 1 *beg.* „*konungr* elſkadı hanu mıog“, ender „vm **þetta** mal no*c*[kurn] ſtv*n*dv“.

Bl. 2 *beg.* „þıer helldꝛ at þıo*n*a dıoꝼlınv*m*“, *ender* „er **aptur** lyk*ur* *ok* byꝛger eyꝛu ſın“.

IX (s). *Nuværende störrelse 18,6 × 17 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. De to sammenhængende blade ere bægge beskadigede ved*

beskæring forneden. Spor til røde initialer og overskrifter. Forbindes i udg. med b.

Bl. 1 *beg.* „ſvnðı brotner handlæggır“, *ender* „hotvðv . ok hæddv ok“.

Bl. 2 *beg.* „gnıpvm ꝼram læıðır ꝼorſa“, *ender* „þetta allt laſtaðı hann“.

X (t): *23,8 × 17 cm. 1 bl. 15. årh. Åbne pladser for overskrifter og initialer. Forbindes i udg. med* q.

Beg. „J haꝼe ut“, *ender* „ıhc crıſtus med mıer er bæde ꝼre(lſade)“.

Benyttelse og beskr.: *Barlaams ok Josaphats saga Chrania 1851, s. XX—XXI. I AM. 231, fol. findes indlagt en billet fra præsten Franz Ibsson til Hruni (1728), hvorved et pergamentsblad oversendes til Arne Magnusson; hvilket blad her sigtes til kan ikke nærmere angives.*

---

2. **AM. 232, fol.** *Perg. 31,6 × 23 cm. 121 bl. Tospaltet. 14.(—15.) årh. Forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer (med undtagelse af sidste stykke, der har åben plads for disse). Hist og her forekomme mindre beskadigelser af bladene; codex mangler begyndelsen (c. 13 blade) og har desuden enkelte defekter ved tabte blade.*

Indhold:

1) Bl. 1—54ʳ. **Barlaams saga ok Jósaphats** *(fragm.).*

Beg. „er ıhelpıtı pıtrleıkr ne pıſdomr“. *Mellem bl. 3—4 og 42—43, hvor henholdsvis 2 og 1 bl. fattes, har Arne Magnusson så vel ved påskrift i codex som ved indklæbede sedler antydet det manglende.*

Dette parti af codex synes skrevet c. 1300.

Bl. 54ᵛ, *der oprindelig er ladet blank, bærer en optegnelse om betalingen af* den af Jón Ketilsson efterladte gæld („þetta var vtt lukit ȷ ſkvllder epter ȷon kettıl ſon andadan“ *osv. Beg. af 15. årh.).*

2) Bl. 55—83ʳ. **Maríu saga** („Her heꝼr vpp ſaugv varrar ꝼru ſancte | Marıe“). *Skreven med forskellige hænder fra 14. årh. — Bl. 83ᵛ, opr. ladet blank, er bedækket med forsk. penneprøver og lign.*

3) Bl. 84—85 — *senere indskudte, beskrevne med en hånd fra 15. årh.* —: **'Mıraculum aꝼ ꝼramꝼoꝛ uoꝛrar ꝼru ſancte marıe'** *ɔ: Legende om jomfru Maries dødelige afgang og begravelse. Sidste spalte, opr. ubeskreven, bærer penneprøver og lign.*

4) Bl. 86—107. **Jóns saga baptista.** *14. årh. På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Her vantar fram-anvid formala Grims preſtz".

5) Bl. 108—21. **Vitæ patrum.**

Standser med ordene „ꝼeʀ hann tıl ꝼundar vıd preſtınn", *hvorefter 1½ spalter stå blanke.*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to, bl. 9v—10r meddeler Arne Magnusson om denne codex* „Bokin er in folio, komin til min 1698. fra Magnuſe Jonsſyne fra Leyrä. enn til hans fra Sveine Torfaſyne. hefr til forna vered i eigu Biörns Magnusſonar ä Munkaþverä. id certum eſt, og lærde þä Gudbrandur Biornsſon ä henne ad leſa. Barlaams Sögu etc. folio feck eg af Magnuſe Jonsſyne, þä hann var Studioſus i Kaupenhafn. Magnus hafdi feinged hana af Sveine Torfaſyne. Sveinn ſagde mier ſidan, ad hun hefdi fundiſt burt köftud i Klauſtur huſunum ä Munkaþverä. Eg ſpurdi Gudbrand Biorns ſon um þessa Barlaams Sögu. Sagde hann, ad nefnd Saga in folio hefdi fyrrum vered ä Munka þverä i eigu fedr ſins, og gat til, ad Sveinn Torfaſon | mundi bokina funded hafa þar i hirdſlum einhverium. Ber þessu ſo öllu saman".

I codex findes personnavne fra forskellig tid skrevne bl. 58v, 83v (på sidstnævnte sted „ſnore ıonſon a mick").

Benyttelse og beskr.: *Barlaams saga ok Josaphats, Chrania 1851; Mariu saga, Chrania 1871; Postola sögur, s. XXVIII—IX; Heilagra manna sögur, s. VIII, XXIII.*

---

353. **AM. 233 a, fol.** *Perg. 40 × 32 cm. 29 bl. (+ nogle bl. 3 vedhængende småstumper). Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, illuminerede og med miniaturer forsynede initialer. Af codex ere kun fragmenter tilbage. Bl. 1r optages af et billede, forestillende Johannes baptista med agnus dei, omgiven af en mandlig og en kvindelig figur (biskop og nonne?), samt med en yngling (munk?) ved sine fødder. Bl. 4, 5, 6, 9, 10, 13, 14 ere særlig beskadigede. Med bl. 15v begynder en ny hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1v—5r. **Jóns saga baptista** („Her byrıar vpp | .... ok pınſlar fogu hıns | helgazta ıohannıs baptıſte fonar zacharie") *med forudgående* „Breꝼ grımſ prests". *Fragm.; be-*

gyndelsen og slutningen, samt et stykke inde i sagaen er bevaret. Bl. 4 er sammensat af strimler, men har dog ikke kunnet restaureres fuldstændig. Foran er indklæbet en for Arne Magnusson besørget afskrift af nysnævnte brev.

2) Bl. 5r—14. **Mariu saga** („Her byrıar | vpp lıffſógu *osv.* . . . ſancte Marie" *osv.*). *Mellem bl. 5 og 6 er en större lakune; efter bl. 12 indtræder igen lakune. Bl. 13, der kun udgör øvre del af et blad, og bl. 14, som udgör nedre halvdel af et blad, bærende på forsiden sagaens slutning, medens bagsiden står blank, skulle ifg: Unger (Mariu saga, Chrania 1871, s. XXII, XXVII) være skrevne med en anden hånd end det foregående parti, og hertil henfører han endvidere tre brudstykker fra AM. 240, fol. Bladene 5, 6, 10 have været overskårne på tværs.*

3) Bl. 15v *(bl. 15r står blank).* **Saga af Fides, Spes og Çaritas** — *begyndelsen indtil* „boð orð þín. En oꝛ ſár*um*", *hvorefter der er en lakune i håndskriftet.*

4) Bl. 16r—19r. **Katerine saga** — *slutningen fra* „(lıbera-) lıf heita".

5) Bl. 19v—25. **Marthe saga ok Marie Magdalene** („Aꝼ martha"; *fyldigere overskrift foran kap. 2)* — *begyndelsen, til* „Ok þa er þeıꝛ hóꝼðu lengı", *hvorefter en lakune indtræder.*

6) Bl. 26. **Agnesar saga** — *slutningen (14 linjer), fra* „tak þu heılſu þína".

7) Bl. 26—27r. **Agathu saga** („H*er* byrıar vpp ſoghu ſellar aughattu meya*r*").

8) Bl. 27r—27v. **Margrétar saga** („H*er* byríar | vpp ſoghu en*nar* ſælu margretar meyghıar") — *begyndelsen, til* „þa lyptı ſæl M*argret* ſætı", *hvorefter lakune.*

9) Bl. 28 *(af hvilket kun indre spalte er bevaret). Brudstykke af* **Niðrstigningar saga** („cıpes u*e*stras" — „in ſecula ſeculoꝛum amen"). *Derefter findes nederst bl. 28 overskriften til det* bl. 29 *optagende stykke:*

10) **Inventio crucis** („H*er* heꝼr vpp *ok* ſegh*er* ꝼra þuı huerſſ[u] ꝼa|nzſt kroſſ dꝛottı*n*n*s* vars" *osv.*) — *begyndelsen til* „tıl oþurꝼtar mer", *hvormed håndskriftets sidste bevarede blad standser.*

Herkomst og hist.: *Oplysning om, hvorfra de bevarede blade enkeltvis ere erhvervede, give dels påskrifter af Arne Magnusson på bladene selv, dels dennes hist og her indklæbede notitssedler. Bl. 3r læses* „Fra Magnuse Jonsſyne"; *om bl. 4 anføres på en tilhørende seddel* „Þetta blad feck eg i ſundurlauſum geirum fra landzſkriſaranum Sigurde Sigurdzſyne 1722"; *på bl. 10 er noteret* „fra Sr Þordi Jonsſyne 1707", *på bl. 13* „fra Sigurde Sigurdſyne ä Firde 1707"; *et mellem bl. 15 og 16 indklæbet brudstykke af et brev (år 1700) omtaler 10 blade af denne codex, rimeligvis bl. 2, 15—19, 24—27, som Arne Magnusson erholdt 1701; ifg. en tilhørende seddel ere bl. 20—23 erhvervede 1704* „fra Sr Olafi Stephansſyne, enn hann ſeigeſt hafa funded þau i druſlum ä Mödruvöllum i Eyafirde (nimirum Biörns Magnuſſonar)", *bl. 28—29 derimod* „fra Profaſtinum Sr Þorſteine Ketilsſyne 1727".

De til codex hørende AMske sedler (a—k) give desuden indholdsfortegnelse, afskrift af flere stykkers overskrift, notitser om indhold og lign.

Benyttelse og beskr.: *Mariu saga, Chrania 1871, s. XXII; Postola sögur, 1874, s. XXIX; Heilagra manna sögur, 1877, s. VII—VIII.*

---

354. **AM. 233 b, fol.** *Pap. 18,4 × 15,8 cm. 3 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„Bref Grims ***prests*****".**

Afskrift af det „Jóns saga baptista" forudskikkede brev fra sagaens islandske bearbejder præsten Grímr til abbed Runólfr i Þykkvibær.

---

355. **AM. 234, fol.** *Perg. 44 × 28 cm. 81 bl. Tospaltet. 1ste del af 14. årh. To forsk. hænder. Som regel åben plads for initialer og overskrifter. Adskillige i sin tid af codex excerperede ord ere understregede med rødkridt. Med undtagelse af bl. 7, som er overskåret på tværs, bl. 27, der er stærkt slidt, og bl. 72, af hvilket kun nedre halvdel er bevaret, ere bladene 1—73 vel konserverede; dog er også dette parti af codex defekt; resten består af spredte fragmenter.*

Indhold:

1) Bl. 1—19v. **Antonius saga.** *Defekt fortil; beg.* „ſva tamði hann ſitt eiginlikt holld".

2) Bl. 19v—28v. **Páls saga postola.** *Mellem bl. 26—27 mangler et blad. På en vedföjet seddel fremhæver Arne Magnusson sagaens væsenlige overensstemmelse med den* „ur Skardzbokinne ſtöru" *afskrevne.*

3) Bl. 28ᵛ—55ᵛ. **Maríu saga.** *På en vedföjet seddel fremhæver Arne Magnusson sagaens overensstemmelse — bortset fra miraklerne — med den* „i litlu 4ᵗᵒ. fem ritud er med Knytlinga ſògu hendi“.

4) Bl. 55ᵛ—67ʳ. **Jóns saga Hólabiskups.**

5) Bl. 67ʳ—73ʳ. *(Bl. 72 har tidligere været indlemmet i AM. 627, 4ᵗᵒ.)* **Augustinus saga.** *Sagaen er fuldstændig, når undtages, at øvre del af bl. 72, som nævnt, er bortskåren. Bl. 73ᵛ står blank.*

6) Bl. 74—78. *(Bl. 75 har tidligere været indlemmet i AM. 627, 4ᵗᵒ.)* **Vitæ patrum** *(fragm.).* Bl. 74ʳ *står blank, idet dette afsnit vistnok oprindelig har dannet begyndelsen af codex. Bladet, der indeholder fortællingens begyndelse, mangler de nederste linjer, men fortsættes i øvrigt af bl. 75 (manglende ældre halvdel), der ender* „ſıandı ſva dyrmæ(ta).“ Bl. 76 *beg.* „(kræs)nı vam bındendıs m*anne*“, *ender* „h*ans* lıtıl ſv vnᴇɴɴıng“. Bl. 77 *(mgl. nedre halvdel) beg.* „nattu*r*vlıgr*a*r navðſynıar þıns lıkama“, *ender* „En heıl*agr* theon bat“. Bl. 78 *beg.* „talaðı ſıalꝼr ꝼ*ırı* þ*vı* ꝼolkı“, *ender* „vm alla not*t*“.

7) Bl. 79—81. **Thómas saga erkibiskups** *(fragm.).*

Bl. 79 *beg.* „allrar krıſtnın*n*ar“, *ender* „hegníngv. Valete“. Bl. 80 *beg.* „. . . nvðu gvðın*n* þan*n* er þa hafðı ſetz“, *ender* „J æðra ſtað ſkıpat. en hınv*m* helga“. Bl. 81 *beg.* „. . . þrota ok avll v*ar* hvn bolgın“, *ender* „þa ſvınaðı *ok* myktızt ꝼot[*rı*]n ok“.

Herkomst og hist.: *Om dette håndskrift udtaler Arne Magnusson sig temlig vidtløftig, dels i AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 7ᵛ, dels på et i codex foran indklæbet folio-ark og et enkelt blad. Efter disse oplysninger er håndskriftet brudstykke af en meget stor codex, som har tilhørt domkirken i Skálholt. Ifølge Torfæus' mundtlige beretning til Arne Magnusson var den i hans skoletid eller senere, da han var på Island, mere end halvt så tyk som nu, men blev allerede da af og til plyndret af skoledisciplene til omslag om deres stilebøger. Sandsynligvis noget senere har* Vitæ patrum *og* Thómas saga *været skilte derfra, hvorpå disse ere gåede fuldstændig tabte på de enkelte genfundne blade nær. Resten af codex, indbunden for sig, har holdt sig noget længere, dog som det synes med nogle defekter som følge af disciplenes plyndringer. Biskoppen mag. Þórður Þorláksson (Thorlacius) lånte denne del til Bartholin, medens A. M. var i dennes tjæneste, og A. M. exerperede da „vetustiores et rariores voculas“ af den, hvoraf endnu findes spor, idet en mængde ord ere understregede med rødkridt. I den tid skal* Augustinus saga *have været fuldstændig. Bartholin sendte codex tilbage igen, og først flere år efter fik A. M. den atter til låns fra*

Skálholt; i denne tid er Augustinus saga, og muligvis mere, bleven defekt. Bl. 74 har A. M. ifg. en vedhæftet seddel fået af kaptejn Magnus Arason 1724; de øvrige fragmenter ere erhvervede fra forskellige på Island efter 1702. Fragmenterne bære tydelige spor af at have været benyttede som omslag om mindre piecer. Navne på ejere og ihændehavere findes bl. 3, 9, 27, 30ᵛ, 76, 81.

***Benyttelse og beskr.:** Biskupa sögur I, 1858; Thomas saga erkibiskups, Chrania 1869, s. 527; Mariu saga, Chrania 1871; Postola sögur, 1874, s. XIX; Heilagra manna sögur, 1877, s. VIII—IX, XXIII.*

---

356. **AM. 235, fol.** *Perg. 29 × 19,₅ cm. 68 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 1—4 synes fejlagtig sammenbundne med de øvrige blade. Codex er på mange steder defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Hallvarðs saga.** *Slutningen (12 linjer) fra* „var nockuꝛum truꝼôſtum monnum“.

2) Bl. 1—2. **„Ionſ ſaga baptıste“** *(utydelig overskrift). Fragm., ender* „ſagdı bꝛskupı þessa u[ıtron]“.

3) Bl. 3—4. **Sebastianus saga.** *Fragm.* Bl. 3 *beg.* „(Niko-)ſtrato“, *ender* „helldꝛ heılagr“. Bl. 4 *beg.* „Toꝛqvatus het“, *indeholdende slutningen af sagaen, der ender bl. 4ᵛ sp. 2.*

4) Bl. 4ᵛ. **Agnesar saga.** *Fragm. (²/₃ spalte), sagaens begyndelse, til* „aꝼ hans munni tok ek“, *med overskrift* „Her heꝼz vpp Ambꝛoſıuſ“.

5) Bl. 5—6ᵛ. **Maríu saga egipzku.** *Fragm., indeholdende slutningen fra* „Enn þeꝛ þagu þenna koſt“.

6) Bl. 6ᵛ—10ᵛ. **Magnús saga Eyjajarls** („Her byrıar upp ſogu magnus eyıa ıallz“).

7) Bl. 10ᵛ—12. **„Saga Ions bıskups“.** *Brudstykke af* Jóns saga hins helga Ögmundarsonar, *indeh. begyndelsen til* „Enn heılagı Jon beꝛ upp“.

8) B. 13—17ᵛ. **Pétrs saga postola.** *Fragm., indeh. slutningen fra* „klerka ſueıtar. ok uıgdı“.

9) Bl. 17ᵛ—19ʳ. **Margrétar saga.**

10) Bl. 19ʳ—30ʳ. **Marthe saga ok Marie Magdalene.**

11) Bl. 30ʳ—36ᵛ. **Ólafs saga hins helga** („Her byrıaz ſaga | olaꝼſ kongſ harallz ſonar“).

12) Bl. 36ᵛ—38ᵛ. **Saga af Fides, Spes ok Caritas.**

13) Bl. 38ᵛ—41. **„Saga laurentij | erchidiaknſ“.**

14) Bl. 41ʳ—42ᵛ. **„ſaga voꝛrar ꝼru“.**

15) Bl. 42ᵛ—49ʳ. **„auguſtinuſ | ſaga“** — *med forudskikket prolog.*

16) Bl. 49ʳ—52ᵛ. **„ſaga Mauꝛicij“** — *med forudskikket prolog.*

17) Bl. 52ᵛ—55ʳ. **Dionysius saga** — *med overskrift* „ſaga postola pals“.

18) Bl. 55ʳ—56ʳ. **„ꝼlagellacio crucıſ In b|erytho“.**

19) Bl. 56ʳ—57ʳ. **Theodorus saga.**

20) Bl. 57ᵛ—66ᵛ. **Martinus saga biskups** („Her byrıaz vpp marteınſ | ſaga“).

21) Bl. 66ᵛ—68. **„ſaga cecıliv meyıaꝛ“.** *Fragm., indeh. begyndelsen indtil* „enn hıner þottvzt“.

Herkomst og hist.: *Håndskriftets indholdsfortegnelse (med undtagelse af de 4 første blade) giver Arne Magnusson AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 7ᵛ—8 og oplyser der (sml. bl. 153, 156), at håndskriftet har tilhørt Skálholts kirke. Navne på ejere og ihændehavere findes bl. 20ᵛ, 64ᵛ, 68ʳ. Med hensyn til bl. 1—4 kan bemærkes, at bl. 3 ifg. A. M.s påskrift er kommet* „fra Sʳ Þorleiſe Arnaſyne ä Kalſaſelle 1711“. *Bl. 3ᵛ bærer i nedre margen følgende antegnelse med en hånd fra 1ste del af 16. årh.* „Veʀ bꝛoder avgmvnd med gvſd gvdz nad | byſkvp ı ſkalhollte gıoꝛvm godvm . . .“

Også på et foran indklæbet blad findes indholdsfortegnelse (÷ bl. 1—4) med Arne Magnussons hånd.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes I, 427; Biskupa sögur, I, 1858, s. XXXVII; Postola sögur, 1874, s. XVII; Heilagra manna sögur, 1877, s. VI—VII. I Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780, hvor facsimile af håndskriftet forekommer, er dette citeret som nr. 335, 4ᵗᵒ.*

— — —

357. AM. 236, fol. *Perg. 27,5 × 19 cm. 71 bl. C. 1600. Røde overskrifter, røde og sorte initialer. Skrevet hovedsagelig med to forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1-42. **Jóns ok Jakobs saga postola.**

Efter bl. 11 mangle 6—8 blade, efter bl. 18 ét blad, efter bl. 40 ét bl.

2) Bl. 43—60ᵛ. **Pétrs saga postola.**

Efter bl. 44 mangle 10—12 blade, efter bl. 58 to blade.

3) Bl. 60ᵛ—65. **Páls saga postola.**

Efter bl. 64 mangler ét, efter bl. 65 adskillige blade, inde holdende dels slutningen af denne saga fra „hafa urlausn edr ſpyr hann þeſſ", *dels begyndelsen af næste.*

4) Bl. 66—71. **Jóns saga baptista.**

Begynder defekt med ordene „iordina af mannligum dreyra".

Ved håndskriftets slutning ere $1^1/_2$ *sider oprindelig ladte ubeskrevne.*

Herkomst og hist.: *Om dette håndskrift udtrykker Arne Magnusson sig AM. 435 a, 4to bl. 11v—12r* „Bokin er in fol. minori vel ingenti 4to. Membrana paulo recentior. Eg feck bokina (ef mig rett minner) af Sr Olafe Jonsſyne fra Stad i Sugandafirde. Han ſeigeſt, ad viſu hafa feinged mier Poſtula Sögur in 4to, og ſeigeſt þær feinged hafa a Hvilt i Önundarfirde. Og verda þad ſo þeſſar ad vera. — Jon Steindorsſon ä Hvilt ſkrifar mier 1705. ad Sr Olafi Jonsſyne, þä ovigdum, feinged hafe nockur Kalfſkinns blöd, ſem vered hafe Saga Andres poſtula og Jacobs postula. og hafe ſagſt ætla mier þau. Um Andres Sögu mun vera misminne".

Bl. 31r findes i nedre margen skrevet et seks-linjet vers *af spøgende indhold. Navne på ejere og ihændehavere ses bl. 36, 52, 53, 66, 71.*

Benyttelse og beskr.: *G. Stephens, Tvende oldengelske Digte (Abgarus-Legenden), Kbh. 1853, s. 54; Postola sögur, 1874, s. XIII.*

---

358. **AM. 237 a, fol.** *Perg. 31,7 × 21,8. 2 bl. Tospaltet. 12. årh.*

Islandske homilier *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „trú rétta. þa ef oſſ leiþer", *ender* „ſe oprupr. oc mſſe".

Bl. 2 *beg.* „ef mer hafþe vıtrack.", *ender* „i sollom hlutom. oc veſom".

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson om dette fragment* „Fra Sr Þorsteine Ketilsſyne 1728 *[Þ. K. præst til Hrafnagil i Eyjafjarðar sýsla].* Er ur æred gamalle predikunar bok."

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. túngu, s. XVII—XVIII, CIX; Unger, Gl. norsk Homiliebog, Chrania 1864; Þorv. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878; Hoffory, Gött. gel. Anz. 1884, nr 12.*

---

359. **AM. 237 b, fol.** *Perg. 22 × 16,5 cm. 2 bl. 14. årh. Fragment, beskadiget ved slid og huller.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. **Bartholomeus saga postola.**

Fra „þa mællte bartholomeuſ gak nu vıð hınn ful[ı] fıandde fırer þeſſom monnum", *til sagaens slutning* „með faður oc ſynı oc hælga anda æ oc æ vttan ænndda amen".

2) Bl. 2v. **Jóns saga baptista.**

Begyndelsen til „aꝼ ollum fyndum . ."

***Herkomst og hist.:** Ifg. en hertil hørende notitsseddel har Arne Magnusson erholdt disse to sammenhængende blade fra præsten Þorsteinn Ketilsson 1728.*

---

360. **AM. 238, fol.** I—XXIX. *Perg. Fragmenter af forskellige håndskrifter.*

I. *24,5 × 16,2 cm. 2 bl. — af sidste blad mere end øvre halvdel bortskåren. C. 1300.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Maríu saga egipzku.**

Beg. „ek vt aptr þaɴog", *ender* „*hann* mɪɴtız þa a hv*at*".

2) Bl. 2. **Agnesar saga.**

Beg. „kallaðı . . . [bor]gargreıvanſ", *ender* „andlat mıtt. hell(dr)".

Om disse blade ytrer Arne Magnusson på en tilhørende seddel „Þetta 1½ blad tok Monſr Þorſteinn Sigurdzſon med ſier ſra Islandi 1715. og hafdi h*ann* þetta ſragment ſeinged Nordr i landi, en*n* eigi i Austfiördum. Þad kom hingad 1716."

II. *25 × 19 cm. 6 bl. (3 bladpar, bl. 5—6 af en fra de andre noget forskellig störrelse, dog muligvis hørende til samme codex). 14. årh. Stærkt sværtede og slidte.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Andreas saga postola.**

Beg. „t*ı*l hverſ ſtarꝼı þer", *ender* „þessı hın*n* vngı ma*ðr* v*ar*".

2) Bl. 2—4. **Basilius saga.**

Bl. 2 *beg.* „domı þv*ı*at ſv eu veſala avnd", *ender* „d*r*ottınn þv*ı*at v*a*rla man".

På øvre og nedre margen af første side af disse to blade findes en med en hånd fra 17. årh. skrevet fuldmagt for en Häldan B. S. *til at hæve arv efter udstederens broder* S. O. S. *På sidste sides øvre margen står* „Eg þacka mijnum virta vin Monsr Gudmunde Biornſsyne ä Diupadal firer bokarlaned *[uden tvivl den bog, for hvilken disse blade i sin tid have dannet omslaget]* og vil honum afftur þiena J vidlijka Efne. Vlfſtodum d. 2. Decembris An*no* 1708 Gijſle Gudmundſs*on* m e h".

Ifg. påskrift af Arne Magnusson bl. 1v har han fået disse to blade fra lagmanden Páll Vidalín, 1712.

Bl. 3—4 (*i sin tid fundne i* Addit. 43, fol.), *der umidb. fortsætte hinanden, ere på flere måder beskadigede og første og*

sidste side så godt som ulæselige ved slid og smuds. Bl. 3v beg. „aꝼ gerſimvm ſınvm ok oðꝛvm ꝼıaꝛhlvtvm“, *bl. 4r ender* „bꝛaut h*ans* ꝼ*ı*r m*er*. En ꝼıaðꝛ ſtaꝼ*a*rnır ſkıl . .“

3) Bl. 5. **Katerine saga.**

Beg. „(tok) hvn þa at dıſpvta“, *ender* „ꝼallı m*er* avmrı *ok*“.

4) Bl. 6 *(de ti øverste linjer).* **Agnesar saga** — *slutningen fra* „[ſıukır] men*n* heılſu ſına“.

5) Bl. 6. **Agathu saga** — *begyndelsen til* „mat ne dꝛyck. En *er* guðſ“.

III. *23,3 × 17,2 cm. 2 bl. 15. årh.*

Saga heilagrar Anne.

Beg. „kæ*r*ı ꝼꝛændí næg*er* þı*e*r nu.“, *ender* „þä ſagdi pꝛochopíus“.

IV. *19,6 — 15,9 cm. 1 bl. 15. årh.*

Jóns saga postola.

Beg. „ıdr*a*na*r*. Nv ſk*u*lv þíer þ*a*d uıta“, *ender* „. . . ka|vllv*m*“.

V. *20,5 — 16,8 cm. 1 bl. 15. årh.*

Niðrstigningar saga.

Beg. „þeſſı er ſo*n* m*ı*n*n*“, *ender* „ȷ andlatı ok ȷamſkıot“.

VI. *22 × 15,5 cm. 2 bl. C. 1400.*

Maríu saga.

Brudstykket, der falder i jærtegn V „Af Gregorio pava“ (ifg. Ungers udg.), beg. „(same)ıgínlıgan ak (!) m*ed* þvı at v*er* þıon*um*“, *ender* „*er* nıddız a Gu*d* ſınv*m*“.

VII. *26,5 × 17,7 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh.*

Silvesters saga.

Beg. „*ok* ſyn eꝼ kr*ı*ſtr þın*n* heꝼ*er* nóck*ur*n uegıt“. *Ender* „[D]Ohech reıſ þa vp*p* en. v“ *ok* mæltı Eꝼ c*r*ıſtr er“.

VIII. *29,2 × 22,5 cm. 2 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Som brudstykke af en större codex ere bladene betegnede ved folieringen* xc, xcíiij.

Indhold:

1) Bl. 1. **Sebastianus Saga.**

Fra „þeıra petrſ *ok* palſ.“ *til sagaens slutning.*

2) Bl. 1ᵛ *(de 12 sidste linjer).* **Hallvarðs saga.**

Begyndelsen, til „þar heıter a vellí. ſem hann bıo“.

3) Bl. 2. **Jóns saga baptista.**

Beg. „vıd. leıngſtvm var hann“, *ender* „hon ꝼoꝛ ſıdan“.

På en tilhørende seddel udtaler Arne Magnusson sig om ligheden mellem skriften på disse blade og AM. 180, fol.

IX. *24,5 — 19,6 cm. 2 bl. C. 1400.*

Jóns saga baptista.

Bl. 1 *beg.* „med ꝼalſı bꝛudguma naꝼn“, *ender* „ſkırn at taka *ok* at ke[nna]“.

Bl. 2 *beg.* „ſk[ıal]ꝼa hıoꝛtvm. doknar ſynın“, *ender* „blınder menn ſıa. enn hallter“.

X. *28 × 21,5 cm. 1½ bl. Tospaltet. 14. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Ambrosius saga.**

Beg. „þeıra. hon verðꝛ hrædd“, *ender* „ok dıakn hans“.

2) Bl. 2. **Mathias saga postola.**

Beg. „[mı]ðio. Enn rıtað er“, *ender* „ok gerðı þar gvdı þacker“.

3) Bl. 2ᵛ *(den bevarede rest af sidste spalte).* **Gregorius saga.**

Beg. „ſıðan med ſcynſamlıgom malom. Enn þa er ꝼaðer hans andaðız“, *ender* „mátt tıl þess at ꝼaſta þann dag“.

Ifg. Arne Magnussons notits på en til sidstnævnte brudstykke hørende seddel har han erholdt dette blad-fragment fra „Monſʳ Gudmundi Steinsſyni, Skolameiſtara ä Holum 1721“.

XI. *29,4 × 21 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter og initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1 *(10 linjer).* **Philippus saga postôla.**

Slutningen, fra „(mor)gom borgom . vıȷ. dògom ꝼırı andlat ſıtt“.

2) Bl. 1. **'De | sancto Jacoꝼo** *(sål)* **apostolo'.** *1ste og sidste linje mindre tydelige.*

3) Bl. 1—2. **'De ınvencıone sancte Crucıs'** *(utydelig overskrift), endende* „kvelıa þıc ıudaf þar tıl er".

XII. *25,2 × 17 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400.*

Sebastianus saga.

Beg. „. . fellder eılıꝼum dauda", *ender* „þu ſkallt a uallt med mer vera".

XIII. *25 × 16,3 cm. 2 bl. C. 1500. Bladene ere slet skrevne og på alle sider beskadigede ved beskæring. Sidste halve side står blank.*

Maríu saga.

Bl. 1 *beg.* „. . | . . e[r] marger tıvdv valla", *ender* „ſtvꝼınn tok h. . at"

Bl. 2 *beg.* „. . | . . gar fem hann ꝼeıngi", *ender* „þıonandı ſıdann vel oc dyggılıga felvm gvdı".

XIV. *21,3 × 15,6 cm. 1 bl. 14. årh. Beskadiget foroven.*

Af Vilhjálmi bastarði ok sonum hans.

Beg. „krıſtz herbuðvm at andınn", *ender* „nalgaz medı ogn ok aꝼar".

XV. *23 × 16 cm. 1 bl. 14. årh.*

Indhold:

1) *(5 linjer.)* **Agnesar saga.** *Slutningen, fra* „s. . heılſv. Agneſ ſyndíz henne".

2) **Um hinn heilaga Vincentius** — *fuldstændig, 1¼ side.*

3) **Páls saga postola.**

Begyndelsen (13 linjer), til „ȷ vandlavpe ꝼyrer borgar vegg".

XVI. *25,6 × 19 cm. 2 bl. Beg. af 15. årh. Røde overskrifter og initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1.* **Játvarðs saga hins helga.**

Beg. „(vıtr)azta lavgmannz æ ȷſlande", *ender* „laug landz þessa. þæ kom tıl gamlı".

2) Bl. 2 *(stærkt beskadiget)*. **Egidius saga hins helga.**

Slutningen, fra „..|..|..|pet*ur* post*ola* *ok* ollv*m* post*olum*. En*n* ad*ra* let h*ann* gıo*ꝛ*a“.

XVII. *19,8 × 15 cm. 2 bl. C. 1300. Røde overskrifter og initialer.*

Gyðinga saga.

Bl. 1 *beg.* „kenımaðꝛ ok annar“, *ender* „tıl frıðar oc ꝼvl*l*“.

Bl. 2 *beg.* „Ok ganga at bıþıa“, *ender* „með þı at b*o*rgar“.

Ifg. Arne Magnussons notits på en hertil hørende seddel er fragmentet erhvervet 1721 fra præsten Snorri Jónsson [på Helgafell].

XVIII. *28,2 × 20,5 cm. 4 bl. 1ste del af 15. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Den islandske Elucidarius.**

Bl. 1 *beg.* „blota þa“, *ender* „ꝼ*ır*ı þessa fm*ur*nıng“.

Bl. 2 *beg.* „kv*m* god gırndar ær“, *ender* „En þeı*ꝛ* *ero* fvo“

Bl. 3 *beg.* „blefzv*n* *gud*ſ yꝼ*er* ydꝛ.“, *ender* „*fvo* rık*ur* fe*m* alex“.

2) Bl. 4. *Brudstykke af en* **prédikan.**

Beg. „..megv gode*r* ꝼedꝛ hıalpa“, *ender* „at þeı*m* ma e*ıgı* fpılla ꝼuno*n* ıardlıg*ra*ꝛ elſkv“.

Bl. 1 stammer ifg. Arne Magnussons notits på en vedklæbet seddel fra Ísafjarðar sýsla, erhvervet fra kaptejn Magnús Arason 1727; bl. 3 er ifg. lignende notits kommet fra præsten Jón Eyjólfsson på Gilsbakki 1711.

XIX. *22 × 16 cm. 2 bl. 15. årh. To forskellige hænder.*

Biblíusaga.

Bl. 1 *beg.* „ſkapadr fette gvd h*ann* ȷ paradıſar ſ*e*lo“, *ender* „þvı at ek var“.

Bl. 2 *beg.* „at hoꝼdv komed.“, *ender* „*ok* ꝼ*ar* tı*l* sveins|ens *ok* tak havn*n*d h*ans* þ*v*ꝛ ad...“

XX. *21 × 15,5 cm. 2 bl. 15. årh. Særlig første blad noget beskadiget.*

Æfintýri.

Bl. 1 *(indeholdende 4 hele fortællinger og 2 henholdsvis uden begyndelse og slutning) beg.* „en*n* men*n* þıckezt haꝼa fed þın*n* ꝼaud*ur*“, *ender* „haꝼdı hv*n* g*er*t eı*n*a ſt*or*a fy(nd)“.

Bl. 2 *beg. i nogle* dyrefabler, *efterfulgte af et* æventyr, *ender* „ek ſk*al* leıda þıg t*ı*l myrkva ſtoꝼv *ok*....“.

XXI. *20,8 × 15,7 cm. 2 bl. 15. årh. 1ste blad temlig beskadiget, af bl. 2ᵛ er skriften på det nederste stykke bortraderet.*

Opbyggelige fortællinger.

Bl. 1 *indeholder begyndelsen af* en fortælling *om et hittebarn ved navn Johannes, begyndende* „[N]v ſagdı ſuo h*era* ıoh*ann*ıſ ſkalholltenſ god*ıar* mı*nn*ın*n*g*ar*“, *ender* „at meıſt*ar*e ȷoh*ann*eſ geng*ı* ȷ ſv*ar*tmv*n*ka klavſt*ur* þ*ar*“.

Bl. 2. *Slutningen af* Af hinum helga Dunstano, *begyndelsen af* Frá Karlamagnúsi, *beg.* „he*nn*ar *svo* ꝼaſt ſem mættı“, *ender* „hanſ ſpıottſkap(t) v*ar* bæd*ı* hatt *ok* dıg*ur*t“.

XXII. *20 × 15,8 cm. 1 bl. 15. årh. Navnlig 2den side stærkt slidt.*

Indhold:

Legender.

Slutningen af en legende Um Romanus; *begyndelsen af en legende* Um Radulfus.

Beg. „ſtyn *ok* andv*ar*pe“.

XXIII. *25 × 16,8 cm. 2 bl. 15. årh. 1ste blad beskadiget ved beskæring langs yderkanten.*

Indhold:

1) Bl. 1. *Slutningen af nogle* **Mariu jartegnir**, *fra* „rta *med* ſorg *ok* ıdrau *ok* vthellın*n*g tara“ *(omtrent en side).*

2) Bl. 1. **Embedsgraderne i den katolske kirke.**

Beg. „[K]rvn*n*v vigſlv ſk*al* m*adur* ꝼyſt taka“, *ender (defekt)* „en ſıd*an* ȷgnacı*us* m*agıster*. En þr*ı*dı“.

3) Bl. 2. *Brudstykke af en* **Kirkjusiða skrá.**

Beg. „ſe*m* d*r*ottin*n* gıordı ſkírdagſ apt*an*“.

XXIV. *22,7 × 15 cm. 2 bl. C. 1400. Hullede og stærkt beskadigede langs inderkanten.*

Æfintýri.

Brudstykker af rimeligvis to fortællinger. Beg. „... erfdum epter fodur finn allra handa rikdom", *ender* „hier kemur þott fid".

XXV. *22,7 × 14,5 cm. 3 bl. 14. årh. Bl. 1 beskadiget langs yderkanten; af bl. 3 kun ydre halvdel bevaret.*

Æfintýri.

Bl. 1—2 *(sammenhængende) beg.* „vitrligri ok margfalldri vmleitan", *endende* „þviat vdyggr maðr mvn alldri vel fara. ok þat".

Bl. 3 *beg.* „valldzmanni. at þeir fveria fortakf", *ender* „þat er grǫftr tekinn helldr geyfili".

XXVI. *29,2 × 22 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1400.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. *Brudstykker af* **prédikanir.**

Bl. 1 *beg.* „þat er hann hafdi markadi madr verit", *ender* „ok męla j eyra honum". Bl. 2 *beg.* „it amot þeim þar er þeir villdi".

2) Bl. 2r—3. *Brudstykker af en* **messu skýring,** *begyndende* „[M]effa þydiz a voia tvngv". Bl. 2 *ender* „j heimінvm. Gvdfp". Bl. 3 *beg.* „ſvm orti Gregorius", *ender* „ok fkulvm ver þangat kuomv veita".

Bl. 1 er ifg. tilhørende seddelnotits af Arne Magnusson erhvervet „fra Capitain Magnufe Arafyne 1727. og hafde hann þetta blad feinged ur Isafiardar Syflu."

XXVII. *21 × 15 cm. 2 bl. 14. årh. Skriften afbleget.*

Æfintýri.

Beg. „hann barnið a finn garð með fva væno foftri".

XXVIII. *24 × 17 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Beskåret foroven og bagsiden næsten ulæselig.*

Brudstykke af en **prédikan.**

Beg. „. . . . . . | Þeffa alla illa luti gera þeir".

XXIX. *24,6 × 17,3 cm. 1 bl. 16. årh.*

Brudstykke af en **prédikan (lestr).**

Beg. „. . . langa ꝼra dag . . . . . *ok* geck ımıllvm tveggıa ʀeyꝼ*ara*“, *ender* „hıaꝛta mannz eꝛ ſem | kær bꝛotıd“.

En i AM. 238, fol. indlagt notitsseddel, hvor Arne Magnusson giver meddelelse om nogle blade, der havde været brugte som omslag om en „Vilkins maldagabok er Snæbiórn Palsſon liedi mier 1710“, *kan nu ikke henføres til noget bestemt af de heri indeholdte fragmenter.*

Benyttelse og beskr.: *Ann. for nord. Oldk. Kbh. 1858, s 154 flg.; Postola sögur, 1874, s. XXI; Heilagra manna sögur, 1877, s. VIII, IX, XII—XV, XXI; Gyðinga saga, Kbh. 1881 (sml. Arkiv. f. nord. Filol. III, 255 flg.); Gering, Íslendzk Æventýri. Halle 1882, I, s. XXIX.*

---

361. **AM. 239, fol.** *Perg. 30 × 20,8 cm. 109 bl. — betegnede ved paginering af de ulige sider med tallene 1—217, — incl. de senere indsatte papirsblade s. 171—189, af hvilke de syv sidste sider ere ubeskrevne. Sidste del af 14. årh. Forskellige hænder. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Bl. 1ʳ, opr. ubeskrevet, bærer adskillige penneprøver og lign., samt nogle r u n e b o g s t a v e r. Codex er paa forskellige steder defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—35. **Jóns saga ok Jakobs postola** *(def.).*

Efter pag. 4 mgl. 2 blade, efter pag. 8 1 bl., efter pag. 40 c. 20 bl., efter pag. 58 1 bl., efter pag. 66 1 bl., efter pag. 70 sagaens slutning, c. 6 bl. Ender „gengr hann tıl herbergıs.“

2) Bl. 36—52ʳ. **Jóns saga baptista** *(def.).*

Beg. „Aꝼ huerio markı“.

Ved sagaens begyndelse mangler formodenlig 1 bl., efter pag. 72 c. 2 bl., efter pag. 74 c. 2 bl., efter pag. 76 c. 6 bl., efter pag. 78 1 bl., efter pag. 90 c. 1 bl.

3) Bl. 52ᵛ—95. **Pétrs saga postola.**

Pag. 171—83 udgöre en af Magnús Jónsson på Vigur (17. årh.) egenhændig udført afskrift på papir af sagaens i membranen tabte slutning. Resten af de indsatte papirsblade (pag. 184—90) står blank.

4) Bl. 96—101ʳ. **Andreas saga postola** *(def.).*

Beg. „fęll andꝛeaſ poſtolı ſa þat“.

5) Bl. 101ᵛ—109. **Pave Gregors dialoger på islandsk** *(def.).*

Overskriften lyder „Jncıpıt prımuſ lıber dıalogoꝛum quem fecıt beatuſ gregoꝛıuſ papa“. *Efter pag. 206 mgl. 1 bl.; pag. 218 ender* „Enn er þeꝛ rıſu upp aꝼ ioꝛdv“.

Herkomst og hist.: *Oplysninger om codex giver Arne Magnusson på fire foran indklæbede notitssedler og — væsenlig overensstemmende hermed — i AM. 435 a, 4to bl. 10v—11r. Codex tilhørte i det 17. årh. Magnús Magnússon på Eyri i Seyðisfjörður; denne har omtr. 1670 overladt den til Magnús Jónsson i Vigur, efter ham har hans svigersön lagmand Páll Jónsson Vídalín arvet den og overladt den til A. M. Forskellige angivelser angående tidligere ejere (særlig Þorlákur Arason) ere mere tvivlsomme.*

Benyttelse og beskr.: *G. Stephens, Tvende oldengelske Digte, Kbh. 1853; Postola sögur, 1874, s. XII; Heilagra manna sögur, 1877, s. VIII, XI.*

---

2. **AM. 240, fol.** I—XV. *Perg. Fragmenter af 15 forskellige håndskrifter.*

a. **Maríu saga.**

I. *(Ungers frgm.* c*). 22,8 × 15,7 cm. 2 bl. Slutn. af 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 2 forneden hensmulrende og beskadiget.*

Beg. „heꝼer hann þa ılmıng“, *ender* „at mıðꝛı nott ſon ſınn“.

II. *(Ungers frgm.* e*). 31 × 23 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde initialer og overskrifter. Bl. 2 defekt ved beskæring af ydre kolonne. Af bl. 3 er indre kolonne bortskåren, og det er også på anden måde beskadiget.*

Bl. 1 *beg.* „*ok* allt þat“, *ender* „allvm ſkær(leık)“.

Bl. 2 *beg.* „at ꝼlytıa hana“, *ender* „er ꝼraman lıggꝛ ȷ halſınum“.

Bl. 3 *beg.* „Ok hlıoðaðı nv þegar mıkıt loꝼ“, *ender* „tveır krypplıngar lıggıandı ı....“

III. *18 × 26 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Nedre halvdel bortskåren. Regnes af Unger til frgm.* i, *der af ham antages opr. at have hørt til AM. 233, fol.*

Beg. „(ꝼa)heyrdan hlut“, *ender* „*ok* bıskupar hans epter“.

Dette blad bærer følgende påskrift af Jón Ólafsson fra Grunnavík „Þeſſe þriu blöd ſende mier Rector Jon Þorkelsſon frä Iſlande 1736. med Eyrarbacka skipe ſijdara“ ***— hvoraf ses, at dette blad har ligget sammen med to andre, alle — som det ifg. en tilföjet notits synes — af Maríu saga.***

IV. *(Ungers frgm.* g*).* *28,₉ × 25,₈ cm.* *3 bl.* ***Tospaltet.*** *14. årh.* ***Røde overskrifter**, forskellig farvede* ***initialer.*** ***Samme** hånd som AM. 227, fol. Bl. 2 og 3* ***have mistet nedre halvdel*** *og ere desuden beskadigede ved beskæring langs* ***yderkanten.***

Bl. 1 *beg.* „*mer* mın huggan“, *ender* „*ok* þrettan ær“.

Bl. 2 *beg.* „h*a*nn ſvıkıa“, *ender* „mıuklætís sınn*a* vand“.

Bl. 3 *beg.* „(ta)ka h*a*n*a* ſıer t*ı*l ambættar“, *ender* „ſk*a*l ek hallda ſkırlıꝼı“.

V. *(Ungers frgm.* f*).* *25,₂ × 17,₇ cm.* *6 bl.* *C. 1300. Bl. 1 har mistet nedre halvdel, bl. 3 er betydelig beskadiget ved bortskæring langs yderkanten.*

Bl. 1 *beg.* „þuıat þau“, *ender* „ꝼıandano*m*. hue*rr* .... ſelıa“.

Bl. 2—3 *beg.* „(varð)veıta ꝼrıðar hæð“, *ender* „var ꝼrænda ben“.

Bl. 4—5 *beg.* „gꝛeımılıga“, *endende* „ꝼlotta ſua t*ı*l“.

Bl. 6 *beg.* „en heꝼ*er* engan“, *ender* „ſua ſtandı“.

VI. *28,₅ × 21,₇ cm.* *1 bl.* *Tospaltet.* *Sidste del af 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.*

Beg. „ſong ... heılaga c*r*oſſı“, *ender* „h*ann* ſv*a* ſalug*ur*“.

VII. *(Ungers frgm.* i, *sml.* III*).* *28,₆ × 23 cm.* *2 bl.* ***To-spaltet.*** *14. årh. Bægge blade ere beskårne foroven, bl. 1 har desuden mistet största delen af ydre kolonne, og af indre kolonne er skriften på nedre del bl. 1ʳ udraderet; også bl. 1ᵛ er på sin nederste del blottet for skrift.*

Bl. 1 *beg.* „. . . . þv*ı*at hve*rı* er vera vıll“, *ender* „mıllum an*arr*a þeꝛa ...“

Bl. 2 *beg.* „ollum þıoðum“, ender „ıaꝼn*a*nn hv*e*rtt“.

VIII. *(Ungers frgm.* h*).* *25 × 20,₅ cm.* *2 bl.* ***Tospaltet.*** *Sidste del af 14. årh.* ***Røde** overskrifter og initialer.* ***Bægge*** *blade beskadigede; af bl. 1 er ydre del af indre spalte og* ***nederste*** *del af bladet bortskåren; af bl. 2 findes kun* ***midterpartiet, og*** *også dette beskåret på indersiden.*

Bl. 1 *beg.* „[n]ærvero dırꝼvandız“, *ender* „oheyrılıghan glep *ok* grımleık“.

Bl. 2 *beg.* (kırkıun)ne meıʀ“, *ender* „tekr at tendıaz“.

IX. *(Ungers frgm.* a*). 30,7 × 23,2 cm. 11 bl. Tospaltet. Sidste del af 14. årh. Spor til røde overskrifter og illuminerede initialer. Bladene tildels mere eller mindre beskadigede.*

Bl. 1 *beg.* „I naꝼnı drottıns“, *ender* „huat er lıꝼer ok“.

Bl. 2 *beg.* „mínu uítni“, *ender* „Se nv lıda“.

Bl. 3 *beg.* „angrı hıartans“, *ender* „at allır hans“.

Bl. 4—5 *beg.* „ſueꝼím enn“, *endende* „ſva mıok med“.

Bl. 6 *beg.* „ſærın aꝼ ſlımı“, *ender* „ıaꝼnann ꝼram ꝼara“.

Bl. 7 *beg.* „hıalp þu *ok* mıſkun“, *ender* „tekr leıngrı pínv“.

Bl. 8 *beg.* „(hel)uıtíſ berandı“, *ender* „at þeır mundı mık“.

Bl. 9 *beg.* „ok ſem hon kemr“, *ender* „ſeger drottın“.

Bl. 10 *beg.* „[vegh fyrr enn þeır] ꝼundu mık“, *ender* „komaz ek“.

Bl. 11 *beg.* „aꝼ mınum helga getnaðı“, *ender* „ıhc xps hans moðır“.

Bl. 3 er ifg. påskrift af Arne Magnusson kommet fra Skaptafells sýsla, de sammenhængende blade 6—7 ere ifg. to tilhørende notitssedler med A. M.s hånd erhvervede fra provsten Þorsteinn Ketilsson i Øfjord 1727 og have været omslag om et af Björn på Skarðsá skrevet hæfte.

X. *(Ungers frgm.* b*). 29,5 × 23,5 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.*

Bl. 1—2 *beg.* „(hvar)kı eta ne“, *endende* „ſyting *ok* grat-famlíg“.

Bl. 3 *beg.* „ſkır uar meydomur heılagrar“, *ender* „oum-ręðılıgrar mıſkunar“.

XI. *(Ungers frgm* d*). 21,3 × 16 cm. 4 bl. Slutn. af 13. årh. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Af bl. 4 er 1½ sider opr. ladte ubeskrevne; her findes penneprøver og forskellige kradserier.*

Bl. 1 *beg.* „(ta)ka ſueınen ıesum“, *ender* „þa ſagðe guð hanum“.

Bl. 2–3 *beg.* „fua mıkelf", *endende* „þo þessa oıð".

Bl. 4 *beg.* „ræddı oc ꝼell", *ender* „allder allda. AMEN".

XII. (*Ungers frgm.* k). *21,5 × 15,6 cm. 2 bl. C. 1300. Røde overskrifter og initialer.*

Bl. 1 *beg.* „bað þa eıɴ", *ender* „oı klæftrınv".

Bl. 2 *beg.* „þv heꝼer þat þegıt", *ender* „mær eın ꝼǫgr".

XIII. (*Ungers frgm.* l). *20 × 16 cm. 4 bl. 15. årh. Spor til farvede overskrifter og initialer. Bl. 1ʳ ubeskrevet.*

Bl. 1ᵛ *beg.* „Þa er fagdar eru", *ender* „þat. at gıoıa er aullum".

Bl. 2—3 *beg.* „ꝼader hanf ok fat", *endende* „at hallda þesfa hatıd".

Bl. 4 *beg.* „heꝼdı þa hlutı", *ender* „leynda hlutı allfualldanda".

XIV. *18 × 17,5 cm. Frgm. af 1 bl. (beskåret foroven og forneden), samt en vedhængende smal strimmel af det tilhørende blad. C. 1300. Spor til farvede initialer.*

Beg. „at goðır menn fkylldo haꝼa", *ender* „kunnra manna þa er" (*Unger s. 54—57*).

XV. *17,4 × 13,4 cm. 2 bl. 15. årh.*

Jartegnir *(frgm.).*

Bl. 1 *beg.* „da hans predıkan nema", *ender* „þeınker þu feger hon honum".

Bl. 2 *beg.* „ꝼògur oıd", *ender* „doydı hann fkıotlıga".

Benyttelse og beskr.: *Unger, Maria saga, Chrania 1871, s. XXIII—XXIX.*

---

363. **AM. 241 a, fol.** *Perg. 32 × 22,4 cm. 37 bl. (betegnet ved paginering af de ulige sider). Tospaltet. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, tildels meget store og stærkt forsirede; en del af codex (s. 23—29) illumineret; andre partier udstyrede med node-skrift. Adskillige marginal- og interlinear-antegnelser. Codex*

er på mange steder defekt og flere blade (særlig s. 27—28, 29—30, 55—58) mere eller mindre beskadigede.

Ritual-bog, *Latin med et enkelt indblandet islandsk stykke.*

Indhold:

1) S. 1. Slutningen af en psalme, *efterfulgt af en* „prologus“, *der angiver bogens indhold.*

2) S. 2—12. Davids psalmer *(def.).*

3) S. 13—22. Latinske bönner, en „oratio“, messesange, *s. 17—22 med* nodetegn *tilföjede.* (Bönner til den treenige gud, jomfru Marie og alle helgener.)

4) S. 23—29. Passio domini, *med* illuminerede, billedlige fremstillinger. *S. 30 ubeskreven.*

5) S. 31—34. En islandsk bön, indeholdende syndsbekendelsen. *Forud for denne optages første spalte af slutningen af en* latinsk Marie-bön, *hvorefter følger* „Finito libro sit lauſ gloria *christo.* | Dextera ſcriptoriſ benedicta ſit | omnibus Horis. | Eſt liber ſcriptus qui ſcripſit | ſit benedictus. | Qui ſeſſuſ laborat ab iſto opere | morat“. *Efter den islandske böns slutning følge 7 linjer af* en latinsk bön *med overskrift* „Gregorius bøn“.

6) S. 35—58. Latinske messesange, *med* melodien tilföjet i nodeskrift. *S. 35 bærer slutningen af* en til Simon Peter rettet hymne, *resten optages af* en messesang til Thorlak biskop.

7) S. 59—74. Latinske bönner, væsenlig Davids psalmer.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har codex — hvad der også fremgår af håndskriftet selv — forhen hørt til Skálholt kirke.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LII; Þorv. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878, s. VIII—IX.*

---

64. **AM. 241 b, fol.** I—IX. *Pergament-fragmenter af* **latinske liturgier psalmer og lign.** *samt* Arne Magnussons afskrifter på papir af lignende sager.

I. *a—ζ. β 1½ bl., de øvrige fragmenter hvert 1 bl. Störrelsen henholdsvis* $30{,}2 \times 23{,}8$ *cm. tosp.;* $24{,}6 \times 16$ *cm. tosp.;* $21 \times 13{,}3$

cm. tosp., stærkt forsiret initial; 21 × 13,8 cm.; 21,9 × 16,8 cm.; 33,9 × 25,8 cm. tosp. 13—16. årh.

Brudstykker af 6 forskellige latinske ritual-håndskrifter; *på frgm. δ er teksten ledsaget af* nodetegn *af temlig gammel karakter.*

II. *35 × 21,5 cm. 3 bl. Tospaltet. 15. årh. Beskadigede ved beskæring langs indersiden. Røde overskrifter, røde og blå initialer.*

Officia sanctorum *(forsk. fragmenter).*

III. *α—β. 2 bl. (henholdsvis 30 × 20 og 39 × 26 cm.). Brudstykker af to forskellige håndskrifter. C. 14—15. årh.*

Officium Sct. Olai Regis Norvagiæ.

I bægge fragmenter er teksten ledsaget af noder. *Frgm. β bærer en stor, stærkt forsiret initial.*

IV. *22,9 × 19 cm. 2 bl. 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; spor til illumination (miniaturer). Bladene beskadigede ved beskæring foroven.*

Indeh. brudstykker af officier, deriblandt

Officium Sct. Hallvardi.

V. *20 × 14 cm. 1 bl. 13. årh. Røde overskrifter og initialer.*

Brudstykke af en latinsk messebog, *indeholdende bl. andet et kort*

Officium Sct. Thorlaci episcopi.

VI. *15,9 × 12,4 cm. 1 bl. 15 årh.*

Brudstykke af latinske **lectiones**, til brug i den katholske 40 dages faste.

Opr. indlagt blandt Arne Magnussons papirsafskrifter ved en seddel, der omhandler et breviarium fra Eyri i Skutilsfjörður.

VII. *12,9 × 9,3 cm. 1 bl. C. 1490.*

Brudstykke af **formularer** til brug ved brudevielser, ægteskabssager og lign., *udstedte af provst* Gunnar Jónsson, *præst til Goðdalir (Skg.).*

Indlagt blandt Arne Magnussons papirsafskrifter ved en seddel, der omhandler erhvervelser fra en kirke i Vöðluþing (Eyjafj.).

VIII. *5,7 × 19,6 cm. 1 bl. 1340—1500. Brudstykke omfattende nedre margen af et perg.-bl.*

Latinsk ærevers om Nils Ebbesens drab på Grev Gert.

Verset, som har været skrevet nederst på bladets 1ste sp., er med en hånd fra c. 1500 opfrisket, hvorefter samme hd. har givet en afskrift af det på den modstående spalte.

IX. *22 × 17 cm. 38 bl. (incl. nogle løse sedler); adsk. blade ubeskrevne.*

Uddrag af latinske ritual-håndskrifter *i Arne Magnussons egenhændige afskrift, indeh.* lectiones, officia *vedrørende forskellige helgener, deriblandt nogle særlige islandske eller nordiske,* hymner *osv.*

De pågældende håndskrifter synes ellers ikke bevarede.

65. **AM. 242, fol. Codex Wormianus. Ormsbók.** *Perg. (med senere indsatte papirsblade hist og her). 28 × 20,2 cm. 85 bl. (paginering på de ulige sider: 1—169) incl. papirsbladene s. 61—72, 121—38, 151—54, 157—66, af hvilke s. 72, 153—54, 157—66 ere ubeskrevne; også af pergamentsbladene ere flere opr. helt eller delvis ubeskrevne. Sidste del af 14. årh. Större og mindre ved hensmuldring fremkaldte huller findes s. 37—44, 53—60, 79—86, 101—2, 109—16, 139—44, 149—50. Fra nyere tid (17. årh.) forekomme på mange steder marginal-antegnelser, tilsatte overskrifter og lign.; også ældre notitser findes hist og her. Af opr. overskrifter ses nu intet, af initialer kun få spor.*

Snorra Edda *med* tillæg.

Indhold:

1) S. 2—44 *(s. 1 ubeskreven).* **Gylfaginning** *og* **Bragaræður,** *med tilhørende* prolog *og* epilog.

2) S. 44—82. **Skáldskaparmál.** *Efter slutningen af „Þórsdrápa“ står största delen af s. 54 blank. S. 56 øverst er en lakune — i „Haustlöng“ — udfyldt ved samme hånd (Sveinn*

Jónssons), som i dette så vel som i det foregående stykke har tilföjet latinske overskrifter. Imellem s. 60 og 73 er indlagt 6 papirsblade, der med O. Worms hånd bære en afskrift efter Codex regius — dog næppe direkte — af Völsungesagnene og Gróttasöngr, der opr. have været udeladte i Cod. Worm.; dette stykke begynder „Su er fòk til thefs“ *og slutter* „vid fröda miòl“ *øverst s. 71, hvorefter omtr. 2 sider ere ladte ubeskrevne. Bl. 82 nederst standser Skáldskaparmál (med udeladelse af „ókend heiti“ og „þulur“) med ordene* „hılldıtannz | hinn mılldı“.

4) S. 83—119. **De grammatisk-rhetoriske afhandlinger I—IV.** *Så vel her som ved de foregående stykker findes adskillige marginalantegnelser af Jón Ólafsson fra Grunnavík. S. 91 er sidens øverste del (efter 1ste afhandlings slutning) ladet ubeskreven.*

5) S. 120, *opr. ubeskreven, er senere bleven udfyldt med forforskellige optegnelser af hænder fra 15. årh. Foroven står en större del af siden aldeles blank, idet den har været overklæbet med en senere fjærnet pergamentslap. På denne lap og — i fortsættelse heraf — på selve siden har der været skrevet nogle* Mariu-visur, *af hvilke altså kun hver linjes slutning er bevaret. Længere nede kommer verset* „Huxan ꝼlyter lyftıng hota“, *og i linje med det et halvvers af Hávamál* („Ovınar | fıns fkylde | einge mad*ur* | ovina (!) vın*ur* vera“). *Resten af siden optages dels af* en latinsk formular („Malleuf efto malıf“ *osv.*), *dels af nogle* latinske gloser *med islandsk oversættelse.*

6) S. 121—54. *Som næste afsnit har codex rimeligvis indeholdt* **Háttatal,** *dette er imidlertid kun ufuldstændig bevaret på pergamentsbladene s. 139—50, ved hvis begyndelse og slutning sandsynligvis 1 bl. mangler. Nu er til udfyldning indsat a) papirsbladene S. 121—38, tospaltede, skrevne af Sveinn Jónsson, der indeholde* slutningen af Skáldskaparmál (*fra* ókend heiti) *og* begyndelsen af Háttatal, *b) bladet s. 151—52, der med O. Worms hånd indeholder* slutningen af Háttatal; *derefter følger et ubeskrevet papirsblad s. 153—54.*

7) S. 155—56. **Rígsþula:** *Begyndelsen af digtet til* „undernuꝼa“, *hvorefter slutningen er tabt. En defekt i codex her er betegnet ved indsætningen af de ubeskrevne blade s. 157—66.*

8) S. 167—69. **Orms-Eddu-brot,** *et brudstykke af Skáldskaparmál i en særlig bearbejdelse, beg.* „nar hetu þeir menn", *ender (afbrudt)* „ſtrandar ſtallz ap". *Mellem s. 168 og 169 er en ved udfaldne blade foranlediget defekt.*

9) S. 170, *af hvilke den nederste fjærdedel står blank, bærer nu med hænder fra 15. årh.* a) *Nogle* Maríuvísur. b) En lykønskningsvise („endelega þae arnoz frænde" *osv.*); *denne sidste vise er afskreven af Arne Magnusson på en bag i codex indklæbet seddel.*

Herkomst og hist.: *Om dette håndskrift meddeler Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 93v* „Snorra Edda. folio. þeſſa bok feck mier Dominus Chriſtianus Wormius anno 1706. hana hefur til forna ätt Doctor Olaus Wormius, og firi hann Sr Arngrimur Jonsſon Bokin er ei riett gómul og vantar ſumſtadar i, liggur þar i ſumſtadar pappïr med hende Olai Wormii". *At håndskriftet har været Ole Worms ejendom fremgår af følgende påtegning s. 1 nederst* „Olai Wormii | Dono Arngrimi Jonæ | Islandi". *Om hskr og dets tidligere skæbne fremgår i øvrigt dels af selve codex, dels ved oplysninger andensteds fra, at det vistnok stammer fra Nordlandet på Island; c. 1500 tilhørte det rimeligvis lagmanden på Nord- og Vestlandet Jón Sigmundsson, hvis navn* („Jon Sigmundsson") *skimtes i nedre margen s. 147; senere er det da gået over til hans dattersön, den nordlandske biskop Guðbrandur Þorláksson, bp. 1571—1627, hvis velbekendte bomærke står neden under nysnævnte navn. Fra denne er det sandsynligvis kommet til biskoppens frænde og medhjælper Arngrímur Jónsson. O. Worm har — som det fremgår af hans „Epistolæ" — erholdt håndskriftet allerede 1628, han har ladet det rense (ved urin-vask) af sin amanuensis Islænderen Sveinn Jónsson (senere præst til Barð i Fljót, Skg.), der år 1635 kom som student til København, og formodenlig indbinde. Ved rensningen ere de fleste marginalier forsvundne, ligesom muligvis også overskrifter og initialer, af hvilke sidste dog ses nogle spor, tildels beskadigede ved beskæring. Pergamentet er, som rimeligt kan være, lysere end sædvanlig og de store fyldige skrifttegn hist og her noget afblegede. Af de bevarede marginalier er endnu en del (s. 19, 28, 29, 76, 88, 95 forekommende) anførte under dette håndskrifts beskrivelse i Snorra Edda III, 1887, hvortil henvises. Blandt disse ere to personnavne, der vise hen til Islands Nordland i tiden c. 1550—1600; mærkes kan, at codex i en marginal-antegnelse fra 15. årh. (s. 19) er benævnt* „edda".

Benyttelse og beskr.: *Edda Sæmundur hins fróða III, Havniæ, 1828; den ældre Edda, Chrania 1847, s. XVII; Ant. Russes, I, 43; K. Gislason, 44 Pröver, Kbh. 1860; Norræn Fornkvæði, Chrania 1867; Snorra Edda, Kph. 1875; Beiträge zur Gesch. der deutschen Sprache und Litt. VI—VII; Corpus poet. bor., XLIV—VI (sml. Sturl. Proleg.); Bj. M. Ólsen: III og IV gramm. afhandling i Snorres Edda, Kbh. 1884, s. LII—IV; V. Dahlerup og F. Jónsson, I og II gramm. afh. i Snorres Edda, Kbh. 1886; Snorra Edda I—III, Havniæ 1848—87 (med facsim.). Sml. Snorra Edda, Stockh. 1818 og Edda Snorra Sturlusonar, Rkv. 1848.*

v. F. J. [illegible] 1924

366. AM. 243 a, fol. *Perg. 32 × 25 cm. 44 bl. Tospaltet. 15. årh. Delvis udstyret med røde overskrifter og flerfarvede initialer. Håndskriftets blade have været gennemtrukne forneden med en grön silkesnor, der med to segl har været fæstet til pap-bindets inderside bag i bogen. Bl. 44 er opr. ubeskrevet.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá. *Som overskrift står med en hånd fra c. 1700* „Speculum", *hvortil Arne Magnusson har föjet* „Regale". *Imellem bl. 34 og 35 er en defekt svarende til c. 4 blade.*

Denne codex repræsenterer den islandske *gruppe af Kongespejls-håndskrifterne.*

Herkomst og hist.: *Bl. 44 bærer, foruden flere påtegninger og lign., foroven påskriften* „Þorvard*ur* logm*adur* elendz[*son*] a mik" *(c. 1500); længere nede er med en hånd fra 17. årh. skrevet* „Hier er J þeſsari Bok | Suerrers Saga Og Ha konar Saga *og* En er Hier | Spekings Og hird sider".

*Om håndskriftet meddeler Arne Magnusson i AM. 435 a, 4*to*, bl. 147*v „Speculum Regale folio komid til min 1697. fra Þorde Jonsſyni. hefr einn hverntima fyrrum vered i Volumine med Sverris Sögu og Hakonar ſögu fra Skalholltzkirkiu, ſem eru med þeirri ſömu hende *(ɔ: AM. 81 a, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768 (facsim.), s. XXXV; Grönl. hist. M. III, 274; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848, XV; Speculum regale, München 1881, s. XI.*

---

367. AM. 243 b α, fol. *Perg. 27,8 × 21,3 cm. 82 bl. (pagineret s. 1—163) — incl. de til betegnelse af lakuner af Arne Magnusson indsatte ubeskrevne papirsblade s. 11—26, 59—60, 153—58, 161—64. Tospaltet. 13. årh. Foruden ved tabte blade foranledigede defekter findes to mindre ved udradering bevirkede lakuner s. 6 og s. 109. Røde overskrifter, forskellig farvede, tildels store og stærkt forsirede initialer. Adskillige steder findes yngre marginalantegnelser, mest med hænder fra 14—15. årh. Arne Magnusson har ladet codex indbinde og ved den lejlighed fjernet flere minder om dens oprindelige beskaffenhed. Håndskriftets blade have forneden været gennemtrukne med en grön silkesnor, der ved to segl er fæstet til bindets inderside bag i bogen.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá. *Uden fortale; dog står af s. 1 øvre halvdel blank.*

Håndskriftets sidste blad ender (s. 160) „hværıu h*ann* ægı at ſpara".

Codex repræsenterer den norske *gruppe af Kongespejls-håndskrifterne.*

Herkomst og hist.: *Den ældste oplysning om håndskriftets hjemsted giver en i nedre margen s. 107 skreven brevformular af* „Þorstæin ionſſon lenſmadr a hadalande“ *(c. 1400), der rimeligvis har været håndskriftets ejer, da hans hånd flere gange genfindes; så vel her som i to andre brevudkast (s. 134, 138) nævnes en vis Ögmund Lavransson. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om håndskriftets oprindelige tilstand* „Hier framanvid voru i hryggnum: 1. reſidua 4ra blada ſem hafa vered qver firi ſig ſialft, og ſaumud inn firi ſig ſialf. [þeſſe reif eg burt, þvi þau voro onyt, og höfdu, öefad, vered ſo ſem ſaurblöd.] 2. reſidua 3ia blada framan af fyrſta bokarinnar qvere, hver ſöſt voru vid hin eptre blöden [þeſſe eru nu limd: þad fyrſta þar af aptan vid pag. 4. og er þad nu numererad med numeris 5. 6. hin tvö (ſem numeri 7. 8. 9. 10. a ſtanda) til ſamans, og nu innfeſt firi ſig ſialf.]“, *og endvidere* „framanä ſtöd, med velſkrifadre hende, og eigi miög nyrre: Dicitur ab Islando Speculum Regale.

Item aliâ manu, eigi illa ritad: Ex dono Generoſi et Magnifici D. Arnoldi Witfeldii poſſidet Jonas Jacobus Venuſinus.“

I AM. 435 a, 4to bl. 147v omtales dette håndskrift således „Speculum Regale folio. feinged epter EtatsRaad Roſencrantz daudann. hefr, ef eg rett minneſt, fyrrum vered eign Ottonis Friſii, og adur fyrri Hvitfelds og Venuſini. Egregium eſt exemplar, in Norvegiâ, niſi fallor, exaratum“.

Af de bag i codex indhæftede AMske sedler b—f indeholde de to første oplysninger om de oprindelige forhold vedrørende håndskriftets sidste læg. Det ses heraf, at det sidste bevarede blad (s. 159—60) har udgjort læggets 3dje blad, foran og bag ved hvilket 2 blade mangle; læggets 6te og sidste blad har været fastklæbet til bindets inderside og følgelig ubeskrevet. — Sedlerne d—f indeholde optegnelser af mærkelige ord og talemåder fra codex.

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXX—XXXIII; Frumpartar ísl. túngu, s. XVIII—XXVI; Grönl. hist. M. III, 270—72; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848 (med facsim.), s. XIV—XV; Speculum regale, München 1881; S. B. Smith, Kbhs Univ.-Bibls Hist. s. 25; Gött. gel. Anzeigen 1884, nr 12.*
Konungs Skuggsjá Speculum regale Kbh 1920-21 v. F. J.

---

68. **AM. 243 b β, fol.** *Pap. 27,8 × 20,7 cm. 11 bl. C. 1700, fraktur (forhen indlemmet i* Addit. 77, 4to*).*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(ufuldst.).*

Afskrift af en del af Kongespejlet, bestemt til udfyldning af 1ste större lakune i AM. 243 b, fol. (s. 11—26), beg. „muni þeim vel gegna“, *ender* „molldo er fa|it i hring“.

Benyttelse og beskr.: *Speculum regale, München, 1881, s. XVI.*

---

369. **AM. 243 c, fol.** *Perg. 23,9 × 16,9 cm. 55 bl. Tospaltet. C. 1550. Skr. af præsten Jón Einarsson (senest til Reykholt). Plumpe og mangelfuldt kolorerede overskrifter og initialer; pergamentet hensmulrende og codex på adskillige steder defekt.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Defekt ved begyndelsen og slutningen (idet første og sidste blad mangle), endvidere med lakuner efter bl. 3, 7, 8, 11, 19, 23, 26, 34, 35, 42 (på henholdsvis 3, 1, 4, 2, 1, 3, 8, 2, 1, 5 blade).

Beg. „taki aꝼ þeim god dæmi", *ender* „j hendꝛ ꝼeingit konunginvm".

Herkomst og hist.: *På to indlagte sedler meddeler Arne Magnusson* „Þetta er öefad Speculum er eg feinged hefi af Asgeiri Jonsſyne, og fyrr hefr vered eign Einars Eyolfs ſonar *(hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 150v)*, *og* Profaſturenn Sr Jon Halldorsſon helldur firi viſt, ad þetta ſie hönd Sr Jons Einarsſon (sic!) brodur herra Giſſurar. Seiger hann lögbök hafi vered hia Sr Olafi Jonsſyni födur brodur ſinum med ſömu hendi Sr Jons.
Item muni vera i Reykhollte gamalt Graduale ä Kalfſkinne".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIII; Grönl. hist. M. III, 273; Speculum regale, München 1881, s. XI.*

---

370. **AM. 243 d, fol.** *Perg. 24 × 16,8 cm. 55 bl. (de ulige sider paginerede 1—109). 17. årh. Skriften er særlig ved hskrs begyndelse stærkt slidt og på første side aldeles ulæselig. I nedre margen findes i reglen indholdsangivelse. Adskillige blade nå ikke hskrs fulde störrelse.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel er for (og tildels ved) Arne Magnusson noteret* „Þetta er böken ſem Sra Audunn Benedictſson brukade þä hann skrifade ſitt Speculum, og feck hana ſidan Sra Þörde Jonſſyne ä Stadarſtad, þä övigdum Anno 1697. — Þordr Jonsſon liedi mier fyrſt bokina, enn gaf mier hana ſidan 1703. — Þegar eg feck bokina, var aptan vid hana einn tractatus med ſömu hende, ſem byriazt: Moyſes hiet gudz dyrlingr fordum. — Eg tog þennann tractatum aptan af bokinne. Er med ſömu hendi ſem þetta Speculum". *Med foranstående stemmer en notits AM. 435 a. 4to bl. 147v—48r.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIII—XXXIV; Grönl. hist. M. III, 274—75; Speculum regale, München 1881, s. XI.*

371. **AM. 243 e, fol.** *Perg. 22,7 × 15 cm. 85 bl. (de ulige sider paginerede 1—169). 16. årh. Håndskriftets tre sidste sider opr. ubeskrevne.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Håndskriftet ender s. 167 omtrent midt på siden med ordene „þeim er þurftuger voru“.

Herkomst og hist.: *På den åbne plads s. 167—70 er blandt flere optegnelser følgende antegnet* „Þordur Gudbrandz son a munadarneſe a þeſsa Bok | og heffur Lied mier hona enn kom mier J hendı | *Anno* Domini MDCLII S idus | Aprilis“ *og* „Hueria Bök Sra Torffe Snæbiornſson Nu hefur til eignar | feynnged af erfyngum Þördar eytinz med Samþicke þeirra modur | Fyrer hennar verd Sumtt greytt enn fimmara bök efſterſtendur | Nydalz bök prenttud. ſkriffad ad Kirkiubole. M. 664. 4. martij | Torffe S. S. a. B.“, *samt — fra omtrent samme tid — navnene* „Jon Steindorſson“ *og* „Gudmundur Steinþorſson“.

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet „Fra Pali Torfaſyni. – Snæbiörn Palsſon sagdi mier a Alþingi 1702. ad og mætti bihallda þvi“. *Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 150v.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Sorøe 1768, s. XXXIV (med facsim.); Grönl. hist. M. III, 273; Speculum regale, München 1881, s. XV—XVI.*

---

372. **AM. 243 f, fol.** *Perg. 21,8 × 15 cm. 64 bl. (de ulige sider paginerede 1—127). C. 1500. Åben plads for initialer. Efter hovedindholdets slutning følge tre sider skrevne med en særlig hånd; s. 3—16 findes betydeligere marginal-tilföjelser.*

Indhold:

1) S. 1—126. **Speculum regale. Konungs-skuggsjá** *(fragm.). Beg.* „ad þer munit mic hafa lærdan“. *Mellem s. 2—3 findes en lakune på 2 blade, mell. s. 4—5 mgl. 2 bl., mell. s. 72—73 mgl. 8 bl. S. 10—16 findes i marginen tillæg til den oprindelige tekst* (Irlands undere).

2) S. 126—28. **Mariuvisur.** *Beg.* „[H]eyr ſkınandı ſkærvz frv“.

3) S. 128. **Heims-ósómi** — *de 12 første vers.*

4) S. 3—9 *(nedre margen).* 6 vers af **Hugsvinnsmál.** *Beg.* „ef þer godan grıp gefa“, *ender* „vnn þv þeım er elſka þıc“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Speculum Regale Aftan vid eru

Mariuviſur (þær hefi eg afskrifadar — *i AM. 711 b, 4to*).

Heims oſomi, byriaſt: Morg er mannzins pina.

Bokin er komin til min fra Huſtru Gudride Giſladottur. Var innsaumud i andstygdar ledı plumpt og greylega umvendad“. *Tilsvarende oplysninger findes i AM. 435 a, 4to bl. 150v—151r.*

Benyttelse og beskr.: Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXV—VI (med facsim.); Grönl. hist. M. III, 274; Speculum regale, München 1881, s. XII.

---

373. **AM. 243 g, fol.** *Perg. 25,2 × 16,3 cm. 9 bl. 14. årh. Bladene ere med få undtagelser mere eller mindre beskadigede og tildels stærkt slidte. Bl. 1, 4—5 ere overførte hertil fra det følgende nummer.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.)*.

Norsk sprogform.

Bl. 1 *beg.* „ſkıot. En ept*er* þvı“, *ender* „ı mıllv*m* allt eınn dag[r]“.

Bl. 2 *beg.* „[hırð]ar þa [fø]ker h*ann* þegar ſına maka“, *ender* „allz kynſ uoꝛþu yp*er* ko*nu*nge“.

Bl. 3 *beg.* „*ok* at dꝛepaſ ıꝼer þa“, *ender* „*ok* bera þeır ıaꝼnan lıꝼandı ſko*m*“.

Bl. 4 *beg.* „þeıꝛa t*ıl* ıllra hluta“, *ender* „at mıſkun*n* ſkylde“.

Bl. 5 *beg.* „haua þau døm*ı* uıð hın*na* er ſıðar koma“, *ender* „*ok* ſko*m*muðuz noctra lıma“.

Bl. 6 *beg.* „ſkapaðꝛ e*ða* tıl mıns ꝼunꝺar“, *ender* „nockura þa røðu ı þeıre“.

Bl. 7 *beg.* „þeſſ[e] . . . | er . . . | þez . . . blandaðezk“, *ender* „at deyıa nu ſva“.

Bl. 8 *beg.* „horaðe konu h*ans*“, *ender* „ſu ſott var a“.

Bl. 9 *beg.* „ſıa at guð vıll uıſt“, *ender* „en ꝼolc guðſ ſe meıra ðrepet nu“.

Benyttelse og beskr.: Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIV; Grönl. hist. M. III, 272. Speculum regale, München 1881, s. XII.

---

374. **AM. 243 h, fol.** I—III. *Perg. Brudstykker af tre forskellige codices.*

Speculum regale. Konungs-skuggsiá.

I. *19,3 × 14,5 cm. 2 bl. C. 1500.*

Beg. „. . . gıoꝛdı mıkla ueılzu“ (!), *ender* „ſalamo*n* k*onung*ꝛ mæ[t]tı taka abı“.

II. *22,5 × 17,7 cm. 2 bl. C. 1500.*

Bl. 1 *beg.* „kaup*er* e*da* ꝼeft*er*“, *ender* „iȷ cᵗ vadmala e*da* iiȷᵒ m*ed* þ*er*“.

Bl. 2 *beg.* „v*er*d*ur* þ*ar* heitaft ȷaꝼn*an*“, *ender* „er heyr*a* bok*in*a. at þ*at* meigȷ“.

III. *27,3 × 19,3 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1500. Røde initialer og spor til røde overskrifter. Bladene, der ere slidte og beskadigede og særlig bl. 3 defekt foroven, have været gennemtrukne forneden med en silkesnor, der med to laksegl er fæstet til et kortblad.*

Bl. 1 *beg.* „m*ed* fama hætti“, *ender* „til vppftign*in*g*ar* er m*ic*(il)“.

Bl. 2 *beg.* „rikis m*onnum*. Nu fk*al*tv“, *ender* „at einꝼolld tr*v* *ok* hei(log)“.

Bl. 3 *beg.* „... [tend]as *et* co*n*cedas“, *ender* „En*n* ꝼ*iri* þui d*r*otti*nn* min*n*“.

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIV—VI; Grönl. hist. M. III, 272—73; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

75. **AM. 243 i, fol.** *Perg. 20 × 13 cm. 42 bl. (de ulige sider paginerede 1—83). Skr. år 1588. Foran og efter prologen er s. 1 og s. 4 ladte ubeskrevne. S. 83—84 udgöre kun øvre strimmel af et blad, der på forsiden bærer 6 linjers tekst og en underskrift. Marginal-henvisninger, åben plads for initialer.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Håndskriftet, der aldrig har indeholdt Kongespejlets slutning, standser med ordene „þau dæmi. er þ*er* megu ad nytfe|md ueꝛda“.

Herkomst og hist.: *Ved hskrs slutning findes følgende efterskrift* „Finis Ending A Speculum Regale. Huer fkrifud | vaꝛ A. 23. dag Apꝛilij. Anno Gꝛatiæ 1588“. *Bagsiden bærer nogle utydelige, senere antegnelser, deriblandt årstallene 1627—28.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVI; Grönl. hist. M. III, 274; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

376. **AM. 243 k, fol.** *Perg. 17,8 × 13,5 cm. 71 bl. (de ulige sider paginerede 1—141). Sidste del af 15. årh.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Standser med ordene „vndan þeim fauk. at hann hafdı dæmt".

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet seks AMske sedler a—f. På sedlerne a—b har Arne Magnusson skrevet* „Hier vantar aptan vid Speculum Regale. Enn þad ſem vantar, hefr alldri vered i þvi bandi, ſem þetta er ut ur ſkored, hvad ed audſied var af þveinginum ä köppunum i þvi gamla bandinu. Og var þad ſama gamla band öſkinnud trieſpiölld. [Aptan vid Speculum var einn tractatus ritadur med ſömu hende, Sä byriazt: þessa hina helguſtu bæn pater noſter. Voru þveingerner, ſem hans fyrſta ark, og Speculi hid ſidsta, voru med innfeſter, ſo þiett ſaman ä köppunum, ad eckert hafde ä mille vered, hefur ſo aptan vid Speculum vantad, þä þetta allt var innbunded i þeſſe trieſpiölld, ſem adur er ſagt. Eg tok þennan tractatum fra Speculo, og lagde hann annarsſtadár (ɔ: *AM. 626, 4to*).]. Hefr ſo þetta i länga æfi vantad og fyrr en bokin kom i þeſſe plumpu trieſpiölld, hvad firi laungu ſkied er, likaſt circa tempora reformationis Lutheranæ, vel paulo poſt". *Binderuner og lignende tegn fra det omtalte træbind findes i A.M.s aftegning på sedlen e. Sedlerne c og f omhandle A.M.s erhvervelse af dette håndskrift, der er erholdt gennem præsten Páll Jónsson på Melstaður fra ejeren Ásgeir Sigurðsson på Ós ved Steingrímsfjörður (Str.). Sedlen f er en ved lagmanden Páll Jónsson Vidalín verificeret kopi af ejerens kvittering for en for håndskriftet år 1707 modtagen betaling. Sml. AM. 435 a, 4to bl. 148v.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVI; Grönl. hist. M. III, 274; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

377. **AM. 243 l, fol.** *Perg. 18,5 × 13 cm. 15 bl. (de ulige sider paginerede 1—29). C. 1500. De större initialer flerfarvede, de mindre gennemstregede med rødt.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.).*

Beg. „Sanníndí geck fram", *ender* „boꝛgınne ne folkinu er i uar"

Mellem s. 4 og 5 mangler ét blad.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „feinged af Magnuſo Jonsſyne ä Leyrä". *Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 150v.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXV; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

[Noget AM. 243 m, fol. *findes ikke.]*

178. **AM. 243 n, fol.** *Pap. 21 × 15,5 cm. 84 bl. C. 1700. Bl. 1—12 samt nogle enkelte andre stykker skrevne af Arne Magnusson. Ejendommelig paginering, idet hvert blad indeholder fire marginal-tal, med undtagelse af bl. 1, som er titelbladet (bl. 2 sål. — 13—16). Adskillige marginalier, der have lidt ved beskæring eller ere bevarede som omböjede småsedler. Bl. 61—63, der oprindelig ere ladte ubeskrevne, ere senere delvis udfyldte af Arne Magnusson.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.).*

Beg. „Eñn bökinne er giefid", *ender* „hafdu ve|rid til rikis ftiörnar".

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer følgende påskrift af A. M.* „Speculum Regale ex Codice Refeniano Academiæ Hafnienſis".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXV; Grönl. hist. M. III, 275; Speculum regale, München 1881 s. XVI.*

---

179. **AM. 243 o, fol.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 38 bl. (de ulige sider paginerede 1—75). C. 1700. Med rettelser af Arne Magnusson og rimeligvis skrevet for denne. Ubeskrevne blade findes s. 9—12, 34—36, 43—44, 63—64.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá — *i uddrag.*

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet indeholder følgende påskrift med Arne Magnussons hånd* „Ex | Speculo Regali | in Bibliotheca Re|ſenii. Capſ. VI. | ord. 7. Num. 16. | in charta an|tiqvâ".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skuggs-sio, Soröe, 1768, s. XXXVI—VII; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

180. **AM. 243 p, fol.** *Pap. 20 × 15,5 cm. 24 bl. (de ulige sider paginerede 1—47). C. 1700.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.).*

Beg. „Er nær voru ftadder", *ender* „meyr epter vilja fynum ey|num".

Som overskrift har Arne Magnusson tilföjet „Ex Speculo Regali".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVII; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

381. **AM. 243 q, fol.** *Pap. 21,2 × 16,3 cm. 34 bl. (de ulige sider paginerede 1—67). 17. årh. Talrige marginal-henvisninger.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Overskrift „SPECULUM REGALE“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Speculum Regale med hendi Gudmundar Jonsſonar Syſlumannz. feinged til eignar af Þorſteine Olafs Syne ä Oddſtódum 1703“.

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVII; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

382. **AM. 243 r, fol.** *Pap. 18,7 × 15 cm. 14 bl. (de ulige sider paginerede 1—27). 17. årh.*

Indhold:

1) **Speculum regale. Konungs-skuggsjá** — *i uddrag. Störste delen af s. 22 samt s. 23 ere ubeskrevne. Overskrift* „Speculumm Regale“.

2) S. 28 (*1/2 side*). **„Nockur Skiemti liod edur Bragleisur med i ꝼorn*n* kuæda hætte“.** *9 viser — senere overstregede — om en gnier, hvis mad fortæres af katte og mus.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har, ifg. notits på en foran indklæbet seddel, erholdt håndskriftet fra Þóra Þorsteinsdóttir på Setberg.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVII; Speculum regale, München 1881, s. XVI.*

---

383. **AM. 243 s, fol.** *(tidligere i* Addit. 3, 8vo*). Pap. 16,5 × 10,6 cm. 27 bl. (deraf 4, 9, 26, 27 ubeskr.). C. 1700.*

Arne Magnussons optegnelser om håndskrifter af Speculum regale — *tildels egenhændige.*

---

384. **AM. 244, fol.** *Pap. 31,3 × 20 cm. 42 bl. (paginerede 3—85). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. S. 1—2, 86 ubeskrevne. Bindsiderne betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk ritual-hskr. (tosp.), ryggen med et stykke af et på perg. tegnet landkårt.*

Annales regii.

Afskrift efter pergamentshåndskriftet Gl. kgl. sml. nr. 2087, 4to.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson antegnet* „Ur Num. 7. Fra·Sal. Afſeſſor Thormod Torueſens Enke. 1720".

385. **AM. 245 a, fol.** *Pap. 29 × 18,9 cm. 56 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. Marginal-antegnelser og tilföjede årstal med Arne Magnussons hånd. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter pergamentshåndskriftet Flateyjarbók, Gl. kgl. sml. nr 1005—6, fol.

---

386. **AM. 245 b, fol.** (*Forhen* **Addit. 10, fol.**) *Pap. 32 × 21,1 cm. 76 bl. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. Med marginal-antegnelser og årstal som foreg. nr; desuden adskillige rettelser i teksten.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter samme membran som foreg. nr.

---

387. **AM. 246, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 61 bl. (pagineret 1—121). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. I marginen findes årstal, samt enkelte af Torfæus tilföjede notitser. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. (tosp.), ryggen med et stykke af et på perg. tegnet landkårt.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter samme membran som AM. 245 a, fol.

---

388. **AM. 247, fol.** *Pap. 31,5 × 20,5 cm. 71 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet betrukket med perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter samme membran som AM. 245 a, fol.

---

389. **AM. 248, fol.** *Pap. 31,9 × 20,4 cm. 40 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Skálholts-annáll hinn nýi. *(År 70—1430 e. Kr.)*
Overskrift „Exfcriptum Membranæ templi Schalholtini".
Afskrift efter pergamentshåndskriftet AM. 420 c, 4to.

---

390. **AM. 249 a, fol.** *Perg. 31,8 × 22,7 cm. 7 bl. C. 1400. Pragtfuld udstyring, hyppig anvendelse af rød og blå skrift; forgyldte eller flerfarvede initialer. Ved hver måneds begyndelse et lille illumineret billede, der fremstiller det for årstiden karakteristiske arbejde. Bl. 7 opr. ubeskrevet.*

Calendarium latinum.

Hver måned indtagende sin side. Bl. 7r er der med en kursivhånd fra 16. årh. skrevet forskellige udkast til kontrakter *og lign., på engelsk, men — som det synes — nedskrevne i Island, samt navnet* „Wyllym Beɪnaɪd yff".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta Calendarium er framan af einu Valterio Davidis. sem hefr vered vid Skalholltz kirkiu, og fyneft þangad komed vera fra Einglande".

---

391. **AM. 249 b, fol.** *Perg. 28,9 × 20,5 cm. 6 bl. 13. årh. Hyppig anvendelse af rød, gul, blå, grön skrift. Hver side bærer en — tildels illumineret — tegning af et af dyrekredsens 12 tegn.*

Calendarium latinum.

Fra tiden c. 1300 findes adskillige navne *på islandske mænd og kvinder, hvis dødsdag er indført i kalendariet; fra en senere tid har biskop Brynjólfur Sveinsson optegnet biskop Jón Arasons og dennes to sönners dødsdag; denne notits, ligesom flere af de ældre, er beskadiget ved beskæring.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta feinged ä Islande framanvid Valterium. hefr einn hvern tima vered Skallholltz kirkiu".

---

392. **AM. 249 c, fol.** *Perg. 30,8 × 23 cm. 8 bl. Beg. af 13. årh. Hyppig anvendelse af rød, blå og grön skrift. Bl. 1r og 8v ubeskrevne, bl. 8r bærer over hele siden en illumineret fremstilling af*

en tronende Marie med Kristusbarnet. Af bl. 1 er et mindre stykke ved ydre rand bortrevet.

Calendarium latinum.

Talrige middelalderlige navne *på Islændere, Nordmænd og forskellige fra sagaerne kendte historiske personer, hvis dødsdag er anmærket i kalendariet, findes indførte her; fra 17. årh. findes desuden dødsåret optegnet for forskellige personer. Efter kalendariet følger (bl. 7ᵛ) en såkaldet* talbyrðingr *med to efterfølgende latinske vers til dennes forståelse.*

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Þetta var fremſt i einu mutilo Psalterio Latino ä Skardi ä Skardzſtrónd, Eg hafdi þad i fyrſtu *til* läns, en*n* nu 1708. in Auguſto er þ*ad* mitt, ad giöf Biarna Petursſonar". *På en anden seddel er for Arne Magnusson noteret. at kirken på Skarð på Skarðsströnd er indviet til jomfru Marie.*

AM. 249 d, fol. *Perg. 28,7 × 20 cm. 8 bl. C. 1300. Initialerne kolorerede med røde, blå og grönne farver. Bl. 1ʳ og 8ʳ opr. ubeskrevne. Bl. 8ᵛ bærer en illumineret fremstilling af Kristus på korset med Marie og Johannes stående hver på sin side af dette. Bl. 1ʳ optages af penneprøver, navne og lign. fra 17. årh.*

Calendarium latinum.

Fra 17. årh. er dødsår og -dag *anført for ikke få personer, formodenlig henhørende til en og samme islandske familie. Bl. 7ᵛ indeholder en* talbyrðingr.

Störste delen af bl. 8ʳ optages af en „A eidum 17 dag feb͛uar͛ij 1573" *skreven* „mäldägi hlydär kirkiv" — *vedrørende gården Reykjahlið ved Mývatn (SÞ.). Oven over denne skimtes fire udraderede linjer med ældre hånd (indeholdende en regning og lign.).*

***Herkomst og hist.:** På en foran indlagt seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta hefur Mag. Biorn Þorleifsſon gefid mier Var framan vid Psalterium Latinum 1703. Mun vera komid fra Skinnaſtödum".

---

14. **AM. 249 e, fol.** *Perg. 25,7 × 19 cm. 7 bl. 13. årh. Røde og blå initialer. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet; bl. 7ᵛ optages af en illumineret fremstilling af Kristus på korset omgivet af Marie og Johannes.*

Calendarium latinum.

I kalendariet findes en del navne *på islandske mænd og kvinder, hvis dødsdag er indført her, samt nogle* *islandske optegnelser angående* fastedagene.

Bl. 1r øverst findes 6 uforståelige linjer, *muligvis en trylleformular eller lönskrift. Derunder $2^1/_2$ linje indeholdende en optegnelse ang.* nogle kirken på Eyri i Skutilsfjörður tilkommende afgifter.

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Eyri i Skutilsfirde. Framan vid Þaltara Slitur".

---

395. **AM. 249 f, fol.** *Perg.* $26_{,5} \times 18_{,7}$ *cm. 7 bl. Beg. af 13. årh. Røde, blå og grönne initialer. Bl. 1r ubeskrevet.*

Calendarium latinum.

I kalendariet er til betegnelse af dødsdagen indført islandske personnavne *fra ældre og nyere tid, samt enkelte* annalistiske optegnelser og lign. *fra c. 1600.*

Bl. 7v indeholder en talbyrðingr.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson meddeler på en indklæbet seddel* „Fra Vallanefs kirkiu. Var i ſpiölldum og Þalltari aptanvid".

---

396. **AM. 249 g, fol.** *Perg.* $24_{,8} \times 17$ *cm. 10 bl. Sidste del af 16. årh. Hyppig anvendelse af rødt og enkelte gange af grönt og violet blæk.*

Islandsk kalendarium *eller* **rímtal.**

Forud for det egenlige kalendarium går (bl. 1)

a) *Meddelelse om* opfindelsen af „Rijm" *ved Julius Cæsar.*

b) En *senere overstreget* notits, *ifølge hvilken* „Snæbiörn Einarſson" *overdrager kirken på Reynivellir i Kjós* „þennann Grallara", *dateret* Vindás 1680.

c) En hymne, *med melodien tilföjet i* noder.

d) *Tabel til at udregne* tiden for ebbe og flod, *med tilföjet* forklaring.

Til selve kalendariet er föjet historiske notitser *og* annalistiske optegnelser.

Efter kalendariets slutning optages de tre sidste blade (bl. 8—10) af komputistiske regler for årsberegning, söndagsbogstav, gyldental, påsken osv., *ledsaget af* to kredsformige kolorerede tegninger *og* to tabeller, *samt endende med en* talbyrðingr.

Herkomst og hist.: *Kalendariet er muligvis udført af eller for en sön af den skálholtske biskop Gísli Jónsson, Árni Gíslason, af hvem en notits med navns underskrift findes under 20. juli (fra år 1585). — Med den under* b) *meddelte, senere overstregede notits kan sammenholdes hvad Arne Magnusson meddeler på en foran indlagt seddel* „Þetta Calendarium var framan vid Grallarann fra Sr Torfa ä Vindäſe, ſeiger hann (1710 ultimo Martii) ad eg alldri þurfi þvi aptur ad ſkila, þvi Grallarenn ſialfur ſie og onytur.“

---

397. **AM. 249h, fol.** *Perg. 25 × 17 cm. 7 bl. Sidste del af 12. årh. Anvendelse af rødt blæk til initialer og lign.*

Calendarium latinum.

Bl. 1^r^ opr. ubeskrevet; efter kalendariets slutning optages bl. 7^v^ af et komputistisk skema for årene 1160—1189.

---

398. **AM. 249 i, fol.** *Perg. 22 × 14,8 cm. 11 bl. C. 1600. Til initialer, udhævelser og lign. rødt blæk anvendt; kolorerede kreds-tegninger.*

Islandsk kalendarium *eller* **rimtal.**

Bl. 1^r^ ubeskrevet; derefter (bl. 1^v^—7^r^) kalendariet *med tilföjede* historiske notitser *og* annalistiske optegnelser; bl. 7^v^: Talbyrðingr; bl. 8—11: Komputistiske, af tabeller og kredstegninger ledsagede årsberegningsregler og lign. — *af lignende art som i AM. 249 g, fol.*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta er Calendarium þad ſem ſtod framanvid Grallarann er eg feck af Ragneidi Markuſsdottur i Storadal, qvem alibi deſcripſi & poſtea diſcerpſi.“

---

399. **AM. 249 k, fol.** *Perg. 23 × 16,2 cm. 4 bl. 14. årh. Initialer og lign. røde og grönne. Dårlig bevaret.*

Calendarium latinum *(fragm.).*

Indeholder månederne februar—oktober (beg.) i umiddelbar fortsættelse af hinanden (ikke som ellers således, at hver måned har sin side).

---

400. **AM. 249 l, fol.** *Perg. 24 × 16,3 cm. 4 bl. Slutn. af 12. årh. Røde overskrifter og initialer. Af bl. 1 er kun indre rand bevaret. Også de øvrige blade, særlig bl. 2, ere noget beskårne, navnlig på ydersiden.*

Calendarium latinum *(frgm.), med* **latinsk-islandske gloser.**

Kalendariet, der utvivlsomt har hørt til samme codex som Gl. kgl. sml. 1812, 4to, omfatter på bl. 1 rester af månederne marts og april, bl. 2 maj og juni, bl. 3 november og december. Indre halvdel af bl. 3^v optages af et slags talbyrðingr, *der fortsættes over på bl. 4. Mellem nogle af dennes kolonner findes et antal* latinske gloser *med nedenunder skreven* islandsk oversættelse, *skrevne med samme hånd som gloserne i Gl. kgl. sml. 1812, 4to. Den omtalte talbyrðingr, så vel som enkelte samtidige forklarende tillæg til kalendariet, er på Islandsk. Med en senere hånd findes i nedre margen bl. 1^v og 2^v* brudstykker af latinske bönner og lign.

Herkomst og hist.: *På en indklæbet seddel giver Arne Magnusson en meddelelse, ifg. hvilken disse blade oprindelig skulle have været indlagte i AM. 415. 4to, hvor de dog ikke høre hjemme.*

Benyttelse og beskr.: *Småstykker nr 3, s. 78—99 (udg. af Samf. t. udg. af gl. nord. litt.) Kbh 1884.*

---

401. **AM. 249 m, fol.** *Perg. To forskellige brudstykker.*

I. *22,5 × 16,3 cm. 5 bl. C. 1300. Røde og blå initialer.*

Calendarium latinum *(frgm.).*

Brudstykke, der omfatter månederne april—december, efterfulgt af talbyrðingr. *I kalendariet er, til betegnelse af dødsdagen, indskrevet enkelte* personnavne.

II. *24,5 × 18,8 cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter.*

Latinske hymner *(frgm.), med melodierne tilsatte i* noder.

Herkomst og hist.: *På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta mun vera fra Eyri i Skutilsfirde."

402. **AM. 249 n, fol.** *Perg. 23,8 × 16,6 cm. 4 bl. 13. årh. Røde, brune, grönne initialer. Bladene, der ere noget beskårne på kanterne, bære spor af at have været benyttede til indbinding.*

Calendarium latinum *(frgm.).*

Brudstykket omfatter månederne februar—maj og oktober—december, efterfulgt af en talbyrðingr.

Med hænder fra gammel tid er indskrevet i kalendariet nogle faste-regler *(på islandsk) og, til betegnelse af vedkommendes dødsdag, endel* personnavne; *med yngre hænder findes* notitser fra 17. årh.

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „Utan af kvere ſem ätt hafdi Sr Vigfus Gudbrandzſon. hefur öefad fyrrum heyrt Vatzfiardar kirkiu til. hier er ä hònd Sr Jons Loptzſ*onar* [og] Sr Jons Araſonar".

---

403. **AM. 249 o, fol.** *Perg. 22 × 16 cm. 6 bl. C. 1300. Røde overskrifter og initialer. Bladene hensmulrende og beskadigede.*

Calendarium latinum.

I kalendariet ere nogle få personnavne *til angivelse af vedkommendes dødsdag indførte.*

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „Frä Kalfafelle i i Fliotzhverfe i Skaptafellz Syſlu veſtara parte. 1704".

---

404. **AM. 249 p, fol.** *Perg. 30 × 21,6 cm. 6 bl. (bl. 1—2 kun bladstumper). 13. årh. Røde, blå og brune initialer. Af bl. 1 er kun en smal strimmel med enkelte bogstaver langs indre rand bevaret, af bl. 2 omtrent indre tredjedel; også de andre blade ere mere eller mindre beskadigede.*

Calendarium latinum *(frgm.).*

Af kalendariet mangler fuldstændig januar, endvidere (på enkelte bogstaver nær) februar—marts, samt störste delen af det april—maj indeholdende blad. Kalendariet er som sædvanlig tillige obituarium, *med* personnavne *hist og her indførte til betegnelse af dødsdagen. Bl. 6v optages af en* talbyrðingr.

Herkomst og hist.: *Bl. 3r findes med Arne Magnussons hånd skrevet* „qvondam liber Scalholt."

---

405. **AM. 249 q, fol.** I—VIII. *Perg. 12 blade eller brudstykker af blade. 13—15. årh. Störrelse og beskaffenhed forskellige.*

Calendaria latina — *fragmenter af 8 forskellige eksemplarer. Hist og her findes* personnavne, latinske bönner *og andre* bemærkninger *tilskrevne (således bl. V, 2v* begyndelsen af Hugsvinnsmál, *skreven af* „Magnuf Jonffon“, *c. 1600).*

Herkomst og hist.: *På bladet I, 1 har Arne Magnusson skrevet* „Frä Kälfafelli i Fliotzhverfi 1704“.

---

406. **AM. 250, fol.** *Pap. 32,1 × 21,3 cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Det islandske kalendarium.

Isländske kalender-beregninger efter gammel stil, udarbejdede af Arne Magnusson; til hvert af bladene 6, 30, 33 er af A. M. föjet en seddel-notits.

---

407. **AM. 251, fol.** *Pap. 30,6 × 20 cm. 30 bl. C. 1700. Störste delen af bl. 28v ubeskreven; bl. 30v står blank.*

Rimbegla („HIER HEfst Formäle Bokarinnar RYMBEGLU“) — *udgavens I. part, kap. 1—17 og III. part.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en indlagt seddelnotits af Arne Magnusson (to sammenhængende blade) synes dette eksemplar skrevet af Oddur Sigurðsson (sål. også den gamle katalog) og bestemt for Torfæus.*

Benyttelse og beskr.: *Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island, II, 362.*

---

408. **AM. 252, fol.** *Pap. 31,7 × 20,2 cm. (bl. 46—69: 24,4 × 18,5 cm.). 69 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og s. 1—90 pagineret af denne.*

Computistica *(isl.).*

Afskrift af komputistiske afhandlinger, helt eller delvis hentede fra membranen Gl. kgl. sml. 1812, 4to.

Beg. „Stiornu Oddi talpi“. *S. 4 findes angivelsen* „Her vantar i Membr.“ *Til s. 46 hører en AMsk seddelnotits med fremhævelse af en periode af indholdet. S. 48 ender* „Stundir i tungl olld, punctar 1..“.

S. 49—89 optages af „ældste del“ af Gl. kgl. sml. 1812, 4to; *efter dennes slutning følger s. 90 nogle* latinske angivelser

om tidsinddeling og lign. *På et til s. 54 föjet kvartblad (f) findes afskrift ved A. M. af stykket* „Enir ſpocofto menn a Islandi" *osv.; ved s. 89 er af A. M. på en seddel (g) afsnittets sidste linjer afskrevne.*

Bl. 46—69, tre læg i 4to*, ligeledes med Á. J.s hånd, indeholde dels* stykker, som stemme med partier af det foregående, *dels en særlig, med adskillige planet-cirkler og andre kredstegninger udstyret* komputistisk afhandling.

1ste læg *(bl. 46—53) beg.* „Lift þefsi heiter algorifmus", *ender* „þeſſum ſkiptin|gum fylgia figurur".

2det læg *(bl. 54—62) beg.* „Sva feger Ion Gullmuðr", *ender* „halfrar ſion|du alnar" (bl. 61[v]), *hvorefter en större geografisk tegning. I selve afhandlingen desuden 6 tegninger.*

3die læg *(bl. 63—69) beg.* „Sol *ok* tungl", *ender* „enn | menn toko vel under".

Foran i hskr. er indklæbet to sammenhængende blade i 8vo *(a—b), på hvilke A. M. har optegnet nogle af de i Gl. kgl. sml. 1812, 4*[to] *forekommende* latinsk-islandske gloser, *samt to ligeledes sammenhængende blade i 4*[to] *(c—d), på hvilke af A. M. er optegnet* mærkelige ord og ordforbindelser *fra samme membran* („Ex Computo Antiqvo Regio").

Herkomst og hist.: *En i lægget bl. 54—62 indlagt seddel bærer med A. M.s hånd påskriften* „ur Num. 11."

---

09. **AM. 253, fol.** *Pap. 32 × 22 cm. 396 bl. (incl. bladstumper og sedler, folieret 1—397, tallet 266 oversprunget). C. 1600. Læg og blade af vekslende og uregelmæssigt format. Mangfoldige tegninger og afbildninger. Enkelte trykte blade. Blanke stå bl. 5, 7—8, 23, 32—34, 42, 46—47, 57—59, 78, 92—93, 95, 163—66, 174—78, 180, 187—92, 200, 206—7, 214, 224, 236—40, 244, 253, 264—65, 279, 291, 298, 302, 304, 344, 362. Indb. i pergamentsomslag med to par silkebånd til sammenbinding.*

„Explicatio Calendarii Romani et Inſcriptiones aliq. antiqvæ" — *lyder titlen i den gamle katalog.*

Indhold:

Romersk kalendervæsen, afskrifter af gammel-romerske kalendarier, samlinger til romerske, græske og spanske

antikviteter, aftegninger af indskrifter, afbildninger af monumenter og oldsager — alt med latinsk eller spansk kommentar. *I samlingen er indlemmet flere* spanske breve fra sidste del af 16. årh. *Håndskriftet ender (bl. 373 flg.) med en* latinsk afhandling om Romernes tachygraphi („Notæ apud Romanos" *osv.*).

Herkomst og hist.: *Viser sig så vel ved ydre udstyring som indhold at have oprindelse til fælles med de AMske numre 805—6, 4to (spansk historie og lov) og 815—17, 4to (antikviteter). Arne Magnusson må antages at have erhvervet disse fra Spanien hidbragte håndskrifter efter Jens Rosencrantz — se Badens Universitets-Journal V (1797), s. 9. På ryggen er med rødkridt skrevet tallet 385; af ældre nummereringer ses spor, navnlig tallet 23.*

---

410. **AM. 254, fol.** *Pap.* $31{,}6 \times 21$ *cm. 303 bl. (folieret 1—304 ÷ 64). Skr. 1708 af Vigfús Jóhannsson på Laugardælir. Hist og her marginalantegnelser. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Ættartölubók, *udarbejdet af præsten* Jón Ólafsson *på Rauðisandur (Bst.) 1681.*

Indhold:

1) Bl. 1—52. „Hiftoria af B*isk*up Jöne Arafyne ä Hölum | og umm hanns ættfolk, | nydia og teingdamenn."
Af bl. 52 er 1½ side ubeskreven.

2) Bl. 53. „þefse er ættboge B*isk*ups Jöns uppepter ad telia".

3) Bl. 54—59. „Hiftoria Af B*isk*up Jöne Arafyne, fem fat ad | Hölum, so sem hun er samenn og dyktud, af hans | sialfs Nydium og Epterkomendum".

4) Bl. 59v—63. „Frammburdur Dada Gudmundzfonar" *osv. Af bl. 63v er större halvdel ubeskreven. Derefter er i folieringen tallet 64 oversprunget, da originalen her havde en ubeskreven side; hvert bl. i AM. 254, fol. svarer nemlig til en side i originalen.*

5) Bl. 65—101. „Ættartølur til Oddz Lepps, fem vered he|fur Løgmadur. Og brædra hans Sigurdar Föftra | og þormodar".

6) Bl. 101^{v}—5. „þeſsi ættboge aꝼ Benedict rika, og Mödruv. ætt stend*ur* so *til* langfedga".

7) Bl. 106—10. „Ætt Sturla b*onda* þordarſon*ar* *og* Orms løgm*anns* Sturlaſon*ar*". *Bl. 111—12 blanke.*

8) Bl. 113—209. „Ættartala Veſtfiarda? Man*n*a". *Heri indskudt et kvæde på 100 viser*, „Eggertz diktur", *af provsten* Jón Arason *(bl. 197—204).*

9) Bl. 210—84. Ættartölur og æfisögur biskupa (*indbef.* Guðbrandur þorláksson, Ögmundur Pálsson, Gissur Einarsson, Marteinn Einarsson, Gísli Jónsson, Oddur Einarsson, Ólafur Hjaltason). *Bl. 284^{v} ubeskrevet.*

10) Bl. 285—97. „Mødruvalla ætt."

11) Bl. 298—99. „þeſse Skrifaſt vered hafe børn*n* Fin*n*boga Gamla".

12) Bl. 300—304. „Affpreinge Halldors aböta Ormsfon*ar*" — *efterfulgt af forfatterens datering og slutningsbemærkninger.*

Herkomst og hist.: *De foran indklæbede AM^{ske} sedler a—e give dels oplysning om afskriften og dennes original, dels nogle udtalelser af præsten Jón Ólafsson om det mørke tidsrum i Islands historie efter Sturlunga-tiden, dels anvisninger til denne afskrifts udførelse og rettelser til afskriften.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, 1878.*

1. **AM. 255, fol.** *Pap. 32,5 × 21,2 cm. 154 bl. (incl. indhæftede sedler, hskrs egl. blade paginerede 1—232). Slutn. af 17. årh. Mangfoldige tillæg og rettelser, tildels på indhæftede sedler, og mange for eller ved Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Ættartölubók.

Indhold tildels som i foreg. nr, men i noget forskellig orden, nemlig:

1) Bl. 1—51^{r}. Ættartölur og æfisögur biskupa.

2) Bl. 51^{v}—54^{v}. „Historian*n* Aꝼ b*isk*up Iöne Araſyne ſem ſat'ad Holum" *osv.*

3) Bl. 54^{v}—55^{r}. „Saudaꝼells döm*ur* vm B*isk*up Ion *og* hanz fönu".

4) Bl) 55r–57v. „Vijfur vmm *Biskup* Ion *og* syn hanz | Sra Biórn o*g* Ara“ — *af* „Olafur Tumassön“.

5) Bl. 57v—63. Aktstykker *(isl.)* ang. biskop Jón Arasons uroligheder og den Daði Guðmundsson tilföjede skade.

6) Bl. 63r—74. „Um vidfkipti þ*eirra* Nafn*n*a Biørnz þorleifsson*ar* og Biørnz Gudina|sonar“. *Bl. 74v ubeskrevet.*

7) Bl. 75—95. „Ættartólur til Odds Lepps“ *osv.*

8) Bl. 95v—97. „Ætt Sturla B*onda* þordarsönär“ *osv.*

9) Bl. 98—104. „Vm Herra Gudbrand Thorlaksson“.

10) Bl. 105—54. „Ættartala Veftfiardar man*n*a Vefträ“.

Benyttelse og beskr.*: *Biskupa sögur II, 1878.

---

412. **AM. 256, fol.** *Pap. 31,6 × 20,6 cm. 155 bl. 18. århs beg. Med undtagelse af bl. 1—2 ere samtlige blade kun beskrevne på bagsiden; på den åbne plads findes forskellige tilföjelser af Arne Magnusson og andre. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Ættar tølu Book | Vm*m* ForFedur Man*n*a A Iflande“ — *indledes med en fortale, underskrevet af forfatteren* „Jön Gunnlaugfson“, „Skiølldulffstødum þan*n* 9 Octobris Anno 1684“, *hvortil er föjet meddelelse om omarbejdelse af værket ved forhenv. lovrettemand Sigurður Jónsson til Höskuldstaðir i Breiðdalur år 1691, samt nogle æres-vers, alt i en sandsynligvis for A. M. udført afskrift.*

Herkomst og hist.*: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Epter ættartölubok Jons þorlaksfonar Syflumans *(sml. fortalen)* og er integru*m* volumen in folio. Contulit Ormus *(ɔ: Ormur Daðason)*. I. T. S. 1699. ftendr utanä bandinu“.

---

413. **AM. 257—58, fol.** *Pap. 2 vol. 31,5 × 20 cm. 667 bl. (incl. to indhæftede sedler). Beg. af 18. årh. Samtlige ulige sider ere oprindelig ladte blanke; forskellige tilföjelser for eller ved Arne*

Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Ættartölubók.

Indeh. hovedsagelig samme stamtavler som de i AM. 254 og 255, fol. optagne stykker (Biskupa-sættir, sætt Jóns Arasonar biskups, sætt Ólafs Hjaltasonar bps, sætt Guðbrands þorláks-sonar bps, sættartala Vestfjarðarmanna, sætt Odds lepps, sætt Sturlu bónda þórðarsonar, sætt Hannesar Eggertssonar, Svalbarðsmanna sætt, Möðruvalla sætt, Borgarsætt — *denne sidste uden afslutning*).

---

414. **AM. 259, fol.** *Pap. $28_{,2} \times 20_{,8}$ cm. 79 bl. (pagineret 1—158). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Vilchins máldagi.

Fortegnelse over kirkegodset i Skálholt stift.

Overskrift: „Anno Domini *Millesimo*. CC°C. X°C. V°II. Factum est | Registrum istud sub fratre Wilchino schalholtensi | Episcopo“.

Ender afbrudt i fortegnelsen over det kirken i Eydalir tilhørende gods, med ordene „ij. ftrockar *ok* veꝛstad*ur*“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta Exemplar hefi eg feinged fra Mr Sveine Torfafyne, var þad feft inn med ödrum Maldögum, enn eg feparerađi þetta.“

Benyttelse og beskr.: *Diplomatarium Islandicum I, Kph. 1857—76.*

---

415. **AM. 260, fol.** *Pap. $31_{,6} \times 20_{,3}$ cm. 89 bl. (paginerede 1—178). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

Vilchins máldagi.

Overskrift som foreg. nr, kun med omsætning af de to sidste ord.

Ender som AM. 259, fol. med kirken i Eydalir, hvis inventariefortegnelse her dog er fuldstændig.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta Exemplar af Vilkins mäldaga hefi eg feinged i Gaulveria bæ, fyrft til läns, og fidan til eignar af þuridi Sæmundzdottur.“

Benyttelse og beskr.: *Diplomatarium Islandicum I, Kph. 1857—76.*

---

416. **AM. 261, fol.** *Pap. 31,9 × 20 cm. 76 bl. Skr. 1710 af Jason Guðmundsson West. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 71—72 og 74v ubeskrevne.*

„Maaldage Herra Giisla | Jönſsonar".

Fortegnelse over kirkegodset i Skálholt bispedömme år 1575 og flg. år. Efter den egenlige máldaga-bogs slutning følger (bl. 73 flg.) nogle småstykker:

a) „Christsfiär-Jarder i Skaalhollts | Stigte".

b) „þeſsar Kirkiur Woru Fordum i | Minna hierade sem nu kallast Øræffe" — *efterfulgt af nogle notitser om ældre máldaga-bøger ved Skálholt bispestol.*

c) „þeſsar eru Eyiar A Breidafyrde Og | Huammsfyrde".

d) „Sandaheite fyrer Hierads flöa".

Efter originalens slutning skal endnu have fulgt tre kongebreve af årene 1585, 1595, 1633, vidimerede 1642.

Herkomst og hist.: *Af tre hertil hørende Arnamagnæanske sedler samt et foran indklæbet brev til Arne Magnusson (underskrevet* „Sigurdur Jónsſon. Hvytarwollum d. 28 Aprilis Anno 1710") *fremgår, at denne codex er en — omhyggelig konfereret — afskrift af et folio-hskr., der var skrevet c. 1642 af landsskriveren Hákon Ormsson. Bogen, som i sin tid havde tilhørt biskop Brynj. Sveinsson og senere præsten Halldór Torfason i Gaulverjabær, ejede Jón Sigurðsson i Einarsnes. Af det nævnte brev synes at fremgå, at originalen har været tilbudt A. M., mod at den verificerede kopi gaves i stedet.*

---

417. **AM. 262, fol.** *Pap. 29,8 × 20,5 cm. 125 bl. (paginerede 1—249). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Bindet betrukket med beskr. perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. S. 130, 131—32, 233—36, 250 ubeskrevne.*

Máldagi Brynjólfs biskups Sveinssonar.

Fortegnelse over kirkegodset i Skálholt stift.

Overskrift: „Anno Domini 1641 factum eſt Regiſtrum iſtud | sub Magistro Bryniolfo Schalholtensi Epiſcopo".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret* „Fra Monſr. Sveini Torfaſyne 1705. Var þä innſaumad ſaman vid adra Maldaga."

---

18. **AM. 263, fol.** *Pap. 33,3 × 21 cm. 54 bl. (paginerede 1–107). Skr. 1598. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Opr. ubeskrevne ere s. 43—48, 56, 60, 67–68, 77—78, 81—82, 89—90. Bladene ere navnlig ved håndskriftets begyndelse og slutning skøre og tildels hensmulrende.*

Máldagabók.

Samling af ældre og nyere måldager for en del af kirkerne i Skálholt stift. I marginen findes jævnlig angivelser til oplysning om måldagens art. Flere steder findes notitser af den skálholtske biskop Oddur Einarsson, *således s. 48 udkast til* en kontrakt, *dateret 19. avg. 1598. Til s. 70 har Arne Magnusson indlagt en* seddel-notits *med berigtigelse af et her forekommende årstal.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa bok hefi eg feinged frä Bæ i Flöa".

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 353; Dipl. Isl. I, Kph. 1857–76.*

---

9. **AM. 264, fol.** *Pap. C. 1550. Hist og her enkelte sider ubeskrevne.*

Regnskaber (på Dansk) **vedrørende kongsgården Bessastaðir i Island med tilliggende gods.**

I. *20,7 × 15 cm. 115 bl. Bl. 81 beskadiget foroven.*

Fortegnelse („iordebog") over afgifterne af Viðey klosters jorder (ɔ: fæstegårde) i årene 1548—50, samt over hovedgårdens besætning; *endvidere* regnskab over de ved fiskeriet år 1548 og 1550 hafte udgifter — *fra den daværende foged* Christiern skriver.

II. *33 × 22 cm. 41 bl. Papiret skørt og hensmulrende. Bl. 2—5 består kun af halve kolonner.*

Oppebørsler og udgifter for årene 1551—52, afgifterne af Viðey klosters jorder m. v., og udgifterne til fiskeriet for de samme år.

III. *32,5 × 21 cm. 8 bl.*

Fiskeriregnskab for år 1553.

IV. *31 × 21,5 cm. 48 bl.*

Regnskab over Eggert Hannessons oppebørsler og udgifter for borgemester og råd i København, år 1551—53.

V. *27,8 × 20,5 cm. 6 bl. Papiret hensmulrende.*

Inventariets aflevering på gårdene Bessastaðir og Viðey år 1553, fra Laurits Mule til Povl Hvitfeldt.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har ifg. en seddelnotits erholdt disse regnskaber* „fra Sr Lyd Magnuſſyne 1707".

---

420. **AM. 265, fol.** *Pap. 33 × 20 cm. 63 bl. 17. årh. Bl. 48v, 52v—53r, 59r ubeskrevne.*

De originale islandske dokumenter (dómar, kaupbréf *og lign.*) **vedrørende præsten Jón Daðasons ejendomshandler.**

Forud for samlingen, der omfatter årene 1649—78, går en altingsdom af år 1634 *ang. en for den 19årige Hákon Bjarnarson krævet myndighedserklæring, samt* Jón Daðasons „Apologia" af år 1665, *hvori han fremsætter reglerne for sine jordekøb.*

---

421. **AM. 266, fol.** *Pap. 30,5 × 19,5 cm. 135 bl. 17. årh. Bl. 63v, 85, 95, 135v ubeskrevne.*

Indhold (isl.):

1) Bl. 1—84. *Afskrift af* **biskop Gissur Einarssons brevbog** for årene 1540—47. *Bl. 7 er et overstreget, oprindelig håndskriftet uvedkommende kvartblad, indeholdende kopier og excerpter af samtidige skrivelser biskoppen vedrørende.*

2) Bl. 86—94. *Afskrift af* **biskop Marteinn Einarssons brevbog** for årene 1548—54.

3) Bl. 96—135r. **De 10 guds bud i vidtløftig udlæggelse og fortolkning.**

Herkomst og hist.: *Til stykke 3 må den foran i håndskriftet indklæbede seddel b, med følgende egenhændige notits af Arne Magnusson, antages at høre* „Þetta er hönd Sr Halldors i Reykhollti *og* meinaſt hann *þad* ſkrifad h*[af]*a

þä *hann* var kirkiu *prestur* i Skalhollti. — Bokin er ur ſorum Mag. Brynioll's". *Derefter senere tilföjet* „Þad er Ordinantiu-Concept Sr Bödvars i Reykhollte. certo ſcio poſtqvam alter*um* illud in 4to Reykholti inſpexi".

Af de to andre herværende egenhændige AM[ske] notitssedler bærer a uddrag af et latinsk brev fra biskop Gissur Einarsson til Oddur Gottskálkssom, der også findes bl. 7. Sedlen c indeholder oplysninger, ifg. hvilke „Þetta allt er manifeſte ſkrifad ur brefa bok Gissura *(sic)* bisk*ups*, et qvidem þvi Exemplare in folio, er eg feck af Sr Jone Torfa ſyne". *I nedre margen bl. 1[r] findes imidlertid skrevet med en ubekendt hånd* „inden paa Bindet ſtod. Jon Torfaſön p (?) a þeſsa bok, d. 25 Aug A 1699".

Benyttelse og beskr.: *Grönl hist. M. III, 214; Safn til sögu Íslands I, 643, II, 207.*

---

422. AM. 267, fol. *Pap. C. 34 × 22 cm. 17. årh 1ste halvdel.*

Epistolæ latinæ variorum Islandorum ad Ol. Wormium.

Samlingen omfatter 95 dokumenter, når dertil regnes nogle brudstykker og et blad „qvæstiones problematicæ", samt 4 blade sammenhæftede akademiske og skole-vidnesbyrd for Þ. Eiríksson, 1 dansk brev til kansleren Chr. Friis, kopi af en latinsk skrivelse til samme. Samtlige til O. Worm rettede skrivelser, med undtagelse af én, ere originaler, og på to nær alle latinske. Brevskriverne ere Arngrímur Jónsson (1626—47: 22), Benedikt Magnússon (1636—39: 4), Brynjólfur Sveinsson (1649: 2), Einar Magnússon (1643: 1), Gísli Magnússon (1642—49: 8), Gísli Oddsson (1632—37: 6), Jón Arason (1649: 1), Jón Magnússon (1636—40: 6), Magnús Björnsson (1640: 1), Magnús Ólafsson (1626—35: 11), Stephán Ólafsson (1648: 2), Sveinn Jónsson (1640: 2), Torfi Jónsson (1645—49: 3), Þórarinn Eiríksson (1650: 1 + 4 vidnesbyrd), Þórður Gíslason (1635: 1), Þorlákur Skúlason (1622—49: 23).

De fleste af disse breve ere trykte i Worms Epistolæ.

AM. 268—81, fol. *Pap. 17. årh.*

Biskop Brynjólfur Sveinssons originale brevbøger (Islandsk, med indblandede latinske og danske skrivelser), vol. VII —XVIII, XX—XXI:

423. AM. 268, fol. *34,8 × 21,2 cm. 213 bl. Uregelmæssigheder i pagineringen, tildels vistnok fremkomne ved, at codex næppe længer er fuldstændig; for den første halvdels vedkommende betegner tallet siden, senere dokumenternes nummer. (I alt pag. og num. 1—364).*

Titel: „Brefabök Biskupſens M. Brynjölfs Sveins | ſonar ſem byriast A° 1652. 29 Juny, enn endaſt Anno 1654 30 July. Hier eru og | ſo innſkrifud nockur adſkilianleg Document | Bref og vitnisburder. | ſem ä fyrre ärum he|fur giort og wt'gefed vered. | VII. Brefabök Biskupſens."

Bl. 205—13 *optages af et udførligt* register.

På en ſbran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Þeſse VII[da] brefabök Mag: Bryniolfs heyrer til lögmannenum Sigurde Biörnsſyne. Var hun þä mier j höndur kom ſamföſt vid þä 1[tu], enn eg Separerade þær ordinis cauſa.

Nu ä eg hana". *Sidste sætning tilföjet med A. M.s egen hånd.*

Om nævnte 1ste brevbog vides nu intet.

424. AM. 269, fol. *33,6 × 21 cm. 232 bl. Spring i den opr. paginering (1—511), vistnok fremkomne ved defekter i codex. Bl. 145v—47 ubeskr.*

Titel: „Brieƒabok Biſkup | ſins M Brynjolƒs. S: S: ƒra 1654. 29. Juny | til Anno 1656. 29. Juny. Jtem eru hier Jnnfeſter | vitnisburder Biskupſens og Häkonar Ormſonar | wtgefner Anno 1651. | VIII. Brefabök".

Bl. 223—32 *optages af* register.

425. AM. 270, fol. *33 × 21,6 cm. 158 bl. Store spring i den opr. paginering (1—394), som det må antages, fremkomne ved defekter i codex.*

Titel: „Brefabök | Biskupſins | M. Bryn|jölfs Sveinſſo|nar. | Frä | Alþynge: | Anno M.DC.LVI. | IX Brefabök Biskups".

Bl. 153—58r. Register.

Endel af de så vel i dette som i det nærmest følgende nummer manglende breve genfindes i Ny kgl. samling nr 1392, fol., erhvervede „ex Auctione Jon-Arnesiana". Sml. Antiqvarisk Tidsskrift 1846—48, s. 107.

426. AM. 271, fol. *32,9 × 21,6 cm. 174 bl. Ved siden af en opr. ikke gennemført paginering findes nummerering af indholdet. Flere lakuner.*

Titel: „X. Brefabök Biskupſens".

Overskrift: „Brefabök B*isku*pfens M: Bryn|jölfs Sveinſsonar frä Alþinge, og byriast ä þui | Anno 1657. og tekur framm yfer næstkomanda | alþing. Anno 1658 5. Julij".

Bl. 167—74v. Register.

M. h. t. nogle af de her manglende breve se bemærkningen til foregående nummer.

27. AM. 272, fol. *32,6 × 20,8 cm. 252 bl. Indholdet nummereret — med enkelte formodenlig ved defekter foranledigede spring.*

Titel: „XI. Brefabök B*isku*pfens. | Anno 1658, 1659, 1660".

Overskrift: „Brefabök Biſkupfens M Bryn|jölfs Sveinſſonar ſem byriaſt efter | alþing. Anno 1658".

Bl. 245—52. Register.

28. AM. 273, fol. *33 × 21 cm. 265 bl. Indholdet nummereret — beg. med nr 4.*

Titel: „XII: Brefabok B*isku*pfens | Er hefft 1660 Til 1661 og 1662 I | Maijum".

Overskriften bl. 2 angiver, at brevbogen begynder „efter alþing Anno 1660".

Bl. 256-65. Register.

29. AM. 274, fol. *33 × 21,9 cm. 206 bl. Indholdet nummereret, men med ved lakuner foranledigede spring.*

Titel: „XIII Brefabök b*isku*pfens M | Brynjolfs Sveinsſonar, sem hefft | Anno 1662, um*m* Hvïtafunnu. | Til Alþingeſs, Anno 1663".

Bl. 195—206. Register.

Angående visse af de her savnede breve sml. Ny kgl. samling 1392, fol.

30. AM. 275, fol. *34 × 20,5 cm. 231 bl. Den opr. sidevise paginering uregelmæssig, tildels ved senere defekter. Bl. 40 ubeskrevet.*

Titel: „XIV. Brefabök B*isku*pfens M Brynjölfs | Sveinſſonar ſem hefft Anno 1663 epter | Alþing".

Bl. 222—31. Register.

På titelbladet er skrevet „Booken er Eign Jöns Sigurdſsonar ad Einarsneſi". *Ifg. en foran indklæbet og for Arne Magnusson skreven notitsseddel har han af ovennævnte ejer erholdt denne og flere andre brevbøger. Optegnelsen lyder* „Jon Sigurdſson j Einarsneſe ſeiger eg meige eiga brefabækurnar ſem hia mier eru, þö ſkule eg alleina þeigia þar med (vegna konu ſinnar) og läta lida um dal og höl".

431. AM. 276, fol. *34 × 20,5 cm. 226 bl. Ældre, men unöjagtig sidevis paginering. Bl. 177 ubeskrevet.*

Titel: „XV Brefa Bok Biskupſens | M Brynjolfs Sveinſsonar, sem hefſt | Anno 1664 Epter Alþyng".

Bl. 220—26. Register.

Ved A. M.s egenhændige, senere overstregede påskrift på titelbladet betegnes Brynjólfur Einarsson i Bær i Flói som bogens ejer, fra hvem den er gået over i A. M.s besiddelse.

432. AM. 277, fol. *33,9 × 20,5 cm. 283 bl. Oprindelig sidevis paginering med enkelte unöjagtigheder.*

Titel: „XVI Brefabök B*isku*pſens M. Brynjolfs SS. | ſem byriaſt Anno 1665, og näer til Annum | 1667. Til Alþingis".

Bl. 275—81. Register.

Bl. 282—83, *der ikke opr. høre til brevbogen, indeholde* to brevkopier *fra beg. af 18. årh., nemlig et brev ang. besættelsen af et islandsk sognekald og Arne Magnussons betænkning hertil, af år 1704.*

En foran indklæbet seddel bærer påskriften „Monsr Sveins Torfaſonar. 1707."

433. AM. 278, fol. *34,6 × 20,6 cm. 300 bl. Opr. sidevis paginering. Bl. 109 ubeskr.*

Titel: „XVII Brefabök B*isku*pſens. | M. Brynjolfs Sveinsſonar, ſem hefſt Anno 1667. | A Alþinge og nær til Alþingis 1669".

Bl. 287—95. Register.

På en foran indklæbet seddel er for A. M. noteret „Monsr Sveins Torfaſonar. 1707."

434. AM. 279, fol. *33 × 20 cm. 347 bl. Störste delen af håndskriftet har opr. sidevis paginering. Bl. 212 er dannet af to sammenklæbede blade. Bl. 325 ubeskr.*

Titel: „[XVI]II Brefabök B*isk*upſ[ens] | [M. Brynj]olfs Sveinsſonar, sem hefft [Anno] | 1669 og ſtendur til Alþingis 16[71] | vm Annos. 1669 1670 og 16[71]".

Efter den til titlen svarende brevbog følger bl. 329—35 afskrift af nogle ældre dokumenter (Geitavíkur skjöl), *verificeret 1675.*

Bl. 336—47^{r}. Register.

435. AM. 280, fol. *32,8 × 21 cm. 305 bl. (incl. 78bis). Codex opr. sidevis pagineret. Bl. 65, 91, 135, 199 ubeskrevne.*

Titel: „BREFABOK B*ISKU*PSENS M BRYNJOLFS SS: Su xx. Sem hefft, Anno 1673, og næꝛ til Alþingis | 1674."

På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Monsr Sveins Torfaſonar 1707". *Til bl. 304^{v} er fastklæbet et rimeligvis af det ældre forsatsblad bevaret fragment med påskriften* „Sveirn Thorfason | a bökina riettilega".

436. AM. 281, fol. *33 × 21,5 cm. 237 bl.*

Titel: „Sydaſta Breffabök Biſkupſins, wirduglegs | M Brynjolffs Sveinſsonar (Bleſsadrar | minnyngar) ſem hefft A Alþynge 1674 | (ſem war hans Sydaſta Alþyngiſsreid) til | 20 Julii etc. Anni ſeqventis 1675. | Tomus XXI".

Foruden det til titlen svarende indhold omfatter slutningen af håndskriftet (bl. 216 ff.) dokumenter for årene 1676—78, samt et par ældre, for årene 1672—73.

Uden register.

Ved A. M.s egenhændige, senere overstregede påskrift på titelbladet betegnes lagmanden Sigurður Björnsson som håndskriftets ejer, fra hvem det er gået over i A. M.s besiddelse.

AM. 282—85 a, fol. *Pap. 17. århs sidste halvdel.*

Th. Torfæi (þormóður Torfasons) brevbøger, vol. I—IV.

På Dansk, Islandsk og Latin. For en stor del skrevne med Ásgeir Jónssons hånd.

437. AM. 282, fol. *31,3 × 21 cm. 273 bl. (incl. bl. 1bis); bl. 265—72 ere opr. løst indlagte blade og sedler; bl. 81^{v}—83 ubeskrevne.*

Titel: „Richtig Copie Bog offuer alle dee | brefue som ere ſkrefne fra den | 9. November: Anno 1664“.

Kopibogen går til sent i november 1689.

Foran er indklæbet 4 AMske sedler med notitser om Torfæi brevbøger; det ses, at A. M. har erholdt denne år 1721.

438. AM. 283, fol. *30,8 × 20 cm. 185 bl. Bl. 183—85 ere opr. løst indlagte blade og sedler.*

Titel: „Thormodz Torfveföns | Richtig Copie Bog offuer alle dee | brefue ſom ere ſkrefne fra dend | 21 Novembris | Anno | MDCLXXXIX | Thil | Annum“.

Kopibogen standser ved 13. oktober 1691.

Af den til AM. 282, fol. hørende seddelnotits b ses, at også denne brevbog er erhvervet år 1721.

439. AM. 284, fol. *31 × 20,2 cm. 180 beskrevne blade. Codex, der opr. har været folieret bl. 1—184 og gennemtrukket med dobbelte snore forneden, har bl. 1 og 184 ubeskrevne, og er endvidere defekt, ved at bl. 86—87 ere udskårne, samt øverste del af bl. 88 fjærnet.*

Torfæi kopibog for årene 1691—98.

Bl 86 nederst har A. M. overstreget ordene „Thil Mag. Iffuer Leganger“ *og skrevet nedenunder* „Det bref er her udſkaaret, og occuperede det folia | 86. 87. & partem folii 88.“

Af en påtegning bag i codex på bindets inderside ses, at dette volumen oprindelig år 1665 har været autoriseret til protokol over de af „Tormoe Torffuelſsen“ ***som kammererer over Stavanger stift modtagne oppebørsler.***

Den til AM. 282, fol. hørende notitsseddel b viser, at A. M. har modtaget denne brevbog tidligere end de to førnævnte.

440. AM. 285 a, fol. *32 × 21 cm. 186 bl. (paginerede 1—359, hvorefter følge 6 opr. løse blade; ét bl. [s. 32bis og flg. s.] er senere indsat og således ikke medregnet i pagineringen). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Torfæi kopibog for årene 1698—1706.

De bag i indlagte opr. løse blade (s. 361—71) indeholde egenhændige breve og brev-udkast af Torfæus.

Dette håndskrift har A. M. erholdt år 1721.

---

441. AM. 285 b, fol. *Pap. C. 1700. Løse blade og sedler, tildels af forskelligt format.*

Breve til og fra Th. Torfæus.

I. *C. 32 × 20,5 cm. 33 bl.*

Brevveksling (på dansk) mellem Th. Bartholin og Torfæus, *omfattende* 11 breve fra B., 4 fra T., *i årene* 1685—90.

II. *C. 33 × 21 cm. 85 bl.*

Forretningsskrivelser vekslede mellem bogtrykker J. Lauerentsen, rektor mag. J. Rasch og Torfæus, *i årene* 1702—6, *samt adskillige* regnskabsoversigter og andre notitser *på løse sedler.*

III. *C. 33 × 21 cm. 131 blade og 18 trykte sider.*

Breve til og fra Torfæus på forskellige sprog.

α. Latinsk brevveksling mellem dr. O. Sperling (den yngre) og Torfæus, *omfattende* 9 breve fra T. (*år* 1694—1705) og 5 breve fra S. (*år* 1703—5), 4 for Arne Magnusson udførte afskrifter af Torfæi breve *fra årene* 1704—5 (*i et af disse indlagt* en hovedsagelig med Ásgeir Jónssons hånd udført afskrift af et brudstykke af Torfæi Historia Norvag.), *samt* to andre afskriftbrudstykker; *endvidere* et korrekturark in 8vo af „OTTHONIS SPERLINGII | et | THORMODI TORFÆI | EPISTOLÆ MUTUÆ“ — *indeholdende* 4 breve og beg. af et 5te — med A. M.s rettelser, notitser om Sperling og Torfæus m. v. og noget til dette arbejde hørende manuskript.

β. Breve til Torfæus: 1 (isl.) fra Guðmundur Olafsson 1683, 7 (danske) fra præsten Gert Milzow 1684—88, 1 (dansk) fra H. Rosing 1684, 1 (dansk) verificeret udskrift af Trondhjem kapitels protokol ved N. Musæus 1684; 1 (dansk) fra biskop C. Schletter 1684, 4 (latinske) fra etatsråd Mejer 1695—99, 1 (svensk) fra Utterklo 1696, 1 (latinsk) fra P. Winslow 1697, 2 (danske) fra L. Stow 1699, 1 (latinsk) fra

Breitenau 1701, 2 (danske) fra Benzon 1702—4, 1 (latinsk) fra Sehestedt 1706, — *samt* 2 latinske breve fra Torfæus til storkansler Reventlou, 1699—1700.

IV. *34 × 21 cm. 44 bl. (incl. en fastklæbet adresse).*
Brevveksling (islandsk) mellem Torfæus og præsten Torfi Jónsson i Gaulverjabær, 5 breve fra T., 8 fra TJ., *i årene* 1681—89 — *tildels af literært indhold.*
Af nævnte breve foreligger ét (meget udførligt) fra T. i udateret kopi, ét er et T. som bilag tilsendt excerpt af islandsk sagaliteratur.

På det tilhørende omslag giver Arne Magnusson oplysning om erhvervelsen (dels fra præsten Jón Torfason på Breiðabólstaður, dels 1712 fra Torfæus), på en løs seddel udtaler han sig, meget nedsættende, om stilen i TJ.s breve.

---

442. **AM. 286, fol.** *Perg. 43,6 × 30 cm. Tospaltet. 24 bl. C. 1300. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Pagineret 1—45 (med udeladelse af det ubeskrevne bl. 1 og den ligeledes ubeskrevne sidste side). Den ellers velkonserverede membran skæmmes s. 19 af en stor mørk plet, bevirket ved blækspild eller lign.*

Jyske lov.

Efter lovens slutning s. 43, sp. 1, følger register, *endende s. 45, sp. 1. Bl. 46 nederst bærer en* latinsk regnskabsnotits *i 4 linjer. Også håndskriftets (ɔ: fortsatsbladets) 1ste side bærer forskellige* latinske notitser, *deriblandt midt på siden, med stor fraktur fra c. 1400, en* edsformular for kannikerne i Ribe. *I selve håndskriftet forekommer hist og her initial- og marginalantegnelser, hvoriblandt nogle personnavne.*

Herkomst og hist.: *At håndskriftet har tilhørt Ribe domkapitel synes at kunne sluttes af ovennævnte edsformular; om dets senere skæbne meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel* „Su gamla Danſka lôgbok er JuſtitzR. Rostgaard feck af Chr. Worm, var fra Doct Omeiſes enke".

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. i Kofod Anchers Jydske Lovbog 1783 (sml. K. Anchers Lovhist. I, hvor facsim. findes, og Samlede Skrifter I,*

326, 328), og hos K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, med facsim.; omtalt i Thorsens Jydske Lov, s. 17—25.

287, fol. *Pap. 29,6 × 21 cm. 44 bl. 16. årh. Indhæftet i et med papir betrukket selvlavet papomslag, på hvis forside titlen (med Lyschanders hånd) er skrevet.*

„**KONNING CHRISTIAN | DEN TRIDIIS | FØRSTE OCH ANDEN | RECESSER** | WDGIFNE | Anno | 1.5.3.6. | Den 30 Octob. | oc | 1.5.4.7. | Den 6 Decemb."

Indhold:

1) Bl. 2—29. Recessen af 1547. *På det forangående forsatsblad er af Lyschander skrevet* „Denne første Eff[t]erfylgendis | Recefs, Er en aff de rette origi|naler, fom Konning Christian loed forfegle oc wdgaa, oc Er | skreffuet wdi Canceliet, medt | Christoffer Walkendrops | Egen haandt. fom | bleff Giffuen | 1.5.4.7. | Claudius Chriftophori Lyfchander". *Efter recessens slutning ses spor af et vokssegl. Bl. 30 er ubeskrevet.*

2) Bl. 32—44. Recessen af 1536. *På det forangående forsatsblad (bl. 31) er af Lyschander skrevet* „KONNING CHRISTIANS | DEN TRIDIIS | FØRSTE RECES | Giffuen paa den Almindelig | Herre Dag Vdj Københauffn | Anno 1536 | Die Simonis & Judæ". *Sidste halve side (bl. 44ʳ) er tilföjet med en nyere hånd. Hist og her findes marginal-henvisninger, tildels vistnok med Lyschanders hånd.*

***Komst og hist.:** Håndskriftet er erhvervet på den Rostgårdske auktion, hvor det udgjorde nr 423.*

288, fol. *Pap. 27,7 × 20,5 cm. 123 bl. Slutn. af 16. årh. Forskellige hænder. Bl. 22 ubeskrevet. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift, hvor linjeudgangene have været prydede med drage- og fiskefigurer.*

Norske lovstykker.

1) Bl. 1—6ʳ. Register til Gulatingsloven *(i det gamle sprog).*

2) Bl. 7—18ʳ. Frederik IIs ægteskabs-reces af 1582.

3) Bl. 18ᵛ—21ʳ. „Om Brollup Anno MDLII"; „Om Barføøll".

4) Bl. 23—33. Arvetavler. *Arvegangen billedlig fremstillet; ved roden af det bl. 33 tegnede stamtræ findes årstallet* 1597.

5) Bl. 34—37. „De cognatione, om flegt oc byrd"; „De affinitate, om Suogerskab".

Bl. 38—39 *ere væsenlig ubeskrevne; kun findes bl. 38ᵛ øverst ordene* „Vm grid", *og bl. 39ᵛ en* julefredsformular for Bergen *og en* regnskabs-notits.

6) Bl. 40—119ʳ. Retterbøder og kgl. forordninger fra Håkon Håkonssön til Kristian IV, *de ældre i oversættelse.*

7) Bl. 120—23ʳ. „Om Blodtfcham Jomfru Krenckere, och andre | ufömmelige Leigemaal" *osv. — uddrag af Frederik IIs ægteskabsreces.*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons hertil hørende seddelnotitser have de denne codex dannende blade oprindelig udgjort en del af et större volumen (AM. 57, 4ᵗᵒ), idet bl. 1—39 vare indfæstede foran en fra Johannes Brøger i Bergen modtagen pergaments-lovbog, bl. 40 ff. bagved denne.*

Benyttelse og beskr.: *Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gl. Love IV, 471—73.*

---

445. **AM. 289, fol.** *Pap. 30,₇ × 19,₄ cm. 56 bl. 17. årh. Bladene i håndskriftets sidste del beskadigede ved fugtighedspletter.*

„PETRI GALTHII | Dani | de | IURE DANORUM | LIBER [PRIMUS] | Continens | INITIA, PROGRESSUS | & incrementa Gentis | & Iurium eorundem".

Bl. 2—3ʳ *indeholder den til Kong Kristian IV stilede* fortale, *dateret* „Haffniæ Calendis Januarij. 1632".

Nederst på titelbladet står „Ad Petrum Galtium fuum
A cunis Danæ gentis primordia Legum
Ducens, ævo jus at*que* vigore probas.
Will. Westhov*ius*."

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Samlede Skrifter I, XIII—XIV.*

6. **AM. 290, fol.** *Perg. 32 × 23 cm. 44 bl. Slutn. af 15. årh. I håndskriftets nedre margen ses et hul, hvorigennem seglsnor har været trukken. I membranen findes adskillige marginalantegnelser samt en oprindelig foliering med romertal (II—XXXX), der går fra bl. 4—43, med anvendelse af XXVIIII og XXIX på to efter hinanden følgende blade. Mod slutningen af hskr. hist og her åben plads for initialer. Det opr. bind er brunt læderomslag, inden for hvilket et omslag af garvet skind. Ved hskrs begyndelse og slutning have opr. tre blade været ladte ubeskrevne.*

Indhold:

Bl. 1, *et i 17. årh. beskrevet titelblad, bærer — med Stephanius' hånd — følgende* indholdsfortegnelse

„Lectori Benevolo S. P.

Volumen hocce membranaceum continet

I. **Variorum Pontificum Romanorum Privilegia | et immunitates indultas atq*ue* concessas Monasterio | Cistertij, Cabilonensis Dioecesis: et unà Abbatibus | et Conventibus universis Ordinis Cistertiensis,** ad Fol. 15.

II. **Variorum Pontificum Romanorum, Archiepiscopo|rum Lundensium, Episcoporum Roschildensium, | et Regum Daniæ, Literas Confirmationum, Permu|tationum, item Privilegia et Immunitates indultas | atq*ue* concessas Abbati et Conventui Monasterii B. | Mariæ Virginis de Sora, Roschildensis Dioecesis.** | à Fol. 15 et deinceps, præcipuè ubi * talis notatus.

Hæc avtem omnia transcripta ſunt ex Archivis utriusq*ue* Monasterij | et sigillò Dni. Johannis Broſtrup, Archiepiscopi Lundensis, ro|gatu Abbatis Sorensis, fideliter munita; qvomodò abundè testa tur Epistola, qvæ in fronte Codicis extat, ſcripta Hafniæ, Anno | Christi 1494."

Længere nede findes skrevet med en anden hånd „Copiarum Liber, sigillo | Roskildensi obsig|natus | I. I. A." *Dette er overstreget, og derunder tilföjet* „Non Roskildensi, ſed | ſigillo Dn. Johannis Broſtrup, | Archiepiſcopi Lundenſis; | ad procurationem et inſtan|tiam Abbatis Sorenſis. | Anno Dni. 1494. | Ab Anno | 1052 | ad | 1501".

Bl. 2 optages derefter af ærkebiskop Joh. Brostrups ovennævnte latinske brev. Dernæst følge aktstykkerne, samtlige på

Latin. Ved håndskriftets oprindelige slutning (bl. 44r) er tegnet en fremstilling af form som et træ og ved siden heraf skrevet en latinsk verifikations-attest *af notaren* Johannes Andree Clericus Vibergensis. *Herefter ere endnu* to pavebreve *tilföjede fra Alexander den VIs tid (af 1494 og 1501).*

På det indre skind-omslag er skrevet „Jt Pergamentz Manufcriptum | om Adſkillige Paffuerſs oc | Biſperſs privileg."

Benyttelse og beskr.: *Thorkelins Diplomatarium Arna-Magnæanum, Havniæ 1786; Scriptores rer. Dan. IV, 533; S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliotheks Hist. s. 67—68, 76.*

---

447. **AM. 291, fol.** *Pap.* $32_{,2} \times 20_{,9}$ *cm. 72 bl. Skr. 1608—10 af S. J. Stephanius. Forskellige marginal-antegnelser. Ældre, men uregelmæssig, sidevis paginering.*

„**SORENSIS** | **MONASTERII** | (Ubi nunc est Schola regia) | **ANTIQUITATES** | Collectæ | Anno Christi 1608 | et nonnullis fe|qventib*us* | a | S. J. S."

Indhold:

1) Bl. 2—12r. Index Diplomatarii Sorensis Monasterii. *Fortegnelse over indholdet af AM. 290, fol., med en forudskikket meddelelse* „DE MONASTERIO | SORENSI".

2) Bl. 13—69. Liber Donationum Monasterii Sorensis. *Bl. 12v gives oplysning om originalen til den efterfølgende afskrift.*

3) Bl. 70—72r. „Narratiuncula de Fundatione | Monasterij vitæ schole in Cimbria".

Herkomst og hist.: *Titelbladet (bl. 1) bærer foruden ovenanførte titel nederst på forsiden navnet* „IRosencranz". *I det ældre papbind er af Arne Magnusson fundet et brudstykke af et skrevet blad med følgende titel* „Soröe ACADEMIES | Regenschab | Fra ANNO 1658 till 1659".

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. IV; S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliotheks Hist. s. 67.*

---

448. **AM. 292, fol.** *Perg.* $30 \times 21_{,7}$ *cm. 79 bl. (incl. forsatsblad). Sidevis paginering 1—155. Beg. af 16. årh. Den oprindelige indbinding*

— brunt presset læderbind med to spænder — bevaret. Codex har været gennemtrukken med tre snore forneden, hver med sit vedhængende segl; nu ere kun hullerne tilbage. Initialerne ere gennemstrøgne med rødt eller malede; 1ste initial (bl. 3^r^) stærkt illumineret og forsiret. Marginal-antegnelser fra forskellig tid. Mellem bl. 63- 64 (s. 124—25) mangler et blad.

„Sanctuarium Birgerianum“ — *Dansk og Latin.*

Ovenanførte titel er med en hånd fra 17. årh. anbragt på forsatsbladet. Ved håndskriftets slutning findes to egenhændige attestationer a) af erkebiskop Birger 1518, b) af den pavelige legat Arcimboldus 1519. *Omhandler indstiftelsen af en daglig gudstjæneste i Lunds domkirkes krypt. Bag i håndskriftet, på bindets inderside, findes en* fortegnelse og beskrivelse over forskellige sølvsmykker.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson meddelt, at han år 1706 har fået codex til foræring af assessor Johan Lorentzen, og på bindets inderside har han ud for hvert af de tre seglhuller antegnet, hvorledes seglenes beskaffenhed på hans tid var.*

***Benyttelse og beskr.:** Trykt i Suhms Samlinger I, 3, s. 1—89, hvor også oplysninger om håndskriftet ere tilföjede.*

---

149. **AM. 293, fol.** *Pap. 28,9 × 19,6 cm. 70 bl. 1ste del af 16. årh. Sort, presset læderbind; håndskriftets sidste halvdel ubeskreven.*

Åbne breve (deriblandt enkelte kongebreve) og lignende aktstykker fra 15. og beg. af 16. årh., alle vedkommende Skåne.

***Herkomst og hist.:** På bindets inderside, hvor forskellige notitser ere antegnede, findes en egenhændig underskrift af* „Erich Krabbe“, *der må antages at have været håndskriftets ejer.*

---

150. **AM. 294, fol.** *Pap. 29 × 20,7 cm. 163 bl. Skr. 1535. Bl. 4—6, 80—86, 105—16, 145—56, 161—63 ubeskrevne. Initialerne gennemstrøgne med rødt. Bl. 77—79, 101—4 beskrevne med yngre kursiv. Codex har fra gammel tid haft en ejendommelig foliering, der begynder bl. 7 og går håndskriftet ud (1—10.47). Denne foliering viser, at der i sin tid ved indbindingen må være sket en omsætning af lægget 91—100, der står mellem*

70—71 (opr. foliering) og ligeledes af 141—47, der er sat bagved de opr. ufolierede blade 145—63.

Lovsamling på hollandsk.

Indeholder traktater, lovstykker, forordninger for Holland, Zeeland og Frisland — *tildels i deres forhold til de nordiske riger og Hansestæderne. Heri bl. a.* den Amsterdamske *og* Flamske søret.

Bl. 1—3ʳ. Register.

Herkomst og hist.: *Under registret findes en datering, der angiver 21. decbr. 1535 som tiden for afskriftens fuldendelse, og — med samme hånd — følgende, senere overstregede notits* „Henrick becman (?) hoort dit boeck toe | wesende nu ter tyd kerckmester van | die oude kerck.“ *Håndskriftet er ifg. A. M.s notits på en foran indklæbet seddel erhvervet på Rostgårds avktion, hvor det udgjorde nr 679.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus juris Sveo-Got. VIII, s. LI.*

---

451. **AM. 295, fol.** *Pap. 29,3 × 22 cm. 168 bl. C. 1500. Forskellige hænder. Hist og her marginal-antegnelser. Oprindelig foliering med romertal (ikke omfattende de første og de sidste blade), hvori dog nu flere spring. Adskillige blade ikke fuldt beskrevne; bl. 145 står blank.*

Juridisk formularbog — på latin og nedertysk.

Håndskriftet er tildels af meget blandet indhold, bl. a. uddrag af latinske krøniker; latinske ordsprog og vers; forskellige aktstykker og breve m. m.

Benyttelse og beskr.: *I håndskriftet er indhæftet et eksemplar af en af dr. P. Hasse 1879 udgiven jubilæumslykønskning (4 bl. 8ᵛᵒ* „Herrn Staatsarchivar Carl Wehrmann in Lübeck sendet zum fünfundzwanzigjährigen Amtsjubiläum seine aufrichtigsten Glückwünsche Dr. P. Hasse“), *der indeholder et efter dette håndskrift aftrykt latinsk* „Fragment einer Lübecker Chronik“. *Sidste side giver nærmere oplysninger desangående; dog er håndskriftet her urigtig henført til* „Donatio Variorum“.

---

452. **AM. 296, fol.** *Pap. 32,1 × 20 cm. 32 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Hansici Foederis | Leges et Statuta | sive | Compendium Recefsuum“.

Lovbestemmelserne ere skrevne på höjtysk sprog.

AM. 297, fol. *Pap.* *32,2 × 20,8 cm.* *150 bl.* *17. årh.* *Ved håndskriftets begyndelse adskillige marginal-antegnelser.*

'Ritter- und Landrecht des Fürstenthums Ehsten'.

Den forudskikkede „Vorrede" *(bl. 1—4) omtaler den heri indeholdte ret som samlet og bekræftet af dronning Christina 1646.*

Bl 146ᵛ—50ʳ *indeholder* „Index" *til den i 6 bøger inddelte lovbog.*

AM. 298, fol. *Pap.* *29,3 × 19,2 cm.* *90 bl.* *17. årh.* *På bindets forside er skrevet* „Ius Culmense" *samt tallet* 792.

Indhold:

1) Bl. 1—4. **„Procefsus Summarius Civitatis Gedanensis".** *Höjtysk.*

2) Bl. 5—80. **„Jus Culmenfe** ex novifsima Statuum Terra|rum Prufsiæ Revifione emendatum et iusto ordine dige|stum in Neumarch. Aº 1576". *Höjtysk. Med tilhørende* register.

Nederst på titelbladet (5ʳ) står „Jus Culmense Correctum. Gotfried Gölitz. 1656".

3) Bl. 81—90. **„Gerichtlicher Procefs der Stadt Thorn".**

AM. 299, fol. *Pap.* *29,8 × 21 cm.* *8 bl.* *Slutn. af 15. årh. (bl. 2—6).*

Indhold:

1) Bl. 2—6. To latinske edicter, *det første henvisende til en forordning for Basel i Tyskland af år 1464, det andet udstedt i Dieppe 1464, under den franske konge Ludvig. I den gamle katalog betegnes dette håndskrift som* „Nogen Conftitutiones de geistlige angaaende". *Hertil har vistnok hørt* bl. 8, *oprindelig ubeskrevet, der på bagsiden med en hånd fra begyndelsen af 16. årh. bærer et* latinsk ordsprog („Dulcia non meminit qui non gufta|uit amara"), *hvorunder er skrevet* det tilsvarende danske („Then fom inthet onth lider han | inthet gott bider").

2) Bl. 1 & 7, *öjensynlig bestemte til omslag, indeholde, med en hånd fra 17. årh., brudstykke af en ved kompilation dannet* islandsk annal.

---

456. **AM. 300, fol.** *Pap. 31 × 20,9 cm. 135 bl. 17. årh. Codex synes sammensat af to forskellige håndskrifter, hvert med sin særlige hånd. 1ste stykkes titel er gentaget på det første af forsatsbladene.*

Svensk lovfortolkning og ret.

1) Bl. 1—64. „EXPlicatio Iuris ciuilis Suetici". *Svensk.*

2) Bl. 65—118. 'Rättegångs Procesſer'. *Med forudskikket* register.

3) Bl. 119—35. 'Tractat om Lagmans Embete och Häradzhöfdingz Jurisdiction'. *Med forudskikket* register.

[AM. 301, fol. „Adtſkillige Kongebrever i et Bundt" *mangler.*

I den gamle katalog er antegnet „udlaantes 1753 til Asſeſ. Hofman, men kom ej mere tilbage".]

---

457. **AM. 302, fol.** *Perg. 28,7 × 21 cm. 87 bl. (sidevis paginering 1—174). Beg. af 14. årh. Skrevet af* „Thorgerus Haquíní". *Forskellig farvede initialer. Stærkt forsirede initiallinjer til de forskellige hovedafsnit. Hist og her marginal-antegnelser fra senere tid. Bladene noget beskadigede ved fugtighed. På bindets inderside enkelte penneprøver. Ved håndskriftets slutning har Arne Magnusson borttaget 3 blade, skrevne i beg. af 16 årh. Se herom AM. 32 a—b, 4to.*

Indhold:

1) Bl. 1—85v. **Kong Magnus lagabøters norske landslov,** *med* Håkons *og* Magnus retterbøder *og* epilog til Gulating (1274).

2) Bl. 85v—87. **Erik Magnussöns almindelige retterbod.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 473—76.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Frumpartar ísl. túngu, XXVI—XXVIII; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Das sogenannte Christenrecht Kg. Sverrirs, München 1877; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 2, 17, 19; Norges gl. Love IV (facsim.).*

---

58. **AM. 303, fol.** *Pap. 31,6 × 20,4 cm. 297 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Kun de ulige siders indre kolonner ere beskrevne.*

Kong Magnus lagabøters norske landslov, *med* Håkons og Magnus retterbøder *og* epilog til Gulating.

Ifg. senere påskrift på forsatsbladets inderside „Exscriptus ex Codice Membraneo | in folio N°. 302 Manu Asgeri Ionæ | NB. Hic rubra sunt omifsa".

Rygtitel med Arne Magnussons hånd „Noregs Lògbok | Magnufs konungs".

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Norges gl. Love IV, 476.*

---

59. **AM. 304, fol.** *Perg. 30 × 19 cm. 87 bl. 14. årh. 1ste halvdel. Forsk. hænder. Codex består egenlig af to forskellige håndskrifter. Bl. 1—65 tospaltet og smukkest udstyret; denne del defekt ved begyndelsen. Resten skrevet i hele kolonner; her står 1ste side (bl. 66ʳ) blank; på sidste side er skriften udskrabet, hvorefter ved håndskriftets slutning en defekt følger. Hele codex beskadiget ved slid, smuds, flænger og huller. Hist og her marginalhenvisninger og senere tilskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1—44. **Magnus lagabøters norske landslov** (Gulatingslov).

2) Bl. 44ʳ—48ᵛ. **Farmannalov.**

3) Bl. 48ᵛ—62. **Bergens bylov.**

4) Bl. 62ʳ—65. **Retterbøder** *af* Håkon Håkonssön, Magnus Håkonssön, Erik Magnussön, Håkon Magnussön; *endv.* Magnus epilog for Gulatingsloven, *samt* Om gejstlighedens ret og skyldighed.

5) Bl. 66—87. **Den norske hirdskrå.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 476—77.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler (en skreven af, en for Arne Magnusson) gives indholdsfortegnelse, samt meddelelser, hvorefter codex opr. har tilhørt Jón Finnsson på Flatey, men er overdraget A. M. af Jón Torfason.*

Benyttelse og beskr.: Gulaþingslög, Havniæ 1817; Bergens gl. Bylov, Kbh. 1829; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 3, 20; Monumenta hist. Norv., Chrania 1880, s. LX; Norges gl. Love IV (to facsim.).

---

460. **AM. 305, fol.** *Perg.* $30_{,7}$ × $21_{,4}$ *cm. 100 bl. Tospaltet. 14—15. årh. Forsk. hænder. Håndskriftets hoveddel (1—76^r) er skrevet af samme hånd som AM. 302, fol. (Thorgerus Haquini) og smukt udstyret med flerfarvede initialer, stærkt forsirede afsnits-begyndelser, røde overskrifter. Adskillige senere marginal-antegnelser fra forskellig tid, der tildels have lidt ved beskæring; i codex forekomme flere defekter, fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på det nærmest foregående blad.*

Indhold:

1) Bl. 1—76. **Magnus lagabøters norske landslov,** *med* slutnings-retterbøder *og* epilog til Gulating. *Foruden de i Norges gl. Love IV anførte marginal-tillæg kan mærkes en længere* latinsk notits *bl. 24^r.*

2) Bl. 76^v—84. **Retterbøder,** *af* Erik Magnussön *og* Håkon Magnussön; *endv.* Dom om kongens visøre og leding (1348). *Bl. 79, indeholdende H. M.s alm. retterbod, er et særlig indhæftet blad, beskrevet tværs over siden, bl. 79^v står blank.*

3) Bl. 85—91^v. **Farmannalov.**

4) Bl. 91^v—100. **Oslo bylov.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 477—82.

Herkomst og hist.: Ifg. to foran indklæbede sedler (den ene skreven af, den anden for Arne Magnusson) er codex erhvervet i Norge af justitsråd Aagaard, som gav den til gehejmeråd Moth, af hvem den er foræret til A. M.

Benyttelse og beskr.: Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, das sog. Christenrecht Kg. Sverrirs, München 1877; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 2, 7, 17—19, 49; Norges gl. Love.

---

461. **AM. 306, fol.** *Pap.* $29_{,8}$ × $19_{,8}$ *cm. 96 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Sidevis paginering 1—191. S. 98—100 står 2½ side blank.*

Den ældre Gulatingslov.

Afskrift efter Codex Rantzovianus.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Affeffor Thormod Torucfens Enke 1720."
Benyttelse og beskr.: *Norges gl. Love IV, 482.*

---

162. **AM. 307, fol.** *Perg.* $25_{,5} \times 18_{,3}$ *cm. 70 bl. Tospaltet. 14. årh. Codex er med en hånd fra 17. årh. folieret 1—72, men bl. 7 og bl. 51 manglede allerede på Arne Magnussons tid. Defekterne i codex — foruden de anførte: ved håndskriftets begyndelse og slutning — ere fremhævede af A. M. ved påtegning på det nærmest foregående eller følgende blad. Røde initialer og hist og her røde overskrifter; enkelte marginal-antegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—64r. **Magnus lagabøters norske landslov,** *med* slutnings-retterbøder *og* epilog til Borgarting (1274).

2) Bl. 64v—72. **Tunsberg bylov.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 482—83.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 5, 18; Norges gl. Love.*

---

163. **AM. 308, fol.** *Pap. 30 × 20,4 cm. 86 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Røde overskrifter og initialer.*

Den ældre Gulatingslov.

Nöjagtig afskrift efter Codex Rantzovianus.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 483. Foran er indklæbet to sammenhængende kvartblade med A. M.s oplysninger om originalen.*

---

164. **AM. 309, fol.** *Perg.* $28_{,3} \times 20_{,3}$ *cm. 100 bl. 14. årh. Forsk. hænder. Talrige marginal-antegnelser, ældre og yngre (deriblandt nogle af Arne Magnusson), tildels beskadigede ved beskæring. Røde overskrifter, farvede initialer og andre forsiringer.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. *Forsatsblade, af hvilke det første bærer enkelte* penneprøver *og lign., det andet en tegning af* familierne Rosenkrantz' *og* Hardenbergs våben.

2) Bl. 3—57r. **Magnus lagabøters norske landslov,** *med* slutnings-retterbøder *og* epilog til 'æıðzíuaþıng'.

Skrevet med to forskellige hænder, af hvilke den sidste daterer afskriftens slutning år 1325.

3) Bl. 57v. **'ændimerki medal ꝩraunar *ok* bıaꝛku'.**

4) Bl. 58—71r. **Retterbøder** *af* Håkon Håkonssön, Magnus Håkonssön, Håkon Magnussön, Håkon hertug, Erik Magnussön, Håkon Sverressön, *samt — foran disse —* pave Innocens IVs stadfæstelse på kard. Vilhelms bestemmelse om helligdage *(i oversættelse).*

5) Bl. 71r *(midt på siden).* Slutningen af *det bl. 57v forekommende* ændimerki osv. *Derefter står resten af bladet blank.*

6) Bl. 72—88. **Farmannalov** *og* **Oslo bylov.**

7) Bl. 89r. **Tunsberg-kompositionen** *ɔ:* Kong Magnus og ærkebisp Jons forlig 1277 *(udtog i gl.-norsk oversættelse). Derefter står resten af bladet blank.*

8) Bl 90—91r. **Formular** for lovfæste og krav efter Frostatingsloven.

9) Bl. 91r. **De Salernitanske sundhedsvers** *(Latin).*

10) Bl. 91v—92r. **Bisperækker for Nidaros provins.** *Bl. 92v ubeskrevet.*

11) Bl. 93—100. **Gulatings ældre kristenret,** *med forudskikket* register. *Ender defekt.*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 483—89,

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet, for Arne Magnusson skreven seddel er håndskriftet købt på avktion.*

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. VI (Series ep. Norv.); Thorkelins Diplomatarium; Gulaþingslög. Harniæ 1817 (facsim.): Ant. Russes II, 456; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 21: Norges gl. Love (fire facsim.).*

---

465. **AM. 310, fol.** *Pap. 29 × 19,5 cm. 105 bl. (paginerede 1—210). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Den ældre Frostatingslov.

Afskrift af Codex Resenianus.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbe seddel er for Arne Magnusson skrevet* „Fra Sal. Affeffor Thormod Toruefens Enke 1720." — *På en anden seddel har A. M. noteret nogle anvisninger ang. afskriftens sammenholdning med originalen.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 489.*

---

6. **AM. 311, fol.** *Pap. 29,4 × 19,5 cm. 114 bl. (paginerede 1—227). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Den ældre Frostatingslov.

Muligvis afskrift af foregående, i alt fald stammende fra samme original. — Gennemgået og korrigeret af Arne Magnusson.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 489.*

---

7. **AM. 312, fol.** *Pap. 32,6 × 21,9 cm. 10 bl. (paginerede 1—20). C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Den ældre Frostatingslov *(fragm.).*

Afskrift af begyndelsen af Codex Resenianus, indtil 2. balk, 7. kap.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 489—90.*

---

8. **AM. 313, fol.** *Pap. 31 × 21 cm. 161 bl. Tospaltet. Slutn. af 16. årh. Røde og grönne overskrifter, røde kolumne-titler. Det opr. forsatsblad — nu fastklæbet til bindets inderside —, hvor ejeren har skrevet sit navn og flere bibelsprog m. m. samt årstallet 1598, er stærkt illumineret med rødt og grönt.*

Indhold:

1) Bl. 2—135. **Magnus lagabøters norske landslov** (Frostatingsloven), *med* slutnings-retterbøder *og* epilog, *samt* dansk oversættelse *i de modstående spalter.*

2) Bl. 136—59. **Kristenretten,** *med* dansk oversættelse *i de modstående spalter.*

3) Bl. 160—61. **„Dett Allmindeliige Norfke Arufſuee Tall Huer Vdij Sinn Arffuebolck",** *skrevet* 1610.

Håndskriftet er nærmere beskrevet i Norges gamle Love IV, 490.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 59.

---

469. **AM. 314, fol.** *Pap. 31,3 × 19,5 cm. 112 bl. C. 1700.*

Den ældre Frostatingslov.

Afskrift stammende fra Codex Resenianus.

Beskr. i Norges gamle Love IV, 490.

---

470. **AM. 315 a—d, fol.** *Perg.*

Fragmenter af den islandske lovsamling **Grágás.**

a. *28 × 19,9 cm. 1 bl. Tospaltet. 1ste del af 14. årh. Beskadiget, navnlig foroven. Røde overskrifter, farvede initialer.*

Vígslóði *(fragm.).*

På en vedlagt seddel fremhæver A. M. overensstemmelsen med 'Codex Regius'.

Trykt Grágás III, Kbh. 1883, 447—54; beskr. smsteds s. XLIII. Sml. K. Maurer, Graagaas, s. 8.

b. *23 × 16 cm. 1 bl. 13. årh. Farvede initialer, spor til røde overskrifter.*

Forskellige lovbestemmelser *(fragm.).*

På en vedlagt seddel har Arne Magnusson noteret „þetta blad feck eg 1703. af Jone nockrum Einarsſyne, heimilis manni i Garde ä Sudurneſium. þar med fylgde annad blad, ur Jönsbok (var ur landzbrigdabælke) Sömuleidis i 4to, og i ſama ſlags formi ſem þetta, og med lïkre ſkrift, þö eigi hinni ſömu, ſem mier virdeſt. Hôfdu þeſſe .2. blöd vered utan um kver, og viſſe madurenn eckert til hvadan þau til ſin komin være. Madurenn var annars kyniadr nordan ur landi.

Jonsbokar bladed lagde eg ſaman vid fragmentum er eg ä ur ſömu bök."

Trykt Grágás Ib, Kbh. 1852, 227—30; beskr. Grágás III, s. XXX, XLII—XLIII (facsim.). Sml. K. Maurer, Graagaas, s. 8.

c. *Fragmenter af 2 blade, α) ydre halvdel af et på langs overskåret blad, 22,5 × 9 cm., hullet og hensmulrende, navnlig foroven og forneden; bagsiden beskreven med yngre skrift; β) 5 strimler (nu i alt i 8 brudstykker). Alder c. 1200.*

Brudstykker af Rannsóknaþáttr *og* Ómagabálkr.

Bagsiden af α) er trærs over (formodenlig efter udradering af den oprindelige skrift) beskreven med et islandsk jordekøbsbrev *af år 1465. I marginen på bladets forside ses med en hånd fra 16. årh. slutningen af en* dansk notits *vedrørende et mellem to Islændere stedfundet salg; hermed stemmer det ret godt, at fragmenterne ifg. A. M.s notits på det tilhørende omslag ere fundne i Danmark.*

Trykt Grágás I b, 231—34, og III, 490—501; beskr. III s. XVI, XXXVII (facsim.). Sml. K. Maurer, Graagaas s. 8.

d. $22,_8 \times 14,_4$ *cm. 2 bl. Sidste del af 12. årh. Navnlig 1ste blad stærkt beskadiget og ved slid tildels ulæseligt.*

Landbrigþarþáttr *(fragm.).*

På en vedlagt seddel fremhæver A. M. fragmentets alder og ejendommelighed.

Trykt Grágás I b, 219—26, beskr. III, s. XXX—XXXI, XXXVI—VII (facsim.). Sml. K. Maurer, Graagaas s. 8—9. Endvidere Göttingische gelehrte Anzeigen 1884, nr 12.

---

1. AM. 315 e—k, fol. *Perg.*

Fragmenter af gamle norske love.

e. $18,_8 \times 14,_6$ *cm. 2 bl. 13. årh. Røde overskrifter, farvede initialer; 1ste bl. beskadiget ved beskæring af ydre margen.*

Brudstykke af den ældre Gulatingslov.

f. $23,_8 \times 17,_7$ *cm. 5 bl. Beg. af 13. årh. Bl.* 1^v *og* 2^r *næsten ulæselige ved bladenes tidligere anvendelse til indbinding; bl. 3 består kun af 2 småstykker, hvert på 5 linjer beskårne langs indersiden; bl. 4—5 ere beskadigede ved beskæring forneden; af bl. 5 er desuden ydre halvdel bortskåren.*

Brudstykker af den ældste Gulatingslov.

g. $26,_7 \times 20$ *cm. 2 bl. Røde overskrifter, flerfarvede (røde og blå) initialer. Bl.* 1^v *står blank; bl. 2 beskadiget ved rævner, huller og bortskæring af dele af øvre og nedre margen.*

Brudstykker af Nidaros bjarkøret.

h. *$25{,}_3 \times 19{,}_8$ cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh. **Røde* overskrifter*, forskellig farvede initialer. Bl. 1 og bl. 4 beskadigede ved huller og rifter. Bl. 4^r bærer en påskrift med **Arne Magnussons** hånd.*

Brudstykker af Landsloven *og* Byloven.

i. *29 × $20{,}_3$ cm. 2 bl. 1ste del af 14. årh. **Røde** overskrifter, forskellig farvede initialer. Øvre margen af bl. 1^r bærer en notits af Arne Magnusson ang. fragmentets erhvervelse.*

Brudstykke af Landslovens landslejebalk.

k. *$20{,}_3 \times 10$ cm. 1 bl., hvoraf ydre og nedre del ere bortskårne. 13. årh. **Røde** overskrifter, rødt og blåt farvede initialer. På forsidens indre margen har Arne Magnusson skrevet en notits ang. fragmentets erhvervelse og på tilhørende papirsomslag oplysning om indholdets beskaffenhed.*

Brudstykke af den ældre Frostatingslovs kristenret.

Benyttelse og beskr.: *Samtlige disse fragmenter (e—k) ere udførlig beskrevne i Norges gamle Love IV, 490—93, hvor oplysning også findes om deres benyttelse i den tilhørende tekstudgave og de af dem (e—g) tagne (tre) facsimiler. Sml. Göttingische gelehrte Anzeigen 1884, nr 12.*

---

472. **AM. 315 l, fol.** *Perg. $21{,}_9 \times 14{,}_2$ cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter og initialer. 1ste og 4de side medtagne af slid og smuds.*

Jónsbók *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „uppı lata vera faꝛa bætr“, *ender* „mæla ſken hann auruar“. *Mannhelgi kap. 8—10.*

Bl. 2 *beg.* „(neꝼn)dum aꝼ rettaꝛanum“, *ender* „talmaꝛ ꝼerd“. *ib. kap. 20—22.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en notits af Gudbr. Vigfusson ere bladene komne fra Island 1858.*

---

473. **AM. 316, fol.** *Pap. $29{,}_1 \times 19{,}_6$ cm. 252 bl. (paginerede 1—501, hvortil kommer det oprindelige. nu til bindets inderside fastklæbede titel-*

blad). Slutn. af 16. årh. Forsk. hænder. Tildels udstyret med røde og grönne overskrifter og initialer; enkelte tegninger og illuminationer (s. 383, 391), samt flere stærkt forsirede initialer (sål. s. 48 en med årstal 1586 og bomærke). Enkelte dele af codex oprindelig folierede. Bindet er betrukket med på indersiden beskrevet pergament. Adskillige steder findes med rødt skrevne marginalhenvisninger. Ubeskrevne blade findes s. 121—22, 205—6, 219—20, 311—12, 361—62, 426—28.

Indhold:

1) S. 1—2. Formular for at sætte og ophæve lagting, *i det gamle sprog.*

2) S. 3—4. „Norfche Konningers Naffnn, Och | huor mange Aar huer haffuer | Regieret". *Fra Harald hårfager til Kristian den fjærde.*

3) S. 5-215. **Gulatingsloven,** *i oversættelse, med* fortale *og* register.

4) S. 216—18. „Her effter fölger de Koninger fom | Norigis Riige Regeret haffuer". *Fra Harald hårfager til Frederik den anden.*

5) S. 221—378. Norske retterbøder fra 13—16. årh., *de ældre i oversættelse.*

6) S. 379—400. a) Færøske forordninger fra 16. årh., *samt* „Søude bræþet", b) Islandsk dom om 'óbótamál' (1564), med tilhørende kongelig bekræftelse.

7) S. 401—25. **Kristenretten,** *oversat af* „Mester Hanns Gaaes".

8) S. 429—71. **Bergens bylov,** *i oversættelse.*

9) S. 473—87. Vedtægter for Bergen, 1573.

10) S. 488. Retterbod for Færøerne, *udstedt af* Magnus Håkonssön.

11) S. 489—94. Beslutninger fra Stegens lagting, 1566.

12) S. 495—501. „REGULA IURIS".

Håndskriftet — der har tilhørt Torfæus — er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 493—96.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 46—48.

474. **AM. 317, fol.** *Pap.* $32_{,5} \times 19_{,3}$ *cm. 212 bl. Slutn. af 16. årh. Skørt papir, adskillige blade stærkt beskårne; af bl. 56 er nedre halvdel bortreven. Enkelte marginal-tillæg; bl. 110v findes i marginen en tegning af en mand i tidens klædedragt; bl. 144 — med undtagelse af et i et våbenskjold indesluttet* R — *ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—118r. **Den norske landslov,** *i oversættelse, med* nyere fortale, *og efterfulgt af* arvetavle *og* register.

2) Bl. 118v—82r. **Norske retterbøder** fra 13—16. årh. — *de ældre i oversættelse — med indskud af tre historiske småstykker (bl. 141—43r):* a) Stamtavle fra Magnus Måneskjold til Kong Hans m. fl. b) Kong Hans kroning. c) Norges konger fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

3) Bl. 183—95v. Uddrag af **norske domme** m. v. (arvetallet); nyere **recesser** m. m. (jorderegning, mønt, fylkeskirker i Vigen, kgl. kapeller).

4) Bl. 195v—212 *(skrevet med en lidt nyere hånd).* Danske **kongelige og rigsråds-domme** 1532—70, *samt* Kong Hans privilegier for den skånske gejstlighed.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 496—98.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 23.

—

475. **AM. 318, fol.** *Pap.* $29 \times 19_{,7}$ *cm. 139 bl. Skr. 1554 i Marstrand af Rasmus skriver. Røde overskrifter og initialer. Bl. 111v opr. ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—111r. **Den norske landslov** *i oversættelse, med forudskikket* register.

2) Bl. 112—138. **Bylov** *med* **Farmannalov,** *i oversættelse.*

3) Bl. 139. Oversætterens epilog.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 708—9, sml. 498.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der 1816 udlåntes fra den Arnamagnæanske samling, tilbageleveredes 1886 fra universitetsbibliotheket i Kristiania, i hvis håndskriftsamling det, uvist hvorledes, var blevet indlemmet (som nr 3, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Foruden beskrivelsen i Norges gamle Love kan henvises til Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXIX.*

76. **AM. 319, fol.** *Pap. 31,8 × 20,7 cm. 184 bl. Sidste del af 16. årh. Forsk. hænder. Adskillige marginal-antegnelser, deriblandt navnlig en række latinske tankesprog, særlig i nedre margen. Bl. 4—6 ere senere indsatte, ubeskrevne blade. Af bl. 148 er nedre halvdel bortskåren. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—125r. **Den norske landslov** *i oversættelse, med forudskikket* register *og foran indhæftet* alfabetisk indholdsfortegnelse. *Denne sidste går kun til H, ligesom også 1ste blad af registret er tabt; til udfyldning af det manglende ere de tre ubeskrevne blade (4—6) tilföjede. — Skr. 1563.*

2) Bl. 125v—42v. **Norske retterbøder** fra 13—16. årh. — *de ældre i oversættelse. Skr. 1563.*

Bl. 142v *er på sidens opr. blanke nedre halvdel skrevet* „Ett Capitell aff Thenn Suenſke Loug Huad | Bøder der ſkall giffues for en Spellemand“ *osv.*

3) Bl. 143—46r. **Regulæ juris.**

4) Bl. 146v—47r. „Teſze fager Ere konngen och biſpen | Emellom“, *hvorefter følger* „FINIS | totius Operis | Hanns Amundfønn | Egenn Hannd | 1587“.

5) Bl. 147v—48. Blandede notitser: Bøder, marketallet, mønt og vægt, privatoptegnelser, „Prefagium Infantium naſcentium“ — *sluttende med en lignende datering som nys nævnt.*

6) Bl. 149. r) Forklaring på 3. kap. i arvebalken, v) Jorderegning søndenfjælds.

7) Bl. 150—84. **Nyere recesser.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 498—500.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 23.

Ifg. en foran indklæbet seddel foræret A. M. 1716 af mag. Jonas Ramus på Nörre Houg på Ringerige i Norge.

---

77. **AM. 320, fol.** *Pap. 32,2 × 20,8 cm. 183 bl. (incl. titelblad; paginerede 1—364). Skr. 1593 af Joannes Heliæ. Røde kolumnetitler, over-*

skrifter og initialer. Jævnlige marginalhenvisninger. Titelbladet skrevet med afvekslende sorte og røde linjer samt illumineret med grönt. Bindet betrukket med presset pergament, med spor af metalbeslag og spænder, samt fremstillende det danske og mecklenborgske våben, begyndelsesbogstaverne A. M. B. og årstallet 1593.

Indhold:

1) Bl. 1r. Titelblad *til* 'thendt Rætte Norfhe Lough Wdfatt paa Dannfke'.

2) S. 1—9 *(ifg. hskrs paginering).* Mathias Scauenius' fortale.

3) S. 10—238. **Den norske landslov** *i oversættelse, med* fortale *og* registre.

4) S. 239—53. **Regulæ juris,** *på Latin og Dansk. — S. 254 står blank.*

5) S. 255—311. **Norske retterbøder** fra 13—16. årh., *de ældre i oversættelse.*

6) S. 312—21. Småstykker: a) Sager som ere kongen og bispen imellem, b) Norges konger til Kristoffer af Bayern, c) Stamtavle fra Magnus Måneskjold, d) Kong Hans kroning, e) „De juramento et significatione eius" *osv. (på Dansk). S. 322 står blank.*

7) S. 323—64. **Nyere recesser.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 500—501.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Ex auctione Rostgardianâ Num. 451". *Om de ældre ejere give forskellige påtegninger på titelbladet oplysning.*

---

478. **AM. 321, fol.** *Pap. 31,1 × 20,6 cm. 118 bl. Slutn. af 16. årh. Brunt læderbind; på bindets forreste inderside findes en notits af 1606 ang. den evige jødes dødelige afgang 1604. Bl. 105 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. a) Kong Magnus fortale til landsloven (dansk), b) De tre trosartikler, c) Register over tingfarebalken, d) Landslovens nyere fortale.

2) Bl. 4—104. **Den norske landslov** *i oversættelse.*

3) Bl. 106—18. **Norske retterbøder,** *de ældre i oversættelse. Beskrevet i Norges gamle Love IV, 501—2.*

— — —

79. **AM. 322, fol.** *Perg. 26 × 17,7 cm. 92 bl. Tospaltet. 14. årh. Forsk. hænder. Røde kolumnetitler og overskrifter, farvede og forgyldte initialer. Bl. 21 initial illumineret med den norske løve, bl. 30 en jagtscene (pennetegning i rødt). Af håndskriftet har Arne Magnusson udtaget flere blade, som nu bl. a. befinde sig i AM. 114, 4to, 733, 4to og Dipl. Norv. fasc. 22, samt udskrabet skriften på enkelte sider.*

Indhold:

1) Bl. 1—19r. **Den norske hirdskrå.** *Efter lovens slutning nogle* privatoptegnelser af lagmanden Jon Simonssön (1550). *Bl. 19v står blank.*

2) Bl. 20r. **Kong Håkons borg-ret.** *Derefter en yngre* latinsk notits. *Bl. 20v er skriften udskrabet, så at kun spor af denne på et enkelt mindre stykke ses.*

3) Bl. 21—28. **„Krıftıns doms bolkr"** ɔ: Frostatings ældre kristenret.

4) Bl. 29r. **Om åger,** *efter ærkebiskp Jons kristenret, samt stykket* „þær konoꝛ ero xvii" *efter ældre Borgartingslov. Under teksten* et latinsk vers om dåbsslægtskab. *På bl. 29v er skriften udraderet.*

5) Bl. 30—74v. **Den norske landslov** (Gulatingslov).

6) Bl. 74v—84r. **Bergens bylov.**

7) Bl. 84r—87v. **Farmannalov.**

8) Bl. 87v—92. **Norske retterbøder:** Landslovens slutningsretterbøder, epilog til Gulatingsloven, retterbøder af Erik og Håkon Magnussönner.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 502—14.

Herkomst og hist.: *To foran indklæbede AMske sedler give fortegnelse over håndskriftets opr. indhold, samt meddelelse om, at A. M. har erhvervet det fra mag. Chr. Worm.*

Benyttelse og beskr.: *Foruden i Norges gl. Love — hvor facsim. findes — og de der anførte steder Frumpartar isl. túngu XXVIII—XXXVI; Ant. Russes*

II, s. XVI, 478; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848, XXVIII[a]; *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, der älteste Hofrecht des Nordens, München 1877; Peder Claussöns Samlede Skrifter, s. LVI; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 3, 20, 49, 50; G. Storm, En Tale mod Biskopperne, Chrania 1885.*

---

480. **AM. 323, fol.** *Perg. 28 × 20 cm. 62 bl. (paginerede 1—123). 1ste del af 14. århr. Pergamentet tildels skørnet ved fugtighed. I håndskriftets 1ste afsnit røde overskrifter, røde og blå initialer, senere åben plads for disse.*

Indhold:

S. 1—34. **Den norske hirdskrå.**

S. 34—109. **Bergens bylov.**

S. 109—121. **Farmannalov.**

S. 121—23. Kong Magnus **slutnings-retterbøder** ved byloven *og* **epilog** om lovens vedtagelse i Bergen (1276).

S. 124 *(der af Arne Magnusson har været overklæbet med papir) bærer, med en hånd fra 1ste del af 16. århr.*, forklaring over Eske Bildes adkomst til Brunlag gård og gods.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 514.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet for A. M. skreven seddel (en afskåren bladstrimmel) meddeles indholdsfortegnelse, med tilföjelse* „feingin af nefndum capitain Iul."

Benyttelse og beskr.: *Bergens gamle Bylov, Kbh. 1829; Ant. Russes II, 456; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 4, 21, 49; i Norges gl. Love IV facsimile.*

---

481. **AM. 324, fol.** *Pap. $29_{,8}$ × $19_{,6}$ cm. 24 bl. (paginerede 1—48). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jonsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Den norske hirdskrå.

Afskrift efter AM. 350, fol.

Håndskriftet er beskrevet i Norges gamle Love IV, 514.

---

482. **AM. 325, fol.** *Pap. $29_{,5}$ × $20_{,2}$ cm. 24 bl. (+ 1 AM*[sk] *forsatsbl.). 17. århr. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer.*

Den norske hirdskrå.

Afskrift efter AM. 126, 4to.

Håndskriftet er beskrevet i Norges gamle Love IV, 514—15.

---

3. **AM. 326, fol.** *Pap. 29,8 × 19,5 cm. 13 bl. (paginerede 1—25). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„By Lougen“. *Af Arne Magnusson overstreget, og derunder af ham skrevet* „Tunsbergs Lòg“ *ɔ:* den nyere bylovs byordning og købebalk. *Bag i håndskriftet er indhæftet 3 blade indeholdende* en bogfortegnelse, *med dateringen* $^{30}/_{8}$ 1741.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 515.

---

4. **AM. 327, fol.** *Pap. 29,8 × 19,8 cm. 37 bl. (paginerede 1—41 og 1—33). Beg. af 18. årh. Skr. — ifg. den gamle katalog — af præsten Jón Gíslason.*

Indhold:

1) Bl. 1—21^{r}. **Ærkebiskop Jons kristenret.**
2) Bl. 21^{v}—37. **Sverres kristenret.**

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 515.

---

5. **AM. 328, fol.** *Perg. 27,5 × 19 cm. 213 bl. — incl. titelbl. og de først nylig folierede perg.-stumper 4, 99, 135, 150,161, 195, 199 „bis“, af hvilke 135, 161, 195 ere fastsyede til nærmeste blad. C. 1400. Forskellige hænder. Hovedsagelig tospaltet. Pergamentet temlig groft, med flere uregelmæssige blade, mange huller, pletter og mindre beskadigelser. Adskillige tilföjelser med yngre hænder. Indb. i brunt læderbind med påtrykt rygtitel; ang. flere ved indbindingen foranledigede fejl i bladenes anordning se udgavens fortale.*

Biskop Eysteins jordebog (den røde bog).

Indeh. Fortegnelse over det gejstlige gods i Oslo bispedømme.

Udgivet af H. J. Huitfeldt, Christiania 1879 — med talrige facsimiler og fortale (I—XVI), hvori håndskriftet nærmere beskrives.

---

486. **AM. 329 a, fol.** *Perg. 29 × 20,8 cm. 40 bl. Tospaltet. 14. årh. Bl. 1—2r bære blandede optegnelser med hænder fra beg. af 15 årh. Af bl. 34 mangler øvre halvdel. Mellem bl. 1 og 2 samt ved håndskriftets slutning findes defekter.*

Bergens kalvskind (Björgynjar kálfskinn).

Indeh. Fortegnelse over kirkegodset i Bergens bispedömme. *Udgivet af P. A. Munch, Christiania 1843, (som latinsk universitetsprogram) med to facsimiler, under titel* „Registrum prædiorum et redituum ad ecclesias Dioecesis Bergensis Saeculo P. C. XIVto pertinentium, vulgo dictum „Bergens Kalvskind" (Björgynjar kálfskinn)."

En notits på håndskriftets 1ste side, skreven af biskoppen N. Pasch 1623, synes at betegne dette håndskrift som en enkelt rest af kapitlets membraner, hvilken alene efter ildebranden 1623 blev i behold.

---

487. **AM. 329 b, fol.** *Pap. 21,5 × 16,2 cm. 137 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson. Håndskriftets sidste del beskadiget af fugtighed. Bl. 7v—8 og 95 ubeskrevne.*

Bergens kalvskind (Björgynjar kálfskinn).

Afskrift af AM. 329 a, fol. — med udeladelse af de senere optegnelser på originalens bl. 1r og 2r.

---

488. **AM. 330, fol.** *Pap. 27,4 × 20,3 cm. 138 bl. C. 1600. Hskr. er folieret 1—180, idet de helt ubeskrevne blade (med undtagelse af bl. 9) senere ere udtagne. Ang. tilstedeværelsen af sådanne större partier blanke blade give marginal-antegnelser af Arne Magnusson bl. 53v, 83v, 166v oplysning. Bl. 1r er overklæbet med rent papir, efter at skriften her er overstreget. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Samling af norske kongebreve, privilegier m. v., særlig Bergen vedkommende.

Af indholdet kan mærkes Retterbøder, privilegier, uddrag af domme og bestemmelser, forklaring på en artikel i byloven; to rækker annalistiske optegnelser (bl. 10—12, 14);

kongerække fra Håkon Magnussön til Frederik II (bl. 17); beretning om købmændene ved bryggen (bl. 18—21).

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 515—23. — Har opr. udgjort en del af AM. 78, 4to.

[...]yttelse og beskr.: *Sml. endvidere Norske Magazin I, s. 42 flg., 47—49, 51; K. Maurer, Das sog. Christenrecht Sverrirs, München 1877, s. 4; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 51; Personalhist. Tidskr. I, Kbh. 1880, s 147.*

331, fol. *Pap. 31,4 × 19,6 cm. 145 bl. 1ste del af 17. årh.*

„Copier Aff Bergenn Stadtz | Preuileger“ *osv., efterfulgte af nogle* nyere forordninger fra c. 1600.

Håndskriftet er nærmere beskrevet i Norges gamle Love IV, 524—25.

Sml. Norske Magazin I.

332, fol. *Perg. 28 × 19,5 cm. 79 bl. (incl. de to blade, der opr. have dækket bindets indersider, samt papirsbladene 77—78). 16. århs 2den halvdel. Forsk. hænder. I hskr. findes en ældre uregelmæssig foliering (1—118), hvis spring tildels vidne om udskårne blade. Ubeskrevne ere (efter den nyere foliering) bl. 1r, 9v, 27v, 28r, 31r, 33v, 34r, 51r, 55v, 59r, 79v.*

Det Trondhjemske domkapitels kopibog. *Rygtitel* „Trondhjems | Domcapitels Bog | CODEX | SECULI XVI“.

Ang. hskrs indhold i det enkelte henvises til den udførlige beskrivelse i Norges gamle Love IV, 525—28.

[...]komst og hist.: *Af to foran indklæbede sedler ses, at Arne Magnusson om[...]yggelig har gennemgået dette domkirken tilhørende håndskrift, som han havde er[...]holdt til låns fra biskop Peter Krog i Trondhjem. To andre sedler, indklæbede [...]enholdsvis foran bl. 33 og bl. 51, vidne ligeledes om A. M.s benyttelse af [...]åndskriftet.*

333, fol. *Pap. 29 × 20 cm. 87 bl. Sidste del af 16. årh. Forskellige hænder. Adskillige sider og hele blade ere ubeskrevne, af hvilke sidste i alt fald ét (bl. 5) ses at være indsat til betegnelse af en her forekommende lakune. Flere af initialerne ere meget store, og håndskriftet er hist og her prydet ved anvendelse af røde*

og grönne farver. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift.

Indhold:

1) Bl. 1r. Et runealfabet.

2) Bl. 2—7r. **„Statuta Regalia | et prouincialia“** ɔ: Tunsberg-kompositionen af 1277, på Latin. *Defekt; bl. 5 erstattet ved et ubeskrevet blad. Overskriften gælder formodenlig håndskriftet i dets helhed.*

3) Bl. 7v—8. **Catalogus epifcoporum.**

4) Bl. 9—11r. Kristian IIIs reces 1557 — *ufuldendt.*

5) Bl. 16—18. Kristian IIIs instrux for lensherrer 1557.

6) Bl. 20—21. 14 kapitler af en søret.

7) Bl. 25—30r. **Jørgen Lyckes reces.**

8) Bl. 31—32r. 13 kapitler af gårdsretten (kg Eriks).

9) Bl. 33—46v. **Extract** om Bergens fundatz og herlighed. *Standser i begyndelsen af 2den bog. Defekt, idet bl. 43 er ubeskrevet.*

10) Bl. 49—75r. **Kongebreve og retterbøder** — *deribland nogle i det gamle sprog.*

11) Bl. 76v. a) Tabel over ubodemål; b) Om „secter“ inden byen *(i det gamle sprog).*

12) Bl. 77v. a) „XIIII Kongens Capeller | i Norge“; b) Om lovens vedtagelse på Gulating *(i det gamle sprog).*

13) Bl. 78v. Hansestæderne i Tyskland.

14) Bl. 79v. Stamtavle over slægterne Cane og Smør.

15) Bl. 80v—81r. Fortegnelse over befalingsmændene på Bergenshus *(Latinsk overskrift* „Catalogus fiue numerus prefectorum in arce | Bergenfi“).

16) Bl. 82v—85. Fortegnelse over de norske konger.

17) Bl. 86. r) Notitser om Bergens anlæggelse og de b[illegible] overgåede ildebrande; v) Konge-annaler fra 1363 til 1[illegible] *(med latinsk overskrift* „Catalogus Regum in Noruagia: a [illegible]raldo comi — *sål. rettet* — |pulcro“).

18) Bl. 87. r) Et par danske og norske annalistiske tegnelser, v) Ejer-navne, notitser om Bergen og lign.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 528—31.

Herkomst og hist.: *Om håndskriftets alder vidne årstallene 1557, 1568, 1569 Bogens hjemsted er Bergen; codex har tilhørt Københavns universitets-bibliothek.*
Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 399. Foruden Norges gl. Love se endv. S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, S. 70—71, 79.*

---

2. **AM. 334, fol.** Staðarhólsbók. *Perg.* $33{,}_5 \times 24$ *cm. 108 bl. Tospaltet. C. 1260—80. Forskellige hænder. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. De enkelte afsnits begyndelsesbogstaver meget store og stærkt ornamenterede. I det smukke og i det hele velkonserverede håndskrift findes bl. 3 et hul, ligesom også pergamentet på adskillige andre blade viser spor til hensmulren, navnlig ved bladenes inderkant. På sidste blad (bl. 108) er et större stykke af ydre spalte afrevet foroven. Bl. 1r og 108v ere oprindelig ubeskrevne. I håndskriftet findes så vel ældre som yngre marginal-antegnelser, der tildels have lidt ved beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(senere beskrevet).* Dómakapituli ɔ: kap. 17 af Mannhelgi i Jónsbók. *Med en hånd fra c. 1300.*

2) Bl. 1v—92r. **Grágás.** *På bl. 11v, som for störste delen er ubeskrevet, er efter kristendomsafsnittets slutning med en kursivhånd fra 14. årh. skrevet* en regning over noget forskellige personer — navnlig en Ragnilldr — tilhørende gods, *der efter de nævnte stednavne viser sig at stamme fra Húnavatns syssel. For adskillige afsnits vedkommende ere kapitel-tal senere tilföjede og flere rettelser i indholdsfortegnelserne gjorte. Bl. 69v er væsenlig ubeskrevet.*

3) Bl. 92v—108r. **Járnsiða.** *Mellem bl. 104 og 105 har codex en lakune, der angives til 2 blade. Arne Magnusson har nederst bl. 104v skrevet* „her vantar.“ *Af bl. 108r har ½ spalte opr. været ubeskreven; her findes forskellige* optegnelser *angående senere ejere; bl. 108v optages af* penneprøver *og lign.*

Bl. 23r øvre margen indeholder et lille vers.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, fol. bl. 175v har Arne Magnusson om denne codex antegnet* „Þeſſa bok hefer ätta Biarne Petursſon Syſlumadr i Dala Syſlu. Hans ſonr Petur Biarnaſon feck bokena Sr Pale Ketilsſyne, og hann gaf mier hana.“ *Af to påskrifter fra 16. årh. (bl. 108r, aftrykte Dipl. Isl. I,*

s. 87—88) ses det, at bogen c. 1500 har været på gården Stóri-Dalur i Rangárvalla syssel og senere har tilhørt lagmanden Páll Vigfússon. En notits af Arne Magnusson i AM. 340, fol (se dette nr) skyldes den ovenanførte benævnelse.

Benyttelse og beskr.: *Udg. af V. Finsen, Grágás, Staðarhólsbók, Kbh. 1879 (facsim. Grágás III, Kbh. 1883, s. XL); Jus eccl vetus, Havniæ 1775 (facsim.); Grágás, Havniæ 1829 (facsim.); Járnsiða, Havniæ 1847 (facsim.); Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. XIV; Dipl. Isl. I, Kph 1857—76; K. Maurer, Graagaas, s. 2—5; K. Gislason, 44 Pröver; Norges gamle Love IV, 531.*

---

493. **AM. 335, fol.** *Pap. 32 × 21_5 cm. 262 bl. (paginerede 3—525). C. 1700. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhåndskrift.*

Grágás.

Afskrift efter Konungsbók (Gl. kgl. samling nr 1157, fol.). Afskriften er helt igennem rettet af Arne Magnusson. Fra en yngre tid findes blyantsmærker i marginen, vistnok vidnesbyrd om de i anledning af udgaven 1829 stedfundne forarbejder.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. XLIX—L.*

---

494. **AM. 336, fol.** *Pap. 31_8 × 20_6 cm. 251 bl. (paginerede 1—501). Skr. 1694 af Ásgeir Jónsson. Största delen af s. 194, samt s. 195—205 ubeskrevne.*

Grágás.

Afskrift efter Konungsbók (Gl. kgl. samling 1157, fol.). Ved afskriftens slutning har afskriveren tilføjet „Samanntlesinn vid Membr: | þa somu sem hun var effter | skrifud Anno 1694“.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. L.*

---

495. **AM. 337, fol.** *Pap. 31_3 × 20_2 cm. 243 bl. (paginerede 1—485). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Halvdelen af s. 214 samt s. 215—22 ubeskrevne.*

Grágás.

Afskrift efter Konungsbók (Gl. kgl. samling 1157, fol.).

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas, s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. L.*

496\. **AM. 338, fol.** *Pap.* $31{,}8 \times 20{,}6$ *cm.* *229 bl. (paginerede 1—383 og 1—71, samt forsatsblad). Skr. 1694 af Ásgeir Jónsson. På adskillige steder i marginen ere angående enkelte af tekstens ord spörgsmålstegn tilföjede.*

Indhold:

1) S. 1—383. **Grágás.** *Overskrift* „Gra Gaas | þat er | Su Logboc ſem her i lande heꝼr gengit til | Logfagnar i gamallri tiþ". *Beg. med* „Arꝼa þattr".

2) S. 385—455. **Járnsíða.** *Med en af Arne Magnusson korrigeret overskrift.*

Ved håndskriftets slutning har afskriveren tilföjet „Endat þann xxij Novembris | M.DC. XC. IV".

Håndskriftet er en afskrift efter AM. 120, 4to.

***Herkomst og hist.:** Torfæus, der som ejer har indskrevet sit navn og valgsprog bl. 1r, har på forsatsbladet antegnet på Latin, at han år 1698 har skænket den unge Herman Mejer dette håndskrift.*

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. vetus, Havniæ 1775; Grágás, Havniæ 1829; Járnsíða, Havniæ 1847; K. Maurer, Graagaas s. 9; Grágás III, Kbh. 1883, s. LIII, sml. s. XXV.*

497\. **AM. 339, fol.** *Pap.* $29{,}6 \times 20{,}3$ *cm.* *115 bl. (folieret 2—110, idet 1—1 ter, 14 bis, 21 bis, 105 bis ere oversprungne). C. 1650. Skr. af Hákon Ormsson. Med undtagelse af bl. 102—10 ere kun håndskriftets lige sider beskrevne. Håndskriftet, der i sin tid har lidt ved fugtighed, er på de første og sidste blade repareret. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Grágás.

En fra Konungsbók (Gl. kgl. sml. 1157, fol.) stammende, ufuldført afskrift fra þingskapaþáttr til „at tengdum" i Vígslóði*; særegen inddeling, med tildels afvigende navne for afsnittene.*

Bl. 1v indeholder nogle optegnelser om Úlfljótr og de ældre lovsigemænd. *Bl. 1bis bærer titlen* „Gıä-Gaas".

***Herkomst og hist.:** Foran er indklæbet (i afskrift?) et brev fra Ormur Daðason af år 1727, ifg. hvilket han overdrager Arne Magnusson denne af ham på gården Saurbær på Rauðisandur netop nu fundne codex. — En ligeledes foran*

indklæbet egenhændig notitsseddel af A. M. omhandler overskrifterne til nogle afsnit af Grágás efter nogle blade fra Bær.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 10; Grágás III, Kbh. 1883, s. LI, sml. s. XXV.*

---

498. **AM. 340, fol.** *Pap.* $31_{,5} \times 20_{,4}$ *cm. 234 bl. C. 1700. Skr. af Jón Magnússon. Initialerne ere antydede ved små bogstaver i åbne rum.*

Grágás.

Afskrift efter Staðarhólsbók (AM. 334, fol.).

Foran er indklæbet to af Arne Magnussons egenhændige notitssedler. Den første giver en beskrivelse af afskriftens original „pergamentsbök frä Stadarhöle (nu minne)"; *Grágás kaldes her* „Gräfygla". *Membranen var den gang i* „beru triefpialldi", *og uden på dette stod et* fängamark, PG *(? sammenslynget), samt årstallet* 1624 *udskåret. — Det andet opregner en del af originalens ordformer og læsemåder.*

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. LII.*

---

499. **AM. 341, fol.** *Pap.* $32_{,6} \times 21_{,9}$ *cm. 39 bl. C. 1650. (Skr. af Hákon Ormsson?)*

Grágás.

Ufuldført afskrift af Konungsbók (Gl. kgl. sml. 1157, fol.), stemmende med AM. 339, fol., for hvilken den synes at ligge til grund.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran i hskr. anbragte notitser af Arne Magnusson kaldes håndskriftet* „Ur Grá gás" *og antages erholdt* „af Jonas Dadafyne", *der skal have fået det* „frä Vallaä".

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 10; — Grágás III, Kbh. 1883, s. LI, sml. XXV.*

---

500. **AM. 342, fol.** *Perg.* $25_{,8} \times 18_{,2}$ *cm. 86 bl. 16. årh. Forgyldte og stærkt illuminerede afsnits-initialer; de andre initialer forskellig farvede; røde kolumnetitler, overskrifter og marginalhenvisninger. Lyst og omhyggelig behandlet pergament. Bl. 41 ubeskrevet. I nedre margen bl. 80*[r] *findes en pennetegning forestillende en tyv i galgen.*

Jónsbók

med „Prologus" *og efterfulgt af* tre retterbøder, *af kongerne Magnus, Erik og Håkon.*

Kapitelangivelserne i marginen og de fleste overskrifter ere på Dansk (kun på en enkelt side, bl. 3r, med almindelig sort blæk, ellers røde).

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der er i brunt, presset læderbind, bærer på bindets forside indtrykt* „CHRISTOPHER • WAL|KENDORFF ⁑ TILL • | GLORVP ⁑ K • M • | RENTEMESTER ⁑ 1577 ⁑ “.

---

501. **AM. 343, fol.** (Svalbarðsbók.) *Perg. 28,8 × 19,8 cm. 90 bl. Tospaltet. 14. årh̊s 1ste halvdel. Bl. 1r oprindelig ubeskrevet, bl. 90 tilföjet i 17. årh. Røde kolumnetitler og overskrifter, forskellig farvede initialer. Miniaturer findes bl. 1v, 14v, 84r, og flere andre afsnits-initialer (sål. 63v og 77v) ere stærkt ornamenterede. Med en noget yngre hånd findes helt igennem marginalhenvisninger og anmærkninger.*

Jónsbók.

Bl. 1r er, foruden flere notitser til oplysning om håndskriftets historie, med en hånd fra c. 1400 foroven til höjre skrevet en griðasetning.

Herkomst og hist.: *Af to antegnelser bl. 1r (a) af Magnús Magnússon 1662, b) af J. Widalin), samt af Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel og en omtrent ligelydende i AM. 435 a, 4to bl. 178v—179 ses det, at Magnús Magnússon har givet håndskriftet til sin sön Jón* („Jone Magnusſyne Elldra Mynu Aꝼanaꝼne“) *år 1662; J. Magnússons enke Ingibjörg Pálsdóttir på Eyri skænkede bogen til mag. Jón Þorkelsson Vidalín år 1700, og denne forærede Arne Magnusson den 1703. Ifg. tradition i besiddernes slægt skulde* „gamle Jon Magnuſſon ä Svalbarde“ *i sin tid have ejet bogen, hvorfor Jón Sigurðsson benævner den „Svalbarðsbók“.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

502. **AM. 344, fol.** *Perg. 28 × 20 cm. 79 bl. Tospaltet. 14. årh̊s sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Pergamentet er mørkt og navnlig mod slutningen beskadiget ved större og mindre huller; særlig beskadiget er bl. 34; af bl. 79 er nu kun en strimmel nærmest indre margen bevaret. Bl. 1r opr. ubeskrevet, bl. 1v optages af en afbildning, forestillende Kristus på korset, omgivet af Marie og Johannes. Bl. 54v har en marginal-antegning fra 15. årh., hvori navnene Sigurðr Þorsteinsson og Sveinn Skúlason forekomme. Det oprindelige bind, svære træplader, forbundne ved læderryg, er bevaret.*

Indhold:

1) Bl. 1. *Her er 1¼ spalte beskreven med* et **brudstykke af** Johannes evangelium på Latin *(c. 1400). Derunder* „þu gıorer fem ſtraka loꝼtur ...“ *(15. årh.) og* „Arnas Magnæus **Islandus** m. pr.“

2) Bl. 2—58ʳ. **Jónsbók.**

3) Bl. 58ᵛ—63. **Retterbøder,** af kongerne Erik, Håkon og Magnus, *samt* kardinal Vilhelms to „leyꝼı“; **juridiske formularer.** *Overskrift på foregående side.*

4) Bl. 63ʳ—74. **Kristinréttr Árna biskups** („h*er* heꝼr krıstınna laga rett hınn nyıa“ *osv. — opfrisket med nyere blæk).*

5) Bl. 74—79. **Gejstlige forordninger** fra 1224—c. 1340. *Af det beskadigede blad 79 ses i alt fald sidste spalte at have været ubeskreven. På et bag i indklæbet blad har Arne Magnusson givet en afskrift af det bl. 79ʳ bevarede brudstykke.*

En udførligere indholdsfortegnelse af Jón Sigurðsson er vedlagt håndskriftet.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons antegnelse AM. 435 a, 4ᵗᵒ, bl. 180ᵛ—181ʳ har han erholdt håndskriftet 1686* „fra Ingibiörgu Jons dottur i Liarskogum.“.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

503. **AM. 345, fol.** *Perg. 26,6 × 18,2 cm. 92 bl. (de ulige sider paginerede 1—184). Sidste del af 16. årh. Røde kolumnetitler og overskrifter, flerfarvede initialer, tildels stærkt ornamenterede. Adskillige illuminationer og marginal-tegninger forekomme, dels sigtende til indholdet (s. 12, 20—21, 38—39, 42—43, 53, 66—67, 100, 102—3, 122—23, 134—35), dels forestillende fantastiske dyr (22—23, 28—29, 86—89). Slutningen af håndskriftet (fra s. 154) mangler farvet ornamentering og er vistnok skrevet med en noget yngre hånd. S. 1 fremstiller i pennetegning de fire konger Sverrir, Hákon, Magnús og Eiríkur, stillede to og to overfor hinanden, s. 2 optages af en siddende, koloreret kong Ólafur Haraldsson, med økse og bog. Pergamentet er, navnlig hen mod håndskriftets slutning, tildels hullet og hensmulrende langs indre margen. Yngre marginalia.*

Indhold:

1) S. 1—144. **Jónsbók.**

2) S. 144—71. **Retterbøder,** fra 13—16. årh. (1549).

3) S. 172—83. **Kalendarium.** *I marginen ere med hænder fra 17. årh. tilföjede adskillige* almanak-viser *(isl.).*

S. 184, *der bærer spor af at have været fastlimet til bindets inderside, er beskreven, men i sin nuværende tilstand ulæselig; af Dipl. Isl. I, 535 ses det, at et blad, nu i den Arnam. isl. diplomsml. fasc. LXV, nr 1, oprindelig har været klæbet uden på dette håndskrifts ældre bind.*

En udførligere indholdsfortegnelse af Jón Sigurðsson er vedlagt håndskriftet.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons vidnesbyrd har håndskriftet tilhørt Einar Ísleifsson på Reykir i Mosfellssveit* („Einars Isleifs sonar ä Reykium" *bærer en indlagt notitsseddel med A. M.s hånd — sml. AM. 435 a, 4to bl. 192r, se også Dipl. Isl.); af kalendariet ses tidligere ejere at have været Guðlaugur Jónsson og en sön af Þorvarður Þórólfsson.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

4. **AM. 346, fol.** Staðarfellsbók. *Perg. 24,8 × 18 cm. 85 bl. 14. årh 1ste halvdel. Ifg. Jón Sigurðsson samme hånd som i AM. 399, 4to. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 25r findes en særlig udmærket initial, ornamenteret med en drage, omsluttende en løve med sin hale. Adskillige blade ere beskadigede ved flænger, huller eller fugtighedspletter; i marginen findes hist og her antegnelser fra forskellig tid, nogle beskadigede ved beskæring; på forskellige steder har Arne Magnusson gjort tilföjelser. Ved håndskriftets begyndelse må 2 blade antages at mangle, ligeledes mangle 2 blade efter bl. 4 og 1 efter bl. 40. Bl. 84v er ubeskrevet, bl. 85, der oprindelig har tjænt til beklædning af det ældre binds inderside, har første side beskreven med en hånd fra beg. af 16. årh.*

Forsatsbladet (papir) bærer en påskrift af eller for Thorkelin.

Indhold:

1) Bl. 1r. Slutningen af Kristindómsbálkr i Járnsíða.

2) Bl. 1r—13. **Kristinréttr Árna biskups** — *hvortil* et tillæg *med Arne Magnussons hånd.*

3) Bl. 13r—24r. **Kristinna laga þáttr** (úr Grágás) — „her heꝼer kristinna laga þatt eɴ ꝼorna", *begyndelsen opfrisket med nyere blæk — med tilhørende* tiendelov.

4) Bl. 24r—80v. **Jónsbók.**

5) Bl. 80—84r. **Retterbøder,** af kongerne Erik og Håkon.

6) Bl. 85r. Formularer for herredstings sætning og opløsning, samt lovrettemænds udnævning *af* Eirekur Torfason, *kgl. ombudsmand mellem Hvítá og Hitará (1ste del af 16. årh.).*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 182v meddeles om dette håndskrift, som A. M. andensteds (bl. 174r, sml. AM. 180, 4to) kalder Staðarfellsbók, at bogen er kommen til ham* „anno 1685. fra Birne Jons ſyne ad Stadarfelle."

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facsim.); Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. XLIII, 55 (facsim.); Norges gamle Love IV, 531—32; Lovsamling for Island I, 17.*

---

505. **AM. 347, fol.** Belgsdalsbók. *Perg. 27,3 × 20 cm. 98 bl. Tospaltet. 14. årh. sidste halvdel og c. 1400; to forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; flere af afsnits-initialerne indeholde miniaturer (dog tildels stærkt udviskede), sål. bl. 8r, 9r, 12r, 15v, 60v; bl. 8, 12, 15 findes tillige en större figur-ornamentering i nedre margen. 1ste og sidste side ere stærkt slidte og sværtede; også ellers bærer håndskriftet spor af slid og smuds, adskillige blade, navnlig bl. 65 flg. og 94 flg., ere beskadigede ved indre margen. Bl. 94v, hvor 2/3 af 1ste spalte opr. er ubeskreven, er den åbne plads udfyldt med plumpe figurer, lignende findes 91v. I marginen forekomme person- og ejernavne, og bl. 61 angivelsen af et fåre-mærke med ejernavnet udraderet. Bindet, bestående af svære træplader, forbundne ved læderryg, bærer forskellige indskårne bomærker.*

Forsatsbladet (papir) bærer en påskrift af eller for Thorkelin.

Indhold:

1) Bl. 1—4r. **Kristinréttr Árna biskups** — *defekt. Beg. i 26. kap. (udg. s. 164)* „eighu konur at heimta nyt aꝼ ꝼe þvi ok".

2) Bl. 4v—8r. **Register** over kapitlerne i Kristinréttr Árna biskups, Jónsbók, Kong Eriks retterbod

og Kristinna laga þáttr — *kapiteltallene med såkaldte arabiske taltegn.*

Efter fortegnelsens slutning bl. 8^{r} sp. 1 er skrevet nogle vise-strofer *(isl.).*

3) Bl. 8^{r}—64. **Jónsbók,** *efterfulgt af en kort* epilog.

4) Bl. 64^{r}—66. Kong Erik Magnussöns **retterbod** af 1294.

5) Bl. 66^{r}—84. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — „her heꝑr hınn ꝼoꝛna krıſtınna laga þatt“ —, *med* tiendeloven *og forskellige* tillæg.

6) Bl. 85—98 *(med hånd fra c. 1400). Om* **Præstestævne,** *samt* **Ærkebiskops-statuter** fra 1280—c. 1340. *Sidste side omtr. ulæselig.*

Indlagt er Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse af håndskriftet.

komst og hist.: *I den AM. 435 a, 4to bl. 180^{v} givne indholdsfortegnelse anøres om Kristinna laga þáttr, at den er* „med „mòrgum Additamentis aptan rid, teknum (ſem ſyneſt) meſtan part ur Gragás“. *Om bogens erhvervelse ilföjes* „Komin til min fra Belgsdal circa 1685. eda 1686“. *Hertil kan föjes ølgende omtale bl. 174^{v}* „Belgsdals bokin i ſtoru 4to. fra Sr Jone Loptsſyne“ *sml. AM. 180, 4to). Blandt navne på tidligere ejere kan mærkes* „Loptur Arnason“, *Jóns fader (bl. 67^{v}), og* „Steinunn Jons dotter“, *biskop Jón Arasons svigerdatter (bl. 13^{r}, 65^{v}).*

yttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facsim.); Ann f. nord. Oldk. 1849, s. 202; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás I b, Kbh. 1852, s. 235, og III, Kbh. 1883, s. XLIV, 93 (facsim.); Norges gl. Love IV, 532—33.*

348, fol. *Pap. $31{,}9 \times 20{,}2$ cm. 29 bl. (paginerede 1—57). 17. årh sidste del. Synes skrevet med forskellige hænder. S. 4, 29—32, 43, 49—50, 58 ubeskrevne.*

Safn Magnúsar lögmanns Jónssonar um Jónsbók.

Indhold:

1) S. 1—2, 5—6. Afhandling om kap. 1 i Framfærslubálkur.

2) S. 3. Afhandling om Mannhelgi.

3) S. 7—28. Samlinger til þingfararbálkur.

4) S. 33—48. Samlinger til Konungs þegnskylda.

5) S. 51—57. Samlinger til Kvennagiptingar.

I håndskriftet er indlagt en udførlig indholdsangivelse af Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Monſr Giſla Jonsſyne i Mafahlid 1709. — Er Magnuſs lögmanns Jonsſonar Collectanea til ad locupletera Jonsbok".

---

507. **AM. 349, fol.** *Pap. 31 × 20,8 cm. 12 bl. (paginerede 1–24). Slutn. af 17. årh.*

Juridiske afhandlinger, på Islandsk.

1) S. 1–4. „Einfalldur skilningur umm Grein þeſsa | ur firſta Capitula, i Frammfærſlu Bälke."

2) S. 5–11. „Umm þann 1. Cap. Frammfærſlu Bælks" *af* „Olafur Einarſson", *dateret* 'þickvabæiar K.... 1686'.

3) S. 12–24. Ritgjörð um ómaga þá er örfum skulu fylgja, *af* „Einar Thorſteinſson", *dateret* 'Felle i Myrdal ... 1657'.

I håndskriftet er indlagt en udførlig indholdsangivelse af Jón Sigurðsson.

---

508. **AM. 350, fol.** Skarðsbók. *Perg. 36,4 × 27,3 cm. 157 bl. Tospaltet. Håndskriftets oprindelige bestanddele skr. c. 1363; senere tillæg fra 15. og 16. årh. Bl. 1r og 157 oprindelig ubeskrevne, bl. 151 skr. tværs over hele siden. Røde overskrifter, stærkt ornamenterede initialer; miniaturer findes bl. 1v, 2r, 9, 19r, 27r, 31r, 34r, 51r, 55r, 61v, 67v, 91r, 107v.*

Indhold:

1) Bl. 1v–72. **Jónsbók.** *Bl. 18–23 ere senere (15. årh.?) tilsatte til udfyldning af en lakune.*

2) Bl. 72r–81. **Retterbøder,** fra 13. og 14. årh.; den yngste 1353.

3) Bl. 81r–90v. a) „huer mal eigi ma appellera", b) juridiske formularer, c) „ſaktal i ionſ bok" og oversigt over denne.

4) Bl. 90v–107r. **Hirðskrá** („her heꝼr upp hird ſkra"), *med efterfølgende* retterbod af Håkon Magnussön.

5) Bl. 107ᵛ—121. **Kristinréttr Árna biskups** („her byrıar upp hınn nyıa cristıns doms | ꝁett þann er herra ıon erchıbıskup faman fettı" *osv.*) *med efterfølgende stykke* om åger. — *I marginen er her (foruden senere antegnelser) ud for de enkelte kapitler med gammel hånd anført, hvorfra lovens forskellige bestemmelser ere tagne, men disse tilföjelser have senere lidt ved beskæring.*

6) Bl. 121ʳ—48. **Gejstlige anordninger, statuter og andre kirkeretlige optegnelser.**

7) Bl. 148ʳ—149. a) „um dífmala daga", b) „Greın a fıoꝑar ꝑollum", c) „noꝑn aufter vegs konunga", d) „vm heıms alldra", e) „Doma dags undꝛ".

8) Bl. 149—150ᵛ. Kirkelige optegnelser på Latin, *deriblandt* ærkebiskop Povls 1ste statut. *Af bl. 150ᵛ har opr. 2den spalte stået blank, men denne er senere udfyldt af samme hånd som bl. 151.*

9) Bl. 150ᵛ—151 *(hånd fra beg. af 16. årh.).* Formularer — på Islandsk og Latin — angående ed, pönitens og lign.

10) Bl. 152—56 *(hånd fra 15. årh.).* **Register** over håndskriftets indhold.

På bagsiden af det ellers ubeskrevne bl. 157 findes en kort latinsk afløsningsformular (c. 1500).

Herkomst og hist.: *Håndskriftet angiver sig bl. 149ʳ som skrevet år 1363. Forskellige påskrifter findes bl. 1ʳ, deriblandt navnlig Björn Magnússons af år 1594, dateret Bær på Rauðisandur, hvorved han betingelsesvis overdrager sin broder håndskriftet. Arne Magnusson, der — efter Björns sön Eggert á Skarði — kalder håndskriftet Skarðsbók, meddeler i AM. 435, 4ᵗᵒ bl. 174ʳ, 176ᵛ—77 forskellige oplysninger om denne membran, ifg. hvilke man ved hjælp af en det oprindelige bind påtrykt inskription har kunnet forfølge dens historie tilbage til lagmanden Eggert Hannesson (c. 1550). A. M. har erholdt håndskriftet af Þórður Jónsson i København 1697 eller 1698.*

Sml. i øvrigt den udførlige beskrivelse i Dipl. Isl. og N. gl. L. IV.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777 (facsim.); Íslendinga sögur II, 1847, s. XLV; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norges gl. Love IV, 533—35.*

AM. 351, fol. Skálholtsbók eldri. *Perg. 28 × 19,8 cm. 133 bl. Tospaltet. 14. årh. sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede og ornamenterede initialer, bl. 2ʳ findes en miniatur. Ved håndskriftets begyndelse forskellige marginal-tillæg.*

Indhold:

1) Bl. 1—64ʳ. **Jónsbók,** *med udeladelse af* konungserfðir (Kristindómsbálkr kap. 3—11). *På de første blade er med gammel hånd flere uddrag af retterbøder tilföjede i marginen.*

2) Bl. 64ᵛ—72ᵛ. **Retterbøder,** fra årene 1294—1314.

3) Bl. 72ᵛ—74ʳ. Kristindómsbálkr i Jónsbók, kap. 3—11.

4) Bl. 74ʳ—88. **Kristinréttr Árna biskups.**

5) Bl. 88ʳ—96ᵛ. **Statuter** af ærkebisper og bisper.

6) Bl. 96ᵛ—110ᵛ. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — „*her hefur* hinn ꝼoꝛna | Kriſtinn*a* laga rett *ok er* ꝼiǫl | *mælts*“ — *med efterflg.* tiendelov.

7) Bl. 110ᵛ—33. **Ærkebiskoppelige og biskoppelige statuter** (den yngste af år 1359), Overenskomsten mellem kong Magnus og ærkebiskop Jon, Retterbøder (den yngste 1353), Juridiske formularer. Bl. 116ᵛ og 130 *er indskudt* to korte annal-notitser, *henholdsvis* om Staðamál *og* om lægmænds opgivelse af kirkegodset i England og Norge.

Udførligere indholdsangivelse i Norges gamle Love, IV, 536—38.

Herkomst og hist.: *Af Arne Magnusson, der AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 174ʳ kalder dette håndskrift* „Skalholltzbokin folio. su eldri og betre“, *findes en foran indklæbet indholdsfortegnelse, samt en lille seddel, der angiver, at håndskriftet er sendt (ɔ: tilbagesendt) fra Ormur Daðason 1721. Af AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 186 flg. ses det, at denne codex sammen med adskillige andre domkirken i Skálholt tilhørende pergamentsbøger oversendtes Arne Magnusson af biskop Jón Vídalín år 1699.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 309, 416, 417, 424, 436, 452, 453, 578, II, 47, 54, 62, 63, 111, 476; Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facsim.); Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Konga-Erfda ok Rikis Stjorn, Hafniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. XLIII—IV og s. 1 (facsim.); Norges gl. Love IV.*

---

510. **AM. 352, fol.** *Pap.* $33_{,3} \times 21_{,2}$ *cm. 66 bl. C. 1700.* ***Skr. af Arne Magnusson.***

Indhold:

1) Bl. 1. De to første kapitler af Borgartings kristenret, *i latinsk oversættelse.*

2) Bl. 2—31. **Den ældre** eller Grågåsens **kristenret,** *med* tiendeloven, *i latinsk oversættelse* („Incipit jus Ecclefiafticum antiqvius | eftqve prolixum"). *Bl. 31ʳ ere de sidste 8 linjer tilföjede med en anden hånd. Derefter står resten af bl. 31, samt 32—33 blanke.*

3) Bl. 33—40ʳ. Brudstykke af ærkebiskop Jons kristenret, *i latinsk oversættelse. Beg.* „an consecratum fit templum necne" *i 11te kap., ender* „fi benedictio Dei permittat, pifcari" *i kap. 30. Derefter står bl. 40ᵛ, 41—44 blanke.*

4) Bl. 45—66. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás), *med* tiendeloven („Her hefr hinn forna kriftinna laga rett | ok er fiolmælltr). *Herefter er sidste del af bl. 66ᵛ overstreget og overklæbet med hvidt papir.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. LV.*

I. **AM. 353, fol.** *Pap. 32,7 × 20,5 cm. 18 bl. 17. årh.*
„Islendifche Kiercke Loug" *ɔ:* Kristinréttr Árna biskups, *i dansk oversættelse.*

AM. 354, fol. Skálholtsbók yngri. *Perg. 27,9 × 19,3 cm. 139 bl. C. 1400 (med tilföjelser fra 15. og 16. årh.). Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1 (hvoraf 1ʳ opr. ubeskrevet) tilsat i 17. årh. Bl. 32 findes i nedre margen et tillæg med Arne Magnussons hånd, bl. 46ᵛ—47 og 139 opr. ubeskrevne; bl. 138 har en mindre defekt ved afrivning af ydre margens øvre del.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—19ʳ. **Kristinréttr Árna biskups,** *med flere tillæg.*

2) Bl. 19ʳ—43ʳ. **Biskoppelige og ærkebiskoppelige statuter** o. a. kirkelige aktstykker.

3) Bl. 43ʳ—46ʳ *(beskrevne med yngre hænder)*: a) Biskop Godsvins statut om tiende, b) om drabsmænds kirkebod, c) gejstlige edsformularer, på Latin og Islandsk, d) „Wmm Reka maꝛk mille Hoꝛna ꝼiaꝛdaꝛ og | Hiǫꝛleiꝼs hǫꝼda", e) „Huad Gagngialld og Gioꝼ eꝛ med Riettu", f) „Umm lǫgꝼefting Islendinga", g) XIII Erꝼd Laungetinna", h) Rådsmands-ed i

Skálholt, i) Biskop Sveins statut 1472, k) „RBCK“ ɔ: uddrag af retterbod om falske vidners straf.

4) Bl. 48—138. **Jónsbók,** *med indskud af* stykker **af Hirðskrá** og Ærkebiskop Jons kristenret, samt **af Kardinal** Vilhelms forordning om helligdage og kirkegods.

På de oprindelig ubeskrevne blade findes bl. 1r, foruden nogle penneprøver, to viser *med en hånd fra 17. årh.; bl. 46v—47 bære kun ubetydeligere penneprøver (deribl. et par verslinjer), bl. 139 lignende, hvoriblandt nogle personnavne.*

Udførligere indholdsbeskrivelse findes i Norges gamle Love IV, 538—39.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, som Arne Magnusson har erholdt gennem biskop Jón Vidalín 1699, kalder han* „Skalholltzbokin folio, ſu yngre og lakare“, *se AM. 435 a, 4to bl. 174r, 186, flg. Foran er indklæbet hans egenhændige indholdsfortegnelse.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 309, 410, 446, 452, 561, II, 54, 63, 87, 111, 486. Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76. K. Maurer, Ueber die Ausdrücke Altnordische.. Sprache s. 671; Norgesgl. Love, IV.*

---

513. **AM. 355 a, fol.** *Pap. 34 × 21,4 cm. 64 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Udslettede stykker ved håndskriftets begyndelse og slutning angive dette som del af et större hele.*

Biskoppelige og ærkebiskoppelige statuter og lign., for Island-Norge, *i latinsk oversættelse.*

På bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Islendſka Exemplared, er eg ſkrifadi *firi* Bar|tholinum, (hvar ur þetta transfererad er) | reif eg i ſundr, epter þad eg hafde ſier|hvad þar ur läted uppſkrifaft ſier | i lage, og lagt þangad er þad heyr|de ad vera, ſumt inter Norvegica, | ſumt inter Islandica“.

---

514. **AM. 355 b, fol.** *Pap. 25,5 × 16,6 cm. 16 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Beskadiget og stærkt hensmulrende.*

Kristinréttr Árna biskups.

Den tildels bortsmulrede overskrift synes at have lydt „[Hinn] nyri Christinrett[ur]“.

På omsluget har Arne Magnusson noteret „KristinRettur uttekinn ur bok er eg feck af Sr Katle i Aſum i Skaptartungu, og eg kalla Copiubok med hendi Sr Jon *(sál.)* Ellendz ſónar i Villingahollti“.

---

5. **AM. 356, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 117 bl. C. 1700. Pagineret 897—1130. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Andreas Sunesöns Hexaemeron.

Afskrift efter Don. var. 155, 4to.

Gennemgået og rettet af Arne Magnusson. Enkelte andre marginal-notitser. Bl. 1ʳ er i övre margen, rimeligvis af Th. Bartholin, skrevet „Ex Ms. membraneo in 4to. Ottonis Comitis de Rantzow."

I ydre og nedre margen er på samme side, med en anden hånd, nedskrevet nogle latinske oplysninger om Andreas Sunesön.

---

6. **AM. 357, fol.** *Pap. 32,2 × 21 cm. 156 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Beskadiget ved fugtighed. Som regel kun sidens indre kolumne beskreven.*

„IN POMPONII MELÆ DE SITU ORBIS | LIBROS TRES | Commentatio".

Derunder er med lettere træk skrevet „Johannis Jacobi Schorteri | Dani | Anno 1635".

Hist og her ere spalter af den trykte tekst fastklæbede til bladene; til oplysning findes bl. 9ʳ, 10ʳ tegninger vedföjede.

---

7. **AM. 358, fol.** *Pap. 31 × 21,5 cm. 186 bl. (folieret 1—187 ÷ bl. 16). 16. årh. sidste halvdel. Adskillige blade ubeskrevne.*

„Magistri Barrienti | Cosmographiæ ac Geo|graphiæ præclarum opus".

Synes at være autograf. Håndskriftet er utvivlsomt spansk; en til bl. 15ʳ fastklæbet seddel bærer, som det synes, spansk påskrift.

---

8. **AM. 359, fol.** *Pap. 44 × 24 cm. (vekslende störrelse). 67 bl. (enkelt- og dobbeltblade). 17. årh. sidste del.*

Samlinger til Peder Resens **Atlas Danicus** *(Latin).*

Indhold:

1) Kasseret udkast til titelblad (1 bl.).

2) Titel, dedikationer og lign. til „Atlas Danicus" (7 bl., *hvoraf bl. 5 ubeskrevet). Mellem bl. 1 og 2 er indsat* et kobberstik af Kristian V. *Titelbladet er dateret 1688, fortalen bærer den egenhændige underskrift* „Petrus Resenius".

3) Fortegnelse over de til „Atlas Danicus" hørende kort (21 bl., *hvoraf adskillige stå blanke, og de fleste andre kun bære en enkelt linje øverst på siden); P. Resens autograf.*

4) Brudstykke af en beskrivelse af Sæland, *med følgende af P. Resen tilföjede overskrift* „Atlantis Danici Partis I. Caput I." (22 bl.) *Til bl. 10 er fastklæbet* et billede af Lejre.

5) 15 for störste delen håndtegnede kort; over: **Fyn**, Tåsinge etc.; Låland og Falster; Vendsyssel; Ty, Mors og Salling; Øster Ømmer syssel m. fl. i Århus stift; Varde syssel m. fl.; Hård syssel; Bornholm; Samsø; Gotland; Færøerne; Island; Ibstrup i Nordsæland; Amager.

Benyttelse og beskr.: *S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

---

519. **AM. 360, fol.** *Pap. 32 × 21,4 cm. 194 bl. (+ 48 kort + 75 i teksten indklæbede afbildninger). Slutn. af 17. årh.*

Indhold:

1) **„FIONIÆ | et | INSULARUM | Minorum eo ſpectantium | DESCRIPTIO | Historico-Chorographica | Auctore | PETRO RESENIO".** *Foruden titelbladet pag. 1—114; derefter* „Index" *(s. 115—17; s. 118—20 ubeskrevne). Omfatter* Fyn, Falster, Låland, Langeland, Ærø, Als; *i beskrivelsen er indhæftet* kort over byerne og enkelte mærkelige steder i de pågældende landsdele *(i alt 19), endvidere i teksten indklæbet* afbildninger af slotte, våbenmærker, lig- og runestene, antikviteter og lign. *(i alt 17).*

2) **Descriptio Jutlandiæ** *(uden titel). Foruden titelblad til Ålborg stift pag. 1—263 (af hvilke dog s. 118—20 og 189—90 ere ubeskrevne); i beskrivelsen er indhæftet* kort over byerne samt

nogle andre lokaliteter, Samsø, en afbildning af guldhornet fra Gram *(i alt 29), og i teksten indklæbet lignende* afbildninger som ved ovenstående afdeling *(i alt 58).*

***Benyttelse og beskr.:** S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

---

520. **AM. 361, fol.** *Pap. 33,2 × 21 cm. 246 bl. Slutn. af 17. årh. Bl. 115 er kun en bladstump, bl. 162 og 229 ubeskrevne; til bl. 2r, 70r—v, 155v ere løse sedler fastklæbede. Håndskriftet er springvis pagineret, med mellemkommende upaginerede læg, og gör på flere måder indtryk af at være et udkast.*

Beskrivelse *(latinsk)* af de sælandske byer **Ringsted, Slagelse** *(med* Andvordskov), **Sorø, Næstved** *(med* Herlufsholm); *som bilag* aktstykker *på Latin og Dansk.*

Bl. 76, 156r, 230—31 *findes* afbildninger af adelige våbner.

I håndskriftet er indhæftet to kort over Næstved, *hvoraf det ene er håndtegnet.*

Hører til Resens Atlas Danicus.

***Benyttelse og beskr.:** S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

---

521. **AM. 362, fol.** *Pap. 28 × 18,7 cm. 77 bl. (paginerede 1—154). 17. århs sidste del. Til bl. 1r hører en fastklæbet seddel. Af bl. 18 er nedre del bortklippet.*

Indhold:

1) S. 1—36. **'Monæ ejusqve unicæ civitatis Stegæ descriptio'** *(denne titel findes på bindets forside). Latinsk beskrivelse af Møn, med tillæg af* danske og latinske aktstykker. *Har hørt til Resens samlinger; egenhændige tillæg af ham findes. Foran er indhæftet* et kort over Møn med grundplan af Stege.

2) S. 37—154. **„Descriptio Insulæ Monæ.** | Authore M. Johanne Jani Viburgenfi". *Forfatternavnet er tilföjet med en anden hånd.*

***Benyttelse og beskr.:** S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

[AM. 363, fol. „Færoarum Infularum Defcriptio, item Iflandia et Gronlandia cum Indice et effigiebus Arngrimi et Gudbrandi. Capita habet XXI. pagg. 100“ *mangler.*]

---

522. **AM. 364, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 94 bl. Slutn. af 17. årh.*
'ENARRATIONUM HISTORICARUM DE GRÖNLANDIA ... COLLECTANEA . . Variæ hujus Regionis Mappæ geographicæ et hydrographicæ una cum plantarum, qvadrupedum, avium, piscium et denium Incolarum descriptionibus atq*ue* delineationibus accuratissimis. Opera et Studiis MATTHIÆ HENRICI SCHACHTII'.

Enkelte linjer af ovenstående titel så vel som første ord i den efterfølgende „PRÆFATIO“ *ere fremhævede ved rødt. Fortalen er dateret* 'Cartemindæ . . MDCLXXXIX'.

Imellem bl. 13—14, 20—21, 21—22, 25—26 ere fire Grönlands-kort *indhæftede; endvidere er i teksten indklæbet eller indtegnet* et billede af Erik den røde, 5 Grönlands-kort, 1 kort over bjærghöjder, 1 over Spitsbergen, 1 over Nowa Zemblia, *på* bl. 39—44 *findes* plantebilleder, bl. 46—51 dyrebilleder, bl. 52 havmænd og havfruer, bl. 55—62 fugle, bl. 63—80 havdyr og fiske, bl. 83—89 Grönlændere.

---

523. **AM. 365, fol.** *Pap. 30 × 19. 75 bl. 1701. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—50. **Uddrag af mag. Edv. Edvardsens Bergens beskrivelse,** *med følgende titel* 'Den Wiit beromte . . . Kiöb oc Handel Stad. Bergen udi Norge hendis . . Fuldkom*m*eligfte Befkrifvelfis eller Hiftories Förste part . . . Sam*m*en Sanchet og Skræfuet af den som er föd i Bergen Edv: Edv: Norv: Berg: og endnu er Schol: Bergenf: Conrector. Til Annum 1694 Af dend Boeg er effterskrefne udskriffuet Anno 1701'.

Består væsenlig af en samling aktstykker, lovuddrag og lign. Derefter stå bl. 51—54 ubeskrevne.

2) Bl. 55—75. **Norske retterbøder i dansk oversættelse.** *Bl. 55ʳ i marginen er af afskriveren tilföjet* „Af Monf[r] Johan Bruggers Gulethings Bogs paa pergament appendice cha[r]-taceo, udskrefuet“.

---

524. **AM. 366, fol.** *Pap. 28,8 × 20 cm. 13 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift.*

Tegninger af runestene, ligstene og indskrifter fra Låland og Fyn.

Blandt afbildningerne er et stenkors *af gullandsk oprindelse, der foruden indskrift bærer en* labyrint-fremstilling.

Til billederne er föjet topografiske oplysninger på Dansk.

---

25. **AM. 367, fol.** *Pap. 32,3 × 21,1 cm. 18 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet og med runetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift. Bl. 8 og 12 ubeskrevne, bl. 3—4 udførte med en særlig hånd.*

Tegninger af runestene og ligstene fra Jylland.

Med tilföjede topografiske oplysninger på Dansk.

---

6. **AM. 368, fol.** *Pap. 31 × 21 cm. 27 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhskr.*

„Stavangriensia | transmifsa | ab | Epifcopo | Do*m*no M. Thoma Vegnero | 1639“.

Indeh. tegninger af Norske runestene og indskrifter, *med tilföjede* oplysninger på Dansk.

---

7. **AM. 369, fol.** *Pap. 31,4 × 20,3 cm. 19 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Tegninger af runestene og indskrifter i Skåne og Bleking.

Med tilföjede oplysninger på Dansk.

---

528. **AM. 370, fol.** *Pap. 32,6 × 21,5 cm. 27 bl. 17. årh 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

„ANTIQVITATES | Eller | Fortegnelſe Oc Afritzing | paa huiſ gamle Legender [*rettet til* **Monumenter**] **ſom findis** [*rettet til* **nu kunde findes** *eller* **nu fandtes**] | **Vdij Bergen ſticht.** | **Anno. 1626.“**

Tegninger af runestene, bavtastene, ligstene, kors, oldtidslævninger, samt nogle skjolde m. m.

---

529. **AM. 371, fol.** *Pap. 33,7 × 21,5 cm. 13 bl. (1—12 + 2 bis). 17. årh 1ste del. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift.*

„Picturæ qvarundam antiqvitatum Norvegicarum, | ex Mandato Dominj mej et magnj Mecænatis, | Chriſtiani Friſij, ſereniſsimi Regis Cancellarij | Magnificj, Eqvitis aurati strenuj etc. | à | Petro Adolpho Canonico, et philosophiæ | in Gymnasio Chriſtianiensi, Lectore, | *Anno* 1627 collectæ, traditæ: et | Ad Clariſsimum virum, Doctorem Olaum | Worm, Haffniensis Academiæ profeſso|rem, transmiſsæ.“

Håndkolorerede tegninger af runestene og andre monumenter med runeskrift, deriblandt et alterklæde med adskillige figurer, endvidere nogle helleristninger.

---

530. **AM. 372, fol.** *Pap. 28,2 × 21,2 cm. 138 bl. Tospaltet. Muligvis skrevet med forsk. hænder. Sluttet 1482 af Jens Nilssön fra Ålborg. Røde overskrifter og initialer. Et med rødkridt på forsatsbladet skrevet* 471 *angiver rimeligvis håndskriftets avktions-nummer. For de første lægs vedkommende findes spor til en samtidig foliering med romertal. På indersiden af bl. 1 (forsatsblad) findes med rødt blæk tegnet en løve.*

De fem Mose-bøger, i plattysk oversættelse.

Ved tekstens slutning findes en efterskrift, der ender „Hic explicit liber iste | ſub manu johannis ni|colai filius albur-

genſis | Oꝛate pꝛo eo ad dominum | ihesum christum cum vno pa|teꝛ noſteꝛ *et* aue maria".

Bl. 138, *opr. ubeskrevet, bærer på forsiden nogle* latinske sentenser *med tilsvarende* gammel-dansk oversættelse.

---

31. **AM. 373, fol.** *Pap. 31,7 × 22,1 cm. 320 bl. C. 1600. Forskellige hænder, mange rettelser og tillæg; synes at være et foreløbigt udkast; er ifg. de opr. bladtal sammensat af mindst to afsnit. Bl. 69—73r, 240—44, 259, 297, 307 ubeskrevne, bl. 128 består kun af en mindre seddel, bl. 78, 157—58, 296, 306 ere defekte og reparerede.*

„VETERUM NOMIS|MATVM INTERPRE|TATIO . D. PHILIPPPO | GVEVARA AVTORE".

Denne titel er overstreget og nedenunder skrevet „DE ANTIQVIS. ROMANORUM. NUMIS. | LIBRI. TRES. DE. EXTERNIS. LIBER | VNVS | D. PHILIPPO GVEVARA AVTORE".

Første side bærer endvidere forskellige spanske optegnelser, der formodenlig give et vink om håndskriftets herkomst.

---

2. **AM. 374, fol.** *Pap. 29,7 × 21,8 cm. 79 bl. 15. årbs sidste halvdel. Rød og blå begyndelses-initial, ellers røde eller med rødt gennemstrøgne initialer, røde overskrifter; talrige kolorerede tegninger i teksten.*

Plattysk versificeret lærebog i belejringsvæsen.

Indeh. anvisning til fæstningers angreb og forsvar, oplyst ved afbildninger af krigsmaskiner, våben, *samt forklaring på* tilberedelse af krudt *m. m.*

Første side, der i øvrigt er ubeskreven, bærer følgende påskrift „Johannes bengedans van greuenſten | in heſſen lant der hot diſs buch gheſcriben | mit ſyner hant".

---

33. **AM. 375, fol.** *Pap. 31,9 × 19,7 cm. 210 bl. Tospaltet. 17. årh. Pagineret 1—362, idet de 38 første blade (Register) ere upaginerede, ligeledes en del i håndskriftet indhæftede blade i kvartformat, hvorimod adskillige paginerede, ubeskrevne blade senere ere fjærnede.*

„Zachariæ Lundii | Collectanea".

Denne titel, med Arne Magnussons hånd, er fastklæbet til forsatsbladet; på en anden indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret, at dette håndskrift er nr „815. Ex auctione Roſtgardianâ", *og at de blade, der nu fattes, ere* „udſkaarne reene, uſkrefne, papirs blade".

I den Rostgaardske avktions-katalog betegnes dette håndskrift på følgende måde „Zachariæ Lundii Excerpta, propria Ipſius manu conſcripta. Ad finem codicis reperiuntur varii tractatus ab eodem collecti: nimirum, Vocabulorum differentia, à pag. 271. ad 291. Pag. 292. Incipiunt verſus de differentiis diverſarum definitionum ex vetuſto codice MS. Pag. 305. Incipiunt octo breviora capita. Pag. 318. Paraineſis Anonymi è vetuſto codice MS. à Lundio olim reperto in Monaſterio qvodam diruto, cum notis Lundii. à pag. 318. ad pag 342. Imagines selectæ à pag. 350. ad pag. 362. Omnia Zachariæ Lundii manu elegantissime depicta. in folio".

Hovedindholdet af disse klassisk-filologiske samlinger er excerpter af latinske forfattere til at vise ordenes brug.

---

534. **AM. 376, fol.** *Pap. 32 × 22,6 cm. 199 bl. C. 1600. Bl. 66, 191—95 ubeskrevne. Bl. 150 bærer kun ordet* „blanca".

Catalogus bibliothecæ Escurialensis.

Spor af en tilsvarende rygtitel ses; her findes også et ældre nummer 418. *Håndskriftet er utvivlsomt af spansk oprindelse og viser sig også ved sit udseende beslægtet med flere tilsvarende i samlingen.*

---

535. **AM. 377, fol.** *Pap. 30,8 × 21,5 cm. 973 bl. C. 1600. Forskellige hænder, og flere senere marginal-tillæg. Defekt ved begyndelsen, bl. 966—73 beskadigede, bl. 297—302, 311—18, 605—18 blanke.*

„De variis authoribus eorumqve ſcriptis judicia, ſignatus eſt Liber E. S." — *således betegnes håndskriftet i den gamle katalog.*

Udførligt (ikke nordisk) forfatter-lexicon, på Latin.

[AM. 378, fol. „Notitie om Bibliothecam C4ti Capſam Tertulliani, Mulenii et Fuirenii Bibliothecam" *mangler.*

En afskrift af dette håndskrift er Ny kgl. samling nr 761, fol. — se S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, s. 55, 69, 136.]

---

36. **AM. 379 a, fol.** *Pap. 16. årh s slutning. Samlinger af opr. løse læg, tildels stærkt beskadigede og plettede af fugtighed.*

I. *30,4 × 21,5 cm. 12 bl. For en stor del ulæselige.*

„S. Braulionis Epiſcopi Cæſar-Auguſtani in vitam S. Æmiliani Præfatio" *(sål. titlen i den gamle katalog). Latin.*

II. *31,7 × 22 cm. 22 bl. Defekt ved begyndelsen.*

Latinsk kommentar til et afsnit af Goternes historie *(brudst.).*

III. *27,5 × 21,8 cm. (bl. 3—4 af mindre format). 6 bl. Tospaltet.*

Udsigt over latinske metra, *belyst ved eksempler fra Vergil og andre klassiske forfattere — med vedföjet scansion.*

Bl. 6v *bærer et* spansk digt *med overskrift* „Gracias à la ſuprema virgen".

IV. *32 × 22 cm. 17 bl. Skriften tildels ulæselig.*

Optegnelser på Spansk og Latin — *særlig udkast til spanske breve og samlinger til latinske indskrifter.*

V. *31,8 × 22 cm. 41 bl. Bladene plettede og beskadigede af fugtighed, skriften tildels ulæselig; bl. 20, 32, 37 ubeskrevne.*

Spanske og latinske optegnelser — *af blandet art, deriblandt* en spansk afhandling, *som det synes* af juridisk indhold.

Hele samlingen har vistnok en fælles, spansk oprindelse.

[*I den gamle katalog opføres herefter* „toe Store Land Caarter, det Eene over Findmarken, det andet over Nordlandene ſammenrullede og i toe hule Træe Stocker Indlagdte".]

---

537. **AM. 379 b, fol.** *Pap. 95 × 69 cm. 1670. Opklæbet på lærred; på de to længdesider kantet med frynser.*

„NOVA ET ACCURATA ISLANDIÆ DELINEATIO Auctore THEODORO THORLACIO Islando 1670".

Øvre halvdel består af et håndtegnet Islandskort, *oven for hvilket løber en frise, i hvilken ses havuhyrer, samt længst til höjre Islands illuminerede våben, holdt af to fugle. Ovenstående titel findes øverst til höjre for kortet, nederst til venstre står en dedikation til Kristian V, omsluttet af allegoriske figurer og bærende kongens navnetræk i guld, støttet af to løver; i havet ses skibe sejlende. Nedre halvdel udfyldes, i fire kolonner, af* et lykønskningsdigt til den nye konge på Latin, Dansk, Islandsk med runeskrift, Islandsk med almindelige bogstaver.

[*I den gamle katalog opføres herefter* „og dèr hos andet Exemplar in membrana.

Endnu et andet Kaart over Ifland.

Gronlandiæ et adjacentium terrarum delineatio manu Magni Arefonii.

i*tem* Stycke af Rängaarvalla Siflu.

Stranda- Ifafiardar- og Bardaftrandar Siflur, Delineatore Sr Hiallta.

i*tem* Et Univerfal-Caart paa papiir ex membrana ad mentem veterum".]

Hermed ende foliant-numrene i den gamle katalog.

* * *

AM. 380, fol. *Pap. 33,8 × 21,8 cm. 21 bl. 17. årh. Forskellige hænder.*
Indhold:

1) Bl. 1—14. I afskrift **5 (danske) breve fra F. Rostgaard til Arne Magnusson**, fra årene 1694—98. *Bl. 2—5 ere kvartblade med* egenhændige optegnelser af Rostgaard ang. de to første breve, *ligeledes findes hist og her på afskrifterne* notitser med Rostgaards hånd. *Bl. 4, 5, 10, 12, 14 ere ubeskrevne.*

2) Bl. 15—17. Et latinsk **brev fra 'Thorchilius Arngrimi Widalinus' til Ol. Borch**, fra 1669, angående den gamle nordiske poesis fortolkning.

3) Bl. 18—19. En latinsk **anbefaling fra rektor 'Thorlacus Sculonius' for „Olaus Hallsonius"**, fra 1626.

4) Bl. 20—21. Brudstykker af **to latinske breve**, et til provst Jón Arason (Jonas Areus), et til biskop Brynjólfur Sveinsson (Brunolfus Svenonius).

AM. 381, fol. *Pap. 34 × 22 cm. 79 bl. 16—17. årh.*
Indhold:

1) **Islandske jordekøbs- og landemærke-breve, máldagar og lign.**, *i alt 12 (17 bl.).*

2) Et stærkt beskadiget brudstykke, indeholdende Alþingisdómar.

3) En dansk ansøgning fra Arngrímur Jónsson (Arngrimus Jonas), angående fritagelse for en tilstået forlening (1640).

4) En dom over Jón Guðmundsson for misbrug af overtroiske forestillinger m. m., afsagt på Bessastaðir 1631.

5) **Breve og dokumenter vedrørende Islands offenlige anliggender** — *Dansk, Latin og Islandsk:* Om bispevalget 1638; om biskop Guðbrandur Þorlákssons og lagmand Jón Sigurðssons sag; „Andfvar Nordlendinga Wm*m* Prefta | Og Kyrkna Skylldur" (c. 1479); „Klagemaal och Berettninng, | Offuer ser Ormer Vfixffönn, paa Weffpennöe". *23 bl.*

6) **Sager vedrørende den islandske handel.** *16 bl. Dansk og Islandsk.*

7) **Breve ang. Island fra og til kongen og de kgl. befalingsmænd.** *15 bl.*

8) De theologiske professorers votum i den mod Guðmundur Andrésson i anledning af hans skrift mod Storedommen anlagte sag, 1649. *Latin.*

9) To dokumenter ang. Grönland, i afskrift, *dansk og dansk-norsk sprogform, henholdsvis dat.* 1407 *og* 1442.

En del af dette nummers indhold vil muligvis være at overføre til diplomsamlingen.

---

540. **AM. 382, fol.** *Pap. 34 × 21 cm. 117 bl. (de 11 sidste in 8vo). 17. årh.*
Indhold:

1) Brudstykker af en **Dóma- og máldaga-bók**, afskrift fra 17. årh. *27 bl.*

2) Islandske dokumenter, de fleste i afskrift: Máldagar, ejendomsbreve; løfte (heit) om einmánaðar-samkoma på Grund i Øfjord (1477) i anledning af vulkanudbrud; biskop J. Vídalins spörgsmål til Skálholts fæstere i Grindavík med tilhørende svar, 1707.

3) Danske dokumenter og optegnelser: Kong Kristian IVs brev om islandske håndskrifter til Nils Krag, 1596 (kopi); Frederik IIIs resolution om en klædning til den islandske præst Thord eller Thorarin Eriksson, 1659; optegnelser af Arne Magnusson om norske gårde.

4) Et pavebrev af Innocentius ang. de nordiske lande, 1252. *Latin.*

5) „Skallda tal Danmarka *(sål.)* og Swija", *4 beskrevne foliosider, afskrift fra 1ste halvdel af 17. årh. Har ifg. påskrift af Jón Sigurðsson hørt til Rostg. 418, fol. (— Ny kgl. sml. 854, 4to).*

6) En manuskriptfortegnelse fra 17. årh., over værker af dansk historie og ret.

7) **Danske sager:** Nogle kongebreve, i afskrift, af Frederik III og Hans, samt et par til danske konger rettede latinske ærevers; Dokumenter vedrørende Jacob Matzöns testament (f. i Vejle 1538); Testamentum Petri Olafsun de Kalwæris, 1261 *(afskrift af AM. Dipl. dan. I, 1);* Skøde på nogle Københavnske grunde, 1569 *(gl. kopi);* afskrift *(nyere)*

af de to breve vekslede mellem Karl IX og Kristian IV under Kalmarkrigen; Kristian IVs brev, hvori enkedronningens død meddeles, 1631 *(afskrift)*; Testimonium academicum for Maur. Petr. König, 1659, og kgl. konfirmation på sammes doktorat; Kristian Vs resolution om en kommissions nedsættelse til visse offenlige regnskabers undersøgelse, 1680 *(afskrift)*; Allians-punkter mellem Danmark og Holland, 1701 *(tysk)*.

8) „Jufti Lipfi Epiftolæ quatuor“, 1586 *(afskrift)*.

9) Fortegnelse over literatur 'apud (penes) Dn. Fossium', *for störste delen autograf af Arne Magnusson; her vedlagt nogle* literaturoptegnelser af Arne Magnusson *på løse sedler*.

AM. 383, fol. *Pap. 32,4 × 20,8 cm. 215 bl. Beg. af 18. årh. Folieret 2—220, idet bl. 1, 4, 71, 209, 214 mangle; endvidere er håndskriftet defekt ved slutningen; som regel er kun hveranden side (de ulige) beskreven. Er på flere steder beskadiget og senere repareret.*

Jón Ólafsson: **Runologia** *(isl.)*.

Synes at være et udkast, dog næppe skrevet med forfs egen hånd.

AM. 384, fol. *Pap. 32,7 × 20,5 cm. 45 bl. 18. århs 1ste del.*

„Catalogus librorum Arnæ Magnæi“ *(rygtitel)*.

Indeh. et ekspl. af Jón Ólafssons egenhændige fortegnelse over Arne Magnussons efterladte håndskrifter og bøger, ordnede efter format, således at „libri impressi“ følge i hver afdeling umiddelbart efter „libri manuscripti“. Med duodez-håndskrifterne begynder ingen ny nummerering, men det første af disse (nr 414) fortsætter den sidste trykte bog i 8vo (nr 413).

AM. 385, fol. *Pap. 32 × 21 cm. 285 bl. C. 1700. Fraktur.*

Sturlunga saga og **Árna biskups saga Þorlákssonar** *med* Register.

Skænket af literat Robert Jamieson, Edinburgh, 1837.

---

544. **AM. 386, fol.** *Pap.* $32{,}_7 \times 20{,}_8$ *cm. 274 bl. 18. årh s slutning. Skr. af provst Þorvaldur Böðvarsson.*

Sturlunga saga og **Árna biskups saga Þorlákssonar,** *med* Register.

Skænket af literat Robert Jamieson, Edinburgh, 1837.

---

545. **AM. 387 a—c, fol.** *Pap. 31 × 25 cm. 466 bl. 3 vol. 1849. Forsk. hænder. Bl. 29—54 i mindre og smallere format.*

„Rímnabók" I—III *(rygtitel).*

Indeh. en samling islandske „rímur" i afskrift efter det Wolfenbüttelske pergamentshåndskrift Aug. 42. 7.

En kort beskrivelse af originalen, samt dennes indholdsfortegnelse forudskikkes. 1ste ríma-cyclus („Rímur af Sigurði fót") *gives i facsimileret afskrift, de øvrige ere skrevne med opløste forkortelser — med tvivlsomme steder tilførte i marginen; til* „Ectors Rímur" *ere varianter tilföjede fra en codex B.*

Benyttelse og beskr.: Antiquarisk Tidsskrift 1849—51, s. 7—13.

---

546. **AM. 388, fol.** *Pap.* $33{,}_5 \times 22$ *cm. 123 bl. (heri indbef. blade i mindre format, samt notitssedler af Arne Magnusson). C. 1700. Forsk. hænder.*

„Documenter | angaaende | Vestmanøe."

I dansk og islandsk sprog.

---

547. **AM. 389, fol.** *Pap.* $35 \times 21{,}_6$ *cm. 113 bl. C. 1830.*

„Glossarium manuale juridicum | Islandico-latinum" *af* cand. juris Johan Arnesen.

Foran er indlagt titelblad, forfatterens skrivelse vedrørende en prøve af dette glossar, *samt* et omslag, *der betegner arbejdet som den Arnamagnæanske kommissions ejendom.*

---

548. **AM. 390, fol.** *Pap.* $34{,}_5 \times 22$ *cm. 800 bl. (deraf dog 103 bl. i 4to). C. 1800.*

Forarbejder til en udgave af den ældre Frostatings- og Gulatings-lov.

Indeh. fragmenter dels af den gammel-norske tekst, dels — og navnlig — af latinske oversættelser af forskellige partier af lovene, udførte af Thorkelin, Sk. Thorlacius, Werlauff m. fl.

AM. 391, fol. *Pap. 37,5 × 23,8 cm. 36 bl. (de respektive omslag iberegnede, bl. 6, 13—14, 19—20 helt ubeskrevne). C. 1875. Skr. af stip. Arnam. Guðmundur Þorláksson.*

Afskrifter udførte for det Arnamagnæanske legat *(isl.).*

1) Bl. 1—5. „Brudstykke af Odd Munks Olafs saga. (Efter cod. Upl. 4—7. fol.)".

2) Bl. 7—12. „Dialog mellem tvende Elskende. (Efter cod. Ups. 4—7. fol.)".

3) Bl. 15—18. „1. Dialog mellem Mod og Feighed (Brudst.). 2. Elis saga (1. kap.). 3. 'Strengleikar' (Indledningen). (Efter cod. Ups. 4—7. fol.)".

4) Bl. 21—36. Afskrift af de første 16 blade af papirshskr. B. af Fagrskinna (i Rigsarchivet i Christiania).

AM. 392, fol. *Perg. (og pap.). Strimler, stumper og enkelte blade (hele eller beskadigede) brugte ved indbinding og lign. Forøges lejlighedsvis.*

I. (*tidligere henlagt til* Addit. 26, fol.). *32 × 22 cm. 2½ bl. Tospaltet. 14. årh. Meget hensmulrende og næsten ulæselige.*

Noregs konungasögur *(fragm.).*

Brudstykke af Snorri Sturlusons Sigurðar saga Jórsalafara.

II. (*tidligere henlagt til* Addit. 110, 4to).

a) 34,8 × 22,5 cm. 1 bl. Tospaltet. 13. årh. Bladet, der er noget beskadiget ved beskæring langs indersiden, bærer på sidste kolonne kun enkelte påskrifter.

'Glossæ Gavfridi Bobionis secundum Matheum'.

Fragment indeholdende kommentarens slutning.

Det pågældende håndskrift har tilhørt Herivad kloster.

β) Papir. $21_{,6} \times 16_{,8}$ *cm.* *5 bl.* *C: 1700.* *Skr. af Arne Magnussøn.*

Afskrift af nævnte pergamentsblad II, *α*.

III. Talrige brudstykker af latinske håndskrifter i större og mindre format (pavelige decretaler, et paveligt re-skript af Leo X 1516, ritualhåndskrifter, et af 'Albertus Decanus ecclesie guftrowen. dyoc. . . cum collegis fuis . . .' 1343 udstedt brev, m. fl.).

---

551. **AM. 393, fol.** *Pap.* $32_{,6} \times 21_{,9}$ *cm.*

Indhold:

1) **„Æfi Dana-Konunga | Eda | Knytlinga Saga“** *(impr.).*

Et ekspl. af den c. 1750 trykte, men aldrig publicerede udg. af sagaen med latinsk oversættelse på de modstående (ulige) sider, pag. 1—268, med tilföjede skrevne marginal-notitser.

2) **Islandsk-latinsk glossar** til sagaen, *79 bl., udarbejdet af Jón Ólafsson fra Svefneyjar (den yngre J. Ó.) — egenhændig nedskrevet.*

På forsatsbladet er skrevet forskellige notitser om Knytlinga saga; *foran dette er indhæftet* et lithografi af E. C. Werlauff.

På bindets forside har Werlauff skrevet „Dette Værk er ſkænket mig af min uforglemmelige Velynder, den ædle og ærværdige Jon Olaffen den yngre, Gloſſariets Forfatter. Efter min Død skal det afgives til den Magnæanſke Samling paa Universitetsbibliotheket, som en Erindring om Legatets mangeaarige Ephorus. 15de Juli 1866“.

---

552. **AM. 394, fol.** *Pap.* $34_{,7} \times 22_{,2}$ *cm.* *324 bl.* *19. årh.*

Jón Sigurðsson: **Ræsonnerende katalog over den Arnamagnæanske samlings håndskrifter nr I—239, fol.**

Renskrevet af Sigurður Hansen, og (for et mindre partis vedkommende) af Eiríkur Jónsson.

---

553. **AM. 395, fol.** *Pap.* $32 \times 20_{,5}$ *cm.* *465 bl. (incl. forsatsblad), ifg. en noget unöjagtig tælling paginerede 1—974.* *18. årh.* ***Forsk.***

hænder. Adskillige sider ubeskrevne. Indbundet i brunt læderbind med påtrykt titel og ejernavn; har været gennemtrukket med protokol-snore. Titlen lyder:

„**SAUGUR | AF | LIOSVETNINGUM | SVARFDÆLUM FLOAMENNUM** *(sål.)* | **VOPNFYRDINGUM | ETC. ETC. ETC.**"

Indhold:

1) S. 1—76. „Liosvetninga saga | Edur | Reikdæla" — *med åben plads for den manglende slutning.*

2) S. 82—107. „Sagan*n* aꝼ | VallnLiöte".

3) S. 116—88. Svarfdæla saga („Hier Byriar | Svarfdæla Saga"). *Åben plads for lakunen. Ved sagaens slutning står* „Framan*n*ſkrifud Saga var 1764 ſvoleidis ſem ſialf | ſyner, ſkrifud ä vart 4 dögum*m* af þS *(sammenslynget)*".

4) S. 189—230. „Floaman*n*a | saga".

5) S. 231—48. „Saga af | Gun*n*are Kelldugnups-Fyfli".

6) S. 249—309. „Saga af | Finboga-Ram*m*a".

7) S. 311—18. „Brandkroſſa þättur".

8) S. 319—50. „Broddhelga | edur | Vopnfyrdinga saga". *Åben plads for lakunen. Ved sagaens slutning er tilföjet* „þeſse Saga og nærſte þattur Framan | hana, eru ſkrifud effter Manuſcrip|to Sr Iöns Halldorsſon*ar* (hälærds Mans) Profaſts, ad Hytardal — og endud á Øk'rum d. 21^sta^ Martii. 1764 af | þSigurdssyne".

9) S. 353—67. „Sagann | aꝼ | Hromunde Greips|ſyne".

10) S. 369—403. „Sagann | aꝼ | An Bogſvei|ger".

11) S. 405—15. „Sagan*n* | aꝼ | Bragda-Aulver".

12) S. 417—80. „Sagann | aꝼ | Mirmant".

13) S. 483—611. „Sagann | aꝼ | Kirielax Kei ſara". *Sagaen, der er uafsluttet, har åben plads for en lakune, samt til anbringelse af billeder af homocentaurus og völundarhús.*

14) S. 613—47. „Sagann | aꝼ | Halfdane Eiſteinsſyne".

15) S. 649—99. „Sagan*n* | aꝼ | Elis".

16) S. 701—45. „Sagann | aꝼ | Fertram og Plato|ni".

17) S. 747—73. „Sagan | aꝼ | Fridþiofe Fræk|na".

18) S. 775—91. „Sagan | aꝼ | Ulfe Uggaſyne".

19) S. 793—847. „Sagan | aꝼ | Hervøru og Heidreke Konge".

20) S. 849—73. „Sagan*n* | aꝼ | Alafleck".

21) S. 875—907. „Sagan*n* aꝼ | Claro Keifarafyne og | Serena Drottningu".

22) S. 909—42. „Sagann | aꝼ | Parceval".

23) S. 945—72. „Sagann aꝼ | He*r*ra Iuvent Riddara".

S. 974 *optages af en* indholdsfortegnelse.

Sml. beskrivelsen i Antiquarisk Tidsskrift 1846—48, s. 154.

Herkomst og hist.: *Dette bind, som er kommet fra det kgl. nordiske Oldskriftselskab 1883, bærer på forsiden indtrykt* „JOH. ARNÆUS. | 1766". ***På forsatsbladet (bl. 1) er skrevet*** „Kiöbt paa Syſselmand Jon Arneſens Auction d. 4. Janv. 1779 cst. 3 Rd." *Med blyant er sammesteds antegnet* „e libris Birgeri Thorlacii".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Fornsögur III, s. XVI.*

---

554. **AM. 396, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 201 bl. 17. årh's slutning. Forskellige hænder. Bladkanterne tildels temlig slidte og i ældre tid reparerede. Ved håndskriftets begyndelse røde overskrifter.*

'**THESAURUS HISTORICUS | Edur | Frödleiks-rijkur | Sagna Fieſiödur** . . . Saman*n* feſt og In*n*bunded Anno Dñi | MDCCXXXI'.

Indhold:

1) Bl. 3—10. Hungrvaka. *Mellem bl. 5—6 mangler ét blad. Den vidtløftigere overskrift er nu tildels dækket ved reparation.*

2) Bl. 10—20. „Sagan aꝼ þoꝛlaki b*isk*upi Helga".

3) Bl. 20—49. „ꝼra sœgn hin se*r*ligazta aꝼ Pali Jonzsini | skalholltz B*isk*upi, ok ꝼleiꝛum œdꝛum B*isk*upum" — *går ned til reformationstiden.*

4) Bl. 50—65. „Sagan aꝼ joni helga œgm*u*ndz-| sini, ꝼiꝛsta Hola Biskupi". *Ved sagaens slutning har skriveren tilföjet* „Melanesi M.DC.LXXVI iiij Non. jun. IO *(sammenslynget)* mppria" (ɔ: Jón Ólafsson, præst til Rauðasandsþing 1669—1703).

5) Bl. 66—75. Frásögn af Jóni biskupi Arasyni og hans sonum Ara og Birni.

6) Bl. 76—99r. Vatnsdæla saga („þeſse saga kallaſt Vatns Dæla").

7) Bl. 100—145. „Niała edur Islendynga | saga".

8) Bl. 146—180. Laxdæla saga („Hieɀ byɀiaɀ Laxdælu"). *Ved sagaens slutning:* „þefse Laxdęla endud ad Lambavatne d. 27. Aprilis A° M.DC.LXXXVII. JO. M.S."

9) Bl. 181—201. Eyrbyggja saga („Hieɀ Byriast Eyɀbyɢia"). *Med tilföjede interlinear-varianter.* „endad 19 Maij 1687".

Forsatsbladet (bl. 1) bærer en indholdsfortegnelse; bl. 99r findes efter slutningen af Vatnsdæla saga en fortegnelse over indholdet af den forangående del af håndskriftet, hvad der tyder på, at codex oprindelig kun har nåt hertil.

Sml. beskrivelsen i Antiquarisk Tidsskrift 1849—51, s. 14.

Vil findes udførlig beskrevet (under benævnelsen „Melanesbók ell. Lambavatnsbók") i Njála II, s. 732—35.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

---

5. **AM. 397, fol.** *Pap. 31,5 × 20,2 cm. 165 bl. 18. årh. sidste del. Sidevis paginering for de enkelte sagaer med s. 136—37 bis i nr 1; enkelte blade ubeskrevne.*

„HISTORIÆ FABULOSÆ" *(rygtitel).*

Indhold:

1) Bl. 1—102. „Magvs Saga | med finum þáttum" — *således angives titlen på en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken sagaen er afskreven efter membranen AM. 533, 4to.*

2) Bl. 105—122r. „Þórsteins Saga bæiarbarns" — *sål. på en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken sagaen er afskreven efter membranen AM. 510, 4to.*

3) Bl. 123—135. „Drauma-Ións Saga" — *sål. på nysnævnte seddel, ifg. hvilken sagaen er afskreven efter samme membran som foregående.*

4) Bl. 137—165. Víglundar saga.

Sml. beskrivelsen i Antiquarisk Tidsskrift 1846—48, s. 154, ifg. hvilken afskriften skyldes stip. Arnam. Guðmundur Magnæus fra Hallormstaður († 1798).

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Ifg. blyants-antegning på forsatsbladet „e libris Birgeri Thorlacii".

---

556. **AM. 398, fol.** *Pap. 33,3 × 21 cm. 46 bl. 18. århs sidste del. Skr. af Guðm. Magnæus. Sidevis paginering.*

„Flóamanna saga".

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. På 1ste sides nedre margen står navnet GSchöning. *Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.*

---

557. **AM. 399, fol.** *Pap. 31,5 × 20 cm. 26 bl. 18. århs sidste del. Skr. af Guðm. Magnæus.*

„Hallfreðar saga".

Ifg. en foran indklæbet seddel afskreven efter membranen AM. 132, fol.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

---

558. **AM. 400, fol.** *Pap. 31,3 × 20 cm. 34 bl. 18. århs sidste del. Skr. af Guðm. Magnæus.*

Gullþóris saga („Her hefzt saga Gull|þórifs") — *med de sædvanlige lakuner.*

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

---

559. **AM. 401, fol.** *Pap. 31 × 20,5 cm. 22 bl. 18. århs sidste del. Skr. af Guðm. Magnæus.*

„Saga Eiriks Rauða" — *med tilföjede varianter.*

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

---

560. **AM. 402, fol.** *Pap. 32 × 20,5 cm. 19 bl. 18. årh. Arkaiserende skrift.*

„Svarfdæla | Saga".

Bl. 6 for största delen ubeskrevet til betegnelse af lakunen i sagaens første del.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Fornsögur III, s. XVI.*

31. **AM. 403, fol.** *Pap.*

Saga-afskrifter udførte m. h. t. den år 1841 foretagne undersøgelse af de offenlige bibliotheker i Stockholm og Upsala.

I. *$40_{,3} \times 25_{,3}$ cm. 40 bl. Skr. af K. Gíslason.*

„Bjarnar saga hítdœlakappa".

Afskrift efter AM. 157, fol. med tilföjede varianter, særlig fra det Stockholmske håndskrift.

II. *$35_{,5} \times 22$ cm. 38 bl.*

„Saga af Gisla Súrssyne".

Afskrift efter AM. 556 a, 4to; varianter som ved I.

III. *$35_{,5} \times 22$ cm. 20 bl. Skr. af K. Gíslason.*

„Króka-Refz Saga."

Afskrift efter AM. 471, 4to; varianter som ved I—II.

Nævnt i Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. IX.

IV. *40×25 cm. 22 bl. Skr. af K. Gíslason.*

„Saga | þeirra Hrafns ok Gun(n)laugs ormstúngu".

Afskrift efter Ny kgl. sml. 1750, 4to, jævnført med Stockh.-håndskriftet.

Hele numret erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

---

32. **AM. 404, fol.** *Pap. 36×22 cm. 321 bl. (hvortil komme 8 dels foran, dels i hskr. indlagte blade i mindre format). Skr. c. 1846. Forsk. hænder.*

Forarbejder til en på Codex Frisianus grundet udgave af Heimskringla.

Indeh. afskrift af de i Cod. Fris. indeholdte sagaer, collationerede med andre håndskrifter. På de foran indlagte blade findes oplysninger angående udgaven.

Fra det kgl. nord. Oldskr. selskab 1883.

---

3. **AM. 405, fol.** *Pap. $33_{,5} \times 20_{,6}$ cm. 38 bl. 18. årh.*

Jón Ólafsson, **Runologia:** „LIB. I^{us} | Umm Rúnernar yfir høfud, oc þeirra Uppruna". *(I 7 kapitler).*

Fra det kgl. nord. Oldskr. selskab 1883.

---

564. **AM. 406, fol.** *Pap. Forsk. format.*

Færoensia.

1) Afskrift af tre færøske diplomer i AM. Dipl. Norv. fasc. 100; 2) Nogle notitser til den færøske tekst af Færeyinga saga; „Kjøbenhavnsposten“ nr 187—88, 1845, hvori nogle artikler 'om de færøske Skoler og det færøske Sprog.'

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

---

565. **AM. 407, fol.** *Pap. Indtil 35 × 23 cm. C. 160 bl. C. 1800.*

Forarbejder til et Islandsk-latinsk **ordregister til Egils saga Skallagrímssonar.**

Bestemt for den Arnamagnæanske kommissions udgave af Egils saga, Havniæ 1809.

---

566. **AM. 408, fol.** (*forhen i* **Addit. 3 b, fol.**). *Pap. 34 × 21 cm. 46 bl. 18. århs slutn. Skr. af Guðm. Magnæus. Sidevis pagineret, med forskellige ved defekter bevirkede spring.*

Bjarnar saga Hitdælakappa.

Afskrift efter AM. 488, 4to.

---

567. **AM. 409, fol.** (*forhen i* **Addit. 3 b, fol.**). *Pap. 31,6 × 20,8 cm. 2 bl. 17. århs slutn. Skr. af præsten Þorleifur Clausson (?).*

„Þättur aғ Vermunde Könge og syne hans Vpfa | i Danmörk“.

---

568. **AM. 410, fol.** (*forhen* **Addit 5, fol.**). *Pap. 33 × 21,8 cm. 187 bl. C. 1700—1750. Forsk. hænder.*

Originale islandske brevskaber (enkelte på Latin og Dansk), *hovedsagelig fra 18. århs 1ste halvdel.*

Mere end halvdelen af samlingen består af breve til provst Hjalti Þorsteinsson i Vatnsfjörður fra islandske embedsmænd

— sål. forskellige af den tids biskopper — og privatmænd; *forrest af alle brevene stå* to danske breve til samme mand fra professor Gram (ang. Arne Magnussons død). *Endv.* breve fra Jón Ólafsson fra Grunnavík, breve til og fra forskellige islandske embedsmænd, særlig i den nordvestlige del af landet, samt nogle cancelliskrivelser og administrative resolutioner. *Blandt brevskrivernes navne forekomme fremdeles* Arne Magnusson, Jón þorkelsson, Magnús Gíslason, Jón Árnason, Páll Björnsson, Björn Einarsson, Jón Vídalín, Oddur Sigurðsson, Steinn Jónsson, Brynjólfur þórðarson Thorlacius, Jón Halldórsson, Ólafur Gíslason, P. Beyer, O. Sivertsen, Fuhrmann, Lafrentz, Drese (?), Gísli Magnússon, Benedikt Thorsteinsson, þorlákur Björnsson, Páll Vídalín, þórður Guðmundsson, Gísli Jónsson, Jonas Enarius, Oddur Jónsson, Jón Sigurðsson, Jón Paulsson, Ólafur Árnason, G. Sigurðsson, Sig. Jónsson, þorleifur þorláksson (Thorlefus Thorlaci).

Samlingen stammer sandsynligvis fra Jón Ólafsson fra Grunnavík.

---

9. **AM. 411, fol.** (*forhen* **Addit. 6, fol.**). *Pap. 33,8 × 20,8 cm. 208 bl. (heri 3 foran indfæstede kvartblade indbef.). Skr. 1755 af Jón Ólafsson fra Grunnavík. I hskrs sidevise paginering ere blandt flere unöjagtigheder tallene 354—55 oversprungne.*

Indhold:

1) S. 1—48. „**ARONIS MULTISCII,** | Primi Islandiæ Hiſtorici, | **Libellus** | **de** | **ISLANDIA,** | ante annos ferè sexcentos Is|landico idiomate conſcriptus, | **Latinè tranſlatus** | **ab** | **Arna Magnæo.**"

De lige sider optages af en afskrift af den islandske tekst efter den trykte Skálholt-udgave 1688, 4to, de ulige af A. M.s latinske oversættelse.

2) S. 49—362. „**ANNOTATIONES** | **ARNÆ MAGNÆI** | **IN** | **ARONIS POLYHISTORIS** | **Libellum,** | **cui Titulus** | **LIBELLUS DE REBUS ISLANDORUM; Opus posthumum**" **etc.**

Disse noter — meget udførlige og vidtsvævende, med mangfoldige oplysninger til gammel nordisk sprog, historie, topografi,

kronologi, folkesagn m. m., affattede på Islandsk og Latin i broget blanding — ere oprindelig skrevne på løse sedler, men år 1755 under professor Møllmanns auspicier ordnede af Islænderen Jón Sigurðsson og afskrevne af Jón Ólafsson.

3) S. 362—401. **'De anno veterum solari'** — *to latinske afhandlinger af* J. Gam (Joannes, Dadonis filius, Gammius).

4) S. 403—7. **„INDEX | Latinus. | In | Arnæ Magnæi | Annetationes".**

S. 409 optages af en efterskrift *af Jón Ólafsson med forskellige personalhistoriske oplysninger; de tre foran indhæftede kvartblade indeholde* „Momenta qvædam ad Præfationem."

---

570. **AM. 412, fol.** (*forhen* Addit. 7, fol.). *Pap. 33 × 20_7 cm. 8 bl. Skr. 1759 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„VITA | ARNÆ MAGNÆI".

„In compendium redacta. antea Is-landicè per Iohannem Olavium (Brachy-colpium, Is-landum,) fufius confcripta".

---

571. **AM. 413, fol.** (*forhen* Addit. 8, fol.). *Pap. 32_9 × 20_6 cm. 131 bl. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík 1752.*

„IOHANNIS OLAVII | RUNO-LOGIA, | þad er | Joons Olafs|sonar | Rwna Reidfla | Edur | Hanns | Yfervegunar þænkar | Umm | Rwnir" *osv.*

„Saman-fkrifud | Fyrft i þrimur þættum | i Kaupmanna-Höfn | ANNO DOMINI M.DCC.XXXII. | Enn nw aptur ad nyu | af Sjælfum hönum | hreint upp-fkrifud, | og | med Tillage af nockrum Styckium, fem eru | ad Tölu.þriw, og þeffu fama Efne til-heyra, | a/kin, | Sama Stadar, | ANNO DOMINI M.DCC.LII."

Affattet på Islandsk; ledsages af en latinsk dedikation til prof. Møllmann (1752), *samt et* appendix (Liber V.) *i to afsnit* 1) „Scriptum Dni. Johannis Thorkellini de Runis" (Latin), 2) 'De cornu aureo' (*heri* en tysk afhandling af advokat

Grauer, en dansk af H. Gram, samt Jón Ólafssons egne bemærkninger, på Dansk).

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, s. XXII: Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. 1884, s. 18; Wimmer, Die runenschrift, Berlin 1887, s. 281.*

---

2. **AM. 414, fol.** (*forhen* **Addit. 9, fol.**). *Pap. 33 × $20_{,6}$ cm. 40 bl. 18. årh.*

Edda Snorra Sturlusonar.

Afskrift af Cod. Upsaliensis, med udeladelse af omtrent første tredjedel, idet afskriften begynder med „Frá heimboþi at Ægi". *Forkortelserne ere opløste og lakuner udfyldte fra andre codices, men i øvrigt synes afskriveren at bestræbe sig for nöjagtighed. Skáldatal er forbigået. På forsatsbladet (bl. 1) og ved håndskriftets slutning er* afbildet *de for denne codex ejendommelige* menneske-skikkelser. *Forsatsbladet indeholder tillige nogle* latinske notitser *om forholdet mellem original og afskrift og lign.*

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CVII—VIII.*

---

3. **AM. 415, fol.** (*forhen* **Addit 11** *og* **15 b, fol.**). *Pap. $33_{,5}$ × $21_{,4}$ cm. 630 bl. 18. årh. Bl. 171—72 og 366—67 ubeskrevne.*

Heimskringla eðr **Noregs konunga sögur.**

En med varianter forsynet og til trykken forberedt afskrift af den islandske tekst forfra til kong Magnús Erlingsson (incl.) — svarende til folioudgaven af Heimskringla tom. I—III.

AM. 416, fol. (*forhen* **Addit 12, 13** *delvis og* **15 c, fol.**). *Pap. $33_{,5}$ × 21 cm. 1110 bl. (+ 2 ubeskrevne). 18. årh.*

Historiæ regum Norvagiæ (Heimskringla).

Latinsk oversættelse af Snorre Sturlusons norske kongesagaer, tildels korrigeret og med tilföjede varianter. De sidste blade af Magnus Erlingssöns saga mangle.

---

575. **AM. 417, fol.** (*forhen* **Addit. 13** *delvis*, **15 a** *og* **14. fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 671 bl. (hvoraf 43 bl. i 4to). 18. årh.*

Historiæ regum Norvagiæ (Heimskringla).

Latinsk oversættelse af Snorre Sturlusons norske kongesagaer, udarbejdet efter en lignende plan som AM. 416, fol.

---

576. **AM. 418, fol.** (*forhen* **Addit. 16, fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 88 bl. (nogle indhæftede sedler incl.). C. 1750. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík — forfs autograf.*

Latinske afhandlinger af Jón Ólafsson (den ældre).

1) 13 bl. „Analecta aliqvot Philologica | ad Onomafticon Locorum | fpectantia“ etc., Hafniæ 1758.

Behandler: Codanus, Cimbri, Germani et Thevtones, Gethæ et Thyrfo-gethæ, Gothi, Ruffi, Holfati, Saxones, Svevi, Syndici et Mœotis.

2) 5 bl. „Sudꝛ-Eyar“.

3) 6 bl. „Voculæ: | Gjalld. | Hjeꝛad. | Hyꝛd. | Kjøꝛ. | Ly-rittr. | Skræ.“ 1758.

4) 6 bl. „Disqvisitio Philologico-|Geographica | de | Voce & Situ Regionis borealis | Gand-vijk.“

5) 4 bl. a) „Kleꝛkꝛ“. b) „Skrif et Skræ“.

6) 4 bl. a) „Leid“. b) „Trygg, Tryggհed“.

7) 4 bl. „Þijng“. *Udkast fra år 1742.*

8) 1 bl. „Wti-fetur“.

9) 10 bl. Brudstykke („Cap. 3“) af udkast til en afhandling om Gigantes.

10) 35 bl. „Differtatio | De | LINGVA DANICA“. 1739.

---

577. **AM. 419, fol.** (*forhen* **Addit. 17** [1], **fol.**). *Perg. 28 × 22,5 cm. 1 bl. (+ 4 papirsblade). C. 1300.*

Norsk kongerække fra „Ragnalld*us* | d*ictus* lodbꝛoch“ til „Magn*us* Rex | goðe d*ictus* | no*n* coꝛonatus“.

Synes oprindelig at have været forsatsblad til et eller andet håndskrift. Den ene side er beskrevet med forskellige penne-

prøver og lign., den anden side bærer derimod i spidsbueformet, i kolonner afdelt indfatning tre rækker navne, af hvilke de to første omfatte helgener og helgeninder, den tredje de norske kongers slægtregister. Muligvis er fortegnelsen, der går på langs ad siden, defekt.

Vedlagt findes tre kopier, *udførte af eller for Arne Magnusson, samt* et løst blad *med AM*[ske] *notitser.*

Herkomst og hist.: *På bagsiden af en egenhændig kopi har A. M. antegnet* „Exſcriptum paginæ membranaceæ ejusdem ferè cum hoc exſcripto magnitudinis ex utroqve, ut videtur, latere mutilæ: Membranam olim poſſidebat Oligerus Parsbergius Terræ Sælandiæ judex provincialis; nunc in meo muſeo aſſervatur." *Af A. M.s pâtegning på et løst blad ses det, at A. M. har fået pergamentsbladet fra etatsråd Jens Rosenkrantz,* „Enn Roſencrantz mun, ŏefad, feinged hafa epter (Holger) Parsberg daudann."

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. VI, Delineatio vetustæ Tabulæ Altaris (med facsim.).*

---

78. **AM. 420, fol.** (*forhen* **Addit 17², fol.**). *Perg. 27,7 × 19 cm. 2 bl. 14. årh s sidste halvdel. Røde overskrifter og initialer. Bl. 2 overskåret på langs. Bægge blade bære spor af at have været anvendte ved indbinding og pålimede bindets indersider.*

Kong Magnus Erikssons stadslag *(fragm.).*

Brudstykket indeholder de 13 første kapitler af „Dꝛapamal meþ uaþa".

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. XI, s VIII.*

---

79. **AM. 421, fol.** (*forhen* **Addit. 21, fol.**). *Pap. 32 × 20 cm. 70 bl. 1756. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík (forfs autograf). Bl. 58ᵛ—59 ubeskrevne.*

'**Vindex Traducis Memoriæ** | feu | CRITICA | HISTORICA | vel | CONSPECTUS HISTO|RICUS | DANO-NORVEGICO-Is-Lan|Dicus | fuper|Historias veteres, Idiomate Islandico con|fcriptas | . . . judiciô, operâ & studio Iohannis Olavii, Is-landi ventilatus . . . HAFNIÆ . . . MDCCLVI'.

---

580. **AM. 422, fol.** (*forhen* **Addit. 22, fol.**). *Pap.* $33_{,5} \times 22$ *cm.* *548 bl. 18. årh s slutning.*

Samlinger til en islandsk-latinsk-dansk ordbog.

1) Bl. 1—391. Manuskript til Björn Halldórssons ordbog.

2) Bl. 392—524. Udkast til redaktion af bogstaverne A—B.

3) Bl. 525—28. Optegnelser angående bogstavet A.

4) Bl. 529—43. Islandsk ordsamling med tilhørende (islandsk) forklaring.

5) Bl. 544—48. Optegnelser angående ordbogsarbejdet. *Mindre format.*

---

581. **AM. 423, fol.** (*forhen* **Addit. 24, fol.**). *Pap.* $34 \times 21_{,5}$ *cm.* *151 bl. 18. årh s slutning.*

Gunnar Pálsson: **Interpretatio carminum Eddæ Snorronis Sturlæi.**

Vedlagte et par mindre prøver, indesluttede i breve til den Arnamagnæanske kommission, af årene 1786—88.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CIX.*

---

582. **AM. 424, fol.** (*forhen* **Addit 25, fol.**). *Pap.* 34×22 *cm.* *99 bl. 18. årh s slutning. Bl. 70—99 i 4to.*

Gunnar Pálsson: **Annotationes**

a) ad odas Eddæ Sæmundi: Grímnismál, **Skírnisför**, Hárbarðs-ljóð, Hymis-kviða, Loka-senna, Vegtams-kviða, 'Hrafna'galdr Óðins.

b) ad carmina Gunnlaugs-sagæ.

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XXX.*

---

583. **AM. 425, fol.** (*forhen* **Addit. 26, fol.**). *Pap.* $34 \times 21_{,4}$ *cm.* *22 bl. 18. årh s slutning.*

Gunnar Pálsson: **Interpretatio carminum Kormaks-sagæ.**

---

1. **AM. 426, fol.** (*forhen* **Addit 27, fol.**). *Pap. 31 × 19,5 cm. 317 bl. 17. årh s sidste del. Forsk. hænder. Delvis skrevet af Þórður Jónsson på Skarð (1670) og Strandsel (1672), og af Jón Þórðarson (1681). Titelbladet er skrevet med røde, blå og sorte bogstaver og udstyret med en stærkt koloreret ramme, adskillige initialer ere kolorerede, endv. findes 3 kolorerede afbildninger af oldtidshelte, hver optagende en hel side, nemlig Egill Skallagrímsson, Grettir og Guðmundr ríki. I nedre margen findes antegnelser af Jón Ólafsson fra Grunnavík; også andre marginalnotitser forekomme, tildels beskadigede ved beskæring.*

„**Froodlegur | Bokfagna sio|odur.** | Innehalldande Velmarga | Afbragds Væna Sógu þæ|tte, þeim til froodleiks fem | þvijlijkt gyrnaz. | Epter þeim Ordrettustu | og Æfe ellftu fundamentis | fem til hafa feingest | Wppfkrifadur. | Ad forlage og Vppakoftna|de Erugofugs Hófdingja | Magnufar Ioonsso|nar. | Ad Wigur ä Yfafiardar | Diwpe. | Anno Domini | MDCLXXXII."

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ. Indholdsfortegnelse.

2) Bl. 2ʳ. Billede af Egill Skallagrímsson.

3) Bl. 3—62. 'Egils saga Skallagrímssonar' — *incl.* Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

4) Bl. 63—72. „Saga af Gunnlauge orms tungu og skälld|hrafne Iflendingumm".

5) Bl. 73—75. „Þättur af Brandkrofsa ok wmm wppruna | Droplaugar sona."

6) Bl. 75ᵛ—76. „Þættur af Stuf syne Þördar kattar".

7) Bl. 77—78. „Bergbu þättur".

8) Bl. 78ʳ. „Draums witran".

9) Bl. 79ᵛ. Billede af Grettir Ásmundarson.

10) Bl. 80—129. „Sagann af Gretter sterka | Aafmundarfyne Og Hanns forfedrum".

11) Bl. 130—143. „Sagann af Þorde Hredu".

12) Bl. 143ᵛ. Billede af Guðmundr Eyjólfsson.

13) Bl. 144—65. 'Svarfdæla saga'.

14) Bl. 166. „þättur Aff þörfteine Forvitnna".

15) Bl. 167—74. „Saga Aff Widfkiptumm Gudmundar | hinns ʀijka ok þeirra Suarfdæla (ɔ: Valla-Ljóts saga).

16) Bl. 175—79. „Saga Gunnars þydrannda Bana".

17) Bl. 180—82. 'þorsteins þáttr stangarhöggs.'

18) Bl. 183—87r. „Saga Aff þörfteine Hvyta".

19) Bl. 187v—90. „þättur Aff Eigle Sijdu Hällz Sijne".

20) Bl. 191—205. „Arons Saga Heriölffs (ɔ: Hjörleifs) Sonar".

21) Bl. 206—25. „Sagann Aff þörgijlz þördar-| fyne, kólludumm orrubeinns ꝼöftra" ɔ: Flóamanna saga.

22) Bl. 226—63. „Sagann Aff þörgeyre Hävarfsyne | ok þormöde Kolbrunar skällde" ɔ: Fóstbræðra saga.

23) Bl. 264—85r. „Sagann Aff Hävarde Isꝼirding".

24) Bl. 285v—86r. „þättur Aꝼ þörfteine fröda Auft|ꝼirdfkumm manne".

25) Bl. 286v—88r. „þättur Aff þörfteine Austꝼirding.

26) Bl. 288v. „Draums witran".

27) Bl. 289—302. „Saga af Hrafne sueinbiarnarfyne vestꝼyrdin|ge, fem Sturla hinn ꝼröde, lætur ꝼylgia, Islendinga søgun|umm myklu".

28) Bl. 303—5r. „þaattur aꝼ Aulkoffra"

29) Bl. 305v—10r. „þaattur aꝼ þorsteine Vxafoot".

30) Bl. 310v—13. 'þáttr af Hreiðari enum heimska'.

31) Bl. 314—17. „þaattur Aꝼ Sneglu Halla".

Herkomst og hist.: *Samlingen, der synes indbunden i islandsk bind fra c. 1770, nævnes i en gammel fortegnelse (hørende til den ældste additament-katalog) som* „opleveret fra Magnæi ſtervboe".

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (Gunnl.); Nord. Oldskrifter V, Kbh. 1848; Biskupa sögur I, 1858 (Arons saga Hjörl.s); Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881, s. XVI og III (1883) s. XI.*

---

585. **AM. 427, fol.** (*forhen* **Addit. 31 a, fol.**). *Pap. 33,5 × 21,3 cm. 143 bl. Skr. 1756 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„LIBER **POEMATA aliqvot | perantiqva** continens | vulgo dictus | **Sæmundar Edda,** | seu | **EDDA SÆMUNDINA,** | recognitus, caftigatus ac **Inter|pretatione qvalicunqve Latina** | donatus | operâ et ftudio | **IOHANNIS OLAVII** | de Grunna vijk isl: | HAFNIÆ, ANNO Dñi. M.DCC.LVI“.

Indhold:

1) Bl. 1—21. „Arnæ Magnæi | Annotationes | de Sæmundo Polyhiftore“.

2) Bl. 22—28. „Præfatio | Johannis Olavii“.

3) Bl. 29—42r. 'Sólarljóð', med latinsk oversættelse og fortolkning.

4) Bl. 42v—78r. 'Völuspá', med latinsk oversættelse og fortolkning.

5) Bl. 79—123. 'Hávamál', med latinsk oversættelse og fortolkning.

6) Bl. 124—43 (4to). Defekt udkast til kommentaren til Hávamál.

---

3. **AM. 428, fol.** (*forhen* **Addit. 31 b, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 150 bl. Sidste del af 18. årh. Skr. af Guðm. Magnæus.*

„Poëmata aliqvot perantiqva | ex | Edda Sæmundina | nempe: | Sólar Liód. | Vòlu-Spá. *et* | Háva-Mál | recognita, castigata ac interpretatione | qvalicunqve Latina donata | operâ et studio | Iohannis Olavii | de Grunnavík, ifl.“

Er en afskrift af det i foreg. nr indeholdte arbejde.

. **AM. 429, fol.** (*forhen* **Addit. 32 a—d, fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 1160 bl. indb. i 4 vol. Pagineret 1—2276. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík 1765.*

Snorra Edda ɔ: den islandske tekst med latinsk oversættelse og forklaring.

Indhold:

Vol. I (bl. 1—165). Dedikation til B. Møllmann, Gylfaginning og Bragaræður med tilhørende Prolog; Index. Fortale til Edda.

Vol. II (bl. 166—628). Skáldskaparmál *(beg.), indledet med* en fragmentarisk fortale.

Vol. III (bl. 629—869). Skáldskaparmál *(slutn.)* og kenningar, *i umiddelbar fortsættelse af foregående bind.*

Vol. IV (bl. 870—1160). De 4 grammatisk-rhetoriske afhandlinger, Háttatal, Rígsþula.

***Benyttelse og beskr.:** Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. C, CII.*

---

588. **AM. 430, fol.** *(forhen* **Addit. 33 a, fol.***). Pap. 33 × 21 cm. 124 bl. C. 1765. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

I. Olavii **Indices in Eddam prosaicam.**

Forklaring over de i Snorra Edda forekommende navne og vanskeligere ord.

***Benyttelse og beskr.:** Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CX.*

---

589. **AM. 431, fol.** *(forhen* **Addit. 33 b, fol.** og **Addit. 48 d³, fol.**). *Pap. 33,6 × 22 cm. 116 bl. C. 1760. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Udkast (latinske) **til arbejder over Snorra-Edda.**

I samlingerne blade af privatbreve *og brudstykke af* beskrivelse over Roskilde domkirke *(isl.)* m. fl. ubetydelige optegnelser.

***Benyttelse og beskr.:** Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CX.*

---

590. **AM. 432, fol.** *(forhen* **Addit. 34, fol.**). *Pap. 35 × 23 cm. C. 570 blade, hvoriblandt mangfoldige smásedler og adskillige kvartblade. Udarbejdet 1735, revideret 1765. Forf. og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„ONOMA|STICON | NOMINUM | PROPRIORUM“ *osv.*

Fortegnelse over nordiske egennavne i to afdelinger, person- og stednavne, med tilhørende latinsk forklaring — dediceret til Hans Gram (Johanni Grammio).

Indlagte forskellige af forfatterens mindre afhandlinger og udkast *over beslægtede æmner, samt nogle smásedler med* egenhændige optegnelser af Arne Magnusson *ang. norske stednavne.*

---

1. **AM. 433, fol.** (*forhen* **Addit. 35—43, fol.**). *Pap. 9 vol. C.* $31_{,5} \times 21_{,5}$ *cm. C. 1736—72. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Indeh. forfs første med mangfoldige tillæg forsynede udkast.*

Lexicon islandico-latinum.

Vol. I (c. 320 bl. *småsedler og indlagte mindre læg incl.*): Bogstavet A, samt fortale; foran findes nogle biografiske notitser antegnede.

Vol. II (c. 440 bl. *sedler og løse blade incl.*): Bogstaverne B, C, D.

Vol. III (c. 230 bl. *sedler incl.*): Vokalerne E med EI og EY; I og IJ; Ø; O, OO og Æ; U og W, Y og YY.

Vol. IV (c. 450 bl. *sedler incl.*): Bogstaverne F, G. *Foran er antegnet* nogle biografiske notitser.

Vol. V (c. 330 bl. *incl. sedler og mindre læg*): Bogstavet H.

Vol. VI (c. 270 bl. *incl. sedler*): Bogstaverne J, K.

Vol. VII (c. 660 bl. *incl. sedler*): Bogstaverne L, M, N, P, R.

Vol. VIII (c. 460 bl. *incl. sedler*): Bogstavet S.

Vol. IX (c. 460 bl. *incl. sedler og lign.*): Bogstaverne T, V, Þ.

Bagi bindet er endvidere indlagt et hæfte på 10 folio-blade, indeholdende brudstykke af en islandsk-latinsk ordsamling *af* H. E. Wium, 1811.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, s. XXII.*

---

2. **AM. 434, fol.** (*forhen* **Addit. 44, fol.**). *Pap.* $33_{,6} \times 20_{,8}$ *cm. 62 bl. C. 1760. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Indhold:

1) Bl. 1—21. **'MEDITATIONES | qvædam | De | CURIS EPISCOPALIBUS | circa Rem Literariam in Is-landia inprimis adhi|bendis,** | qvas | Nobilissimi ac Eruditissimi Domini, | Dni GISLONIS MAGNÆI | . . . Judicio pio . . ad examinandum . . offert et fubjicit . . Johannes Olavius'. Hafniæ MDCCLV.

Islandsk afhandling, rettet til den tiltrædende biskop på Hólar.

2) Bl. 22—37. „**TRACTATUS | De Re Antiqvaria, | feu | De Scientia Antiqvitatum Literaria**" *osv.* Hafniæ MDCCLXV. *Lat.*

3) Bl. 38—62. „**Umm Forn-manna Hauga nockra, Kumla og Dyſiar | a Ifs-Lande, og i | Norvegi**". *Hertil forskellige tillæg* (um fornmanna-fé, um tröll, um álfa *og lign.*).

---

593. **AM. 435, fol.** (*forhen* **Addit. 45, fol.**). *Pap. 33,5 × 20,6 cm. 196 bl. (herefter 13 bagi indlagte bl.). 18. årh. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

'Orthographia Islandica' *ɔ:* en på Islandsk affattet, islandsk retskrivningslære.

Ved håndskriftets slutning ere indlagte nogle blade *dels af* orthografisk indhold, *dels indeholdende* optegnelser om forfatterens litterære arbejder og personlige forhold, *samt en for Sverig bestemt* fortegnelse over sagaer i den AM[ske] samling.

---

594. **AM. 436, fol.** (*forhen* **Addit. 46, fol.**). *Pap. 33,3 × 20,6 cm. 240 bl. C. 1750. Skr. af Jón Sigurðsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. „Angaaendes | For-bedring | paa | Snorronis faa kaldte Eddæ | Translation" — en række forespörgsler af Jón. Ólafsson fra Grunnavík, med prof. Møllmanns svar tilföjede i marginen.

2) Bl. 5—240. **Snorra Edda,** efter Codex Worm., *opr. besørget af* Jón Ólafsson fra Grunnavík *og af ham forsynet med* varianter og marginalnoter, *samt med en* fortale, *der her foreligger oversat på Latin af* Jón Sigurðsson (den ældre), *om hvem nogle* biografiske oplysninger *ere tilföjede. Efter fortalen følger en* Catalogus Poëtarum.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CII.*

---

595. **AM. 437, fol.** (*forhen* **Addit. 47 a, fol.**). *Pap. 33,2 × 21 cm. 134 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Biografier af islandske literati fra c. 1700 — *på Islandsk, Dansk og Latin.*

1) Bl. 1. Titelblad, indholdsfortegnelse, personalhistoriske notitser.

2) Bl. 2—15^{r}. „Vita | ARNÆ MAGNÆI". Hafniæ MDCCLVIII; *på Islandsk.*

3) Bl. 15^{r}—17^{v}. „Vita IOHANNIS MAGNÆI | (Fratris Arnæ Magnæi)"; *på Islandsk.*

4) Bl. 17^{v}—38. „Umm þa læɀdu Widalina" ɔ: Arngrimur Jónsson, Þorkell Arngrímsson, Hildur Arngrímsdóttir, Páll Vídalín.

5) Bl. 39—54. „Ævi-saga Odds Lòg-manns Sigurdffonar" — *heri afskrift af* O. S.s selvbiografi på Dansk, *i to eksemplarer.*

6) Bl. 55—60. „Lijꝼs Saga | Bifkupfins, Mag. Brynjülꝼs Sveinsfonar, | faman-tekin af hans Broodur Syne | S^{ra} Torfa Joons fyni, ad Gaulveria bæ".

7) Bl. 61—134. „Vita et Scripta | IOHANNIS OLAVII". Hafniæ 1766—67. *Indeholder en dansk selvbiografi af J. O., samt en latinsk fortegnelse over hans litterære arbejder — bægge i tre eksemplarer; endvidere* udkast til en afskedsansøgning, *dateret* april 1767.

Samtlige afhandlinger, med undtagelse af nr 6 (og delvis nr 5) ere udarbejdede af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

***Benyttelse og beskr.:** Ísl. Þjóðsögur I, s. XXIII*

---

3. **AM. 438, fol.** (*forhen* **Addit 47 c, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 328 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. I.

Indhold:

Kongelige reskripter, instruktion, rentekammer-breve.

AM. 439, fol. (*forhen* **Addit. 47 d, fol.**). *Pap. $33_{,5}$ × $21_{,5}$ cm. 371 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. II.

Indhold:

Under mærket „Gottrups Mission, Miscellanea" aktstykker vedrørende Islands administration, retsvæsen og handels-

forhold, *samt* nogle privatskrivelser, *og endelig* „Um adtekter i Videy anno 1539“ *(8vo) — dette sidste stykke egenhændig afskrevet af A. M. efter det Skálholt kirke tilhørende originale domsbrev og af ham kommenteret.*

---

598. **AM. 440, fol.** (*forhen* **Addit. 47 e, fol.**). *Pap.* $33{,}5 \times 21{,}3$ *cm.* *412 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. III.

Indhold:

Indberetninger fra de kgl. kommissærer (Arne Magnusson og Páll Vídalín) til regering og rentekammer *(udkast eller genparter). Vedlagt er* udkast til en indstilling ang. almanak-privilegiet.

---

599. **AM. 441, fol.** (*forhen* **Addit. 47 f, fol.**). *Pap.* 34×22 *cm.* *498 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. IV.

Indhold:

Under mærket „Blandinger, Breve“ aktstykker vedrørende Islands administration og rettergang, offenlige og private skrivelser fra kommissionens medlem Páll Vídalín, privat-skrivelser til Arne Magnusson.

---

600. **AM. 442, fol.** (*forhen* **Addit. 47 g, fol.**). *Pap.* $33{,}4 \times 22$ *cm.* *180 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. V.

Indhold:

Fortegnelser over de islandske præster og præstekald, samt disses indkomster, for årene 1706 og 1709, meddelelser om milde stiftelser (kristfé) og hospitaler, samt enkelte rets-lige aktstykker.

01. **AM. 443, fol.** (*forhen* **Addit. 47 h, fol.**). *Pap.* *34 × $21_{,6}$ cm.* *594 bl.*
Beg. af 18. årh.

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. VI.

Indhold:

Aktstykker i sagen mod Jón Hreggviðsson (anklaget for mord).

---

2. **AM. 444, fol.** (*forhen* **Addit. 47 i, fol**). *Pap.* *34 × 22 cm.* *323 bl.*
Beg. af 18. årh.

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. VII.

Indhold:

Retssager og trætter.

. **AM. 445, fol.** (*forhen* **Addit. 47 k, fol.**). *Pap.* *$33_{,4}$ × 22 cm.* *C. 400 bl.*
Beg af 18. årh.

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. VIII.

Indhold:

Retssager og trætter, deriblandt det såkaldte „Kriumál“.

AM. 446, fol. (*forhen* **Addit. 47 l, fol.**). *Pap.* *34 × 22 cm.* *C. 500 bl.*
Beg. af 18. årh.

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. IX.

Indhold:

Retssager, særlig ang. s^{ra} Páll Ámundason (arvesag).

AM. 447, fol. (*forhen* **Addit. 47 m, fol.**). *Pap.* *$33_{,5}$ × 22 cm.* *C. 520 bl.*
Beg. af 18. årh.

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. X.

Indhold:

Den islandske handel.

---

606. **AM. 448, fol.** (*forhen* **Addit. 47 n, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. C. 490 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XI.

Indhold:

Regnskab over omkostningerne ved lagmand L. Gottrups på Islands vegne foretagne rejse til regeringen i København.

---

607. **AM. 449, fol.** (*forhen* **Addit. 47 o, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 446 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XII.

Indhold:

Skrivelser ang. Islands administration og retsvæsen.

---

608. **AM. 450, fol.** (*forhen* **Addit. 19** *og* **47 p, fol.**). *Pap.* $33_{,5} \times 21_{,5}$ *cm. 460 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XIII.

Indhold:

Breve ang. Island og islandske forhold, samt andre af mere privat natur til og fra Arne Magnusson, m. fl.

---

609. **AM. 451, fol.** (*forhen* **Addit. 47 q, fol.**). *Pap.* $34 \times 21_{,4}$ *cm. 343 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XIV.

Indhold:

Breve ang. islandsk administration og rettergang, samt nogle til og fra Arne Magnusson af mere privat natur.

---

610. **AM. 452, fol.** (*forhen* **Addit. 47 s, fol.**). *Pap. 21 × 18 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse 15 cm. Beg. af 18. årh.*

Arne Magnussons private pengevæsen.

Indhold:

Avktionsindkøb, regninger, udlån osv.

AM. 453, fol. (*forhen* **Addit. 47 t, fol.**). *Pap. 21 × 18 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse 12 cm. Beg. af 18. årh.*

Arne-Magnussonske papirer.

Indhold:

Privatskrivelser, hovedsagelig til Arne Magnusson fra forskellige personer i ind- og udlandet, samt nogle til andre mænd, sål. Moth og den i Maribo bosatte Islænder J. Gam; offenlige skrivelser og aktstykker ang. islandske forhold.

---

2. **AM. 454, fol.** (*forhen* **Addit. 47 u, fol.**). *Pap. 24 × 20 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse 7 cm. Beg. af 18. årh.*

Arne-Magnussonske papirer.

Indhold:

Privatbreve vedrørende Arne Magnusson, samt optegnelser ang. dennes pengevæsen. *Heri også* nogle notitser ang. kongesagaernes nedskrivningstid.

---

3. **AM. 455, fol.** (*forhen* **Addit. 48 a, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 515 bl. Slutn. af 18. årh. Hovedsagelig skr. af Guðm. Magnæus.*

Grettis saga.

Den islandske tekst med varianter og latinsk oversættelse.

---

4. **AM. 456, fol.** (*forhen* **Addit. 48 c, fol.**). *Pap. 32,5 × 21 cm. 50 bl. 1730. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Fortegnelse over de af Arne Magnusson efterladte håndskrifter og trykte bøger.

Heri enkelte optegnelser *på løse blade.*

---

5. **AM. 457, fol.** (*forhen* **Addit. 48 d[1], fol.**). *Pap. 32,2 × 9 cm. 182 bl. Slutn. af 17. årh. Adskillige blade ubeskrevne.*

Jordebog over det kongelige gods i Snæfellsnes syssel for årene 1681—86.

Jordebogen, der er defekt ved begyndelsen, er skreven dels på Islandsk, dels på Dansk.

---

616. **AM. 458, fol.** (*forhen* **Addit. 48 d², fol.**). *Pap. 33,6 × 21 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Trifolium historicum Torfæi.

Brudstykke, rettet af forfatteren (Th. Torfæus).

---

617. **AM. 459, fol.** (*forhen* **Addit. 48 e, fol.**). *Pap. 19,3 × 17 cm. 19 bl. samt en del forangående og efterfølgende ubeskrevne. Beg. af 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—16ʳ. **Jordebog over det under Bessastaðir hørende kongelige gods,** *fra tiden mellem 1583 og 1616, på Dansk.*

2) Bl. 16ᵛ—19. **Fortegnelse over de islandske sysler, klostre og havne,** *med flere oplysninger.*

Herkomst og hist.: *Foran ere indlagte tre AMske notitssedler; ifg. den ene af disse ses håndskriftet at være købt af etatsråd Rosencrantz' arvinger.*

---

618. **AM. 460, fol.** (*forhen* **Addit. 48 f, fol.**). *Pap. 33 × 20 cm. 47 bl. Skr. 1639.*

„Jordebog | over | Kongl Majeſt: | Jordegodz | udi | Iisland. | 1639". *Denne titel er med Arne Magnussons hånd skreven på bindets forside.*

Som anhang til jordebogen følger ᵃ) en fortegnelse over de kgl. indtægter af de forskellige sysler, ᵇ) samt over afgifterne af ombudsjorderne og klostrene med angivelse af disses bestyrere, ᶜ) endelig: oplysning om den islandske pengeberegning i hundrede og ører.

Herkomst og hist.: *Ifg. en af de to foran indlagte AMske notitssedler er jordebogen forfattet af Jens Söfrensen, fuldmægtig hos lensmanden Pros Mundt, og muligvis skreven med hans egen hånd.*

---

619. **AM. 461, fol.** (*forhen* **Addit. 48 g, fol.**). *Pap. 42,5 × 16,8 cm. 50 bl. 17. årh. Indhæftet i beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

'Kgl. Majestæts jordebog af 1639', *i afskrift. Standser defekt i Stranda syssel.*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Monſieur Jens Jörgenſen til hörende“. *På håndskriftets sidste side findes en islandsk notits af 1678, der angiver* „Jens Seffrynsson“ *som jordebogens forfatter.*

---

20. **AM. 462, fol.** (*forhen* **Addit. 48 h, fol.**). *Pap.* $21{,}5 \times 16{,}5$ *cm.* *62 + 33 + 43 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Plan til den af Arne Magnusson og Páll Vídalín udarbejdede jordebog *(isl.).*

I. Regler for jordernes vurdering, samt udkast til forskellige påtænkte anordninger m. h. t. gårdenes drift osv.

II a. Plan for selve jordebogens indretning og fremgangsmåden ved skyld-ansættelsen.

II b. Samme plan som II a — dog tillige nogle løse sedler vedkommende jordebogens indretning, samt andre sedler med oplysninger om enkelte jorder, og endelig nogle notitser ang. Jón Ólafssons (m. fl.s) honorar som Arnamagnæansk stipendiar 1742.

Benyttelse og beskr.: *I bladet „Íslendingur“ III, 1862, s. 77 flg. findes I aftrykt (formodes der at være af P. Vídalín).*

---

21. **AM. 463, fol.** (*forhen* **Addit. 48 i, fol.**). *Pap.* *34 × 21 cm. (dog enkelte hæfter så vel af större som mindre format); i alt 376 bl. C. 1700 (det hovedsagelige indhold).*

Jordebog for Island fra årene 1693—97.

På Islandsk; hovedsagelig forfattet år 1695. Med bilag af ældre jordebogsoptegnelser for Snæfellsnes syssel fra årene 1605—7, 1681, 1688, 1689, 1693, *samt* yngre jordebogsmateriale for Skaptafells syssel 1701—4.

Benyttet af den Arnæmagnæi-Vidalinske jordebogs-kommission.

---

2. **AM. 464, fol.** (*forhen* **Addit. 48 k, fol.**). *Pap.* *33 × 21 cm., i alt 367 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (26 bl.) **„Jorde-bog | over | Vestmand-Øer“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over „Vestmannaeyjar"; *oversættelsens rigtighed testere Jon Mortenssön og Jon Magnussen år 1742.*

2) (14 bl.) **„Jardabok | yfer | Weftmanna-Eyar".**

Afskrift af den islandske, ved Arne Magnusson og P. Vidalín udarbejdede jordebog over Vestmanna-øerne.

3) (4 bl.) **Fortegnelse over „ꝼꝛydeꝛ peningaꝛ" i Vestmannaeyjar år 1703** *(isl.).*

4) (7 bl.) **Fortegnelse over „allt mann ꝼölk med alldeꝛe" i Vestmannaeyjar 1703** *(isl.).*

5) (316 bl.) **„Jorde-Bog | over | Rangaarvalle | Syffel | udi | Island".**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Rangárvalla syssel.

---

623. **AM. 465, fol.** (*forhen* **Addit. 48 l, fol.**). *Pap.* $33_{,6} \times 21_{,8}$ *cm. I alt 430 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (418 bl.) **„Jorde-Bog | over | Arnes-Syffel | udi Island".** *Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske jordebog over Árness syssel.*

2) (12 bl.) **Fortegnelse over gårdene i Árness syssel og deres beboere,** *dateret* 'Skalholt 1735', *islandsk, afskrevet af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

---

624. **AM. 466, fol.** (*forhen* **Addit. 48 m, fol.**). *Pap.* $34 \times 21_{,5}$ *cm. I alt 351 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (225 bl.) **„Jorde-Bog | over | Guld[b]rynge Syffel | udi Island".**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Gullbringu syssel.

2) (126 bl.) **„Jorde-Bog | over | Kiofe Syssel | udi | Island".** *Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Kjósar syssel.*

525. **AM. 467, fol.** (*forhen* **Addit. 48 n, fol.**). *Pap. 34 × 21 cm. I alt 460 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (220 bl.) **„Jorde-Bog | over | Borgerfiords Syffel | for | Sönden Hvitaa“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Borgarfjarðar syssel.

2) (182 bl.) **„Jorde-Bog | over | Borgerfiords Syffel for Vesten Hvijtaa** | ellers kaldet | **Myre Syffel“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Mýra syssel.

3) (58 bl.) **„Jorde-Bog | over | Hnappe-dals-Syffel | udj | Jfs-land“,**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Hnappadals syssel.

---

26. **AM. 468, fol.** (*forhen* **Addit. 48 o, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 341 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (217 bl.) **„Jorde-Bog | over | Snæfells Syffel | udi | Jifsland“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Snæfellsness syssel.

2) (124 bl.) **„Jorde-Bog | over | Dale-Syffel | udi Ifs-land.“**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Dala syssel.

---

7. **AM. 469, fol.** (*forhen* **Addit. 48 p, fol.**). *Pap.* $33_{,5} \times 21_{,5}$ *cm. 254 bl. Beg. af 18. årh.*

Jarðabók yfir Barðastrandar sýslu *(isl.).*

De originale samlinger til den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Barðastrandar syssel, for flere hreppers vedkommende kun en materialsamling tildels på løse kvart- og oktavblade.

---

628. **AM. 470, fol.** (*forhen* **Addit. 48 q, fol.**). *Pap. 34 × 21,4 cm. I alt 357 bl. 18 årh.*

Indhold:

1) (241 bl.) **„Jordebog | Over | Iseflord-sysfel | udj | Isf-Land".**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Isafjarðar syssel.

2) (116 bl.) **„Jorde-Bog | over | Strande-Syffel | udi | Is-Land".**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Stranda syssel.

---

629. **AM. 471, fol.** (*forhen* **Addit. 48 r, fol.**). *Pap. 33,3 × 21,5 cm. 448 bl. 18. årh.*

„Jorde-Bog | over | Hunevatns Syffel | udi | Island".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Húnavatns syssel.

---

630. **AM. 472, fol.** (*forhen* **Addit. 48 s, fol.**). *Pap. 33 × 21,8 cm. 314 bl. 18. årh.*

„Jorde-Bog | over | Hegranefs Thing. | ellers kaldet | Skage-flords-Syffel. | udi. | Island".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Skagafjarðar syssel.

---

631. **AM. 473, fol.** (*forhen* **Addit. 48 t, fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 326 bl. 18. årh.*

„Jorde-Bog | over | Wadle-Thing | fom og kaldes. | Wadle Syffel. | eller og | Øe-flords Syffel. | udi Island".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Eyjafjarðar syssel.

---

32. **AM. 474, fol.** (*forhen* **Addit. 48 u, fol.**). *Pap. 33 × 21,₅ cm. 434 bl. 18 årh.*

„Iorde-Bog | Ofver | Thing-øe-Sysfel | udi Isf-Land".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Þingeyjar syssel.

---

33. **AM. 475, fol.** (*forhen* **Add. Addit. 21, 4to**). *Pap. 30 × 17,₆ cm. 8 bl. C. 1700. Bladene ere overstregede på langs.*

Sverris saga *(fragm.).*

Brudstykke af 5 fragmenter af „Cod. I".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet i IV. bd af Noregs kon. sögur, 1813, fol.*

---

34. **AM. 476, fol.** (*forhen i* **Addit. 89 c, 4to**). *Pap. 33 × 21 cm. 29 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Stærkt hensmulrende og beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Búa saga Andríðssonar.**
2) Bl. 23—29. **„Þattr a** *(sål.)* **Iokle Buafyne"** — *defekt.*

---

35. **AM. 477, fol.** (*i håndbiblioteket*). *Pap. 33 × 20,₇ cm. 73 bl. (+ de senere indlagte a—d). C. 1731. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„Catalogus Librorum Msstorum | Arnæ Magnæi".

Det til bibliotheksbrug bestemte eksemplar af Jón Ólafssons egenhændige fortegnelse over Arne Magnussons efterladte håndskrifter (med forbigåelse af de trykte bøger), affattet hovedsagelig på Islandsk, delvis dog også på Latin og Dansk.

Forøget i tidens løb med adskillige tilföjelser og rettelser af bibliotheksembedsmænd og Arnamagnæanske stipendiarer.

I katalogen findes efterfølgende marginalhenvisninger, der angive den af Jón Ólafsson inden for de enkelte formater (fol., 4to, 8vo, 12°) fulgte orden: 'Hiftoria, I° Danica (Libri Hiftorici *som overskrift i selve teksten*) *nr 1 fol. flg.;* Norvegica *nr 34 flg.;* Iflandica *nr 104 flg.;* Externa, qvorum plurima fabulofa *nr 166 flg.;* Svecica *nr 192 flg;* Epifcopi Ifl. et Sancti *nr 204 flg.;* Sancti *nr 221 flg.;* Eddica, Chronologica, computiftica et Genealogica etc. *nr 242 flg.;* Libri Juridici Danici *nr 286 flg.;* Norvegici *302 flg.;* Iflandici *nr 334 flg.;* Topographica *nr 357 flg.;* Runica *nr 366 flg.* — De Jydfke Lougböger (1° Juridici *som overskrift i selve teksten*) *nr 1, 4to flg.;* De Sælandfke *nr 20 flg.;* Skaanfke *nr 34 flg.;* Svenfke *nr 44 flg.;* Norfke *nr 56 flg.;* Islendfkar *nr 118 flg.;* Differtatt.

Juridicæ Isl. *nr 201 flg.*; Döma og Brefabækur og Relationer ***nr 234 flg*** Mældaga bækur *nr 252 flg.*; Hiſtoria Danica (Libri Hiſtorici ***som over skrift i selve teksten***) *nr 281 flg.*; Hiſt. Norv. *nr 301 flg.*; Orcadenſ. e Færoenſia *nr 332 flg.*; Fabuloſa Norvegica *nr 335 flg.*; Svecica *nr 353 flg* Hiſtoria Iſlandica ***(som overskrift i selve teksten) nr 364 flg.***; Extern qvorum plurima fabuloſa *nr 519 flg.*; Exoticæ Hiſtoriæ Fabuloſæ *nr 570 flg* Hiſtoria Metrica (Rïmur ***som overskrift i selve teksten) nr. 603 flg.***; Libı Sacri et Vitæ Sanctorum (Sacra, maximam partem Hiſtorica ***som over skrift i selve teksten***) *nr 617 flg.*; Carmina Sacra ***(også i teksten) nr 704 flg.*** Computiſtica ***(også i teksten) nr 724 flg.***; Eddica ***nr 738 flg.***; Coſmo Geo- et Topo-graphica ***nr 764 flg.***; Grönlandica ***nr 768 flg.***; Libri Sacı Latini ***(også i teksten) nr 781 flg.***; Leges ***nr 804 flg.***; Philolog. ***nr 809 flg.*** Medic. *nr. 819 flg.*; Hiſtorica ***nr 821 flg.***; Danica ***nr 837 flg.***; Norvegic ***nr 881 flg.***; Svecica *nr 898—99.* — Juridica ***(også i teksten) nr 1, 8vo flg.*** Danica (1) Jutiæ *nr 5 flg.*; [Sælandiæ ***bortrevet eller forglemt, nr 22 flg.***; Scaniæ *nr 28 flg.*; Svecicæ *nr 30;* Norvegicæ ***nr 31 flg.***; Iſlandica ***nr 37 flg.***; Sacra (Libri Sacri ***i teksten***) ***nr 69 flg.***; Hiſtoria Danica ***nr 105 flg.***; Iſland. *nr 110 flg.*; Rïmur ***nr 126 flg.***; Eddica ***nr 156 flg.*** Computiſtica *nr 168 flg.*; Medicinalia *nr 187 flg.*; Geograph., Arithmet. Phyſiolog. *nr 194 flg.*; Grammat. *nr 202 flg.* — Libri Sacri ***(som over skrift i selve teksten) nr 414, 12° flg. [til dette, første nr i duodezerne der fortsætter nr 207 i oktaverne, har katalogen følgende anvisning*** Numerus Librorum in forma octava continuatur hucuſque ita ut heic idem observetur, ***se i øvrigt AM. 384, fol.]***; LL: et Juridica Jutiæ ***nr 443 flg*** Sælandiæ *nr 455;* Iſlandiæ *nr 456 flg.*; Iſlendſk Rim ***nr 461 flg.***'

---

636. **AM. 478, fol.** *(håndbibl.). Pap. 34,5 × 22,5 cm. Pag. 1—272 + fc I—VI; bladene dog for en stor del ubeskrevne. 19. årh.* ***For*** *hænder.*

„Fortegnelse | over | Rasks, Stephensens, Erichsens | Kriegers Haandskrifter, | samt senere Erhvervelser.“

Til denne bindet påtrykte titel slutter sig følgende over „Additamentum | ad | Catalog. librorum mss. | Legati A Magnæani“.

---

637. **AM. 479, fol.** *(håndbibl.). Pap. 31 × 20 cm. Pag. 1—890. 18 Skr. af Guðm. Magnæus (?). S. 406—10 ubeskr. Forsk. tilföjelser og rettelser.*

„Regiſtur og Upp|teiknan allra þeirra Kálf-skinns-|Bref til voru efter Afs. Prof. | og Arch. Secret. Arna Mag|r

Omfatter den AM.ske samlings islandske perg diplomer fasc. I—LXIV.

480, fol. *(håndbibl.). Pap.* $36_{,8} \times 23_{,9}$ *cm. Pag. 1—64 + fol. I—II. Skr. 1887 af cand. mag. Pálmi Pálsson.*

„**Íslenzk frumbréfaskrá.** | Additamenta Arnamagnæana | fascic. LXV—LXXII.“

En af afd. arkivar Jón Sigurðsson udarbejdet registrant over den AMske samlings otte første tillægsfascikler af islandske pergamentsdiplomer, afskrevet efter J. S.s egenhændige original i hans samling i Reykjavík (nr 72, fol.).

481, fol. *(håndbibl.). Pap.* $31_{,5} \times 21$ *cm. 167 bl. 18. århs sidste halvdel. Hist og her senere rettelser.*

„**Catalogus | Diplomatum Norve|gicorum | in Bibliotheca Legati Magnæani.** | B. C. Sandvig concinnavit“.

Omfatter samtlige norske pergamentsdiplomer fasc. I—C. *Hovedsagelig affattet på Dansk.*

482, fol. *(håndbibl.). Pap.* $33_{,7} \times 21_{,5}$ *cm. Pag. (mindre regelmæssig) 1—162. C. 1731. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

‘**Catalogus Eller Regiſter over alle de Danſke gamle Brever .. (paa Pergament) .. udi Asſeſsor Arnas Magnusſens efterladte .. Bibliothec**’.

Indbefatter foruden danske pergamentsdiplomer fasc. 1—65 [fasc. 66 *er* en *senere* til Herlufsholm skole afleveret codex] Zwerinensia fasc. 67—75 *(hvoraf den sidste på papir) — en fortegnelse over latinsk-tyske diplomer, som nu ikke findes i samlingen.*

På titelbladet angiver Jón Ólafsson sig som forfatter ikke alene til denne registrant, men også til katalogerne over 1) A. M.s bibliothek, 2) de islandske pergamentsbreve, 3) de norske pergamentsbreve, hvilke fortegnelser alle synes at være affattede året efter Arne Magnussons død.

483, fol. *(håndbibl.). Pap.* $43_{,4} \times 27_{,5}$ *(i ubeskåren tilstand). 10 bl. 18. århs sidste halvdel.*

„**Diplomata | ad | Ducatum Zwerinenſem | et vicinas regiones | pertinentia | ab anno | 1287 ad 1532**“. Fasc. 1—5.

Foreløbige oplysninger og berigtigelser.

Med henvisning til den i kommissionens fortale indeholdte vejledning til katalogens forståelse fremhæves herved endvidere følgende. Den ydre anordning belyses yderligere ved O. v. Heinemanns katalog „Die Handschriften der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel“, Wolfb. 1884 ff., som i denne henseende har afgivet det nærmeste forbillede. Medens med hensyn til håndskrifternes rækkefølge den gamle, fra Jón Ólafsson stammende orden er bibeholdt uforandret, vil senere opstået forvirring findes rettet, ligesom også nogle ændringer i de efterhånden indenfor de enkelte numre indførte underafdelinger ere foretagne. Af de flere eksemplarer, hvori Jón Ólafssons katalog foreligger, citeres — undertiden under benævnelsen den gamle katalog — i dette arbejde altid det i håndbibliotheket opstillede eksemplar (AM. 477, fol). Uagtet af samlingens håndskrifter ikke få bære en sidevis paginering, fremhæves denne kun i særlige tilfælde: indbindingen giver forholdsvis sjælden anledning til omtale. Medens de i katalogen forekommende islandske personnavne ellers altid gengives i ren islandsk form, vil man for samlingens stifter (Árni Magnússon, lat. Arnas Magnæus) finde en undtagelse, idet dennes navn gennemgående, til forhindring af enhver tvetydighed, skrives Arne Magnusson. I citater fra de pågældende tekster betegnes ved [—] ulæselige ord eller bogstaver, ved (—), hvad der uden at findes i vedkommende citat er tilföjet andensteds fra for forståelsens skyld. I gengivelsen af Arne Magnussons seddelnotitser betegner [—] de anmærkninger, som af A. M. selv ere föjede til pågældende notits. Forkortelser i de under „Benyttelse og beskrivelse“ citerede skrifter, der samtlige referere sig til vedkommende håndskrifts indhold, ville vistnok alle være forståelige. Også de andre anvendte forkortelser behøve næppe nogen forklaring; hvor ordets sidste bogstav er medtaget i forkortelsen, anvendes ingen prik ved dettes slutning.

Bortset fra nogle uvæsenlige inkonsekvenser og trykfejl uden realitetsbetydning vil følgende være at berigtige:

13^{14} *Þórdarson* læs *Þórðarson*
14_5 *Tospaltet.* læs *3 bl. Tospaltet.*
22_{12} **1172 1209** læs **1172—1209**
24_7 tilföj *Facsim. hos Könnecke, Bilderatlas zur Gesch. der deutschen Nationallitt.. Marburg 1886.*

39^{5} **Olafs** læs **Ólafs**
53^{20} framkemd (!) læs framkemd
95_{14} -drápa læs -kviða
95_{1} **Olkofra** læs **Ölkofra**
112^{6} **Vemundar** læs **Vémundar**
121^{16} **Ljótsvetninga** læs **Ljósvetninga**
142^{18} og $_{8}$ **Orvarodds** læs **Örvar-Odds**
176^{16} harðraða læs **harðráða**
178^{18} annoterud læs **annoterad**
188^{7} *forkellige* læs *forskellige*
194^{15} tilföj *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 584:*
214^{3} og $_{5}$ *med O. Worms hånd* **udgår.**
215^{15} *påtegning* læs *egenhændige påtegning*
215_{9} ***Sæmundur*** læs ***Sæmundar***
218_{5} tog læs tok
219^{8} S læs 5 (?)
226_{4} Skallholltz læs Skalholltz
231^{17} i Fliotzhverfe læs Fliotzhverfe
236^{1} syn læs syne
248_{12} *fortsatsbladets* læs *forsatsbladets*
295^{11} **PHILiPPPO** læs **PHILiPPO**

Ifølge den ved beskrivelsen af håndskrifterne af **Egils saga Skallagrímssonar** fulgte fremgangsmåde burde være tilföjet ved

AM. 128, fol: *indeh.* Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 132, — — 1ste vers af Sonatorrek.
— 146, — — Arinbjarnarkviða *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 158, — — Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

Kr. K.

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE
HÅNDSKRIFTSAMLING

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

2. HÆFTE

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

TRYKT HOS J. JÖRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1889

Bortfalder ved indbindingen.

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE
HÅNDSKRIFTSAMLING

FØRSTE BIND

UDGIVET AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

i dette bind første halvdel, indeholdende beskrivelsen over folianterne og en del af kvarterne, forelægges offenligheden, er i sin helhed udført af bibliothekar, dr. Kålund, dog med bistand af legatets stipendiarer, idet disse have deltaget i håndskrifternes foreløbige beskrivelse. Det er en selvfølge, at dr. Kålund også har benyttet det allerede foreliggende materiale, navnlig Jón Sigurðssons ovennævnte arbejde, dog således, at hvert enkelt håndskrift påny er gennemgået.

I katalogen er håndskrifternes oprindelige nummer bibeholdt, hvorhos der i marginen er anført løbenummer. Det har været bestræbelsen at give dels en forestilling om hvert enkelt håndskrifts ydre ejendommeligheder — i hvilken henseende er angivet det anvendte materiale (pergament eller papir), störrelsen i centimetermål, bladtal, omtrentlig alder og udstyrelse —, dels en udtömmende indholdsangivelse, der kun for brevbøger, rækker af retterbøder og lign. ikke går i det enkelte; derimod gives som regel ingen meddelelser om håndskriftets værd eller tekstens beskaffenhed. Ved hvert håndskrift meddeles de oplysninger om dets ældre historie og tidligere ejere, som kunne hentes fra selve håndskriftet eller Arne Magnussons indlagte notitssedler og hans egenhændige fortegnelse over de ham tilhørende pergamentshåndskrifter, der er indlemmet i samlingen som nr 435 a, 4to; ligeledes er der tilföjet en fortegnelse over de skrifter, hvori det pågældende håndskrift tidligere har været omtalt eller benyttet. Titlerne ere så vidt muligt affattede i det pågældende stykkes sprog; dog følges i de norske lovhåndskrifter, der ere beskrevne i Norges gamle love IV, den der anvendte benævnelse. Indholdets væsenlige dele ere fremhævede ved fede typer, titler og det fra håndskrifternes tekst optagne ved antikva, oplysende meddelelser ved kursiv; almindelige anførselstegn („—") antyde nöjagtigst mulig gengivelse, halve

anførselstegn ('—') udtryk, der have noget nær tilsvarende i vedkommende håndskrift.

Katalogens andet bind, hvormed dette værk forventes afsluttet, vil blive ledsaget af de nødvendige registre. Som et foreløbigt hjælpemiddel ved benyttelsen henvises til den ovennævnte af Jón Ólafsson affattede katalog, der findes anført i nærværende bind som nr 477, fol., og hvis delvis systematiske inddeling af håndskrifterne er optaget i beskrivelsen af dette nummer.

København, d. 18. oktober 1889.

K. Gislason. V. Finsen. J. L. Ussing. S. Birket Smith.
Ludv. F. A. Wimmer.

Kvarter.

, **4to.** *Pap.* $23 \times 17{,}5$ *cm. 47 bl. — foruden en del forangående og efterfølgende ubeskrevne. Slutn. af 17. århr.*

Indhold:

1) Bl. 1—26ᵛ. **'Leges Cnuti Regis Anglorum, Danorum & Nororum'** *ɔ:* Knud den stores engelske love *(Latin).*

2) Bl. 26ᵛ—44ᵛ. **„Leges Edwardi"** *osv. ɔ:* Edvard confessors love *med forudskikkede* „Emendationes Legis quas Wilhelmus fecit in Anglia" *(Latin).*

3) Bl. 44ᵛ—47ʳ *(uden særlig overskrift).* **En kort krønike om de Normanniske hertuger** *(Latin).*

Afskrift af membran-håndskriftet nr 3860 i Bibliotheca Colbertina, sammenholdt med originalen af Fr. Rostgaard.

yttelse og beskr.: *Kofod Anchers Samlede Skrifter III; K. Rosenvinge, Leges Canuti magni (Universitetsprogram) 1826.*

2, 4to. *Perg. og pap.* $27{,}8 \times 23{,}4$ *cm. 73 bl. — af hvilke de 52 første bl. udgöre det oprindelige pergaments-hskr., medens de følgende papirsblade vise sig som et senere, dog omtrent samtidigt, tillæg —; bl. 56, 57ʳ, 60ᵛ, 64ʳ, 66—68, 72ʳ ubeskrevne. 16. årh. Hovedhåndskriftet indtil bl. 50ʳ udstyret med røde kapiteltal, initialer og andre forsiringer; derefter forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—50ʳ. **Zweites Ditmarscher Landrecht** *(plattysk) — med forudgående register og følgende titel* (bl. 1ʳ): „Düth Is eyne vthſchrifft Iffte Copia vth | Des Landes Boke recht Ludende vnde volghen|de van artikel tho artikelen Gheſchreuenn | Dorch my Nicolaum Bremer Des Lan|des Subſtituten Na Chriſti vnſes herenn | ghebort Duſent Vyffhundert

In dem Ne|ghen vnde drittigheftenn Jare unde vollen | taghen des Mydwekens nha Sctí Mathıae | apoftoli".

2) Bl. 50ʳ—55. **Ditmarscher Landesverordnungen 1537—54** *(plattysk).*

3) Bl. 57ᵛ—65. **Meldorfer Kirchspielsbeliebungen 1541—55** *(plattysk).* — Bl. 64ᵛ: Vidnesbyrd angående et tabt signet 1555 *(plattysk).*

4) Bl. 69—71ʳ. En dansk, samtidig **optegnelse om erobringen af Ditmarsken 1559** *af* Klavs Rytter — „och ther wdj Mel|dorp feck Johann frifs tiil heffelagger thene bog och andtuorde | hand meg Claws Rytter ther thene bog, fom ieg thend tid war | fin tienere, att fkulle förre fame bog hiem" (69ᵛ).

5) Bl. 72ᵛ—73. Wer im Kirchspiele Meldorf **Schlüter** gewesen, 1541—51 *(om disses embedsvirksomhed m. m., plattysk) — ender muligvis defekt.*

Herkomst og hist.: *Nederst bl. 1ʳ findes med en hånd fra 17. årh. en latinsk notits, der meddeler de samme oplysninger om håndskriftets erhvervelse af kansleren Joh. Friis og dets overlevering til Klavs Rytter som ovenanførte citat.*

Benyttelse og beskr.: *1—3) A. L. C. Michelsen, Sammlung altditmarscher Rechtsquellen, Altona 1842; 4) Monumenta Historiæ Danicæ II, Kbh. 1887, s. 563—70. Sml. Staatsbürgerliches Magazin VI, Schleswig 1826.*

646. **AM. 3, 4to.** *Perg. 20,₈ × 14,₇ cm. 64 bl. C. 1500. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Enkelte yngre marginalia.*

Indhold:

1) Bl. 1—47. **Jyske lov** — *uden fortale, ender med* trolddomskapitlet.

2) Bl. 48—60. **Danske kongebreve og håndfæstninger** — *fra* Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse *til* Kristiern I.s privilegier for Sæland 1454.

3) Bl. 61—63ʳ. **„Gaıths ıæth"** *ɔ:* den gamle gårdsret.

4) Bl. 63ᵛ—64ʳ *(kursiv fra 16. årh.).* Forklaring på den i lovens bøde-bestemmelser forekommende værdiberegning.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XIII—XIV; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. LVIII; Geheimearchivets Aarsberetninger II, 1, 16, V, 20, 26, 64.*

647. AM. 4, 4to. *Perg.* $21_{,7} \times 15_{,3}$ *cm. 72 bl. C. 1400. Røde overskrifter, flerfarvede røde og blå initialer. Kolumnetitler. Hist og her marginalhenvisninger.*

Jyske Lov.

Trolddomskapitlet *er tilföjet med lysere blæk, men, som det synes, omtrent samtidig.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Samlede Skrifter I, 327, 328 og sammes Den Jydske Lovbog, Kbh. 1783; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XII.*

AM. 5, 4to. *Pap.* $19_{,2} \times 13_{,7}$ *cm. 244 bl. 16. årh. Initialer og overskrifter ere fremhævede ved rødt bl. 2—217ʳ. Kolumnetitler og marginalhenvisninger. Bl. 1 (forsatsblad) og bl. 138 ere opr. ubeskrevne, ligeledes största delen af bl. 102; foruden det her anbragte findes flere steder i hskr. navne og lign.*

1) Bl. 2—86. **Jyske lov** *med* trolddomskapitlet.

2) Bl. 87—102ʳ. **Tord degns artikler** — *i den yngre danske recension, 74 kapitler. Overskrift* „Tordh deggens. forkla|ring stadfest aff kon|ning voldemar och | danmarckis rigis | rodt".

3) Bl. 103—108ʳ. **Gårdsretten,** *18 kapitler* („Koning erickis hand|festning som kal|lis gordzrett").

4) Bl. 108ᵛ—114. **Udsigt over 'lovens' indhold** (40 marks sager o. s. fr.).

5) Bl. 115—37. **Kong Kristoffers almindelige stadsret,** *83 artikler (kapitler). Overskrift* „Stads retthen".

6) Bl. 139—217ʳ. **Kong Kristian III.s håndfæstning, samt recesserne af 1537, 1539, 1540 og en forordning om markerebning,** sammenstillede i 5 bøger.

7) Bl. 217ᵛ—44 *(senere tilföjet, særlig hånd).* **Kong Kristian III.s Københavnske reces 1547.**

Herkomst og hist.: *Af bl. 1 og bl. 138, der optages af ejernavne, vers og gudelige sentenser, ses det, at håndskriftet oprindelig (1557) har tilhørt Jacob Juell til Rydegård (født i Haderslev), senere Hans Pederssön Sten (1611), Rasmus Pederssön (1612), Bartholomæus Hagensen og endelig — som gave fra B. H. — Laurids Jensen (1619).*

Benyttelse og beskr.: *2) K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XXII.*

i dette bind første halvdel, indeholdende beskrivelsen over folianterne og en del af kvarterne, forelægges offenligheden, er i sin helhed udført af bibliothekar, dr. Kålund, dog med bistand af legatets stipendiarer, idet disse have deltaget i håndskrifternes foreløbige beskrivelse. Det er en selvfølge, at dr. Kålund også har benyttet det allerede foreliggende materiale, navnlig Jón Sigurðssons ovennævnte arbejde, dog således, at hvert enkelt håndskrift pâny er gennemgået.

I katalogen er håndskrifternes oprindelige nummer bibeholdt, hvorhos der i marginen er anført løbenummer. Det har været bestræbelsen at give dels en forestilling om hvert enkelt håndskrifts ydre ejendommeligheder — i hvilken henseende er angivet det anvendte materiale (pergament eller papir), störrelsen i centimetermål, bladtal, omtrentlig alder og udstyrelse —, dels en udtömmende indholdsangivelse, der kun for brevbøger, rækker af retterbøder og lign. ikke går i det enkelte; derimod gives som regel ingen meddelelser om håndskriftets værd eller tekstens beskaffenhed. Ved hvert håndskrift meddeles de oplysninger om dets ældre historie og tidligere ejere, som kunne hentes fra selve håndskriftet eller Arne Magnussons indlagte notitssedler og hans egenhændige fortegnelse over de ham tilhørende pergamentshåndskrifter, der er indlemmet i samlingen som nr 435 a, 4to; ligeledes er der tilföjet en fortegnelse over de skrifter, hvori det pågældende håndskrift tidligere har været omtalt eller benyttet. Titlerne ere så vidt muligt affattede i det pågældende stykkes sprog; dog følges i de norske lovhåndskrifter, der ere beskrevne i Norges gamle love IV, den der anvendte benævnelse. Indholdets væsenlige dele ere fremhævede ved fede typer, titler og det fra håndskrifternes tekst optagne ved antikva, oplysende meddelelser ved kursiv; almindelige anførselstegn („—“) antyde nöjagtigst mulig gengivelse, halve

11) Bl. 215ᵛ *(2den hånd).* **„Adt beɾe følling paa | Sandemend“.**

12) Bl. 216—347. **Kong Kristian III.s** i forrige nr anførte **håndfæstning, recesser m. v.,** ligesom dér samlede i 5 bøger, *hvortil slutter sig (med en forsk. hånd) som* 6te bog **Kristian III.s Københavnske reces af 1547.**

13) Bl. 349—54ʳ. **Kong Kristian III.s forordning, Koldinghus 1548.**

14) Bl. 355—69ʳ. **Kong Kristian III.s reces, Dronningborg 1551.**

Stykke 13 og 14 ere skrevne med en særlig, noget yngre halv-kursiv.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXV.*

M. 7, 4to. *Pap. 18,7 × 14,1 cm. 198 bl. 16. årh. Hånden beslægtet med de to foreg. numres. Af bl. 1 (smudsbladet) er nu kun et mindre firkantet, til et nyt forsatsblad fastklæbet stykke bevaret. Kolumnetitler, delvis med yngre hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ. Mønt-beregning.

2) Bl. 2—125ʳ. **Jyske lov** — *incl.* trolddomskap., *hvorefter følger et mindre tillæg om* ulovligt vidnesbyrd.

3) Bl. 125ᵛ—30. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284,** for Nörrejylland. — *Overskrift* „Thenne eptherⁿᵒ logh och | handfeftningh gaff | konning Eɾick chɾiftoffeɾs | Sønn“.

4) Bl. 130ʳ—32ʳ. **Kong Erik glippings Helsingborgske forordninger 1283.** *Overskrift* „Aar effther gudz | byrdtt“ *osv.*

5) Bl. 132ʳ—34ʳ. **Kong Kristiern I.s forordning for Nörrejylland 1466** („Thette er konig kɾiftiens handfeftningh“).

6) Bl. 134ᵛ—40ʳ. **Gårdsretten.** *Overskrift på foregående side* „Her begyndes flotz | oc gaardzʀetth“.

7) Bl. 140ᵛ—41ʳ. **Dom mellem Iver Foss og Stig Pors.**

8) Bl. 141ᵛ—43. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1284,** for Skåne. *Overskrift* „Handfeftningh“.

9) Bl. 144—49. **Udsigt over 'lovens' indhold** (40 marks sager o. s. fr.).

regis"; *beg.* „thıngh fcal man lyufæ ath with hanum". *Ender nederst bl. 2*[r] *afbrudt med ordene* „fom the woræ i koningh".

2) Bl. 2[v]—66[v]. **Jyske lov** — *uden* trolddomskap.

3) Bl. 66[v]—114. **Valdemars sælandske lov.** („Her begynnes capitell aff fiælandıfk logh bogh | fom konıngh Woldemar gaff").

4) Bl. 114[r]—17[v]. **Sælandske kirkeret.** *Kolumnetitel* „Kircke fkra". *Ved lovstykkets slutning står* „hæıæ ændes fiælandzfaıæ logh book".

5) Bl. 117[v]—209[v]. **Eriks sælandske lov.** („Her begynnes erics logh").

6) Bl. 209[v]. **Grænseskel mellem Danmark og Sverige.** („Thettæ aı fkell mellem Danmarch och fwærighæ").

7) Bl. 210—12. **Gårdsretten** („Thettæ aı goıtz ræth").

8) Bl. 212[r]—15[r]. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger, 1284.**

9) Bl. 216—28[r]. **Danske håndfæstninger og kongebreve fra 14. årh.**

10) Bl. 228[v]—29[r]. **„De coıonacione regis"** *(Latin).*

11) Bl. 229[r]. **Værdiberegnings-notitser.**

12) Bl. 229[v]. **Annaloptegnelser om slaget ved Falkøping samt ang. begivenheder i 15. årh.**

13) Bl. 230. **Annalistisk-personalhistoriske optegnelser fra 15. og beg. af 16. årh.** — *som det synes senere nedskrevne.*

14) Bl. 231[r]. **Værdiberegning.**

komst og hist.: *Bl. 228*[r] *er efter hovedhåndskriftets slutning med flygtigere hånd noteret* „Aaı effter gutz byıdh Mcd°lxx tha lodh herloff nielfsön fom kallez fkave — *tilföjet over linjen*] j efkelftrup fcrive thenne bogh". *Forsiden af bindet bærer med frakturtyper navnet* HARLVFF | SKAFFVE", *samt — længere nede —* *årstallet* 1570. *På bl. 1*[v] *findes årstallet* 1590 *og* et bomærke, *samt navnet* „Klaus Podbufk". *Ifg. en foran indklæbet AM*[sk] *seddel er hskr. erhvervet på den Rostgaardske avktion (nr 383).*

yttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Samlede Skrifter, I, 586; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. XLV, V. s. XIII; Historisk Tidskr. V, 3, s. 401, Kbh. 1881—82.*

10, 4to. *Pap.* *20,6 × 15,6 cm.* *254 bl.* *C. 1700.* *Kun de lige siders indre kolonne er beskreven.* *Synes efter håndskriften afskrevet af en Islænder.*

Jyske lov — *uden* trolddomskap.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 327, 328 og sammes Den Jydske Lovbog, Kbh. 1783; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XIV.

---

654. **AM. 11, 4to.** *Perg. 18,3 × 14,7 cm. 149 bl. C. 1500. Røde overskrifter, initialer og — i marginen — kapiteltal. Bl. 149 er et papirsblad, der sammen med de to nærmest foregående pergamentsblade er senere tilföjet.*

Indhold:

1) Bl. 1—71. **Jyske lov** — *med* trolddomskap.

2) Bl. 72—123. **Valdemars sælandske lov.** *Overskrift* „Thettæ ær then rætæ fialantzfaræ logh | oc then gamle **wdarwe maal**". *Derover er igen titlen med en yngre hånd skreven.*

3) Bl. 124—26. **Gårdsretten** („Heꝛ begynnes gaꝛdhs Rætten").

4) Bl. 127—29v. **Sælandske kirkelov.**

5) Bl. 129v—31v. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning af 1282.**

6) Bl. 131v—35v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Sæland, 1284.**

7) Bl. 135v—38. **„So ſkal man deplæ Joꝛdhe gotz foꝛ ꝛighens | kanfeleꝛ".**

8) Bl. 138r. **Landsdommer i Nörrejylland Peder Lykkes dom 1433 om uære.**

9) Bl. 138v. **En latinsk lovbestemmelse** „Si quis ꝛatus" *osv.*

10) Bl. 138v—39r. Notits om **jord-beregning.**

11) Bl. 139r—48r. **Kong Kristiern II.s håndfæstning.**

12) Bl. 148r—49r. **Jord- og værdi-beregninger.**

Herkomst og hist.: Bl. 1r er i øvre margen skrevet „L. W. A. 1598 Gerſhollt". *Bl. 123v forekommer et par personnavne fra 17. årh.*

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 169, 170; 2) Nordiske Oldskrifter XIII, s. 13.

---

655. **AM. 12, 4to.** *Pap. 19,6 × 14,6 cm. 145 bl. 16. årh. Bladene tildels noget beskadigede af fugtighed. Bl. 1r nedentil oversværtet. Til indersiden af bindet foran er i hskr. fastklæbet et stykke be-*

skrevet perg. af et latinsk kirkeligt hskr. fra 12. årh. Bl. 9ᵛ—10 ubeskrevne.

Jyske lov — i plattysk oversættelse.

Indledes med en versificeret fortale. *Bl. 145ʳ (fastklæbet til bindets inderside) bærer* et plattysk ejer-vers. *Uden* trolddomskap.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XVIII.*

---

6. **AM. 13, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,2 cm. 159 bl. 17. årh. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Jyske lov — i latinsk oversættelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler* „Joan. Bircherodius" *(på Latin), at oversættelsen skyldes* 'Jacobus Biornonius de Stenhalt'.

---

7. **AM. 14, 4to.** *Pap. 22 × 17,2 cm. 188 bl. (titelbl. incl.), for största delen folierede med samtidige romertal. 16. århs slutning. Røde overskrifter og initialer.*

Jyske lov — i plattysk oversættelse.

Gengiver Erik Krabbes höjtyske oversættelse af 1557; synes ifg. titelbladet istandbragt 1579.

Titel: „Ein Nye Vthgefettet vnd Tranfsferier|tes Lowbock, wo Jn Nordt Judtlandt | Fune, Vnd Dem Furftendhome Suyder | Judtlandt, Welkes ock Slefwyck genömet | gebrucklyck. Jn velen ørden, Dar de olde | gedruckede Saxiffche tranfslation vnd | Exemplaria, grote Mendas vnd Feyle | hebben, Emenderet vnd Reftituert dorch | Erich Krabben tho Buftorp, Godt tho Loff, der Lofflyken Krone tho Dennemar|ken thou Ehren, Vnd Dem gemenen Nutz | thom beften. | Anno Chrifti 1579. Den 3 Nouemb."

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning tilföjes* „Anno 1597, |Den 24 Decembris. | Pawell Wildtfang | Rendefburgenfis."

---

658. **AM. 15, 4to.** *Pap. 22 × 16,5 cm. 31 bl. C. 1600.*

„RIBER RÆT".

Ribe stadsret i den nyere redaktion (124 kapitler). Bl udgöres af nogle tillæg til stadsretten.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXIII.*

---

659. **AM. 16, 4to.** *Pap. 20,6 × 16,5 cm. 25 bl. 17. årh. Bl. 1 titelbl*

„RIBER STADSRET".

Ribe stadsret i nyere redaktion (123 kap.).

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXIII.*

---

660. **AM. 17, 4to.** *Pap. 19,5 × 15 cm. 125 bl. Beg. af 17. årh. Skr tildels stærkt afbleget. Bl. 36v—39, 57r, 59v—60, 79, 1 125v ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—36. **„Riber Stads Rætt".** *Nyere redaktion (121 k*

2) Bl. 40—59. **Kong Kristoffer af Bayerns almind stadsret.**

3) Bl. 61—65. **Gårdsretten** *(15 kapitler). Overskrift* „ beginndis Gozdzs | Retten om Manddzob".

4) Bl. 66—78. **Rigens dele** („En vnnderwifning att fol Riigens deler").

5) Bl. 80—103. **Kong Kristian III.s Københavnske reces l**

6) Bl. 104—25. En række **kgl. forordninger,** Frede II incl., samt andre **offenlige brevskaber** tildels R by vedkommende.

Herkomst og hist.: *På bindets forside er indpresset* „F. N. T."

På indersiden har Arne Magnusson antegnet „Ex auctione M fianâ 1716".

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXIII.*

---

661. **AM. 18, 4to.** *Pap. 18,8 × 12,4 cm. 298 bl. 16—17. årh. Bl. 1v 97, 126v, 141, 162v—271, 275v—97 ubeskrevne; bl. 298 b kun enkelte penneprøver. Brunt, presset læderbind med m beslag. Håndskriftets hoveddel (bl. 1—129), skreven c. 1570,*

kolumnetitler, der dog næsten helt ere bortskårne; resten skreven i beg. af 17. årh. Bindets forreste inderside bærer en tysk indholdsfortegnelse.

Indhold:

1) Bl. 1r. Titelblad: „Dat Lübefche | Recht | Darby ock | Dat malafitz | recht".

2) Bl. 5—67. **Dat Lübesche Recht** — *plattysk.*

3) Bl. 68—96. **'Dat Nedderfte rechtbock deꝛ Keyferlichen ftadt Lübeck'** — *plattysk.*

4) Bl. 98—111. **„Das Keiserlige Malafitz recht, | fo vnter den kreigzleuten gebrauchlich."**

5) Bl. 111v—26r. **'Schwldt gericht ordnung des Rechten so die Landefs knechte füren mit den Langen Speiffen'** — *med flere* tillæg.

6) Bl. 127—29. **Register** til den plattyske tekst af **Jyske lovs Iste bog,** samt dennes **kap. I—3 i plattysk oversættelse** *(kap. 3 ufuldendt).*

7) Bl. 130—40. **Juridiske lovstykker og optegnelser** — *på Latin.*

8) Bl. 142—62. **Kgl. danske og hertugelig-gottorpske forordninger fra c. 1600,** vedrørende hertugdömmerne Slesvig og Holsten og for störste delen udstedte på Gottorp slot — *höjtysk.*

9) Bl. 272—75. **Tre danske forordninger ang. tiendens erlæggelse,** af kongerne Kristian III (1558), Frederik II (1573) og Kristian IV (1593) — de to første rettede til sognemændene i Møgeltønder.

Herkomst og hist.: *Bl. 96v, ved lovbogens slutning, har afskriveren tilföjet* „Scriptum et Completum est Hoc Jus, | vel hæc infeꝛioris Judicij Lubicenfium | confcripta Statuta, peꝛ me Aꝛnol|dum Engels Mollenfis, anno dominj | 1566 adj. 9. decembris. | AE." *Det samme mærke* AE *samt årstallene* 71 *og* 1571 *findes bl. 67 og bl. 126 ved de pågældende stykkers slutning. — Bl. 1v er nederst på bladet skrevet* „Johannis Mauꝛitij | sum ab A° 98 | 28 Nouemb. vor 12½ ß."

Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er håndskriftet erhvervet „Ex auctione Roftgardianâ Num. 447."

M. 19, 4to. *Pap. 20 × 14,3 cm. 136 bl. efterfulgte af adskillige ubeskrevne. Skr. år 1566 af samme skriver som foreg. nrs ældre*

del. Brunt, presset læderbind med spænder. Initialer, overskrifter og kolumnetitler med brunt blæk.

Indhold:

1) Bl. 1. Trykt titelblad *(indsat som titel for de efterfg. stykker)*: 'Dero Keyſerlichen vnd des Heiligen | Reichs Freyer Stadt | Lübeck | Statuta vnd Stadt Recht, | Sampt angehengter Schiffs: vnd | Hochzeiten Ordnung . . . Gedruckt zu Lübeck . . . Anno MDCVIII'.

2) Bl. 2—68. **„Lübeſck rechtt"** *(sål. kolumne-titlen)*.

3) Bl. 74—107. **„Datt Nedderſte rechtebock | der Keiſerliken Stadt Lübeck"**.

4) Bl. 109—36. **„Das Keyſerlige Mala|ſyttz rechtt"** — landsknægtenes Schuldtgericht-ordnung *incl.*

Herkomst og hist.: *Bl. 136 er af skriveren ved lovstykkets slutning anteg*[illegible] „Scriptum et completum est hoc ius, vel hæc in|ferioris Juditij Lubicenſi[illegible] con|cripta Statuta per me Arnoldum Engels mollenſiem, Anno virginei par[illegible] 1566 in octaua annuntiationis Mariȩ, *quæ* erat 25 Martij. | AE." *Nedenun*[illegible] *er en senere ejernotits udslettet. Ved enden af de to foregående lovsty*[illegible] *findes ligeledes bogstaverne* AE *og årstallet* 1566.

---

663. **AM. 20, 4to.** *Pap.* $21_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 232 bl. 17. årh. Adski*[illegible] *marginalia.*

„BREUIARIVM IVRIS" — *med tilhørende* register.

Udsigt over romerretten og dennes forhold til dansk ret.

---

664. **AM. 21, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 14$ *cm. 197 bl.* ($1^{bis-ter}$ *incl.). Sidste del af 15. årh. Røde overskrifter og initialer (dog stundom åben plads for disse) samt ved hskrs begyndelse tillige kapiteltal og af og til kolumnetitel. Særlig bl.* 3^{v} *ff. findes en del ved beskæring beskadigede marginalhenvisninger. Håndskriftets to første og sidste blade, der ere af perg. og tjænstgöre som smudsblade, ere dels ubeskrevne* (1bis, *194), dels bære de kun spredte påtegninger, hvortil tilsvarende findes på bindets ligeledes med perg. betrukne indersider. Endv. er bl.* 144^{v}, 145^{v}*—55,* 165^{r} *ubeskr. Efter bl. 193 synes en del blade bortskårne. Rødbrunt læderbind med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1ter—2v. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2v—46r. **Valdemars sælandske lov** („Thættæ ær thæn rættæ fiælændzfarælogh").

3) Bl. 46r—140v. **Eriks sælandske lov** („hæ byriæs capitula aff en an*næn* logh book").

4) Bl. 140v—44. **Sælandske kirkelov.**

5) Bl. 156—64. **Roskilde stadsret.**

6) Bl. 165—76. **Kgl. forordninger fra 14. og 15. årh.** — *Latin.*

7) Bl. 177—83. **„Modus *con*fidendi"** ɔ: om skriftemål, *samt om* **de forskellige arter synder** — *gammel-dansk.*

8) Bl. 184—92r. **„De paffione Dominj"** ɔ: de 15 steder for Kristi lidelse — *gl.-dansk.*

9) Bl. 192r—93. **Gårdsretten.**

Bl. 195r er skrevet en dansk recept, *som det synes ang. tilberedelsen af en drik. På bindets forreste inderside findes nogle datoer optegnede.*

***Komst og hist.:** Håndskriftet har 1632 tilhørt 'Christopher Nielssen', som har givet det en påtegning så vel på bindets inderside som bl. 145. Tidligere (16. årh.) har det været ejet af Lisbet Nils datter og Margrete Billes datter, som bægge have skrevet deres navne bl. 1; her findes også to adelige våbner, slægten Billes og Limbecks. På bindets sidste inderside findes slægten Arnfelds våben, samt påskriften* „mechel mellens [bo]gh af helfinge Jep olffen" *(16. årh.).*

***Udgivelse og beskr.:** Danske Magazin V, s. 333 ff.; Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 170, 586; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. XLVIII, V, s. XXVIII; Geheimearchivets Aarsberetn. II, s. 16, 24.*

22, 4to. *Perg. og pap. 21,1 × 14 cm. 245 bl. (folieret 1—246 ÷ 135). 15. årh.s sidste halvdel. Røde initialer (enkelte, bl. 1, 58, særlig ornamenterede) og overskrifter. Som kolumnetitler jævnlig tal og enkelte bogstavtegn. Bl. 221r ubeskrevet. Brunt læderbind. De på bladene oprindelig anbragte små opslagsklemmer borttagne. Bl. 90r forekommer et bomærke, bl. 92r en gudelig anråbelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—2v. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2v—48r. **Valdemars sælandske lov.** *Betegnes ved lovens slutning som* „fiælands faɂæ logh".

3) Bl. 48r—49v. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282.** *Overskrift.*

4) Bl. 49v—53r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1284.** *Overskrift.*

5) Bl. 53r—58r. **Sælandske kirkelov.** *Betegnes i overskriften som* 'kirkæ ſkra'.

6) Bl. 58v—77r. **Kgl. håndfæstninger og forordninger fra 14. årh.** *Dansk.*

7) Bl. 77v—209r. **Eriks sælandske lov** („Hær begyndæs koningh Ericks log").

8) Bl. 209v—13r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland 1284** ('koning erick koning criſtoffers føns logh').

9) Bl. 213r—18r. **Om tyveri** — *dansk. Overskrift* „Hir begint de deſſue recth | Dat ſeg ik openbare vnn nict in bict".

10) Bl. 218r—20. **Gårdsretten** — *ufuldendt. For den manglende slutning* — *fra* om undsigelse — *er den følgende side ladet ubeskreven. Vidtløftig overskrift (given af kong Erik for Danmark, Sverig og Norge).*

11) Bl. 221v—42. **Kong Hans almindelige stadsret** („Thete ær menegæ Danmarks Køpſtede ret"). *Defekt, ender* „ſom han ſwo kaller xl mark" *i stykket* 'Kaller oc nogher man eller qvinne . . . tiff' *osv.*

12) Bl. 243—46 *(senere indsatte, skr. 16. årh.).* **Register til stadsretten.**

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 170, 586; Nordiske Oldskrifter XIV (Eriks sæl. lov), s. 8; Geheimearchivets Aarsberetn. II, 1, 16, 26-27, V, 20.*

---

666. **AM. 23, 4to.** *Pap.* $20{,}7 \times 15$ *cm. 141 bl. (1—140 + 29bis). med forangående og efterfg. ubeskr. C. 1500. Bl. 1—53 med røde overskrifter og kapiteltal, røde og grönne initialer og kolumnetitler. Bl. 65—68, 86v—87, 95v, 97, 121 ubeskrevne. Bl. 29 udgöres af en foran 29bis indhæftet seddel.*

1) Bl. 1—2v. **Jyske lovs fortale.** *I marginen nogle notitser om de love, kong Valdemar 'satte'.*

2) Bl. 2ᵛ—48ᵛ. **Valdemars sælandske lov.**

3) Bl. 48ᵛ—53. **Sælandske kirkelov** („Incipit jus pontificale").

4) Bl. 54—56. **Constitutio Olavi, 1376** — *Latin.*

5) Bl. 57—61. **Constitutio Valdemari IV, 1360** — *Latin.*

6) Bl. 61ʳ—62ᵛ. **Constitutio Valdemari IV, 1356** — *Latin.*

7) Bl. 62ᵛ—64. **Constitutio Christophori II, 1320** — *Latin.*

8) Bl. 69—71. **Constitutio Olavi, 1376** — *Latin (sml. nr 4).*

9) Bl. 72—73ʳ. **Constitutio Olavi, 1377** — *Latin.*

10) Bl. 73ᵛ—75ʳ. **Erik glippings Nyborgske forordning for Sæland 1284** („Conſtitucio Enci regis dacie filii cristofen" *osv.*).

11) Bl. 75ʳ—86. **Articuli Thordonis legiferi.** *Vidtløftig overskrift.*

12) Bl. 88—93. **Den fornyede unionsakt af 1436.**

13) Bl. 94. **'Privilegium regis Christophori', 1443.**

14) Bl. 95—96. **Spredte retslige optegnelser på Dansk og Latin. Værdiberegning af jord.**

15) Bl. 98—112. **Kong Hans håndfæstning, Halmstad 1483.**

16) Bl. 113. Uddrag af **Constitutio Christophori II, 1320** — *Latin.*

17) Bl. 114—20. **Södermannalagens kirkebalk** — *på Dansk, efterfulgt af et par* mindre optegnelser *(Dansk og Latin).*

18) Bl. 122—36. **Kgl. forordninger,** mest fra **14. årh.** *Dansk, tildels af samme indhold som de foregående latinske.*

19) Bl. 137—40. **Kong Valdemars privilegium for Lund, 1361.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret følgende, sandsynligvis fra et tidligere forsatsblad hentede* „Iſtud legiſterium eſt elemoſina Domini Birgeri Archiepiſcopi Lundenſis etc. pro uſu ſedis Lundenſis in Schania. ipſo die Nativitatis Joannis Baptiſte M. d. decimo quinto".

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love, III, s. XXIV, V, s. XIX; Corpus jur. Sveo-Got. IV, s. XXXV; Geheimearchivets Aarsberetn. II. s. 31-38, V. s. 31, 48, 61-62.*

AM. 24, 4to. *Perg. 21,₃ × 15,₅ cm. 8 bl. C. 1300. Røde overskrifter; flerfarvede (væsenlig røde og blå) og stærkt forsirede initialer.*

Valdemars sælandske lov — *fragm.*

Overskrift „Thætæ ær then rætæ ſialanzfaræ logh oc | thæn gamlæ ut aruæ mal". *Indeholder lovens begyndelse, indtil* „Thæt ſculæ .ı. oc wıthæ at ængın ufødær. takær".

Håndskriftet er i fotolithografisk gengivelse udgivet af den AMske kommission 1869 — foran i hskr. er et ekspl. af denne udgaves 1ste side indsat.

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 168—69 (facs. i K. Anchers Lovhistorie); Nordiske Oldskrifter XIII, s. 11 ff.; Fotolith. udg. Kbh. 1869.*

---

668. **AM. 25, 4to.** *Pap.* *20,8 × 13,8 cm. 133 bl. (132 + 1 bis). 15. årh. sidste halvdel. Røde overskrifter og initialer, jævnlig også kolumnetitler og kapiteltal. Foran og bag i håndskriftet ubeskrevne blade. Mørkebrunt presset læderbind, indvendig tildels betrukket med membranfragmenter fra et latinsk kirkeligt håndskrift. Bl. 1 forsatsblad. Bl. 104v ubeskr. Bl. 131 beskadiget ved indre kant.*

Indhold:

1) Bl. 1bis—2r. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2r—85. **Eriks sælandske lov** ('ſiælandz lowbogh') — *i 7 bøger. (En foran indklæbet AMsk seddel angiver dens inddeling til 6 bøger.)*

3) Bl. 86—89r. **Sælandske kirkelov** („kyrkæ lowæn").

4) Bl. 89r—94. **'Ericks handfæstningh'** *ɔ:* Kong Erik glippings forordninger.

5) Bl. 95—98r. **„Oloffs handfæſtning".**

6) Bl. 98r. **Grænseskel mellem Danmark og Sverige** ('ſkællet mellom Danmaꝛk oc ſweꝛige').

7) Bl. 98v—104. **Register til kirkeretten samt de to håndfæstninger.** *Overskrift.*

8) Bl. 105—14. **„Vatter ræth"** *ɔ:* Visby søret.

9) Bl. 115—19v. **Skånske købstadsret,** *her kaldet* „beꝛke ræt then i hælſingboꝛgh æꝛ giffuen".

10) Bl. 119v—32r. **Kong Kristoffers almindelige staderet,** *i overskriften benævnt* „Kiøpstæden rætten".

Herkomst og hist.: *Bl. 1 — opr. ubeskrevet — bærer på indre side flere antegnelser fra forskellig tid, øverst* en latinsk sentens *og* årstallet 1540; *længere*

nede de overstregede ord „Axell wrnes | Bogh", *og derunder* „Thenne Bog er mig ſkencket | aff myn gode venn velbor dig Axill Wrnhe till Söegardt | Niels Jeſperſön | S. F. mett egen | handt".

På bindets 1ste inderside står med en hånd fra 17. årh. „Liber M. Nicolaj | Caſparj Episcopi fio|nenſis".

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. L., V. s. XXV; Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. LXXXIII—IV (facs.). IX, s. LVIII—IX.*

– –

69. **AM. 26, 4to.** *Pap. 18 × 12,7 cm. 225 bl. (1—226 ÷ 109). Beg. af 16. årh. Røde overskrifter, initialer og (delvis) kolumnetitler. Hvidt presset læderbind med guldsirater. Nogle forangående og adskillige efterfølgende blade ubeskrevne. Marginalantegnelser fra 16. og 17. årh. På bindets ryg en skreven indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ᵛ. **Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 2ᵛ—54ʳ. **Valdemars sælandske lov** ('then rettæ ſiælandſkæ logh bogh'). *Efter bl. 2, som af loven kun indeholder overskriften, mangler et blad.*

3) Bl. 54ʳ—174ᵛ. **Eriks sælandske lov.** *Danner i hskr. en umiddelbar fortsættelse af foregående som IV—VI bog.*

4) Bl. 174ᵛ—79ʳ. **Sælandske kirkelov.**

5) Bl. 179ʳ—86ᵛ. **Kong Erik glippings Vordingborgske og Nyborgske forordninger.**

6) Bl. 186ᵛ—91ʳ. **Gårdsretten.** *Ifg. overskriften given af kong Erik af Pommern for Danmark, Sverig og Norge.*

7) Bl. 191ʳ—212ʳ. **Kgl. forordninger og håndfæstninger fra 14. og 15. årh.**

8) Bl. 212ᵛ—226ʳ. **Kong Kristiern II.s håndfæstning, 1513.**

Herkomst og hist.: *Efter det bl. 212ʳ sluttende afsnit findes følgende tilföjelse af skriveren* „Thenne bogh er ſcreffuen effter | then bogh ſom werduge father | med gudh biſcop oluff mortenſsön | aff etc. lood ſcriffuæ: hues ſiæll | gudh haffuæ". *På bindets bagside er antegnet* „Frw Dorrethe Om | Saltoffte Mendt" *(17. årh.).*

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XVII; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XXX.*

.27, 4to. *Pap. 18,9 × 15,7 cm. 164 bl. C. 1700. Samme is-
landske skriverhånd som i AM. 10, 4to, med undtagelse af enkelte
af Arne Magnusson skrevne stykker. I stykke 2 og delvis 3
åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—80. **Skånske lov.** *Til bl. 80* en AM'sk seddel.

2) Bl. 81—83^v. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse.**

3) Bl. 83^v—90. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282 og Nyborgske forordning for Skåne 1284.**

4) Bl. 91—96. **Vederlagsretten,** *efterfulgt af* et latinsk stykke „Si qvis impetitus fuerit â | rege ſuper crimine leſe maje|ſtatis".

5) Bl. 97—136^r. Den såkaldte **arvebog,** ɔ: udtog af Valdemars sælandske lov, *med* epilogen til Skånsk kirkeret *forudskikket. Til bl. 97 ere* to AM'ske sedler *fa*
hæftede.

6) Bl. 136^r—46^r. **Skånske stadsret.**

7) Bl. 146^r—53^r. **Skånske kirkeret.**

8) Bl. 153^v—64. **Indholdsfortegnelse.**

Herkomst og hist.: *Bl. 1, ydre margen, har Arne Magnusson noteret* „E
tum integri Libri pergameni in 4to. ex bibliotheca Ottonis Comitis Rar
(ɔ: *Don. var.* 136, 4to).

---

671. **AM. 28, 4to.** *Pap. 21,5 × 16 cm. 205 bl. (1—202 + 3, 52,
C. 1500, forsk. hænder. I hskrs hoveddel røde overs
initialer samt delvis kolumnetitler og kapiteltal. Adsk
tidige marginalantegnelser. Bl. 52bis og 90bis ere
sedler. Bl. 3^v, 3bis, $90^{bis\,v}$, 96^v, 111^v, 116, 159, 165^v
172, 175^v, 178—80, 183^v, 202^r ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—3^r. **Aktstykker i Povl Laxmands sa**

2) Bl. 4—92. **Eriks sælandske lov** *med foruds*
lovs fortale („Thette eer ſiælandz loogh
fætte" *tilföjet i øvre margen bl.* 1^r *af en samtid*

3) Bl. 93—96^r. **Sælandske kirkelov.**

4) Bl. 97—109. **„Recht vatheꝛ recht“** ɔ: plattysk udtog a Visby søret.

5) Bl. 110—11[r]. **'vm gaꝛdhfredh'.**

6) Bl. 112—15[r]. **Sager, som følges 'foꝛ drotzen oc *med* hans breff'.**

7) Bl. 115[v]. Lovbestemmelser i henhold til 'Jwtff logh oc bywffens priuilegıe i harfløff'.

8) Bl. 117—22[r]. **Skånske købstadret** ('berkæ ræth then ȷ hælfingboꝛgh æꝛ giffuen').

9) Bl. 122[r]—36[r]. **Kristoffers stadsret** ('Kiøpftæde rætten').

10) Bl. 136[v]. Juridiske optegnelser ang. en drabssag.

11) Bl. 137—43[v]. **'een extract aff kyꝛkæloffweꝛ'.** *Muligvis uddrag af biskop Knuds skrift om* rettergangsmåden ved de gejstlige retter.

12) Bl. 143[v]—45[v]. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland 1284.**

13) Bl. 145[v]—46[v]. **Kong Erik glippings Helsingborgske forordning 1283.**

14) Bl. 146[v]. **Kong Kristoffer II.s kroningsed 1340.**

15) Bl. 146[v]—48[r]. **Kong Kristiern I.s forordning for Nörrejylland 1466** — *i overskriften kaldet hans* „handfefting“.

16) Bl. 148[r]—50. **Gårdsretten** („her begynnes flotz oc goꝛds ræt“).

17) Bl. 151—53[r]. Oversigt over **rettergangs-bestemmelser** i de gamle landskabslove.

18) Bl. 153[r]—56[r]. **Tord degns artikler,** i den ældre danske tekst ('nogher aꝛticlæ aff lillæ toꝛdh degns logh').

19) Bl. 156[v]. **Recept** (husråd) **mod blodstyrtning** *(Latinsk overskrift).*

20) Bl. 157—58. **Fremgangsmåden ved kongevalg** — *Latin, med tilhørende overskrift.*

21) Bl. 160—65. **Kong Valdemar Erikssöns håndfæstning, 1326** — *benævnt* „Placıtacıo nobılıum ꝛegnı dacıe facta | vibergıs ın electꝛone noui ꝛegıs ın qva | cauetur de terra born holm“.

Bl. 166 *indeholder kun 1ste linje af en overskrift til et lignende aktstykke.*

22) Bl. 167—68. **„Libeꝛtates ericj Regis Domino yſzarno restitutæ“** *osv.*

23) Bl. 170. **„Juꝛamentum Criſtoffeꝛj Regis“** *osv* (1440). *Dansk.*

24) Bl. 171. **„Juramentum Cꝛiſtieꝛni Regis“** (1448). *Dansk.*

25) Bl. 173—75ʳ. **Privilegier for Skåne,** givne 1340 af Magnus, konge i Sverig og Norge. *Med tilhørende overskrift. Latin.*

26) Bl. 176—77. **Bestemmelser og privilegier for Skåne,** givne 1356 af Erik, konge i Sverig. *Med tilh. overskrift. Latin.*

27) Bl. 181—83ᵛ. **„eett mirachel“.** *Af* „en boogh ſom kallis ſpeculum“ om kong Edmund af England og hans sön.

28) Bl. 184—86. **Gårdsretten** („Thette er gaardz rett“).

29) Bl. 187—201ʳ. **Kgl. danske håndfæstninger og kongebreve fra 14. årh.** — af kongerne Kristoffer, Valdemar, Oluf.

30) Bl. 201ʳ⁻ᵛ. **Grænseskel mellem Danmark og Sverig.**

Bl. 202ᵛ *bærer nogle betydningsløse pennepróver og lign.*

Herkomst og hist.: *Til bindets forreste inderside er fastklæbet en AMsk seddel af samme indhold som den i AM. 23, 4to, hvorefter det altså må antages, at også dette håndskrift er skænket Lunds bispestol af ærkebiskop Birger år 1515.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Lovhist. II (stykke 19—20); Nye danske Magazin VI (1836), s. 182; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II, s. XLVII—VIII, III, s. XX; Corpus jur. Sveo-Got. VIII, s. LVIII—IX, IX, s. LVI; Geheimearchivets Aarsberetn. II, s. 11, 16, 42—43, 45, V, s. 18, 26, 49, 67.*

---

672. **AM. 29, 4to.** *Pap. 21,6 × 16,5 cm. 112 bl. (1—113 ÷ 89). 16—17. årh. Forsk. hænder; håndskriftet synes sammenstykket af indbyrdes uafhængige bestanddele. Bl. 27ʳ, 47, 63ᵛ, 64, 83ᵛ—85, 109ᵛ—110, 112ᵛ ubeskr. Bl. 86—98 beskadigede ved fugtighed.*

1) Bl. 1. **Indholdsfortegnelse.**

2) Bl. 2—9. **Københavns borgeres artikler til borgemestere og råd 1580, med disses svar.** *Med tilh. overskrift.*

3) Bl. 10—12, 15—26. **„Rigens diele“.**

4) Bl. 13—14. **„Rigens Ræt met | ſine Breffue“.**

5) Bl. 27v. Juridiske optegnelser.

6) Bl. 28—36r. **Udsigt over lovens indhold** ɔ: sager, der skulle værges med frænders ed, herreds nævnd *osv.*

7) Bl. 36r—38r. **'Koningh Chriſtierns handfeſtningh'**, Viborg 1476.

8) Bl. 38r—40. **Gårdsretten** („Her begyndes Gartz|reth“).

9) Bl. 41—42r. 'ſager ther met kiöns eed ſkal væries i lowen, huilcke Tord Diegen til hobe ſatthe'.

10) Bl. 42r—43. 'Alle Tre marcks ſager ſom i Lougen ſindis'.

11) Bl. 44—46. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nörrejylland 1284.**

12) Bl. 48--63. **Kong Frederik II.s forordning om fiskerlejerne, 1572.**

13) Bl. 65—77. **Kong Kristian III.s Københavnske reces 1537** — *i 24 artikler.*

14) Bl. 78—83. **Kancelliordning fra tiden för 1523.**

15) Bl. 86—98. **'aɪtickle wdtagne aff Rigens Ræt med nogen merckelige Domme'.**

16) Bl. 99—109. **'Regulæ Juris'.** *Latin med dansk forklaring.*

17) Bl. 111—12. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrd.**

18) Bl. 113. **Dagbogsoptegnelser og regnskabsnotitser.**

Istedenfor 17) og 18) skulde ifg. indholdsfortegnelsen forekomme nogle indholdsoversigter til loven og lign.

Benyttelse og beskr.: *Nye danske Magazin. III, 1, s. 177; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XX; De danske Rigsarchivers Historie, Kbh. 1884, s. 200—205.*

———— ———— —

3. **AM. 30, 4to.** *Pap.* $28_{,2} \times 21_{,6}$ *cm. 38 bl., efterfulgte af nogle ubeskr. 1522. Gennemtrukket forneden med et bundt rød silketråd, hvori endnu ved affattelsen af den gamle katalog* „et stoert voxzigneth“ *var hængende.*

Kristiern II.s ordinans eller såkaldte verdslige lov af 1522
Originaleksemplar.

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge. Gl. danske Love IV, s. XVII ff., XXVIII.*

[AM. 31, 4to. „Frider. 1. Recefs 1524, og et hans Bref fkrevet in 8^tavo^ dat. 1523. — Herr Trweth Vlftandtt och Her Clawffs Recefs Bergen 1539. — Chrift. 3. Ordinantz Viborg 1537. it. Ofchold Bifkop wdj Stavanger, Oluff Bifcop i Bergen och Niels Hendrichfsens Hoffmesters i Norge Bref dat. i Bergen 1523“ *mangler.*]

---

674. **AM. 32 a, 4to.** *Perg. og pap. 21 × 17 cm. 7 bl. C. 1525 og c. 1700. Indhold:*

1) Bl. 1 *(Pergamentblad, ombøjet, virkl. længde 27,7 cm. Beg. af 16. årh. Bl. 1^v^ ubeskr.).* **Slægtregister,** fremstillende **kong Hans nedstamning fra Magnus Måneskjold.**

2) Bl. 2 *(Pergbl., længde 13,5 cm. Samme hånd som på foreg. bl. Bl. 2^v^ ubeskr.).* **Beretning om kong Hans kroning 1483.**

3) Bl. 3 *(32,6 × 21 cm. Bl. 3^v^ ubeskr.).* **Kong Hans ovenanførte stamtavle,** *fremstillet af Arne Magnusson.*

4) Bl. 4. **Arne Magnussons meddelelse om de to pergamentblade,** *ifg. hvilken de have hørt hjemme* „aptan vid Noregs lògbok Magnuff k*onung*s lagabæters, þä fem þorgeir Hakonar fon hefur ritad, og eg feck af Capitain Jul“ *(ɔ: AM. 302, fol.).*

5) Bl. 5—7. **Arne Magnussons afskrift af de to pergamentblade.**

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 474—76, 539.*

675. **AM. 32 b, 4to.** *Pap. 16,5 × 10,5 cm. 9 bl. C. 1700. Bl. 6^v^, 7^r^, 8^v^, 9^r^ ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 2—6^{r}. **Forklaring på 'Eske Biilde' s ret til Brunlag gård og gods i Norge** — *afskrevet for Arne Magnusson og af ham egenhændig forsynet med varianter.*

2) Bl. 7^{v}—8^{r}. **Stamtavle over slægten Krummedige,** *opstillet af Arne Magnusson.*

3) Bl. 1 og 9^{r}. **Arne Magnussons meddelelse om originalen til det her afskrevne.** *Det var* „med gamalli Danſkre hendi ritad ä pergamentz blad aptan vid Noregs lògbok Magnuſſ k*onung*s (þä ſem þorgeir Hakonarſon hefur ritad, og eg eignadeſt hiä Capitain Jul, en*n* ha*nn* hafdi feinged i Norege, eg trui i Chriſtianſand)" *ↄ: AM. 302, fol.* „Rett hid ſama var, med ſòmu Danſkre hende, ritad aptan ä Lògbok, er eg ſòmuleidis feck af ſògdum Capitain Jul, og in*n*ehelld*ur* Hirdſkrä og Biòrgvinar bæiarman*n*a lòg. Er þetta viſt teikn, ad ein*n* *og* ſami mad*ur* (likaſt Eſke Bilde [Henrick Krum*m*edige *er først skrevet, men senere overstreget*]) hefur fordum bädar bækurnar ätt." *Fra dette sidste eksemplar ere varianter tagne, så langt det nåede. Alderen angives til beg. af 16. årh.*

Benyttelse og beskr.: *Se foregående nr.*

'6. **AM. 33, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 52 bl. (1—51 + 1bis ubeskr.), hvorefter et ubeskrevet læg. 17. årh. Skr. af Cl. Chr. Lyschander. Papbind, foran findes udvendig og indvendig påskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1^{r}. Titelblad.

2) Bl. 2—18. Svenonis Aggonis filii **Historia Legum Castrensium Regis Canuti Magni.**

3) Bl. 19—51. Svenonis Aggonis filii **Compendiosa Regum Daniæ Historia.**

Herkomst og hist.: *På bindets inderside er skrevet navnet* „Claudius Christophorj Lyſchander". *Forsiden bærer en titel til stykke 2.*

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XII; Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde, 12. Bd., Hann. 1886, s. 14 ff.*

4, 4to. „Den Skaanſke Lougbog paa Pergament hefur verred ſamanbundinn med Reimum“ *mangler.*
Anføres allerede hos Kofod Ancher, Saml. Skrifter I, 96, som manglende.]

. 35, 4to. *Pap.* 19,3 × 14,8 *cm.* 176 *bl.* (1—174 + *bl.* 158bis *og* 169bis — *bægge ubeskr.*). *Skr.* 1592. *Røde og grönne overskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1. Versificerede leveregler, ejernavne og lign.

2) Bl. 2r. Titelblad (*til* Skånske lov). *Bl. 2v ubeskr.*

3) Bl. 3—5. **Jyske lovs fortale.**

4) Bl. 6—125. **Skånske lov.**

5) Bl. 126—30. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Skåne 1284** ('Kong Ericks Haandfeftning').

6) Bl. 131—39. **Skånske kirkelov** ('Kiercke-Louffuen').

7) Bl. 140—57r. Den såkaldte **arvebog** — *udtogsvis, ifg. overskriften* 'Kong voldemars Loff Om Arff: Drab: Och Saaremaal'. *Ved lovstykkets slutning findes en kort opregning af* „Bodeløff maall“.

8) Bl. 157v—58. **Grænseskel mellem Danmark og Sverige** — *overskrift* „Landemercke“.

9) Bl. 159—69r. „**Danne Marckis Rigens Ret** och | Kon[illegible]ningens och rigens Raads och gode | mends Domme“.

10) Bl. 170—74. „**End taffle offuer de mórcke | glofser** [illegible] **Som findis y den prenthede loff | bogen**“.

Herkomst og hist.: *Ved stykkets slutning bl. 158v findes med håndskrift*[illegible] *sædvanlige hånd navnet* „Pedir Anderſön“, *hvad der vel betegner denne* [illegible] *skriveren; bl. 2r angives* „Pedir Anderſón Borgere vdi Halmstedt“ *på ti*[illegible] *bladet som ejer 1592; ifg. bl. 1 var samme mand ejer af håndskriftet 16*[illegible]*30, men 1636 solgte han det til* „Hildebrandt The(?)ſmar“.

Benyttelse og beskr.: *Nye danske Magazin III, 1, s. 177 ff.; Corpus jur. S*[illegible]*co. Got. IX, s. LXXXVII.*

---

678. **AM. 36, 4to.** *Pap.* 21,8 × 14,2 *cm.* 166 *bl.* 15. *årh.* *Røde overskrifter, røde — og stundum grönne — initialer; delvis røde kolumnemærker. Rødt læderbind med spænder. Bindets forreste*

inderside bærer en indholdsfortegnelse fra 17. årh.; i hskr. findes enkelte ældre og yngre marginalier.

Indhold:

1) Bl. 1—6r. **Indholdsfortegnelse til Skånske lov og kirkeloven.** *Bl. 6v med undtagelse af et personnavn ubeskrevet.*

2) Bl. 7—81r. **Skånske lov.**

3) Bl. 81r—88r. **Skånske kirkelov.**

4) Bl. 88v—130r. **Arvebogen.**

5) Bl. 130r—37r. **Vederlagsretten**, *efterfulgt af* en række bestemmelser om manddrab.

6) Bl. 137r—42r. **Kong Erik glippings forordning for Skåne 1284** *og* et stykke af **den Vordingborgske forordning 1282.**

7) Bl. 142v—43r. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrd** („Koningh valdemars | logh").

8) Bl. 143r—54r. **Skånske stadsret** („Beрke Ræth").

9) Bl. 154r—61r. **„Skanæ logh och falſtheꝛbothe"** *ɔ:* Erik af Pommerns og Margretes fiskeri-forordning.

10) Bl. 161r—65. **Gårdsretten** („Gaꝛtz Ræthen").

Herkomst og hist.: *Blandt håndskriftets ejere kan mærkes Nils Pedersen Harbo, hvis navn flere gange forekommer; ifg. påskrift på (det i øvrigt blanke) bl. 166 er håndskriftet af P. V. Lem (17. årh.) tilstillet dennes farbroder, som det synes erhvervet fra en bonde.*

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke. Num. 18."

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96, 152; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. IX—X; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XXXVI—VII.*

K. 37, 4to. *Perg. 21,8 × 15 cm. 123 bl. C. 1300 (bl. 7—62) og c. 1500 (bl. 1—6, 63—123). Røde overskrifter og initialer; delvis røde kapiteltal. Brunt læderbind, bindets indersider betrukne med perg., der bærer forskellige optegnelser. Bl. 1v, 5, 122v, 123v ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1r (og bindets 1ste inderside). **„Taxa ecclesiarum ad ſcolam | Rothnebyensem annuatim".** *Beg. af 16. årh.*

2) Bl. 2r. **Om hemmeligt skriftemål** — *Latin, beg.* „Notandum quedam ſunt crimina enoꝛmia".

3) Bl. 2^{v}—4. **Kong Frederik I.s reces, Odense 1527.**

Bl. 6^{r} indeholder et par privatoptegnelser fra 16. årh., *bl. 6^{v} en notits med nyere hånd om alderen af hskrs ældre del.*

4) Bl. 7—58. **Andreæ Sunonis Lex Scaniæ provincialis,** ɔ: Anders Sunesöns latinske bearbejdelse af Skånske lov.

5) Bl. 59—62^{r}. **Skånske kirkelov.** *På foden af bl. 61^{v} findes et lille, omtrent samtidigt* dansk vers *til Skåningernes pris.*

Bl. 62^{v} *bærer optegnelser fra 15. årh.:* værdiberegning, om edens betydning *(Lat.)* m. fl.

6) Bl. 63—101. **Jyske lov,** *på Latin (15. årh.).*

7) Bl. 102—4. **„Registr*um* pr*i*mi legifterij“** ɔ: Register til Anders Sunesöns lat. bearb. af Skånske lov.

8) Bl. 105^{r}. Notitser om Majestætsforbrydelse *(Latin),* fredkøb *(Dansk),* køb og salg *(Latin),* gæld *(Dansk).*

9) Bl. 105^{v}—6^{r}. **Kong Kristiern I.s 'juramentum' 1449** – *Dansk.*

10) Bl. 106^{r}—7^{r}, 108^{r}. **Gårdsretten.**

11) Bl. 107^{v}. **Regler for vejrliget** — *Latin.*

12) Bl. 108^{v}. ^{a}) Notits om de ærkebisp Ysarnus efter Joh. Grands fangenskab indrömmede privilegier *(Lat.)*; ^{b}) fortegnelse over Johanniterordenens indtægter af de forskellige europæiske lande *(Latin).*

13) Bl. 109. **Kong Kristiern I.s løfte til Sverigs indbyggere,** om han tages til landets konge. *Herefter* nogle småoptegnelser om mandebod og lign.

14) Bl. 110^{r}. **„De crimine lefe maieftatis“** — constitutio Christophori I (?).

15) Bl. 110^{v}—12^{r}. **Constitutio Erici glipping, Nyburgis anno 1282.**

16) Bl. 112^{v}—13. **Brudstykker af Anders Sunesöns statuta synodalia** — *Latin.*

17) Bl. 114^{r}. Brudstykke af **Kristoffer II.s håndfæstning** — *Latin.*

18) Bl. 114^{v}—15^{r}. **„Obligacio nobilium fcanie | fup*er* defenfio*ne* eccl*es*ie lundens*is*“**, 1380.

19) Bl. 115. **„Sentencia data in Kalunb*or*g | fup*er* int*ro*ductionem a c*on*filia*rii*s regis“**, 1494 — *Dansk.*

20) Bl. 116^{r}. *En latinsk notits om* „stılus cancellarıe Romane curıe de taxa beneficıorum“.

21) Bl. 116^{r}—22^{r}. **De Lundensiske ærkebispers krønike, af Nicolaus archiepiscopus** († **1379**), **med fortsættelse til 15. årh**s **slutning** — *Latin.*

Bl. 123^{r} bærer nogle intetsigende penneprøver; på bindets sidste inderside findes regnskabsnotitser fra 16. årh.

erkomst og hist.: *Bl. 1^{r} er med en hånd fra 16. årh. skrevet* „Istud legıstrum Est sedıs lundensıs“. *Bl. 122^{v} nederst forekommer det Rantzauske våben aftrykt i rødt lak.*

enyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Lovhist. I (facs.); Scriptores rer. Dan. VI og VIII; K. Rosenvinge, Gl. danske Love I (facs); Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XIII—XVI (facs.) og CLVI (?); Nordiske Oldskrifter XIII (Valdemars sæl. lov), s. 16 og XVIII (Skånske lov), s. 20—21 ff.; Geheimearchivets Aarsberetning II, 45—46, V, 19.*

AM. 38 a, 4to. *Pap. 20,4 × 15,7 cm. 8 bl. 17. årh. Bl. 1^{v} og 8^{v} ubeskr.*

„Schaansche Kierche | Loug“. *Sproget nyere dansk.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XCIX.*

[. 38 b, 4to. *Pap. 18,1 × 14,2 cm. 14 bl. 17. årh. Ydre margen beskadiget.*

„Kiercke Lovgen“ *ɔ:* Skånske kirkelov. *Sproget nyere dansk.*

yttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XCVIII.*

[. 39, 4to. *Perg. 20 × 13,6 cm. 150 bl. C. 1500. Røde eller grönne overskrifter og initialer, røde kapiteltal.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Indholdsfortegnelse.**

2) Bl. 13—75^{r}. **Skånske lov.**

3) Bl. 75^{r}—79^{r}. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Skåne 1284.**

4) Bl. 79^{r}—85^{r}. **Skånske kirkeret** („Om kyrcke ræth“).

5) Bl. 85^{r}—92^{r}. **Kong Erik af Pommerns privilegium for Landskrona** („Thette er køp[s]tadhe ræth“).

6) Bl. 92r—103v. **Skånske stadsret** („Om køpstade byeɪk") *med* et tillæg af 4 kapitler hentede fra andre forordninger.

7) Bl. 103v—34v. **Arvebogen** („Om arff").

8) Bl. 134v—36r. **„Skoneɪ logh".**

9) Bl. 136r—38r. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse.**

10) Bl. 138r—45r. **Kong Erik af Pommerns og Dr. Margretes fiskeri-forordning.**

11) Bl. 145r. **„Om heffdh".**

12) Bl. 145r—146r. **„Om ſteffningh tııl konings tingh ı ı ſkonæ".**

13) Bl. 146v—50. **Gårdsretten** — *her tillagt kong Kristiern I.*

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XVII, XX; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XLVIII.

---

683. **AM. 40, 4to.** *Perg.* *19,3 × 14,7 cm.* *132 bl.* *15. årh.* *Røde og blå initialer.* *Bl. 11—12 ubeskr.* *Marginalantegnelser med yngre hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Indholdsfortegnelse.**

2) Bl. 13—68r. **Skånske lov.**

3) Bl. 68r—70v. **Kong Valdemar II.s forordning om jærnbyrds afskaffelse.**

4) Bl. 70v—72v. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282** (*i dateringen her* 1280 vintre og 12 uger).

5) Bl. 72v—76r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Skåne 1284.**

6) Bl. 76r—78v. **Vederlagsretten.**

7) Bl. 78v—79v. **De 'crimine lefe maıeſtatıs'** — constitutio Christophori I (?).

8) Bl. 79v—82r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1282** — *på Latin.*

9) Bl. 82r—83v. **Kong Erik glippings forordning for Bareherred** — *på Latin.*

10) Bl. 83v—84r. **Epilogen til Skånske kirkeret.**

11) Bl. 84r—118r. **Arvebogen.**

12) Bl. 118r—26v. **Skånske stadsret.**

13) Bl. 126v—31. **Skånske kirkeret.**

14) Bl. 132 *(hånd fra c. 1500).* **Om hemmeligt skriftemål** — *på Latin:* „Notandum quedam funt crimina enormia".

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 96, 152; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. X; samme i Vidsk. Selsk. Skrifter VII (1845); Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XXXIX—XL; Geheimearchivets Aarsberetn. V, 15, 19.*

AM. 41, 4to. *Perg. 21,3 × 15,4 cm. 43 bl. C. 1350. Røde overskrifter, rødt og grönt illuminerede initialer. Hskr. er ved dets begyndelse og slutning stærkt plettet, tildels måske på grund af reagensers anvendelse. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(vistnok opr. ubeskrevet).* Brudstykke af **En fortabt sjæls kæremål på kroppen** — *versificeret oversættelse. Disse linjer på den nedre halvdel af siden ere skrevne med samme eller en omtrent samtidig hånd som hovedhåndskriftets, men på sine steder næsten helt bortslidte.*

2) Bl. 1v—41r. **Skånske lov.**

3) Bl. 41r—43. **Skånske kirkeret** — 'fenes eclesie fcamenfivm'. *Kirkerettens slutning (ét bl.) mangler.*

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Lovhist. I, 62, Sml. Skrifter I, 96; Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XVII—IX; Nord. Oldskrifter XVIII (Skånske lov), s. 17; Brandt, Gammeldansk Læsebog I, 60; Geheimearchivets Aarsberetn. V, s. 7.*

AM. 42, 4to. *Pap. 18,9 × 12,6 cm. 284 bl. 16. årh. Adskillige titler og initialer røde eller violette. Bl. 1v, 5v, 22v, 33v, 44v—45, 49, 53, 66, 74v, 77, 83, 91v, 101r, 109, 136v, 157—59, 283r ubeskrevne. Bl. 192v en marginalrettelse.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **Titel:** „Vdij Then|nne Bogh | indeholdis Malmøis Byes | Præuilegier och friihether med | Andre merckelige Domme oc fkøne vdualde Artickle, Huilc|ke fom Malmøis Byes ind|byggere, och befynderlig then|nom fom ere y nogen

øffrig|hedtz befalningh: ganſke | megit nøttelige ere | att viide. | 1561".

2) Bl. 2—5. **„Huad thennom | bør Atth Acthe ſom ere ſkickede tiil Dommere".**

3) Bl. 6—22. **Skånske stadsret** *med* efterfølgende registe („Thetthe er then Reth | mand kaller Biircke|reth" *osv.*).

4) Bl. 23—76. **Malmøs privilegier fra 1360—1487.**

5) Bl. 78—82. **„Konning Frede|ricks Receſz el|ler Ordinan Vdgiffuen 15|30".**

6) Bl. 84—91. **Rigens ret** („Nogle Mer|kelige Artick|le Domme ſom Kon|ningen medt Danmarcks | Riigis Raad tøcktt | haffuer").

7) Bl. 92—100. **Kong Eriks og Dr. Margretes bestemmelser for Skanør og Falsterbo** („Theſze ſchriffne Artic|kle" *osv.*).

8) Bl. 101v—108. **Bestemmelser for høstmarkedet** („Theſze ere the Arti|ckle" *osv.*).

9) Bl. 110—25. **Visby søret** ('then høieſte och e' reth').

10) Bl. 126—36. **Overenskomst med de Vend på herredagen i Odense 1565.** *Med tilhørende ov*

11) Bl. 137—56. **Kong Kristoffers stadsret** *kong* 'Christian', *men dateret* 1443. *Lovstykket er n Bl. 137r titelblad.*

12) Bl. 160—282. **Skånske lov** („Thett Skaann|ſke Low paa | Retth Danſke"). E *nederst her en ældre udstreget notits.*

Bl. 283v bærer nogle nodetegn, *bl.* 284r menneskets og visse dyrs levealder, *bl.* 284v notits.

Benyttelse og beskr.: *Nye danske Magazin III, 1, s.* ; **danske** *Love V, s. XVII, XX, XXI, XXV, LII; Cor s. LXXXVIII, IX, s. LXX—XXI.*

[. 43, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. 200 bl. (199 + bl. 44bis). 18. årh. Kun de lige sider beskrevne.*

Afskrift af **Codex runicus** (AM. 28, 8vo) — *med bibeholdelse af runeskriften.*

Indeholder altså: Skånske lov og Skånske kirkelov med nogle tilhørende småstykker, Brudstykke af to danske kongerækker, samt landemærke mellem Danmark og Sverige.

Afskriften er ufuldstændig, idet originalens sidste 5 linjer ikke ere medtagne.

***gttelse og beskr.:** Corpus jur. Sveo-Got. IX, s. XIII.*

-44, 4to. *Pap. 19,4 × 15 cm. 101 bl. (100 + bl. 1bis). 16. årh. sidste halvdel. Røde kolumnetitler, overskrifter og lign.; flere af initialerne forholdsvis stærkt forsirede. Bladene langs ydre margen ere medtagne af fugtighed og slid.*

Kong Magnus Erikssons svenske stadslag (Bl. 1bis—100).

Bl. 1 er et opr. ubeskrevet forsatsblad, der bærer dansk titel og enkelte andre, ligegyldige ord.

***komst og hist.:** Ifg. Schlyter (Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. XXXIV) er håndskriftet skrevet af stadsskriveren Jacob Iller i Mariestad. — På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ex auctione Rostgardiana. Num. 457". *En anden til håndskriftet hørende løs seddel har med en hånd fra 17. årh. på Dansk henvisninger til lovens indhold.*

***yttelse og beskr.:** Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. XXXIV.*

I. 45, 4to. *Pap. 19,4 × 13,7 cm. 113 bl. (bl. 103—4 sammenklistrede) med nogle forangående og efterfølgende ubeskrevne. 15. årh. Røde overskrifter og initialer, ligeså kapiteltal (beskadigede ved beskæring) og delvis kolumnetitler. Bl. 104—5, 108v—10 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—93r. **Kong Magnus Erikssons svenske stadslag** — *skrevet med to forskellige, men samtidige hænder; grænsen er bl. 42r, l. 5.*

2) Bl. 93ᵛ—95. „Her byrıas aff **trætıghı dagha** theı æro ȷ hwart manadha | ſkıpte huılke dagha theı **nyttelıke æra** tıl alt ophoff oc | huılke ſom **ey æra nyttelıke.**"

3) Bl. 96—98. „Her byrıas **lækedomber aff mæſther henrık harpoſtræng**".

4) 99—101. „Mıſſa de qvınqve Wlnerıbus corporıs christi" — *på Latin, med svensk indledning. Efterfulgt af* „Nota tæſſo mæſſoꝛ ſculu latha ſıghıas" *osv. (6 linjer). Derefter findes midt på siden (bl. 101ᵛ)* to svenske recepter (husråd). *Sidens nederste del, hvor noget synes at være udraderet, er overklæbet med hvidt papir.*

5) Bl. 102. **Det tysk-romerske kejserdömmes indre bygning** (dets organer) — *på Svensk.*

Af bl. 102ᵛ er nederste del, hvor noget synes at være udraderet, overklæbet med hvidt papir.

6) Bl. 103ʳ. **To artikler af stadslagen.**

Bl. 103ᵛ, der har været beskrevet med en hånd fra 16. årh., er dækket ved overklæbning med det nærmest følgende, ubeskrevne blad.

7) Bl. 106—8 *(hånd fra 16. årh.).* **„Lex duellj sueca & Gotica"** *ɔ:* Regler for tvekamp. *På Svensk.*

8) Bl. 111—13. **Annalistiske optegnelser til Sverigs historie,** for årene 1521—69 på Svensk, og derefter for årene 1533—50 på Latin.

Benyttelse og beskr.: *Nye danske Magazin I, 1794, s. 57—62; Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. XVIII; Läke- och Örteböcker, Stockh. 1883—86 (Sv. Fornskr. Sällsk. Saml.).*

---

689. **AM. 46, 4to.** *Pap. 20,8 × 14,7 cm. 165 bl. 15. årh's sidste halvdel. Røde overskrifter, initialer, kolumnetitler og kapiteltal. Danske marginalnotitser fra 16. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(opr. ubeskrevet).* Latinsk datering for årene 1484 og 1511; Danske og Dansk-latinske småvers og penneprøver fra c. 1500, *samt (øverst) titlen* „SVENSKE LOVBOG".

2) Bl. 1^{v}. **Om edens betydning** — *på Svensk.*

3) Bl. 2—6^{v}. **Gårdsretten** („gaaꝛdz rættiꝛ" *kolumnetitel*) ɔ: Erik af Pommerns gårdsret, svensk redaktion.

4) Bl. 6^{v}—27^{r}. **Uplandslagens 'kiꝛkio balker'.**

5) Bl. 27^{r}—147^{v}. **Kong Magnus Erikssons landslag.**

6) Bl. 147^{v}—48^{v}. **„Somlica æru the fyndheꝛ"** *osv.* ɔ: *Nogle af Sverigs biskopper og rigets råd vedtagne bestemmelser, der ellers benævnes* högmelis ogerningar.

7) Bl. 148^{v}—63. **'Skipmala balker' og 'radhſtuffw balker' af Magnus Erikssons stadslag.**

8) Bl. 164—65^{r} *(hånd fra 16. årh.).* **Ni af kong Gustav og rigens råd besluttede artikler** — *Dansk.*

Bl. 165^{v} bærer et par tyske penneprøver.

Herkomst og hist.: *Så vel marginal-noterne som optegnelserne bl. 1^{r} og 164—65^{r} vidne om, at dette svenske håndskrift forholdsvis tidlig er kommet i dansk eje. Ifg. en foran indklæbet seddel er det af Arne Magnusson erhvervet* „Ex auctione Roſtgardianâ. Num. 456."

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XIX—XX, X, s. XXXVII—VIII, XI, s. XX.*

M. 47, 4to. *Pap. 19,4 × 15,8 cm. 189 bl. 16. årħs sidste halvdel. Kolumnetitler. Åben plads for initialer. Hvidt presset læderbind med spænder. Bl. 1^{v}—12 og 33 ubeskrevne, ved hskrs slutning adskillige ubeskrevne blade. Bindets 1ste inderside er temlig tæt beskreven med blandede optegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1^{r} *(i forb. med bindets inderside).* **Forskellige, mest latinske tankesprog og ejernotitser.**

2) Bl. 13—32. **Uplandslagens 'Kyrkio Balk'.**

3) Bl. 34—189. **Kong Kristoffers landslag.**

Herkomst og hist.: *Blandt de ovennævnte ejernotitser kan fremhæves* „Liber Andreæ petrj Aroſiensis" *og* „Hunc librum mihi Andreæ Arosiensi dono contulit optimus vir, et pietate insignis, Dominus Laurentius Benedictj studiosus vpsaliensis, anno 1582". *På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Denne Svenſke loubog haver ieg bekommet af Amtmand Frieſſe 1720".

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XXXVIII, XII, s. XLII—III.*

691. **AM. 48, 4to.** *Pap. $19,_5 \times 14,_8$ cm. 164 bl. C. 1600. Initialer og overskrifter stærkt fremhævede; kolumnetitler. Bl. 14^v—24, 87—97 ubeskrevne, endv. endel blade ved hskrs begyndelse og slutning blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1—14. **Uplandslagens 'Kyrkie Balk'** — *ufuldendt, indbef. flok 1—14.*

2) Bl. 25—164. **Kong Kristoffers landslag** — *ufuldendt, idet næsten hele 'Tiuffua balken' mangler, endv. er forbigået 'Bygninga balk' fra i kap. 9.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XXXVI, XII, s. XLII—L.*

---

692. **AM. 49, 4to.** *Pap. og perg. 20 × $14,_8$ cm. 124 bl. Slutn. af 15. ...*
Røde overskrifter, initialer, kolumnetitler, kapiteltal. Ved hskrs beg. og slutning nogle ubeskrevne blade, der vise stærke spor af fugtighed. Brunt, presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—13^v. **Uplandslagens 'kyrkio balker'.**

2) Bl. 13^v—122^r. **Kong Magnus Erikssons landslag.**

3) Bl. 122^v—24. **Gårdsretten** — *i svensk redaktion.*

Herkomst og hist.: *På bindets 1ste inderside læses med en hånd fra 16.* „Denne bog hør meg | elſebe brade tel" *osv., og længere nede med en a. hånd* „Sten Brahe". *Bl. 124^v nederst findes i rødt lak et aftryk af Rantzauske våben. Hskr. har altså tidlig været i dansk eje.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. III, s. XXV, X, s. XL—LI.*

---

693. **AM. 50, 4to.** *Pap. $20,_1 \times 14,_7$ cm. 147 bl. Skr. 1551 af Petrus Elaui (bl. 41^v). Grönne initialer i hskrs 1ste tredjedel. Bl. 16, 17 og 147 stærkt beskadigede og defekte. Rygtitel, i guldtryk,* „Svensk Lovbog".

Indhold:

1) Bl. 1—145. **Kong Kristoffers landslag.**

2) Bl. 146—47. **Uplandslagens kirkebalk** — *fragmentarisk.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. XII, s. XXV.*

51, 4to. *Perg. 16,8 × 13,2 cm. 91 bl. C. 1400. Røde overskrifter, kapiteltal og kolumnetitler (disse sidste tildels beskadigede ved beskæring); røde, gule og blå initialer. Bindet fodret med papir fra et ældre regnskab. Bl. 1r ubeskrevet. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—88v. **Magnus Erikssons landslag.** *Muligvis fra 14. årh.*

2) Bl. 88v—89r *(hånd fra 15. årh.).* **'ordha balkır',** *tillæg til landsloven.*

3) Bl. 89v—91. **'kyrkıu balker'** *ɔ:* Smålandslovens kristnubalk — *muligvis fra slutn. af 14. årh. Ufuldstændig, idet to blade ved hskrs slutning må antages at være gåede tabte; ender* „*þet* ær annur warþer ınne takin".

I håndskriftet er indlagt nedre del af et papirsblad *(hånd fra 16. årh.), indeh. afskrift af* 10. kap. af landslagens tyvebalk.

ɾttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. X, s. I—IV (facs.), VI, s. XXVI—ⅡI (facs.).*

ı2, 4to. *Perg. 20,8 × 15 cm. 98 bl. C. 1400. To forsk. hænder. Røde overskrifter og kapiteltal, røde, blå, grönne eller flerfarvede initialer. Bl. 1 og 98v opr. ubeskrevne. På bl. 8—11 er skriften meget afbleget og slidt, hist og her opfrisket med mørkere blæk. Rygtitel, i forgyldt tryk,* „Sverigs Lovbog". *I marginen adskillige indholdsangivelser med yngre hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1v. Latinske bönner.

2) Bl. 2—11. **Södermannalagens kirkiu-balk** („Hær byrıas kırkıu balker" *osv.*).

3) Bl. 12—98r. **Kong Magnus Erikssons landslag.** *Sidste sides nedre halvdel bærer* en lovbestemmelse, *tilföjet med en yngre hånd.*

komst og hist.: *På bl. 1v findes med en hånd fra 16. årh. skrevet* „Sten ƨrahe". *Nederst bl. 97v er aftryk af to laksegl, et sort og et rødt, der vistok have fremstillet henholdsvis det Rantzauske navnetræk og våben.*

ɟttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. IV, s. XIV, X, s. XXXII.*

---

696. **AM. 53, 4to.** *Perg. 20 × 14,7 cm. 113 bl. 14. årh. sidste halvdel. Røde overskrifter, kapiteltal og kolumnetitler (disse sidste tildels beskadigede ved beskæring); røde og blå initialer. I hskr. adskillige defekter, betegnede ved indsættelsen af hvide papirsblade, ligesom defekten er angivet af Arne Magnusson ved påskrift på det nærmest foregående blads nedre margen. Bl. 8—9 plettede, af bl. 6 og 62 er det ubeskrevne perg. af nedre margen beskåret; gennem midten af bl. 106—11 går en flænge. Bl. 22v og 49r optages nedre margen af en længere retslig notits.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(hånd fra c. 1500).* **Dyrekredsens tegn,** deres forhold til årets arbejder og de menneskelige foretagender — *Svensk.*

2) Bl. 1v—7r. **Calendarium.** *På 1ste side er med en hånd fra 16. årh. optegnet nogle* latinske sætninger.

3) Bl. 7v *(hånd fra c. 1500).* **Edens betydning** — *Svensk. Endvidere findes her (med ældre hånd)* et alfabet.

4) Bl. 8r. a) 4 linjer runeskrift, *muligvis indeholdende latinske tankesprog,* b) Svenske optegnelser (15. årh.), *næsten ulæselige.*

5) Bl. 8v—113. **Kong Magnus Erikssons landslag.** *Forskellige lakuner, ender defekt i Tyvebalkens 33. kap. med ordene* „foꝛ þy at ængin fynd maa aff þy hæ(ræþe)".

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. X, s. XIII—XIV.*

---

697. **AM. 54, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 58 bl. (57 + 1bis) med nogle efterfg. ubeskrevne. Skr. 1587 af David Bilefeld. Som regel røde overskrifter og initialer. I marginen hist og her enkelte tillæg og rettelser. Bl. 1 bærer kun med latinske taltegn årstallet 1587.*

Gutalag, *med tilhørende* register („Hier Byrias Gutha Lagh").

Herkomst og hist.: *Bl. 55r nederst er af skriveren tilföjet* „Exaratum Ao 1587. 14. Callend: Iunij, per Dauidem | Bilefeld Ecclesiasten Barling boënsem ac præpositum | Borealis TERTIANÆ iuxta | Tenorem Veteris Exemplaris, Anno MCD.LXX: scripti". *Ved håndskriftets slutning står* „Anno 1587. 19. Maij. | D. B. C." *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson gjort nogle uddrag af dette håndskrift og tilföjet nogle bemærkninger om det, hvoraf det fremgår, at det har tilhørt J. Rosenkrantz (amtmand i Fyn, d. 1695).*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. XVI (facs.).*

---

8. **AM. 55, 4to.** *Pap. 22 × 16,8 cm. 70 bl. (69 + 1bis). C. 1600. Bl. 59v—60, 66—67, 68v—69r ubeskrevne. Indb. i et med papir betrukket perg.-bl. af en latinsk messebog med noder. På bindets forside er skrevet* „DEN | GAMLE | GVLLANDS | LOW".

Indhold:

1) Bl. 1r. Titelblad: „GULLANS | LOVF. | Claudius Chriſtophori. F." | *Herunder af en nyere hånd tilföjet* „(Lyschander | † 1623.)".

2) Bl. 1bis—59r. **Gutalag** i dansk oversættelse — *med forangående* indholdsfortegnelse („Her beginnis gullands Lou").

3) Bl. 60v. Nogle få værdiberegnings-optegnelser.

4) Bl. 61—65. „Regiſter offuer Den Gullenſke | louw" — *kun nogle få linjer på hver side.*

Bl. 68r findes en afskrift af de øverste linjer bl. 14r. Bl. 69v bærer nogle penneprøver og lign.

Herkomst og hist.: *Af titelbladet fremgår, at håndskriftet har tilhørt Cl. Lyschander; om det er skrevet af ham synes tvivlsomt.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. XVI (facs.).*

AM. 56, 4to. *Perg. 27,7 × 20,8 cm. 76 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Flerfarvede og stærkt ornamenterede initialer, røde overskrifter. Marginal- og interlinear-antegnelser med yngre hånd; enkelte steder er den ældre skrift opfrisket eller understreget. Ender defekt. Samme hånd som AM. 302, fol. m. fl.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov, *med kong Magnus til loven hørende* retterbøder, *der standse med ordene* „tıll boꝛn ero mat annongar".

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 539—41.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMske notitssedler, hvoraf den ene meddeler indholdet af de til hskrs ældre bind hørende smudsblade; ifg. disse er hskr. 1577 givet af Anne 'Kruckuo dotter' til Anders Nielsson i Krogen; senere tilhørte det Hans Theste på 'Huedt' og 1682 M. Scanchius. Den 1ste AMske seddel giver oplysning om nogle rester af 4 eller flere bortskårne perg.-blade, af hvilke endnu den gang sås spor bag i håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817 (facs.); K. Maurer, Das sog. Christenrecht Kg Sverrirs, München 1877, s. 3; Chrania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1879, nr 14, s. 2, 17, 19, 20, 46—47; NgL.*

AM. 57, 4to. *Perg.* $27{,}_8 \times 20{,}_5$ *cm. 40 bl.* ... *halvdel. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Adskillige defekter; lakunerne ere fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på foden af det nærmest foregående blad. I marginen indholdsangivelser fra 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—40r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.**

2) Bl. 40r—v. **Kong Håkon Håkonssöns bekræftelse af kardinal Vilhelms forordning om helligdage og kirkegods.**

3) Bl. 40v. **Kong Håkon Magnussöns forordning om landskyld i Viken.**

4) Bl. 40v *(hånd fra 16 årh.).* **Formular for tingsætning.**

Bag i håndskriftet er indfæstet 6 oktavblade (papir); *på det første har Arne Magnusson gjort nogle* notitser ang. norske lovstykker i dansk oversættelse; *bl. 2—3 er* afskrift af stykke 3, *bl. 4—6* af stykke 2— *bægge udførte for Arne Magnusson.*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 541—43.

Herkomst og hist.: *Stykke 4 er underskrevet* „Mart. Nielfsönn", *der vel altså har været ejer af håndskriftet. Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er håndskriftet erhvervet i Bergen og har tilhørt præsten Gerhard Miltzov på Voss.*

Benyttelse og beskr.: *Gulapingslög 1817; Dipl. Isl. I; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6; NgL.*

---

701. **AM. 58, 4to.** *Perg.* $22{,}_5 \times 16{,}_5$ *cm. 86 bl. 1ospaltet (med undtagelse af de 2 første og 5 sidste bl.). 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Forskellige yngre og ældre marginalhenvisninger. Adskillige defekter, af Arne Magnusson fremhævede ved påtegning på foden af foregående blad. Bl. 65 er næsten ganske bortskåret, så at kun nogle bogstaver langs indre margen stå tilbage. Bl. 19, 23, 28, 29 ere beskadigede ved bortskæring af ydre margen, bl. 78, 84 ved nedre margens afskæring. Bl. 1r ubeskrevet. Foran på bindets inderside er med en hånd fra 18. århs slutn. en latinsk bedömmelse af codex antegnet. Efter bl. 2 fandtes ifg. en påtegning af A. M. i sin tid rester af fire nye blade.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ *(hånd fra 16. årh's slutn.).* **Om edens betydning** — *Dansk.*

2) Bl. 2 *(hånd. fra 16. årh's slutn.).* **„Etlegh Norgis koningar ſɂaa | harald haarfagre indtill konge olaf".** *Ender defekt med* „och Halffdan fuartte, och Sigroder".

3) Bl. 3–11ᵛ. **Eidsivatings ældre kristenret,** *kortere recension.*

4) Bl. 11ᵛ. **Kap. 24 af Borgartings nyere kristenret.**

5) Bl. 12—81. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *efterfulgt af* slutnings-retterbøder *og* epilog.

6) Bl. 82—86. **Retterbøder af kongerne Magnus Håkonssön, Erik Magnussön og Håkon Magnussön.**

Bag i håndskriftet er indhæftet 7 oktavblade (papir), *indeholdende en for Arne Magnusson udført* afskrift af hskrs sidste retterbod (Håkon Magnussön, om udlændingers told).

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 543—46.

Herkomst og hist.: *I påskrifter på sidste side nævnes som ejere af hskr. i ældre tid* „aſmunder" *og* „... ſigurderſon"; *bl. 1ᵛ navngiver* „Jacop lauriszon" *sig som ejer* 1576; *ifg. A. M.s påtegning på bagsiden af den første af de to foran indklæbede sedler stod på det ældre bind* „Carl Anderſen anno 1575". *Den nævnte AMske notitsseddel indeholder, foruden indholdsangivelse, den oplysning, at codex fra Norge er kommen til gehejmeråd Moth, som forærede den til A. M.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6; NgL.*

M. 59 a, 4to. *Pap. 20,5 × 16 cm. 7 bl. Sidste del af 17. årh.*

'Odals Bälkur' *ɔ:* Óðalsbrigði *(kap. 1—17) i kong Magnus lagabøters Norske landslov.*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bök ſem fyrrum hefur ätt Magnus Jons ſon lögmadur, enn eg teck fra Gudrunu Þorgilsdóttur."

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 546.*

703. **AM. 59 b, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,4}$ *cm.* *4 bl.* *C. 1700.* ***Sidste side*** *(bl. 4*[r]*) er tilföjet ved en AM*[sk] *skriver.*

„Odals Balkur eda Landabrigdabalkur ur Gulaþings bok".

Samme indhold som foregående nummer.

Benyttelse og beskr.: *Se foreg. nr.*

Ved fejlagtig påskrift have betegnelserne a og b tidligere for disse to numres vedkommende været ombyttede.

---

704. **AM. 60, 4to.** *Perg.* $21 \times 15_{,6}$ *cm.* *103 bl.* *14. årh.* ***Røde over*** *skrifter, kapiteltal og kolumnetitler, røde eller forskellig farve[illegible] initialer. Marginalhenvisninger og lign. fra 16. og 17. årh.* [illegible] *87 er repareret ved tilföjelse af bladets nedre del, som er udf[illegible] med yngre skrift. Brunt, presset læderbind.*

Indhold:

1) Bl. 1—6[v]. **Kong Magnus lagabøters kristenret** [illegible] Gulating.

2) Bl. 6[v]—7. **Om tienden,** to kapitler. *Störste dele[illegible] bl. 7*[v] *ubeskreven; nederst på siden* en notits fra **17. år[illegible]** efterligning af oldsproget.

3) Bl. 8—21[r]. **Frostatings kristenret.**

4) Bl. 21[v]—81[v]. **Kong Magnus lagabøters Norske lands[illegible]**

5) Bl. 81[v]—98[v]. **Bergens bylov.**

6) Bl. 98[v]—103[r]. **Retterbøder** af kongerne Håk[illegible] Håkonssön, Magnus Håkonssön, Erik Magnussö[illegible] Håkon Magnussön, *samt* om gejstlighedens ret [illegible] skyldighed. *De sidste linjer bl. 103 ere tilföjede i yng[illegible] sprogform (17. årh.).*

7) Bl. 103[v]. **Grænseskel mellem Norge og Sverige** [illegible] *ufuldst. Herefter følger i dansk sprogform fra 17. årh.* **a[illegible]***givelse af* Ledingsskibenes antal.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 547—49.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Bergens gamle Bylov, Kbh. 1829; Annaler f. nord. Oldk. 1844—45, s. 157; Frumpartar isl. túngu, t. XXXVI—VIII; Monumenta hist. Norv., Chrania 1880, s. LX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 3, 20; NgL. (facs).*

---

61 a, 4to. *Perg.* $22_{,6} \times 17_{,5}$ *cm. 76 bl. (incl. tre papirsbl. 1 - 1ter). 1ste del af 14. årh. Røde overskrifter og (delvis) kolumnetitler, flerfarvede initialer. Bl. 2 senere indsat, bl. 52[r] ubeskrevet. Yngre marginalantegnelser. Prik over* i *og krølle over* u *er i membranen senere tilföjet. Gennem hele håndskriftet er på bladene fastklæbet småsedler (ialt 78, deraf 76 perg.), der med en hånd fra 16. årh. give tillæg eller henvisninger til loven. 4 i håndskriftet indklæbede AM[ske] sedler give oplysning om hertil hørende bestanddele, som — efter af Arne Magnusson at være udtagne — en tid have været opførte under AM. 95, 4to og Ny kgl. Sml. 1654, 4to, men nu udgöre AM. 61 b, 4to. Flere lakuner.*

Indhold:

1) Bl. 1—1ter *(Papir, slutn. af 16. årh.).* [a]) Ejernotitser, tankesprog og lign.; [b]) „Om 10. Aars Leidangs faldt eller Lengre"; [c]) „Om Tindefaldt"; [d]) Register over sagøre; [e]) Borgerskabsed i Bergen (til Kristian IV), på Dansk og Tysk; [f]) „En Dommeris Daglig Bøenn"; [g]) 'Huorledis Laugtingedt Sættis y Bergen' *(ender defekt).*

2) Bl. 1[quater]—51. **Kong Magnus lagabøters norske landslov.**

3) Bl. 52[v]—64[v]. **Bergens bylov.**

4) Bl. 65—71[r]. **Farmannalov** og **bylovens tyvebalk.** *Farmannaloven begynder defekt, med ordene* „tueoia manna vittni".

5) Bl. 71[v]—73. **Retterbøder** af kong Håkon Magnussön — *ender defekt.*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 549—53.

komst og hist.: *Bl. 1 (1ste papirsbl.) nævnes som ejer* „Jens Nielſsön, som Thientte Claus Skiell", *af ham købte* „Michel Jenſsön" *bogen* 1579. *På to foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson dels oplysning om håndskriftets indhold, dels meddelelse om, at hskr. er købt på vicestatholder Gabels avktion 1709.*

ytteløe og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6, 21, 22; NgL.*

---

61 b, 4to. *Perg. og pap.* $22_{,6} \times 17_{,3}$ *cm. 35 bl., 16. århs 2den halvdel.*

I (*en tid indlemmet i* AM. 95 b, 4to. *Perg. 5 bl.).*

1) Bl. 1. *Brudstykke af* **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *omf.* købebalkens kapp. 10, 13, 24 (*num.* kap. 14–16).

2) Bl. 2—4. *Brudstykke af* **Farmannalov,** *i* dansk *oversættelse, beg. i kap. 4* „Endt Skiiper fkall Intedt Raade ther forre", *ender med kap. 13.*

3) Bl. 5. *Brudstykke af* **Jónsbók,** *omf.* tyvebalkens kap. 13–15.

II (*en tid indlemmet i* Ny kgl. sml. 1654, 4to. *Pap. 30 bl.).*

Vedtægter for Bergen, forordninger fra 14—16. årh., deriblandt 'Sauda Breff' (for Færøerne), **domme** og lign. – *indholdet specificeret i Norges gl. Love IV, s. 551–53.*

Herkomst og hist.: *Angående I har Arne Magnusson på et tilhørende omslag noteret, at disse blade oprindelig vare indsyede for og bag i en gammel norsk lovbog på pergament, som han år 1709 købte på vicestatholder Gabels auktion (ɔ: AM. 61 a, 4to). Også II har samme oprindelse, hvorom henvises til den udførlige beskrivelse i Norges gl. Love.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 551—53.*

---

707. **AM. 62, 4to.** *Perg. 24,3 × 17 cm. 90 bl. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Håndskriftet bærer ved begyndelsen og (navnlig) ved slutningen spor af fugtighed; af bl. 76 er nedre margen afreven. Brunt, presset læderbind, indvendig betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskr. Det således benyttede folioblad danner tillige smudsblad, henholdsvis foran og bag i bogen.*

Indhold:

1) Bl. 1—82. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog.

2) Bl. 82^r^–90. **Den nyere Gulatings kristenret.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 553—56.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets begyndelse (bl 1^r^) findes Th. Torfæus valgsprog og navn. Yderligere oplysninger om dette hskr. indeholde Arne Magnussons optegnelser på sedlerne a—e. Det var ifg. disse købt på* „Rafm Rafmuffens auction" *af en guldslager, som solgte Torfæus bogen 1707. Foran i håndskriftet fandtes — foruden spor af fire andre blade — 4 perg.-blade indeh. Nidaros bisperække, samt latinske og danske kirkelige småstykker, beskadigede af fugtighed; disse blade borttog Arne Magnusson (findes tillige med A. M.s afskrift i AM. 683, 4to og 258 b, 8vo = Addit 7 e, 8vo). Bag i fandtes*

ligeledes nogle blade, hvorpå „Rettarbota rufl"; *uagtet A. M. angiver at have ødelagt dem, efter at de vare afskrevne, findes vistnok også disse i AM. 683, 4to. Håndskriftet lod A. M. ombinde.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 3; NgL. (facs.).*

AM. 63, 4to. *Perg. 19,3 × 16 cm. 46 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde, grönne eller brogede initialer. Marginalier fra c. 1500, beskadigede ved beskæring. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—46r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog. *Begynder i landeværnsbalken* „þa ſkal hann kalla til ſin granna ſina".

2) Bl. 46v *(hånd fra 15. årh.).* a) Kap. 24 af Borgartings nyere kristenret, b) „Item ner brudlaup ma giora".

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 556—57.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt dette håndskrift af en Jón Þorsteinsson. Bl. 46r nederst findes et par skriverfraser, bl. 46v nederst har været udfyldt af — senere igen udslettede — notitser fra c. 1600.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 6; NgL.*

64, 4to. *Pap. 20,9 × 16 cm. 353 bl. C. 1600. Røde overskrifter og initialer; adskillige marginalhenvisninger, tildels røde, med rødt er også en ældre foliering af hskrs to hoveddele udført. Initialerne tildels store og stærkt ornamenterede. Bl. 8 er et senere indsat, til angivelse af lakune benyttet blankt blad, bl. 90v, 239, 331r, 337r opr. ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—230r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** (Gulatingsloven) *i dansk oversættelse.*

2) Bl. 230v—38. **Register over loven.**

3) Bl. 240—43. **Register over sagøre,** *med overskrift* „Tabula totius Legis Noruegiæ".

4) Bl. 244—331ʳ. **Retterbøder, recesser og lign.** fra 13—16. årh., *de ældre i dansk oversættelse.*

5) Bl. 332—34ʳ. **Uddrag af 'Lauritz Hanſöns Lougbog** fordum Laugmand y Stauanger. Anno MDLXX'. *Omfatter* mønt, mål, vægt, „bugilde kiörlag", *samt nogle* ordforklaringer *(disse tilföjede med en anden hånd?).*

6) Bl. 334ᵛ—35ʳ. **„Danmarckis Adels Gamb|le Naffn och Slechter".**

7) Bl. 335ᵛ. **„Fiorten Konningens Capel|ler wdj Norrigis Riige".**

8) Bl. 335ᵛ. **„Inſcriptio MAGNI Lapidis dictj | (Lappe Stenen)** ſiti iuxta littus | munitionis Kroneburgenſis An|no **1577".**

9) Bl. 336—37ʳ. **„Nogle Spörgſmaall vdj Norgis Low ſom | ſiunis mörcke oc vel forandris kunde"** — *med tilhørende* „Gienſuar".

10) Bl. 338—53. **Jörgen Lyckes retterbod, 1568.**

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 557—59.

Herkomst og hist.: *Håndskriftets hoveddel skal ifg. NgL. IV være skrevet af byskriveren i Bergen Peder Nilssön Lem. Bl. 1ʳ angiver Abſolon Abſolonſön Beier sig som ejer af håndskriftet; forskellige personnavne forekomme bl. 90ʳ, 239ᵛ, 335ʳ, 337ᵛ — deriblandt dog næppe noget 'Beriulfsøn' (men* Berentſsön).

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14. s. 24, 46, 56; NgL. Se endv. ang. stykke 5 Paus, Forordninger for Norge, s. 1040—44, og m. h. t. stykke 6 Holbergs Danemarks og Norges geistl. og verdsl. Staat, s. 273—74.*

---

710. **AM. 65, 4to.** *Perg. 23,5 × 16 cm. 99 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Forskellige, yngre og ældre marginaltilföjelser, nogle med Torfæus hånd. Arne Magnusson, der på forsatsbladets inderside har givet optegnelser ang. landsloven, har ligeledes ved påtegning på foden af bladene angivet nogle lakuner i håndskriftet. Brunt, presset læderbind. Bl. 99ᵛ ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—59. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog. *Begynder defekt i landeværnsbalken* „(ha)fetı huær moꝛk *silfrs* uıð *konung*".

2) Bl. 60—65ʳ. **Retterbøder** af kongerne Erik Magnussön og Håkon Magnussön.

3) Bl. 65^{v}—77. **Tunsberg bylov.**

4) Bl. 78—79^{r}. **Om gejstlighedens ret og skyldighed.**

5) Bl. 79^{r}—79^{v}. **Kardinal Vilhelms forordning om den norske kirkes rettigheder** *(gammelnorsk oversættelse).*

6) Bl. 80—99^{r}. **Ærkebiskop Jons kristenret.**

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 559—61.

Herkomst og hist.: *Til oplysning om hskrs historie tjæne dels påskrifter bl. 1^{r} og 99^{r} (Th. Torfæus navn og valgsprog og på det sidste sted tillige navnet* „P E Brandal“), *dels tre foran indfæstede AM*[ske] *sedler; af disse erfares, at bag i håndskriftet, som var i* „rifnu önytu bande“, *men som er blevet ombundet af A. M., fandtes to småstykker på papir a) et dansk ærevers til lavmanden i Bergen* Pouel Hellieſſön, *1602, hvem håndskriftet rimeligvis har tilhørt, og b) fremstilling af de fyrstelige m. fl. indskrifter på en rude i Bergen, 1599. På indersiden af bindet bag i hskr. havde nævnte P. E. Brandal atter skrevet sit navn og årstallet 1654. A. M. havde erholdt håndskriftet af Th. Torfæus hustru år 1715. Foran i hskr. lå en af Åsg. Jónsson udført værdiløs afskrift til udfyldning af lovens manglende begyndelse.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Das sog. Christenrecht Kg Sverrirs, München 1877, s. 3—4; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 18, 21; NgL.*

AM. 66, 4to. *Pap. $19_{,5} \times 15_{,3}$ cm. 159 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Den ældre Gulatingslov — *afskrift efter Cod. Rantzovianus.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 561, sml. 596.*

AM. 67, 4to. *Pap. $19_{,3} \times 15_{,5}$ cm. 82 bl. C. 1700. Åben plads for initialerne.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov — *afskrift efter AM. 68, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Norges gamle Love IV, s. 561.*

---

3. **AM. 68, 4to.** *Perg. $19_{,5} \times 14_{,5}$ cm. 66 bl. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer eller åben plads for disse; enkelte steder (f. eks. bl. 1^{r}) er skriften senere opfrisket. Bl. 12 tilhører oprindelig ikke dette hskr.; bl. 65—66 ere skrevne med en*

noget yngre hånd end det foregående. Hist og her marginalantegnelser, bl. 61v tillæg fra gammel tid. Hskr. ender defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—8v, 17r—63v. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** *med tilhørende* Retterbøder *og* Epilog.

2) Bl. 8v—17r. **Eidsivatings ældre kristenret** i vidtløftigere recension, *indsat i landsloven efter dennes kristendoms-balk.*

3) Bl. 12 *(slutn. af 14. årh.).* **Brudstykke af Vikens ældste kristenret** — *indsat i den under stykke 2 anførte kristenret og ved henvisningstegn anvist plads bl. 11v.*

4) Bl. 63v—66. **Retterbøder** af kongerne Erik Magnussön og Håkon Magnussön.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 561—63.

Herkomst og hist.: *Bl. 63v, ved landslovens slutning, findes antegnet af en* [...] *håndskriftet samtidig hånd* „Ingulþer dagþinz ſon a þeſſa logbok". *På* [...] *foran indklæbet seddel, indeholdende A. M.s notitser om håndskriftet, meddele*[...] *at A. M. år 1704 har erholdt dette til foræring af den islandske lagmand Sigurður Björnsson. Foran er ligeledes indklæbet et brudstykke af det ældre forsatsblad.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—7*[...] *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5; NgL.*

714. **AM. 69, 4to.** *Perg. 18 × 13,5 cm. 85 bl. 14. årh.s 1ste halvdel. Sva*[...] *spor af røde overskrifter og initialer; perg. er slidt og hullet, a*[...] *skillige blade beskadigede. Flere defekter, fremhævede af A*[...] *ved påtegning på foden af foreg. bl. Fra 17. årh. findes fle*[...] *islandske marginalantegnelser og navne — dog i det hele u*[...] *betydning. Bl. 85v, sidste halvdel, ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—81r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** *med tilhørende* retterbøder *og* epilog.

2) Bl. 81r—85. **Retterbøder** af kongerne Erik Magnussön og Håkon Magnussön.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 563.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede AM*ske *sedler har A. M. år 1698 erholdt håndskriftet fra dav. vice-lagmand Páll Jónsson (Vidalin) på Island, til hvem det var kommet fra Leirárgarðar.*

yttelse og beskr.: Gulaþingslög, Havniæ 1817 (facs.); Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5; NgL.

70, 4to. *Pap. 19,5 × 16 cm. 97 bl. Slutn. af 16. årh. (1586). Røde overskrifter, åben plads for initialer. Bl. 1 repareret ved overklæbning af den ubeskrevne første side. Bl. 1ᵛ—2ʳ indeholder kun ejernavne og lignende påskrifter, bl. 2ᵛ—6ʳ ubeskrevne; endv. efter hskrs slutning en mængde ubeskrevne blade. Enkelte marginalantegnelser.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov — *afskrift efter AM. 69, 4to, med to lakuners udfyldning efter* Jónsbók.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 564.

komst og hist.: Af de i håndskriftet indførte påtegninger ses, at dette i 17. årh. har tilhørt sysselmand Jón Magnússon og dennes sönner Guðmundur og Eggert.

yttelse og beskr.: Gulaþingslög, Havniæ 1817; NgL.

71, 4to. *Perg. 23,8 × 18 cm. 61 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel. Røde overskrifter, flerfarvede, tildels stærkt ornamenterede initialer. Bl. 8ᵛ for största delen ubeskrevet, af bl. 9 er marginen delvis bortskåren. Hist og her marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—60ᵛ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med kong Magnus tilhørende* retterbøder *og* epilog.

2) **Retterbod om fællig,** af kong Håkon Magnussön, *optager delvis det opr. næsten helt ubeskrevne bl. 8.*

3) Bl. 60ᵛ—61 *(14. århs sidste halvdel).* **Privilegier for Bergen,** af kong Erik Magnussön.

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 564—65.

komst og hist.: Af to foran indklæbede AMske sedler fremgår, at Arne Magnusson har erholdt håndskriftet af justitsråd Rostgård, til hvem det var kommet fra præsten Peder Syv (Hellested, Sæland); A. M. udskilte fra hskr. en tilhørende dansk oversættelse (AM. 75, 4to) og lod det på ny indbinde. På det ældre bind stod „IONAS MAGNI. | ANNO 1598“, *indvendig på bindet* Jacob Anderſsön“.

yttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 49; NgL.

717\. **AM. 72, 4to.** *Perg.* $25 \times 18_{,9}$ *cm.* *58 bl.* *14. årh's beg.* *Røde og grönne initialer; stor og plump skrift. Håndskriftet, der har adskillige defekter, er på flere steder beskadiget ved flænger og bortskæring af marginen. Forskellige marginalnotitser og enkelte tegninger. Sidste halve side optages af pennoprøver og lign.*

Indhold:

1\) Bl. 1—2ʳ. **Kong Erik Magnussöns almindelige retterbod** — *begynder defekt med ordene* „við ꝼıoꝛþongſ gıoꝼ *ok* tıundar gıoꝼ".

2\) Bl. 2ᵛ—58. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med* Magnus slutningsretterbøder *og* epilog.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 565—66.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på to foran indklæbede sedler nogle notitser om håndskriftet, som han har fået i Danmark.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög. Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 3; NgL.*

718\. **AM. 73, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm.* *28 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Magnús Einarsson.*

Tunsberg bylov — *afskrevet efter AM. 65, 4to.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 566.

719\. **AM. 74, 4to.** *Perg.* $20_{,5} \times 14_{,5}$ *cm.* *35 bl.* *14. årh.* *Tospaltet. Røde overskrifter og initialer. Hist og her marginaltilföjelser. Adskillige defekter, tildels fremhævede ved påtegning af Arne Magnusson.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov.

Beg. „næꝼndꝛ manne. vı. aura" *(Þingfb. kap. 2), ender* „lyklæ ok ꝼa æi. þa bꝛio(te)" *(Landslb. kap. 14).*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 566.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet AMsk seddel er håndskriftet erhvervet* „ex auctione Birkerodianâ 1709".

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5; NgL.*

720\. **AM. 75, 4to.** *Pap.* $23_{,3} \times 16_{,3}$ *cm.* *118 bl.* *16. årh.* *Tospaltet. Adskillige sider ubeskrevne. Ved hskrs beg. og slutn. blanke blade. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov i dansk oversættelse.

Er udtaget af AM. 71, 4to, hvor den tilsvarende gammelnorske tekst findes.

Hist og her indskydes på de åbne pladser tillæg (tildels underskrevne H B): Uddrag af Jónsbók samt af norske retterbøder og forordninger ned til 16. århundrede.

Bl. 118r. Værdiberegning („En Mark Guld er aatte | mark penninger").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Translatio Danica Codicis LL Norvegicarum Magni Regis. Ex Codice qvi olim fuit Domini Petri Septimii [var ſkudt igennem pergamentsbogen]".

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49; Norges gamle Love IV, s. 567.*

AM. 76 a, 4to. *Pap. 21,8 × 16,2 cm. 49 bl. (incl. titelbl.). C. 1700. Skr. af præsten Jón Gíslason.*

Bergens bylov.

Afskrift efter AM. 323, fol. med udeladelse af kristendomsbalk, landeværnsbalk og mandhelgebalk.

Benyttelse og beskr.: *Bergens gamle Bylov, Kbh. 1829; Norges gamle Love IV, s. 567.*

AM. 76 b, 4to. *Pap. 21,8 × 17 cm. 22 bl. Slutn. af 17. årh. Skr. af Guðmundur Guðmundsson.*

Tunsberg bylov.

Afskrift efter C. 15, 4to i det kgl. bibl. i Stockholm.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta Exemplar hefur ritad Gudmundur Gudmundzſon, i Sviariki, og er ritad efter Codice in Archivo Regis Sveciæ".

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

AM. 77 a, 4to. *Pap. 21,8 × 16,6 cm. 16 bl. C. 1700. Sandsynligvis skr. af Magnús Einarsson.*

Eidsivatings ældre kristenret.

Afskrift efter AM. 58, 4to.

Foran er indklæbet en AMsk notitsseddel, hvor også G. Thorkelin har gjort nogle antegnelser.

***Benyttelse og beskr.:** Norges gamle Love IV, s. 567.*

---

724. **AM. 77 b, 4to.** *Pap. 21,8 × 15,5 cm. 18 bl. 16. årh. (1566). Skr. af Jacobus Matthias Agricola. Bl. 1 optages af skriverens navn og årstallet for afskriften.*

Borgartings nyere kristenret.

På forsatsbladet findes en notits af Jón Ólafsson fra Svefneyjar.

***Benyttelse og beskr.:** Norges gl. Love IV, s. 567.*

---

725. **AM. 77 c, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 20 bl. C. 1700. Sandsynligvis skr. af Magnús Einarsson.*

Eidsivatings ældre kristenret (kortere recension).

Ender defekt i kap. 42 „x. er bȝodȝ kona".

Afskrift efter en membran i Københavns gamle universitetsbibliothek, brændt 1728.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 567—68.

***Herkomst og hist.:** Til hskr. høre de AMske notitssedler* a—e, *med forsk. oplysninger, ang. hvilke henvises til NgL.*

---

726. **AM. 77 d, 4to.** *Pap. 20,8 × 16 cm. 16 bl. C. 1700.*

Eidsivatings ældre kristenret.

Afskrift efter AM. 68, 4to.

En foran indklæbet AMsk seddel angiver originalen som oprindelig tilhørende lagmand Sigurður Björnsson.

***Benyttelse og beskr.:** Norges gamle Love IV, s. 568.*

---

727. **AM. 77 e, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 16 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson.*

Gulatings nyere kristenret.

Afskrift efter AM. 62, 4to — ifg. A. M.s notits en codex, han har erholdt af Þormóður Torfason.

Nævnte notits er skrevet på forsiden af to sammenhængende kvartblade, hvis indersider bære en senere overstreget stamtavle fra „Ebbo Sunonis princeps belli in lena“ gennem tre led *(A. M.s hånd).*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568.*

AM. 77 f, 4to. *Pap. 20,4 × 16,5 cm. 11 bl. C. 1700. 1ste bl. tilföjet med Arne Magnussons hånd, bl. 1r ubeskrevet med undtagelse af titel og oplysende notits.*

Gulatings nyere kristenret.

Ifg. Arne Magnusson afskrift efter en membran i Københavns gamle universitetsbibliothek.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568.*

AM. 77 g, 4to. *Pap. 21,2 × 17 cm. 14 bl. C. 1700. Skr. (ifg. NgL.) af præsten Jón Halldórsson.*

Gulatings nyere kristenret.

Afskrift (ifg. A. M.s foran indklæbede notits) efter Bartholiniana D.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 568—69.*

[Ifølge den gamle katalog skulde endvidere i AM. 77, 4to findes „Kriftinn Rettr Magnufar Konungs og Iöns Ærkibifkups, duo Exemplaria. Kriftindoms Bälkr Sværis Konungs og Biskupanna“, *men disse mangle nu.]*

AM. 78, 4to. *Perg. 27,6 × 20,5 cm. 70 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede og tildels stærkt ornamenterede initialer. Åbne pladser i håndskriftet ere udfyldte med en hånd fra 16. årh. Adskillige marginaltillæg, tilföjelse af varianter fra andre hskrr, tildels med A. M.s hånd. Flere defekter, bl. 56 tilsat af Arne Magnusson. Samme hånd som i AM. 56, 4to m. fl. På enkelte blade er nedre margen beskadiget. Ved slutningen af håndskriftet er skriften hist og her opfrisket.*

Indhold:

1) Bl. 1—8ᵛ. **Borgartings ældre kristenret.**

2) Bl. 8ᵛ *(16. årh.).* ᵃ) Formular for tingfred i Bergen, ᵇ) Om edens hellighed *(Gammelnorsk).*

3) Bl. 9—29ʳ. **Ærkebiskop Jons kristenret.** *Mellem bl. 13 og 14 har Arne Magnusson indsat et papirsblad (4ᵗᵒ) med* et stykke af Mag. Hans Gås' danske oversættelse af kristenretten.

4) Bl. 29ᵛ—46ʳ. **Kong Sverres kristenret,** med forangående register og brev ang. banssager.

5) Bl. 46ʳ⁻ᵛ *(16. årh.).* ʳ) Formular for rådmandsed. Bl. 46ᵛ *optages af* forklaringer over kirkeloven og landsloven *stammende fra* „D. Nicolaus Hemingius", et latinsk vers om „sapientia"s magt til at besejre „instrumenta belli", *samt en* notits om „atuiftemen j mans flekt".

6) Bl. 47—68ʳ. **Bergens bylov** med **farmannalov.** *Beg. defekt* „ij lutı. en bıarmenn þɪðiu[n]g", *idet ét bl. mgl.*

7) Bl. 68ʳ—70. **Retterbøder** af kongerne Håkon Håkonssön og Erik Magnussön.

Håndskriftet ender defekt med ordene „ſkulu þeɪ oc lagha fækt ꝼɪrɪ".

Hskr. er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 569—71.

Herkomst og hist.: *Af tre foran indklæbede AMˢᵏᵉ notitssedler fremgår, at A. M. har købt håndskriftet i Bergen 1689 af Paul Paust; af det ældre bind sås, at hskr. havde tilhørt den islandske lagmand Ormur Sturluson (16. årh.), og derefter* „Pouel Helie ſon" 1577. *Endel til hskr. hørende papirsblade udskiltes af A. M. og udgör nu AM. 330, fol.*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Das sog. Christenrecht Kg Sverrirs, München 1877, s. 2; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 3, 20; NgL. (facs.).*

---

731. **AM. 79, 4to.** *Pap. 19,6 × 15 cm. 210 bl. (deraf bl. 1ᵛ—7, 10ᵛ, 16ʳ, 24ᵛ, 29ᵛ—31, 45ᵛ—47, 59ᵛ, 66ᵛ—67, 91, 100, 105ᵛ—7, 197—210ʳ ubeskrevne). Slutn. af 16. årh. I håndskriftets hoveddel smuk fraktur og røde initialer. Jævnlige marginalantegnelser med farvet blæk og tildels med tilsvarende rettelser i teksten; hist og her varianter tilföjede af Arne Magnusson. Bindets indersider ere*

smykkede med allegoriske billeder *forestillende lykkens ustadighed og livets forgængelighed med tilhørende latinsk påskrift samt et dansk* vers.

Indhold:

1) Bl. 8—105. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** — i dansk oversættelse; *her kaldet* „Guletings Lougbog". — *I indholdsfortegnelsen ere kapiteltallene tildels senere påklæbede.*

2) Bl. 108—78. **Norske retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh., alle i dansk sprogform.

3) Bl. 179—96 *(kursiv).* **Danske kongebreve fra Frederik II og Kristian IV** (1578—1606).

4) Bl. 210v *(halvkursiv).* **Beslutninger på herredagen i Bergen 1604.**

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 571—72.

Herkomst og hist.: *Titelbladet (bl. 1r) bærer et adeligt våben, fremstillende en björn med fiskehale som underkrop, i tværdelt rødt og hvidt felt; heri bogstaverne* I B *og tallet* 98. *Længere nede på siden et latinsk citat. Bl. 8r er et ejernavn bortklippet.*

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.*

AM. 80, 4to. *Pap. 25 × 19 cm. 339 bl. samt den indklæbede seddel 148bis. 16. årh. Røde overskrifter, røde eller stærkt ornamenterede initialer. Forsk. hænder. Papiret er skørnet og medtaget af fugtighed, den røde farve tildels udvisket. Foruden enkelte sider ere bl. 234, 260, 298v—99 ubeskr. Mod hskrs slutning nogle defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1—152. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register — i dansk oversættelse.

2) Bl. 153—233. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh., alle i dansk sprogform, *med tilhørende* register.

3) Bl. 235—37. **Tre forordninger af kong Kristian III, 1550.**

4) Bl. 238—49. **Regulæ juris** („Hei begyndis regula | Iuris"). *Latin og Dansk.*

5) Bl. 250—52. **Sager mellem kongen og bispen.**

6) Bl. 253. Stamtavle fra Magnus Måneskjold.

7) Bl. 254r. Kong Hans kroning.

8) Bl. 254—55. Norges konger, fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

9) Bl. 255v—57. Kursforskrifter fra Norge og Island til Grönland.

10) Bl. 257r—59. Iver Jenssens rim over menneskens alder og månederne, *efterfulgt af* et rimet 'fføyge fpørsmaall hofs enffoldige ffolch'.

11) Bl. 261—81. **Visby søret.**

12) Bl. 282—85. Truid Ulfstands og Claus Bildes reces, Oslo 1539.

13) Bl. 286—92. Kong Kristian III.s **skibsartikler for Mogens Gyldenstierne,** *med overskrift* „fchiffs retth".

14) Bl. 293—98. **Gårdsretten.**

15) Bl. 300—304. Om ægteskab, helligdage o. fl. ɔ: uddrag af Kristian III.s ordinans, kristenretten og lign.

16) Bl. 305r. Frederik II, om tiende i Oslo, Hamars og en del af Stavangers stift.

17) Bl. 306—9. Personalia og rim vedrørende Iver Jenssen, samt kolorerede afbildninger af hans og hans hustrus fædrene og mødrene våben.

18) Bl. 310—11. Truid Ulfstands og Claus Bildes reces.

19) Bl. 312. Herredagsreces, Oslo 1548.

20) Bl. 313. Kristian II, Om handel, bygsel osv., Oslo 1514.

21) Bl. 314r. Uddrag af lagmand Jon Simonssöns lovbog.

22) Bl. 314v—16r. Kong Magnus Erikssön, privilegier for Bergen.

23) Bl. 316r—v. Artikler, som sysselmænd og lagmænd have at holde.

24) Bl. 317r. Dom om „griipdeilder" fra dronning Margretes tid.

25) Bl. 317v. Vers fra „Digdernis Hukomelfiis Bog".

26) Bl. 318—22. Annalistiske optegnelser for årene 1455—1559.

27) Bl. 323. Om verdens tid og alder, *efter den hellige profet Helias.*

28) Bl. 324. [a]) En notits af „Loduig Munch ftattholder wdj norge", [b]) Årets rørlige og urørlige fester.

29) Bl. 325[v]. En profeti på Latin.

30) Bl. 326[r]. „Marckedt som ho[ldi]s i Norge | Aarligen".

31) Bl. 326[v]—27[r]. Om synder og gode gerninger.

32) Bl. 328[r]. Uheldsdage for åreladen og koppesætten.

33) Bl. 329—31. [a]) Notits om forngilde mark, [b]) optegnelser om slægterne Urup og Jernskæg, [c]) en art bibelsk gåde.

34) Bl. 332[v]—39. Forordninger af kongerne Frederik II og Kristian IV.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 572—75.

Herkomst og hist.: *Som det fremgår af forskellige påskrifter, har håndskriftet tilhørt familien Jernskæg og er delvis udført år 1654 for en mand af denne slægt, Iver Jenssön til Frese, af hans tjæner Hans Jacobsen. Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt det af sekretær Franckenau 1717.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Norske Magazin I, s. XXXII; Corpus jur. Sveo-Got. VII, s. LXXXIV—V (facs.); Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24, 31; Norsk hist. Tidsskr. 1882 (II, 3), s. 267—76 (udførlig beskr., men formatet fejlagtig betegnet som fol.); NgL.*

---

3. AM. 81, 4to. *Pap. 18,8 × 14,5 cm. 250 bl. 16. årh's 2den halvdel. Bindet indvendig udfodret med beskrevet papir fra c. 1600.*

Indhold:

1) Bl. 1—210[r]. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forudgående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 211—50[r]. **Retterbøder** fra 13. og 14. årh. *Dansk sprogform.*

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 575—76.

Herkomst og hist.: *Om ældre ejere vidner påskrifterne* „Martinj Petrj Emopotamij liber 1569" (bl 11[r]) *og* „Severinus Martinj Rofchildius. Ao: 1597" (bl. 1[r]). *En foran indklæbet AM's seddel giver nogle notitser om hskr., ifg. hvilke hertil også skulde have hørt et ekspl. af Norske hirdskrå.*

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.*

---

734. **AM. 82, 4to.** *Pap. 19 × 14,8 cm. 191 bl. (ɔ: 183 + I—VIII). 16. årh. Forsk. hænder. Tildels røde initialer og fremhævelser. Hist og her marginalantegnelser. Bl. I^{v} og 241 ubeskrevne; bl. I^{r} opr. ubeskr.*

1) Bl. II—VIII^{r}, 1—135. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med foranyående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 136^{r}. Notits om lovens alder.

3) Bl. 137—265. **Retterbøder, forordninger, domme og lign.** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform. Indskudt er* Om „Jord e a vexfter" m. m. (bl. 188—89), Notitser om „Kong Hoger retthe Bod om Andfred", om værdiberegning *og* om 'ör Bordtt' (bl. 193).

4) Bl. 266^{r}. Notits om Tønsberg-hus' erobring 1503.

5) Bl. 267^{r}. Notits om herredagen på Agershus 1599.

6) Bl. 268^{r} Kong Frederik II, Om lagting i Oslo, Kb 1572.

7) Bl. 269—70. „Ein Stutt Tilvijfan vm alla de Ein valdtz Konninga, fem verit har i Nor|rege til defse dags"

8) Bl. 270^{v}—71^{r}. Jorderegning efter „Gragafsen", lagmand Jon Simonssön. *Bl. 271^{v} bærer* begyndelsen af høvedsmands-brev, 1484.

9) Bl. 272—83^{r}. **Personalhistoriske optegnelser** af Laurits Nilssön for årene 1585—1610.

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 576—79.

Herkomst og hist.: *Bl. 1^{r} bærer to ejernotitser, hvoraf ses, at en* „Thomm Ybsen" *og* „Hanns Atternndorp", *bægge i Erik Rosenkrantz' tjæneste, have ef. hinanden ejet bogen; fra den sidste af disse kom den til* „Niels Lauritsön *(ifg. NgL. rådmand i Bergen)* 1558; *bl. 272^{r} meddeler Laurits Nilssön (NgL. borgemester i Tønsberg), at han år 1601 har fået denne lovbog af morbroder Oluf Holck, Borgetings lagmand. Ifg. en foran indklæbet se har Arne Magnusson år 1724 købt håndskriftet på byfoged Bruuns auktion København og ladet det ombinde.*

Benyttelse og beskr.: *Gulapingslög, Havniæ 1817, s. XXX; Christiania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; Personalhist. Tidsskr. I, s. 150—54; NgL.*

---

735. **AM. 83 a, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,5 cm. 155 bl. 16. århs slutn. Bl. 9^{v}—10, 150—51 ubeskr. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ᵛ. Norsk kongerække fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

2) Bl. 2ᵛ—4ʳ. Norsk kongerække fra Harald hårfager til Kristian IV. *Titel* „Enn kort Wnderuifsning Om Alle | de Einualdtz Konger fom verit | haffuer wdj Norge indtill | denne Dagh Ao. 1594".

3) Bl. 4ᵛ—6ʳ. „Danfke Kongers Naffn och tall" — *til 1595.*

4) Bl. 6ᵛ. „Memorial om nogle norske Konger".

5) Bl. 7—9ʳ. 'Register Paa Alle Kongers Naffnn' osv., ɔ: Norsk kongerække fra Harald hårfager til Olav Håkonssön.

6) Bl. 11—148ʳ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

7) Bl. 149. „Slotzherrer som regeridt haffuer Bergenn huufs".

8) Bl. 152—55. Jörgen Lyckes reces, med Frederik II.s stadfæstelse — *skrevet år 1596.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 579—80.

[Her]komst og hist.: *Om hskrs tilblivelsestid vidner dels ovennævnte årstal 1596 (bl. 152), dels en umiddelbart foran indsat AMˢᵏ seddel ang. et her udtaget stykke — se følgende nr — dateret 1594.*

[Ben]yttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.*

[AM.] 83 b, 4to (*forhen* **Add. 290, 4to**). *Pap. 19,5 × 15,8 cm. 27 bl. 16. års slutn. (1594).*

Bergens rimkrønike.

[Her]komst og hist.: *Dette stykke har oprindelig udgjort en del af AM. 83 a, 4ᵗᵒ, hvorom Arne Magnusson på en i pågældende nr mellem bl. 151 og 152 indfæstet seddel oplyser følgende* „Her imellem var, da ieg kiöbte bogen, et Carmen om Bergen, fkrevet med den famme haand fom denne loubog. og ftod der bag paa aarstal 1594. faa at dette allt er, uden tvil fkrevet i Norge ved denne famme tid".

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. 1 ff; Norges gamle Love IV, s. 580.*

[A]M. 84, 4to. *Pap. 20,3 × 15,7 cm. 125 bl. 16. århs. slutn. Bl. 122—24 senere indsatte, blanke blade. Flere defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1—121. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale. Ender defekt* „Om mand swer".

2) Bl. 125r. Norsk kongerække, til Kristoffer af Bayern — *begynder defekt* „Syuord och öften".

Bl. 125r ender håndskriftet med et plattysk tolinjet vers.

***Benyttelse og beskr.:** Chrania Vidsk. Selsk. Forh 1879, nr 14, s. 24; Norges gamle Love IV, s. 580.*

---

738. **AM. 85, 4to.** *Pap. 19,6 × 13,8 cm. 394 bl. 16. årh. (1543, med senere tillæg). Hist og her marginalantegnelser, blandt de yngre nogle med Torfæus hånd. Bl. 382v—83r ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—230r. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 230v—31r. „Aff Keyffer Lagen".

3) Bl. 231v—37r. Arvetal.

4) Bl. 238—41r. Frederik II, Om ægteskabssager, Kronborg 1582.

5) Bl. 241v—44r. Poul Huitfeldts reces, Skien 1576.

6) Bl. 244v. Nidaros' takmark.

7) Bl. 245—54. Regulæ juris („Her Begiöndes Regula | Iuris").

8) Bl. 255—56v. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

9) Bl. 256v—57r. Stamtavle fra Magnus Måneskjold.

10) Bl. 257v. Kong Hans kroning.

11) Bl. 258. Norsk kongerække, fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

12) Bl. 259—60r. Kristiern I, retterbod for Trondhjem, Oslo 1478.

13) Bl. 261—71. Truid Ulfstands og Claus Bildes reces, Bergen 1539.

På bl. 271v, opr. ubeskrevet, er noteret nogle latinske linjer indeh. et citat af „Chrifostomus".

14) Bl. 272—81. Erik Rosenkrans' reces, Bergen 1565.

15) Bl. 282—91. Jörgen Lyckes reces, med Frederik II.s bekræftelse, 1574.

16) Bl. 292—333r. **Bergens bylov.** *Dansk sprogform.*

17) Bl. 334—51. **Farmannaloven.** *Dansk sprogform.*

18) Bl. 352—80. **Retterbøder, forordninger og recesser** fra 13—16. årh., *dansk sprogform — efterfulgt af et stykke* Om edens betydning.

19) Bl. 381—84. Værdiberegning i Norge, *tildels uddrag af lagmanden i Stavanger Lasse Hanssens lovbog.*

20) Bl. 385—87. Forhandlinger på Oslo rådstue 1587. *Hertil slutter sig* Samtykt af statholder, adel og lagmænd søndenfjælds, 1591, Fredhellige dage, Jorderegning søndenfjælds, Værdiberegning.

21) Bl. 388—91. Danske annaler 1452—1536, 1559—60.

22) Bl. 392—94r. Norske annaler 1328—1550.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 580—82.

Herkomst og hist.: *Landsloven er ifg. angivelse bl. 218r skreven år* 1543 *af* „Raſſmus Heɪtuickſ*ön*". *Af en påskrift på titelbladets inderside ses, at* „Michell Eſkellſön" *(16. årh.) har skænket bogen til* „Chɪeſtenn Thɪanne". *Arne Magnusson har — se den foran indklæbede seddel — erholdt håndskriftet fra* „Thormod Torueſens Enke 1720", *og har ladet dette ombinde.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXIX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 14, 24, 31, 47, 48; Personalhist. Tidsskr. I, s. 147—48; NgL.*

AM. 86, 4to. *Pap. og perg. 18,5 × 14 cm. 236 bl. 16. årh. Røde initialer og understregninger. Til betegnelse af defekter er foran indsat nogle blanke blade, ligesom også bl. 95 er et af samme grund senere indsat, ubeskrevet blad. Bl. 176r, 178 (væsenlig), 179, 213v—19 ubeskrevne. Enkelte marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—175. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register *(dette beg. i landeværnsbalkens kap. XVII). Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 176v—78. Norges konger, til Kristoffer af Bayern.

3) Bl. 180—213. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

4) Bl. 220—31. Regulæ juris („Her effterfølger Regula Juris").

5) Bl. 232—34. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

6) Bl. 234ʳ—35ʳ. Slægttavle fra Magnus Måneskjold.

7) Bl. 235ʳ⁻ᵛ. Kong Hans kroning.

8) Bl. 235ᵛ—36 *(særlig hånd).* Om edens betydning.

Beskr. i Norges gamle Love IV, 582—83.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

740. **AM. 87, 4to.** *Pap. 20,3 × 14,5 cm. 164 bl. 16. årh. (1566). Ornamenterede initialer, samt anselige bladornamenter ved afsnittenes slutning. Bl. 2ʳ (titelbl.) helt bedækket med ornamenter. Bl. 162 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 2—137. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 138—39ʳ. „The fom Nories konninger | wærit haffuer" — fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

3) Bl. 139ᵛ—140. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

4) Bl. 141—52. **Retterbøder** fra 13—14. årh., *dansk sprogform.*

5) Bl. 153—60ʳ. Regulæ juris („Her begyndis Regula Juris").

6) Bl. 160ᵛ—61ʳ. Slægttavle fra Magnus Måneskjold.

7) Bl. 161ᵛ. Kong Hans kroning. *Ender med* et plattysk citat.

8) Bl. 163—64 *(hånd fra c. 1600).* Fingrenes betydning ved edsaflæggelsen.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 583—84.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ (forsatsblad) bærer en rimet påskrift af* „Jenns Hannſſsen"; *år 1629 blev håndskriftet af denne foræret til* „Samſonn Michelſſen Feröe". *Ifg. Ngl. IV har Rostgård ejet håndskriftet, og fra denne er det vel altså kommet i Arne Magnussons besiddelse.*

1. **AM. 88, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 151 bl. Slutn. af 16. årh. Overskrifter og initialer med farvet blæk. Bl. 90, 104, 106—9, 129 ere senere til betegnelse af lakuner indsatte ubeskrevne blade.*

Indhold:

1) Bl. 1—146[r]. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med forangående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

Bl. 146[r] nederst er med en hånd fra 17. årh. skrevet en nidvise. *Bl. 79[v] findes nogle* prisangivelser *noterede.*

2) Bl. 146[v]—51[r]. **Retterbøder** fra 14. årh. *Dansk sprogform.*

Bl. 151[v] optages af en versificeret hilsen *(17. årh.).*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 584.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

---

2. **AM. 89, 4to.** *Pap.* $20 \times 15_{,5}$ *cm. 219 bl. 16. århs sidste halvdel.*

Indhold:

1) Bl. 1—172. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 173—217[r]. **Retterbøder, recesser og lign.** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform med undtagelse af et enkelt mindre stykke.*

Herimellem indblandet:

[a]) 'noger fmaa Artickler fom er Vdragenn aff Thenn ganmble Norfke etc.' (bl. 194[v]—95[r]), *indeh. værdiberegning, forklaringer af udtryk i loven og lign.*

[b]) Annaler, omf. tiden 1328—1583 (bl. 195[v]—96).

[c]) Småstykker om mandsgæld, tegn, marketal (bl. 216—17).

3) Bl. 218—19. Fingrenes betydning ved edsaflæggelsen.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 584—85.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har, som det fremgår af en foran indklæbet seddel, ladet håndskriftet ombinde efter at have erhvervet det fra* „Thormod Torvefens Enke 1720“. *Rester af det ældre forsatsblad ere dog bevarede; her findes* to versificerede påskrifter *af en ældre ejer* „Cort Pouelfön“ *eller* „Conradus Paulij Stavangriensis“ *(17. årh.), der har erholdt bogen af sin moder* „Mette Tommesdatter“. *Uden på det ældre bind stod* „I. M. 1583“.

---

743. **AM. 90, 4to.** *Pap.* *19,5 × 15,7 cm.* *235 bl.* ***Slutn. af 16. årh. Forskellig farvede initialer, ornamenteret og koloreret titelblad; pyntelig udstyring.*** *Bl. 177 og 223 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—176. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform, nyere fortale.*

2) Bl. 178—222. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

3) Bl. 224—27. Register til landsloven.

4) Bl. 228—35. Register over sagøre.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 585.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: *Af en foran indklæbet AM*[sk] *seddel fremgår, at håndskriftet år 1593 har tilhørt den islandske lagmand Jón Jónsson, der sikkert har ladet hskr. udføre; på titelbladet findes nemlig hans forbogstaver* I. I. *og årstallet* 93, *omgivende* et bomærke, *der vel også må antages at have hensyn til ham. Lovens fortale er dateret 1589.*

---

744. **AM. 91, 4to.** *Pap.* *19,8 × 15,5 cm.* *164 bl.* ***(I—IV + s. 1—324).*** *Slutn. af 16. årh. (1592).* ***Skr. af Mathias Juell.*** ***Bl. I forsatsblad, I***[r] *og s. 324 (ellers ubeskr.) bære ejernavne og lign.* ***Bl. IV*** *ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. II—III[r]. 'Register paa alle Kongers naffn' osv., ɔ: Norsk kongerække fra Harald hårfager til Olav Håkonssön.

2) S. 1—280. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

3) S. 281—323. **Retterbøder og forordninger** fra 13—16. årh. *Dansk sprogform.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 585—86.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

---

745. **AM. 92, 4to.** *Pap.* *19,3 × 15,2 cm.* *144 bl.* *C. 1600.* ***Skr. af Laurentius Nicolai.*** *Røde overskrifter og initialer.* ***Bl. 2***[v]***—4, 5***[v]*—8, 13, 105*[v]*—6, 127, 131—32 samt endel enkelte sider ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1^r^. Edens betydning.

2) Bl. 1^v^—2^r^. Herredsskrivernes ed i Aggershus len, 1592.

3) Bl. 5—105. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov,** *med efterfølgende* register. *Dansk sprogform.*

4) Bl. 107—26. **Retterbøder** fra 13—14. årh. *Dansk sprogform.*

5) Bl. 128—30. Register over retterbøderne *(med undtagelse af de to sidste).*

6) Bl. 133—34. Norges konger, fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

7) Bl. 134^v^—36. Arvetallet.

8) Bl. 137—44. Kristian IV, privilegier for den norske adel, Kronborg 1591.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 586—87.

Herkomst og hist.: *På forskellige steder har afskriveren anbragt navn eller forbogstaver og årstallene 1599 og 1600. Bl. 1^r^ findes navnet* „Herman Turisön“ *(17. årh.). Ifg. Arne Magnussons påtegning på bindets inderside har hskr. i sin tid tilhørt den yngre O. Worm; A. M. har, som det af en foran indklæbet seddel fremgår, fået det fra Torfæi enke 1720.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög. Havniæ 1817, s. XXX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 43; NgL.*

---

[1]6. AM. 93, 4to. *Pap. 20,7 × 15 cm. 139 bl. 16. årh. Håndskriftet er ved begyndelsen og slutningen defekt; af bl. 139 er kun en ubetydelig stump tilbage. Det beskadigede bl. 1 er udfyldt af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—125^v^. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov.** *Dansk sprogform; beg.:* „[Udi then hellig trefoldig]hedz naffn, fom er gud“.

2) Bl. 125^v^—38^v^. **Retterbøder** fra 13—15. årh. *Dansk sprogform.*

3) Bl. 138^v^—39. Sager som ere kongen og biskoppen imellem — *bl. 138^v^ ender med straffebestemmelsen for tiendes undladelse.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 587—88.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

Herkomst og hist.: Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt håndskriftet år 1712 af historiografen „Thormod Toruefen".

747. AM. 94, 4to. *Pap. 19,8 × 16 cm. 665 bl. C. 1600. Bl. 56ᵛ—58ʳ, 115ᵛ—17ʳ, 204—6ʳ, 304ᵛ—6ʳ, 619—25ʳ (foruden adskillige enkelte sider) ubeskrevne. Forgyldt rygtitel* „NORSK. LOU-BOG. | MED. RETTE-BØDER."

Indhold:

1) Bl. 1—5ʳ. Om de norske loves tilblivelse og lagdömmernes inddeling.

2) Bl. 6ᵛ—469ʳ. **Kong Magnus lagabøters Norske landslov** (Gulatingslov), i det gamle sprog med vedföjet dansk oversættelse, *indtagende henholdsvis hskrs lige og ulige sider. Med forskellige* indskud *og* noter.

3) Bl. 469ᵛ—617ʳ. **Retterbøder, lovbestemmelser, domme og lign.**, *de fleste ligesom landsloven* i det gamle sprog med vedföjet oversættelse.

4) Bl. 617ʳ—18. Mammatabol.

5) Bl. 625ᵛ—30ʳ. **Blandinger og excerpter af andre lovbøger.**

6) Bl. 630ᵛ—65. **Nyere recesser.**

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 588—91.

Herkomst og hist.: Håndskriftet står i nært forhold til præsten Peder Claussön Friis, af hvem det ifg. NgL. er korrigeret.

Benyttelse og beskr.: Dipl Isl. I, Kph. 1857—76; Peder Claussön Friis, Sml. Skrifter, Krania 1881, s. LXV; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 50; NgL.

748. AM. 95 a, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. 107 bl. C. 1600. Bl. 1—8 stærkt beskadigede. Defekter mod slutningen.*

Kong Magnus lagabøters Norske landslov, *med forangående* register. *Dansk sprogform, nyere fortale.*

Standser i tyvebalken.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 591.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

749. **AM. 95 b, 4to.** *Perg. $19_{,2}$ × $15_{,9}$ cm. 7 bl. 16. århs 2den halvdel. Bl. 6^v—7^v ubeskrevet. Fragment.*

Af **Kong Magnus lagabøters Norske landslov**, brudstykke af landeværnsbalken.

Beg. „ſkolu menn iamnat ſin gera" *(kap. 6), ender* „En eꝼ einuerki er ſiukr eda fárr" *(kap. 13) — med forbigåelse af kap. 8.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der ifg. NgL. er skrevet af Hans Jakobsen Loe c. 1570, er, som en påskrift bl. 7^v angiver, år 1618 skænket af sognepræsten i Mandal Samuell Jörgensenn til Söffrenn Knudssen på Fuschelannd.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 591—92. Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.*

---

750. **AM. 96, 4to.** *Pap. 19 × 14 cm. 29 bl. 17. århs beg.*

Bergens bylov. *Dansk oversættelse.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 592; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 48.*

---

751. **AM. 97, 4to.** *Pap. $20_{,1}$ × $15_{,5}$ cm. 292 bl. (incl. bl. 104bis). 16. århs 2den halvdel. Flerfarvede overskrifter og initialer. Jævnlige marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—219. **Nidaros bylov,** *med forangående* fortale *og* register. *Dansk sprogform.*

2) Bl. 220—23. Om edens betydning. Formularer for byfogeds-, rådmands-, lagrettes- og borger-ed.

3) Bl. 224—47. **Farmannaloven.** *Dansk sprogform.*

4) Bl. 248—91. **Retterbøder** fra 13—16. årh. *De ældre i dansk oversættelse.*

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 592—93.

Herkomst og hist.: *Ifg. NgL. skrevet af lagmanden Martin Nilssön; til hans navn hentyde i så fald forbogstaverne* „M. N. S." *(bl. 6^v); på en foran indklæbet AMsk seddel meddeles, at udenpå det gamle bind stod* „M. N. 1580"; *bl. 144^r læses årstallet* 1579.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, s. 456; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 48, 56—57; NgL.*

---

752. **AM. 98. 4to.** *Pap.* $18{,}5 \times 15{,}7$ *cm.* *28 bl.* *17. årh.*
„Chriftianfands | Gamble Och Nye: | Naadigst med Deelte | priuilegie:“.

---

753. **AM. 99. 4to.** *Pap.* $20{,}1 \times 16{,}5$ *cm.* *97 bl.* *17. årh.* ***Bl. 43ᵛ—44, 58, 76ᵛ, 81ᵛ—82, 85, 86ᵛ—87ʳ ubeskr. Bl. 97 fastklæbet til bindets inderside. På bagsiden af det gule læderbind findes med en hånd fra 17. årh. indholdsfortegnelse.***

Indhold:

1) Bl. 1—43ʳ. **Bergens bylov.** *Dansk oversættelse.*

2) Bl. 45—57. **Bestemmelser for Bergen,** vedtagne på rådstuen 1573.

3) Bl. 59—76ʳ. **Kong Kristoffers stadsret.**

4) Bl. 77—81. To kongebreve (Kristian IV, 1614 og 1642) samt en resolution af de kgl. kommissærer, 1630.

5) Bl. 83—84. Om falsk ed.

6) Bl. 86ʳ. Bergens evangeliske bisperække.

7) Bl. 88—96ʳ. **Extrakt af Bergens bys privilegier.**
Bl. 88ᵛ bærer begyndelsen af en brudevise.

8) Bl. 96ʳ—97ʳ. „Arendals forordning“, Kristian IV, 1646.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 593.

Herkomst og hist.: *På bindets inderside for i bogen forekommer ejernavnet* „Seuerin Jenſsen“.

754. **AM. 100, 4to.** *Pap.* $20{,}2 \times 15{,}6$ *cm.* *31 bl.* *17. årh.*

1) Bl. 1. „Borger Eed“ — på Dansk og Tysk.

2) Bl. 2—31. **Bergens bylov.** *Dansk oversættelse.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 593.

755. **AM. 101, 4to.** *Pap.* $19{,}6 \times 16$ *cm.* *75 bl.* *C. 1600.* ***Marginalantegnelser.*** *Bl. 1—2 noget beskadigede ved slid.*

Indhold:

1) Bl. 1—59^r. **Retterbøder** og recesser, 13—16. århl.
Dansk sprogform.

2) Bl. 60—73^r. „Forklaringh Offuer | hinne mørcke oc gamle | norfk Ordt vdi | huer beføn|derlige | bog | Och huer Cap.“ (af loven).

3) Bl. 73^v—75^r. Sager som ere kongen og biskoppen imellem.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 593—95.

---

756. **AM. 102, 4to.** *Pap.* $20,_{2} \times 15,_{8}$ *cm. 142 bl. C. 1600. Bl. 128—35 ubeskrevne.*

Retterbøder, recesser og lign., 13—16. årh.

For bl. 1—121s vedkommende de samme retterbøder som i AM. 94, 4to og ligesom der de ældre ledsagede af dansk oversættelse. (Her dog tekst og oversættelse ikke på parallele sider.)

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 595—96.

Herkomst og hist.: *Ifg. NgL. er håndskriftet delvis skrevet af præsten Peder Claussön Friis. En foran indklæbet AM^{sk} seddel meddeler, at A. M. har fået det hos Chr. Worm 1706, samt giver to personnavne fra det ældre forsatsblad.*

Benyttelse og beskr.: *P. Claussöns Sml. Skrifter LXIV—V; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 50; NgL.*

---

757. **AM. 103, 4to.** *Pap.* $20,_{2} \times 15,_{5}$ *cm. 177 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Kun de lige siders indre kolonner beskrevne. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Den norske hirdskrå.

Afskrift efter AM. 350, fol.

På et foran indklæbet dobbeltblad har Arne Magnusson en notits om lovstykkets rette navn, samt en fortegnelse over de ham tilhørende håndskrifter af hirdskråen.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 596.

758. **AM. 104, 4to.** *Pap.* *19,5 × 15,5 cm.* *26 bl.* *17. årh.*

Den norske hirdskrå.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 596—97.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har erholdt håndskriftet — som en del af et större hele — fra Torfæi enke (T.s hånd ses bl. 18ʳ i marginen), og giver nogle oplysninger om dettes beskaffenhed.*

759. **AM. 105, 4to.** *Pap.* *19,6 × 16,3 cm.* *27 bl. (incl. sedlerne 6, 8, 10—11, 20).* *C. 1700.* *Skr. af Jón Hákonarson.* *Gennemgået og korrigeret af en AMˢᵏ skriver, tildels ved rettelser på indhæftede småsedler.* *Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Den norske hirdskrå.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson oplysninger om håndskriftet, der er skrevet efter* „Heynefs lògbok“.

760. **AM. 106, 4to.** *Pap.* *20,1 × 15,9 cm.* *34 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Jón Hákonarson.*

Den norske hirdskrå.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson oplysninger om håndskriftet, ifg. hvilke også dette er skrevet efter* „Heynefs lògbok“.

761. **AM. 107, 4to.** *Pap.* *20,2 × 16,5 cm.* *51 bl.* *Beg. af 17. årh.* *Forsk. hænder.*

Den norske hirdskrå, *i dansk oversættelse.*

Efter lovens slutning følge notitser om kong Olav den helliges og Magnus jarls dødsdage.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel er håndskriftet erhvervet af Arne Magnusson* „Ex auctione Lützoviana 1714“. *På sidste side findes navnene på hskrs 1ste ejer og sidste skriver.*

Benyttelse og beskr.: *Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 58.*

762. **AM. 108, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 14_{,5}$ *cm.* *54 bl.* *16. årh.* *Ifg. NgL. skrevet af lagmanden Jon Simonsen. Håndskriftets første blade noget beskadigede, ender defekt.*

Den norske hirdskrå, *i dansk oversættelse.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 597—98.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 58.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Kiöbt 1713 paa Sal. Sören Weftersens auction".

763. **AM. 109, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,2}$ *cm.* *43 bl. (bl. I—II + s. 1—81). 17. årh.*

'**Summariske-Registering | Offver | Norgis Lov, oc** faaviit aff **kongelige Re|cefser, Retter, ordinantzer oc forordninger etc.** Som | fiundtes til Norfke Ret oc Rettergang at høre, eller til beftyrckning at tiene . . . . per N Bufch'.

Med et tillæg 'Titler | Offver Kongelige Ny-vdgangne Forordninger etc. . . . fra Anno 1613' (*til* 1640).

Bl. 1ʳ *ubeskr.*, bl. 1ᵛ *optages af* citater fra A. Hvitfeldts Kristiern I.s historie ang. ønskeligheden af en fælles lov. Bl. 2ʳ *titelblad*, bl. 2ᵛ *ubeskr.*

Herkomst og hist.: *Foran findes to indklæbede notitssedler; på den ene (a) er for A. M. noteret* „Fra Sal. Affeffor Thormod Toruefens Enke 1720", *på den anden (b) bemærker A M.* „Auctor Regiftri huius Codicis legum Norvegicarum eft Nicolaus (Niels) Buf'k, incola Urbis Bergenfis, qvi vixit circa Annum 1640. eratqve vir doctus et opulentus.

Hæc ex ore Thormodi Torfæi excepi Stangelandiæ, menfe Octobri 1712."

764. **AM. 110, 4to.** *Pap.* $19_{,2} \times 15_{,5}$ *cm.* *316 bl.* *17. årh.*

Ordregister til Norske lov (Glossarium juridicum Danico-Norvegicum).

Hist og her findes marginalantegnelser af Torfæus, som tillige har udfyldt bl. 316ᵛ med optegnelser om „Hvad March och ortuger haffver gieldit gammel dage".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Auctor til dette Gloffarium Juridicum Danico-Norvegicum, er Niels Pederfen (Lem) i Bergen, fom var Jver Nielfen Lems fader, hvilken

Iver Nielfen hafde til ægte den kone, fom Thormod Toruefen fiden fick til ægte. Niels Pederfen, Gloffarii author, var en lærd mand.

Relatio Dni. Thormodi Torfæi, Stangelandiæ 1712. menfe Octobri.

Jeg bekom bogen 1720. fra Sal. Affeffor Thormod Toruefens Enke, og er i Regifteret over Torvefens Mfter Num. 22".

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXIV.*

---

765. **AM. 111, 4to.** *Pap. 19 × 15 cm. 65 bl. (incl. arvetavlen bl. 30). 17. årh. sidste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

'Antegnelfer | offver | Norgis Low, | faa fom den er udgaaen | anno 1604, | . . af Jens Alexanderffön Hoppener.'

Med en dedikotion til kongen, dateret „Kiöbenhafn, | den 15 Jul. 1675".

---

766. **AM. 112, 4to.** *Pap. $18_{,5}$ × 15 cm. 65 bl. (incl. arvetavlen bl. 30). 17. årh. sidste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. I håndskriftet forekomme forskellige tillæg og rettelser.*

„Antegnelfer | offver | Norgis Lou" *osv. — samme skrift som foreg. nr, dog her med dedikationen dateret* „Christianiæ, | den 20 Dec: 1672."

---

767. **AM. 113, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,5}$ cm. 119 bl. 17. årh. Bl. 67 samt endel enkelte sider ubeskrevne.*

Ordregister til Norske lov.

På bl. 1r (forsatsblad) er med særlig hånd skrevet „En hedenuifning Och forkla|ring Offver den Norfhe Lof|bog fom Thomatz Jenfön | Laugmandt J Shien haffver | thilfamen fhrefuitt". *Længere nede på siden findes med anden hånd forskellige personnavne.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817, s. XXIV (fejlagtig citeret som nr 111, 4to).*

---

768. **AM. 114 a, 4to.** *Perg. 26 × $17_{,5}$ cm. 10 bl. Tospaltet. 14—16. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1^r. Formular for lovfæste *(gl. Norsk og Latin i modstående kolonner).*

2) Bl. 1^r. Om dommeres pligter *(gl. Norsk og Latin i modst. kol.).*

3) Bl. 1^v—3^r. **Grænseskel mellem Norge og Sverige** *(gl. Norsk).*

Foran er indklæbet Arne Magnussons afskrift af nogle linjer af dette stykke.

4) Bl. 3^v—9^r. **En tale mod de norske biskopper** (Anecdoton hist. Sverreri regis Norv. illustrans) — *gl. Norsk.*

5) Bl. 9^r. Latinsk regneopgave.

6) Bl. 9^v. **Grænseskel mellem Norge og Rusland** *(gl. Norsk).*

7) Bl. 9^v—10^v. **Om 'imbrudagar'** *(gl. Norsk). Beg.* „[M]oyfes baud gydinghum ꝼoꝛdum".

Udf. beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 510—12 (under AM. 322, fol., med hvilket nr det opr. har udgjort ét håndskrift).

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, XVI, 478 ff. (facs.); Ann. f. nord. Oldk. 1844—45, s. 147—92; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Monum. hist. Norv, Chrania 1880, s. LIX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 50: Anecdoton hist. Sverr. reg. Norv. ill., Havniæ 1815 (facs.); G. Storm, En Tale mod Biskoperne, Chrania 1885; P. Claussöns Sml. Skrifter, s. LVI; Lexicon poet. ant. linguæ scpt. s. XXV (facs.)*

---

9. **AM. 114 b, 4to.** *Pap.* $21_5 \times 16_7$ *cm. 8 bl. C. 1700.*

Grænseskel mellem Norge og Sverige — *i lagmanden* 'Pouill Hellieffen's *danske oversættelse, med tilhørende* efterskrift, *dateret* „Bergen then 12 Augufti | Aar 1601".

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, s. 512, anm.*

---

0. **AM. 114 c, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_5$ *cm. 14 bl. C. 1700. Forsk. hænder og blade af forsk. format.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. **Grænseskel mellem Norge og Rusland:** [a]) Arne Magnussons afskrift af den gl. norske tekst, [b]) A. M.s danske oversættelse af vedk. tekst med tilhørende noter. *Bl.* 2^v, 3^v, 4^v *ubeskrevne.*

2) Bl. 5—14. **Grænseskel mellem Norge og Sverige:** a) en for A. M. udført afskrift af den gl. norske tekst, b) A. M.s noter hertil (bl. 13—14r).

***Benyttelse og beskr.:** Norges gamle Love IV, s. 511.*

771. **AM. 114 d, 4to.** *Pap. 21,8 × 16,7 cm. 17 bl. C. 1700.*

Grænseskel mellem Norge og Sverige.

En for Arne Magnusson udført afskrift af den gl. norske tekst.

***Benyttelse og beskr.:** Norges gamle Love IV, s. 511.*

---

772. **AM. 115 a, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 15 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 4 ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Erlingi Vidkunni etc. literæ declaratoriæ de Haqvino, filio Magni regis, in regem assumendo,** datæ Vardbergh 1343.

2) Bl. 5—15r. **Querelæ super injurias mercatorum Anglicorum in Islandia.** Bergis 1426.

***Benyttelse og beskr.:** Norges gamle Love IV, s. 598.*

---

773. **AM. 115 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 34 bl. C. 1700. Forsk. hænder.*

1) Bl. 1—4. **Tunsberg-kompositionen** („Sættargıorþ herra Magnufs konungs | ok Jons Erkibyfkups"). *Afskreven af Arne Magnusson efter Codex Scardensis og jævnført med fire andre håndskrifter, således som det nærmere fremgår af en foran indklæbet AMsk seddel. Ender defekt* „at virþoligr herra Erki".

2) Bl. 5—10. **Tunsberg-kompositionen,** *afskreven for A. M. efter et hskr. i det gamle Universitetsbibl. Begynder defekt* „Nidarofę z fyntt ęr".

3) Bl. 11—34. **Retterbøder,** 13—14. årh. *Gl. Norsk.*

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 598—99.

AM. 116, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. 45 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Sættargörð Magnúsar konungs ok Jóns erkibiskups (Tunsberg-kompositionen).

Afskreven efter Codex Scardensis; bl. 1v, hvor dette meddeles, gives tillige underretning om en A. M. tilhørende, fra samme codex stammende papirsafskrift, modtagen 1699 fra biskop Jón Vídalín. Bl. 2—4 ere indklæbede oktavsedler, der indeholde notitser om membranens sprogform.

AM. 117, 4to. *Pap. 20,2 × 16,3 cm. 19 bl. C. 1700. En for Arne Magnusson udført og af ham rettet afskrift. Bl. 2, 4—5, 7, 9, 11, 13—14, 16, 18, 19v ubeskrevne.*

Tunsberg-kompositionen — *på Latin.*

AM. 118 a, 4to. *Pap. 24,3 × 19,2 cm. 172 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Pag. 1—344, samt forsatsblad. S. 331—32 ubeskr. til angivelse af lakune.*

Indhold:

1) S. 1—299. „**GRA GAAS** | þat er | Su logboc ſem i Iſlande heꝼr gengit til logſagnar | i gamalli tiþ" etc. *Beg. med* „Arꝼa þattr".

2) S. 301—44. **Járnsíða** („Eꝼtirꝼylgiande Log ero hvorki mioc | gomul ne ny. þvi callaz þa*r* | INTERIM").

Beg. med Mannhelgi. *Over teksten findes følgende note* „Jarnſidam vocari dicit Dnus. Arnas Magnæus Archivari*us* Regi*us*, inq*ve* testimoniu*m* adducit Annales antiqvisſimos membraneos in Bibliotheca Refenii".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Num. 9."

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; Járnsíða, Havniæ 1847; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LIII.*

---

777. **AM. 118 b, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 10 bl. C. 1700.*
„Stutt Samtekt og Meining|ar äftæde umm Sekta mismun | Eidfallfins og opinberr|ar Sakar".
Forf. af Guðmundur Hákonarson; *dateret* „þyngeyrum 8. Martij. | Anno 1643".

---

778. **AM. 119, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,5 cm. 49 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 34v—40r (s. 68—79) ubeskr. som betegnelse for lakune.*

Járnsiða.

Afskr. efter AM. 334, fol., sål. som det på en af de to foran indklæbede AMske sedler udførligere angives; den anden indeholder et stykke om „Siættaræidr" *afskrevet* „epter Hakonarbok (Jarnſidu) | hia þormodi Torfaſyni".

Benyttelse og beskr.: *Járnsíða, Havniæ 1847; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

779. **AM. 120, 4to.** *Pap. 19 × 15 cm. 165 bl. Skr. 1640—41 på Skarð på Snæfjallaströnd. Adskillige marginalantegnelser af Torfæus, deriblandt bl. 160r — hvor en i teksten forekommende lakune ikke er antydet —* „vantar u blod". *Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—146r. „**GRAGAAS** | þad er | Su LògBok fem hier J Landi hefur | geingid til Lògfagnar J Gamallre tijd" etc.

2) Bl. 146r—65. **Járnsiða** ('huerki miòg Gòmul laug | nie nij, *og* þui kalla eg þetta | Juterim').

Beg. med Mannhelgi. *Efter overskriften følgende notits med Arne Magnussons hånd* „Effterfylgiande lògbok heitir ecke Interim helldur Jarnſiþa. teſtibus antiqviſſimis annalibus membraneis in Bibliotheca Reſenii".

Herkomst og hist.: *Efter Járnsíðas slutning har afskriveren, bl. 165r øverst, tilföjet* en drottkvædet vise, *hvori arbejdet angives at være udført for* „Sera Jon ſonur Ara". *Af to foran indklæbede sedler indeholder den ene (b, med*

Arne Magnussons hånd) uddrag af et latinsk brev fra ovennævnte mand, provsten Jón Arason i Vatnsfjörður, til Th. Torfæus år 1664, hvormed håndskriftet, her benævnt „Grafugl“, oversendes denne til låns. Sedlen a meddeler, at hskr. er kommet til A. M. „Fra Sal. Affeffor Thormod Tornefens Enke 1720“.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; Járnsíða, Havniæ 1847; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LIII.*

---

780. **AM. 121, 4to.** *Pap. 20,5 × 16 cm. 267 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 114v—20 ubeskr. til betegnelse af en lakune.*

Grágás.

Afskrift af Gl. kgl. sml. 1157, fol.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. L.*

---

781. **AM. 122, 4to.** *Pap. 20,5 × 15 cm. 250 bl. 17. årh's sidste del. Åben plads for initialerne.*

Grágás.

Afskr. efter AM. 334, fol.

Foran findes indklæbet to sedler med Arne Magnussons optegnelser af læsemåder i håndskriftet. På 1ste forsatsblad har G. Thorkelin skrevet en latinsk notits ang. hskrs forhold til dets original.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775; Grágás, Havniæ 1829; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Graagaas s. 9; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LII.*

---

782. **AM. 123 a, 4to.** *Pap. 21,8 × 16,5 cm. 10 bl. 17. årh's slutn. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 1 titelblad.*

„Ur Biarkeyar Retti gömlum“.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 599.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AM^ske sedler, af hvilke den ene oplyser om håndskriftets original, nogle papirsblade fra Vatnshorn i Haukadalur (sml. titelbladet, hvor en tilsvarende påskrift findes); den anden er uddrag af et brev fra Jón Magnússon 1724 ang. nogle fragmenter af Bjarkøretten.*

---

783. **AM. 123 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 7 bl. (forsatsbl. incl.).* ***C. 1700.*** *Skr. af Jón Magnússon (Arnes broder).*

„Fragment ur Biarkeyarretti". *Sål. er A. M.s titel på forsatsbladet; selve lovstykket har til overskrift* „Fragment ur Biarkeyar Lögum" ɔ: Udtog af den ældre Bjarkøret.

På det af Arne Magnusson tilföjede forsatsblad giver han oplysninger om håndskriftets erhvervelse og beskaffenhed.

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 599.

784. **AM. 123 c, 4to.** *Pap. 20 × 12,2 cm. 8 bl. C. 1600.* ***Skr.*** *af Ari Magnússon. Talrige marginalhenvisninger. Bl. 8ᵛ* ***overstreget og*** *overklæbet med hvidt papir.*

„þetta er ed Merkilegasta fem | fem (*sål.*) **ꝼinst i Biarkeyar løgum."** ɔ: Udtog af den ældre Bjarkøret, *af samme indhold som AM. 123 b, 4to.*

På tre foran indklæbede sedler gör Arne Magnusson rede for håndskriftet og de herfra stammende afskrifter.

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 599—600.

785. **AM. 123 d, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 13 bl. (+ forsatsbl.).* ***C. 1700.*** *Skr. af Arne Magnusson.*

„þetta er ed merkilegafta fem | ꝼinft i Biarkeyarlögum". *Afskrift af AM. 123 c, 4to. På forsatsbladet står* „Ur Biarkeyar Retti gömlum", *samt en meddelelse om hskrs afstamning.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, s. 600.

786. **AM. 124 a, 4to.** *Pap. 20 × 17 cm. 43 bl. C. 1650.* ***To forsk.*** *hænder. Ejendommelig foliering 1101—9, 1ᶜ—1ᶜ 20, 121—23. Mellem bl. 35—36 må antages en större lakune.*

Indhold:

1) Bl. 1—39ᵛ. **Uddrag af Grágás** („Graꝼugls Bok").

2) Bl. 39ᵛ—43. **Uddrag af Járnsíða,** *indledet med en notits om lovens tilblivelsestid.*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas s. 11; V.* ***Finsen,*** ***Grágás III,*** *Kbh. 1883, s. LIV—LV.*

—

87. **AM. 124 b, 4to.** *Pap. 20,$_{8}$ × 12,$_{5}$ cm. 30 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—20[r]. **Uddrag af Grágás.**

2) Bl. 20[v]—27[v]. **Uddrag af Járnsiða.**

3) Bl. 27[v]—29[v]. Blandede juridiske optegnelser (Sårbøder ifg. Gulaþingsbók, vítafé, formularer, regler ved retsforfølgning).

4) Bl. 29[v]—30[r]. Kong Kristian IV.s forordning om trælast, Kbh. 1643 *(dansk sprogform).*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas s. 11; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LV*

---

88. **AM. 125 a, 4to.** *Pap. 14 × 16,$_{6}$ cm. 14 bl. C. 1600. Overskrifter og lign. med uregelmæssig indblandede versaler.*

Indhold:

1) Bl. 1—3[v]. **Uddrag af Járnsiða** („Nockrar Greinir wr norſkum laugum þeim Gragas ꝼylgia" etc.).

2) Bl. 3[v]—14[v]. **Uddrag af Grágás** („Nockrar ꝼaar Greinir wr þeirri ꝼyrri Logbok sem sumer kalla | Gragäs").

3) Bl. 14[v]. Bálkanöfn Grágásar („þeſsi eru balka nofn Gragaſar. Ad þui mig minnir").

4) Bl. 14[v]. Ættartala — *fra* Teitur þorleifsson *til* Ari þorvarðsson.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede AM[ske] notitsblade (8vo) må det antages, at disse blade ere komne til A. M. gennem Jón Magnússon fra Pétur Bjarnason på Fellsendi, hvis farfader Pétur Þórðarson, sön af præsten Þórður Brandsson til Hjarðarholt, mentes i sin tid at have ejet dem.*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas s. 11; V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. IX- XIV, XLVII (tekst s. 411—42, 467—73).*

---

89. **AM. 125 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,$_{5}$ cm. 16 bl. 17. årh.*

Uddrag af Grágás (*af* Vígslóði, *overskrift* „Forn Lega Bälkur").

Benyttelse og beskr.: *V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LV.*

790\. **AM. 126, 4to.** *Perg. 27,8 × 21,7 cm. 136 bl. C. 1400. Bl. 1ʳ ubeskrevet. Røde overskrifter, flerfarvede initialer; afsnitsinitialerne store, stærkt forsirede og tildels prydede med billedlige fremstillinger, men disse så vel som teksten ovenstil i hskrs sidste læg beskadigede ved beskæring; af bl. 136 er nederste linje tildels bortreven, hvorefter hskr. er defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—85ᵛ. **Jónsbók** — *med retterbøderne optagne i teksten.*

2) Bl. 85ᵛ—90ʳ. Norsk-islandske **retterbøder.**

3) Bl. 90ʳ—109ᵛ. **Kristinréttr Árna biskups.**

4) Bl. 109ᵛ—31ᵛ. **Hirðskrá** (Den norske hirdskrå).

5) Bl. 131ᵛ. Réttarbót Magnúsar kgs Eiríkssonar, um okr ok tíundargjörð.

6) Bl. 132—36. Skipanir Eilífs erkibiskups — *ender defekt.*

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 600—601. I hskr. er indlagt en udførlig beskr. af Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en seddel med egenhændig påskrift af den senere kgl. antikvar Hannes Þorleifsson, ifg. hvilken membranen er givet af denne til Th. Bartholin den yngre år 1678.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; NgL.*

791\. **AM. 127, 4to.** *Perg. 27 × 20 cm. 98 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede og tildels stærkt ornamenterede initialer, undertiden indesluttende billeder (s. 4, 13, 129, 173); marginaltillæg fra forskellig tid.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(opr. ubeskr. 15. årh.).* Maríuvísur — *et digt om en mand, der ikke vilde skrifte, men hvis sjæl ved jomfru Marie udfries af helvede (16 vers).*

2) Bl. 1ᵛ—92. **Jónsbók.** *Med følgende marginaltillæg* a) s. 6—11: Usammenhængende brudstykker, som det synes af Rollants rímur, b) s. 29: Tegning af to mænd, den ene med økse, c) s. 38: Et nytårsvers af Guðmundur Jónsson, 1632, i 'braghenda' — *sml. s. 46*, d) s. 41: Et tillæg til lovens her givne tekst *(15. årh.)* — *samme hånd har også*

gjort mindre tilföjelser s. 45, 48, 63; *endvidere enkelte smånotitser (s. 60, 109, 138) og adskillige personnavne.*

3) Bl. 93—98v. **Retterbøder** (Eiríkr Magnússon 1294, Hákon Magnússon 1305 og 1314).

4) Bl. 98v *(15. årh.).* Fjármörk fra gården Höllustaðir.

I hskr. er vedlagt en udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret . .* „bokina hefur nyliga att Sra Magnus Havardsson ä Defiarmyre, enn Þorsteinn Sigurdsson feck hana j austfiordum 1711". *Af en tilföjelse med A. M.s egen hånd ses, at han senere har erhvervet håndskriftet, udlånt det en tid til lagmand P. Vidalín og erholdt det tilbage fra denne år 1723. I marginen findes en stor mængde ejernotitser og personnavne. Af en notits s. 102 synes at fremgå. at hskr. er blevet benyttet ved barneundervisning.*

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, s. 17, 24, 27; Jón Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 51—52.*

---

12. AM. 128, 4to. *Perg. 21 × 16 cm. 117 bl. 15. århs sidste halvdel. Tildels røde overskrifter og farvede initialer; hist og her en plump ornamentering i nedre margen. Flere blade af uregelmæssig form, bl. 72 kun en bladstump. Tillæg med senere hænder. Bl. 111—17 (tosp.) skrevne på tidligere benyttet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 1r opr. ubeskrevet, bl. 116v—17 ikke påny beskrevne efter udraderingen af den latinske skrift. Synes ifg. katalogen i ældre tid at have været i bind med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1v—71v. **Jónsbók.**

2) Bl. 71v—73r. Juridiske småstykker *(isl.), föjede som tillæg til loven med forskellige hænder.*

3) Bl. 73v—84r. **Retterbøder** fra 13. og 14. årh., Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge Håkon den kronede, blandede lovbestemmelser.

4) Bl. 84r—86. **Formularer** *(isl.), hvorefter (86v) med nyere hænder og meget svag skrift følger* en 'lögfesta' *og* en 'úrskurður' *fra sidste del af 16. årh.*

5) Bl. 87—96. Juridiske excerpter og lign. a) Brudstykker af Hirðskrá, b) om tiende, c) 'lag á peningum', d) et stykke af den yngre kristenret om tiende, e) begyndelsen af Járnsíða — *isl.*

6) Bl. 96r—109r. **Kristinréttr Árna biskups.**

7) Bl. 109ᵛ—10. Altings-samtykter, domme og lign. *(isl.), med yngre hænder.*

8) Bl. 111—15ʳ. **Indholdsfortegnelse til Jónsbók** — *i dobbelte kolonner, yngre hånd.*

9) Bl. 115ᵛ—16ʳ. Tíundar-tal — *i alt 3 kolonner, yngre hånd.*

Mærkes kan et halv-udslidt runealfabet *og* nogle lönskrift-alfabeter *bl. 35ʳ nedre margen; ligeledes findes jævnlig i nedre margen bl. 80ᵛ ff.* verslinjer, fraser, ordsproglige talemåder og lign.

I håndskriftet er vedlagt en udførligere beskrivelse af dette ved Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede AMˢᵏᵉ sedler fremgår det, at Arne Magnusson år 1705 erholdt håndskriftet fra Sʳ Jón Jónsson i Garpsdalur. Bl. 1ʳ forekommer ejernavnet Andrés Magnússon. Skriften og forskellige andre ejendommeligheder minde om membranen AM. 604, 4ᵗᵒ, med hvilken det også har helgeninden Sta Fennenna (bl. 1ᵛ) til fælles.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Lovsml. for Island I, s. 134.*

---

793. **AM. 129, 4to.** *Perg. 19 × 13,5 cm. 152 bl. 16. årh.s slutning. Ornamenterede initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—141ʳ. **Jónsbók.**

2) Bl. 141ʳ—52. **Retterbøder** fra 13. og 14. årh., *endende med* Islændernes 'sáttmáli' med kong Håkon den kronede.

Det til bindets indersider opr. fastklæbede pergamentsbetræk bærer forskellige notitser, *deriblandt* landhusholdnings-optegnelser (fjármörk, kælvningstiden for gårdens kør).

Herkomst og hist.: *Af to indklæbede AMˢᵏᵉ sedler meddeler den ene* „Þeſſe bok ſtendur eigi i mïnu Regiſtre. ä ſidan*n* ad gegnum ſkodaſt obiter, og fäſt i burtu“ *(sml. dog AM. 435 a, 4ᵗᵒ, bl. 194ʳ); den anden indeholder* „Þeſſa bök hefi eg feinged af Mag. Jone Þorkelsſyne, en*n* han*n* af Ara Þorkelsſyne, meinaſt vered hafa Einars Gun*n*laugsſonar, ä Rekstaudum. meret*ur* inſpici hic codex [Þeſſe Codex er ad ſönnu nyr, en*n* ſkrifad*ur* epter gömlum, ad viſu elldra en*n* reformatio Lutheri, þvi hier i er Doctrina Pontificiorum invariata.]. Þ*ar* er ï Arſtöku Rettarbotin.“ *Bl. 143ᵛ findes et 4-linjet vers (meddelt i Dipl. Isl.), hvorunder forbogstaverne* I. M. S.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norges gamle Love IV, s. 601.*

---

94. **AM. 130, 4to.** *Perg. 19 × 15 cm. 104 bl. Tospaltet. Slutn. a 16. årh (1591). Skr. af Guðmundur Illugason. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, tildels meget store og stærkt ornamenterede. Metalbeslået læderbind med spænder. Ved hskrs begyndelse og slutning findes papirsblade, af hvilke det førstes forside er beskrevet med ejernavne, tilskrifter og lign.*

Jónsbók, *med efterfølgende* register. *Fortalen (bl. 1—2ʳ) er skreven tværs over hele siden.*

Herkomst og hist.: *Af påskrifterne på forsatsbladet kendes som ejere Bjarni Pétursson (1632), Björn Pálsson, Jón Vigfússon (Lögmannshlið 1671); af to indklæbede AMᵉᵏᵉ sedler synes at fremgå, at A. M. har skaffet præsten Þórður Jónsson til Staðarstaður dette hskr. under et ophold i København, men haft det til låns fra ham 1707. På de i hskr. indklæbede oktavblade I—V har Arne Magnusson samlet, hvad han vidste om Guðm. Illugason og forskellige af ham skrevne dokumenter.*

. **AM. 131, 4to.** *Perg. 19,5 × 15 cm. 96 bl. 16. årh. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Bl. 1ᵛ optages af en illumineret fremstilling af St. Olav tronende med økse og bog.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(opr. ubeskr.).* Formular (forbud mod bortflytning af gods), *efterfulgt af* uddrag af en retterbod.

2) Bl. 2—76ʳ. **Jónsbók.**

3) Bl. 76ᵛ—80. **Retterbøder** (1 af Eiríkr, 2 af Hákon), *hvorefter (bl. 80ᵛ)* nogle formularer.

4) Bl. 81—95. **Kristinréttr Árna biskups** *(i øvre margen bl. 81ʳ* „aꝼ gula þingſ bok").

Bl. 96, opr. ubeskr., bærer blandede optegnelser (tiden for visse navngivne kørs kælvning m. v.) *samt* et alfabet i 'höfðaletur'.

Herkomst og hist.: *Det opr. binds indersider, som ere betrukne med papir fra islandske breve til Kolbeinn Einarsson på Tunga i Fáskrúðsfjörður (det ene dateret 1689), lade formode, at denne i sin tid har været håndskriftets ejer. Bl. 1ʳ nævnes som ejer Jón Sturlason (17. årh.), der angiver at have arvet bogen.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

AM. 132, 4to. *Perg. 24,5 × 21,2 cm. 70 bl. Beg af 15. årh. Mod hskrs slutn. møde to fra hovedhånden forskellige hænder. Røde*

overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels stærkt ornamenterede; balkeinitialerne meget store og for en del udstyrede med billeder sigtende til indholdet; i nedre margen flere ornamenter og figurlige fremstillinger. Hist og her marginaltillæg. Bl. 1r har været udstyret med et stort, nu udskrabet billede af en helgen, rimeligvis St. Olav.

Indhold:

1) Bl. 1v—54. **Jónsbók.**

2) Bl. 55—65. **Kristinréttr Árna biskups.**

3) Bl. 66—67r. Småstykker henhørende til kirkelig lovgivning *(isl.). Ved slutningen ere omtrent 3 linjer udskrabede.*

4) Bl. 67v—68v. **Formularer** *(isl.).*

5) Bl. 68v—70. **Retterbøder** fra 13—14. årh.

Bl. 70r øverst optages af begyndelsen af Johannes evangelium i latinsk oversættelse *(9 linjer), efterfulgt af* en bestemmelse om fremgangsmåden ved dødsdomme *(3 linjer, isl.).*

I håndskriftet er vedlagt en udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *Bl. 41v er i balkeinitialen skrevet* „Sıra halluardı eınarſson a bok þesſa“ *(præst på Valþjófstaður 1560 fg. år); bl. 1r bærer påskriften* „Eınaı nıkulaſſon a míg vel mattu ſia mic“. *Om dette håndskrift meddeler Arne Magnusson AM. 435 a 4to, bl. 181v (sml. bl. 174v) efter at have givet indholdsfortegnelsen* „Hun er komin til min ur Roſencrantzes Sterb-bue, til Roſencrantz fra Otto Friis. Utan ä bandenu ſtendur: Hallgrimur Nichulauſſon anno 1576. Item ä ſaurblade framan vid bokina, ad Hallgrimr Nikulaſſon hati gefed bokina Einare Nikulasſyne 1580. Bartholin hafde fyrrum þeſſa bok til lans fra Roſencrantz“. *Af det her omtalte bind ses intet spor.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

797. **AM. 133, 4to.** *Perg. 25 × 18 cm. 92 bl. (sidevis paginering af de ulige sider 1—181 + 23 b). 14. årh. (med enkelte senere tillæg). Spor til røde overskrifter og kolorerede initialer; den afblegede skrift er hist og her opfrisket. Beskadiget ved fugtighed og uskønsom behandling. Af bl. 2, 5, 38, 41, 64 er nedre margen bort-*

skåren. Forskellige marginalantegnelser, deriblandt overskrifter til vejledning for illuminatoren. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ *(15. årh. Bl. 1ʳ ubeskr.).* De 10 bud i latinsk tekst med islandsk forklaring. *Brudstykke omfattende* en linje af forklaringen til 1ste bud, 2det bud og 3die bud, af hvis forkl. dog slutningen mangler.

2) Bl. 2—5 *(hånd fra c. 1400).* **Retterbøder** (Eiríkr 1294, Hákon 1314); *endende defekt.*

3) Bl. 6—92ʳ. **Jónsbók.** *Med omtrent samtidige* tillæg *under teksten. Efter s. 102 og 110 mangler et blad.*

Efter lovens slutning følger med en hånd fra 15. årh. udtog af en dom om 'áverki jarðar' *(4 linjer).*

Bl. 92ᵛ, opr. ubeskr., bærer med en hånd fra 17. årh. begyndelsen af digtet 'Barnaber' *(4 viser).*

I håndskriftet er vedlagt en udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson.

***Herkomst og hist.:** I marginen forekomme adskillige person- og ejer-navne fra 17. årh. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har erholdt håndskriftet 1703 af mag. Jón [Vidalín], som havde fået det på Hvalsnes hos Sʳ Árni Þorleifsson.*

AM. 134, 4to. *Perg. 22,3 × 16 cm. 41 bl. C. 1300. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Balkeinitialerne ornamenterede. Forskellige marginalantegnelser. Defekt.*

Jónsbók.

Indeh. følgende brudstykker:

Bl. 1 *beg.* „þıngmenn dóma þat mal at logꝼullv“ *(Þingfararb., slutn.), ender* „með ꝼullkomınnı aſt oc rettpıſı tıl“ *(Kristindómsb. kap. 2).*

Bl. 2—3 *beg.* „mıklar fakır oc þo eıgı nogar“, *end.* „Nu pıl fa eıgı taka bótr er ꝼırı panvırðo parð *(Mannhelgi, 17. —21. kap.).*

Bl. 4 *beg.* „maðr rettr at kono latı allt pera heımılt“, *ender* „at landzlogum rettum oc“ *(Kvennagipt. kap. 2—4).*

Bl. 5 *beg.* „getın fınn ꝼıoıðung hpert þeıra“ *(Erfðatal, 2. erfð), ender* „Attu érꝼð“.

Bl. 6—13 *beg.* „En eꝼ ꝼé er eıgı meıra“ *(Arfatökur kap. 18), end. med overskriften til Landsbrigðabálkr.*

Bl. 14 *beg.* „Nv pılia menn ıoꝛðum ſmaſkıpta“, *ender* „er til motz æígu“ *(Landsbrigðab. kap. 3—4).*

Bl. 15—16 *beg.* „eꝼ hann varðar mınnı uið“, *end.* „ſtóꝼna upprétta ꝼırer petr nætr lı(nar)“ *(Landsleigub. kap. 16—21).*

Bl. 17—18 *beg.* „mæín at. þa ſkal ſkıpta“, *end.* „lauſum eyrı. oc tpıgıll(dı)“ *(ib. kap. 24—30).*

Bl. 19—26 *beg.* „vıð vatta hpart er hınn pıl eða æıgı“, *end.* „aðꝛ tpeır manaðır ero aꝼ petrı syna *(ib. kap. 32—50).*

Bl. 27 *beg.* „ſpık oc rengı“, *ender* „huala ıpokum. þa eıgu“ *(Rekab. kap. 7—8).*

Bl. 28—33 *beg.* „kemr eıgı mæıra tıl“, *end.* „Nu ſkal hann ꝼęða tıl kroſſ messo a“ *(Kaupab. kap. 2—17).*

Bl. 34—41 *beg.* „daga oc hapa patta uıð“, *end.* „þa fekıaz peıꝛ er hápa“ *(Kaupab. kap. 22—Þjófab. kap. 17).*

Bl. 10 *findes i marginen tillagt, med yngre hånd,* en af de til loven hørende retterbodsbestemmelser *(beskadiget ved beskæring).*

Herkomst og hist.: *Om to af bladene meddeler Arne Magnusson på foran indklæbede sedler følgende* „Þetta blad — Num. 11 — feck eg 1703. af Jone nockrum Einarsſyne, heimilis manni i Gardi ä Sudurneſium. Þar med ſylgde blad ur Grägas i ſama ſlags formi ſem þetta, og med likre ſkrift. þö eigi hinni ſömu, ſem mier virdeſt. Höfdu þeſſi .2. blöd vered utanum kver, og viſſe madurenn eckert til, hvadan þau til ſin komin være. Jon þeſſe var annars kyniadur nordan ur landi“. „Þetta blad — Nr. 27 — er komed fra Vilhialme, er var ä Kirkiuböle, til þess er eg feck það af 1706“. *Blandt de forskellige personnavne i håndskriftets margen møder navnlig hyppig Jón Hallgrímsson (17. årh.), der ifg. bl. 16ᵛ har bot på Eyrarland i Eyjafjörður. På et forsatsblad (papir) er med en hånd fra c. 1700 (vistnok Jón Ólafssons) skrevet* „Lóg-bókar Fragment | er ür forgödu Exemplare“. *Derunder har Th. Sveinbjörnsson tilföjet* „maſke þvi beſta ſem til hefir verit.“

---

799. **AM. 135, 4to.** Arnarbælisbók. *Perg.* $27_{,9} \times 22_{,5}$ *cm.* *114 bl. + 6 perg.-sedler, hørende henholdsvis til s. 38, 44, 50, 76, 78, 118. Tospaltet. 14. årh's sidste halvdel, med senere tillæg. Røde overskrifter, forskellig farvede, tildels stærkt ornamenterede initialer. To illuminerede billeder: Kong Olav tronende med økse og spyd (bl. 6ʳ), en siddende bisp med krumstav (bl. 74ᵛᵇ). For-*

skellige marginaltillæg; i marginen findes også rettelser af skriveren selv, svarende til det på de nævnte småsedler af ham tilföjede. Læderbetrukket, presset bind.

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—2ᵛ *(17. årh.).* Juridiske optegnelser. Ejernavne. *Bl. 1ʳ enkelte pennepróver.*

2) Bl. 2ᵛ—4ʳ *(15. årh.).* **Retterbøder** fra 13—14. årh. *I alt 13.*

3) Bl. 4ᵛ. Begyndelsen af Johannes evangelium på Latin.

4) Bl. 4ᵛ. En latinsk bön, *8 linjer.*

5) Bl. 4ᵛ—5ᵛ. 'Upphaf Moyses laga' *ɔ: lovgivningen på Sinai, de 10 bud osv.*

6) Bl. 5ᵛ. „Aꝼ doma dags | undꝛum" *ɔ: tegnene i de 14 dage för dommedag.*

7) Bl. 6ᵛ—69ᵛ. **Jónsbók.**

8) Bl. 69ᵛ—73. **Retterbøder** fra 13—14. årh. *(i alt 4), efterfulgte af* to loven afsluttende småstykker. *Med en hånd fra 15. årh.* to tillæg: om 'melrakkaveiðar' og om 'almennilegar pútur'.

9) Bl. 74. Tillæg til lovbogen (um bygging á konungsjörðum, um dómnefnu *samt et tredje, i loven udeglemt tillæg*).

10) Bl. 75—88ʳ. **Kristinréttr Árna biskups** („her heꝼr upp krıſtınrett | nyıa en log|tekna").

11) Bl. 88ʳ—97ᵛ. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — „her heꝼr vpp krıſtınna laga þatt" osv. *I marginen findes en længere notits til oplysning om de i hskrs udførlige overskrift indeholdte historiske angivelser (17. årh.). Efter lovens slutning følger* 'Eindagı a tıdakaupı preſta', *5 linjer.*

12) Bl. 97ᵛ—100ʳ. **Tíundarlög Gizurar biskups** („her ſe|ger vm tıundar gerd").

13) Bl. 100ʳ—105ʳ. **Saktal lögbókar** („Her heꝼur upp faktal oꝛ bok iflendın|ga").

14) Bl. 105. 'Um okr', „rettar bætur herra vılıalms" — *to til den yngre kristenret hørende kapitler, hvorefter håndskriftets*

ældste del afsluttes med skriverønsket „christus ſcribentem cuſtodiat atq*ue* legentem“.

15) Bl. 106—7r *(15. årh.).* **Juridiske formularer** (i alt 16), **mindre lovbestemmelser** (3), **kong Håkons retterbod 1316 om kristendomsret, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge.** *Derefter (hånd fra beg. af 16. årh.)* formular for ombudsmanden i Múlaþing til udnævnelse af nevndarmænd til Öxarár-ting, *og (17. årh.)* juridiske optegnelser.

16) Bl. 107v. a) *(c. 1500).* To formularer, til herredstings sætning og opløsning, *begge til brug for Snjólfur Rafnsson, kgl. ombudsmand i Múlaþing,* b) *(c. 1500)* om tiende og madgaver, c) *(17. årh.)* juridiske optegnelser, *tildels udskrabede — med samme hånd har et følgende blad været beskrevet, men dette er bortskåret, så at kun den indre rand står tilbage med spor til en tabel over tiende og afgifter.*

17) Bl. 108 *(slutn. af 16. årh.).* a) Forklaring over edens betydning *(isl. 11 linjer, den øverste bortskåren),* b) et bibelsk citat *(lat. 5 linjer),* c) en retterbod af kong Håkon: 'skylda vár ok ástsemd'. *Herefter følger med kursivhånden fra 17. årh.* d) en mindre tabel over tiende og en större over 'sakfallsgjöld'.

18) Bl. 109—14r *(slutn. af 15. årh.).* **Gejstlige statuter,** den yngste fra biskop Sveinn i Skálholt (1466—75). *Herefter optages resten af siden af* juridiske optegnelser *(17. årh.), hvorefter den følgende side står blank (med undtagelse af et par penneprøver og lign.).*

Herkomst og hist.: *Som formularerne bl. 107 udvise, har dette hskr. c. 1500 tilhørt den kgl. ombudsmand i Múla-ting Snjólfur Rafnsson, og efter ham formodenlig hans søn, da der bl. 70v i øvre margen er indridset sætningen* „aſt ſamlige ꝑrende einkꝛ ſnıollſon ydur heılſaꝛ ıeg hıalmur ſueınſſon“. *Af bl. 2v fremgår, at Oddný Guðnadóttir fik bogen 1695 i „heimanfylgja“, og at senere P. J. Vidalín blev dens ejer. Foran er indklæbet tre papirssedler, af hvilke de to indeholde notitser af Arne Magnusson om håndskriftet, som han kalder Arnarbælisbók, den tredje er et overdragelsesdokument, hvorved Bjarni Bjarnason afstår membranen, der dengang var* „med Doppum og Spennlum“ *til P. Vidalín, dog med forkøbsret for Arne Magnusson. De udførligste oplysninger om håndskriftet giver A. M. i AM. 435 a, 4to bl. 179v—80, hvor foruden indholdsfortegnelse følgende angivelser forekomme* „Bok þeſſa ſeck Sr Þorbergur Jllugaſon, preſtr i Bitru af Oddnyu Gudnadottur (ſra Kolbeinsá)

Eckiu Sr Teits Einarsſon (!) i Vik, hana eignadizt af Sr Þorbergi Rögnvalldr Sigmundzſon, fra Rögnvalldi kom hun i hendr Biarna Biarnaſonar i Arnarbæli. Þadan til Gudmundar Þorleifsſonar ä Eyri. Þadan til Pals lògmanns. Fyrrum hafa bokina i höndum haft Gudmundr Weſt, Sr Pall ä Melſtad, og Magnus Jons ſon Lögmadr."

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, s. 374; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76 (udf. beskr.). Sml. Jus eccl. novum, Havniæ 1777; K. Maurer, Graagaas, s. 6—7; V. Finsen, Grágás III, s. XLIV (facs.); Norges gl. Love IV, s. 601.*

AM. 136, 4to. Skinnastaðabók. *Perg. 18 × 14,8 cm. 147 bl. (+ 1 ubeskr. forsatsbl., som opr. har dækket bindets inderside). Slutn. af 15. årh. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Jævnlige marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1^r *(c. 1600, opr. ubeskr.).* Fortegnelse (máldagi) over kirkegodset på Hafrafellstunga samt angivelse af grænseskellene (landamerki).

2) Bl. 1^v—95^r. **Jónsbók.**

3) Bl. 95^r—109^v. Retterbøder, mindre lovbestemmelser, formularer.

4) Bl. 109^v—126^v. **Kristinréttr Árna biskups.**

5) Bl. 126^v—43. **Gejstlige statuter** fra 13—14. årh. *Ender i* kardinal Vilhelm af Sabinas anordninger, *der ere ladte ufuldendte.*

6) Bl. 144 *(c. 1500, forsk. hænder).* ^a) Begyndelsen af en vise i Lilja, ^b) ed i en sag om voldeligt overfald, ^c) samme 'máldagi' for Hafrafellstunga med 'landamerki' som på bl. 1^r, ^d) um vinnufólk (altingsbeslutning 1404), ^e) runestavenes navne — med flere penneprøver og lign.

7) Bl. 145—46 *(c. 1500, to senere tilföjede bl.).* **Retterbøder:** tre rettb. af kong Håkon Magnussön *samt* kardinal Vilhelms anordning om helligdage og kirkegods — *denne sidste endende defekt, da det opr. herefter følgende blad mangler.*

8) Bl. 147^r *(16. årh., opr. beklædning for bindets inderside).* Påmindelse til dommerne *(isl.).*

Beskr. i Norges gl. Love IV, 601—2.

Herkomst og hist.: *Bl. 1^v—2 bære ejernavne, som vise, at håndskriftet i tre generationer har tilhørt mænd i Þingeyjar-sýsla; fra den sidste af disse,*

præsten Einar Nikulásson på Skinnastaðir, er det kommet til Arne Magnusson, der i AM. 435 a, 4to bl. 174ᵛ nævner håndskriftet som „Skinnaſtadabokin 4ᵗᵒ fra Sʳ Einare Nikulaſſyne“. *Bl. 192ʳ smsteds anføres om håndskriftet* „Skinnaſtadabok 4ᵗᵒ ſem Sigurd*ur* Einarsſon (b*iskups*) eignar ſier“. *På to foran indklæbede papirsblade giver A. M. en udførlig indholdsfortegnelse, på en mindre seddel følge nogle læsemåder fra membranen.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph 1857—76; K. Maurer, Graagaas s. 7—8; V. Finsen, Grágás III, s. XLV; NgL.*

---

801. **AM. 137, 4to.** *Perg. 22,5 × 16 cm. 101 bl. C. 1400. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Stærkt beskadiget af fugtighed og på flere steder — navnlig ved hskrs begyndelse og slutning — hensmulrende.*

Indhold:

1) Bl. 1 *(skr. år 1637).* ‘Bæn fyrir dómendur’.

2) Bl. 2ʳ *(opr. ubeskr.).* Et ‘fjármark’ *tilhørende* Helgi Halldórsson á Miðhúsum, navne, penneprøver og lign.

3) Bl. 2ᵛ. De ved al lægedom ubrugelige timer på månedens ulykkelige dage („díef mala“ „ıller d[agar]“) — *isl.*

4) Bl. 2ᵛ—12ʳ. **Retterbøder,** mindre lovbestemmelser, formularer — *deriblandt bl. 3ᵛ—4ʳ* Islændernes ‘sáttmáli’ med den norske konge, *bl. 11ᵛ* stefna til örvarþings á Grafarbakka.

5) Bl. 12ᵛ—82ᵛ. **Jónsbók.**

6) Bl. 82ᵛ—101ʳ. **Kristinréttr Árna biskups.**

7) Bl. 101ʳ *(15. årh.).* Islændernes ‘sáttmáli’ med den norske konge.

8) Bl. 101ᵛ *(c. 1500).* [a]) Om fattigskat, [b]) om tiendeafgifter *(standser afbrudt)* — *isl.*

9) Bl. 101ᵛ *(c. 1637).* Om landhusholdning — *isl.*

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler angiver A. M. indholdet og meddeler, at han har erholdt håndskriftet fra Katrín Torfadóttir i Bær i Flói — til låns 1704, til eje 1708. I marginen bl. 1ᵛ o. fl. st. kan mærkes anråbelsen af* sancta virgo ſenenna.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

AM. 138, 4to. *Perg. 20 × 15,2 cm. 182 bl. (incl. det første og sidste, til bindet opr. fastklæbede). 16. årh. Røde overskrifter, flerfarvede og ornamenterede initialer. Reparation med strimler af andre perg.-hskrr (messebog, lovhåndskrift). Presset læderbind med metal-dopper og spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1^v—95^v. **Jónsbók.**

2) Bl. 95^v—110^r. **Retterbøder** fra 13—14. årh. (ialt 24), mindre lovbestemmelser, juridiske formularer (18).

3) Bl. 110^r—21^v. Saktal i Jónsbók og oversigt over lovens indhold.

4) Bl. 121^v—41^v. **Kristinréttr Árna biskups.** *På en vedlagt seddel har Arne Magnusson givet en afskrift af lovens titel.*

5) Bl. 141^v—79^v. **Gejstlige statuter fra 13—14. årh.**, kirkelige lovstykker, 'saktal' til den ældre kristenret — *endende med* Eiríkr kgr, Um sættir staðamála.

6) Bl. 179^v—81^r *(særlig hånd).* [a]) Um reglur dómara, [b]) um ósæra eiða.

7) Bl. 181^v *(særlig hånd).* Um gjald á ljóstollum.

Bl. 182^r *bærer et par* annalistiske optegnelser om 'staðamál' (fra AM. 351, fol.).

Hele håndskriftet bl. 1—179^v er afskrift efter AM. 350, fol. Udførligere beskr. af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi, Hist. eccl. Isl. I, s. 259, 412, 415, 417, 423, 446; Lovsamling for Island I, s. 22; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norges gl. Love IV, s. 602.*

AM. 139, 4to. *Perg. 23,5 × 17 cm. 71 bl. (fol. 1—72 ÷ 48, hvilket tal er oversprunget ved folieringen). 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer — bl. 18^v og 68^v med billedlige fremstillinger. Hist og her stykker af det ubeskrevne perg. bortskårne, bl. 71 beskadiget forneden. Forskellige marginalantegnelser. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—72^r. **Jónsbók.** *Bl. 1 beg. med slutningen af lovens fortale ($2^1/_2$ linje).*

Efter lovens slutning er med en anden, men omtrent samtidig hånd tilföjet et stykke (8 linjer) om betydningen af at sværge „væeranu eid ok sanngann“.

2) Bl. 72v. **Kristinréttr Árna biskups.** *Begyndelsen af 1ste kap., ender* „helldr hann adrar rim“.

Hist og her (f. eks. 4v, 26r) har skriveren i marginen tilföjet gudelige sentenser på Latin og Islandsk; bl. 66—67 er med en plump hånd fra c. 1600 i nedre margen skrevet nogle linjer af et 'fornkvæði' („Riemvnnd þradi“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þessa bok hefi eg feinged til eignar af lögrettumanninum Gunnare Höfkulldzsyne“, *hvorefter følger en indholdsangivelse.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

804. **AM. 140, 4to.** *Perg. 20 × 14,5 cm. 139 bl. 16. årbs 1ste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer — deraf bl. 4v, 9r, 30r, 53v, 58v, 80r, 86v med illuminerede fremstillinger. Bl. 1r, 2r v optages af tre större, med blæk tegnede billeder, forestillende henholdsvis Kristus på korset med Marie og Johannes under dette, en tronende konge med økse og æble, igen en tronende konge, men med spir og æble; trone, skammel og ramme ere prydede med fantastiske dyreskikkelser. Af bl. 76 er kun en stump nærmest ryggen bevaret. I marginen, der har lidt ved beskæring, findes forklarende noter, personnavne og lign. Defekt, idet efter bl. 77 mangler et blad, efter bl. 133 et læg.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(opr. ubeskr.).* Annalistiske optegnelser for årene 1546—52, vedrørende ordinansen, samt bp Jón Arason og hans sönner; *længere nede på siden følger en næsten udskrabet* stævnings-formular.

2) Bl. 3—115. **Jónsbók,** *efterfulgt af to småstykker om* miskun dómenda *og* um skrúðklæða búnað *(bl. 115v—16r).*

3) Bl. 116—23r. **Retterbøder** (1 af Eiríkr, 2 af Håkon, fra c. 1300).

4) Bl. 123r—25r. **Formularer,** *i alt 12, endende med stykket om betydningen af at sværge falsk ed, hvorefter følger* trosbekendelsen efter Jonsbogens kristendomsbalk.

5) Bl. 125ʳ—39. **Kristinréttr Árna biskups.** *Standser øverst bl. 139ʳ. Derefter synes bladets oprindelige skrift udskrabet; senere ere enkelte navne, tegninger og lign. anbragte på den åbne plads.*

En udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt håndskriftet.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AM^ske sedler, den ene angiver indholdet, hvorefter følger* „4ᵗᵒ ecki riett gômul, ſine ligatura. Eg true eg hafi þeſſa bok ſeinged af Sigurde Sigurdzſyne land-ſkrifara“, *den anden indeholder* „Lôgbok þä er landſkrifarenn liedi mier, deſcriberar hann ſo, ad hun hafi vered i 4ᵗᵒ, vel þriggia fingra þick *(dette er også nu hskrs omtrentlige störrelse)*. hafi aptan vid hana vered Kriſtinrettar 2. ad vïſu, Jtem heil höp Rbætur *og* ſtatutur, gamler lôgmannadömar *og* ï bland. hafi þetta er aptanvid bokina var occuperad eins mikid pläts i bökinni, *og* lôgbokin ſialf. hana hafdi ätt Gudmundur Eyolfſson ä Melum ä Kialarneſe og mun ä henne j einhverium ſtad finnaſt hans nafn eda hans ſonar Eyolfar“. *De person- og ejernavne, som findes i håndskriftet, ere følgende* „Savgvıdvı valdason“ *(bl. 26ʳ)*, „bıandvı einnaſſon“ *(42ʳ)*, „einar eyiolfs ſon“ *(bl. 45 og 70 — det første sted efterfulgt af en firlinjet vise med en forbandelse over den, der tilegner sig håndskriftet)*, „kietill Gudmund son“ *(bl. 139ʳ)*.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

AM. 141, 4to. *Pap. 21,₃ × 16,₅ cm. 21 bl. 17. årh.*

Þorsteinn Magnússon: Skrif dómendum og dómum viðvikjandi — forf. 1654.

Med tillæg af en undersøgelse om de loven modstridende altingsdomme, vedtægter og forordninger.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta feck eg af Eyolfi Einarsſyne, ä Alþinge 1708“.

AM. 142, 4to. *Pap. 21,₃ × 16,₅ cm. 51 bl. 17. årh. Forsk. hænder. Omslaget udgöres af to sammenhængende pergamentsblade fra et latinsk kirkeligt hskr. (tospaltet).*

1) Bl. 1. Formular til 'leiðarþings setning'; *bl. 1ᵛ indeholder begyndelsen til den tilsvarende* 'uppsagning', *men er for störste delen ubeskrevet.*

2) Bl. 2—5ʳ. „Registur yffer Erffda (!?)“.

3) Bl. 5v—8. Uddrag af altingsdomme fra 15—17. årh., samt uddrag af retterbøder *(isl.)*.

4) Bl. 9—15. „Nöfn og tilvïsun Hluta þeirra og Malaferli *(sål.)* sem | Islendsk Laugbok er ummgiaurd“.

5) Bl. 16—19. [a]) Brudstykke af register over erfðir, [b]) „Aminnyng Thill þeirra Eida Sueria“, [c]) Lovbestemmelser fra 17. årh. *(isl.)*.

6) Bl. 20—51. **„þessar Epterfilgiande Logbokarennar greiner synast ad | nockru leiti tvyrædar“** osv.

---

807. **AM. 143, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,5 cm. 7 bl. 17. årh.*

„Substantiva Lögbökarinnar | þad er Nöfn og tilvïsun Luta þeirra og Mälaferla sem Islendsk Landz | Laga Bök umm er giörd“.

---

808. **AM. 144, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 12 bl. 17. årh. To i fælles bind forenede håndskrifter, hvert med sin særlige hånd.*

1) Bl. 1—4 *(beskadiget ved beskæring foroven)*. **þorsteinn Magnússon: Guðs og manna lögmáls greinir** á móti einföldu áburðarlausu rygti, getsakar-málum etc. Forf. 1652.

2) Bl. 5—8. Samme arbejde i afskrift.

3) Bl. 9—12r. Undersøgelse om 'sektir' og 'dómrof', samt opregning af nogle mod loven fældede domme ('dómtitlar'). *Samme hånd som stykke 2.*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet* „þorsteins Magnussonar, fra Sr Pale Amundasyne 1707. originalenn. Enn Copiann tilforna 1705“.

---

809. **AM. 145 a, 4to.** *Pap. 20,6 × 17 cm. 34 bl. 17. århs sidste halvdel.*

Bárður Gíslason: „Vm þær Lagana Greiner sem Tvyrædar eru“ osv.

Herkomst og hist.: *Ordene i håndskriftets titel* „Samanskrifad af Barde Saluga Gysla Syne“ *betegne dette eksemplar som en afskrift udført efter forfatterens død († 1670). Det ender med datoen* „Anno 1678. 14 Aprijlis“. *På*

en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Bardar Gislasonar yfir lögbok. ur bok sem skrifad *og* att hefr Gisle Gudmundzson ä Raudalæk. af h*onum* feck Hakon Hanne*s*son, enn eg af Hakoni 1710".

AM. 145 b, 4to. *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 69 bl. (fol. 1—70 ÷ 49, hvilket tal er oversprunget ved folieringen). Slutn. af 17. årh. Bladkanterne i hskrs begyndelse beskadigede ved slid.*

Bárður Gislason: „Laga greiner Nóckrar tvïræ|dar".

Samme skrift som foregående nr, blot med udelukkelse af dettes sidste stykke (ét bl.) om uoverensstemmelser mellem forskellige eksemplarer af lovbogen.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel meddeler A. M.* „Feinged frä Birne Halldorsſyne i Ey. enn hann feck hia Sr Gunnare i Stafhollte. hefur fyrrum vered Magnusar Sigurdz sonar i Brædratungu".

AM. 146, 4to. *Pap. 20,5 × 15,8 cm. 15 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Excerpter af et hskr. af den ældste Gulatingslov *med* Arne Magnussons forudskikkede oplysninger.

Endnu et citat af Gulat. lov samt AM[ske] notitser findes på to indklæbede sedler.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 603—4.

AM. 147, 4to. (Heynesbók.) *Perg. 16 × 13 cm. 133 bl. 15—17. årh. Hskrs hoveddel — slutn. af 15. årh. — har røde overskrifter og forskelligfarvede initialer; balkeinitialerne ere stærkt ornamenterede, og hyppig findes marginal-illustrationer hentydende til indholdet. Beskadiget ved beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1—89[r]. **Jónsbók.** *Til udfyldning af defekter i det opr. hskr. fra 15. årh. er indsat bl. 14—20 (c. 1600) og bl. 86—88 (17. årh.); på bl. 14 ses spor af ældre udskrabet skrift.*

2) Bl. 89r—111. **Retterbøder, altingsvedtægter, kgl. forordninger** fra 13—16. årh. *Mærkes kan* retterbøder fra 13—14. årh., kong Kristiern II.s stadfæstelse på kong Håkons retterbøder, kong Kristiern I.s lange retterbod, Store dom, Islændernes 'såttmáli' med den norske konge, en altingsvedtægt 1598, en bestemmelse af 'Búalög'. *Af dette parti er bl. 93—111 en codex rescriptus, påny beskreven c. 1600. Den opr. skrift skimtes næsten overalt og ses på flere steder temlig tydelig, på bl. 104 og 111 er vel som på de øvrige den opr. skrift udskrabet, men disse have ikke påny været beskrevne. De nævnte blades oprindelige indhold er et brudstykke af*

3) **Ragnars saga loðbrókar** *(15. årh.).*

4) Bl. 112—33. **Kristinréttr Árna biskups.**

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler giver A. M. indholdsfortegnelse og meddelelse om, at han har erholdt håndskriftet 1709 fra Bjarni Sigurðsson på Heynes.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Altdeutsche u. altnordische Helden-Sagen III, Stuttgart 1880 (ausg. v. Edzardi), s. I—III.*

---

813. **AM. 148, 4to.** (Landeyjabók.) *Perg. 19 × 13 cm. 136 bl. C. 1500. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; de ornamenterede balkeinitialer tildels beskadigede ved beskæring. Hist og her person- og ejernavne samt enkelte marginalantegnelser. Bl. 1r, 114v—15r opr. ubeskrevne. Efter bl. 130 mgl. ét bl.*

Indhold:

1) Bl. 1v—103v. **Jónsbók.**

2) Bl. 103v—14r. **Retterbøder, mindre lovbestemmelser, formularer.** *Her bl. a.* Islændernes 'såttmáli' med den norske konge. *Ender med* bp Jóns statut om præste-friller, Skálholt 1345.

3) Bl. 114v (c. 1600). „Registur yfer mannhelge".

4) Bl. 115v—33v. **Kristinréttr Árna biskups,** *efterfulgt af et par tillægsbestemmelser.*

5) Bl. 133v—36. **Kirkelige statuter,** *deriblandt* Tíundarlög Gizurar biskups.

I nedre margen bl. 89v findes med en usvet hånd (c. 1600) skrevet to linjer af et omkvæd til et vikivakakvæði.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede AMske sedler fremgår, at Arne Magnusson har erhvervet dette hskr. fra præsten Eiríkur Gíslason til Kross i Landeyjar, hvis fader Gísli Eiríksson havde ejet det för ham; nærmere oplysninger om disse ejere fås gennem påskrifterne bl. 1r og 115r. Foran i hskr. er indklæbet et forretningsbrev fra den senere biskop Jón Vigfússon til Gísli Eiríksson af år 1674.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76 (udførlig beskr.); V. Finsen, Grágás III, Kbh. 1883, s. LVI; K. Maurer, Graugaas s. 7.*

AM. 149, 4to. *Perg. 15,7 × 13,5 cm. 70 bl. C. 1500. Røde overskrifter, forskellig farvede og tildels ornamenterede initialer. Metalbeslået læderbind, hvis indersider ere betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Flere steder defekt. Bl. 70v, opr. blankt, bærer nogle ejernavne.*

Jónsbók.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Jón Ólafsson for A. M. noteret* „Þeſſe Lögbök kom frä Syſlumannenum Marcuſe Bergsſyne mier til eignar 1728“.

AM. 150, 4to. *Perg. 19 × 13,8 cm 110 bl. 16. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Pergamentet, navnlig ved begyndelsen og slutningen, hullet og hensmuldrende. Bl. 1r næsten ulæseligt. Defekt ved slutningen.*

Jónsbók.

Ender i Þjófabálkr med kapitlet om lýrittarreiðr.

En udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Sr Torfa ä Vindaſe. hann hirder vel ecki um hana aptur. NB. her er eigi nema 1te Capitule *christ*indoms balks hiner eru viliande und*an* fellder. Ad ödru er bokin ſo ad ſeigia önyt“.

AM. 151, 4to. *Perg. 16,5 × 12,8 cm. 140 bl. 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1, 140v ligesom bindets indersider bære forskellige penneprøver og lignende kradserier. I codex er indskrevet adskillige personnavne, ejernotitser og lign.*

Indhold:

1) Bl. 2r *(opr. ubeskr.).* To formularer: **heraðsþings** setning og uppsögn. *Den temlig fine skrift (slutn. af 15. årh.) tildels bortslidt. Sidens nederste tredjedel uudfyldt.*

2) Bl. 2v—108v. **Jónsbók.** *Kristendomsbalken udelades, Farmannalög står sidst af alle balker.*

3) Bl. 108v—30r. **Kristinréttr Árna biskups** („hıeꝛ | heꝼur hınn nyara krıſtınn | rett“ *osv.*).

4) Bl. 130r—32 *(opr. ubeskr. Forsk. hænder fra 15—16. årh.).* a) Um félag hjóna, b) Alþingis samþykt um vinnufólk, c) Um skyldleika hjóna, d) 4 „erꝼda-wijfur“ (memorialviser om arvegangen), e) „Tyundar giord a Iflande“ *(6 linjer, derefter er resten af bl. 132 beskr. med* penneprøver og lign.).

5) Bl. 133—40r *(senere tilföjet læg, forsk. hænder fra c. 1500).* Formularer, mindre lovbestemmelser, forordninger — *alt isl.; heribl.* Islændernes „sáttmáli“ med den norske konge.

I marginen forekomme nogle viser *og* verslinjer: *bl. 9r* to linjer af et fornkvæði *(c. 1600), bl. 80v* et vers af en rima *(ferskeytt, 17. årh.) — muligvis af rimerne om Hrómundr Greipsson, bl. 139v* et firlinjet vers af spøgende indhold *(slutn. af 15. årh.); også bl. 124v, 138v findes tilløb til viser.*

Udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På to indklæbede sedler giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og oplysning om, at håndskriftet er kommet til ham år 1706 fra biskoppen mag. Jón Vidalín, der igen havde erholdt det af præsten Bjarni Einarsson 'undir Ási í Fellum'.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Harniæ 1777; Dipl Isl. I, Kph. 1857-76; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s 194.*

---

817. **AM. 152, 4to.** *Perg. 16,2 × 11,5 cm. 125 bl. (fol. 1—124 + 1bis). C. 1500 (J. Sig. sec. XV). Hist og her spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bladene noget beskadigede ved slid og fugtighed, af bl. 1 øvre halvdel afreven. Bl. 1r, opr. ubeskr., bærer penneprøver og lign., bl. 1v pennetegning forest. en tronende konge med økse og kugle (eller skive? — i venstre hånd) trædende på en liggende kronet menneskeskikkelse; bl. 104r penne-*

tegning forest. Kristus på korset med Marie og Johannes stående nedenfor; i initialen bl. 105r er en stående menneskefigur indtegnet. Ender defekt.

Indhold:

1) Bl. 1v bis—104r. **Jónsbók** — *efterfulgt af en* slutningsbön.

2) Bl. 105—24. **Kristinréttr Árna biskups** — *ender afbrudt i stykket* „[þ]at er okur".

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to af Arne Magnussons notitssedler. Den ene giver indholdsfortegnelse og tilföjer* „fra þorſteine Sigurdſyne ï Myrdal auſtur. ſatis bonus codex". *Den anden, der muligvis ikke hører herhen, bærer ordene* „Fra Doct. Wium".

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

AM. 153, 4to. *Perg. 17,5 × 12,8 cm. 152 bl. 16. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, balkeinitialerne rigt udstyrede med forgyldning, blomsterornamenter og lign., som må antages udført udenfor Island; kapitelinitialerne ere indsatte istedenfor andre forud udraderede. Bl. 89r findes i nedre margen et af et våbenskjold omsluttet bomærke. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Kristinréttr Árna biskups.** *Standser i udgs kap. XXXIII med ordene* „ſannleikur ȷ hreınne ſa", *idet det følgende blad er bortskåret.*

2) Bl. 25—152. **Jónsbók.** *Standser i Þjófabálkr (8. kap.) med ordene* „audrum vid toku ad hann hafe".

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson indholdet og tilföjer* „non admodum vetuſtus codex. Bokina feck eg af Juſtits Raad Roſtgaard, enn hann keypti hana 1696 i Leyden i Hollande, in auctione librorum Manuſcriptorum Jacobi Golii, i hverra Catalogo hun ränglega kallaſt: leges Norvegicæ & Islandicæ, tum Politicæ, tum Eccleſiaſticæ, charactere Islandico contracto deſcriptæ". *Den af A. M. anførte urigtige titel findes med en hånd fra 17. årh. skrevet på et efterfølgende papirs-forsatsblad. På bindets inderside er skrevet (egenhændig):* Fridericus Roſtgaard per Amicum ſuum Nobiliſſimum Juvenem Olaum Wormium Matthiæ filium hunc Codicem emit Viginti florenis Hollandicis & duodecim ſolidis in Auctione Librorum Manu-

ſcriptorum Jacobi Golij, quæ habita est Lugduni Batavorum Anno 1696. menſe Octobri".

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

819. **AM. 154, 4to.** *Perg. 23 × 16,5 cm. 77 bl. 14. århs. 1ste halvdel (hskrs hoveddel). Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Den afblegede skrift er på flere steder opfrisket med yngre blæk, mange steder i marginen findes penneprøver og andre kradserier; af bl. 47 og 56 er nedre margen bortskåren, efter bl. 63 og 69 mgl. ét bl., efter bl. 72 og 77 större defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1r *(c. 1500).* Isl. formularer og lign

2) Bl. 1v—2r *(15. årh.).* Fortalen til Jónsbók, *de sidste linjer mangle.*

3) Bl. 2v—69v. **Jónsbók.** *Standser i Þjófabálkr (19. kap.) med ordene* „ꝼvlltıða menn ok valınkvnna. þa fem".

4) Bl. 70—77 *(14—15. årh.).* **Retterbøder** fra 13—14. årh. *samt* bp Magnus statut, Skálholt 1479, *der ender defekt. Bl. 70—72 ere skrevne med en særlig hånd fra 14. årh., de flg. med en hånd fra 15. årh., muligvis samme som bl. 1v—2r.*

Af de mange marginalantegnelser kan mærkes temlig gamle navne i brevformularer *bl. 7v—39r*, en drabslysnings-formular *bl. 7v*, en labyrint-tegning *bl. 49v*, et par spøgende marginalia *bl. 75—76*, en samtidig recept (krudt-recept?) *bl. 73v.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om håndskriftet* „Komin til min ſra Einare Eyolfsſyne, hefr vered eign Þorſteins Eyolfsſonar ä Häeyre er antiquus codex". *I drabslysnings-formularen bl. 7v nævnes Kolbeinstaða hreppr.*

---

820. **AM. 155 a, 4to.** *Perg. 20,5 × 14 cm. 100 bl (+ bladstumpen 46bis). 15. årks sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; pergamentet hist og her hensmuldrende. Begynder og ender defekt, endv. lakune efter bl. 46 og 96.*

Indhold:

1) Bl. 1—95. **Jónsbók.** *Beg. i prologen* „flutter. grid fett.“ *Efter kristendomsbalken følge nogle af de sædvanlige* tillæg til den yngre kristenret. *Efter bl. 46 mangler i Landsleigubálkr fra i slutningen af kap. 4 til i slutningen af kap. 13, således at der af det manglende kun for et enkelt blads vedk. (bl. 46bis) sidder tilbage et trekantet stykke perg. nærmest ryggen.*

2) Bl. 96—100. **Retterbøder** fra 13—14. årh., lovbestemmelser og formularer *(isl.).*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om dette og det følgende nr* „Bokina eignadist eg 1707. i Saurbæ a Kialarnefe hia Lógmannenum Sigurde Biórnsfyne. Er eigi riett gamall Codex“.

---

1. **AM. 155 b, 4to.** *Perg. 20,5 × 14,4 cm. 18 bl. 15. årh's sidste halvdel. Har opr. udgjort en del af samme hskr. som foregående nr. Af bl. 1 er den øvre del nærmest ryggen bortreven. Defekt mod slutningen, hvor perg. tillige hist og her er hensmulrende.*

Kristinréttr Árna biskups.

Efter bl. 17 mgl. ét bl. i udgs kap. 26, efter kap. 26 ere udgs to næste kapitler forbigåede, hvorefter hskr. standser afbrudt i beg. af udgs kap. 30.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

22. **AM. 156, 4to.** *Perg. 19 × 14 cm. 79 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Adskillige marginaltillæg; hist og her er den ældre skrift senere opfrisket; codex har været sønderdelt og ilde medhandlet. Bl. 79v ubeskrevet. Efter bl. 39 en lakune (ét bl.).*

Jónsbók.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson* a) „Þetta er ur lögbokar fragmento, fem ätt hefur Olafur Arnafon ä Höfdaftrönd, og gaf Gifla Sigurdfyne, enn hann ymfum fkölapiltum. Gifle hefr lofad mier meiru her ür. hann gaf mier fidan reften, og hefi eg nu bokina nærri complet.“ b) „Jonsbok 4to. gott exemplar. hefur nylega verid eign

Olafs Arnafonar ä Hofdaftrönd i Jökulfiördum. hann gaf hana Gifla Sigurdzfyne, fofturfyne finum, til ad rifa i fundur utan um kver, Gifle giörde og fo, og gaf ymfum Skolapiltum. Eg fafnade öllum þeffum blödum hiä Skolapilltum, og þad örifna af bokinne (dimidiam circiter partem) feck eg hia Gifla. og er nu fo bokin nærri heil ä ny".

---

823. **AM. 157 a, 4to.** *Perg. 25,5 × 18,5 cm 86 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer — nogle stærkt ornamenterede (bl. 8ᵛ, 24ᵛ, 57ᵛ), andre (bl. 37ʳ, 62ʳ, 68ᵛ, 75ʳ) udstyrede med billeder sigtende til indholdet. Bl. 1ᵛ optages af en illumineret fremstilling af kong Olav i sit höjsæde, holdende økse og kugle, med dragen under sine fødder. Hist og her marginaluntegnelser. Bladene ere medtagne af fugtighed og slid. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ og 2ʳ *(16. årh.).* Stóridómur. Bl. 2ᵛ *er beskrevet med* latinske lectiones *(13. årh.); bladet har opr. ikke tilhørt dette hskr., men er indsat for at skaffe plads til slutningen af Stóridómur. Begge blade, navnlig bl. 2, stærkt hensmuldrende og særlig beskadigede forneden.*

2) Bl. 3—80. **Jónsbók.** *Med senere tillæg i marginen.*

3) Bl. 80ʳ—85ᵛ. **Retterbøder** — *de tre ældste, lovbogen sædvanlig ledsagende.*

4) Bl. 85ᵛ—86 *(særlig hånd).* Formularer.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson* a) „Jon Olafsfon i Vik, ä Seltiarnarnefe, atti gamla lögbok i dalkum i 4ᵗᵒ. Relatio Hilldibrandz. NB. þad er fu er Nikulas i Vogum liede mier. og felldi fidan." b) „1710. þann 23. Maii, feck eg Sigmunde Hauksfyne vinnumanne Nikulafar i Vogum ½ Rixdl fpecie til ad færa Nikulafe firi þessa lögbok, þvi hann fagde Nikulás hefdi fagt hann villde felia hana. Enn lieti mig räda verdinu". *Om ældre ejere give påskrifter i codex forskellige oplysninger.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76 (udførlig beskr.).*

---

824. **AM. 157 b. 4to.** *Perg. 25 × 18 cm. 47 bl. Tospaltet. 15. årh. Samme udstyring som foregående nr, af hvilket det opr. har udgjort en del; dog forekommer her kun ét initial-billede (bl. 1ʳ). Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—23ʳ. **Kristinréttr Árna biskups.** *Blandt marginaltillæggene kan fremhæves* en altingsdom af år 1579 'um prófasts gjaftoll' *i uddrag (bl. 5ᵛ—7).*

2) Bl. 23ʳ—47 *(særlig hd).* **Retterbøder** fra 13—14. årh., lovbestemmelser og lign. *Særlig mærkes*

Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge *(bl. 27ʳ).*

De lande og fylker, som høre under den norske konges 'féhirzla' *(bl. 32ʳ).*

'Saktal ór lögbók Íslendinga' *(bl. 32ᵛ—42ᵛ).*

Búalög *(bl. 43—47) Derefter ender hskr. afbrudt i et nyt stykke med overskrift* „Bua laug".

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I (udf. beskr.).*

AM. 158 a, 4to. (Hlíðarendabók.) *Perg. 22 × 16 cm. 63 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer tildels rigt udstyrede med ornamenter og groteske dyreskikkelser. Blandt marginalierne kan mærkes bl. 59ᵛ en galdrestav, bl. 60ᵛ to dyr med et tilhørende latinsk vers. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet. Efter bl. 3 og bl. 45 mangler ifg. Arne Magnussons påskrift et blad.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—55ʳ. **Jónsbók,** *efterfulgt af et par* mindre lovstykker.

2) Bl. 55ʳ—63ʳ. **Retterbøder** fra 13—14. årh., en forordning af kardinal Vilhelm af Sabina, et stykke om inappellable sager. *Fra bl. 60ᵛ nederst skrevne med en særlig, dog ikke meget yngre hånd.*

3) Bl. 63ᵛ *(17. årh.).* Kong Kristiern I.s forordning om kirkegæld.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

***Herkomst og hist.:** Om dette hskr. indeholder AM. 435 a, 4ᵗᵒ følgende to notitser af Arne Magnusson* „Bok Bryniolfs Þordarſonar. 4ᵗᵒ. hefur vered eign Giſla Magnusſonar." *(bl. 174ᵛ),* „3. fra Monſr Bryniolfi Þordarſyne 4ᵗᵒ. god membrana." *(bl. 192ʳ). Navnet* „Brinjolfur Þordarſson" *(17. årh.) forekommer bl. 1ʳ.*

***Benyttelse og beskr.:** Dipl. Isl. I (udførlig beskr.); K. Maurer, Graagaas, s. 7.*

826. **AM. 158 b, 4to.** (Hlíðarendabók.) *Perg. 22,5 × 16 cm. 26 bl. C. 1400. Samme udstyring som foregående nr, af hvilket hskr. det opr. har udgjort en del. Ender defekt bl. 25, skriften på det følgende blad er udskrabet.*

Indhold:

1) Bl. 1—14r. **Kristinréttr Árna biskups** *med forudgående* trosbekendelse.

På en indklæbet seddel har Arne Magnusson afskrevet lovens titel „her heꝼr vpp krıftınn rett hınn nyıa er herra magnus konungr fam|þyktı med radı bıskupanna“.

Efter det sidste af de loven ledsagende småstykker er tilföjet en lovbestemmelse (3 linjer) med en noget nyere hånd.

2) Bl. 14v—25. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás), *efterfulgt af* tiendeloven.

På en indklæbet seddel har Arne Magnusson afskrevet lovens titel „her heꝼr upp krıftınn rett hınn ꝼoꝛna er ꝇ krıftıns doms balkr kallaz“.

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facs.); Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I; V. Finsen, Grágás III, s. XLIV, 193 flg.; K. Maurer, Graagaas s. 7.*

---

827. **AM. 159, 4to.** *Perg. 15,6 × 12,2 cm. 92 bl. 15. årh. sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Delvis beskadiget ved beskæring foroven. Bl. 85—88 hullede ved hensmuldring. Begynder og ender defekt; endv. mangler efter bl. 6 og bl. 90 ét blad.*

Indhold:

1) Bl. 1—77r. **Jónsbók.** *Bl. 1r, der ikke er fuldt beskrevet, indeholder slutningen af prologen.*

2) Bl. 77r—82. **Retterbøder,** *4 i alt, fra 14. årh.*

3) Bl. 83—92. **Kristinréttr Árna biskups.** *Ender* „Ma a þeſſum timum eigi helldr“ *(udg. kap. XXIX).*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson dette håndskrift som* „recentior membrana“.

***Benyttelse og beskr.:** Jus eccl. novum, Havniæ 1777.*

---

8. **AM. 160, 4to.** *Perg. 16 × 11,5 cm. 133 bl. (fol. 1—132 + 1bis). 15. årh's sidste del. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels stærkt ornamenterede (bl. 2v, 8r, 13r, 14r, 31r, 76v, 94r, 102r). Bl. 1v og 101v optages helt af et billede, henholdsvis af en tronende kong Olav med økse og kugle, trædende på den kronede drage, og af en stående biskop i ornat; et mindre billede ses i marginen bl. 127v. Hskr. har fra gammel tid været folieret med romertal i nedre margen. Bl. 1r og 132 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1bis—101r. **Jónsbók.**

2) Bl. 102—24r. **Kristinréttr Arna biskups.** *Ifg. titlen* hinn nýi kristinréttr.

3) Bl. 124r—31. **Statuter, mindre lovbestemmelser og vedtægter,** mest vedrørende kirkelige forhold, tiendevæsen, værdiberegning.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og tilföjer* „Bokina feck eg af Seignr Petre Wielandt, enn hann af Biarna i Arnarbæle. Codex non admodum vetuftus."

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I.*

---

9. **AM. 161. 4to.** *Perg. 19,7 × 16 cm. 175 bl. C. 1560—65. Omhyggelig udstyrelse med røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels stærkt ornamenterede og kolorerede, balkeinitialen bl. 114v med tilhørende billede. Bl. 1r, 6r, 16v—17 ubeskrevne; endvidere på flere sider större og mindre åbne rum; mod slutningen af codex tildels åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 2—5. Dansk indholdsfortegnelse til Jónsbók. *Denne er indført, efter at den oprindelige skrift, der har strakt sig over på bl. 6r. var udskrabet.*

2) Bl. 6v—16. **Isl. formularer, mindre lovbestemmelser og lign.** *Beg. med* et stykke om 'tíundargjörð', *derefter* formularer særlig ting-væsenet vedrørende, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge, købstævne-formularer, *hvorefter atter overvejende* tingformularer. *Bl. 10r er etsteds den oprindelige*

formular udskrabet og en anden indført med en noget yngre hånd, også störste delen af bl. 10ᵛ er udskrabet; med samme noget yngre hånd ere bl. 15—16ʳ beskrevne.

3) Bl. 18—121ʳ. **Jónsbók.** *Helt igennem danske marginalhenvisninger.*

4) Bl. 121ʳ—39. **Retterbøder** og talrige **formularer** af blandet juridisk art *(isl.).*

5) Bl. 140—45ʳ. **Búalög** ('lag á peningum'), *hvortil slutter sig et mindre stykke* „vm tiundar ſkiptɔ".

6) Bl. 145ᵛ—53. **Kgl. forordninger og altingsdomme 1490—1565** *(isl.).*

7) Bl. 154—75. **Kristinréttr Árna biskups** — *efterfulgt af to småstykker* 'þetta eru konur óskyldar at frændsemi' *og* præstevedtægten i Skálholt ang. kirkeejendomme, hvori biskop Arnes overenskomst med den norske konge.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Ved kristenrettens slutning bl. 174ʳ står* „Finis. Anno M D.Lx.j.". *Yderligere meddelelser angående tilblivelsen have rimeligvis været at læse bl. 1ᵛ, men her er den oprindelige røde skrift udskrabet, og istedenfor skrevet* „Thenne Bog hører Migh Henrick Kragh Tiill | med Rette och tend erffued iegh epter minn gode Broder | Pouell Stiiſsenn aar 1566 tend gaff hand migh wdii ſiin teſtament".

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I.*

---

830. **AM. 162, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,6 cm. 279 bl. (incl. 1ᵇⁱˢ). C. 1700. Bindet betrukket med hvidt, på indersiden beskrevet perg. Bl. 1ʳ indeholder en tegning af kong Olav tronende med økse og kugle.*

Jónsbók.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet AMˢᵏ seddel er* „Lögbok þeſſe ſkrifud epter pergaments bok i folio fra landſkrifaranum Sigurde Sigurdsſyne" *(Thott 1280, fol.). Den efter A. M.s angivelse temlig unöjagtige afskrift er senere rettet, dog ikke hvad retskrivningen angår. Om originalen siges* „þött hann ſe inter meliores, þä er þad ratione þeſſ, ad hann ſkrifadur er epter ödrum elldre, enn eigi er hann ſo miög gamall ſialfur".

---

831. **AM. 163, 4to.** *Pap. 20,1 × 16,3 cm. 218 bl. 17. årh. To hænder; hovedsagelig skr. af præsten Jón Erlendsson. Bl. 3ʳ bærer en*

tegning af kong Olav tronende med økse og kugle, trædende på den kronede drage, bl. 3ᵛ ubeskrevet. Åben plads for initialer.

Indhold:

1) Bl. 1—2. Formular for altingets sætning og opsigelse.

2) Bl. 4—179. **Jónsbók** *med parallelsteder i marginen fra andre hskrr, særlig en „codex Arianus". Bl. 178—79ʳ optages af en fortegnelse over* „hinar fierligustu Laga|greiner: huar *wmm* þeſſari bok ber ei faman*n* | vid ſumar Logbækur". *Bl. 179ᵛ ubeskr.*

3) Bl. 180—218. **Retterbøder og senere kgl. forordninger for Island** ned til midten af 16. årh., altingsvedtægter, formularer, uddrag af Hirðskrá og den yngre kristenret, Islændernes 'sáttmáli' m. m.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet rest af et tidligere smudsblad er skrevet* „Þeſsa Løgbök heþe eg underſkriþadur, mier | til Eignar Keipt *þirir* 50. al. i peningum. | Ad Schalhollte D. 18 Iunij A° 1705. | Magnus Marchuſson".

AM. 164, 4to. *Pap. 19 × 16 cm. 148 bl. (incl. 1ᵇⁱˢ). Skr. 1643—44. Ifg. den ældre uregelmæssige foliering 157 bl., idet der springes fra 89 til 100. Papiret skørt og navnlig i kanten slidt. Hist og her marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵇⁱˢ—124. **Jónsbók.**

2) Bl. 125—35. **Register til lovbogen.**

3) Bl. 136—47ʳ. **Retterbøder, altingsvedtægter,** Islændernes 'sáttmáli'; *tilsidst* kong Kristian III.s forordning om præstebörns ægte fødsel, 1551 *(isl.)*.

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ (titelblad) indeholder* „LOGBOK IS.LENDINGA skrifud J Kyrkiu Woge J Hoþnum | Anno 1643"; *ved lovens slutning forekommer årstallet 1644. Foran i hskr. er indklæbet resterne af et ældre forsatsblad med påskriften* „Biørn Gudmundz | son | anno M.DC.XLIII" *efterfulgt af et bibelsprog. Denne mand har sandsynligvis både skrevet og ejet håndskriftet. En foran indklæbet AMˢᵏ seddel meddeler* „Var fyrrum Þormodar Torfaſonar".

[AM. 165, 4to. „Jonsbök paa Danſk med hr. Einar Einerſens haand" *mangler.*]

---

833. **AM. 166, 4to.** *Pap. 17,4 × 12,6 cm. 276 bl. (fol. 1—278 med forbigåelse af tallene 51 og 205). 17. årh. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 236r, 257—58r ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1v—235. **Jónsbók** — *i dansk oversættelse.*

2) Bl. 236v—56. 'Almindelig Regiſter paa den Iſlandſke Lowbog'.

3) Bl. 258v—78. **'Rettebøder'** m. m., *deriblandt (bl. 272 ff.)* „Den gammel Contract mellom Noregs konge och Iflenderne", altingsvedtægter, 'de fornemmeſte Lowens puncter, huör udj dene Bog kommer icke offuer ens med Nogle Andre Exemplar', „Forclaring paa hvad höy böderne ere och Nogen Andre vanſhelige Ord" — *alt på Dansk.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Denne Danſke verſion af den Jislandſke loubog, var, da ieg den bekom, ſkudt igiennem et trökt exemplar af den ſaa kaldede Nupefells-edition af ſamme Jislandſke loubog. Jeg ſkilte diſſe to fra hin anden, og lod hver binde ind for ſig ſelf". *Bl. 1r bærer følgende påskrift* „Min höyerrede Kiere Broderlige Venn Ser Niels Tholder ehr denne Bog forærittt, thill hans Bibliotech att formerre, aff Hanns ſkyldigſte thiener J S Bang".

---

834. **AM. 167, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,3 cm. 69 bl. 17. årh.*

Jónsbók — *i dansk oversættelse.*

Standser afbrudt (ufuldendt, som det synes) i Landsleigubalkens 44. kap., hvorefter følge endel ubeskrevne blade.

Herkomst og hist.: *På en mellem bl. 27 og 28 indsat seddel har Arne Magnusson skrevet* „Dette 27. Cap. i Mandhelge balken accorderer verbum de verbo i Mr Bryniolf Thorderſens bok i folio, ſom er ſkreven med en Danſk haand".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.*

---

835. **AM. 168 a, 4to.** *Perg. 22,7 × 15 cm. 62 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter, forskellig farvede initialer og for balkeinitialernes vedkommende billeder sigtende til indholdet. Bl. 22 og 23 er*

en del af skriften foroven bortreven, af bl. 46 er nedre del bortskåren. Forskellige defekter. Yngre marginalhenvisninger.

Indhold:

1) Bl. 1—59^r. **Jónsbók.**

2) Bl. 59^v—62. **Retterbøder.** *Brudstykker af de tre sædvanlig lovbogen ledsagende. Ender defekt* „er ſkıp attı. En huerr fem".

Herkomst og hist.: *Fire foran indklæbede sedler indeholde Arne Magnussons udtalelser om dette håndskrift, hvoraf fremgår, at han havde erholdt det år 1710 fra Andrés Gíslason i Aðalvík, til hvem det var kommet fra Jón Ólafsson på Slétta i Jökulfirðir; han kalder det* „gott gamallt (*eller* forgott) exemplar". *I marginen er hist og her skrevet ejernavne.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I., Kph. 1857—76.*

---

5. **AM. 168 b, 4to.** *Perg.* $22,_3 \times 14,_9$ *cm. 15 bl. 14. årh. Udstyret som foregående nr, af hvilket hskr. det oprindelig har udgjort en del. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Kristinréttr Arna biskups.** *Ender afbrudt* „heyı tıl kuelldz á ollvm nonhelgum" (*i stykket* Fyrir sakir nauðsynja).

2) Bl. 12—15 (*forsk. hænder fra slutn. af 15. årh.*). F o r o r d n i n g e r, s t a t u t e r, f o r m u l a r e r m. m., *deriblandt*

a) Islændernes 'sáttmáli',
Biskop Magnus statut 1479,
Kong Magnus, Om lydighed mod kirken, *defekt.*

b) Kong Håkon, 'Skylda vár ok ástsemd'.

Skriveren af a), der i marginen (bl. 13^v) betegner sig „Biarne narꝑafon", *har bl.* 15^r *fyldt sidens nedre halvdel med forskellige* lejlighedsvers.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777 (fejl citeret som 54 eller — i fortalen — 1686); Dipl. Isl. I; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 38.*

---

67. **AM. 169, 4to.** *Perg.* $21,_5 \times 15,_2$ *cm. 78 bl. 14. århs 1ste halvdel. Forsk. hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hist og her marginalanmærkninger, navne og lignende tillæg (bl.* 38^v *en vise, 17. årh.). Bl.* 1^r *og* 25^v *opr. ubeskrevne.*

Bl. 1 flænget, af adskillige blade nedre margen bortskåren. Adskillige lakuner.

Indhold:

1) Bl. 1^r^ *(14. årh.).* Skulda-reikningr. Griðamál.

2) Bl. 1^v^—76^r^. **Jónsbók.** *Uden egenlig balke-inddeling, rimeligvis kun en kort Kristendomsbalk —, svarende til lakunen mellem bl. 4 og bl. 5 — ingen Farmannalög, teksten udvidet ved retterboden af 1294.*

3) Bl. 76^v^—78. Kong Håkons retterbod 1314 'skylda vár ok ástsemd', *med overskrift* „Her hefr nymęli". *Ender defekt.*

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Om beskaffenheden af den tabte Kristendomsbalk udtaler Arne Magnusson sig på en mellem bl. 4 og bl. 5 indfæstet seddel. Ang. hskrs lejlighedsnotitser se navnlig bl. 25^v^, hvor der klages over skriftens ulæselighed, og hvor med en hånd fra 16. årh. står* „Jon Jons son e: ad læra þessa bok".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 119.*

---

838. **AM. 170 a, 4to.** *Perg. 21,5 × 16,5 cm. 24 bl. Tospaltet (undtagen bl. 14 og 24^v^). 16. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1. Jónsbók — *brudstykke, indeholdende lovens slutning, fra* „fie fekta lauft uid konung" *(Þjófab. 18. kap.).*

2) Bl. 1^v^—24. **'Réttarbætur og samþyktir' m. m.**

^a^) Retterboder, altingsvedtægter, Islændernes ed til de norske konger Håkon og Magnus, forskellige ellers kristenretten ledsagende stykker. Bl. 1^v^—5^r^.

^b^) Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge. Bl. 5.

^c^) Formularer. Bl. 5^v^—8.

^d^) Píningsdómur um verzlun, 1490. Bl. 8.

^e^) Altingsvedtægt, 1400 (um vinnufólk). Bl. 9.

^f^) Formularer. Bl. 9^v^—10.

^g^) „um rettdæme". Bl. 10^v^—11.

^h^) Hirðsiðir (uddrag af Hirðskrá). Bl. 11^v^—15.

^i^) Retterboder. Bl. 15^v^—19.

^k^) Píningsdómur um tíundir, 1489. Bl. 19.

l) Uddrag af Moses love („Nockurar laga greiner fem uera|lldligum mala ꝥerlum til komur (!) | og gud baud jſraels ꝥolke | at hallda ꝥiri laug“). Bl. 19—24.

m) Kong Frederik II.s stadfæstelse på storedommen, 1565 *(isl.)*. Bl. 24.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Havde ifg. en foran indklæbet AM*[sk] *seddel* „vered Skula Olafs ſonar“.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

839. **AM. 170 b, 4to.** *Perg.* $21_{,5} \times 17_{,3}$ *cm. 20 bl. Tospaltet. 16. årh*s *sidste halvdel. Udstyret som foregående nr. med hvilket det oprindelig har hørt sammen. En defekt, omfattende bl. 10—13 og 15—20, er i 17. årh. bleven udfyldt ved indsætning af nybeskrevne pergamentsblade. Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Kristinréttr Árna biskups.**
2) Bl. 13v—15v. Lag á peningum.
3) Bl. 15v—18v. Lag á varningi til kaupskapar.
4) Bl. 18v—19v. Tíundargjörð.
5) Bl. 19v—20. Stóridómur (1564) — *standser afbrudt.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1777.*

[AM. 171, 4to. „Ions-bök Latine verſa uſqve ad Cap: 10 Tituli Þingfararbalks“ *mangler.*]

---

840. **AM. 172, 4to.** *Perg.* $25_{,4} \times 17_{,7}$ *cm. 26 bl. 15. årh. To forsk. hænder. Svage spor til røde overskrifter og farvede initialer. Defekt.*

Jónsbók.

Beg. „at uerri Nu ſem madr ꝥær mey eda konu“ *(Kvennagipt. kap. 3), ender* „Vmbodſ madr konungſ er“ *(Kaupab. kap. 3).*

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet AM*[sk] *seddel meddeler* „Arne Palsſon ä Eyolfsſtodum i Fliotsdals hieradi (Valla neſs ſokn) ä gamla lògbok, litlu 4to. Relat. Eiriks Biarnaſonar ä Bulandi“. *En derpå følgende tillægger* „Þeſse Lògbokar blòd, frä Arna Palſsyne“.

---

841. **AM. 173 a, 4to.** *Perg. Indtil* $24_{,5} \times 16_{,8}$ *cm. 49 bl. 15—16. årh. Brudstykker af 9 forskellige håndskrifter tildels beskadigede og stærkt slidte.*

Fragmenter af Jónsbók-håndskrifter.

1. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Rekabálkr.*
2. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Þingfararb. og Kristindómsb.*
3. Jónsbók, 12 bl. *Fragm. af Mannhelgi, Kvennagiptingar. Landsleigub.*
4. Jónsbók, 11 bl. *Fragm. af Þingfararb., Mannhelgi, Erfðatal, Landsleigub., Rekab.*
5. Jónsbók, 15 bl. *Fragm. af Mannhelgi og Kvennagiptingar.*
6. a) Uddrag af Kristinréttr Árna biskups, *hvori* nogle bestemmelser af Hirðskrá (1 bl.), b) Jónsbók, *slutningen af Þingfararb. og begyndelsen af Kristindómsb.* (1 bl.)
7. Jónsbók, 1 bl. *Fragm. af Farmannalög.*
8. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Farmannalög og Kaupab.*
9. Jónsbók, 2 bl. *Fragm. af Arfatökur og Framfærslub. Ornamenteret balkeinitial (16. årh.).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Jönsböka fragmenta. eru ad litlu gagni. heyra mier til".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I (stykke 6).*

---

842. **AM. 173 b. 4to.** *Perg. 15,4 × 12,6 cm. 55 bl. 15. årh.* ***Enkelte spor*** *til røde overskrifter og initialer.* ***Hist og her beskadigelser ved*** *bladryggens hensmulren. Defekt.*

Jónsbók.

Beg. „lægłıg[um] dome at þeír ꝼae" ***(Mannhelgi kap. 30),*** *ender* „eꝼ þar er aðı lægłıgt proꝼ" ***(Þjófab. kap. 1).***

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur Jonsbok exigni momenti fragmentum. eigi regiſtrerad".

843. **AM. 173 c, 4to.** *Perg. 15,2 × 21,6 cm. 10 bl. 14. årh.* ***Røde over-*** *skrifter, forskellig farvede initialer.* ***Samme hånd som i AM.*** *132, fol. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1–9. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás). ***Beg.*** „man. *ok quedıa tıl*", *ender* „nema hon ſie ꝼıoꝛ baugſ ſok". ***Mellem*** *bl. 8 og 9 en lakune.*

2) Bl. 10. **Kristinréttr Árna biskups.** *Beg.* „heunar orð. eꝼ þær eru *eign til*“ *(kap. 2), ender* „þa ero aller ſkyllder þen ſem til ei(ga)“ *(kap. 3).*

Benyttelse og beskr.: *K. Maurer, Graagaas, s. 7; V. Finsen, Grágás III, s. XLIII, 275–90 (facs.); Arkiv for nordisk Filologi III, s. 162.*

AM. 173 d, 4to. *Perg. Brudstykker i forskelligt format, mærkede A 1—36, B 1—9, C 1—7. Tildels stærkt slidte og på anden måde beskadigede.*

Indhold:

A. Jónsbók.

1 *(33,5 × 26 cm. 2 bl. Tosp. 14. årh.).* Þingfararbálkr kap. 1—5.

2 *(18 × 13,2 cm. 2 bl., hvoraf 1ste blads ydre halvdel er bortskåren. 16. århs 1ste halvdel).* Kristindómsbálkr kap. 4—6.

3 *(23,3 × 17 cm. 2 bl. 14. århs 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 1—2, 17—22.

4 *(18 × 15,2 cm. 2 bl. 15. århs 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 4—7, 30—31, Kvennagiptingar kap. 1.

5, 20, 34 *(24,5 × 16,6 cm. 12 bl. 14. århs 1ste halvdel).* Mannhelgi kap. 5—8, 17—21, Landsleigubálkr 46—59, Rekabálkr 1—12, Kaupabálkr 1—2, Þjófabálkr 19—23, Farmannalög 25—27, Réttarbót Eiriks 1294 *(8 linjer). Ved enden af Þjófab. står 3 linjer* lönskrift, *der delvis ere tolkede af Arne Magnusson på en indlagt seddel.*

På en i A 20 indlagt seddel meddeler A. M. „Þeſſe blód hefi eg feinged af ſonum Sr Biarna Einarsſonar i Aſum, ſeigia þeir nockud meira af þvi ſlage ſie heima hia födur þeirra, Sr Biarne hafe feinged af födur ſinum Sr Einare þeſſa lögbok bandlauſa *og* mutilam og henne ſidan ſmáfargad utan um qver, þö ſie ennu, ſem ſagt er, nockud meira þar ur hia Sr Biarna.
4. blód feck eg ſidan hia þeim“.

6 *(21,3 × 15,5 cm. 2 bl. Tosp. 14. årh.).* Mannhelgi kap. 25—31, Arfatökur kap. 28, Framfærslubálkr kap. 1—5.

7 (*19,3 × 15 cm. 2 bl. 14. århs 1ste halvdel*). Mannhelgi kap. 27—31, Kvennagiptingar, overskrift og kap. 5—6, Erfðatal kap. 1—2.

8 (*21 × 14,7 cm. 6 bl. 14. årh.*). Kvennagiptingar kap. 3—5, Landslb. 32—35, 50—56, Rekab. 1—5.

9 (*14,5 × 14,5 cm. 1 bl., beskadiget forneden. 15. århs 1ste halvdel*). Erfðatal kap. 9—14.

10, 13 (*19 × c. 13 cm. 2 bl. 14. århs 2den halvdel*). Arfatökur kap. 17—22, Landabrigði kap. 5—10.

11, 19 (*19,5 × 15 cm. 4 bl. C. 1500*). Framfærslub. kap. 4—7, Landslb. 2—7, 46—48, 54—57.

12, 16 (*18,8 × 12,8 cm. 14. århs 2den halvdel*). Framfærslub. kap. 9—12, Landabr. 2—4, Landslb. 20—22, 30—32.

14 (*15,9 × 7,5 cm. 1 bl. Tosp. 14. årh. Fragm. af ydre kolonne*). Landslb. kap. 18—20.

15 (*13,9 × 12,1 cm. 2 bl. 16. årh. Defekte foroven samt af bl. 2 ydre halvdel bortskåren*). Landslb. kap. 20—24.

17, 24 (*15,8 × 14,7 cm. 4 bl. 15. århs sidste halvdel, de to sidste beskadigede foroven*). Landslb. kap. 21—22, 32—33, Rekab. kap. 2—5.

18, 31 (*23,7 × 18 cm. 4 bl. 14. årh. 3dje bl. ufuldst.*). Landslb. kap. 22—24, Farmannalög kap. 6—9, 17—22, 25—27.

21, 26, 35—36 (*25,9 × 16,3 cm. 4 bl. 14. århs 1ste halvdel*). Landslb. kap. 49—53, Rekab. 5—8, Farmannalög 13—19, Réttarbót 1314 og 1294.

De to sidste blade ere indlagte i et omslag med A. M.s påskrift „Feinged af Monſr Odde Sigurdzſyne 1725."

22 (*17,5 × 15,9 cm. 1 bl. 15. århs 1ste halvdel*). Landslb. kap. 56—59.

23 (*17 × 13,7 cm. 1 bl. C. 1500*). Landslb. kap. 57—59.

25, 27 (*22,5 × 14,9 cm. 2 bl. 15. århs sidste halvdel*). Rekab. kap. 3—5, 12, Kaupab. 1—3.

28 *(16,7 × 13,2 cm. 2 bl. C. 1500. Af bl. 1 ydre tredjedel bortskåren).* Kaupab. kap. 2—3, 6—8.

29 *(16,5 × 12,4 cm. 2 bl. 15. årh s sidste halvdel).* Kaupab. 24—26, Farmannalög 16—20. *Fragm. af samme codex som B 2.*

30 *(26 × 18 cm. 2 bl. 15. årh s 2den halvdel).* Kaupab. kap. 17—22, Farml. 2—4.

På en indlagt seddel meddeler A. M. „þetta er ur auſtfiórdum, og hefi eg feinged þadan meira ur þeirre bok, hveriu eg fargad heti. Mun ſo þeſſi bok ei allz firi laungu þar vera i ſundur rifin.“

32 *(12,5 × 10,2 cm. 4 bl. 16. årh s 1ste halvdel).* Farml. kap. 20—25, þjófab. 3—7.

33 *(22 × 15 cm. 2 bl. 14. årh s 1ste halvdel).* Farml. kap. 22—28 (kap. 28 = þjófab. kap. 17), þjófab. 1—2.

B 1. Kristinna laga þáttr.

1 *(19,5 × 13,3 cm. 1 bl. Tosp. C. 1400). Beg.* „þat er mælt“, *ender* „adılar ath“ — *se V. Finsen, Grágás III, s. XLIV—V, 455—61. Fragm. af samme codex som C 2.*

Ifg. A. M.s påtegning „Ur Auſtfiórdum 1704“.

B 2—9. Kristinréttr Árna biskups.

2 *(16,7 × 12,9 cm. 4 bl. 15. årh s 2den halvdel).* Kap. 1, 13—14, 30—33, app. kap. 3, statut Vilh. Sab. 1247. *Fragm. af samme codex som A 29.*

3 *(26,5 × 20 cm. 2 bl. 15. årh s 2den halvdel).* Kap. 5—11.

4 *(24,5 × 14,7 cm. 1 bl. C. 1500. Stærkt beskadiget).* Kap. 11—13.

5 *(11,9 × 11,1 cm. 2 bl. C. 1300. Stærkt beskårne foroven og ved ydersiden; af bl. 2 kun en smal strimmel bevaret).* Kap. 13—14, 16.

6 *(18,7 × 13,2 cm. 2 bl. Beg. af 16. årh.).* Kap. 16—17, 26—29.

7 *(15,5 × 11,6 cm. 2 bl. 16. årh s 1ste halvdel).* Kap. 16—19.

8 *(16,2 × 11 cm. 2 bl. Beg. af 16. årh.).* Kap. 25—26.

9 *(21 × 16 cm. 2 bl. Tosp. C. 1500).* Kap. 25—26; *ender afbrudt, de sidste $1^{1}/_{2}$ spalter ubeskrevne.*

C. Retterbøder, statuter og lign.

1 *(19,6 × 13,8 cm. 1 bl. 14. århs 2den halvdel).* Bp Arnes statut 1269.

2 *(22 × 17,5 cm. 1 bl. Tosp. C. 1400. Besk. foroven).* Ærkebp Jóns statut 1280. *Fragm. af samme codex som B 1.*

Ifg. A. M.s påtegning „ur Auſtfiordum 1704".

3 *(19,6 × 12,7 cm. 1 bl. C. 1500. Beskåret langs inderkanten).* Hirðskrá kap. 28—29.

A. M. har i øvre margen noteret „Ur Hirdſkrá. Komit til min fra Sr Snorra Jonsſyne, 1721".

4 *(18,5 × 13,6 cm. 5 bl. C. 1500).* Retterbøder fra 13—14. årh. samt nogle formularer.

5 *(7,5 × 13,7 cm. 1 bl. Tosp. Beg. af 14. årh. Kun en bladstump).* Réttarbót Eiriks kgs 1294. *Bl. 1^v opr. ubeskrevet, bærer svage spor af* runetegn.

6 *(15 × 13 cm. 2 Bl. 15. århs. sidste halvdel. Beskårne foroven, af bl. 2 ydre halvdel bortskåren).* Retterbøder og statuter.

7 *(15,8 × 11,8 cm. 1 bl. 16. århs sidste halvdel).* Kong Kristiern I.s Lange retterbod 1450 *(isl.)*.

845. **AM. 174, 4to.** *Perg. (og pap.). Membranfragmenter i forskelligt format, mærkede A—D, samt en papirsafskrift af A 2.*

I. **A** *(16,3 × 11 cm. 8 bl. C. 1500. Stærkt hensmulrende).* **Islandske retterbøder, anordninger og lign.**

1) Kong Kristiern I.s retterbod om kirkens gæld, 1480. Bl. 1^r.

2) Om lydighed mod embedsmænd og disses pligter. Bl. 1^v—3^v.

3) Brev fra bp Arne m. fl. til den norske konge om kristenretten. Bl. 3v. *Brudstykke.*

4) Om embedsmænd, deres pligter og retsforfølgelse. Bl. 4. *Brudstykke.*

5) Kong Kristiern I.s Lange retterbod. Bl. 4v—7.

6) Kong Eriks retterbod om fattiglemmers underhold. Bl. 7v—8r.

7) Kong Magnus rb.: Om lydighed mod kirkens formænd, *hvori* kg Håkons rb. 'þenna hått hæfir sýslumönnum' osv. Bl. 8.

8) Kong Eriks og hertug Håkons brev til sysselmænd m. v. på Island om 'staðamál'. Bl. 8v. *Brudstykke.*

B *(11 × 5,5 cm. 14. årh's sidste halvdel. 2 sammenhængende bladfragmenter).*

Ærkebiskop Eilífs statut 1320. *Defekt.*

C *(14 × 11,2 cm. 2 bl. Tosp. 15. årh's 1ste halvdel).*

Statut om kirkestraffe og lign.

D *(15,2 × 11,6 cm. 5 bl. 14. årh. Bl. 3—4 mangle nedre halvdel).*

1) Gerninger, der medføre bansættelse. Bl. 1—5r. *Begynder defekt i* 7. 'atburðr'.

2) Om „Paua tıund". Bl. 5r.

3) Járnsíða. Bl. 5v—6. *Kristendomsbalkens kap. 1—4* „xıȷ hına vıtrʀztu *menn* oꝛ hueꝛıu b*ıskup*sdǫmı" *(incl.).*

II. *21 × 16,3 cm. 8 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.* Afskrift af A 2. *Rettet af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson skrevet* „Ex membranâ qvam communicavit Haldorus Thorbergi, juniore anno 1481", *På en foran A indklæbet seddel meddeler han* „Fra Halldori Þorbergs ſyni til mïn komid til eignar 1703. ä Islandi. enn hann ſeiger Biörn ä Skardzä hafi ätt þau til forna".

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 21.*

---

46. AM. 175 a, 4to. *Perg. 23 × 15,7 cm. 37 bl. C. 1400. Forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 31—32 er øvre, af bl. 35 ydre margen bortskåren. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1[r] *(opr. ubeskrevet).* [a]) To småstykker om helligdage *(i alt 10 linjer),* [b]) edsformular *(9 linjer)* — *isl.*

2) Bl. 1[v]—19[r]. **Kristinréttr Árna biskups.** *Incl. udgs app. kap. 1—2. Mellem bl. 18—19 er en lakune på, som det synes, 4 blade.*

3) Bl. 19[r]. Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge.

4) Bl. 19[v]—37. **Kirkelige statuter og lign.** *Med hensyn til indholdet henvises til Norges gamle Love IV; til det dér nævnte kan föjes* bl. 19[v] „Tıda oꝼꝼur prefta *(2 linjer),* „Eꝼ madur le|gtz med konu ꝼyrır bıudlaup" *(2 linjer),* bl. 25[v]—26[r] — *indsat i* biskop Arnes statuter — Ærkebiskop Jóns kristenret kap. 62, bl. 26 Isl. formularer til renselsesed i gejstlige sager, *sluttende med* en latinsk forma juramenti, *derefter* biskop Arnes 'Peıntencıa xııı̧ annorum', *efterfulgt af et* latinsk vers, bl. 35[v] 'Ef madr slær klerk', *hvorefter følge* de latinske afløsningsformularer, *hvoraf nogle for Benediktiner-munke;* bl. 36[r] nederst *er her tilföjet* en latinsk tekst af det nye testamente samt begyndelsen af nogle latinske psalmer. *På den åbne plads ved håndskriftets slutning (bl. 37[v]) er skrevet* en linje noder med tilhørende tekst „Lavs ſıt ſemper deo; nostro ıesv chrısto". *Efter bl. 20 synes et helt læg at mangle.*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en AM*[sk] *seddel, der giver indholdsfortegnelse ikke alene til dette nummer, men rimeligvis også til AM. 175 c, 4*[to]*. Denne og de andre i hskr. indskudte sedler, i alt 4, give tillige meddelelser om A. M.s erhvervelse af hskr. (se Norges gl. Love IV). Dermed stemmende oplysninger fås fra AM. 435 b, 4*[to]*, bl. 188*[v] *og 190*[r]*; blandt håndskrifter, der sendtes A. M. fra Skálholt 1699, anføres her som nr 7* „Fragment af Biskupa Statutum Jonsbök *og* Rettarbötum 4to ei miög gamallt [Af þeſſu fragmento hefe eg feinged annarſtadar mikinn vidurauka, og innehelldur nu þetta fragmentum Kriſtinnrett nya mutilum. Statuta Eccleſiaſtica. Formas abſolutionum. Statutum Oddgeirs biskupz 1375. Saktal Lögbökar. Erfdatal ur lögbök. Rettarbætur nockrar. Er i 4to. bandlauſt"].

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum Havniæ 1777; Dipl. Isl. I; Lovsamling for Island I, s. 11; Norges gamle Love IV, 604—5.*

47. **AM. 175 b, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,4 cm. 4 bl. C. 1700. En for Arne Magnusson udført og af ham rettet afskrift. Bl. 4r (1/2 side) skrevet af A. M.; bl. 4v ubeskrevet.*

Formularer til renselsesed i gejstlige sager.

Forma juramenti.

Penitentia xiiii annorum, *endende med* det samme latinske vers som i AM. 175 a, 4to.

I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson skrevet „Ex membr. in 4to templi Scalholt“ *(ɔ: AM. 175 a, 4to). Ved begyndelsen af* Penitentia xiiii annorum, *der har til overskrift* „Pro gravibus culpis“ *har A. M. sat følgende note* „Seqventia usqve in finem collata sunt cum Membrana Scalholtensi in fol. ubi Confessioni fidei immediatè subjunguntur“.

---

48. **AM. 175 c, 4to.** *Perg. 22 × 15,3 cm. 16 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hånden genfindes vistnok i AM. 175 a, 4to, og bægge numre have vel opr. hørt til samme håndskrift. Marginal-tillæg tildels fra 17. årh. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—10v. Udtog af **Jónsbók.** *Bladene synes delvis forblandede. Bl. 10v i øvre margen findes med samme hånd* en ved punkter og kors anskueliggjort fremstilling af „tylftar eiðr. Séttar eiðr. lyrıtar eiðr hinn meiri ok hinn minne“, *hvilke ord ere skrevne nedenunder ovennævnte fremstilling.*

2) Bl. 10v—13r. **Erfðatal af Jónsbók,** *omfattende 13 'erfðir', med tilhørende* retterbøder.

3) Bl. 13r—16. **Retterbøder** fra 13—14. årh. *Ender med* Kong Håkons retterbod „þa uluum uer at allır“, *hvorefter spor til rød overskrift for en følgende ses. Bl. 16v i nedre margen findes et halv udslidt* runealfabet.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en seddel med følgende notits af Arne Magnusson* „Þetta hefur fyrrum vered eign Skalholltz kirkiu, nifi valde fallor. Eg hafde þad öefad i Kaupenhafn fyrrum, hia Bartholino“. *Denne sidste angivelse synes dog ikke ret at stemme med hvad der af A. M. er anført under AM. 175 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 556, II, 10, 47, 54, 123, 219; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

849. **AM. 176, 4to.** *Perg. 21 × 15,8 cm. 31 bl. 16. årh. **Røde overskrifter,** forskellig farvede initialer; bl. 9v större **ornamenteret initial.** Hensmulrende og stærkt beskadiget, **navnlig ved øvre og nedre** margen. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—9r. Isl. formularer, kirkeretlige bestemmelser, Islændernes 'sáttmáli' med den norske konge med tilhørende ed, uddrag af retterbøder samt 4 hele sådanne (1 af Eiríkr, 3 af Hákon), formular til altings sætning og opsigelse.

2) Bl. 9v—30v. **Kristinréttr Árna biskups,** *med nogle* tillæg.

3) Bl. 30v—31r. Ærkebiskop Eilífs statut 1320.

4) Bl. 31 *(særlig hånd).* Kong Kristiern I.s Lange retterbod 1450. *Ender afbrudt* „kvnnvr ad þvi j nockrvm flik“.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *En foran indlagt AMsk seddel betegner håndskriftet som* „Kriſtinrettur nye ɔ: Arna biskups. ecke enn nu regiſtreradur“.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

850. **AM. 177, 4to.** *Perg. 18,5 × 12,4 cm. 23 bl. C. 1500. Beskadiget og hensmulrende. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Defekt.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *En foran indlagt AMsk seddel meddeler* „Þetta er ei innfært i Regiſtrum Manuſcriptorum“.

---

851. **AM. 178, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,4 cm. 63 bl. C. 1700. Bl. 28—32 ubeskrevne til betegnelse af en lakune. Bindet betrukket med hvidt, på indersiden beskrevet pergament.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en AMsk seddel, enslydende med den tilsvarende i AM. 162. 4to; altså er også dette hskr. en afskrift efter landsskriver S. Sigurðssons folio-membran, der desforuden har indeholdt Jónsbók.*

2. **AM. 179, 4to.** *Pap. 20,8 × 15,5 cm. 113 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson på brækkede blade, således at kun de lige siders indre kolonne er beskreven. Bindet er betrukket med et med latinsk tekst og nodetegn beskrevet pergamentsblad fra et ritualhåndskrift.*

Kristinréttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „ritadur epter lögbok in folio, er eg eignadizt hia Jngibiorgu Jons dottur i liar ſkogum.“

---

3. **AM. 180, 4to.** *Pap. 20,8 × 15,4 cm. 89 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson på samme måde som foregående nr og bindet betrukket på lignende vis.*

Kristinna laga þáttr (*af* Grágás).

Efter Staðarfellsbók (AM. 346, fol.).

Herkomst og hist.: *Oplysning om håndskriftet meddeler Arne Magnusson på et indklæbet blad, der giver en fortegnelse over de (i alt 9) håndskrifter af* „Kriſtin Rettr enn forne“, *som A. M. ejede. På et af forsatsbladene er med en hånd fra 18. årh. sidste halvdel skrevet en latinsk notits ang. håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (fejlagtig citeret som nr 188); V. Finsen, Grágás III, s. LV, jvf. VI, not. 3.*

---

54. **AM. 181, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 188 bl. 17. årh. sidste halvdel. Skr. af Oddur Jónsson. Uregelmæssig foliering: de otte første blade (I—VIII) oprindelig uden betegnelse, de øvrige betegnede med tallene 1—185, idet tallene 78—80 ere oversprungne og tallene 88—91 anvendte til sidevis paginering. Bl. I, opr. ubeskrevet, har været fastklæbet til det ældre binds inderside. Bl. 185ᵛ ubeskrevet. Bl. II—VIII og 181—85 senere tilföjede.*

Indhold:

1) Bl. II—Vʳ. „Regiftur yfer þeſsarar Bookar Jnnehalld sierlegaſta“.

2) Bl. Vᵛ—VII. „Baugatal“.

3) Bl. VIII. „Wr þjngskapa Bælke“ ɔ: uddrag af Grágás.

4) Bl. 1—26ʳ. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — *efter Leirárgarðabók.*

5) Bl. 26ᵛ—28. [a]) Tala leiðangrsskipa úr Noregi, [b]) Sektir smár og stórar úr Jónsbók, [c]) To statuter af biskop Gyrðr i Skálholt, 1351 og 1359.

6) Bl. 29—56. **Kristinréttr Arna biskups** *med følgende overskrift* „Hinn Gamle christeinn Rettur, Byriast | hier sem Erchi Biskup Jön J nidarose | skal samfett hafa, Ao christi, 1280“. *Efterfulgt af* „Wr Bwalaugumm“ *(6 linjer).*

7) Bl. 57—75. **Kristinréttr Árna biskups** *med overskriften* „Cristeinn Riettur. 3“. *I marginen bl. 75ᵛ er tilföjet af skriveren* „þetta fyrskrifad er wtdreiged, Af Christinnrette hinum gamla, og wr Sendebrefumm, | Ölafs Biskups Hialltasonar. Arnna Gyslasyne thilshrifad“.

8) Bl. 76—77. [a]) „Registur vppa fyrskrifadann Christ|enn Rett“, [b]) „Sampict vmm kirkiu og prestz tijunder“, [c]) „Gömul lög kyrkiunnar“ (matgjafir, tíundir etc.), [d]) Skipan Eilífs ebps (leyndarmál, *6 linjer*).

9) Bl. 81—86ᵛ. **Hirðsiðir** *ɔ:* et uddrag af Hirðskrá.

10) Bl. 86ᵛ—88. **„Islands Aargale.** | Ortur Af *sira* Ölafe Eynarsyne Anno CIↃ. IↃC. XVII.“

11) Bl. 90—180. **Statuter, vedtægter, domme, lovbestemmelser** — særlig kirken vedkommende — fornemmelig fra 16. og 17. årh., synodalia fra biskopperne Oddur Einarsson, Guðbrandur þorláksson, Brynjólfur Sveinsson etc. — *i alt over 100.* Bl. 140: Uddrag „ur Gamla Christinnriette“.

12) Bl. 181—84. Om 'erfðir' — „efftir skrifi Biornz skardzä“.

13) Bl. 185ʳ. Om 'heitdaga-gjafir' — brev fra hreppstyrerne i Akra hrepp.

14) Bl. 185ʳ. Stamtavler: [a]) fra bp Jón Arasons kvinde Helga, [b]) fra bp Gottskálkr grimmi, [c]) fra Loptr ríki.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Bl. 1ᵛ bærer følgende påtegning* „Oddur Joonsson ä Reynestad, ä þessa Book [sy]rr meyr skriffada A Vestfjördumm ad Watnzfyrde Sydan vidauked smäm | samann, effterhendinne, effter mig niöte, sä Gud ann og Hljoote | Skriffadi þessar lynur, 29. October Anno 1685. Reynestad | Oddur | Joonsson“. *Ved slutningen af stykket bl. VIIᵛ står* „Effter hendj Bjorns s. Jönssonar skardzä fordum skrifadj þetta OJS: Rst: | — 96 —“.

På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Magnuſe Markuſſyne til lans 1723“.

Benyttelse og beskr.: *V. Finsen, Grágás III, s. XLV—VI.*

---

55. **AM. 182 a, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 30 bl. Kun de indre kolonner beskrevne. C. 1700. Collationeret og rettet. Forsynet med egenhændige noter af Arne Magnusson.*

Kristinrėttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *Bl. 1^r findes følgende påtegning af Arne Magnusson* „Exſcriptum ex lacerâ membranâ in 8vo. & deinde collatum cum aliâ in 4to qvam communicavit Enarus Thorſtenius Episcopus Holenſis“.

---

56. **AM. 182 b, 4to.** *Pap.* $21 \times 16_{,3}$ *cm. 41 bl. C. 1700. Collationeret og rettet; egenhændige notitser af Arne Magnusson. Bl. 1^r ubeskrevet.*

Kristinrėttr Árna biskups.

Herkomst og hist.: *Ved en marginal-antegning bl. 1^v meddeler Arne Magnusson* „Exſcriptum ex membrana Templi Scalholtini qvæ hoc jus primo loco habet, collatum deinde cum membranâ Ott. Friſii, qvæ poſtea pervenit in poſſeſſionem Arnæ Magnæi“.

---

57. **AM. 182 c, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,4}$ *cm. 6 bl. C. 1700. Skr. af Jón Magnússon på Sólheimar (den gl. katalog). Aben plads for initialer. De 5 sidste linjer tilföjede af Arne Magnusson.*

Kristinrėttr Árna biskups — *fragment.*

Beg. „þar ſem menn veiþa“ *(kap. 26), ender med udg. app. II.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1^r øvre margen er af Arne Magnusson skrevet* „Ex membr. Belgsdal.“

---

58. **AM. 183 a, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,4}$ *cm. 23 bl. 17. årh. Opr. folierede 7—29.*

Kristinrėttr Árna biskups. *Med overskrift* „CHRiſtinn Riettur Ao 1116“.

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet AM^sk seddel meddeles* „Kriſtinrettur gamle heſur vered eign Þorbergs Hrolfs ſonar, ſödur Halldors Þorbergs

ſonar. true eg þad ſie Þorbergs eigin hönd. Eg hefi hann feinged af Halldore Þorbergs ſyne".

Benyttelse og beskr.: *Dette nummer er fejlagtig citeret i Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (sml. V. Finsen, Grágás III, s. LVI, anm. 2).*

---

859. **AM. 183 b, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,7 cm. 16 bl. 17. århs 1ste halvdel. Tildels åben plads for initialerne.*

Indhold:

1) Bl. 1—15r. **Kristinréttr Árna biskups.**

2) Bl. 15v—16. Kirkeretlige bestemmelser: a) Bp Oddur Einarsson, um bænadaga 1592, b) Kg Frederik II, um presta tíund 1575, c) Bp Oddur Einarsson, VI articular 1589.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret* „Feinged epter Þorſtein Olafsſon ä Oddzſtödum".

---

860. **AM. 184, 4to.** *Pap. 21,4 × 16,5 cm. 36 bl. C. 1700. Skr. af Gisli Einarsson.*

Kristinna laga þáttr (*af* Grágás).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta er hönd Giſla Einarsſonar fra Mula. Originallenn er Membrana Scalholtenſis in folio. Þetta Exemplar hefr Päll Palsſon confererad vid þad Exemplar, ſem eg ſkrifadi ſialfr epter nefndre membranâ." *Herved må dog bemærkes, at de fleste varianter og rettelser i marginen synes indførte med Arne Magnussons egen hånd. Originalen for denne afskrift er — således som det med en hånd fra 18. århs sidste halvdel er angivet på nævnte notitsseddel — AM. 351, fol.*

Benyttelse og beskr.: *V. Finsen, Grágás III, s. LV.*

[Den gl. katalog angiver som dette nrs indhold „Kriftinn Rettr forne Tvo Exemplaria med Settafkrift; hid firra med hende Iöns Magnufsonar". *Dette sidste mangler nu.]*

---

861. **AM. 185, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 52 bl. (deraf bl. 13—15 ubeskr.). C. 1700. Forskellige hænder.*

Hirðsiðir *i 4 eksemplarer.*

A indbefattende 12 blade, B 11 bl., C 16 bl., D 10 bl. Se i øvrigt Norges gamle Love IV, s. 605.

---

2. **AM. 186, 4to.** (Hvanneyrarbók.) *Perg. 15,7 × 11,5 cm. 65 bl. 15. årh.s sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Pergamentet skørt og ved hskrs begyndelse og slutning noget beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1—4v. **Om skriftemål og anger** *(isl.).*

2) Bl. 4v—33v. **Kristinréttr Árna biskups,** *efterfulgt af* kardinal Vilhelms forordning om helligdage.

3) Bl. 33v—64. **Kirkelige statuter** fra 12—14. århundrede.

Bl. 65, opr. ubeskrevet, bærer ejernavn og datering af år 1688. Foran er indklæbet 4 AMske sedler.

Se i øvrigt den udførlige beskrivelse i Dipl. Isl. I og Norges gamle Love IV, s. 605—6.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 234, 259. 309.*

---

3. **AM. 187 a, 4to.** *Perg. 42,5 × 39,5 cm. 1 bl. 1543. Bl. 1v ubeskrevet. Pergamentet er flere steder beskadiget.*

Kong Kristiern I.s 'Langa réttarbót' af 1450.

En på Hólar udført afskrift, bekræftet af bp Jón Arason, Ari Jónsson og Þormóður Arason; af disse mænds vedhængte segl ses ikke længer noget spor.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76. Fejlagtig er dette nr citeret i Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (sml. K. Maurer, Graagaas s. 10).*

---

54. **AM. 187 b, 4to.** *Pap. C. 1700.*

Kong Kristiern I.s 'Langa réttarbót' *i tre afskrifter.*

I *(21 × 16,2 cm. 6 bl.) — afskrift, udført for Arne Magnusson efter AM. 187 a, 4to.*

II *(17 × 10,5 cm. 10 bl.) — som foregående.*

III *(16,5 × 10,6 cm. 12 bl.)* — „exfcripta ex libro Beffefted. No 142. B. Collata exinde cum Centone inftrumentorum Islandicorum communicato mihi *(ɔ: A. M.)* per Bernonem Bernonis de Arnarbæle" *(bl. 1r). Varianterne ere egenhændig tilföjede af Arne Magnusson på de ellers ubeskrevne ulige sider;*

om det hskr., hvorfra de ere tagne, gives bl. 1r forskellige yderligere meddelelser.

[Ifg. den gl. katalog skulde her endnu findes 1 ekspl. i 4to og 1 i 8vo.

En foran indklæbet AMsk seddel med notitsen „Eggerts Snæbiórnsſonar ä Mula i Kollafirde. 1708. ä alþing" *synes ikke at angå noget af de nævnte stykker.]*

---

865. **AM. 188, 4to.** *Pap. 21 × 16,2 cm. 50 bl. (fol. 2—51). 17. århs sidste del.*

Kgl. forordninger og åbne breve for Island *(på Dansk)* 1551—1681.

Udstedte af kongerne Kristian III (2), Frederik II (6), Kristian IV (48), Frederik III (7), Kristian V (3).

Bl. 14v nederst findes kopieret en islandsk **attestation** af år 1671.

Fejlagtig citeret i Jus eccl. vetus (se Grágás III, s. LVI).

---

866. **AM. 189, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 352 bl. (ældre unöjagtig foliering 1—348). 17. årh. Dannet ved sammenbinding af forskellige, indbyrdes uafhængige bestanddele, hvoriblandt nogle tryksager.*

Indhold, islandsk og dansk:

Kgl. forordninger og åbne breve for Island fra 15—17. årh., **anordninger** fra Islands lokale øvrighed, **kontrakter, overenskomster** og andre skrivelser af mere privat natur, **register** til de i hskr. optagne kongebreve og aktstykker etc.

Bl. 1 (smudsblad) udgöres af et privatbrev *(dansk)* fra Adrian Munk til sira Sigurður Jónsson i Holt i Önundarfjörður fra år 1678.

De i hskr indtagne tryksager ere a) forordning om den islandske takst 1684 (bl. 3—10), b) forordning om trende almindelige bededage 1684 (bl. 81—82), c) åbent brev om trende almindelige bededage 1683 (bl. 116—19).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet* „Profaſtsins Sr Sigurdar Jonſsonar j Hollte".

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, s. 80.*

7. **AM. 190, 4to.** *Pap.* *$20_7 \times 16_5$ cm.* *40 bl.* *C. 1700.* *Forskellige hænder.*

Indhold:

I. **Varnarrit Guðbrands biskups Þorlákssonar.** *30 bl. Skr. c. 1650.*

II. **„Vmm þridia og fiorda lid"** ɔ: Forsvarsskrift om giftermål i tredje og fjærde led, af bp Guðbrandur Þorláksson. *6 bl. Skr. i beg. af 18. årh., for Arne Magnusson, helt igennem rettet.*

III. **„Vmm þridia og fiorda iid"** — samme skrift som II. *3 bl. Skr. i 17. århs sidste halvdel.*

Håndskriftets bl. 31 udgöres af et mellem I og II indhæftet folioblad med historiske excerpter *og* et privatbrev fra J. Kragh, Kjöbenhaffn $^7/_{12}$ 1663.

Herkomst og hist.: *Ved en i III indklæbet seddel er dette af Arne Magnusson betegnet som* „Monſr. Oddz Sigurdsſonar"; *samme stykke gælder rimeligvis en forrest i hskr. indklæbet notitsseddel, hvor A. M. har skrevet* „Monſr Oddz Sigurdzſonar. uſus ſum *et* contuli accuratè cum meo Exemplari" — *således som arkivar Jón Sigurðsson sammesteds bemærker.*

Benyttelse og beskr.: *Udgivet i Safn til sögu Íslands II, Kph. 1886, s. 332—85, beskr. smst. s. 331—32.*

---

68. **AM. 191, 4to.** *Perg.* *$16_2 \times 11_7$ cm.* *39 bl.* *16. årh.* *Forsk. hænder. Mange blade ere hullede og stærkt beskadigede, andre bestå kun af pergament-stumper.*

Åbne breve, domme, aktstykker — særlig angående de af den år 1520 afdøde lagmand Vigfús Gíslason efterladte ejendele.

Ved en i nyere tid udført sidevis paginering er til hskr. medregnet et heri indsat papirsblad, indeholdende et af Arne Magnusson afskrevet brudstykke om Nordboernes nedstamning fra Troja, *samt en notitsseddel.*

Herkomst og hist.: *Ovennævnte notitsseddel indeholder med Arne Magnussons hånd* „Mitt, gefid mier af Monſr. Bryniolfi Þordarſyne 1705".

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 264, 265; Safn til sögu Íslands II, s. 109; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 312 (passim).*

---

869. **AM. 192 a, 4to.** *Pap.* $21_{,9}$ × $16_{,4}$ *cm.* *53 bl.* *Beg. af 18. årh.* *Kun bladenes indre kolonner beskrevne.*

„Deo, Regi, Patriæ.“ ɔ: Lagmand P. Vidalíns år 1699 forfattede, således benævnte latinske afhandling om Islands opkomst.

---

870. **AM. 192 b, 4to.** *Pap.* $33_{,2}$ × $21_{,3}$ *cm.* *14 bl.* *C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 3—12. **„Consignatio Instituti.“** ɔ: Et af Gísli Magnússon på Latin affattet forslag til Islands opkomst, *med forfatterens egenhændige underskrift* „Gislaus Magnus F.“, *dateret Múnkaþverá 1647. Bl. 1—2 ere senere indsatte, bl. 11v—12 ere ubeskrevne, med undtagelse af at titlen genfindes bl. 12r.*

2) Bl. 13—14. **„Res et Scopus hactenus pro Patriâ Islandiâ | fufcepti negotii“.** *Et andet forslag af samme mand, i lignende öjemed. Under denne for Arne Magnusson tagne afskrift har A. M. tilföjet* „Defcriptum anno 1711. ex autographo Giflonis Magni filii, qvod communicavit Brynolfus Theodori de Hlidarenda“. *Bl. 14v ubeskrevet.*

Herkomst og hist.: *På de to foran indsatte blade (1—2) oplyser Arne Magnusson om stykke 1* „Dette pappir bekom ieg i bland de ſkrefne böger og charteqver [papirer] fom ieg kiöbte af Sal Efstats-Raad *(sål.)* Jens Rofencrantzes arvinger. 1702.“

---

871. **AM. 192 c, 4to.** *Pap.* $21_{,5}$ × $16_{,8}$ *cm.* *162 bl.* *C. 1700.*

„Consilium De Iflandia | in optimum Statum | Constituenda. | Det er | It Anflag, hvordan Ifland kunde | fettis udi dend beste og fornöieligste stand“. Af Arngrim Vidalín, rektor i Nakskov, 1701.

Synes at være et udkast, med mange rettelser og marginaltillæg.

---

872. **AM. 193, 4to.** *Pap.* $21_{,3}$ × $16_{,5}$ *cm.* *145 bl.* *C. 1700.* *Uregelmæssig foliering, idet tallet 93 er gentaget, 137 forbigået.* *Indhæftet i*

et med rem til sammenbinding forsynet skindomslag, udfodret med brevstumper og lign.

„Vmm Andleg Mäl | Sierdeilis Dömar STATUTUR og | Synodalia“.

Hovedindholdet er gejstlige domme, aktstykker og vedtægter vedrørende kirkelige forhold fra 16—17. årh., desuden enkelte bestemmelser af mere verdsligt indhold; endvidere mærkes:

1) „Wr Gamla Chriſtinnriette“, bl. 24v—25r.

2) Ærkebiskop Jóns statut 1327, bl. 25r—26r.

3) **Kristinréttr Árna biskups,** bl. 33—50; lögtekinn 1575 (!).

4) „DE QUATUOR MONAR|chiis“, bl. 62.

5) „Hättur aꝼlaufnar“, bl. 65v—68.

6) „Framm*m*ꝼærslu Kambur | S*ira* Eynarz Arnfinſsonar 1642“, bl. 78—87.

7) „Andfuar þeim gieꝼed sem seiga ad Jaꝛda götz | meige, eduꝛ ecke eige, ꝼiꝛeꝛ ömaga ad leggiaſt, | edur viꝛdaſt, aff Biꝛne Joonſsyne ä Ska|rdsä. Ao 1642“, bl. 87v—91r.

8) Óðalsbálkr („Hier Biriar Ödals Bälk“), bl. 91r—97r.

9) „Rit Thorſteyns Magnuſsonar S: a möte | giets Sòkum“, bl. 97r—116r.

10) „Almenn*n*elegt alna og auꝛatal Iſlendinga“, bl. 116r—17.

11) Stóridómur, bl. 120v—24.

Omslaget bærer en indholdsangivelse, ifølge hvilken heri endvidere skulde findes „C6 Lib. II“ *og* „Su nya ordinantia C6“.

---

3. **AM. 194, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,2 cm. 149 bl. 17. århs slutning. Forskellige hænder.*

Islandske synodalia, domme, aktstykker, lovbestemmelser og lign., vedrørende kirkelige forhold — hovedsagelig fra 17. årh. *Angår for en stor del Ísafjarðar syssel; synodalforhandlingerne ere fra Skálholt stift under biskopperne Brynjólfur Sveinsson og Þórður Þorláksson.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Pröfaſtsins Sr Sigurdar Jönſsonar i Hollte“. *For denne mand er også hskr. istandbragt.*

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, 134, 202.*

874. **AM. 195, 4to.** *Pap. 21,5 × 17 cm. 40 bl. 17. århs slutning. Forskellige hænder. Bl. 33—34 ubeskrevne.*

Koplbog for den islandske lagmand Sigurður Björnsson.

Heri også forskellige modtagne skrivelser *indførte og andre* aktstykker *optagne. Under brevene findes* lagmandens egenhændige underskrifter, *muligvis ere også bl. 37—40 skrevne med hans hånd. Bl. 38—40 indeholde* uddrag af Jón Guðmundssons (den lærdes) skrift om stenenes natur.

Herkomst og hist.: *Bl. 1 (forsatsblad) indeholder* „Sigurdus Bjornonius 1694 pofs:" *efterfulgt af to latinske valgsprog.*

875. **AM. 196, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 187 bl. (incl. 1, 24, 45bis). 17. årh. sidste halvdel. Forskellige hænder. Ældre (senere rettet) uregelmæssig foliering, der ikke omfatter hskrs sidste stykke.*

'**Dooma Book** Hierads domar, alþyngis samþyckter og lògmætra urfkurda Inntòk og Titlar . . samanfkrifud . . Af Heidurlegum P: M: kiennemanne. *Sira* Sigurde Iöns syne ad Ogre og Eyrar kyrkium Aukenn og fullkomnud . . Af Heidurlegum og Vellærdum kiennemanni S: Sigurde Iöns Syne frä Vatnsfirdi Anno Domini M:DC LXIX'.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Profaftsins Sr Sigurdar Jonfsonar i Hollte".

Benyttelse og beskr.: *Lovsamling for Island I, 109, 134, 144, 170: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 239, 240.*

876. **AM. 197, 4to.** *Pap. 34 × 21 cm. 57 bl. (+ 6 bladstumper). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Har haft en ældre foliering sluttende med tallet 72. Stærkt hensmulrende og beskadiget. Defekt.*

Dómar, samþyktir, konungsbréf fra 16—17. årh.

Herkomst og hist.: *Har oprindelig hørt sammen med AM. 355 b, fol.*

877. **AM. 198, 4to.** *Pap. 20 × 15,5 cm. 65 bl. (incl. 64bis ÷ 31). 16. århs slutning. Bl. 1—29 kursiv, for största delen skrevet af lagmand*

Jón Jónsson, bl. 30—64 fraktur med farvede overskrifter og initialer. Bl. 30r og 64v bis, 65v ubeskrevne. Bl. 65 senere beskrevet smudsblad.

Indhold:

1) Bl. 1—29. Den islandske lagmand Jón Jónssons **kopibog,** *hvori også* saktal úr lögbók Íslendinga, afskrifter af andres domme, mindre lovbestemmelser m. m. *Defekt.*

2) Bl. 30—65. **Formularer,** indledningsforedrag til brug ved offenlige forhandlinger, og lign.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet viser sig skrevet for og tildels af Jón Jónsson, lögmaður norðan og vestan på Island 1573—1603. Hskrs 1ste del består muligvis af flere opr. selvstændige partier, hvad den her mødende, forskelligartede paginering kan tyde på.*

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands II, 218.*

---

8. **AM. 199, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,2 cm. 67 bl. C. 1600. Bl. 41—42 senere indsatte. Bl. 67v opr. ubeskrevet.*

Dómabók.

Islandske domme væsenlig fra 16. årh., uddrag af den gejstlige og verdslige ret (*heribl.* et citat af Grágás), retterbøder (*hvoribl.* kg Kr. I.s Langa réttarbót), saktal lögbókar, formularer, alfabetisk ordnet erfðatal, tíundargjörð m. fl. optegnelser af juridisk art.

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands II, 189—90.*

---

9. **AM. 200, 4to.** *Pap. 22,2 × 17,8 cm. 267 bl. (fol. 1—22 og pag. 1—489). C. 1700. Sort presset læderbind opr. med 2 spænder. Marginalhenvisninger.*

Indhold:

1) Fol. 1—22 *(særlig hånd).* Islandske **retterbøder** 13—16. årh. *Herefter skulde ifg. den gl. katalog følge* „Bualög".

2) Pag. 1—459. '**ANALECTA JURIDICA ISLANDIÆ** . . Samannſkriſad aſ . . Magnuſe Magnuſsyne CIↃ: IↃC: LXXV. Enn nu ad nyu uppſkriſad . . 1702. Ad Hollte vid Ønundarſiørd'. *ɔ: Islandsk juridisk afhandling, der i undertitlen kalder sig*

„Imiflegz Iflendfkz Laga-Riettar Registrum, Agrip og Inntak". *Pag. 2, 460—64 ubeskrevne.*

3) Pag. 465—73. '**Þeir Sex** *og* **Tuttugu ARTICULAR** sem ad Religionis vegna vozu wtgefnez . . J Ribe . .' 1552.

4) Pag. 474—89. Islandske **domme** fra 15—17. årh.

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet bærer påskriften* „Bök Sigurdar Jönfsonar. | Anno 1704". *Det må antages, at hskr. har tilhørt provst Sigurður Jónsson til Holt i Önundarfjörður, som vistnok har skrevet de sidste 489 sider (sml. AM. 194, 4to og 196, 4to).*

---

880. **AM. 201, 4to.** *Pap. 19,7 × 16,3 cm. 79 bl. (incl. sedlerne 3bis og 7bis). 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. '**Almenneleg Bualog**', *beregnet for hver fjærding, efterfulgt af* auratal, tiundarskipti og flere småstykker.

2) Bl. 16v—18r. „**Fiaꝛdatal vm*m*huer*r*ꝭis ysland**", *efterfulgt af* '7 dægra siglnijng j krijngum*m* ysland', *hvorefter i nedre margen (bl. 17r) er skrevet* „þetta er fkriffad vr Bok steindörz Gijflafon*ar*"; *derefter* „Tylffter J kryngum*m* Jfland, Authore Johanne | Calvino", 'Söknarkirkiur A Landinu Jflande' *som* 'Adurgreindur Johan*nes* talde so sem hier seig*er*', 'Kaupstader Ad Sun*n*an*n*', folkelön.

3) Bl. 18v—23. **Tiundargjörð og værdiberegning.**

4) Bl. 24. Vitnisburður ang. legemsbeskadigelse, 1676.

5) Bl. 25—44. „**Buman*n*a Lög Jslendfkra**" *med* register over Búalög.

6) Bl. 45—53. Islandske **vedtægter, forordninger, edsformularer,** *samt* to med ed bekræftede vidnesbyrd.

7) Bl. 54—62r. '**Erfda Regiftur og þeirra stutt yꝭerferd**' „Sr. Arngr. Sal" *tilföjet med en anden hånd.*

8) Bl. 62r—77. '**Radning Dim*m*ra forniꝛda Islendskrar Lögbökar** Epter Alpha Betho Author Biörn Jönfson A Skards A J Skaga fyrde'.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76.*

31. **AM. 202 a, 4to.** *Pap.* $19_{,9} \times 16_{,2}$ *cm.* *19 bl.* *17. århr.*

„PRACTICA LEGALIS. | NODUS GORDIUS. | REMBE Hnutuꝛ“.

Skulde ifg. indledningen bestå af 7 afsnit, ender imidlertid med 3. afsnits 26. kapitel.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende notitsseddel angiver Arne Magnusson præsten Jón Daðason (c. 1650) som forfatter. Her omtales forskellige eksemplarer, deriblandt et A. M. tilhørende* „med hendi Þorſteins ä Oddſtödum“, *der dog — i modsætning til dette og det fg. nr — synes at have været fuldstændigt.*

. **AM. 202 b, 4to.** *Pap.* $21_{,3} \times 16_{,6}$ *cm.* *35 bl.* *17. årh.*

„Practica legalis vel Nodus Gordjus. | REMBE | hnutur“.

Samme indhold som foregående nr, dog ender afhandlingen her med 3. afsnits 21. kapitel.

Herkomst og hist.: *I marginen bl.* 1^r *har Arne Magnusson skrevet* „Author Sr Jon Dadaſon ad Arnarbæli“.

AM. 203, 4to. *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,3}$ *cm.* *31 bl.* *17. århs sidste halvdel.* *Bl.* 16^v*—*17^r*,* 31^v *ubeskrevne.*

„Løgbokaꝛ Regestuꝛ Magnufar I*ons sonar (navnet overstreget)* og af hon*um* saman*s*krif*ad* Ao 1674“.

Indeh. en alfabetisk ordnet fortegnelse over indholdet af Jónsbók.

AM. 204, 4to. *Pap.* $32_{,5} \times 21_{,2}$ *cm.* *28 bl. (excl. forsatsbl).* *17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—21. **‘Dim*m* faamæle Logbookar Islendinga Och þeirra ꝛädningar’** *ɔ: Afhandling om fornyrði i Jónsbók af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Alfabetisk orden, med de tilsvarende citater fra lovbogen anførte i marginen. Bl. 21^v *ubeskrevet.*

2) Bl. 22—28^r. **„Stutt vtþyding Og Min*n* Einꝼalldur Skilninguꝛ | Vm*m* Erꝼdatextan Logbokaꝛenaꝛ“.** *Af Bjarni Pétursson.*

3) Bl. 28ᵛ. „Dömkirkiu Hoola Jaɀder". ½ *side. Derefter overskriften* „Kirkna Gaɀdaɀ J Hoola- | stifte" *uden efterfølgende tekst.*

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede sedler så vel som af en påskrift i nedre margen bl. 28ʳ fremgår, at Arne Magnusson har fået hskrs bestanddele til forskellig tid fra Þormóður Torfason, ligesom også her forfatteren til stykke 2 angives.*

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76.*

---

885. **AM. 205, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 24 bl. 17. århs sidste halvdel (1678).*

Indhold:

1) Bl. 1—19ᵛ. **'Skyrſla og Radnyng dim*m*ra ꝼornirda Iſlendijnga Lögbokar** eptir A. B. C. Samanſkriꝼud aꝼ Byrne Jonſsyne a Skardz A. og nu upptejknud med ꝼlyte. Anno M.DC.Lxxviij'. *Alfabetisk orden, med henvisning til lovbogen i marginen.*

2) 19ᵛ—21ʳ. **„Lyted Samantak hvadan Bigda Nöꝼn haꝼa | sin*n* Upp Runa".**

3) 21ʳ—24. **'Greine*r* . . ad öll Börn ejga ad haffa Jaffnt ꝼie og Arff epte*r* ꝼödur *og* mödur'.**

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78, 79, 88.*

---

886. **AM. 206, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,3}$ *cm. 27 bl. C. 1700. Forsk. hænder, deribl. Arne Magnussons og hans broder Jóns. Bl. 4ᵛ, 12, 13ᵛ, 16, 18, 22ᵛ ubeskrevne.*

„Capitular, ſem finnaſt i gömlum Lögbökum, og variantes Lectiones", *således benævnt i den gamle katalog.*

Indeh. uddrag af forskellige ældre lovbøger (ɔ: Jónsbók-manuskripter).

---

887. **AM. 207 a, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 17_{,4}$ *cm. 16 bl. C. 1700. Skrevet af Halldór Einarsson (ifg. den gl. kat.). Defekt. Overskriften tildels ulæselig.*

'Memorial (um) Íslands fyrſtu bygging og hvörnin (þar) hóffuſt Lög. Skrifad Ao 1700'.

---

888. **AM. 207 b, 4to.** *Perg. og pap. 17. årh.*

1. *35,5 × 30,5 cm. 1 bl. Perg.* Fremstilling af **arvegangen** med tilhørende islandsk forklaring.

2. *16,5 × 10,5 cm. 7 bl. Pap.* Uddrag af islandske **retterbøder og love** (*særlig* Vígslóði).

På det til disse blade hørende omslag er af Arne Magnusson skrevet „Frä Sr Ara ä Mæleťelle".

Benyttelse og beskr.: *Grágás III, Kbh. 1883, s. LV.*

---

889. **AM. 208, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 11 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Betænkning ang. gyidigheden af I. artikel om arv i kong Håkon Magnussons retterbod af år 1313.** Forfattet (på dansk) af Arne Magnusson på egne og lagmand 'Poul Widalin's vegne, tillige underskreven af amtmand 'Christian Müller', dateret 'Kiöbenhafn den 4. Martii 1709'.

2) Bl. 11. Jón Ólafsson: Grundtegning af **hovtomten** ved Hólar i Hjaltadalur og en derved liggende gravhöj, med tilhørende islandsk **forklaring.**

---

890. **AM. 209 a, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,9 cm. 18 bl. C. 1700.*

„**ANTITHESES RUDI|USCULÆ.** | ID EST. | Gagnftædaꝛ Greineꝛ ꝼaꝼroodliga Disputeꝛadaꝛ".

Indhold: Guðmundur Andrésson, afhandling mod Storedommen, på Islandsk.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Til läns fra Magnus Markusſyne, Skola m. i Skalhollte".

---

891. **AM. 209 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

„**ANTITHESES RUDI|USCULÆ**" osv.

Samme skrift som foregående nr.

---

892. **AM. 209 c, 4to.** *Pap.* $21,_9 \times 16,_5$ *cm.* *24 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Jón Hákonarson.*

„**DISCURSUS OPPO|ſitivus.** Edꝛ. | Gagnſtæd yꝼirꝼerd Lògrettunnar- | Domtitels. Sem geingid heꝼr a | Alþinge. 1564. | Og kendꝛ er Store Dómr."

Afhandling af Guðmundur Andrésson *mod Storedommen, på Islandsk.*

[Ifølge den gamle katalog skulde endnu et fjærde eksemplar af nævnte skrift forefindes i AM. 209, 4to.]

893. **AM. 209 d, 4to.** *Pap.* $21,_9 \times 17$ *cm.* *17 bl.* *Beg. af 18. årh.*

„*Γνωϑι σε αυτον.* | **Noſce te ipſum**".

Afhandling på Islandsk, beg. „Hiä þeim gòmlu heidnu vijſinda | Mònnum er miked hallded ut af einu | spakmæle", *ender med verslinjen* „veròllden vill menn svæfa".

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede blade meddeler Arne Magnusson* „Frä Giſla Einars ſyne ä Rekſtòdum, [til läns *overstreget*] 1707. ä alþing. — Er ſkrifad epter exemplare Jons Hakonarſonar ä Vatz horne, ſem er med hans (Jons) eigen hende og ſidan conſererad vid þad ſama Exemplar. Auctor putatur Gudmundur Andreſſon og Syneſt vera Satyra um herra Þorlak".

894. **AM. 210 a, 4to.** *Pap.* $20 \times 16,_3$ *cm.* *7 bl.* *17. århs 1ste halvdel. Navnlig bl. 1 beskadiget ved slid af kanterne. Overskriften tildels bortreven.*

'Utlagning Sera Arn(grims á erfdatali lögbókar)' *ɔ: Arngrímur Jónsson, Om de islandske arvegangs-regler.*

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *En AMsk seddel angiver om hskr.* „fra Magnuse Araſyne til lans 1705".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 474.*

895. **AM. 210 b, 4to.** *Pap.* $17,_3 \times 10,_3$ *cm.* *42 bl.* *17. årh.* *Ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1. „Gomul Log Kirkiunnar". *Beg.* „Eff einhuor hlutur er bannadur".

2) Bl. 1ᵛ—3. „Nockrar Greiner ur Refo|rmatiu C4ti Wtgeꝼenne 1629", *beg.* „Prefturenn skal fierdeilez hneigia | syna predikun".

3) Bl. 4—14ʳ. **„Wtleggyng *sira* Arngryms | Jonfsonar Jffer Erffder".**

4) Bl. 14ʳ—22ᵛ. **„Wtleggyng Jfer Erfda | Tal** mote meinyng *sira* Arngrijms | Jonfson*ar*", *af lagmand* Gísli þórðarson.

5) Bl. 22ᵛ—23. „Meynyng Nokur Biorns Jonff*onar* vm þær Hor Gietnu Perfonur huoriar i Erffdum Arff take og huar J firftu Erffd".

6) Bl. 24—42ʳ. **„Stutt Vtþydyng og Hr|eirn Einꝼalldur skilnyngur um*m* | Erffdatextan Logbokarin*n*ar".** *Af Bjarni Pétursson.*

7) Bl. 42ʳ. „Fullriettì effter Erlende | þoruardfsine Lög-mann*i*".

8) Bl. 42ᵛ. Uddrag af tre isl. retterbøder.

Jón Sigurðssons udførligere indholdsangivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om hskr.* „Þetta kom til min til Islandz fra Kaupenhafn 1710. Eg true Gifle Jonfson hafi fendt þad þangad".

---

6. **AM. 210 c, 4to.** *Pap. 20 × 16,₂ cm. 6 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—3ʳ. **„Meinīng Einars Eyreksfon*ar* um Erꝼder".**

2) Bl. 3ᵛ—6. **„An*n*ad Skriꝼ um Erꝼder".** *Oplyst ved slægtregistre. Ender ufuldført øverst bl. 6ᵛ.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

---

7. **AM. 210 d, 4to.** *Pap. 21,₈ × 16,₇ cm. 10 bl. Beg. af 18. årh.*

„Stutt utþyding og min*n* Einfalld*ur* | Skilningur um Erfdatextan*n* Lögbökar|in*n*ar".

Afskrift af den tilsvarende afhandling af Bjarni Pétursson i AM. 204, 4ᵗᵒ — ufuldendt, idet originalens sidste side ikke er medtaget. Collationeret og rettet.

Herkomst og hist.: *På en indklæbet seddel udtaler Arne Magnusson som en formodning, at originalen kan være skreven enten af Magnús Sigurðsson i Bræðratunga eller Jón Eggertsson.*

---

898. **AM. 210 e, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,4 cm. 6 bl. (incl. forsatsbl.). 17. årh. Bl. 5ᵛ overstreget og overklæbet. Bl. 6 brudstykke fra et andet hskr*

Inddold:

1) Bl. 2—5ʳ. **„Wm þiäzvon sonarsona Ï þyrstu Erffd.** Meinijng Weftfird*inga*".

2) Bl. 5ᵛ. *Jón Sigurðsson har forsøgt at læse den skjulte skrift og angiver indholdet som* Almennilegt erfðatal eptir lögbókinni í ljóð snúið af Steinþóri Finnssyni á Ingjaldshóli. *Digtet når til ind i tredje „erfð" og er forfattet 1620; resten findes i AM. 225 a, 4ᵗᵒ.*

3) Bl. 6 *(Jón Gissurssons hånd).* Um ættleiðings arf, *brudstykke af en ved begyndelsen defekt afhandling, der i den gamle katalog opføres som* „Biörn ä Skardsaa yfir Heriölfs Rettarböt".

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På smudsbladet udtaler Arne Magnusson om stykke 1* „Mier virdeft author muni vera Sʳ Jon Araf'on i Vatzfirde".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82.*

---

899. **AM. 210 f, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 12 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 1—2 smudsblade med AMˢᵏᵉ optegnelser.*

„Skiftiarfar och samarfar J Almen*n*i|legu Erfðatale". *Underskrift* „Gudbr: Thorlakfs*on* | send*ir* | Gudm*un*di Illuga syne".

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På de to i hskr. foran indsatte blade (bl. 1—2) giver Arne Magnusson håndskriftet titlen* „Commentariolus yfer Erfder i Lögbok" *og meddeler, at han har fået det hos assessor Þormóður Torfason 1712 i oktbr. samt tilföjer* „han*n* mun hafa lated asgeir þ*ad* fkrifa epter ein hveriu Exemplare, fem Iislendfker ftudentar hafi länad hönu*m* circa annum 1700. Kan*n*fke Benedict M*agnus*fon eda Sigurd*ur* Olafsfon (þvi eingan*n* original ä Þormodur hier af.) Kan*n*fke og Asgeir fialfr hafi ätt þ*ad* Exemplared fem þetta er epter ritad, og þad er likaft ad trua. — Var i qvere aptanvid Fornyrde Islendfk med hendi Asgeirs. Eg ä þau fornyrde".

---

0. **AM. 211 a, 4to.** *Pap. $21_{,9} \times 16_{,7}$ cm. 37 bl. C. 1700. Forskellige hænder, idet hskr. er dannet ved sammenbinding af indbyrdes uafhængige bestanddele. Bl. 13, 14^r, 21^r, 29^v, 36^v, 37^v ubeskrevne. Bl. 15—21 bære en ældre foliering 64—70, i marginen bl. 22 ses tallet 63.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. Skjöl um mál Sigfúsar Sveinssonar og Baulhúsa-Gvendar, *omfattende årene 1677—90.*

2) Bl. 6—9. „Til vmþeinkingar og riettrar Laga vnderſtodu þar sem Riètt|argangur skal loglegur halldaſt“, osv.

3) Bl. 10—12. „Epterdæmis Taƒla uppa þa modurlega arfgrein ſem ſte|ndur i fyrſtu erfd“.

4) Bl. 14^v. Skuldareikningur Jóns þorgilssonar, við Ísafjarðardjúp, 1707.

5) Bl. 15—18. Arngrímur Jónsson, Um erfðir. *Brudstykke, defekt ved begyndelsen.*

6) Bl. 19—20. Visitatia Sæbóls kirkju á Ingjaldssandi, 1689.

7) Bl. 21. „Um*m* Hiönaband Sigfuſar þorvards *sonar* | og Geyrlaugar Jöns Dottur“ 1695, að Holti í Önundarfirði.

8) Bl. 22—29. Arngrímur Jónsson, Um erfðir. *Defekt ved begyndelsen.*

9) Bl. 30—33^r. „Diſcurſus, Vm*m* þad ord Stefna“.

10) Bl. 33^r. „Løgfeſta Snæb. þ. S.“ *ang. Ögur kirke i Isf.*

11) Bl. 33. Vitnisburður um sölu á jörðinni Meiri Hnífsdal, 1626.

12) Bl. 34—37. Fortegnelse (isl.) over håndskrifter, som Arne Magnusson år 1710 modtog til låns af provst Sigurður Jónsson til Holt i Önundarfjörður. *Kopi af modtagelsesbeviset i to eksemplarer.*

Ifg. skrift og ydre beskaffenhed falder indholdet i følgende grupper 1—2, 3, 4, 5—7, 8, 9—11, 12.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

. **AM. 211 b, 4to.** *Pap. $21_{,5} \times 17$ cm. 51 bl. C. 1700. Forskellige hænder, idet hskr. er sammenstykket af indbyrdes uafhængige*

bestanddele. Bl. 23v, 24 ubeskrevne. Bl. 25—26 og bl. 27—45 bære en ældre foliering, henholdsvis tallene 128—29 og 148—69.

Indhold:

1) 1—23. „**Regiſtran | Aſ Jarda dyrleika Land|skilldar hæd og kwgillda fiøllda med sie:huorne Jordu | Innann Isaſia:dai syslu**, ä millum Gei:holms og | Læṅganefs" osv.

Først (bl. 1—9) den år 1658 efter kgl. befaling af Magnús Magnússon og Gísli Jónsson udarbejdede jordebog, dernæst den 1695 på lignende måde ved sysselmand Páll Torfason tilvejebragte.

2) Bl. 25—26. a) Kristian IV.s forordning om arv (dansk), Coldinghuſs 1632, b) Um óðalsbrigði — *forskellige stykker, med underskrift* „Jon Magnuſson E".

3) Bl. 27—45. Islandske **breve og aktstykker** ang. gejstlige sager i Ísafjarðar syssel, præstegårdes vurdering og lign., samt to kgl. forordninger (om den ny stil 1700 og om krigsstyr 1679).

4) Bl. 46. Fortegnelse (isl.) over jorderne i Holts og Dals (ɔ: Valþjófsdals) sogne med deres afgifter. *Afskrevet for Arne Magnusson efter en optegnelse af provst Sigurður Jónsson i Holt.*

5) Bl. 47. „Virding ä Sandaftad", 1697. *Afskrevet for A. M.*

6) Bl. 48—49. „Jons Eggertzſonar Commendatia Anno 1684".

7) Bl. 50. Dómur um brigð á Dufansdal, 1498.

8) Bl. 50—51. „Skipta Brieſ Huyltar kyrkiu Eygnar vr Eyrar lande".

9) Bl. 51v. Fortegnelse (isl.) over indholdet af to 'sögu-bækur' *(romantiske sagaer)* i 4to, *tilhørende* „Magnus Jóns son".

Derefter ender hskr. med begyndelsen (6 linjer) af „Saudär dömur, um þä ſem taka wid af Rekum".

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

***Herkomst og hist.:** Adskilligt af dette hæftes indhold har, som det ses af den i AM. 211 a, 4to bl. 34—37 forekommende fortegnelse, hørt hjemme på Holt i Önundarfjörður hos provst Sig. Jónsson, således f. eks. stykke 3.*

2. **AM. 211 c, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 100 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—4ʳ. Erfðatal. 13 'erfðir'. *Efterfulgt af* betingelserne for edsaflæggelse *(isl. 8 linjer).*

2) Bl. 4ᵛ—33ʳ. **Réttarbætur og konungsbréf,** 13—17. årh. *I alt 50.*

3) Bl. 33ʳ—100. **Alþingis samþyktir og dómar,** 15—17. årh. *I alt 96.*

Jón Sigurðssons udførlige indholdsangivelse er vedlagt.

AM. 211 d, 4to. *Pap. 20,7 × 16,7 cm. 8 bl. 17. årh's sidste halvdel. Har opr. været folieret med tallene 56—63.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ʳ. Seks isl. **skiftebreve** og lignende aktstykker, 15—17. årh., *efterfulgte af en kort* definition på 'óðalsjörð' — *denne sidste skreven med en særlig hånd, samme som i nærmest følgende stykke.*

2) Bl. 7ᵛ. Anbefaling for en præsteenke (på Dansk), af amtmand Chr. Müller 1696.

3) Bl. 8. Arngrímur Jónsson, Um erfðir. *1 blad, hvis fortsættelse findes AM. 211 a, 4ᵗᵒ.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der hidrører fra provst Sig. Jónsson i Holt har sin fortsættelse i bladene med den opr. foliering 64—70 i AM. 211 a, 4ᵗᵒ.*

AM. 211 e, 4to. *Pap. 21 × 16,8 cm. 6 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **'Relatio vmm Jflandz tilstand'** *(marginal-titel) af laymand* Sigurður Björnsson, 1699.

2) Bl. 6 *(særlig hånd).* „Dömur ef konur hallda sig ecke, vel I þriu aar", Giljá 1595.

[„Regiftur yfer Skälhollts Stiftes Prefta-garda", *som ifg. den gamle katalog skulde findes i AM. 211, 4ᵗᵒ, mangler.*]

---

905. **AM. 212, 4to.** *Pap.* *20,5 × 16,2 cm.* *24 bl.* *17. årh.* ***Forsk. hænder.***
Um erfðir *af sysselmand* þorsteinn Magnússon *(† 1656).*
Beg. „Hiez Eptter Fylgez Ein Lijtel Vtþydijngaz Meinijng þeizraz Fyzſtu Ez|ꝼdaz, vozraz Løg Bokar“.
Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Sidste halve side optages af en, senere udstreget, egenhændig dedikation, underskrevet* „Thorſteirnn Magnuſſon M. E. H.“ ***Dateringen synes at have været*** Felli í Mýrdal, 1636. ***Hskr. er vistnok delvis autograf.*** — ***På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson*** „Utſkorid ur Sirpu þeirre, er eg feck 1723. fra Monſr. Hanneſe Skieuing, hver Sirpa eg meina, ad fyrrum hafi tilheyrt Gudmunde Illugaſyne“.

— —

906. **AM. 213 a, 4to.** *Pap.* *20 × 16,2 cm.* *8 bl.* *17. århs. sidste halvdel.*
Bl. 8v ubeskrevet.

Indhold:

1) Bl. 1—4r. **„Utleggyng S Arngryms S Jonſsonar Iffer Erffd|ernar“.**

2) Bl. 4v—7r. **„þetta Epterskrifad a mote meynyngu og Vtleggyngu S Arngryms“.**

3) Bl. 7v—8r. „Lijtid Regiftur Wppa Erꝼdatal epter A. B.“ *Hører til afhandlingen i stykke 1.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Reykholum allt klärt. Er ur bok ſem eg feck frä Gudrunu Þorgilsdottur, er fyrrum hefr att Magnus Jonsſon lögmadur“.

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 474.*

— —

907. **AM. 213 b, 4to.** *Pap.* *20,4 × 16 cm.* *76 bl.* *17. århs sidste halvdel.*
Bl. 68 er en stump, af hvilken kun den ene side er beskreven. Papiret, der har lidt af fugtighed, er mørkt og skjoldet.

Indhold:

1) Bl. 1—27. **„Meinyng Biozns lönsſsonaz a Skardsa | vm ymſaz Lögbokaz Greinez“.** *I 11 afsnit. Skrevet i årene* 1629—35.

2) Bl. 28—72. **Ritgjörð um lögbókar greinir, sem leiðréttingar þurfa.** *Af* þorsteinn Magnússon. *Skrevet* 1625—33 (*dateret* Þykkvabæ í Álptaveri).

3) Bl. 73—76. **„Stutt Samtal og Meinyngar äftæde Vm sektta misмun | Eydfallfens *og* Openberrar Sakar“.** *Af sysselmand* Guðmundur Håkonarson. *Dateret* þingeyrum 1643.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 78, 79, 81.*

AM. 213 c, 4to. *Pap. 21 × 16,6 cm. 37 bl. 17. årh s sidste halvdel. Forskellige hænder. Papiret mørkt og skjoldet.*

Indhold:

1) Bl. 1—35. **Ritgjörð um tviræðar laganna greinir.** *Af* Bárður Gislason. *Med tilhørende* fortale (bl. 1—2), *der begynder defekt med ordene* „vmm Jsland haffa þejr efftir Gömlumm Sögnum prenttad“, *dateret* Vatnsdal í Fljótshlíð 1665.

2) Bl. 36—37. **„Nockrar Greiner vm*m* kuenna | Barn Burdar Tijma** Saman*n*ſkrifadar af H. Briniolfe Sueinſsine“.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

AM. 214 a, 4to. *Pap. 19,6 × 15,5 cm. 96 bl. 17. årh s sidste halvdel. Defekt ved slutningen.*

Indhold:

1) Bl. 1—28. **'Dim*m* ſæmæli Log Bokar Jslendinga og þe*nn*ra rädningar'.**

2) Bl. 29—31. **„Lytid Samantak Huadan*n* Bigda Nofn | A Jslandi Haffa Sinn Wppruna“.**

3) Bl. 32—35r. **Um erfðir.** *Overskrift* „þessar Epterfilgjandi Greiner votta þad og Bevysa ad oll Born“ *osv.*

4) Bl. 35r—37r. **„Vm*m* forläg Omaga. og þeſs Fram*m*fære“.** *Beg.* „Marguiſligarþrætur og mizgreining*ur* er vm*m* log var yslendinga (þ*v*i mydur)“.

5) Bl. 37r–39v. **„Vm*m* Landnam þeirra Virduligu Perſona | ſem Bok vor neffnir e*ck*j“.**

6) Bl. 39v—41v. **„Lytid samtak Wm*m* þiding þe*nn*ar Glosu, Ad ſirergiora“.**

7) Bl. 41v—42v. **„Agrip Wm þa sem kongur A ongvan*n* riett A“.**

8) Bl. 42—43ᵛ. **„Vmm fieläg. h(?):“.**

9) Bl. 43ᵛ—45ʳ. **„Vm Kaup æ Jordune H:“.**

10) Bl. 45. **„Suar uppa þa spurn. Huørt Vegandenn ſkule | Bæde liſid mifsa. og þegngildi gialdaft“.**

11) Bl. 46—47ʳ. **„Onnur Spurning** Huørsu Naynn Edur ónainn | firir Junann fiormenning ſkal fkyldur til ad bera | Mótuitne frænda ſijnum“.

12) Bl. 47ʳ—49ᵛ. **„Litid ägrip Wm landrada Sakir“** osv.

13) Bl. 49ᵛ—52ᵛ. „Hier Seigir wmm þad **huør | skamtur skule vera æ: | þui landnäme** fem feigir i landzleigu bælke 1. Cap: 10:“

14) Bl. 52ᵛ—53ᵛ. ‘Spurning **huor Lijkamleg Refsing . . . J Störadomj . . . sa ffjelaufj haffa skulj**’ osv.

15) Bl. 53ᵛ—54ʳ. **„Lytid Korn Wmm Kuisier J Erfdumm“.**

16) Bl. 54ᵛ—55ʳ. **„Baugatal** sem nockurnpart hlyder vppa Erfdanna | Kuyfler“.

Stykke 1—16 ere afhandlinger, forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá.

17) Bl. 55ᵛ—93. **Ritgjörð um lögbókar greinir, sem leiðréttingar þurfa.** *Af* Þorsteinn Magnússon. 1633.

18) Bl. 94—96. **‘Su Allra Stizsta Summa Og yfferhlaup Allra þeyrra Laga Bewysinga . . wmm þad ord Tilstod’** osv. *ɔ: om sönnesöns arv. Ender defekt med ordene* „Effter Affa sinn þui þar Er Eing-“.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta hefur fyrrum ätt Grotius victorioſi de Adelphis *(sål.)*. Eru varia Biörns ä Skardzä *og* Þorſteins *Magnus*ſonar“.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78, 79, 81, 88.*

---

910. **AM. 214 b, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 4 bl. 17. årh. Bladene bære en ældre foliering 35—38.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ *(overstreget)*. Brudstykke af Moses love *(isl.)*, *beg.* „Eff ein huðr ligg*ur* hiä ejn*um* karlm*anni*“.

2) Bl. 1ʳ. [a]) „Agrip umm karllegg *og* fodur ætt“. [b]) „Vmm kvennlegg *og* modurætt“.

3) Bl. 1v—4. **Um erfðir og óðalssölu,** *af* Þorsteinn Magnússon. *Med et* tillæg. *Bl. 4r nederst findes en udstreget* notits om den vejlængde, hvalfisken svømmede med Jonas i sin bug.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

AM. 215 a, 4to. *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 98 bl. C. 1700. Indeh. to ved sammenhæftning forenede hskrr. Bl. 51v—53 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—51. **'Um tviræðar laganna greinir',** *af* Bárður Gíslason. *Den til sysselmanden i Rangárþing Gísli Magnússon dedicerede fortale er dateret* Vatnsdal i Fljótshlíð 1665.

Om denne fra 17. århs slutning stammende afskrift oplyser Arne Magnusson på et foran indsat blad „Eg feck þetta 1708. hia Þuride i Skip hollte".

2) Bl. 55—98. **'Stutt útskýring lögbókarinnar',** *af* Björn (Jónsson) på Skarðsá.

På det tilhørende forsatsblad (bl. 54) har Arne Magnusson noteret „ſkrifud af Giſla Gudmundzſyne, 1710. epter bok i 4to hia landzſkrifaranum Sigurde Sigurdzſyne, ritadre med ö-correct nyrre hende". *Samme notits er indført ved afhandlingens slutning.*

Bægge afhandlinger citere Sæmundr fróði som forfatter til Snorra Edda med tilhørende grammatiske afhandlinger, Björn på Skarðsá særlig nævner 'Gráfugl'.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 77; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 194.*

[„Idem *(ɔ: Björn á Skarðsá)* yfer Fornyrde Lógbökar" *og* „Þorſteins Magnusſonar Þingfararbälkr med hende Giſla Gudmundsſonar", *som ifg. den gl. katalog endv. skulde findes i 215 a, mangle.*]

AM. 215 b, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 86 bl. 17. århs slutning. Indsyt i omslag af presset læder, der er udfodret med papir fra to privatbreve af 1692 og 1695.*

Indhold:

1) Bl. 1. Uddrag af retterbøder.

2) Bl. 2—5^{r}. **„Regiftur Epter Stäfrðfinu | uppa Erfdatal"** *efterfulgt af* 4 viser om 'erfðir' *og* billedlig fremstilling af arvegangen, *hvor leddene betegnes med kredse indbyrdes forbundne ved linjer.*

3) Bl. 5^{r-v}. „Förmäle Walldemars kongz | fyrer framann Judfku Lògbök".

4) Bl. 6—9^{r}. **Um erfðir og óðalssölu,** *af* Þorsteinn Magnússon. *Med overskrift* „Wmm nanuftu frændur Til Jardakaupa".

5) Bl. 9^{v}. Um dómara og þeirra skyldur *ɔ: uddrag af biblen m. fl. skrifter.*

6) Bl. 10—28^{r}. **'Skyrfla og Radning Dimmra orda Iflendijnga Lògbokar epter A. B. C'.** *Af* Björn Jónsson på Skarðsá. *Afskrevet 1681.*

7) Bl. 28^{v}—30^{r}. **„Lyted Samantak Huadann Bigda | nöfn hafa sinn vppruna".** *Samme forf.*

8) Bl. 30^{r}—32^{r}. **Um erfðir.** *Samme forf. Beg.* „Þeffar Epterfilgiande Greiner votta þad og Bevijfa".

9) Bl. 32^{r}—33. **„Wmm fiärlag ömaga** *og* **þefs frammfære".** *Samme forf.*

10) Bl. 34—62^{v}. **'Um tviræðar laganna greinir',** *af* Bárður Gíslason ('sálugi'); *uden fortale.*

11) Bl. 62^{v}—63^{r}. 'Greiner j þeim prentudu Lògbökum, fem ecki bar famann vid adrar Lògbækur'. *Bl. 63^{v} ubeskrevet.*

12) Bl. 64—81^{r}. **'Útlegging yfir Þingfararbálk',** *af* Þorsteinn Magnússon („saluge"). *Nederste del af bl. 81^{r} er udfyldt med* en notits om en år 1705 foretagen vurdering af gården Seljaland (R.). *Bl. 81^{v} ubeskrevet.*

13) Bl. 82—85. 'Fimtarstefnudómur' um a) Breiðholt 1682, b) 'Ostvaðsholt' (*eller* 'Oddstaðsholt') 1670, *bægge gårde i Rangárvalla syssel, med angivelse af grænserne for gårdene Haukadalur og Næfurholt. Bl. 85^{v} ubeskrevet.*

14) Bl. 86. Útlegging yfir þingfararbálk, *af* Þorsteinn Magnússon. *Brudstykke, der aldrig har omfattet mere*

end begyndelsen. og hvoraf 1ste blad (mellem bl. 85 og bl. 86) er bortskåret. Bl. 86[v] *ubeskrevet.*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Bl. 1*[r] *bærer øverst følgende påskrift* „Þetta kver ä Jeg vnder skrifadur med rettu, skrif ad ä Sandhölaferiu þann 2. *februarij* | Anno 1683. Sigurdur Magnuſſon m. e. h.". *Muligvis er nævnte ejer tillige håndskriftets afskriver. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at håndskriftet er* „Sigurdar *Magnusſonar* ä Feriu".

Benyttelse og beskr.: *Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78, 79, 88.*

AM. 216 a, 4to. *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 12 bl. C. 1700. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

„Lytid Agrip um Landrä|da faker" osv. *Af* Björn Jónsson på Skarðsá, *dateret* 1635.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Timarit VIII, Rkv 1887, s. 78.*

AM. 216 b, 4to. *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 28 bl. 17. årh. og c. 1700. To selvstændige, ved indbinding forbundne håndskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1—17. **Forsvar for altingsbeslutningen 1644 om arbejdsfolks lön,** *af* Björn Jónsson på Skarðsá, 1646. *Beg.* „þeim fromum monnum" *og er rettet mod et skrift af Þorsteinn Magnússon.*

2) Bl. 18—19. **'Um þá nauðsynligra skyldu-hjúa samþykt, sem gekk á alþingi anno 1644',** *af* sira Einar Arnfinnsson, *angående samme altingsbeslutning som foregående afhandling. Bl. 19*[v]*—20 ubeskrevne.*

Stykke 1—2 ere skrevne med Styr Þorvaldssons hånd.

3) Bl. 21—23. **„Lijtid Ägrip vm Landräda faker"** osv. *Af* Björn Jónsson på Skarðsá, 1635. *Forfs autograf; afskrevet i AM. 216 a, 4*[to]*.*

4) Bl. 24—28[r]. **Forsvar for altingsbeslutningen 1644 om arbejdsfolks lön,** *underskrevet* „j ſkagafirde Ao 1646 Biorn Jönſſon". *Autograf; afskrevet i stykke 1.*

5) Bl. 28ᵛ. **'Um þá nauðsynligra skyldu-hjúa samþykt'** osv. *Samme skrift som stykke 3, afskrevet af Björn Jónsson på Skarðsá, men indeholder kun begyndelsen (½ side).*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 78, 80, 81.*

---

915. **AM. 216 c α, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 13 bl. C. 1700. To forskellige stykker, hvert med sin hånd.*

1. **„Um forlag omaga og | þefs er frammfærer."** *Arne Magnussons egenhændige afskrift; dateret* 1629 B. I. S. (*ɔ:* Björn Jónsson). *Ved afskriftens slutning er af A. M. tilföjet* „Skrifad epter tveimur Exemplaribus, òlldungis famhlioda, og bädum ritudum med eigen hende Biòrns Jons fonar ä Skardzä". Bl. 1—8ʳ.

2. **„Wm Fiärlag Ömaga og þefs er | Fram*m*færer".** *Samme afhandling af Björn på Skarðsá, afskrevet for Arne Magnusson (Þórður Þórðarsons hånd). Her er imidlertid forfatterens efterskrift udeladt, og underskriften — formodenlig tilsat af en tidligere afskriver — lyder* „Þingeyrum Anno 1648. Gudmundur Hakonarfon mp*r*opria". Bl. 9—13ʳ.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 79.*

---

916. **AM. 216 c β, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,4 cm. 22 bl. 17. årh. Med undtagelse af bl. 21—22 skrevet af Björn Jónsson på Skarðsá. Af Jón Sigurðsson i fortsættelse af 216 c α, der ender med et ubeskrevet blad, pagineret 29—72.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ʳ. **„Þyding Bygd*ar*-naꝼna vo*r*a"** *(marginal-titel).*

2) Bl. 2ᵛ. To tabeller vedrørende fattigforsørgelse *(isl.).*

3) Bl. 3—9. **Forsvar for altingsbeslutningen 1644 om fattigforsørgelse.** *Begyndelsen, hvoraf 1ste linje næsten er bortslidt, lyder* „Hier epti*r* ꝼylg(ir) . . . ꝼlig fam*antekt* aꝼ voru gǫmlu lǫgmäli *og* lǫgbök". *Bl. 10 er på en enkelt pennepröve nær ubeskrevet.*

Stykke 1—3 ere forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá.

4) Bl. 11—20. **Um alþingis-samþykt 1632 um umboðs ómaga framfærslu.** *Af* Þorsteinn Magnússon, *dateret* að Holti í Mýrdal 1644.

5) Bl. 21—22 *(afskrift fra 17. århs slutning. Folio).* **Brev** ang. tiende af ejendommen Skarðsá, *af* Björn Jónsson, 1654. *Heri forskellige historiske oplysninger:* om tiendens udvikling, om Gissur jarl, om ødegårde i Skagafjarðar syssel m. m. *Af en afskriver er tilföjet* en opregning af klosterholderne på Reynistaður fra 1553—1677.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel tilsendt Arne Magnusson* „Frä Magnuſe Araſyne".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 73, 78, 80, 88 — cit. AM. 216 c, 4to.*

---

17. **AM. 216 d, 4to.** *Pap. 21 × 16,8 cm. 11 bl. 17. årbs 1ste halvdel. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Tre breve fra Björn Jónsson på Skarðsá til Guðmundur Hákonarson på Þingeyrar, *det sidste med årstallet* (1638) *tilföjet.*

1. brev: Om arv og fattigforsørgelse. *B. J.s arbejde med Egill Skallagrímssons hovedløsnings-viser omtales.*

2. brev: Forskellige af tidens forhold og begivenheder berøres. *B. J.s arbejde med en afskrift af 'Íslendinga-saga' nævnes.*

3. brev: Privatforhold og lovfortolkninger. *Et håndskrift af 'Speculum regale' omtales.*

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad er af Arne Magnusson noteret* „Fra Magnuſe Araſyne til lans 1705".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82, 84, 85.*

---

18. **AM. 216 e, 4to.** *Pap. 16,2 × 10 cm. 10 bl. 17. årh. Bl. 5—10 skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. **„Andſuar** þeim geffid ſem feigia **ad jardalgoz megi** e*dur* **eigi** e*ck*j **ſ***iri* **ömaga ad leggiaſt"**, 1642.

2) Bl. 5—6. **Um undanfærl með tylftareiðum.**

3) Bl. 7—10. **Um erfðir eptir börnin á Brenniborg,** *sluttende med* 2 isl. viser *og* et slægtregister; 1633.

Alle tre stykker ere forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá.
Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 79.*

---

919. **AM. 216 f, 4to.** *Pap. 20,9 × 17 cm. 7 bl. C. 1700.*

Brev ang. tiende af ejendommen Skarðsá, *af* Björn Jónsson, 1654 — *ɔ: Den under AM. 216 c β, 4to, stykke 5, anførte skrivelse i en for Arne Magnusson udført afskrift ved Þórður Þórðarson.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „*Þad* ſem eg hefi lated hier uppſkrifa, er allt betalt.“

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 80.*

---

920. **AM. 217, 4to.** *Pap. 21,8 × 16,4 cm. 94 bl. C. 1700. Af Jón Sigurðsson pagineret (incl. 3 AMske sedler) 1—194. To forsk. hænder, bl. 34 ff. skr. af Styr Þorvaldsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—29. **'Dimm foꝛnyrde Løgbökar islendinga Og þeirra Raadningar.** Epter A. B. C'. *Bl. 1r ubeskrevet, bl. 1v optages af en* 1626 *dateret* fortale.

2) Bl. 30—33. **„Lytid Samtak Hvadan Bigda | noꝼn a Islandi haꝼa sinn vppruna“.**

3) Bl. 34—41. **Um erfðir** („þeſsar epterꝼylgiandi Greiner“ osv.). *Bl. 41v ubeskr.*

4) Bl. 42—47. **„Umm ꝼorlag Omaga og þeſs er ꝼꝛamm-ꝼærer“.**

5) Bl. 48—53. **„Umm Landnäm þeirra virdule|gu Perſona ſem Bök voꝛ neꝼ|neꝛ ecke“.**

6) Bl. 54—63. **„Umm þad, hver skamtur vera | ſkuli a þvi Landname i Lan|dsleigu B. I. Cap: og | 10.“.**

7) Bl. 64—69. **„Lijted samtak umm þyding | þeiꝛraꝛ Glöſu | ad ꝼyrergiöra“.** *Bl. 69v ubeskr.*

8) Bl. 70—75. **Um erfðir eptir börnin á Brennlborg.** *Bl. 75ᵛ ubeskr.*

9) Bl. 76—77 **„Agrip umm þa ſem kongur ꝏ | aungvann Riett ꝏ“.**

10) Bl. 78—79. **„Umm ꝼielag“.**

11) Bl. 80—83. „Svar uppä þä spurn, **hvert | vegandinn ſkuli bædi lijꝼed mifsa *og* þegn|gillde giallda zt“** osv.

12) Bl. 84—94. **„Lljted ägrip umm Landräda | saker“** osv.

Forfatteren til samtlige afhandlinger (1—12) er Björn Jónsson på Skarðsá.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På et bagest i hskr. (efter bl. 94) indhæftet blad har Arne Magnusson noteret* „her aptanvid var. Þorſteins Magnuſſonar yfir lògbok, *og* Gudmundar Hakonarſonar um ſekta miſmun eidfallz *og* opinberrar ſakar. hinc habeo Exſcriptum alibi“. *På to foran indklæbede blade gives dels oplysning om et andet (værdiløst) eksemplar af disse afhandlinger, dels meddeles følgende om denne afskrift* „Þeſſer hier ſamanbundner tractatus eru ritader epter Exemplare i folio med hende Hakonar Orms ſonar, hvert exemplar eg til läns haft hefe fra Sigurde Biòrnsſyne lògmanne, og er þad inter accuratiora, med þvi Hakon ſkrifade vel *og* riett, og var þar firi utan ſkynſamur madur. Framan ä þvi ſtendur: LL *(sammenslynget)* Anno 1647. og er þetta ſama ritad med hendi Mag. Bryniolfs Sveinsſonar. tractatus þeſſer eru eodem ordine i bok lògmannſens, ſem þeir hier liggja“. *På en foran bl. 34 indklæbet seddel bemærker A. M.* „Alla þeſſa tractatus ſem epterfylgia, hefi eg ſied eodem ordine i fleirum exemplaribus, *og* þar firiſkrifadann generaliter Biòrn ä Skardzä. titulus var ä einu Meining Biòrns Jonsſonar ä Skardzä um ymſar lògbokar greiner“.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76, 78—81, 88.*

AM. 218 a. 4to. *Pap. 20,6 × 16,5 cm 4 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Þórður Þórðarson.*

‘Um ýmislegan kvenna meðgöngu-tíma’, *af bp* Brynjólfur Sveinsson.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel udtaler Arne Magnusson sig om originalen (en tingbog i afskrift) for dette nr.*

AM. 218 b, 4to. *Pap. 21 × 16,9 cm. 15 bl. C. 1700. To forsk. hænder. Indhold:*

1) Bl. 1—11ʳ. **„Wt Legning Iꝼeꝛ Foꝛnlꝛde Laug Bokaꝛlnnaꝛ“**, *af* Björn Jónsson på Skarðsá. *Afskrift fra midten af 17. årh.*

Derefter optages 1½ side af begyndelsen af en senere overstreget „Haga Beitaꝛ Domur“ *(samtidig hånd).*

2) Bl. 12—15. **Citater af Bjarkeyjar-réttr og Gráfugl.**

I en af Arne Magnusson egenhændig udfyldt og afsluttet afskrift. Bl. 12 øverst har A. M. antegnet „Þetta citerar Biörn a Skarðza ur Biarkeyiar Retti. i Gloſſario ſinu ifer fornirdi Jonsbokar“.

***Benyttelse og beskr.:** Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 77, 95.*

---

923. **AM. 218 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 17,3 cm. 6 bl. 17. årh. Forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1. „**Valldz maduꝛ** þijngfaraꝛ balki 1 cap“ *(sål.). Af Þorsteinn Magnússon.*

Erhvervet „fra Halldori Þorbergsſ. 1704“. *På en foran indklæbet seddel omtaler Arne Magnusson et andet ham tilhørende, fuldstændigt eksemplar af* „Þingfararbalk Þorſteins Magnuſsonar“.

2) Bl. 2—3. **Um kvennagiptingar.** „Author eft Haldorus Thorbergi“ *har A. M. skrevet over stykkets begyndelse.*

3) Bl. 4—6 (*ældre foliering* 64—66). **Arvegangen,** i 12 'erfðir', billedlig fremstillet. *Leddene betegnede ved indbyrdes forbundne kredse. Bl. 4ʳ — overstreget — bærer brudstykker af* isl. domme. *De sidste 1½ side af bl. 6 optages af et stykke med overskrift* „Vm*m* Heriolꝼs R. B.“.

Af påskriften på et foran indklæbet blad synes at fremgå, at Arne Magnusson har erholdt de i AM. 218 a—c, 4ᵗᵒ indeholdte stykker „fra Leyrär gördum“.

---

924. **AM. 218 d, 4to.** *Pap. 21 × 17 cm. 8 bl. 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ʳ. „**Vm*m* dryckiuſkapar ord til hneixla ödr*um* tölud**“ *(marginaltitel).*

2) Bl. 7ʳ (½ *side*). **Runealfabeter.**

3) Bl. 7ᵛ—8. Aktstykker ang. **præstevalg** til Holt i Önundarfjörður samt i et altergangs-spørgsmål.

AM. 219 a, 4to. *Pap. 21 × 16,8 cm. 21 bl. C. 1700. Sammensat af to forsk. stykker.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **Um ómaga er arfi skuli fylgja,** *af* Einar Thorsteinsson, *dateret* Felli í Mýrdal 1657. *Afskrevet af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

2) Bl. 17—21. **Um lagasóknir,** *af* Finnur Sigurðsson, *dateret* 1678, *efterfulgt af en til Eggert Björnsson rettet skrivelse om* varnar-þing *(bl. 21v), denne sidste defekt ved slutningen. Formodenlig forfs autograf.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson angiver på en foran indklæbet seddel titlen på stykke 1 og tilföjer* „Ur bok er eg feck af Erlendi Asmundzſyne ä Dyrholum. Er i läni hia Bryniolfe Þordarſyni ä Hlidarenda. 24 Julii 1711". *På en foran stykke 2 indklæbet seddel angiver A. M. dettes titel* „um Varnar þing".

AM. 219 b, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. 11 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—4r. **'Um lagasóknir',** *af* Finnur Sigurðsson.

2) Bl. 4v—7. **'Skrif um lagasóknir',** *af* Magnús Jónsson. *Bl. 7v ubeskrevet.*

3) Bl. 8—11. **'Um lagasóknir',** *af* Finnur Sigurðsson. *Bl. 11v ubeskrevet.*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson oplysninger om afhandlingen af Finnur Sigurðsson.*

AM. 219 c, 4to. *Pap. 20,8 × 17 cm. 25 bl. 17. årh. Forsk. hænder. Bl. 10v, 13—14 ubeskrevne, bl. 4 opr. ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—10 *(én samlet afhandling?).* **„Um Söknar Stad** (authore forte S. B. S. ɔ: Sigurde Biörnsſyne Lògmanne)" *ifg. den gamle katalog.*

2) Bl. 11—12. **Um fimtarstefnu,** *af* Þorsteinn Magnússon („TH. M. S.").

3) Bl. 15—21. **„Andsvar uppa adfkilliannlega Laganna Poſta** til Sigurdar Biörnſsonar Lògmanns 1678" *(den gl. katalogs titel), underskrevet* „Einar Thorſteinſson".

4) Bl. 22—25. **'Vmm Sonaꝛ Sonar aꝛꝼtak'**, *af* Magnús Jónsson („M. I. S.").

---

928. **AM. 219 d, 4to.** *Pap. 21,8 × 17 cm. 9 bl. (forsk. format). 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—6, 9. **Isl. breve og aktstykker**, *dels i afskrift, dels originale:* To dokumenter ang. salg af gården Foss på Skagaströnd, udnævnelse af en vikarierende lögréttumaður 1672 *(orig.)*, vidnesbyrd ang. en synsforretning på Stapi 1644 *(orig.)*, uddrag af et brev fra Egg. B. S., Bæ á Rauðasandi 1680, ang. gjaftollur m. m., regnskabsaflæggelse af Guðmundur Jónsson, Bessastöðum 1662 *(orig.)*, latinsk anbefalingsskrivelse for stud. Gísli Vigfússon 1667, af bp Brynj. Sveinsson *(orig.)*.

2) Bl. 7—8r. **„Inntak vmm Giaꝼtolla".** *Bl. 8v ubeskrevet.*

---

929. **AM. 220 a, 4to.** *Pap. 14,8 × 9,6 cm. 14 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

'Meyning yfer forn Jrde Logbokar' *af* Gísli Jónsson.

Bl. 1r bærer slutningen af en foregående afhandling, overstreget.

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret indholdet, med tillæg af forfs hjemstavn* „i Melrackadal".

---

930. **AM. 220 b, 4to.** *Pap. 21,8 × 17 cm. 40 bl. (hvoraf nogle kun sedler). 17. århs slutning. Af bl. 29—36 nedre yderhjörne afrevet. Bl. 40 opr. ubeskr. For största delen materialsamlinger, tildels defekte.*

Indhold:

1) Bl. 1—28. **Samlinger** *(isl.), med overskrift* „Þijngꝼarar balkuꝛ | Chrꝛiftinndómsb: og | K. Þegnskyllda", *hvortil i den gl. katalog som yderligere forklaring tilföjes* „variis Sacræ Scripturæ vel Legum humanarum dictis illuftrata".

2) Bl. 29—36. **Samlinger** *(isl., af lignende art)* over Mannhelgi. *Defekte.*

3) Bl. 37—40. **Inntak vopnadóms.** *Afsagt af Magnús Jónsson, 1581.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har ifg. en foran indklæbet seddel erholdt hskr.* „Fra Monſr Giſla Jonsſyne 1703".

AM. 221, 4to. *Pap. $21_{,9} \times 16_{,5}$ cm. 25 bl. 17. århs sidste halvdel. To forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. **„Skrif *Sira* H. B. S. um þad ord stefna".**

2) Bl. 2r—3. **„Conjectura yfer nockrar lögbökar Greiner** (SJS. Lms.)", *efterfulgt af forskellige andre mænds* 'meiningar um frammfærsluna'.

3) Bl. 4—7r. **„Odals Bälkur wr Frosta þings Løgum".**

4) Bl. 7r—17. **„Rädning Dimmra Fornyrda Islendſkrar lögbökar epter Alpha Betho",** *af* Björn Jónsson på Skarðsá. *Efter afhandlingens slutning ere de resterende 8 linjer bl. 17v overstregede.*

5) Bl. 18—25 *(ny hånd).* **„Dimm ord Logbokar og þeirra Radnyng".** *Samme afhandling som i stykke 4, men her defekt ved slutningen.*

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 76.*

AM. 222 a, 4to. *Pap. $21_{,4} \times 16_{,3}$ cm. 128 bl. (+ bl. a—b). Beg. af 18. årh. Skr. af præsten Jóhann Þórðarson til Laugardælir (A). Bl. 39—40, 62v, 128v ubeskrevne.*

Þrjár dissertationes, *af* Halldór Einarsson. *Titlen ifg. den gl. katalog.*

1. „Umm Eingi ä Annars Jørdu. Landsl. b. | 22. Cap." (bl. 1—38).

2. „Memorial yfir 5. og 6. Cap. kaupa b." (bl. 41—62).

3. „Umm Giafir" (bl. 63—128).

Alle tre stykker „Ex avtographo", *daterede* 1) Víðidalstungu 1700, 2—3) Reykjahlíð við Mývatn 1701.

Herkomst og hist.: *Foran er indsat to blade, det ene (a) bestående af en egenhændig skrivelse fra præsten Jóhann Þórðarson, dateret april 1707, hvormed afskriften oversendes Arne Magnusson p. t. Skálholt, den anden (b) indeholdende en kopi af A. M.s anvisning til afskriftens udførelse.*

---

933. **AM. 222 b, 4to** *(en tid indlemmet i* Addit. 52, 4to). *Pap. 20,9 × 16,8 cm. 48 bl. (pag. 1—90 + 3 sedler ad s. 48, 52, 68). C. 1700. Skr. af sysselmand Halldór Einarsson.*

Þrjár dissertationes.

Samme skrift som foregående nr. Forfatterens autograf. 1) omfatter s. 1—29, 2) s. 29—47, 3) s. 47—90, hvorefter ét blad mangler. 1 og 2 betegnes her som 'Memorial'.

---

934. **AM. 223, 4to.** *Pap. 21,9 × 16,4 cm. 91 bl. Beg. af 18. årh. Forsk. hænder. Bl. 8, 21^v^—22, 32—34, 41^v^—42, 46, 49—50, 70^v^ ubeskrevne. Bl. 35—46 i 8vo.*

Sjö dissertationes, *af* Jón Magnússon, *hvoraf 4 in duplo. Titlen ifg. den gl. katalog.*

1. „Um Erfingia, þrimenning edur Nänare“, 1713 (bl. 1—7). *Autograf.*

2. „Difcurfus, Um 25. 26. og 27. Capitula Mannhelgis“, 1716 (bl. 9—21). *Autograf.*

3. „Difcurfus umm Iørdu ad ꝼyrergiøra fyrer | Nidingsverk“, 1712 (bl. 23—28).

4. „Um ad Fyrergiøra Fie, og Öds | Manns bætur“, 1713 (bl. 29—31).

5. = 3. (Bl. 35—41) *Autograf.*

6. = 4. (Bl. 43—45) *Autograf.*

7. „Notitia um Græfylgiu“ — *sål.* (bl. 47—48).

8. „Litill Difcurfus um þingatijma til | Herads fökna anno 1707“ (bl. 51—67^r^).

9. „Lytill difcurfus um þingatyma ä längaföftutyma“ (bl. 67^r^—70).

10. = 8. (Bl. 71—88).

11. = 9. (Bl. 89—91).

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Þeffara Differtationum auctor er Jon Magnufon broder minn. og feck eg

þær fra hònum 1728". *Endvidere oplyse indklæbede sedler særlig om erhvervelsen af stykke 8 (fra Jón Magnússon) og stykke 10 (fra Eyjólfur Einarsson, på altinget 1708).*

AM. 224 a, 4to. *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 51 bl. (+ 3 indklæbede sedler). 18. årks beg. (til 1738). Skr. af Jón Magnússon. Bl. 31, 35v, 51v ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—15. **„Um Arfatòkur"**, *af* Magnús Jónsson, c. 1675. *Forf. er Arne Magnussons fader. På tre ved bl. 9v, 11r, 12v indsatte sedler gör afskriveren opmærksom på defekter og forstyrrelser i originalen.*

2) Bl. 16—17. **„Um Heimilisqvidar Vitne"**, *af samme forf.* C. 1677.

3) Bl. 18—30. **„Um Hierads Sökner"**, *af samme forf.* — 1680.

4) Bl. 32—35. **„Um Stefnur Heima til Lògmanns"**, *af samme forf.* „Magnuſe Jonssyne Lògmanne tilſkrifad Anno 1682".

5) Bl. 36—39. **„Lited ägrip, um Laganna Reformation ä Jslande"**. *Ført ned til 1729.*

6) Bl. 40—43. **„Nockrar Beþeinkingar um Nyungar (rectius gravamina) i Rettargänge nu [a] Islande**, ſem Menn hafa teked fyrir ſig vid þad Nya Norſkulaga formalitet, en þo fleſt fyri utan þad" — *under denne titel opført i den gamle katalog. Ført ned til 1728.*

7) Bl. 44—51. **„Um Odalsrett ä Islande"**, *dateret* „Helgafelle. Anno 1738".

Dette sidste stykke må være indlemmet i samlingen efter den gl. katalogs udarbejdelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „1729 med Hofsöſſ kaupmanni".

AM. 224 b, 4to. *Pap. 21 × 16,8 cm. 10 bl. 17. årks slutning.*

Lovgivningens og administrationens historiske udvikling på Island *(isl.).*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r øvre margen er af Arne Magnusson noteret* „fra Jone Einarsſyne". *På en indlagt seddel meddeler han, at hans formodning*

om, at forfatteren er Björn på Skarðsá, er bleven bestyrket ved en forespørgsel hos Jón Einarsson. En senere hånd har nedenunder tilföjet „er mestalt ordriett i Crymogæa".

Anføres ikke i den gamle katalog.

---

937. **AM. 225 a, 4to.** *Pap. 20,9 × 16,8 cm. 4 bl. 17. årh. Bl. 1—2 udfyldte ved en af Arne Magnussons afskrivere.*

„Almennelegt Erfdatal, epter lögbökenne j liöd snued", 1620. *Af* Steinþór Finnsson på Ingjaldshóll.

Slutter med '13. erfð', der har følgende vedtegning „þrettändu erfd heffur Sira Bòdvar i Reykhollte rijmat".

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta er ur bok sem skrifad og ätt hefr Gisle Gudmundzson ä Raudalæk. af honum feck Hakon Hannesson, af honum eg 1710".

---

938. **AM. 225 b, 4to.** *Pap. 16,6 × 10,8 cm. 10 bl. C. 1700.*

„Vt af Erfdunum, Lióð, fo | nefnd af þeim sem sam | sett hafa".

Samme digt som foregående nr, med et særligt ***indlednings-vers****; 13. erfð mangler.*

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Pals lògmanns Wid."

---

939. **AM. 225 c, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,8 cm. 5 bl. 17. årh.*

„Wtleggyng yfer fornyrde logbokar Islendynga".

---

940. **AM. 226 a, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 32 bl. 17. årh.*

„Vmm Laugriettu manna eida" cum variis lögum viðkomandi. *Af* þorsteinn Magnússon. *Forfatterens autograf. Sidste del af titlen tillæmpet efter den gl. katalog.*

---

941. **AM. 226 b, 4to.** *Pap. 21 × 17 cm. 8 bl. 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. **'þingfararbálkur með útleggingu'**, *af þorsteinn Magnússon. Bl. 2 beskadiget ved marginen, 2v ubeskrevet.*

2) Bl. 3—6. **'Á Motj Allra Oerlinga Manna eydum'.** *Dateret* Þykkvabæjar klaustri i Álptaveri 1653, „Thorſteirnn Magnuſſon" *(egenhændig).*

3) Bl. 7—8. Samme afhandling, *ligesom foregående med forfs egenhændige underskrift. Uden begyndelse og i øvrigt defekt.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson bemærker på indklæbede sedler, om 1)* „Fra Sr Þorleife Arnaſyne ä Kalfafelle 1711. Videtur eſſe Þorſteins Magnusſonar", *om 2)* „Fra Biarna Sigurdſyne 1708. mier til eignar", *om 3)* „Mitt".

AM. 226 c, 4to. *Pap. 20,4 × 16,3 cm. 18 bl. 17. årh. Temlig beskadiget.*

Kommentar *(isl.)* **til Jónsbók,** særlig om uægte fødtes arveret og om forsørgelsespligten. *Ifg. den ældre katalog af* Þorsteinn Magnússon. *Synes at være autograf.*

AM. 226 d, 4to. *Pap. 20,1 × 16,8 cm. 27 bl. (og bladstumper). 17. årh. Stærkt beskadiget; defekt.*

Juridiske betragtninger og undersøgelser, *isl.* (*Om* ókvæðis orð, óbóta kvennamála rygti, heimiliskviðar vitni, hyggju eiðar m. m.), *ifg. den ældre katalog af* Þorsteinn Magnússon; *autograf.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på en foran indklæbet seddel noteret* „er allt fra Isleifi Einarsſyne".

AM. 227 a, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 83 bl. 17. årh. Bl. 50—52 ubeskrevne, bl. 73 en bladstump. Tildels uordnet og fragmentarisk.*

Juridiske undersøgelser og optegnelser, *isl. Af* Þorsteinn Magnússon; *autograf.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Varia Þorſteins Magnusſonar — fra Monſr. Isleife Einarsſyne 1711".

---

945. **AM. 227 b, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 20 bl. 17. årh. Skr. af Þorsteinn Magnússon. Bl. 20v ubeskrevet.*

'Nauckrar sierlegar historiur og faheyrder tilburder'.

Indeh. småstykker og anekdoter: Om katolske vildfarelser, forfølgelserne mod protestanterne i Spanien.

---

946. **AM. 227 c, 4to.** *Pap. 20,9 × 16,1 cm. 4 bl. C. 1700.*

Den såkaldte **Bergþórs-statúta.**

Overskrift „Þetta eru løg vor Jslendinga vm þad | huad varda ſkule lønd og landsnit|iar allar epter allsheriar løgum*m* | vorra forfedra sem þeir hingad | vr noreige med ſier geimt og | flutt hafa". *Dateret* 1197.

Bl. 4v indeholder ved hskrs slutning en udregning af statutens alder år 1710.

---

947. **AM. 228 a, 4to.** *Pap. 20,6 × 16,8 cm. 136 bl. 17. årh. Bladene slidte og beskadigede, hskr. fragmentarisk.*

Juridiske optegnelser og undersøgelser *(isl.).*

Af indholdet mærkes:

„Navkrar Greiner vm Witni, Og Vitnis Burdi Og By|uijfingar, vr þyſku Laugmælj, vppteiknad*ar*, vr þeim fimtta Partj domligrar Laga adferda" (!) (bl. 1—6r), *dateret* 1633. *Efterfulgt af* optegnelser ang. islandsk ret (forsørgelsespligt, domme m. m.).

'Ein lytil vtþydingar ... | Erfdar, vorrar Lǫgbökar', *af* Th. M. S. (bl. 41 ff.).

Register til Jónsbók (bl. 71—89r), *dateret* Tungufelli 1632. *Defekt ved begyndelsen.*

'Lögbókar greinir, er flestar leiðréttingar þurfa' (bl. 89v—122). *Dateret* 1633.

Þingfararbálkr med fortolkning, juridiske optegnelser, domme m. m. (bl. 123 ff.).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þorſteins Magnuſſonar Varia".

AM. 228 b, 4to. *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 44 bl. Skr. år 1710 af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur.*

„þyngfarar Bälkur Islendſkrar | Lògbokar, med þeirre wtleggïn|gu sem Saluge Thorſteirn Mag|nufson heꝼur giòrt og Skrlꝼ|ad yꝼer þennann Bälk."

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet meddeler Arne Magnusson, at hskr. er skrevet* „epter bok i 4to hia landſkrifaranum Sigurde Sigurdzſyne, ritadre med öcorrect nyrre hende".

AM. 228 c, 4to. *Pap. 21,6 × 17,1 cm. 19 bl. 17. årh. Skr. af Þorsteinn Magnússon (forfs autograf).*

Indhold:

1) Bl. 1—13. **'Nauðsynleg áminning til allra dómara'**, *af* Þorsteinn Magnússon. *Dateret* 1654. Th. M. S. *Indeh. Advarsel mod vilkårlige forandringer af gældende lov og ret, efterfulgt af en påvisning af de mod loven stridende altingsdomme og vedtægter.*

2) Bl. 14—19. **Kristian IVs fortale til Norske lov**, i islandsk oversættelse og med kommentar. *Underskrevet* „Thorſteinn Magnuſſon".

Indlagt i et dog næppe herhen hørende AM^sk^ omslag.

AM. 229, 4to. *Pap. 21 × 16,3 cm. 175 bl. og 9 sedler indhæftede ved bl. 31, 35, 39, 42, 66, 67, 75, 79, 83. 17. årh. Tildels skrevet af Þorsteinn Magnússon. Bl. 53, 132—33 ubeskrevne, bl. 121 foroven beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1—28 *(ældre arkvis signering i nedre margen).* **Mindre juridiske afhandlinger og undersøgelser** *(isl.).*

a) 'Um Bjarna Ólafssonar (eður Rafns lögmanns) dóm', b) 'Um mála kvenna', c) 'Um landabrigða jarðar sókn', d) 'Tvíbentar og gegnstríðanlegar greinir laganna', e) 'Orsakir hvers vegna menn misjafnt og ólíkt dæma', f) 'Hvort prófastur má öll mál forlíka, sem konungs-réttur er á'.

2) Bl. 29—47. **Mod altingsvedtægten 1644 om 'nauðsynleg skylduhjú'**, *med en* **efterskrift** *(isl.). Bægge egenhændig underskrevne af Þorsteinn Magnússon, selve afhandlingen desuden af denne forsynet med noter og dateret* Holti í Mýrdal 1644.

3) Bl. 48—52. **Indlæg mod ovennævnte afhandling** *(isl.), af* Björn Jónsson på Skarðsá *og* Eggert Jónsson på Akrar.

4) Bl. 54—64. **'Um umboðs ómaga uppáts eyrir', 1644.** *I anledning af en altingsvedtægt 1632. Þorsteinn Magnússons autograf.*

5) Bl. 65—74. **'Andsvar gefið Guðmundi Hákonarsyni uppá nokkrar greinir'**, 1641. *Þorsteinn Magnússons autograf.*

6) Bl. 75—81. **Kommentar til en ægteskabs-kontrakt** *(isl.). Med Þorsteinn Magnússons egenhændige noter og underskrift, dateret* Holti í Mýrdal 1647.

7) Bl. 82—93. **Undersøgelse angående den, som 'fellur á dæmdum eiði'** *(isl.), sluttende med nogle* viser. *Med Þorsteinn Magnússons egenhændige noter og underskrift, dateret* Holti í Mýrdal 1643.

8) Bl. 94—121. **Blandede juridiske undersøgelser** ('Um ókvæðis orð'. 'Um hyggju eiða'. 'Lagagreinir er það halda að sérhver maður sé fallinn að máli, er ekki getur frammkomið þeim eiði, sem honum er löglega dæmdur'. 'Um heimiliskviðar vitni'). *Med* e t t i l l æ g. *Bægge med Þorsteinn Magnússons egenhændige underskrift, og datering* Þykkvabæ í Álptaveri *henholdsvis* 1651 *og* 1652; *tillæget autograf.*

9) Bl. 122—31. **Om straf for hævet 'trúlofun** '*(isl.).* 1642, *med en* efterskrift 1646. *Som forfattermærke* „Thorfteirn Magnufson“.

10) Bl. 134—45. **Om odels-salg** *(isl.). Delvis Þorsteinn Magnússons autograf; af ham underskrevet, og dateret* Holti í Mýrdal 1648.

11) Bl. 146—55. **'Ámóti óærlegra manna eiðum', 1653.** *Þorsteinn Magnússons autograf og af ham underskrevet.*

12) Bl. 156—61. To **domme**, a f s a g t e i D y r h ó l a r 1646. *Egenhændig påtegning af* „Thorfteinn Magnuffon“ 1647 *(isl.).*

13) Bl. 162—67. **Indlæg i en forsørgelsessag** *(isl.). Defekt ved begyndelsen.* Holti í Mýrdal 1647. *Med Þorsteinn*

Magnússons egenhændige underskrift og en af ham tilföjet efterskrift.

14) Bl. 168—75. 'Wmm æſtoku sonarsona'. *Ender defekt.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Monſr Magnuſe Araſyne. Eru Varia Þorſteins *Magnuſſ*onar".

---

1. **AM. 230, 4to.** *Pap. 20,5 × 16 cm. 69 bl. (+ 4 ved bl. 32, 37, 41, 55 indhæftede sedler). 17. årh. Hovedsagelig skrevet af Þorsteinn Magnússon. Bladene tildels hensmulrende og beskadigede.*

Udkast til juridiske afhandlinger *(isl.). Flere partier overstregede, andre defekte.*

Mærkes kan Om sysselmænds forpligtelser til at göre hver mand lov og ret (bl. 3 ff.), 'Um ógilda alþingis dóma' (bl. 17 ff.), 'Ámóti allra óærlegra manna eiðum' (bl. 23 ff.), Imod altingsvedtægten 1644 om 'nauðsynleg skylduhjú' (bl. 31 ff.), 'Um umboðs ómaga uppátseyrir' (bl. 55 ff.).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Varia Þorſteins Magnuſſonar fra Kort *Magnuſ*ſyne i Arbæ".

---

2. **AM. 231 a, 4to.** *Pap. 21,7 × 16,8 cm. 101 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

'Lögbók*ar* Greiner er ſleſtar Leidriettingar þurfa'. *Af* Þorsteinn Magnússon. *Udarbejdet* 1625, *med en* efterskrift *af* 1633.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons meddelelse på en foran indklæbet seddel* „epter Exemplari Sigurdar lögmanns Biörnsſonar i folio med hendi Hakonar Ormsſonar hefur fyrrum tilheyrt Mag. Bryniolfi".

---

3. **AM. 231 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 32 bl. Beg. af 18. årh. Vistnok skr. af Gísli Guðmundsson fra Rauðilækur.*

Lögbókar greinir, er flestar leiðréttingar þurfa.

Samme afhandling som foregående nr.

---

954. AM. 231 c, 4to. *Pap.* *20,1 × 15,8 cm.* *28 bl.* *C. 1700.* *De sidste 6 linjer (bl. 28ʳ) ere tilsatte af en AMˢᵏ afskriver.*

Lögbókar greinir, er flestar leiðréttingar þurfa.

I en fra de to foregående numre forskellig recension, med følgende overskrift „þeſsar epterfylgiande greiner, hefur þörsteirn Magnüs|ſon ſamanteked vr lògbókenne, hvòrra sumar, eru vandſkildar | ſumar tvyrædar, sumar þurfa lejdriettijngar, vegna misſkil|nijngs og fäkunnattu margra, ad ecki verde laga villa. 1626“.

---

955. AM. 232 a, 4to. *Pap.* *21 × 16,8 cm.* *32 bl.* *C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ʳ. **„Andſvar Thorſteins sal: Magnus sonar giefid Jöne | sal: Sigurdz sine Løgmanne** uppa nokra honum tilſkrifada“ *(sål.)*.

2) Bl. 7ʳ—19ʳ. **„Rit Thorſteins Magnus Sonar ä möte Gietſaukum“.**

3) Bl. 19ʳ—26ᵛ. **„Frammfærſlu Kambur sira Einars Arnfinſsonar 1642“.**

4) Bl. 26ᵛ—29ʳ. **„Andſvar** þeimm giefid sem seigia **ad Jardagötz** meige edur **ecke | eige firi Omaga ad leggiaſt** edur virdaſt, af Birne Jön Syne ä | Skardzä 1642“.

5) Bl. 29ᵛ—32. **„Lijtil Liöd ut af Erfdunum“.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „þetta heſi eg ſeinged ſra Sʳ Hanneſe Benedictsſyne ä Snæfiöllum 1707. ä alþinge“.

---

956. AM. 232 b, 4to. *Pap.* *21,7 × 16,5 cm.* *19 bl.* *Beg. af 18. årh.* *Skr. af Gísli Guðmundsson.*

„Meining þorſteins Magnuſsonar | vmm Trulofunar og Hiönabandzbrot“.

Herkomst og hist.: *Ved hskrs slutning er for Arne Magnusson tilföjet* „þetta ſiri framan ſkriſad er anno 1710. ritad af Gisla Gudmundſsyne ä Raudalæk. epter hende Hakonar Ormſsonar ſkriſadre circa annum Chriſti 1641“.

57. **AM. 232 c, 4to.** *Pap.* *20,9 × 15,8 cm.* *23 bl.* *17. årh.*

„Þorfteins Magnuffonar | Differtatio | moti Alþingis famþycktenne 1632. | um eydflu flar firi ömaga“.

Herkomst og hist.: *Foruden ovennævnte titel, som af Arne Magnusson er skrevet på et forsatsblad, er af ham på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Gísla Gudmundsfyne ä Raudalæk, til eignar, ut puto, ef eg vil“.

---

8. **AM. 232 d, 4to.** *Pap.* *20,8 × 16,6 cm.* *22 bl.* *17. årh.* *Brudstykker af to hskrr.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **‘Um Bjarna Ólafssonar (eður Rafns lögmanns) dóm’.**

2) Bl. 17—22. **Fragmenter af juridiske undersøgelser** *(isl.).*

Herkomst og hist.: *På tilhørende sedler har Arne Magnusson noteret — om 1)* „Þorſteins Magnuffonar (ut videtur) Eg feck þad ä Skammbeinsſtodum 1708. og hafdi leiged i förum Arna Sal. Hanneffonar.“, *om 2)* „Mitt eiged, feinged i Reykhollte 1711. Er Þorſteins Magnusfonar“.

[AM. 233, 4to. *Dette nr, som ifg. den gamle katalog ligesom de foran nævnte (226 incl.) skulde indeholde* Þorsteins Magnússonar Varia yfir lögbók, *mangler nu; men dets indhold er rimeligvis ved indbindingen i slutningen af 18. årh. blevet indlemmet i de nærmest foregående numre.*]

---

9. **AM. 234, 4to.** *Pap.* *21,3 × 16,8 cm.* *299 bl. (sidevis paginerede — incl. den samtidige seddel foran s. 269).* *16—18. årh.* *Indbyrdes uafhængige, så vel ved format som alder forskelligartede, bestanddele. S. 175—76, 213—14, 248—52, 456—58, 493—94 ubeskrevne.*

Safn af ýmsum skjölum.

1) S. 1—174. „Nockur ættleidingar Brief | sem heyra til þeim Bræðrum, | Ione Biørnffyne og Magnuse etc.“ *Afskrift af stykket s. 541—95 (beg. af 18. årh.).*

2) S. 177—247. Aktstykker af samme natur | som i 1). *Afskrift af stykket s. 261—76 (beg. af 18. årh.).* 1) *og* 2) *kaldes af Jón Sigurðsson* „Ritgjörð eptir Jón Björnsson

(Jónssonar b*isk*ups Arasonar) um erfðarètt eptir þórunni á Grund, mest skjöl um erfðarètt Peturs Loptssonar, sem hann telr vera í sama tilfelli." *Afskrifterne ere udførte for Arne Magnusson.*

3) S. 253—60. 5 dokumenter (breve) fra årene 1539—40, ang. den islandske reformation og de dermed forbundne begivenheder. *Skr. c 1600.*

4) S. 261—76. Original til stykke 2. *Beg.* „þeſsar Jard*er* gaf Loft*ur* hinn Rijki syni sijnu*m* Ormi." *Skr. af lagmand Jón Jónsson. 16. årh*s *slutning.*

5) S. 277—90. [a]) 1. og 2. Býjaskersdómur 1583 og 1603, [b]) Skifte efter bp Oddur Einarsson 1632, [c]) Uddrag af bp Gísli Jónssons brevbog. *Forsk. hænder, 17. årh*s *1ste halvdel.*

6) S. 291—304. „Registur vppa sierliguztu greiner J christin*n* riette | og gömlum statutum Anno 1600".

7) S. 305—6. „Inn*e* halld sierligustu capitula j christinn | riettinum".

8) S. 307—11. „Regiftur vppa nockrar sierligustu greiner vr | þeirre donſku kongsins ordinantiu".

9) S. 312—23. „Summa og Innehalld chriftins riettsins".

10) S. 323—26. „Saktal vr christin*n* riette".

11) S. 327—30. „Registur vppa nockrar statutur gomlu b*isk*upan*n*a".

*Stykkerne 6—11 ere skrevne med samme hånd fra 17. årh*s *begyndelse.*

12) S. 331—58. „Ein chriftelig Ordinantia | og god Kirkiu skickun er sier|deilis Jn*n*efalen i þeſſum sex pörtu*m*". *Skr. i 17. årh*s *1ste halvdel.*

13) S. 359—98 *(8vo).* Afskrift af stykke 3. *Udført for Arne Magnusson, beg. af 18. årh.*

14) S. 399—455 *(8vo).* Afskrift af en fortegnelse over „giörnings bref" i bp Oddur Einarsons dødsbo 1631. *Udført for Arne Magnusson, beg. af 18. årh.*

15) S. 459—79. Original til stykke 14. *Skr. i 17. årh*s *1ste halvdel.*

16) S. 481—505. Aktstykker vedrørende bp Jón Arason. *Skr. med forsk. hænder fra 17. årh*s *1ste halvdel.*

17) S. 507—40. Brevskaber, kontrakter, domme, vidnesbyrd og lign., fra 14—16. årh. *Skr. i 17. årh.*

18) S. 541—95. Original til stykke 1. *Skr. i 17. årh*s *1ste halvdel.*

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Om de enkelte stykker give 9 indklæbede AM*ske *sedler (a-i) samt en notits af Arne Magnusson s. 177 nærmere oplysning. Stykkerne 1 og 2 ere skrevne 1711 af Jason West, efter original tilhørende vicelagmand Oddur Sigurðsson; om originalen til 1 udtaler A. M.* „Kvored hefur ätt hr. Oddur Einarsſon *biskup*, hvad þar af er ad räda, ad ä þvi er hin ſama hönd (þetta er annars med fliotaſkrift) ſem ä Vilkinsmaldaga er i Skalhollte liggur, og hr. Oddur hefur, öefad, lated ſkrifa". *Om hånden på originalen til 2 udtaler A. M. sig ligeledes nærmere og tilföjer* „ætla eg hr. Oddur *biskup* hafi ätt þeſſe blöd. Var fleira i qverenu ſem hann manifeſte hafdi ätt". *Stykkerne 3 og 17 angives at tilhøre vicelagmand Oddur Sigurðsson.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, 1878, s. 455, 469.*

AM. 235, 4to. *Perg. 27,7 × 16,8 cm. 38 bl. 15. årh. Bl. 38 er senere tilsat. De øvrige blade ere skrevne med forskellige hænder i tiden 1429—58, hovedsagelig i årene 1429—31. En ældre paginering af resten angiver, at de første 10 bl. (af noget kortere format) ikke oprindelig have været regnede med til håndskriftet; et spring i denne paginering (14—18) er vistnok følge af en senere defekt; også på andre steder synes hskr. at være ufuldstændigt.*

Bréfabók Jóns biskups Vilhjálmssonar.

ɔ: Concept- og kopibog for bispestolen Hólar på Island, *navnlig indeholdende* breve og kundgörelser af bp Jón Vilhjálmsson, men også fra flere af den nærmest følgende tids biskopper og officialer (bpp. Gottskálkr, Goðsvin, Mattheus, Árni, Pétr, not. publ. Jón Egilsson, adskillige ombudsmænd osv.), *endvidere* enkelte aktstykker fra en noget ældre tid, flere fortegnelser over stiftets kirker og disses gods, edsformularer osv.

Enkelte aktstykker ere på Latin, og i andre vise sig spor af udenlandsk sprogform, nogle skrivelser (af bp Gottskálkr og

ærkebp Árni) ere endog helt norske; i blandet sprogform er et brev fra kong Kristoffer 1447. Bl. 38 er fra bp Ögmunds tid (16. årh's beg.).

***Herkomst og hist.:** På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Kom til min fra Hr. Steine Jonsſyne bpe ä Holum 1727. ä ad ſkilaſt aptur".

***Benyttelse og beskr.:** F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 229, 580. Íslenzkir Annálar, Hafniæ 1847, s. XXV; Dipl. Isl. I: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

---

961. **AM. 236, 4to.** *Pap. $21_{,5} \times 16_{,5}$ cm. 196 bl. C. 17. årh. Indbefatter indbyrdes uafhængige stykker, skrevne med forskellige hænder og til forsk. tid. Hskr. med undtagelse af de 15 sidste blade er pagineret af Jón Sigurðsson, dog således at de først senere genfundne bl. 82—85 ikke ere heri optagne. Adskillige blade og bladsider ubeskrevne. Fra bl. 94—133 ere regelmæssig kun de lige sider beskrevne.*

Um siðbótina á Íslandi.

1) Bl. 1—19r. Um Skálholts biskupa fyrir og um siðaskiptin. *Består af mange med særlige overskrifter forsynede småstykker, der falde i to hovedafsnit* a) Um viðskipti herra Marteins og biskups Jóns, og fleira um biskup Jón, b) Um biskup Stephán, biskup Ögmund, atrekandann um siðaskiptin og aðtektir í Viðey, Gizur biskup, Martein biskup etc. *Optegnelserne, der skyldes — direkte eller indirekte — bp Oddur Einarsson, ere forfattede 1593 og vistnok af ham egenhændig nedskrevne. Trykte med ombytning af a) og b) i Bps. II, 237—62*

2) Bl. 22—27. „Hiſtorian aꝼ Biſkup[p] Øgmunde Päls Syne". *Skr. c. 1650. Trykt ib., 263—80.*

3) Bl. 31—40. Kvæði um Ögmund biskup. *Trykt ib. 305—14.*

4) Bl. 44—57. 'Visur um biskup Jón Arason og syni hans' *af* Ólafur Tumasson. *Trykt ib. 485—98.*

5) Bl. 60—61. Um þá feðga bp Jón Arason, Sr Björn og Ara. *Trykt ib. 454—55.*

6) Bl. 62—68. Kvæði um Jón biskup Arason og sonu hans *af* Ólafur Halldórsson. *Trykt ib. 499—507.*

7) Bl. 70—76. Kvæði um heimreið biskups Jóns Arasonar í Skálholt *af* Andrés Magnússon. *Trykt ib. 478—84.*

8) Bl. 78—81. Sakargiptir Kristjáns skrifara gefnar þeim biskup Jóni Arasyni og sonum hans s[r] Birni og Ara. *Trykt ib. 469—71.*

Stykkerne 3—8 ere afskrevne af og for Arne Magnusson, med undtagelse af stykke 4 af ham egenhændig; stykkerne 3, 4, 6 ere af ham forsynede med indledende oplysninger, 4 med varianter.

9) Bl. 82—84. „Brieff H. Gitzurar Aff | Lijknefkium".

10) Bl. 85[r]. Slutning af pave Povl III.s brev til bp Jón Arason i islandsk oversættelse. *Til dette stykke, der har været overklæbet, synes begyndelsen at skulle søges bl. 84[v], hvor 4 linjer nederst på siden ere overklæbede.*

11) Bl. 85[r]—91. Skýrsla um hvað Kristján skrifari talaði móti þeim feðgum Jóni bp. Arasyni og sonum hans, einnig um dauða og greptran þeirra feðga. *Trykt Bps. II, 462—69. Efter stykkets slutning bl. 91[r] øverst følge* to af Jón Arasons viser *(med en anden hånd).*

Stykke 9—11 ere skrevne med samme hånd, c. 1650; bl. 82—84 have en tid været bortkomne fra det øvrige.

12) Bl. 93—133. Um biskup Jón Arason að Hólum *af* Magnús Björnsson *ved* bp Oddur Einarsson. *Trykt (dog efter en anden afskrift) i Bps. II, 325—38. Arne Magnussons egenhændige afskrift, med indledende oplysninger om afskriften.*

13) Bl. 136—42. 'Fragmenta historiæ Johannis Arii episcopi Holensis'. To latinske småstykker om Jón Arason; *skr. c. 1600, vistnok af bp Oddur Einarsson. Trykt ib. 421—30.*

14) Bl. 144—56. 'Um biskup Jón Arason að Hólum'. *Samme beretning som stykke 12. 17. årh., skr. af Torfi Jónsson. Herefter trykt i Bps. II.*

15) Bl. 160—80. 'Framburður Daða Guðmundssonar um viðskipti sín og Jóns biskups Arasonar og sona hans'. *Arne Magnussons autograf. Trykt ib. 471—77.*

16) Bl. 182—96. Skjöl um jarðagótz biskups Jóns Arasonar og sona hans — indlæg i en retssag mellem præsten Sigurður Jónsson og Pétur Pálsson.

Afskrevet for Arne Magnusson „Epter fornum pappirsblódum — *i AM. 249 c. 4to* — sem mier (Arna Magnusſyne) liedi Monſieur Bryniolfur Þordar[ſon] ä Hlidarenda".

[Ifg. den gamle katalog skulde endnu „Teſtament Dada" *indeholdes heri.]*

Herkomst og hist.: *Oplysninger om originalen til de pågældende afskrifter findes i de foran flere af stykkerne tilföjede notitser af Arne Magnusson. I folieringen er ikke medregnet et forsatsblad med følgende AMske notits* „Þetta innlagt er um b*isk*upa Iislendſka þä ſidſtu ante reformationem. Eg hefi feinged þ*ad* frä Bæ i Flöa, og af Þuride Sæmundsdottur 1706", *to småsedler med kronologiske beregninger, samt en seddel, der angiver originalen til stykke 7 som* 'charta parum accurata'.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. III, s. 505; Safn t. s. Ísl. I, s. 641 flg., 652—54; Biskupa sögur II (ovenfor anført som Bps.).*

---

962. **AM. 237, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 19 bl. Beg. af 18. årh.*

10 islandske diplomer (skøder og lign.) fra 16. årh., afskrevne for Arne Magnusson.

På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Originalana af þeſſum brefum ä nu 1710—11 Vigfus Jonsſon ä Leyrä. Eg gaf honum þau. Þau hafa fyrrum vered eign Biörns Magnuſſonar ä Muka Þverä, óll eda flestóll".

---

963. **AM. 238, 4to. Bessastaðabók** (liber Bessastadensis). *Pap. 19,8 × 14,8 cm. 181 bl. C. 1570 (ɔ: hskrs opr. bestanddele, afskrifterne fra beg. af 18. årh.). Forsk. hænder. Bladene skrøbelige og tildels reparerede. Bl. 12, 73, 80—81 ubeskrevne.*

Safn af ýmsum skjölum.

Indhold:

1) Bl. 1—2. Indholdsfortegnelse.

2) Bl. 3—16. Diplomafskrifter i 8vo, *udførte for Arne Magnusson.*

3) Bl. 17, 22—50. Adkomstbreve, skøder og lign., navnlig ang. jordegods tilhørende klosteret i Viðey.

4) Bl. 18—21. Diplomafskrifter i 8vo, *udførte for A. M.*

5) Bl. 51. Formular for 'þing-setning'.

6) Bl. 52—79. Diplomafskrifter i 8vo, *udførte for eller ved A. M.*

7) Bl. 82—97[v]. Skøder (kaupbréf) på jordegods tilhørende biskop Jón Arasons sön Björn samt andre aktstykker vedrørende Jón Arason og hans tid.

8) Bl. 97[v]—148, 157—81. Aktstykker fra lagmand Þorvarður Erlendssons 'bréfabók', domme, tildels af sysselmand Vigfús Jónsson (Kjalarnes-þing c. 1565), kirke-'máldagar', formularer, landemærke-angivelser for forsk. jorder, nogle retterbøder fra 14—15. årh. *Bl. 142[r] findes* en fortegnelse over udlånte bøger og håndskrifter.

9) Bl. 148[v], 156—57[r]. Fortegnelse over jordegods tilhørende biskop Ögmundur, samt biskop Jón Arasons sönner Björn og Ari.

10) Bl. 149—55. Diplomafskrifter i 8vo, *af A. M.*

Hist og her findes tilfældige antegnelser af spøgende eller erotisk art og lign.

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 126—28, 129—31; Dipl. Isl. I; Lovsamling for Island I, 82, 84, 92; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 7, 14, 121.*

AM. 239, 4to. *Perg. og pap. 21 × 16,4 cm. 27 bl. C. 17. årh. Forskelligartede i fælles bind indhæftede bestanddele, af ulige alder og format. Pagineret 1—50 med forbigåelse af de to første blade. Bl. 6, 7, 11, 21, 25 ubeskrevne.*

Islandske diplomer med tilhørende afskrifter samt nogle optegnelser af Arne Magnusson.

1) Bl. 1—2. To skindbreve, indeholdende verificerede kopier fra år 1617 af originalerne fra 1569—70, bægge angående ejendommen Reykjavík på Seltjarnarnes.

2) Bl. 3—5. Afskrift af stykke 1, *udført for Arne Magnusson.*

3) Bl. 12. Åbent brev, af år 1614, med egenhændig underskrift af biskop Guðbrandur Þorláksson — ang.

hans bedstefader Jón Sigmundssons og dennes söns Einars jordegods.

4) Bl. 8–10 *(8vo)* og 13—14. To afskrifter af stykke 3, *bægge udførte for Arne Magnusson.*

5) Bl. 15. Dom afsagt på Sveinsstaðir i Vatnsdalur 1605 ang. det i stykke 3 nævnte jordegods — original, forsynet med 4 vokssegl og tilhørende underskrifter *(afsagt ifg. begæring af sira Arngrímur Jónsson).*

6) Bl. 16—20 *(8vo)*, 22—24. To afskrifter af stykke 5, *udførte for Arne Magnusson.*

7) Bl. 26—27 *(fol.).* Optegnelser om det islandske jordebogsarbejde, *af* Arne Magnusson — *på Dansk.*

---

965. **AM. 240, 4to.** *Pap. Består af to i alder forskellige partier.*

I *(20,6 × 16,3 cm. 35 bl. C. 1700).* **„Apologia Jons Sigmundzfonar möt ofrïke Gottfkalks biskups.** authore Hr. Gudbrande Thorlaksfyne giörd *og* prentud 1592".

Denne titel findes med Arne Magnussons hånd tilsat på et foranstående smudsblad. Over den med forskellige hænder udførte afskrift er af A. M. skrevet „Ex impreffo in 8vo". *Afhandlingen er forsynet med randnoter af A. M., der ligeledes har indlagt to notitssedler (ved s. 27 og 41).*

II *(20 × 15,6 cm. 26 bl. C. 1600).* **„Um Jon Sigmundzfon og iardaklaganer hr. Gudbrandz."** *ɔ: Aktstykker i sagen mellem bp Guðbr. Þorláksson og lagmand Jón Jónsson, hovedsagelig de i sin tid over Jón Sigmundsson afsagte domme, Leiðarhólmsskrá, samt breve ham og hans jordegods vedrørende.*

Med undtagelse af 1ste blad, der er tilföjet af en AMsk afskriver, er dette stykke skrevet med lagmand Jón Jónssons egen hånd; hist og her randnoter med andre hænder. Mellem 2. og 3. blad er indskudt et ubeskrevet papirsblad. På to forsatsblade, et foran i hskr. og et foran dette stykke, udtaler Arne Magnusson sig om stykke II „Ur bok fem att hefur Are Magnuffon og fidar Sigurdur Magnusfon ä Skutuſtodum" *og kommer til det resultat* „ad þetta fie eigen hònd Jons Jonsfonar lögmanns, *og* hefur þä Are feinged bokina af Gudrunu konu Jons". *Titlen er af A. M. tilsat på forsatsbladet.*

---

966. **AM. 241 a, 4to.** *Pap. 20,6 × 14 cm. 84 bl. (incl. sedlen 35bis). 16. årh. 2den halvdel.*

Concept- og memorial-bog for biskop Guðbrandur Þorláksson på Hólar.

Indeholder udkast til breve, optegnelser om kirkegods, regnskaber og lign. Forskellige hænder, dog hovedsagelig skrevet af biskoppen selv i årene 1571—76.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1726. med Billdudalsſkipe, äſamt ödrum þvilikum bökum og charteqver“.

M. 241 b, 4to. *Pap. $20_{,4}$ × $13_{,8}$ cm. 88 bl. 16. årh. 2den halvdel. Bl. 16 udgöres af en pergaments-strimmel, bl. 17, 20, 26, 85 ere kun bladstumper eller sedler. bl. 55 blankt.*

Concept- og memorial-bog for biskop Guðbrandur Þorláksson på Hólar.

Er utvivlsomt først ved en senere indhæftning skilt fra AM. 241 a, 4to, hvoraf dette nr udgör en fortsættelse omfattende årene 1577—84.

M. 242, 4to. *Pap. $21_{,8}$ × $15_{,6}$ cm. 249 bl. 16. århs 2den halvdel — bortset fra en del for Arne Magnusson udførte afskrifter i 8vo fra beg. af 18. årh. Af disse er hyppig sidste blad i lægget ubeskrevet. Forsk. hænder. Af bl. 66 er kun nedre fjærdedel, af bl. 79 alene en smal indre rand bevaret.*

Kopibog for biskop Guðbrandur Þorláksson på Hólar.

Indeholder mange samtidige og ældre aktstykker: Domme, skøder, vidnesbyrd osv.; *endvidere* privatoptegnelser *til brug for bispen:* ang. kirkernes og hans egne private pengeforhold og regnskabsvæsen, præsterne, stiftets præstekald osv. *Mærk* bl. 67v En optegnelse (på dansk) af Stettinerfredens bestemmelser, bl. 70v—71 Meddelelser om biskoppens indvielse i København 1571 og hjemrejse til Island.

Bl. 3—10, 19—24, 26—31, 39—44, 91—94, 97—98, 116—21, 123—30, 136—45, 150—57, 164—67, 171—74, 176—83, 185—94, 199—200, 206—11, 213—16, 218—21. 223—25, 227—30, 241—44

udgöres af afskrifter af en del af de heri indeholdte dokumenter, *udførte for Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er meget beslægtet med de to foregående numre, af hvilke det muligvis tildels kan betragtes som en fortsættelse, med optegnelser indtil år 1588. En som bl. 11 indfæstet notitsseddel bærer følgende påtegning af Arne Magnusson* „Magnuſar Araſonar. Eg kalla bokina Sirpu hr. Gudbrands". *Dette navn passer dog fuldt så godt på nrr. 241 a-b; de tre numres indhold kan muligvis være tildels sammenblandet. Hist og her findes formodenlig defekter.*

---

969. **AM. 243, 4to.** *Pap. 21 × 17 cm. 45 bl. 17. årh s 1ste halvdel. Bl. 8 og 9 særlig beskadigede; bl. 5, 13, 19—20, 31 blanke.*

Memorialia Odds biskups Einarssonar.

Indeholder optegnelser af og for biskoppen i Skálholt Oddur Einarsson, hovedsagelig fra dennes senere år, særlig 1630: Brevkopier, uddrag af biskop Gísli Jónssons brevbog, optegnelser om stiftets præstekald, memorial-notitser ang. det forestående alting (1620 og 1622), beretning om de ved jordskælv og ildebrand forårsagede ulykker i Skálholt 1630 (*dermed* angivelse af de for biskoppen brændte bøger og håndskrifter), afgifter til bispestolen 1630 m. m.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Memorialia Hr. Odds biskups Frä Monſieur Odde Sigurdzſyne".

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 19.*

---

970. **AM. 244, 4to.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 269 bl. 17. årh s 1ste halvdel. Forsk. hænder. Håndskriftet er i nedre margen folieret 1—287, idet bl. 102—17 mangle, og tallene 229 og 232 ere oversprungne. Bl. 160 og 203 ere kun sedler.*

Bréfabók Gisla biskups Oddssonar.

Indeholder aktstykker i kopi eller original vedrørende Skálholts bispedömme under biskoppen Gísli Oddsson, samt kopier af nogle tilsvarende fra en ældre tid. Bl. 276—82 optages af et register, *hvorefter følger endnu nogle breve og andre dokumenter bispestolen vedkommende. Af dette ses, at de tabte blade have indeholdt* „Herradagur til Augsburg Anno 1582" *og* „Lytel vnderuijſun vm*m* margtt huad þ*ad* ſem rij*me* viduijk*ur*".

Af håndskriftets indhold kan fremhæves „Nockrar greiner ur gömlum Annälumm“ *(ang. titlen se registret bl. 233—34), indeholdende* de nordiske sagnkongers nedstamning fra Trojanerne gennem aserne.

Herkomst og hist.: *Om håndskriftet, der vistnok tildels er biskoppens autograf, en hånd, som oftere genfindes blandt faderens, bp Oddur Einarssons optegnelser, meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel* „Brefabækur og Nockur fäein önnur Acta Hr. Gísla Oddzſonar. tilheyrer Monſr. Odde Sigurdſyne“.

AM. 245, 4to. *Pap. 20,8 × 16,5 cm. 196 bl. 17. årh's 1ste halvdel.*

Bréfabók Gísla biskups Oddssonar, 1631—32.

I henseende til alder, indhold og beskaffenhed hovedsagelig stemmende med foregående nr, altså indeholdende aktstykker vedk. Skálholts bispedömme, i kopi eller original, tildels biskoppens autograf. Særlig mærkes

Bl. 85—100 *(fra c. 1600).* „Wm þær greiner i kongleg maiestatis ordi|nantiu sem hier i Iſlandi werda eckj einfallega | halldnar, og leidriettaſt þurfa epter vorum lands-| hætti“. *Af bp* Oddur Einarsson.

Bl. 169—72r. „Registur uppa þetta qver 1631 *og* 1632“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet* „Monsr. Odds Sigurdſsonar“.

AM. 246, 4to. *Pap. 21,6 × 16,9 cm. 327 bl. 17. århs 1ste halvdel. Folieret i nedre margen 1—366, men signeringen er dels i og for sig unöjagtig, dels mangle nogle blade, medens flere steder andre ere senere indsatte. Enkelte blade og adskillige sider ubeskrevne. Af bl. 1 er et stykke bortrevet.*

Bréfabók Gísla biskups Oddssonar, c. 1633.

Indhold og karakter som i de nærmest forangående numre: Kopier af afsendte og modtagne skrivelser, uddrag af uafgjorte sager, aktstykker i original; enkelte ældre sager.

Bl. 359—66. „Breffa registur uppä þeſſa bök“.

Ligesom i biskoppens andre brevbøger ere blandt det overvejende islandske indhold enkelte breve på Dansk og Latin.

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 19.*

---

973. **AM. 247, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 164 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Folieret i nedre margen 1—172. Signeringen unöjagtig, idet bl. 31—37, 112—16, 128, 144—48, 155, 166 mangle, andre blade (ɔ: senere indsatte sedler, nemlig bl. 5bis, 30bis, 44^quinquies, 90, 93) oprindelig unummererede.*

Bréfabók Gísla biskups Oddssonar, c. 1635.

Indhold og karakter som de foregående numres. I hskr. er optaget enkelte ældre aktstykker, *fra den foregående biskops tid (1629), i original.*

Bl. 169—72. „Registur yffer þessa Bök". *Ifg. dette skulde brevbogen bestå af 180 blade, så at altså slutningen (fra 168) nu mangler.*

---

974. **AM. 248, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,4 cm. 156 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Folieret 1—154, hvortil kommer bl. 45bis og 132bis, af hvilke det første er en mindre, indsat seddel. Bl. 145—46 ubeskrevne.*

Visitatiu-bók Gísla biskups Oddssonar, 1632—37.

Indeholder optegnelser fra og til brug på de årlige visitatsrejser, væsenlig om kirkernes og præstegårdenes tilstand samt kirkegodset. *Heri indført* endel ældre aktstykker, begyndende med nogle danske regeringsskrivelser fra 16—17. årh. *Optegnelserne for hver visitats ere forsynede med særligt register.*

---

975. **AM. 249 a, 4to,** vol. I—III. *Pap. C. 21 × 17 cm. Skr. c. 1600. Papiret i höj grad hensmulrende og skrøbeligt. Utvivlsomt adskillige defekter.*

Dómabók Gísla Árnasonar á Hlíðarenda.

Vistnok delvis autograf. Indeholder i original de af G. A. som sysselmand i Rangárvalla syssel på de forskellige tingmøder foretagne retssager.

Vol. I. *(243 bl. incl. 162bis, foruden nogle hist og her indlagte sedler; indhæftet i et med noder forsynet pergamentsblad fra et latinsk kirkeligt hskr.).* Sager fra årene 1597—1604.

Vol. II. *(61 bl. incl. 23bis; opr. indhæftet i et papirsblad i fol. beskrevet med fraktur fra c. 1700 indeh. danske lovbestemmelser).* Sager fra årene 1604—7.

Vol. III *(86 bl., indhæftet i et lignende pergbl. som I).* Sager fra årene 1606—8 og 1611—12.

Vedlagt er i en for Arne Magnusson udført afskrift (4 bl., 8vo) „Regiſtur Vppä Allt þad | Sem Dömabök Gysla Aına | *(sål.)* hefur Inne ad Hallda".

På omslaget til ovennævnte register har A. M. noteret „Þetta Registur er ſkrifad epter gömlum blødum fra Hlidarenda hvarä voru 3. önnur þvilik Regiſtra, *og* eckert annad".

***Herkomst og hist.:** Til de AM. 249, 4to udgörende samlinger høre to — nu i a III indlagte — notitssedler af Arne Magnusson, ifølge hvilke denne 'dómabók' var erholdt, oprindelig til låns, fra monsr Brynjólfur Þórðarson. På en af sedlerne er af Jón Ólafsson optegnet det samlede indhold af AM. 249, 4to. Til de ældre optegnelser ere enkelte senere oplysninger tilföjede.*

***Benyttelse og beskr.:** AM. 249, 4to citeres i Lovsamling for Island I, 170.*

AM. 249 b, 4to. *Pap. 20,7 × 16,8 cm. 209 bl. (incl. 5bis og 7bis) foruden en del indlagte sedler. C. 1600. De første og navnlig de sidste blade ere stærkt beskadigede. Hskr. har været indhæftet i et pergamentsblad af et latinsk kirkeligt håndskrift med noder, hvoraf nu kun rester ere tilbage; ved læggenes indhæftning er benyttet beskrevne pergamentsstrimler, hvoriblandt et par islandske, vistnok brudstykker af et Jónsbók-håndskrift.*

Bréfabók Gísla Árnasonar á Hlíðarenda.

Kopibog for ind- og udgående breve, omfattende årene 1600—1611. Skr. med forskellige hænder, deribl. G. Á.s autograf (se sål. bl. 58^r^).

AM. 249 c, 4to. *Pap. C. 20,5 × 16,5 cm. 16—17. årh. Islandsk.*

I *(5 bl., hvoraf bl. 3 i 8vo, bl. 5 beskadiget. 16. årh.).* Fortegnelse over **inventarium og kirkegods på kirkestederne Melstaður og Þingeyrar** (i Húnavatns syssel), optaget i årene 1552—53.

Vedlagt er en for Arne Magnusson udført afskrift, *9 blade, 8vo.*

II *(7 bl., bl. 6^r^ ubeskrevet. 16. årh.).* **Originale aktstykker vedk. Páll Jónsson på Staðarhóll,** 16. årh.s sidste halvdel:

[a]) Páll Jónssons klage over D. G. S. *(ɔ: Daði Guðmundsson)*, stilet til hirdstyreren Povl Stigsön. [b]) Páll

Jónssons indlæg i en retssag om Reykjahólar. [c]) Samtidig afskrift af begyndelsen af nysnævnte klage (a).

III *(4 bl. 17. århs beg.).* **Aktstykker i en retssag mellem præsten Sigurður Jónsson og Pétur Pálsson om noget fra biskop Jón Arason stammende jordegods.**

Synes at være et indlæg fra P. Pálssons side.

På omslaget til III har Arne Magnusson noteret „Þetta tilheyrer Monſr Bryniolfi Þordarſyne ä ad ſkrifaſt ſier i lage in 4to. uſus ſum“. *Nævnte afskrift findes i AM. 236, 4to.*

IV *(4 bl. 17. århs 1ste del).* **„Eitt Regiſtur Aff þeim Jordum Sem Fadir minn eigna[ſt] | heffur och huorninn hann þær fengid haffi oc huorium oc aff | huorium“** osv.

På foden af bl. 1r har Jón Sigurðsson noteret „Eptir Árna Gíslason á Hólmi, Þórðarsonar lögmanns Guðmundarsonar“.

V *(16 × 5,3 cm. 8 bl. 17. årh.).* **Islandske inkassationsnotitser.**

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 382.*

---

978. **AM. 249 d, 4to.** *Pap. 33 × 10,3 cm. 6 bl. C. 1620. **Bl. 6** med undtagelse af et enkelt ord ubeskrevet.*

Inventarium Skriðu klausturs (1610 og følgende år).

Fortegnelse over klosterets inventarium og jordegods; nævnte titel tilligemed ordene „uſus ſum“ *er af Arne Magnusson antegnet på det tilhørende omslag.*

Vedlagt er en for Arne Magnusson udført afskrift *(21,3 × 16,8 cm. 11 bl.).*

---

979. **AM. 249 e. 4to.** *Pap. 33,5 × 21,5 cm. 4 bl. C. 1600.*

Dansk lægebog *(fragment).*

Herkomst og hist.: *Hvor fragmenterne oprindelig høre hen, vides ikke; to af bladene henlå blandt sagerne i AM. 249, 4to, de to andre ere udtagne af AM. 237, 4to.*

---

180. **AM. 250 a, 4to.** *Pap. 21 × 14,8 cm. 32 bl. 17. årh. På det tilhørende forsatsblad er den tomme ramme til et våbenskjold tegnet.*

„Inntak vr Sendibrieffum Jmfra vitra manna | vmm Lagafkilnijng, fodur mijnum til | fkrifudum".

Indeh. a) 27 breve (eller uddrag af breve) fra Björn Jónsson på Skarðsá, alle af juridisk indhold og alle på et nær til Guðmundur Hákonarson; b) en betænkning om 'áttunda erfð' af Gísli Hákonarson med G. H.s svar derpå. *Håndskriftet standser midt på bl. 32r med overskrift til 28. brev af Björn på Skarðsá.*

Herkomst og hist.: *Hertil hører vistnok en i AM. 250 b, 4to indfæstet seddel med følgende notits af Arne Magnusson* „Þeffar Biörns á Skardzá Epiftolas liede mier Ao 1708. Monfr Þorleifur Arafon fra Haga enn gaf mier þær 1711. Þær eru ritadar med hende Þorkels Gudmundzfonar" *(sön af G. H.).*

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII. Rkv. 1887, s. 82, 83, 84, 85.*

---

181. **AM. 250 b, 4to.** *Pap. 20,9 × 16,4 cm. 28 bl. 17. årh.*

„Inntak wr Sendebrefumm Imfra Witra Ma|nna wm Laga Skilnijng, Gudmunde S. Hak|onarfine tilfkrifudum".

Samme indhold som nr 250 a, 4to, men skrevet med en anden hånd.

Som smudsblad er ved hskrs slutning indsat et folioblad med afskrift af nogle gamle notitser angående grevefejden.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 82—85.*

---

182. **AM. 251, 4to.** *Pap. 22,5 × 20,3 cm. 16 bl. (af forskelligt format). 17. århs slutning.*

Brevveksling (dansk og latinsk) **mellem** provsten i Sogn mag. **I. E. Leganger og** den kgl. historiograf **Thorm. Torfæus.**

Indhold:

1) *(et læg på 8 blade).* „Circa brevifsimam SOGNIÆ chorographiam | Vocabula qvædam juxta conjecturam danicè qvidem exposita, sed qvæ | veriorem et genuinam Etymologiam è prisca vetustate adhuc |

33*

desiderant" — *en hovedsagelig på Dansk skreven historisk-topografisk undersøgelse med etymologisk forklaring af de pågældende stednarne. Efter beskrivelsens slutning følger* tegning af en ligsten og en runesten fra Sogn. *Bl. 1r i øvre margen er noteret* „Mag. Ivarus Ericius Leganger, Præpofitus Sogniæ, hæc remifit ad celeberr. Hiftoriographum | Thormodum Torfæum, anno 1693".

2) *(2 bl.).* Et latinsk brev fra I. E. Leganger til Torfæus, skr. 1693.

3) *(2 bl. og en stump af et 3dje. Ásgeir Jónssons hånd).* Et latinsk brev fra Torfæus til Leganger, skr. 1693. *Uden underskrift.*

4) *(1 bl.).* Et latinsk brev fra I. E. Leganger til Torfæus, skr. 1693.

5) *(1 bl.).* „Epigrammata" — *latinske epigrammer:* I. „In Annalium Norrigicorum Conditores", II. „Collatio Hiftoriographorum optimorum", III. „Peregrini teftimonium proprio, in cavfa propria, anteftat".

---

983. **AM. 252, 4to.** *Pap. 21,1 × 16,7 cm. 37 bl. (+ forsatsblad). 17. årh. Indhæftet i et beskrevet pergamentsblad fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Nockrar Mäldaga Copiur, | Samannſkrifadar Eptir Maldagabök Helga|fells Klôfturs, wm Jtôk Nôckra Jarda fem | Liggia J Arnarftapa vmbode A Snæfellz | Nefe" (bl. 1—36).

Bl. 37r *indeholder kun* to privat-optegnelser ang. dødsfald: Skapte Sigurdfson, † 1687, *nedskrevet af* broderen Øgmundur Sigurdz Son, hvis død derefter meddeles for år 1690. *Bl. 37v ubeskrevet.*

Herkomst og hist.: *1ste forsatsblad, hvorefter følge 3 ubeskrevne, bærer påskriften* „þeſsa Bök a Eg Underſkrifadur Reyk-hoolum d. 5 Junij. Giſſsle Jönſson meh. Anno 1702".

På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „þeſſa bok um Stapaumbod hefi eg feinged hia Monſr Gisla Jonsſyne i Máfahlid, og meinar hann hana ſkrifad hafa Gudmund ä Frödä. Enn mier ſynift hönden vera Jons Steindorsſonar ä Knör, og hefi eg document med hans hendi,

miðg likre, de anno 1654. Bokin er komin fra Eckiu Andrels Andrefsfonar".

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

1. **AM. 253, 4to.** *Pap. 19 × 16,2 cm. 128 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 1 hensmulrende og beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—36. '[**Ein christileg or**]**dinantia edur chriftinn** | [**rettur** er inni]falenn J sex hofud | [grein]vm'. *1ste hånd.*

2) Bl. 37—128. Nogle **kgl. forordninger af Frederik II og Kristian IV,** mest vedrørende ægteskab og gejstlig ret — *tildels på Dansk;* islandske **skøder, domme, vidnesbyrd** o. a. aktstykker Island vedkommende, af offenlig og privat art, fra c. 1570—1620 med nogle senere tilföjelser. *Forskellige hænder.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1ʳ findes, foruden nogle vers m. m., følgende egenhændige tilskrift af* „Are Magnuffon" „Sende eg ydur nu Jon . . . . | Riett i godre tru, ad eingin epterſkripe vtan þier, vil eg þa | þann eignaſt, enn þier þennan", *der åbenbart angår stykke 1. I henhold hertil har* „Jon Jonsfon" *nedenunder angivet sig som ejer af bogen. Det er utvivlsomt samme Jón Jónsson, der bl. 52ᵛ på et opr. ubeskrevet blad-spatium udsteder attest for en præst, dateret* „Hollti 1668". *Mellem bl. 47 og 48 er indfæstet en seddel med påskriften* „Ehruverdugum Mag nuſe Jönſsine I eigenn | Hônd, med godum ſkilum | Ad | Vigur". *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet supplering af den beskadigede titel til stykke 1.*

AM. 254, 4to. *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 96 bl. Skr. c 1620. Forskellige hænder. Bladene ere stærkt beskadigede og hensmulrende. Ni blade have en tid været fejlagtig indlagte i Addit. 89 c, 4ᵗᵒ.*

Dómabók Einars Hákonarsonar.

Indeholder de af E. H. på tingmøderne foretagne retssager i årene omkring 1620; vistnok hovedsagelig autograf.

AM. 255, 4to. *Pap. 20 × 15,7 cm. 266 bl., hvoraf dog bl. 96—104 og 265—66 (alle i 8ᵛᵒ) ikke opr. høre til håndskriftet. Skr. 1687 og følgende år. Bl. 128 udgöres af en mindre seddel.*

Bl. 97—104 ere afskrifter, udførte for Arne Magnusson, af enkelte af håndskriftets aktstykker, bl. 165—66 indeholde ubetydelige AM^ske optegnelser. bl. 96 bærer nogle latinske recepter skrevne med særlig hånd.

Bréfabók sr Skúla þorlákssonar.

Indeholdende en stor samling skøder og adkomstbreve til jordegods, væsenlig fra 16. og 17. årh.; hovedsagelig autograf. Bl. 1v—6: Register. Bl. 1r titelblad, *sålydende* „Copia | Aff Brieffum og skilrykium | fyrer Jmfum Jòrdum | Coperud | Effter Synum Originalum | sem finſt og Sieſt med syn|um Jnciglum og | Hanskrifftum | vnder | Samanlefed og Vppſkriffad | Anno 1687, 1688, 1689 etc." *efterfulgt af et latinsk tankesprog.*

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel udtaler Arne Magnusson sig om håndskriftets værd og sin benyttelse af det.*

---

987. **AM. 256, 4to.** *Perg. 25,5 × 23,5 cm. 39 bl. 17. årh. Bl. 1r ubeskrevet; efter bl. 39, hvormed hskr. standser defekt, er indsat et perg.-smudsblad. Pergamentet groft og slet tilberedt.*

Vilchins máldagi *(fragment).*

Standser afbrudt i beskrivelsen af Gufudalur. Overskrift „Anno Domini Mlo ccco xco vijo. factum est registrum | iftud sub fratre Wilchino Schalholtensi Epifcopo".

***Benyttelse og beskr.:** Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

988. **AM. 257, 4to.** *Perg. C. 21 × 16 cm. 15. årh. Islandsk.*

I *(6 bl., tildels noget beskadigede; af bl. 4r er skriften på øvre halvdel for en del udraderet).* Fortegnelse (máldagar) — vistnok defekt — over **kirkegodset i en del af de nuv. Mýra og Borgarfjarðar sysler,** hovedsagelig fra biskop Jón Stephánssons tid, omkring år 1463. *Til bl. 6 høre to smlg. oktavblade (pap.) med Arne Magnussons egenhændige afskrift af en notits vedrørende Reykholt kirke.*

II *(7 bl., tildels i höj grad hensmuldrende).* Fortegnelse (máldagar) — vistnok defekt — over **kirkeejendom i for-**

skellige dele af Skálholt stift, mest Østlandet, affattet i biskop Stepháns tid, i slutningen af 15. årh.

Ifg. en AMsk påtegning ere disse blade afskrevne og omhyggelig konfererede.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons påtegning på et tilhørende omslag synes hele AM. 257, 4to samlet i Borgarfjörður, det meste fra sr Hannes i Reykholt.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 482; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 12, 35, 59.*

AM. 258, 4to. *Pap. 18,5 × 14,8 cm. 205 bl. Skr. 1643 af landstingsskriver Hákon Ormsson. Bl. 22—24. 129, 147v—52, 175—77 ubeskrevne. Brunt presset læderbind med to spænder. Håndskriftet har fra gammel tid været pagineret, men unöjagtig, med flere overspringelser og andre fejltagelser.*

Bréfabók Skálholts stóls.

Indeholder en stor samling kongebreve *(tildels på Dansk),* domme, vidnesbyrd og lign. fra 16. og 17. årh. *(i alt 160 numre). Sidste stykke* Udgifts- og indtægts-regnskab for Skálholt domkirke og skole i et middelår.

En særdeles udførlig beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: *Tre foran indklæbede notitser af Arne Magnusson indeholde oplysninger, hvoraf ses, at hskr. oprindelig har hørt hjemme på Skálholt bispestol.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

AM. 259, 4to. I—II. *Pap. 21 × 17 cm. 127 bl. + 16 bl. C. 1600. Forskellige hænder. I nedre margen har I en ældre foliering 1—155, ifg. hvilken bl. 43—75 og bl. 131 mangle; opr. unummererede ere de følgende blade (156—61). Enkelte sider ere ubeskrevne, endvidere findes i hskr. nogle helt blanke og i nummereringen ikke optagne blade 30bis, 86bis—quinquies, 130bis. Navnlig bl. 142 samt de fire sidste blade ere stærkt beskadigede og hensmulrende. De 30 første blade have en tid fejlagtig været særlig indhæftede.*

I. **Máldagar Skálholts kirkju.**

En række fortegnelser — fra slutningen af 16. og begyndelsen af 17. årh. — over kirkegodset i den østlige

del af Skálholt stift, grundede på præsternes indberetninger, ældre meddelelser m. v., nedskrevne på foranstaltning af biskop Oddur Einarsson. *Hskr., der indeholder nogle aktstykker i original, mange overstregninger, notitser af biskoppen og lign., gör indtryk af at være et første udkast til privatbrug og omfatter tillige* blandede optegnelser vedrørende den gejstlige administration. Bl. 158–61 register.

II. a) Registur uppá eina bréfabók Anno 1590 (ff.), *8 bl.* b) Brudstykker af islandske breve, *8 bl. Stærkt hensmulrende og tildels ved fugtighed ødelagt. Stammer formodenlig som I fra biskop Oddur Einarsson.*

---

991. **AM. 260, 4to.** *Pap. (og perg.). 22 × 16,8 cm. 114 + 1 bl. 16. årh.s sidste halvdel. Forsk. hænder. Hskr. har — med undtagelse af et senere til dette nr föjet pergamentsblad — været indhæftet i et omslag dannet af to smhg. blade af en tospaltet latinsk messebog. Islandsk.*

I. **De originale årsregnskaber fra Skálholt bispestol,** for årene 1557–81, 1583–84, samt for 1586 et fragment. *Angå næsten udelukkende bispestolens og underliggende gårdes kreaturbesætning (nogle tilsvarende notitser findes på omslaget).*

På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Sr Jons Torfasonar ä Breidabolſtad. nu mitt".

II. Brudstykke af et lignende regnskab fra c. 1600 *(1 pergamentsblad beskadiget langs indre margen, 16,8 × 14,6 cm.).*

Indlagt i AM.s.k omslag med påtegning „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1724".

---

992. **AM. 261. 4to.** *Pap. 21 × 16,9 cm. 73 bl. C. 1600. Forskellige hænder (deribl. bp Oddur Einarssons og — vistnok — lagmand Jón Jónssons). Bl. 3, 4, 8, 13, 14, 58, 67, 68 stå blanke; af bl. 60 er kun en halv linje beskrevet, og flere andre blade have enkelte sider ubeskrevne; bl. 69 indeholder kun en notits af Arne*

Magnusson Bl. 70r er overklæbet, bl. 59 stærkt beskadiget. Bl. 72—73 udgöres af et aktstykke i folio.

„Scalholtenſia varia“ *(isl.).*

Denne titel er af Arne Magnusson givet håndskriftet, der omfatter en samling vidnesbyrd, domme og lign., dels i original, dels i afskrift, vedrørende Skálholt bispestols jordegods, gårdenes grænseskel osv.

I alt 52 numre, af hvilke de to udgöres af 2 ekspl. af Skógaheiti og þeirra takmörk fyrir norðan Skriðufell *(efter bp Gísli Jónssons brevbog).*

Jón Sigurðssons udtömmende beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson foruden ovennævnte titel skrevet* „Utan á pergamentinu ſtód: Brefabok Herra Oddz Einarsſonar“, *samt på et indsat forsatsblad* „A Magnæus poſſidet. er komid fra Leyrárgørdum“. *A. M.s notits bl. 69* „Fra Biarna Sigurdzſyne Arnaſonar, Oddzſonar biskups Einarsſonar“ *gælder det første af de to nævnte eksemplarer af „Skógaheiti“.*

AM. 262, 4to. *Pap. 21,4 × 17 cm. 40 bl. C. 1600. Brudstykker af forskellige håndskrifter. De første blade folierede i nedre margen. henhv. 122—27 og 138—42. Bl. 26 ubeskrevet.*

Máldagar Skálholts kirkju.

Fragmenter af forskellige fortegnelser over kirkegods i Skálholt stift, omfattende kirker i den sydlige del af landet (Árness syssel) og en del af Vestlandet (særlig Vestfjordene og Dala syssel).

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „Maldaga-Ruſl i tid Hr. Oddz og ſumt miklu elldra Komid til min fra Monſr Odde Sigurdzſyne“.

AM. 263, 4to. *Pap. 19,7 × 15,7 cm. 68 bl. 17. årh. Bl. 1r beskadiget.*

En ‘máldaga’-bog for Skálholt stift i dansk oversættelse.

Indhold:

Bl. 1r. Forklaring på nogle (i alt 9) i teksten bibeholdte islandske udtryk. *Bl. 1v ubeskrevet.*

Bl. 2—15. „INUENTARIUM | Eller Jordebog: Kirkernifs, Som eje | for Auften paa Island“ *med*

tillæg af „Christs godts Jorder, For Auften" *og* „Haalff Kyrker For Austen".

Bl. 16—28r. „Prestegaarder For Synden" (beneficia og halvkirker).

Bl. 28r—43. „Preste Gaarder For Veften Paa Jsland" (egenlige kirker og halvkirker).

Bl. 44r. „Om kløfter Vdi Skalholtz Stigtt".

Bl. 44v. „Alkirker: Paa Konglig Maytt. Jorder".

Bl. 45r. „Alkirke Jorder Som Skalholt Thill | Hörer".

Bl. 45v—48r. „Bønde Gaarder For Auften: Paa | Jsland".

Bl. 48r—57. „Bunde Gaarder og Leige Jorder For Synden | paa Jsland".

Bl. 58—68r. „Bunde Gaarder som Kirker ere paa: | vdi Jsland for weften".

995. **AM. 264, 4to.** *Pap. 18,8 × 15,8 cm. 12 bl. Skr. år 1606. Bl. 1r overklæbet. Bindet betrukket med et på den indvendige side beskrevet pergamentsblad.*

Skjöl Helgafells klausturs.

Indbefatter henved 50 aktstykker ang. Helgafells klosters jordegods, for största delen til oplysning om grænseskellene.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet selv oplyser ved en indlednings-notits, at lagmand Gísli Þórðarson har ladet det afskrive og konferere med originalen, en gammel og meget ødelagt bog fra Helgafell. På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Utfkored ur Dömabok Gifla Þordarfonar etc. i Stapa-Umbodi, er eg feck af Þordi Petursfyni ä Hölmi." *Endvidere har han ladet indsætte et forsatsblad, der indeholder en af fire mænd underskreven attestation, dat. Skálholt 1712, hvori de bevidne at have kendt hovedhåndskriftet, hvoraf disse blade ere udskårne, da dette endnu var helt, og beskrive samme.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I. Kph. 1857—76.*

996. **AM. 265, 4to.** *Pap. 19,8 × 16 cm. 12 bl. C. 1700.*

„Skriduklausturz brefa Copiur".

Afskrift af 11 pergamentsbreve og 8 papirsbreve, alle vedkommende Skriða kloster i Fljótsdalur (Norðr-Múla syssel).

Herkomst og hist: *På omslaget findes, foruden ovenanførte titel, følgende notits af Arne Magnusson* „Sendt af Beſſa Gudmundsſyne uppä Alþing 1704".

[Ifg. den gl. katalog skulde dette nummer indeholde endnu et eksemplar, i folio.]

AM. 266, 4to. *Perg. 38 × 25 cm. 2 bl. 15. årh. Af bl. 1 er øvre halvdel langs indre margen beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1[r] *(opr. ubeskrevet).* Fem optegnelser (4 máldagar og en udlåns-notits) vedrørende **kirkegodset i Gufudalr**, Barðastrandar syssel, *alle fra 15. årh. sidste halvdel. Vedlagt er* Arne Magnussons egenhændige afskrift, 5 bl. i 8vo. *Sidens nedre halvdel ubeskreven.*

2) Bl. 1[v]—2. En udførlig (islandsk) anvisning til udførelse af **de forskellige kirkelige forretninger og ceremonier i påskeugen.** Bl. 2[r] nederst *begynder* en latinsk kirkesang med noder, *som derefter fortsætter sig over på næste side og efterfølges af* andre lignende. *Ved det ofte gentagne af noder ledsagede* „Kirie" *findes, som det synes, angivelse af, ved hvilke lejligheder denne sang skal afsynges. Vedlagt er* Arne Magnussons egenhændige afskrift af bl. 1[v] (8 bl. i 8vo); *derimod er ikke bl. 2 afskrevet, som A. M. ifg. de tilhørende latinske notitser fejlagtig den gang har anset for tabt.*

Herkomst og hist.: *På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret* „Þetta eru fyrſtu blöden af mutileradri Saungbok i ſtoru Folio er Sr Dadi Steindors ſon ſendi mier 1703. fra Gufudals kirkiu. af hverri eg tok banded (og packadi hana ſo bandlauſa inn 1704. med ödrum þvïlikum önytum bokum mier til heyrandi A M S — *senere overstreget*). Ecki er þetta kirkiunne ad neinu gagne".

AM. 267, 4to. *Perg. og pap. 20,6 × 15,7 cm. 16. årh.*

I *(Perg. 4 bl. Bl. 3[v] og 4[r] ubeskr.).* Optegnelser (isl.) om **jordegods** med besætning og afgifter, for årene 1504, 1509 og 1519 — *som det synes, ejendomme under Ögur i Ísafjarðar syssel eller tilhørende den daværende familie.*

II *(Pap. 24 bl., tildels Eggert Hannessons autograf).* Fortegnelse over **jordegods** og løsøre for årene 1563—64, hvoriblandt de af Daði Guðmundsson efterladte ejendomme.

De opr. ubeskrevne dele af bladene ere tildels senere udfyldte ved forskellige orev-koncepter fra midten af 17. årh.

III (*Pap. 1 bl.* $14{,}_5 \times 8{,}_9$ *cm.*). Blandede notitser (*isl.*) fra år 1664.

Herkomst og hist.: *Til II høre to AM*[ske] *sedler, ifg. hvilke A. M. bestemmer en del af indholdet som skrevet af E. H., samt angiver, at han har erholdt det (formodenlig alle bladene) gennem Magnús Magnússon på Eyri i Seyðisfjörður fra s*[r] *Haldór Pálsson.*

---

999. **AM. 268. 4to.** *Pap.* $20{,}_4 \times 16{,}_8$ *cm. 150 bl. C. 1700. Består af tre afdelinger, hver med sin særskilte paginering (118 + 38 + 144 ss.). Indhæftet i et med beskrevet papir udfodret pergamentsblad fra en latinsk messebog med noder.*

Máldagabækr Hóla stóls.

1) Bl. 1—59. Auðunar máldagi *med efterfølgende* register, ɔ: *Fortegnelse over kirkegodset i det til Hólar hørende stift, af år 1318, besørget af den daværende nordlandske biskop Auðun, efter hvem denne „máldagabók" sædvanlig benævnes.*

2) Bl. 60—78. Jóns máldagi *med efterfølgende* register, ɔ: *Fortegnelse over kirkegodset i Hóla-stift 1360, ved biskop Jón.*

3) Bl. 79—150. Pétrs máldagi *med efterfølgende* register, ɔ: *Fortegnelse over kirkegodset i Hóla-stift år 1394, ved biskop Pétr.*

Bl. 149—50[r] *optages af* mindre, blandede optegnelser bispestolen vedrørende, *bl. 150*[v] *blank.*

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet seddel indeholder Arne Magnussons notitser angående en af dette hskr. iværksat afskrift.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11, 28, 35, 60, 61, 63, 80, 82, 83, 86, 88, 317.*

1000. **AM. 269, 4to.** *Pap.* $20{,}_4 \times 16{,}_1$ *cm. 86 bl. C. 1700. Skr. af præsten Snorri Jónsson. Til bl. 13*[v]*, 19*[v]*—20*[r]*, 21*[r]*, 25*[v]*, 27*[v]*, 29*[v]*, 42*[v]*, 43*[r] *er af afskriveren føjet mindre sedler med oplysninger om forholdet mellem original og afskrift. Bindet betrukket med et pergamentsblad i folio fra en latinsk messebog med noder. Bl. 54*[r] *og 79*[v] *ubeskrevne.*

'Sigurðar registur'.

1) Bl. 1—9. Fortegnelse over kirkegodset i Hóla-stift år 1525, da biskop Jón Arason overtog bestyrelsen. *Hertil slutter sig* Rekaskrá Hólastaðar *og* Vitnisburður Helga ábóta á þingeyrum og fleiri manna 1526 um ráðsmannsreikning Péturs Pálssonar.

2) Bl. 10—54ʳ. Fortegnelse over Hóla-domkirkes inventarium og ejendom år 1550 efter biskop Jón Arasons død. *Efter den egenlige „úttekt" følger* rekaskrá og inventariefortegnelse for klostrene Munkaþverá, þingeyrar og Reynistaður, *samt* kirke-máldagar sandsynligvis fra Jón Arasons tid.

3) Bl. 55—79ʳ. Fortegnelser over Hóla-domkirkes ejendomme og inventarium 1569-70, da præsten Sigurður Jónsson efter superintendenten Ólafur Hjaltasons død overtog bispesædets bestyrelse som officialis.

4) Bl. 80—86. Fortegnelse over Hóla-domkirkes ejendele 1571, da biskop Guðbrandur þorláksson tiltrådte bispestolens bestyrelse

***rkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Sigurdar Regiſtur (so kallad) liggr ä Holum i Hialltadal. er ä kalfſkinne, Folio minori. Vidi ä Holum 1702 Item ä alþinge 1707. þeſſe bok er Copia af membranâ illâ Holenſi Kom til min 1711 fra Sʳ Snorra Jonsſyne ä Helgafelle. e*nn* hann hafde bökena uppſkrifad ä Hölum".

***ıyttelse og beskr.:** J. þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.. Kbh. 1888, s. 14, 26. 35, 59. 60. 61, 81, 82. 88 (passim), 89. 416.*

. - - .

270, 4to. *Pap. 19,₇ × 15,₈ cm. 44 bl. C. 1700.*

Fortegnelse over **Hóla-domkirkes ejendele samt bispesædets tilstand og inventarium 1685**, da biskop Jón Vigfússon tiltrådte. *Islandsk.*

To eksemplarer, det sidste — cistnok afskrift efter foranstående — fra beg. af 18. årh.. det første fra slutn. af 17. årh. (bl. 1—16).

271, 4to. *Pap. 21,₂ × 16,₅ cm. 28 bl. 18. årh*s *begyndelse.*

Rekaskrá Hólastaðar.

En for Arne Magnusson udført og med hans egenhændige rettelser forsynet afskrift af den originale fortegnelse over

Hóla-bispestols forstrandsrettigheder år 1374. *Ifg. Arne Magnussons påtegning på bindet* „Reka-ſkrä. ex membranâ Holenſi".

— — ——— .

1003. **AM. 272, 4to.** *Pap. 22,5 × 18 cm. 126 bl. 17. årh. sidste halvdel. Opr. folieret i to afdelinger 1—30 og 1—91. Bl. 32 ubeskrevet. Indhold:*

1) Bl. 1—31. „**Registur Og Jarda Bök | Allra Alkirkna I Hola Byſkupsdæme:** Epter þui ſem Jeg **Gud'brandur Thorl: s:** heꝼ hid ꝼrekaſta med fannindumm vys ordid" osv. *med efterfølgende* „Index Alphabeticus".

2) Bl. 33—45. „**Transſchriptud | Visitatiu Edur Maldaga Bök, þeſs Wirduglega Och Loꝼ|lega Herra Byſkups Thorlakz Skulaſonar** | Anno Domini CIↃ IↃC XXXI" osv.

3) Bl. 47—126. „Hier Skriꝼaſt **Visitatiu Bök þeſs Virduglega' Og Halærda Herra H: Gyſla Thorläkzſonar** Byſkups yꝼer Ho|la stikte ꝼra þui äre 1659 og til þeſs Ärs 1683" osv. *med efterfølgende* „Regiſtur".

— — — —

1004. **AM. 273, 4to.** *Perg. I alt 9 bl. Brudstykker af forskellige håndskrifter.*

I *(1 bl. 22 × 16 cm. 14. årh. Bl. 1r væsenlig ubeskrevet).* Begyndelsen af **Máldagabók Egils biskups á Hólum,** *indeholdende* en år 1344 affattet fortegnelse over Sauðanes kirkes ejendele. *På den ellers så godt som ubeskrevne side bl. 1r har en senere hånd skrevet* „Regiſtrum egils *biskups* | Anno MCCC⁰ XXX⁰ IX | M⁰ CCC⁰ XL⁰ IIIJ⁰."

Ifg. nogle tilhørende AMske notitser synes Arne Magnusson at have udtaget dette blad af en domkirken på Hólar tilhørende „rekaskrá".

II *(4 bl. 23 × 16,5 cm. C. 1500: mørkt og dårligt perg., utydelig skrift).* '**Máldagar Pétrs biskups,** interpoleraðir hér og hvar' — *således angives indholdet af Arne Magnusson på en tilhørende notitsseddel. De her bevarede blade angå Þingeyjar syssel.*

III *(22,5 × 16,5 cm. 2 bl. 16. årh.; bl. 2v væsenlig ubeskrevet).* **Máldagi Grenjaðarstaða kirkju,** *indeh. en år 1535*

affattet fortegnelse over det til kirken på Grenjaðarstaðir i Þingeyjar syssel hørende inventarium og jordegods.

Bladene, der rimeligvis have tilhørt en större „máldagabók“, kommenteres i palæografisk henseende af Arne Magnusson på tre tilhørende notitssedler.

IV *(18 × 12,8 cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 1r og 2v blanke, idet skriften vistnok her er bortskrabet).* **Afhending Hóla-kirkju** eptir daga herra Guðbrands biskups Þorlákssonar — *fragment. Indeh. to brudstykker af en efter bp G. Þ.s død forfattet inventarieliste for Hóla-kirke og bispestol.*

På en indlagt seddel bemærker Arne Magnusson „Fra Monf'r Sigurde Vigfusſyne 1725“.

nyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 5, 11.*

. 274, 4to. *Perg. 24 × 18 cm. 36 bl. (pagineret 1–72). 15. århs sidste halvdel; forskellige hænder. Pergamentet er stift og hårdt, flere blade af temlig uregelmæssig form, bl. 7 og 9 bladstumper med kun forsiden beskreven, bl. 3 blank med undtagelse af tre linjer. Har været indhæftet i skindomslag med hårene fastsiddende. Vistnok defekt.*

Máldagabók Ólafs biskups Rögnvaldssonar — *udarbejdet i forskellige år 1461—95 under biskoppens embedstid som styrer af Hóla-stift.*

rkomst og hist.: *Forskellige AMske sedler vise, at hskr. stykkevis er fra Hólar kommet Arne Magnusson i hænde.*

nyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11, 31, 80.*

. 275, 4to. *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 115 bl. 18. århs beg. Pagineret 1—229 med gentagelse af tallet 65. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et islandsk hskr. (16. årh.) indeholdende* brudstykker af en luthersk kirkeordning.

Máldagabók Ólafs biskups Rögnvaldssonar.

En for Arne Magnusson udført, korrigeret afskrift, dog ikke umiddelbart af AM. 274, 4to, men, som det af en notits ved hskrs slutning fremgår, efter en 1645 af original-membranen tagen

afskrift. — Den ved slutningen af AM. 274. 4to stående fortegnelse over halvkirker er her ikke medtagen.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret* „Skrifad epter bok i storu 4to. ſem liggur ä Beſſaſtödum". *Afskriften slutter med en kopi af en til den ældre afskrift hørende attestation, i hvilken skolemesteren og kirkepræsten på Hólar erklære at have år 1645* 'med kostgiæfne ſamanleſid þeſſa Mäldaga Bök Kirknanna i Hola Stifte vid ſiälfa Kälſſkins Skrædu Bokena Hvor ed liggur ä Biskups ſtolnum' *efter biskop Þorlákur Skúlasons ønske.*

1007. **AM. 276, 4to.** *Perg. C. 25 × 16 cm. 27 bl. 14—15. årh. Forskellige hænder. Uvist, hvorvidt hskrs enkelte dele opr. have hørt sammen. Indhold og udstyring mindende om AM. 235, 4to (Jón Vilhjálmssons brevbog).*

I *(4 bl. Bl. 1r ubeskr. Bl. 4 udgöres af bladets øverste smalle strimmel).* **Reka- ok eignaskrá Þverár staðar,** 1446. *På bl. 4v er med senere hånd skrevet* „Rekenſkap aꝼ munkaþuero klauſtre anno" osv. *(datering). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift, *mrk.* a, *6 bl. i 8vo.*

II *(2 bl.).* **Reikningsskapr yfir jarðir ok kúgildi Reynistaðar klaustrs** 1446 og **Möðruvalla klaustrs** 1447. *Sproget bærer spor af fremmed påvirkning. Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift *mrk.* b, *5 bl. i 8vo.*

III *(4 bl.).* a) *Bl. 7r.* **„De Sacriſtia"** ɔ: en latinsk fortegnelse over kirkeinventarium, c. 1500. *Vedlagt er* en af Arne Magnusson udført afskrift, *2 bl. i 8vo. — Bl. 7v (delvis ubeskrevet) indeholder* nogle — *som det synes med det nærmest foregående samtidige* — næsten ulæselige optegnelser.

b) *Bl. 8r.* **'Landamerki milli Garðs ok Hafralækjar',** *15. årlıs slutning — efterfulgt af* en privatnotits.

c) *Bl. 8r—10r.* **„Reka ſkra hola ſtadaꝛ"** 1374 — „er herra Jon eirikſſon var biskup a holum | en ſıra einaꝛ haꝼlıdafon var offi[cı]alıs" osv. *Dette stykke er skrevet med regelmæssig og pyntelig fraktur, røde kolumnetitler findes bl. 8r, 9r, 10r, ligeledes ere periodernes begyndelsesbogstaver gennemtrukne med rødt. Bl. 9 har et mindre hul, bl. 10 består kun af bladets øverste strimmel. Bl. 10v blank med undtagelse af et par*

penneprøver. Også af [b]) *og* [c]) *har der utvivlsomt foreligget afskrifter udførte for Arne Magnusson, men disse findes nu ikke.*

IV *(6 bl. Samme hånd som i III c).* [a]) **Rekaskrá Hólastaðar ok Möðruvalla,** *endende* „Vaꝛ þeſſı ſkra ſkrıꝼut eꝼter hinni ellztu ſkra | heíma a holum ın feſto ın vencıoníſ ſancte crvcis Anno domını | M°CCC°Lxxx°vȷ°." *(Bl. 11—14).*

[b]) Mindre fortegnelser over **rekar** og **rekamörk,** *begyndende* „þeſſa Reka eıga þeıꝛ Herra Joꝛundꝛ biskup ok ſıugurdꝛ logmadꝛ oꝛ | lıdh". *(Bl. 15—16, af bl. 16r nedre halvdel ubeskreven).*

Vedlagte ere de for Arne Magnusson udførte afskrifter e *og* f, *9 + 4 bl. i 8vo.*

Om „Rekaskrá" udtaler Arne Magnusson sig på tre notitssedler. Som det synes anses III c—IV af ham for afskrifter fra 15. årh.

V *(6 bl. 14. årh.s slutning; muligvis samme hånd som i AM. 420 b, 4to).* [a]) **Reikningar,** vistnok vedkommende bispestolen på Hólar *(bl. 17).*

[b]) **'Bygging ok kúgildi á jörðum Hólastaðar,** 1388' *(bl. 18—19). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift g, *5 bl. i 8vo.*

[c]) **Regnskab over arbejdsfolkenes lön på Hólar** samt **andre udlæg, optegnelser om gårdens besætning m. v.** *(bl. 20—22. Isl.). Mærkes kan de mange besynderlige personnavne, særlig tilnavne. Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift i, *8 bl. i 8vo. Midt på bl. 21v findes* en senere notits fra år 1444. *Med langt yngre hånd (c. 1600) er nedenunder skrevet* begyndelsen af en máldagi for Reynistaðar kloster; *af disse linjer findes* en for Arne Magnusson udført afskrift *i oktavhæftet* h. *Bl. 22v, for största delen ubeskrevet, bærer* enkelte stærkt slidte notitser.

VI *(5 bl.).* **Regnskab over Hóla-bispestols jorder, disses besætning m. v.,** 1449 *(Isl). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift k, *11 bl. i 8vo. Derefter optages bl. 27v af* **'Landamerki i millum Viðvikr ok Garðakots'** *(c. 1500). Vedlagt er* en for Arne Magnusson udført afskrift l, *2 bl. i 8vo.*

rkomst og hist.: *På en til det fælles omslag fastklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Fra Hr. Steine Jonsſyne til läns 1725. med Hofsöſſ ſkipe". *Som afskriver synes hovedsagelig Páll Hákonarson at have været anvendt.*

1008. **AM. 277, 4to.** *Pap.* $20{,}_8 \times 14{,}_8$ *cm. 13 bl. Skr. 1640 af Guðmundur Andrésson. Indhæftet i gult skindomslag. Bl. 12*[v] ***ubeskrevet;*** *bl. 13 senere tilföjet og håndskriftet opr. uvedkommende.* ***Hskr.*** *er af Jón Sigurðsson pagineret 21—42,* ***da han har sat disse*** *blade i forbindelse med det følgende nr.*

„Reyne-Stadar klauſtrs | breƒ“ — *lyder Arne Magnussons egenhændige påskrift på bindets forside. Hskrs overskrift er* „COPIVM EDVR EXTRACT | vt aff þeim Breffum sem liggia | a Reine Nes ſtad“.

Bl. 13 *(13*[v] *væsl. ubeskr.) bærer med særlig hånd* Rekaskrá Reynistaðar.

Herkomst og hist.: *Bl. 12*[r]*, hvis nederste halvdel står blank, attesteres afskriftens nöjagtighed af fire mænd; her nedenunder står* „Gudmundus Andreæ tranſcripſit manu ſua“. *På nogle foran indlagte notitssedler (i alt 3) udtaler Arne Magnusson, at* „þeir ſem hafa vidimerad þeſſe ſkiól hefde efter þann dag alldri ätt i ſlikum ſókum vitnesbærer ad vera“, *da afskriften er meget unöjagtig.* „Frä Mr Niculaſe Einarsſyne“.

1009. **AM. 278 a, 4to.** *Pap.* $20{,}_5 \times 15{,}_2$ *cm. 10 bl. 17. årh. Af Jón Sigurðsson pagineret 1—20. Defekt ved begyndelsen og slutningen.*

„Copiur af nockrum þingeyra klauſtrs breƒum“ — *Arne Magnussons på omslaget skrevne titel.*

Vedlagt er afskrift af to breve fra Þingeyrar, *8*[rv]*, udførte for Arne Magnusson, af hvilke nu kun det ene findes blandt dé her forekommende breve.*

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „frä Monſr Ara Þorkelsſyne. Er hónd Þorkels Gudmundzſonar. certum eſt“. *De heri indeholdte breve betegnes som gennemgående ret gode afskrifter.*

1010. **AM. 278 b, 4to.** *Perg.* $27{,}_2 \times 20{,}_5$ *cm. 1 bl. C. 1300. Bladets øvre del stærkt beskadiget og hensmulrende. Stor og tydelig hånd, retskrivningen muligvis med spor af norsk ejendommelighed. Det oprindelige dokument ender bl. 1*[v] *øverst, hvorefter følger tillæg af et par yngre hænder. Största delen af denne side står dog blank.*

Rekaskrá for Skagaströnd *(fragment).*

Dokumentet angiver udbyttets deling mellem en del herværende gårde og „munkene".

Ifg. en i den gamle katalog i nyere tid tilföjet notits skulde en egenhændig afskrift af Arne Magnusson være vedlagt; denne findes nu ikke her.

AM. 279 a, 4to. Þingeyrabók. *Perg. 23 × 16,8 cm. 13 bl. 12—1300. Forskellige hænder indenfor dette tidsrum, samt nogle senere tillæg. To læg. Alle bladene ere mere eller mindre beskadigede, de fleste med store ved hensmulring bevirkede huller. Bl. 8 og 10 ere stumper, bestående af øvre del af et blad. Bl. 13ᵛ delvis ubeskrevet. Bl. 1—6 ere udstyrede med røde overskrifter og røde og grönne initialer. På bl. 12 er skriften stærkt afbleget og bortslidt.*

Indhold:

1) Bl. 1—7 *(13. årh*s *slutn.).* **Rekaþáttr Grágásar.** *Trykt Grg. III.*

2) Bl. 8ʳ *(14. årh.).* **Rekaskrá** — *ufuldendt. Angår forstrandsrettigheder, som delvis ere overgåede til Þingeyra klaustr. Trykt Dipl. Isl. I, 580.*

3) Bl. 8ᵛ *(15. årh.).* **Kristfé í Hvammi í Vatnsdal,** er Karl hinn auðgi gaf.

4) Bl. 9 *(15. årh., samme hd som foreg.).* **Rekar Þingeyra klaustrs.**

5) Bl. 10ʳ *(den opr. skrift udskrabet).* **Virðing jarða Þingeyra klaustrs,** *4 linjer. Ovenover står årstallet* „Anno d. Mᵒdᵒ fexto".

6) Bl. 10ᵛ—11 *(c. 1300, Latin).* [a]) *12 linjer, rimeligvis* slutningen af en legende; [b]) *5 linjer bl. 10ʳ, hvorefter resten er bortskåret, samt bl. 11* brudstykke af **Historia ecclesiastica Eusebii,** „Interprete Ruffino" *tilföjer den ældre katalog. Omfatter dele af V, 22, 24—26. Af bl. 11 ere de sidste linjer ubeskrevne.*

7) Bl. 12 *(1½ side, c. 1200).* Skrá um **skipti á Spákonuarfi.** *Trykt Dipl. Isl. I, 305—6.*

8) Bl. 12ᵛ—13 *(13. årh's 1ste halvdel).* **Skrá um fjárheimtur ok leigufé ok sauðatolla þingeyra klaustrs.** *Störste delen af bl. 13ʳ ubeskrevet; nederst på siden er skrevet 4 linjer om* 'hvalſkıptı'. *Bl. 13ᵛ bærer kun på langs ad siden 6 meget utydelige linjer. Trykt Dipl. Isl. I, 398—99.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, s. XLI—II (facs.); K. Maurer, Graagaas s. 7.*

1012. **AM. 279 b, 4to,** *Pap. 32,8 × 21,7 cm. 8 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **Rekaþáttr Grágásar.**

2) Bl. 8ʳ. **Rekaskrá.**

3) Bl. 8ᵛ. **Kristfé i Hvammi i Vatnsdal.**

En for Arne Magnusson udført og af ham udfyldt og rettet afskrift af 1ste læg af AM. 279 a, 4ᵗᵒ; yderligere oplysninger af A. M. findes på to foran indklæbede sedler.

Benyttelse og beskr.: *Grágás III, s. XLVIII.* Trykt: Grágás Skálholtsbók [illegible] Kbh. 1883.

1013. **AM. 280, 4to.** *Pap. 19,4 × 16 cm. 137 bl. 17. årh. Skr. af Hákon Ormsson. Af Jón Sigurðsson pag. 1—273. Bl. 71—72 og flere enkelte sider ubeskrevne. Meget af indholdet overstreget, vistnok til betegnelse af stedfunden afskrivning. Bl. 113 ff. skyldes vistnok delvis ældre hænder.*

Bessastaða Copiu-bók.

Indeholder dokumenter vedrørende klostergodset på Island:

Reynistaðar klaustrs bréf (bl. 1—31).

Munkaþverár klaustrs bréf (bl. 32—64).

Möðruvalla klaustrs bréf (bl. 65—70).

þingeyra klaustrs bréf (bl. 73—103).

Skriðu klaustrs bréf (bl. 104—112ʳ).

Inventarium Reynistaðar, Arnarstapa, Bessastaða, Viðeyjar, Munkaþverár, þingeyra, Möðruvalla, Kirkjubæjar, þykkvabæjar (bl. 113—37ʳ) *ɔ: fortegnelser (til dels på Dansk) over besætning og inventar på islandske kongsgårde og klostre — fra tiden för og efter 1600.*

erkomst og hist.: Så vel af to i håndskriftet indklæbede AM^ske sedler som af titlen i den ældre katalog fremgår det, at landsskriver Hákon Ormsson har afskrevet hovedmassen af dette hskr. efter de på Bessastaðir opbevarede original-breve.

I. 281, 4to. *Pap. 19,8 × 15,8 cm. 107 bl. 17. årh's slutning. Skr. af Sigurður Jónsson på Knör.*

Indhold:

1) Bl. 1—46^r. **Völsunga saga ok Ragnars saga loðbrókar** *med følgende overskrift* „Sagan*n* | Aꝼ Ragnare Lodbrök fem ꝼordum | var Kongur yꝼ*er* Danmørk, Norege, Sviarike, [Biarma] | lande, Finlande, Englande, Skotlande, Irlande, Wind|lande og Saxlande. Dö i Englande þä ha*nn* haꝼde Kongur | verid i 24 är. Anno Chrifti 841. Reiknaft aꝼ chrono|logis fä 57 i Danfkra kongatale. þefse Saga heꝼft | med Wolfungaþætte af Sigurde Foꝼnisbana, Giuk|ungum etc." *Krákumál udelades.*

2) Bl. 47—63^r. **Trójumanna saga** *med overskrift* „Hier Heꝼur Tröiu Man*n*a Saugu | og feiger fyrft aꝼ Saturnus aꝼ Krit". *Stammer — men indirekte — fra Hauksbók.*

3) Bl. 63^r—82. **Bretasögur** *med overskrift* „Hier heꝼur Søgu aꝼ Enea". *En meget ufuldstændig og forkortet gengivelse — dog ikke på første hånd — af den i Hauksbók indeholdte tekst.*

4) Bl. 83^r. **Skrif Halldórs prests af Grænlandi til Arnalds prests.** *Grl. hist. M. III, 238—42.*

5) Bl. 83^v—93^r. **þorfinns saga karlsefnis** *med overskrift* „Hier Heꝼ*ur* sogu þorꝼins Kallseꝼnis þord*ar*fon*ar*". *Utvivlsomt stammende — omtrent som f. eks. 3 — fra Hauksbók.*

6) Bl. 93^r—94^r. **„An*n*all vr føgu þormod*ar* Kolbrun*ar*skalldz** hv*er*fu til er hättad j | Eir*eks* ꝼirde og Ein*arz* ꝼ*irde*".

7) Bl. 94^r—95^r. **Annalistiske og geografiske notitser:**

a) „Grænlands Bifkupar i Gordum".

b) Óaldar vetr á Íslandi.

c) „Biskups stölar i Norege".

d) „Biskups stolar j Einglande".

e) „þefser eru B*isk*ups stölar i Skotlande".

f) „Wegur til Römb." (ɔ: Rómaborgar).

g) „Nöfn stundanna".

h) 'Lønd og filke fem heira til Noregs kongs fie hirdſlu'.

i) „Filke i Norege".

k) 'Tilfter vm hverfis Island'.

l) Nogle islandske kronologiske notitser.

8) Bl. 95r–v. „Hier feiger **fra þui Hvar hvor Nöa foaa bygde heimenn**".

9) Bl. 95v–96v. **„Wm votn j Heimenum".**

10) Bl. 96v. **Um bókagerð hina fyrstu.** *ɔ: „Prologus" i „Nokkur blöð úr Hauksbók" (s. 5).*

11) Bl. 96v. **„Fra Paradiſu".**

12) Bl. 96v—98v. **„Hvorſu lønd liggia j Verølldinne".**

13) Bl. 98v. **Um borgaſkipan ok legstaði heilagra manna.**

14) Bl. 98v. **'IIJ teinüngar vr munne Adamz'.**

15) Bl. 98v—101r. **'Gätur Heidreks kongs Hoſſundarſonar'.**

16) Bl. 101r. **„Hvadann Blöt höfuſt".**

17) Bl. 101r. **„Vm mothorn".**

18) Bl. 101r–v. **Um þat hvaðan ótrú hófst.**

19) Bl. 101v. **Kenning Auguſtini.**

Stykke 8—14 og 16—18 stemme hovedsagelig eller som udtog med de tilsvarende stykker i Hauksbók, se „Nokkur blöð úr Hauksbók".

20) Bl. 101v—102r *(6 linjer).* **Spansk notits** *med overskrift* „De Dialectica".

21) Bl. 102r *(13 linjer).* **„Kongsbrefa titulus Hiſpanus"** — på Spansk.

22) Bl. 102—103r. **Excerpter af Landnámabók og Íslendingabók m. v.:**

a) „Þa er Vlfliotur var lx ad alldri" osv., *stammer fra Hauksbók.*

b) 'Talder bændur ä Iſlande', *excerpt fra Íslendingabók.*

c) 'Öär j Einglandi', år 870.

d) Um tíund; dauði Gizurar biskups — *excerpt af Kristni saga.*

e) Fjorde og stednavne fra Islands Vestfjorde.

f) Om 'Þurijdur sunda filler', *excerpt af Landnámabók.*

g) „vr auſtꝼirdinga landnami“, *indbefattende fjorde, elve og andre stednavne fra Islands Øst- og Sydland.*

23) Bl. 103—104r. **Ættartölur** *med overskrift* „Hier biriar gømul Annal og ættartølur“. *Indledes med en notits om* de med gudernes navne sammensatte personnavne; *slægtregistrene gå* a) fra Adam til Valgerðr (bedstemoder til Haukr Erlendsson), b) fra Harald Hildetand til Steinunn (Hauks hustru), *efterfulgt af* en notits om Yxna-Þórir, c) fra Sigurd Fåvnesbane til Harald hårfagers slægt (efter tillægene i Ldn.).

24) Bl. 104r. **Småstykker fra Landnámabók og Íslendingabók m. v.:**

a) „Vr landnämu Veſtꝼirdinga“, *beg.* „Wlfr hinn skiälgi“ osv.

b) Annalistiske notitser for år 1118, „þa haꝼdi Iſland bygt verid cc vetra xræd“.

c) Thile—Ísland—Papar.

d) Sigling úr Noregi — til Horns á Íslandi — til Hvarfs á Grænalandi osv. *med en notits om kursen* Eireksstefna.

e) Om Böðvarr hvíti.

25) Bl. 104v—107. **„Wølvo spä“.**

Herkomst og hist.: *Omtales på to i AM. 597 b, 4to indlagte blade som* „bok Sigurdar Biörnssonar lögmanns“ *med* 'hönd Sigurdar Jonsſonar ä Knör'.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I (Völsunga s. og Ragnars s.); Grönl. hist. M. I, 348; Ant. Amer. s. 81; Ant. Russes II, 426; Ant. Tidsskr. 1846—48, s. 112; Nord. Oldskr. III (Herv. s.); Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norræn Fornkvæði, Chrania 1867, s. XXII ff., LX; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island, II, Kbh. 1879-82, s. 374-75.*

M. 282, 4to. *Pap. $20_{,2}$ × $16_{,2}$ cm. 41 bl. 17. årh.; arkaiserende retskrivning. Af en senere benytter ere forkortelserne delvis opløste og tilskrevne i marginen eller over linjerne.*

„ᛋᛅᚴᛅᚼᚽ·ᛅᚠ· | Ragnare Lodb|rook og ſ*onum* | Hanz“.

Efterfulgt af et register over kapitlernes indhold.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſa Ragnar Sögu Lodbrokar, feck eg 1714 i Januario af Monſr Buſſeus. enn hann hafdi hana þä nylega feinged af einum godum vin i Kaupenhafn, ſem eckj villde ſitt heite vita lata. Var þeſſe Ragnarſaga þä aptanvid

Nialsſögu innbundinn, enn eg tok hana þar frä. Þetta Exemplar er hid verſta grei".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1016. **AM. 283, 4to.** *Pap. 20,8 × 17 cm. 40 bl. 17. årh. Bindet betrukket med beskrevet perg. indeholdende brudstykker af* en islandsk oversættelse af Kristian III.s ordinans 1542 (*om* jomfruklostre, *om* bispevielse).

Hrólfs saga kraka.

For Arne Magnusson kollationeret med AM. 9, fol.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har A. M. noteret* „Þetta exemplar er nu ſamhlioda vid exemplar er ritad hefur Sr Jon Erlendzſon i Villingahollte, og mier liede Syſlumadurenn Jon Þorlaksſon. var in folio".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1017. **AM. 284, 4to.** *Pap. 20,9 × 15,5 cm. 15 bl. 17. århs sidste halvdel. Defekt.*

„Hrölffs Köngs Kraka Saga Er Riede Dana vellde".

Åben plads for begyndelses-initialen. Mellem bl. 8 og 9 mangler afsnittet i Fornaldarsögur I, 38[11]—77[11]. Slutter med en „Wijſa M. J. S. Til Gamanz" *og* „Ønnur hinns sama" *ɔ: to viser om Rolv krake.*

Herkomst og hist.: *På det dobbelte forsatsblad, der er dannet af et brevomslag med udskrift til Arne Magnusson, har denne noteret* „Hrolfs Saga Kraka deſunt nonnulla".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1018. **AM. 285, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 35 bl. Skr. 1654. Begyndelsen og slutningen tilsatte af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet perg. (af samme art som AM. 283, 4to) indeholdende brudstykker af* en islandsk oversættelse af Kristian III.s ordinans (*om* bispevielse).

Hrólfs saga kraka („Hier byriar Söguna af Hrol|fe konge Kraka" osv.).

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

AM. 286, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 35 bl. 17. årh. slutning. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(16. årh.), der har været elegant udstyret med røde overskrifter og kapitel-initialer samt store, ornamenterede balke-initialer. På de her bevarede blade ses brudstykker af* Framfærslubálkr, Landabrigðabálkr, Farmannalög.

„**Saga Bǫdvars Biarka**“.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

AM. 287, 4to. *Pap. 20,9 × 16,8 cm. 26 (12 + 14) bl. 17. årh. To forsk. hænder.*

I. **Saga Böðvars bjarka** („Hier Byriar søguna af Bødvare Biarka“). *Øverst bl. 1r har Rafn skrevet* „ | manu AM | Böðvars Bjarka Saga frá Monſr Odde Jonsfyni“, *hvormed utvivlsomt indholdet af en nu forsvunden AMsk seddel angives.*

II. **Saga Böðvars bjarka** („Hier Biriar sogu aꝼ Boduari Biarka“). *Ved sagaens slutning står med samme hånd som afskriften* „Eyolꝼur Grimolfzfon myn Eiginn Hand“.

AM. 288, 4to. *Pap. 20,6 × 17 cm. 72 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra det under AM. 286, 4to omtalte hskr. af* Jónsbók *(flerfarvede og ornamenterede initialer), indeh. brudstykker af* Mannhelgi *og* Þegnskylda.

Jómsvikinga saga („Hier Byriaſt Saga af Jömsvijkingum“).

Kollationeret med AM 13, fol. og de herved fundne varianter antegnede i marginen.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to seddelnotitser, én egenhændig af Arne Magnusson, én nedskreven af en af hans skrivere. Der gives her anvisning til kollationeringen, og om dette hskr. oplyser A. M.* „Þeſſe Jomsvikinga Saga er ſkriſud af Jone Hakonarſyne, epter pappirsexemplare i 4to, ſem eg, ä mïnum ungu dögum, ſä hia Gudmunde Biörnsſyne i Hraſnsey“.

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 7; Jómsvikinga saga, Lund 1879.*

1022. **AM. 289, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,5 cm. 47 bl. 17. årh s sidste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra samme håndskrift af* Jónsbók *som det under AM. 286 og 288 nævnte. indeh. brudstykker af* Konungserfðir *og* Hirðsiðir.

Jómsvikinga saga („Hier byriaft Saga aꝼ Jöns Vijkingum").

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s 7; Jómsvikinga saga, Lund 1879.*

1023. **AM. 290, 4to.** *Pap. 20,6 × 16,5 cm. 84 bl. C. 1700. Hist og her findes latinske marginal-notitser af Arne Magnusson. Af bl. 64 er ydre margen delvis bortskåren. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra det under forrige nr omtalte hskr. af* Jónsbók, *indeh. brudstykker af* Hirðsiðir *og* ærkebisp Jóns kristenret.

Jómsvikinga saga („Hier Byriast Saga aꝼ Iomsvïkingum").

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 7; Jómsvikinga saga, Lund 1879.*

1024. **AM. 291, 4to.** *Perg. 21,3 × 14 cm. 38 bl. 13. årh s sidste halvdel. Røde — tildels ulæselige — overskrifter, røde eller grönne initialer. Bl. 1r ubeskrevet, bl. 38v næsten ulæseligt, fremdeles er skriften på adskillige steder, navnlig på læggenes første og sidste side, stærkt slidt. Bl. 8 er beskadiget forneden, flere blade have desuden mindre flænger. Bl. 7v og 18r findes marginal-tillæg med gammel hånd. Håndskriftet ender defekt, endvidere mangler efter bl. 37 et blad.*

Jómsvikinga saga.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 57v har Arne Magnusson om denne membran noteret* „Jomsvikinga Saga, non integra. 4to. Mig minner eg hafe feinged hana fra Bæ, fra Sveine Torfafyne".

Benyttelse og beskr.: *FMS XI (facs.); Ant. Russes II, 126: Jómsvikinga saga, Lund 1879; Jómsvikinga saga, Lund 1882.*

1025. **AM. 292, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,5 cm. 55 bl. 17. årh. På bl. 1r er den oprindelige skrift udslettet.*

Indhold:

1) Bl. 1v—22v. „**Jömsvïkinga faga** Er hellft geing*ur* aꝼ Vagni Äkafyni". *Beg.* „Madur er neꝼndur Töke", *altså med det afsnit, som i nogle hskrr kaldes „annarr þáttr".*

2) Bl. 22v—40. **„þättur af Sigmundi Breftisyni og þrändi i Gǫtu".**

3) Bl. 41—50r. **„þättur af þrände i Gotu og Færeyingum".**

4) Bl. 50r—54r. **„þättur af Hröa enum heimſka, eda ſlifa Hröa".**

5) Bl. 54r—55. **'Vǫlſa þättur'.**

Må antages, i noget forkortet skikkelse, at stamme fra Flateyjarbók.

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 7; Færeyinga saga, Kbh. 1833 (ikke benyttet).*

AM. 293, 4to. *Pap. 19,8 × 16,2 cm. 24 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Defekt ved slutningen.*

Jómsvíkinga saga.

Begynder „Madꝛ er nefndꝛ Toki", *nogle hskrrs „annarr þáttr". Standser afbrudt i kap. XXXI.*

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, 7; Jómsvikinga saga, Lund 1879.*

AM. 294, 4to. *Pap. 21 × 16 cm. 91 bl. C. 1700. Kun de lige sider beskrevne. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra det under AM. 290, 4to omtalte hskr. af* Jónsbók, *indeh. stykker af* Rekabálkr. *Pagineret med tallene 361—542.*

„Sagan af Häldäne Brønu|föſtra".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

AM. 295, 4to. *Pap. 19,8 × 16 cm. 21 bl. C. 1700. Skr. af den senere præst Eyjólfur Björnsson.*

Saga af Hálfdani Brönufóſtra.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er af og for Arne Magnusson noteret* „Haldanar Saga Braunuſoſtra. Med hendi Eyolfs Biörnſsonar. ex membranâ in folio, er eg ſeck af Vigſuſe Gudbrandſsyne" *(ɔ: AM. 152, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1029. **AM. 296, 4to.** *Pap. 20,2 × 15,8 cm. 46 bl. 18. årh's beg. Skr. af Þórður Þórðarson.*

Hálfdanar saga Brönufóstra.

Standser afbrudt med ordene „Þau Halfdan *ok* Mafsibil".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Haldanar Saga Brónufoſtra. in fine mutila. Deſcripta ex codice meo membraneo in 4to [er eg feinged hefi af Mag. Birne Þorleifsſyne] af Þorde Þordarſyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1030. **AM. 297 a, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 24 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson. Åben plads for 1ste initial; hist og her rettelser i marginen med en anden hånd. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Halfdanar Brönu Föſt|ra".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Halfdanar Saga Brónufoſtra kom til min 1727. fra Magnuſe Einarsſyne ä Vatzhorne. Er af honum ritud epter hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villingahollte, i Bok Jons Hakonarſonar, þeirre in folio, ſem fyrrum hefr ätt Mag. Bryniolfur, og gefed Helgu Magnuſſdottur i Brædratungu".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1031. **AM. 297 b, 4to.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 7 bl. 17. årh's sidste halvdel. Ved hskrs slutning er begyndelsen af* „Sagan*n* aꝼ Alaꝼleck" *udstreget, ved dets begyndelse slutningen af en anden saga.*

„Sagan*n* aꝼ Halꝼdane Brønuꝼoſtr*a*".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet AMsk notitsseddel er sagaen* „ur bok in folio fra Jone Thorlaksſyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1032. **AM. 298, 4to.** *Pap. 19,7 × 15,3 cm. 70 (28 + 38 + 4) bl. 17. årh's sidste halvdel. Tre forsk. hænder.*

I *(28 bl.).* **Haralds saga Hringsbana** („Hier byꝛiaꝛ søgu aꝼ Haꝛallde | Hrings Bana").

Hertil må antages at høre en AMsk notitsseddel af følgende indhold: „Þeſſa Haralldz Sögu Hringsbana hefi eg fengid hia Aſſeſſor Þormodi Torfaſyne. Mun vera med hendi Sr Johans i Laugardælum".

II (38 *bl.*). **„Sagann aꝼ Harallde Hr|ings bana".**

Hertil hører rimeligvis en AM^ s^k notitsseddel af følgende indhold: „Þeſſe Haralldz Saga Hringsbana er ritud i Kaupenhafn, af Eiriki Biarnaſyne, ſem ſidan vard preſtr i Fliotzdals herade. Eg man eigi nu, epter hvada Exemplare".

III (*4 bl.; bl. 4 beskadiget forneden*). **„Sagan*n* aꝼ Illuga Grijdarꝼöſtra".**

[„Þáttr af Vermunde Konge og Syne hans Upfa i Danmörk", *der i den gamle katalog endvidere opføres under dette nummer, findes nu ikke her.*]

Omtalelse og beskr.: III omtales i Fornaldar sögur Norðrl. III; J. Þorkelsson. Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh. Kbh. 1888, s. 156.

M. 299, 4to. *Pap. 19,8 × 16,2 cm. 10 bl. 17. årh's slutning.*

„Fraſaga Edur Wndervyſan | aꝼ þeirri (?) **öheilu og Suikſamlegu uppa|ꝼinningu Suikarans Corꝼidtzar Vlꝼelds** Ä Islendsku üt-lagt Anno 1675".

Til grund for oversættelsen ligger det danske skrift „Corfidtz Ulfeldts listige Practicker".

M. 300, 4to. *Pap. 19,3 × 16,4 cm. 5 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

'Brevis qvædam Chronologia Danica . . Duo exemplaria' — *sål. den gamle katalog.*

Omfatter de foran i Calendarium Nestvediense (Don. var. 52, fol.) indeholdte annaler, *så vel fuldstændig afskrevne, som i afskrift med forbigåelse af de uudfyldte år.*

M. 301, 4to. *Pap. 21,2 × 16,6 cm. 162 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 51^r plettet ved blækspild; bl. 132^v—33, 145^v—46 ubeskrevne til betegnelse af lakuner. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.*

Ættartal Noregs kononga.

Afskrift af samme membran som AM. 52, fol., tilhører altså recensionen A (ifg. udg. Christiania 1847) af den Fagrskinna

benævnte bearbejdelse af de norske kongesagaer. [Antages af E. Jónsson i hans udførlige katalogbeskrivelse for originalen til nr 545, 4to i Kristiania universitetsbibliothek.]

Benyttelse og beskr.: *Fagrskinna, Chrania 1847; Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 150 ff.; Ant. Russes II, 91; Norsk hist. Tidsskrift I, s. 518.*

1036. **AM. 302, 4to.** *Pap. 21,7 × 17 cm. 145 bl. C. 1700; samme hånd som i AM. 51, fol. Bl. 3v—4r ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder. Hist og her rettelser og marginal-antegnelser af Arne Magnusson og endnu en anden hånd (Torfæus?).*

Noregs kononga tal.

Afskrift af samme membran som AM. 51, fol., tilhører altså recensionen B (ifg. udg. Chrania 1847) af den Fagrskinna benævnte bearbejdelse af de norske kongesagaer.

Herkomst og hist.: *På et til bindets inderside fastklæbet forsatsblad har Arne Magnusson noteret* „In primâ membranæ paginâ, literis, uti ſſolet, vacuâ, recenti manu ſcriptum eſt: Konunga bok“.

Benyttelse og beskr.: *Fagrskinna, Chrania 1847; Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 151 ff.; Ant. Russes II, 91; Jómsvikinga saga, Lund 1879, s. XI.*

1037. **AM. 303, 4to.** *Pap. 21,7 × 17,5 cm. 215 bl. 17. århs. slutning. Skr. af Ásgeir Jónsson. Af bladene, der fra gammel tid ere paginerede, ere s. 357 (på én linje nær), 358—60, 390—94, 430 ubeskrevne. Adskillige marginal-antegnelser af Torfæus.*

Ættartal Noregs kononga.

Afskrift af samme membran som AM. 301, 4to og 52, fol. tilhører altså recensionen A (ifg. udg. Chrania 1847) af den Fagrskinna benævnte bearbejdelse af de norske kongesagaer.

Herkomst og hist.: *Ved afskriftens slutning har skriveren tilföjet* „Anno 1698 er þessi boc samanleſen wid Membranam sem hun er efftershrifut og compendium Chronicorum edur Fagrskinna kallaſt“. *For Arne Magnusson er på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torneſens Enke 1720“; *selv har han på et sammesteds indklæbet blad optegnet* „Þetta er Copia af Kalfſkinnsbok ſem Þormodur Torfaſon i Scriptis ſinum kallar Fagrſkinnu ſeu Compendium Chronicorum. Kalfſkinnsbokin heyrir til Bibliothecæ Academicæ Hafnienſi.

Ejusdem generis liber annar er og in Bibliotheca Univerſitatis ſub titulo Noregs konunga tal. Være ömaks vert ad conferera þeſſa bada

til ſamans, og giòra ur þeim eina edition. Þvi bader þeſſer codices eru eitt ſlags, þott vida differere, og annar ſie fyllri enn annar“.

Benyttelse og beskr.: *Fagrskinna, Chrania 1847; Safn t. s. Ísl. 1, Kph. 1856, s. 150 ff.; Ant. Russes II, 91.*

AM. 304, 4to. *Pap. 20,5 × 16 cm. 365 bl. 17. årh. 1ste halvdel. Skr. af Þorleifur Jónsson i Grafarkot ved Hólar — dog med undtagelse af bl. 298—362, der ere skrevne af Björn Jónsson på Skarðsá; bl. 1 og bl. 363—65, der ere senere tilsatte, skyldes yngre hænder. Bl. 187v—91 ubeskrevne; bl. 270—71 beskadigede i ydre margen. Hskr. standser afbrudt. Hist og her marginalhenvisninger.*

Noregs konunga sögur.

Indhold:

1) Bl. 1—181. Kongesagaerne fra Magnus den gode til Magnus Erlingsson incl. *Stemmende med Hrokkinskinna.*

2) Bl. 182—251r. Sverris saga. *Med flere lakuner; begyndende* „þeir sogdu“ *(Konunga sögur, Chrania 1873, s. 9).*

3) Bl. 251r—365. Hákonar saga Hákonarsonar. *Ender med ordene* „Häkon af Stejne | þor“ *(ib. 473).*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet 5 sedler og blade (a-e), der give oplysning om håndskriftets erhvervelse. Arne Magnusson fik det overdraget år 1703 ved en egenhændig erklæring af ejeren sr Skúli Þorláksson til Grenjaðarstaðir i Þingeyjar syssel, der nogle år i forvejen havde givet oplysninger om det og dér anslået dets alder til c. 80 år. Men da han havde udlånt hskr., og dette ved fremlån var gået gennem flere hænder, blev revindikationen, som det synes, noget besværlig.*

Benyttelse og beskr.: *FMS VI, 3; Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 89.*

AM. 305, 4to. *Pap. 19,3 × 16,5 cm. 8 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd. Skrevet på de brækkede blades indre kolonner.*

Úr Kristnisögu meistara Adams.

Afskrift af det pågældende stykke i Flateyjarbók; af Arne Magnusson rettet og udfyldt efter AM. 415, 4to, hvortil sigtes ved påskriften bl. 1r „Ex membrana meâ ubi langfedgatal“.

1040. **AM. 306, 4to.** *Pap.* $19_{,7} \times 15_{,5}$ *cm.* *39 bl.* *C. 1700.* *To forsk. hænder.* *Enkelte tilföjelser af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Magnúss saga Olafssonar,** *de 15 første kapitler til ordene* „oc fa eigi konung (*ɔ: Kálf*) i fylkingu“.

2) Bl. 23—39. **Latinsk oversættelse af nævnte stykke,** *med overskrift* „Vita Regum Norvegiæ“. *Torfæus' hånd?*

1041. **AM. 307, 4to.** *Pap.* $20_{,7} \times 16_{,6}$ *cm.* *28 bl.* *C. 1700.* *Rettet af Arne Magnusson; hist og her rettelser med en anden hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—15r. **Saga skálda Haralds konungs hárfagra** („Her heꝼr sogu skallda Harallz | konungs Harꝼagra“).

2) Bl. 15v—18r. **„Af Upplendinga konungum“.** *Overskriften tilföjet af Arne Magnusson.*

3) Bl. 18r—28. **Af Ragnars sonum** („Her fegir af Ragnars funum oc hverfu | margir k*onung*ar eru komnir af þeim“. *A. M.s hånd*). *Standser bl. 28v, l. 4 med ordene* „yꝼir vm“.

Afskrift af det tilsvarende stykke i Hauksbók med åben plads for mange ulæselige steder, hvilke lakuner tildels senere ere udfyldte af A. M.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I; FMS III.*

1042. **AM. 308, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,5}$ *cm.* *69 bl.* *17. årh.s slutn.* *Adskillige marginal-notitser.*

Noregs konunga sögur („Konunga Saugur | eru heꝛ Ritaþaꝛ“). *Heimskringla forfra til slutningen af Harald gråfelds saga. I de to sidste kongesagaer ere versene udeladte; af henvisninger fremgår dog, at de have været bestemte til andensteds at afskrives.*

Herkomst og hist.: „Med hende Sr Helga“ *meddeler den gamle katalog om dette håndskrift.*

1043. **AM. 309, 4to.** *Perg.* 26×21 *cm.* *48 bl.* *Skr. 1498.* *Tospaltet med undtagelse af de ti sidste blade, hvor skriften bliver noget större.*

Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 1^v *forekommer en mindre miniatur. Fin og gnidret skrift, tildels vanskelig at læse på grund af slid og pergamentets mindre gode beskaffenhed. Bl. 6, 13, 29 have aldrig udgjort mere end en enkelt kolonne, bl. 6 og 13 afsmalnende nedefter. Lægget bl. 27—33 er hullet og beskadiget foroven og forneden nærmest ryggen, bl. 36—37 på samme måde skrøbeligt; bl. 39 slidt og hullet. Defekt.*

Indhold:

I. **Excerpt af Flateyjarbók.**

1. Ólafs saga Tryggvasonar (bl. 1—25^r) — *indledet med en „ættartala“ og* „hverır konungaꝛ ſtyꝛt hafa noꝛegı“ *svarende til Flateyjarbók I, s. 27—29. Teksten i Flateyjarbók er forkortet og omredigeret; således følge her efter de to nævnte stykker kap. 36 og 37, og derpå tager selve hovedfortællingen fat med större initial og overskriften* „hıer er olafur konungꝛ tꝛygua ſon fæddur ȷ holmanum med ſıg . .“. *Af originalens „þættir“ ere følgende medtagne:*

[a]) ‘þáttr þorvalds tasalda’ (bl. 10rb—11ra).

[b]) ‘þáttr Finns ok Sveins’ (bl. 11va—12rb).

[c]) ‘þáttr Rauðs hins ramma’ (bl. 12^{rb-v}).

[d]) ‘þáttr þorsteins skelks’ (bl. 15^r).

[e]) ‘þáttr Indriða ilbreiðs’ (bl. 16rb—17rb).

[f]) ‘Gauta (*eller* Gauts) þáttr’ (bl. 21).

[g]) ‘þáttr þorsteins uxafóts’ (bl. 21vb—23vb).

[h]) ‘þáttr af Norna-Gesti’ (bl. 23vb—25rb).

[i]) ‘þáttr Helga þórissonar’ (bl. 25^{rb-v}).

2. þáttr af Sneglu-Halla (bl. 25vb—26) — *defekt, ender med ordene* „uel hafa tıl vnnıd h“, *Flatb. III, s. 424.*

II. **Laxdæla saga.** Bl. 27—34va.

Begynder defekt med ordene „bollı uar þar ȷ́ felí“, *Laxd. s. 240.*

III. **Eyrbyggja saga.** Bl. 34va—38. *Med overskrift* „Hıer hefur eyꝛ byggıv ok er god ſaga“. *To brudstykker.*

Bl. 34—35 *fra sagaens begyndelse til* „ſem þıngıt hafdí uerít“ *(Eyrb. 1864, s.* 12^{20}*).*

Bl. 36—38 *beg.* „ſvell enn þıꝛ fellu“, *ender* „þeꝛ lògdu þetta þoꝛoddı tıl“ *(Eyrb. 1864, s.* 20^{18}—50^{17}*).*

IV. **Njáls saga.** Bl. 39—48. *Fire brudstykker.*

Bl. 39 *beg.* „ec þat ſeger atlı“, *ender* „eıgı ſkal þat ſegır ſıg|mvndı“ *kap.* 38^{3}—42^{18}.

Bl. 40 *beg.* „ecke vın ſæll. bıoda“, *ender* „tok ſmala heſt“ *kap.* 49^{82}—54^{18}.

Bl. 41—47 *beg.* „J neſıd *ok* buaz“, *end.* „eıgı ſvo ꝼand haꝼa“, *kap.* 62^{53}—89^{74}.

Bl. 48 *beg.* „Nıall mæltı huerıa“, *ender* „[yꝼır] markaı ꝼlıot“, *kap.* 118^{1}—120^{54}.

Vil findes udførlig beskrevet (under benævnelsen „Bæjarbók“) i Njála II, s. 685—91.

Herkomst og hist.: *I stykket* 'hverir konungar stýrt hafa Noregi' *bl. 1ra gives (l. 36—39) følgende oplysning om membranens alder* „hann *var* þa konungr er ſu | bok u*ar* ſk[rıꝼu]d er þessı bok u*ar* eptır ſkrıꝼud þa var lıdıt ꝼra hıngad | bvıd uorſ h[er]ra ıesv *christı.* M. CCC. LXXX. *ok* ſıau sar. enn nu erv | [*fra* hans hıngadburd er] ſıa bok er ſkrıꝼud. M. CCCC. nıvtıgır *ok* atta aı“. *I nedre margen findes hist og her med rødt blæk antegnelser af skriveren, dels nogle* *ordsprog*, *dels (bl. 17v) følgende oplysning om ejeren* „Jon oddſ ſon aa mıc | *ok* er eckı [nema] hanſ eıgn“. *Til håndskriftet høre to AM'ske sedler, og endvidere omtales dette hskr. i AM. 435 a, 4to bl. 58r. Bl. 1—26 er* „feinged af Mag. Jone Wid hefur fyrrum heyrt Skalholltz kirkiu til. eda *og* leiged i Skalhollte epter af bokum Mag. Bryniolfs þö mun hitt helldur vera“; „communicavit Th. Th.“ *siges der på de to sedler om dette fragment. Resten — hvoriblandt også skulde være et stykke* „ur Grettis Sögu“ *(hvis dette da ikke er en forveksling med Njála-fragmenterne) — mener A. M. at have erholdt* „fra Bæ i Floa“, *måske med undtagelse af nogle af Njála-bladene.*

Benyttelse og beskr.: *Nials-saga, Havniæ 1809; Fornaldar sögur Norðrl. I (Nornag.); FMS I, III; Grönl. hist. M. I, 507, 508—9; Ant. Amer. s. 216 (Eyrb.); Ant. Russes I, 393, II, 238, 285; Eyrbyggja saga. Leipzig 1864 Icelandic Reader, Oxford 1879, s. 346—47 (Laxd.): Flateyjarbók, Christiania 1860—68, s. V—VI; Njála I, Kbh. 1875, s. X—XI; Icelandic sagas I, London 1887, s. XXIX (cit. som fol.); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. århr., Kbh. 1888, s. 12.*

1044. **AM. 310, 4to.** *Perg.* $22{,}_5 \times 13{,}_7$ *cm.* *45 bl. + 3 forangående ubetydelige bladstumper, af hvilke dog den 3dje er aldeles ubeskreven. 13. århs sidste halvdel. Af Arne Magnusson pagineret 1—98, idet bladstumperne ere medregnede, dog således at den første (ubeskrevne) side ikke er medtaget. Endvidere medregnes (som s. 44—47) to til betegnelse af lakune indsatte, ubeskrevne papirsblade. Røde overskrifter og initialer. Hist og her findes yngre marginalia, i ydre margen dog beskadigede ved beskæring. Det*

ved s. 26–27 betegnede blad har en mindre beskadigelse af ydre hjörne, bladet s. 66—67 har kun halv störrelse.

Indhold:

1) S. 1—98. **Ólafs saga Tryggvasonar** — *opr. forfattet på Latin* af munken Oddr Snorrason.

Sagaen har opr. begyndt på første blads inderside, hvor nu kun et ubetydeligt brudstykke nederst til höjre er tilbage; af det følgende blad er en trekantet stump nærmest ryggen bevaret, af tredje blad er kun en rest af indre margen tilbage. Det første hele blad (signeret 6–7) begynder „yꝼer oc þuıker luter", *hvorefter en halv side er ubeskreven.*

2) S. 99. a) Tíu laga-orð guðs.

b) Tíu undr Egiptalands.

Stykket b) ender defekt med ordene „gaꝼ gvð moyſı lag þa er", *idet sidste blad i codex mangler. S. 99 særlig hånd.*

Herkomst og hist.: *Angående defekterne i denne codex har Arne Magnusson udtalt sig udførlig på to foran indklæbede, sammenhængende papirsblade; på andre blade sammesteds er for eller af A. M. afskrevet pergamentsstumperne foran i codex og småstykkerne på sidste side (denne sidste afskrift udført, endnu medens membranen var „in bibliotheca Wilh. Wormii"). Angående håndskriftet, der oprindelig har været indbundet sammen med AM. 68, fol., henvises i øvrigt til dette nr.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 234; FMS (I), X; Saga Ólafs konungs Tryggvasonar. Chrania 1853, s. V, XXI—XXII; Ant. Russes I, s. XXVII, 414 (facs.); K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Jómsvikinga saga, Lund 1879.*

AM. 311, 4to. *Pap.* $19_{,5} \times 15_{,5}$ *cm. 135 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Med rettelser, marginalnoter og tre seddel-tillæg af Arne Magnusson.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Afskrift af membranen AM. 310, 4to.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Kom fra Iisland med Admiral Raben 1720".

AM. 312, 4to. *Pap.* $19_{,6} \times 15_{,2}$ *cm. 119 bl. C. 1700; de første ni linjer skrevne af Ásgeir Jónsson. Enkelte rettelser af Arne Magnusson.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Afskrift af membranen AM. 310, 4to.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret* „þeſſa bok eignadizt eg 1719. af Sr Olafe Olafsſyne. Enn hann hafde feinged hana i Norege, af ſidara manne konu Asgeirs Jonsſonar“.

1047. **AM. 313, 4to.** *Pap.* $19_{,8} \times 14_{,9}$ *cm. 222 bl. Skr. 1657 af Sigurður Jónsson på Fróðá. Pagineret 1—442, idet tallet 72 er tre gange gentaget. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Indhold:

1) Bl. 1—70. **„Sagann Aff Olaffe Konge | Triggua Syne“.**

2) Bl. 71—222. **'Nockrer Saugu þætter sem heyra til sogu Olafs Kongs trigua sonar':**

a) „þattur af Sueine og Finne Sueins | Syne“. *Bl. 71—79r.*

b) 'Saugu þattur aff Barde digra'. *Bl. 79v—86r.*

c) „Saugu þattur Af Norna | Giefte“. *Bl. 86v—101r.*

d) „Saugu þättur af Indride | Il Breid“. *Bl. 102—120r.*

e) 'þättur aff þorſteine vxaföt'. *Bl. 121—39.*

f) 'Sògu þättur aff þeim Kongum tueimur Hiedenn og Hognna'. *Bl. 140—51r.*

g) 'Sògu þättur af þorsteine og Helga Norſkum' ɔ: þáttr þóris Helgasonar. *Bl. 152—56.*

h) 'Sògu þättur af þörſteine Bæar mägne'. *Bl. 157—75r.*

i) 'þattur af Roguallde J æruyk og raud Ramma'. *Bl. 175v—84r.*

k) 'Sògu þättur wmm Suoldrar Bardaga'. *Bl. 185—217r.*

l) 'Gauta þattur'. *Bl. 218—22.*

Herkomst og hist.: *Foran findes indklæbet dels en AMsk seddelnotits* „Olafs Saga þeſſe hefr vered eign Jons ä Hialla fódur Asgeirs“, *dels en rest af det gamle forsatsblad: dette bærer følgende attestation i dansk-islandsk sprog* „þeſsa boek er vel Schriffuen Aff ... | [S]igurder Jonſsön Bunde a Frodaae i Sn[e]fieldznæs Syſſsel a Iſslande A þ[ui Are] | þa mann Schrieff effter hingad B[urd] . . . | Herras Jeſsu Chriſti 1657“ *med en ulæselig underskrift. Derunder er med en anden hånd skrevet* „þeſsa Bök A Gudrun Asgeirs Dötter | Hueria Hennj Gaff Hejdurlegur Kiennimann S. Benj dict Peturſson Ad Heſtj þann 16 Junj 1673 | Jon Jonſson meh“.

[. 314, 4to. *Pap. 20,6 × 16,3 cm. 140 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginalnoter af Torfæus.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Afskrift af membranen AM. 310, 4to.

rkomst og hist.: *På forsatsbladets inderside har skriveren antegnet* „Saga Olafs konungs Tryuvafonar | auctore Oddo Monacho“. *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Affeffor Thormod Toruefens Enke 1720. No 7, in 4to“.

[. 315, 4to. *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 344 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte tilföjelser af Arne Magnusson og nogle senere rettelser. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Afskrift af Morkinskinna, går altså fra Magnus den gode til Sigurd Haraldssons sidste kamp i „saga Inga konungs ok bræðra hans“, hvor efter ordene „mioc gengit af hendi | honom“ *resten mangler.*

nyttelse og beskr.: *FMS VI, 4.*

[. 316, 4to. *Pap. 19,2 × 15,6 cm. 247 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson med undtagelse af bl. 1, der skyldes en AMsk skriver. Sidevis pagineret, men ved indbinding er en del af tallene bortskåren.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Afskrift af membranen AM. 66, fol. (Hulda), begynder altså defekt i Magnus den godes saga (16. kap.) og går til Magnus Erlingsson incl.

nyttelse og beskr.: *FMS VI, 2; Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877.*

[. 317, 4to. *Pap. 20,7 × 16,3 cm. 24 bl. 17. årh. Forskellige hænder.*

Begyndelse og prøvestykker af **Húsafellsbók** *ledsaget af* Arne Magnussons udførlige oplysninger.

Det synes at fremgå, at det nævnte håndskrift har indeholdt „Noregs konunga sögur“ i en kompilation, for hvilken tildels Peder Claussöns danske oversættelse af Heimskringla ligger til grund. Sml. dog hvad under AM. 66, fol. af Arne Magnusson er anført om 'Húsafellsbók's forhold til Hulda.

1052. **AM. 318, 4to.** *Pap. $19_{,5}$ × $16_{,7}$ cm. 91 bl. Skr. 1664 af præsten Helgi Grímsson. Bl. 1 og 91 reparerede. Hist og her marginaltilföjelser.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Afskrift af membranen AM. 66, fol. (Hulda).

Herkomst og hist.: *Bl. 1 (forsatsblad) indeholder følgende påtegning af skriveren* „Sógur þeſsar aꝼ Noregs | Kongum heꝼur ſkriꝼad Helge þ. Grïmsſon | og er kver þetta hans eign | Anno MDCLXV“. *Ved sagaens slutning findes ligeledes skriverens navn samt årstallet* „A° 64“.

1053. **AM. 319, 4to.** *Pap. $20_{,2}$ × $15_{,5}$ cm. 4 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Ólafsvísur — om Magnus den godes fødsel.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet er af Arne Magnusson noteret* „Viſa um getnad og fæding Magnuſſ kongs goda, ſonar Olafs Helga, Noregs kongs. ur bok in 4to minori, ſra Þordi Petursſyne ä Holmi. var þar inne ſkrifud med grey hendi, ecki gamalli“.

Benyttelse og beskr.: *Íslenzk Fornkvæði II, 141—47.*

1054. **AM. 320, 4to.** *Pap. $19_{,7}$ × 16 cm. 20 bl. C. 1700. Skr. af Styr Þorvaldsson.*

„Sógu-þättur aꝼ Olaꝼe kongi | er kalladur var Digurbeinn“.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMske sedler med oplysninger om håndskriftet; det er en afskrift* „ur bok Sr Þordar Jonsſonar. j ſolio med hende Sra Jöns Ellendz sonar“.

1055. **AM. 321, 4to.** *Pap. 19 × $15_{,3}$ cm. 145 bl. 17. årh sidste halvdel. Ifg. den gl. katalog skrevet af sr Halldór (Jónsson) på Reykholt. Pagineret 1—288, idet tallene 251—52 ere gentagne.*

Saga Ólafs konungs Haraldssonar.

Uden prolog, standser ufuldendt med ordene „gɪoꝼo þeir dyki“ *(FMS V, 137). Skal stamme fra en original, som står AM. 61, fol. nær.*

AM. 322, 4to. *Pap. 20,3 × 16,3 cm. 23 bl. 17. årh. De fire sidste blade mere eller mindre beskadigede.*

Olav den helliges saga *(fragm.).*

Brudstykker, i halvdansk sprog, hvortil hører følgende titelblad: „Ein Hiſtoria | W da oc ſa (!) Krönicha Kong Olaffs. | Harallds ſonar, ſom Regierade i | Noreg oc var Kalladur Ol|affur hin Helge effter | hans Dauda, huor ad ſkede a Stikla|stodum Samannſkriffud effter en Gamel Norſk | Kronichu Bog Anno 1649“.

Indholdet omfatter sagaens begyndelse til ind i kap. 17 og derefter to fragmenter, hvert på to blade, svarende til „Saga Ólafs konungs ens helga“, Chrania 1853, kap. 18—47 (beg.), samt partier af kap. 48—50 og 54—56.

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer navnet* „P Septimii“, *og på forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet* „Ex bibliotheca Septimio-Roſtgardiana, ſed mea nunc ſunt“. *Endvidere oplyser han med hensyn til de fire sidste blade* „þesse 4. blöd voru lymd ä ſpiölld ä qvere er eg ſeck af Magnuſe Magnuſſyne ä Eyre i Seidisfirde; kvered var (ſem framan ä þvi ſtöd) ſkrifad af tilſkipan Ara bonda Magnuſſonar M. D. IVC. ɔ: 96. Enn þad var, öeſad, ſidar ſett i þad band, ſem nu er þad ï, Eg true af ſorlage Magnuſar Magnuſſonar. Og kynni Magnus haſa haſt þeſſe blöd utanlands fra“.

AM. 323, 4to. *Pap. 20 × 16 cm. 140 bl. (+ 2 ved s. 107 og 265 indsatte tillæg). 17. årh. De sidste $2^1/_2$ sider ere skrevne med en særlig hånd, vistnok den samme, der har skrevet de nævnte tillæg og flere marginal-tilföjelser. Pagineret 1—278, idet det sidste blad, hvoraf kun to linjer ere beskrevne, opr. ikke er betegnet ved noget tal. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Saga Ólafs konungs Haraldssonar („Her Hefft Saga hins Helga Olafs Kongs Haɪ|alldſsunar“).

Ligesom AM. 321, 4to afskrift af en AM. 61. fol. nærstående original. Dog er fortællingen fortsat efter ordene „gɪoþo þeiɪ dyki“ *med 2½ side tillagt efter mbr. AM. 325 VI, 4to, endende* „bað ſva, at þoɪꝼɪɴnɪ“.

Herkomst og hist.: *Bl. 139v er af 2den hånd i marginen tilföjet* „þetta (ɔ: *miraklet med brødenes forvandling)* ſkedi j Gartlandi j Bevoɪ ſokn, Ao 1313. *og* liggia 3 Steinar ſem uɪdu uɪ þeszu deigi enn jnn j Bevoɪs kirkiu til minnis þennann dag, Ao 1633“.

1058. **AM. 324, 4to.** *Pap. 18,9 × 16,3 cm. 33 bl. 17. årh's beg. Hist og her marginal-forklaringer.*

Rauðólfs þáttr.

Titel: 'Raudölfs þättur. Sem jnnehelldur . . . Og er han eirn partur wr hiſtoriu Olafs Kongs Harallds Sonar hins helga'. *Derefter følger på parallelle sider* den islandske tekst og dansk oversættelse.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þennann Tractatum hefe eg feinged fra Biskupenum Domino Chriſtiano Wormio“. *Vistnok O. Worms hånd findes i de under titlen tilföjede ord* „Spectat hic tractatus ad Hiſtoriam Olai Sancti“.

1059. **AM. 325 I, 4to.** *Perg. 21 × 16,5 cm. 18 bl. C. 1300. Spor til røde overskrifter og temlig råt kolorerede initialer.*

Orkneyinga saga *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „maɴ ganga ſ[er] tɪl handa“, *ender* „haꝼt ſkɪcɪv rac(ka)“. *Icelandic sagas I, s. 49—52 (Orkn. saga s. 70—76).*

Bl. 2—10 *beg.* „ok ꝼ[anz] at pæſſvm overkvm“, *end.* „husa bær *ok* ſtoþ ɪ hall(endɪ)“, *ib. 81—113 (O. s. 134—88).*

Bl. 11—12 *beg.* „(bal)ldɪ vɪd dyʀ atɪalldɪ“, *end.* „Eɴ þeɪr ſkyll(dɪ)“ *ib. 154—62 (O. s. 268—84).*

Bl. 13—18 *beg.* „mannz ᴀɴaſſ *(sål.)* þeɪr ſendv“, *end.* „*ok* er Sveɪnn heyrþɪ“, *ib. 178—200 (O. s. 316—64).*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende notitsseddel bemærker Arne Magnusson, at han har fået disse fragmenter* „ur ymſum ſtödum ä Islande“, *og en tilsvarende bemærkning findes i AM. 435 a, 4to, bl. 54v.*

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X (hertil facs. III); Flateyjarbók, Chrania 1868, s. VIII; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. XCIV; Icelandic sagas I, London 1887 (cit. som C), s. XX ff., XXXVI (facs.).*

1060. **AM. 325 II, 4to.** *Perg. 15 × 13,8 cm. 25 bl. (24 + 1 a). Tospaltet. 13. årh's 1ste halvdel. Åben plads for overskrifter og initialer. Enkelte samtidige og senere marginaltillæg. Bl. 19 er beskadiget ved indre margen, bl. 1a er resten af et blad, der er helt bortskåret på 1—2 bogstaver nær i hver linje, nærmest indre margen. To lakuner, samt defekt ved begyndelsen og slutningen.*

Agrip af Noregs konunga sögum.

M. h. t. den nærmere beskrivelse ligesom angående indholdet af de hertil hørende AMske notitssedler a—f henvises til den diplomatariske udgave.

Herkomst og hist.: *Foruden hvad de nævnte AMske notitssedler meddele, indeholder AM. 435 a, 4to bl. 54v—56 herom følgende* „Compendium Hiſtoriæ Norvegicæ, undiqve mutilum, alias fragmentum rariſſimum. 4to minori. Komid til min fra Þordi Jonsſyne. en*n* fyrer þ*ad* var þad i eigu Þorgeirs Jonsſonar, ſem þad feck . . . *(sål.)*.

Fragmentum hiſtoriæ Norvegicæ in octavo. (þad ſem eg feck af Þorde Jonsſyne, en*n* han*n* af Jone Hakonarſyne) eignadeſt Þorgeir Jonsſon (mägur Gudmundar Arnasonar i Heyneſe) ä Kalaſtödum ä Hvalfiardar ſtrönd fyrer 10. eda 11. ärum (fra 1707 ad reikna) Þad hafdi næſt *firi* han*n* ätt Þordur Illugaſon Vigfuſſonar, broduſon Orms i Eyum, og höfdu þeſſe blöd vered langfedga eign þeirra fedga allt fra Vigfuſe Jonsſyne fordum Syſlum*anni* i Kios. Secundum traditionem þess folks.

Þegar han*n* feck þeſſe blöd, voru þau eins mutila *og* nu eru þau. Var *og* þar ſem Þorgeir þau feck, eck*ert* meira, ecke helld*ur* neinſtadar þar um kring ä ſtröndinne, ſo vïtt Þorgeir inqvirerad gat, ſem han*n* ſegeſt *med* flid giört hafa.

Eingar utſkrifter ætlar Þorgeir þar af vera, ad vïſu ſeigeſt han*n* eckert ſlikt nockurn tïma ſied hafa. Dixit coram 1707. Þorgeir atti eigi leinge þetta fragment, helldur feck þ*ad*, ſo mutilum ſem þad var, Jone Hakonarſyne, en*n* han*n* Þorde Jonsſyne ſem ad*ur* er ſagt. Jon Hakonarſon af mi*er* adſpurdr, meinar eingar utſkrifter þar af vera i landinu, og ſeigeſt alldrei þvilïkt neitt, fyrr edur ſidar, ſied hafa".

Benyttelse og beskr.: *Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie II, Chrania 1834, s. 273—335; FMS X: Frumpartar isl tungu, s. XXXVIII—XL; Ant. Russes II, 85; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . . Sprache, s. 619 ff.; Krania Vidsk Selsk. Skr. 1875; V. Dahlerup, Ágrip af Noregs konunga sögum, dipl. udg. Kbh. 1880; Corpus poet. bor. s. XL; Gött. gel. Anz. 1884, nr. 12.*

1061. **AM. 325 III α—β, 4to.** *Perg. C. 1300.*

Orkneyinga saga — *fragmenter af to codices.*

α (20 × 14,9 cm. 2 bl. Svage spor til farvede initialer og overskrifter; ydersiderne, særlig 2v, stærkt slidte).

Bl. 1 *beg.* „[ok] let ꝼretta", *ender* „þat *var* eini dag", *Icelandic sagas I, s. 51—54 (Orkn. saga s. 72—80).*

Bl. 2 *beg.* „*ok* ꝼlaug [aptr] ı gegnv*m* hoꝼvðıt", *ender* „Kolr kala ſo*n* ger*ð*ız lendꝛ", *ib. 69—73 (O. s. 110—16).*

β (22,4 × 15,9 cm. 1 bl.). Beg. „var v*ıð* bvın þorꝼınr", *ender* „Oc þa er he*rr* ſa var", *Icelandic sagas I, s. 34—40 (O. s. 40—50).*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons påtegning på omslaget er α erholdt* „fra Sr Snorra Jonsſyne 1721". *α er af samme codex som AM. 598 I α, 4to. β har ifølge hånd og format hørt sammen med AM. 162 E, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X (hertil facs. I [β] og II [α]); Flateyjarbók, Chrania 1868, s. VIII; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. XCIV; Icelandic sagas I, London 1887 — α (facs.) cit. som β og b, β cit. som a og SL — s. XIX ff., XXXVI; Sml. Möttuls saga, Lund 1877, s. 35.*

1062. **AM. 325 IV α—β, 4to.** *Perg. 13—14. årh.*

α (20,8 × 14 cm. 2 smhg. bl. Den stærkt slidte skrift er på mange steder senere opfrisket).

Ólafs saga hins helga *(fragm.).*

Det vanskelig læselige brudstykke begynder med ordene „lærpa ınetıt", *Olafs saga hins helga, Chrania 1849, s. 74. På omslaget har Arne Magnusson betegnet indholdet som* „Ex Miraculis Sancti Olavi".

β (18,8 × 13 cm. 2 bl. Af bl. 1 er ydre halvdel forneden bortreven. Stærkt slidte og sværtede, hist og her bogstaver senere opfriskede).

Ólafs saga hins helga (?).

Det næsten ulæselige fragment henføres til Olav den helliges saga; en indlagt seddel af Arne Magnusson synes at antyde, at denne ikke har formået at bestemme det.

Benyttelse og beskr.: *Nævnt (men næppe benyttet) FMS IV, Ant. Russes I, 427.*

1063. **AM. 325 V, 4to.** *Perg. 21,9 × 16,6 cm. 94 bl. Tospaltet. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, afsnitsinitialerne stærkt ornamenterede. Bl. 1r, ubeskrevet, er*

af Arne Magnusson overklæbet med hvidt papir. bl. 94, af hvilket den første fjærdedel senere er udfyldt, ligeledes opr. ubeskrevet. Af bl. 1 er et större stykke forneden afrevet; bl. 34, 40, 43 beskadigede ved beskæring, af hvert af de to sidste er desuden en strimmel løsskåren; på bl. 43v har Arne Magnusson udfyldt nogle tabte bogstaver. Defekt på flere steder.

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1—32 *beg.* „Ari en ꝼroðı" *(prologens begyndelse), ender* „alla fatt *ok* vınattv *við* Ol*af*", *FMS IV, 183.*

Bl. 33—36 *beg.* „domr ſe vnd*er* m*er*", *end.* „ha*nn* og*vr*lıgı þıc(kıa)", *ib. 227—45.*

Bl. 37—79 *beg.* „v*m* eyrındı þıtt.", *end.* „En*n* nv ætla ek", *ib. 257—V, 67.*

Bl. 80—91 *beg.* „þıner. kalꝼr ſv*arar*", *end.* „En gavꝼvglıgı", *FMS V, 76—140.*

Bl. 92 *beg.* „at ꝼætrnır bað*er* lagv", *ender* „En*n* ſa goðı b(ondı) . . . | (oð)rv *við* kom(a) . . .", *ib. 144—48.*

Bl. 93 *beg.* „helgv mey marıam", *ender* „þrotan allan*n ok* ſva mık|in ok mıvkr *ok* letr v*ar*þ h*onum* þe", *ib. 214—24.*

Bl. 94r *(hånd fra c. 1400).* Latinsk hymne til Magdalena. *14 linjer.*

Herkomst og hist.: *På indlagte sedler har Arne Magnusson fremhævet håndskriftets defekter; om bl. 35—36 oplyser han endvidere* „Þeſſe 2. blöd feck eg 1706. af ſyne Biörns Peturſſonar ä Buſtarfelle, en*n* honum hafde þau feinged Sr Olafr Eirikſſon ä Hiallta ſtad". *Endvidere hører sandsynligvis herhen en seddel, der oplyser om beskaffenheden af bl. 1r. I AM. 435 a, 4to bl. 42v—46 findes om denne codex følgende* „Olafs Saga Helga. 4to. Vantar mikid i. hana hefi eg feinged af Amtmanni Müller. er komin fra Arna Gudmundzſyne i Billdudal, hvers langfedga eign hun hafde vered.

NB. vera kan*n* [Imò ita eſt.] ad þesso Olafs ſaga hafi ſtoru*m* ſkerdſt ä Beſſaſtödu*m* medan hun þar lä adur en*n* eg hana eignadizt. þvi tvö blöd ur henni voru utanum prentada bök in*n*bundna ſem Amtman*n* Müller liede mier; hver eg þ*ar* utanaf tök. Kan*n* eins um fleire fared hafa.

Nockur blöd þ*arur* feck eg af Amtm*anni* 1704. ä Alþ*inge*.

Tvö blöd ur þeſsarre ſömu Olafs ſögu Helga, fieck eg 1706. af Petre yngra Biörnsſyni (fra Buſtarfelle) hver han*n* feinged hafde hiä Sra Olafe ä Hialltaſtad, ä þeim fyrſtu ärum ſem Sr Olafur var ä Hialltaſtad. Þau munu ſlædſt hafa frä Amptmanne til Þingeyra, og þar komid til Sra Olafs [nempe iſtaru*m* rerum negligens vir ita codicem tractavit].

Olafs Sögu Helga 4to. feck Jon Erlendzſon ä Kambe i Kroksfirde (Garpsdal) af Arna Gudmundzſyne i Billdudal Og fra Jone kom hun til Amtmanns Müllers. Þegar eg hana feck af Müller, vantadi mikid i hana, liet eg Arna epterſpyria hvert ecki neitt viſſe til þeſs er i hana vantadi,

ſvaradi *hann* ad þad ſem i hana vantadi, hefdi vantad ſo leingi ſem hann hefdi tilvitad (*þad* hefur vered ad ſkilia, ad i ſinne veru hefdi eckert ur henne fargaſt, enn hvert mikid i hana vantad hafe, þä hun frä Arna för, hefur *hann* vel ecki vitad, litt lærd*ur* m*adur*). Þad er annars vist ad bokin hefur i Amtmanns höndum ſkierdſt, og blöd ur henne tapaſt, vide alibi, enn hvört hun hafe heil vered, þä hun vid Arna ſkilde, er öhægt til ad gieta.

Olafs Saga Helga 4to var heil, þä Jon Erlendzſon hana af höndum liet, firi utan 4. blöd ſem voru med honde Sr Jons Olafsſonar, er hann þar i hafde ſkrifad. Bokina feck Jon af Arna Gudmundzſyne i Billdudal.

Torfi Jonsſon gantadi bokina af Jone Erlendzſyne, lofade honum betalinge fra Amtmanni, enn *hann* feck eckert. Jon Erlendzſon coram."

Benyttelse og beskr.: *FMS IV—V (under mærket D); Ant. Russes I, 427.*

1064. **AM. 325 VI, 4to.** *Perg. 28,8 × 21 cm. 43 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 1 er kun 1ste kolonne (noget beskåret forneden) bevaret, bl. 2 og 43 ere beskadigede ved beskæring, af bl. 5 er noget af ydre margen bortskåret, flere blade have småhuller og fugtighedspletter. Adsk. defekter — fremhævede ved påtegning på nærmest foregående blad.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1—6. *Forfra (prolog incl.) til* „ſteinda ravnd", *FMS IV, 59.*

Bl. 7—15 *beg.* „iþrandheimi", *end.* „at ek em her kóminn", *ib. 68—137.*

Bl. 16—18 *beg.* „en æingi kunni honum", *end.* „gallt hann honum", *ib. 179—202.*

Bl. 19—36 *beg.* „(b)eiddi jarl þess", *end.* „til fueþns. ainhotr", *ib. 225—338.*

Bl. 37 *beg.* „J logenn ok hellt", *ender* „vid yðr at taka eðr", *FMS V, 41—48.*

Bl. 38—43 *beg.* „(hu)fi en þorgilf bondi", *end.* „ok bavd ſva at [hann]", *ib. 96—141.*

Skal stemme med Chrania-udgaven, 1853.

Herkomst og hist.: *Påskrifter fra c. 1600 forekomme i nedre margen bl. 27r og 42v, henholdsvis med personnavnene* „einar þorbiarnar ſon" *og* „Oddur Jonſson". *Med undtagelse af bl. 1 og 37 (se sedlerne hertil) synes Arne Magnusson at have erholdt hele håndskriftet fra et og samme sted: om prologen*

bl. 1r udtaler han sig udførligere og fremhæver dens overensstemmelse med den i Olavs saga fra „Bæ á Rauðasandi“.

Benyttelse og beskr.: *FMS IV–V (under mærket G); Ant. Russes I, 427.*

AM. 325 VII, 4to. *Perg. 25,5 × 18 cm. 41 bl. 13. årh. Røde overskrifter og, som regel, røde initialer; fin og sammentrængt skrift. Bladene ere temlig slidte, med rifter og småbeskadigelser. I marginen findes adskillige senere kradserier, og hist og her er skriften opfrisket. Af bl. 1 er en stump foroven afrevet. Bl. 5, 24 og 40 have lidt ved beskæring. Defekt.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1 *beg.* „honum þat vald“, *ender* „er eıɴ þar rı(kaſtr)“ *FMS IV, 14—21.*

Bl. 2 *beg.* „eꝼ oꝼan þerı a boꝛıþ.“, *ender* „gramr letzc | [ꝼ]ılıa“, *ib. 49—62.*

Bl. 3—8 *beg.* „ſtrangr hıttı þar“, *end.* „kvnnı hann fér þann [ꝼ]ag(nad)“, *ib. 73—140.*

Bl. 9—29 *beg.* „ſvmer a hæıþmoꝛk.“, *end.* „æn með annan ænv(ndr)“, *ib. 148—352.*

Bl. 30 *beg.* „En er þen kendo“, *end.* „ꝼlytia ſkip ſin aſtr“, *ib., 361—72.*

Bl. 31—34 *beg.* „þoꝛarınn hæt maðr“, *end.* „verıt ꝼv|ſaztr tıl“, *FMS V, 5—39.*

Bl. 35—39 *beg.* „þa ſpurðe hann tıl ſanz“, *end.* „þeır þorgılſ ꝼerþ ſina“, *ib. 51—98.*

Bl. 40—41 *beg.* „(loꝼtun)ga oꝛtı vm ſuein konung“, *end. (næsten ulæselig), ifg. FMS* „ekki fjölmennr. þat“, *ib. 108—32.*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel meddeler Arne Magnusson, at håndskriftet er kommet fra Jón Böðvarsson; bl. 37 er* „ſeinged af Monſr Jone þorkelsſyni fra Niardvik, 1719 i Kaupenhafn, Enn honum var þad ſendt fra Islande ſama är. hafde vered utanum eitt hans kver þar, og hafde hann ſvo epter þvi bod giört“. *I marginen findes adskillige, flygtig kradsede personnavne fra senere tid.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I; FMS IV—V (under mærket C); Ant. Russes I, XXVII-IX, 427 (hertil facs. viij).*

1066. **AM. 325 VIII 1—5, 4to.** *Perg. Brudstykker af forskellige membraner.*

1. *28,4 × 21 cm. 5 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 2 beskåret foroven, bl. 5 på siderne, bladene ere i det hele medtagne ved slid og rifter.*

Noregs konunga sögur *(fragm.).*

Omfatter brudstykker af Heimskringla fra „Saga Haralds hins hárfagra" til „Ólafs saga Tryggvasonar".

Bl. 1 *beg.* „attı. Eırıkr oc gvnnhılldı", *ender* „oc ꝼell þat *(sål.)* mıkıt mannꝼ(olk)", *Heimskr. (Unger) s. 81—86.*

Bl. 2 *beg.* „. . . þeır attv ſteꝼnvlag ſin imillvm", *ender* „vm vetrın. þa var oc", *ib. 117—22.*

Bl. 3 *beg.* „Rangꝼrǫðı konungr gvnhıldar ſon", *ender* „at ꝼrendı hans hoꝼ(ḍv)", *ib. 136—41.*

Bl. 4 *beg.* „ı hvalflıkı. Enn er hann kom", *ender* „þen bvı tokv þegar a lavp", *ib. 151—56.*

Bl. 5 *beg.* „(me)ır bakı lyptıngına eꝁ ek", *ender* „oc ſteyptız ıkaꝼ . .", *ib. 210—15.*

Bl. 1 og 2 har Arne Magnusson givet følgende påtegning i nedre margen 1) „1703. þetta blad ꝼeck mier madur nockur heimilisꝼaſtur i Garde a Sudur neſium, enn kyniadur Nordan ur landi og viſſi hann eckj hvar feinged hefdi", 2) „þetta blad ſendi mier Eyolfur ä þorkötluſtödum i Grindavik 1704. i Februario".

Nævnt, men næppe benyttet FMS I.

2. Olafs saga Tryggvasonar *(forsk. fragm.).*

a *(27,7 × 18,8 cm. 7 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Samtlige blade stærkt hensmulrende på indre kolonne nærmest ryggen, flere også på anden måde beskadigede).*

Syv fragmenter, beg. „haꝼı krı[ſt]na . . . ȷ ſve[ı]tum er þeıı ꝼoro þar yꝼer", *end.* „En er uıner konungſ uıd[u]", *FMS I, 267—II, 244.*

b *(26,8 × 18,4 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1500. Indre kolonne nærmest ryggen beskåren).*

Beg. „(kyrt)il ſtuttann vtan yꝼer bıyn(iu)", *ender* „menn hanſ ȷ þeſſı ſvipan. Seo feger hall . .", *FMS II, 309—13.*

c *(18,9 × 16,2 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Spor til rød overskrift. Beskadiget ved beskæring foroven og langs inderkanten).*

Beg. „. . . eꝼ honum þıonar með fann|(rı)“, *ender* „fon fınn fiau vetra gam[lan]“, *FMS II, 42—48.*

d *(20,7 × 21,7 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs slutning. Spor til rød initial. Nedre del samt en snip øverst af ydre kolonne bortskårne).*

Beg. „at menn þottuz eıgı flık undꝛ fed haꝼa“, *ender* „þorualldꝛ kodꝛanf fon *ok* margır adꝛer gauꝼ|(ger)“, *FMS II, 252—58.*

Arne Magnusson har i marginen noteret „Fra Torfa Hallzſyne i Reykiarfirde 1711“.

e *(23,4 × 21,5 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Spor til røde initialer og overskrifter. Beskåret forneden).*

Beg. „ero blotadır. Nu vıl ek fenda þık“, *ender* „avdgvldanda . . .“, *FMS II, 77—83.*

I marginen har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Snorra Jonsſyne 1721“.

f *(28 × 21 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Tilsyneladende åben plads for initialer og overskrifter. Flere steder beskadiget ved huller).*

Beg. „bæt[a] ꝼ[*ra*]maʀ uıd gud‘, *ender* „bad kongꝛ hann þa fua“, *FMS II, 213—19.*

På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta blad feck lögmadurenn P. J. W hia Sr Audunne Benedictſyne utanum qver“ *hvortil i membranbladets margen föjes* „utan af qvere i Saurbæ ä Kialarneſe 1703“.

g *(27,6 × 20 cm. 2 bl. Tospaltet. C. 1400. Tilsyneladende åben plads for overskrifter og initialer — med undtagelse af én, senere udfyldt. Enkelte mindre beskadigelser).*

Beg. „tekner aꝼ fvndı þeꝛ[ꝛ] er gud voꝛv geꝼın“, *ender* „alla þa meft er leın(gft)“, *FMS III, 4—19.*

h *(14,2 × 6,9 cm. 1 bladstump. 15. årh.).*

Beg. „(mæl)tı. þat heꝼı ek“, *ender* „þeıı **voro** **badır** ho(ꝼdıngıar)“, *FMS II, 171—75.*

På omslaget har Arne Magnusson noteret **„feinged af Påle Jonsſyne lògmanni, i Kaupenhafn 1715“.**

3. Sverris saga *(forsk. fragm.).*

a *(7,7 × 20,3 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400.* ***Med undtagelse af bladets otte øverste linjer er alt bortskåret).***

Beg. „vaʀ haꝼı grıd ok ꝼrıd vıd aɴan“, *ender* „**aꝼ** **hlıodı** huerıa ætlan . . .“, *FMS VIII, 66—71.*

b *(28 × 20,8 cm. 1 bl. Tospaltet. 15. århs. beg.* ***Tilsyneladende åben plads for overskrifter og initialer).***

Beg. „ıaꝼnan bera hıedan í ꝼra“, *ender* „**uos** **mıcit** *ok* erꝼıde uar þeı“, *FMS VIII, 14—18.*

I nedre margen har Arne Magnusson noteret **„Ur Sverris Sògu, frå Islandi“.** ***Beskrevet i FMS. VIII, s. XVII som fragm. 1.***

c *(26 × 22,4 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh.* ***Forskellige mindre beskadigelser, nedre kant tildels bortslidt; nogle af initialerne bortskårne).***

Beg. „auftr agaut land“, *FMS VIII, 186.* ***ender 15 linjer*** *inde i et kap., der begynder* „Sverrer konungr let **graꝼa**“ *(FMS, s. 197).*

Beskrevet i FMS. VIII, s. XIX—XX som fragm. 6.

d *(28,3 × 16,8 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh.* ***Røde overskrifter og initialer; pyntelig udstyring. Af ydre kolonne er halvdelen bortskåren).***

Beg. „mæla mundı æıge þat tıl“, *ender* „**ſva** **at** **hvarum** tvegıum hugnade“, *FMS VIII, s. 227—50.*

Beskrevet i FMS. VIII, s. XX—XXI som fragm. 8.

4. Sverris saga og **Hákonar saga Sverrissonar** *(forsk. fragm.).*

a *(33 × 23,8 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. årh. Forskellig farvede initialer, tilsyneladende åben plads for overskrifter. Smuk udstyring).*

Bl. 1 *beg.* „grıð *ok* ꝼe hanſ aullu“, *ender* „gott *ok* dul hæſta“, *FMS VIII, 262—77.*

Bl. 2 *beg.* „bǫndum ꝼoꝛ ekcı ꝼımt‘, *ender* „aptr vm kuelldıt tıl ſkıpanna. oʀoſtan“, *ib. 407—22.*

Bl. 3 *beg.* „voro þa ꝼramſetıt“, *ender* „ꝼell þar hvartueɢı olaꝼr *ok* | ꝼaır menn . .“, *FMS IX, 27—40.*

I nedre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Snorra Jons ſyni 1721“. *Til de sammenhængende bl. 2—3 hører rimeligvis A. M.s seddel-notits* „Þeſſe .2. blöd ur Sverris Sögu hefi eg feinged af Jone Sal. Eggertsſyne, og voru þä utan um Jardabok Jens Söfrensſonar, fogeta ä Islande“. *Det første af disse blade har A. M. påtegnet* „Ur Sverris Sögu“, *det andet (fejlagtig)* „Ur Hakonar Sögu Gamla“.

Brudstykkerne ere beskrevne i FMS, henholdsvis som fragm. 9 og 13 i VIII og under mærket J i IX (s. VIII).

---

b *(22 × 14,7 cm. 3 bl. 13. årh. Bl. 1, hvis nedre halvdel har flere huller og et mindre stykke bortrevet forneden, viser spor til røde overskrifter og initialer, af bl. 2 er et stykke bortskåret efter længden, bl. 3 er så vel ved beskæring som ved slid beskadiget).*

Bl. 1 *beg.* „let gera oꝛþ eptır þeım“, *ender* „þa let hann blaſa . . | bergı ꝼellv . . . | . . .“, *FMS VIII 397—401.*

Bl. 2—3 *aftrykte FMS IX, 221—28.*

Skrift og format synes at vidne om, at de tre blade høre sammen. Om bl. 1 (beskrevet som fragm. 11 i FMS VIII, s XXII—XXIII) haves ingen nærmere efterretning; til de to sammenhængende bl. 2—3 (beskr. FMS IX, s. X—XI) synes at høre et omslag med følgende påskrift af Arne Magnusson „Þeſſe 2. innlögđ blöđ eru fundin i Noregi. Eg hefi feinged þau af Asgeiri Jonsſyne, enn hann feck þau fra Hr. Truid Nitter, preſti i Nordlöndum, hver þau hafdi tekit fra ſtulku einne, er þau ætladi ad bruka til at ſauma ä. Fyrra bladed er ur Sverris Sögu hid ſidara er ur Appendice Sverris-Sögu ödruvïs ſamſettre, enn vær almennelega höfum. Og mä þetta ſidara blad halldaſt firi raritet. NB. Þetta blad accorderar vid þä Dönſku verſion nærre lage“ *(senere tilföjet). Ifg. FMS skal dog dette omslag tidligere have indesluttet næstfølgende brudstykke af* „Hákonar saga Sverrissonar“ *(bl. 2).*

c *(24 × $17_{,4}$ cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer).*

Bl. 1 *beg.* „bırkıbeınar naðo merkınu ok ꝼlyðo ſıdan.“, *ender* „at bøndı ꝼlyðv vpp ꝼyrı noꝛðan“, *FMS VIII, s. 401—8.*

Bl. 2 *aftrykt FMS IX, 217—21.*

Af disse to blade, som format og skrift betegne som sammenhørende, er bl. 1 beskrevet FMS. VIII, s. XXIII—IV som fragm. 12. Bl. 2 omtales FMS IX, s. IX—X.

5. Hákonar saga Hákonarsonar *(forsk. fragm.).*

a *($27_{,6}$ × $22_{,3}$ cm. 3 bl. 14. årh. Røde overskrifter; forskellig farvede initialer. Af bl. 1 og 3 er nedre margen bortskåren).*

Bl. 1 *beg.* „ꝼyrſt *sva* at allır“, *ender* „vegılat vaxa nęði“, *FMS IX, 261—66.*

Bl. 2—3 *beg.* „aꝼ haugı. þorþr guþmundar ſon“, *end.* „ſannınndum. þvıat þer haꝼıt“, *ib. IX, 325—33.*

På en bl. 1 vedföjet seddel har Arne Magnusson noteret „Ur Sògu Hakonar konungs Hakonarſonar. Feinged 1716. i Februario hia Lògmannenum Odde Sigurdzſyne“. *I øvre margen bl. 1 forekommer navnet* „Jon Eggerſſon“.

Beskrevne FMS IX, s. XVI—XVII som fragm. 1—2. Sml. Icelandic sagas II, London 1887, s. XIX—XX.

b *($20_{,6}$ × $18_{,2}$ cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Beskårne foroven).*

Beg. „(ſı)nu malı at hann eggıaþı ꝼrıþar“, *ender* „þrıðıvng aꝼ allvm ſyſlum“, *FMS IX, 431—46.*

Beskrevet i FMS IX, s. XVII som fragm. 5.

c *($25_{,5}$ × 20 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs slutning. Fin og pyntelig hånd. Røde overskrifter, ornamenterede initialer i forskellig farve, en af dem omsluttende en mandsskikkelse i halv figur. Beskæring af hjörnerne har bevirket et par mindre beskadigelser).*

Beg. „væn bıőtt oı rıkínv — Jons voku dagh“ *(med mellemliggende kapitel-overskrift), ender* „ſkılduz þeır þa“, *FMS X, 80—97.*

Beskrevet FMS IX, s XVII—XVIII som fragm. 7; her er også aftrykt Arne Magnussons på det tilhørende omslag optegnede meddelelser om bladet, ifølge hvilke det skulde have hørt til membranen Gullinskinna.

---

7. **AM. 325 IX 1—2, 4to.** *Brudstykker af forskellige håndskrifter.*

1. Ólafs saga Tryggvasonar.

a *(Perg. 29,6 × 22 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. århs slutning. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer).*

Bl. 1 *beg.* „(fen)dı madıınn. Nv toktv", *ender* „ꝼoꝛ hann ꝼyſt tıl oꝛkneyıa ok h . .", *FMS I, 15—22.*

Bl. 2 *beg* „hauꝼdıngıum þeım er honum var", *ender* „En er þeıꝛ komv", *ib. 38—46.*

Bl. 3 *beg.* „. . . . | . . þaer hann ꝼrettı brennv", *ender* „oꝛustv mıkla vid bıarma. vppí", *ib. 55—63.*

Arne Magnusson meddeler om de to første blade „Þeſſe .2. blòd ſeck eg 1703. i Saurbæ ä Kialarneſe. Voru þau þangad komin ſyrer nockrum ärum frä Selärdal", *og om bl. 3* „Þetta blad ætla eg mig ſeinged hafa ſra Þingvòllum. Mun þad ſo komid vera ſra Saurbæ eins og hin. og likaſt þangad komid ſrä Selärdal"; *hermed stemmer, at bl. 3 på foden bærer navnene* „Sr Arne Thorvardsſon og Gudrun Thorkielsdotter".

---

b *(Pap. 27,8 × 21,5 cm. 26 bl. Tospaltet. 17. årh. Jón Erlendssons hånd).*

Bl. 1—2 *fra sagaens begyndelse — rød overskrift* „Heꝛ byꝛiaꝛ Sǫgu aꝼ þeim Loꝼliga | Noregs Kongi Olafi Tꝛiggva-sini" — *til* „Konguꝛ iꝼeꝛ | Dyflinne", *FMS I, 1—8.*

Bl. 3—18 *beg.* „leida Gude til handa", *end.* „so marga Luti goþa | sem", *FMS I, 284—II, 47.*

Bl. 19—26 *beg.* „vel ok skaꝛugliga", *end.* „hrafnavins | fe", *FMS II, 51—83.*

Dette fragment er vedlagt en seddel med følgende notits af Arne Magnusson: „Examinetur probè, hvadan Sr Jon hafe ſyllt defectus þeſſarar bokar, hvert ur Flateyarbok, eda Exemplare Gudmundar ä Alſtaneſe, ſem nu er mitt, eda hvadan".

[Det i Grönl. hist. M. I, 199 som 325, 9 citerede fragment af Ólafs saga Tryggvasonar er vistnok AM. 325 VIII 2 f, 4to.]

---

2. *Perg. 29,3 × 22 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. århs beg. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 1 er nedre halvdel bortskåren.*

Ólafs saga hins helga Haraldssonar.

Bl. 1 *beg.* „reıſa eꝼ lyða ſkal“, *ender* „vıtvt ǫꝛkdæla ꝼylkı“, *Heimskr. (Unger) s. 241—46.*

Bl. 2—3 *beg.* „leıðıtamr Sa hann at“, *end.* „þar var vingott með“, *ib. 262—74.*

Bl. 4 *beg.* „Ulꝼr ıarl. ſvn þorgılſ ſprakalegſ“, *ender* „þeſſ vıS. þa ly“, *ib. 417—23.*

1068. **AM. 325 X, 4to.** *Perg. 30 × 22 cm. 14 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Kun bl. 3 og 5 have den fulde störrelse, de andre have mistet mere eller mindre af marginen, have muligvis tildels heller ikke oprindelig været fuldt så store. Flere blade ere stærkt slidte — 7 næsten ulæseligt — eller beskadigede ved småhuller og rifter. Större beskadigelser have bl. 1 (nogle linjer bortskårne foroven), 2 (overskåret på langs, dog ikke defekt), 8 (beskåret foroven), 10 (hensmuldrende ved inderkantens øvre del), 13 (tildels ulæseligt samt beskadiget ved indre kant). Disse blade ere — med undtagelse af bl. 4 og 7 — af Gudbr. Vigfusson sammenstillede som henhørende til samme membran, tildels udtagne af 325, VIII.*

Konunga sögur *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—7r. Sverris Saga. *Seks brudstykker, bl. 1—2 fortsættende hinanden, der gå fra* „þeSu maalı enn konungı“, *FMS VIII, 72, til sagaens slutning.*

Bl. 7r—7v. Hákonar saga Sverrissonar — *i umiddelbar fortsættelse af foregående. Brudstykke, aftrykt FMS IX, 214—16.*

Bl. 8—12. Hákonar saga Hákonarsonar. *Fem brudstykker, beg.* „(Kolb)æın(n) kettu hryg“, *end.* „vpp vndır kuóinn enn“, *FMS IX, 400—X, 139.*

Bl. 13—14. Magnúss saga lagabætis Hákonarsonar. *To brudstykker, aftrykte FMS X, 155—63.*

Vedlagt er en for Arne Magnusson (af Þórður Þórðarson) udført afskrift af bl. 13 (Bl. 1—3 i 4to).

Herkomst og hist.: *Bl 2r og 4r findes i marginen med en hånd fra 17. årh. navnet* Snæbjörn Steffánsson, *bl. 11r* „ſnore afgenſſon“. *Om bladenes erhvervelse meddeler Arne Magnusson:* 4) „Þetta Sverris ſögu blad feck eg 1706 af Arna Hanneſsyne, og hafde hann þad fundid j ruſle ä ytra Hölme, og var þar eckert meira þeſs ſlags. Þad er manifeſtė ur ſama volumine ſem þad eina blad ur Magnuſs ſögu lagabætis er eg fenged hefe utan af Kvere Hanneſar Þorleiſſsonar“ *(skrevet for A. M. på en vedhæftet seddel),* 9) „i Reyk hollte 1707“ *(noteret i øvre margen 9r),* 10) „Ur Auſt fiordum 1711“ *(noteret i nedre margen 10r),* 13) „Þetta blad var utanum qver, er att hafdi Hannes Þorleifsſon“ *(egenhændig seddelnotits). Endvidere hører ifg. FMS IX til bl. 7 et papirsblad med påtegning af Arne Magnusson, ifg. hvilken han mente at have købt det som omslag om en bog på en Københavnsk avktion.*

Benyttelse og beskr.: *Af de bevarede blade ere bl. 1—7 beskrevne i FMS VIII, s. XVII—XXVII, henholdsvis som fragm. 2—5, 7, 10, 14, bl. 7—12 i FMS IX, s. IX, XVII—VIII, som fragm. 1, 3, 4, 6, 8, 9, bl. 13—14 i FMS X, s. V—VI; Icelandic sagas I, London 1887, s. XVII, XX (cit. C).*

AM. 325 XI 1—3, 4to. *Perg. (dog frgm. 2q papir). Brudstykker af forskellige håndskrifter.*

1. *25,5 × 19,5 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. århs beg. Røde overskrifter og initialer. Bl. 2r tildels ulæseligt ved slid, bl. 3 stærkt beskadiget ved beskærelse, bl. 4 flere store huller.*

Noregs konunga sögur.

Indhold:

Bl. 1. Ólafs saga Tryggvasonar, *beg.* „(h)ꝼðe nætr. þau komo“, *ender* „ſva harðlega ſem hann var“, *Heimskr. (Unger) s. 125—29.*

Bl. 2—4. Ólafs saga hins helga, *tre brudstykker, beg. ulæselig bl. 2r, hvorefter bl. 2v følger* „getıt arnlıotz ok þat með“, *end. bl. 4v* „leıka annat. þa r(eı)ddız“, *ib. 406—24.*

---

2. Ólafs saga hins helga Haraldssonar.

a *(28,7 × 21 cm. 2 bl. 14. årh. Bl. 1r—2r stærkt slidte og sværtede).*

Bl. 1 *beg.* „mey bornum undr *(sål.)* fcırn hallda“, *ender* „at ec ætla bı(o)ða“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 144—47.*

Bl. 2 *beg.* „ıaꝼn gamall oc goꝛpılıgr.“, *ender* „þa [er] konungr fetı ıꝼır“, *ib. 176—80.*

På det tilhørende omslag meddeler Arne Magnusson „Þeſſe 2. innlògdu blòd ſann eg 1713. innani hryggnum ä einne Iardabok yfir Throndhiems Capitels indkomſter giordre 1618. hveria iardabok eg eignaſt haſde 1702 efter Etats Raad Jens Roſencrantz. enn eckj athugad hana ſo grant ſyrr enn nu. bokinn var innſaumud, og þeſſe 2 blòd lògd innani pergamented til ſtyrktar vid hryggenn. Bokinn er ſamantekin i Nidaroſe, og ſo (öeſad) blòdin þar innani hana lògd".

b *(29,1 × 20,7 cm. 1 bl. 14. årh. Tospaltet. Røde overskrifter og initialer. Mange mindre huller).*

Beg. „. . . . hap̄ verit maðr goꝼgaz(tr)", *ender* „en þeı er ſua ſegıa telıa", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 184—88.*

På en vedhæftet seddel oplyser Arne Magnusson „Þetta blad ur Olafs Helga Sògu ſeck eg 1717. fra Islandi ſra Monſr Ormi Dadaſyni".

c *(29,7 × 21,2 cm. 2 bl. C. 1300. Hullede og stærkt beskadigede; af bl. 2 er ydre, större halvdel bortskåren; ydersiderne sværtede).*

Bl. 1 *beg.* „. . nv ſıþan ſegır hon", *ender* „at hacon ȷarl tyndız ı", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 191—92.*

Bl. 2 *beg.* „Gaukaþórır tıl orrosto með honum", *ib.* 204, *ender næsten ulæseligt.*

d *(23,9 × 20,8 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Svage spor til initialer og overskrifter).*

Beg. „Konungr vt tıl ſıoꝼar", *ender* „ſkıpıt var gott ok mıog vandadr", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 110—13.*

På det tilhørende omslag udtaler Arne Magnusson, at dette blad utvivlsomt har haft hjemme i det i katalogen over „Bibliotheca Reſeniana" *s. 259 som nr. 27 anførte håndskrift (ifg. katalogen* „Codex Islandicus M. S. in pergameno continens historiam Olai sancti Haraldi filii"*), hvori et læg hélt manglede, og giver forskellige oplysninger om denne membran.*

e *(23,2 × 20,9 cm. 2 bl. C. 1300. Nedre margen og af bl. 1 endvidere én linje forneden bortskårne. Røde overskrifter, flerfarvede initialer; lyst og vel tilberedt pergament).*

Bl. 1 *beg.* „hann halꝼa mòɼk gullz.", *ender* „at þar var ſyrı ſaꝼnaðɼ", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 86—88.*

Bl. 2 *beg.* „þa er þeır hòꝼðo ꝼlytt", *ender* „þottı ſer motı ſkapı" *(med efterfølgende overskrift), ib. 91—94.*

f *(22,5 × 16,7 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh's sidste halvdel. Spor til farvede overskrifter og initialer. Af bl. 1 er øvre halvdel bortskåren).*

Bl. 1 *beg.* „þvıat nordmenn oc danır“, *ender* „neꝼndı eɴ menn tıl þa“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853 s. 100—103.*

Bl. 2 *beg.* „hann bændom oꝛd. oc fættı þıng“, *ender* „ıbravt. þoꝛır vard fva“, *ib. 121—24.*

g *(19,2 × 15,7 cm. 4 bl. Tospaltet. C. 1300. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Alle bladene ere beskadigede. Af bl. 1 er den hele, af bl. 2 den halve ydre spalte bortskåren og bægge blade desuden beskadigede ved et tværsnit, af bl. 3—4 ere nogle linjer foroven bortskårne).*

Bl. 1 *beg.* „dyʀnar oc laꝛt konungı“, *ender* „Bvþv handgaꝛn(gv)“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 119—22.*

Bl. 2 *beg.* „ftvnd tıl þesf er her comıt faꝛgvnnı“, *ender* „a ꝼvnd avnundar konungs“, *ib. 130—32.*

Bl. 3 *beg.* „oc bvndv þat þa fvardaꝛgvm“, *ender* „noꝛþr vm ıaþar. þa“, *ib. 179—82.*

Bl. 4 *beg.* „dꝛ fıvct ıdalnvm“, *ender* „hvaꝛffvm hvndmaꝛg-[vm let]“, *ib. 187—90.*

h *(16,7 × 15,7 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh's beg. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bægge blade, særlig bl. 2, beskadigede ved beskæring forneden og langs ydersiden; bl. 1r—2v tildels ulæselige ved slid).*

Beg. „eptır erendum fınum“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 193—96, ender ulæseligt omtrent i kap. 190.*

i *(24,3 × 16,5 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, ornamenterede initialer. Af de øvre hjörner er et mindre stykke afskåret).*

Beg. „(Svı)þıod en konungdomr hans“, *ender* „dyrum prækdreyra“, *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s 13—16.*

k *(20,9 × 16 cm. 2 bl. 14. årh. Af bl. 1 er ydre halvdel bortskåren, bl. 2 er beskadiget ved flere huller).*

Beg. „eıgnın er *hann* ſkylldı þan ſ*on* geta", *ender* „ok ætla ek *hann* oS alloþar(ꝼan)", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 145—49.*

l *(19,? × 17,3 cm. 1 bl. C. 1400. Beskadiget forneden og hist og her ved indre margen, samt med skriften udskrabet på bagsiden).*

Beg. „fık. Sıghvat*r* kuad", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 35.*

m *(2 bl. 21 × 15,2 og 23 × 13 cm. 14. årh. Bl. 1 er beskåret foroven, har flere mindre beskadigelser, samt skriften hist og her opfrisket; bl. 1ᵛ stærkt sværtet. Bl. 2ᵛ har den opr. skrift udskrabet, hvorefter siden er (bagvendt) beskreven med en hånd fra c. 1600. Uagtet en noget forskellig karakter synes de to blade at høre sammen).*

Bl. 1 *beg.* „ſattır at fınnı", *ender* „er þu ert m*er* handgıngıꝛ.", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 98—99.*

Bl. 2ʳ *beg.* „eckı vıð híalpa", *ender* „oꝼ oll ꝼylkı a vpplandu*m*.", *ib. 110.*

Bl. 2ᵛ „Bæn Hieronimy", *ɔ: Bortmaning af sygdom (kveisa).*

Arne Magnusson har givet bl. 1ʳ følgende påtegning på foden „Fra Gudrunu Ogmundar d*ottur* i Flatey: 1707". *På en til bl. 2ʳ fastklæbet seddel har han noteret* „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1727. og haſde hann þetta blad feinged ur Isafiardar Syſlu".

n *(19 × 15 cm. 1 bl. 14. årh. Stærkt slidt og beskadiget, navnlig foroven).*

Beg. i „*Glælognskviða*". *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 230.*

På bagsiden er med en hånd fra 17. årh. skrevet et par personnavne.

o *(9,8 × 10 cm. 1 bladstump, bestående af ydre kolonnes øvre tredjedel af et tospaltet blad. 14. århs. slutning).*

Beg. „þa kalla*r* konung*r* þang*at*", *ender* „Sv*a* kalla fuıar eıgn", *Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 64—65.*

p *(22,5 × 18 cm. 1 bl. ɔ: brudstykker af et sådant, næsten helt ødelagt. Tospaltet. 14. årh).*

Beg. i 47. kap., Saga Ól. k. h. Chrania 1853, s. 48.

q (18 × 14,7 cm. 3 bl. Papir. 17. årh. Iflg. A. M. skrevet af præsten Jón Ólafsson på Lambavatn. Bladene, der navnlig i marginen ere beskadigede, ere reparerede ved påklæbede papirsstrimler).

Indeholder en fra en dansk oversættelse af de norske kongesagaer på Islandsk overført beretning om forberedelserne til slaget ved Stiklastaðir.

På et tilhørende blad meddeler Arne Magnusson følgende om disse blade „Þeſſe 3. blöd lagu innani 3ia qverenu fra endanum *(i hvilket hskr?)*, þar ſem i vantar 2. blöd midt i arkinu. Þau eru transfererud ur Dönſku. og eru med hendi Sr Jons Olafsſonar ä Lambavatne [imò, ex Danico impreſſo translata ſunt; contuli.]“.

Anføres hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 216.

3. *20,8 × 15,2 cm. 2 bl. 15. årh. Ydersiderne temlig slidte.*

Magnúss saga hins góða.

Bl. 1 *beg.* „(ſtıll)ıngo vıd (?) alla hlvtı“, *ender* „þvılík kennıngar oıd *voro* ı qvædı(nv)“, *Flatb. III, s. 268—69.*

Bl. 2 *beg.* „bardaga ok *var* hann ſar mıok“, *ender* „at menn lagv“, *ib. 277—79.*

. 326 a, 4to. *Pap. 21,1 × 16,4 cm. 29 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„Hemings þattr“.

Standser afbrudt bl. 29v med ordene „fram | um jolinn...“.

rkomst og hist.: *I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret* „Ex Codice membr. Regio continente Vitas Regum Norveg“. *I marginen ud for titlen har Gudbr. Vigfusson tilföjet* „Ex cod. optimo deperdito“.

nyttelse og beskr.: *Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXV.*

. 326 b, 4to. *Pap. 21 × 16,2 cm. 52 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Adskillige varianter og rettelser ere tilföjede af Arne Magnusson, der også selv har skrevet hele bl. 19v, som optages af to tillæg.*

„Hemings ſaga“. *Overskriften er tillagt af Arne Magnusson.*

I bl. 1r øvre margen har Arne Magnusson skrevet „Ex Codice Flateyenſi“. *Dette gælder dog kun bl. 1—21, der af*

A. M. er suppleret efter AM. 326 a, 4to; derefter følger fortællingens slutning efter Hauksbók.
***Benyttelse og beskr.:** Grönl. hist. M. II, 654—55.*

1072. **AM. 326 c, 4to.** *Pap. 29,5 × 19,1 cm. 4 bl. Tospaltet. 17. århs. Åben plads for initialer. De sidste 1½ spalter ubeskrevne. Ved folieringen 183—86 viser dette hskr. sig som en del af et större hele.*

Hemings þáttr.

Inddelt i 8 kapitler; standser afbrudt med ordene „og spurdi huerſu fared hefdi".

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Hemings þattur Ur bok Sr Þorſteins Biörnsſonar *(sml. AM. 158, fol.)*, ſem ſidan kom i eigu Sigurdar Biörnsſonar lögmanns, og ſidarſt i minar hendur".

1073. **AM. 326 d, 4to** *(en tid indlemmet i* Add. 89 c, 4to*). Pap. 20 × 15,8 cm. 16 bl. 17. århs slutning.*

Hemings saga („Her Byriar Hemings Saugho").

Standser afbrudt bl. 16r med ordene „grid fram*m* v*m* Jölin*n*".

[Ifg. den gamle katalog skal AM. 326, 4to oprindelig have indeholdt „Sex Exemplaria" *af Hemings þáttr.]*

1074. **AM. 327, 4to.** *Perg. 22,5 × 15,3 cm. 92 bl. C. 1300. Røde kapiteloverskrifter, forskellig farvede initialer. Til betegnelse af lakuner er efter bl. 85 og 86 indsat et ubeskrevet papirsblad samt ved membranens slutning flere sådanne. Bl. 1r, opr. ubeskrevet, bærer flere mindre notitser, andre sådanne findes adskillige steder i marginen, deraf dog nogle i nedre margen (bl. 22v, 32r, 40v, 69v) helt eller halvt udskrabede; af bl. 92 er nedre margen bortskåren. Bl. 29v bærer i marginen et fantasi-våbenmærke, bl. 34r, 53r, 63r ses menneskelige afbildninger, bl. 83r en kronet løve.*

Sverris saga.

Ender defekt med ordene „at lítit *par til* matarınf an*n*at en“, *FMS VIII, s. 440.*

I marginen findes på adskillige steder norsk-danske indholdshenvisninger fra c. 1600 *og omtrent samtidige* kapitel-tal; *bl. 25ᵛ—26ʳ endog* en dansk indholdsangivelse af et længere stykke af sagaen. *Bl. 1ʳ og 59ʳ (i marginen) forekommer henholdsvis 1½ og 1 linje skrevne med halvt udviskede* runer. *Endvidere bærer bl. 1ʳ* et oldnorsk-latinsk possessions-vers *og* en latinsk Maria-anråbelse *(bægge fra 14. årh.)*; Maria-anråbelser *findes også flere andre steder. Bl. 48ᵛ og 55ᵛ—56ʳ forekomme* latinske vers, *tildels af obscönt indhold.*

Herkomst og hist.: *Oplysninger om dette hskrs ældre historie giver den efter ovennævnte oldnorsk-latinske vers bl. 1ʳ følgende sætning* „Jstud opus afserus *(ikke* isserus *som i FMS VIII antaget)* fecit“, *hvorimod det verset begyndende navn på ejeren er udskrabet; bl. 55ᵛ står imidlertid med en samtidig hånd* „þeſſa bok a ældrıdh“. *Bl. 34ʳ er skrevet* „Fra þoꝛo ſendꝛ herra Sıgurðı logmanni“, *hvormed kan sammenlignes* en brevformular *bl. 69ᵛ udstedt af* „ſıugurder“. *Bl. 57ʳ forekommer navnet* „ſıgvrðꝛ presbyter Guðlavx ſon“.

I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 40ᵛ—41 meddeler Arne Magnusson om dette håndskrift „Sverris Saga 4ᵗᵒ. elegans Codex, mutilus in calce. Þeſſa bok feck eg i Biörgvin af Mag. Edvard Edvardſyne, Conrectore þar.

Sverris ſögu þeſſa 4ᵗᵒ hefi eg uppſkrifada in Fol med hendi Asgeirs *(ɔ: AM. 79, fol.)*, *og* fer hun med mier til Danmerkur, nu 1708. Sʳ Jon Halldorsſon i Hitardal, hafdi hana *til* läns fra mier 1710. *og* ſkrifadi af henni Copiu firi ſig“.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813; FMS VIII (facs.); Grönl. hist. M. II, 229; Ant. Russes, II, 76.*

AM. 328, 4to. *Pap. 20,2 × 16 cm. 37 bl. 17. årh.s slutning. Hist og her rettelser og marginal-noter af Torfæus. Hskr. er gennemskudt med ubeskrevne blade. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Hákonar saga Sverrissonar (Guthorms ok Inga).

Overskrift „Upphaf Hakonar Sverris Sunar | er hann var til konongs tekinn“.

Stammer fra AM. 47, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Num. 11“.

1076. **AM. 329, 4to.** *Pap. 20,2 × 16 cm. 20 bl. C. 1650—1700. Sammensat af tre, oprindelig ikke sammenhørende stykker.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **„þattr fra Sigurþi konungi Slefu i fyni Gunnhilldar“.**

Egenhændig afskrevet af Arne Magnusson, der bl. 1r har tilföjet „Ex cod. Flat. pag. 6“.

2) Bl. 4—15. **Hemings þáttr.**

Standser afbrudt med ordene „og spurdi huorfu farift hefdi“.

På et foran indsat blad meddeler Arne Magnusson „Fra Madame Elinu Þorlaksdottur feck eg 1707. Sögubok. hvar ä voru:
Gunnars Saga Kelldugnupsfifls
Hrafnkels Saga Goda.
2. æfintir auftfirdfk
Gunnars Saga Þidranda bana
ur Vopnfirdinga fögu.
Vigafkutu Saga
Vallna Liots Saga.
og fidarft allra þeffe
Hemings þattur, hvern eg fkilde fra bokinne, þä hana innbinda liet.
Hr. Þorlakr hafdi att þeffa bok 1652“.

3) Bl. 16—20. **„Fra Helga oc Ulfe“.** *Ásgeir Jónssons hånd. Ved fortællingens begyndelse har Arne Magnusson noteret* „Ex Codice Regio Flateyenfi Col. 85“.

Den gamle katalog nævner ikke 2), derimod to eksemplarer af 1), det ene „med hende Ions Torvafonar“, *og* „Um Olaf Helga ur Flateyarbök med hende A. Magnusfonar“.

1077. **AM. 330, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,8 cm. 107 bl. — heri indbefattet sedler og strimler (bl. 23, 44, 46, 47, 50, 58, 64, 82—83, 106). Skr. 1632. Af fortalens foliering ses, at de to forreste blade (titelblade) mangle. Adskillige rettelser og hist og her i marginen typografiske anvisninger.*

Norges beskrivelse.

Er et ældre udkast til Norrigia illustrata *af* Jens Lauritzsön Wolff, Kbh. 1651.

Ved håndskriftets slutning står med en anden hånd „Denne Bog hafuer ieg igennemlæft, oc | befundet den nyttig at være. | Peder Gelftrup.“

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson* „I bland de MScripta, ſom i Februario 1726. bleve ſoldte paa EtatsRaad Roſtgaards auction, ſtod Specificeret i Catalogo Num. 508 Peder Clauſens Norriges Beſkrivelſe *(således også opført i den gamle katalog)*, ipſum exemplar, qvod Typographo ad impreſſionem uſurpatum fuit, manu cenſoris Academici, **Petri Gelſtrupii** notatum in fine. in 4to.

Men dette er, uden ald tviſl, icke ſaa. Dette er det ſamme Exemplaret ſom var paa EtatsRaad Roſtgaards auction, hvor ieg (A. M.) det og kiøbte".

Benyttelse og beskr.: *Arkiv for nordisk Filologi IV, 95—96.*

AM. 331, 4to. *Pap. 19 × 15,4 cm. 75 bl. 17. årh. Stærk beskæring af øvre margen. Af bl. 28 ere omtrent to tredjedele ubeskrevne, med åben plads for störste delen af beskrivelsen af* „Qviendiz heide".

„Wtskyring wm Noreg".

ɔ: *Islandsk oversættelse af* Peder Claussöns Norges beskrivelse.

AM. 332, 4to. *Pap. 19,6 × 15,3 cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Orkneyinga saga *(fragm.)*.

Bl. 1—7^v^ *beg.* „En fyn*ir* hans eptir han*n*", *end.* „und*ir* lytr at ſtunda | En", *Icelandic sagas I, s. 3—10.*

Bl. 7^v^—21^v^ *beg.* „jarli þat allt", *end.* „ᴏʀᴏsto þeirar | getr", *ib. 27—40.*

Bl. 21^v^—27^r^ *beg.* „oc þotto þeir", *end.* „at þeir ſkylldo | þegar", *ib. 179—85.*

Bl. 27^v^—34 *beg.* „þeira an*n*ᴀʀ með iij maɴ", *end.* „frendi Sveins þeir kollo", *ib. 197—203.*

Herkomst og hist.: *Disse brudstykker ere afskrevne efter en nu tabt membran, som det fremgår af Arne Magnussons tilhørende seddelnotits* „Ex fragmento membr. Univerſit. Hafn.".

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X; Flatb. 1860—68, s. VIII; Icelandic sagas I, London 1887, s. XI, XXII, XXIII.*

1080. **AM. 333, 4to.** *Pap.* *20,4 × 15,8 cm.* *68 bl.* *17. årh.*
„Savgv þattvr Aꝼ | Orkneyinga Jøllum".
Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X.*

1081. **AM. 334, 4to.** *Pap.* *19,8 × 16,1 cm.* *36 bl.* *17. årh.* *Sammensat af to forskellige håndskrifter.*

I. *Mellem bl. 4 og 5 findes en defekt, af bl. 28—30 er kun en strimmel nærmest indre margen bevaret; ender defekt.*

1) Bl. 1—21ᵛ. **„ꝼæꝛynga ſaga"** *(sål.).*

Beg. „menn þꝛanduꝛ var huoꝛium manne ꝼꝛydari", *hvorfor Arne Magnusson har antegnet* „vantar upphafid". *Indeholder med nogen fravigelse af originalens orden og tildels udtogsvis* dele af Færeyinga saga i Flateyjarbók.

2) Bl. 21ᵛ—27ʳ. **„Hꝛoa þattuꝛ".**

3) Bl. 27ʳ—30. **Auðunar þáttr vestfirzka** — *senere overstreget. Ender defekt.*

II. **„þattur ꝼra þrande ok Færeyingum".** Bl. 31—36. *Af bl. 31 er en stump forneden afrevet.*

Indholdet stammer fra Flateyjarbók.

1082. **AM. 335, 4to.** *Perg.* *22,5 × 15,5 cm.* *35 bl.* *C. 1400.* *Forskellige hænder. Bl. 1ʳ ubeskrevet. Bladene ere tildels stærkt slidte og skriften mere eller mindre afbleget, bl. 32 og 35 ere beskadigede foroven, og flere blade bære ved rifter og på anden måde spor af dårlig behandling; adskillige marginal-kradserier. Tarvelig udstyring med kapiteloverskrifter og initialer: i ny tid ere overskrifter over indholdets hovedstykker tilsatte. Den oprindelige indbinding er et omslag af sælhundeskind.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—11ʳ. **Sturlaugs saga starfsama.** *På en vedlagt seddel har Arne Magnusson afskrevet de 3 første, vanskelig læselige linjer.*

2) Bl. 11ʳ—14ᵛ. **Um Samson** *ɔ: bibelens Samson.*

3) Bl. 15ʳ—16ᵛ. **Af þrimr kumpánum.**

4) Bl. 16ᵛ—18ᵛ. **Af þrimr þjófum í Danmörk,** *hvorefter på samme side følger*

5) Småstykkerne LVII—LX i „Íslendzk Æventýri“.

6) Bl. 19—31ʳ. **Gibbons saga.**

7) Bl. 31ʳ (c. 1500). Hvad anråbelse af sct. Dorothea kan bevirke *(Isl.)*.

8) Bl. 31ᵛ—34ᵛ. **Drauma-Jóns saga.**

9) Bl. 34ᵛ—35. **Af rómverska dáranum.**

Codex ender defekt, idet efter stykke 9 en ny fortælling begynder bl. 35ᵛ sidste linje.

På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelsen.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Sturl. starfs.); K. Gíslason, 44 Prøver (Af þr. kump.); H. Gering, Íslendzk Æventýri, Halle 1882; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 178.*

AM. 336, 4to. *Pap. 20,9 × 15,7 cm. 65 bl. 18. årh's beg. Skr. af Þórður Þórðarson (ifg. d. gl. katalog).*

Sturlaugs saga starfsama.

Beg. defekt med ordene „þeira legzt ı hernad med ſkıp þeira“.

Afskrift af membranen AM. 589 f, 4ᵗᵒ.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

AM. 337, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 39 bl. 17. årh's slutning. Bindet er betrukket med et beskrevet dobbelt-blad (Perg. Isl. 17. årh.), der indeholder* brudstykke af Kristinréttr Árna biskups.

„Saga af Sturlauge Starffama“.

Overskriften er tilföjet af Arne Magnusson.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

AM. 338, 4to. *Pap. 20,5 × 15,8 cm. 88 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson.*

Göngu-Hrólfs saga.

Afskrift efter membranen AM. 152, fol.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson skriverens navn og tilföjer* „ex membranâ in folio, er eg feck af Vigfufe Gudbrandſsyne".

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1086. **AM. 339, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,9}$ *cm. 42 bl. C. 1700.*

„Sagan af Fridþiofe | enom Frækna".

Skal være afskrift af AM. 173, fol.

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1087. **AM. 340, 4to.** *Pap.* $17_{,8} \times 14_{,7}$ *cm. 156 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bl. 114 tilsat og skrevet af Arne Magnusson, der også har rettet hist og her i teksten. Pagineret 1—312. Åben plads for begyndelses-initialer. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et tospaltet kirkeligt hskr. (Latin).*

Indhold:

1) Bl. 1—12ᵛ. **„Sagan aꝼ Hallbyrne Halꝼtrolla og hans | syne Katle Hæng".**

2) Bl. 12ᵛ—18. **„Sagan*n* aꝼ Gryme syne Kietels hængs".**

3) Bl. 19–79ᵛ. **„Sagan aꝼ Orvar Odde"** — *overskriften tilföjet vistnok af Arne Magnusson.*

4) Bl. 79ᵛ—96. **Áns saga bogsveigis** („Hier Byriast sagan*n* aꝼ An er komen*n* | var fra Katle hæng").

5) Bl. 97—113. **„Sagan*n* aꝼ Eigle einhenta".** *Efter sagaens slutning ere tre linjer overstregede; derunder står navnet* „Wium".

6) Bl. 114—31ᵛ. **„Saga aꝼ Haldane Eyſteinsſyne".**

7) Bl. 131ᵛ—47ᵛ. **„Sagan*n* aꝼ Herraud og Böfa".**

8) Bl. 147ᵛ—56. **„Saga aꝼ Þorſteyne Bæarmagn".**

***Herkomst og hist.:** På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret* „Komner til min fra Halldore Einarsſyne". — *På bindets første inderside har han skrevet indholdsfortegnelse.*

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. II—III; FMS III (Þorst. b.); Ant. Russes I, 224 (Herr. ok B.); Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer. Leiden 1888, s. V, XLIX.*

---

3. **AM. 341 a, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,2}$ *cm.* *67 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Eyjólfur Björnsson.*

Þorsteins saga Víkingssonar.

Afskrift efter membranen AM. 152, fol.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson skriverens navn og tilföjer* „ex membranâ in folio er eg feck af Vigfuſe Gudbrandsſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

---

9. **AM. 341 b, 4to.** *Perg.* $14_{,8} \times 12_{,7}$ *og* $21_{,6} \times 14_{,8}$ *cm.* *2 bl.* *17. årh.* *Disse med en flygtig og uøvet hånd skrevne blade — hvis perg. synes én gang tidligere benyttet — have i sin tid været udtagne af AM. 341 a,* 4to *og overførte til Addit. 89 c,* 4to.

Þorsteins saga Víkingssonar.

Bl. 1 *beg.* „ko*m* a auxlin*na*“, *ender* „en b*o*ga ftꝛein*gur* a hendꝛ“. *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 398—99.*

Bl. 2 *beg.* „ha*nn* ꝼlakti j sund*ur* aꝼ säꝛu*m*“, *ender* „geingu þeꝛ þa jn*n* j jaꝛdhus|id“. *Ib. 416—17.*

AM. 342, 4to. *Pap.* $19_{,6} \times 15_{,4}$ *cm.* *115 bl.* *17. årh. — skr. 1653 med undtagelse af bl. 1—32, der skyldes en særlig hånd og ikke opr. have hørt sammen med det efterfølgende.*

Indhold:

1) Bl. 1—32^r. **„Saga*nn* Aꝼ Þorſteine | Vijkings syne“.** *Bl.* 32^v *ubeskrevet.*

2) Bl. 33—56^r. **Þorsteins saga Víkingssonar.** *Åben plads for begyndelses-initial.*

3) Bl. 56^v—66. **Friðþjófs saga frækna** („Hier Byʀiar Sǫ̈guna Aꝼ | Fꝛidþioꝼe ʀnum ꝼꝛækna“).

4) Bl. 67—74^r. **Ketils saga hængs** („Hieʀ Byʀiaʀ Þätt Kietils Hænɢs“).

5) Bl. 74^r—77^r. **Gríms saga loðinkinna** („Hieꝛ Byriaſt Þättuꝛ Gꝛijms Lodin*n*|kyn*na* sonar kietilz hængz“). *Enkelte rettelser og marginal-notitser af Arne Magnusson i dette og foregående stykke.*

6) Bl. 77ᵛ—115. **Orvar-Odds saga** („Hier er wpphaf a søgu | ǫꝛuar oddz enz vijdfǫꝛla"). *Efter sagaens slutning er begyndelsen af en følgende saga udstreget.*

Hálfdanar saga Eysteinssonar *og* et brudstykke af Örvar-Odds saga, *som en tid have været urigtig indsatte her, ere overførte til AM. 344 b, 4ᵗᵒ.*

***Benyttelse og beskr.:** Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI.*

1091. **AM. 343 a, 4to.** *Perg. 23,₃ × 16 cm. 110 bl. 15. årh. Tilsyneladende åben plads for overskrifter og initialer; pergamentet mørkt og adskillige blade mere eller mindre slidte. Bl. 28 er kun en pergamentsstrimmel, bl. 35 er tilsat i 17. årh., af bl. 47 er øvre hjörne afrevet, bl. 67 er beskadiget forneden, bl. 105 er på bægge sider beskadiget ved beskæring; bl. 78, 82, 100, 104 have mindre beskadigelser; bl. 28ᵛ og 110ᵛ ere opr. ubeskrevne. Ved påtegning på foden af bl. 53 har Arne Magnusson angivet, at herefter mangler et blad; også efter bl. 103 og bl. 104 forekomme defekter. Hist og her findes marginalia, mest yngre. Det oprindelige bind er svære træplader befæstede til et skindomslag.*

Indhold:

1) Bl. 1—5ᵛ. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

2) Bl. 5ᵛ—14ʳ. **Samsons saga fagra.**

3) Bl. 14ʳ—21ᵛ. **Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkjabana.**

4) Bl. 21ᵛ—30ᵛ. **Flóres konungs saga.**

5) Bl. 30ᵛ—48ᵛ. **Vilhjálms saga sjóðs.**

6) Bl. 48ᵛ—54ʳ. **Yngvars saga víðförla.** *I sagaens slutning, foran mbrs 16. sidste linje, falder den ved et manglende blad bevirkede lakune.*

7) Bl. 54ʳ—57ᵛ. **Ketils saga hængs.**

8) Bl. 57ᵛ—59ᵛ. **Gríms saga loðinkinna.**

9) Bl. 59ᵛ—81ᵛ. **Örvar-Odds saga.**

10) Bl. 81ᵛ—87ʳ. **Áns saga bogsveigis.**

11) Bl. 87ʳ—98. **Saulus saga ok Nikanors.**

12) Bl. 99—103^{v}. **Hálfdanar saga Eysteinssonar.**

13) Bl. 103^{v}—4. **Herrauðs ok Bósa saga.** *To brudstykker.*

14) Bl. 105—8^{r}. **Vilmundar saga viðutan.** *Begynder defekt.*

15) Bl. 108^{r}—10. **Meistara Perus saga.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel så vel som i AM. 435 a, 4to, bl. 103^{v} giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse. Andre oplysninger fås kun af håndskriftets yngre marginalier (17. årh.) bl. 74^{r}, 76^{v}, 104^{v}; notitsen bl. 76^{v} er skreven på* Þingeyri; *nogle* personnavne *anføres.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II-III; Ant. Russes I, 91 (Gr. og Örv.), 212 (Eg. & Ásm.), II 142 (Íngv. víðf.); K. Gislason, 44 Prøver (Perus); H. Gering, Íslendzk Æventýri I, Halle 1882; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 175, 275; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V, LII.*

AM. 343 b, 4to. *Pap. 21,$_{2}$ × 15,$_{4}$ cm. 36 bl. C. 1700. Skr. af Jón Sigurðsson (den ældre). Åben plads for begyndelses-initial.*

Yngvars saga víðförla.

Afskrift efter AM. 343 a, 4to.

AM. 343 c, 4to. *Pap. 20,$_{2}$ × 16 cm. 23 bl. 17. årh. Sidste side (bl. 23^{r}) tilföjet af Arne Magnusson.*

Yngvars saga víðförla („Hier biriar Sòguna af Ingvare Wydførla").

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 142.*

AM. 344 a, 4to (*en tid fejlagtig opført som* Addit. 76 b, 4to). *Perg. 21,$_{2}$ × 15,$_{7}$ cm. 24 bl. C. 1400. Forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hist og her forekomme yngre marginal-rettelser og lign.*

Orvar-Odds saga.

Membranen har en lille rød overskrift „oꝛvar oddz ſaga", *en anden, med sort blæk, er af Arne Magnusson tilföjet over teksten.*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſe Orvar Oddz Saga. var aptan vid Alexandri Magni Sògu, med agiætri gamalli hendi ritada *(AM. 519, 4to)*, Eg Separeradi þetta. Bokina hefi eg fengid i Norege". *Bl. 10^{r} i nedre margen står* „ek iuſſe ívarſon ok íngebıor".

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II; Ant. Russes I, 92; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. II-V, LII.

1095. **AM. 344 b, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,7 cm. 47 bl. 17. årh. Ifg. den gl. katalog skr. af Jón Torfason. Bl. 35r og 47 tilföjede af Arne Magnussons skriver Þórður Þórðarson. Bl. 35v ubeskrevet. Foran begyndelsen ere 10 linjer af en foregående sagas slutning overstregede. Bl. 29—47 have en tid fejlagtig været indlemmede i AM. 342, 4to.*

1) Bl. 1—35r. **„Sagann af Ørvar-Odde".**

2) Bl. 36—47r. **Hálfdanar saga Eysteinssonar** („Hier Hefft Sagann af Hälfdäne | Eysteinsſyne").

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V.

1096. **AM. 345, 4to.** *Pap. 19,9 × 16,4 cm. 78 bl. 17. århs slutning. Synes skrevet med tre forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Áns saga bogsveigis** („Af An Bogsveigir").

2) Bl. 9—29. **„Saga fra Þorſteine Wykings ſyne".**

3) Bl. 30—50r. **„Sagann af Heidreke Könge og Hans ættmønnumm".**

4) Bl. 50v—74r. **„Sagann Af þeim Booſa Hinum sterka Og Heꝛꝛaudi".**

5) Bl. 74v—78. **„Saga Af Hromunde Greypſsyne".**

Herkomst og hist.: Ved de pågældende sagaers slutning findes tilföjet bl. 50r årstallet 1694, *bl 74r* 'Kalſa wyk . . 1695', *bl. 78v* 1695. *Endvidere indeholder den oprindelig ubeskrevne del af bl. 29v en år 1702 skreven* indholdsfortegnelse over en samling romantiske sagaer *(i alt 19), af hvilke nu de fleste findes dels i dette nummer, dels i AM. 536, 4to og 585. 4to. Derefter er tilföjet* „Þeſsarar bokar Regiſtur sem þeſsar sogur hefur jnne ad hallda: ſkrifadar af Jone Sal. Thordarſyne Anno 1700. Þeſsa fyrr nefnda Sogu book aa eg Jon Jonſson Enn Einginn annar hueria mier Giefid hefur minn salugi [elſk]u fader Jon Thor[darson] M . . . Jon Jonſson med Eiginn H[en]de. Anno 1703". *Om virkelig bl. 4—8 og 30—78 ere skrevne med J. Þ.s hånd, må dog synes meget tvivlsomt (sml. AM. 426, fol.). Arne Magnusson har erholdt den hele sagasamling som én bog fra Markús Bergsson.*

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I-II; Ant. Russes I, 114 (Herv.); Nordiske Oldskrifter III; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 156.*

AM. 346, 4to. *Pap. 20,2 × 15,5 cm. 42 bl. C. 1700. Tre forskellige stykker, hvert med sin hånd.*

Eireks saga víðförla.

1. Bl. 1—10. *Overskrift* „Sagann. | Af Eyreke Vijdförla fra Norege".

2. Bl. 11—15. *Overskrift* „Eitt æfinntyr af Konge þeim sem þrandur hiet". *Dette eksemplar, der er skrevet i 17. årh., har ovenfor overskriften slutningen (c. en halv side) af en forudgående fortælling udstreget og viser sig derved at have udgjort en del af et större hele.*

I 1. og 2. forekomme egenhændige rettelser af Arne Magnusson.

3. Bl. 16—42. *Overskrift* „Her hefr upp Saugu | Eiriks Widforla". *Om dette eksemplar, der kun har de lige sider beskrevne, meddeler Arne Magnusson på et tilhørende blad:*

„Þetta Exemplar er ritad i Kaupenhafn 1727 af Jone Sigurdzſyne fra Videdalstungu, efter Exemplare in Folio ſkrifudu af Asgeire Jonsſyne ex Cod. Flateyenſi. Asgeir hafdi fyrrum ritad þetta Exemplar firi mig. Enn þad hafdi ſidan hia mier ſkiemſt, ſo þad eigi vard conſerverad, og er nu i ſundur rifed. Ur böndunum hefur Jon Sigurdzſon iafnlega ſkrifad, enn hvert þad ſe alltid i beſta mata giort, verdur ipſe Codex membraneus ad decidera".

Ifg. den gamle katalog skulde her endnu findes et fjærde eksemplar af sagaen.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

AM. 347, 4to. *Pap. 21 × 17 cm. 20 bl. C. 1700. Fem indbyrdes forskellige stykker, hvert med sin hånd.*

Hákonar þáttr Hárekssonar.

1. Bl. 1—6. *Overskrift* „Søgu þattur | af | Hækoni Hæreksſyni". *Skrevet af præsten Eyjólfur Jónsson (til Vellir).*

2. Bl. 7—12. *Overskrift* „HISTORIA | Aff Hacone Norœna". *Helt igennem kollationeret for Arne Magnusson.*

3. Bl. 13—14ʳ. *Overskrift* „Æꝼenntyr aꝼ Bondafyne Norſkum", *begyndelsen til* „med kaupeyrer er fader".

4. Bl. 15—16ʳ. *Overskrift* „Æꝼintyꝛ aꝼ einum Norſkum Böndasine", *begyndelsen til* „Husfreyiu finſt | fätt til".

5. Bl. 17—20. *Brudstykke, fra* „hann kuedst þar lytid til leggia" *til fortællingens slutning. Derefter er begyndelsen af en ny fortælling —. omtrent en halv side — udstreget.*

Benyttelse og beskr.: *FMS. XI.*

1099. **AM. 348, 4to.** *Pap. 21,₂ × 16,₃ cm. 29 bl. C. 1700.*

1) Bl. 1—25. **Norna-Gests þáttr** („Her hefr þatt af nornageſti"). *Skr. af Ásgeir Jónsson. På to indlagte sedler giver Arne Magnusson nogle genealogiske og geografiske bemærkninger. På det tilhørende omslag, der tildels er beskrevet med danske, historiske notitser, bemærker han om denne afskrift* „ex membranâ Regia. Eſt qvaſi Meleagri fabula."

2) Bl. 26—29. **„Ur Nornageſtz þætti.** Variæ lectiones Codicis Regii, aptatæ ad Apographum meum Hiſtoriæ Olavi Tryggvonii ex Codice Flateyenſi, qvod exaratum eſt manu Domini Jonæ Erlendii". *Arne Magnussons hånd.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1100. **AM. 349, 4to.** *Pap. 21 × 16,₄ cm. 12 bl. C. 1700.*

1) Bl. 1—5. **„Þättur aꝼ Þorvalldi Tafallda".** *Efter fortællingens slutning har en halv side, indeholdende begyndelsen af* 'Saga aꝼ Bärde Snæꝼells Äs', *været overklæbet.*

2) Bl. 6—9ʳ. **Þáttr af Þorsteini tjaldstæðing.**

3) Bl. 10—12. **„Saga Sneglu Halla"** *med forbigåelse af et större parti i midten.*

2) og 3) ere afskrevne af Arne Magnusson efter Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Ifg. notitser på et AM*ˢᵏ *forsatsblad synes 1) tilligemed flere andre fortællinger at være* „ur bokum ſem eg feck af Sʳᵃ Olafi Giſlaſyne ä Hofi i vopnafirde". *Den gamle katalog opgiver indholdet af AM. 349, 4*ᵗᵒ *således* „af Ulfe Gyllde *(sål.)*, Aſgrime Syne hans og Þorſteine Tialldſtæding og af Sneglu Halla ur Flateyarbök manu A Magnæi.

Þättr af Töka Tokaſyne.
Þättr af Eymunde Könge Hringsſyne.
Þättr af Eigle SïduHalls Syne, og Töfa Valgautsſyne.
Þättr af Toka Tokaſyne. Þättr af Sigurde Äkaſyne af Eirike Vïdforla. Þättr af Þorvallde Taſallda. Þättr af Sigurde og Hauke, Häreke i Þiötto og Eivinde Rim(!)rifu", *men mere end det ovenanførte findes ikke nu.*

— — — —

AM. 350, 4to. *Pap. $21_{,2}$ × $16_{,5}$ cm. 78 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg., bestående af et dobbeltblad af en codex af* Jónsbók *med røde overskrifter og kolorerede initialer (c. 1600), indeh. brudstykker af* „Kaupabálkr".

Magnúss saga helga Eyjajarls.

Herkomst og hist.: *Til titlen i den gl. katalog har Gudbr. Vigfusson føjet* „Ex Bæjarbök mbr. deperdita Arna Magnæana"; *på to tilhørende sedler har A. M. givet nogle palæografiske optegnelser.*

Benyttelse og beskr.: *Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780 (sammen med Orkneyinga saga); Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXIV-V.*

— — — —

AM. 351, 4to. *Pap. $21_{,3}$ × $16_{,8}$ cm. 22 bl. C. 1700. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Sagann aſ hinum Heilaga Magnuse Eyaialle".

Benyttelse og beskr.: *Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780.*

— — — —

AM. 352, 4to. *Pap. $20_{,5}$ × 16 cm. 23 bl. 17. årh's slutning.*

„Sagann aſ hinum Heilaga Magnuse Eyaialle".

Herkomst og hist.: *Er af Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel betegnet som et værdiløst eksemplar.*

Benyttelse og beskr.: *Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780.*

— — — —

AM. 353, 4to. *Pap. $19_{,8}$ × $15_{,3}$ cm. 61 bl. (folieret 1—62 med forbigåelse af tallet 8). 18. årh's beg. Af bl. 4—40 ere kun de lige sider beskrevne.*

1) Bl. 1—3. Uddrag af Ynglinga saga og Egils saga.

2) Bl. 4—40. **Ynglinga saga,** kap. 38—48.

3) Bl. 41—62. **Ynglinga saga,** kap. 38—48 *i svensk oversættelse* (efter Peringskiölds udgave).

1105. **AM. 354, 4to.** *Pap. 21,9 × 16,7 cm. 33 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg., tilsammen 2 blade af en codex af* Jónsbók *(c. 1600, se foreg. nr), indeholdende brudstykker af* Farmannalög *og* Þjófabálkr.

Hervarar saga ok Heiðreks konungs („Her hefr upp Sogu Heið|reks konungs ens vitra").

Standser som AM. 544, 4to med ordene „var þeira | vegr".

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1106. **AM. 355, 4to.** *Pap. 21,9 × 16,5 cm. 50 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg., 2 blade af en codex af* Jónsbók *(c. 1600, se foreg. nr), indeholdende brudstykker af* Farmannalög.

Hervarar saga ok Heiðreks konungs.

Standser som Gl. kgl. sml. 2845, 4to med ordene „xij. c vapna".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel gives nogle oplysninger om en herfra stammende afskrift.*

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1107. **AM. 356, 4to.** *Pap. 20 × 15,7 cm. 165 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson. Bl. 35v—37 ubeskrevne. Pagineret 1—330.*

Indhold:

1) Bl. 1—35r. **Gautreks saga konungs.** *Standser afbrudt med ordene* „þvi at mier þiker".

2) Bl. 38—165. **Hrólfs saga Gautrekssonar.**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet AMsk seddel giver Arne Magnusson afskriverens navn, og der tilföjes* „ex membranâ in folio, er eg feck af Vigfuſe Gudbrandſsyne".

A. 357, 4to. *Perg. 20,5 × 15 cm. 19 bl. C. 1600. Skr. på tidligere benyttet perg., hvor spor af ældre kolorerede initialer og røde linjer endnu ses. Bladene ere tildels beskadigede ved indre margen og berøvede marginen. Efter bl. 17 mangler ét blad.*

Hrólfs saga Gautrekssonar („Hier Byriar Hrolfs Søgu").

Ender defekt „longum driugur, ok ſnerift þa mannfallid a Suiana . . ." *(udg. kap. 29).*

Herkomst og hist.: *Ifg. to tilhørende sedler har Arne Magnusson erholdt håndskriftet* „Fra Sveini Jonsſyne ä Kroſſneſe i Stranda Syſlu" *med undtagelse af ét blad (vistnok bl 18), som Ormur Daðason erhvervede* „ä Finnbogastödum i Trekyllis vik" 1724.

Benyttelse og beskr.: ***Fornaldar sögur Norðrl. III.***

A. 358, 4to. *Pap. 20,3 × 16 cm. 61 bl. Skr. 1694 af Jón Einarsson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Titelblad og afsnitsinitialer kolorerede.*

Indhold:

1) Bl. 2. Formáli.
2) Bl. 3—7r. **'Gauta saga konungs'.**
3) Bl. 7r—13. **'Gautreks saga konungs'.**
4) Bl. 14—61r. **'Hrólfs saga konungs Gautrekssonar'.**

Det fælles titelblad (1r) lyder 'Sagann Af þeim þremur Fornn Kongum Gauta Konge . . þar Næſt Er Sagann Af Gautrech Kong . . Sijdaſt Er Sagann Af Hrolfe Kong Gautrechſsyne og hanz foſt brædurum . . Skrifad ä þoroddſtødum A Roſmhuala neſe, Anno 1694. Joneinarſſon mehendi'.

Benyttelse og beskr.: ***Fornaldar sögur Norðrl. III.***

A. 359 a, 4to. *Pap. 19,6 × 16 cm. 35 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 32r (s. 63) findes en marginal-henvisning med Torfæus' hånd.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs („Hervarar Saga").

Standser afbrudt, i tilslutning til Gl. kgl. sml. 2845, 4to, med ordene „oc ærit fe".

***Herkomst og hist.**: Til dette nummer må antages at høre en fra AM. 359 b, 4to overført AMsk seddel med påtegning* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Ur Num. 13."
Benyttelse og beskr.**: Hervararsaga, Hafniæ 1785; **Fornaldar sögur Norðrl. I.

1111. **AM. 359 b, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,8 cm. 10 bl. 17. årh. To indbyrdes uafhængige fragmenter.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs.

1) Bl. 1—8. *Sagaens begyndelse til* „at hiðꝛ þann þoꝛi i hendur nema. | Hun qvad", *under titel* „Heꝛvaꝛaꝛ þattur, Hinn Gamli".

2) Bl. 9—10. Brudstykke af et andet håndskrift, *beg.* „fyrſti til þessarrar ferdar tecinn", *ender* „oc lògdu þeir fiðtur | a hann".

Benyttelse og beskr.**: **Fornaldar sögur Norðrl. I.

1112. **AM. 360 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 14,9 cm. 67 bl. 18. århs beg. Skr. af Sigurður Vigfússon.*

Herrauðs saga ok Bósa („Hier Biriaſt Sagann aꝼ | Booſa hinumm sterka og | Herraude Hrölꝼsſyne").

1113. **AM. 360 b, 4to.** *Pap. 29,8 × 18,2 cm. 10 bl. Skr. 1663.*

Herrauðs saga ok Bósa („Hier biriaſt sagann aꝼ Booſa hinum sterka og Her|raude Hrolffsyne").

1114. **AM. 361, 4to.** *Pap. 19,7 × 17 cm. 15 bl. 17. årh. To stykker, hvert med sin hånd.*

Herrauðs saga ok Bósa.

1) Bl. 1—9. *Overskrift* „Sagann Aff þeim Heꝛꝛaude og Baugu Böſa".

2) Bl. 10—15. *Overskrift* „Bösa saga" — *foran disse ord har Arne Magnusson tilföjet* „Baugu" *og i øvre margen noteret* „ex membranâ qvam habeo".

Benyttelse og beskr.**: **Fornaldar sögur Norðrl. III.

AM. 362, 4to. *Pap. 21 × 16,6 cm. 24 bl. C. 1700.*

Herrauðs saga ok Bósa („Nu Byriast Sagan*n* af Boofa hinumm | sterka og Herraude").

[Ifg. den gamle katalog skulde endnu et eksemplar af sagaen findes under dette nummer.]

AM. 363, 4to. *Pap. 19,6 × 16 cm. 24 bl. C. 1700. Tre stykker, med to forskellige hænder. Bl. 7—8 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **„Søguþattur Aꝼ Illuga | Grydarꝼöstra".** *Ved fortællingens begyndelse har Arne Magnusson skrevet* „effter hendi Sr Jons i Villingah.".

2) Bl. 7—14. **„Søguþättuꝛ aꝼ Illuga Grïdaꝛꝼöſtꝛa"** — *afskrevet af Arne Magnusson. Efter fortællingens slutning er den følgende side (bl. 14v), der har indeholdt begyndelsen af en tilsvarende latinsk oversættelse, overstreget. Pagineret 545—56.*

3) Bl. 15—24. **„Søguþättur Aꝼ Giaꝼa Ref | Og DalaFyꝼlum*m*"** *ɔ:* Gautreks saga konungs (*og* Gauta kgs.).

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Ill. Gr.).*

AM. 364, 4to, *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 326 beskrevne bl. (omslag og sedler iberegnede). C. 1700. Består af opr. løse læg og blade samt adskillige oktavsedler; med enkelte undtagelser Arne Magnussons egen hånd. — Enkelte stykker ere udtagne af Addit. 66 og 84, 4to.*

Ari fróði — Íslendingabók.

Samlinger til oplysning om Are og hans værk af historisk, genealogisk og kronologisk art; heri uddrag af sagaernes og nyere forfatteres udtalelser om ham, notitser om hans samtidige, om Islands gamle literatur, noter til Íslendingabók osv.

Må antages at have hørt til forarbejderne til Arne Magnussons påtænkte udgave af Íslendingabók.

1118. **AM. 365, 4to.** *Pap. 20,₁ × 16,₅ cm. 47 bl. (heri indbefattet endel indskudte notitssedler). C. 1700. Skr. dels af, dels for Arne Magnusson.*

Íslendingabók ɔ: Den islandske tekst med lige over for stående latinsk oversættelse.

Bl. 1ʳ bærer kun nogle overstregede notitser; over den islandske tekst bl. 1ᵛ står „ARÆ MULTISCII | Liber Islandorum“ *— denne er helt igennem med A. M.s egen hånd, oversættelsen derimod kun rettet af ham.*

***Benyttelse og beskr.:** Ant. Amer. s. 206.*

1119. **AM. 366, 4to.** *Pap. 19,₇ × 15,₆ cm. 57 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun hveranden side (med undtagelse af det senere indsatte bl. 53 de lige sider) beskreven. Bl. 34 blank.*

Íslendingabók.

Afskrift af den islandske tekst, idet plads er ladet åben for den tilsvarende latinske oversættelse, således som det er antydet ved de på de ulige sider tilföjede kapiteltal og overskrifter.

***Benyttelse og beskr.:** Íslendinga sögur I, Kbh. 1843; Th. Möbius, Are's Isländerbuch, Leipzig 1869.*

1120. **AM. 367, 4to.** *Pap. impr. 19,₆ × 15 cm. 12 bl. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret, latinsk kirkeligt hskr.*

Íslendingabók.

Et eksemplar af den på Island trykte udgave med titel „**SCHEDÆ** | **ARA PRESTZ** | FRODA | Vm ISLAND. | Prentadar i Skalhollte af Hendrick Krufe. | Anno 1688“.

1121. **AM. 368, 4to.** *Pap. 19,₆ × 15,₈ cm. 33 bl. C. 1700.*

„**Aræ Multifcii** | Primi Islandiæ Hiftorici | **libellus** | **de ISLANDIA** | ante annos fere fexcentos Iflandico | idiomate confcriptus. | Latinè tranflatus | ab | Arna Magnæo“.

Denne titel er (bl. 3ʳ) egenhændig nedskreven af Arne Magnusson, ligesom også den latinske oversættelse på forskellige steder af ham er rettet. Foran er indlagt et andet titelblad (bl. 2),

hvor Jón Ólafsson Grv. har skrevet „Den anden Titel, fom AM. haver faaledes fatt. for an ved hans Commentario, den i 8º Islendinga | Boc | id est | Is-landorum | Liber | Auctore | Arone Multifcio | Sacerdote, | primo Islandiæ Hiftorico. | Verfione Latinâ Notis qve | illuftravit | Arnas Magnæus".

***Herkomst og hist.:** På bindets første inderside har Arne Magnusson skrevet* „Ex auctione Lützoviana 1714". *På forsatsbladet (bl. 1v) står* „Exemplar defcribendum".

AM. 369, 4to. *Pap. impr. 18,5 × 12 cm. Pag. 1—192. Det manglende titelblad er tilskrevet. Endvidere ere hvide blade indsatte på fortalens plads, samt til betegnelse af det manglende ark 153—68 og efter 192.*

„**ARÆ MVLTISCII** | **SCHEDÆ** | **DE** | **ISLANDIA.** | CHRISTnus WORM*IUS.* | OXON. è THEATRO".

Den af C. Worm besørgede, ufuldendte udgave (Sml. Nyrup, Lüxdorphiana, Kbh. 1791, s. 333—45 og Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XII).

[AM. 370, 4to. „Idem Liber æqve defect. Editor vero eft Wormius, liber imprefsus Oxoniæ" *mangler*].

AM. 371, 4to. **Hauksbók** *(sml. AM. 544, 4to og 675, 4to). Perg. 23 × 15,7 cm. 18 bl. C. 1300. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. De fleste blade ere mere eller mindre slidte, hullede og forrevne. Som i ringere grad beskadigede kunne fremhæves bl. 1, 3, 4, 6, 11, 13—15; bl. 16—17 ere ved beskæring svundne ind til bladstumper.*

Indhold:

1) **Landnámabók** *(fragm.)*, bl. 1—14.

Bl. 1 *beg.* „bıoꝛnn fvn fınn", *ender* „er attı fıgꝼus ellıða-grımſ ſon", *Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. 41—47.*

Bl. 2 *beg.* „Grımr het maðr ıngıallſ ſon", *ender* „aðr fvndı geck", *ib. 76—85.*

Bl. 3—9 *beg.* „. . . hann var goꝼvgr maðr ok kynſtoꝛr", *end.* „vıg roarſ ok ſyſtvr ſona hans", *ib. 193—248.*

Bl. 10—11 *beg.* „hıa ıokvlſ ꝼellı ꝼırı veſtan“, *end.* „noꝛðꝛ ıtoꝛgar *ok* bꝛ|[endı] . . . .“, *ib. 264—81.*

Bl. 12—14 *beg.* „Dvꝼþakr ıdvꝼþakſ holltı“, *end.* „land ı rvna man*n*a“, *ib. 289—310.*

2) **Kristni saga** *(fragm.)*, bl. 15—18.

Beg. „ſıþaʀ let olaꝼr k*onungr* ſkıraz“, *ender* „*ok* vm raðvm mark*us* logſogv ma*nnz* *ok*“, *Biskupa sögur I, s. 9—28.*

***Herkomst og hist.:** I AM. 435 a, 4to, bl. 111v flg., hvor Arne Magnusson giver en fortegnelse over samtlige i Hauksbók indeholdte stykker, begyndes rækken med* „Ur landnama bok og Kristindoms Sògu Fragmenta nokkur“, *og hertil hører følgende note* „Landnamu bokar blòd þeſſe, og hin ur Kriſtindoms ſògu, hefi eg fleſtòll feinged fra Sr Olafi Jonsſyne, en*n* fader Sr Olafs (Sr Jon Torfaſon ä Stad i Suganda firdi) feck þeſſe blòd hiä bonda einum þar veſtra nærre ſier og tok þau til fullz i ſundur, hvert fra òdru, utanum qver. Nockur af þeſſu*m* landnamu blòdum hefi eg feinged an*n*arſtadar ad en*n* fra Sr Olafi. — Eg ſä ad þeſſe blòd attu framanvid þetta volumen *(AM. 544, 4to)*, og hafa þar, öefad, til forna in*n*bunden*n* vered, og þvi lagde eg þau þangad, ſo Volumen ſkillde hallda ſier ſo vïtt. En*n* ſialft Volumen (fra teknum þe*ss*um landnamu *og Christ*indomſ ſògu blòdum) feck eg (ef mig riett min*n*er) fra Gaulveriabæ i Floa, og hefur þad, än efa, þangad boreſt epter Mag. Bryniolf andadan*n*. Mag. Bryniolfur hefur og epter þeſſarre landnamu *og* Kristni-Sògu ſkrifa läted, og mun þa bokin*n* hafa hallded ſier. — Kriſtni-Sògu, ſem ſtendr i Hauksbok citerar Jon lærde einhversſtadar, þad er, öefad, þeſſe, og mun Jon þar i leſed hafa, k*an*nſke adr en*n* Mag. Bryniolfur hefur handhafe ordid ad bokinne. Likaſt bokin ſie i fyrſtu af Veſt fiordu*m* komen, og hafe ſa eignar madr er Mag. Bryniolfi liede, aptur heimtad landnamu, veſtur, en*n* hitt blifed ſydra. nema landnama hafi allareidu burt ur volumine vered, þä Mag. Bryniolfr þetta handliek, og h*an*n ſo bokina haft i 2. pòrtum. Biòrn ä Skardzä hefur og haft þetta exemplar, eda Copie þar af, og kallar h*an*n þ*ad* ä ſpatium ſin*n*ar Compilationis landnamabokar, Hauksbok.

Hvòrt bokin *(ɔ: Hauksbók)* òll, ſo ſem hun nu er, hafi vered i hòndum Jons lærda, eda ei nema Landnama *og Christ*ni Saga, er ei riett viſt. Eg ſkylldi þo þeinkia hid fyrra, og kynni h*an*n hiedan h*afa* þ*ad* er han*n* drabbar um Sets reiſu“. *Nogle efterfølgende oktavblade give dels yderligere oplysninger om bladenes erhvervelse (det ses således, at bladene ere sendte til Arne Magnusson i København med undtagelse af fire, som han senere, efter 1702, erholdt på Island), dels indeholde de afskrift af et brev fra A. M. til præsten Ólafur Jónsson (1707) med dennes svar. A. M., der allerede 1703 erholdt nogle oplysninger af ham, udbeder sig her under otte §§ udførlig meddelelse om alt hvad der kan tjæne til oplysning om disse blades tidligere historie og til vejledning ved eftersøgningen af yderligere fragmenter af samme håndskrift; til forklaring tilföjer han* „Skrifa eg þvi ſvo ytarlega hier um, ad þetta fragmentum er inter pretiosiſsima eorum qvæ mihi ſunt, og er eg þó öſnaudur orden*n* af ſoddan*n* hlutum, og villdi eg med dyru verde kaupa, ef til væru, þau blòden, er mig þar af vantar, ad ſòn*n*u otæpt betala (epter ſinu verde) ſierhvert einſtaka blad þar af, eda geira“. *Af præstens svar fremgår, at hans fader c. 1660 havde fået bladene af bonden*

Bjarni Indriðason i Skálavík: denne havde i sin tid fundet dem hos sin gamle fader, der ikke vidste nærmere besked om dem eller deres indhold. Spor til yderligere fragmenter kunde ikke påvises.

Benyttelse og beskr.: *Landnamabok, Havniæ 1774 (facs.); Kristni-saga, Havniæ 1773 (facs.); Grönl. hist. M. I, 18, 51, 346; Ísl. sögur I, Kph. 1829: Ísl. sög. I, Kbh. 1843 (facs.); Ant. Russes II, 231, 236, 426; Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 115; Biskupa sögur I, 1858; Munchs Sml. Afhandlinger I, 299 flg.; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 93.*

AM. 372, 4to. *Pap. 21 × 16,7 cm. 11 bl. 17. århs slutning. Skr. af præsten Frants Ibsson. Hskr. er gennemgået og rettet (ved kollationering) tildels af Arne Magnusson; den ubeskrevne side 11v er fastklæbet til bindets inderside; 11r er tilföjet af A. M.s skriver Þórður Þórðarson.*

„Hungur-vaka“ — *rettet af Arne Magnusson til* „Her byriar Hungur-vǫku“.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning har Arne Magnusson tilföjet* „Hier aptan vid var Continuatio Sr Jons Eigils ſonar, tok til ä Þorlaki Helga. var med ſömu hendi Sr Frantz Ibsſonar, vitioſum exemplar, eins og Hungrvakan“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

AM. 373, 4to. *Pap. 20,2 × 16,3 cm. 12 bl. 17. århs slutning. Skr. af Árni Magnússon i Bolungarvík (den gl. katalog).*

„Hungur Vakä“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Þeſſe Hungrvaka 4to lä laus, aftan i einni bok er eg keypte ä von Nettens auction epter Odd Sigurdzſon“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

AM. 374, 4to. *Pap. 20,1 × 15 cm. 44 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Hungrvaka („Um Bygging Stadarens i Skäl|hollte, og þann Firſta Biskup | Sem þar var“).

Bl. 44 er et af Arne Magnusson tilföjet blad, på hvilket han giver begyndelsen af „Continuatio Sr Jons Eigilsſonar“, *som opr. fortsatte dette eksemplar af Hungrvaka.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Hungrvòku hefi eg feinged af Monſr Magnuſe Araſyne, og var þar þä aptanvid Continuatio Sr Jons Eigilsſonar, vulgaris"; *om denne siges bl. 44* „Var vitioſiſſimum Exemplar. eins og Hungrvakan. eda verra".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; [Biskupa sögur I, 1858, s. 59, anm. 1].*

1127. **AM. 375, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,5 cm. 52 bl. (forsatsblad incl.). C. 1650. Bl. 1v og 1bis r ubeskrevne; resten pagineret 1—101. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) S. 1—27v. **Hungrvaka** („Einn lijtill bæklingur af þaumm Byſkupumm" *osv.*).

2) S. 27v—101. **Biskupa-annálar Jóns Egilssonar.** *Overskrift* „Vmm hinn helga Þorlak byſkup", *idet her begyndes med Skálholts VI. biskop.*

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet, der er udklippet af en ældre indbinding og indklæbet foran, bærer* årstallet 1650 *og* tre islandske viser, *der prise bispeværdets fald, underskrevne* „Jon p. Araſon J Vatzf"; *på bagsiden læses navnet* „Erlendur Arnaſon". *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta exemplar hefi eg feinged af Jonas Dadaſyne, enn honum ſendi þad til Kaupenhafnar Sigurdur Biörnsſon lògmadur".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Safn til sögu Ísl. I, 1856, s. 23; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI-XXVII.*

1128. **AM. 376, 4to.** *Pap. 19,5 × 15,5 cm. 59 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason, kollationeret af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Hungrvaka.

Seks tilhørende sedler indeholde oplysende notitser af Arne Magnusson.

Herkomst og hist.: *Om dette eksemplars tilblivelse udtaler A. M. sig udførlig på et foran indsat dobbeltblad, hvoraf det fremgår, at det stammer fra og er konfereret med en biskop Þorlákur 1654 tilhørende ny membran og derefter med et håndskrift, som 1641 var i biskoppens besiddelse, her kaldet* „alterum".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

AM. 377, 4to. *Pap. $20_{,1} \times 16_{,8}$ cm. 84 bl. C. 1700. Bladene ere opr. kun beskrevne på de lige siders indre kolonner; senere ere varianter for Arne Magnusson tilföjede i marginen. og bl. 1ʳ er udfyldt med oplysende notitser af A. M.*

„Hungur Vaka“.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets begyndelse meddeler Arne Magnusson* „þeſſe Hungurvaka, er i fyrſtu ſkrifud epter Exemplare ſem eg hefi [ritudu 1654. ſem vered hefur hr. Þorlaks Skulaſonar], *og* ſidan confererud vid Exemplar med hendi Þorſteins Eyolfsſonar, fra Magnuſe Sigurdzſyne i Brædratungu [var i folio, og hafde eg *þad* til läns af Magnuſe 1708]. Er þad ſama Exemplar ur *(sål.)* ædi rangt. Þar er aptanvid Continuatio Sʳ Jons Eigilsſonar, *og* er hun eins raung ſem Hungurvakann ſialf [þeſſa Continuationem true eg ecki ad eg confereradi vid neitt af minum Exemplòrum, og gillder þ*ad* eins, þvi hun var gaudraung, og ad audru lik þ*eim* almennilegu.]“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; [Biskupa sögur I, 1858, s. 59, anm. 1].*

AM. 378, 4to. *Pap. $20_{,7} \times 8_{,4}$ cm. 29 bl. 17. årh. Skr. af provst Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Hungrvaka („Bæklïngur, af nock|rum Biſkupum, þeim fir|ſtu“ *osv.*).

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad, hvor Arne Magnusson oplyser om håndskriftets skriver og en fra det sandsynligvis stammende afskrift, meddeler han endvidere* „hefi eg feinged (þeſſa Hungrvòku) af Modurſyſtur minne Halldoru Ketilsdottur“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur, I, 1858.*

AM. 379, 4to. *Perg. $18_{,2} \times 14_{,7}$ cm. 77 bl. Skr. 1654. Pagineret af arkivar Jón Sigurðsson 1—154. S. 26 ubeskreven. Farvede initialer og hist og her røde overskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1—13ʳ. **Hungrvaka** („Hier ʙyriar Hungur wòku“).

2) Bl. 14—77. **Þorláks biskups saga** hin yngsta („Hɪᴇʀ Heғᴜʀ Søgu Aғ Hinum | Heilaga Thorlake B*isku*pe“).

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet en bevaret pergaments-rest af et ældre forsatsblad med påskriften* „Thorlakur Sküla son ä | bök þeſsa med rettu. |

1654." *Samme årstal læses ved slutningen af Hungrvaka. Det er vel også det ældre forsatsblad, som har indeholdt en række påskrifter, nu bevarede i Arne Magnussons afskrift, ifølge hvilke håndskriftet har tilhørt* bp Þorlákur Skúlason 1654, bp Guðbrandur Þorláksson, Jón Jónsson (á Hólum, 1675 *A. M.*), Pétur Bjarnason 1683, Guðbrandur Björnsson 1688 — *fra hvem det udlåntes til* Helgi Ólafsson —, Magnús Benediktsson 1688. *Af en AM*[sk] *seddel ses endvidere, at Hungrvaka opr. stod bagved Þorláks saga, og at A. M. deraf har ladet tage en nöjagtig afskrift. Foruden tre foran indklæbede sedler med disse og lignende oplysninger er der s. 109 og s 130 indlagt AM*[ske] *seddelnotitser til Þorláks saga.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778: Grönl. hist. M. II, 279; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, XXXI, XLVI.*

— — —

1132. **AM. 380, 4to.** *Pap. 18,5 × 15,5 cm. 69 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med på indersiden beskrevet perg. Efter håndskriftets slutning er indsat et större antal hvide blade.*

Indhold:

1) Bl. 1—14. **„Hungurvaka".**

2) Bl. 15—69. **Þorláks biskups saga** hin yngsta („Hier Heffur Sogu aff hinum | heilaga Thorlake Byskupe").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Þeſsar: Þorlaks Saga og Hungurvaka. Eru teknar ur bok, ſem eg feck af Jone Einarsſyne ä Hölum, og vered hafde Eign hr Þorlaks Skulaſonar 1641. Sidann hafde Gudbrandur Þorlaksſon giefed hana Jone (nockrum) Jonsſyne. Jon Jonsſon fieck S[ra] Þorſteine Jonsſyne (ä Eydum) bokena 1662. Enn S[ra] Þorſteinn Jonsſon gaf hana Kriſtrunu dottur ſinne 1678, ä Eydum". *Nedenunder er af A. M. egenhændig tilföjet* „Conteratur cum mea recenti membranâ 4to, ſem *og* hefr vered eign hr Þorlaks".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, XLVI.*

— —

1133. **AM. 381, 4to.** *Pap. 20 × 16,3 cm. 27 bl. Skr. 1688. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—9[r]. **„Hungurvaka".**

2) Bl. 9[r]—27[r]. **„Saga af Þorlake Biſcop enum Helga".**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet* „ur bokum ſem eg feck af S[ra] Olafi Giſlaſyne ä Hofi i vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI.*

—

4. **AM. 382, 4to.** *Perg. 22,5 × 17 cm. 54 bl. (og bladrester). 14. årh's 1ste halvdel. Af bl. 25, 31, 39—54 findes dog kun så ubetydelige rester, at de blive uden betydning for teksten, der altså i virkeligheden kun består af 36 blade. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels meget store og stærkt ornamenterede. Af bl. 23—24 er ydre halvdel bortreven; mindre beskadigelser findes bl. 1 og bl. 36—38. Hist og her findes i nedre margen yngre, tildels igen udraderede antegnelser. Hskrs sidste bevarede del har lidt af fugtighed.*

Indhold:

1) Bl. 1r. Carmen latinum in honorem S. Thorlaci.

2) Bl. 1v—54. **Þorláks biskups saga** hin yngri *(fragm.)*.

Bl. 1v—2 *beg.* „I nafnı fodur“, *end.* „at vıtrum monnum fvnduz“, *Biskupa sögur I. 1858, s. 263—65.*

Bl. 3—13 *beg.* „at eı mættı nockut gott“, *end.* „ſinu malı. þa“, *ib. 269—83.*

Bl. 14—16 *beg.* „dætr ser ſkylldar“, *end.* „þeım var“, *ib. 286—90.*

Bl. 17 *beg.* „eıgı tıl afallz dóms ſıalfum“, *ender* „vılldı hann eckı ta(la)“, *ib. 296—97.*

Bl. 18—19 *beg.* „Ek hefır her verıt“, *end.* „næʀ veðratta my(ndı)“, *ib. 299—302.*

Bl. 20—24 *beg.* „aðrır hans at gæta“, *end.* „Sa atburdı“, *ib. 305—11.*

Bl. 26—28 *beg.* „a hınn fæla“, *end.* „a eınhverium bæ goðum“, *ib. 315—19.*

Bl. 29—30 *beg.* „hana ok mæddız hon mıok“, *end.* „Sıðan var hon flutt“, *ib. 319—21.*

Bl. 32—33 *beg.* „a honum. feck þetta“, *end.* „ankumla láus. Vngı“, *ib. 322—25.*

Bl. 34—38 *beg.* „tıl mınnıs sva daſamligſ takn“, *end.* „iſſınn vm þvera ána“ *ib. 325—32.*

Herkomst og hist.: *I Biskupa sögur I, s. XLII-III er aftrykt Arne Magnussons på et tilhørende blad (4to) og en seddel (8vo) optegnede notitser om dette hskr., hvor det beskrives, og hvoraf det fremgår, at det er erholdt fra* Guðríður Gísladóttir *på* Hlíðarendi (1702 — *se AM. 435 a, 4to, bl. 84v, 187r, 190v); det synes, at bladresterne 43—54 en tid have været henlagte i AM. 420, 4to. — Bl. 13r nedre margen læses navnet* „bıorn ɪons ſon“ *(17. årh.), bl. 21v* „ſkrıfad a ʀeynıʀ ſtad . . .“ *(17. årh.).*

Benyttelse og beskr.: Scriptores rer. Dan. IV. s. 624, 631; Biskupa sögur I. 1858; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.. Kbh. 1888, s. 23.

1135. **AM. 383, 4to.** *Perg. Brudstykker af 4 forskellige codices.*

Þorláks biskups saga.

I *(20,9 × 14,7 cm. 2 bl. 13. årh.).* Bl. 1 *beg.* „ꝼvnd eyſteinſ erkıbıscvps“, *ender* „Oc er þeir“. — Bl. 2 *beg.* „mannanna. rett oc“, *ender* „Thorlacr bıskııp“. *Aftrykt i Biskupa sögur I, 1858, s. 391—94.*

Arne Magnusson har fået bladene „1704. fra Jone Giſlasyne Locat ä Holum“.

II *(19,4 × 14,9 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel).* Bl. 1 *beg.* „S[á atburðr gerðist í Skálaholti]“, *ender* „.ıartegna enſ ſæla“, *ib. 311—15.* — Bl. 2 *beg.* „ıꝼaftara lagı þaer ualgaðız“, *ender* „þangat er þeır | þıldu“, *ib. 322—26.*

III *(17,8 × 13,9 cm. 2 bl. C. 1400. Beskadiget ved småhuller).* Bl. 1 *beg.* „ꝼyrer kuenna mal“, *ender* „Sættız þa bıskup“, *ib. 285—88.* — Bl. 2 *beg.* „þolinmædı. en auka“, *ender* „vmbunar. þott æigı“, *ib. 292—94.*

IV *(18 × 13,8 cm. 4 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Øvre hjörne af bl. 3—4 noget beskadiget).* Bl. 1 *beg.* „m[yndı at vera]“, *ender* „ꝼemadr mıkıll“, *ib. 266—67.* — Bl. 2 *beg.* „Thoꝛlakr war þa wel halꝼ[ꝼertugr]“, *ender* „ꝼoꝛ watnıd þa“, *ib. 270—71.* — Bl. 3 *beg.* „. . var hann þa hæıll voꝛdínn ſíns mæıns“, *ender* „ok ꝼra þeırı ſtundu mattı oꝛ (?) kenna“. — Bl. 4 *beg.* „. . . | tug helldꝛ kna“, *ender* „at gotv þeırı ſem almanna“.

Benyttelse og beskr.: Se de anførte citater i Biskupa sögur I.

1136. **AM. 384 a, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,8 cm. 84 bl. C. 1700. Forskellige hænder. Bl. 1 er et sammenfoldet blad i folioformat (c. 1700), bl. 2—8 senere tilsatte (beg. af 18. årh.), resten skreven med fire*

forsk. hænder fra 17. årh. Bl. 7 og bl. 19 ere ubeskrevne, bl. 20 bærer kun en af Arne Magnusson tilföjet titel, bl. 21—25 ere beskadigede ved ydre margen.

Indhold:

1) Bl. 1. Páls saga biskups — *begyndelsen til* „Röfklega Vndir þann Vanda", *Biskupa sögur I, 1858, s. 127—28. Overskrift* „Frafögn hin sierlegasta aF Pale Jonsfyne Skalhollts Byfku|pe og Fleyrum Biſkupum". *En tilhæftet seddel giver et brudstykke af det brev, hvormed dette aldrig fortsatte fragment er blevet oversendt.*

2) Bl. 2—6. Páls saga biskups — *begyndelsen til* „Island oc òll lòndònnur", *ib. 127—33; rettet af Arne Magnusson, der bl. 2 i øvre margen har noteret* „Ex exemplari chartaceo ſatis antiqvô". *Overskrift* „Fræfogn hin sierligaſta aſ Paale Jönſsyne Siounda Skalhollts B*isku*pe" [„*og* fleiru*m* b*isku*pum", *tilf. af A. M.*].

3) Bl. 8—18. **„Sagan aF Pæle Byſkup".** *Mellem bl. 8 og 9 mangler ét blad.*

4) Bl. 20—36. **„þorlaks Saga Helga"** — *den af A. M. tilföjede titel. Overskrift* „Hier heFur Sogu aF hinum heilaga Thorlake Biſkupe". *Den den „yngre" saga begyndende prolog udelades, og beretningen standser* („Cap. 40") *med ordene* „vard þeſsi Adburd*ur* alkun*n*ur Pæli B*isku*pe", *ib. 304.*

5) Bl. 37—84. **Árna biskups saga þorlákssonar** *(to forsk. hænder). Standser med ordene* „sijun mun*n* ad Bijrgia", *ib. 786, idet skriveren tilföjer* „(vant*ar* vid Soguna)", *hvorefter følge* nogle annalistiske optegnelser for årene 1290—98.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelsen og tilföjer* „þetta eru allt grey-Exemplaria. mier òlldungis önyt", *hvilken dom dog ikke bör gælde stykke 3. Bl. 18ᵛ bærer navnene* „Bärdur Jonſson" *og* „Sʳ Jon Guttormſson", *af hvilke som det synes særlig den sidste betegnes som bogens ejer 1697: nedenunder findes* et ottelinjet vindikationsvers (iðurmælt), *underskrevet med* et sammenslynget bogstavmærke, *der måske kan opløses til* B. I. S. *Om st. 4 meddeler A. M. på en tilhørende seddel* „Þorlaks Sògu 4ᵗᵒ. er Jön Jonsſon fra Leiraa ſende mier innan ï þeirre bok ï 4ᵗᵒ. ſagdizt Þord*ur* Peturſon ä Hölme eiga, *og* gaf mier hana i Saurbæ", *om st. 5* „þeſſe Arna b*isku*ps Saga hefur til forna vered eign Biòrns Sal. Magnuſſonar. *og* er, ad eg hygg, hans eigen hònd ä henne. Eg hefi ſòguna feinged fra odrum hverium þeirra Stefansſona dotturmanna hans, innſaumada i eina bök. med òdru fleira hvadan eg þad uttok".

Benyttelse og beskr.: Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858. s. XXVIII—IX, LXXVI.

1137. **AM. 384 b, 4to.** *Pap. 32 × 20,5 cm. 8 bl. 17. årh. Åben plads for initialer.*

Laurentius saga Hólabiskups („Her Byrjar Sögu af Laurentjo, Hóla Biskupj") — *fragm.*

Bl. 1—6 *indeh. sagaens begyndelse til* '21 Cap.', l. 1 „18 bæir, en 12 | i Norrigi", *Biskupa sögur I, s. 789—815.* Bl. 7—8 *indeh. slutningen fra* „um veturinn. Syra Eigill", *ib. 865* ('Cap. 52—59'). *Sagaen ender her* „enn allir menn mattu sia hvad leid meigin hanns".

1138. **AM. 385, 4to.** *Perg. (I—II) og pap. (III).*

I *(16,8 × 12,4 cm. 2 bl. 14. årh. Første og sidste side temlig slidte).*

Kirkeretlige betragtninger *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „verdi nockorr þar fyrir at missa finna rettenda", *ender* „ok enn fegir | hinn sami beda prestr. Æingan alldi ok ecki embætti ne".

Bl. 2 *beg.* „þionvstv eggiadi sæll iohannes", *ender* „hveiti-korni i hlavdv sina en brenna agnir i oflocvandi".

II *(15,8 × 11,4 cm. 1 bl. 14. årh. Sidste side næsten ulæselig på grund af slid).*

Þorláks biskups saga *(fragm.).*

Beg. „sa er rvnolfr het. hafdi brotfallz sott svo mikla", *sml. Biskupa sögur I, s. 380.*

III *(19,8 × 16 cm. 26 bl. Skr. 1704).*

„Extract Þorlaks Bisk|ups Sögu".

Standser afbrudt bl. 26ᵛ øverst, med ordene „er vitran þor vallds prefts var | ä holum".

Herkomst og hist.: *På et tilhørende blad meddeler Arne Magnusson om III* „Þetta exemplar er skrifad epter pappirs blödum frä Skarde ä Skardz-strönd 1704. höndena ä þeim blödum þeckte eg ei. Var hun ei miög nyleg,

ſo ſem ſkrifud munde ſiri 30. 40. arum. Bloden hafdi ätt Sr Þordur i Hitardal".

Benyttelse og beskr.: *II er nævnt Biskupa sögur I. 1858, s. 263, anm.*

9. **AM. 386, 4to.** *Perg. Bindet er betrukket med beskrevet og stærkt ornamenteret perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

I *(20,5 × 14,8 cm. 3 bl. C. 1200. Bl. 1r slidt, bl. 2—3 flængede og beskårne i marginen. Røde overskrifter og initialer).*

Fragmentum vitæ S. Thorlaci episcopi.

Bl. 1 *beg.* „carnem suam caſtigare", *ender* „bonorum operum ex".

Bl. 2 *beg.* „ex intimiſ", *ender* „non ualebant cum".

Bl. 3 *beg.* „olefcenſ nauim", *ender* „conſuetudinem ex".

Aftrykt Scriptores rer. Dan. IV, 627—28; Biskupa sögur I, 394—96.

II *(24,8 × 15,6 cm. 6 bl. 13. årh.s 1ste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 5, der er beskrevet med yngre hænder, er ydre margen bortskåren, af bl. 6 er kun en strimmel nærmest ryggen af bladets øvre totredjedel bevaret; bl. 6v er ubeskrevet).*

1) Bl. 1—5r. **„De Sancto thorlaco".** *Standser, som det synes afbrudt, bl. 5r l. 8, hvorefter resten af siden står tom; i sidste linje bl. 4v nederst begynder en ny hånd, fra 14. årh.*

Aftrykt Scriptores rer. Dan. IV, 624—27; Biskupa sögur I, 396—401.

2) Bl. 5v *(14. årh.).* **Legenda S. Edmundi regis** — *begyndelsen til* „contra iuſticiam".

3) Bl. 6r *(c. 1300).* De S. Pantaleone *(fragm.).*

Herkomst og hist.: *Om II meddeler Arne Magnusson på en tilhørende seddel* „Aptan af Legendario frä Vallaneſe i Fliotzdals herade".

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LI—LII; se i øvrigt ovenanførte steder.*

[En egenhændig afskrift af Arne Magnusson, der ifg. den gamle katalog skulde findes her, mangler.]

1140. **AM. 387, 4to.** *Pap.* $19_{,8}$ × $15_{,6}$ *cm. 218 bl. (pag. 1—435). C. 1700. I marginen hist og her årstal og rettelser.*

Þorláks biskups saga („Hier Hefur | Sögu af Hinum Heilaga | Thorlake Biskupe").

Afskrift af AM. 379, 4to.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to AMske notitssedler; på den ene meddeler A. M., at bogen har været udlånt fra 1711—24 til sr Jón i Hitardalur, som skal have ladet tage en afskrift deraf ved sr Helgi Jónsson på Staðarhraun; den anden seddel indeholder dels af A. M., dels med yngre hånd forskellige aldersbestemmelser og lign. til sagaen.*

1141. **AM. 388, 4to.** *Pap.* $19_{,8}$ × $15_{,5}$ *cm. 18 bl. (pag. 1—35). 17. årh. sidste halvdel.*

„Extract Þorlaks Biskups | Søgu" — *overskriften tilföjet af en AMsk skriver.*

Standser afbrudt midt på side 35 med ordene „er vit*an* | Þorvalls prests var ä Jölum*m*".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta er excerperad ur Exemplari chartaceo Þormodar Torfafonar. Nockud stendur og in marginibus Gudmundar Sögu ex Codice Academico med hendi Asgeirs, excerperad ur þeim same Codice".

1142. **AM. 389, 4to.** *Pap.* $20_{,2}$ × 16 *cm. 21 bl. 18. årh. beg. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Rettet af Arne Magnusson.*

Páls biskups saga („Fräfaugn Hin Sierligasta af Pale Jons-fyne Skalhollts B*isku*pe og fleyrum B*iskup*um").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „skrifud epter hendi Jons Giffursfonar (födur Sr Torfa i Bæ) ritadre 1644. ad Nupi i Dyrafirdi", *hvorved hskr. betegnes som afskrift af AM. 205, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur 1, 1858.*

1143. **AM. 390, 4to.** *Pap.* $20_{,5}$ × 17 *cm. 117 bl. (og sedler). Skr. 1709 af Styr Þorvaldsson, dog således at enkelte blade skyldes dels Arne Magnusson selv, dels en af hans skrivere. Det egenlige hskr. er pagineret 1—194; hertil komme otte løse, overstregede blade (pag. 179—94), som opr. have udgjort slutningen, men ere*

kasserede af A. M., der har indført deres indhold foran i hskr., hovedsagelig på mindre, indskudte sedler (i alt 12, nu optagne i folieringen); endvidere er hskr. rettet af A. M., der også i marginen har tilföjet originalens marginalia.

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar.

Herkomst og hist.: *På den første af tre foran indlagte sedler giver A. M. oplysning om afskriftens forhold til originalen, forfatterens egenhændige, nu tabte manuskript, der senere havde erholdt nogle tillæg af bp Oddur Einarsson (se Safn s. 21); sedlen b) har en bemærkning om tillæggenes ordning, c) giver Jón Egilssons afslutnings-vise.*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udgaven i Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856.*

144. **AM. 391, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,2 cm. 65 bl. C. 1700. To forskellige hænder, den første Gísli Einarssons. Bl. 36 ubeskrevet, 37ʳ overklæbet.*

Indhold:

1) Bl. 1—35. **„Saga ions Hola Biskups“** — *med Arne Magnussons rettelser og tillæg i marginen. Pagineret 1—70.*

2) Bl. 37ᵛ—65ʳ. **Stykker** (mest mirakler) **af 'Jóns saga Hólabiskups'.**

Herkomst og hist.: *Om 1) meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel* „þetta Jöns Sögu Exemplar ſkrifadi firi mig Giſle Einarsſon (ſidan preſtr ad Mula) þä ſtudioſus i Kaupenhafn, epter Exemplare in folio med minne (A. M.) eigen hende hvert eg ſkrifad hafde epter pergaments bok i storu folio. ſem fyrrum hefr leiged vid Skalholltz kirkiu“ — *dette folio-ekspl (A. M.s afskrift) gik siden til Island og kom i Oddur Sigurðssons besiddelse; også 1) var, som det af en følgende seddelnotits fremgår, en tid i lån på Island.*

145. **AM. 392, 4to.** *Pap. 18,6 × 15,4 cm. 39 bl. 17. årh. Bl. 1 bærer kun en titel-påskrift, bl. 2 er ubeskrevet, bl. 3ʳ står Th. Torfæus' navn og valgsprog, bl. 3ᵛ er tilföjet med en særlig hånd. Marginalia med Torfæus' hånd.*

„Saga Aſ Heiiaga Jöne Øgmundz | Syne, Hoola Biſkupe“.

Standser afbrudt midt på siden, bl. 39ʳ, med ordene „Uid skulum bader“, *Biskupa sögur I, 1858, s. 228.*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet et blad, som på den ene side indeholder afskrift af et af Arne Magnusson til Torfæus år 1712 udstedt bevis*

(dansk) for lånte håndskrifter. på den anden side angivelse af, at et volumen af disse, indeholdende Jón Ögmundarsons saga, Guðmundr Arasons saga og Björn Jónssons (på Skarðsá) skrift om Grönland, er kommet i hans besiddelse; herom meddeles „Denne Iislandske bog, ſom reverſen af 18. Octobris paa lyder, var ilde indbunden i tyrkiſk papir, og endda ſtödt paa bindet. Lod ieg den der fore tage af dette lumpne bind og indbinde i .3. bind paa ny. (hver tractat for sig self)

Þetta heila volumen hefur hr. Þorlakur b*isk*up läted ſkrifa, ſo vel ſem adra Gudmundar biſkups Sògu, ſem fyrrum var i þeſſu ſama Volumine, og Monſr Þormodur þä tok þadan *og* gaf mier.

1715. gaf Aſſeſſor Þormodar kiærefta mier þeſſa bok, og ſendte mier mitt revers þar uppä in Originali".

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, XLI-II.*

1146. **AM. 393, 4to.** *Pap. 20,5 × 13,3 cm. 52 bl. C. 1700. Skal være skrevet af Eyjólfur Björnsson.*

Jóns saga Hólabiskups.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet følgende seddel-notits af Arne Magnusson* „Jons Saga þeſſe Hola b*isk*ups er ritud af Sr Eyolfi Biòrnsſyne epter bok i ſtoru folio, ſem til forna hefr tilheyrt Skalholltz kirkiu". *På en anden seddel har A. M. optegnet forskellige i sagaen forekommende ord.*

1147. **AM. 394, 4to.** *Perg. 26,6 × 14 cm. 37 bl. 16. årh s slutning. Hist og her røde overskrifter og forskellig farvede initialer, men som oftest åben plads for disse. Af bl. 21 er øvre halvdel bortskåren; på læggenes ydersider er skriften tildels temlig slidt. Adskillige blade bære i nedre margen med samme hånd indholdsangivelse eller skriver-fraser m. v. — heriblandt et par* ***ordsprog*** *og to* ***vers****. Flere lakuner.*

Guðmundar biskups saga Arasonar hin elzta.

Bl. 1—7 *indeholde sagaens begyndelse til* „þeſſi miſſeri", *Biskupa sögur I, 433.*

Bl. 8—13 *beg.* „Enn þa voꝛu. þeir upp tecner", *end.* „pꝛeſtlingar *ok* | lietu", *ib. 441—63.*

Bl. 14—37 *beg.* „þar ʀidꝛ ·b*isk*up nu a buꝛt", *end.* „i bioꝛgyn *ok* ſ[ættust] . . .", *ib. 494—555.*

Herkomst og hist.: *På to vedlagte sedler udtaler Arne Magnusson sig om dette hskrs forhold til Codex Resenianus (se fortalen til Bps. I). I AM. 435 a, 4to bl. 79v gives oplysning om dets erhvervelse (se smsteds). Et vink om tid og*

hjemsted gives bl. 19ᵛ (n. m.), hvor der efter nogle stedlige målsangivelser — vistnok fra Stranda syssel — følger årstallet „M. D. 80. z. 12"

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur I, 1858, s. LIV —V; Dipl. Isl. I.*

---

48. **AM. 395, 4to.** *Pap. 18,7 × 15,5 cm. 53 bl. 17. årh. Marginalia med Torfæus' hånd.*

Guðmundar biskups saga Arasonar.

Standser afbrudt bl. 53ʳ nederst med ordene „þotti þeim", *Biskupa sögur I, s. 608.*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet et blad af samme indhold som det ved AM. 392, 4ᵗᵒ anførte.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, LXV; Dipl. Isl. I.*

---

49. **AM. 396, 4to.** *Perg. 25 × 19 cm. 42 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1ʳ er stærkt slidt; af bl. 3 er øvre hjörne afrevet. Betydelige lakuner.*

Guðmundar biskups saga Arasonar, eptir Arngrím ábóta.

Bl. 1—7 *indeholder sagaens begyndelse til* „preſtr gaꝼ h[ıorꝼa]", *Biskupa sögur II, s. 20.*

Bl. 8—26 *beg.* „bnota ſteınınn", *end.* „mun takaz ıſlandz ꝼer(dın)", *ib. 57—104.*

Bl. 27—42 *beg.* „eıngı madr haꝼdı nıòſn", *end.* „ok ſetr vt vòıpurnar", *ib. 108—144.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er indregistreret i AM. 435 a, 4ᵗᵒ (bl. 79ᵛ), men uden oplysning om erhvervelsen.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur II, 1878.*

---

50. **AM. 397, 4to** (*en tid lang opført som* **Addit. 34, 4to**). *Pap. 20,7 × 16 cm. 170 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson (ifg. den gl. katalog).*

Guðmundar biskups saga Arasonar, eptir Arngrím ábóta.

Sagaen ender med det latinske vers
„Me diſpone pia poſt moꝛtem uirgo maria
Pontificis mvndı ſub præſıdium godemundí“,
hvorefter Arne Magnusson har tilföjet ordene „uſqve in finem“.
De første blade bære marginal-varianter med yngre hånd.

1151. **AM. 398, 4to.** *Pap.* $18_{,7}$ × *15 cm. 110 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—105ʳ. **Guðmundar biskups saga Arasonar,** eptir Arngrím ábóta.

2) Bl. 106—10 *(tospaltet).* **'Dräpa. Hins Goda Herra Gudmundar Ara sonar Biskups Er Ort heꝼur Herra Arne Aböte Jonſson ad Mvka þuerä'** („Hier effter ꝼylgier“ osv.).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þeſſa bok hefi eg fengit af þormodi Torfaſyne, og var þä i bandi med annarri Gudmundar Sögu (ɔ: *AM. 395. 4to*) og Jons Sögu Hola biskups. Er ſkrifud firi Hr. þorlak Skulaſon“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Barlaams ok Josaphats Saga, Christiania 1851, s. XII; Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI; Biskupa sögur II, 1878, s. 4, 202—220; Dipl. Isl. I.*

1152. **AM. 399, 4to.** Codex Resenianus. *Perg. 23 × 17 cm. 74 bl. C. 1300. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Af bl. 14 er forneden et stykke afrevet, endv. findes hist og her mindre beskadigelser, flænger og lign. Bl. 1ʳ er opr. ubeskrevet, i marginen findes bl. 1—6 indholdsbemærkninger med en usøvet hånd fra 17. årh. Flere lakuner.*

Guðmundar biskups saga Arasonar hin elzta.

Bl. 1—3 *indeholde beg. til* „ok annan vanſa“, *Biskupa sögur I, 412.*

Bl. 4—58 *beg.* „under huaſſa ꝼelle“, *end.* „gerðo þeꝛ vıgꝼlaka.“, *ib. 416—513.*

Bl. 59—69 *beg.* „bꝛote unnar“, *end.* „ꝼırı ꝼıoꝛrað“, *ib. 527—47.*

Bl. 70—74 *beg.* „(ſkirde)ge. var þar ꝼırı“, *end.* „ſkyllde gera um malın“, *ib. 550—58.*

Herkomst og hist.: *Denne membran, en af de få rester af det ved Københavns brand 1728 tilintetgjorte universitetsbibliothek, er bleven bevaret ved udlån til Arne Magnusson, som den håndskriftet vedlagte, for A. M. skrevne seddel viser* „Denne bog haver univerſitas Hafnienſis laant mig ex Bibliothecâ Reſenianâ 1706. og bör den af mig uſkaddet at reſtitueres. A Magnusſen.“ *Rimeligvis til et ældre forsatsblad hører følgende egenhændige notits af den daværende ejer, den bekendte bogsamler, præsident P. Resen* „Codex islandicus mss. in pergameno: agit de aliis atqve aliis Islandiæ Episcopis præsertim de Gudmundo Episcopo Ariæ filio. Petri Resenii 1685“. *Om bogens tidligere skæbne haves ingen efterretning; en privatnotits bl. 12ʳ s. m. (c. 1500) oplyser i denne henseende intet. En egenhændig seddel-notits af A. M. indeholder meddelelse om en påtænkt nöjagtig afskrift ved Eyjólfur Björnsson.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur I, 1858, s. LIII—IV; Dipl. Isl. I; Sturlunga saga Oxf., s. CXVII, CXLVI, CLXXIII; S. B Smith, Kjöbenhavns Universitetsbibliotheks Historie, s. 62.*

AM. 400, 4to. *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 47 bl. C. 1700. Synes sammensat af to opr. ikke sammenhørende dele. Rettelser og tillæg med Arne Magnussons hånd.*

Guðmundar biskups saga Arasonar („Hier Byriast Sogu aff hinum | Goda Gudmundi Hola | Byſkupi“).

Er en excerperende kompilation, der ender „komnir þotti | þeim“, *Biskupa sögur I, 608.*

Herkomst og hist.: *Ved sagaens begyndelse har Arne Magnusson noteret* „Mixta ex binis Gudmundi Hiſtoriis à Sturlâ ſcilicet et Arngrimo compoſitis, unde non niſi particulas hinc inde excerpi curavi“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 751.*

AM. 401, 4to. *Pap. 21,2 × 16,6 cm. 154 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson, dog således at de senere indsatte bl. 6—9, 120—21, 138 ere skrevne med andre hænder; gennemgået og rettet af Arne Magnusson.*

Guðmundar biskups saga Arasonar („Hier hefr ſaugu Guðmundar bi|ſcops Ara ſonar“).

Afskrift af AM. 399, 4ᵗᵒ, dog med 1ste lakune udfyldt efter AM. 394, 4ᵗᵒ.

1155. **AM. 402, 4to.** *Pap. 19 × 15,6 cm. 33 bl. 17. årh<s sidste halvdel. Bl. 4 og 11 til betegnelse af lakune ubeskrevne. Hist og her rettelser af Arne Magnusson samt yngre marginalia Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.*

„Arons sagha Hiørleyƒsonar“.

Stammer fra AM. 551 d, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 359.*

1156. **AM. 403, 4to.** *Pap. 21,1 × 16,4 cm. 40 bl. 17. årh<s. slutning. Åben plads for initialer. Marginalia (årstal) af Torfæus og enkelte rettelser og notitser af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Laurentius saga Hólabiskups („Her byriar Søgu af Laurentio | Hola Biskupe“).

Herkomst og hist.: *Bl. 1r i marginen har Arne Magnusson noteret* „Exſcriptum Codicis chartacei qvi pars olim fuit Muſæi Brynolfi Svenonii Epiſcopi Scalholt.“. *På et foran indklæbet blad er optegnet* „Fra Sal Aſſeſſor Thormod Toruefens Enke 1720. Ur Num. 10.“.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LXXXVI.*

1157. **AM. 404, 4to.** *Pap. 19 × 15,5 cm. 51 bl. 17. årh. På to steder, bl. 38v—41, 49v—51r, ere oprindelige lakuner udfyldte med en anden hånd, ligesom der også findes marginal-varianter med særlig hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. (tosp.) fra et latinsk ritualhskr.*

Laurentius saga Hólabiskups („Hier Byriar Sogu aff Laur|entio Höla Byskupe“).

Ender defekt bl. 51r øverst med ordene „huad leid meigin hanz; umm“.

Herkomst og hist.: *Dette for bp Þorlákur Skúlason afskrevne eksemplar har hørt til en större sagasamling, hvis oprindelige smudsblad, der er foran indklæbet her, bærer følgende påskrifter* „Þeſsa Sogu Bok a eg Thorlakur Skulaſon Anno 1641. Thorlakur Skulaſon Egh“. „Medkieniſt eg vndirſkrifadur ad eg he(f) giefid þeſsa ſogu bok Joni Jonſsini og er ho(n)um heimillt med hana ad fara ſem ſial(fur) vill Gudbrandur Thorla(k)ſson

Egh". „Sògu kuer þetta fæ eg syra Thorſteini mynum Jonſsyni til fullkomligrar eignar til merkis mitt nafn 15 julij Anno 1662 Jon Jonſson meh". „Þeſsa søgu Bok gef eg Kristrunu Minne Þorſteinsdottur till fullkomligrar eignar. Actum Anno 1678 7 Mart. A Eidum Þorſteinn p. Jonſson Eh". *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bök ſem eg feck af Monſr. Jone Einarsſyne".

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. XXVI, LXXXV-VI.*

58. **AM. 405, 4to.** *Pap. 19,6 × 16 cm. 46 bl. 17. årh. slutning. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Laurentius saga Hólabiskups („Hier byriar Søgu af Lau|rentio Hola Biskupe").

Ender defekt med ordene „huad leid megne hans".

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LXXXVI.*

59. **AM. 406 a I, 4to.** *Perg. 19 × 16 cm. 29 bl. 16. årh. Hskr., der er pagineret af arkivar Jón Sigurðsson, er skrevet med en temlig fin hånd, der ved slid og pergamentets fordunkling delvis er mindre tydelig. Adskillige småhuller og flænger, på nogle blade spor til begyndende hensmulren. Bl. 15, 23, 28 have aldrig haft mere end halv bredde. Åben plads for overskrifter og initialer. Defekt ved slutningen og endvidere en lakune efter bl. 2.*

Laurentius saga Hólabiskups.

Bl. 2 *ender med ordene* „framar at ſino næme", *hvorefter bl. 3 begynder* „veitti hakonn konungur agæta veiſlu".

Membranen ender „hvad leid meigin hans. vm."

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 83v anfører Arne Magnusson om dette håndskrift* „Laurentius Holabiskups Saga 4to minori Komin til min fra Þordi Jonsſyne. Bokina hefur til forna ätt Halldor Þorbergsſon (ſeiger Þordur Petursſon ä Holme og þad er viſt) Halldor liedi hana manne, fra hverium hun komst til Vikur ä Akraneſe, þar nädi henne Jon Þordarſon ä Backa, og feck hana Sr Þorde Jonsſyne". *På en foran indlagt seddel står* „Laurentius Sògu. mīna, hefur Þordur Jonſſon feinged af Joni Þordarſ. ä Backa i Mela ſveit, blòd tvò ur henne ſidan frä einum bönda undan iòkli, ſem hann mier og giefed hefur, So hefr athugaleyſe (*opr. skrevet* fiandenn) þeſsum pergamentsbokum frä ſier ſialfum i ſundurfleygt. bokin,

þä eg hana feck, var i tre ſpiallda greium, *og* þö laus i bandinu. Utanä ſpiòlldin var ſkorid þetta fangamark Hþ *(i binderuner)* nockrum ſinnum.

Item þetta þH *(i binderuner)* nockrum ſinnum. Item þetta þH *(sammenslynget)* nockrum ſinnum".

Ligeledes er vedlagt, i afskrifter udførte for A. M., de i Biskupa sögur I, s. LXXXII—IV meddelte to breve, indeholdende henholdsvis forespörgsel fra Arne Magnusson angående denne membran og det dertil hørende svar af Árni Hannesson på Ytri-Hólmur; derimod findes nu ikke det sammesteds trykte gavebrev, hvorved membranen overdrages af Halldór Þorbergsson til Þórður Pétursson.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858.*

1160. **AM. 406 a II. 4to.** *Perg. og pap.*

Laurentius saga Hólabiskups.

1 *(perg. 19,5 × 15,6 cm. 2 bl. 16. årh. Beskadigede ved beskæring foroven. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer).*

Beg. „falltara huern dag *og* þridiung", *end.* „eꝛ til hola uaꝛ kiòꝛinn", *Biskupa sögur I, 830—38.*

Arne Magnusson meddeler på en vedlagt seddel, at bladene, som han har erholdt af sira Ólafur Jónsson i Skálholt, stamme fra sira Auðunn på Borg.

2 *(pap. 20,8 × 16,7 cm. 8 bl. C. 1700. Rettet af Arne Magnusson).*

Afskrift af de vanskelig læselige bl. 1ʳ, 2, 3 i AM. 406 a I, 4to.

3 *(pap. 21,1 × 16,5 cm. 2 bl. C. 1700).*

Arne Magnussons egenhændige afskrift af bl. 1ʳ i AM. 406 a I, 4to.

4 *(pap. 20,5 × 16,3 cm. 1 bl. 17. årh. slutning).*

Afskrift af bl. 1 i AM. 406 a I, 4to.

Hertil hører en seddel, hvorpå Arne Magnusson har gjort nogle optegnelser om codices af Laurentius saga.

5 *(pap. 16,8 × 10,4 cm. 2 bl. 17. årh.).*

„Wr fògu S. Laurentii Höla biskups" ɔ: *filologiske og annalistiske excerpter af sagaen.*

Ifg. Arne Magnussons påtegning på det tilhørende omslag sandsynligvis skrevne af 'sira Benedict á Hesti'.

AM. 406 b, 4to. *Pap. 21,8 × 16,6 cm. 44 bl. C. 1700.*

Laurentius saga Hólabiskups.

Afskriften, der ender som AM. 406 a I, 4to, begynder „Effter tolu herra Äka", *Biskupa sögur I, 805.*

AM. 406 c, 4to. *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 68 bl. C. 1700.*

Laurentius saga Hólabiskups.

En afskrift, der i henseende til begyndelse og slutning ganske stemmer med nærmest foregående.

Ifg. den gamle katalog skulde af disse to eksemplarer være „Eitt med Fliötafkriftarhende Sr Þördar a Stadarftad. Hitt med Gunnars i Bolhollte".

AM. 407, 4to. *Pap. 20,5 × 15,7 cm. 361 bl. 18. årh. beg. Samtidig, men uregelmæssig foliering 1—365, idet forsatsbladet og den indskudte seddel 12bis ikke ere medregnede; endv. findes 233bis, 279bis, ter, 301bis, medens tallene 321 og 337 ere oversprungne. Bl. 26, 50, 76, 94v—96, 320v, 322, 341—49, 353v—55, 365r stå blanke; bl. 218(r) bærer kun enkelte annalistiske notitser af Jón Ólafsson fra Grunnavík, hvem også flere marginalantegnelser skyldes. I marginen årstal og henvisninger. Bindet er indvendig betrukket med beskrevet papir indeholdende brudstykker af samtidige regnskaber, privatbreve og lign. Det opr. bind er betrukket med presset læder og forsynet med spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1bis v—217. **Um Skálholtsbiskupa** ɔ: Annalistiske optegnelser omf. biskopperne Ísleifr—Jón Þorkelsson Vídalín (1056—1703). *Hovedkilde er Jón Egilssons Biskupa-annálar, så langt de gå; tillige benyttes Björn på Skarðsá's annaler og Flateyjarannáll.*

2) Bl. 218r. En annalistisk notits for hvert af årene 1705—8 ang. Arne Magnusson, Þormóður Torfason og Magnús Sigurðsson i Bræðratunga (dennes død).

3) Bl. 219—320r. **Um Hólabiskupa** ɔ: Annalistiske optegnelser omfattende biskopperne Jón Ögmundarson—Björn

Þorleifsson (1106—1700). *Overskrift* 'Regiſtrann þeirra Biskupa sem Verid Hafa yfuer Hola biskupsdæme . . . Samanſkrifuad Epter Firre Allda frodleiks Manna Annalum Einkum Bioms Jonsſonar A Skardsä'.

4) Bl. 323—40. **„Hungurvaka".** *Efter titlen overskriften* „Einn litill Bæklingur" osv.

5) Bl. 350—53ʳ. **„Vmm vndarlega Widburde Sem Sieſt hafua hier a Jslande og Annarſtadar".**

6) Bl. 356—64. **„Regiſtur yfuer þeſsa Bok | Widuijkiande Skalhollts Og Hola | biskupum og þeirra Stiornun".**

7) Bl. 365ᵛ. Annalistiske optegnelser ang. årene c. 1670.

Ifg. titelbladet (bl. 1ᵇⁱˢ ʳ) skulde man her have for sig 'Annalar Edur Frasagner Ætta Og Annara hluta . . Wr Gomlum Annalum og Jslendinga sogum J Eitt ſamannſkrifuad af þeim Nafnnfræga vitra og velleſna Manne Byrnne Jonsſyne er leinge bio ä Skards ä J Skagafirde'.

Forsatsbladets inderside indeholder nogle årstal og datoer for udenlandske (ɔ: ikke islandske) begivenheder.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, hvis optegnelser på bind-foderet angå Vestfjordene i slutningen af 17. årh., bærer på forsatsbladet følgende påtegning* „Thorſſe Magnuſson Er þeſsarar Bookar Riettur Eigandi þui hana keifta eg af Jone Magnuſsyne firer fullt verd, Sä Nioti ſem Gud vill Anno 1706, d. 3 Juni Thorſſe Magnuſson Eh". *På bindets inderside læses* „Arne Magnuſſon ä bokina 1710. feingna af Þorbiörgu Sigurdard. ä Kulu i Arnarfirde".

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 26; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 72.*

1164. **AM. 408 a, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,3 cm. 39 bl. C. 1700.*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på et af ham foran indsat blad noteret* „Var hia Orme Dadaſyne og kom fra honum 1721". *På en tilhørende seddel udtaler han sig om de gængse excerpter af biskopsannalerne.*

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl I, s. 24—25.*

1165. **AM. 408 b, 4to.** *Pap. 20,3 × 15,8 cm. 23 bl. 17. årh's slutning.*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar („Skalholts Biskupa Annall").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta feck eg 1710. af Benedict Hanneſſyne frä Snæfiöllum, enn hann af Grime Einarsſyne Eyolfsſonar".

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 23.*

1166. AM. 408 c, 4to. *Pap. 19 × 15 cm. 14 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—13ʳ. **Hungrvaka** *(brudst.). Går fra* „Ketelbiørn Gamle biö ä mosfelle" *til bp Magnús Einarsson incl.*

2) Bl. 13ʳ—14. **„Vm Selkollu"**, *ender* „og var mikid Hallære J landinu | Biskup", *hvorefter Arne Magnusson har tilföjet* „reliqva deſunt".

1167. AM. 408 d, 4to. *Pap. 20,6 × 15,8 cm. 33 bl. 17. årh. Kanterne stærkt beskadigede ved slid.*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar („Gamlez Annalaz Aꝼ Øllum Skalholltz Byſkupum" osv.).

Defekt ved slutningen, endende med ordene „þo helldur hinne firre filgde effter pening(afall)".

Herkomst og hist.: *På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret* „Reliqva libelli, unde hæc deſumta eſt *(sål.)*, exarata fuere 1662. 63. ä Þufu i Kiös og er þetta med ſömu hendi. Eg feck qvered i Kaupenhafn af Jonas Dadaſyne".

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, s. 22—23.*

1168. AM. 408 e, 4to. *Pap. 19,1 × 15,5 cm. 16 bl. 17. årh. Teksten på forskellige steder rettet.*

Hungrvaka („Eirn lytill bæklingur" osv.).

Herkomst og hist.: *På to tilhørende sedler meddeler Arne Magnusson a)* „Fra Pale lögmanni, Var aptaſt i þvi Volumine er fremſt var ä Knytlinga Saga"; *b)* „Hier aptan vid var continuatio Sʳ Jons Eigilsſonar, ſem eg ecki ſendi Magnuſe, ſo vitt eg man. hönd Þordar Jonsſonar, poſtea prests ä Stadarſtad, ſtod ä ſpatiunne, þar nu er pappir ä limdur aptarſt þad hefur hann ſkrifad þä ſtudioſus var her i Kaupenhafn, circa 1690. Continuatio tok til ä Þorlaki biskupi Helga".

1169. **AM. 408 f, 4to.** *Pap. 16,3 × 10,5 cm. 46 bl. 17. århs. Sammensat af to opr. usammenhørende stykker bl. 1—24 og 27—45. Bl. 25—26, 46 ere Arne Magnussons egenhændige optegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Hungrvaka** — *i Jón Egilssons uddrag. Teksten rettet og på adskillige steder overstreget.*

På foden af bl. 1r har A. M. skrevet „Þetta exemplar er fra Hvamme".

2) Bl. 25r. „Ur byſkupa bælki". *Beg.* „Teitur hiet madur", *ender* „Mänaliotur *og* | Þorgunna i Skalhollti grafin".

Ovenover har A. M. noteret „In chartâ qvâdam Islandicâ ſeqventia inveni annotata".

3) Bl. 27—45. **Biskupa-annálar Jóns Egilssonar** („Annäll Vmm Biskupa J Skalaho|llti ꝼrä þui þad var ꝼirſt | stifftad"). *Excerpt (defekt), men endende med bp Oddur Einarsson og indbefattende et udførligere* æfi-ágrip Gísla biskups Jónssonar. *En lakune i håndskriftet når fra i fortællingen om bp Sveinn til bp Marteinn Einarsson.*

A M. har bl. 26r noteret „Frä Magnuſe Araſyne i Haga. Var aptanvid Annala er eg feck fra Haga". *Afskriften er underskrevet* „H. T. S. | Eh." *Bl. 46r indeholder oplysning af A. M. om et excerpt af biskopsannalerne, betitlet* „Saga af Biskup Jöne | og Sonum hans", *som han har ejet, men tilintetgjort.*

Benyttelse og beskr.: *Safn t. s. Ísl. I, 23—24, 133—36.*

1170. **AM. 408 g, 4to.** *Pap. 20,7 × 15,6 cm. 4 bl. 18. århs beg. Skr. af præsten Frantz Ibsson (ifg. den gl. katalog).*

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar *(fragm.).*

Begyndelsen indtil biskop Páll Jónsson (excl.).

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har i marginen bl. 1r noteret* „Efter hendi Sr Jons i Villingahollti ä bok Gudrunar Þorgilsdottur, ſem nu er hia mier".

1171. **AM. 408 h, 4to.** *Pap. 21,5 × 17,5 cm. 39 bl. 17. årh. Sammensat af forskellige usammenhørende stykker. Bl. 4r, 13v, 28 ubeskrevne.*

Indhold:

1. Bl. 1—3. **„Regiſtur Skalhollts Biskupa".** *Omfattende de katholske biskopper.*

På forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet „Author Halldör Þorbergsſon". *Bl. 4 har været omslag på et brev adresseret til Benedikt Einarsson i Skálholt.*

2. Bl. 5—14. **„Annälar nockrer** | Edur Äꝛtal allra þeirra Byſkupa, Sem verid hafa a Iſlandi, Einkum | þeirra ſem ad Stolum hafa setid, ꝼra þui firſta ad Chriſtinndomur hofft | a Jſlandi. Eirninn aꝼ huorjum Jſland firſt er fundid og Bigt, og huorieꝛ | þa hafi a Nordurlondum rijkt, Bædi i Keyſaradæmi. Paualegu fæti | og odrum Kongarikium hier i Evropa, þar med og lyka nofnn annar|ra Biskupa og Artal þeira ey hafa ſtolſetid, og hier hafa Chriſtni Bodad, | Sammannſkrifad eptir ſkyrum Annalum, og viſsri Hiſtoriu Olafs Kongs | Triguaſonar (ſem ꝼirſt kom Chriſtni a Noreg Orkneyar Fær-Eyar Jsland | og Grænland) Eirninn Authore Sra Arngrymi Jonsſyni i Sinni Cꝛy|mogæa". 'Author Halldór Þorbergsson' *ifg. en rimeligvis fra den gamle katalog hentet påtegning på foden af bl.* 5^r. *Sandsynligvis forfs autograf, da den udførlige titel er underskreven* „Anno 1678. HT".

Efter nogle annalistiske meddelelser for årene 770—1056 følge de katholske bisperækker for Skálholt og Hólar stillede sidevis overfor hinanden.

Bl. 14^v *bærer* et 'virðingarbréf' fra gården Glæsibær i Skagafjarðar syssel, 1697, *underskrevet bl. a.* „Halldor Þorbergſson".

3. Bl. 15—27. **„Artal Allra þeirra Byſkupa sem ve|rid Haꝼa ä Jſlande,** Einkumm þeirra | sem ad Stölum haꝼa setid, ꝼra þui | ꝼirſta ad Chriſtenndömur Höꝼſt ä | Jſlande Eirnenn under Huorium | Köngumm þeir Hafe | liꝼad!"

Samme skrift som 2. med udeladelse af de indledende annalistiske meddelelser indtil år 1000.

4. Bl. 29—39^r. **„Annalar Nockrer** edur | Aartal allra þeiꝛꝛa Biskupa ſem vered haꝼa ä Iſlande" osv. *(omtrent som 1.).*

Samme skrift som foregående, dog med en noget forskellig redaktion af indledningen.

Bl. 29^r i øvre margen har Arne Magnusson noteret „Fra Jone Einarsſyne 1697". *På en tilhørende seddel har A. M. afskrevet følgende underretning fra Jón Einarsson år 1698* „Hver author þeirra biskupa

annala er, ſem vid höfum umſkrifad. veit Sr Ari ecki ſem mier þä liedi, nemi þad higg eg hann hafi þä feinged af Þorſteini Benedictsſyni".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann, Chrania 1888, s. LIV.*

1172. **AM. 408 i, 4to.** *Pap. $20{,}_8 \times 15{,}_9$ cm. 7 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Stærke spor af fugtighed. Af bl. 7 er kun en halv linje beskreven.*

Ættartölur.

Afskrift af AM. 162 M, fol.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler giver A. M. dels meddelelser om afskriftens original, dels et slægtregister.*

1173. **AM. 409 a, 4to.** *Pap. $21{,}_5 \times 16{,}_5$ cm. 37 bl. (incl. omslag) — deraf dog bl. 6—15 i 8vo. 17. årh. Seks indbyrdes uafhængige stykker.*

1. Bl. 2—5r. **Krukkspá.** *Rimeligvis forfs. Jón Guðmundsson lærði's, autograf.*

Sml. Íslenzkar Þjóðsögur I, s. XIV.

2. Bl. 7—14 *($15{,}_2 \times 10$ cm.).* **Krukkspá.**

3. Bl. 16—23. **Krukkspá.**

„Ex charta Gudmundi Thorlevii" *tilföjer Arne Magnusson.*

4. Bl. 24. **Krukkspá** („Krugs Kuer") — *i en kortere bearbejdelse.*

5. Bl. 25—26. **Krukkspá** — *rimeligvis afskrift af nr 4, med rettelser og varianter af Arne Magnusson.*

I marginen er af A. M tilföjet „Confererad vid hönd Sr Jons i Villingahollti Item vid annad Exemplar ſem ätt hafdi Sal. Þormodur Torfason".

6. Bl. 28—37. **Blandede historiske optegnelser og lign.** *(isl.):* „Þar 7. Heimfins furduverk", excerpter af den græsk-romerske oldtids historie, Danske konge-annaler fra Kristiern I til Kristian IV (1449—1646), „CHRONOLOGIA edr Tydar Regiftur" *(annalistiske optegnelser, mest fra det gl. testamente samt tiden c. 900)*, „Fragment ür Krucks Spä" — *ender defekt.*

Om stykke 6 meddeler en indlagt seddel med Arne Magnussons hånd „1704 in Junio, feck eg þetta af Gudmundi Jonsſyni i Mula i Fliotzhlïd“.

M. 409 b, 4to. *Pap. 20,4 × 16,2 cm. 38 bl. C. 1600. Indhæftet i perg.-omslag, dannet af to sammenhængende, beskrevne blade af et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.). Ender defekt og har desuden en lakune efter bl. 32.*

Annáll — fra år 44 til 1405.

Af de tabte læg (omfattende årene 1185—1342) befinder første ark (6 bl.) sig i Kristiania universitetsbibliothek som nr. 600, 4to; se G. Storms Isl. Annaler.

Herkomst og hist.: *En hånd fra 17. årh. har på omslagets inderside skrevet* „Gudbiòrg Ionsdotter ä þeſsa Annala med Riettu“ osv. *Arne Magnusson har på en seddel noteret* „Monſieur Oddz Sigurdz ſonar 1726 in februario“. *Bl. 17r i nedre margen læses navnet* „Thumas Biarnaſon“.

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXXIII.*

M. 410, 4to. *Pap. 20,4 × 16 cm. 99 bl. C. 1640.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Historia universalis,** på Latin, fra Julius Cæsar til 388 e. Kr. *Overskrift* „Incipit libellus continens aliqva conting|entia â tempore Julij Cæſaris, usqve ad annu*m* | qvintum Imperij Friderici primi“.

2) Bl. 9—23r. **Annales,** dels på Latin, dels på Islandsk, fra Julius Cæsar til år 636 e. Kr. — *indledede med* annalistiske notitser fra Beda, Josephus, Historia scholastica, Hieronymus.

3) Bl. 23v—24. **Historia universalis,** på Latin, fra 391 —453 e. Kr.

Stykkerne 1—3 ere udskrevne af Annales Regii (Gl. kgl. sml. nr 2087, 4to).

4) Bl. 25—99r. **„Annalar** vm þad sierlega sem til | heffur fallid J Danmork, Noregi, Þyſka|landi og Iſlandi og Ann*ar*ſtadar, frä | þui Datum skriffadist 636“. Fra 636—1394, med et senere tillæg *(samme hånd)* 1395—96.

Stykke 4 er, bortset fra de to sidste år, sammenskrevet efter Annales Regii og de nordlandske annaler (repræs. ved AM. 412, 4to).

Talrige marginalnoter af Torfæus; hist og her ses også Arne Magnussons hånd

Udførlig beskrevne hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *Foran er indsat syv blade og sedler (mærkede I—VII) med egenhændige notitser af Arne Magnusson. Han meddeler her, at det pågældende hskr. år 1712 er udlånt til ham af Torfæus, men at han 1715 har erholdt det til forœring af dennes hustru; i mellemtiden havde A. M. fjærnet et eksemplar af Björn på Skarðsá's annaler, som vare indbundne bag i håndskriftet. Om dette tilföjer han* „Höndenn ä þeſſum annälum er (ef eg ecki villeſt) ſkrifara eins Hr. Þorlaks Skulaſonar *biskups* ä Holum, ſem Annalana, i þann mäta, hefur Copiera läted epter ödru elldra Exemplare“. *Fremdeles findes udtalelser om annalernes beskaffenhed, underretning om en kasseret afskrift af disse, varianter fra andre håndskrifter og lign.*

Benyttelse og beskr.: *Islenzkir Annálar, Hafniæ 1847, s XXVI—VIII, XXXI; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 371; Dipl. Isl. I; Icelandic Sagas II, London 1887, s. XXII; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XIII, XXVII, XXX, XXXI, XXXII, XXXXVII—LI, LIV, LV, LXIX.*

1176. **AM. 411, 4to.** *Pap. 20,3 × 15,8 cm. 66 bl. 17. århs sidste halvdel (c. 1685). Skr. af den senere provst Jón Halldórsson. Henimod hskrs slutning ere årstallene korrigerede i marginen af Arne Magnusson og andre. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Annáll yfir árin 70—1430 e. Kr.

Sammenstøbning af Skálholts-annáll (AM. 420 a, 4to) og Nýi annáll (AM. 420 c, 4to).

Bl. 65—66 *optages af et med en anden hånd tilföjet* „Appendix“ *indeholdende* register.

Herkomst og hist.: *På seks foran indsatte blade og sedler (mærkede I—VI) gör Arne Magnusson rede for dette håndskrifts tilblivelse og meddeler nærmere underretning om to af ham tilintetgjorte afskrifter af det; bl. a. anføres* „þeſſa annala hefi eg feinged frä Lauritz Scheving, Klauſtur halldara ad Mödruvollum, 1705. og voru þä bundner ſamanvid Annala Biorns ä Skardzä. Scheving hafde feinged þeſſa ſömu Annala af Biarna Arnaſyne ä Skumſtödum. Höndin ä annalunum er Sr Jons Halldörsſonar i Hitardal, og ſeigiſt hann þä ſkritad hafa i Midfelle, um þad leite er hann för ur

Sköla. Hann ſeigest fyrer ſier haft hafa til epterſkriftar tvær membranas frä Skalhollte: eina i litlu folio, ſem hann minner, og adra in 4to med nyrri hendi. ſeigeſt hann þeirra tenori vida ſamanblandad hafa og ſkrifad ſitt ur hverri. Membranis hafe ſidan til Skalholltz aptur ſkilad vered". *På to ved bl. 44r og 47 indskudte sedler fremhæver A. M., at man af her foretagne rettelser kan se, at hskr. har været benyttet af 'sr Eyjólfur á Völlum'.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Annálar, Hafniæ 1847, s. XXIX; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 370; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXII, LXVII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. århs., Kbh. 1888, s. 11.*

AM. 412, 4to. *Pap. 19 × 15,5 cm. 48 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet perg. I marginen findes årstal fremhævede og enkelte henvisninger; i teksten tillæg med Torfæus' og Arne Magnussons hånd. Bl. 48v har opr. været beskrevet, men det skrevne er senere udslettet.*

Hóla-annáll — „Annales Islandici r. Holenſes" *har Arne Magnusson skrevet på bindets forside* —, fra år 636—1394 e. Kr. *Overskrift* „ANNALAR vmm þad sierligt ſem til hefur | fallid J Danmörk, Noregi, þyſkalandi | og Jslandi, og Annarſtadar, fra þui | Datum ſkrifadiſt. 636." *(understreget).*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r findes af Arne Magnusson noteret* „Hos Annales mihi Arnæ Magnæo dono dedit Thormodus Torfæus, Hiſtoriographus Regius. 1689." *og på en foran indklæbet seddel bemærker han* „þeſſa annala hefur þormodr Torfaſon öefad feinged a Holum, þvi þar aptanvid var Drapa Sr Magnuſſ Olafs ſonar um herra Gudbrand.

þeir eru og (ſi rectè perſpicio) med hendi ſkrifara hr. þorlaks".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Annálar, Hafniæ 1847, s. XXX—XXXI; Ant. Amer. s. 258; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 371; Dipl. Isl. I; Flateyjarbók, Chrania 1860—68, s. VI; Icelandic Sagas II, London 1887, s. XXII; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVI, XXIII, XXV, XXIX —XXXI, XXXII, XXXXVIII, LI.*

AM. 413, 4to. *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 35 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Annales Regii *(isl.)* — i en excerperende afskrift (med udeladelse af „exotica"), *ikke som originalen nu standsende med*

år 1328, men først afbrydende ved år 1341, *hvorefter A. M. har tilföjet* „reliqva desunt".

Da afskriften toges, må originalen have omfattet ét blad mere end nu.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler A. M.* „Excerpta ex Annalibus Islandicis in Bibliotheca Regia. Membranei sunt, *et* Annales Regios illos vocare soleo ad distinctionem illorum Annalium qvi Codice Flateyensi continentur. þessa annala hefr Mag. Bryniolfr eigi brukad in suâ Compilatione vel Harmonia annalium. id certum est". *Om afskriften anfører han bl. 1ʳ* „Exscriptum ex Membranâ Bibliothecæ Regiæ in 4ᵗᵒ Incipiunt autem hi annales in anno primo Julii Cæsaris, Cumqve ad annum *Christi* 900 ut plurimum exotica habeant, paucula tantum hic usqve ad dictum annum excerpta sunt, ac in reliqvis exotica semper omissa. parenthesi hic inclusa, in Membranâ recentiori manu exarata sunt".

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. III; Grönl. hist. M. III, 3; Ant. Russes II, 368—69; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XIII.*

1179. **AM. 414. 4to.** *Pap. 20,4 × 16,8 cm. 44 bl. 17. årh s 1ste halvdel. Hist og her årstal i marginen.*

Flateyjar-annáll — afskrift, *nu* begyndende med år 1044, *idet formodenlig begyndelsen er tabt.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Annales hosce mihi dono dedit D*omi*nus Christianus Wormius anno 1706. Eru ur Flateyarbok, og vantar framanvid. þeir voru, þä eg þä eignadizt, in*n*sester i an*n*ad pergament en þetta *(nu i pap-bind)*: og var þar utan ä ritad med hendi Sal. Doct. Olai Wormii: Annales ex Australi Islandiâ. Eg true hr Gisle Oddzson hafe sendt þä Wormio".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann, Chrania 1888, s. XXXVI.*

1180. **AM. 415, 4to.** *Perg. 25 × 16,3 cm. 12 bl. 14. årh s beg. Af bl. 1 er kun nedre hjörne, af bl. 2 kun en strimmel nærmest ryggen bevaret. Bl. 3 er af noget mindre format end de øvrige. Bl. 5 er flænget tværs over, og i enkelte af de andre blade, der ellers i det hele ere vel konserverede, findes hist og her mindre huller. Af og til er indholdet opstillet kolonnevis, og bl. 5ʳ for en del indskrevet i en kredsformig ring-figur. Bl. 2ᵛ er skrevet med en særlig hånd, der synes at komme igen i et marginal-tillæg bl. 6ʳ. Bl. 4ʳ forekommer en kronologisk notits med Arne*

Magnussons hånd. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret kirkeligt hskr. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1r. Miscellanea (et latinsk hexametrisk vers om de otte verdensaldre, en lat. fortegnelse over de kvinder, der fandtes i arken, et gudeligt lat. vers, en lat. forklaring over en række bogstaver, som „ſpamaðr einn íróma" skrev) — *fragm.*

2) Bl. 1v—2r. **Íslenzkt fjarðatal** — *defekt ved begyndelsen og slutningen. Foran fjordfortegnelsen synes at have gået* en latinsk opregning af dyrenes forskellige lyd; *efter fortegnelsen har fulgt* rækken af latinske talnavne. *Også* bl. 2v *bærer* fragmentariske latinske optegnelser, muligvis memorial-vers.

3) Bl. 3—4r. **Páfatal.** *Paverækken har oprindelig sluttet med Nicholaus IV (1288—92), men senere ere de fire følgende paver tilföjede.*

4) Bl. 4v—6r. **Um 'stjörnubókar-fræði'** (computus ecclesiasticus). *Bl. 6r Latin, ellers Islandsk. Heri* verdenssystemet med planeterne *fremstillet ved* en af koncentriske cirkler dannet figur *med latinsk indskrift.*

5) Bl. 6v. **Stjörnu-Odda tal.**

6) Bl. 7—11r. **Annáll** — fra Kristi fødsel til 1313. *Kaldet* Annales vetustissimi *eller, mindre rigtig*, Hauks annáll. *Årene 1001—1269 ere forbigåede eller udfaldne; största delen af bl. 9v optages af* historisk-geografiske og arithmetiske småstykker på Islandsk (verdensaldrene, Abrahams slægt, længdemål, jordens omkreds, forholdet mellem 'tylpt siáfar' og fremmede måls-angivelser, Grækenlands inddeling, cirklens beregning, jordens og solens diameter). *Största delen af bl. 11r er opr. ubeskreven.*

7) Bl. 11v. **Norsk-islandske bispe- og abbed-rækker** (Erkibiskupatal i Niðarós; biskupatal i Norge, Orknøerne, Færøerne, Island, Grönland; ábótatal på Island).

8) Bl. 11v. **Langfeðgatal Noregs konunga** — fra Ragnarr loðbrók til Hákon Magnússon.

9) Bl. 11v. **Fylkjanöfn í Noregi.**

10) Bl. 11v—12r. **Langfeðgatal Dana konunga** – fra Ragnarr loðbrók til Eiríkr Eiríksson (Menved).

11) Bl. 12r. **Langfeðgatal Svia konunga** — fra Ragnarr loðbrók til Birgir Magnússon.

12) Bl. 12r. **„Langꝼeðga tal ꝼra noa til varra konunga“**: a) Harald hårfagers slægtregister fra Noah, b) slægtregister fra Odin til Sigurd Orm i öjes sön Hörða-Knútr.

13) Bl. 12r—v. **Islandsk excerpt af „hamborgar ıſtoría“** – „ok kallaz ſa meıſtarı er gıoꝛt | heꝼır bokına ꝼleſt allt haꝼa rıtat epter ꝼırı ſa/gn Sveınſ vlꝼſ | ſvnar aꝼ tıðendvm dana ok ſvıa“ — *går fra kejser Otto I.s krig mod Danmark til Olav Tryggvesöns fald, hvorefter endnu plads er åben for 8—10 linjer, uden at det kan ses, om stykket har været bestemt til at fortsættes.*

Indlagt er i et omslag med påskrift af Arne Magnusson A. M.s afskrift af den fragmentariske fjordfortegnelse i AM. 415, 4to med en tilhørende seddel *samt* en af A. M. rettet afskrift af en fuldstændig islandsk fjordfortegnelse.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 60 giver Arne Magnusson indholdsfortegnelsen, men uden videre oplysning; deraf ses, at nogle blade* „ur Kalendario Romano fragment cuj adſcriptæ ſunt gloſſæ aliqvot Islandicæ“ *(nu AM. 249 l, fol.) i sin tid have været vedlagte dette håndskrift. Bl. 11r er med en hånd fra c. 1500 skrevet en irettesættelse til en vis „Magni“.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. IV, 27; Ant. Amer. s. 256—57; Ant. Russes II, 369, 430; Ant. Tidsskr. 1846—48, s. 115; Dipl. Isl. I; FMS XI; Grönl hist. M. III, 3; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island II, 359 ff.; Ísl. Annálar, Hafniæ 1847, s. XVIII—XX: P. A. Munch, Sml. Afhandlinger I, 319 ff.; Norsk hist Tidskr. IV, 1877. s. 478 ff.; Scriptores rer. Dan. I, 1—6 (facs.), 10—13, II, 146—53. 177—99 (facs.), VI, 615—21; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. VII—X.*

1181. **AM. 416 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 8,6 cm. 13 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 3—4, 8v—10, 13v og tre efterfølgende blade ere ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„Regiſtur uppa | bækur kirkiunnar | J Skalhollte.** | Ao 1604. 28 Aprilis“.

2) Bl. 5—8r. „Anno 1612 | Vmm **Stadarens Bækur | Registur** vppä þær fem nock|ud duga“. *Fortegnelse med tilhørende oplysninger af bp Oddur Einarsson om bøger og håndskrifter tilhørende dels bispestolen i Skálholt, dels biskoppen — med* biskoppens egenhændige attestation af år 1615.

3) Bl. 11—13r. **„Suma vppa allar Skalholltz | Domkirkiu leigu Jarder. J sier | huoriu vmmbode“.** *Dateret* „Skalhollte. 25 Maij. | Anno 1619.“

rkomst og hist.: *På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret* „Ex chartis Hr Oddz Einarsſonar biſkups. Komid til min fra Odde Sigurdzſyne 1727“.

nyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 96; Árbók hins ísl. fornleifafélags 1886, s. 62—67; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVIII (cit. som 416 b); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 35, 79.*

[. 416 b, 4to. *Pap. 20,5 × 8,5 cm. 65 bl. 17. årh. Skr. af provst Jón Jónsson på Melar. Bl. 1v, 6r, 8, 19v—20r, 44r ubeskrevne; bl. 5—6 beskadigede forneden; papiret er løst og skrøbeligt.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **Islandske og latinske digte,** *fra tiden c. 1640, forfattede af forskellige, og for en del til eller af håndskriftets samler — skilte ved indstrøede* isl. tankesprog, moralske sentenser, ordsprog, husråd mod sygdomme, målsangivelser og lign. kundskabsstof.

2) Bl. 17—24. „Vmm Stikur og vega | leingd“, „vijder J Jslande“, „Gamla tala. nu aptur | i Brükan“ *(ɔ: romertallene)*, „Þoralla Liod“ *(et digt)*, **råd mod sygdomme** *(isl.)*.

3) Bl. 25—43. **Annáll** fra verdens skabelse til år 1644, *dog med så godt som fuldstændig forbigåelse af middelalderen. Islandske forhold ere ikke berørte.* — Bl. 44v *følge tyske optegnelser om* sennepskorns virkninger.

4) Bl. 45—65. **Latinske sentenser,** tildels forklarede eller oversatte; lat. uddrag af Cornelius Agrippa (1649) og andre forfattere; enkelte isl. remser og vers; katholske helgener.

Håndskriftet er istandbragt af skriveren, ovennævnte provst *Jón Jónsson, og har tjænt denne som en art notitsbog.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på det tilhørende omslag skrevet* „Olim Sr Jons Jonsſonar ä Melum, nu mitt". *Bl. 6[v] står* „Jonas Dadaſon MEH Anno MDCLXXXIIII". *J. J.s forhold til håndskriftet fremgår bl. a. af digtet bl. 5[r].*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 447 (it.), 480.*

1183. **AM. 417, 4to.** *Pap. 21,2 × 16 cm. 66 bl. (1—65 + 1bis). 16. årh. sidste halvdel. Talrige marginal-tillæg med en forholdsvis gammel hånd. Bladene ere ved hskrs begyndelse og slutning beskadigede ved slid og i kanterne reparerede ved påklæbede strimler. Bl 1bis er overført fra AM. 429 b, 4to, og til erstatning for dette har i sin tid bl. 1 været indsat (skrevet for Arne Magnusson).*

Oddverja annálar, fra Cæsar til år 1427 e. Kr.

Udførlig beskrevne hos G. Storm, Isl. Annaler.

Herkomst og hist.: *På et hertil hørende omslag, der tillige med bl. 1bis fejlagtig har været overført til AM. 429 b, 4to, har Arne Magnusson noteret*

„Oddveria Annalar
fra
Sr Þordi Jons ſyni.
þä hefr til forna ätt Ormur Fuſaſon i Eyium".

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. IV, b 3; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Amer. s. 257; Ant. Russes II, 370; Dipl. Isl. I; Ísl. Annálar, Hafniæ 1847; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. I, XXIV, XXXVII, XXXVIII—XXXXVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

1184. **AM. 418, 4to.** *Pap. 19 × 15,5 cm. 312 bl. (1—311 + 2bis). 17. årh. sidste halvdel. Skr. af Árni Magnússon fra Bolungarvík. Bl. 1[v]—3, 4[v], 12[v], 15—16, 159[v]—60, 166[v], 173[v]—74, 215[v], 217[r]—18[r], 220 ere ubeskrevne. Presset læderbind med to spænder.*

Bl. 1[r] og 4[r] indeholde privat-optegnelser; bl. 5[r] giver følgende titel til hele samlingen „**Annall Gamall** | firſt Aztal: | IOSEPHVS FLAVII | þar næst: | Regiſtur þeirra Romuerſku: og þyſku | keyſara: og Paua | Jtem Einglendſkra Skotzkra franſkra polſkra | spanckra *(sål.)* Danſkra Norſkra Suenſkra. | Konga: |

og Tyrknefkra Keyfara noffn: | Jflandz an*n*all og Andad (*sål.*) fleira er þarad | Hnygur | sem Flateyar Annall kallaft: vppfkri|ffad Aff Arna Magnufsyne".

Indhold:

1) Bl. 5ᵛ—9ʳ. **„Artal | Heilagrar ritningar, og Boka Jofephs | Hiftoriu skriffara miog gagnlegt".**

2) Bl. 9ᵛ—12ʳ. **Kirkjustaðir á Íslandi.**

3) Bl. 13—14. **Ættartala Noregskonunga** „Epter Flateyar An*n*alum" — *fra* „Bure Tyrka kongur" *til* „Olafur" Hákonarson.

4) Bl. 17—114ʳ. **Þýzkalands-saga** („Vm þær Vydfrægu, Nafnkun*n*ugu Þyskalands | allar, karlman*n*s Perfonur, sem vered hafa frä | vpphafe veralldar, og til þefs mickla og firfta þyfka keyfara Caroli Tijma: I firftu firer þann Haalærda | Herra: Doct: Heinrick Pantaleon J Latijnu sam*an* skriffadt: En*n* nu aptur J Odru finne til virdingar | fodurlandenu, aff honum sialfum forbetrad | og vtlagdt"). *Den til grund liggende original er* Heinrici Pantaleonis Prosopographia heroum atque illustrium virorum totius Germaniae, Basileæ 1565—66, *i tysk oversættelse.*

5) Bl. 115—16. **„Danmerkur Könga Og Jsiands Hirdftiora Re|gistur** Sijdan*n* Anno 1450" — til år 1670. *Efter år 1653 tilföjes* „Fyrfkrifad Hirdftiora Regiftur heffur Snæbiorn Tor|fafson Saman*n*teked".

6) Bl. 117—19. **Biskupa-registur á Íslandi** — henholdsvis til 1672 (Skh.) og 1684 (H.).

7) Bl. 120—22ʳ. **„Logman*n*a Regiftur A Jslande"** — fra 930—1679.

8) Bl. 122ᵛ. **„Markatal Skrifad til Hundrada Tolu og Alna".** *5)— 8) ere skrevne med en særlig hånd.*

9) Bl. 123ʳ—26ʳ. **Om titulaturer** („Form | Huornen*n* Sier huor eirn Huors Embættis sem Han*n* er | Wirdingar og Eru, skal skrifaft, Epter þ*ei*m Nyu | Reglum Sem almen*n*elega eru J Brukan | Af Heinrich Gefler | Til Fryborg" . . . 'Anno MCCCCC og XIX').

10) Bl. 126ʳ—30ʳ. **Um testamentis-gjörðir** — *dels efter samme forf. (Heinrich Gessler), dels belyst ved citater fra dansk-islandsk lovgivning.*

11) Bl. 131—59r. **„ANNALL | Edur | TABVLA ANNORUM MUNDI |** Samann Dreigenn og Reiknud | Epter BIBLIU | Og Epter Doct: Philo, Af Sæmunde | Arna Syne Anno 1600: | Samann skrifud Og Lefenn, afamt fraa | Aratale Romveria Hofdingia sem kolludus confules | Thil Julius Cæfar Gaius sem var fyrftur | keyfare Jfer øllum Heime | Ad sogn | PETRI : COMESTORIS | Med Chrifti Artale, Og odrum fleirum Arn|alum Samann Dregnum | Og | Wpp skriffudum Af Arna Magnusfyne | Anno 1669". *Går fra Julius Cæsar til 1530 (1612), omhandlende udenlandske forhold, nærmest Tyskland.*

12) Bl. 161—68r. **„Pafa nofn"**, fra år 70—1560 (med angivelse af regeringstid); bl. 167—68r *optages af* 'Hreifte verk og atbaffner nockra adur skrifadra pava'.

13) Bl. 168v—73r. **Konunganöfn** — i Frankrig, England, Skotland, Spanien, Polen og Tyrkiet, til 16. årh.

14) Bl. 175—77v. **Hversu Noregr bygðist,** *efter Flateyjarbók, tillige indbefattende* Ættartölur *til stykket* Alfr konungr hinn gamli *incl.*

15) Bl. 177v—83. „Ættar Tala fra Adam", til de norske og danske konger indtil år 1596.

16) Bl. 184—86. **„Regiftur og ættartala þeirra firftu Donfku Konga fra Adam og til Dan".** *Efter en opregning af kilderne følger* 'Jferfied og samandreigid af þefs Haalærda og vijdfræga Doct. Heinrick Panthalieonis skrife . . 1567'.

17) Bl. 187—212. **„Hæc De Iflandia | qvædam Annotata"** *(isl.):* Oversættelse og uddrag af Crymogæa. *Ender med en islandsk kongerække, der går til Kristian V.*

18) Bl. 213. **Konungatal** ɔ: De norske konger fra Ynglingerne til Kristian V (med senere tillæg til Kristian VI).

19) Bl. 214—15. **Íslenzkt hirðstjóratal** til år 1649.

20) Bl. 216—17r. **Ísl. (lögsögumanna- og) lögmanna-tal,** til 1666 (med tillæg af tre senere lögmenn).

21) Bl. 218v—19. **Nöfn Skálholts biskupa, Hóla biskupa, Skálholts skólameistara,** ender c. 1685.

22) Bl. 221—311. **„ANNALL"** ɔ: Flateyjarannáll med en fortsættelse til 1661 og yderligere spredte tillæg til 1694.

erkomst og hist.: Bl. 311v øverst er med fin skrift skrevet „Arne Magnusſon (*i Bolungarvik)* Eigande bokarinnar"; *bl. 4r står* „Þeſsi bök er Eygn Iöns Magnusſonar adt Erfd og Eygn epter sinn saaluga födur Magnus Magnusſon" osv. „Sueyns Øri 1707" osv. *underskr.* „Jön Magnusſon"; *bl. 1r findes en meddelelse fra samme mand, at han er villig til at sælge bogen* 'Herra Arna Magnusſini og Monſ. Thorleyfi Arasini', *dateret* 'Sueynsøri vid Tälknafiörd 1708', *og øverst på siden har Arne Magnusson skrevet* „Þeſſa bok gaf mier Monſr Þorleifur Araſon 1708. A. M."

enyttelse og beskr.: G. Storm, Isl. Ann, Chrania 1888, s. XXXVII, LXVIII.

AM. 419, 4to. „Hirdſtiöra Annäll Islendſkra med fliotaſkrifft; Öinnb." *mangler*].

AM. 420 a, 4to. *Perg. 26,5 × 18 cm. 18 bl. (bl. 1—6 tosp.). C. 1362. Bl. 18v ubeskrevet. To ved påskrift af Arne Magnusson betegnede lakuner; endv. mangler ét bl. forrest i hskr.*

Skálholts-annáll hinn forni, fra år 140—1356.

Af lakunerne omfatter den første ét bl. (til år 139), den anden to bl. (1013—1180), den tredje ét blad (1265—72).

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: I AM. 435 a, 4to bl. 97v siger Arne Magnusson om disse annaler „Eru gamler *og* væner". *Om 420 a—c tilsammen anfører han* „Þeſſe 3. annala volumina, eda fragmenta, läu i Skalhollte epter Mag. Þord. *og* hòfdu þar leiged um hans tid. Er öviſt hvert þau hafa vered kirkiunnar eign, eda övart epter orded af Bokum Mag. Bryniolfs. I eingu Skalholltz Regiſtre ſtanda þau. Eg feck þau af Mag. Jone Widalin". *AM. 420 c omtales desuden særlig i AM. 435 a, 4to bl. 186v, 188r. Sml. i øvrigt hvad der under AM. 428, 4to siges om dette hskr.*

Benyttelse og beskr.: Ísl. Ann., Havniæ 1847, s. XXII—XXIII; Ant. Amer. s. 257 (cit. som 420 c, facs.); Grönl. hist. M. III, 4 (cit. som 420 c); Ant. Russes II, 369—70, 443 (cit. som 420 c); G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XV—XVIII, XIX, XX, XXVIII, LXVII.

AM. 420 b, 4to. *Perg. 32,7 × 25,7 cm. 11 bl. (Tosp. Folieret 1—10 + 1bis). 14. årh's sidste halvdel. Forsk. hænder — hovedsagl. skr. af Einarr Hafliðason. Af bl. 1 er kun en smal strimmel af bladets øvre halvdel nærmest ryggen bevaret, bl. 1bis er beskadiget*

ved ydre margen, bl. 6 har et hul ved overkanten; pergamentet i det hele noget medtaget, hist og her småhuller og lign.

Lögmanns-annáll.

Bortset fra bladstumpen bl. 1, der begynder ved år 102 og ender 247, omfatter denne annal årene 293—1392, men har sandsynligvis opr. været længere.

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *Ang. håndskriftet, der i al fald for de 10 første blades vedkommende er skrevet af* præsten Einarr Hafliðason († 1393) på Breiðabólstaður i Vesturhóp (Húnav. syssel), *se under foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXIV—VI (hvor navnets oprindelse forklares); Ant. Amer. s. 257 (cit som 420 a); Grönl. hist. M. III, 4 (cit. som 420 d); Ant. Russes II, 370 (cit. som 420 a); Biskupa sögur I, s. LXXXVII; Dipl. Isl. I; Sturlunga saga, Oxf., s. CXXVIII; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVI, XXI—XXIV, XXXVIII.*

1187. **AM. 420 c, 4to.** *Perg. 22,5 × 18 cm. 33 bl. Tospaltet. 16. årh. Bl. 28 hullet og hensmulrende. Bl. 33ᵛ opr. ubeskrevet. Beg. defekt.*

Skálholts-annáll hinn nýi (Nýi annáll).

Omfatter årene 70—1430 e. Kr. Antages for at være en direkte afskrift af AM. 420 b, 4to.

Bl. 33ᵛ, næsten ulæseligt, indeholder, med en hånd fra c. 1600, kronologisk-historiske optegnelser.

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *Bl. 27ᵛ i nedre margen er c. 1600 skrevet* „Wigfūs Jon sonar | Hannd“. *Til dette blad hører følgende seddel-notits af Arne Magnusson* „Þeſſer annalar hafa ei allz firi laungu heyrt Skalholltz domkirkiu til. Þad eina blad ſem hier innani liggur, hefi eg ſier i lage feinged ä Islandi *og* lagde eg þad hier ſamanvid med þvi eg ſa ad þad hier til heyrde“. *Sml. under AM. 420 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXVI—VII; Ant. Amer. s. 257 (cit. som 420 d); Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 370 (cit. som d); G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XVI, XXI—XXIV, XXXX (ved trykfejl cit. 420 b), LXVII, LXXVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh. Kbh, 1888, s. 11*

[„Eitt Blad i qvarto“, *der ifg. den gamle katalog endvidere skulde findes i AM. 420, 4to, mangler. Sml. G. Storm, Isl. Ann. s. XXVII.*]

De i Biskupa sögur I, s. XLIII nævnte bladstumper ere nu ikke her.

AM. 421, 4to *(en tid indlemmet i* AM. 429, 4to). *Pap. 20,8 × 16,4 cm. 13 bl. 17. århundred. Af bl. 4 og 13 er kun bladets øvre halvdel benyttet, resten bortskåren. Bl. 1—4r tospaltede.*

Annáll fra 742—1369.

Overskrift „Annall. fra fædingu Keyſara Karlamagnus (Datum Hanns | fædingar Ao 722 [*rettet* 742] og inn til Datum 1400 (!). og eg Hig eptir flat|eyar Annal Styrmers prefts Froda Samanlefinn og lagfærdur ep|tir reittu *(sål.)* Artali fem eg hefi fundid gietad af Donſkum Iſlend|ſkum og Latinſkum Hyſtorijs Chronichum og Sagnabokum | Endurbættur og vidaukinn".

Under denne overskrift indbefattes de med en særlig hånd skrevne bl. 1—10 (år 742—1330); derefter følge bl. 11—13r, med Halldór Þorbergssons hånd, omf. årene 1331—58; hertil slutte sig som et senere tillæg notitser for årene 1359—69. Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann., tildels betegnet som AM. 429, 4to 2 A.

Herkomst og hist.: *På et tilhørende blad har Arne Magnusson noteret* „Ur brefi Halldors Þorbergsſonar til min 1700. Annal hefi eg, ſem eg veit ydur mun alkunnigr, og eg hygg af Odda annal utskrifadann, allt fra Carolo Magno, og ad meſtu þar ad ſem Biörn tiltekur. reſterar nockur är. 1701 ſkrifadi eg Halldori Þorbergsſyne til og bad hann lia mier þennan Odda Annal". *Den hos G. Storm (s. LI) umiddelbart forud anførte AMske seddelnotits findes nu kun i den i Ny kgl sml. 1255, fol. opbevarede afskrift af dette nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXX; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 371; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXV, XXXII, LI—LVII.*

AM. 422, 4to. *Pap.*

1 *(21,2 × 16,5 cm. 5 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson).*

„Annotationes Chronologicæ, | ex autographo Jonæ Simonis, Nomophylacis Agdeſidenſis in Norvegiâ". *Afskrift af AM. 733, 4to. (Sml. Norges gl. Love IV, s. 506—9.)*

2 *(20 × 15,9 cm. 6 bl. 17. århundred. Stærkt hensmulrende og beskadigede langs ydre margen).*

„Relatio Þorſteins Magnusſonar um Jöklabrunann fyrir Auſtan 1625" *(sål. den gl. katalog). Dateret* Þykkvabæ i Álptaveri $^{15}/_{9}$ 1625. *Tilsendt* sira Gísli Oddsson m. fl.

3 *(20,2 × 16,3 cm. 13 bl. 17. årh.).*

Relatio Þorsteins Magnússonar osv. *Dateret* Þykkvabæ i Álptaveri $^{4}/_{3}$ 1626. *Tilsendt* sira Ólafur Jónsson á Söndum.

4 *(20,4 × 16 cm. 6 bl. 17. årh.).*

1) Bl. 1—5r. **Tíðindi að norðan, 1624—25.** *Annalistiske optegnelser om begivenheder og forhold på Islands Nordland, særlig om domkirken på Hólar og bp Guðbrandur — grundet på breve bl. a. fra sira Arngrímur (Jónsson) og sira Arnfinnur Sigurðsson á Stað í Hrútafirði.*

2) Bl. 6. „Wmm Einn unndarlegann ſysk" — *fanget i Weichselen 1624.*

1190. **AM. 423, 4to.** *Pap. 21,9 × 16,5 cm. 40 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

„Annala fragment | ab anno 1328. ad 1372. Vantar framan vid".

Afskrift efter tre blade i AM. 764, 4to (en tid overførte til AM. 423, 4to), med årstal tilföjede i marginen.

Herkomst og hist.: *Under titlen har Arne Magnusson tilföjet* „ſkrifad epter 3. kalſſkinns blödum in 4to. ſem fyrrum hafa vered i höndum Mag. Bryniolfs". *På en foran indklæbet seddel fremhæver han, at denne annal ikke har været brugt af mag. Brynjólfur* 'i hans Annala Collection (harmonia Annalium)'.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXXIII (betegnet som AM. 423 b, 4to); G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XIX, XX (do.).*

[AM. 436, 4to, stykke 6, der en tid har været indlagt her, er nu ført tilbage til sit opr. nr.]

[Det som AM. 423 a, 4to *en tid fejlagtig opførte* annalbrudstykke på pergament *er nu indsat på sin rette plads i AM. 764, 4to.]*

AM. 424, 4to. *Pap.* $21_{,8} \times 16_{,7}$ *cm.* *80 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.* *Kun de lige sider ere beskrevne.*

Annales Reseniani (Resens-annáll), fra 228—1295, i afskrift efter den ved Københavns universitetsbibliotheks brand 1728 tabte original-membran. *I marginen årstal.*

Ved håndskriftets begyndelse er af A. M. skrevet „Ab initio non pauca defiderantur"; *bl. 80 optages af en undersøgelse om, hvorvidt originalen har været defekt ved slutningen eller ej. På de foran indsatte bl. I—V giver A. M. dels et par komputistiske skemaer, dels oplysninger om nogle tidligere tagne, igen tilintetgjorte afskrifter, samt forklaring af visse raderinger i membranen.*

Udførlig beskrevet hos G. Storm, Isl. Ann.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel noterer A. M., at mag. Brynjólfur ikke har brugt disse annaler* „vid fina Harmoniam Annalium", *på en anden er for ham skrevet* „Codicem membraneum ex qvo exarati sunt hi annales autographum efse, verifimile videtur, exaratumqve circa annum in qvo hi annales definunt. Adde qvod nonnulla huius libri exarata fint circa annum 1254" — *hvortil A. M. föjer* „Variis antiqvis manibus exarati funt framan af, hafa ymfer fett *þad og þad* til. enn allt er gamallt". *En tredje seddel indeholder nogle af membranens læsemåder.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXXI—II; Ant. Amer. s. 257—58; Grönl. hist. M. III, 4; Ant. Russes II, 370; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. II—VII.*

AM. 425, 4to. *Pap.* $21_{,6} \times 16_{,8}$ *cm.* *65 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.*

Flateyjar-annáll — i uddrag, omfattende årene 809—1394.

I marginen ere årstal tilsatte.

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer følgende påskrift* „Excripti funt hi annales ex | Codice Regio Flateyenfi, ubi | in Julii Cæfaris anno primo in|cipiunt, hic vero ea folum | excripta funt qvæ ad Arcto|as faciunt antiqvitates".

Benyttelse og beskr.: *G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXVII.*

AM. 426, 4to. *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,2}$ *cm.* *63 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.* *Kun de lige sider ere beskrevne.*

Annáll — afskrift af annalen i AM. 415, 4to.

Årstal anføres i marginen.

Herkomst og hist.: *Titelbladet lyder* „Annales Islandici | à Nato Christo ad annum ejus | 1313. og hafa alldri leingra näd", *hvorefter noget af membranens øvrige indhold angives; A M. formoder, at denne har tilhørt mag. Brynjólfur* „Eg þykist þeckia hònd hans in margine anni 1309"; *midt i membranen antages at mangle 2 blade omfattende årene 1000—1269. På en foran indklæbet seddel fremhæves ligheden med Annales Reseniani samt anføres, at mag. Brynjólfur ikke har brugt disse annaler (ɔ: AM 415, 4to) i collectio annalium.*

1194. **AM. 427 a, 4to.** *Pap. 21,4 × 16,7 cm. 205 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.*

Annáll, fra 70—1430. Sammenstøbning af Lögmannsannáll og Skálholts-annáll hinn nýi.

Afskrift af AM. 420 b—c, 4to.

I marginen ere årstal anførte.

Af de foran indsatte blade I—V indeholde bl. IVv—Vr årene 111—17, og 122—25 *annalistisk opstillede, med nogle i AM. 420 c, 4to ved disse anførte* nordiske begivenheder fra år 1365—66.

Herkomst og hist.: *Af de foran indsatte bl. I—III med AMske notitser meddeler I* „Þetta annala volumen er uppskrifad ur tveimur Exemplaribus membraneis, eins hliodande, þvi eina gòmlu, þvi ödru nyrra. Þad gamla Exemplared hier af, hefur Mag. Bryniolfur i sinne Collectione Annalium (med héndi Sr Jons i Villingahollte) kallad Lògmanns Anal. Þad yngra Exemplared hefur hann (i sòmu Collectione) kallad Skalholltz Annal hinn nyia. Þetta sidsta Exemplar hefe eg fyrrum kallad Annales Scalholtenses. þä eg eigi visse, ad þar hefdi fleire annalar til forna leiged". *Bl. II—IIIr undersøges, hvorvidt AM. 420 b, 4to, da Jón Erlendsson benyttede det i den for mag. Brynjólfur udførte Compilatio Harmonica, har været fuldstændigere end nu, hvilket næppe kan antages. Endvidere høre til AM. 427 a, 4to fire AMske sedler med mindre væsenlige notitser.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXVII; Ant. Amer s. 257; Dipl. Isl. I; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXIII.*

1195. **AM. 427 b, 4to.** *Pap. 22,8 × 17,5 cm. 95 bl. 18. årh. slutning. Skr. af Guðmundur (Stephánsson) Magnæus.*

Skálholts-annáll hinn nýi (Nýi annáll).

„Descripti juxta Exscriptum Membranæ in folio manu A. Magnæi, in ejusdem Bibliotheca No 248" (fol.).

M. 428, 4to. *Pap. $21_{,4}$ × $16_{,5}$ cm. 179 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne. Bl. 175—77 stå blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1—174. **Skálholts-annáll hinn forni.** *Afskrift efter AM. 420 a, 4to med årstal tilsatte i marginen.*

2) Bl. 178—79. Annálsbrot ɔ: Annalistiske optegnelser vedrørende det norske kongehus, omf. årene 1268—1389. *Til bl. 178v er fastklæbet en seddel med optegnelser for årene 1302 og 1309.*

Herkomst og hist.: *På de foran indklæbede blade I—III meddeler A. M., at navnet* Skálholts-annáll hinn forni *skyldes bp Brynjólfur Sveinsson, samt viser, at membranen næppe på hans tid kan have været fuldstændigere. Endvidere omtales nærmere nogle af præsten Jón Egilsson gjorte uddrag af denne annal. På to tilhørende sedler gives et par af originalens læsemåder og nogle komputistiske beregninger.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXIV; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s XVI—XVIII.*

M. 429 a, 4to. *Pap.*

1 *($20_{,8}$ × 16 cm. 18 bl. C. 1600. Skørt og hensmulrende papir).*

Annáll, fra 1176—1427. Uddrag af AM. 417, 4to.

Mellem bl. 6—7 mangler ét blad, omf. årene 1289—1300.

I marginen findes talrige tillæg med en hånd fra 17. århs begyndelse.

2 *(33 × $17_{,6}$ cm. 1 bl. 17. årh. Bladet har været sammenlagt i kvart-format og er derved næsten helt gennemslidt).*

„Annall syra Þorleifs Clausfunar a Wtſkalum".

Et kort annal-excerpt for årene 873—1309, hvor hskr. ender defekt.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXIX—XXX; Ant. Russes II, 370; Dipl. Isl. I; G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXXIII—IV, LXVIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 11.*

1198. **AM. 429 b, 4to.** *Pap.*

1 *(33 × 21 cm. 2 bl. 17. årh. Jón Erlendssons hånd. Overstregede med rødkridt).*

Annálsbrot, fra 1193—1210.

Overskrift „Allir Annalarnir til samans“.

I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson skrevet „Ur bokum Oddz Sigurdzſonar. Grei, og defekt.“ *Sml. G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. LXVI.*

2 *(31,9 × 16,5 til 15,4 × 10,9 cm. 6 bl. i forskelligt format. 17. århs slutning. Skrevet på brev-omslag og lign.).*

Annálar, hovedsagelig Obituarium.

Nedskrevet uden stræng kronologisk orden, omfatter væsenlig årene 1520—1693; i adskillige tilfælde er tillige dødsdagen anført. Da flere af de pågældende breve ses at have været adresserede til præsten Hannes Björnsson i Saurbær på Hvalfjarðarströnd, *skyldes optegnelserne rimeligvis ham.*

På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Þetta hefi eg feinged af Monſieur Sigurdi Sigurdzſyne, og lä þad þä ſamanvid Extract ur Annalum Sr Þorleifs Clausſonar, ſem feſt var aptanvid Copiubokina af Skalholltzdocumentum“.

3 *(33 × 21 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson).*

Isl. excerpter af annaler, sagaer og lign. kildeskrifter.

På omslaget betegner A. M. disse som „juvenilia Excerpta“ *af ringe værdi,* „pertinent aliàs ad res Eccleſiaſticas Norvegiæ, Islandiæ etc.“ *En indlagt seddel indeholder nogle notitser om annaler.*

[Et i AM. 429 b, 4to indlagt blad af Oddverja annálar er nu overført til AM. 417, 4to.]

[„Odda-Annälar ſem eignader eru Sæmunde Fröda, med hende Snæbiarnar Paalsſonar“ *lyder i den gamle katalog titlen på nr. 429, 4to. Se herom G. Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. XXXXIV—VI.*]

). **AM. 430, 4to.** *Pap. 20 × 16,$_5$ cm. 13 bl. 17. årh. Bl. 13^v ubeskrevet.*

„Nockur Kaupbref Med hver|ium hætte fierhvor Iord hefur komed under | **Klaustred a Helgafelle“.**

Indeholder ialt 56 „købebreve“ eller uddrag af sådanne.

[*Ifg. den gamle katalog skulde dette nummer endvidere indeholde* „Sr Jöns Halldorsfonar Collection um Munka þverär Clausturs Aböta“ *samt* „þriär gamalla Brefa Copiur. Uphaf a Päpifkum kvædum, og Bref hans er þefsu fylgde“.]

AM. 431, 4to. *Pap. 21,$_2$ × 16,$_5$ cm. 26 bl. 18. århs beg. Skr. af provsten Jón Halldórsson til Hítardalur.*

„Um þingeyra Klaustur“, forfattet af nævnte provst J. H.

Giver abbedernes historie fra klosterets grundlæggelse til reformationen.

AM. 432, 4to. *Pap. 20 × 15,$_5$ cm. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

1 *(20 × 15,$_5$ cm. 272 bl. De ubeskrevne første 22 blade ere upaginerede, resten er pagineret 1—500, men heraf stå s. 220—418 og 425—500 blanke).*

'Genealogiæ veterum Islandorum' *(rygtitel).*

Islandske og i det isl. sprog skrevne slægtregistre fra Landnámabók og sagaerne. Ved s. 417—18 ere to sedler indsatte; foran findes en tredje seddel med nogle talrækker.

2 *(21,$_5$ × 16,$_5$ cm. 46 bl. Blade og sedler i forskelligt format, kun delvis beskrevne).*

Materiale til lignende slægtregistre som de ovennævnte, hentet fra forskellige sagaer.

---

3. **AM. 433, 4to.** *Pap. 20,$_3$ × 16,$_5$ cm. 253 bl., med undtagelse af et forangående register (ét bl.) paginerede 1—503; sidste side*

ubeskreven. 18. årh s beg. Skr. af Jón Magnússon på Sólheimar (A. M.s broder).

Ættartölubók.

Omfatter ifølge registeret 58 islandske ætter, der føres ned til forf.s, J. M.s. tid.

***Benyttelse og beskr.:** J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s 225*

1203. **AM. 434, 4to.** *Pap. 20,8 × 16 cm. 235 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Med undtagelse af de ikke medregnede 22 første blade (indeholdende register) er håndskriftet pagineret 1—426; men heraf er — med undtagelse af nogle overskrifter — kun s. 11, 13, 17, 33, 37 delvis beskrevne; ligeledes står registeret for största delen blankt.*

'De Scriptoribus Islandicis Vetuftioribus' *(rygtitel)* — „opus inchoatum" *tilföjer den gamle katalog.*

Optegnelserne ere hovedsagelig på Islandsk. — Til s. 59 er en genealogisk notitsseddel fastklæbet.

1204. **AM. 435 a, 4to.** *Pap. 22 × 16,8 cm. 197 bl. 18. årh s beg. Skr. af Arne Magnusson. Pagineret 1—149, idet de indskudte mindre blade, sedler og læg i oktavformat ikke ere medregnede. I reglen ere kun de lige sider beskrevne; nogle blade stå helt blanke. Hist og her indskud besørgede ved en AM^sk skriver.*

„Catalogus | Codicum pergamenorum, | qvos | anno 1707. 1708. 1709. 1727. *(dette sidste tal af A. M. senere tilföjet)* | **poffidet | Arnas Magnæus"** — *hovedsagelig på Islandsk.*

Fortegnelsen, med tilhørende, ofte udførlige oplysninger om håndskrifternes erhvervelse, er gennemgået af dr. G. Vigfusson, der for de allerflestes vedkommende har påvist deres nuværende plads i samlingen ved at antegne numret i marginen.

Til membranfortegnelsen slutter sig flere særlige lister, således:

„Regiftur þeirra Iislendfkra fkrif|adra böka, er eg keypte epter EtatsRaad Mejer andadann" *(bl. 158—66ʳ).*

„Fabulæ, qvæ mihi in chartis funt" ɔ: *Romantiske sagaer, alfabetisk ordnede (bl. 168—70r).*

Notitser (isl.) fra et tidligere håndskrift-register *(bl. 172—73r).*

Indholdet er for en stor del optaget i nærværende katalog under de pågældende numre.

***Benyttelse og beskr.:** Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 104 flg.; Ant. Russes II, 426; Fornsögur s. IX; Dipl. Isl. I; S. B. Smith, Kbhs Universitetsbibliothek s. 25.*

)5. **AM. 435 b, 4to,** *Pap. 20,1 × 16,2 cm. 58 bl. Skr. 1712 af Arne Magnusson. Talrige indskudte oktavblade og sedler; håndskriftet (disse incl.) er af arkivar Jón Sigurðsson pagineret 1—115. Hist og her findes blanke sider, og nogle af de indskudte stykker ere skrevne med særlig hånd.*

„**Catalogus librorum Manuscriptorum | Thormodi Torfæi.** | Arnas Magnæus concinnavit Stange|landiæ in Cormtâ 1712. menfe Octobri" — *hovedsagelig på Islandsk.*

Inddelt efter format, omfatter I—XXI fol., I—XXX 4to, I 8vo. Hertil slutter sig blandede optegnelser om Torfæus' håndskrifter og arbejder, således:

Meddelelse om en dansk lovbog *(s. 49).*

Beskrivelse (dansk) af et Psalterium Davidis (*nu* AM. 618, 4to), hvor den gammel-franske oversættelse var udskrabet og erstattet af en islandsk *(s. 51—54).*

Uddrag af ældre registre over Torfæus' håndskrifter og lign. *(s. 55—77).*

Fortegnelse over de af Torfæus fra Islandsk til Dansk oversatte sagaer og håndskrifter *(s. 79—85).*

Om Historia Norvegica *(s. 87—95).*

„Catalogus librorum non com|pactorum, qvos ex Jflandia in | Regiam Bibliothecam attulit | Thormodus Torfæus 1662" *(s. 97—105, 8vo).*

Afskrift af en på Islandsk oversat dedikation (1642).

Brev (dansk) fra Torfæus' enke til Arne Magnusson, Stangeland 3. febr. 1720 — *autograf.*

Herkomst og hist.: *Foran på bindets inderside er med bibliothekar Gundorphs hånd noteret* „d. 26 Ianuar 1862 modtaget tilbage fra d. store kongel. Bibliothek, hvor det var optaget i den nye kongel. Saml. und. № 1853 4to".

1206. **AM. 436, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 135 bl. 18. årh's beg. Forskellige hænder. Bl. 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57. 58, 60, 63, 64, 66, 68, 70, 74, 75, 77, 79—81, 84, 92—94 ere mindre sedler; bl. 6. 86, 95, 105, 111, 124 ere helt ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„De Gothicæ Lingvæ nomine,** | libris Islandicis | à Svecis | præfigi folito, | **Disfertatiuncula** Doctisfimi Antiqvarii | b. **Arnæ Magnæi"** — *skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík* „Ex autographo".

2) Bl. 3—5. **„Arnæ Magnæi | Annotationes aliqvot | de lingvis** ***et*** **migrationibus gentium | Septemtrionalium"** — *skr. af Jón Ólafsson* „Ex idiographo" *på sedler.*

3) Bl. 7—16. **„De ufu veterum vocis | Lingva Danica** | (sa Danfka Twngu) | item de Nominibus Dani ac Normanni". *Skr. af Jón Ólafsson.*

4) Bl. 17—18 *(34,8 × 20,8 cm.).* **„Flateyiar Annals upphaf"** — til år 75. *Skr. af Jón Halldórsson, provst i Hítardalur; overskrift og nogle slutningsbemærkninger tilföjede af Arne Magnusson.*

5) Bl. 19—34. Arne Magnussons **beskrivelse** (islandsk) af en **'Harmonia fjögurra gamallra Islendskra annala',** *som indeholdtes i en* 'Bok in folio, med hende Sr Jons Erlendzfonar i Villingahollte'. *Denne kompilation, vistnok besørget af Jón Erlendsson efter opfordring af bp Brynjólfur Sveinsson, tilintetgjordes af A. M. år 1725 efter at være konfereret med kildeskrifterne. Autograf.*

6) Bl. 35—43. Arne Magnussons udførlige **beskrivelse** (islandsk) af en af den senere lagmand Sigurður Björnsson tagen **afskrift af en annal i folio** („Flateyiar annall med mixturâ aliqvot aliorum Annalium") med Jón Erlendssons hånd og et excerpt af denne afskrift — *bægge tilintetgjorte af A. M. år 1724. Autograf.*

7) Bl. 44—94. **„Voces islandicæ Græcis *et* Latinis Similes“** med nogle beslægtede ordlister. *Arne Magnussons autograf.*

8) Bl. 96—104. **„Derivationes Nockurra Jslendſkra orda ur Græcis og Latinis“.** *Skr. og, ifg. påtegning af Arne Magnusson, forfattet af dennes broder Jón Magnússon. (Nedsendt 1726.)*

9) Bl. 106—15. **'Derivationes nockurra Jslendſkra Orda, a) ur Græcis, b) ur Latinis, auctore Ione Magnuſſyne'.** *Skr. af Jón Ólafsson. Vistnok en omordnet afskrift af foregående stykke.*

10) Bl. 116—22. **„Diverſus | Earundem vocum | in Danica Dialecto** (ut et nonnullarum vocum in Scanica et Norvegica) ab **Islandica | uſus et significatus, | ſed tamen | cognatus“.** *Skr. af Jón Ólafsson.*

11) Bl. 123r. Oldnorske stednavne. *Skr. af Arne Magnusson.*

12) Bl. 125—35. **„Gandvik“.** *En hovedsagelig latinsk afhandling. Skr. af Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *5—6) G Storm, Isl. Ann., Chrania 1888, s. LVII—LXVI (6. cit. som 423, 4to, hvor dette stykke tidligere har været indlagt).*

---

7. AM. 437—38, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. (2 voll.). 533 bl. Pagineret 1—537 (incl. 453bis) + 1—527. 17. årh. To forskellige hænder. Bindene ere betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200). I marginen kapiteltal, henvisninger og rettelser. Bl. 531v er plettet ved blækspild.*

Indhold:

1) Bl. 1—451. **„Iſlendijnga Saga“** ɔ: Sturlunga saga.

2) Bl. 452—532. „Sagan aꝼ Arna Biskupe“, *med følgende overtitel* „þättuꝛ aꝼ Islendijngum“.

3) Bl. 533r. Tre viser (vers) mod de katolske prælater (særlig biskop Árni og abbed Rúnólfr) og den ældre urolige tid, *med underskrift* „Jon preſtur Aꝛason j Vatzꝼirde“ *og overskrift* „Anno Domini 1650“.

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20 (til brug ved denne udg. er hskr. mærket E); Biskupa sögur I, 1858, s. LXXVI; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXII, CLXXVI; Ísl. Ann., Hafniæ 1847, s. XXVI.*

1208. **AM. 439, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,4 cm. 143 bl. (+ 2 forsatsblade). 17. årh. 1ste halvdel. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Sturlunga saga i udtog. *Overskrift* „Jslendinga Sagann mikla. J Stutt mäl samantecinn" osv. *Årstal og henvisninger ere tilföjede i marginen. Ved hskrs slutning bemærkes* „Hier vantar við sǫgu Gizurs jarls"; *dette beror imidlertid på en misforståelse, idet kun en omstilling af slutningsafsnittene har fundet sted.*

Herkomst og hist.: *På 2det forsatsblads inderside står* „Sogu Bok þessa A Eg Thorlakur | Skulason: | Anno 1646". *På forsiden af 1ste forsatsblad findes blandt flere påskrifter* en drotkvædet vise om sagaens indhold, *underskrevet* „jacob lazason eh | A° 1646", *og — med A. M.s hånd —* „Ex dono Thorm. Torfæi | possidet AMagnæus".

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXII, CLXXVII—VIII; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 90.*

1209. **AM. 440, 4to.** *Pap. 19,4 × 14,8 cm. 119 bl. (+ forsatsblad). C. 1650.*

Íslendinga saga ɔ: Sturlunga saga.

Ender defekt „þä kom þorvarдur prestur til oc heimalid | ok skildu þa" *(Sturl. Oxf. I, 198), hvorefter Arne Magnusson har tilföjet* „reliqva desunt".

Herkomst og hist.: *På forsatsbladets forside står, vistnok med skriverens hånd,* „Anno 1656 24 Aprilis". *Arne Magnusson har sammesteds noteret* „Þessa boc hefur skrifad Bryniolfur Jonsson a Esstalandi i Öxnadal". *På en foran indklæbet seddel har A. M. antegnet* „A saurbladinu utanum þetta Sturlungasògu defect, stöd: Thorarinn Vigfusson meh".

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXV.*

1210. **AM. 441, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 115 bl. 17. årh. Bl. 1r overklæbet. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200).*

Indhold:

1) Bl. 1—45r. **Eyrbyggja saga** („Hier byriast Saga af Eyrbyggium").

2) Bl. 45v—115. **Laxdæla saga** („Her Byriast Saga aff Laxdælum") — *fortællingen om Bolli Bollason incl.*

På den overklæbede side bl. 1r har stået slutningen af Saga Vígaglúms Eyjólfssonar.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Ur bokum er eg fieck af Sʳ Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggia saga, Havniæ 1787, s. IX; Laxdæla saga, Havniæ 1826, s. XVII; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

AM. 442, 4to. *Pap. 20,4 × 16,9 cm. 76 bl. 17. årh. Skr. af præsten Ketill Jörundarson. Bl. 76ᵛ står blankt. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Eyrbyggja saga („Hieꝛ biꝛiaft Eiꝛ biggia, Älꝼt-ꝼiꝛdinga og | Bꝛeid-vikinga Saga“).

Efter sagaens slutning har et firelinjet vers om denne været overklæbet.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Eyrbyggia Saga. Fra Sʳ Þorvarde Magnuſſyne, 1705. ä Alþinge. Var þä i bande med Laxdæla Sògu“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggia saga, Havniæ 1787 s. IX; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

AM. 443, 4to. *Pap. 20,8 × 16,8 cm. 48 bl. 17. årh. Brynjólfur Jónsson på Efstaland's hånd. Bl. 48ᵛ ubeskrevet. Talrige marginalnoter af Torfæus, ligesom denne også har rettet i teksten og indskudt to sedler henholdsvis ved bl. 1 og 2. Hskr., der er pagineret 114—209, viser sig derved som del af et större hele. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—33ᵛ. **Eyrbyggja saga** („Hieꝛ Byꝛiaꝛ Eyꝛbyggiu Eduꝛ Þoꝛnesinga | Sògu“).

2) Bl. 33ᵛ—40ʳ. **„Sagan Aꝼ Gunnare KieilduGnvps Fiꝼle“.**

3) Bl. 40ʳ—48ʳ. **„Sagan Aꝼ Hꝛaꝼnkiele Goda** Sonaꝛ Hallꝼꝛedaꝛ Land|näms Manns“.

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Grönl. hist. M. I, 512 (Eyrb.) Ant. Russes II, 261 (Hrk.); Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

1213. **AM. 444, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,9 cm. 83 bl. C. 1700. Skr. af provst Þórður Jónsson til Staðastaður. Årstal og enkelte notitser ere tilföjede af Arne Magnusson. Bl. 83v ubeskrevet.*

„Eyrbyggia ſaga".

[Den gamle katalog tilföjer 'med tabulis Genealog. lauſum ad framan med hende A. Magn.' *Disse findes nu ikke her.]*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet er med skriverens hånd antegnet* „Þeſsa Sögubok ä eg un|derſkrifadur A° 1711. | Stadaſtad. | Þördur Iönſson".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

1214. **AM. 445 a, 4to.** *Pap. 19,8 × 16,9 cm. 48 bl. 17. årh. sidste halvdel. Skr. af præsten Helgi Grímsson på Húsafell. Talrige marginal-notitser.*

Eyrbyggja saga („Hier byrjast Eyrbyggja"). *Efter sagaens slutning følger tillægget* Börn Snorra ok æfital.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Eyrbyggiasaga þeſſe er ritud med hendi Sr Helga ä Huſafelle. Variæ lectiones in marginibus eru med hende Sr Þordar Jonsſonar i Hitardal. certum eſt utrumqve. Contuli enim accuratè". *Nedenunder har dr. G. Vigfusson i en blyantsnotits angivet, at varianterne ere beslægtede med Vatns-hyrna, hskr. selv delvis afskrift af AM. 445 b, 4to,* „sem á 17. öld hefir verið nokkru fyllri en nú — en er mjög rangt ritud". *På en anden seddel findes af A. M. visse læsemåder optegnede.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 512; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864 s. XXV, XXVII.*

1215. **AM. 445 b, 4to.** *Perg. 28 × 23,8 cm. 11 bl. Tospaltet. 15. årh. To eller tre forskellige hænder, skriften (særlig på de første syv blade) fin og sammentrængt. De fleste blade ere mere eller mindre beskadigede ved slid og huller, særlig på bl. 1r er skriften næsten helt afslidt, bl. 7 tillige ved beskæring langs indersiden, bl. 10 ved udsnit. Af kolorerede initialer og røde overskrifter ses enkelte svage spor. Bl. 5v er et stykke af teksten skrevet i marginen.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **Landnámabók** (Melabók) *med forudskikkede* **Ættartölur.**

Bl. 1ʳ begynder defekt i slægtregistrene med ordet „þoꝛbıaꝛnar", *hvorefter disse slutte bl. 1ᵛᵃ l. 16 med ordene* „ſnorra goda" *(Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. 353—56). Derpå fortsættes (med koloreret initial)* „Her heꝼıaz vpp la*n*dna*m* | ȷ ſun*n*lendınga ꝼıoꝛdungı" — *af en tilhørende rød overskrift ses kun svage spor —; bl. 1ᵛ ender* „ok ge*n*guz þar at reıdıꝛ" *(ib. 341—44). Bl. 2 beg.* „[þeıra dottır var] vıgdıſ *ok* afdıſ", *ender* „mıllı langa(ness)" *(ib. 344—53).*

2) Bl. 3. **Vatnsdæla saga.**

Beg. „koma *ok* værı eıgı ılla", *ender* „*ok* níota mv*n* h*ann* þeſſ aꝼ" *(Fornsögur s. 162—68).*

3) Bl. 4—5ʳᵇ. **Flóamanna saga.**

Bl. 4 beg. „þar [hıa] konoꝛ . ıȷ.", *ender* „maurg aꝼrekſ"; *bl. 5 beg.* „ha*n*n kvezt . ıx . bua", *hvilket brudstykke går til sagaens slutning (Fornsögur s. 177—85).*

4) Bl. 5ʳᵇ—11. **Eyrbyggja saga.**

Bl. 5 ender „þav ꝏttv .íij." *(Fornsögur s. 8); bl. 6 beg.* „þeıꝛa h*ann* ꝼoꝛ vm vetrın*n* ꝏ eyıı", *ender* „at ꝼregna En þ*at*" *(ib. 21—30); bl. 7 beg.* „. . . þetta mꝏl ꝼyrır hendꝛ þeım", *ender* „þorır uıd legg*ur* ꝏ" *(ib. 44—50); bl. 8—9 beg.* „(to)ko þa mıkla", *end.* „ı fætı var" *(ib. 85—100); bl. 10 beg.* „. . . ꝏ hvalın*n* het h*ann* ꝏ", *ender* „at ꝼleırı men*n* yn*n*ı" *(ib. 107—13); bl. 11 beg.* „þoroddr ın*n*í írumí ſínu", *ender* „ꝏ þess*u* landı *ok* aud*r*um þa" *(ib. 119—26).*

Herkomst og hist.: *Disse blade vise sig alle at have hørt til en og samme membran, der altså foruden Landnámabók i den „Melabók" nævnte bearbejdelse har omfattet en række sagaer — også skindbogen i sin helhed kan vel således med rette navnet* Melabók *tillægges. Bl. 1—4 have alle i kortere eller længere tid været indlemmede i* Addit. 20, fol. *På en til bl. 6 fastklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Þetta blad ur Eyrbyggia ſógu ſendi mier Monſr Ormur Dadaſon 1724. Enn hann hafde þad feinged ä Skardi, ſama är 1724. 8. Maji". *På foden af bl. 9ʳ er af A. M. noteret* „Feinged A° 1715. fra Orme Dadaſyne i Flatey", *ligeledes bl. 10* „Fengit A° 1716. fra Monſr. Orme Dadaſyne".

Benyttelse og beskr.: *1) Ísl. sög. Kbh. 1843, s. IV, XXVII, Sturlunga saga, Oxf. 1878, I, s. CLVII, II, s. 497; 2) Fornsögur s. XVIII; 3) Fornsögur s. XXIII—IV, Grönl. hist. M. II, 516; 4) Eyrbyggia saga, Havniæ 1787, s. IX (facs.), Ant. Amer. s. 216, 245 flg. (facs.), Grönl. hist. M. I, 507, 510, Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

— ————————

1216. **AM. 445 c, 4to** (*tidligere i* **Addit. 20. fol.**). *Perg.*

I (*27,5 × 24,8 cm. 5 bl. Tospaltet. 15. årh's beg.*).

1) Bl. 1 (*halvdelen af indre kolonne bortskåren*).

Viga-Glúms saga.

Beg. „(u)m uaꝛt um ſtuld", *ender* „at ꝼylgıa ſuo at u", *Ísl. Fornsögur I. 88—94.*

2) Bl. 2—5 (*alle beskadigede ved beskæring foroven og forneden, af bl. 1 endvidere noget over hele, af bl. 2 så godt som hele ydre kolonne bortskåren*).

Gísla saga Súrssonar.

Beg. „gægdız ut oꝛ ꝼıoſınu", *ender* „. . . [v]ıd *Gısla* en h*ann* kuad bædı . . . uıll|dı e*ıgı* ho*num* . . . nda heꝼır h*ann* . . .", *sml. Tvær sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849, s. 20—53 og 104—39.*

På en til bl. 5 fastklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Magnuſe Jonsſyni i Snoksdal 1704".

II (*28 × 22,7 cm. 1 bl. 15. årh.*).

Svarfdæla saga.

Beg. „*svo* ȷ hug kuedſkap*ur*", *ender* „er þu vıllt gıpta mık . .", *Ísl. Fornsögur III, s. 133—40.*

Benyttelse og beskr.: *I) Ísl. Fornsögur I, s XIV (citeret som AM. 564 a, 4to); II) Ísl. Fornsögur III.* Gísla S. Súrssonar ed F. J. Kbh. 1927.

1217. **AM. 446, 4to.** *Pap. 19,3 × 15,3 cm. 66 bl. 17. årh's 1ste halvdel. Adskillige interlinear- og marginal-varianter. Bl. 1r bærer kun overskriften, bl. 22 er et til betegnelse af lakune indsat blankt blad. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Eyrbyggja saga („Hier Byriar EyrByggiu | Edur þorsnesinga | Saugu").

Varianterne skal ifg. en notits af Thorkelin være tagne fra AM. 448, 4to.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Eyrbyggia Saga. Uttekenn ur bök er vered hafde eign Hr. þorlaks Skulaſonar 1641. Sidan*n* hafdi Gudbrandur þorlaksſon giefed Jone

(nockrum) Jonsſyne bökena. Jon Jonsſon, fieck S^ra^ Þorſteine Jonsſyne (ä Eydum) hana 1662. Enn S^ra^ Þorſteinn Jonsſon gaf hana Kriſtrunu dottur ſinne 1678, ä Eydum".

Benyttelse og beskr.: *Grönl hist. M. I, 512; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

AM. 447, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. 52 bl. 17. årh's sidste halvdel. Skr. af Þorsteinn Þórðarson. Bl. 1 beskadiget, bl. 52v ubeskrevet. Mangfoldige interlinear- og marginal-tilföjelser. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Eyrbyggja saga („Hier Byriaſt Eyrbyggia").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Eyrbyggia Sögu hefur ritad Þorſteinn Sal. Þordarſon. enn Variæ Lectiones (correctiones) ſem ä ſpatiunum *og* uppe yfer linunum eru, eru med hende Sr Þordar i Hitardal, födur hans. hæc certa ſunt."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 513; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864.*

AM. 448, 4to. *Pap. 21 × 16 cm. 90 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialerne. Versene (på enkelte undtagelser nær) samt bl. 17—22r ere skrevne af Arne Magnusson.*

„Eyrbyggia ſaga".

Afskrift af Codex Resenianus (ɔ: Vatnshyrna).

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 508, 514; Ant. Amer. s. 83, 195, 216 flg.; Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 (numret ikke anført) og Leipzig 1864.*

AM. 449, 4to. *Pap. 19,5 × 16,2 cm. 121 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Hist og her marginal-notitser, hovedsagelig med Torfæus' hånd.*

„EyrbyGia Saga".

En latinsk notits af Thorkelin angiver håndskriftet som en afskrift af AM. 448, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864; Grönl. hist. M. I, 508, 514; Ant. Amer. s. 83, 195, 216 flg.*

1221. **AM. 450 a, 4to.** *Pap. 19,9 × 15,7 cm. 240 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson med undtagelse af bl. 58—61, der bære Arne Magnussons hånd. Hskr. er fra bl. 58 gennemgået og rettet, i nyere tid af arkivar Jón Sigurðsson. Oprindelig kun indre kolonne beskreven.*

Eyrbyggja saga.

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson* „Membrana Wolfenbüttelenſis, ſem þeſſe min Eyrbyggia ſaga er epter ritud, byriazt i þeſſari bok pag. 115 ä þeſſum ordum: enn ok vita hvat i vill geraz þat fyrſta af bökinne er rifid burt, og er *þad* hier ritat epter annarre bok *(ifg. en latinsk notits af Thorkelin AM. 448, 4to)* uſqve ad pag. 114. incluſivè verba iſta: freiſta m*o*nu ver. Fyrſta ſidan i membranâ Wolfenbüttelenſi (ſu ſem byriazt ä þeim ordum: enn ok vita, ſem adur er ſagt) er orden miög litt læs, þo gat eg leſed hana, og byriazt hun ſem ſagt er, og endazt pag. 121. med þeſſum ordum: hvart þ*ei*r færi, til þings. Onnur, 2da, (vinſtre handar) ſidan er allæs, og byriazt hun med þeim ordum pag. m. 121. ok koſtim ver. Sidan er Sagan læſeleg ut til enda. — Þeſſe Eyrbyggia ſaga er an*n*ars ſaman leſen vid nefnda membranam Wolfenbüttelenſem à dicta paginâ 115. (epter *þad* hun epter nefndum Codice ritud var) og er ordrett per totum librum à dictâ paginâ 115. og qvod ad verba concordans cum dictâ membranâ Wolfenbüttelenſi. Stafrett er þeſſe Copia eigi, ſvo at þar ſe uppä at byggia, nema i viſunum og notabilioribus locis, þar er hun accuratè confererud, etiam quod ad orthographiam. Collatio er giörd af Jone Torfaſyne *og* mier".

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggja saga, Havniæ 1787 og Leipzig 1864; Grönl. hist. M. I, 506, 508, 514; Ant. Amer. 83, 195, 216 flg.*

1222. **AM. 450 b, 4to.** *Pap. 21,7 × 17,2 cm. 31 bl. Skr. år 1730 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„**Breviarium** deperditi illius | Fragmenti membranacei | Hiſtoriæ Styrianæ. | conſcriptum | primò Hafniæ Aº MDCCXXIX. | deinde vero notis qvalib*us*q*unqve* et appendice Hiſtorico aliqvantò auctius | redditum Aº M.DCC.XXX."

Indhold (alt på Islandsk):

1) Bl. 1. Forfatterens, Jón Ólafssons, **fortale** — *med forangående, nys anførte overskrift.*

2) Bl. 2—25. **„Inntak | Saugu-brotſens | af Vīga-Styr"** — *støttet til* citater optegnede af sagaen.

3) Bl. 26—27. **„Archaiſmi et loqvendi modi rariores** ür þeſſare Viga-Styrs Saugu" osv.

4) Bl. 28—31. **„Nockrar liklegar Tilgatur | Um Mennena Timann og Stadenn, ſem Heidarvigenn ſnerta“.**

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s XXXVI flg.; Ant. Russes II, 266*

AM. 451, 4to. *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,5}$ *cm. 51 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Magnússon; bl. 1 tilföjet af Arne Magnussons skriver Þórður Þórðarson. På hskrs første blade ere mindre lakuner udfyldte af Arne Magnusson.*

„Saga Hrafnkiels Freysgoda“, ɔ: Den med Hrafnkels saga indledede, såkaldte **længere Droplaugarsona saga** (i uafsluttet form).

Afskrift af AM. 551 c, 4to *med tillæg af bl. 1.*

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Ant. Russes II, 261; Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. IX—X.*

AM. 452, 4to. *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,6}$ *cm 140 bl. 18. århs. beg. Skr. af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur. Hist og her rettelser, tildels med anden hånd.*

Droplaugarsona saga meiri („Hier Byriar Søguna aꝼ þeim Helga og Grijme Droplaug|ar Sonumm“).

Indeh. Den såk. længere Droplaugarsona saga, uden indledning, men med tilföjet afslutning.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvor tillige afskriverens navn angives, har Arne Magnusson noteret* „Saga af Droplaugarſonum ritud epter bok i 4to med hendi Sr Vigfuſs Gudbrandz ſonar ä Helgafelli“.

Benyttelse og beskr.: *Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. XIII—XIV.*

AM. 453, 4to. *Pap.* $19_{,7} \times 15_{,7}$ *cm. 94 bl. 17. årh. Skr. af præsten Ketill Jörundsson. Interlinear- og marginal-varianter af Arne Magnusson. Bl.* 81^v *forekommer i nedre margen en notits med yngre hånd (Thorkelin?). Efter sagaens slutning bl.* 94^r *er nedre halvdel af bladet bortskåren. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

„Saga aꝼ Eigle Skalla Gríms. Sine“ — *overstreget.*

Incl. Höfuðlausn *og* Sonatorrek.

Anses for afskrift af AM. 162 A ε, fol., da denne membran var fuldstændig.

***Benyttelse og beskr.:** Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XIII; Ant. Russ. II, 248; Corpus poet. bor. I, 276; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. I, XV.*

1226. **AM. 454, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 125 bl. 18. årh. beg. Skr. af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur med undtagelse af bl. 1–4, der skyldes en af Arne Magnussons skrivere. Teksten er gennemgået og rettet. Bl. 3v er ladet åben plads for 4 linjer til betegnelse af lakune, ligesom antydning af flere mindre lakuner forekommer. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

En yngre **Egils saga Skallagrímssonar** („Hier byriaſt Saga aꝼ Eigle Skalla|grimsſyne er biö ä Borg vid Borgarfiörd").

Indholdet er en i nyere tid foretagen omdigtning af den ældre saga af samme navn.

***Herkomst og hist.:** På et foran indklæbet oktav-blad er noteret, dels for, dels af Arne Magnusson* „Þeſse Egils saga er ſkrifud epter bök i folio frä Syſlumannenum Olafi Einarſsyni. Er hun ölik öllum ödrum Egils sögum, og ad viſu nylega componerud af einhverium Iſlendſkum, kannſkie Sigurde ä Knôr, ſem bökina ritad hefur. Mig minner, eg hafi einhversſtadar, epter ſögn Sigurdar ä Knôr, ad hann þeſſa Egils-Sögu ritad hafi epter hendi lærda Gisla i Melrackadal, og er þä Giſle, öefad, author bokarinnar. Gisle var ad viſu ſannreyndr impoſtor. Enn Sigurdur var frömur madr".

***Benyttelse og beskr.:** Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s XXVIII.*

1227. **AM. 455, 4to.** *Pap 18,6 × 15,2 cm. 72 bl. Skr. år 1660 af præsten Helgi Grímsson til Húsafell; fin og tæt skrift. Bl. 42v og 72r ubeskrevne. Endvidere står foruden flere mindre stykker største delen af bl. 7v blank til betegnelse af lakune.*

Indhold:

1) Bl. 1—34. **„Eigils-Saga Skallagrïmsſonar".** *De tre större digte (med undtagelse af 1ste vers af Sonatorrek) mangle.*

2) Bl. 35—40r. **„Sagan ꝼrä Bua Andrïdarſyne *ok* Kialneſingum".**

3) Bl. 40v—42r. **„Sagan aꝼ Jökle sy*ne* Bua Andrïd*ar*ſon*ar*".**

4) Bl. 43—50. **„Glums Saga:** e? nefndur e? Viga-Glumur“.

5) Bl. 51—61r. **„Sagan frä Finnboga enum ramma“.**

6) Bl. 61v—66v. **„Hallfredar-Saga, Wandræda-Skaalds“.**

7) Bl. 66v—70v: **„Banda-manna saga,** og fra Odde Ofeigs fyne“.

8) Bl. 70r—72r. **„Ølkofra-þaattur“.**

Herkomst og hist.: *På et forsatsblad har Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse samt angivet afskriveren; på en foran indklæbet seddel meddeler han* „Þeſſa bok hefr fyrrum ätt Gudridur Stefansdotter ä Sniafuglſtödum. Eg feck hana þadan til eignar“. *Ved håndskriftets slutning står dateringen* „3. iduum Apr. MDCLX“.

Benyttelse og beskr.: *1) Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XV, Egils saga Skgs., Kbh 1886—88, s. XXVII; 2) Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. LI; 3) ib. s. LV; 4) Viga-Glúms saga, Havniæ 1786, Ísl. sög. II, Kph. 1830, Ísl. Fornsögur II, Kph 1881, s. 206; 5) Finnboga saga, Kbh 1812 (appendix til Vatnsdæla saga) og Halle 1879; 7) Nordiske Oldskrifter X, Kbh 1850.*

AM. 456, 4to. *Pap. 19,4 × 15,8 cm. 100 bl. C. 1700. Skr., ifg. den gamle katalog, af præsten Magnús (Magnússon) til Hvammur. Til bl. 5v, 22v, 71v hører en indfæstet seddel. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—82r. **Egils saga Skallagrímssonar** („Her biriaſt Saga af Eigle | Skallagrimſsyne“). *Incl.* Höfuðlausn *og* Sonatorrek.

2) Bl. 82r—98v. **Króka-Refs saga** („Hier Biriaſt Saga Af Kroka | Ref“).

3) Bl. 98v—99r *(med særlig hånd).* To drotkvædne **viser:** a) en vise af Tindr Hallkelssons Hákonardrápa („Varða gims ſem giörðe“), b) strofe 17 af Háttatal *med overskrift* „Refhvörf Snorra Sturlu Sonar“.

Herkomst og hist.: *På foden af første side af det ellers ubeskrevne bl. 100 er skrevet* „Þeſsa Eigels Skallagrymsſonar Sögu ſem og | Kroka Refs: hefe eg Thordur Magnusſon feingid | i Hvamme i Hvammſveit Anno 1720“. *På en foran indklæbet seddel står med Arne Magnussons hånd* „Faunſt epter Sal. Þord Magnuſſon“.

Benyttelse og beskr.: *Antq Tidsskrift 1846—48, s. 107; Egils Saga, Havniæ 1809, s. XI; Króka-Refs saga, Kbh. 1883; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1229. **AM. 457, 4to.** *Pap. 20,₂ × 16 cm. 248 bl. 18. årh s beg. Skr. af Magnús Einarsson. Bl. 49 står, med undtagelse af to linjer, blankt til betegnelse af lakune; endvidere findes på den følgende side to ubetydelige lakuner.*

Egils saga Skallagrimssonar („Her byriar Sǫgu af | Eigle Skallagrims fyne"). *Med undtagelse af* 1ste vers af Sonatorrek *mangle de tre större digte.*

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson skrevet* „þeſſe Eigils Saga Skallagrimsſonar kom til min 1727. fra Magnuſe Einarsſyne ä Vatzhorne. Er af honum ritud epter hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villingahollte, i bok Jons Hakonarſonar, þeirre in folio, ſem fyrrum hefur ätt Mag. Bryniolfur, og gefed Helgu Magnuſſdottur i Brædratungu. Skallarner, ſem hier eru, eru eins (öſkrifader) i bok Jons Hakonarſonar. Literaturam Sr Jons hefur Magnus eige bunded ſig vid, nema i viſunum, og gillder þad eins: þvi Sr Jons orthographia er ecki merkeleg i bokinne". *På bindets forreste inderside har bibliothekar Gundorph noteret* „d. 26 Ianuar 1862 leveret tilbage fra d. store kongel. Bibliothek, hvor det var optaget i den nye kongel. Saml. under № 1737. 4to".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVII.*

1230. **AM. 458, 4to.** *Pap. 18,₃ × 15,₄ cm. 82 bl. (pag. 1—162, idet tallene 15—16 ere gentagne). 17. årh s 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Egils saga Skallagrimssonar. *(I øvre margen bl. 1r* „Eigla", *dog vistnok senere tilföjet).*

Af de större digte findes Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek. *Hist og her forekomme overskrifter.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Eigils Saga Skallagrimsſonar, ſeingenn af Jone Einarsſyne, Uttekenn ur bök er vered hafde eign Hr þorlaks Skulaſonar 1641. Sidann hafdi Gudbrandur þorlaksſon giefed Jone (nockrum) Jonsſyne bökena. Jon Jonsſon, fieck Sra þorſteine Jonsſyne (a Eydum) hana 1662. Enn Sra þorſteinn Jonsſon gaf hana Kriſtrunu dottur ſinne 1678, ä Eydum". *Hertil har A. M föjet* „Jon prentare Snorraſon, meinar þetta sie hǫnd Halldors ä Syluſtǫdum i Kræklingahlid. Skolameiſtarenn Magnus Markuſſon, meinar þad ſie ecki hans hǫnd, og pretenderar þö hana grant ad þeckia. Qvicqvid ſit, þä ſkrifadi Halldor iafnlega rängt".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88; s. XXVIII.*

AM. 459, 4to. *Pap. 20,7 × 16,5 cm. 63 bl. Skr. år 1687 af præsten Ólafur Gíslason til Hof i Vopnafjörður. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200).*

Egils saga Skallagrímssonar („Hier byriaft saga aꝼ Agle Skallagri|mfsyne").

Af de större digte findes Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning tilföjer skriveren* „Ao 1687. O. Gs." *Ifg. Arne Magnussons foran indklæbede seddelnotits er sagaen* „ur bokum er eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809; Egils saga Skgs, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

AM. 460, 4to. *Pap. 21,9 × 17,9 cm. 264 bl. C. 1700. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson, der også hist og her i marginen har tilföjet anmærkninger. Foruden flere mindre lakuner stå bl. 52—58, 82v—83r, 111v, 207v blanke.*

Egils saga Skallagrímssonar („Her hefr Egils Sogu").

Af de större digte findes kun 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *I den gamle katalog angives dette nummer, der bærer en bekendt AMsk skriverhånd (sml. AM. 40, fol. o. fl.), urigtig at være skrevet af Ásgeir Jónsson.*

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XV, XIX; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVII.*

AM. 461, 4to. *Pap. 20,2 × 16 cm. 309 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson, med undtagelse af s. 611—18, der bære Arne Magnussons hånd. Gennemgået og rettet først af A. M. og Jón Torfason, senere af arkivar Jón Sigurðsson. Kun de indre kolonner ere opr. beskrevne; s. 28—56, 464—65, 523 stå blanke.*

Egils saga Skallagrímssonar („Egils Saga" *tilföjet af Arne Magnusson).*

Afskrift efter Wolfenbüttel-membranen, dog således, at en lakune i denne, omf. afskriftens s. 452—602, er udfyldt efter AM. 132, fol.

Indeholder af större digte Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *På syv sedler og blade* (a—c *foran indsatte*, d *ved s. 452*, e—f *ved s. 602*, g *ved s. 618*) *giver A. M. oplysning om membranen og afskriftens forhold til denne; a indeholder dog kun nogle læsemåder.*

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XII—XV.*

1234. **AM. 462, 4to.** *Pap. 19 × 15 cm. 108 bl. (pag. 1—220. idet mellem s. 52 og 57 to blade ere tabte). 17. årh. Skr. af præsten Ketill Jörundsson, med undtagelse af bl. 1—8, 15, samt sidste blad, der ere senere tilföjede. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Egils saga Skallagrimssonar („Hier Skrifast Sagann af Eigle Skallagrimz Sine").

Indeholder af de större digte Höfuðlausn *og* Sonatorrek.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 248; Egils saga, Havniæ 1809, s. XI, XIII; Corpus poet. bor. I, 276; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. I XV, XXVIII.*

1235. **AM. 463, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 62 (56 + 6) bl. Skr. (med undtag. af de 6 sidste blade) 1664 af Brynjólfur Jónsson på Efstaland. Talrige historisk-kronologiske marginalia af Torfæus.*

Indhold:

1) Bl. 1—56. **Egils saga Skallagrimssonar** („Hier Byriar Sögu Eigils Skalla | Grijms Sonar"). *Af de större digte findes kun* 1ste vers af Sonatorrek.

2) Bl. 57—62 *(c. 1700, AM^{sk} afskriver).* **Egils saga Skallagrimssonar** — *slutningen fra* „þeir Börduſt. þorſteirn Reid" *(Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. 313).*

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning bl. 56^v findes dateringen* „Anno. 1664. þann 19. dag martj" *Af to foran indklæbede sedler bærer den ene kronologiske notitser til sagaen af Torfæus, på den anden er for Arne Magnusson antegnet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720"; ***hertil har A. M. föjet*** „Mier virdeſt þesse bok med ſömu [imo mier virdiſt ennu, ad hendr þeſſar ſieu likar, iafnvel þott kalſſkinns bokin ſie med ſettare ſkrift, enn þesse Eigils Saga] hende ſem Egils ſaga min in recenti membranâ folio (*ɔ: AM. 128, fol.*), hvar ä eru fleiri ſögur, og ætla eg Hr. þorlak haſa

lated ſkrifa bokina epter minne ſtoru membranâ, ſem fyrrum hefr vered eign Biörns Magnus ſonar *(ɔ: AM. 132, fol.)*".

***Benyttelse og beskr.:** Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV, XIX; Egils saga Skgs., Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

AM. 464, 4to. *Pap. 20,8 × 16,7 cm. 154 bl. (pag. unöjagtig 1—408). Skr. 1697 af provsten Jón Halldórsson i Hítardalur. Adskillige marginal-varianter.*

Njáls saga („Niala").

Er en nöjagtig og omhyggelig afskrift af membranen AM. 133, fol., da denne var fuldstændigere end nu, med lakunerne udfyldte efter AM. 137, fol., samt med varianter herfra og fra endnu et papirshskr. (AM. 470, 4to?).

Vil findes udførlig beskrevet i Njála II, s. 674—76.

***Herkomst og hist.:** Ved håndskriftets slutning findes dateringen* „Skrifad ad Hytardal d 27 febr. Anno | 1697. J. p. H. S." *Foran er indlagt et læg på 4 oktavblade, hvor der for Arne Magnusson er opskrevet en del notitser om dette hskr., hvis erhvervelse han anså for ønskelig, og som han også fik foræret år 1711, efter at ejeren for sig havde ladet tage en ny afskrift heraf. — En indlagt seddel indeholder fortolkninger til nogle skjaldevers.*

***Benyttelse og beskr.:** Nials saga. Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

AM. 465, 4to. *Pap. 20 × 15,6 cm. 133 bl. 17. årh.s sidste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1-132. **Njáls saga** („Hier biriast Nials Saga").

2) Bl. 132v—33r. a) en 'dróttkveðin' vise, hvori Sæmund frode nævnes som sagaens forfatter, b) en 'áttmælt' vise om sagaens hovedpersoner, — *efterfulgte af underskriften* „Hþ. S.", c) en firlinjet vise, der giver et mandsnavn i rune-omskrivninger, d) endnu en vise af samme art, e) en firlinjet vise, der nævner Sæmund frode som sagaens forfatter.

Vil findes udførlig beskrevet i Njála II, 735—37.

***Herkomst og hist.:** Da af bl. 132 nedre ydcrhjörne er bortrevet og viserne* a, c, d *således beskadigede, har Arne Magnusson på et foran indklæbet blad søgt at restituere teksten; visen* e, *der udgöres af en på bl. 133r opklæbet*

bladstump, er ligeledes restitueret af A. M.; i øvrigt bærer bl. 133 kun penneprøver, enkelte navne og lign. A. M. har ifølge en foran indklæbet seddel erholdt håndskriftet fra Busseus i København 1714, der sandsynligvis havde det fra en Andreas Stud

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1238. **AM. 466. 4to.** *Perg. 24,5 × 18 cm 57 bl. 15. årh. Åben plads for initialer og overskrifter, hist og her fugtighedspletter og småhuller, 1ste og sidste side stærkt slidte. Bl. 44ʳ findes i marginen aftegnet en stående kriger med hellebard og skjold.*

Njáls saga *(defekt).*

Bl. 1—12. *Fra sagaens begyndelse til* „Gunnarr kvad hana", *Njála I, Kbh. 1875, kap. 36[85].*

Bl. 13—39 *beg* „eptır mın heit", *end.* „eıgv mına at þetta", *ib. 38[82]—115[26].*

Bl. 40—42 *beg.* „(kva)mv a lagfaıbacka", *end.* „veita at þessv malı", *ib. 118[23]—124[11].*

Bl. 43—46 *beg.* „alvæpne *ok* ftepndv", *end.* „bıodı mı|num", *ib. 127[12]—134[100].*

Bl. 47—55 *beg.* „flıkır fem Þorgeırr er", *end.* „nv ʀida hıer ovinır", *ib. 136[17]—151[29].*

Bl. 56—57. *Fra* „(brenn)vnna *ok sva* fıdan hvn var", *ib. 154[54—55], til sagaens slutning.*

Vil findes udførlig beskrevet Njála II, s. 691—93.

Herkomst og hist.: *Ifg. en seddelnotits af Arne Magnusson, hvormed en kortere angivelse i AM 435 a, 4to bl. 76ᵛ stemmer, har A. M. erholdt dette hdskr. af den senere biskop på Hólar Björn Þorleifsson (den gang præst på Oddi); af en påtegning bl. 46ʳ ses, at dennes fader Þorleifur Jónsson har ejet det år 1645. Forskellige marginalia findes, dels med skriverens egen, dels med senere hænder — nogle af disse med* lönskrift. *Af en påskrift bl. 51ᵛ fremgår, at skindbogen (i 16. årh.?) har været afskreven.*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Njála I, s. XI.*

1239. **AM. 467, 4to.** *Pap. 19,5 × 14,7 cm. 302 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Magnússon. Bl. 20—22 ubeskrevne til betegnelse af lakune.*

Njáls saga.

Afskrift af AM. 468, 4to, da denne membran endnu ikke havde erholdt sin 2den lakune (bl. 34).

Bl. 301—2r *indeholde* Arne Magnussons egenhændige afskrift af 5 af sagaens viser (Sigmunds tre nidviser og to viser af Skarpheðinn) - vistnok efter sidste side i AM. 468, 4to.

Vil findes omtalt, med aftrykning af det ved denne afskrift bevarede blad, i Njála II, s. 651—54.

AM. 468, 4to. (Reykjabók.) *Perg. 22,7 × 15,7 cm. 94 bl. (incl. forsatsbl. og slutnings-smudsblad). C. 1300 Røde overskrifter og initialer. Codex er (excl. forsatsblad) med en hånd fra slutn. af 18. årh. folieret 1—93, senere er bl. 34 gået tabt; bl. 7, der er indsat til udfyldning af en lakune, er beskrevet med en hånd fra 17. årh. Membranen, der er skreven med en smuk og regelmæssig hånd, er med undtagelse af enkelte sværtede og slidte steder i det hele vel bevaret. Selve hoved-håndskriftet standser bl. 93r midt på siden. Bl. 94 er et som smudsblad benyttet bl. af et latinsk ritual-hskr. med noder (15. årh.). Bl. 24r—v, 29r, 31v, 32v, 33r, 37r, 40v, 47v, 52r findes forskellige til teksten hørende vers af skriveren tilföjede i marginen, andre vers ere tilskrevne bl. 93v; bl. 43v er rettelse tilföjet i marginen. Bl. 50v forekommer en marginal-antegnelse med en noget yngre hånd. Det oprindelige bind er svære træplader.*

Njáls saga *(bl. 1bis—93r).*

I den oprindelige tekst forekomme to lakuner, hver på ét blad, af hvilke den første (efter bl. 6) er erstattet med et senere indsat blad, den anden (efter bl. 33) lader sig udfylde efter AM. 467, 4to.

Bl. 93v *findes (på sidens øvre halvdel) de* 5 viser, *af hvilke Arne Magnussons afskrift foreligger i AM. 467, 4to.*

Vil findes udførlig beskrevet — og benævnt som ovenfor anført — i Njála II, s. 649—58.

***Herkomst og hist.:** Forsatsbladet (bl. 1a), der på sin forside bærer nogle kronologiske og genealogiske optegnelser vedrørende sagaens hovedpersoner (17. årh.),*

optages på den følgende side af forskellige påtegninger angående membranens ejere. Fra Ingjaldur Illugason (på Reykir i Miðfjörður) gik den 1642 over til Jón Ingjaldsson; Þorkell Arngrímsson gav den, på en studierejse i Holland, 1652 til Jacob Golius. Af AM 435 a, 4to bl. 84v—85r ses det, at bogen købtes på professor Golius' auktion 1696 af Niels Foss, fra hvem den erhvervedes af Arne Magnusson 1707.

***Benyttelse og beskr.:** Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 237; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Njála I, Kbh. 1875, s. V—VI.*

1241. **AM. 469, 4to.** *Pap. 20,4 × 16 cm. 149 bl. C. 1705. Ornamenterede blæk-initialer.*

Njáls saga („Hier Biriar Niälu").

Efter sagaens slutning bl. 149r følger på samme side 5 drotkvædne viser, om Gunnarr, Njáll, Heðinn, Kári, Flosi.

Vil findes beskrevet under navnet „Fagureyjarbók", med aftrykning af de fem nævnte vers, i Njála II, s. 737—39.

***Herkomst og hist.:** Ved sagaens slutning findes dateringen* „ſkrifud ä Fagurey i HelgaFells, sueijt Frä 13 Marci og til 19 Aprilis Anno. 1705". *Under de nævnte vers står en art binderune eller bomærke* (E I S?).

***Benyttelse og beskr.:** Nials saga, Havniæ 1809, s XXVI; Ant Russes II, 238.*

1242. **AM. 470, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 160 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Interlinear- og marginal-varianter. Bl. 160v ubeskrevet.*

Njáls saga („Hier biriaſt Islendinga saga, kǫllud Niäla").

De tilföjede varianter ere efter AM. 133, fol.

Vil findes beskrevet i Njála II, s. 739—40.

***Herkomst og hist.:** På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson forskellige oplysninger om håndskriftet, som han erholdt år 1704 fra sr Þorvarður Magnússon.*

***Benyttelse og beskr.:** Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1243. **AM. 471, 4to.** *Perg. 19 × 14,7 cm. 108 bl. 15. årh. Bl. 55, 56, 59, 60, 92, der ere beskrevne med hænder fra 17. årh., ere dog først senere indsatte; samtidig hermed er det til betegnelse af*

lakune indsatte, ubeskrevne bl. 13. Foruden de herved angivne defekter i det oprindelige hskr. findes adskillige andre; endvidere ender dette defekt og har heller ikke sin oprindelige begyndelse. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Sml. den udførlige beskrivelse i „Króka-Refs saga ok Króka-Refs rímur“, Kbh. 1883, s. I—III. Det opr. bind er svære træplader, indvendig betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.

Indhold:

Bl. 1ʳ. Overskrift og indholdsangivelse. *Dette er en i 17. årh. tilföjet titel, tildels skreven med rødt blæk og stærkt snirklede bogstaver; for at give plads for denne (optagende ½ side) er slutningen af* Bárðar saga Snæfellsáss *udskrabet. Et stykke af denne saga — oprindelig udgörende en del af samme hskr. som AM. 471, 4ᵗᵒ — findes i AM. 489, 4ᵗᵒ.*

1) Bl. 1ʳ—21ᵛ. **Þórðar saga hreðu** („Hieꝛ Biiiaꝛ Soguna aꝼ þoꝛde Hꝛædu“ *lyder den samtidig med hovedtitlen tilföjede overskrift*). *Henholdsvis efter bl. 5 og bl. 12 mangler et blad, svarende til udgs s.* 16^{18}*—*19^{7} *og* 37^{10}*—*39^{8}. Bl. 5 *ender* „eckı er þvı ath“, bl. 6 *beg.* „mun þat warda“, bl. 12 *ender* „þó at ʀeyna þurꝼe“, bl. 14 *beg.* „upp gnot“. *I nedre margen bl. 3ʳ findes sagaens første vise gentaget.*

2) Bl. 21ᵛ—36ʳ. **Króka-Refs saga** (*opr. overskrift* „Reꝼſ saga“).

3) Bl. 36ʳ—49ʳ. **„Kıalnefinga ſaga“.**

4) Bl. 49ʳ—56. **Ketils saga hængs** („ꝼra katlı hæng er hıer“).

5) Bl. 57—60. **Gríms saga loðinkinna** („grımvr l“ *synes den opr. overskrift at have været; senere (17. årh.) ere de tre øverste linjer bl. 57ʳ — den opr. slutning af* Ketils saga hængs *— udraderede og overskriften* „Hieꝛ Byıaꝛ (!) Soguna Aꝼ Gꝛyme | Lodınnkyna ſyne Ketilz“ *tilföjet*). *Ender defekt — på et af de senere indskudte blade — med ordene* „oꝛuaʀ oddur eduꝛ odduꝛ | hinn“, *Fornald. sögur II, 157.*

6) Bl. 61—96ᵛ. **Orvar-Odds saga.** *Begynder defekt med ordene* „motı þeım ok baud þeım“, *Fornald. sögur II, 162. Efter* bl. 85, *der ender* „nuer ecki ꝼurꝛ“, *mangler et blad,*

svarende til Fornald. sög. II 258—62. Bl. 86 *beg.* „hann þuiat eger olypraze".

7) Bl. 96ᵛ—108. **Viktors saga ok Bláus.** *Ender defekt med ordene* „er avnvndi het enn wictor þann".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og forudskikker* „þeſſe bök er mïn, komin frä Magnuſe Magnuſſyne ä Eyre i Seidisfirdi", *hvormed en notits i AM. 435 a, 4ᵗᵒ, bl. 83ᵛ stemmer. En marg.-notits bl. 29 giver navnet* „þoɀ kell jonn ſon".

Benyttelse og beskr.: *1) Nord. Oldskrifter VI, Ant. Russes I, 316; 2) Króka-Refs saga, Kph. 1866 og Kbh. 1883; 3) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 4) Fornaldar sögur Norðrl. II; 5) ib., Ant. Russes II, 91; 6) ib., ib.; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede, Kbh. 1888, s. 172; Qrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI, LII.*

1244. **AM. 472, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 47 bl. C. 1700. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et håndskrift af* Jónsbók *(c. 1600) med røde overskrifter og ornamenterede initialer, der er anvendt på lignende måde ved flere af samlingens andre numre. Dette fragment indeholder brudstykker af „Landsleigubálkr", her kaldet* „Bunadar Bælkur".

„Þordar Hredu Saga".

1245. **AM. 473, 4to.** *Pap.* $20_{,6} \times 16$ *cm. 42 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 1—4 senere tilföjede, bl. 1 med Arne Magnussons hånd. Spor til ældre foliering.*

„Saga af Þorde Hredu".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for (og af) Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Ur Num. 15".

1246. **AM. 474, 4to.** *Pap.* $20_{,1} \times 16$ *cm. 59 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson.*

Þórðar saga hreðu.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret skriverens navn og tilföjet* „ex membrana mea in grandi folio *(ɔ: AM. 152, fol.)* kominni fra Vigfuſe Gudbr. ſ.".

M. 475, 4to. *Pap.* $20_{,4}$ × $15_{,9}$ *cm.* *11 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.*

Þórðar saga hreðu *(fragm.).*

Fra „. . . ga finum“ *til sagaens slutning (Nordiske Oldskr. VI, 59—66).*

Afskrift efter membranbrudstykket i AM. 564 a, 4to.

Herkomst og hist.: *På et indklæbet forsatsblad omtaler Arne Magnusson dette brudstykke som et* „egregium fragmentum“ *af en Þórðar saga hreðu,* „sem vered hefur ódruvis en allar adrar“.

M. 476, 4to. *Pap.* $19_{,9}$ × *16 cm.* *254 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Eyjólfur Björnsson. Bl. 2—3 udfyldte af Arne Magnusson.*

Grettis saga.

Skal være afskrift efter membranen AM. 152, fol.

M. 477, 4to. *Pap.* $20_{,3}$ × *16 cm.* *72 bl.* *17. årh. sidste halvdel. Bl. 1—12 ere skrevne med særlig hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Onundar þáttr tréfóts** („Hier byrjaſt saga af Forfedrum | Grettirs Aſmundarſonar hins sterka“) — *som indledning til efterfølgende saga. Teksten er helt igennem rettet, enkelte steder med Arne Magnussons hånd.*

2) Bl. 13—72r. **Grettis saga** („Hier Byrjar savgu af Grett|er Asmundar syne sterk|aſta manne ä yslande“) — *uden Önundar þáttr. Årstal og latinske kronologiske notitser ere tilföjede i marginen af Arne Magnusson.*

Efter sagaens slutning følger visen „Þrott oc þrek bar Gretter“.

M. 478, 4to. *Pap.* $19_{,9}$ × $15_{,7}$ *cm.* *85 bl.* *17. årh.*

„Gretters Saga“ — *efterfulgt af visen* „Sterkann neꝼndu bäls bórk“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Grettirs Sógu feck eg 1714 i Januario i Kaupenhafn af Monſr Buſſeus. enn hann hafde hana þä nylega feinged af einum gödum vin þar,

ſem ecki villdi läta ſitt heiti vita, enn Buſſeus ſagde, ad ſä hinn ſame ecke fleira þeſſ ſlags hefdi".

1251. **AM. 479, 4to.** *Pap.* $17_{,7} \times 12_{,9}$ *cm. 98 bl. C. 1700. Skr. af Jón Hákonarson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Sagan af Gretter Áſmundar | Syne" — *uden Önundar þáttr.*

1252. **AM. 480, 4to.** *Pap.* $19_{,9} \times 16$ *cm. 93 bl. 17. árhs slutning. Bl. 1—10 skrevne med en særlig hånd. Til den følgende del af håndskriftet kolorerede overskrifter og i begyndelsen jævnlig grönfarvede initialer og understregninger. Marginalnotitser af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Grettis saga.

Oprindelig uden Önundar þáttr, med overskrift (bl. 11r) „Hier Byriast | Gretters Saga Sterka"; *senere er den manglende indledning (bl. 1—10) tilsat, med overskrift* „Hieɼ biɼiaſt Saga aꝼ Gretteɼ Aſmundaɼ . S :".

[Ifg. den gamle katalog skulde foran være indlagt „hypotheſes þormodar Torfaſonar um alldurs är Grettes manu A. M."; *disse findes nu ikke her.]*

1253. **AM. 481, 4to.** *Pap.* $21_{,1} \times 16_{,9}$ *cm. 25 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af* „*Mannhelgi*". *I marginen og mellem linjerne ere varianter tilföjede fra et andet hskr. Bl. 25v ubeskr.*

„Saga aꝼ Giſla Suɼs ſine" ɔ: *Sagaen i den kortere recension* (Saga Gísla Súrssonar minni).

Herkomst og hist.: *Foran ere tre sedler indklæbede. På den ene lader Arne Magnusson give anvisning til dette eksemplars konferering med* „bök Sira þordar Jonsſonar i folio", *der viser sig (sml. sedlen b) at være en afskrift*

af Jón Erlendsson „epter ſögubok Þorleifs Magnuſſonar a Hlidarenda A° 1651“, *som igen formodes at være afskreven efter en membran. Den tredje seddel indeholder slutningsfrasen fra det af sr Jón skrevne eksemplar.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 679—80; Nord. Oldskrifter VIII, s. II.*

AM. 482, 4to. *Pap.* $21{,}_6 \times 16{,}_2$ *cm. 114 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.* $15^{r\,(l.\,9)}$*—24 ubeskrevne til betegnelse af lakune. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et håndskrift af* Jónsbók *(c. 1600) omfattende brudstykker af „Þingfararbálkr“ og „Konungserfðir“.*

„Saga af Giſla Surs | ſyne“ *ɔ: Sagaen i den længere recension* (Saga Gísla Súrssonar meiri).

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Ex bibliotheca Regiâ“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 580; Nord. Oldskrifter VIII, s. XVIII flg.*

AM. 483, 4to. *Pap.* $19{,}_4 \times 15{,}_7$ *cm. 56 bl. 17. årh. slutning. Enkelte marginal-notitser af Torfæus. Bl. 56v ubeskr.*

„Svarfdæla sagha“.

Herkomst og hist.: *En fra AM. 484, 4to overført notitsseddel meddeler* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XII.*

AM. 484, 4to. *Pap.* $20{,}_8 \times 16{,}_2$ *cm. 69 bl. 17. årh. sidste halvdel. Skr. af Jón Eggertsson. Bl. 69v ubeskr.*

„SuarfDæla ſagha“.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet 3 notitssedler med Arne Magnussons hånd, hvoraf synes at fremgå, at dette hskr. er skrevet i København efter et ekspl. i 4to, der tilhørte Sigurður Ingimundarson. En fjærde seddel, der angav hskr. som erholdt fra Torfæus' enke, hører snarest til AM. 483, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XV—XVI.*

AM. 485, 4to. *Pap.* $20{,}_5 \times 17$ *cm. 68 bl. 17. årh. slutning. Skr. af Jón Hákonarson. Bl. 1v tilföjet for Arne Magnusson, hvem*

enkelte marginalnotitser skyldes; bl. 1ʳ ubeskr. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

„Liosvetninga Saga".

Bl. 68ᵛ, noget neden for midten af siden, standser sagaen med ordene „ef hann vill nockud leggia | til bota", *Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. 255.*

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet tre sedler. Ifg. den ene er dette hskr. erholdt* „Fra Sal. Afſeſſor Tormod Torueſens Enke 1720"; *den anden synes at angå en tilintetgjort, for Torfæus udført afskrift af samme hskr.; den tredje giver A. M.s kommentar til et i sagaen forekommende udtryk.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 5; Ant. Russes II, 271; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XXVIII—XXIX.*

1258. **AM. 486, 4to.** *Pap. 21,₂ × 16,₃ cm. 125 bl. 17. årh. Sammenstykket af flere forskellige håndskrifter. Bl. 28ᵛ—30, 67ᵛ—68, 73ᵛ—76 oprindelig ubeskrevne. Bl. 12, 67—68 tilsatte for Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—28ʳ. **„Sagan aꝼ Hauarde fem | neꝼndiſ[t] Jsꝼyrdynguꝛ".** *Interlinear- og marginal-varianter fra AM. 160, fol. Bl. 29ᵛ og 30ʳ bære hvert et personnavn.*

2) Bl. 31—44ʳ. **Hænsa-þóris saga** („Hier byriaſt | sagan aꝼ Hænsna | þoꝛeꝛ").

3) Bl. 44ᵛ—67ʳ. **„Sagan aꝼ Hord og | hans ꝼylgiuꝛum þeim. | Hölmveꝛium".** *Sagaens sidste halve side (bl. 67ʳ) er tilföjet af Arne Magnusson; den virkelige slutning findes dog, overstreget, bl. 102ʳ.*

4) Bl. 69—73ʳ. **„Sagan aff þorde Hꝛædu".** *Standser afbrudt med ordene* „hann vaꝛ | gledi madr mikill", *hvorefter følger nogle enkelte ord og en senere udfyldning til et par af de nærmest følgende sætninger. Bl. 76ᵛ bærer et par senere påtegninger.*

5) Bl. 77—101. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hier byriar | søgu aꝼ Baꝛde snæꝼells | æs").

6) Bl. 102ᵛ—25. **„Wiglvndar | saga".**

Herkomst og hist.: *Gennem sedlerne a—i (af hvilke den sidste er levning af et ældre forsatsblad) giver Arne Magnusson oplysning om dette håndskrift.*

Det synes, som om A. M. har antaget alle disse sagaer for skrevne af Einar Eyjólfsson og derfor har forenet dem i ét bind. Stykke 5 har hørt til en Gísli Jónsson på Leirá tilhørende sagasamling, af hvis forsatsblad sedlen i udgör en rest; der findes her ejerens datering 1697 og en indholdsfortegnelse, ifølge hvilken Bárðar saga har været efterfulgt af Viglundar saga, Eyrbyggja saga og Laxdæla saga. [Disse sagaer omtales nærmere på sedlerne f—h, hvor tillige to til Laxdæla saga hørende viser af Þórður Magnússon om Kjartan og Bolle meddeles.] Bl. 76 har oprindelig afsluttet en större sagasamling på 45 ark, som det fremgår af påskriften „ſmätt Hundrad og ättatyu blød ad framan ɔ: 45 ar[ker] | meiga koſta L alner"; *indholdet har været* „af 1. Þorläke biſkupe: 2. Nikuläſe *konge* leikara: 3. Vilhialme Siöd: 4. Hävarde Jiſsfyrding: 5. HænſnaÞörer: 6. Hórde *og* Hölmverium: 7. Vijglunde: 8. Orme StörölfsSyne: 9. Flöamónnum: 10. Þörde Hrædu". *Foran bl. 69 meddeler en AM*[sk] *seddel, at Flóamanna saga er udtaget; foran Hávarðar saga gives oplysning om sagaens konferering.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (nr 2 og 3); Ant. Russes II, 318 (nr 3); Nord. Oldskrifter XXVII, s. XI (nr 5), s. XIV (nr 6 [men ved en trykfejl citeret som 485, 4*[to]*] og nr 4); Nord. Oldskr. XXVIII (nr 1).*

AM. 487, 4to. *Pap. 21,4 × 16,6 cm. 64 bl. C. 1700. Det egenlige hskr., pag. 1—109, er skrevet af Ásgeir Jónsson, hvorefter foran er indsat ni opr. upaginerede blade, af hvilke bl. 7*[v]*—9 ere blanke. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr".*

„Saga Hrafns Svein | Biarnar Sonar".

Bl. 1—7[r] *optages af* varianter fra AM. 155, fol.

Herkomst og hist.: *På en i marginen over sagaens titel indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Ex membranâ Regiâ". *Foran er indklæbet, i afskrift, hans anvisning til kollationeringen af dette hskr. med AM. 155, fol., her betegnet som* „bók Sira Þordar Jönſsonar i folio med hende Sira Jöns i Villingahollte".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 728; Biskupa sögur I, 1858.*

AM. 488, 4to. *Pap. 21 × 16,4 cm. 59 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson (bl. 1—11 til en anden tid end resten). Marginalnotitser med en særlig hånd. Enkelte rettelser af Arne Magnusson. Bl. 26*[v]*—27 ere ubeskrevne; bl. 34 tilsmudsket ved blæk.*

Bjarnar saga Hitdælakappa.

De temlig udførlige marginal-notitser kommentere indholdet og give bl. a. topografiske oplysninger.

Foran sagaen er indklæbet et blad med en notits om Björn Hitdælakappe efter hans tilbagekomst til Island „ur Olafs Sögu Helga".

Herkomst og hist.: *Om hskrs tilblivelse oplyser en foran indklæbet AM's seddel. Sagaen er* „ritud epter pappirs exemplare fra Þormödi Torfafyne *(ɔ: AM. 551 d, 4to); dette eksemplar var* „höfudlauft", *hvorfor begyndelsen — de 11 første blade — tilsattes fra en A. M. tilhørende* „Olafs Helga saga ä kälfſkinni, fyllri enn almenneligar". *Hermed stemmer en notits i AM. 435 a, 4to bl. 162r; blandt bøger, købte efter etatsråd Meier, nævnes her som nr 6 en del islandske sagaer, hvoriblandt* „Biarnar Saga Hitdælakappa ex chartâ Torfæi, hodie meâ, ad tillögdu upphafinu ur Olafs Sögu Helga ſem eg feck fra Bæ ä Raudaſande".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter IV; Ant. Russes II, 337.*

1261. **AM. 489, 4to.** *Perg. 19,7 × 14,4 cm. 58 bl. (incl. 31bis og 40bis), folieret 1—56. 15. årh. Levninger af to forskellige håndskrifter, idet bl. 1—26 oprindelig har hørt sammen med AM. 471, 4to. Røde overskrifter, farvede initialer. Bl. 25v er stærkt afbleget, af bl. 26 er kun en strimmel nærmest ryggen tilbage, bl. 29—31bis, 37—38, 42, 49—54 ere hensmulrende på bladenes indre del. Som smudsblade har været anvendt perg.-brudstykker fra et latinsk ritualhskr. med noder. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Bárðar saga Snæfellsáss.** *Beg.* „þo war þat vm ſıder", *Nord. Oldskrifter XXVII, s. 20, ender* „þoꝛdı ok þorvalldꝛ til", *ib. 45. Angående sagaens slutning se AM. 471, 4to.*

2) Bl. 11—26. **Kirjalax saga.** *Beg.* „ydꝛum monnum sem þıer vilíd", *ender bl. 25r* „eꝼ þıer vilíd þıggıa . nu", *hvorefter følger den stærkt slidte side 25v og bladstrimlen 26.*

3) Bl. 27r. **Hrings ok Tryggva saga.** *Sagaens slutning fra* „[H]ʀıngur hellt nu heım tıl faxlands".

4) Bl. 27v—36r. **Saga af Flóres ok Blankiflúr.**

5) Bl. 36v—46r. **Saga af Tristram ok Ísodd.**

6) Bl. 46v—56. **Ívents saga.** *Ender defekt med ordene* „hertugınn baud [honum]".

Herkomst og hist.: *Ifg. påtegning af Arne Magnusson på en vedlagt indholdsfortegnelse og en hermed stemmende notits i AM. 435 a, 4to bl. 105v—106r har*

han erholdt hskr. 'af Magnuſe Magnuſſyne ä Eyre i Seydisfirde'. *Den nævnte ejers navn findes på et af smudsbladene.*

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist. M. III, 517, Nordiske Oldskrifter XXVII, s. XII, Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. 2, anm.; 2) Ant. Russes II, 420—23, K. Gislason, 44 Pröver, Kbh. 1860, nr XII; 3) Arkiv for nord. Filol. III, s. 377; 4) Annaler for nord. Oldk. 1850; 5) Ann. f. nord. Oldk. 1851; 6) Riddarasögur, Strassburg 1872, s. V—VIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 160.*

AM. 490, 4to. *Pap. 20,1 × 15,9 cm. 32 bl. 17. årh's 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Bárðar saga Snæfellsáss („Hier Heꝼur vpp saugu|na aꝼ Barde snæꝼells äs").

Herkomst og hist.: *Foran på bindets inderside er klæbet et udsnit af det ældre forsatsblad, hvorpå står* „Liber Trebonii Jonæ Iſlandi | comparatus Havniæ Anno 1644". *Henholdsvis ovenover og nedenunder på samme seddel er med O. W.s hånd skrevet* „Hiſtoria Barderi Snefelsaas. | jam Olai Wormii". *Nedenunder har A. M. på selve bindet tilföjet* „Dominus Chriſtianus Wormius hunc libellum Dono dedit mihi Arnæ Magnæo Anno Chriſti 1706".

Benyttelse og beskr.: *Nord. Oldskrifter XXVII, s. XII.*

AM. 491, 4to. *Pap. 20,5 × 16,4 cm. 24 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. I marginen og mellem linjerne ere varianter tilföjede med en anden hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Saga aꝼ Bärde Snæꝼells äs".

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad meddeler Arne Magnusson, at denne afskrift er konfereret med et omtrent samtidigt pergaments-hskr. i 8vo, der nåede til kap. 20, hvorefter membranen tilintetgjordes.*

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

AM. 492, 4to. *Pap. 20 × 16 cm. 42 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—34. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Bua-Søgu").
2) Bl. 35—42. **„Þattur Jökuls Buafonar** | ens frækna".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſe Bua ſaga med Jokuls þætte kom til min 1727. fra Magnuſe Einarsſyne ä Vatzhorne. Er af honum ritud epter hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villinga hollte, i Bok Jons Hakonarſonar, þeirre in folio, ſem fyrrum hefur ätt Mag. Bryniolfur, og gefed Helgu Magnuſſdottur i Brædratungu".

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. LI, LVI.*

1265. **AM. 493, 4to.** *Pap.* $19{,}_5 \times 15{,}_2$ *cm. 49 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Bandamanna saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Bandamanna Saga er ritud epter membranâ, ſem geymd er in Bibliothecâ Hafniæ" *(ɔ: Gl. kgl. sml. nr 2845, 4to).*

Benyttelse og beskr.: *Nord. Oldskrifter X.*

1266. **AM. 494, 4to.** *Pap.* $20{,}_5 \times 16{,}_3$ *cm. 42 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Den opr. beskrevne side bl. 1r er overstreget og overklæbet med hvidt papir. Bindet er overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk, stærkt ornamenteret kirkeligt hskr.*

„Saga aꝼ ꝼinnboga hinum ꝛamma".

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Kbh. 1812 og Halle 1879; Ant. Russes II, 322.*

1267. **AM. 495, 4to.** *Pap.* $21{,}_3 \times 16{,}_5$ *cm. 54 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 25—28 stå ubeskrevne til betegnelse af lakune, bl. 54, indeholdende sætninger af originalens tildels ulæselige slutning, er tilföjet af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet og stærkt ornamenteret perg. fra et håndskrift af* Jónsbók *(c. 1600), indeholdende brudstykker af „Kaupabálkr" og „Farmannalög".*

Gull-Þóris saga („Her hefzt Saga Gull | Þoriss").

Á. J.s afskrift ender med ordene „ſkilldi utan fara, oc vera | brott".

***Herkomst og hist.:** På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson, hvorledes håndskriftet efter at have været udlånt til præsten Vigfús Guðbrandsson på Helgafell med alle hans saga-bøger gik over til lagmand Oddur Sigurðsson og først 1725, efter omtrent 20 års forløb, vendte tilbage til ejeren. En hermed stemmende notits findes i AM. 435 a, 4to bl. 172v.*

***Benyttelse og beskr.:** Gull-Þóris saga, Leipzig 1858, s. 4.*

---

8. **AM. 496, 4to.** *Pap. 19 × 13,8 cm. 99 bl. C. 1640. Bl. 78—85 ubeskrevne til betegnelse af lakune. Pagineret 1—227, idet de til sidetallene 27—56 svarende blade fattes.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. „**Saga aꝼ Gunnare Kleildugnups | ꝼiꝼle**“.

2) Bl. 13r—14r. „**Sagan Aff Hraffn | kiele Göda**“. *Omfatter sagaens begyndelse til* „Buſtad vilia reysa þar. þetta“, *Nord. Oldskrifter I, s. 4, og slutningen fra* „hann lifdi enn Hraffnkiell sat“, *ib. s. 30.*

3) Bl. 14r—15v. „**ÆFINTYR. | Aff þorsteine Foruitna.** Æffintyꝛ“.

4) Bl. 15v—16r. „**Eitt Æꝼintyr af þorſteine nockrum | Auſtfyrdſkum**“ (ɔ: þorsteins þáttr fróða).

5) Bl. 16v—23r. „**Sagan aꝼ þorsteine huyta**“.

6) Bl. 23r—24v. „**Æꝼentyr aꝼ þorsteine nockrum | Auſtfirdſkum**“ (ɔ: þorsteins þáttr suðrfara).

7) Bl. 24v—32v. „**Sagan aff Gunnare þldranda. | Bana**“.

8) Bl. 32v—37r. **þorsteins þáttr stangarhöggs** („þattur vr voknfyrdinga Sogu“).

9) Bl. 37r—77. „**Saga aꝼ Wyga skwtu**“. *I marginen er tilföjet* „þeſse Saga Kallaſt | odru naꝼne Reikdæ|ljnga saga“. Bl. 77v, *i omtrent 6te linje f. n., standser sagaen med ordene* „ad fara til Auluis hins“. *På den åbenstående plads er med en anden hånd skrevet* nogle linjer af en ‘ríma’.

10) Bl. 86—99. „**Saugu þättur vm Vallna Lyot**“.

***Herkomst og hist.:** Foran er indklæbet resterne af et ældre forsatsblad med påskrifterne* „Thorläkur Skulaſon ä | Sógu Bők þeſsa med riettu | enn eingenn annar. 1652.“ „Thorſteyrn Thorleifſſon | Aa Sógu Book þeſsa med | Riettu Enn eingenn Anar huór sem þad bannar | Anno 1665“. *Ud for titlen bl. 1r findes en art* bomærke. *Bl. 13r angives Hrafnkels saga at være* „Skriꝼud | A Holum J Hialltadal | þann 16. Decembris | Anno 1639“.

Benyttelse og beskr.: 2) Hrafnkels saga Kbh. 1839, sml udg. i Nord. Oldskrifter I; 5) og 8) Nordiske Oldskrifter V; 9) og 10) Íslendinga sögur II, Kph. 1830; Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881.

1269. **AM. 497, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,3}$ *cm. 45 bl. C. 1700. Marginal- og interlinear-varianter med en anden hånd.*

„Hallfreðar Saga".

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Hallfredar Saga er confererud vid hònd Sr Jons i Villinga hollte, i bok i Folio ſem er eign Hans höj Excellences Hr Ulr. Chr. Güldenlewes".

1270. **AM. 498, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 17$ *cm. 51 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason (d. gl. katalog). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr., hvis hovedbestanddel har været den oftere omtalte, til lignende brug anvendte Jónsbók (c. 1600), men som tillige har indeholdt* Frederik II.s ordinans om ægteskabssager *(1587), hvoraf brudstykker — med åben plads for initialer — her forekomme.*

„Saga af Hòrd og Hans Filg|iorum þeim Holmverium".

***Herkomst og hist.:** På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Saga er ſkrifud epter hende Sr Jons Erlendzſonar i Villingahollte, ur bok i folio ſem tilheyrer hans Höj Excellence" *(ɔ: AM. 160, fol).*

***Benyttelse og beskr.:** Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1271. **AM. 499, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 35 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Erfðatal".*

„Sagan aꝼ Hǫꝛde og Hölm-veꝛium".

***Benyttelse og beskr.:** Íslendinga sögur II, Kbh. 1847; Ant. Russes II, 318.*

1272. **AM. 500, 4to.** *Pap.* $19_{,9} \times 16_{,5}$ *cm. 24 bl. 17. århs sidste halvdel. Varianter tilföjede af Arne Magnusson, af hvem også tillægene bl. 24 ere skrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra*

et hskr. af Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Erfðatal“ (Kvennagiptingar).*

„Saga af Hrafne og Gunnlauge Orms | túngu, eptir firirsögn Ara prests hins fróda Þorgils- | sonar“.

Efter sagaens slutning bl. 23ᵛ er på de følgende 2½ sider af A. M. tilföjet nogle i dette hskr. udeladte viser.

***Benyttelse og beskr.:** Gunnlaugs saga, Hafniæ 1775; Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

AM. 501, 4to. *Pap. 20,7 × 16,1 cm. 23 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Framfærslubálkr“.*

„Hænsa Þoris Saga“ — *titlen tilföjet af Arne Magnusson. Ifg. G. Vigfussons vedtegning i den gl. katalog afskrift efter Vatnshyrna.*

***Benyttelse og beskr.:** Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

[Ang. „Eitt Blad i folio af somu Sogu med hende Sr Jöns i Villingahollte“, *som ifg. den gl. katalog skulde ligge her, sml. AM. 165 f, fol.]*

AM. 502, 4to. *Pap. 21,1 × 16,9 cm. 28 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Varianter tilföjede med særlig hånd (mest mellem linjerne). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Þingfararbálkr“ og „Kristindómsbálkr“.*

„Saga af Hävarde Ís-firdinge“.

***Herkomst og hist.:** På to foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson oplysninger om det eksemplar af sagaen, hvorfra varianterne ere tagne.*

***Benyttelse og beskr.:** Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

AM. 503, 4to. *Pap. 20,7 × 16,1 cm. 32 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Bindet er betrukket med*

beskrevet perg. fra et hskr. af Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Erfðatal“.*

„Kialnefinga Saga“ — *titlen tilföjet af Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1276. **AM. 504, 4to.** *Pap.* $20_{,1} \times 16_{,7}$ *cm. 31 bl. (incl. en indskudsseddel). 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi“. Bl. 23ᵛ ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—23ʳ. **Kjalnesinga saga** („Hieꝛ biꝛjaſt [kjalneſínga] Saga [einku*m*] aꝼ Büa [aukneꝼndu*m*] Hunde“ — *sål. rettet af selve afskriveren*).

2) Bl. 24—31ʳ. **„Saga aꝼ Jǫkle Büa Sine“.**

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

1277. **AM. 505, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 46 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og (bl. 1—11) Arne Magnusson — Á. J. som regel åben plads for initialer. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr“.*

Kormaks saga.

Vistnok direkte afskrevet efter AM. 132, fol.

Benyttelse og beskr.: *Kormaks saga, Hafniæ 1832 og Halle 1886.*

1278. **AM. 506, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,7}$ *cm. 38 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra det tidligere nævnte hskr. af Jónsbók m. m. (c. 1600), omfattende brudstykker af* regler for præsters syge-besøg og ceremonier ved begravelser.

„Saga af Kroka Ref“.

Afskrift efter AM. 160, fol.

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad giver Arne Magnusson oplysning om afskriftens original, og på en indlagt seddel findes A. M.s afskrift af en i AM. 160, fol. forekommende notits om Grönlands bebyggelse.

Benyttelse og beskr.: Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VII.

AM. 507, 4to. *Pap. 20 × 15,8 cm. 72 bl. 17. årh's slutning. Bl. 71ᵛ ubeskrevet, bl. 72 senere udfyldt — 72ʳ af, 72ᵛ for Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi“.*

„Saga aꝼ Vemunde og Vygafkuta“.

Det opr. hskr. har standset (bl. 71ᵛ) med ordene „aulvis hins“, *bl. 72 indeholder sagaens slutning fra* „ganga þeir Illugi oc Biorn“.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 8; Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881.

AM. 508, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 52 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og (bl. 1—7) af Arne Magnusson, der tillige har tilföjet enkelte rettelser i marginen. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr“ (Búnaðarb.).*

Víga-Glúms saga („Her hefr Viga Glums ſogu“).

Afskrift efter AM. 132, fol.

Benyttelse og beskr.: Víga-Glúms saga, Havniæ 1786; Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XI.

AM. 509, 4to. *Pap. 18,2 × 14,2 cm. 44 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. På bl. 1ʳ synes skriften senere opfrisket. Bladkanterne ere tildels stærkt slidte. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Víga-Glúms saga („Hieꝛ Byꝛiaꝛ Glums | Sögu“).

Herkomst og hist.: Ifg. en foran indklæbet notits af Arne Magnusson er dette hskr. „ur bok, ſem eg feck fra Sigurde Magnusſyne ä Feriu“.

Benyttelse og beskr.: Víga-Glúms saga, Havniæ 1786; Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XIII.

1282. **AM. 510, 4to.** *Perg. 19,5 × 13,5 cm. 96 bl. 15. århs slutning. Sorte ornamenterede initialer; enkelte blade have kun halv bredde, og hist og her findes flænger og lignende beskadigelser; af bl. 39 er et stykke bortskåret; efter bl. 3 og 27 findes lakuner på henholdsvis 2 og 1 bl. Håndskriftet er, muligvis med undtagelse af största del af bl. 8—37, skrevet af samme mand, hvem den store samling rímur i AM. 604, 4to skyldes, og denne skrivers tilböjelighed for marginal-antegnelser genfindes også her.*

Indhold:

1) Bl. 1—8r. **Víglundar saga.**

2) Bl. 8v—21r. **Herrauðs saga ok Bósa.**

3) Bl. 21r—32v. **Jarlmanns saga ok Hermanns.**

4) Bl. 32v—38v. **Þorsteins saga bæjarmagns.** *Ved fortællingens slutning kaldet* Þorsteins þáttr bæjarbarns.

5) Bl. 38v—67r. **Jómsvíkinga saga** — *med udeladelse af sagaens „første afdeling".*

6) Bl. 67r—88v. **Finnboga saga hins ramma.**

7) Bl. 88v—92v. **Drauma-Jóns saga.**

8) Bl. 92v—96r. **Friðþjófs saga hins frækna.** *På bl. 96r, der opr. har stået blank, er med yngre hånd skrevet et, senere overstreget* vers.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 106v giver A. M. indholdsfortegnelse til dette hskr. og tilföjer* „Bokina hefi eg feinged af Mag. Jone Thorkelsfyne, enn hann af Ingibiörgu Pals dottur ä Eyri i Seidisfirde".

Benyttelse og beskr.: *1) Nord. Oldskr. XXVII; 2) Fornaldar sögur Norðrl. III, Ant. Russes I, 224; 4) FMS III; 5) FMS XI, Jómsvíkinga saga, Lund 1879; 6) Finnboga saga, Kbh. 1812 og Halle 1879, Ant. Russes I, 322; 8) Fornaldar sögur Norðrl. II; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. århs., Kbh. 1888, s. 168.*

1283. **AM. 511, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 22 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Hist og her marginalia med samme hånd. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi". Bl. 22v ubeskrevet.*

„Saga aF Víglunde". *Hertil har Arne Magnusson föjet* „al: af Þorgrimi pruda | *og* Viglundi".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

AM. 512, 4to. *Pap. 21,8 × 16,4 cm. 45 bl. C. 1700. Skr. af Jón Torfason. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra samme hskr., som har indeholdt Jónsbók (c. 1600), omfattende brudstykker af* en vejledning om præsters forhold til barselkvinder.

„Viglundar Saga".

[Ifg. den gl. katalog skulde her findes „Tabb. Geneal. fyrir framan", *men disse mangle nu.]*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson angiver på et foran indklæbet blad sagaen som afskrift efter Gyldenløves hskr. (AM. 160, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

AM. 513, 4to. *Pap. 19 × 16 cm. 42 bl. C. 1700. Skr. af Gísli Guðmundsson på Rauðilækur. Hist og her marginal-rettelser, hvoraf en enkelt med Arne Magnussons hånd. Bl. 28v—29 ubeskrevne til betegnelse af en lakune.*

„Sagann Aꝼ Broddhelga, er ódzu | naꝼne kallaſt Vopnfird-inga | Saga".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Epter bok i 4to ritadre med hendi Sr Vigfuſſ Gudbrandzſonar ä Helga-felle. — Þetta Exemplar hefur ritad Giſſe Gudmundzſon ä Raudalæk".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V.*

AM. 514, 4to. *Pap. 19,8 × 15,7 cm. 24 bl. 17. årh's sidste halvdel. Bl. 24v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med noder forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Ljósvetninga saga („Hier heꝼur Søgu Aꝼ Þorgeyr | Goþa. Gudmunde Rijka, *ok* Þorkel Häk").

Benyttelse og beskr.: *Islendinga sögur II, Kph. 1830, s. 6; Ant. Russes II, 271; Ísl. Fornsögur I, 1880.*

AM. 515, 4to. *Pap. 20 × 16,5 cm. 34 bl. 17. årh. Skr. af præsten Þórður Jónsson i Hítardalur. Bl. 34 bærer kun en enkelt penneprøve. Hist og her marginal-antegnelser. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Flóamanna saga („Sagan af Nockrum Land|naams mønnum Sunnlendijnga | Sieꝛdeilis Þorgils Þordarſyne Kølludum | Orrabeinsfoſtꝛa og Nockꝛum Flöamønnum").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Ur bok frä Skarde ä Skardzſtraund, ſem fyrrum hefr vered eign Sr Þordar Jonsſonar i Hitardal".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 18—19; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXIII (citeret som nr 514).*

1288. **AM. 516, 4to.** *Pap. 20 × 16,7 cm. 32 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Interlinear- og marginal-rettelser af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Mannhelgi".*

„Flöa manna Saga".

Afskrift af den tabte membran Vatnshyrna, kollationeret af A. M.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 19; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXII.*

1289. **AM. 517, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,3 cm. 40 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Bl. 40r ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et hskr. af* Jónsbók *(c. 1600), omfattende brudstykker af „Landsleigubálkr".*

Flóamanna saga.

Afskrift af Vatnshyrna.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 18; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXII.*

1290. **AM. 518, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,6 cm. 8 bl. 17. årh. To forskellige hænder. Af bl. 3 er nedre halvdel (efter sagaens slutning) bortskåren; bl. 3v ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—3r. **„Þattur af Gulläſu Þorde".**

2) Bl. 4—8. **„Þättur af Eigle SyduHalls Syne".** *Efter denne sagas slutning, bl. 8v, er begyndelsen af* 'Sagan af Þorſteini Hvyta', *der dog ikke har været fortsat helt ned gennem siden, udslettet.*

Herkomst og hist.: *Hvorvidt de to sagaer, der ere skrevne hver med sin hånd, opr. have hørt til samme håndskrift, synes usikkert. Arne Magnusson har på en bl.* 2^r *indklæbet seddel noteret* „Ur bok Sr Þordar Jonsſonar ä Stadarſtad."

AM. 519 a, 4to. *Perg.* $21{,}_9 \times 15{,}_5$ *cm. 37 bl. (+ 1 forsatsbl. og 2 bagi indsatte bl. af papir). 13. årh^s^ slutning. Røde og grönne eller sorte initialer, åben plads for overskrifter. I marginen findes enkelte antegnelser med skriverens egen hånd, således bl.* 17^v oversættelse af nogle i teksten forekommende latinske ord, *samt hist og her* kronologiske og andre notitser fra 17. årh. (*bl.* 26^v „Epitaphium Regis Perſarum Darij"). *Bl.* 1^r *er ubeskrevet, bl.* 37^v *er også oprindelig ladet blank, men med en hånd fra 17. årh. er her skrevet indholdet af nogle stærkt slidte linjer på bl.* 31^r. *Samme hånd har udfyldt de to bag i bogen tilföjede papirsblade med tilsvarende stykker fra bl. 32. Mellem bl. 18 og 19 mangle to blade.*

Alexanders saga.

Herkomst og hist.: *Om dette hskr. anfører Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl.* 143^v *følgende:*

„Alexandri Magni Saga, antiqvâ Scripturâ.

Örvar Oddz Saga (*disse ord ere overstregede, og herudfor har A. M. skrevet* „þesse Örvar Oddz Saga er nu ſeparerud hier frä, og er ſier i lage") 4to.

Bokina feck eg i Norege af Mag. Otta Ottaſyne preſte i Biörgvin, hefur hana ätt Mag. Geert Miltzow. preſtur ä Voſs".

Hvad her er sagt om Örvar-Odds saga (nu AM. 344 a, 4to) gentages på en i nærværende hskr. indklæbet seddel, hvor den tillige angives at være „med annarri og nyrre hendi". *At hskr. har hørt hjemme udenfor Island, bekræftes også af forsatsbladet, som med en hånd fra slutningen af 16. årh. bærer* forskellige dansk-norske og enkelte latinske vers — *først af disse et ejervers, hvori forekommer navnet* Jacob Pederſsönn, *med datering* 1594; *påskrifterne slutte med et* runealfabet. *For så vidt en foran indklæbet AM^sk^ seddel* „Kom fra Ormi Dadaſyne 1721" *angår dette hskr., må det altså for en tid af A. M. være sendt til Island. Endnu en indklæbet AM^sk^ seddel indeholder* sagaens slutning efter AM. 226, fol., med en kronologisk notits af A. M.

Benyttelse og beskr.: *Alexanders saga, Chrania 1848; Frumpartar XL—XLIV.*

AM. 519 b, 4to. *Pap.* $21{,}_5 \times 16{,}_5$ *cm. 22 bl. C. 1700. Skr. dels af, dels for Arne Magnusson. Bl. 10—11 og 17—18 ere helt ubeskrevne, bl. 3—4 sedler i 8vo.*

Arnas Magnæus, **Commentariolus de Gualteri Alexandreide.**

Optegnelser (hovedsagelig latinske) af og for A. M. om Galterus og hans digt, dets udgaver osv.

1293. **AM. 520, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16$ *cm.* *248 bl.* *C. 1700.* *Ifg. den gl. katalog skr. af Magnús Einarsson.*

Alexanders saga.

Afskrift af AM. 519 a, 4to, dog således, at lakunen er udfyldt, og at de $8^1/_2$ sidste linjer i originalen mangle.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ex Codice meo vetuſto in 4to“.

Benyttelse og beskr.: *Alexanders saga, Chrania 1848, s. XII.*

1294. **AM. 521 a, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,2}$ *cm.* *82 bl.* *17. århs slutning.*

„Saga aꝼ Amloda eduꝛ Ambales“ — *sål. rettet for* Ambalas.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720“; *hertil har A. M. föjet* „Ur Num. 10. Hun er *til* forna komen fra mier“.

1295. **AM. 521 b, 4to.** *Pap.* $20_{,2} \times 16_{,4}$ *cm.* *39 bl.* *17. årh.*

„Saga aꝼ Amloda eduꝛ Ambales“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Komin fra Pale Biarnaſyne (i Un*n*arhollte) i fyrſtu“.

1296. **AM. 521 c, 4to.** *Pap.* $32_{,7} \times 21_{,2}$ *cm.* *8 bl.* *17. årh.* *Skr. af Árni Gíslason.*

Amlóða eða Ambales saga („Hieꝛ Biꝛiaꝛ Sogv Aꝼ Ambulo eduꝛ Amloda enum heymſka“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Amloda-Saga Folio med hendi Arna Giſlaſonar ä Suluhollte i Floa [þad exemplared ſem Arne ſkrifade epter teck han*n* af Pale Biarna ſyne *(er dog forskellig fra AM. 521 b, 4to)*]. Komin til mïn fra S^r^ Giſla Alfsſyne i Kalldadarneſe 1707. Og hefur h*ann* ſkrifad ſier Copie þar af til forna“.

Vedlagt er 4 folio-blade, indcholdende et dansk udtog af Amlóða saga i AM. 521 c, 4to, *skr. af Steingr. Thorsteinson (c. 1870).*

AM. 521 d, 4to. *Pap. 20,3 × 16,4 cm. 14 bl. C. 1700.*

„Sagan*n* Aꝼ Amloda | Hardvendels Syne".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret følgende* „Amloda Saga komin til mïn frä Jone Þorlaksſyne 1705. Er tekin ur Saxone Gram*m*atico, og er ölik Amloda Sögu Pals Biarna ſonar. An*n*ars ſkrifadi Jon Þorlaksſon mier med henni 1705, 12. Junii:

Eg læt hier med fylgia Amloda Sögu, ſem mig minner þier beiddud mig um ä ärunum. en*n* eg ätti hana þä eigi til, og eigi hef'r hun mier in*n*boriſt fyrr en*n* i vetur. Svo dyliaſt Sögurnar riett upp under mier, þö *til* ſieu.

Me, nimirum decipere voluit vir bonus, et perſvadere, ſe rem vetuſtam mihi mittere. Sed non ego credulus illi".

AM. 521 e, 4to. *Pap. 16,8 × 10,8 cm. 80 bl. 17. årh. Samme hånd som 521 b.*

„Rijmur aꝼ Ambalez eda amloda".

I alt 25 „rímur", hvoraf den halve sidste mangler.

Herkomst og hist.: „Þeſsar rïmur hefer sendt mi*er* Jon Þorlaksſon", *bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel Som forfatter af nogle Ambales rímur nævnes Páll Bjarnason (til Unnarholt i Árness syssel), muligvis disse; men da håndskriftet synes at være en afskrift, kan han i så fald næppe være skriveren.*

AM. 522, 4to. *Pap. 18,8 × 14,5 cm. 49 bl. 17. årh. Bl. 26v opr. ubeskrevet. På øvre del af bl. 1r er slutningen af en saga udslettet og stykket derefter overklæbet med hvidt papir. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—26r. **Blómstrvalla saga** („Nu Byriar Hier Blömsturvalla Sögu").

2) Bl. 27—49. **„Saga Aꝼ Sigurgarde** Saman*n*|ſett og ſnórud j þiſku aꝼ M: Johan*n*e Og ſid[*an*] | þar eptter ſ*n*uin*n* ä jslendſku og byriar | hana" *osv.*

Herkomst og hist.: *På bl. 26r forekommer dateringen 1680.*

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855, s. XIX flg.*

1300. **AM. 523, 4to.** *Pap. 20 × 16,3 cm. 71 bl. (incl. bl. 23bis). 17. årh's slutning. Bl. 18v og 49v ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—18. **„Blömstur Valla Saga".**

2) Bl. 19—49. **Úlfars saga** („Hier Biriar Vlꝼars Søgu").

3) Bl. 50—70. **„Saga aꝼ Sigurgarde Hinum Frækna** | og þeim illa manne Valbrande og Byriar hana" *osv.*

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855, s. XIX flg., 50—77.*

1301. **AM. 524, 4to.** *Pap. 19 × 14,8 cm. 91 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson (halvkursiv). Bladene ere stærkt plettede og slidte. Bl. 82v (ɔ: det påklæbede blad) ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—52. **Bærings saga** („Hieꝛ heꝼuꝛ Bæꝛinngs | Søgu enns Fagꝛa Riddara").

2) Bl. 53—82r. **Konráðs saga keisarasonar** („Hieꝛ heꝼt saga | aꝼ Konꝛäd keyſaꝛaſyne" *osv.*). *Åben plads for begyndelses-initial.*

Bl. 82v er begyndelsen af et nyt stykke overklæbet, der ses at have haft til overskrift „Innbiꝛdiz lid *og* adſtod".

3) Bl. 83—91. **„Walldimaꝛs Saga".**

Efter sagaens slutning bl. 91v har sidste halve side været overklæbet; der viser sig at stå begyndelsen af et digt „Fedgareyſa", *som er tilföjet af afskriveren, 'for at det efterfølgende papir ikke skal sendes ejeren ubeskrevet tilbage'; disse efterfølgende blade må dog senere være borttagne. Foran sagaens begyndelse (bl. 83r) ere 4—6 linjer udstregede og derefter overklæbede.*

Herkomst og hist.: *På bindets forreste inderside har Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse.*

Benyttelse og beskr.: *Konráðs saga, Kph. 1859; Fornsögur Suðrlanda, s. CLVI, CLXXXVIII.*

AM. 525. 4to. *Pap.* $21_{,7} \times 16_{,7}$ *cm. 79 bl. (1—78 + 51bis). 18. århs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

Bærings saga hins fagra.

Bl. 1v er ubeskrevet, bl. 1r optages af et duplikat af sagaens begyndelse, *rettet af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „epter þeirre membrana ſem eg feck nordan ur lande, og ä er Karla-Magnuſſ Saga, og Knytlingaſaga, badar defect etc. *(ɔ: AM. 180 b, fol.).* Exaravit Monſr Jon Sigurdzſon".

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda, s. CLXXXVIII.*

AM. 526, 4to. *Pap.* $20_{,9} \times 16$ *cm. 61 bl. 18. århs beg. Skr. af Þórður Þórðarson.*

Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkja-bana.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson afskriverens navn og oplyser, at afskriften er tagen efter AM. 589, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

AM. 527, 4to. *Pap.* $17_{,5} \times 14_{,7}$ *cm. 137 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson, med undtagelse af bl. 133—37, der skyldes en særlig hånd. Codex synes sammenstykket af opr. uafhængige dele; bl. 116v overklæbet. Hist og her ses udfyldninger med Arne Magnussons hånd. Åben plads for begyndelses-initialer (undt. den sidste). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tospaltet). Foran på bindets inderside giver A. M. indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—20r. **„Sagan aꝼ ꝼlöres konge og sonum hans".**

2) Bl. 20r—38. **„Saga aꝼ Artus Konge og hans syne | Samſone ꝼagra".**

3) Bl. 39—83r. **„Sagan*n* aꝼ Vilhialme Siod er ꝼundeſt | ſkal haꝼa J Babilon og ſamſett | aꝼ Homero".**

4) Bl. 83r—116r. **„Sagan*n* aꝼ Saulus og Nicanor".** *Derefter har den overklæbede side bl. 116v været beskreven med begyndelsen af* „Saga aꝼ Haldane eyſteynſyne".

5) Bl. 117—37. **Blómstrvalla saga** („Hier byriaſt Blömſtur valla saga"). *Efter sagaens slutning følger et nu overstreget* register på 16 sagaer „fem j Bokenne eru ſkrifadar", *hvormed dog — bortset fra Blómstrv. saga — ikke sigtes til dette håndskrifts indhold.*

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 175.*

1305. **AM. 528, 4to.** *Pap. 19,7 × 16,2 cm. 21 bl. 17. årh. Bladene ere tildels beskadigede ved slid og hensmulren. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Flouents Saga" — *titlen senere tilföjet.*

Herkomst og hist.: *A. M har på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Giſla Gudmundzſyne ä Raudalæk".

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrl., s. CXCV.*

1306. **AM. 529, 4to.** *Perg. 18 × 13,2 cm. 62 bl. 16. årh. Bl. 1r er ubeskrevet, bl. 24 beskadiget, dette og bl. 16 tillige af uregelmæssig form; på adskillige blade er skriften slidt og plettet. Initialer mangle delvis. Adskillige defekter.*

Indhold:

1) Bl. 1v—30v. **Gibbons saga.**

2) Bl. 30v-37. **Nitida saga hinnar frægu** — *til* „at ec mætti Mk. vt leika *ok*", *hvorefter slutningen mangler.*

3) Bl. 38—53v. **Jarlmanns saga ok Hermanns** — *begyndende* „(þ)at er nu þ*vi* næſt", *idet de forangående kapitler mangle.*

4) Bl. 53v-62. **Konráðs saga keisarasonar** — *7 fragmenter, fra sagaens begyndelse til* „*til* heilla ſætta *ok* ſaſtligs vin*ſ*eingis ſkiliaſt".

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel giver A. M indholdsfortegnelse og tillægger* „Bokina ſeck eg af Amtmanni Muller. Hana hefur ſyrre ätt Þorſteinn Benedictsſon." *En tilsvarende oplysning findes AM. 435 a, 4to, bl. 107r.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 326—27; Konráðs saga, Kph. 1859; Fornsögur Suðrlanda, s. CLV, CLVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.*

AM. 530, 4to. *Pap. 19,9 × 16,4 cm. 46 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 1 (med en rettelse af Arne Magnusson) og bl. 45—46 ere senere tilföjede; bl. 46^v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Huga Skapters konungs saga („Hier biriar Sögu aꝼ Kong Huga Skapter | I Fraklande").

Herkomst og hist.: *I den gamle katalog oplyser Jón Ólafsson* „Firſta bladed med hende Iöns Þorkelsſonar Skola-Meiſtara".

AM. 531, 4to. *Pap. 19,6 × 15,5 cm. 282 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Defekt ved begyndelsen og slutningen. Bl. 12^v og 95^v er ladet åben plads til betegnelse af lakune.*

Karlamagnús saga.

Beg. („Epter þ*at* biugguſt þei*r* Carl *ok* Baſin | *senere tilföjet*) inin*n* epte*r*", *ender* „at ſü vigſla giọ*r*d i*r*di einkar fæmiliga".

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga, Chrania 1860; G. Storm, Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 67; Íslendzk Æventýri, Halle 1882; Arkiv f. n. fil. IV, 282.*

AM. 532, 4to. *Pap. 20,1 × 16,2 cm. 64 bl. C. 1700. Til betegnelse af lakune følger efter bl. 64 adskillige ubeskrevne blade, ligesom også bl. 54 halvanden side står blank. Hist og her findes rettelser med en AM^s^k skrivers hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg fra et latinsk ritualhskr.*

Kirjalax saga („Hier hefft saga aꝼ kyr|ie lax"). *Ender* „*ok* v*id* hliota ad ko*m*a þ*essa* ſọgu".

Benyttelse og beskr.: *K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860.*

AM. 533, 4to. *Perg. 20,2 × 15,2 cm. 103 bl. (1—102 + 8bis). 15. århs beg. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1^r ubeskrevet. De to sammenhængende blade 14 og 19, skrevne c. 1500, ere senere tilsatte. Hist og her findes flænger og lignende beskadigelser samt nogle ejendommelige, tyndslidte pletter (plads for ældre, udskrabede initialer?), der af skriveren ere udfyldte*

med en art streg-ornamentering. Bl. 102 er beskadiget forneden og på bagsiden næsten ulæseligt på grund af slid eller udskrabning. Hskrs defekter ere på flere steder angivne af Arne Magnusson ved påskrifter i nedre margen. I marginen findes personnavne fra 17. årh., *endv. bl. 38*ᵛ en latinsk skriver-frase *og bl. 39*ᵛ*—40*ʳ en indholdsfortegnelse.

Indhold:

1) Bl. 1—45ᵛ. **Mágus saga** *med tilhørende* þættir. *Lakuner forekomme efter bl. 12, 27, 32, 37. Overskriften har ifølge en seddelnotits af Arne Màgnusson lydt* „her heꝼzt Magusſaga".

2) Bl. 45ᵛ—60ᵛ. **Partalópa saga** („hıer byrıazt fogv partalopa ok marmoꝛıv").

3) Bl. 60ᵛ—65ᵛ. **Karls þáttr vesæla.** *Ulæselig overskrift.*

4) Bl. 65ᵛ—67. **Stúfs þáttr skálds Þórðarsonar** („ꝼra ſtvꝼ | kattarſyne").

5) Bl. 68—102. **Elis saga.** *Den nederst på foregående side anbragte overskrift er udskrabet. Efter bl. 100 findes en lakune. På en vedlagt seddel er for Arne Magnusson afskrevet sagaens slutning (11 linjer), rimeligvis efter bl. 102*ᵛ*; derefter følger* „hıer byrıazt vırgılius rımur oc erv tvær. nihil ultra".

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse; en tilsvarende findes i AM. 435 a, 4*ᵗᵒ *bl. 102*ᵛ.

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Partalopa saga, Upsala 1877; Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881; Forns. Suðrl., s. LXII, CIV flg., CXI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 169.*

1311. **AM. 534, 4to.** *Perg. 25 × 20,5 cm. 24 bl. Tospaltet. 15. årh. Svage spor til overskrifter og initialer. Af bl. 1 og 6 er et mindre stykke bortrevet; flere andre blade have rifter og huller. Lakuner forekomme efter bl. 2 og 18, endvidere er hskr. defekt ved slutningen.*

Mágus saga *med tilhørende* þættir.

Ender „þar kom ꝼram gangandı eınn ſtaꝼ|karll".

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har A. M. noteret* „Þeſſe Magus Saga er lik þeirre er eg hefi in 4ᵗᵒ med hende Sʳ Pals Ketilsſonar, og eg

ætla ritada vera epter membranâ Rögnvalldz Sigurdzſonar". *I AM 435 a, 4to bl. 104v findes en kort notits rimeligvis angående dette hskr.*

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl., s. CIV flg., CXII*

AM. 535, 4to. *Pap. 20,8 × 16 cm. 236 bl. C. 1700. Skr. af Eyjólfur Björnsson. Bl. 236v ubeskrevet.*

Mágus saga *med tilhørende* þættir.

Benyttelse og beskr.: ***Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Forns. Suðrl. CIV flg., CVIII.***

AM. 536, 4to. *Pap. 19,4 × 15,7 cm. 41 bl. 17. årh's sidste halvdel. Ornamenterede initialer; i marginen enkelte rettelser. Bl. 41v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Mágus saga *med tilhørende* þættir.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning er, med andet blæk og som det synes med særlig hånd, skrevet „Anno 1700 Jon Þordarſson M. e. h." ***På en foran indklæbet seddel oplyser A. M. om håndskriftet*** „ur bök er eg ſeck af Markuſe Bergsſyne, *og* tok i ſundur. Er ſin".

Benyttelse og beskr.: ***Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Forns. Suðrl., s. CIV flg., CXI.***

AM. 537, 4to. *Pap. 19,2 × 14,8 cm. 33 bl. 17. årh. Bl. 1, 8–9, 33 ere tilsatte for Arne Magnusson. To forsk. hænder. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1–8. **„Sagan aꝼ Niteda hinne Frægu | er ſtyrde Fracklande".**

2) Bl. 9–22r. **Sagan af Fertram ok Plató** („Hier byriar Saugu af Hin*um* | Vollduga Fertram og hans | Brodur Plato").

3) Bl. 22r–33. **Þjalar-Jóns saga** („Hier Byriaſt Saga aꝼ Þiala | Jone").

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel giver A M. indholdsfortegnelse og tilföjer „Ur bok er eg keypte aſ Benedict Hanneſſyne (ſra Snæfiöllum) 1710.

og hann hafde feinged af Grime Einarsſyne. Þær .2. ſidſtu eru med hendi Grims Arnaſonar ä Mòdruvòllum".

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þjalar-Jóni, Rkv. 1857.*

1315. **AM. 538, 4to.** *Pap 20,5 × 16,4 cm. 85 bl. Skr. 1705, vistnok af Gísli Guðmundsson fra Rauðilækur. Adskillige rettelser. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret, latinsk kirkeligt hskr.*

Rémundar saga („Hjer byrjar Sógu af Rjemund | keyſara syne, so hljödande sem | sem (!) epterfilger").

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler A M.* „Remundar Saga þeſſe, er ritud epter bök i folio frä Syſlumanninum Olafi Einarsſyne .1705. Sigurdr ä Knòr hafdi ritad bok Olafs þä ſem þeſſe er epter ſkrifud".

1316. **AM. 539, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,9 cm. 28 bl. 17. årh. Som det synes sammensat af to forskellige dele, skrevne hver med sin hånd. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Sagan FRa Riemundl keisaRa".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for A. M. noteret* „ur bok i 4to ſem eg keypte 1710. af Jorunne i Ytra Hiardardal i Ønundarfirde, konu Jons Steindorſsonar yngra. Er *(vistnok bl. 1—16)* med hende Steindors Ormſsonar".

1317. **AM. 540, 4to.** *Pap. 18,9 × 15,2 cm. 35 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. „med Fliötaskrifftar hende Sr Jons Torfa Sonar" (gl. katal.). Bl. 35 (8 linjer) tilsat for Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Sagann | FRA REMVND Keisara | syne."

1318. **AM. 541, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 221 bl. 18. århs beg. Skr. af Þórður Þórðarson (sml. AM. 336, 588, 654, 4to). Illumineret begyndelses-initial. Hist og her åbne pladser for ulæselige ord. Bl. 221v ubeskrevet. Pergamentsbind med spor til korttegning.*

Rómverja sögur.

Det ved sagaens slutning forekommende årstal er rettet af Arne Magnusson ved bortskæring af det oprindelig skrevne og påklæbning af et nyt på en seddel anbragt.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. antegnet* „Romveria Sögur. ſc: Saluſtii bellum Jugurthinum. Saluſtii bellum Catilinarium. Lucani bellum civile Cæſaris *et* Pompeii.

Ex Codice Brynulfi Theodori“ [„nunc meo“ *tilföjet med blyant*].

AM. 542, 4to. *Pap.* *19,9 × 16,2 cm. 54 bl. 17. årh̄s slutning. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Sagan*n* Aꝼ Sigurde | þøgla.“

Herkomst og hist.: *En seddelnotits af A. M. meddeler, at hskr. er* „fra Mr Jone Thorlaksſyne 1705“ *og* „Er, ni fallor, af beſta ſlage af þvilikum nugis“.

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164.*

AM. 543, 4to. *Pap. 20,2 × 16,2 cm. 63 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et rigt illumineret, latinsk kirkeligt hskr.*

Tristrams saga ok Isondar („Hier Skriꝼaſt Sagan*n* aꝼ Triſtram og Isond | Drottningu“ *osv.*).

Benyttelse og beskr.: *Saga af Tristram ok Ísönd, Kbh. 1878 (sml. Ann. f. nord. Oldk. 1851); Tristrams saga ok Isondar, Heilbronn 1878.*

AM. 544, 4to. Hauksbók *(sml. AM. 371, 4to og 675, 4to). Perg. 24,3 × 15,8 cm. 107 bl. 14. årh̄s beg. Skr. hovedsagelig af Haukr Erlendsson, men delvis også af andre (mindst 5 forskellige). I de af Haukr og hånd I (bl. 1—14) og II (bl. 15—18) skrevne stykker er orthografien norsk, i de andre islandsk. Røde overskrifter, røde, blå eller grönne initialer — ved siden af enkelte stærkere ornamenterede. På nogle blade er skriften i tidens løb temlig slidt, på andre steder mere eller mindre afbleget; her har man (i 17. årh.) for en stor del søgt at opfriske denne ved at*

gå bogstavtegnene efter med sort blæk (se sål. bl. 1^r, 14^r, 36^r, 37^v, 38^r, 42^v—52, 70^r); i løbet af dette årh. (c. 1840) har man ved et stærkt plettende, nøddebrunt reagens forsøgt at fremkalde den gamle skrift (sål. bl. 1^r, 20^r, 21^v, 36^v, 37, 42, 44—51, 56, 60, 63^v—64^r, 76, 102, 107^v). Delvis ulæselige ere bl. 1^r, 14, 20, 21^r, 102, 107^v. Af bl. 19, 21, 59 er nedre halvdel bortskåren, uden at dog derved nogen defekt er fremkommen, enkelte andre blade have uregelmæssig form forneden, bl. 23 og 107 ere beskadigede ved rifter og flænger. Af bl. 63 er marginen forneden bortskåren. Opr. ubeskrevne ere bl. 21^v (?), 34^v—35^r, 59^v. Bl. 19^r bærer en billedlig fremstilling. I marginen findes med samtidig hånd rettelser og henvisninger bl. 6^r, 7, 8^r, 13^v, 28^v, 42^v, 70^r, 74, 75^r, 99 — og hist og her andre marginalia med yngre hånd. Arne Magnusson, arkivar Jón Sigurðsson o. a. have på flere steder i codex tilföjet overskrift over de enkelte stykker. Codex bærer foruden den nugældende (røde) en dobbelt foliering, nemlig en fra c. 1800, efter læggenes daværende tilfældige ordning (medtagende bl. 1—14, men ikke bl. 102—7, der da må have været forlagte — sml. Scriptores rer. Dan. II, FMS III), og en af Jón Sigurðsson, svarende til den af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to angivne orden, men uden hensyn til bl. 1—14, der en tid lang vare indlemmede i oldsagsamlingen i Reykjavík som dennes nr 76, men år 1887 ere komne tilbage til den AM^{ske} samling.

Indhold:

1) Bl. 1—14. *Stykkerne* **Geographica qvædam et physica, Theologica qvædam ex sermonibus Augustini, Varia, atqve inter ea Astronomica qvædam** *ifølge Arne Magnussons indholdsfortegnelse* (1. Um ár, vötn ok tjarnir, 2. „pꝛologuſ“ ɔ: um bókagerð, 3. „ꝼra paradıſo“, 4. ‘hu*er*ſu lond lıggıa ı veroldennı’, 5. ‘huaðan otru hoꝼſt’, 6. ‘huar hu*er*r noaſona bygðı heım*in*n’, 7. ‘ꝼra marghattaðu*m* þıoðum’, Viðvörun hins helga Augustini við göldrum ok gerningum, 8. ‘huaðan blot ſkurguða hoꝼuſt’, 9. ‘ꝼra dꝛaumum’, 10. ‘ꝼra antı*christ*o’, 11. „vm uprıſu kuıcra oc dauða“, 12. „vm ímbꝛu daga hald“, 13. „vm regnboga“, 14. „v*m* folſtoðꝛ“, 15. „vm vpp ſtıgníng ſolar *ok* nıðꝛ ſtıguíng“, 16. „vm boꝛga ſkıpan oc legſtaðe heılagr man*n*a“). *Ender defekt.*

2) Bl. 15—18. *Stykket* **Theologica qvædam, videntur esse úr Adamsbók** *ifølge Arne Magnussons indholdsfortegnelse* (1. *beg. defekt* „vın þınn þer. þeım fegı ek“, *ender* „þvıat hann er guðſ þıonuſtu maðr“, 2. „ꝼra | heılræðum ſpekınga“, 3. „a[ꝼ] natt[urum] m[ann]ſ *ok* blod[ı]“, 4. „huaðan komınn er † drottıns“). *Efter det sidstnævnte stykkes slutning optages resten af bl. 18 (fem linjer) af en opregning af* 'heıms oſomar', *vistnok med særlig hånd.*

3) Bl. 19ʳ. **Grundplan af Jerusalem,** *med aftegning af de vigtigste bygninger og oplysende latinske påskrifter.*

4) Bl. 19ᵛ. Afsakanir fyrir samneyti við bannsetta. *Muligvis samme hånd som bl. 1—14.*

5) Bl. 20—21ʳ. **Völuspá.**

6) Bl. 22--33. **Trójumanna saga** („her heꝼr troıo manna ſogv“).

7) Bl. 34ʳ. **Um náttúrur steina.**

8) Bl. 35ᵛ. „Cıcıo ıanus“, *efterfulgt af de arabiske tal* 0987654321. *Muligvis samme hånd som bl. 1—14.*

9) Bl. 36—59ʳ. **Breta sögur** *med* **Merlinus spá** („her heꝼr bꝛeta ſogvr“).

10) Bl. 60—68. **„vıðræða lıkams ok salar“.** *Ender defekt.*

11) Bl. 69—72ᵛ. **Hemings þáttr Áslákssonar.**

Begynder defekt „feð hafa loðın ſvarar ſva ſagða ek“.

12) Bl. 72ᵛ—76. **Hervarar saga ok Heiðreks** („her heꝼr vpp ſogv heıðꝛekſ konvngſ ens ı vıtra“). *Ender defekt.*

13) Bl. 77—89. **Fóstbræðra saga.** *Begynder defekt.*

Bl. 80 begynder en hånd, der sædvanlig betegnes som tilhørende Hauks 1ste islandske sekretær.

14) Bl. 90--93ʳ. **'Algorismus'** *(Isl.).*

Overskriften „her byrıar algoꝛıſmus“ *findes nederst bl. 89ᵛ.*

15) Bl. 93ʳ—101ᵛ. **Eireks saga rauða** („Her hefr upp Sögu þeirra þor|finns Karls efnis oc Snorra þorbrandz|ſonar“ *har Arne Magnusson skrevet på den ulæselige overskrifts plads*).

Bl. 99ʳ afløses 1ste isl. sekretær af Haukr Erlendsson, der dog atter bl. 100ʳ—101ʳ giver plads for 2den isl. sekretær.

16) 101ᵛ—104ᵛ. **'Saga skálda Haralds konungs hárfagra'.**

17) 104ᵛ—105ʳ. **„aꝼ vpplendınga konvngvm“.**

18) 105ʳ – 107. **þáttr af Ragnars sonum** („her ſeger aꝼ ragnarſ ſv|nvm“ *osv.*)

Blandt kradserierne bl. 34ᵛ – 35ʳ *kan mærkes* et runealfabet *og* et latinsk vers om Kristus.

Herkomst og hist.: *Til håndskriftets ældre historie yder codex ikke mange oplysninger. Bl. 21ᵛ har Arne Magnusson skrevet* „þeſsa bok a Teitr Pals ſon ef hann | ſkal urentr vera“, *hvilke ord rimeligvis ere afskrift af en linje (c. 1400) øverst på samme side, hvoraf nu kun ses svage spor. Blandt penneprøverne bl. 34ᵛ findes en brevformular (14. årh), hvis udsteder nævner sig* „Iꝼuar ſæmundar ſon“. *Derimod vides det, at Jón Guðmundsson (lærde), Arngrímur Jónsson og Brynjólfur Sveinsson i 17. årh. benyttede den da i Vestfjordene hjemmehørende Hauksbók, som fra først af tillige har omfattet Landnámabók og Kristni saga (hvis fragmenter nu udgöre AM. 371, 4ᵗᵒ) og Elucidarius (AM. 675, 4ᵗᵒ). I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 111ᵛ—20 indeholdes følgende fortegnelse af Arne Magnusson — med tilhørende noter — over Hauksbóks samtlige indhold, for så vidt det var kommet ham i hænde*

„Ur Landnamabok og
Kriſtindoms Sògu,
fragmenta nokkur *[angående den hertil hørende note henvises til AM. 371, 4ᵗᵒ]*.
Geographica qvædam *et* phyſica.
Theologica qvædam ex Sermonibus Auguſtini.
Varia, atqve inter ea Aſtronomica qvædam.
Theologica qvædam, videntur eſſe ur Adams bok.
Delineatio urbis Hieroſolymorum.
Vòluſpa.
Trojomanna Saga.
De gemmis nonnulla.
Bretaſògur. vida ölæſar [I þessum Bretaſògum er vida dreged i ſtafena med nyu bleke, ſeiger Sigurd*ur* Biòrnsſon lògmad*ur* þad giòrt hafa Sigurd Jonsſon lògman*n*, ſem bokena brukad hafe. *På et tilhørende oktavblad meddeles udførligere* Merlinus Spä in membranâ, i bok — þ*ad* er boken*n* ſem eg nu ä 4ᵗᵒ — ſende Mag. Bryniolfur Sigurde Jons ſyne lògman*ne*, *og* bad h*ann* (ſo ſem vel leſande man*n*) ad draga i þä öſkiru ſtafena. Þad giòrde lògmadur, ad ſamverkande Sigurde Biòrnsſyne lògman*ne*, ſem þä ätte heima i Einarsneſe, post 1664. en*n* ad*ur* en*n* h*ann* vard landſkrifare. Rel. Sigurdar Biòrns ſon*ar* lògman*ns* 1707.]
Vidræda likams *og* ſalar.
. . . .
Aptan af Hemings Sògu, þar i um lika Lodin.
Saga Heidreks k*onung*s ens vitra, vant*ar* vid endan*n*.
Aptan af Sògu Þorgeirs Havarsſonar, og Þormodar Kolbrunar ſkallds.
Algoriſmus (er de Arithmetica.
Saga Þorfinns Karlsefnes oc Snorra Þorbrands ſonar.
Saga Skallda Harallz k*onung*s Harfagra
af nidium Ragnars Lodbrokar fragment.
Lucidarium.
Bokin er i 4ᵗᵒ“.

Nu ses intet spor til den oprindelige indbinding, men i Edda Sæmundar hins Fróda III, Havniæ 1828, s. 194 siges om denne codex „In tabula lignea, ad ligaturam voluminis pertinente incisus est character insignis, e Runis variis compositus, et priscum aliqvem libri possessorem indigitans". *Den gamle katalog kalder den* 'skinnalaus med hampreimum'.

Foran er indlagt nogle papirsblade, hvor J. Jonæus, c. 1780, til vejledning for andre giver afskrift af forskellige steder i codex.

Benyttelse og beskr.: *Udførligere undersøgelser om codex foreligge i Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1847 (= Munchs samlede Afhandlr I), Biskupa sögur I, Nokkur blöð úr Hauksbók, Rkv. 1865. De enkelte stykker ere benyttede på følgende steder: 1) Werlauff, Symbolæ ad geographiam medii ævi, Hauniæ 1821, Ant. Russes II, 397 flg., Nokkur blöð úr Hauksbók, Rkv. 1865; 2) Heilagra manna sögur I, Analecta norræna 2. udg., Leipzig 1877; 3) Ant. Russes II, 423 (sml. Werlauff, Symbolæ ad geogr. medii ævi); 5) Det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter, Kbh. 1810, Edda Sæmundar hins Fróda III, Havniæ 1828, Den ældre Edda, Chrania 1847, s. XVII, Edda Sæmundar hins fróða, Leipzig 1860, s. XV—XVI, K. Gíslason, 44 Prøver, Norræn Fornkvæði, Chrania 1867 (facsim.); 6 og 9) Annaler f. nord. Oldk. og Hist. 1848—49; 7—8) Ann. f. nord. Oldk. og Hist. 1847 (= Munchs sml. Afh. I); 10) Heilagra manna sögur I; 11) Grönl. hist. M. II, 654—55; 12) Hervararsaga, Hafniæ 1785, Fornaldar sögur Norðrl. I, Nordiske Oldskrifter III, Hervarar saga ok Heiðreks, Chrania 1873, Ant. Russes I, s. XXII—XXV, 114 flg. (facs.); 13) Grönl. hist. M. II, 255, Nord. Oldskrifter XV, Ant. Russes II, 349; 14) Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1848; 15) Grönl. hist. M. I, 38, 343 flg., Ant. Amer. (2 facs.); 16) Scripta hist. Islandorum III, Havniæ 1828, sml. I, s. XIX og FMS III, 6; 17—18) Scriptores rer. Dan. II (facs.), Fornaldar sögur II og I. — Sml. Frumpartar ísl. túngu XLIV; Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 106—16; Skýrsla um forngripasafn Íslands, Rkv 1868, s. 69—70; Sturlunga saga, Oxf. 1878, CLX—XI; Th. Möbius, Verzeichniss der .. altnord... Schriften, Leipzig 1880; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 92—93; Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXV; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 187.*

AM. 545, 4to. *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 100 bl. Skr. år 1697. Ornamenterede initialer; hist og her pennetegninger i nedre margen; ved sagaens slutning en i ornamenteret ramme indesluttet geografisk plan. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Trójumanna saga („Hier skr[i]fast Nockrer Capitular | Aꝼ TROIOMANNA Søgu, huoria Merkia | er ad ſamann haꝼi ſkriꝼad Darius Phrigius" *osv.*).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler A. M.* „Mitt Feinged af Halldore i Breidadal 1710". *En række seddelnotitser (a—e) af A. M., der*

dog måske fuldt så meget angå AM. 546, 4to som dette nummer, give oplysning om en af Sveinn Gíslason (17. årh.) på Islandsk fra Dansk eller Tysk oversat Trójumanna saga.

1323. **AM. 546, 4to.** *Pap. 19,7 × 16 cm. 54 bl. 17. årh. Det første og de to sidste læg tilsatte med en særlig hånd. Noget beskadiget ved slid.*

Trójumanna saga („Hier hefur wpp Tröiumanna søg|u fra vpp hafe til Enda" *osv.*).

Stemmer i alt væsenligt med foregående nr.

Herkomst og hist.: *Tre foran indklæbede sedler høre ligesom de ved foreg. nr omtalte til A. M.s samlinger angående denne bearbejdelse af sagaen og forholdet til et A. M. i sin tid tilhørende håndskrift af dette arbejde. AM. 546, 4to har A. M. erholdt af* „Vigfus Arnaſon, Syſlumadur", *der havde det fra* „Audunn ä Arnarhole i Eyrarſveit", *af hvem de senere tilsatte ark ere skrevne.*

[AM. 547, 4to. „Vilhiälms Siöds Saga. Af Dinus Drambläta. Af Hrölfe Gautreksſyne. Af Sörla Sterka. Af Fertram og Plato. Allt med Fliötaſkrifft Oinbund: in uno fasciculo" *mangler.*]

1324. **AM. 548, 4to.** *Perg. 19,5 × 15,5 cm. 39 bl. Antagelig skr. 1543, uagtet skriftens karakter synes noget ældre. Bl. 37—38, der ere senere tilsatte, bestå af tidligere benyttet perg. (palimpsest); bl. 38 og 39 optages for störste delen af lejlighedsnotitser, penneprøver og lign. Svage spor af farvede overskrifter og initialer; adskillige blade ere beskadigede ved huller, hvor perg. er begyndt at hensmulre. Hist og her findes marginalantegnelser, tildels med skriverens egen hånd. Bl. 30 og 36 have aldrig haft fuld bredde. Indhæftet i sælskinds-omslag.*

Vilhjálms saga sjóðs.

Sagaens nedskrivning synes opr. at være afbrudt bl. 39 l. 4 uden senere at være fortsat; slutningen — i fortsættelse af bl. 36v — er derefter senere tilföjet (17. århs beg.) på de to nyindsatte blade 37 og 38; bl. 38r l. 5 ender sagaen.

***Herkomst og hist.:** Bl. 30ʳ findes i nedre margen, som det synes med skriverens egen hånd,* „Anno domini mdxliij", *hvorved altså formentlig tiden for håndskriftets tilblivelse er angiven. Bl. 9ʳ n. m. bærer en omtrent samtidig notits* „nv ꝼellur at i biarneyar vog ok tennur ſuark ſaman y ſvndinv". *Det for största delen ubeskrevne bl. 38, der bærer spor af den oprindelige skrift (formodl. latinsk ritualhskr.), optages af* 1) en notits om sagaen, 2) et lille vers, 3) en strofe af Barbaru Rijmur, 4) „Anno MDCXCVIII ferða ðiz þessi boc til noregs ok | nockorar vikr ſtaldraði við | a Stangalandi i Carmſundi", 5) en penneprøve, der synes at indeholde årstallet 1651. *Af påskrifterne bl 39 omtaler én en påtænkt afskrivning af sagaen på papir, endvidere mærkes* „seta Tummas a kuend" *og* „haldor Bonde y garpsdal hedi mer bok þeſſa oc er nordlendſk".

AM. 549, 4to. *Pap. 21,₃ × 17,₅ cm. 23 bl. 17. årh's slutning. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk juridisk hskr., indeholdende brudstykker af* Kristian III.s ordinans.

Vilmundar saga viðutan („Her hefr sæghona af Vilmunde | widutann").

***Benyttelse og beskr.:** J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 275.*

AM. 550, 4to. *Pap. 19,₈ × 16 cm. 96 bl. 17. århs slutning.*

Falentíns saga ok Oursjons („Hier Birjar Søgu af þeim Tveimur Edal|bornu Riddórum, Falentijn og Öurſjon").

[Ifølge den gamle katalog skulde dette nummer endvidere indeholde „iterum Hiſtoriæ Iſlandicæ öinnbundnar og fleſtar med Fliötaſkrifft, *hvilke nu mangle.]*

AM. 551 a, 4to. *Perg. 23 × 17,₆ cm. 53 bl. 15. årh. Skriften er fin og sammentrængt; af overskrifter og initialer ses så godt som intet spor. Pergamentet er mørkt, mange blade stærkt slidte og sværtede, nogle (navnlig bl. 26, 33, 39, 44, 46, 49) have aldrig haft fuld störrelse. Efter bl. 1 og bl. 7 mangler ét blad, bl. 52 og 53 ere særlig beskadigede, bl. 53ᵛ ubeskrevet. Enkelte marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ. **Bárðar saga Snæfellsáss** — *slutningen, fra* „ok sagdi allt hverſv farit hafdi", *Nord. Oldskr. XXVII. s. 44.*

2) Bl. 1^r—7^v. **Víglundar saga.**

3) Bl. 7^v—53. **Grettis saga.**

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 84^v har A. M. optegnet de heri indeholdte sagaer og tilföjer* „hafa fyrrum tilheyrt Skalholltz kirkiu þö alldri þar registreradar vered. Kynni *og* epter orded h*afa* af M. Bryniolfs bokum“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XVI (Grt.) og XXVII (BSnf., Vígl.); Ant. Russes II, 297.*

1328. **AM. 551 b, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,2 cm. 34 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—26^r. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Bva søgu | til Gamans og frodleiks“).

2) Bl. 26^v—34. **Jökuls þáttr Búasonar** („Nu Epterfylger Sagan*n* Af | Jokle syne Bua Andryd*ar* sonar“).

Efter slutningen af Jökuls þáttr (bl. 34^v l. 3) har resten af siden, der af A. M. er overklæbet, været optaget af begyndelsen af „Sagan*n* Af Slyfa Hröa“.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler A. M, at håndskriftet er* „ur bok med fliotafkriftar hende Sr Jons Erlendzfon*ar* i Villingaholllte, er eg feck af Sigurde Magnusfyne ä Feriu“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847.*

1329. **AM. 551 c, 4to.** Mánaskálarbók. *Pap. 20 × 16 cm. 71 bl. 17. århs 1ste halvdel. Vistnok skr. af Þorleifur Jónsson i Grafarkot. Bladene ere stærkt slidte og hensmulrende, mange mere eller mindre beskadigede.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **„Saga af Helga *ok* Grijmi [Droplaug]|ar Sonum*m*.“**

Ender defekt „fie til ad beria[ft]“, *Dropl., Kph. 1847, s. 36.*

2) Bl. 13—60. **Hrafnkels saga** *sammenarbejdet med det som* **Droplaugar saga hin meiri** eller **Fljótsdæla** (hin meiri) *kendte stof.*

Begynder defekt „var han*n* þar vm*m* hrijd“.

3) Bl. 61—71. **Hallfreðar saga vandræðaskálds** („Hier byriar saga af Hallfred vand-|ræda fkallde“).

Ender defekt „þa kuad h*allfredur*", *Fornsögur*, *Leipz. 1860*, *s. 110.*

Herkomst og hist.: *Stykke 2, der af A M.'i en på forsatsbladet anbragt indholdsfortegnelse kaldes* „Hrafnkels Saga Freysgoda cum appendice", *citeres i A. M.s egenhændige samlinger Addit. 2, 8vo, og håndskriftet benævnes ved denne lejlighed* 'Mánaskálar bók'.

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Ant. Russes II, 261 (Hrafnk.); Fornsögur, Leipz. 1860, s. IX (Hallfr.); Fljótsdæla hin meiri, Kbh. 1883; Arkiv f. n. fil. III, s. 159.*

A.M. 551 d α, 4to. *Pap. 21,8 × 17 cm. 78 bl. (+ forsatsbladene a—d). 17. årh. Forskellige hænder og sammensat af opr. indbyrdes uafhængige dele. Största delen af bl. 10 samt bl. 52—53 og 73 ere ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—33. **Bjarnar saga Hitdælakappa.**

Begynder defekt „þann vetur för Biorn til Hyrdar Eyrykz Jarlz", *samt har den ved åben plads betegnede lakune.*

2) Bl. 34—51. **„Søgu-þættur af ærmanne | OG ÞORSTEINE GÆLA".**

Ifg. den gl. katalog „med Fliötafkrifftarhende Sr Olafs Ions Sonar".

3) Bl. 54—69. **„Hrafnkels Saga Freysgoda".** *Oprindelig er skrevet* „Hrafnkells þáttur", *men titlen er rettet af A. M., der tilföjer* „accorderar vid Mag. Bryniolfs boc". *Af A. M. findes forskellige tekstrettelser bl. 54. Ved sagaens slutning gör den ubenævnte skriver en undskyldning for den i originalen begrundede fejlfulde tekst.*

4) Bl. 70—72. **Þóris þáttr hasts** („Lijted Agrip wr Landnams Søgu þeirra er bigdu Fliöt | Sliettahlid, Hòfdaftrònd, og þær Sveiter").

5) Bl. 74—78r. **„Sagan fra þui huorsu ÞorisDalur | er fundinn".** *Enkelte notitser med A. M.s hånd. Ifg. den gl. katalog skulde der af denne her forefindes adskillige eksemplarer.*

6) Bl. 78v. **„Kuædis Brot".** *Beg.* „Kallinn bar kuida firi kjerlingar bann", *ender* „heyrdj alldrej Saung J kor: nie sermon | þann".

Herkomst og hist.: *Indsatte ere fire forsatsblade (a—d), af hvilke a & d og b & c ere sammenhængende. På det ellers ubeskrevne bl. a har A. M. skrevet* „Impofturæ J. Th. s.“; *dette gælder vistnok stykke 4, der i den gl. katalog betegnes som* „Impofturæ Iöns Þorläksfonar“. *På en mellem bl. 70 og 71 indsat seddel har A. M. noteret* „Frä Petri Markuffyne i Gröf, feinged epter Nyär 1705. og hefr Ragneidur (ut puto) feinged þattenn af Jone Þorlaksfyne“. *Bl. b—c, der ved påtegning af A. M vise sig at have tjænt til omslag for stykke 1, have opr. været beskrevne med* et brudstykke af den Skibyske krønike (*Latin, 17. årh.). Bl. d*[v] *optages af nogle notitser af G. Vigfusson til oplysning om den efterfølgende tekst af Bjarnar saga Hitdælakappa. Denne del af håndskriftet (stykke 1) benævnes i AM. 435 a, 4*[to] *bl. 162*, ‘charta Torfæi’; *en foran indklæbet notits viser, at A. M. forgæves hos Torfæus — af hvem han havde fået sagaen —, har søgt underretning om afskriveren.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter IV (BHitd.); Hrafnkels saga, Kbh. 1839 og 1847; Ant. Russes II, 261 (Hrafnk.).*

1331. **AM. 551 d β, 4to.** *Perg.* $21{,}3 \times 16{,}7$ *cm. 8 bl. C. 1400. Overskrifter og initialer synes ikke at have været tilsatte. Første og sidste side ere stærkt slidte og sværtede.*

Indhold:

1) Bl. 1—6[r]. **Árons saga Hjörleifssonar.**

Begynder defekt med ordene „tıdendum at fegıa“, *Bps. I, 623. På et indsat papirsblad er med en hånd fra c. 1800 et brudstykke af teksten bl. 1*[r] *afskrevet.*

2) Bl. 6[v]—8. **Þórðar saga hreðu.** „faga þoꝛd*ar* hredu“ *står med skriverens egen hånd bl. 6*[v] *i øvre margen.*

Ender defekt „at þoꝛkell kemr“, *Nord. Oldskr. VI, s. 12.*

Herkomst og hist.: *Ifølge en AM*[sk] *seddelnotits (hvormed AM 435 a, 4*[to] *bl. 84*[r] *stemmer) har dette membranfragment* „vered eign Skalholltz kirkiu“; *på sedlen har A. M. senere tilföjet* „eda Mag. Bryniolfs helld*ur*“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VI (ÞHr.); Biskupa sögur I, 1858 — sml. Ant. Russes II, 261. 316.*

[‘Brandkrofsa þättr med hende Afgeirs og tvær epterfilgiande feilic: Droplaugar Sona Saga hefur pagg: 56. Þorfteins Saga Sidu-Halls fonar defect ex Membrana Bibliothecæ Regiæ. Gunnars Saga Þidrandabana . . med Fliotafkrifft. Broddhelga Saga, edur Vopnfyrdinga Saga med

hende Jons Hakonarfonar', *der ifølge den gamle katalog foruden det foran anførte skulde findes i AM. 551, 4to, mangle.]*

---

2. **AM. 552 a, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,5 cm. 22 bl. 17. årks slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason på Hof i Vopnafjörður. Ved hskrs begyndelse ere 8 linjer af et forangående stykke udstregede; sidste bl. (c. ½ side) er tilsat for Arne Magnusson. Hist og her marginalnotitser.*

„Saga aꝼ Gifla Sürsfyni og Syrdælum".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret* „Ur bokum fem eg feck af Sr Olafi Giflafyne ä Hofi i Vopnafirde".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VIII, s. II; Grönl. hist. M. II, 580 flg*

---

33. **AM. 552 b, 4to.** *Pap. 19,6 × 16,6 cm. 27 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 5^v^ er en lakune udfyldt med en anden hånd. Enkelte marginal-henvisninger.*

„Saga Aꝼ Hävardi hin*um* Hallta Ïsfiːdïn|gi, og syni h*ans* Oläfi Biaːnyl".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

---

34. **AM. 552 c, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 3 bl. 17. årh. Ved hskrs begyndelse er den beskrevne del af bl. 1^r^ (sidens øvre halvdel) udstreget.*

Indhold:

1) Bl. 1^v^—3^r^. **„Sögu þattur aꝼ Þorvardi Kräku Neꝼ".**

2) Bl. 3^r^—3^v^. **Timatal i Grettis sögu** („Hier fkal dateraft, Alldur og æffi Gretterz enz Sterka Afmund*arfonar*"). *Dette sidste stykke synes skrevet af præsten Ólafur Gíslason til Hof.*

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

---

35. **AM. 552 d, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,8 cm. 10 bl. 17. årks slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 1^r^ opr. ubeskrevet; 5 linjer, som ere tilföjede øverst på siden, ere senere*

udstregede. Bl. 1v er skrevet med en særlig hånd. Opr. åben plads for begyndelses-initial, men senere er her en stor, ornamenteret initial fra et andet hskr. indklæbet. Nogle marginalhenvisninger og en enkelt tilföjelse med en anden hånd.

Indhold:

1) Bl. 1v–10r. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hier Byriaft Saga aꝼ Bärde | Snæꝼells äs“).

2) Bl. 10v. **Göngu-Hrólfs saga** („Hier byriaft Saga af Gǫngu Hrölffe“). *Begyndelsen, indtil* „var þat ætlan manna ad mödir Orms . .“, *hvorefter fortsættelsen mangler.*

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (GHr.).*

1336. **AM. 552 e, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 17 bl. 17. årh's slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 1r, opr. ubeskrevet, bærer for den øvre dels vedkommende spor af at have været overklæbet; midt på siden findes en senere overstreget* vise om Þórður hreða. *Sidste halve side (bl. 17r) er tilsat for Arne Magnusson. Hist og her marginalnotitser.*

Indhold:

1) Bl. 1v—4v. **„Þättur aꝼ Þorſteini Stängar Högg og | Biarna ä Hoffe“.**

2) Bl. 4v—9r **„Þättur aꝼ Gunnare Þidranda bana“.**

3) Bl. 9r—17r. **Gunnars þáttr Keldugnúpsfífls** („Her byriaft Saga aꝼ Gunnare Kelldugnupsꝼiꝼli“).

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V (ÞSth.); Gunnars saga Keldugnf. Kph. 1866.*

1337. **AM. 552 f, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 29 bl. Tospaltet (med undtagelse af bl. 14v—16r). 17. årh. Stærkt ornamenteret begyndelses-initial.*

Indhold:

1) Bl. 1—14r. **Króka-Refs saga** („Hier Biriaft Sagann aff | Kröka Ref“).

2) Bl. 14ᵛ–16ʳ. **„Ættar Tala Einvalldz *Konun*ga J | noreige** Til skiallegri skilnings sagnan*n*a."

3) Bl. 16ᵛ—29. **„Vyglundar Saga".**

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII (Vigl); Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

AM. 552 g, 4to. *Pap. 20,4 × 16,2 cm. 4 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Ól. Gíslason (?). Sidste blad tilsat for Arne Magnusson.*

„Þättur aꝼ Þorleiꝼi Aſgeirsſyni kölludum Jarlaſkälld".

Første sides øverste del dækkes af en påklæbet seddel med påskriften „Vr | Sögu Olaꝼs Köngs Try|ggvaſonar".

Herkomst og hist.: *Som ved AM 552 a, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XX.*

AM. 552 h, 4to. *Pap. 20,5 × 16,4 cm. 7 bl. 17. århs slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 7ᵛ opr. ubeskrevet.*

„Þättur aꝼ Þorſteini Vxaꝼöt Jſlending".

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

AM. 552 i, 4to. *Pap. 20,8 × 16,5 cm. 6 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Ól. Gíslason (?). Bl. 1ʳ (12 linjer) og bl. 6ᵛ er henholdsvis begyndelsen og slutningen af et nyt stykke udslettet.*

Orms þáttr Stórólfssonar („Her heꝼft ſaga af Ormi Störölꝼſ-syni enu*m* Sterka").

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

AM. 552 k α, 4to. *Pap. 20,3 × 16,7 cm. 5 bl. 17. århs slutning. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason.*

„Søgu þättur af Þorvallde Kodranſsyne Vidꝼǫrla".

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778.*

1342. **AM. 552 k β, 4to.** *Pap.* $20_{,5} \times 16_{,5}$ *cm. 21 bl. Skr.* (÷ *bl. 19—21*) *år 1683 af Þórður Jónsson. Bl. 17—18 noget beskadigede foroven.*

„Saga fra Þorſteine wijkingzſyne".

Efter sagaens slutning bl. 18r optages 4 linjer på denne side og hele den følgende side af viser til læserne *af afskriveren, efterfulgte af datering og navn.*

Bl. 19—21, dette hskr. opr. uvedkommende, ere papirfragmenter fra 17. årh., der bære spor af at have været anvendte til indbinding; indholdet ere brudstykker af en kalender, et privatbrev, et handels-regnskab (dansk).

Benyttelse og beskr.: ***Fornaldar sögur Norðrl. II.***

1343. **AM. 552 l, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 16_{,7}$ *cm. 15 bl. 17. årh. Bl. 1—12 skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 13—15, opr. ubeskrevne, optages delvis af senere antegnelser. I marginen kronologiske notitser.*

„Saga Aꝼ Gunnlaugi Orms-stüngu (*sål.*) **og Skalld- | Hʀaꝼni Jslendïngum".**

Ender „Þann greida er þü vil|llt haꝼa" *med åben plads for det følgende.*

Herkomst og hist.: *Bl 13v, 14v—15r bære* blandede optegnelser: nogle personnavne, en datering 'Copenhagen 1664' *(hvoraf det synes at fremgå, at det her forekommende* personnavn 'Gudmundur Gudmundsson' *snarere betegner en sönnesön af Jón lærði af dette navn end, som antaget i Ísl. sögur II, den ved antikvitetsarkivet i Stockholm ansatte G. G.)*, et par islandske viser, et tysk vers, general-lieutenant Hans v. Ahlefeldts titulatur (tysk), en dansk bön m. v.; *på bl. 15v er skrevet en notits, ifølge hvilken Hallfreðar saga vandræðaskálds synes at have fulgt herefter.*

Benyttelse og beskr.: *Gunnlaugs saga, Hafniæ 1775; Ísl. sögur II, 1847; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 90.*

1344. **AM. 552 m, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 17$ *cm. 16 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Störste delen af bl. 8v og 11v står blank til betegnelse af lakune. Bl. 16v ubeskrevet. Marginalantegnelser, særlig kronologiske.*

Hallfreðar saga vandræðaskálds.

Begynder defekt med ordene „gny *ok* ellds-gängi".

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 90.*

. **AM. 552 n, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 16_{,7}$ *cm. 22 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 22*[v] *opr. ubeskrevet. Kronologiske marginalnotitser.*

„Saga AF HRAFni Sveinbiarnarsyne vest|Fiːdīngi".

Herkomst og hist.: *Foran i hskr. er indhæftet et oktavblad, på hvilket Arne Magnusson har optegnet elleve stykker, betegnede ved numrene 1—11, der rimeligvis ere komne ham i hænde samtidig eller som dele af en og samme codex. Nr. 3—9 udgöres af AM. 552 b, l—n, p—r, 4*[to]*, skrevne dels af Björn på Skarðsá, dels* „med hendi ſem eg eigi þecke", *nr 1, 2, 10, 11 ere* „Su ſyrſta ſregn af Saturno i Krit 1641", „Sæmundar Edda", „Biorns a Skardzä um Eddu bækur", „Rimbegla" — *alle med Björns hånd. Bl. 22*[v] *findes personnavne og lign.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 729; Biskupa sögur I, 1858; Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 90, 92.*

. **AM. 552 o, 4to.** *Pap.* $20_{,4} \times 16_{,8}$ *cm. 10 bl. 17. århs sidste halvdel. Vistnok skr. af præsten Ólafur Gíslason.*

„Saga aF Hävarde Hallta og Jſfirdingum".

Herkomst og hist.: *Som ved AM. 552 a, 4*[to]*.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

. **AM. 552 p, 4to.** *Pap.* $20 \times 16_{,5}$ *cm. 15 bl. 17. årh. Mellem bl. 6—7 mangler ét blad.*

Kjalnesinga saga („Hier Byriar | Kialneſinga søgu").

Herkomst og hist.: *Bl. 2*[r] *nedre margen findes et rødt lakségl, der som våbenmærke viser en springende hjort.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, 1847.*

. **AM. 552 q, 4to.** *Pap.* $19_{,7} \times 16_{,8}$ *cm. 34 bl. 17. årh. To forskellige hænder, idet hskr. er sammenstykket af to opr. usammenhørende dele. Bl. 2 og bl. 33, af hvilke et stykke er bortrevet forneden, have fået det manglende tilsat ved pålimede sedler; en större seddel (bl. 34) udfylder den manglende slutning. Bl. 20*[r] *ses i nedre margen spor af et lakségl.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Ketils hængs saga** („Hier Byriar þätt | Kietels Hængs") og **Saga Grims loðinkinna.**

2) Bl. 12—34. **„Saga | Af Ørvar Odde enum Vijdfsrla“.** *Efter sagaens slutning følger* et vers om Örvar-Oddr.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II; Qrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI.*

1349. **AM. 552 r, 4to.** *Pap. 19,9 × 16,5 cm. 10 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá.*

Höfuðlausn („Eigils-Drápa. Skallagrimsfonar“) med **kommentar** af Björn på Skarðsá.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 86; Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1350. **AM. 553 a, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 76 bl. 18. årh. beg. Skr. af Jón Sigurðsson. Bl. 13ᵛ (på to linjer nær), 14—15ʳ stå blanke til betegnelse af lakune; bl. 76ᵛ ubeskrevet.*

„Sagann af Havarde Isfird|inge og Syne hans Ola|fe Biarnyl“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

1351. **AM. 553 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,6 cm. 26 bl. 18. årh. beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Sögu þattur af | Orme Storolfsfyne“.

1352. **AM. 553 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 47 bl. 18. årh. beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Saga af Kroka Ref“.

1353. **AM. 553 d, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 52 bl. 18. årh. beg. Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Wiglundar Saga“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

54. **AM. 553 e, 4to.** *Pap.* $21_{,1} \times 16_{,8}$ *cm.* *26 bl.* *18. årh beg.* *Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Saga Litil af Riddara Wil|kim og hans Syne".

Herkomst og hist.: *Dette hskr., der i modsætning til de øvrige under AM. 553, 4to henhørende er skrevet ikke med fraktur, men med latinsk kursiv, skal lige så vel som de øvrige skyldes Jón Sigurðsson. Jón Ólafsson fra Grunnavík bemærker herom i sin katalog* „Allar þeſsar fyrirfarande atta *(ɔ: AM. 553 a—g + et tabt)* med hende Iöns Sigurdſsonar".

---

55. **AM. 553 f, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,5}$ *cm* *13 bl.* *18. årh beg.* *Skr. af Jón Sigurðsson.*

„Þattur af Ølkofra".

---

56. **AM. 553 g, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,5}$ *cm.* *45 bl.* *18. årh beg.* *Skr. af Jón Sigurðsson.*

Hallfreðar saga vandræðaskálds („Her byriar Hallfreds | Sòghu").

[Ifølge den gamle katalog skulde til AM. 553, 4to endvidere høre „af Hórde og Hölmverium", *men denne saga fattes nu.]*

---

57. **AM. 554 a α, 4to.** *Pap.* $19_{,6} \times 15_{,6}$ *cm.* *23 bl. (+ 2 forsatsblade). 17. årh. Bl. 23v opr. ubeskrevet.*

„Sagan*n* Aғ Hørde Och Hans Filgiu|rum þeim Holmuerium".

Herkomst og hist.: *Som forsatsblade ere foran indsatte to overstregede blade (a—b), der indeholde et brudstykke af* Íslenzkir annálar; *i marginen på første side har Arne Magnusson skrevet* „Holmveria Saga. grey Exemplar. ur bok fra Sr Þorkele Oddzſyne i Gaulveriabæ". *Bl. 23v findes forskellige personnavne og penneprøver.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (citeret som AM. 555 a α, 4to).*

---

58. **AM. 554 a β, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,5}$ *cm.* *19 bl.* *17. årh.* *Skr. af Ketill Jörundsson. I marginen adskillige varianter.*

„Banda man*n*a saga".

Ender defekt med ordene „baꝛ ſo til, ad *madr*".

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X.*

1359. **AM. 554 a γ, 4to.** *Pap. 19,4 × 15,5 cm. 11 bl. 17. årh*s *sidste halvdel. Skr. af præsten Jón Torfason. 1ste side (bl. 1r) tilsat for Arne Magnusson, der selv har tilföjet en (overflødig) titel på det ellers ubeskrevne bl. 1r.*

„Sagan*n* af Kröka Ref“.

***Benyttelse og beskr.:** Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII.*

1360. **AM. 554 a δ, 4to.** *Pap. 19,6 × 16,5 cm. 17 bl. 17. årh Skr. af Ketill Jörundsson. Marginal- og interlinear-varianter dels med Arne Magnussons. dels med yngre hænder. Efter sagaens slutning bl. 17v ere 9 med en anden hånd tilföjede linjer udslettede.*

„Saga aꝼ Hænfna þöꝛeꝛ“.

***Benyttelse og beskr.:** Ísl. sögur II, 1847, s. XV.*

1361. **AM. 554 b, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,2 cm. 17 bl. 17. årh*s *slutning.*

Króka-Refs saga („Hier skrifaft saga Af | Krooka Reꝼ“).

***Benyttelse og beskr.:** Krókarefs saga, Kph. 1866; Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII.*

1362. **AM. 554 c. 4to.** *Pap. 21,1 × 16,7 cm. 8 bl. 17. årh*s *sidste halvdel. Sidste side sværtet og slidt.*

Indhold:

1) Bl. 1—6r. **„Aulkofra þattur“.** *Helt igennem ere interlinear-varianter tilföjede for Arne Magnusson, og enkelte steder ses A. M.s egen hånd.*

2) Bl. 6r—8. **„Rollants ʀymur“.** *Ende defekt i 2den ríma; bl. 6v øverst er en åben plads, formodenlig til betegnelse af lakune.*

***Benyttelse og beskr.:** 2) Arkiv f. n. fil. IV, 255; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. århı., Kbh. 1888, s. 345.*

[Ifølge den gamle katalog skulde i AM. 554, 4to findes endnu et eksemplar af Ölkofra þáttr ‘Ölkofra saga . . med hende Afgeirs’, *men dette mangler nu.]*

AM. 554 d, 4to. *Pap. 20,7 × 16,3 cm. 35 bl. 17. årh. Gnidret og sammentrængt skrift af varierende karakter, muligvis forskellige hænder. Papiret slidt og sværtet. Bl. 25 beskadiget. Bl. 34, opr. ubeskrevet, bærer penneprøver og lign., bl. 35 er håndskriftet fra først af uvedkommende.*

Laxdæla saga („Lax Dæla"). *Ender bl. 34ʳ med udgavens kap. 78.*

Efter bl. 24 en lakune fra udgs s. 238¹⁸—246²⁶ („svartte hann — . . Gudrun verda"). *Bl. 35 indeholder overstregede* brudstykker af Vatnsdæla- og Laxdæla-håndskrifter samt en notits bl. a. angående Laxdæla, stilet til provst Ketill Jörundsson, dateret 1663.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to notitssedler. På den første meddeler Arne Magnusson, at han har fået håndskriftet* 'fra Gisla Gudmundsſyni . . ä Alþingi 1703'; *på den anden dömmer han om sagaen* 'Er grei, er þö ei eins *og* þær almennilegu. Endaſt eins *og* Jons Arnorsſonar . . . Hun er i ſyrſtu deriverud ur þvi fragmento i 4ᵗᵒ, er eg ä'.

AM. 554 e, 4to. *Pap. 21,1 × 16,5 cm. 42 bl. 17. århs slutning. Bl. 42ᵛ ubeskrevet.*

Ljósvetninga saga („Hieꝛ Biꝛiast Liösvetninga Saga | Eduꝛ Reikdælu" — *sål.*).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Komin fra Skula Olafsſyne. 1700".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, 1830, s. 5; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. XXIX.*

AM. 554 f, 4to. *Pap. 19,6 × 16,1 cm. 28 bl. C. 1700. Synes skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 1ʳ, opr. ubeskrevet, bærer en af Arne Magnusson tilföjet (overflødig) titel; 4 overstregede linjer øverst på siden ere overklæbede. Bl. 28ᵛ, der har været helt beskrevet, er overklæbet, efter at skriften er udstreget. Ved en oprindelig paginering 279—334 (beskadiget ved indbinding) viser codex sig som del af et större hele. I marginen findes enkelte steder notitser med Torfæus' hånd.*

„Kormaks saga".

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Hafniæ 1832 og Halle 1886. Sml. Ant. Russes II, 277.

1366. **AM. 554 g, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 21 bl. 17. årh. To forsk. hænder. Adskillige marginalnotitser. Bl. 1r slidt og bladet forneden beskadiget.*

„Kormaks saga".

Efter fortællingens slutning bl. 21r optages den følgende side af begyndelsen af

„Sagann af Päle Byskup" *til* „þau voro óll | væn ad alite", *men teksten er overstreget ved to krydsvis dragne linjer, og Arne Magnusson har derhos i marginen skrevet* „habeo alibi".

Benyttelse og beskr.: Som foregående nr. Sml. Ant. Russes II, 277.

1367. **AM. 554 h α, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 13 bl. 17. årh. Skr. af Steindór Ormsson — med undtagelse af bl. 12—13, der ere yngre (fra c. 1700). Papiret slidt og skrøbeligt.*

Indhold:

1) Bl. 1—3v. **Hákonar þáttr Hárekssonar** — *begynder defekt med ordene* „. . fakeꝛ æftaꝛ vid hann".

2) Bl. 3v—11. **Króka-Refs saga** („Nu kiemuꝛ Sagann af Kröka Ref Jslendinge").

3) Bl. 12—13. **„þættur af Isleyfe Biskupe"** *(hånden synes uøvet, men minder i øvrigt om Ásgeir Jónssons). I øvre margen bl. 12r har Arne Magnusson skrevet* „Ur Olafs Sógu Helga i Flateyiarbok p. m. 269" — *har dog ikke få afvigelser.*

***Herkomst og hist.:** På et foran indsat blad er for Arne Magnusson skrevet* „Ur bök i 4to, ſem eg keypte 1710 af Jorunne i Ytra Hiardardal i Önundarfirde, konu Jons Steindorſsonar Yngra. Eru med hende Steindors Ormſsonar". *Efter sagaens slutning bl. 11v findes flere gange ejernavnet* Steinþór Jónsson *og en gang årstallet* 1709.

***Benyttelse og beskr.:** 1) FMS XI; 2) Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; 3) Biskupa sögur I, 1858.*

1368. **AM. 554 h, β 4to.** *Pap. 21,3 × 16,4 cm. 67 bl. (+ en ved bl. 42 indklæbet seddel). 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Interlinear-*

og marginal-varianter. Bl. 44ʳ har skriveren antydet en lakune, men derefter til udfyldning af denne indsat bl. 43; det lakunen forangående stykke bl. 44ʳ er senere blevet afskrevet på den efter bl. 42 indsatte seddel. Hist og her findes latinske marginal-notitser med, som det synes, biskop Brynjólfur Sveinssons hånd.

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Króka-Refs saga** („Hiet biriaſt Saga aꝼ Krōka Reꝼ") — *efterfulgt af et firelinjet* vers *til ære for Refr.*

2) Bl. 23—56ʳ. **„Sagan aꝼ Þōrde Hredu".**

3) Bl. 56ᵛ—67. **„Saga aꝼ Orme Stōrolꝼs ſine".**

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel er af Arne Magnusson antegnet* „A bok Gudmundar Þorleifsſonar i 4ᵗᵒ, med hendi Sʳ Ketils Jòr: ſ. 1703 hia mier

Kroka Refs Saga.
Þordar Hredu Saga.
Saga af Ormi Storolfsſ.
Saga Gunnar *(sål.)* Kelldugnups fifls.

Perſius Rimur Gudmund*ar* Andres ſonar. 6.
Bellerofontis Rïmur 5. (vantar eina.
Ansrïmur Sigurdar Blinda".

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s VII, X—XI, XXXVI; Nordiske Oldskrifter VI (ÞHr.); FMS. (OSt.).*

---

69. **AM. 554 i, 4to.** *Pap. 21,₂ × 16,₂ cm. 16 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Rettelser og varianter med skriverens hånd.*

Gunnars saga Keldugnúpsfífls („Sagan aꝼ Kielldu Nüps Gunnare").

Herkomst og hist.: *Se foregående nr.*

Benyttelse og beskr.: *Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

---

70. **AM. 555 a, 4to.** *Pap. 20,₅ × 16,₃ cm. 65 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Páll Ketilsson. Bl. 1—2, skrevne med en særlig hånd, have ikke oprindelig hørt til dette håndskrift. Gnidret skrift og dårligt papir, hvor blækket tildels er slået igennem.*

Njáls saga („Hier Biriaz Nials Sogu ed*ur* Iſlendinga Sogu").

Beskrevet Njála II, s. 740—41.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to af Arne Magnussons notitssedler. Den ene bærer påtegningen* „**Nials Saga.** Ex Bibliotheca Septimio-Roſt-

gardianſt. Sed mea nunc eſt ex Dono Domini Roſtgardi". *Den anden indeholder følgende brev-uddrag med A. M.s hånd* „Eg helld ad ecke mune merkilegt þad Nialu exemplar, ſem þier ſied hafed med minni hendi utanlands. [puta hia ſ^ra Peder Syv] en önnur var uppſkrifud i Hvammi af minum goda födur efter pergaments bök (ef mig riett minner) fra þordi Steindorsſyne. Sr Pall Ketilsſon 1699". *Hertil har A. M. senere føjet* „þeſſe er eigi ſkrifud efter Exemplari þordar Steind. ſ." *I henhold til ovenstående meddelelse antages dette hskr. skrevet af Páll Ketilsson, uagtet den her forekommende hånd (kursiv) ikke frembyder nogen lighed med frakturhånden i AM. 113 i, fol., der af A. M. henføres til ham. Bl. 1^r i øvre margen står* „P Septimii".

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1371. **AM. 555 b, 4to.** *Pap. 19,5 × 16 cm. 10 bl. 17. årh.*

„Wm Saracenos og Tyrkia Sem æ worum | Dogum bua til Jherusalem ſo wm þeirra Tru stu|ttliga".

Ender defekt med ordene „van ſtrax aptur borgina taurum | flo j hel 20".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Sr Jons Torfaſonar ä Breidabolſtad, og heyrer mier nu til" (*sål. rettet fra* „honum til").

1372. **AM. 555 c, 4to.** *Pap. 20 × 16 cm. 75 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—75^r. **Njáls saga** („Niäls Saugu Bök").
2) Bl. 75^r—^v. **„Lytid Intak wr Sögu Gudmundar Biſkups".**

Beskrevet Njála II, s. 741—42 under benævnelsen „Breiðabólstaðarbók".

Herkomst og hist.: *Et foran indsat blad bærer følgende notitser med Arne Magnussons hånd* „Nials Saga. Ur bok Sr Jons Torfa ſonar ä Breidabolſtad, og heyrer mier nu (1721.) — *sål. rettet for* „nefndum Sr Jone" — til.
Item
Inntak ur Sögu Gudmundar biskups. þar af ſieſt ad Codex Reſenianus hvar þesse Epitome ſtendur inne, hefur i þær tider ä Islande vered". *Nu findes dog intet sådant stykke i cod. Res. (ɔ: AM. 399, 4to).*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga. Havniæ 1809; Ant. Russes II, 238.*

1373. **AM. 555 d, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 27 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 27^v ubeskrevet.*

„Soguþattr af Orme Stor|olfs ſyni".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „ex membranâ Regiâ".
Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

AM. 555 e, 4to. *Pap. 20,3 × 16,5 cm. 7 bl. 17. årh's slutning. Bl. 7v ubeskrevet.*

Orms þáttr Stórólfssonar („Hier Byrjar Savgu þätt af Orme Störolfz syne").

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

AM. 555 f, 4to. *Pap. 21,2 × 17 cm. 6 bl. 17. årh's sidste halvdel. Bl. 6v ubeskrevet.*

„Saga áf Gunnare KelIduGnupz fifle".

Benyttelse og beskr.: *Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

AM. 555 g, 4to. *Pap. 19,5 × 15,6 cm. 27 bl. 17. årh's slutning.*

Indhold:

1) Bl. 1—22r. **Kjalnesinga saga** („Her Byriar Bua Sógu").
2) Bl. 22r—27. **Jökuls þáttr Búasonar** („Nv Biriar Soguna af Jokle Syne Bua | Andrydſsonar").

Efter slutningen af Jökuls þáttr bl. 27v følge 6 udslettede linjer, der ses at have indeholdt begyndelsen af 'Saga af Alafleck'.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847.*

AM. 555 h, 4to. *Pap. 20,8 × 16 cm. 10 bl. Skr. 1686 af Arne Magnusson. Efter fortællingens slutning bl. 10r, l. 10, er resten af bladet bortskåren og den tilbageblivende stump, der ses også at have været beskreven på bagsiden, opklæbet på et blad hvidt papir.*

„Dramur Stiörnu Odda".

Herkomst og hist.: *Bl. 1r har A. M. i marginen noteret* „Skrifadur epter miög gamallri Membrana: Kiöbenhafn: Ao 1686".
Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII (Draumvitranir).*

1378. **AM. 555 i, 4to.** *Pap.* $19_{,5} \times 16_{,1}$ *cm. 16 bl. C. 1700. To forskellige hænder; fra bl. 11 Ásgeir Jónsson. Spor af en oprindelig paginering 337—67.*

„Dravmr Stiornu Odda".

Benyttelse og beskr.: *Som foregående nr.*

1379. **AM. 555 k, 4to.** *Pap.* $19_{,8} \times 15_{,8}$ *cm. 16 bl. 17. årh:s slutning.*

„Saga Aғ Gunnare | Kielldugnups Fible".

[Under AM. 555, 4to findes i den gamle katalog endvidere opført 'Saugu þättr af Ulfe Ugga Syne, Stiórnu-Odda, þórdar og þorfteins Sidu-Hallsfonar Draumar, item af þorfteine þorvards-Syne, Sagan af Hænfna-þöre, Vatnsdæla — allar *(ɔ: alle undtagen den først nævnte)* med hende Äfgeirs', *men disse mangle nu].*

1380. **AM. 556 a, 4to.** *Perg.* 25×20 *cm. (de sidste læg dog indtil* $25_{,5} \times 22$ *cm.). 88 bl. 15. årh. Røde overskrifter og flerfarvede initialer, hvoraf dog på mange steder kun ses svage spor; större, ornamenterede initialer ses bl. 53v, 70r. Skriften hist og her temlig slidt. Bl. 4, 7, 14 have aldrig haft fuld störrelse; af bl. 83 er nedre margen bortskåren. Af bl. 52 (med undtagelse af de 10 første linjer) og bl. 53r (på sidste linje nær) er skriften udraderet, mellem bl. 44—45 mangle 4 blade. Bl. 88v er væsenlig ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—5r. **Sigrgarðs saga frækna.**

Begynder defekt med ordene „þu mıc at fpyŋa".

2) Bl. 5r—52r. **Grettis saga.**

Efter sagaens slutning har på de følgende 2½ sider fulgt digtet Grettisfærsla, *men skriften er forsætlig bortskrabet, og kun de prosaiske indledningsord stå tilbage.*

3) Bl. 53v—70r. **Gísla saga Súrssonar** (hin minni). *Nederst på foregående side (53r) findes dog allerede overskriften* „Hıer hefur fogu Gıfla fur fonar".

4) Bl. 70r—88r. **Harðar saga Grímkelssonar ok Geirs** *eller* **Saga af Hørðl ok Hólmverjum** („hıeꝛ heꝼuꝛ holm ueꝛıa ſogv“).

Sagaen standser midt på siden, hvis resterende del er ladet ubeskreven.

Herkomst og hist.: *I codex forekomme forskellige påskrifter. Med hænder fra 17. årh. findes i marginen titler og indholdshenvisninger (bl. 5r, 19r, 48r) samt nogle tilskrifter og penneprøver tildels indeholdende personnavne (bl. 17v, 18r, 52—53r); bl. 53r nævnes* „Thoꝛleyꝼuꝛ Magnus son“ *som ejer. Enkelte antegnelser ere ældre; således står bl. 50v i nedre margen* „Þeſſa Bok a egeꝛtt hanneſson“ *osv. (16. årh.). Tværs over bl. 88v er med en hånd fra c. 1500 skrevet fire linjer, der omhandle håndskriftets tilbagelevering fra en låntager til ejeren (en bonde) og [dennes hustru?] Oddný. Denne codex og det følgende nr (556 b, 4to), der oprindelig have hørt sammen, omtales af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 66v—71r. Efter under ét at have angivet indholdet af AM. 556 a—b, 4to tilföjer A. M.* „bokin er i breidu folio, ſtuttu. Eg hefi hana feinged ur 2. ſtòdum. Framanaf uſqve ad Holmveria Sògu incluſivè hefi eg feinged frä þeim er þat hafde feinged fra Þorde Steindorsſyne, enn hitt ſidara annarſtadar ad, og nockur blòd ur þvi, enn þä i òdrum ſtad“. *Derefter følger afskrift af en detailleret forespörgsel til præsten Páll Þórðarson på Eyri i Skutilsfjörður (1707), om hvorvidt Þórður Steindórsson havde ejet denne skindbog i dens helhed og i så fald, når og hvorledes den var bleven delt, og i det hele om håndskriftets og særlig dettes sidste dels skæbne så langt tilbage som muligt; af det tilhørende svar ses, at Þórður Steindórsson har ejet sagahåndskriftet udelt,* „af eignum Sal. Giſla Magnuſſonar“, *men i øvrigt ingen oplysninger kunde give.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II (Gísl.); Ant. Russes II, 297 (Gísl.), 318 (Harð.); Nordiske Oldskrifter VIII (Gísl), XVI (Grt.); Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (Harð. — med facsim.); Ný Félagsrit XXI (Grettisfærsla); Sturlunga saga, Oxf. 1878 L—LII, CLVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 202.*

AM. 556 b, 4to. *Perg. 27,5 × 22,2 cm. 46 bl. 15. årh. Samme hånd som i AM. 556 a, 4to og ensartet udstyring, da bægge hskrr opr. have udgjort én codex. Bl. 33 er beskadiget forneden, bl. 20, 22—24, 34 bære spor af at have været anvendte til indbinding.*

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Mágus saga** *med* þættir („Hıer heꝼ*ur* vpp mag*us* faugu“).

Efter bl. 21 og 23 mangler et blad; sagaen ender defekt med ordene „hıer fä ek alla m*enn* hꝛæd“.

2) Bl. 25—35. **Jarlmanns saga.**

3) Bl. 35r—46. **Þorsteins saga Víkingssonar.**

Efter bl. 40 og 44 mangler et blad.

Herkomst og hist.: *Også her forekomme i marginen med yngre hænder saga-titler; en enkelt anden påskrift findes bl. 17v; bl. 27r læses i nedre margen* „Magnuſ ionſſon“ *(17. årh). I øvrigt henvises til hvad under AM. 556 a, 4to er anført.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II; Fornsögur Suðrlanda LXII, CIV flg., CVIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 168.*

1382. **AM. 557, 4to.** *Perg. 22 × 17 cm. 48 bl. 15. årh. Af initialer og overskrifter ses intet spor. Mange blade ere af uregelmæssig form og have aldrig haft fuld störrelse. Hskr. har desuden lidt adskilligt; det begynder og ender defekt samt har lakuner. Pergamentet er urent og den i og for sig tydelige store skrift hist og her slidt. Bl. 9 er beskadiget forneden, af bl. 44 er et stykke foroven afrevet, flere andre blade have huller og rifter. For flere stykkers vedkommende findes ved disses begyndelse en overskrift anbragt som kolumnetitel.*

Indhold:

1) Bl. 1—3r. **Valdimars saga.**

Begynder defekt med ordene „þòkv. *sva* at þeır vıſſv alldrı“. *Efter bl. 2 mangler 1 bl.*

2) Bl. 3r—10. **Gunnlaugs saga ormstungu.**

Som kolumnetitel står bl. 3r „Gun(*n*)laugſ ſaga“; *endvidere er med en hånd fra 17. årh. overskrift tilföjet.*

Sagaen ender defekt med ordene „med òſſ þann greıda er þv vıllt“, *Ísl. sögur II, s. 262, hvorefter 2 blade mangle.*

3) Bl. 11—22v. **Hallfreðar saga vandræðaskálds.**

Begynder defekt „gny *ok* elldz gangı“, *Flatb. I, s. 300. Efter bl. 16 mgl. 2 blade, efter bl. 18 1 bl. I øvre margen bl. 11r er overskrift tilföjet med en hånd fra 17. årh.*

4) Bl. 22v—27r. **Hrafns saga Sveinbjarnarsonar.**

Efter bl. 23 mgl. 2 bl., efter bl. 24 6 bl., efter bl. 25 1 bl. I øvre margen bl. 22v er med en yngre hånd overskrift tilföjet.

5) Bl. 27r—35v. **Eireks saga rauða.**

Som kolumnetitel står bl. 27r „ſaga eírekſ rauda“.

6) 35v—38r. **Rögnvalds þáttr ok Rauðs.**

Som kolumnetitel står bl. 35v „ꝼra raugnvalldı *ok* ravd“.

7) Bl. 38r—40. **Damusta saga.**

Ender defekt med ordene „vard þa at leggıa". *Efter bl. 38 mgl. 1 blad. Som kolumnetitel står bl. 38r* „ſaga damuſta".

8) Bl. 41—42. **Hróa þáttr heimska.**

Begynder og ender defekt henholdsvis med ordene „her vm dæma a myrgin" *og* „betrı menn enn þer ervt".

9) Bl. 43—44r. **Eireks saga víðförla.**

Begynder defekt med ordene „ſtad er hverſ kynſ veſold". *Efter bl. 43 lakune.*

10) Bl. 44r—45r. **Stúfs þáttr skálds þórðarsonar kattar.**

Som kolumnetitel står bl. 44r „ſaga ſtuꝼſ".

11) Bl. 45r—48r. **Karls þáttr vesæla.**

Som kolumnetitel står „ꝼra katlı hınum veſala".

12) Bl. 48v. **„ſveınka þattur"** *(kolumnetitel).*

Ender defekt med ordene „qvodv ꝼınnaı. attv andra".

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse; en tilsvarende findes indført i AM. 435 a, 4to bl. 85v, og her tilföjes* „Bokina hefi eg f(e)nged af M. Jone Wid. hefr annad hvert heyrt Skalholltz kirkiu til, eda orded þar epter af Mag. Bryniolfs bokum". *Af en indlagt seddel ses, at ét blad af Damusta saga enkeltvis er kommet fra Island.*

Benyttelse og beskr.: *2) Gunnlaugs saga, Hafniæ 1775 (facs.), Ísl sögur II, 1847; 3) Fornsögur, Leipzig 1860; 4) Biskupa sögur I. Kph. 1858; 5) Grönl. hist. M. I, 348—49, Ant. Amer. s. 82, 168 fig. (facs.), Icel. Reader, Oxf. 1879; 7) J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 176. Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVI; Corpus poet. bor. s. XLI*

AM. 558 a, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 17 bl. C. 1700.*

„Saga aꝼ Wallna Liot". *Overskriften indsat af Arne Magnusson, af hvem senere er tilföjet* „aliis af Gudmundi Rika oc Svarfdælum".

Benyttelse og beskr.: *Isl. sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881.*

AM. 558 b, 4to. *Pap. 20,2 × 15,8 cm. 15 bl. 17. årh*s *slutning. Hist og her marginal-tilföjelser og rettelser, deriblandt enkelte af Arne Magnusson.*

„Saga Aff Widſkipttum Gud|m*und*a*r* hin*n*s ryka ok þe*r*ra Svarꝼdæla“ — *hvortil Arne Magnusson har föjet* „al. Vallnaliotz Saga“.

Øverst bl. 1ʳ ere to linjer forud for sagaens begyndelse udslettede.

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

1385. **AM. 558 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 15,7 cm. 74 bl. 17. årh. Bl. 69—74 brudstykke af et særligt hskr. Bl. 1 beskadiget i kanten, særlig forneden. Hist og her marginal-varianter og tilföjelser. Flere lakuner.*

Indhold:

1) Bl. 1—68. **Grettis saga.**

Efter bl. 1 og 3 mangler et blad; ender defekt med ordene „kallt nockud | Bakadeft ha*nn*“, *Grettis saga, s. 170. Skal ifølge G. Vigfussons vedtegning i den gamle katalog stamme fra Vatnshyrna, 'cod. opt.'*

2) Bl. 69—74. **Sturlaugs saga starfsama.**

Begynder defekt med ordene „sagde effter eina stund“, *ender* „mun dau|din*n* vyſ“. *Sml. Fornaldar sögur Norðrl. III, 595—624 (626).*

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad, der bærer en unöjagtig indholdsfortegnelse gældende dette og det næste nr, er med en hånd fra c. 1800 skrevet* „Da Nommeret af diſse 3de Codices var faldet bort, kunde jeg ikke vide hvor det hørte hen Jhvorvel jeg giörde mig umage for at søge dem op i Catalogus men da de dog maatte nommereres førte jeg dem under Nº 558 hvor för ſtoed allene Vallna Liôts ſaga“.

1386. **AM. 558 d, 4to.** *Pap. 21 × 16,7 cm. 46 bl. 17. århs slutning.*

„Saga aꝼ Fimmboga sem kalladur | var Rame“.

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Halle 1879.*

---

87. **AM. 559, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,1 cm. 82 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Åben plads for initialer. Enkelte marginalnotitser og rettelser af Arne Magnusson. Bl. 82ᵛ ubeskrevet.*

„Vatzdæla ſaga“ — *overskriften tilföjet af Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812; Fornsögur, Leipzig 1860.*

---

88. **AM. 560 a, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,8 cm. 26 bl. 18. årh$s$ beg. Ornamentering i nedre margen; kolumnetitel.*

Víglundar saga („Hier Biriar Søguna Af | Wyglunde. Væna“).

---

89. **AM. 560 b, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm 19 bl. 18. årh$s$ beg. Samme hånd som foreg. nr og tilsvarende udstyring. Bl. 19ᵛ ubeskrevet.*

Gunnars saga Keldugnúpsfífls („Hier Biriar Søg|una Aꝼ Gunnare kiell|dugnups ꝼyꝼle“).

Benyttelse og beskr.: *Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

---

90. **AM. 560 c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,7 cm. 127 bl. 18. årh$s$ beg. Samme hånd og lignende udstyring som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—29ʳ. **Hrafns saga Sveinbjarnarsonar** („Hier Biriast Sag|ann af hraꝼne Sueinbiarnar | Sine, Veſtꝼirdynge“ *osv.*).

2) Bl. 29ᵛ—35. **Draumvitranir þrjár** („Nockrar Faeinar Vit|raner“) ɔ: Bergbúa þáttr, Kumlbúa þáttr, Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar.

3) Bl. 36—57. **Kjalnesinga saga** („Hier biriar Kialn(e)ſynga saugu“).

Efter bl. 37 mangler et blad.

4) Bl. 58—66ʳ. **„Þættur af Iøkle Buasine“.**

5) Bl. 66ᵛ—85. **Áns saga bogsveigis** („Hier kiemur Sagann | af æn BogSueigir“).

Efter bl. 77 mangler et blad.

6) Bl. 86—95ʳ. **Rauðólfs þáttr.**

Begynder defekt „ꝼær til nochud“.

Kolumnetitel ‘Sagann aꝼ Raudulꝼe og sonum hans’.

7) Bl. 95ᵛ—127. **„Sagan*n* af Häuarde Hin|um*m* hallta ïſꝼirdynge, og sine han*n*s | Ölæfe Biarnil“.**

Mellem bl. 119—20 er en större lakune, fra „ſpurde huor þad være“ *til* „ad sængin*n*e“, *Nord. Oldskr. XXVIII s. 32—43.*

Herkomst og hist.: *Bl. 95ʳ læses ved slutningen af Rauðólfs þáttr* „Skriꝼad aa Geirraudar | Eyre An*n*o 1707“.

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist. M. II, 729; 2) Nordiske Oldskr. XXVII; 3—4) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 5) Fornaldar sögur Norðrl. II; 7) Nord. Oldskr. XXVIII (cit. som 550 c).*

1391. **AM. 560 d, 4to.** *Pap. 21,8 × 16,5 cm. 122 bl. 18. årh. beg. Samme hånd som foreg. nr og lignende udstyring. Bl. 18ᵛ ubeskrevet. På bl. 122ᵛ en marginalrettelse.*

Indhold:

1) Bl. 1—18ʳ. **Sörla saga sterka** („Hier Kiemur Sagan*n* Af Sørla | hinum*m* Sterka“). *Lakune efter bl. 8 og 14.*

2) Bl. 19—122. **Egils saga Skallagrímssonar.**

Kolumnetitel ‘Sagann aꝼ Kuölldvlꝼe, Skallagryme og Eigle Skallagrymſsine’.

Begynder defekt „Haꝼde Sigur Enn þar ꝼiell þorer hókulängur“, *ender* „kall aꝼ gamall ä köngsreinum“. *Endvidere forekomme lakuner efter bl. 34 og 46.*

Af de tre större digte anføres kun 1ste vers af Sonatorrek.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet Arne Magnussons egenhændige indholdsfortegnelse omfattende AM. 560 a—d, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Sörla s. st); Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1392. **AM. 561, 4to.** (*tidligere en tid i tre hæfter, betegnede* A—C). *Perg. 21,5 × 16,5 cm. 41 bl. C. 1400. Røde overskrifter og initialer. Håndskriftet er fragmentarisk og den bevarede del for adskillige siders vedkommende beskadiget, ved at den oprindelige skrift er udskrabet og pergamentet tildels pårny beskrevet i 17. årh. — en mishandling, for hvilken særlig læggenes ydersider have været genstand. Bl. 15 beskadiget ved beskæring af indre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—16^v. **Vémundar saga ok Víga-Skútu** *eller* Reykdæla saga.

Begynder defekt „(bæ)nvm. fveınnınn fkal gnegꝗa þar", *Ísl. Forns. II, s. 62. Efter bl. 15 mangler et blad, bl. 9^v og 16^r er skriften endvidere fuldstændig udskrabet.*

Bl. 9^r *bærer nu (med uøvet hånd fra 17. årh.)* begyndelsen af en komisk ríma; *denne findes i* Arne Magnussons afskrift *på to tilhørende papirsblade, hvis resterende del optages af* en afskrift af bl. 8^v *fra 1ste halvdel af dette årh. (Þorsteinn Helgasons hånd?). Også øvre halvdel af* bl. 16^r *er beskrevet med* ríma-vers *(samme eller lignende hånd som bl. 9^r).*

2) Bl. 16^v—32^r. **Gull-Þóris saga** („her heꝼzt ſaga g|ull þoꝛıſſ"). *På bl. 23^v, 24^r, 31^v, 32^r er skriften udskrabet, fuldstændigst bl. 31^v, mindre grundig derimod bl. 32^r, hvor den oprindelige tekst endnu for største delen lader sig læse.*

Bl. 23^v—24^r *(beskrevne med för omtalte plumpe hånd fra 17. årh.) bære* 5te ríma af Úlfhams rímur.

3) Bl. 32^v—41. **„hofuetnınga ſaga".**

Ender defekt „kom a modꝛuvollv *ok* geck tıll", *Ísl. Forns. I, s. 198. Efter bl. 34, 37 mangle blade i håndskriftet; på bl. 37^v er den oprindelige skrift udskrabet, hvorefter, med den sædvanlige hånd fra 17. årh., er indsat* en udfyldning til forbindelse af teksten bl. 37^r og 38^r.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 71^v anføres om dette hskr.* „Elen Þorlaksdotter ſagde mier 1702. af *(sic)* fader ſinn herra Þorlakr hefde til forna ätt þeſſa bok". *Hist og her ses i marginen Arne Magnussons hånd, der har tilföjet overskrifter og lign. Foruden nogle ubetydelige eller ulæselige påskrifter (mest fra 17. årh.) findes i nedre margen bl. 5^v og 16^v notitser fra c. 1500, af hvilke den ene indeholder navnet* gudrun, *den anden* giſle gudmunſson; *bl. 2^r øvre margen står ejernavnet* Olaꝼr Olaꝼs ſon *(17. årh.). For med större sikkerhed på de udskrabede sider at kunne forsøge et kemisk reagens (der dog viste sig uvirksomt), har man i sin tid ladet tage en* facsimilerende afskrift *af de pågældende blades modstående side — denne er vedlagt.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 5 (Ljósv.), 8 (Vém.); Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880 (Ljósv.), II (Reykdæla ɔ: Vém.); Gull Þóris saga, Leipzig 1858; Ant. Russes II, 271 (Ljósv.); Ný Félagsrit XXI, 118—22 (GullÞ., Reykd. — uden angivelse af hskrs nr); Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVII; Arkiv f. n. fil. 179—91 (GullÞ); J Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 155.*

1393. **AM. 562 a, 4to.** *Pap. 21,3 × 17 cm. 13 bl. 17. årh. To forskellige hænder. Rettelser og varianter tilföjede af Arne Magnusson. Bl. 13v er begyndelsen af et stykke udslettet.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **þorsteins þáttr stangarhöggs.** *Skr. af Ketill Jörundsson. Overskrift* „þättur ür Vopn-firdinga Sogu, | af þorsteine (*hertil af A. M. föjet* „Stangarhögg“) þörarins fine, i Sunnudal“.

2) Bl. 6—8. **þorsteins þáttr stangarhöggs.**

Begynder defekt „vid fä þike mier“, *dog ere de første 12 linjer overstregede. Vistnok begyndelsen til dette stykke er det, som er udslettet bl. 13v.*

3) Bl. 9—13r. **„Saga Aff þorfteine Hvyta“.**

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V.*

1394. **AM. 562 b, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,7 cm. 10 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. På bl. 1r er skriften udstreget og siden derefter overklæbet med hvidt papir.*

„Saga af þorfteine Uxa föt“.

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

1395. **AM. 562 c, 4to.** *Pap. 19 × 15,6 cm. 11 bl. 17. årh.*

„Sagan af þorfteine vxaföt Iflending“.

Efterfulgt af „Aratal oc Alldur þorfteins uxa fotz epter Sogu hans | reyknad og Annalum“, *underskrevet* „B. J. S“, *og* „Vifa um þorftein uxafot“, *denne sidste skreven med Arne Magnussons hånd.*

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „þetta innlagt true eg mig feinged hafa hia þormodi Torfafyne, og var þä (nifi me memoria valde fallit) aptani ein hveriu kvere eda midt innani. þad hefr lated rita herra þorlakr, þvi þad er eins hans fkrifara hönd“.

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

---

96. **AM. 562 d, 4to.** *Pap. 21 × $16_{,5}$ cm. 4 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Kun de indre kolumner beskrevne.*

„Fra þorſteine forvi|tna".

Herkomst og hist.: *I marginen er af Arne Magnusson noteret* „Ex Codice Flateyenſi Column. 838".

---

97. **AM. 562 e, 4to.** *Pap. $21_{,1}$ × $16_{,3}$ cm. 4 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„Sögu þattr aꝼ þorſteine | forvitna".

Herkomst og hist.: *Ifølge en tilhørende seddel er denne 'þáttr'* „ritadur epter hendi Sr Jons i Villingahollte, og stod hann i bök i folio, er eg feck af Syſlumanninum Jone þorlaks ſyne". *Originalen, med hvilken afskriften er nöjagtig jævnført, er gået til grunde. Endvidere omtales et andet, tilintetgjort ekspl. af denne fortælling.*

---

98. **AM. 562 f, 4to.** *Pap. $21_{,8}$ × $16_{,3}$ cm. 4 bl. To forskellige hænder, henholdsvis fra c. 1700 (Arne Magnusson) og 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **„Æꝼintyr aꝼ þorſteine | Auſtꝼirdſkum".**

2) Bl. 4. **„Sögu þättur þorsteinz ꝼorvitna".** *Varianter tilföjede af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *En til 1) hørende seddel stemmer i indhold ganske med den ved forrige nr omtalte.*

---

99. **AM. 562 g, 4to.** *Pap. $20_{,5}$ × $16_{,3}$ cm. 3 bl. C. 1700. Består af to indbyrdes uafhængige bestanddele.*

Indhold:

1) Bl. 1 *(hånd fra 17. århs sidste halvdel).* **„Saga aꝼ þörsteine | ꝼröda".** *Slutningslinjerne ere tilföjede af Arne Magnusson.*

2) Bl. 2—3 *(skrevet for Arne Magnusson).* **„Æfintyr af þorſteine Forvitna".** *Varianter tilföjede af Arne Magnusson.*

Herkomst og hist.: *Om bl. 1 bemærker Arne Magnusson på en tilhørende seddel* „Feinged 1720. epter Sal. Aſſeſſor þormod Torfaſon. Var i Volumine № 15".

1400. **AM. 562 h, 4to.** *Pap.* *21,8 × 16,3 cm.* *3 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Jón Torfason.*

„Saga af þorſteine Froda | (al: Auſtfirdska).“

I marginen er en henvisning med Arne Magnussons hånd til Noregs konunga sögur.

1401. **AM. 562 i, 4to.** *Pap.* *21,2 × 16,4 cm.* *5 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson.*

„Aꝼ | þorſteine Auſtꝼirding“.

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet AM^sk seddel stemmer i indhold med de under AM. 562 e og f, 4to anførte.*

1402. **AM. 562 k, 4to.** *Pap.* *21,2 × 16,2 cm.* *4 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Jón Torfason.*

„Af þorſteine nockrum Auſtfirdsku*m*“.

Herkomst og hist.: *I marginen bl. 1^r har Arne Magnusson skrevet* „Epter hende Sr Ketils Jórundzſonar“.

1403. **AM. 563 a, 4to.** *Pap.* *20,7 × 16,7 cm.* *10 bl.* *17. århs sidste halvdel.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^v. **„Soguþattuꝛ aꝼ þoꝛleyꝼe** Spaka eꝛ ødꝛu | naꝼne kallaſt **Jaꝛla skälld“.**

2) Bl. 4^v—10. **„Søguþätt*ur* aꝼ Sneglu Halla“.**

Benyttelse og beskr.: *FMS III; Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. XX.*

1404. **AM. 563 b, 4to.** *Pap.* *21,4 × 16,9 cm.* *35 bl.* *17. århs sidste halvdel. Flere forskellige hænder. Ubeskrevne ere bl. 18^r, 23^v—24, 35^r, endv. bl. 25^r, hvor den oprindelige skrift er overklæbet; bl. 23 er et for Arne Magnusson tilsat blad. Bl. 1—13 forekommer en ældre paginering 37—62. I marginen bl. 1—10 findes ornamentale tegninger, deriblandt personer i datidens dragt.*

Indhold:

Af bl. 1^r *står nedre halvdel blank, øvre halvdel, der har været overklæbet, bærer slutningen af et stykke* om biskop Gizur Einarssons i Skálholt og de islandske præsters forhold til reformationen.

1) Bl. 1^v—10^v. **„Sagann af Eyreke Rauda“.**

Helt igennem rettet for Arne Magnusson.

2) Bl. 10^v—23^r. **„þåttur af BroddHelga“.**

3) Bl. 25^v--35^r. **„SAGANN AF ÞORSTEINE i Uxafót“.**

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler bemærker A. M.* „Sr Gudmundur ſkeytir ei um þeſſa bok aptur“ *og (angående stykke 1)* „Þeſſe Eiriks Saga er conſererud vid Exemplar i 4to med hendi Sr Vigfuſs Gudbrandzſonar“.

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist M. I, 349. Ant. Amer. s. 82; 2) Nordiske Oldskr. V; 3) FMS III.*

---

05. **AM. 563 c, 4to.** *Pap. $21,_3 \times 16,_5$ cm. 11 bl. C. 1700.*
„Stiórnu Odda Draumur“.

[Som 1ste stykke i dette nr nævner den gamle katalog „Ættartala Frä Eggert Eggertsſyne Lògmanne i Vikenne i Norege“, *men dette mangler nu.]*

---

06. **AM. 564 a, 4to** (*bl. 1—2, 5—7 overførte fra* Addit. 20, fol.). **Vatnshyrna** *(de bevarede fragmenter). Perg. $28 \times 23,_4$ cm. 7 bl. Tospaltet. C. 1400. Alle bladene ere mere eller mindre beskadigede og bære tildels spor af at have været anvendte til indbinding. Af bl. 2 er kun en smal strimmel nærmest ryggen tilbage, bl. 4—6 have lidt ved beskæring henholdsvis langs ydre, indre og nedre, og indre margen, særlig bl. 5 er herved formindsket, så at det kun har omtrent halv störrelse; af bl. 7 er øvre del af indre kolonne hensmulrende. Af kolorerede initialer og overskrifter ses intet spor.*

Indhold:

1) Bl. 1—2^r. **Bárðar saga Snæfellsáss.**

Bl. 1 *beg.* „nef heıdar kollu“, *ender* „lítt ertu ſtadꝛ kumpan minn“, *Nord. Oldskr. XXVII, s. 10—16.*

Bl. 2r *beg.* „[G]eftı let ꝼara tıl“, *ender* „ok geꝼa. mer“, *ib. 41—43.*

2) Bl. 2v—4r. **Þórðar saga hreðu.**

Bl. 2v *beg.* „lıotı fon þoꝛu hòꝛda kara“, *ender* „ok var hann þa kalladı. Þordı“, *ib. 93—95.*

Bl. 3—4r *beg.* „ga. fınvm þat annad“ *og går til sagaens slutning, Nord. Oldskr. VI, bl. 59—66.*

3) Bl. 4r—v. **Draumvitranir þrjár.**

Bergbúaþáttr, Kumlbúaþáttr, Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar — *denne sidste til ordene* „lattu dꝛepa. hann fòg(du)“, *Nord. Oldskr. XXVII, s. 130.*

4) Bl. 5—7r. **Viga-Glúms saga.**

Bl. 5 *beg.* „ueꝛda eꝼ dꝛepín eꝛ“, *ender* „ꝼoꝛſt ꝼyꝛ[er] .. þotti m“, *Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, s. 94—99.*

Bl. 6 *beg.* „ouíneꝛ koma at mer“, *ender* „hoꝛꝼin ok heꝼer eıgı ꝼun“, *ib. 99—105.*

Bl. 7r *beg.* „þat var eıtt fv[m] . . .“, *og går til sagaens slutning, ib. 105—106.*

5) Bl. 7r—v. „**Hardar ſága grimk|elſ ſonar**“ — *denne overskrift er tilföjet af en samtidig hånd.*

Fra sagaens begyndelse til „Lıtlu sıdar com toꝛꝼı a sıgnyıar ſtadı ok ſpurdı hvı helga“, *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. 476—80.*

Herkomst og hist.: *Flertallet af disse blade — og muligvis alle — har Arne Magnusson modtaget fra Ormur Daðason. At bl. 1—2 og 5 ere komne fra denne (år 1716), angives udtrykkelig ved påskrifter af A. M. bl. 1r og 5r; en tilhørende seddel angiver samme oprindelse (år 1721) for bl. 3—4s vedkommende. Disse blade ere de eneste kendte rester af den del af den store skindbog Vatnshyrna, som i det 17. årh. blev tilbage på Island; den anden, större del, der indlemmedes i Resens samling og med denne overdroges universitetsbibliotheket, gik fuldstændig til grunde ved Københavns brand 1728.*

Benyttelse og beskr. *(hovedsagelig citeret som Addit. 20, fol.): 1) Grönl. hist. M. III, 517, Nordiske Oldskr. XXVII; 2) Nord. Oldskr. VI, XXVII; 3) Nord. Oldskr. XXVII; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880; 5) Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (facsim). Om Vatnshyrna se endv. Fornsögur, Leipzig 1860, s. XIV—VI, Tímarit VIII. Rkv, 1887, s. 93—95.*

1407. **AM. 564 b, 4to.** *Pap.* $20{,}7 \times 16{,}5$ *cm. 18 bl. Tospaltet (med undt. af bl. 1r). 17. årh. slutning. Skr. af præsten Jón Torfason. Stærkt ornamenterede initialer.*

„Sagan*n* Aff þörde Hr|edu“.

Efter sagaens slutning bl. 18^{r} er bladets nedre halvdel bortskåren og bl. 18^{v} overklæbet.

***Herkomst og hist.:** På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet* „Þordar Saga Hredu mutatis initiis Capitum“; *dertil er for A. M. föjet* „ur bökum ſem eg feck af S^{ra} Olafi Giſlaſyne ä Hofi i vopnafirde“.

***Benyttelse og beskr.:** Nordiske Oldskrifter VI.*

AM. 564 c, 4to. *Pap. $20,_7 \times 16$ cm. 3 bl. 17. årh s slutning. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 3^{v} ubeskrevet.*

Draumvitranir.

Bergbúaþáttr *(slutningen, fra* „onyt míkit“, *og denne overstreget),* Kumlbúaþáttr *og* Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar.

***Herkomst og hist.:** Ifølge den gamle katalog må det antages, at disse stykker ere afskrevne efter det pågældende membranblad af Vatnshyrna i AM. 564 a, 4to. — Synes efter sin ydre beskaffenhed at have hørt sammen (eller være samtidig) med AM. 555 h, 4to.*

***Benyttelse og beskr.:** Nordiske Oldskrifter XXVII, s. XV—XVI.*

AM. 564 d, 4to. *Pap. $19,_6 \times 15,_7$ cm. 16 bl. C. 1700. Bl. 1^{r} udstreget og overklæbet.*

„Sagan*n* af þörde Hrædu“.

AM. 565 a, 4to. *Pap. $20,_8 \times 16,_7$ cm. 26 bl. 17. årh s slutning. Præsten Ólafur Gíslasons hånd.*

„Saga aꝼ þorgeiri Hävarſsyni oc þormödi Berſsaſyni“.

Efter sagaens slutning bl. 26^{r} er bladets nedre halvdel bortskåren og bl. 26^{v} overklæbet.

***Herkomst og hist.:** På et foran indsat blad, der gælder så vel dette som det følgende nr, har A. M. noteret* „Ur bokum ſem eg feck af Sr Olafi Giſlaſyni ä Hofi i Vopnafirdi“.

***Benyttelse og beskr.:** Grönl. hist. M. II, 260.*

1411. **AM. 565 b, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,6}$ *cm.* *21 bl.* *17. århs slutning. Præsten Ólafur Gíslasons hånd. Bl. 21 tilsat for Arne Magnusson, bl. 21ᵛ ubeskrevet.*

Víga-Glúms saga („Hier Byriar Glums fògu").

Foran sagaens begyndelse er den øverste del af bl. 1ʳ overklæbet, ligesom selve overskriften (med samtidig hånd) udgöres af en indklæbet bladstrimmel.

Herkomst og hist.: *Se foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880.*

1412. **AM. 566 a, 4to.** *Pap.* $21_{,4} \times 16_{,3}$ *cm.* *32 bl.* *C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 32ᵛ ubeskrevet. Ved påskrifter med yngre hånd i nedre margen ere på tre steder (bl. 10ᵛ, 14ᵛ, 18ᵛ) lakuner i originalen angivne.*

Fóstbræðra saga.

Beg. defekt med ordene „Nu fkal fegia fra þormoði".

Herkomst og hist.: *Af to AMˢᵏᵉ notitser, på forsatsbladet og i marginen bl. 1ʳ, fremgår, at dette brudstykke er en afskrift* „Ex Membrana in 4ᵗᵒ Bibliothecæ Regiæ".

Benyttelse og beskr.: *Fóstbræðra saga, Kph. 1822; Grönl. hist. M. II, 259—60.*

1413. **AM. 566 b, 4to.** *Pap.* $21_{,3} \times 16_{,6}$ *cm.* *52 bl.* *C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og (bl. 1—8) Arne Magnusson. Marginal-varianter med yngre hånd.*

„Saga þormod*ar* | oc þorgeirs".

Ender defekt „helldr ftoz allt".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ex membrana meâ in folio (*ɔ: AM. 132, fol*). vantar nærri halfa aptan vid".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 256; Fóstbræðra saga, Kph. 1822 og Kbh. 1852 (Nord. Oldskr. XV).*

1414. **AM. 566 c, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,6}$ *cm.* *64 bl. (fol. 1—63 + 43ᵇⁱˢ). Skr. 1705. Gísli Guðmundssons hånd (fra Rauðilækur). Helt igennem rettet med en anden, men samtidig hånd.*

Fóstbræðra saga („Hier Byriaſt Sagann aꝼ þorgeire | Havarſsyne og þormöde kolbrünaſkällde“).

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel angiver Arne Magnusson, at denne saga* „er ritud .1705. epter bok i folio frä Syſlumanninum Olafi Einarsſyne“. *I marginen bl. 23ᵛ har A. M. noteret, at et stykke bl. 23ᵛ—29ʳ er (antageligvis i originalen)* „med spánnyrri vidvænings hende“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 260—61; Fóstbræðra saga, Kph. 1822.*

AM. 567, 4to. I—XXVI. *Perg. Fragmenter af forskellige håndskrifter af* 'Fabulosæ Islandorum Historiæ' *(ifg. den gl. katalog).*

I. *17,5 × 13,3 cm. 4 bl. 15. årh. Svage spor til farvede initialer og overskrifter. Skriften tildels stærkt slidt, vistnok ved bladenes anvendelse til indbinding.*

Indhold:

1) Bl. 1—4ʳ. **Adonius saga.**

Bl. 1 *beg.* „[L]odvık konungr heꝼer ſkıpat ſınv lıde“, *ender* „hordu ꝼætur ȷ lopt upp“.

Bl. 2 *beg.* „(h)eꝼ̣dı eckı athaꝼſt“, *ender* „þessı tıdende þeıı“.

Bl. 3—4ʳ *indeholde sagaens slutning fra* „ſkiott daudanſ embętí“.

2) Bl. 4ʳ⁻ᵛ. **Blavus saga ok Viktors** („hıer heꝼ[ſt] ſaga þeıra blavuſ ok [v]ıktors“) — *sagaens begyndelse til* „hvat hanſ naꝼ[n] | uerı ꝼram“.

På to tilhørende sedler kalder A. M. 1 Adonias saga.

II. *24,2 × 17,4 cm. 6 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter og initialer. Bl. 2, 3 og 6 ere beskadigede ved beskæring; også de andre blade (mindst bl. 5) have lidt, ved hensmulren af pergamentet og lign.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Bevers saga.** *Fornsögur Suðrl. s. 257²⁸—60²⁶.*

2) Bl. 2—3. **Remundar saga.**

Bl. 2 *beg.* „. . . gum v[ar] eın[n] gler hımın[n]“, *ender* „þetta gull gaꝼ mer eıgı ꝼlagd kona helldr . . .“.

Bl. 3 *beg.* „krankı kerru madr“, *ender* „eꝼ þer megıt hann yꝼır“.

3) Bl. 4—5. **Elis saga.**

To brudstykker svarende til udg. s. 64[11]*—71*[4] *og s. 130*[2]*—133*[16].

4) Bl. 6. **Bærings saga.**

Fornsögur Suðrl. s. 86[28]*—89*[25].

Bl. 1[r] *har A. M. i nedre margen antegnet* „fra Sr Snorra Jonsſyni 1721“. *Bl. 5*[r]*, øvre margen, findes en tilskrift (c. 1600) til hæderlig dandekvinde* Vilborg Þorsteinsdóttir.

III. *20,5 × 14,3 cm. 2 bl. 15. årh*s *beg.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Drauma-Jóns saga.**

Beg. „[ſem] þu ert vanr“, *ender* „Nv lıda ſua dag“.

2) Bl. 2. **Af dauða ok kóngssyni.**

Ísl. Æventýri s. 205—8.

IV. *24 × 17,6 cm. 3 bl. Tospaltet. 15. årh. Bladene ere beskadigede ved slid, af bl. 1 er øvre del samt næsten hele ydre kolonne bortskåren.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Gríms saga loðinkinna.**

Beg. „. . . | ꝼell hon [daud mdr]“, *ender* „tırarlauſa XII“, *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 148—55.*

2) Bl. 2—3. **Orvar-Odds saga.**

Bl. 2 *beg.* „tıdendı haꝼa þeır bædı aꝼlad“, *ender* „ꝼyrer landınu ok drepa“, *ib. 195—203.*

Bl. 3 *beg.* „. . . . . þıg gera þad ſem uel er uıl ek ok“, *ib. 238, bl. 3*[v] *tildels ulæseligt.*

V. *17,7 × 12 cm. 8 bl. 15. årh*s *slutning. Bl. 3—8 ere beskadigede ved hensmulren langs ryggen, særlig oventil. Hist og her yngre marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—6[r]. **Norna-Gests þáttr.**

Slutningen fra „Sídan drap sigurdr þaa ꝼóꝼni ok ʀegın“, *Fornaldar sögur Norðrl. I, s. 329.*

2) Bl. 6[r]—8. **Orms þáttr Stórólfssonar** — *vistnok med særlig hånd.*

Til „og vender vm heyιnv", *FMS III, s. 209.*

I øvre margen bl. 6ᵛ er med en samtidig hånd skrevet „ſancta ꝑenena".

VI *α—β. Brudstykker af to håndskrifter.*

Adonius saga.

α. 21 × 16 cm. 2 bl. 15. årh. Spor til røde initialer og overskrifter. Ydersiderne af de to sammenhængende blade stærkt slidte.

Bl. 1ᵛ *beg.* „eina vel ſtora hall", bl. 2ʳ *ender* „geyſılega at vollaſſ (?) *ok* ſem þeır mætazt". *Mellem disse mgl. adskillige blade.*

β. 22,4 × 18,5 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Beskåret langs indre og nedre margen.

Beg. „. . . | helldu hann tıl rıkıs.", *ender* „at hon hafı nauckurn tıma unnt".

På et til β hørende omslag har A. M. antegnet „Eg feck þad 1721. fra Sʳ Snorra Jonsſyne".

VII. *18,8 × 14,3 cm. 2 bl. C. 1400.*

Bevers saga.

Fornsögur Suðrl. s. 213^{59}—216^{44}.

På en tilhørende seddel har A. M. antegnet „feinged 1726. i Febr. hia Monſr Odde Sigurdzſyne".

VIII. *18,7 × 13,5 cm. 1 bl. C. 1500. Slidt og beskadiget, navnlig ved nedre yderhjörne.*

Blavus saga ok Viktors.

Beg. „glvtrı kongs ſonar med uondrı vmſtıllıng", *ender* „ſkılſt þessı lyduꝛ".

IX. *19,5 × 13,2 cm. 3 bl. 16. årh. beg. Stærkt beskadigede; af bl. 3 er ydre halvdel bortskåren.*

Clarus saga.

Udg. s. 3^{1}—4^{60}, 8^{32}—10^{23}, 13^{57}—15^{49}.

X. *20,5 × 14,2 cm. 1 bl. 15. årh. Indre margen bortskåren.*

Elis saga.

Se udg. s. XV.

XI *α—β. Brudstykker af to håndskrifter.*

Göngu-Hrólfs saga.

α. 17,₂ × 13,₈ cm. 2 bl. 14. årh. sidste halvdel. Af bl. 2 er mere end ydre halvdel bortskåren, bl. 1 har nogle mindre beskadigelser.

Beg. „ſon hoɢr gellı", *ender* „þeſſır menn ꝼoꝛo ı lıd med hrolfı ok", *udg. s. 331—40.*

β. 17,₈ × 14,₉ cm. 2 bl. 15. årh. Ydersiderne stærkt slidte og tildels ulæselige.

Bl. 1 *går fra sagaens begyndelse (med tilhørende* indledning) *til* „hun var ȷaꝼnan med", *udg. s. 240; bl. 2ʳ beg.* „ydꝛ gıora. Wıl eg kvngıora ydur", *ib. 257.*

På en tilhørende seddel meddeler A. M., at han har fået β „Fra Sʳ Snorra Jonsſyne 1721."

XII. *21 × 12,₂ cm. 2 bl. C. 1500. Beskadiget ved bortskæring af bladenes ydre del.*

Hákonar þáttr Hárekssonar.

Beg. „kongi oll a eınn haatt", *ender* „allt at eınu hauggur hann hvorſv", *FMS XI, 429—34.*

XIII. *17,₇ × 13,₂ cm. 4 bl. 15. årh.*

Hektors saga.

Bl. 1 *beg.* „svo modur at hann hıxtı", *ender* „hann ſkı|lur".

Bl. 2 *beg.* „tıl tekızt", *ender* „J eınu hauggı ſla þıc".

Bl. 3 *beg.* „bader ſaman", *ender* „ſkoꝛtı þaꝛ eıgı ꝼagꝛann".

Bl. 4 *beg.* „vert um mınar ı þrotteꝛ", *ender* „en ꝼırı þrı lıdı attı at rada . . .".

XIV *α—γ. Brudstykker af tre håndskrifter.*

Saga Gautreks konungs ok saga af Hrólfi konungi Gautrekssyni.

α. 24,₃ × 16,₈ cm. 1 bl. C. 1400. Foroven og -neden nogle mindre beskadigelser.

Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 104—8.

β. 18,₇ × 15,₃ cm. 1 bl. C. 1300. Spor til røde overskrifter og initialer. Bagsiden tildels ulæselig ved slid, bladet

endvidere beskadiget ved huller, beskæring forneden og bortskæring af småstykker foroven.

Ib. 175—79 (ff.).

γ. 20 × 14 cm. 5 bl. C. 1400. Forskellig farvede initialer. Bl. 2—5 ere beskadigede ved slid, beskæring og indsnit; bl. 3 er skåret i to dele ovenfra og nedefter og navnlig ydre del beskåren foroven, af bl. 5 er noget bortskåret langs ydre margen. Bl. 2—3 ere overførte fra AM. 667, 4to.

Sml. ib. 8—14, 127—30, 135 ff., 150—56, 173—76.

Ifg. Fornaldar sögur Norðrl. III, s. VII skal A. M. på en nu forsvunden seddel have benævnt a þáttr af Gjafa-Ref ok Dalafíflum.

XV. *22 × 14,7 cm. 1 bl. 15. århs 1ste halvdel. Bl. 1^v^ stærkt slidt. En mindre beskadigelse øverst til höjre.*

Kirjalax saga.

Beg. „faungua. Nu koma þeir ı hollına“, *ender næsten ulæselig.*

XVI. *21 × 6,4 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs slutning. Spor til farvede initialer og røde overskrifter. Brudstykke af bladets ydre kolonne, beskåren foroven og på bægge sider.*

Bl. 1^r^. **Gibbons saga** — *sagaens slutning fra* „(sk)ılld*er* en brynıoꝛ slıtna“.

Bl. 1^v^. **Konráðs saga** — *fra sagaens begyndelse til* „[h]yggındı v*ar* e*da* br*i*gduıſe e*da* t*il* m“.

XVII *α—γ. Brudstykker af tre forskellige håndskrifter.*

Mágus saga.

α. 18 × 12,8 cm. 4 bl. 15. årh. Sorte initialer. Bl. 3 beskåret langs ydre margen. Af bl. 4 et lille stykke bortrevet øverst til höjre. Mindre beskadigelser ved slid og lign.

Bl. 1—2 *beg.* „*ok* kona all væn“, *ender* „*ok* fuaꝛ*ar* onguo Eın*ar*“, *Forns. Suðrl. s.* 5^{50}—8^{35}.

Bl. 3—4 *beg.* „ꝼram ꝼ*ara* eꝼ h*ann* ꝼeı*n*gi“, *ender* „huoꝛt h*ann* ſkylldı ſta[*n*]da|zt“, *ib.* 29^{42}—32^{31}.

β. 20,2 × 17,4 cm. 3 bl. 15. årh. Af bl. 1—2 er nedre del, af bl. 3 øvre halvdel bortskåren; af bl. 1 er kun den ryggen nærmeste tredjedel tilbage.

Bl. 1—2 *beg.* „vndan v*i*d fina fveit", *ender* „[en þ*ir*i þv*i* at]", *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858, s. 100—107.*

Bl. 3 *beg.* „. . . h*ann* bad nv balldvina þ*ræ*gia", *ender* „þess*i*r m*enn*", *ib. 168—69.*

γ. 23,5 × 16,2 cm. 1 bl. 15. årh.

Beg. „t*i*l þess hafætiſ", *ender* „lett*er* ei þyʀ e*n* h*ann* ke*m*r", *ib. 8—11.*

γ har A. M. ifg. en tilhørende seddel fået „fra Mr Ormi Dadaſyne 1721".

XVIII. *18,4 × 13,6 cm. 2 bl. 16. årh.*

Nitida saga hinnar frægu.

Bl. 1 *beg.* „[F]Ebruarius hiet k*o*ngu*r*", *ender* „þ*ir*i neinu*m* k*o*ngi nü".

Bl. 2 *beg.* „Ept*er* ſuo talad", *ender* „ad hu*n* kiose h*ann* ey".

På en tilhørende seddel bemærker A. M. „Komid frä Sr Snorra Jonsſyne 1721."

XIX *α—γ. Brudstykker af tre forskellige håndskrifter.*

Remundar saga.

α. C. 16,5 × 14,7 cm. 2 bl. 15. århs sidste halvdel. Stærkt hensmulrende blade, af hvilke kun nedre del er bevaret.

Bl. 1 *beg.* „.|.|.|.|.| drecka nv glad*er* *ok* kat*er*", *ender* „ſid*an* Remu*nd* ke*i*s*ar*a *son*".

Bl. 2 *beg.* „.|.|.| þe*i*ra heft*ar* ſkorti þa e*ig*i", *ender* „sæ*r*d*er* all*er* nalega t*il* oliþiſ *ok*".

β. 20,5 × 15 cm. 4 bl. 16. årh. Spor til røde initialer og overskrifter. Til dels ulæselige på grund af slid. Af bl. 4 er ydre del bortskåren.

Bl. 1v *beg.* „ad reyk*ur* hia þ*v*i fem", *ender* „en þv gior*er* ept*er* hen*n*e li".

Bl. 2 *beg.* „þa m*er* bæd*i* gull *og* ſilþ*ur*", *ender* „enn vel mu*n* en verda".

Bl. 3r *beg.* „*ok* ept*er* litin ti*m*a lidin", *ender* „I gegnu*m* e*n* k*o*ngsſon va*r*d . . . ſon".

Bl. 4v *beg.* „. . ſtinnu*m* ſkygdu*m* ſuerdu*m*", *ender* „[he]y*r*er gud ſkiott vora bæn þ*v*iat . . . .".

Om bl. 1—2 meddeler A. M. på en indlagt seddel „þetta blad var utanum bok er ätt hafde Magnus Magnuſſon ä Eyre i Seidisfirde".

γ. $20_{,5} \times 15$ cm. 2 bl. 14. årh̄s slutning. Vistnok samme hånd som AM. 567 XVI, 4to. Gennem bægge blade ere borede tre under hinanden anbragte huller. Spor til farvede initialer. Indersiderne slidte.

Bl. 1r *beg.* „. . . lykr *svo* þesse ſteꝼno“.

Bl. 2v *ender* „kalla aller *med* eine rauddo“.

XX *α—β Brudstykker af to håndskrifter.*

Sigurðar saga þögla.

α. $16_{,5} \times 11_{,5}$ cm. 1 bl. 15. årh.

Beg. „fnemma heiman ꝼra kirnv afkinvm“, *ender* „Sıdan lætur hvn klæda“.

β. $24_{,5} \times 16_{,8}$ cm. 1 bl. 16. århs beg. Beskåret langs indre margen. På forsiden er skriften næsten ulæselig.

Bl. 1v *beg.* „fynir faxa [kongs]“, *ender* „oc litur ʀeidugliga til vilhialms og | . . .“

XXI. *$16 \times 11_{,9}$ cm. 6 bl. C. 1600. Skrevet på perg., der tidligere har været benyttet i et latinsk ritualhskr., og hvor spor af den oprindelige skrift endnu ses. Uøvet og gnidret kursiv, bl. 6 tildels ulæseligt, af bl. 4 er ydre halvdel bortskåren. Forskellige mindre beskadigelser.*

Sturlaugs saga starfsama.

Beg. „þeir ꝼoſtbꝛædur i hollina“, *bl. 5 ender* „þviat kenna mvn“.

XXII. *$16_{,4} \times 11_{,9}$ cm. 3 bl. 15. århs sidste halvdel. Af bl. 1 og 3 er nedre hjörne til höjre bortskåret, bl. 2 har mistet indre halvdel og er endvidere beskåret foroven og nederst til höjre.*

Tristrams saga hin meiri.

Bl. 1 og 3 ere aftrykte i Ann. for nord. Oldk. 1851, s. 82—89 og i „Saga af Tristram ok Ísönd“, Kbh. 1878, s. 201—13; bl. 2, der er overført fra AM. 667, 4to, svarer til denne udgaves s. 28^{2}—31_{6}.

XXIII *α—β. Brudstykker af to håndskrifter.*

Vilhjálms saga sjóðs.

α. 25,5 × 13,1 cm. 1 bl. 15. årh. 1ste halvdel. Beskåret på bægge sider.

Beg. „kvıkvenda feıger menon", *ender* „mılle margra hundra[d]a mıcılla".

β. 18,3 × 15,7 cm. 2 bl. 16. årh. Af bl. 1 er ydre tredjedel bortskåren.

Bl. 1 *beg.* „þar tocum vier nu til mæalz", *ender* „aꝼ ſkipum ok var þar".

Bl. 2 *beg.* „Nu eꝛ ſem vier munum", *ender* „Enn mannaſeſ kunne ſo kænligt ſlag ad".

XXIV. *21,9 × 17 cm. 4 bl. 15. årh. Bl. 2—4 vise spor af, at pergamentet har været benyttet én gang för, som del af et latinsk ritualhskr. Bl. 2ʳ er skriften på et enkelt sted stærkt slidt.*

Þorsteins saga Víkingssonar.

Bl. 1 *går fra sagaens begyndelse til* „Wıcıngr bra lıt vıt", *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 383—89; en smal rand af det hermed sammenhængende blad er bevaret, og her ses enkelte bogstaver.*

Bl. 2—4 *beg.* „ſpyꝛ huı", *ender* „at hann ꝼl(aktı)", *ib. 402—16.*

I marginen findes personnavne og lign. fra 17. årh.

XXV. *18,6 × 15 cm. 2 bl. 15. årh. Stærkt beskadigede. Af bl. 1 er kun en stump nederst til venstre tilbage, bl. 2 er beskåret på den øvre del nærmest ryggen og har et hul længere nede.*

Af þrimr þjófum i Danmörk (Af Ill, Verra ok Versta).

Beg. „[L]ítlo fıdar kom bondı tıl huspreıv", *ender* „vıd mıc [en] þıd leıtud", *Ísl. Æventýri I, s. 280—85.*

XXVI. *19 × 14,6 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. sidste halvdel. Beskåret ved de øvre hjörner; navnlig 1ᵛ stærkt slidt.*

Af Grega.

Beg. „. . . ſem þat breꝼ gaꝼ".

På to tilhørende seddelnotitser meddeler A. M. nogle brudstykker af indholdet og erklærer, at han ikke véd, til hvilken „fabula“ dette blad skal henføres.

[4 blade af Saulus saga ok Nikanors *ere herfra overførte til AM. 162 C, fol.]*

Benyttelse og beskr.: *II) Elis saga, Heilbr. 1881, s. XIV, Fornsögur Suðrl., Lund 1884, s. CLXXXVIII, CCXXXIII; III) Ísl. Æventýri I, Halle 1882, s. XXVI; IV) Fornaldar sögur Norðrl. II, Ant Russes I, 92; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI, LII; V) Fornaldar sögur Norðrl. I; VII) Fornsögur Suðrl., s CCXXXIX; IX) Clarus saga, Lund 1879; X) Elis saga s. XV; XII) FMS XI; XIV) Fornaldar sögur Norðrl. III; XVI) Fornsögur Suðrl. s. CLV; XVII) Fornsögur Suðrl. s. CIV flg. CVIII; XXI) Fornaldar sögur Norðrl. III; XXII) Ann. for nord. Oldk., Kbh. 1851, Saga af Tristram ok Ísönd, Kbh. 1878; XXIV) Fornaldar sögur Norðrl. II; XXV) Ísl. Æventýri I, s. XXVI. Sml. Arkiv for nord. filol. III, 160 (hvor numret fejlagtig citeres som 667, 4to), 379; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164, 172, 175, 178, 301.*

AM. 568, 4to. *Pap. C. 19 × 15,5 cm. 229 bl. 17. årh's 1ste halvdel. 23 fragmenter, af hvilke 1—20 må antages at have hørt til samme codex. Bladene ere i höj grad beskadigede og på alle kanter formindskede ved hensmulren.*

Indhold:

1. **Egils saga Skallagrímssonar.** *36 bl. incl.* Höfuðlausn; *sidste side ubeskreven. Overskrift ses nu ikke.*

2. **Vatnsdæla saga.** *10 bl. Sidste side ubeskreven. Overskrift ses nu ikke.*

3. **Kjalnesinga saga.** *9 bl. og c. 10 linjer af den flg. side. Ulæselig overskrift.*

4. **Jökuls þáttr Búasonar** („[H]er fylg*er* Sagan af Jokle“). *3½ bl.*

5. **Þorsteins saga bæjarmagns** („Hier Byriaz Soguna af Þorſteine Bæi*ar*magn“). *5½ bl.*

6. **Nikolás saga leikara.** *14½ bl. Overskriften tildels ulæselig.*

7. **Nitida saga hinnar frægu.** *5½ bl. Af overskrift ses intet spor.*

8. **‘[Víg]lundar saga’.** *14 bl.*

9. **Friðþjófs saga.** *5 bl. Overskriften tildels ulæselig. Sidste side optages hovedsagelig af et* register *over indholdet af codex i dens helhed.*

10. **Þórðar saga hreðu** („Sagan af Þorde Hred[u])". *8 bl. Ender defekt.*

11. **Króka-Refs saga.** *11½ bl. Begynder defekt; ender med en* vise *om Króka-Refr.*

12. **Bandamanna saga.** *7½ bl. Af overskrift ses intet spor.*

13. **Orms þáttr Stórólfssonar.** *4 bl. Af overskriften ses kun enkelte rester.*

14. **Hávarðar saga Ísfirðings.** *9 bl. Overskriften er kun delvis bevaret.*

15. **'Um bardaga kóngs Christians' (4ða).** *4 bl. Islandsk beretning om Kalmar krigen; synes både at begynde og ende defekt.*

16. **'Historia um Helenam dóttur kóngsins í Constantinopel'.** *12 bl.*

17. **Saga af Oktavianus keisara ok sonum hans Flóres ok Leó.** *26 bl. Overskriften er kun ufuldstændig bevaret. Sidste side opr. ubeskreven.*

18. **Hálfdanar saga Brönufóstra.** *8 bl. Begynder og ender defekt.*

19. **Tiodels saga.** *3¼ bl. Overskriften kun delvis bevaret.*

20. **'Um tilburð í Constantinopel'.** *¾ bl. Ender defekt.*

21. **Prédikun.** *2 bl. Begynder og ender defekt.*

22. **Grænlands saga Guðbrands Þorlákssonar.** *26 bl. Begynder og ender defekt.*

23. **Landnámabók.** *Lævninger af 4 bl. Beg. og ender defekt.*

Herkomst og hist.: *På det til 9 hørende* „Regiſtur wppa sogur er i þeſsari bok standa" *anføres 1--19, i samme orden som her, men endvidere mellem 9 og 10* „[Aff] Onunde triefot, Gretters Saga" *og mellem 17 og 18* „. . . nors *(Saulus og Nikanors?)* Saga", *hvilke nu ikke findes her. 20 er i registret ikke specificeret; 21—23 have næppe opr. hørt til samme codex som de øvrige stykker. En indlagt seddel bærer med Arne Magnussons hånd ordene* „Fra Sr Arna ä Brecku". *Sidste side stykke 17 læses navnet* „Pall Jonsſon *med* E hi". *I den gamle katalog står ved* Grettis saga *og ved et ligeledes til dette nr hørende* Grettis sögu fragment in 8. „def. 1848".

Benyttelse og beskr.: *1) Egils saga. Kbh. 1886—88, s. XXVII; 2) Vatnsdæla saga, Kbh. 1812; 3—4) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 8) Nord. Oldskr. XXVII;*

9) Fornaldar sögur Norðrl. II; 11) Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; 12) Nord. Oldskr. X; 14) Nord Oldskr. XXVIII; Fornaldar sögur Norðrl. III.

AM. 569 a, 4to. *Pap. 16,5 × 10,8 cm. 12 bl. 18. årh beg. Bl. 7v—8, 10v ubeskrevne.*

„Þorgeirs Rymur [Stiakarhöfda]" — *det sidste ord tilföjet af Arne Magnusson.*

Brudstykke (bl. 1—7r) med indblandet prosa.

Bl. 9—12, der ere skrevne for A. M., indeholde indledende oplysninger til rimernes forståelse: a) „Þetta vantar framann vid | Relationena", b) „I minu ungdæmi hefe eg | heyrt frasögn nockra um | Þorgeir Stiakarhofda" *osv., med den egenhændige overskrift* „AMagnæus".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 164—65; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh, Kbh. 1888, s. 139.*

AM. 569 b, 4to. *Pap. 21,3 × 16,7 cm. 4 bl. 18. årh beg. Skr. for Arne Magnusson. Bl. 4v ubeskrevet.*

Grims saga Skeljungsbana.

Af det opr. ubeskrevne bl. 4 optages fem linjer af en egenhændig notits af A. M. *om usandsynligheden af, at fortællingen nogensinde har været en skreven saga.*

Herkomst og hist.: *Efter fortællingens slutning meddeler A. M.* „Þetta fyrrskrifad communiceradi mier Jon Saluge Eggertsſon, i Kaupenhafn: og er þetta framanſkrifad ritad epter hans eigen hende. — Arne Magnuſson".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 245—47.*

AM. 569 c, 4to (*en tid indlemmet i* **Addit. 40, 4to**). *Pap. 19,6 × 16,8 cm. 9 bl. C. 1700. Skr. af præsten Eyjólfur Jónsson. Bl. 2v ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„Inntak or søgoþætti af | löni Upplanda kongi"** — *efterfulgt (bl. 2r) af nogle* oplysninger om fortællingens hjemmel, *underskrevne* „E. I."

2) Bl. 3—9. **„Inntak or Søgoþætti af æsmundi | Flagdageæfo".**

Den gamle katalog tilföjer „it: Er þar Rīma hiā in 8vo af sama Aſmunde", *men denne mangler nu.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 284—85, sml. 171—79 (citeret som Add. 40. a. 4.).*

1420. **AM. 569 d, 4to** (*en tid indlemmet i* **Addit. 40, 4to**). *Pap.* $19_{,6} \times 16$ *cm. 13 bl. 18. årh*s *beg. Afskr. for Arne Magnusson.*

„Sagan af Veſtfiarda grime" — *overskriften tilföjet med en særlig hånd.*

Bl. 10–11 findes oplysninger om fortællingens hjemmel, *bl. 12—13* anmærkninger af Arne Magnusson *(også i afskrift).*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, 167—70 (citeret som Add. 40. a. 4.).*

1421. **AM. 570 a, 4to.** *Perg.* $18_{,5} \times 13_{,5}$ *cm. 27 bl. 15. årh*s *sidste halvdel. Forskellig farvede overskrifter og initialer. Bladene have tildels lidt af fugtighed og ere særlig øverst til venstre hensmulrende. Bl. 25 er beskåret langs indre margen, bl. 27 forneden. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Adonius saga** *(ulæselig overskrift).*

Fra sagaens begyndelse til „med finum eıendum | tıl ſpanía l[ands]". *Efter bl. 1 og bl. 5 mangler et bl.*

2) Bl. 7—13^v^. **Hrólfs saga Gautrekssonar.**

Beg. „eꝼ þess þyꝛꝼti vıt", *Fornaldar sögur Norðrl. III, 126, og går til sagaens slutning. Efter bl. 8 og bl. 9 findes lakuner svarende til udgavens s. 136—66 og 171—75.*

3) Bl. 13^v^—20^r^. **Flóvents saga** *(ulæselig overskrift).*

Efter bl. 14, 18, 19 findes lakuner.

4) Bl. 20^r^—25. **Hákonar saga Ívarssonar** („hıer byrıar fogv ꝼra hako|nı ıvarſyne").

Ender defekt; lakune efter bl. 21, 23, 24. Aftrykt hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, s. 236—59.

5) Bl. 26—27. **Saulus saga ok Nikanors.**

Bl. 26 *beg.* „ok hıer med ſkrıꝼar hann", *ender* „ſvmer ꝼleyra grıotınv ok".

Bl. 27 *beg.* „xiij alna langt ſpíotſkapt", *ender* „þenna hıalm hafdı att daıum".

Herkomst og hist.: *Hertil høre tre seddelnotitser af Arne Magnusson. Ifølge disse har han fået 1—3 og en del af 4* „af Monſr Bryniolfi Þordarſyne 1705“, *resten af 4 samt 5 er kommet* „fra Gudmundi Steinsſyne Skolameiſtara ä Holum 1721“.

Benyttelse og beskr.: *2) Fornaldar sögur Norðrl. III; 3) Fornsögur Suðrl. CXCV; 4) G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh 1873.*

---

422. **AM. 570 b, 4to.** *Perg. 18,9 × 13 cm. 11 bl. 15. årh᾽s sidste halvdel. Sorte initialer. To forskellige hænder. Skriften er tildels temlig udvisket; bl. 9 findes mindre beskadigelser.*

Remundar saga.

Bl. 1—8 *beg.* „ꝼegurd ꝼırı þeım mann ꝼıolda“, *end. næsten ulæsl. i det med* „þeſſv næſt koma marger hoꝼdıngıar tıl hıldıſ heımſ“ *begyndende kap.*

Bl. 9—11 *beg.* „ꝼa c. komuzt undan“, *end.* „at konungr loꝼı fendı“.

Herkomst og hist.: *Ifølge den første af de under AM. 570 a, 4to omtalte seddelnotitser har A. M. fået disse fragmenter sammen med de øvrige af Brynjólfur Þórðarson erholdte.*

---

423. **AM. 571, 4to.** *Perg. 18,6 × 13,5 cm. 12 bl. 16. årh. Spor til røde overskrifter, flerfarvede initialer. Fragmentarisk og på enkelte blade mindre beskadigelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—3v. **Álaflekks saga.**

Bl. 1—2 *beg.* „Kongur *mælti*“, *ender* „þetta likade ollum“.

Bl. 3 *beg.* „enn er hann fa“ *og går til sagaens slutning.*

2) Bl. 3v—5. **Hálfdanar saga Brönufóstra** *(ulæsl. overskr.).*

Bl. 3v—4 *går fra sagaens beg. til* „og ꝼiarhlut.“, *Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 566.*

Bl. 5 *beg* „h. og var ecki þuilikt“, *ender* „ganga vikingaı“, *ib. 582—88.*

3) Bl. 6. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

Beg. „honum giaꝼeınar“, *ender* „ꝼiri þui herade er grunder“, *FMS III, 180—84.*

4) Bl. 7—12. **Grettis saga.**

Bl. 7—10 *beg.* „fa er Gretti ſtod meſt augu til“, *end.* „og feinckade“, *Nord. Oldskr. XVI, s. 38—50.*

Bl. 11 *beg.* „Grettir afmundarſon kom þetta ſumar", *end.* „etia ſaman og atle", *ib. 65—68.*

Bl. 12 *beg.* „aꝼ þui þiciazt menn uita", *ender* „ad koma heim þa", *ib. 75—79.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet indholdet og tilföjet* „Þorſteinn Sigurdzſon feck þetta 1711. af Jone, syne Sr Magnuſſ Havardzſonar ä Deſiarmyre. Jon byr i Jorvik ä Utmannaſveit, og meinaſt hann þeſſe blód ſeinged hafa hia fedr ſinum".

Benyttelse og beskr.: *2) Fornaldar sögur Norðrl. III.*

1424. **AM. 572 a, 4to.** *Pap. 20,3 × 16,1 cm. 8 bl. 17. årh's sidste halvdel. Interlinear- og marginal-varianter tilföjede af Arne Magnusson.*

„Sóguþáttur af Afmunde Alrekfsyne | ſem kalladiſt Sebbafostri".

I afskriften er en lakune antydet.

1425. **AM. 572 b, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,2 cm. 13 bl. 17. årh. Bl. 1 (titelblad) og bl. 12 mindre format, bl. 13 senere tilföjet.*

Indhold:

1) Bl. 1—12 *(1v ubeskr.).* **Ásmundar þáttr Sebbafóstra** („Hier ſkrifaſt ſogu þa|ttur aꝼ Af|munde Seb|ba ꝼoſtra ur | ſogunne aꝼ Hr|inge *ok* Trigg|va").

I afskriften er en lakune antydet.

2) Bl. 13 *(skr. af Arne Magnusson).* **Hrings saga ok Tryggva.**

Slutningen fra „ſpurdizt þa at Hertryggr konungr".

Efter den under 1) anførte titel stå følgende overstregede ord „Jtem lytid æꝼin tyr aꝼ To ka Tokſini" *(sål.)*; ***den tilsvarende fortælling har dog aldrig været indlemmet i dette nr.***

Benyttelse og beskr.: *2) Arkiv for nord. filol. III, 377; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 160.*

1426. **AM. 572 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 17 cm. 14 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **Gunnars saga Keldugnúpsfífls.**

Slutningen fra „ꝼodur ſynum þat vandræde".

2) Bl. 1ᵛ—10ʳ. **„Sagan aꝼ kröka Reꝼ".**

3) Bl. 10ᵛ—14. **Hrings saga ok Tryggva.**

Fra sagaens begyndelse til „ad vinna | þad" *(i kap. 7).*

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 160.*

---

127. AM. 572 d, 4to. *Pap. 21 × 16,5 cm. 4 bl. 18. årh's beg. Skr. af Arne Magnusson. Åben plads til betegnelse af ulæselige steder i originalen. Af bl. 4 er kun én linje beskreven.*

Æfintýri (af Ásu alvænu o. fl.) — *fragm.*

Begynder og ender defekt.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret* „þetta ſtendr ä fyrſta blade i einni minne Rimnabok ä pergament".

---

128. AM. 573, 4to. *Perg. 18,8 × 13,7 cm. 63 bl. 14. årh. Forskellig farvede initialer. Forskellige hænder. Af bl. 24, der har lidt ved beskæring langs ydre margen, er forsiden opr. ubeskreven. Bl. 46—63, der ere skrevne med en særlig hånd, have en tid været indlemmede i det store kgl. bibliotheks Thottske samling som nr 1763, 4ᵗᵒ. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—23. **Trójumanna saga.**

Beg. defekt „er þv vart med ꝼeþr mınvm" *og har endv. lakuner efter bl. 2, 18, 20 — se Ann. f. nord. Oldk. og Hist. 1848 s. 28, 34—38, 58—62, 70—86.*

2) Bl. 24—63. **Breta sögur.**

Lakuner forekomme efter bl. 25, 27, 38, 48, 62 — se ib. 110—12, 122—28, 186—90 og Ann. f. nord. Oldk. og Hist. 1849 s. 86 90, 121. Bl. 63 ender codex defekt i begyndelsen af Valvens þáttr, *som følger efter et slutningskapitel om kong Artus' død, ib. 122—24.*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 144ᵛ angiver Arne Magnusson om denne codex, som han kalder* „mutilus *et* confusus", *at den er* „kominn fra Biarna Biarnaſyne i Arnarbæle, nockurn part 1699. *og* nockud sidan 1703." *Af en foran indklæbet seddel ses det, at det er bl. 1—2 og 19—23, som A. M. har fået fra BB 1703,* „Enn bokina hafde eg feinged nockrum ärum fyrr, af

Jacob Löfberg, enn hann af Biarna Biarnafyne, *og* hafa þä þesse blöd hiä Biarna epter orded".

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1848—49.*

1429. **AM. 574, 4to.** *Perg. 25 × 16 cm. 17 bl. 15. årh. Spor til røde initialer; bl. 12v—15 ere initialerne senere optrukne med blæk. Bladene ere beskadigede ved fugtighed, huller og rifter — særlig bl. 1. Bl. 1—4, 16—17 ere defekte foroven, af bl. 14 er nedre margen bortskåren. Fragmentarisk. Bl. 16—17 synes at være palimpsest.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **Bærings saga.**

Bl. 1—4. *Fra sagaens beg. til* „*ok* feg off", *Fornsögur Suðrl. s.* 94^{6}.

Bl. 5 *beg.* „. . tugum *ok* er nu fem fyr at Bæringr er kalladur bezftur", *ender* „hefna brodur minf *ok* felaga minna", *ib.* 96^{44}—99^{21}.

Bl. 6 *beg.* „Vinndemia valed af allíri (!) hird", *ender* „til landtiallda keifara *ok* er", *ib.* 104^{26}—107^{28}.

Bl. 7 *beg.* „[E]n a þeiri enni þridiu nott", *ender* „ok frelfadi hann fra fvo miclum", *ib.* 110^{36}—113^{43}.

Bl. 5—7 ere ikke benyttede i Fornsögur Suðrl.

2) Bl. 8—15. **Remundar saga.**

Beg. „phanum *ok* pfalterium", *end.* „i hennar fridu afionu En gud fendi . . .".

3) Bl. 16—17. **Elis saga.**

Beg. „dag at fkemta mier", *end.* „þeir vilhialmr hleypa nv vm flock heidingia", *udg. s. 24—41.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Bærings Saga komin fra Sr Bryniolfe Olafsfyne ä Halfe i Alftafirde 1711". *Ved bl. 9 er indsat en mindre AMsk seddel med påskriften* „Ur Remundar Sögu".

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrl. s. CLXXXVIII.*

1430. **AM. 575 a, 4to.** *Perg. 17,8 × 13,6 cm. 16 bl. 15. årh. Bladene, af hvilke adskillige have mindre beskadigelser, ere tildels noget*

sværtede og slidte; et enkelt sted ses spor til reagens, et andet sted (bl. 11r) er skriften senere opfrisket.

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Dínus saga drambláta** *(fragm.).*

Sagaens slutning fra „groꝛt haꝼa. Ek man lıtla hrıd þar du[ehazt]", *dog med en lakune mellem bl. 4 og 5.*

2) Bl. 9–16. **Flóres saga ok Blankiflúr** *(fragm.).*

Ender defekt med ordene „sua at allt rıkıſꝼolk ſkal ȷhıa vera enn"; *mellem bl. 12 og 13 og bl. 14 og 15 findes lakuner.*

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk., Kbh. 1850 (hvor 2. findes trykt); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 169.*

---

431. **AM. 575 b, 4to.** *Pap. 20,9 × 15,8 cm. 8 bl. 17. årh's slutning.*

'Söguþáttur af | Drama Joonl' — *de to første ord skrevne med selvlavede runetegn, oven over hvilke Arne Magnusson har sat de tilsvarende latinske bogstaver.*

Herkomst og hist.: *Ifølge Arne Magnussons påtegning på et tilföjet forsatsblad har han år 1714 i København erholdt dette hskr. (tillige med Njáls saga og Ragnars saga loðbrókar, med hvilke det den gang var indbundet sammen) af Bussæus, der kort i forvejen havde fået det af en ubenævnt, som A. M. formoder, Andreas Stud.*

---

432. **AM. 576 a, 4to.** *Pap. 21,8 × 17,9 cm. 13 bl. 17. årh. Skr. af Einar Eyjólfsson. Af bl. 1 er ydre hjörne foroven afrevet, endv. mangle adskillige blade. Nederst bl. 1r har Jón Ólafsson fra Grv. skrevet en indholdsfortegnelse.*

'Extracta úr ymsum sögum'.

Indeh. uddrag af Egils saga *(fragm.)*, Hrólfs saga kraka, Bósa saga *(fragm.)*, Króka-Refs saga *(fragm.)*, Harðar saga ok Hólmverja *(fragm.)*, Njáls saga, Bærings saga fagra, Valdimars saga *(fragm.)*, Víga-Glúms saga *(fragm.)*, Búa saga, Jökuls þáttr Búasonar *(fragm.)*, *samt kapitelvis indholdsfortegnelse til* Eyrbyggja saga *(fragm.)*, Búa saga, Jökuls þáttr Búasonar, Víga-Glúms saga *(fragm.)*, Völsunga saga *(fragm.)* og Ragnars saga, Hálfdanar saga Eysteinssonar, Göngu-Hrólfs saga *(fragm.)*.

[Ifølge den gamle katalog skulde her fremdeles findes uddrag af „Ulfe Ugga Syne, Ragnars Lodbrökar, Sigurgards Frækna".]

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „þeſſe blód er(u) mïn, *og* hefur Einar Eyolfsſon giört þeſſe extracta".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Herr. ok Bósa s.); Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. XIV, LIV (Harð., Búa s.); Forns. Suðrl. s. CLXXXVIII (Bær.); Króka-Refs saga, Kbh. 1883; Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.*

1433. **AM. 576 b, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 17$ *cm. 36 bl. (og sedler). C. 1700. Skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 18 og 23 helt ubeskrevne. Bl. 29—36 overførte fra* Addit. 66, 4to.

Excerpta úr sögum og rímum.

Uddrag af og optegnelser om Sagan af Ambrosio og Rosemunda, Andra rímur, Blómstrvalla saga, Jarlmanns ok Hermanns saga, Konráðs saga keisarasonar, Sigrgarðs saga, Tristrams saga, Valdimars saga, Þjalar-Jóns saga, Amicus og Amelius, Sagan af Úlfari sterka ok Önundi fagra, Ferakuts saga, Fertrams saga ok Platós, Griseldis, Ásmundar rímur ok Tryggva.

Benyttelse og beskr.: *Blómstrvalla saga, Lipsiæ 1855, s. XIX—XX.*

1434. **AM. 576 c, 4to.** *Pap.* $16_{,7} \times 10_{,6}$ *cm. 65 bl. (incl. nogle ubeskr.). C. 1700. Hovedsagelig skr. af Arne Magnusson.*

Excerpta úr sögum m. fl.

Uddrag af Nitida saga frægu, Saulus saga ok Nikanors, Vilhjálms saga sjóðs, Perseus rímur, Flóvents saga Frakkakonungs, Þjalar-Jóns saga, Fortunatus saga, Sagan af Gabon oc Viegoleis, Vilmundar saga viðutan, Sagan af Theogene og Chariclia, Lykla-Péturs saga, Sigurðar saga þögla, Trönu þáttr, Saga af Salomon konungi ok Markólfi, Flóres rímur, Sveins rímur Múkssonar, Dínus saga, Saga af Nikulási leikara, *endvidere* Fortegnelser over islandske legender og æventyr, *samt* Spredte optegnelser til fremmed romantisk og islandsk literatur.

AM. 577, 4to. *Perg. 18,6 × 14,3 cm. 82 bl. 15. århs slutning. Enkelte svage spor til farvede initialer og overskrifter. Pergamentet er sværtet og mørkt, adskillige blade have rifter og lignende mindre beskadigelser. Bl. 77—82 synes at have tilhørt et særskilt håndskrift. På bl. 7, 14, 23, 30, 46 er den oprindelige skrift udskrabet og bladene pány beskrevne med en hånd fra 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3^v. **Egils saga einhenda.**

Sagaens slutning fra „[var nıdı] ſkıpad *ok* brvdgumar [nı]dı fetter“, *Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 399.*

2) Bl. 3^v—49. **Vilhjálms saga sjóðs.**

3) Bl. 50—63^r. **Herrauðs saga ok Bósa.**

Mellem bl. 59 og 60 mangler et blad, Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 222—25.

4) 63^r—64. **Af bóndasyni nokkrum í kóngsgarði.**

Ender defekt med ordene „kongur *svarar* eꝼ þeſſe ſaga proꝼazt“.

5) Bl. 65—71^v. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

Beg. defekt „var allt gullſkotıd“, *FMS III, s. 177; endv. forekomme lakuner efter bl. 67 og bl. 70, FMS. III, s. 183—89 og 194—97.*

6) Bl. 71^v—76. **Vilmundar saga viðutan.**

Ender defekt „enn ꝼanga ſtackurınn *var*“; *efter bl. 72 og 74 findes lakuner.*

7) Bl. 77—82. **Flóres konungs saga ok sona hans.**

Fragment, beg. „(Ka)ſtvſ hellt leıngı ſtrıd“, *ender* „*ok* var þar en dyrle(gaſta)“.

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet seddel bærer Arne Magnussons egenhændige indholdsfortegnelse; i AM. 435 a, 4to opføres bl. 102v ligeledes af A. M. membranens indhold.*

Benyttelse og beskr.: *1 og 3) Fornaldar sögur Norðrl. III; 3) Ant. Russes I, 234; 6) J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 275.*

AM. 578 a, 4to. *Pap. 20,3 × 16,4 cm. 18 bl. 17. århs sidste halvdel. To forsk. hænder, endv. bl. 1 tilsat for Arne Magnusson. Bl. 18v ubeskr.*

„Sagan af Elenu Eynhentu“.

1437. **AM. 578 b, 4to.** *Pap.* *20,8 × 16,4 cm.* *4 bl.* *17. århs slutning.* *Sidste halve side (bl. 4r) tilsat for Arne Magnusson.*

„Æfenntyr af Einum Hertuga er kallast Valltare".

1438. **AM. 578 c, 4to.** *Pap.* *21 × 16,9 cm.* *10 bl.* *17. århs sidste halvdel.* *Bl. 10 er en opr. ubeskreven bladstrimmel.*

Lykla-Péturs saga og Magelónu — *vidtløftig titel.*

Bl. 9v omtr. midt på siden standser afskriften ufuldendt.

Bl. 10r er skrevet (med særlig hånd) en ferskeytt vísa *underskreven* Vigfús Jónsson, Flatey á Breiðafirði 1701.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet nogle notitser ang. håndskriftet, inden det — fra Loptur Jónsson i Flatey — kom i hans besiddelse.*

1439. **AM. 578 d, 4to.** *Pap.* *21,2 × 16,5 cm.* *16 bl.* *17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—8v. **Um greifa Bertram af Rosilien.**

2) Bl. 8v—16r. **Yms æfintýri:**

a) „Wmm eirn preſt ſem dräp þungada konu" *osv.*, b) „Wmm eina kongz döttir og üngan suein er hana lækna giordi", c) „Wmm Herran Chriſtum og eyrn landz | mann er ferdadeſt" *osv*, d) „Wmm eyrn þyof sem heyngia ſkilldi", e) „Wmm eyrn ſtudent huorninn hann j ſinnar ſiſtur Brullaupi var", f) „Wmm eynn strydz mann og hanz konu huorninn hun äuaxtar ſom var", g) „Af Einum Bönda sini sem tuær lyk | ſilgdar ſtulkur þungadar giordi". *Dette sidste æventyr standser afbrudt omtr. midt på siden bl. 16r, hvorefter resten af bladet er ubeskreven.*

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel har Arne Magnusson skrevet en notits af lignende indhold som den under AM. 578 c, 4to anførte.*

1440. **AM. 578 e, 4to.** *Pap.* *20,1 × 16,3 cm.* *8 bl.* *17. århs slutning.* *Bl. 8v ubeskr.*

„Eyn Lytil Fraſaga Edur Æfenn|Tyr" af Gný.

---

141. **AM. 578 f, 4to.** *Pap.* $20_{,1} \times 16_{,3}$ *cm. 6 bl. 17. årh. Bl.* 6[v] *overstreget.*

„þaattur Aꝼ Tyodel Ryddara, og Hanns Konu“.

Derefter har bl. 6[v] *fulgt begyndelsen af* 'Elenu saga einhentu'.

---

142. **AM. 578 g, 4to.** *Pap.* $18_{,8} \times 14_{,5}$ *cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Skr. af Páll Sveinsson. Sidste halve side (bl.* 8[r]*) senere tilsat.*

„Sögu þättur aꝼ Theodilo“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „þetta hefi eg feinged af þoru ä Setbergi. er hönd Pals Sveinsſonar *(sål. rettet)* i Floa“.

---

143. **AM. 578 h, 4to.** *Pap.* $19_{,7} \times 15_{,8}$ *cm. 12 bl. 17. århs. slutn. Ifg. den gl. katalog skr. af præsten Ólafur Jónsson. Bl.* 12[v] *ubeskr.*

Markólfs saga ok Salomons konungs („Samtal“ *osv.*).

---

144. **AM. 578 i, 4to.** *Pap.* $20_{,7} \times 16_{,2}$ *cm. 5 bl. 17. århs sidste halvdel. Består af 2 opr. ikke sammenhørende dele.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Æfintýr af Sniðólfi bónda** („Hier biriaſt“ *osv.*).

1ste side er tilföjet med en særlig hånd, bl. 1[v] *og* 3[v] *ubeskrevne.*

2) Bl. 4—5. **Yms æfintýri:** a) „Æꝼinntyr vmm þria Stallbrædur“, b) 'Æ. vm bonda oc eirn fugl', c) 'Æ. vmm tvo vnga Kaupmen'.

Øverst bl. 4 ere seks linjer udstregede, ligeledes er bl. 5[v] *begyndelsen (godt og vel en halv side) af* „Æfenntyr aꝼ þorſteine forvitna“ *overstreget, og Arne Magnusson har oven over tilföjet* „habeo alibi“; *dog har han hist og her i det overstregede stykke tilföjet interlinear-varianter.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Æventýri, Halle 1882 (cit. som AM. 578 k, 4to).*

1445. **AM. 578 k, 4to.** *Pap. 21 × 16 cm. 4 bl. C. 1700. Bl. 4ᵛ ubeskr.*
„Af ägyrnd Abfalons Erche Byfkups, og | af Einum Bönda".
Benyttelse og beskr.: FMS XI.

1446. **AM. 579, 4to.** *Perg. 22,5 × 18,8 cm. 24 bl. 15. årh. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Af bl. 11 er kun en smal strimmel med enkelte bogstavtegn nærmest ryggen bevaret. Bladene ere stærkt slidte og sværtede, flere have mindre beskadigelser, andre bære spor af at have været benyttede til indbinding. Bl. 17ᵛ findes tegninger i nedre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ʳ. **Elis saga.**

Brudst., går fra „þa fkal ek ꝼa þıer" *(udg. s. 64⁸) til sagaens slutning.*

2) Bl. 7ᵛ—10. **Þorsteins saga Víkingssonar.**

Ender defekt „at ꝼalla a bak aptur", *Fornaldar sögur Norðrl. II, s. 426. Efter bl. 8 findes en större lakune, ib. 393—413.*

3) Bl. 12—17ʳ. **Adonius saga.**

Sagaens slutning fra „hoꝼdo hlıꝼar oꝛoggar ok hervopn".

4) Bl. 17ᵛ—22. **Remundar saga.**

Forfra til „fogunar fem Remundr var komın . . . .". *Lakuner findes mellem alle bladene med undtagelse af bl. 17—18.*

5) Bl. 23—24. **Hektors saga.**

Beg. „eiger þu fæmd þína unnder þeꝛa oꝼdrambí", *ender* „lætur herra hector nu fetıa fínar herbuder fkamt". *Mellem de to blade findes en större lakune. Af bl. 24 er ydre hjörne foroven afrevet.*

Herkomst og hist.: *Ifg. tilhørende seddelnotitser af Arne Magnusson har han fået stykkerne 1, 3, 4 (og muligvis 5)* „Frä Magnufe i Bræðratungu"; *stykke 2* „hefi eg feinged annarsftadar".

Benyttelse og beskr.: *2) Fornaldar sögur Norðrl. II; 1) Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1447. **AM. 580, 4to** (*tidligere en tid i to hæfter* A—B). *Perg. 22,5 × 16,5 cm. 34 bl. 14. århs 1ste halvdel. Røde overskrifter og, som*

regel, røde initialer (enkelte sorte). Bladene mangle, med undtagelse af nedre rand, næsten fuldstændig margen, foroven er skriften endog flere steder beskadiget ved beskæring eller bortsmulren; enkelte blade (særlig bl. 14) have uregelmæssig form; i bl. 24 og 25 findes flænger, af bl. 29 er ydre hjörne forneden afrevet, bl. 33—34 ere sværtede og beskadigede, særlig bl. 34. Nedre margen er for mange blades vedkommende renset ved udskrabning, dog ses endnu her enkelte tal og påskrifter. Codex begynder og ender defekt; endvidere forekomme lakuner efter bl. 1, 2, 15, 22.

Indhold:

1) Bl. 1. **Elis saga.**

Brudstykke. Sv. til „Elis saga ok Rosamundu“ s. 78[14]—90[2].

2) Bl. 2—11[r]. **Bærings saga.**

3) Bl. 11[v]—22. **Flóvents saga.**

Bl. 11[r] i nedre margen findes dog overskriften „Her heꝼr upp ſavgu ꝼlouens rıddara er uarð ꝼraka k*onun*gr“. *Ender defekt* „heım t*ı*l ſaxlandz nu hoꝼv*m*“. *Forns. Suðrl. s. 167.*

4) Bl. 23—34. **Mágus saga.**

Beg. „h*er* eru komn*er*“, *ib.* 4[17].

Efter sagaens slutning står i nedre margen overskriften „H[er] [heꝼr] upp ſavgo hrolꝼſ k*onung*ſ Gavtrekſ ſonar“. *Den pågældende saga findes i membranen Stockh. 7, 4to, der oprindelig i forbindelse med AM. 580, 4to har dannet én samlet codex.*

***Herkomst og hist.:** På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og tilföjer* „þeſſa bok feck eg 1706. af Domino Chriſtiano Wormio, og var hun þä innbundin“. *En tilsvarende notits findes AM. 435 a, 4to bl. 104[v].*

***Benyttelse og beskr.:** Frumpartar isl. túngu, s. XLIV—XLVI; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 667; Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881; Fornsögur Suðrlanda, Lund 1884.*

---

48. **AM. 581, 4to.** *Pap.* *19,9 × 15,2 cm. 19 bl. 17. årh.*

„Saga Af Erneſto Hertuga *ok* Greiꝼa | Veztelo“.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Saga af Erneſto Hertuga *og* Greifa Vetzelo, er i Iislendſku ä Snæfugls-stödum. ä qvere i 4to. Blomſturvalla Saga er ä ſama qvere“.

1449. **AM. 582, 4to.** *Pap. 20 × 15,2 cm. 68 bl. 17. årh. Rimeligvis tre forsk. hænder. Adskillige marginalhenvisninger. Af det oprindelige hskr. ere de tre sagaer udtagne, der nu danne AM. 537, 4to, samt et enkelt andet stykke, og til yderligere fjærnelse af de borttagne deles begyndelse og slutning er nedre del af bl. 6 og 36 bortskåren, bl. 6v—7r og 36v overklæbede, bl. 40v delvis overklæbet, bl. 41r overstreget. Bl. 64r har dannet hskrs opr. afslutning, senere er tilföjet endnu en saga, der dog ender defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **„Søgu þattur af Hakone Harekſsyne“.**

2) Bl. 7v—20r. **Egils saga einhenda** („Hier Byriar Sógu aꝼ Eygle ein|hendta“).

3) Bl. 20r—36r. **Hervarar saga ok Heiðreks konungs** — *inddelt i* „Hervarar þattur Hinn Gamle“ *og* „Sagan*n* aꝼ Heidreke Könge og h*a*ns | ættmon*n*um“.

Bl. 36v *ses at have været optaget af* en dansk kongerække.

4) Bl. 37—40. **„Sagan*n* aꝼ Illuga Grydar ꝼöſtra“.**

5) Bl. 41v—44. **„Saugu þättur aꝼ Eirike Vijdꝼör|ia“.**

De sidste linjer ere tilsatte for Arne Magnusson.

6) Bl. 45—59r. **Kjalnesinga saga** („Hier Byriar Søgu aꝼ Bua Andrydarſyne“).

7) Bl. 59v—64r. **Jökuls þáttr Búasonar** („Nw Epterfilger sagann af Jøkle | Bwaſyne“).

8) Bl. 64v—68. **Víga-Glúms saga** („Hier Byriar Sogu Glums Eyolfsſonar“).

Ender defekt „ſagdiſt han*n* mundj lata ſiſtur“, *Ísl. Forns. I, Kph. 1880, s. 11²⁻³.*

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad er for Arne Magnusson skrevet indholdsfortegnelse til dette nummer incl. det herfra udskilte AM. 537, 4to, hvortil föjes* „Hier var og i: Hraꝼnagalldur Odins *og* Diſſertatiuncula de origine vocis Væringiar, ſe*m* Eg tok hier frä“. *På bladet har A. M. antegnet* „Er med hendi Grims Arnaſonar ä Mödruvollum“ *og* „Þeſſar Sögur keypti eg af Benedict Hanneſſyne (fra Snæfiöllum) 1710. enn h*a*nn ſeck þær af Grime Einarsſyne“. *En del af samlingen er dog skreven af Jón Vigfússon, der s. 64r slutter med ordene* „definitu*m* die 21 Septembris | Anno 1692 | Ionas Wigſusius“. *Neden under findes et lille* vers, *underskrevet* „Kolbeirn snæbiørn|ſson meh“.

Benyttelse og beskr.: *1) FMS XI; 2) Fornaldar sögur Norðrl. III; 3) Hervararsaga, Hafniæ 1785, Fornaldar sögur Norðrl. I; 4) Fornaldar sögur Norðrl. III; 6—7) Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 8) Ísl. sögur II, Kbh. 1830, s. 9.*

0. **AM. 583 a, 4to.** *Pap. 20 × 14,8 cm. 10 bl. Skr. 1663. Hensmulrende og beskadiget. Bl. 3 mindre format.*

Hálfdanar saga Eysteinssonar („Hier Biriar" *osv. — overskriften beskadiget*).

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. III.

---

1. **AM. 583 b, 4to.** *Pap. 20,1 × 15,1 cm. 14 bl. 17. årh's sidste halvdel. Bladene ere smudsige og navnlig foroven beskadigede. På bl. 14^{v} er den oprindelige skrift næsten helt dækket af penneprøver og lign.*

Haralds rímur Hringsbana.

Ender defekt i 11. ríma.

---

2. **AM. 583 c, 4to.** *Pap. 21 × 15,5 cm. 14 bl. Skr. 1662. De opr. ubeskrevne dele af bl. 8^{r} og 14^{v} optages af personnavne, penneprøver og lign. Bl. 14 beskadiget i yderhjörnerne.*

Indhold:

1) Bl. 1—8^{r}. **„Raudolfs þattuꝛ og Sona hans".**

2) Bl. 8^{r}—11^{r}. Sociale og politiske forhold i Tyrkiet ($^{a)}$ „Vm Buandi Folk og þeirra Siduenіu J | Tirkiaꝛykinu", $^{b)}$ „vm veralldliga valldſtiorn").

3) Bl. 11^{v}—12^{r}. „Huorninn Gidingaꝛniꝛ Biria Sitt Nya är".

4) Bl. 12^{r}—13^{v}. „Vm Manudina Arfinz".

5) Bl. 13^{v}. „Vm drickiufkap".

6) Bl. 14. Kronologiske notitser *(isl.)*, fra anno mundi 1850 til c. 1600 e. Kr.

---

3. **AM. 583 d, 4to.** *Pap. 20,7 × 15,3 cm. 17 bl. Skr. 1662—63. Mindre vel konserveret. Bl. 17^{v} opr. ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. **„Sogu þättuꝛ Orms Stoꝛ|olfs Sonar"** — *efterfulgt af nogle* vers.

2) Bl. 9—17^{r}. **„Sogu þattuꝛ þorſteinz Vxafotz".**

Bl. 17^{v} *optages af forskellige* personalia.

1454. **AM. 584, 4to.** *Perg. $22_{,2}$ × $16_{,6}$ cm. 30 bl. 16. århs 1ste halvdel. To forsk. hænder. I hskrs beg. findes sorte initialer, ellers åben plads for disse. Bl. 15 er beskadiget ved ydre margen, bl. 17 og 19 have uregelmæssig form. I marginen findes hist og her ældre og yngre antegnelser, ejernavne og lign. samt pennetegninger (bl. 4ᵛ mand med hest).*

Hektors saga.

Herkomst og hist.: *I AM 435 a, 4to bl. 106ᵛ opføres dette hskr. som* „ny membrana".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1455. **AM. 585 a, 4to.** *Pap. $20_{,8}$ × 16 cm. 27 bl. 17. århs slutn. S. 30—31 findes 1½ side lakune.*

Hektors saga („Hier Byriar Hectors søgu og Hanns Kappa").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse til AM. 585 a—e, 4to og tilföjer* „Ur bok er eg feck af Markuſe Bergsſyne, og tok i ſundur".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

1456. **AM. 585 b, 4to.** *Pap. $20_{,2}$ × 16 cm. 16 bl. Skr. 1688. Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af 585 a. Ornamenterede initialer.*

„Sagann af Vlfare sterka".

Benyttelse og beskr.: *Arkiv for nordisk filologi III, 366.*

1457. **AM. 585 c, 4to.** *Pap. $20_{,3}$ × 16 cm. 29 bl. Skr. 1691. Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson. Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af AM. 585 b.*

Indhold:

1) Bl. 1—19ʳ. **„Sagann af Gibbeon".**

2) Bl. 19ᵛ—29. **„Sagann af Niculaſe Leykara".**

Herkomst og hist.: *Bl. 19ʳ findes efter dateringen ved sagaens slutning skrevet* „Jon Thordarſson | m. e. h.", *hvorved muligvis skriveren kan være betegnet.*

---

3. **AM. 585 d, 4to.** *Pap. 20,8 × 16 cm. 8 bl. Skr. 1691. Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af 585 c.*

Indhold:

1) Bl. 1—3ʳ. **„Sagann aꝼ Sigurde ꝼoot og Afmunde“.**

2) Bl. 3ᵛ—8. **„Saga aꝼ Sigurþe Tuꝛnaꝛa“.**

---

9. **AM. 585 e, 4to.** *Pap. 20,3 × 16 cm. 40 bl. Skr. 1694. Viser sig ved fortløbende paginering som fortsættelse af 585 d.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **„Sagann aꝼ Valldemar** (Fracka *overstreget*) **konungs fyne“.**

2) Bl. 8—22. **Konráðs saga** („Hier heꝼst Conrads saga“).

3) Bl. 23—40. **Þjalar-Jóns saga** („Nu byꝛiaft saga Aꝼ Þialar Iöne og Eyꝛike For|vitna“).

***Benyttelse og beskr.:** Sagan af Þjalar-Jóni, Rkv. 1857; Konráðs saga, Kph. 1859; Forns. Suðrl. s. CLVI.*

---

0. **AM. 586, 4to.** *Perg. 23 × 20 cm. 33 bl. 15. årh. Stærkt sammentrængt skrift, uden afstand mellem de enkelte stykker. Af initialer og overskrifter ses kun svage spor. Bl. 15—18 forekomme forskellige udraderinger. På adskillige blade er skriften fordunklet ved slid. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ʳ. **Af þrimr kumpánum.**

2) Bl. 2ʳ—3ᵛ. **Af þrimr þjófum i Danmörk** (Af Ill, Verra ok Versta).

3) Bl. 3ᵛ—5ʳ. **Af brytja ok bónda.**

4) Bl. 5ʳ—6ʳ. **Af meistara Pero ok hans leikum** — *to fortællinger.*

5) Bl. 6ʳ⁻ᵛ. **Af Vilhjálmi bastarði ok sonum hans** (*eller* Anselmus þáttr erkibiskups) — *ender defekt* „aꝼ uondum krapte. þar“.

6) Bl. 7ʳ. **Frá ferðum Roðberts ok hans manna** (*eller* Roðberts þáttr) — *slutningen, beg.* „i lid heidingia“.

7) Bl. 7ʳ—12ᵛ. **Flóres saga konungs ok sona hans.**

8) Bl. 12r—19r. **Herrauðs saga ok Bósa** — *med udradering af de obscæne ord.*

9) Bl. 19r—25r. **Vilmundar saga viðutan.**

Efter bl. 20 findes en lakune. Ved sagaens slutning ere nogle ord udraderede.

10) Bl. 25v—26v. **Hálfdanar saga Eysteinssonar** — *begyndelsen. til* „af hanndboga *ok* láfboga“.

11) Bl. 27r. **Hrings saga ok Tryggva** — *slutningen (12 linjer), tildels ulæselig.*

12) Bl. 27r—30r. **Þórðar saga hreðu.**

Efter bl. 29 er en större lakune.

13) Bl. 30v—32v. **Króka-Refs saga** — *ender defekt* „Huer *var madr* þesse off oku[nnr]“.

To brudstykker, idet også efter 31 en lakune forekommer.

14) Bl. 33. **Ásmundar saga kappabana.**

Fragment, beg. „uína finna *ok* bar“, *ender* „*ok* var *þat* hit fyrsta hog[g]“.

Til udfyldning af lakunen efter bl. 20 er indlagt 2½ skrevne papirsblade, med en hånd fra c. 1700.

Herkomst og hist.: *På et foran indlagt, nu ved slid stærkt beskadiget blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse; en tilsvarende findes AM. 435 a, 4to bl. 76v—78. Ifg. den som bl. 77 indsatte seddel synes pågældende membran af A. M. at være benævnt* 'Arnarbælisbókin'.

Benyttelse og beskr.: *1—6) Isl. Æventýri, Halle 1882, sml. K. Gislason, 44 Pröver, Kbh. 1860; 8 og 10) Fornaldar sögur Norðrl. III; 11) Arkiv for nord. filol III, s. 377; 12) Nordiske Oldskrifter VI; 13) Krókarefssaga, Kph. 1866, Króka-Refs saga, Kbh. 1883; 14) Fornaldar sögur Norðrl. III. J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 160, 178, 275.*

1461. **AM. 587 a, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,4 cm. 9 bl. 17. årh Skr. af Jón Erlendsson. 1ste side (bl. 1v) og de 4 sidste linjer (bl. 9r) tilsatte for Arne Magnusson.*

„Sagan af Slifa Hröa“.

[Endnu et ekspl. af denne fortælling, skrevet af Magnús Einarsson, som ifg. den gamle katalog skulde findes i nr. 587, 4to, mangler.]

1462. **AM. 587 b, 4to.** *Pap. 19,5 × 16,8 cm. 11 bl. C. 1700. Bl. 1—4 skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 5v bærer en marginalnotits af*

Torfæus. Viser sig ved en samtidig paginering opr. som del af et större hele.

„Saga af Hromunde Greips|ſyne“.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning findes en notits om ulæseligheden af den til grund for håndskriftet liggende original;* „ſo ſkrifar Sr Magnus i Laufäſe Olaffsſon“ *tilföjes sluttelig.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

---

63. **AM. 587 c, 4to.** *Pap. 20,4 × 16 cm. 32 bl. Skr. 1655. Marginal-varianter tilföjede af Arne Magnusson. Bl. 1r øverst og bl. 32v er udslettet henholdsvis slutningen og begyndelsen af et nyt stykke.*

Göngu-Hrólfs saga („Hiɛʀ ʙʏʀɪᴀʀ ꜱøɢᴜ ᴀꜰ Hʀᴏʟꜰᴇ | Stuꝛlaugs sine, sem Gøngu Hꝛolꝼur kallaſt“).

På to foran indklæbede blade angiver A. M. de udslettede stykker at være „aptan af Hrolfs Sògu kraka“ *og* „framan af Saulus *og* Nicanor“. *Selve sagaen er ifg. en tilsvarende notits* „grei Exemplar“.

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

164. **AM. 587 d, 4to.** *Pap. 21,8 × 17 cm. 11 bl. 17. årh's slutn.*

Áns saga bogsveigis („Hier byꝛjaſt sagann af Än er komenn vaꝛ ꝼꝛa Katle | Hæng“).

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

---

165. **AM. 587 e, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 8 bl. C. 1700. Utvivlsomt skr. af Arne Magnusson. Viser sig ved ældre paginering som del af et större hele.*

„Saga aꝼ Hǫgna og Hiedinn“.

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet er dels for, dels af Arne Magnusson noteret* „Ur bök er Eg feck af Markuſe Bergs|ſyne og tök i ſundur. Syneſt ad vera ſkrifad epter þvi prentada i Olafs Sògu Tryggvaſonar“, *hvad dog næppe kan angå dette ekspl.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I (Sörla-þáttr).*

[*I den gamle katalog opføres under nr 587, 4to endnu et ekspl. af* Saga Heðins ok Högna *samt* Sörla saga sterka.]

1466. **AM. 588 a, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 22 bl. 17. århs slutning. Skr. af Magnús Ólafsson fra Brúarland. Bl. 17^v nedre tredjedel og bl. 18 ubeskrevne til betegnelse af lakune; sidste side (bl. 22^r) tilsat for Arne Magnusson.*

Ívents saga Artúskappa („Hier Byriast Iventz Saga").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad meddeler Arne Magnusson* „Ivents Saga þeſſe er ritud ept*er* exemplare huſtru Ragneidar Jons dottur i Gröf, en*n* þad hennar exemplar hafdi ſkrifad Magnus Markuſſon (epter bok i folio [meinar h*ann* þ*ad* exemplar vered hafa med ſettri ſkrift ſkrifad] fra Videvöllum i Skagafirde, ef Magnus riett min*n*eſt). ſeigeſt Magnus hafa undanfellt meſtan*n* ordafiöldan*n*, og alleinaſta obſerverad ſenſum efniſſens, og hafi hitt exemplared vered miklu vitlöftigra *og* ordfyllra þ*essu*. Þetta fieck eg fra Magnuſe Markuſſyne 1703. er ritad af Magnuſe Olafs ſyne fra Bruar l*andi*".

Benyttelse og beskr.: *Riddarasögur, Strassburg 1872.*

1467. **AM. 588 b, 4to.** *Pap. 18,9 × 15,2 cm. 4 bl. 17. århs sidste halvdel.*

„Sagan af Alafleck".

1468. **AM. 588 c, 4to.** *Pap. 19,4 × 16 cm. 13 bl. 17. århs sidste halvdel. To forsk. hænder. Bl. 1^v ubeskr. Bl. 1^r (10 linjer) tilsat af. bl. 13^r (sidste side, 8 linjer) tilsat for Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—9^r. **„Saga af Alafleck".**
2) Bl. 9^v—13^r. **„Sagan*n* af Albano".**

1469. **AM. 588 d, 4to.** *Pap. 19,9 × 16 cm. 12 bl. 17. århs slutn. 1ste side (bl. 1^v) tilsat for — og forsynet med varianter af — Arne Magnusson. For A. M. er ligeledes en variant på 9 linjer tilföjet ved sagaens slutning.*

„Sagan*n* af Bæring fagra".

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CLXXXVIII.*

---

70. **AM. 588 e, 4to.** *Pap.* $20_{,3} \times 16_{,5}$ *cm.* *10 bl.* *C. 1700.* *Bl. 1r er på sidens øvre halvdel slutningen af en foregående fortælling udslettet.*

„Sagann aff Damufta" osv.

Benyttelse og beskr.: *J Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 176.*

---

71. **AM. 588 f, 4to.** *Pap.* $19 \times 15_{,3}$ *cm.* *7 bl.* *C. 1700.* *Skr. af sr Jón Torfason (den gl. katalog).*

Jóns saga leikara („Æfintyri AF sini RIns | BUrgeis Jon ad | nafne").

---

72. **AM. 588 g, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,5}$ *cm.* *25 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Þórður Þórðarson (den gl. katalog) -- pyntelig fraktur med store initialer.*

„SAGA | Kirialax".

Ufuldendt afskrift, end. „völl mıög fagran".

Herkomst og hist.: *Er ifg en foran indklæbet AMsk notits* „ſkrifud epter membranâ in 4to, er eg feck af Mag. Birne Þorleifsſyne" *(ɔ: AM. 589, 4to).*

---

73. **AM. 588 h, 4to.** *Pap.* $19_{,9} \times 15_{,6}$ *cm.* *18 bl.* *17. årh's sidste halvdel. Forrest i hskr. er slutningen af et foregående stykke fjærnet, idet øvre halvdel af bl. 1 er bortskåren og resten af bl. 1r overklæbet.*

„Møttuls saga".

Benyttelse og beskr.: *Möttuls saga, Lund 1877, s. 39 (og Kbh. 1878, s. 418).*

---

74. **AM. 588 i, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,6}$ *cm.* *5 bl.* *17. årh's slutn.* *Skr. af Magnús Ólafsson fra Brúarland. Foran fortællingens begyndelse er bl. 1r slutningen af et foregående stykke udslettet.*

Möttuls saga („Hier hefur Mottuls þätt").

Ender bl. 5r, hvorefter der bl. 5v findes et firlinjet vers om Möttuls þáttur.

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet indeholder en lignende meddelelse af Arne Magnusson som 588 a, 4to ang. afskriveren og den af ham benyttede original; denne original var atter skreven* „ordrett epter rotnu pappirs exemplare, hvert ſidann meinaſt interciderad hafa". *Ligesom 588 a, 4to erhvervet 1703 fra M. M.* „Aliis Skickiu Saga dicitur".

Benyttelse og beskr.: *Se foregående nr.*

1475. **AM. 588 k, 4to.** *Pap. 19,6 × 15,7 cm. 13 bl. 17. årh's slutning. På bl. 1r, der har båret slutningen af et forudgående stykke, er skriften senere udslettet. Bl. 13v ubeskrevet.*

„Sagan*n* aꝼ Samſon Fagra".

1476. **AM. 588 l, 4to.** *Pap. 19,8 × 15,5 cm. 22 bl. 17. årh's slutn. Brudstykke af samme codex som AM. 588 k, 4to. På bl. 1r er skriften udslettet. Bl. 22 er tilsat for Arne Magnusson.*

„Sagan*n* aꝼ SAULUS Kongsſyne | og NICHANOR Hertoga".

1477. **AM. 588 m, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 6 bl. 17. årh. Viser sig ved en ældre paginering som del af et större hele.*

„Siguꝛgaꝛds saga".

1478. **AM. 588 n, 4to.** *Pap. 19,3 × 15,5 cm. 14 bl. 17. årh. Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson, bl. 14v — med undtagelse af et sammenslynget* IS *— ubeskrevet.*

„Sagan af Sigurgarde".

1479. **AM. 588 o, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,2 cm. 9 bl. Skr. 1692. Bl. 8r og 9v ubeskr.*

„Sagan*n* aꝼ Sigurde Foot og Áſmunde".

Ved sagaens begyndelse og slutning findes interlinear-varianter af Arne Magnusson. Bl. 9 er en af A. M. indsat seddel, der på forsiden bærer genealogiske optegnelser til sagaen.

---

30. **AM. 588 p, 4to.** *Pap. 15,5 × 10 cm. 55 bl. 17. årh. Hskr. er defekt og de sidste blade langs yderkanten stærkt beskadigede.*

Indhold:

1) Bl. 1—7. **Sigurðar saga fóts ok Ásmundar Húnakonungs.**

Beg. med kap. II, foran hvilket 1½ linje (slutningen af kap. I) er overstreget. Bl. 7v ere de sidste to linjer overstregede, da det følgende blad, som har indeholdt sagaens afslutning, mangler.

2) Bl. 8—47r. **Bærings saga.**

Beg. defekt i 1ste kap. „Raungu tecid R*iki* Bonda myn*z*" *(1ste linje overstreget). Bl. 46v—47r ere de til sagaen hørende slutningsbetragtninger overstregede.*

3) Bl. 47r—55. **Álaflekks saga** („Aleflecks — *sål.* — saga Biriaſt hier").

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CLXXXVIII.*

---

31. **AM. 588 q, 4to.** *Pap. 21 × 16,3 cm. 19 bl. C. 1700. Gennemset og rettet af Arne Magnusson.*

Valdimars saga („Hier hefur Sögu af Va|lldemar Kongsſyne").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Valldimars-Saga ſkrifud epter bok in folio, ſem fyrri hafdi ätt Sr Þorſteinn Biörnsſon ä Utſkalum, og ſidan Sigurdur Biörnsſon lögma*dur*. Var med hendi Magnuſſ Þorolfsſonar. Blödin, ſem þetta er efter ſkrifad, reif eg i ſundr ſo ſem önyt".

---

32. **AM. 588 r, 4to.** *Pap. 20,2 × 16,3 cm. 3 bl. 17. århs sidste halvdel.*

Úlfs saga Uggasonar.

Beg. defekt „Innann iijdia dagz säu þeir skip ſigla".

Herkomst og hist.: *På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret* „Aptanaf Ulfs Sögu Uggaſonar, ut mihi videtur. var aptarſt i bok Sr Þorkels Oddzſon*ar* i Gaulveriabæ".

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 588, 4to endvidere indeholde „af Flores og Blantzeflur. Gvimars Saga 2 Exemp.", *men disse findes nu ikke her.]*

1483. **AM. 589 a, 4to.** *Perg. 21 × 16 cm. 21 bl. 15. årh. Af overskrifter og initialer ses næppe noget spor. I nedre margen findes hist og her med en noget yngre hånd gudelige citater. Begynder og ender defekt, endv. mgl. efter bl. 6 ét blad. Har med de øvrige underafdelinger af AM. 589, 4to udgjort én samlet codex.*

Kirjalax saga.

Beg. „hanſ har *ok* ſkeg", *de forudgående linjer af sagaens 1. kap. har Arne Magnusson tilskrevet i nedre margen, end.* „æn hu*at* ſe*m* huer vıll u*m* tala þa ſeger".

På to indsatte papirsblade har A. M. skrevet indholdet af det henholdsvis nærmest efter bl. 6 og bl. 21 følgende, samt en notits om sagaens slutning.

Herkomst og hist.: *I nedre margen bl. 21v står med temlig gammel hånd* „þat gıoꝛer eg oddr". *På to foran indklæbede sammenhængende oktavblade giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse til den samlede membran AM. 589, 4to, med nogle tilföjede oplysninger og understregning af de stykker, hvoraf afskrift var tagen; om codex i dens helhed bemærkes* „þeſſa bok hefi eg feinged af Mag. Birne Þorleifsſyne", — *en tilsvarende angivelse er föjet til den i AM. 435 a, 4to bl. 101v forekommende indholdsfortegnelse til samme codex.*

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, s. 420; K. Gislason, 44 Prøver.*

1484. **AM. 589 b, 4to.** *Perg. 20 × 16,3 cm. 4 bl. Samme codex som AM. 589 a, 4to.*

Samsons saga fagra.

Fragment, beg. „(fonr) hanſ het kvin*n*tilin", *end.* „gaꝼ hann ſygurðı fuerd gullbvȷt ſu(o)". *Mellem bl. 2 og 3 er en större lakune.*

Herkomst og hist.: *Se AM. 589 a, 4to. I nedre margen bl. 2 findes med en hånd fra c 1500 navnene* Brandr Jónsson *og* Sigríðr Fúsadóttir.

1485. **AM. 589 c, 4to.** *Perg. 20,7 × 15,5 cm. 8 bl. Samme codex som foreg. nr. I nedre margen findes jævnlig med en noget yngre hånd gudelige citater.*

Indhold:

1) Bl. 1—8v. **Valdimars saga.** *Bl. 8r, hvor nogle ord ere udskrabede, har Arne Magnusson udfyldt det manglende på en indhæftet seddel.*

2) Bl. 8ᵛ. **Clarus saga** — *de 6 første linjer; skriften er her senere opfrisket.*

---

36. **AM. 589 d, 4to.** *Perg. 20,8 × 16,6 cm. 49 bl. Samme codex som foreg. nr. Også her findes enkelte gudelige citater i nedre margen. I bl. 11 en större flænge.*

Indhold:

1) Bl. 1—17ʳ. **Clarus saga.**

Sagaens i AM. 589 c, 4ᵗᵒ forekommende begyndelseslinjer ere afskrevne af Arne Magnusson på en indhæftet seddel.

2) Bl. 17ᵛ—48ᵛ. **Hektors saga.**

Efter bl. 35 mangler et blad, hvis indhold A. M. angiver på en indhæftet seddel.

3) Bl. 48ᵛ—49. **Stúfs þáttr skálds Þórðarsonar kattar.**

Ender afbrudt „en ſtuꝑur ꝼoꝛ ſinna eyrenda *ok* leíd *eıgı* [la*n*gt]“.

***Benyttelse og beskr.:** 1) K. Gislason, 44 Prøver; Clarus saga, Lund 1879; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 301.*

---

187. **AM. 589 e, 4to.** *Perg. 20,5 × 16,5 cm. 23 bl. Samme codex som foreg. nr. Bl. 5 har en mindre beskadigelse. Adskillige blade have lidt ved beskæring af øvre eller ydre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—5ᵛ. **Þorsteins þáttr bæjarmagns.**

2) Bl. 5ᵛ—13. **Egils saga einhenda.**

3) Bl. 14—19. **Hálfdanar saga Brönufóstra.**

Ender afbrudt „þau haldan“, *således at sagaens slutning (nogle få linjer) mangler.*

4) Bl. 20—23ʳ. **Álaflekks saga.**

Begynder defekt „heım tıl índía landz“.

5) Bl. 23ᵛ. **Hákonar þáttr Hárekssonar.**

Ender afbrudt „*ok* er þar var kom . . .“.

***Herkomst og hist.:** Bl. 11ʳ i nedre margen synes samme antegnelse at forekomme som den under 589 a (bl. 21ᵛ) anførte. Bl. 15ʳ bærer i nedre margen med yngre hånd et gudeligt citat.*

***Benyttelse og beskr.:** 2) Ant. Russes I, s. 212; 2—3) Fornaldar sögur Norðrl. III; 5) FMS XI.*

1488. **AM. 589 f, 4to.** *Perg.* $20_{,5} \times 16_{,6}$ *cm. 36 bl. Samme codex som foreg. nr. Enkelte blade bag i hskr. ere noget beskadigede ved beskæring. Hist og her marginalantegnelser af lignende beskaffenhed som de tidligere omtalte. På den sidste halve side er vistnok den oprindelige skrift udskrabet.*

Indhold:

1) Bl. 1—13ʳ. **Sturlaugs saga starfsama.**

Beg. defekt „en lıd þeıra legzt í hernad med ſkıp þeıra", *Fornaldar sögur Norðrl. III, s. 596.*

2) Bl. 13ʳ—36. **Göngu-Hrólfs saga.**

Efter bl. 17, 22 og 31 mangler et blad. Sagaen standser nu bl. 36ᵛ med ordene „ꝼrægd edr vizku", *hvorefter resten, optagende de sidste to tredjedele af siden, synes udskrabet.*

Herkomst og hist.: *Den samme yngre hånd, der hele codex igennem — også i dette nr — hist og her har fyldt nedre margen med* gudelige citater, bönner og lign., *har også udfyldt den tomme plads bl. 36ᵛ med* tilsvarende optegnelser. *Hvor sagaen ender, er nu skrevet (som det synes med forholdsvis ny hånd)* 1487, *der næppe har noget hensyn til årstallet. Bl. 28ᵛ er med en samtidig hånd (15. årh.) skrevet* „þeım godvm monnum sem þetta bꝛeꝼ ſia edur heyra sænder æc ȷon kettılſon ydur teıttur palſon ok þackar æc þıer ꝼyꝛer þav env godv knjꝼa kıorȷnn ".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, s. 224 (GHr).*

1489. **AM. 590 a, 4to.** *Pap.* $21_{,5} \times 16_{,6}$ *cm. 62 bl. 17. årh. Marginalia med provst Ketill Jörundssons og Arne Magnussons hånd. Bl. 1ʳ og 62ᵛ ubeskrevne. Bl. 9—10 ere senere indsatte for A. M., bl. 29 (bagsiden ubeskr.) er et seddel-indskud af K. J., bl. 44 er udfyldt med en særlig hånd.*

„Sagann af Magus Jalle".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel fremhæver Arne Magnusson, at dette nr og 590 b—c, 4ᵗᵒ vistnok ere afskrevne efter originaler i én og samme membran. På en anden seddel angiver han* „þetta *(vistnok AM. 590 b, 4ᵗᵒ)* er uppſkrifad ur nyrre membranâ er Mag Biörn gaf Kong C 5ᵗᵒ, og confererad vid nya membranam Bryniolfs Þordarſonar". *I marginen bl. 29ʳ er skrevet* „Hęc sunt tꝛansſcripta ex veteꝛi membꝛanâ aliâ".

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga, Kph. 1858; Forns. Suðrl. s. CIV—VIII.*

---

0. **AM. 590 b—c, 4to.** *Pap. 21,5 × 16,6 cm. 44 bl. 17. årh. Samme hånd som foreg. nr; bl. 39 ff. med en særlig hånd (vistnok den samme som på bl. 44 i AM. 590 a, 4to). Marginalia af Ketill Jörundsson og (enkelte gange) af Arne Magnusson. På bl. 24 er $1^1/_2$ side ladet ubeskreven til betegnelse af en lakune; denne er senere udfyldt ved indsættelse af oktavbladene 26—27 (hvoraf 27^v er ubeskr. og 27^r overstreget) med den tilhørende, af Arne Magnusson skrevne seddel bl. 25.*

„Saga aꝼ Hꝛöiꝼe Gautꝛekſsyne“ — *incl.* Gautreks saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel udtaler Arne Magnusson sig om forholdet mellem* 'Þattr af Giafaref og Dala fiflum' *og* Hrólfs saga Gautrekssonar. *Se i øvrigt AM. 590 a, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, s. 224.*

---

1. **AM. 591 a, 4to.** *Pap. 15,7 × 9,9 cm. 2 bl. 17. årh. Beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Mágus saga.**

Slutningen fra „akaꝼliga ꝼiell micid lid“.

2) Bl. 1^v—2. **Krukkspá** („[Nockvd] litid vꝛ ſpa jonz kꝛukz“).

Ender defekt „ad eiꝛn gioꝛiꝛ þad allt flett og sopar . .“

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CIV, CXIII.*

---

2. **AM. 591 b, 4to.** *Pap. 20,7 × 16,5 cm. 18 bl. Skr. 1688 af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 18^v ubeskr.*

Mágus saga („Hier byriaſt saga aꝼ Bragda Mavus“).

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret* „Ur bokum ſem eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi ä Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: *Forns. Suðrl. s. CIV, CXIV.*

---

3. **AM. 591 c, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 32 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—22^r. **Hrólfs saga kraka** („Hier byriar Søgu aꝼ Hrölffe könge kraka“).

2) Bl. 22ʳ—29ʳ. **Hálfdanar saga Eysteinssonar** („Hier byria Søgu aꝼ Hälffdäni Eyfteinfsyne").

3) Bl. 29ʳ—32. **Friðþjófs saga frækna** („Nu skriꝼaft saga aꝼ Fridþiöffe enum ꝼrækna").

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I—III.*

1494. **AM. 591 d, 4to.** *Pap. 20,4 × 16,7 cm. 12 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 12ᵛ, der opr. har været beskrevet i to kolonner, er skriften udslettet og derefter nogle blade udskårne.*

„Saga aꝼ Þorfteine Vikingfsyne. Og Bela Konge".

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

1495. **AM. 591 e, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,5 cm. 19 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. På bl. 1ʳ og den sidste halve side 19ᵛ er den oprindelige skrift udslettet.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—15ʳ. **„Saga aꝼ Göngu Hrölffe".**

2) Bl. 15ʳ—19. **„Saga aꝼ Hälffdäne Brönuꝼöftra".**

Bl. 1ʳ ses i 1½ kolonne at have indeholdt fortegnelse over i alt 20 i en og samme bog indeholdte sagaer. *På bl. 19ᵛ har begyndt* Jarlmanns saga.

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, s. 224.*

1496. **AM. 591 f, 4to.** *Pap. 21 × 16,6 cm. 7 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 1 og 7 (sex linjer) tilsatte for Arne Magnusson.*

„Saga aꝼ Herraud og Bofa enum kvennfama".

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

197. **AM. 591 g, 4to.** *Pap. 20 × 16,4 cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 8^{v} ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—2^{v}. **Illuga saga Gríðarfóstra** („Her Byriaſt Saga aꝼ Illhuga Grïdaɪꝼöſtra").

2) Bl. 2^{v}—8^{r}. **þorsteins saga bæjarmagns** („Her byriaſt ſaga aꝼ þorſteini Bæarmagn").

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

198. **AM. 591 h, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,4 cm. 11 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—10^{r}. **„Saga aꝼ Eigle Einhendta og Gnödar Aſmunde".**

2) Bl. 10^{r}—11. **Sveinka þáttr Steinarssonar** („Vr Noregz Konga ſögu þättur aꝼ Sveinka Steinarſsyni").

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *1) Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

199. **AM. 591 i, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 13 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Standser afbrudt bl. 13^{v}.*

Örvar-Odds saga („Hier ſkriꝼaſt Saga aꝼ Ørvar Odde").

Ender „ſat Odd*ur* med kongi um*m* vetur*inn* i miklu*m* fagnade. Cap. 10." *Udgs kap. 14 incl.*

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II; Ǫrvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V.*

---

00. **AM. 591 k, 4to.** *Pap. 20 × 16,5 cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Delvis tospaltet.*

„Saga aꝼ Heidreke könge enum ſpaka".

ɔ: Hervarar saga ok Heiðreks konungs, *med vedföjet prosaisk forklaring af gåderne (i modstående kolonner).*

Ender „Rike miked, og riett ſieſkipte". *Udg. s. 494.*

Herkomst og hist.: *Som AM. 591 b, 4to.*
Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

1501. **AM. 592 a, 4to.** *Pap. 22 × 16 cm. 223 bl. 17. årh. Slet og uøvet hånd, skriften er på mange steder afbleget og næsten ulæselig, hist og her i senere tid opfrisket. Papiret skørt og hensmulrende, bladene derved hyppig beskadigede i marginen. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—29v. **Mágus saga.**

Begynder defekt „keis*ari* mæ*lti* herra h*ugon* (?) mv*n* ec*ki* hitt san*n*ara", *sml. Bragða-Mágus saga, Kph. 1858, s. 8.*

2) Bl. 29v—41v. **Sigrgarðs saga frækna** („Aꝼ Sygurde — *sål.* — enum ꝼrækna").

3) Bl. 41v. **„þattur aꝼ Hrolꝼe Skuggaꝼyꝼie".**

Begyndelsen, indtil „*er* i b*ur*t ſkip*it* e*n* þau".

4) Bl. 42—85r. **Flóres saga ok Leó.**

Beg. defekt i sagaens 1ste kapitel.

5) Bl. 85v. **„Søgu þattur aꝼ illuga [gridar] ꝼostra".**

Begyndelsen, indtil „heim t*il* hall*ar* o*k* e*r* mioc oglad*ur*".

6) Bl. 86—91r. **Álaflekks saga.**

Begyndelsen mangler.

7) Bl. 91r—121r. **„Saga af Sugurde þogla".**

8) Bl. 121r—24v. **„aꝼ starkaꝛdi".**

Til de almindelige beretninger om Starkaðr gamli (St. Stórvirksson) knytter sig her þáttr þorsteins skelks. *[Heri dog indsat det uvedkommende, helt eller delvis ulæselige blad 123.]*

9) Bl. 124v—26r. **„ꝼæreynga þættur"** — *indeholder begyndelsen og slutningen af* Færeyinga saga efter Flateyjarbók, *skilte ved en meget stor lakune efter bl. 125.*

10) Bl. 126r—35r. **„ꝼæreynga þættr** ſem ſtendr ꝼyrer þeinan*n*" *ɔ:* Færeyinga saga fra beretningen om Hafgrímr í Suðrey til Flatb. I, s. 150.

11) Bl. 135r—38v. **„Hroa þattur".**

12) Bl. 138v—40r. **„Avdu(n)ar þættur".**

13) Bl. 140r—42r. **„Aꝼ Blodeigle".**

14) Bl. 142ᵛ. **Dofra þáttr** *(overskriften bortsmulret).*

Begyndelsen, til „lyꝼ aꝼ mer, ec veit".

15) Bl. 143—223. **Oigeirs saga danska** — *ifg. A. M.* „udsat paa Iislandſk af den Danſke tryckte". *Begynder og ender defekt.*

***Herkomst og hist.:** På et foran indklæbet blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og den anførte notits om stykke 15. På en indlagt seddel har han skrevet* „Komnar til min fra Halldore Einarsſyne".

***Benyttelse og beskr.:** 1) Forns. Suðrl. s. CIV, CXIII; 5) Fornaldar sögur Norðrl. III; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164.*

---

02. **AM. 592 b, 4to.** *Pap. 21 × 16,5 cm. 8 bl. C. 1700. To forsk. hænder.*

„Sagan af Mauus lalle | og fru Eɪmenga".

Omfatter begyndelsen (bl. 1—2) og slutningen (bl. 3—8).

***Herkomst og hist.:** Angående de to brudstykker har Arne Magnusson henholdsvis følgende marginalnotitser* 1) „Þetta er ſkrifad epter Exemplar Bryniolfs Þordar ſonar ä Hlidarenda, ritudu ä nytt kalfſkinn". 2) „Aptanaf Magus Sögu Bryniolfs Þordarſonar".

***Benyttelse og beskr.:** Forns. Suðrl. s. CIV, CXIII.*

---

03. **AM. 593 a, 4to.** *Perg. 15,5 × 11,5 cm. 107 bl. 15. årh. Af overskrifter og initialer ses intet spor. Pergamentet er på sine steder ujævnt og sværtet, enkelte blade have flænger eller mindre huller. Bl. 107ᵛ er opr. ubeskrevet, ligeledes står största delen af bl. 104ʳ blank.*

Indhold:

1) Bl. 1—33ʳ. **Mirmants saga.**

Begynder defekt „fvıvırda god mın".

2) Bl. 33ʳ—107. **Adonius saga.**

***Herkomst og hist.:** I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 104 har Arne Magnusson givet en dette og det følgende nr omfattende indholdsfortegnelse, hvortil föjes* „in octavo. Bokina hefi eg 1702 feinged af Mag. Jone Þorkelsſ. Wid". *Bl. 107ᵛ findes en ejernotits fra c. 1680.*

***Benyttelse og beskr.:** Kölbing, Riddarasögur, Strassb. 1872, s. XL; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 172.*

1504. **AM. 593 b, 4to.** *Perg. 15 × 11,6 cm. 31 bl. 15. årh. Samme codex som foreg. nr. Pergamentet, af lignende beskaffenhed som i forrige nr, har på nogle steder lidt mere skade, således findes bl. 12 et större ved hensmulren bevirket hul og lignende mindre på de nærmest følgende blade, samt bl. 6 og 11. Bl. 22 er beskadiget ved en flænge, bl. 31, af hvilket et stykke forneden er afrevet, er stærkt sværtet og slidt. Bl. 1r opr. ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1v—26. **Viktors saga ok Blavus.**

2) Bl. 27—31. **Sneglu-Halla þáttr.**

Ender defekt og næsten ulæselig.

Herkomst og hist.: *Se foreg. nr. På bl. 1r findes en notits ang. bogens brug til læseøvelser (17. årh.).*

Benyttelse og beskr.: *Arkiv for nord. filol. III, 379 (citeret som D).*

1505. **AM. 594 a, 4to.** *Pap. 19 × 15,2 cm. 69 bl. 17. årh. Folieret 1—71, idet bl. 67—68 mangle. Ornamenterede initialer. Störste delen af bl. 71v ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—66r. **Flóres saga ok Leó** („Hier Heꝼur Wpp | SOGV AF OCTAFI|ANVS KEISARA OG HANS TV|EIMVR SONVM LEO OG FLORIS OG | þeirra Moder vr þyfku vtløgd").

2) Bl. 66v—69r. **'Historian wm siø sofendvr'** — *med den ved tabet af bl. 67—68 bevirkede lakune.*

3) Bl. 69r—v. **„Historian Aꝼ Santi | CHRISTOFOR".**

4) Bl. 70r. **'Historian vm Sa|nti Nicolavm'.**

5) Bl. 70r—71r. **'Vm S. Martin|um biskup'.**

6) Bl. 71r—v. Undr nokkur, anno 864—938.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta eignadizt eg ä Beſſaſtódum 1707. Er komid fra Giſla ä Setberge".

1506. **AM. 594 b, 4to.** *Pap. 25 × 16 cm. 21 bl. 17. årh. Bladene stærkt hensmulrende og beskadigede. Bl. 21v ubeskr.*

Flóres saga ok Leó *(Overskriften beskadiget).*

---

07. **AM. 595 a—b, 4to** *(tidligere i to hæfter). Perg. 24 × 18,3 cm. 38 bl. 14. årh. 1ste halvdel. Røde overskrifter og initialer. I nedre margen findes på adskillige blade samtidige penneteyninger (menneskeskikkelser), der i alt fald delvis synes at hentyde til indholdet; ved siden heraf forekomme billeder fra senere tid. Også træffes ikke få marginalia, dog uden særlig betydning. Af bl. 11 og 13 er nedre margen bortskåren, bl. 24, 25, 28 ere beskadigede. Mod slutningen af codex vise bladene spor af slid, anvendelse til indbinding og lign. Defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1—29ʳ, 31—38. **Rómverja sögur** — *9 brudstykker, trykte i K. Gislasons 44 Prøver, IX.*

2) Bl. 29ᵛ—30 *(14. årh. 2den halvdel).* **Upphaf Rómverja** (I, II), *ib. X.*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 143ᵛ opføres dette hskr. således* „Romveria Saga, 4to. ubivis mutila. Komin til min fra Sʳ Þorvallde Stefansſyne.
Er Saluſtii Bellum Jugurtinum
Ejusdem Bellum Catilinarium.
Lucani Bellum civile Cæſaris & Pompeji".
På den ene af to tilhørende AMske sedler omtaler A. M. håndskriftet som Rómverjasagan „ſem eg var ſo leinge ad ſpyria epter", *af den anden ses, at i det mindste et fragment er kommet andenstedsfra end de øvrige. Blandt membranens marginalia findes nogle personnavne fra 17. årh.*

Benyttelse og beskr.: *K Gislason, 44 Prøver. Kbh. 1860.*
Rud. Meissner, Rómverjasögur AM 595, 4to Berl. 1910

---

08. **AM. 595 c, 4to.** *Perg. 24,5 × 18 cm. 4 bl. 17. årh. Bl. 1 har en mindre beskadigelse forneden; bl. 1ʳ ubeskrevet.*

„Romveria saga Af Jugurtha, epter Salustio".

Ender „og var hann ꝛeindaꝛ þaꝛ gislinn". *Indeholder omtrent det til K. Gislasons 44 Prøver s. 108—24 svarende.*

---

09. **AM. 596, 4to.** *Perg. 24 × 16,7 cm. 10 bl. C. 1350—1400; sammensat af to forsk. brudstykker. Af overskrifter og initialer ses næppe spor. Bl. 1—3, 10 ere beskadigede ved beskæring forneden. Efter bl. 3 og bl. 6 findes lakune.*

Sigurðar saga þögla.

Beg. „ſe [ecce] alþyðo man*na* kvn*n*ikt wor*ð*ıt", *ender* „ſk[ylldı] bꝛullaupꝛ*t* *wera* ın*n*an þ*ess* manadar *er* næſtr kom" *(i sagaens sidste kap.) uden tilsyneladende at have været fortsat.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Komid ur Auſtfiordu*m* 1711".

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 164.*

1510. **AM. 597 a, 4to.** *Pap. 20,5 × 16,5 cm. 64 bl. Skr. 1668.*
„**Bellum Troianum.** Þad eꝛ | Riett oc Son*n* Vnd*er*vyſan Vm þ*ann* Trojaniſka Baꝛdaga" *osv.* ɔ: Trójumanna saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra lògm*anni*num Pale Jonsſyne til läns eda eignar man eg ei".

1511. **AM. 597 b, 4to.** *Pap. 20,8 × 16,7 cm. 60 bl. (incl. de senere vedlagte bl. 52—60). 17. årһs sidste halvdel. Af bl. 5ᵛ ere kun de ti øverste linjer beskrevne. Talrige marginalvarianter; henholdsvis bl. 42ᵛ og 43ᵛ ere varianter tillige anbragte på en til marginen fastklæbet seddel.*

Indhold:

1) Bl. 1—16ʳ. „**Trojoman*na* Saga**".

2) Bl. 16ʳ—30ᵛ. **Breta sögur** („Hier Heꝼur Søgu Æneæ" — *de sidste to ord overstregede af A. M. og erstattede med* „Breta ſogur").

3) Bl. 30ᵛ—31ʳ. **Ættartölur** („Hier Byrjar Gømul An*n*al og Ættartølur") — *som AM. 281, 4ᵗᵒ, stykke 23.*

4) Bl. 31ᵛ. „**Ur Landnämu Veſtꝼyrdinga**".

5) Bl. 31ᵛ—32ʳ. **Skrif Halldórs prests af Grænlandi til Arnalds prests.**

6) Bl. 32ʳ—41. **Þorfinns saga karlsefnis** („Hier heꝼur Søgu Þorꝼins Kallseꝼnes | Þord*ar*ſon*ar*").

7) Bl. 42ʳ⁻ᵛ. „**Annall ur Søgu Þörmödar Kol|brün*ar* Skallds, hvörfu *til er* hättad i Eirekzꝼ*irde* og Ein*ar*sꝼ*irde*".**

8) Bl. 42v—44v. **Annalistiske og geografiske notitser:**

a) „Grænlands B*isku*p*ar* i Gørdum".

b) Óaldar vetr á Íslandi.

c) „B*isku*ps Stölar i Noreg".

d) „B*isku*ps Stölar i Einglande".

e) 'Biskups stólar í Skotlandi' (*med* „Erkestölar næfter i Saxlande").

f) „Wegur til Röms".

g) „Fylke I Norege".

h) Tylftir umhverfis Ísland.

i) Nogle kronologiske notitser (på Islandsk) — *med tillæg af* annalistiske notitser for år 1118.

k) Thile — Ísland — Papar.

l) Sigling úr Noregi — til Horns á Íslandi — til Hvarfs á Grænlandi osv.

m) Om Böðvarr hvíti — *efterfulgt af overskriften* „Vr Auſtfirdinga Landnämu".

n) Eireksstefna ɔ: *en notits om kursen E.*

o) Lið Artus konungs ok Lucius Róma-höfðingja.

9) Bl. 44v—45r. „Frä þvi Hv*ar* hv*or* Nohaſona Bygde Hejmen*n*".

10) Bl. 45r—v. **„Wm vøttn j Heimenum"** *(rettet)*.

11) Bl. 45v—46r. **Um bókagerð hina fyrstu.**

12) Bl. 46r. **„Þrä Paradyſu".**

13) Bl. 46r—48r. **„Hv*er*su Laund liggia I Verølldenn*e*".**

14) Bl. 48r. **Um borgaskipan ok legstaði heilagra manna.**

15) Bl. 48r—v. **'IIIJ teinung*ar* ur munn*e* Adams'.**

16) Bl. 48v—49r. **Af náttúrum manns ok blóði.**

17) Bl. 49r—51v. **'Gätur Hejdrex kongs Høþund*ar*ſonar'.**

18) Bl. 51v. **„Hvadan*n* Blöt Höþuſt".**

19) Bl. 51v. **„Vm Möthorn".**

20) Bl. 51v—52r. **Um þat hvaðan ótrú hófst.**

21) Bl. 52v. **Kenning Augustini.**

22) Bl. 52r—v. **Excerpter af Landnámabók, Íslendingabók m. v.**

a) „Þä *er* ulþlíotur v*ar* ad aldri LX".

b) Taldir bændr á Íslandi.

[c]) Óár í Englandi.

[d]) Um tíund; dauði Gizurar biskups.

[e]) År og dag for slaget ved Svolder.

[f]) Fjorde og stednavne fra Islands Vestfjorde.

[g]) Om þuríðr sundafyllir.

[h]) Gunnbjarnarsker (beliggenhed).

[i]) „Ur Auftfirdinga Landnämu".

[k]) Stednavne fra Islands Sydland.

Senere er indsat eller vedlagt

Bl. 53. „De Dialectica", „Kongsbrefa Titulus Hispanus" — *bægge stykker afskrevne som varianter fra et andet hskr.*

Bl. 54. To latinske sentenser.

Bl. 55—57. *Stykkerne* Kenning Augustini, Biskupsstólar í Noregi, Englandi, Skotlandi (*med* Erkistólar næstir í Saxlandi), Vegr til Róms, Fylki í Noregi, Tylftir umhverfis Ísland, Frá því hvar hverr Nóa sona bygði heiminn *i afskrift, til foreløbig oplysning for Arne Magnusson, med dennes tilhørende bemærkninger.*

Bl. 58. Afskrift af de samme stykker.

Bl. 59. Indholdsfortegnelse over de mindre stykker (tractatus) i AM. 281, 4to, *der — bortset fra Völsunga saga med Ragnars saga — væsenlig har indhold til fælles med dette nr, men hvor ordenen er noget forskellig; udført for A. M.*

Bl. 60. Arne Magnussons anvisning angående håndskriftets kollationering.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler A. M.* „Fra Sr Þorde ä Stadarftad". *Af bl 60 synes at fremgå, at dette hskr. også har indeholdt* „Ragnars Saga", *og at A. M. har ejet dette hskr. för AM. 281, 4to* (bók Sigurðar Björnssonar lögmanns). *Bl. 55—58 kan måske tyde på, at A. M. opr. kun har erholdt bl. 58 til prøve på indholdet af AM. 597, 4to, og at han ikke fra først af har kendt dets rette ejer. Af og til i håndskriftet findes påtegninger med A. M.s hånd, hvoraf ses, at han har konfereret det med Hauksbók* (membrana mea).

Benyttelse og beskr.: *Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 112.*

1512 **AM. 598, 4to.** *Perg. 7 forskellige brudstykker.*

I. **Möttuls saga.**

α. (20,5 × 16 cm. 1 bl. C. 1400. Røde overskrifter og initialer. Spor af anvendelse til indbinding).

Beg. „var mottulın mundangha", *ender* „ok margan rıddarafkap ath".

β. (20,5 × 15,2 cm. 1 bl. C. 1300. Spor til røde overskrifter og initialer. Stærkt slidt ved anvendelse til indbinding).

Fra sagaens begyndelse til „allra rððıſ manna konungſ", *aftrykt i Möttuls saga, Lund 1877, s. 36—38.*

***Herkomst og hist.:** α hører til samme codex som Stockh. 6, 4to, β har oprindelig hørt sammen med AM. 325 III a, 4to.*

***Benyttelse og beskr.:** Möttuls saga Lund 1877 og Kbh. 1878.*

II. Trójumanna saga.

α. (12,6 × 11,2 cm. 2 bl. 15. århs sidste halvdel. Beskadigede ved beskæring).

To brudstykker, svarende omtrent til sagaens kap. 18 og 26 i Ann. f. nord. Oldk. 1848.

***Om disse to sammenhængende blade meddeler Arne Magnusson på en vedföjet seddel** „Var utanum prentada bok in 12mo ä Oddz Sigurdz ſonar auction i Kaupenhafn. 1727."*

β. (22,5 × 16,9 cm. 2 bl. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1 har forskellige mindre beskadigelser).

Bl. 1 *beg.* „bedı troı(o)manna oc grı[c]kıa", *ender* „Ok J þı bılı bɿaſt . . ."

Bl. 2 *beg.* „tuegıu, huıla þeır fık", *ender* „theucer f. thelamonıus J uápnum aJax . . ." *For bl. 1s vedkommende sml. ib. kap. 21.*

På et indklæbet blad bemærker A. M. „Þetta blad fieck eg 1708. af Gudrunu Ógmundar dottur i Flatey, ſagde hun þad væri komid nordan ur lande."

III. Rómverja sögur.

α. (10,2 × 16,7 cm. 1 bl. C. 1500. Bladets øvre 2/3 og en strimmel langs ydre margen ere bortskårne. Rød initial).

Beg. „til borgaɿennar sva mælanndi", *ender* „Mieɿ uar hǫfdingium", *K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860, s. 128—32.*

β. (18,3 × 16,3 cm. 1 bl. C. 1400. Beskadiget ved beskæring foroven. Svage spor til initialer).

Beg. „[haꝼua] eckı merkı ꝼyrrı en hann bydı þeım“ *(ib. 142), ender til dels ulæseligt.*

γ. (21,9 × 16,8 cm. 1 bl. 15. årh. Stærkt beskadiget ved huller, flænger og slid).

Beg. „. . | . . er uıer faam vm nattına“, *ib. 233.*

På en tilhørende seddel oplyser A. M. „Fra lògmanne Vidalin feinged her i Kaupenhafn. 1715.“

1513. **AM. 599, 4to.** *Perg. 22,6 × 16 cm. 26 bl. C. 1600. På det en gang tidligere benyttede pergament ses mange steder spor af de oprindelige initialer — og bl. 1v endog nogle linjer af den opr. skrift (Latin) —, ligesom dette også er beskadiget ved större og mindre huller. Flere blade mangle nedre margen. Defekt.*

Vilhjálms saga sjóðs.

Beg. „Hun var ecke þorkunnar væn“, *idet sagaens 1ste blad mangler, ender* „hoꝼdingia honum vilivm“.

Herkomst og hist.:** **Håndskriftet, der ifg. Arne Magnussons oplysning opr. har været indbundet sammen med AM. 657 c, 4to, har han erholdt „fra Joni Einarsſyne“; ***det betegnes i AM. 435 a, 4to bl. 106v som*** „eigi gòmul membrana“.

1514. **AM. 600 a, 4to.** *Pap. 18,8 × 14,7 cm. 16 bl. 17. årh.*

Vilmundar saga viðutan.

Afskriften, der ender „huar þeir være“, *synes ufuldendt; Arne Magnusson har tilföjet* „hier vantar aptan vid“.

***Benyttelse og beskr.:** J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh , Kbh. 1888, s. 275.*

1515. **AM. 600 b, 4to.** *Pap. 16,6 × 10,4 cm. 24 bl. Skr. 1677 af Jón Jónsson. Bl. 24 opr. ubeskrevet.*

Virgilius saga („Lyfſſaga þeſs naffn fræga VIR|GILI vtløgd vr Hollend|ſku Anno 167.6.“ — *tallet synes opfrisket*).

Herkomst og hist.:** Ved sagaens slutning står* „Ended (!) þann | 18. Juni | Ano | 1677“ ***og navnet „Jon Jonſson“. ***Som ejer af bogen angiver sig bl. 24 en*** „Biorn Þorallaſon“.

***Benyttelse og beskr.:** J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 180.*

1516. **AM. 600 c, 4to.** *Pap.* $30_{,2} \times 18_{,5}$ *cm. 11 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 5 beskadiget langs ydre margen.*

Virgilius saga („Ein ꝼogur Hiſtoria aꝼ Virgilio vm hans | Lyꝼ og Dauda og aꝼ hans vndarlegum verkum | sem hann giorde ꝼyrer Galldra Kunst og Hialp | Dioꝼulsins").

1517. **AM. 600 d, 4to.** *Pap.* $18_{,2} \times 15_{,1}$ *cm. 53 bl. 17. årh. Skr. (med undtagelse af bl. 1—6) af Jón Gissursson.*

Pontanus saga ok Diocletianus („Af Pontano Keisara og Hans | Syne Dyocletiano; og hanns sio Vijſu Mei|ſturum, Skiemtelegt ad leſa").

1518. **AM. 601 a, 4to.** *Pap.* $20_{,8} \times 16_{,5}$ *cm. 17 bl. C. 1700. Forskellige hænder. Bl. 1—4 findes marginalia med Arne Magnussons hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—4ʳ. **„Efnid ur Ormars Rimum".**

2) Bl. 4ᵛ—6ʳ. **„Efned ur Rïmum Grïms og Hiälmars".**

3) Bl. 6ᵛ—11. **„Efned ur Vlfhams Rïmum".**

4) Bl. 12—17ʳ. **„Inntak Rimna af Sigurdi Fornaſyni".**

Benyttelse og beskr.: *4) Arkiv f. nord. fil. III, 380 (cit. e); J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 143 (cit. e), 149, 155 (cit. d).*

1519. **AM. 601 b, 4to.** *Pap.* $21_{,2} \times 16_{,8}$ *cm. 10 bl. 17. årh. Adskillige marginalia, tildels med Arne Magnussons hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—6ʳ. **„Saga Aꝼ Hꝛomu(n)de Gꝛeipſzyne"** — „ur Rïmunum" *tilföjer A. M. En tilsvarende bemærkning er som rettelse föjet til sagaens* efterskrift, *der handler om afskriftens original og citerer* sira Magnús i Laufási Ólafsson.

2) Bl. 6ᵛ—10. **Bragða-Ölvis Saga** („Hieꝛ Biriaꝛ Søgu Aꝼ Bragþa Ølveꝛ") — „Utdreiged ur Rïmunum af Ólver ſterka" *tilföjer A. M.*

1520. **AM. 601 c, 4to.** *Pap. 20 × 15,8 cm. 8 bl. 17. årh slutning. Bl. 1r og 8v ere overklæbede med ubeskrevet papir.*

„Inntak oc efne or þórirs Häleggs Rymum" — „Excerpente Magno Jonæ de Vigur" *tilföjer Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Arkiv f. nord. fil. III, 383.*

1521. **AM. 601 d, 4to.** *Pap. 21,3 × 16,4 cm. 5 bl. 18. årh beg. Skr. af Arne Magnusson. Bladene ere beskadigede af fugtighed. Bl. 2v ubeskr.*

„Innehald þattar af Skillde | Dana konge".

Herkomst og hist.: *Til titlen har A. M. föjet* „communicerad mier af Magnuse J. ſ. fra Leyraa", *og på det indskudte bl. 2 meddeles endvidere* „þetta efne mun vera diktad af ſialfum Magnuſe Jonsſyne, er Rïmurnar giört hefur, hvar ur þetta teked er", *hvorefter følger en bemærkning om æventyrskikkelsen* „Raudur Radgiafe".

1522. **AM. 602 a, 4to.** *Pap. 15,8 × 10,6 cm. 7 bl. C. 1700.*

Indhold:

1) Bl. 1—6r. **„Marþallar Saga".**

2) Bl. 6v—7. **„Kuæde af Salarya".**

Benyttelse og beskr.: *1) Ísl. Þjóðsögur II, 424.*

1523. **AM. 602 b, 4to.** *Pap. 21,2 × 16,5 cm. 5 bl. 18. årh beg.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. **„Himinbiargar Saga".**

2) Bl. 5 *(særlig hånd med tillæg af A. M.).* **„Af Val-finnu Vǫlu-fegre".** *Giver hovedindholdet af æventyret om Val- (eller Við-)finna.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 209.*

1524. **AM. 602 c, 4to.** *Pap. 21,1 × 16,3 cm. 4 bl. Skr. 1726 af Þórður Magnússon. Bl. 4v ubeskr.*

„Saga af Finnu forvitru".

Herkomst og hist.: *Ved fortællingens slutning har Arne Magnusson noteret* „Þordur Magnuſſon ſkrifade þetta i Kaupenhafn 1726".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur II, 383.*

1525. **AM. 602 d, 4to.** *Pap.* $20_{,9} \times 16_{,5}$ *cm.* *5 bl.* *Skr. 1707.*

„Briäms Saga".

Herkomst og hist.: *Ved fortællingens slutning har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe ſkrökſaga er uppſkrifud epter Hillde Arngrimsdottur i Hvamme Anno 1707".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur II, 505 (cit. e).*

Oplysninger og berigtigelser.

Med henvisning til den i kommissionens fortale indeholdte vejledning til katalogens forståelse fremhæves herved endvidere følgende. Den ydre anordning belyses yderligere ved O. v. Heinemanns katalog „Die Handschriften der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel", Wolfb. 1884 ff., som i denne henseende har afgivet det nærmeste forbillede. Medens med hensyn til håndskrifternes rækkefølge den gamle, fra Jón Ólafsson stammende orden er bibeholdt uforandret, vil senere opstået forvirring findes rettet, ligesom også nogle ændringer i de efterhånden indenfor de enkelte numre indførte underafdelinger ere foretagne. Af de flere eksemplarer, hvori Jón Ólafssons katalog foreligger, citeres — undertiden under benævnelsen den gamle katalog — i dette arbejde altid det i håndbiblioteket opstillede eksemplar (AM. 477, fol.). Uagtet af samlingens håndskrifter ikke få bære en sidevis paginering, fremhæves denne kun i særlige tilfælde; indbindingen giver forholdsvis sjælden anledning til omtale. Medens de i katalogen forekommende islandske personnavne ellers altid gengives i ren islandsk form, vil man for samlingens stifter (Árni Magnússon, lat. Arnas Magnæus) finde en undtagelse, idet dennes navn gennemgående, til forhindring af enhver tvetydighed, skrives Arne Magnusson. I citater fra de pågældende tekster betegnes ved [—] ulæselige ord eller bogstaver, ved (—) hvad der uden at findes i vedkommende citat er tilföjet andensteds fra for forståelsens skyld. I gengivelsen af Arne Magnussons seddelnotitser betegner [—] de anmærkninger, som af A. M. selv ere föjede til pågældende notits. Forkortelser i de under „Benyttelse og beskrivelse" citerede skrifter, der samtlige referere sig til vedkommende håndskrifts indhold, ville vistnok alle være forståelige; de herunder givne oplysninger ere så vidt muligt førte ned til tiden for det pågældende arks trykning (se dateringen på arkenes bagside). Også de andre anvendte forkortelser behøve næppe nogen forklaring; hvor ordets sidste bogstav er medtaget i forkortelsen, anvendes ingen prik ved dettes slutning.

Bortset fra nogle uvæsenlige inkonsekvenser og trykfejl uden realitetsbetydning vil følgende være at berigtige:

9_1 *Þorkelsson* læs *Þorláksson*
13^{14} *Þórdarson* læs *Þórðarson*

14_{5} *Tospaltet.* læs *3 bl. Tospaltet.*

22^{10} wrebeeck læs wreberck

22^{19} tilföj *Omtalt i Suhms Nye Samlinger IV, 2, s. 107.*

22_{12} **1172 1209** læs **1172—1209**

24_{7} tilföj *Facsim. hos Könnecke, Bilderatlas zur Gesch. der deutschen Nationallitt., Marburg 1886*

39^{5} **Olafs** læs **Ólafs**

53^{9} *2* læs *12*

53^{20} framkemd (!) læs framkemd

66^{7} tilföj *Arkiv for nord. Filol. I, s. 47.*

66^{21} tilföj *Norsk hist. Tidsskr. II, 5 (1886), s. 272.*

95_{14} -drápa læs -kviða

95_{1} **Olkofra** læs **Ölkofra**

112^{6} **Vemundar** læs **Vémundar**

121^{16} **Ljótsvetninga** læs **Ljósvetninga**

142^{18} og $_{8}$ **Orvarodds** læs **Örvar-Odds**

176^{16} harðraða læs harðráða

178^{18} annoterud læs annoterad

188^{7} *forkellige* læs *forskellige*

194^{15} tilföj *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 584;*

195^{14} *ældre* læs *nedre*

210^{21} tilföj ved linjens beg. *b.*

214^{3} og $_{5}$ *med O. Worms hånd* udgår.

215^{15} *påtegning* læs *egenhændige påtegning*

215_{9} *Sæmundur* læs *Sæmundar*

218_{5} tog læs tok

219^{8} S læs 5 (?)

226_{4} Skallholltz læs Skalholltz

231^{17} i Fliotzhverfe læs Fliotzhverfe

236^{1} syn læs syne

248_{12} *fortsatsbladets* læs *forsatsbladets*

251_{1} *samtlige* læs *næsten alle (enkelte Danske)*

291^{19} tilföj *F. R. Friis, Disciplene i Sorø Skole 1586—1623, Kbh. 1879.*

295^{11} **PHILiPPPO** læs **PHILiPPO**

357^{1} a læs af

419^{1} *a* læs *af*

425_{16-15} *ere ladte ufuldendte* læs *ende defekt; efter bl. 128 og 129 lakune.*

432^{19} *ausg.* læs *herausgeg.*

453^{17} *5 bl.* læs *6 bl.*

459_{2} *meddeles* læs *meddeler*

474^{7} *Inddold* læs *Indhold*

512_{6} *243 bl. incl. 162bis* læs *242 bl.*

513^{1} *86 bl.* læs *87 bl. incl. 10bis samt adsk. sedler,*

517_{9} *96 bl.* læs *101 bl.*

517_{3} *266 bl.* læs *267 bl.*

524^{2} læs brev-koncepter,

563^{21} *Erlendssons* læs *præst Ólafssons fra Lambavatn*

604^{18} *sögnr* læs *sögur*

613_{2} *seddél* læs *seddel*

616^5 *hånd* læs *hånd.*
652^4 *Stud* læs *Stud.*
657_{16} **Onundar** læs **Önundar**
687^{20} tilföj til 10) *T. Sundby, Br. Latinos Lævned og Skrifter, Kbh. 1869.*
724_1 *Bagsiden* læs *Forsiden*

Ifølge den ved beskrivelsen af håndskrifterne af Egils saga Skallagrímssonar fulgte fremgangsmåde burde være tilföjet ved

AM. 128, fol: *indeh.* Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 132, — — 1ste vers af Sonatorrek.
— 146, — — Arinbjarnarkviða *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 158, — — Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

AM. 325 VIII 1, 4to og 325 IX 2, 4to tilhøre utvivlsomt en og samme membran.

Kr. K.

638. **AM. 480, fol.** *(håndbibl.). Pap 36,3 × 23,8 cm. Pag. 1—64 + fol. I—II. Skr. 1887 af cand. mag. Pálmi Pálsson.*

„Íslenzk frumbréfaskrá. | Additamenta Arnamagnæana | fascic. LXV—LXXII".

En af afd. arkivar Jón Sigurðsson udarbejdet registrant over den AMske samlings otte første tillægsfascikler af islandske pergamentsdiplomer, afskrevet efter J. S.s egenhændige original i hans samling i Reykjavík (nr 72, fol.).

---

639. **AM. 481, fol.** *(håndbibl.). Pap. 31,5 × 21 cm. 167 bl. 18. årh. sidste halvdel. Hist og her senere rettelser.*

„Catalogus | Diplomatum Norve|gicorum | in Bibliotheca Legati Magnæani. | B. C. Sandvig concinnavit".

Omfatter samtlige norske pergamentsdiplomer fasc. I—C. *Hovedsagelig affattet på Dansk.*

---

640. **AM. 482, fol.** *(håndbibl.). Pap. 33,7 × 21,5 cm. Pag. (mindre regelmæssig) 1—162. C. 1731. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

'Catalogus Eller Regifter over alle de Danfke gamle Brever .. (paa Pergament) .. udi Asfefsor Arnas Magnusfens efterladte .. Bibliothec'.

Indbefatter foruden danske pergamentsdiplomer fasc. 1—65 [fasc. 66 *er* en *senere* til Herlufsholm skole afleveret codex] Zwerinensia fasc. 67—75 *(hvoraf den sidste på papir) — en fortegnelse over latinsk-tyske diplomer, som nu ikke findes i samlingen.*

På titelbladet angiver Jón Ólafsson sig som forfatter ikke alene til denne registrant, men også til katalogerne over 1) A. M.s bibliothek, 2) de islandske pergamentsbreve, 3) de norske pergamentsbreve, hvilke fortegnelser alle synes at være affattede året efter Arne Magnussons død.

641. **AM. 483, fol.** *(håndbibl.). Pap. 43,4 × 27,5 cm. (i ubeskåren tilstand). 10 bl. 18. årh. sidste halvdel.*

„Diplomata | ad | Ducatum Zwerinenfem | et vicinas regiones | pertinentia | ab anno | 1287 ad 1532". Fasc. 1—5.

